Бекітемін
«Айару» б/б меңгерушісі
А.Бижанова _____
2023-2024 оқу жылы

2023-2024 оқу жылындағы «Еркетай»тобының Ұйымдастырылған іс-әрекетінің Перспективалық жоспары

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы негізінде
2023 - 2024 оқу жылына арналған ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру ұйымы: «Айару» бөбекжай- балабақшасы
Топ: «Еркетай» Ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жас.
Жоспардың құрылу кезеңі: Қыркүйек айы, 2023-2024 оқу жылы.
Өтпелі тақырып: Менің балабақшам

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің тақырыбы
Қыркүйек	Дене шынықтыру	– қимыл белсенділігін дамыту мен үйлестіру және дене жаттығуларына қызығушылықтарын қалыптастыру; – мәдени-гигиеналық дағдыларын қалыптастыру; – саламатты өмір салты туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру; – денсаулықты нығайтуға ықпал ететін дене сапаларын:ептілік, төзімділік, икемділік, шапшаңдық, үйлесімділікті дамыту; – жүру, жүгіру, секіру, лақтыру мен қағып алу, еңбектеу мен өрмелеудің негізгі қимыл түрлеріндегі қарапайым дағдыларды орындауды қалыптастыру; – бірлескен қимылды ойындарға, өзара қарым-қатынастың жағымды ережелеріне баулу. 1) жүру. Белгілі бір тапсырмаларды орындау арқылы еркін жүру және жүгіру дағдыларын қалыптастыру: сапта бір-бірлеп, бірінің артынан бірі, тізені жоғары көтеріп жүру, аралықты сақтай отырып, бағытты өзгертіп қол мен аяқ қозғалыстарын үйлестіру, шеңбер бойлап, қол ұстасып, арқаннан ұстап, тоқтай қалып, жүрелеп, бұрылып, "жыланша", заттарды айналып өтіп, төбешікке шығып және төбешіктен түсіп саппен жүру; Спорттық жаттығулар: 1) велосипед тебу. Үш дөңгелекті велосипед тебу дағдыларын қалыптастыру; 2) жүзуге дайындық. Суға түсу, судан шығу, суда ойнау дағдыларын қалыптастыру. Сауықтыру-шынықтыру шаралары. Шынықтыру шараларын жүргізу. Тыныс алу жаттығуларын жүргізу.	1. «Қуыршақ Дана сапта Тұр» 2. «Әдемі сап түзейміз» 3. «Сапқа тұрайық» 4. «Бауырсаұпен шеіберге тұру» 5. «Шеңберге өз еркімізмен тұрамыз» 6. «"Әдемі шеңбер жасайық» 7. "Епсіз қонжық" 8"Алға жылдам жүр тек жүгірме" 9"Аяғымызбен жер тебеміз" 10"Аяғымызбен жер тебеміз" 11"кішкене өзен арқылы» 12"Аңшы" 13"Күн мен түн»

			14«Көлеңке»
	Сөйлеуді дамыту	Дағдыларды қалыптастыру: - дауысты (а, ә, е, о, ұ) және кейбір дауыссыз (п-б, к-қ, т-д, ж-ш, с-з) дыбыстарды айта білу; Сөздік қор: 1) ойын мен ойын жаттығулары арқылы сөздік қорын кеңейту; 2) заттардың бөлшектерін ажыратуға және атауды үйрету. Тілдің грамматикалық құрылымы: 1) сөздерді жіктелуіне, септелуіне қарай байланыстыру. Келесі дағдыларды қалыптастыру: 1) суреттерді, заттарды қарастыруда, тірі және өлі табиғат нысандарын бақылау кезінде байланыстырып сөйлеу; 2) шағын тақпақтар мен өлеңдерді жаттау.	1. «Ойыншықтармен танысу» 2. «Әлди-әлди санамақ» 3. «Дуал» 4"Не жоқ" 5"Керемет орман"
	Көркем әдебиет	1) ертегілердің мазмұнын түсінуге, тыңдауға, бейнелі сөздерді есте сақтауға.	1. «Менің отбасы тақырыбында әгімелесу» 2. «Мұрагер 3"Туған өлкем»
	Қазақ тілі	Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Қазақ тілінде айтылған сөздерді мұқият тыңдауға, сондай-ақ осы сөздерді дұрыс айтуға және еске сақтауды үйрету. Артикуляциялық аппаратты дамыту. Сөздік қор: 1) туыстық атауларды білдіретін сөздерді (әке, ана, ата, әже, апа және тағы басқа) дұрыс айту және мағынасын түсіну дағдыларын қалыптастыру. Тілдің грамматикалық құрылымы: 1) сөздерді және әртүрлі сөз таптарынан құралған тіркестерді түсінуді үйрету (зат есімдер мен сын есімдер, зат есімдер мен етістіктер); 2) қарапайым сөйлемдерді құруды үйрену; 3) қарапайым сұрақтарға жауап беруді үйрету (Бұл кім? Бұл не?).	1. «Балабақшаға саяхат» 2. "Сәлем - сөздің анасы. Кел, танысайық!" 3"Үй жануарлары және оның төлдері" 4. "Ойыншықтарым көп менің, бәрін жақсы көремін!"

	Математика негіздері	Сан. "Көп", "біреу", "бір-бірден", "бір де біреуі жоқ" ұғымдары туралы түсініктерін қалыптастыру. Келесі дағдыларды қалыптастыру: 1) біртекті заттардан топтар құрастыру және олардың біреуін бөліп көрсету. Шама. Шама бойынша заттардың әртүрлі болатыны туралы түсінік беру. Келесі дағдыларды қалыптастыру: 1) ұзындығы мен ені бойынша екі қарама-қарсы және бірдей заттарды салыстыру. Келесі дағдыларды қалыптастыру: 1) геометриялық пішіндерді тану және атау. Кеңістікте бағдарлау. Өзінің дене мүшелерінің орналасуын білуді үйрету. Келесі дағдыларды қалыптастыру: 1) өзіне тікелей жақын кеңістік бағдарын анықтау, заттарды сол жақтан оң жаққа қарай орналастыру. Уақытты бағдарлау. Келесі дағдыларды қалыптастыру: тәулік бөліктерін тану және атау - таңертең, күндіз, кеш, түн.	1. «Ойыншықтарды жинайық» 2. «Әженің көмекшілері» 3. 4. "Құстарға көмектесеміз» 5. «Ажырат»
	Қоршаған ортамен таныстыру	Тірі және өлі табиғат құбылыстары туралы білімдерін қалыптастыру. Күн райының жағдайын анықтау, табиғат құбылыстарын (маусымдық) бақылау. Табиғат құбылыстарына қызығушылықтарын тәрбиелеу.	**" қарлығаш"** 1"Бізге күз не әкелді» 2"Гүлдерді күтеміз» 3"Алтын күз".
	Құрастыру	1) әртүрлі түстегі және пішіндегі бөлшектерден қарапайым құрылыстар құрастыру; 2) бөлшектерді орналастыру және кірпіштерді қалау, пластиналарды тік бағытта және көлденең орналастыру тәсілдерін пайдалану;	8 «Түрлі-түсті доптар»
	Сурет салу	Түрлі бағытта тура сызықтарды, олардың қиылысуын жүргізе білуді қалыптастыру: 1) көгөністер мен жемістерді, ыдыстарды, ойыншықтарды, жануарларды бейнелеу, дөңгелек пішінді заттардың суретін салу (шарлар, бұлт, күн);	1« Дуал» 2"Күзгі жапырақ ". 3"Күзгі табиғат".

	Мүсіндеу	1) сазбалшықтың, ермексаздың қасиеттерімен танысу дағдыларын жетілдіру. Сазбалшық, қамыр, ермексаз кесектерінен бөліп алу, дөңгелектеу, ширату, созу тәсілдерін пайдалана отырып, көгөністер мен жемістерді, кейбір заттарды, азық-түлік тағамдарын мүсіндеу дағдыларын қалыптастыру;	« Әжем пісірген тәтілер» «Әжемнің пісірген тәттілері»
	Жапсыру	1) дайын пішіндерден заттардың бейнесін жасауды үйрету; 2) бейнеленген заттарға сәйкес түстерді таңдау;	1« Менің уйім осындай »
	Музыка	Музыка тыңдау. Келесі дағдыларды қалыптастыру: 1) түрлі сипаттағы әндердің мазмұны мен көңіл күйін қабылдау; 2) түрлі сипаттағы аспапта орындалған пьесаларды тыңдау, есте сақтау; Ән айту. Дыбыстаудың бірыңғай күшімен бірдей қарқында ән салу, ересектермен бірге ән салу, аспаптың сүйемелдеуіндегі даусына бейімделу дағдыларын қалыптастыру. Музыкалық-ырғақтық қозғалыстар. Келесі дағдыларды қалыптастыру: 1) бірінің артынан бірі жүру барысында би ырғағын, музыканың би сипатын игеру; 2) әуенмен бірге би қозғалыстарының қарапайым элементтерін орындау.	1« Ойыншықтар » 2"Әлди-әлди" 3"Ата Заңым ардақты".

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы негізінде
2023 - 2024 оқу жылына арналған ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру ұйымы: «Айару» бөбекжай- балабақшасы
Топ: « Еркетай» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жас.
Жоспардың құрылу кезеңі: Қазан айы 2023-2024 оқу жылы.
Өтпелі тақырып: Менің отбасым

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері	Ұйымдастырылған іс – әрекеттің тақырыбы
Қазан	Дене шынықтыру	– қимыл белсенділігін дамыту мен үйлестіру және дене жаттығуларына қызығушылықтарын қалыптастыру; – мәдени-гигиеналық дағдыларын қалыптастыру; – саламатты өмір салты туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру; – денсаулықты нығайтуға ықпал ететін дене сапаларын: ептілік, төзімділік, икемділік, шапшаңдық, үйлесімділікті дамыту; – жүру, жүгіру, секіру, лақтыру мен қағып алу, еңбектеу мен өрмелеудің негізгі қимыл түрлеріндегі қарапайым дағдыларды орындауды қалыптастыру; – бірлескен қимылды ойындарға, өзара қарым-қатынастың жағымды ережелеріне баулу. 2) жүгіру. Белгілі бір тапсырмаларды орындау арқылы жүгіру дағдыларын қалыптастыру: сапта бір-бірлеп, бірінің артынан бірі, аяқтың ұшымен, қол мен аяқ қозғалыстарын үйлестіру, аралықты сақтай отырып, бағытты өзгертіп, шеңбер бойлап, тоқтай қалып, "жыланша", заттарды айналып өтіп, алаңның бір жағынан екінші жағына жүгіру және тағы басқа; 3) секіру. Екі аяқтап басты затқа тигізе отырып, жоғары қарай 2-3 метр қашықтықта алға қарай жылжи отырып, тұрған жерінен ұзындыққа, 5-10 см биіктіктегі зат арқылы жерде жатқан жалпақ құрсауға секіру дағдыларын қалыптастыру.	1, «Допты қуып жет» 2, « Допты тордан лақтыр» 3, «Өз уйіңді тап» 4, «Қарағайлы ормандағы аю» 5, «Қаздар» 6, «»Ушты – ушты» 7 «,Паравоз» 8 «,Ақ қоян» 9 «,Кун мен тун» 10, «Екі аяқпен секіреміз» 11 «,Торғай секілді секіреміз»

		Спорттық жаттығулар: 1) велосипед тебу. Үш дөңгелекті велосипед тебу дағдыларын қалыптастыру; 2) жүзуге дайындық. Суға түсу, судан шығу, суда ойнау дағдыларын қалыптастыру. Сауықтыру-шынықтыру шаралары. Шынықтыру шараларын жүргізу. Тыныс алу жаттығуларын жүргізу.	
	Сөйлеуді дамыту	Дағдыларды қалыптастыру: 2) дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту; Сөздік қор: 2) заттардың бөлшектерін ажыратуға және атауға үйрету; Тілдің грамматикалық құрылымы: 2) заттардың бөлшектерін ажыратуға және атауға үйрету. Байланыстырып сөйлеу. Келесі дағдыларды қалыптастыру: 3) ересектердің сөзін тыңдау және түсіну; 4) сөйлеу әдебінің сәйкес түрлерін дұрыс қолдану;	1 « Қызыл сары, сап сары» 2 « Жеміс-көкеніс» 3, «Әдемі кілемшелер» 4, «Ушты ушты»
	Көркем әдебиет	2) кейіпкерлерді ойнағанда мінез-құлқын бере білуге, интонациясын қабылдауды;	1, «Куз келді» 2, «Құстар неге сөйлемейді»
	Қазақ тілі	Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Қазақ тілінде айтылған сөздерді мұқият тыңдауды, сондай-ақ, осы сөздерді дұрыс айтуды және еске сақтауды; қазақ тілінің төл дыбыстарын дұрыс айтуды үйрету; Артикуляциялық аппаратты дамыту. Сөздік қор: 1) күнделікті өмірде жиі қолданылатын жеміс атауларын білдіретін сөздерді дұрыс айту және мағынасын түсіну дағдыларын қалыптастыру; Тілдің грамматикалық құрылысы: 1) сөздерді және өзара байланыста тұрған сөз таптарын білдіретін сөздерді (зат есімдер мен сын	1, «Алтын куз» 2, «Не қайда өседі көкеністер мен жемістер». 3, «Нан дастарханға қалай келеді» 4 «,Алтын куз жыл құстары»

		есімдер, зат есімдер мен етістіктер) түсінуді үйрету; 2) жай сөйлемдер құрастыруды үйрету. 3) қарапайым сұрақтарға жауап беруді үйрету (Бұл кім? Бұл не?).	
	Математика негіздері	Сан. "Көп", "біреу", "бір-бірден", "бір де біреуі жоқ" ұғымдары туралы түсініктерін қалыптастыру. Келесі дағдыларды қалыптастыру: 2) бөлмедегі заттарды ажырату және олардың санын анықтау. Шама. Шама бойынша заттардың әртүрлі болатыны туралы түсінік беру. Келесі дағдыларды қалыптастыру: 1) ұзындығы мен ені бойынша екі қарама-қарсы және бірдей заттарды салыстыру. Геометриялық пішіндер. Балаларды геометриялық пішіндерді тануды және атауды үйрету: шеңбер, шаршы, үшбұрыш, түйсіну және көру арқылы пішін түрлерін зерттеуді үйрету. Келесі дағдыларды қалыптастыру: 1) геометриялық пішіндерді тану және атау. Кеңістікте бағдарлау. Өзінің дене мүшелерінінің орналасу бағдарын білуге үйрету. Келесі дағдыларды қалыптастыру: 1) өзіне тікелей жақын кеңістік бағдарын анықтау, заттарды сол жақтан оң жаққа қарай орналастыру. Уақытты бағдарлау. Келесі дағдыларды қалыптастыру: тәулік бөліктерін тану және атау - таңертең, күндіз, кеш, түн.	1 «Улкен заттарды тап» 2 «,Кузгі ұоректер» 3 «,Жемістерді сана» 4 «,Ақ уйрек сары уйрек»
	Қоршаған ортамен таныстыру	Өсімдіктер әлемі. Туған өлкенің кейбір өсімдіктері, көгөністері мен жемістері туралы қарапайым түсініктерін қалыптастыру; бөлме өсімдіктерінің түрлері (шегіргүл, қазтамақ, бегония және тағы басқа), олардың ерекшеліктері туралы білімдерін қалыптастыру.	1 « Ағашпа гулма» 2 «,Себетегі жемістер» 3 «,Бул қай кезде болады» 1 «, Қарлығаш» 2 «,Затты сипатау»
	Құрастыру	2) бөлшектерді орналастыру және кірпіштерді қалау, пластиналарды тік бағытта	1 « Арнайы көліктер»

		және көлденең орналастыру тәсілдерін пайдалану; 3) ірі және ұсақ құрылыс материалдарынан құрастыру;	2, «Еркежан әжейдің турлі бауырсақтары»
	Сурет салу	2) бірнеше көлденең және тік сызықтардан заттар салуды (дуал); салынған пішіндерді бояуды, дәстүрден тыс сурет салу (саусақтарымен және алақандарымен, түрлі-түсті борлармен) дағдыларын қалыптастыру.	«Кузгі ағаш» 2 «,Асқабақ» 3 «,Тандыр нан» 4,» Көлде жузген уйрек»
	Мүсіндеу	1) сазбалшықтың, ермексаздың қасиеттерімен танысу дағдыларын жетілдіру. Сазбалшық, қамыр, ермексаз кесектерінен бөліп алу, дөңгелектеу, ширату, созу тәсілдерін пайдалана отырып, көгөністер мен жемістерді, кейбір заттарды, азық-түлік тағамдарын мүсіндеу дағдыларын қалыптастыру;	1, «Кузгі бақшаларға саяқат»
	Жапсыру	2) бейнеленген заттарға сәйкес түстерді таңдау; 3) желімдеудің техникасы;	1, «Торғайды жаңбырдан жасырайық»
	Музыка	Музыка тыңдау. Келесі дағдыларды қалыптастыру: 3) пьесаның көңілді мазмұнына эмоциялы көңіл күй танытады; 4) балалар аспаптарының, музыкалық және шулы ойыншықтардың дыбысталуын ажыратады. Ән айту. Дыбыстаудың бірыңғай күшімен бірдей қарқында ән салу, ересектермен бірге ән салу, аспаптың сүйемелдеуіндегі даусына бейімделу дағдыларын қалыптастыру. Музыкалық-ырғақтық қозғалыстар. Келесі дағдыларды қалыптастыру: 3) әуен сипатына үн қату, оның бөліктерінің өзгеруін байқау;	1, «Ару куз» 2 «,Себетегі жемістер» 3 «,Ас адамның арқауы» 4,» Торғай»

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы негізінде
2023 - 2024 оқу жылына арналған ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру ұйымы: «Айару» бөбекжай- балабақшасы
Топ: «Еркетай » ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жас.
Жоспардың құрылу кезеңі: Қазан айы 2023-2024 оқу жылы.
Өтпелі тақырып: Күзгі бақ

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері	
Қараша	Дене шынықтыру	- дене жаттығуларын орындауға қызығушылықтарын ояту; - негізгі қимыл түрлері: жүгіру дағдыларын жетілдіру; - мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру; - қимылдарды белсенді орындауды дамыту және қимылдарды үйлестіру, - дене жаттығуларына қызығушылыққа баулу; - денсаулықты нығайтуға ықпал ететін дене сапаларын:ептілік пен шапшаңдықты дамыту; - құрдастарымен қимылды ойындарды бірге ойнауға, өзара оң қарым-қатынас жасауға баулу; - спорттық жабдықтарды қолдануда қауіпсіздікті қамтамасыз ету. **Жүгіру.** Бірқалыпты, аяқтың ұшымен, сапта бір-бірден, алаңның бір жағынан екінші жағына, әр түрлі бағытта: тура, шеңбер бойымен, «жыланша», шашырап жүгіру; белгілі бір тапсырмаларды орындау арқылы: тоқтап жүгіру, белгі бойынша көрсетілген жерге жүгіру; қарқынды өзгертіп, жылдам (10-20 метрге дейін), тоқтамай баяу қарқынмен (50-60 секунд ішінде) жүгіру. **Жалпы дамытушы жаттығулар.** Қол және иық белдеуіне арналған жаттығулар: - қолды жоғары, алға, жан-жаққа көтеру және түсіру (бірге немесе кезекпен); - заттарды бір қолынан екінші қолына салу, алдына, артқа апару, басынан жоғары көтеру; - қолдарын алдына немесе басынан жоғары, артына апарып шапалақтау; - қолды алға, жан-жаққа созу, алақандарын жоғары қарату, қолды көтеру, түсіру, саусақтарды қозғалту, қол саусақтарын жұму және ашу. **Мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру.** Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру. **Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары.** Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу. **Салауатты өмір салты дағдыларын қалыптастыру.** Сезім мүшелерін ажыратуға және атауға (көз, құлақ, мұрын, ауыз) үйрету, олардың ағзадағы рөлі және оларды қалай қорғауға, күтуге болатыны туралы түсінік беру (ұсақ заттарды құлаққа, мұрынға тықпау).	1 «,Аққу қаздар» 2, « Қаздар» 3 « ,Аққоян» 4, « Машина зырылдап журеді» 5, « Рулімізді бурайық» 6 , «Зу-зу етіп көшеде» 7 , «Турлі-тусті көліктер» 8 «,Сур көжек» 9 «,Қоян секілді секірейік» 10 « ,Еркін жугіреміз» 11, «Бауырсақ әлемі» 12 , «Бауырсақ секілді журейік» 13 «,Жылан тәрізді болайық» 14, « Уйқыдағы аю» 15, «Қорбаңдаған аю» 16, «Бағыты өзгертіп жугіреміз»

		Денсаулықтың құндылығы туралы түсінікті дамыту; ауырмауға, денсаулықты сақтауға ынталандыру, «салауатты өмір салты» және оны ұстану туралы алғашқы түсініктер беру. **Сауықтыру-шынықтыру шаралары.** Балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиғи факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру. Балаларды үй-жайда жеңіл киіммен жүруге үйрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза ауада болу ұзақтығын қамтамасыз ету. Серуенде қимылды ойындар мен дене жаттығуларына қатысуға қызығушылықты арттыру. Шынықтыру шараларын жүргізуде балалардың денсаулық жағдайын ескере отырып, жеке тәсілді жүзеге асыру. Шынықтыру шараларын жүргізу, жаттығулар мен массаж жасау. Күн тәртібіне сәйкес балалардың күнделікті таза ауада болуын қамтамасыз ету. Ересектің көмегімен шынықтыру тәсілдерін орындау дағдыларын қалыптастыру. Тыныс алу жаттығуларын жасау.	
	Сөйлеуді дамыту	- балаларды өз бетінше сөйлеуге үйрету; - түрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сөйлесуіне жағдай жасау; әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұрақтарына жауап беру, жеке сөйлесу; - дидактикалық және дамытушы ойындарды, жаттығуларды қолдану арқылы сөздік қорды байыту; - шешендікке, әдеби тілде сөйлеуге баулу; - артикуляциялық және дауыс аппаратының, есту қабілетінің дамуына ықпал ету; - қазақ халық ауыз әдебиеті шығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру; - қарым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу; **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Дауысты (а, ә, е, о, ұ) дыбыстарды анық айту, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту, артикуляциялық аппаратты дамыту. **Сөздік қор** Балалардың сөздік қорын ойындар мен ойын жаттығулары арқылы кеңейту, сөздік қорды заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін, заттарды жалпы (күз мезгілі, ауа райы, күз өнімдері, көлік түрлері, аңдар, ертегі кейіпкерлері) және ерекше белгілері бойынша жалпылаушы сөздермен байыту. **Байланыстырып сөйлеу.** Суреттерді, заттарды қарастыруда, тірі және өлі табиғат нысандарын бақылау кезінде, шығармаларды тыңдағаннан, мультфильмдер, ертегілер көргеннен кейін балаларды алған әсерлерімен бөлісуге, өз ойын айтуға үйрету.	1 «Жыл мезгілдері» 2 « ,Саяхатшылар» 3 « ,Көжек тақпағын жаттау» 4 « ,Бауырсақтың жолы»
	Көркем әдебиет	- шешендікке, әдеби тілде сөйлеуге баулу; - қазақ халық ауыз әдебиеті шығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру; - қарым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу; Оқылған шығармадан ең қызықты, мәнерлі үзінділерді қайталау, балаларға сөздер мен қарапайым сөз тіркестерін қайталап айтуға мүмкіндік беру.	1 , «Трактор» 2 «,Мақтаншақ қоян»

		Кітаптарға қызығушылықты ояту. Таныс кітаптардағы суреттерді балалармен бірге қарастыру, оларға суреттердің мазмұны туралы эмоционалды түрде айту, балалардың пікірлерін тыңдау.	
	Қазақ тілі	- балаларды өз бетінше сөйлеуге үйрету; - түрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сөйлесуіне жағдай жасау; әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұрақтарына жауап беру, жеке сөйлесу; - дидактикалық және дамытушы ойындарды, жаттығуларды қолдану арқылы сөздік қорды байыту. **Тілдік дамытушы орта.** Балалардың ересектермен және құрдастарымен қарым-қатынас жасауына жағдай жасау: бір-бірімен күнделікті еркін ойында, дербес әрекеттерде ауызекі сөйлесуге, бірлескен әрекеттері туралы келісуге, ортақ тақырыпта әңгімелесуге, сұрақтарға жауап беруге, өз бетінше кітаптарды қарауға, өзінің алған әсері мен қалауын білдіруге, сәлемдесуде, өтінішін, ырзашылығын білдіруде сыпайы сөйлеу әдебін сақтауға, құрдастарын есімімен толық, дұрыс атауға баулу. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Артикуляциялық және дыбыстық аппаратты, сөйлеу кезінде тыныс алуды, естуді дамыту. Көрнекілікпен немесе көрнекіліксіз өзіне айтылған сөзді тыңдау және түсінуді дамыту. Қазақ тіліне тән "ә" дыбыстарын өздігінен дұрыс айтуға баулу. **Сөздік қор.** Ауызекі сөйлеуде түрлі балалар әрекеттерінде қоршаған орта заттары мен табиғат нысандарының атауларын өздігінен қолдануды қалыптастыру. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Жуан сөздерді ажырату, оларды көпше түрде қолдануға үйрету. **Байланыстырып сөйлеу.** Ауызекі сөйлеудің қарапайым түрлерін меңгерту, балалардың өздеріне айтылған сөзді, пікірді түсінуін қалыптастыру, алдын ала үйретілген сөйлеу үлгілерін есте сақтап, әңгімелесе білуге баулу.	1, « Кузгі жаңбыр» 1 « Жолға дайындал» 2 « ,Жабайы аңдардың қысқа дайындығы.» 3 «,Орманда нелер мекендейді» 4 « Қыс қызығы»
	Математика негіздері	- қарапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру; - бақылау арқылы қоршаған орта заттарының санын, пішінін, шамасын, олардың кеңістікте орналасуын ажыратуға үйрету; - заттарды зерттеуге қызығушылықты ояту, жаңаны тануға, өзіне сенімділікке баулу; - командада жұмыс істей білуге дағдыландыру; - көрнекі-қимылдық ойлауды және шығармашылық қиялдауды дамыту. **Сан.** «Көп», «бір» ұғымдары туралы түсініктерді қалыптастыру, заттардың санын ажыратуға үйрету: көп-біреу (біреу-көп), біртекті заттарды топтастыру және олардың біреуін бөліп көрсету, қоршаған ортадан бір немесе бірнеше бірдей затты табу, «қанша? неше?» сұрағына жауап беру. Заттарды салыстыру: заттарға қосу немесе заттардан алу тәсілдері арқылы тең және тең	1, « Жемістерді сана» 2 «,Көліктердің дөңгелектерін жөндейік» 3 «,Қоян орманға барады» 4, « Гиометриалық пішіндер әлемі»

		емес заттар тобын салыстыру, «Тең бе?», «Қайсысы артық (кем)?» сауалдарына жауап беру.	
	Қоршаған ортамен таныстыру	- балаларды қоршаған ортадағы заттардың атауларымен және олардың міндеттерімен таныстыру, таныс заттарды ажыратуға үйрету; - отбасына, туған өлкесіне, Отанға деген сүйіспеншілікке, ересектерге құрмет көрсете білуге, кішілерге жанашыр болуға тәрбиелеу; - еңбектің нәтижесіне құрметпен қарауға тәрбиелеу, көмек көрсету ниеттерін қолдау; - тірі және өлі табиғат туралы білімдерін байыту; - табиғатта қауіпсіздікті сақтау (саңырауқұлақтар мен жидектер жемеу, жануарларға тиіспеу); - құммен, сумен, қармен, ұсақ заттармен ойындарда қауіпсіз әрекет ету дағдыларын қалыптастыру (оларды ауызға алмау, құмды шашпау, заттарды құлаққа, мұрынға тықпау); - табиғатқа сүйіспеншілікке және қамқорлық жасауға баулу. **Бала, оның отбасы, үйі.** «Мен» бейнесін, құрдастарын, өзін балалар қоғамының бір мүшесі ретінде сезінуге, әртүрлі ойындарды өз бетінше ойнауға үйрету, өз іс-әрекеттерін оң бағалау және өзін-өзі бағалауын, ойында туындаған мәселелерді шешу тәсілдерін дамыту. **Заттық әлем.** Заттардың айырмашылықтары мен атауларын, олардың көлемін, түсін, пішінін қарастыру мен зерттеу дағдыларын қалыптастыру, заттардың сапалары мен қасиеттерін: сипап сезу, дәмін көру, есту арқылы тануды қалыптастыру. **Көлік, байланыс құралдары.** Көлік құралдарының түрлерімен және ауада ұшатын қозғалыс құралдарымен таныстыру. **Еңбекке баулу.** Таныс мамандық иелеріне құрметпен қарау, олардың еңбек нәтижелеріне қамқорлық таныту. Балаларды ересектердің еңбегін бақылау негізінде ойын әрекетіне ынталандыру. Мүмкіндіктеріне қарай күтушіге, аула сыпырушыға көмек көрсетуді ұйымдастыру. Өзгенің еңбегінің нәтижесіне құрметпен қарауға тәрбиелеу, көмек көрсету ниеттерін қолдау. **Табиғаттағы маусымдық өзгерістер.** Ауа-райының жағдайын анықтау (суық, жылы, ыстық), табиғат құбылыстарын бақылау (маусымдық), бақылау күнтізбесінде жылдың қысқы, көктемгі, жазғы және күзгі мезгілдеріндегі ауа-райының жай-күйін белгілеу.	1 «,Қалай дыбыстайды» 2, « Құстар немен қоректенеді» 3 «,Қарбыз тиілген жук машина» 4 « ,Қоян» 5, «Ғажайып бөлме өсімдіктері»
	Құрастыру	- балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру; - өнер туындыларына, қоршаған шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызығушылықты тәрбиелеу; - бейнелеу әрекеті барысында қауіпсіздікті сақтауға және еңбекқорлыққа, ұқыптылыққа баулу.	1 « ,Қорап» 2, « Орманда кірпі жур»

		Балалардың құрастыруға қызығушылығын арттыру, конструкторлардың түрлерімен таныстыру.	
	Сурет салу	- қарапайым заттарды, құбылыстарды, пішіндерді, түстерді, бөліктердің орналасуын бере отырып, бейнелеу дағдыларын қалыптастыру, көз бен қолдың үйлесімін дамыту; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. Көлденең және тік сызықтарды салу, олардың қиылысуын жүргізе білу, әртүрлі пішіндегі (көгөністер мен жемістер, ыдыс-аяқ, ойыншықтар, жануарлар), дөңгелек пішінді (шарлар, бұлттар, күн) заттарды бейнелеу, бірнеше көлденең және тік сызықтардан тұратын заттарды бейнелеу.	1, « Қайың» 2 , «Бақдаршам» 3 , «Қонжық» 4 , «Қысқы қолбақ»
	Мүсіндеу	- бейнелеу әрекетін балалардың қызығушылықтарын ескере отырып, ұйымдастыру, балаларға бейнелейтін заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. Сазбалшықтан, ермексаздан мүсіндеуге қызығушылыққа баулу. Сазбалшық, ермексаз кесектерінен бөліп алу, домалату, ширату, созу, жаю тәсілдерін пайдалана отырып, көгөністер мен жемістерді, кейбір заттарды, азық- түлік тағамдарын мүсіндеуге үйрету.	1,Пойыз бен саяхат
	Жапсыру	- бейнелеу әрекеті мен оның нәтижесіне эмоционалды жағымды қарым қатынас орнату; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. Балалардың жапсыруға қызығушылығын арттыру. Қағаз бетінде көлемі, түсі, пішіні бойынша әртүрлі дайын пішіндерді белгілі реттілікпен орналастыра отырып, ойдан немесе берілген тапсырма бойынша заттардың бейнесін жасау, содан соң пайда болған бейнені қағазға жапсыру.	1, «Қояндарға құрақ көрпе»
	Музыка	- музыкаға, бейнелеу өнеріне қызығушылықты қалыптастыру, шығармашылық ойлауы мен қиялдауын дамыту; Музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдауға баулу. Музыкалық жанрлар: ән, би, маршпен таныстыру. **Музыка тыңдау.** Музыкалық шығарманы соңына дейін тыңдауға, музыканың сипатын түсінуге, музыкалық шығарманың неше бөлімнен тұратынын білуге және ажыратуға үйрету. **Ән айту.** Ән айту дағдыларын дамытуға ықпал ету: ре (ми) — ля (си) диапазонында, барлығымен бір қарқында әнді таза айту, сөздерді анық айту, әннің сипатын жеткізу (көңілді, созып, ойнақы айту). **Музыкалық-ырғақтық қозғалыстар.** Музыкамен жүру мен жүгіруді ырғақты орындау, шеңбер бойымен бірінің артынан бірі жүру және шашырап жүруге үйрету. Музыканың басталуы мен аяқталуына сәйкес қимылдарды орындау, қимылдарды өз бетінше бастау және аяқтау.	1 , «Жомарт тулкі» 2, «Көңілді машина» 3, «Қоңыр аю қорбанбай» 4, «Бауырсақ тың әлемі» 5, «Қыс қызығы»

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы негізінде
2023 - 2024 оқу жылына арналған ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру ұйымы: «Айару» бөбекжай - балабақшасы
Топ: «Еркетай» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: желтоқсан айы, 2023-2024 оқу жылы.
Өтпелі тақырып: Тәуелсіз Қазақстан

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері	
Желтоқсан	Дене шынықтыру	- дене жаттығуларын орындауға қызығушылықтарын ояту; - негізгі қимыл түрлері: домалату, лақтыру, қағып алу дағдыларын жетілдіру; - мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру; - қимылдарды белсенді орындауды дамыту және қимылдарды үйлестіру, - дене жаттығуларына қызығушылыққа баулу; - денсаулықты нығайтуға ықпал ететін дене сапаларын: ептілік пен шапшаңдықты дамыту; - құрдастарымен қимылды ойындарды бірге ойнауға, өзара оң қарым-қатынас жасауға баулу; - спорттық жабдықтарды қолдануда қауіпсіздікті қамтамасыз ету. **Домалату, лақтыру, қағып алу.** Заттарды оң және сол қолмен қашықтыққа лақтыру (2,5-5 метр қашықтық), төменнен екі қолмен көлденең нысанаға, оң және сол қолмен (1,5–2 метр қашықтықтан) допты кеуде тұсынан лақтыру, оң және сол қолмен тік нысанаға (нысана биіктігі-1,2 метр) лақтыру (1-1,5 метр қашықтық), аяқтарын алшақ қойып, отырып, 1,5–2 метр қашықтықтан допты бір- біріне, заттардың арасымен, қақпаға домалату. Допты жоғары лақтыру, төмен - еденге (жерге) соғу, қағып алу. **Жалпы дамытушы жаттығулар.** Кеудеге арналған жаттығулар: - допты бір-біріне басынан жоғары (артқа және алға) беру, жан-жаққа (солға- оңға) бұрылу; - солға, оңға бұрылу (отырған қалыпта); **Спорттық жаттығулар.** Шанамен сырғанау. Шанамен бір-бірін сырғанату; биік емес төбеден сырғанау. Жүзу және гидроаэробика элементтері. Суға түсу, жүгіру, ойнау, суда билеу. Жүзуді үйрету (тиісті жағдайлар болған кезде). **Мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру.** Тамақтанар алдында қолды жуу, таңертең және кешке тісті тазалау дағдыларын қалыптастыру. Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру. **Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары.** Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу. **Салауатты өмір салты дағдыларын қалыптастыру.**	1, «Тауелсіз елім» 2, «Жайна елім менің» 3, «Мен чемпион» 4 «,Жаңа доп» 5 «Допты дәлдеп лақтыр» 6, «Тез адымдап жүреміз» 7 «,Жаңа жыл жаңа нур» 8 «,Қош келдің жаңажыл» 9, «Жаңа жыл құтты болсын» 10 «,Сырғанаймыз шанамен» 11, «Қалай сырғанайтынымызды көрсетейіші» 12, «Қыста дөңнен сырғанаймыз»

		Денсаулықтың құндылығы туралы түсінікті дамыту; ауырмауға, денсаулықты сақтауға ынталандыру, «салауатты өмір салты» және оны ұстану туралы алғашқы түсініктер беру. **Сауықтыру-шынықтыру шаралары.** Балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиғи факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру. Балаларды үй-жайда жеңіл киіммен жүруге үйрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза ауада болу ұзақтығын қамтамасыз ету. Серуенде қимылды ойындар мен дене жаттығуларына қатысуға қызығушылықты арттыру. Шынықтыру шараларын жүргізуде балалардың денсаулық жағдайын ескере отырып, жеке тәсілді жүзеге асыру. Шынықтыру шараларын жүргізу, жаттығулар мен массаж жасау. Күн тәртібіне сәйкес балалардың күнделікті таза ауада болуын қамтамасыз ету. Ересектің көмегімен шынықтыру тәсілдерін орындау дағдыларын қалыптастыру. Тыныс алу жаттығуларын жасау.	
	Сөйлеуді дамыту	- балаларды өз бетінше сөйлеуге үйрету; - түрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сөйлесуіне жағдай жасау; әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұрақтарына жауап беру, жеке сөйлесу; - дидактикалық және дамытушы ойындарды, жаттығуларды қолдану арқылы сөздік қорды байыту; - шешендікке, әдеби тілде сөйлеуге баулу; - артикуляциялық және дауыс аппаратының, есту қабілетінің дамуына ықпал ету; - қазақ халық ауыз әдебиеті шығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру; - қарым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу; **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Кейбір дауыссыз (п-б) дыбыстарды анық айту, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту. **Сөздік қор** Балалардың сөздік қорын ойындар мен ойын жаттығулары арқылы кеңейту, сөздік қорды заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін, заттарды жалпы (қыс мезгілі, ауа райы, жаңа жыл, мереке, мерекелік құралдар) және ерекше белгілері бойынша жалпылаушы сөздермен байыту. **Байланыстырып сөйлеу.** Ересектердің сөзін тыңдау және түсіну, сөйлеу әдебінің тиісті формаларын дұрыс қолдану, ересектермен диалог құру, берілген сұрақтарды тыңдау және толық жауап беру.	1 «,Шырша ойыншықтары мен танысу» 2, «Аяз ата туралы тақпақ жаттау» 3, «Қуыршақ дананы серуенге шақыру»
	Көркем әдебиет	- шешендікке, әдеби тілде сөйлеуге баулу; - қазақ халық ауыз әдебиеті шығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру; - қарым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу; Ересектермен бірге ертегілерді, қарапайым көріністерді ойнауға, бірлескен ойындарға қатысуға ықпал ету, онда жеке репликаларды, кейіпкерлердің эмоционалды образын беруге баулу.	1, «Тәуелсіздік алғалы кун» 2, «Хан мен құмырсқалар» 3, «Қолғап»
	Қазақ тілі	- балаларды өз бетінше сөйлеуге үйрету; - түрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сөйлесуіне жағдай жасау; әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұрақтарына жауап беру, жеке сөйлесу; - дидактикалық және дамытушы ойындарды, жаттығуларды қолдану арқылы сөздік қорды байыту. **Тілдік дамытушы орта.** Балалардың ересектермен және құрдастарымен қарым-қатынас жасауына жағдай жасау: бір-бірімен күнделікті еркін ойында, дербес әрекеттерде ауызекі сөйлесуге, бірлескен әрекеттері туралы келісуге, ортақ тақырыпта әңгімелесуге, сұрақтарға жауап беруге, өз бетінше кітаптарды қарауға, өзінің алған әсері мен қалауын білдіруге, сәлемдесуде, өтінішін, ырзашылығын білдіруде сыпайы сөйлеу әдебін сақтауға, құрдастарын есімімен толық, дұрыс атауға баулу. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.**	1, «Уйдің көркі не» 2, «Дана көшеге шығу ушін не киеді» 3, «Қыстағы ойын сауық турлері»

		Артикуляциялық және дыбыстық аппаратты, сөйлеу кезінде тыныс алуды, естуді дамыту. Көрнекілікпен немесе көрнекіліксіз өзіне айтылған сөзді тыңдау және түсінуді дамыту. Қазақ тіліне тән ә, ө дыбыстарын өздігінен дұрыс айтуға баулу. **Сөздік қор.** Ауызекі сөйлеуде түрлі балалар әрекеттерінде қоршаған орта заттары мен табиғат нысандарының атауларын өздігінен қолдануды қалыптастыру. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Жуан және жіңішке түбір сөздерді ажырату, оларды көпше түрде қолдануға үйрету. **Байланыстырып сөйлеу.** Ойыншықтар мен заттарды қарастыра отырып, сұрақтарға жауап беруге, оларды жай сөйлемдермен сипаттап айтып беруге баулу.	
	Математика негіздері	- қарапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру; - бақылау арқылы қоршаған орта заттарының санын, пішінін, шамасын, олардың кеңістікте орналасуын ажыратуға үйрету; - заттарды зерттеуге қызығушылықты ояту, жаңаны тануға, өзіне сенімділікке баулу; - командада жұмыс істей білуге дағдыландыру; - көрнекі-қимылдық ойлауды және шығармашылық қиялдауды дамыту. **Шама.** Екі затты өлшемі бойынша (ұзын-қысқа, биік-аласа, артық-кем) салыстыру. Өлшемдері қарама-қарсы және бірдей заттарды салыстыру, заттарды салыстыруда шаманың берілген белгісі бойынша (ұзындығы, ені, биіктігі, жалпы шамасы бойынша) бір затты екінші затпен беттестіру және жанына қою тәсілдері арқылы салыстыру, салыстыру нәтижелерін ұзындығы бойынша ұзын-қысқа, бірдей, тең, ені бойынша кең-тар, бірдей, тең, биіктігі бойынша биік-аласа, бірдей, тең, жалпы шамасы бойынша үлкен-кіші сөздерімен белгілеу.	1 «,Құлыншақтың астанаға барар жолы» 2 «,Шырша ойыншықтары.» 3 «Орман шыршасы»» 4, «Қардан мунара салайық
	Қоршаған ортамен таныстыру	- балаларды қоршаған ортадағы заттардың атауларымен және олардың міндеттерімен таныстыру, таныс заттарды ажыратуға үйрету; - отбасына, туған өлкесіне, Отанға деген сүйіспеншілікке, ересектерге құрмет көрсете білуге, кішілерге жанашыр болуға тәрбиелеу; - еңбектің нәтижесіне құрметпен қарауға тәрбиелеу, көмек көрсету ниеттерін қолдау; - тірі және өлі табиғат туралы білімдерін байыту; - табиғатта қауіпсіздікті сақтау (саңырауқұлақтар мен жидектер жемеу, жануарларға тиіспеу); - құммен, сумен, қармен, ұсақ заттармен ойындарда қауіпсіз әрекет ету дағдыларын қалыптастыру (оларды ауызға алмау, құмды шашпау, заттарды құлаққа, мұрынға тықпау); - табиғатқа сүйіспеншілікке және қамқорлық жасауға баулу.	1 « ,Аквариумдағы алтын балық» 2, «Аяз өрнектері» 3, «Қардың қасиеті» 4 «,Менің суйікті қалам»
	Құрастыру	- балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру; - өнер туындыларына, қоршаған шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызығушылықты тәрбиелеу; - бейнелеу әрекеті барысында қауіпсіздікті сақтауға және еңбекқорлыққа, ұқыптылыққа баулу. Құрастыру дағдыларын дамыту, негізгі құрылыс бөлшектерін: текшелер, кірпіштер, цилиндрлер, үшбұрыштар, призмаларды ажырата білуге, атауға және қолдануға үйрету, бұрын алынған дағдыларды: төсеу, бекіту, қою қолдана отырып, жаңа ғимараттар салу.	1 «,Шырша ойыншықтары» 2, «Төбешіктен сырғанайық»
	Сурет салу	- қарапайым заттарды, құбылыстарды, пішіндерді, түстерді, бөліктердің орналасуын бере отырып, бейнелеу дағдыларын қалыптастыру, көз бен қолдың үйлесімін дамыту; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. Сурет салу кезінде қарындашты, қылқаламды қатты қыспай, дұрыс ұстауды үйрету. Қылқаламмен бояуда оны бояуға ақырын батыруды, алынған артық бояуды құтының шетіне қылқаламды ақырын басынан басып, ағызып	1 , «Домбыра» 2, «Аяз атаның қабы» 3, «Аққала»

		жіберіп бояуды, бояудың келесі түсін қолдану үшін қылқаламды басқа түске салмас бұрын жақсылап суға шайып алып қолдануды, жуылған қылқаламды жұмсақ матамен немесе қағаз майлықпен сүртіп кептіруді үйрету.	
	Мүсіндеу	- бейнелеу әрекетін балалардың қызығушылықтарын ескере отырып, ұйымдастыру, балаларға бейнелейтін заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. Кесектерді алақандарының арасында домалату, есу, жаю тәсілдері арқылы заттарды мүсіндеу (ыдыстар, ойыншықтар).	1,Тостаған 2,Аққала
	Жапсыру	- бейнелеу әрекеті мен оның нәтижесіне эмоционалды жағымды қарым қатынас орнату; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. Желімдеудің техникасын үйрету: желімді қылқаламға, мұқият жағып алу, жаймадағы дайын үлгіге жағу, желімнің қалдықтарын сүртуге майлықты қолдану.	1 «,Аққала үлкен болғысы келеді»
	Музыка	- музыкаға, бейнелеу өнеріне қызығушылықты қалыптастыру, шығармашылық ойлауы мен қиялдауын дамыту; Музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдауға баулу. Музыкалық жанрлар: ән, би, маршпен таныстыру. **Музыка тыңдау.** Музыкалық ойыншықтар мен балалар музыка аспаптарының (музыкалық балға, сылдырмақ) дыбысталуын ажырата білуді жетілдіру. **Ән айту.** Ән айту дағдыларын дамытуға ықпал ету: ре (ми) — ля (си) диапазонында, барлығымен бір қарқында әнді таза айту, сөздерді анық айту, әннің сипатын жеткізу (көңілді, созып, ойнақы айту). **Музыкалық-ырғақтық қозғалыстар.** Би қимылдарын орындау сапасын жақсарту: кезек-кезек екі аяқпен және бір аяқпен секіру. Заттармен және заттарсыз музыкалық шығарманың қарқыны мен сипатына сәйкес бір-бірден, жұппен ырғақты қимылдар орындау.	1 «,Тауелсіз елім» 2 «,Шырша тубіндегі силық» 3 «,Жаңа жыл жаңа нур» 4 «,Аққала» 5 «,Қыс әні»

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы негізінде

2023 - 2024 оқу жылына арналған ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру ұйымы : «Айару» бөбекжай- балабақшасы

Топ: «Еркетай» ортаңғы топ

Балалардың жасы: 3 жастан

Жоспардың құрылу кезеңі: қаңтар айы, 2023-2024 оқу жылы.

Өтпелі тақырып: Қыс қызығы

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері	
Қаңтар	Дене шынықтыру	- дене жаттығуларын орындауға қызығушылықтарын ояту; - негізгі қимыл түрлері: еңбектеу, өрмелеу дағдыларын жетілдіру; - мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру; - қимылдарды белсенді орындауды дамыту және қимылдарды үйлестіру, - дене жаттығуларына қызығушылыққа баулу; - денсаулықты нығайтуға ықпал ететін дене сапаларын:ептілік пен шапшаңдықты дамыту; - құрдастарымен қимылды ойындарды бірге ойнауға, өзара оң қарым-қатынас жасауға баулу; - спорттық жабдықтарды қолдануда қауіпсіздікті қамтамасыз ету. **Еңбектеу, өрмелеу.** 4-6 метр қашықтыққа тура бағытта, заттарды айналып және заттардың арасымен еңбектеу, еденге қойылған тақтай бойымен, арқанның, доғаның астымен (биіктігі 40 сантиметр), көлбеу модуль бойымен, туннель арқылы еңбектеу; саты бойымен өрмелеу, гимнастикалық қабырғаға өрмелеу және одан түсу (биіктігі 1,5 метр). **Жалпы дамытушы жаттығулар.** - допты бір-біріне басынан жоғары (артқа және алға) беру, жан-жаққа (солға- оңға) бұрылу; - солға, оңға бұрылу (отырған қалыпта); - аяқты көтеру және түсіру, аяқтарды қозғалту (шалқасынан жатқан қалыпта); **Спорттық жаттығулар.** Шанамен сырғанау. Шанамен бір-бірін сырғанату; биік емес төбеден сырғанау. Жүзу және гидроаэробика элементтері. Суға түсу, жүгіру, ойнау, суда билеу. Жүзуді үйрету (тиісті жағдайлар болған кезде). **Мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру.** Күнделікті өмірде гигиеналық дағдыларды сақтау қажеттігін білу. Тамақтанар алдында қолды жуу, таңертең және кешке тісті тазалау дағдыларын қалыптастыру. Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру. **Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары.** Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу. **Салауатты өмір салты дағдыларын қалыптастыру.** Адамның денсаулығына пайдалы (көгөністер, жемістер, сүт өнімдері) және зиянды тағамдар (тәттілер, бәліштер, тәтті газдалған сусындар) туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру.	1 « ,Құстарға жем берейік» 2 , «Орманан шыққан дыбыстар» 3 «, Қар жауса балалар қуанады» 4 «,Ақшақарлар билейді» 5 « ,Әдемі билейміз» 6, « Ақшақарлар секіріп билейміз»

		Сауықтыру-шынықтыру шаралары. Балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиғи факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру. Балаларды үй-жайда жеңіл киіммен жүруге үйрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза ауада болу ұзақтығын қамтамасыз ету. Серуенде қимылды ойындар мен дене жаттығуларына қатысуға қызығушылықты арттыру. Шынықтыру шараларын жүргізуде балалардың денсаулық жағдайын ескере отырып, жеке тәсілді жүзеге асыру. Шынықтыру шараларын жүргізу, жаттығулар мен массаж жасау. Күн тәртібіне сәйкес балалардың күнделікті таза ауада болуын қамтамасыз ету. Ересектің көмегімен шынықтыру тәсілдерін орындау дағдыларын қалыптастыру. Тыныс алу жаттығуларын жасау.	
	Сөйлеуді дамыту	- балаларды өз бетінше сөйлеуге үйрету; - түрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сөйлесуіне жағдай жасау; әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұрақтарына жауап беру, жеке сөйлесу; - дидактикалық және дамытушы ойындарды, жаттығуларды қолдану арқылы сөздік қорды байыту; - шешендікке, әдеби тілде сөйлеуге баулу; - артикуляциялық және дауыс аппаратының, есту қабілетінің дамуына ықпал ету; - қазақ халық ауыз әдебиеті шығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру; - қарым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу; **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Кейбір дауыссыз (п-б, к-қ) дыбыстарды анық айту, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту, артикуляциялық аппаратты дамыту, сөйлеу қарқынын өзгерту қабілетін дамыту: баяу сөйлеу, жаңылтпаштар айту. **Сөздік қор** Балалардың сөздік қорын ойындар мен ойын жаттығулары арқылы кеңейту, сөздік қорды заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін, заттарды жалпы (қыс мезгілі, ауа райы, қыс қызығы, қыс мезгілінің құралдары, қысқы тіршілік, орман, қыстайтын құстар) және ерекше белгілері бойынша жалпылаушы сөздермен байыту. **Байланыстырып сөйлеу.** Кейіпкерлерді сипаттау үшін дауыс ырғағының мәнерлі қарапайым тәсілдерін қолдану, таныс ертегілерді ойнауға және сахналауға ынталандыру, қызығушылығын ояту.	1 «, Ақшақарлар жауып тур» 2, «Орманға барайық»
	Қазақ тілі	- балаларды өз бетінше сөйлеуге үйрету; - түрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сөйлесуіне жағдай жасау; әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұрақтарына жауап беру, жеке сөйлесу; - дидактикалық және дамытушы ойындарды, жаттығуларды қолдану арқылы сөздік қорды байыту. **Тілдік дамытушы орта.** Балалардың ересектермен және құрдастарымен қарым-қатынас жасауына жағдай жасау: бір-бірімен күнделікті еркін ойында, дербес әрекеттерде ауызекі сөйлесуге, бірлескен әрекеттері туралы келісуге, ортақ тақырыпта әңгімелесуге, сұрақтарға жауап беруге, өз бетінше кітаптарды қарауға, өзінің алған әсері мен қалауын білдіруге, сәлемдесуде, өтінішін, ырзашылығын білдіруде сыпайы сөйлеу әдебін сақтауға, құрдастарын есімімен толық, дұрыс атауға баулу. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Артикуляциялық және дыбыстық аппаратты, сөйлеу кезінде тыныс алуды, естуді дамыту.	1, «Қыс бізбен қар атысып ойнаймыз»

		Көрнекілікпен немесе көрнекіліксіз өзіне айтылған сөзді тыңдау және түсінуді дамыту. Қазақ тіліне тән ә, ө, қ дыбыстарын өздігінен дұрыс айтуға баулу. **Сөздік қор.** Қоршаған ортадағы күнделікті жиі қолданылатын туыстық қатынасқа байланысты сөздерді («бөпе», «аға», «апа», «іні», «қарындас»), тұрмыстық заттардың, жемістердің, жануарлардың, төрт түліктің атауларын айту және түсіну дағдыларын қалыптастыру. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Жуан және жіңішке түбір сөздерді ажырату, оларды көпше түрде қолдануға үйрету. Бұйрық райлы етістіктерді жекелей қолдануға баулу (бар, кел, айт). **Байланыстырып сөйлеу.** Таныс ертегілер мен шағын шығармалардың мазмұны бойынша алдымен сұрақтарға жауап беруге, кейіннен өздігінен қайталап айтуға баулу.	
	Көркем әдебиет	- шешендікке, әдеби тілде сөйлеуге баулу; - қазақ халық ауыз әдебиеті шығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру; - қарым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу; Қысқа тақпақтар мен санамақтар, жаңылтпаштарды жатқа айтуды үйрету. Таныс ертегілер мен шағын шығармалардың мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беруді және мазмұнын өз бетінше қайталап айтуды үйрету.	1 «,Қолғап орыс халық ертегісі»
	Математика негіздері	- қарапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру; - бақылау арқылы қоршаған орта заттарының санын, пішінін, шамасын, олардың кеңістікте орналасуын ажыратуға үйрету; - заттарды зерттеуге қызығушылықты ояту, жаңаны тануға, өзіне сенімділікке баулу; - командада жұмыс істей білуге дағдыландыру; - көрнекі-қимылдық ойлауды және шығармашылық қиялдауды дамыту. **Шама.** Екі затты өлшемі бойынша (ұзын-қысқа, биік-аласа, артық-кем) салыстыру. Өлшемдері қарама-қарсы және бірдей заттарды салыстыру, заттарды салыстыруда шаманың берілген белгісі бойынша (ұзындығы, ені, биіктігі, жалпы шамасы бойынша) бір затты екінші затпен беттестіру және жанына қою тәсілдері арқылы салыстыру, салыстыру нәтижелерін ұзындығы бойынша ұзын-қысқа, бірдей, тең, ені бойынша кең-тар, бірдей, тең, биіктігі бойынша биік-аласа, бірдей, тең, жалпы шамасы бойынша үлкен-кіші сөздерімен белгілеу.	1 «,Қолғап» 2 «,Аққалалармен ойнаймыз»
	Қоршаған ортамен таныстыру	- балаларды қоршаған ортадағы заттардың атауларымен және олардың міндеттерімен таныстыру, таныс заттарды ажыратуға үйрету; - отбасына, туған өлкесіне, Отанға деген сүйіспеншілікке, ересектерге құрмет көрсете білуге, кішілерге жанашыр болуға тәрбиелеу; - еңбектің нәтижесіне құрметпен қарауға тәрбиелеу, көмек көрсету ниеттерін қолдау; - тірі және өлі табиғат туралы білімдерін байыту; - табиғатта қауіпсіздікті сақтау (саңырауқұлақтар мен жидектер жемеу, жануарларға тиіспеу); - құммен, сумен, қармен, ұсақ заттармен ойындарда қауіпсіз әрекет ету дағдыларын қалыптастыру (оларды ауызға алмау, құмды шашпау, заттарды құлаққа, мұрынға тықпау); - табиғатқа сүйіспеншілікке және қамқорлық жасауға баулу.	1 « ,Жем шашарға құстар қонды» 2, « Қардың қасиеті» 3, « Шеңбер құра аламыз» 4, « Тузу шеңбер» 5, « Құстар ушып самғайды»
	Құрастыру	- балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру; - өнер туындыларына, қоршаған шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызығушылықты тәрбиелеу;	1, «Аққала» 2 «Аңдарға қысқы уйшік»

		- бейнелеу әрекеті барысында қауіпсіздікті сақтауға және еңбекқорлыққа, ұқыптылыққа баулу. Құрастырылатын құрылысты қарапайым сызбаларға, суреттегі үлгісіне қарап зерттеуге және кірпіштерді, тақтайшаларды тігінен қатарға орналастырып, бір-бірімен мықтап бекіту тәсілдерін қолданып, өз бетінше құрастыруға мүмкіндік беру, өзінің тұрғызған құрылысын талдауға баулу.	
	Сурет салу	- қарапайым заттарды, құбылыстарды, пішіндерді, түстерді, бөліктердің орналасуын бере отырып, бейнелеу дағдыларын қалыптастыру, көз бен қолдың үйлесімін дамыту; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. Сурет салу кезінде қарындашты, қылқаламды қатты қыспай, дұрыс ұстауды үйрету. Қылқаламмен бояуда оны бояуға ақырын батыруды, алынған артық бояуды құтының шетіне қылқаламды ақырын басынан басып, ағызып жіберіп бояуды, боядың келесі түсін қолдану үшін қылқаламды басқа түске салмас бұрын жақсылап суға шайып алып қолдануды, жуылған қылқаламды жұмсақ матамен немесе қағаз майлықпен сүртіп кептіруді үйрету.	1, «Терезе ақшақарлары»
	Мүсіндеу	- бейнелеу әрекетін балалардың қызығушылықтарын ескере отырып, ұйымдастыру, балаларға бейнелейтін заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. Кесектерді алақандарының арасында домалату, есу, жаю тәсілдері арқылы заттарды мүсіндеу (ыдыстар, ойыншықтар).	1 «,Құстарға арналған жидектер» 2, « Аққала» 3 «,Алақанды дөңгелету»
	Жапсыру	- бейнелеу әрекеті мен оның нәтижесіне эмоционалды жағымды қарым қатынас орнату; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. Балаларды ересектер дайындаған ірі және ұсақ элементтерді қағаз бетіне орналастыру және жапсыру арқылы ұжымдық композиция құрастыруға баулу.	
	Музыка	- музыкаға, бейнелеу өнеріне қызығушылықты қалыптастыру, шығармашылық ойлауы мен қиялдауын дамыту; Музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдауға баулу. Музыкалық жанрлар: ән, би, маршпен таныстыру. **Музыка тыңдау.** Музыкалық ойыншықтар мен балалар музыка аспаптарының (барабан, металлофон) дыбысталуын ажырата білуді жетілдіру. **Ән айту.** Ән айту дағдыларын дамытуға ықпал ету: ре (ми) — ля (си) диапазонында, барлығымен бір қарқында әнді таза айту, сөздерді анық айту, әннің сипатын жеткізу (көңілді, созып, ойнақы айту). **Музыкалық-ырғақтық қозғалыстар.** Музыкалық шығармалар мен ертегі кейіпкерлерінің қимылдарын мәнерлі және эмоционалды жеткізу дағдыларын дамыту: аю қорбаңдап жүреді, қоян секіреді, құстар ұшады.	1 «,Кел балақан» 2 « ,Қонжық пен көжек»

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы негізінде

2023 - 2024 оқу жылына арналған ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру ұйымы: «Айару» бөбекжай- балабақшасы

Топ: «Еркетай » ортаңғы топ

Балалардың жасы: 3 жастан

Жоспардың құрылу кезеңі: ақпан айы, 2023-2024 оқу жылы.

Өтпелі тақырып: Қысқы аула

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің тақырыптары
Ақпан	Дене шынықтыру	- дене жаттығуларын орындауға қызығушылықтарын ояту; - негізгі қимыл түрлері: еңбектеу, өрмелеу дағдыларын жетілдіру; - мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру; - қимылдарды белсенді орындауды дамыту және қимылдарды үйлестіру, - дене жаттығуларына қызығушылыққа баулу; - денсаулықты нығайтуға ықпал ететін дене сапаларын:ептілік пен шапшаңдықты дамыту; - құрдастарымен қимылды ойындарды бірге ойнауға, өзара оң қарым-қатынас жасауға баулу; - спорттық жабдықтарды қолдануда қауіпсіздікті қамтамасыз ету. **Еңбектеу, өрмелеу.** 4-6 метр қашықтыққа тура бағытта, заттарды айналып және заттардың арасымен еңбектеу, еденге қойылған тақтай бойымен, арқанның, доғаның астымен (биіктігі 40 сантиметр), көлбеу модуль бойымен, туннель арқылы еңбектеу; саты бойымен өрмелеу, гимнастикалық қабырғаға өрмелеу және одан түсу (биіктігі 1,5 метр). **Жалпы дамытушы жаттығулар.** - допты бір-біріне басынан жоғары (артқа және алға) беру, жан-жаққа (солға- оңға) бұрылу; - солға, оңға бұрылу (отырған қалыпта); - аяқты көтеру және түсіру, аяқтарды қозғалту (шалқасынан жатқан қалыпта); **Спорттық жаттығулар.** Шанамен сырғанау. Шанамен бір-бірін сырғанату; биік емес төбеден сырғанау. Жүзу және гидроаэробика элементтері. Суға түсу, жүгіру, ойнау, суда билеу. Жүзуді үйрету (тиісті жағдайлар болған кезде). **Мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру.** Күнделікті өмірде гигиеналық дағдыларды сақтау қажеттігін білу. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. **Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары.** Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу. **Салауатты өмір салты дағдыларын қалыптастыру.**	1, «Үш аяқты тұлпарым». 2, «Велосипедтер зырылдайды». 3, «Велосипед теуіп көрдіңдер ма». 4, «Салауатты өмір». 5, «Шынықсаң шымыр боламыз». 6, Кенгеру секілді секіреміз». 7, «Домаланған кірпі». 8, «Кірпі қалай журеді». 9, «Допты қақпа арқылы домалатамыз». 10, «Ұшқыш болам самғайтын». 11, «Солдат болам кезінде». 12, «Аэродром».

		Дене белсенділігі (таңертеңгі жаттығу, шынықтыру, спорттық және қимылды ойындар) мен ұйқының пайдасы туралы түсінік қалыптастыру. **Сауықтыру-шынықтыру шаралары.** Балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиғи факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру. Балаларды үй-жайда жеңіл киіммен жүруге үйрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза ауада болу ұзақтығын қамтамасыз ету. Серуенде қимылды ойындар мен дене жаттығуларына қатысуға қызығушылықты арттыру. Шынықтыру шараларын жүргізуде балалардың денсаулық жағдайын ескере отырып, жеке тәсілді жүзеге асыру. Шынықтыру шараларын жүргізу, жаттығулар мен массаж жасау. Күн тәртібіне сәйкес балалардың күнделікті таза ауада болуын қамтамасыз ету. Ересектің көмегімен шынықтыру тәсілдерін орындау дағдыларын қалыптастыру. Тыныс алу жаттығуларын жасау.	
	Сөйлеуді дамыту	- балаларды өз бетінше сөйлеуге үйрету; - түрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сөйлесуіне жағдай жасау; әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұрақтарына жауап беру, жеке сөйлесу; - дидактикалық және дамытушы ойындарды, жаттығуларды қолдану арқылы сөздік қорды байыту; - шешендікке, әдеби тілде сөйлеуге баулу; - артикуляциялық және дауыс аппаратының, есту қабілетінің дамуына ықпал ету; - қазақ халық ауыз әдебиеті шығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру; - қарым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу; **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Кейбір дауыссыз (п-б, к-қ, т-д,) дыбыстарды анық айту, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту, артикуляциялық аппаратты дамыту. **Сөздік қор** Балалардың сөздік қорын ойындар мен ойын жаттығулары арқылы кеңейту, сөздік қорды заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін, заттарды жалпы (қоршаған орта, мамандық түрлері, мамандықтардың құралдары, техника, жиһаз, денсаулық) және ерекше белгілері бойынша жалпылаушы сөздермен байыту.	1, «Доп тақпағын мәнерлеп оқу.» 2, «Не қалай дыбыстайды.»
	Қазақ тілі	- балаларды өз бетінше сөйлеуге үйрету; - түрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сөйлесуіне жағдай жасау; әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұрақтарына жауап беру, жеке сөйлесу; - дидактикалық және дамытушы ойындарды, жаттығуларды қолдану арқылы сөздік қорды байыту. **Тілдік дамытушы орта.** Балалардың ересектермен және құрдастарымен қарым-қатынас жасауына жағдай жасау: бір-бірімен күнделікті еркін ойында, дербес әрекеттерде ауызекі сөйлесуге, бірлескен әрекеттері туралы келісуге, ортақ тақырыпта әңгімелесуге, сұрақтарға жауап беруге, өз бетінше кітаптарды қарауға, өзінің алған әсері мен қалауын білдіруге, сәлемдесуде, өтінішін, ырзашылығын білдіруде сыпайы сөйлеу әдебін сақтауға, құрдастарын есімімен толық, дұрыс атауға баулу. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.**	1, «Данаға арналған дастархан». 2, « Адамдар. Адам бетінің бөліктері.» 3, «Ас бөлмеде қандай заттар болады». 4 «Ыдыстар.»

		Артикуляциялық және дыбыстық аппаратты, сөйлеу кезінде тыныс алуды, естуді дамыту. Көрнекілікпен немесе көрнекіліксіз өзіне айтылған сөзді тыңдау және түсінуді дамыту. Қазақ тіліне тән ә, ө, қ, ү, ұ дыбыстарын өздігінен дұрыс айтуға баулу. **Сөздік қор.** Қоршаған ортадағы күнделікті жиі қолданылатын туыстық қатынасқа байланысты сөздерді («бөпе», «аға», «апа», «іні», «қарындас»), тұрмыстық заттардың, жемістердің, жануарлардың, төрт түліктің атауларын айту және түсіну дағдыларын қалыптастыру. Баланың сөздік қорын дамытуда, санамақтар, тақпақтар, жаңылтпаштарды жаттауға баулу. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Жуан және жіңішке түбір сөздерді ажырату, оларды көпше түрде қолдануға үйрету. Бұйрық райлы етістіктерді жекелей қолдануға баулу (бар, кел, айт). Сөздерді байланыстырып, сөз тіркестерін құрастыруға (зат есім және сын есім, зат есім және етістік) үйрету. **Байланыстырып сөйлеу.** Ауызекі сөйлеудің қарапайым түрлерін меңгерту, балалардың өздеріне айтылған сөзді, пікірді түсінуін қалыптастыру, алдын ала үйретілген сөйлеу үлгілерін есте сақтап, әңгімелесе білуге баулу. Ойыншықтар мен заттарды қарастыра отырып, сұрақтарға жауап беруге, оларды жай сөйлемдермен сипаттап айтып беруге баулу. Таныс ертегілер мен шағын шығармалардың мазмұны бойынша алдымен сұрақтарға жауап беруге, кейіннен өздігінен қайталап айтуға баулу.	
	Көркем әдебиет	- шешендікке, әдеби тілде сөйлеуге баулу; - қазақ халық ауыз әдебиеті шығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру; - қарым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу. Қысқа тақпақтар мен санамақтар, жаңылтпаштарды жатқа айтуды үйрету. Таныс ертегілер мен шағын шығармалардың мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беруді және мазмұнын өз бетінше қайталап айтуды үйрету. Сюжетті эмоционалды қабылдауды, кейіпкерлерге жанашырлық танытуды үйрету.	1, «Кім күшті». 2, «Етікші».
	Математика негіздері	- қарапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру; - бақылау арқылы қоршаған орта заттарының санын, пішінін, шамасын, - олардың кеңістікте орналасуын ажыратуға үйрету; - заттарды зерттеуге қызығушылықты ояту, жаңаны тануға, өзіне - сенімділікке баулу; - командада жұмыс істей білуге дағдыландыру; - көрнекі-қимылдық ойлауды және шығармашылық қиялдауды дамыту. **Геометриялық фигуралар.** Балаларды геометриялық фигуралармен: үшбұрыш, шаршы, дөңгелекпен таныстыру, ұстау және көру тәсілдері арқылы аталған фигураларды зерттеуге мүмкіндік беру.	1, «Дастарқан жаю дәстүрі». 2, «Спортшылар» бәріміз» 3, «Марғаулар» жіппен ойнайды» 4, «Аспазға көмектесейік».
	Қоршаған ортамен таныстыру	- балаларды қоршаған ортадағы заттардың атауларымен және олардың міндеттерімен таныстыру, таныс заттарды ажыратуға үйрету; - отбасына, туған өлкесіне, Отанға деген сүйіспеншілікке, ересектерге құрмет көрсете білуге, кішілерге жанашыр болуға тәрбиелеу; - еңбектің нәтижесіне құрметпен қарауға тәрбиелеу, көмек көрсету ниеттерін қолдау; - тірі және өлі табиғат туралы білімдерін байыту;	1, « Қар тазалаушы трактор». 2, «Үтіктің касиетті». 3, «Емдік». өсімдіктер 4, «Жүргіншілер». жолы 5, «Кішкентай». марғау

		- табиғатта қауіпсіздікті сақтау (саңырауқұлақтар мен жидектер жемеу, жануарларға тиіспеу); - құммен, сумен, қармен, ұсақ заттармен ойындарда қауіпсіз әрекет ету дағдыларын қалыптастыру (оларды ауызға алмау, құмды шашпау, заттарды құлаққа, мұрынға тықпау); - табиғатқа сүйіспеншілікке және қамқорлық жасауға баулу.	6, «Орманшының». аңдары
	Құрастыру	- балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру; - өнер туындыларына, қоршаған шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызығушылықты тәрбиелеу; - бейнелеу әрекеті барысында қауіпсіздікті сақтауға және еңбекқорлыққа, ұқыптылыққа баулу. Құрастырған құрылыспен сюжетті ойыншықтарды қолданып ойнату.	1, « Диван».
	Сурет салу	- қарапайым заттарды, құбылыстарды, пішіндерді, түстерді, бөліктердің орналасуын бере отырып, бейнелеу дағдыларын қалыптастыру, көз бен қолдың үйлесімін дамыту; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. Бір заттың немесе түрлі заттардың суретін салуды қайталай отырып, қарапайым сюжеттік композициялар жасауға үйрету, тұтас қағаз парағына бейнені орналастыру, қызыл, сары, жасыл, көк, қара, ақ негізгі түстер мен олардың реңктерін (қызғылт, көгілдір, сұр) қолдану.	1, «Сағат». 2, «Текшелер». 3, «Өсімдіктер». 4, «Қуыршаққа тарақ».
	Мүсіндеу	- бейнелеу әрекетін балалардың қызығушылықтарын ескере отырып, ұйымдастыру, балаларға бейнелейтін заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. Бірнеше бөліктерді қосу, қысу, біріктіру арқылы өсімдіктерді және жануарларды мүсіндеу дағдыларын қалыптастыру.	1, «Түймелер».
	Жапсыру	- бейнелеу әрекеті мен оның нәтижесіне эмоционалды жағымды қарым қатынас орнату; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. Жапсыруда табиғи материалдарды және қағазды түрлендіру әдістерін (жырту, умаждау, бүктеу, қатпарлау) қолдану.	1, « Жиналған ойыншықтар».
	Музыка	- музыкаға, бейнелеу өнеріне қызығушылықты қалыптастыру, шығармашылық ойлауы мен қиялдауын дамыту; Музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдауға баулу. Музыкалық жанрлар: ән, би, маршпен таныстыру. **Музыка тыңдау.** Музыкалық ойыншықтар мен балалар музыка аспаптарының (музыкалық балға, сылдырмақ, барабан, металлофон, маракас, асатаяқ, тұяқ, сырнай) дыбысталуын ажырата білуді жетілдіру. Түрлі сипаттағы әндердің мазмұны мен көңіл күйін қабылдай білуді қалыптастыру; әннің мазмұнын түсіну. **Ән айту.** Аспаптың сүйемелдеуіне, ересектердің дауысына ілесе отырып, олармен бірге ән айту, әнді бірге бастап, бірге аяқтау. **Музыкалық-ырғақтық қозғалыстар.** Музыкалық шығармалар мен ертегі кейіпкерлерінің қимылдарын мәнерлі және эмоционалды жеткізу дағдыларын дамыту: аю қорбаңдап жүреді, қоян секіреді, құстар ұшады.	1, Таза болайық 2, «Түлкі шаттық шуағы». 3, «Тұлпарым». 4, «Тауықтар» биі 5, «Жүргізуші».

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы негізінде
2023 - 2024 оқу жылына арналған ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру ұйымы: «Айару» бөбекжай- балабақшасы
Топ: «Еркетай» ортаңғы топ
Балалардың жасы: 3 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: наурыз айы, 2023-2024 оқу жылы.
Өтпелі тақырып: Табиғаттың оянуы

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері	
Наурыз	Дене шынықтыру	- дене жаттығуларын орындауға қызығушылықтарын ояту; - негізгі қимыл түрлері: секіру дағдыларын жетілдіру; - мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру; - қимылдарды белсенді орындауды дамыту және қимылдарды үйлестіру, - дене жаттығуларына қызығушылыққа баулу; - денсаулықты нығайтуға ықпал ететін дене сапаларын: ептілік пен шапшаңдықты дамыту; - құрдастарымен қимылды ойындарды бірге ойнауға, өзара оң қарым-қатынас жасауға баулу; - спорттық жабдықтарды қолдануда қауіпсіздікті қамтамасыз ету. **Секіру.** Тұрған орнында қос аяқпен, 2-3 метр қашықтыққа алға қарай жылжып, құрсаудан құрсауға, заттарды айналып және заттардың арасымен секіру, 15-20 сантиметр биіктіктен секіру, ілініп тұрған затқа қолды тигізіп, тұрған орнынан жоғары секіру, сызықтан секіру, тұрған орнынан ұзындыққа 40 сантиметр қашықтыққа секіру. **Жалпы дамытушы жаттығулар.** Кеудеге арналған жаттығулар: - допты бір-біріне басынан жоғары (артқа және алға) беру, жан-жаққа (солға- оңға) бұрылу; - солға, оңға бұрылу (отырған қалыпта); - аяқты көтеру және түсіру, аяқтарды қозғалту (шалқасынан жатқан қалыпта); - аяқты бүгу және созу (бірге және кезекпен), шалқасынан жатқан қалыптан бұрылып, етпетінен жату және керісінше; иықтарды жоғары көтеріп, қолды жан- жаққа созып еңкею (етпетінен жатқан қалыпта). **Мәдени-гигиеналық дағдылар** Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. **Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары.** Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті	1 "Таза бұлақ". 2 Көктемгі жылғалар". 3 "Таза бұлақтай таза болайық!" 4 "Наурыз келді, алақай!" 5 "Наурыз құтты болсын!" 6 "Наурыз мерекесі келді". 7 "Айгөлек, би билейміз дөңгелеп!" 8 "Өнерлі балалармыз". 9 "Аттап секіреміз". 10 "Қарлығаштай қайратты". 11 "Қайратты боламыз" 12. « Биік секіреміз»

		тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу. **Салауатты өмір салты дағдыларын қалыптастыру.** Дене белсенділігі (таңертеңгі жаттығу, шынықтыру, спорттық және қимылды ойындар) мен ұйқының пайдасы туралы түсінік қалыптастыру. **Сауықтыру-шынықтыру шаралары.** Балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиғи факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру. Балаларды үй-жайда жеңіл киіммен жүруге үйрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза ауада болу ұзақтығын қамтамасыз ету. Серуенде қимылды ойындар мен дене жаттығуларына қатысуға қызығушылықты арттыру. Шынықтыру шараларын жүргізуде балалардың денсаулық жағдайын ескере отырып, жеке тәсілді жүзеге асыру. Шынықтыру шараларын жүргізу, жаттығулар мен массаж жасау. Күн тәртібіне сәйкес балалардың күнделікті таза ауада болуын қамтамасыз ету. Ересектің көмегімен шынықтыру тәсілдерін орындау дағдыларын қалыптастыру. Тыныс алу жаттығуларын жасау.	
	Сөйлеуді дамыту	- балаларды өз бетінше сөйлеуге үйрету; - түрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сөйлесуіне жағдай жасау; әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұрақтарына жауап беру, жеке сөйлесу; - дидактикалық және дамытушы ойындарды, жаттығуларды қолдану арқылы сөздік қорды байыту; - шешендікке, әдеби тілде сөйлеуге баулу; - артикуляциялық және дауыс аппаратының, есту қабілетінің дамуына ықпал ету; - қазақ халық ауыз әдебиеті шығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру; - қарым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу; **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Кейбір дауыссыз (п-б, к-қ, т-д, ж-ш,) дыбыстарды анық айту, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту, сөйлеу қарқынын өзгерту қабілетін дамыту: баяу сөйлеу, жаңылтпаштар айту. **Сөздік қор** Балалардың сөздік қорын ойындар мен ойын жаттығулары арқылы кеңейту, сөздік қорды заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін, заттарды жалпы (көктем мезгілі, ауа райы, көктем мерекелері, наурыз мерекесі, салт-дәстүр) және ерекше белгілері бойынша жалпылаушы сөздермен байыту. Балаларға тұсау кесу дәстүрімен таныстыру арқылы олардың алғашқы қадамы ересектерді қуанышқа бөлейтінін жеткізу және оларды ересектердің жақсы көретінін білдіру, дәстүрге байланысты балалармен ән айту, би билету, жұмбақ шешкізу, жаңылтпаш, санамақ айтқызу, сөздік қорларын жаңа сөздермен байыту.	1 « Көктем келді суретімен танысу». 2 "Дастарханды жаямыз" 3 "Тәй-тәй басып келеміз" 4 «Қарлығаш туралы тақпақ жаттау»
	Қазақ тілі	- балаларды өз бетінше сөйлеуге үйрету; - түрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сөйлесуіне жағдай жасау; әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұрақтарына жауап беру, жеке сөйлесу; - дидактикалық және дамытушы ойындарды, жаттығуларды қолдану арқылы сөздік қорды байыту. **Тілдік дамытушы орта.** Балалардың ересектермен және құрдастарымен қарым-қатынас жасауына жағдай жасау: бір-бірімен күнделікті еркін ойында, дербес әрекеттерде ауызекі сөйлесуге, бірлескен әрекеттері туралы келісуге, ортақ тақырыпта әңгімелесуге, сұрақтарға жауап беруге, өз бетінше кітаптарды қарауға, өзінің алған әсері мен қалауын білдіруге, сәлемдесуде, өтінішін, ырзашылығын білдіруде сыпайы сөйлеу әдебін сақтауға, құрдастарын есімімен толық, дұрыс атауға баулу. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.**	1 « Көрікті көктем». 2 «Наурызым, армысың» 3 «Бұл менің отбасым». 4 « Жыл құстары»

		Артикуляциялық және дыбыстық аппаратты, сөйлеу кезінде тыныс алуды, естуді дамыту. Көрнекілікпен немесе көрнекіліксіз өзіне айтылған сөзді тыңдау және түсінуді дамыту. Қазақ тіліне тән ә, ө, қ, ү, ұ дыбыстарын өздігінен дұрыс айтуға баулу. **Сөздік қор.** Ауызекі сөйлеуде түрлі балалар әрекеттерінде қоршаған орта заттары мен табиғат нысандарының атауларын өздігінен қолдануды қалыптастыру. Қоршаған ортадағы күнделікті жиі қолданылатын туыстық қатынасқа байланысты сөздерді («бөпе», «аға», «апа», «іні», «қарындас»), тұрмыстық заттардың, жемістердің, жануарлардың, төрт түліктің атауларын айту және түсіну дағдыларын қалыптастыру. Баланың сөздік қорын дамытуда, санамақтар, тақпақтар, жаңылтпаштарды жаттауға баулу. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Жуан және жіңішке түбір сөздерді ажырату, оларды көпше түрде қолдануға үйрету. Бұйрық райлы етістіктерді жекелей қолдануға баулу (бар, кел, айт). Сөздерді байланыстырып, сөз тіркестерін құрастыруға (зат есім және сын есім, зат есім және етістік) үйрету. **Байланыстырып сөйлеу.** Ауызекі сөйлеудің қарапайым түрлерін меңгерту, балалардың өздеріне айтылған сөзді, пікірді түсінуін қалыптастыру, алдын ала үйретілген сөйлеу үлгілерін есте сақтап, әңгімелесе білуге баулу. Ойыншықтар мен заттарды қарастыра отырып, сұрақтарға жауап беруге, оларды жай сөйлемдермен сипаттап айтып беруге баулу. Таныс ертегілер мен шағын шығармалардың мазмұны бойынша алдымен сұрақтарға жауап беруге, кейіннен өздігінен қайталап айтуға баулу.	
	Көркем әдебиет	- шешендікке, әдеби тілде сөйлеуге баулу; - қазақ халық ауыз әдебиеті шығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру; - қарым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу. Қысқа тақпақтар мен санамақтар, жаңылтпаштарды жатқа айтуды үйрету. Таныс ертегілер мен шағын шығармалардың мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беруді және мазмұнын өз бетінше қайталап айтуды үйрету. Сюжетті эмоционалды қабылдауды, кейіпкерлерге жанашырлық танытуды үйрету. Әдеби шығарма кейіпкерлерінің дауыс ырғағы мен мәнерлігін оларға еліктеп, жеткізуді үйрету.	1 "Ақшақар". "Қаз-қаз, бөпем!" 2 "Қаз-қаз, бөпем!"
	Математика негіздері	- қарапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру; - бақылау арқылы қоршаған орта заттарының санын, пішінін, шамасын, - олардың кеңістікте орналасуын ажыратуға үйрету; - заттарды зерттеуге қызығушылықты ояту, жаңаны тануға, өзіне - сенімділікке баулу; - командада жұмыс істей білуге дағдыландыру; - көрнекі-қимылдық ойлауды және шығармашылық қиялдауды дамыту. **Геометриялық фигуралар.** Балаларды геометриялық фигуралармен: үшбұрыш, шаршы, дөңгелекпен таныстыру, ұстау және көру тәсілдері арқылы аталған фигураларды зерттеуге мүмкіндік беру.	1 "Көктем тамшылары". 2 "Асықтарды санайық". 3 **"Көктемгі сыйлықтар".**
	Қоршаған ортамен таныстыру	- балаларды қоршаған ортадағы заттардың атауларымен және олардың міндеттерімен таныстыру, таныс заттарды ажыратуға үйрету; - отбасына, туған өлкесіне, Отанға деген сүйіспеншілікке, ересектерге құрмет көрсете білуге, кішілерге жанашыр болуға тәрбиелеу; - еңбектің нәтижесіне құрметпен қарауға тәрбиелеу, көмек көрсету ниеттерін қолдау;	1 "Судың қасиеті". 3 "Наурыз гүлдері". 2 "Төрт түлік". 3 "Көктеммен бірге құс

		- тірі және өлі табиғат туралы білімдерін байыту; - табиғатта қауіпсіздікті сақтау (саңырауқұлақтар мен жидектер жемеу, жануарларға тиіспеу); - құммен, сумен, қармен, ұсақ заттармен ойындарда қауіпсіз әрекет ету дағдыларын қалыптастыру (оларды ауызға алмау, құмды шашпау, заттарды құлаққа, мұрынға тықпау); - табиғатқа сүйіспеншілікке және қамқорлық жасауға баулу.	келді".
	Құрастыру	- балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру; - өнер туындыларына, қоршаған шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызығушылықты тәрбиелеу; - бейнелеу әрекеті барысында қауіпсіздікті сақтауға және еңбекқорлыққа, ұқыптылыққа баулу. Ұжымдық құрылыс жасауға баулу, алдын ала келісе отырып, құрылыс бөліктерін жеке дайындау, өздерінің құрастырған бұйымдарын біріктіре отырып, дайын болған құрылыспен бірге ойнату.	1 "Үй салайық".
	Сурет салу	- қарапайым заттарды, құбылыстарды, пішіндерді, түстерді, бөліктердің орналасуын бере отырып, бейнелеу дағдыларын қалыптастыру, көз бен қолдың үйлесімін дамыту; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. Қазақ ою-өрнектерінің қарапайым элементтерін қайталап салуға баулу.	1 "Тамшылар". 4 "Бас орамал оюлары". 4 "Көктем сыйлаған көйлек".
	Мүсіндеу	- бейнелеу әрекетін балалардың қызығушылықтарын ескере отырып, ұйымдастыру, балаларға бейнелейтін заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. Қазақ халқының әшекей бұйымдарымен (білезік, жүзік, балдақ, сырға, тұмар) таныстыру. Мүсіндеу тәсілдерін қолдана отырып, өзіне ұнаған бұйымдарды мүсіндеу, оларды таяқшамен безендіру.	
	Жапсыру	- бейнелеу әрекеті мен оның нәтижесіне эмоционалды жағымды қарым қатынас орнату; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. Қазақ халқының ұлттық ыдыс-аяқтарымен, тұрмыстық заттарымен таныстыру. Ұнаған дайын заттардың пішіндерін қазақ оюларының қарапайым элементтерімен безендіру. Заттардың пішіні мен олардың түсі туралы білімді бекіту.	
	Музыка	- музыкаға, бейнелеу өнеріне қызығушылықты қалыптастыру, шығармашылық ойлауы мен қиялдауын дамыту; Музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдауға баулу. Музыкалық жанрлар: ән, би, маршпен таныстыру. **Музыка тыңдау.** Музыкалық шығарманы иллюстрациялармен салыстыра білуді қалыптастыру. **Ән айту.** Аспаптың сүйемелдеуіне, ересектердің дауысына ілесе отырып, олармен бірге ән айту, әнді бірге бастап, бірге аяқтау. **Музыкалық-ырғақтық қозғалыстар.** Қазақ халқының би өнерімен таныстыру. Музыкалық сүйемелдеумен қазақ би қимылдарының қарапайым элементтерін орындау, ойындарда таныс би қимылдарын қайталау.	1 "Аялайық, аналарды бәріміз!" 2 "Анашым, анажаным".

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы негізінде

2023 - 2024 оқу жылына арналған ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру ұйымы: «Айару» бөбекжай- балабақшасы

Топ: « Еркетай» ортаңғы топ

Балалардың жасы: 3 жастан

Жоспардың құрылу кезеңі: сәуір айы, 2023-2024 оқу жылы.

Өтпелі тақырып : Ұлттық құндылықтар

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері	
Сәуір	Дене шынықтыру	- дене жаттығуларын орындауға қызығушылықтарын ояту; - негізгі қимыл түрлері: сапқа тұру, қайта сапқа тұру қарапайым дағдыларын жетілдіру; - мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру; - қимылдарды белсенді орындауды дамыту және қимылдарды үйлестіру, - дене жаттығуларына қызығушылыққа баулу; - денсаулықты нығайтуға ықпал ететін дене сапаларын: ептілік пен шапшаңдықты дамыту; - құрдастарымен қимылды ойындарды бірге ойнауға, өзара оң қарым-қатынас жасауға баулу; - спорттық жабдықтарды қолдануда қауіпсіздікті қамтамасыз ету. **Сапқа тұру, қайта сапқа тұру.** Бірінің артынан бірі сапқа тұру, бір-бірінің жанына сапқа тұру, шеңберге тұру (көзбен бағдарлау бойынша). Саптағы, шеңбердегі өз орнын табуға үйрету. **Жалпы дамытушы жаттығулар.** Аяққа арналған жаттығулар: - аяқтың ұшына көтерілу, аяқты алға қарай қою, аяқты жан-жаққа, артқа қою; - қолдарды алға созып, жартылай отыру, тізені қолмен ұстап, басты төмен иіп, кезекпен тізені бүгіп, аяқты көтеру; **Спорттық жаттығулар** Велосипед тебу. Үш дөңгелекті велосипедті тура, шеңбер бойымен, оңға және солға бұрылып тебу. **Мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру.** Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. **Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары.** Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу. **Салауатты өмір салты дағдыларын қалыптастыру.** Дене мүшелері мен ағза жүйесін нығайтатын жаттығулармен таныстыру.	1 "Ғажайып ғарыш". 2 "Айтшы, ғарыш алыс па?" 3 Ғарыш деген ғажайып" 4 . "Достық шеңберінде". 5 Ұлттар достығы" 6 "Достық күндей жарқырайды" 7 "Жер-ана құшағында". 8 "Жер-Ананы қадірлейік!" 9 "Туған жер-тұғырың". 10 «Талшыбық» 11 «Талшыбықтай» 12 "Талшықтай»
	Сөйлеуді дамыту	- балаларды өз бетінше сөйлеуге үйрету; - түрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сөйлесуіне жағдай жасау; әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұрақтарына жауап беру, жеке сөйлесу;	1 "Жиһаздар дүкені" 2 « Достық шеңбері ойындар

		- дидактикалық және дамытушы ойындарды, жаттығуларды қолдану арқылы сөздік қорды байыту; - шешендікке, әдеби тілде сөйлеуге баулу; - артикуляциялық және дауыс аппаратының, есту қабілетінің дамуына ықпал ету; - қазақ халық ауыз әдебиеті шығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру; - қарым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу; **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Кейбір дауыссыз (п-б, к-қ, т-д, ж-ш, с-з) дыбыстарды анық айту, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту, артикуляциялық аппаратты дамыту, сөйлеу қарқынын өзгерту қабілетін дамыту: баяу сөйлеу, жаңылтпаштар айту. **Сөздік қор** Балалардың сөздік қорын ойындар мен ойын жаттығулары арқылы кеңейту, сөздік қорды заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін, заттарды жалпы (ғарыш, жер-Ана, көктемгі ағаштар) және ерекше белгілері бойынша жалпылаушы сөздермен байыту.	тізбегі» 3 "Мысық тақпағын жаттау" 4 . "Жер мен су"
	Көркем әдебиет	- шешендікке, әдеби тілде сөйлеуге баулу; - қазақ халық ауыз әдебиеті шығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру; - қарым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу. Қысқа тақпақтар мен санамақтар, жаңылтпаштарды жатқа айтуды үйрету. Таныс ертегілер мен шағын шығармалардың мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беруді және мазмұнын өз бетінше қайталап айтуды үйрету. Сюжетті эмоционалды қабылдауды, кейіпкерлерге жанашырлық танытуды үйрету. Әдеби шығарма кейіпкерлерінің дауыс ырғағы мен мәнерлігін оларға еліктеп, жеткізуді үйрету.	1 « Қазақтың туыстық атаулары» 2 «Бір үзім нан»
	Қазақ тілі	- балаларды өз бетінше сөйлеуге үйрету; - түрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сөйлесуіне жағдай жасау; әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұрақтарына жауап беру, жеке сөйлесу; - дидактикалық және дамытушы ойындарды, жаттығуларды қолдану арқылы сөздік қорды байыту. **Тілдік дамытушы орта.** Балалардың ересектермен және құрдастарымен қарым-қатынас жасауына жағдай жасау: бір-бірімен күнделікті еркін ойында, дербес әрекеттерде ауызекі сөйлесуге, бірлескен әрекеттері туралы келісуге, ортақ тақырыпта әңгімелесуге, сұрақтарға жауап беруге, өз бетінше кітаптарды қарауға, өзінің алған әсері мен қалауын білдіруге, сәлемдесуде, өтінішін, ырзашылығын білдіруде сыпайы сөйлеу әдебін сақтауға, құрдастарын есімімен толық, дұрыс атауға баулу. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Артикуляциялық және дыбыстық аппаратты, сөйлеу кезінде тыныс алуды, естуді дамыту. Көрнекілікпен немесе көрнекіліксіз өзіне айтылған сөзді тыңдау және түсінуді дамыту. Қазақ тіліне тән ә, ө, қ, ү, ұ дыбыстарын өздігінен дұрыс айтуға баулу. **Сөздік қор.** Ауызекі сөйлеуде түрлі балалар әрекеттерінде қоршаған орта заттары мен табиғат нысандарының атауларын өздігінен қолдануды қалыптастыру. Қоршаған ортадағы күнделікті жиі қолданылатын туыстық қатынасқа байланысты сөздерді («бөпе», «аға», «апа», «іні», «қарындас»), тұрмыстық заттардың, жемістердің, жануарлардың, төрт түліктің атауларын айту және түсіну дағдыларын қалыптастыру. Баланың сөздік қорын дамытуда, санамақтар, тақпақтар, жаңылтпаштарды жаттауға баулу. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Жуан және жіңішке түбір сөздерді ажырату, оларды көпше түрде қолдануға үйрету. Бұйрық райлы	1 «Ғарышкер деген кім?» 2 «Бұл менің Отаным. Қазақстан». 3 « Жайылымда нелер жайылып жүр» 4 «Ақ қайың».

		етістіктерді жекелей қолдануға баулу (бар, кел, айт). Сөздерді байланыстырып, сөз тіркестерін құрастыруға (зат есім және сын есім, зат есім және етістік) үйрету. **Байланыстырып сөйлеу.** Қазақ тіліне тән дыбыстарды, осы дыбыстармен берілген сөздерді айтуды; өзіне айтылған сөздерді ынта қойып тыңдайды және түсінуді үйрету.	
	Математика негіздері	- қарапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру; - бақылау арқылы қоршаған орта заттарының санын, пішінін, шамасын, - олардың кеңістікте орналасуын ажыратуға үйрету; - заттарды зерттеуге қызығушылықты ояту, жаңаны тануға, өзіне - сенімділікке баулу; - командада жұмыс істей білуге дағдыландыру; - көрнекі-қимылдық ойлауды және шығармашылық қиялдауды дамыту. **Кеңістікті бағдарлау.** Өзінің дене мүшелерін бағдарлау және осыған байланысты өзіне қатысты кеңістік бағыттарын анықтау: үстінде-астында, алдында-артында, оң-сол.	1 **"Ғарышкерлердің** жаттығулары". 2 "Әртүрлі арықтар".
	Қоршаған ортамен таныстыру	- балаларды қоршаған ортадағы заттардың атауларымен және олардың міндеттерімен таныстыру, таныс заттарды ажыратуға үйрету; - отбасына, туған өлкесіне, Отанға деген сүйіспеншілікке, ересектерге құрмет көрсете білуге, кішілерге жанашыр болуға тәрбиелеу; - еңбектің нәтижесіне құрметпен қарауға тәрбиелеу, көмек көрсету ниеттерін қолдау; - тірі және өлі табиғат туралы білімдерін байыту; - табиғатта қауіпсіздікті сақтау (саңырауқұлақтар мен жидектер жемеу, жануарларға тиіспеу); - құммен, сумен, қармен, ұсақ заттармен ойындарда қауіпсіз әрекет ету дағдыларын қалыптастыру (оларды ауызға алмау, құмды шашпау, заттарды құлаққа, мұрынға тықпау); - табиғатқа сүйіспеншілікке және қамқорлық жасауға баулу.	1 "Ұшақ ойыншығымен танысу" 2 . "Ұшақ". 3 « Ғажайып табиғат әлемі».
	Құрастыру	- балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру; - өнер туындыларына, қоршаған шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызығушылықты тәрбиелеу; - бейнелеу әрекеті барысында қауіпсіздікті сақтауға және еңбекқорлыққа, ұқыптылыққа баулу. Құрастыруда бөлшектерді орналастыру және кірпіштерді қалау, пластиналарды тік бағытта және көлденең орналастыру тәсілдерін қолдану, ірі және ұсақ құрылыс материалдарынан, үлгі бойынша, ойдан құрастыру.	

	Сурет салу	- қарапайым заттарды, құбылыстарды, пішіндерді, түстерді, бөліктердің орналасуын бере отырып, бейнелеу дағдыларын қалыптастыру, көз бен қолдың үйлесімін дамыту; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. Құмға таяқшалармен, асфальтқа бормен, өз бетінше ойдан сурет салуға мүмкіндік беру.	1 « Зымыран» 2 "Зәулім үй". 3 "Құрақ көрпе". 4 "Гүлденген баубақша".

	Мүсіндеу	- бейнелеу әрекетін балалардың қызығушылықтарын ескере отырып, ұйымдастыру, балаларға бейнелейтін заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. Жеке жұмыстарын ұжымдық композицияларға біріктіру дағдыларын қалыптастыру.	
	Жапсыру	- бейнелеу әрекеті мен оның нәтижесіне эмоционалды жағымды қарым қатынас орнату; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. Геометриялық фигуралардың (дөңгелек, шаршы, үшбұрыш) ортасына, бұрыштарына дайын ою-өрнектерді жапсыру арқылы киіз, кілем, көрпе, алаша орамал жасау.	

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы негізінде

2023 - 2024 оқу жылына арналған ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру ұйымы: «Айару» бөбекжай- балабақшасы

Топ: «Еркетай» ортаңғы топ

Балалардың жасы: 3 жастан

Жоспардың құрылу кезеңі: мамыр айы, 2023-2024 оқу жылы.

Өтпелі тақырып: Ұлы жеңіс күні

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің тақырыбы
Мамыр	Дене шынықтыру	- дене жаттығуларын орындауға қызығушылықтарын ояту; - негізгі қимыл түрлері: ырғақты жаттығулар дағдыларын жетілдіру; - мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру; - қимылдарды белсенді орындауды дамыту және қимылдарды үйлестіру, - дене жаттығуларына қызығушылыққа баулу; - денсаулықты нығайтуға ықпал ететін дене сапаларын:ептілік пен шапшаңдықты дамыту; - құрдастарымен қимылды ойындарды бірге ойнауға, өзара оң қарым-қатынас жасауға баулу; - спорттық жабдықтарды қолдануда қауіпсіздікті қамтамасыз ету. **Ырғақтық жаттығулар.** Таныс, бұрын үйренген жаттығуларды және қимылдарды музыканың сүйемелдеуімен орындау. Аяққа арналған жаттығулар: - аяқтың ұшына көтерілу, аяқты алға қарай қою, аяқты жан-жаққа, артқа қою; - қолдарды алға созып, жартылай отыру, тізені қолмен ұстап, басты төмен иіп, кезекпен тізені бүгіп, аяқты көтеру; - отырып құм салынған қапшықтарды аяқтың бақайларымен қысып ұстау, таяқтың, білікшенің (диаметрі 6-8 сантиметр) бойымен қосалқы қадаммен жүру. **Мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру.** Күнделікті өмірде гигиеналық дағдыларды сақтау қажеттігін білу. Тамақтанар алдында қолды жуу, таңертең және кешке тісті тазалау дағдыларын қалыптастыру. Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. **Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары.** Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу. **Салауатты өмір салты дағдыларын қалыптастыру.** Өзінің денсаулық жағдайы туралы ересектерге айту, науқастанған кезде дәрігерге қаралып, емделу қажеттігін білу. **Сауықтыру-шынықтыру шаралары.**	1"Барабан дабылы". 2"Дауылпаз дабылы". 3"Соқ, барабан!" 4 "Көктемгі гүлдер". 5 "Гүлдей жайнап 6 "Көркі ғажап» 7 "Зырылдайды трактор". 8 "Шаршағанымызды басайық". 9 "Егіншілік". 10 Шынығамыз жазда". 11 "Жадырайды жанымыз" 12. Шомыламыз мәз болып". 13 "Соғамын барабанымды".

		Балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиғи факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру. Балаларды үй-жайда жеңіл киіммен жүруге үйрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза ауада болу ұзақтығын қамтамасыз ету. Серуенде қимылды ойындар мен дене жаттығуларына қатысуға қызығушылықты арттыру. Шынықтыру шараларын жүргізуде балалардың денсаулық жағдайын ескере отырып, жеке тәсілді жүзеге асыру. Шынықтыру шараларын жүргізу, жаттығулар мен массаж жасау. Күн тәртібіне сәйкес балалардың күнделікті таза ауада болуын қамтамасыз ету. Ересектің көмегімен шынықтыру тәсілдерін орындау дағдыларын қалыптастыру. Тыныс алу жаттығуларын жасау.	
	Сөйлеуді дамыту	- балаларды өз бетінше сөйлеуге үйрету; - түрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сөйлесуіне жағдай жасау; әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұрақтарына жауап беру, жеке сөйлесу; - дидактикалық және дамытушы ойындарды, жаттығуларды қолдану арқылы сөздік қорды байыту; - шешендікке, әдеби тілде сөйлеуге баулу; - артикуляциялық және дауыс аппаратының, есту қабілетінің дамуына ықпал ету; - қазақ халық ауыз әдебиеті шығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру; - қарым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу; **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Дауысты (а, ә, е, о, ұ) және кейбір дауыссыз (п-б, к-қ, т-д, ж-ш, с-з) дыбыстарды анық айту, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту, артикуляциялық аппаратты дамыту, сөйлеу қарқынын өзгерту қабілетін дамыту: баяу сөйлеу, жаңылтпаштар айту. **Сөздік қор** Балалардың сөздік қорын ойындар мен ойын жаттығулары арқылы кеңейту, сөздік қорды заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін, заттарды жалпы (бейбітшілік қорғанында, табиғаттың гүлденуі, көктемгі егістік, жаз мезгілі) және ерекше белгілері бойынша жалпылаушы сөздермен байыту.	1 «Барабан дабылы» 2 "Бір бидай – бес қап" 3 "Кемпірқосақ суретімен танысу» 4"Көктем жұмбақтары»
	Қазақ тілі	- балаларды өз бетінше сөйлеуге үйрету; - түрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сөйлесуіне жағдай жасау; әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұрақтарына жауап беру, жеке сөйлесу; - дидактикалық және дамытушы ойындарды, жаттығуларды қолдану арқылы сөздік қорды байыту. **Тілдік дамытушы орта.** Балалардың ересектермен және құрдастарымен қарым-қатынас жасауына жағдай жасау: бір-бірімен күнделікті еркін ойында, дербес әрекеттерде ауызекі сөйлесуге, бірлескен әрекеттері туралы келісуге, ортақ тақырыпта әңгімелесуге, сұрақтарға жауап беруге, өз бетінше кітаптарды қарауға, өзінің алған әсері мен қалауын білдіруге, сәлемдесуде, өтінішін, ырзашылығын білдіруде сыпайы сөйлеу әдебін сақтауға, құрдастарын есімімен толық, дұрыс атауға баулу. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Артикуляциялық және дыбыстық аппаратты, сөйлеу кезінде тыныс алуды, естуді дамыту. Көрнекілікпен немесе көрнекіліксіз өзіне айтылған сөзді тыңдау және түсінуді дамыту. Қазақ тіліне тән ә, ө, қ, ү, ұ дыбыстарын өздігінен дұрыс айтуға баулу. Қазақ тіліне тән дыбыстарды, осы дыбыстармен берілген сөздерді айтуды үйрету. **Сөздік қор.** Баланың сөздік қорын дамытуда, санамақтар, тақпақтар, жаңылтпаштарды жаттауға баулу. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Сөздерді байланыстырып, сөз тіркестерін құрастыруға (зат есім және сын есім, зат есім және етістік) үйрету. Зат	1 «Жердің көркі - гүл». 2 «Жайдары жаз келді!» 3 "Адамдар. Адам бетінің бөліктері» 4 "Адамдардың көктемгі еңбегі"

		есімдерді үстінде, астында, артында, жанында тәрізді көмекші сөздермен бірге қолдануды үйрету. **Байланыстырып сөйлеу.** Қоршаған ортаға қатысты әртүрлі сұрақтарға жауап беруді үйретеді.	
	Көркем әдебиет	- шешендікке, әдеби тілде сөйлеуге баулу; - қазақ халық ауыз әдебиеті шығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру; - қарым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу; Ересектермен бірге ертегілерді, қарапайым көріністерді ойнауға, бірлескен ойындарға қатысуға ықпал ету, онда жеке репликаларды, кейіпкерлердің эмоционалды образын беруге баулу.	1 "Күміс жаңбыр".
	Математика негіздері	- қарапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру; - бақылау арқылы қоршаған орта заттарының санын, пішінін, шамасын, - олардың кеңістікте орналасуын ажыратуға үйрету; - заттарды зерттеуге қызығушылықты ояту, жаңаны тануға, өзіне - сенімділікке баулу; - командада жұмыс істей білуге дағдыландыру; - көрнекі-қимылдық ойлауды және шығармашылық қиялдауды дамыту. **Уақытты бағдарлау.** Қарама-қарсы тәулік бөліктерін бағдарлау: күндіз-түнде, таңертең-кешке.	1 « Жауынгерлер сапқа тұрды» 2 "Құлыншақтарға» 4 "Балабақшаның қызықтары" 5 "Бау-бақшаны гүлдендірейік". .
	Қоршаған ортамен таныстыру	- балаларды қоршаған ортадағы заттардың атауларымен және олардың міндеттерімен таныстыру, таныс заттарды ажыратуға үйрету; - отбасына, туған өлкесіне, Отанға деген сүйіспеншілікке, ересектерге құрмет көрсете білуге, кішілерге жанашыр болуға тәрбиелеу; - еңбектің нәтижесіне құрметпен қарауға тәрбиелеу, көмек көрсету ниеттерін қолдау; - тірі және өлі табиғат туралы білімдерін байыту; - табиғатта қауіпсіздікті сақтау (саңырауқұлақтар мен жидектер жемеу, жануарларға тиіспеу); - құммен, сумен, қармен, ұсақ заттармен ойындарда қауіпсіз әрекет ету дағдыларын қалыптастыру (оларды ауызға алмау, құмды шашпау, заттарды құлаққа, мұрынға тықпау); - табиғатқа сүйіспеншілікке және қамқорлық жасауға баулу.	1 « Күн шуағы» 5 «Әскер» 6 "Жаңбырдың» 7 "Балабақша» 8 "Жаз кереметтері» 9 "Аялайықты бақбақты!"
	Құрастыру	- балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру; - өнер туындыларына, қоршаған шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызығушылықты тәрбиелеу; - бейнелеу әрекеті барысында қауіпсіздікті сақтауға және еңбекқорлыққа, ұқыптылыққа баулу. Ойнап болғаннан кейін бөлшектерді жинауға, қауіпсіздік техникасы ережелерін сақтауға, ұқыптылыққа баулу.	1 «Шерудегі көліктер» 2 "Құлыншақ".
	Сурет салу	- қарапайым заттарды, құбылыстарды, пішіндерді, түстерді, бөліктердің орналасуын бере отырып, бейнелеу дағдыларын қалыптастыру, көз бен қолдың үйлесімін дамыту; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. Сурет салуда қауіпсіздікті сақтауға, ұқыптылыққа баулу.	1 "Әскери көлік" 2 "Бұлттар" 3 «Күлімдеген балалар". 4 «Дала гүлдері»

	Мүсіндеу	- бейнелеу әрекетін балалардың қызығушылықтарын ескере отырып, ұйымдастыру, балаларға бейнелейтін заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. Мүсіндеу барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу.	1"Кемпірқосақ".
	Жапсыру	- бейнелеу әрекеті мен оның нәтижесіне эмоционалды жағымды қарым қатынас орнату; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. Жапсыру барысында қауіпсіздік техникасы ережелерін сақтауға, ұқыпты болуға баулу.	
	Музыка	- музыкаға, бейнелеу өнеріне қызығушылықты қалыптастыру, шығармашылық ойлауы мен қиялдауын дамыту; Музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдауға баулу. Музыкалық жанрлар: ән, би, маршпен таныстыру. **Музыка тыңдау.** Ересектердің орындауындағы және аудио-бейнежазбадан музыка тыңдауға үйрету. Музыкалық шығарманың көркем құралдарын: дауысы (ақырын-қатты), қарқыны (жылдам-баяу), көңіл-күйі (мұңды, көңілді) байқауға үйрету. **Ән айту.** Аспаптың сүйемелдеуіне, ересектердің дауысына ілесе отырып, олармен бірге ән айту, әнді бірге бастап, бірге аяқтау. **Музыкалық-ырғақтық қозғалыстар.** Балаларды музыкалық аспаптармен: сыбызғы, металлафон, қоңырау, сылдырмақ, маракас және барабанмен, сондай-ақ олардың дыбысталуымен таныстыру. Балаларға арналған музыкалық аспаптарда және металлофонда (бір пластинада) ырғақпен қағып ойнаудың қарапайым дағдыларын меңгеруге ықпал ету.	1 "Жеңіс күнін тойлаймыз". 5 "Алақай, жаз келді!" 6 "Бидай". 7 "Алақай, жаз келді!" 6 «Табиғаттың сәні-гүл".

2024 жылының жазғы сауықтыру бағдарламасы негізінде ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру ұйымы: «Айару»бөбекжай- балабақшасы
Топ: «Еркетай» ортаңғы топ
Балалардың жасы: 3 жастан.
Жоспардың құрылу кезеңі: маусым айы, 2024 жыл.
Өтпелі тақырып; Жайдары жаз келді

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері	
Маусым	Дене шынықтыру	- дене жаттығуларын орындауға қызығушылықтарын ояту; - негізгі қимыл түрлері: ырғақты жаттығулар дағдыларын жетілдіру; - мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру; - қимылдарды белсенді орындауды дамыту және қимылдарды үйлестіру, - дене жаттығуларына қызығушылыққа баулу; - денсаулықты нығайтуға ықпал ететін дене сапаларын:ептілік пен шапшаңдықты дамыту; - құрдастарымен қимылды ойындарды бірге ойнауға, өзара оң қарым-қатынас жасауға баулу; - спорттық жабдықтарды қолдануда қауіпсіздікті қамтамасыз ету. **Мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру.** Күнделікті өмірде гигиеналық дағдыларды сақтау қажеттігін білу. Тамақтанар алдында қолды жуу, таңертең және кешке тісті тазалау дағдыларын қалыптастыру. Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. **Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары.** Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу. **Салауатты өмір салты дағдыларын қалыптастыру.** Өзінің денсаулық жағдайы туралы ересектерге айту, науқастанған кезде дәрігерге қаралып, емделу	1 "Қасқырлар мен лақтар" 2 "Құмалақтар" 3"Көгершін" 4 "Көкпар" 5 "Паравоз" 6 Тепе-теңдікті сақтайық"

		қажеттігін білу. **Сауықтыру-шынықтыру шаралары.** Балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиғи факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру. Балаларды үй-жайда жеңіл киіммен жүруге үйрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза ауада болу ұзақтығын қамтамасыз ету. Серуенде қимылды ойындар мен дене жаттығуларына қатысуға қызығушылықты арттыру. Шынықтыру шараларын жүргізуде балалардың денсаулық жағдайын ескере отырып, жеке тәсілді жүзеге асыру. Шынықтыру шараларын жүргізу, жаттығулар мен массаж жасау. Күн тәртібіне сәйкес балалардың күнделікті таза ауада болуын қамтамасыз ету. Ересектің көмегімен шынықтыру тәсілдерін орындау дағдыларын қалыптастыру. Тыныс алу жаттығуларын жасау.	
	Сөйлеуді дамыту	- балаларды өз бетінше сөйлеуге үйрету; - түрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сөйлесуіне жағдай жасау; әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұрақтарына жауап беру, жеке сөйлесу; - дидактикалық және дамытушы ойындарды, жаттығуларды қолдану арқылы сөздік қорды байыту; - шешендікке, әдеби тілде сөйлеуге баулу; - артикуляциялық және дауыс аппаратының, есту қабілетінің дамуына ықпал ету; - қазақ халық ауыз әдебиеті шығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру; - қарым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу; **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Дыбыстарды анық айту, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту, артикуляциялық аппаратты дамыту, сөйлеу қарқынын өзгерту қабілетін дамыту: баяу сөйлеу, жаңылтпаштар айту. **Сөздік қор** Балалардың сөздік қорын ойындар мен ойын жаттығулары арқылы кеңейту, сөздік қорды заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін, заттарды жалпы (бейбітшілік қорғанында, табиғаттың гүлденуі, көктемгі егістік, жаз мезгілі) және ерекше белгілері бойынша жалпылаушы сөздермен байыту.	1 "Кел, санайық санамақ"
	Қазақ тілі	- балаларды өз бетінше сөйлеуге үйрету; - түрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сөйлесуіне жағдай жасау; әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұрақтарына жауап беру, жеке сөйлесу; - дидактикалық және дамытушы ойындарды, жаттығуларды қолдану арқылы сөздік қорды байыту. **Тілдік дамытушы орта.** Балалардың ересектермен және құрдастарымен қарым-қатынас жасауына жағдай жасау: бір-бірімен	

		күнделікті еркін ойында, дербес әрекеттерде ауызекі сөйлесуге, бірлескен әрекеттері туралы келісуге, ортақ тақырыпта әңгімелесуге, сұрақтарға жауап беруге, өз бетінше кітаптарды қарауға, өзінің алған әсері мен қалауын білдіруге, сәлемдесуде, өтінішін, ырзашылығын білдіруде сыпайы сөйлеу әдебін сақтауға, құрдастарын есімімен толық, дұрыс атауға баулу. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Артикуляциялық және дыбыстық аппаратты, сөйлеу кезінде тыныс алуды, естуді дамыту. Көрнекілікпен немесе көрнекіліксіз өзіне айтылған сөзді тыңдау және түсінуді дамыту. Қазақ тіліне тән ә, ө, қ, ү, ұ дыбыстарын өздігінен дұрыс айтуға баулу. Қазақ тіліне тән дыбыстарды, осы дыбыстармен берілген сөздерді айтуды үйрету. **Сөздік қор.** Баланың сөздік қорын дамытуда, санамақтар, тақпақтар, жаңылтпаштарды жаттауға баулу. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Сөздерді байланыстырып, сөз тіркестерін құрастыруға (зат есім және сын есім, зат есім және етістік) үйрету. Зат есімдерді үстінде, астында, артында, жанында тәрізді көмекші сөздермен бірге қолдануды үйрету. **Байланыстырып сөйлеу.** Қоршаған ортаға қатысты әртүрлі сұрақтарға жауап беруді үйретеді.	
	Көркем әдебиет	- шешендікке, әдеби тілде сөйлеуге баулу; - қазақ халық ауыз әдебиеті шығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру; - қарым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу; Ересектермен бірге ертегілерді, қарапайым көріністерді ойнауға, бірлескен ойындарға қатысуға ықпал ету, онда жеке репликаларды, кейіпкерлердің эмоционалды образын беруге баулу.	1 "Әтеш пен Тоты"
	Математика негіздері	- қарапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру; - бақылау арқылы қоршаған орта заттарының санын, пішінін, шамасын, - олардың кеңістікте орналасуын ажыратуға үйрету; - заттарды зерттеуге қызығушылықты ояту, жаңаны тануға, өзіне - сенімділікке баулу; - командада жұмыс істей білуге дағдыландыру; - көрнекі-қимылдық ойлауды және шығармашылық қиялдауды дамыту.	
	Қоршаған ортамен таныстыру	- балаларды қоршаған ортадағы заттардың атауларымен және олардың міндеттерімен таныстыру, таныс заттарды ажыратуға үйрету; - отбасына, туған өлкесіне, Отанға деген сүйіспеншілікке, ересектерге құрмет көрсете білуге, кішілерге жанашыр болуға тәрбиелеу;	1 "Ақ қоян"№ 2 **«Машиналар жүреді »** "Кім

		- еңбектің нәтижесіне құрметпен қарауға тәрбиелеу, көмек көрсету ниеттерін қолдау; - тірі және өлі табиғат туралы білімдерін байыту; - табиғатта қауіпсіздікті сақтау (саңырауқұлақтар мен жидектер жемеу, жануарларға тиіспеу); - құммен, сумен, қармен, ұсақ заттармен ойындарда қауіпсіз әрекет ету дағдыларын қалыптастыру (оларды ауызға алмау, құмды шашпау, заттарды құлаққа, мұрынға тықпау); - табиғатқа сүйіспеншілікке және қамқорлық жасауға баулу.	көп біледі" **3 « Қасқырлар мен лақтар »**
	Құрастыру	- балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру; - өнер туындыларына, қоршаған шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызығушылықты тәрбиелеу; - бейнелеу әрекеті барысында қауіпсіздікті сақтауға және еңбекқорлыққа, ұқыптылыққа баулу. Ойнап болғаннан кейін бөлшектерді жинауға, қауіпсіздік техникасы ережелерін сақтауға, ұқыптылыққа баулуды пысықтау.	
	Сурет салу	- қарапайым заттарды, құбылыстарды, пішіндерді, түстерді, бөліктердің орналасуын бере отырып, бейнелеу дағдыларын қалыптастыру, көз бен қолдың үйлесімін дамыту; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. Сурет салуда қауіпсіздікті сақтауға, ұқыптылыққа баулуды пысықтау.	1 "Көрікті қала" 2 Қоян ойыншығын бақылау" 3 "Құстар қанатын жайды" 4 Орманға жидек теруге барамыз"
	Мүсіндеу	- бейнелеу әрекетін балалардың қызығушылықтарын ескере отырып, ұйымдастыру, балаларға бейнелейтін заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. Мүсіндеу барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулуды пысықтау.	"Балапан" 1
	Жапсыру	- бейнелеу әрекеті мен оның нәтижесіне эмоционалды жағымды қарым қатынас орнату; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру.	1"Көгалдағы балапан"

		Жапсыру барысында қауіпсіздік техникасы ережелерін сақтауға, ұқыпты болуға баулуды пысықтау.	
	Музыка	- музыкаға, бейнелеу өнеріне қызығушылықты қалыптастыру, шығармашылық ойлауы мен қиялдауын дамыту; Музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдауға баулу. Музыкалық жанрлар: ән, би, маршпен таныстыру. **Музыка тыңдау.** Ересектердің орындауындағы және аудио-бейнежазбадан музыка тыңдауға үйрету. Музыкалық шығарманың көркем құралдарын: дауысы (ақырын-қатты), қарқыны (жылдам-баяу), көңіл-күйі (мұңды, көңілді) байқауға үйрету. **Ән айту.** Аспаптың сүйемелдеуіне, ересектердің дауысына ілесе отырып, олармен бірге ән айту, әнді бірге бастап, бірге аяқтау. **Музыкалық-ырғақтық қозғалыстар.** Балаларды музыкалық аспаптармен: сыбызғы, металлафон, қоңырау, сылдырмақ, маракас және барабанмен, сондай-ақ олардың дыбысталуымен таныстыру. Балаларға арналған музыкалық аспаптарда және металлофонда (бір пластинада) ырғақпен қағып ойнаудың қарапайым дағдыларын меңгеруге ықпал ету.	1 "Қаздар" 2 «Біздің әсем қала» 3 « Бұлақтың сылдыры» 4 "Көңілді марш" 5 "Күнбағыс"

2024 жылының жазғы сауықтыру бағдарламасы негізінде ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру ұйымы : «Айару» бөбекжай- балабақшасы
Топ: «Еркетай» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастан.
Жоспардың құрылу кезеңі: шілде айы, 2024 жыл.
Өтпелі тақырып: Әрқашан күн сөнбесін

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері	
Шілде	Дене шынықтыру	- дене жаттығуларын орындауға қызығушылықтарын ояту; - негізгі қимыл түрлері: еңбектеу, өрмелеу дағдыларын жетілдіру; - мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру; - қимылдарды белсенді орындауды дамыту және қимылдарды үйлестіру, - дене жаттығуларына қызығушылыққа баулу; - денсаулықты нығайтуға ықпал ететін дене сапаларын: ептілік пен шапшаңдықты дамыту; - құрдастарымен қимылды ойындарды бірге ойнауға, өзара оң қарым-қатынас жасауға баулу; - спорттық жабдықтарды қолдануда қауіпсіздікті қамтамасыз ету. **Жалпы дамытушы жаттығулар.** - допты бір-біріне басынан жоғары (артқа және алға) беру, жан-жаққа (солға- оңға) бұрылу; - солға, оңға бұрылу (отырған қалыпта); - аяқты көтеру және түсіру, аяқтарды қозғалту (шалқасынан жатқан қалыпта); **Спорттық жаттығулар.** Жүзу және гидроаэробика элементтері. Суға түсу, жүгіру, ойнау, суда билеу. Жүзуді үйрету (тиісті жағдайлар болған кезде). **Мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру.** Күнделікті өмірде гигиеналық дағдыларды сақтау қажеттігін білу. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. **Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары.** Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу. **Салауатты өмір салты дағдыларын қалыптастыру.** Дене белсенділігі (таңертеңгі жаттығу, шынықтыру, спорттық және қимылды ойындар) мен ұйқының пайдасы туралы түсінік қалыптастыру. **Сауықтыру-шынықтыру шаралары.** Балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиғи факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру. Балаларды үй-жайда жеңіл киіммен жүруге үйрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза ауада болу ұзақтығын қамтамасыз ету.	1, «Дәмді тосаптар» 2 «Бауырсақ кімнен қашты__рөлдік-қимылды ойыны»_ 3 « Торғайлар мен көгершіндер» 4 "Хош иісті гүлдер"

		Серуенде қимылды ойындар мен дене жаттығуларына қатысуға қызығушылықты арттыру. Шынықтыру шараларын жүргізуде балалардың денсаулық жағдайын ескере отырып, жеке тәсілді жүзеге асыру. Шынықтыру шараларын жүргізу, жаттығулар мен массаж жасау. Күн тәртібіне сәйкес балалардың күнделікті таза ауада болуын қамтамасыз ету. Ересектің көмегімен шынықтыру тәсілдерін орындау дағдыларын қалыптастыру. Тыныс алу жаттығуларын жасау.	
	Сөйлеуді дамыту	- балаларды өз бетінше сөйлеуге үйрету; - түрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сөйлесуіне жағдай жасау; әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұрақтарына жауап беру, жеке сөйлесу; - дидактикалық және дамытушы ойындарды, жаттығуларды қолдану арқылы сөздік қорды байыту; - шешендікке, әдеби тілде сөйлеуге баулу; - артикуляциялық және дауыс аппаратының, есту қабілетінің дамуына ықпал ету; - қазақ халық ауыз әдебиеті шығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру; - қарым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу; **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Дыбыстарды анық айту, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту, артикуляциялық аппаратты дамыту. **Сөздік қор** Балалардың сөздік қорын ойындар мен ойын жаттығулары арқылы кеңейту, сөздік қорды заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін, заттарды жалпы ерекше белгілері бойынша жалпылаушы сөздермен байыту.	2, «Орман жидектерін тереміз» 2«Менің отбасым». 3 . «Үшіншісі артық»
	Қазақ тілі	- балаларды өз бетінше сөйлеуге үйрету; - түрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сөйлесуіне жағдай жасау; әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұрақтарына жауап беру, жеке сөйлесу; - дидактикалық және дамытушы ойындарды, жаттығуларды қолдану арқылы сөздік қорды байыту. **Тілдік дамытушы орта.** Балалардың ересектермен және құрдастарымен қарым-қатынас жасауына жағдай жасау: бір-бірімен күнделікті еркін ойында, дербес әрекеттерде ауызекі сөйлесуге, бірлескен әрекеттері туралы келісуге, ортақ тақырыпта әңгімелесуге, сұрақтарға жауап беруге, өз бетінше кітаптарды қарауға, өзінің алған әсері мен қалауын білдіруге, сәлемдесуде, өтінішін, ырзашылығын білдіруде сыпайы сөйлеу әдебін сақтауға, құрдастарын есімімен толық, дұрыс атауға баулу. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Артикуляциялық және дыбыстық аппаратты, сөйлеу кезінде тыныс алуды, естуді дамыту. Көрнекілікпен немесе көрнекіліксіз өзіне айтылған сөзді тыңдау және түсінуді дамыту. Қазақ тіліне тән ә, ө, қ, ү, ұ дыбыстарын өздігінен дұрыс айтуға баулу. **Сөздік қор.** Баланың сөздік қорын дамытуда, санамақтар, тақпақтар, жаңылтпаштарды жаттауға баулу. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Жуан және жіңішке түбір сөздерді ажырату, оларды көпше түрде қолдануға үйрету. Бұйрық райлы етістіктерді жекелей қолдануға баулу (бар, кел, айт). Сөздерді байланыстырып, сөз тіркестерін құрастыруға (зат есім және сын есім, зат есім және етістік) үйрету.	3.

		Байланыстырып сөйлеу. Ауызекі сөйлеудің қарапайым түрлерін меңгерту, балалардың өздеріне айтылған сөзді, пікірді түсінуін қалыптастыру, алдын ала үйретілген сөйлеу үлгілерін есте сақтап, әңгімелесе білуге баулу. Ойыншықтар мен заттарды қарастыра отырып, сұрақтарға жауап беруге, оларды жай сөйлемдермен сипаттап айтып беруге баулу. Таныс ертегілер мен шағын шығармалардың мазмұны бойынша алдымен сұрақтарға жауап беруге, кейіннен өздігінен қайталап айтуға баулу.	
	Көркем әдебиет	- шешендікке, әдеби тілде сөйлеуге баулу; - қазақ халық ауыз әдебиеті шығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру; - қарым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу. Қысқа тақпақтар мен санамақтар, жаңылтпаштарды жатқа айтуды үйрету. Таныс ертегілер мен шағын шығармалардың мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беруді және мазмұнын өз бетінше қайталап айтуды үйрету. Сюжетті эмоционалды қабылдауды, кейіпкерлерге жанашырлық танытуды үйрету.	1 «Перамидаларды куру жаттығулары» 2 "Ойыншықтар"
	Математика негіздері	- қарапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру; - бақылау арқылы қоршаған орта заттарының санын, пішінін, шамасын, - олардың кеңістікте орналасуын ажыратуға үйрету; - заттарды зерттеуге қызығушылықты ояту, жаңаны тануға, өзіне - сенімділікке баулу; - командада жұмыс істей білуге дағдыландыру; - көрнекі-қимылдық ойлауды және шығармашылық қиялдауды дамыту.	
	Қоршаған ортамен таныстыру	- балаларды қоршаған ортадағы заттардың атауларымен және олардың міндеттерімен таныстыру, таныс заттарды ажыратуға үйрету; - отбасына, туған өлкесіне, Отанға деген сүйіспеншілікке, ересектерге құрмет көрсете білуге, кішілерге жанашыр болуға тәрбиелеу; - еңбектің нәтижесіне құрметпен қарауға тәрбиелеу, көмек көрсету ниеттерін қолдау; - тірі және өлі табиғат туралы білімдерін байыту; - табиғатта қауіпсіздікті сақтау (саңырауқұлақтар мен жидектер жемеу, жануарларға тиіспеу); - құммен, сумен, қармен, ұсақ заттармен ойындарда қауіпсіз әрекет ету дағдыларын қалыптастыру (оларды ауызға алмау, құмды шашпау, заттарды құлаққа, мұрынға тықпау); - табиғатқа сүйіспеншілікке және қамқорлық жасауға баулу.	1. «Торғайлар мен «көгершіндер». 2 Жемістер мен көгөністер кәрзенкесі 3 « Гүл шалғынға саяхат»
	Құрастыру	- балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру; - өнер туындыларына, қоршаған шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызығушылықты тәрбиелеу; - бейнелеу әрекеті барысында қауіпсіздікті сақтауға және еңбеккорлыққа, ұқыптылыққа баулу. Құрастырған құрылыспен сюжетті ойыншықтарды қолданып ойнатуды пысықтау.	7. «Көкеністерге арналған себетер»

	Сурет салу	- қарапайым заттарды, құбылыстарды, пішіндерді, түстерді, бөліктердің орналасуын бере отырып, бейнелеу дағдыларын қалыптастыру, көз бен қолдың үйлесімін дамыту; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. Бір заттың немесе түрлі заттардың суретін салуды қайталай отырып, қарапайым сюжеттік композициялар жасауға үйрету, тұтас қағаз парағына бейнені орналастыру, қызыл, сары, жасыл, көк, қара, ақ негізгі түстер мен олардың реңктерін (қызғылт, көгілдір, сұр) қолдануды пысықтау.	1. «Дарумендер қайда жасырынған» 2 _Сылдырмақ_ дидактикалық ойыны 5 "Әдемі гүлдер ашылды"
	Мүсіндеу	- бейнелеу әрекетін балалардың қызығушылықтарын ескере отырып, ұйымдастыру, балаларға бейнелейтін заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. Бірнеше бөліктерді қосу, қысу, біріктіру арқылы өсімдіктерді және жануарларды мүсіндеу дағдыларын қалыптастыруды пысықтау.	1. «Жидектер бар себет»
	Жапсыру	- бейнелеу әрекеті мен оның нәтижесіне эмоционалды жағымды қарым қатынас орнату; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. Жапсыруда табиғи материалдарды және қағазды түрлендіру әдістерін (жырту, умаждау, бүктеу, қатпарлау) қолдануды пысықтау.	1"Себеттегі көгөністер"
	Музыка	- музыкаға, бейнелеу өнеріне қызығушылықты қалыптастыру, шығармашылық ойлауы мен қиялдауын дамыту; Музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдауға баулу. Музыкалық жанрлар: ән, би, маршпен таныстыру. **Музыка тыңдау.** Музыкалық ойыншықтар мен балалар музыка аспаптарының (музыкалық балға, сылдырмақ, барабан, металлофон, маракас, асатаяқ, тұяқ, сырнай) дыбысталуын ажырата білуді жетілдіруді пысықтау. **Ән айту.** Аспаптың сүйемелдеуіне, ересектердің дауысына ілесе отырып, олармен бірге ән айту, әнді бірге бастап, бірге аяқтау. **Музыкалық-ырғақтық қозғалыстар.** Музыкалық шығармалар мен ертегі кейіпкерлерінің қимылдарын мәнерлі және эмоционалды жеткізу дағдыларын дамыту: аю қорбаңдап жүреді, қоян секіреді, құстар ұшады.	1 «_Құстар қалай шиқылдайды_» 2 « Қоңыраулар үні"

2024 жылының жазғы сауықтыру бағдарламасы негізінде ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру ұйымы: «Айару» бөбекжай- балабақшасы
Топ: «Еркетай» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастан.
Жоспардың құрылу кезеңі: тамыз айы, 2024 жыл.
Өтпелі тақырып: Жаздың соңғы айында

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері	
Тамыз	Дене шынықтыру	- дене жаттығуларын орындауға қызығушылықтарын ояту; - негізгі қимыл түрлері: домалату, лақтыру, қағып алу дағдыларын жетілдіру; - мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру; - қимылдарды белсенді орындауды дамыту және қимылдарды үйлестіру, - дене жаттығуларына қызығушылыққа баулу; - денсаулықты нығайтуға ықпал ететін дене сапаларын:ептілік пен шапшаңдықты дамыту; - құрдастарымен қимылды ойындарды бірге ойнауға, өзара оң қарым-қатынас жасауға баулу; - спорттық жабдықтарды қолдануда қауіпсіздікті қамтамасыз ету. **Жалпы дамытушы жаттығулар.** Кеудеге арналған жаттығулар: - допты бір-біріне басынан жоғары (артқа және алға) беру, жан-жаққа (солға- оңға) бұрылу; - солға, оңға бұрылу (отырған қалыпта); **Мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру.** Тамақтанар алдында қолды жуу, таңертең және кешке тісті тазалау дағдыларын қалыптастыру. Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру. **Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары.** Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу. **Салауатты өмір салты дағдыларын қалыптастыру.** Денсаулықтың құндылығы туралы түсінікті дамыту; ауырмауға, денсаулықты сақтауға ынталандыру, «салауатты өмір салты» және оны ұстану туралы алғашқы түсініктер беру. **Сауықтыру-шынықтыру шаралары.**	1 "Әртүрлі бағыттарда жүгіру" 2 "Көңілді ойындар" 3 "Татулық табылмас бақыт" 4 "Сүйікті үй жануарым"

		Балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиғи факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру. Балаларды үй-жайда жеңіл киіммен жүруге үйрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза ауада болу ұзақтығын қамтамасыз ету. Серуенде қимылды ойындар мен дене жаттығуларына қатысуға қызығушылықты арттыру. Шынықтыру шараларын жүргізуде балалардың денсаулық жағдайын ескере отырып, жеке тәсілді жүзеге асыру. Шынықтыру шараларын жүргізу, жаттығулар мен массаж жасау. Күн тәртібіне сәйкес балалардың күнделікті таза ауада болуын қамтамасыз ету. Ересектің көмегімен шынықтыру тәсілдерін орындау дағдыларын қалыптастыру. Тыныс алу жаттығуларын жасау.	
	Сөйлеуді дамыту	- балаларды өз бетінше сөйлеуге үйрету; - түрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сөйлесуіне жағдай жасау; әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұрақтарына жауап беру, жеке сөйлесу; - дидактикалық және дамытушы ойындарды, жаттығуларды қолдану арқылы сөздік қорды байыту; - шешендікке, әдеби тілде сөйлеуге баулу; - артикуляциялық және дауыс аппаратының, есту қабілетінің дамуына ықпал ету; - қазақ халық ауыз әдебиеті шығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру; - қарым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу; **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Кейбір дауыссыз (п-б) дыбыстарды анық айту, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту. **Сөздік қор** Балалардың сөздік қорын ойындар мен ойын жаттығулары арқылы кеңейту, сөздік қорды заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін сөздермен байыту. **Байланыстырып сөйлеу.** Ересектердің сөзін тыңдау және түсіну, сөйлеу әдебінің тиісті формаларын дұрыс қолдану, ересектермен диалог құру, берілген сұрақтарды тыңдау және толық жауап беру.	1 "Орман тұрғындары" 2 "Менің сүйікті үй жануарым"
	Көркем әдебиет	- шешендікке, әдеби тілде сөйлеуге баулу; - қазақ халық ауыз әдебиеті шығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру; - қарым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу; Ересектермен бірге ертегілерді, қарапайым көріністерді ойнауға, бірлескен ойындарға қатысуға ықпал ету, онда жеке репликаларды, кейіпкерлердің эмоционалды образын беруге баулу.	1 "Құстың ұясы"

	Қазақ тілі	- балаларды өз бетінше сөйлеуге үйрету; - түрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сөйлесуіне жағдай жасау; әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұрақтарына жауап беру, жеке сөйлесу; - дидактикалық және дамытушы ойындарды, жаттығуларды қолдану арқылы сөздік қорды байыту. **Тілдік дамытушы орта.** Балалардың ересектермен және құрдастарымен қарым-қатынас жасауына жағдай жасау: бір-бірімен күнделікті еркін ойында, дербес әрекеттерде ауызекі сөйлесуге, бірлескен әрекеттері туралы келісуге, ортақ тақырыпта әңгімелесуге, сұрақтарға жауап беруге, өз бетінше кітаптарды қарауға, өзінің алған әсері мен қалауын білдіруге, сәлемдесуде, өтінішін, ырзашылығын білдіруде сыпайы сөйлеу әдебін сақтауға, құрдастарын есімімен толық, дұрыс атауға баулу. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Артикуляциялық және дыбыстық аппаратты, сөйлеу кезінде тыныс алуды, естуді дамыту. Көрнекілікпен немесе көрнекіліксіз өзіне айтылған сөзді тыңдау және түсінуді дамыту. **Сөздік қор.** Ауызекі сөйлеуде түрлі балалар әрекеттерінде қоршаған орта заттары мен табиғат нысандарының атауларын өздігінен қолдануды қалыптастыру. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Жуан және жіңішке түбір сөздерді ажырату, оларды көпше түрде қолдануға үйрету. **Байланыстырып сөйлеу.** Ойыншықтар мен заттарды қарастыра отырып, сұрақтарға жауап беруге, оларды жай сөйлемдермен сипаттап айтып беруге баулу.	
	Математика негіздері	- қарапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру; - бақылау арқылы қоршаған орта заттарының санын, пішінін, шамасын, олардың кеңістікте орналасуын ажыратуға үйрету; - заттарды зерттеуге қызығушылықты ояту, жаңаны тануға, өзіне сенімділікке баулу;	

		- командада жұмыс істей білуге дағдыландыру; - көрнекі-қимылдық ойлауды және шығармашылық қиялдауды дамыту.	
	Қоршаған ортамен таныстыру	- балаларды қоршаған ортадағы заттардың атауларымен және олардың міндеттерімен таныстыру, таныс заттарды ажыратуға үйрету; - отбасына, туған өлкесіне, Отанға деген сүйіспеншілікке, ересектерге құрмет көрсете білуге, кішілерге жанашыр болуға тәрбиелеу; - еңбектің нәтижесіне құрметпен қарауға тәрбиелеу, көмек көрсету ниеттерін қолдау; - тірі және өлі табиғат туралы білімдерін байыту; - табиғатта қауіпсіздікті сақтау (саңырауқұлақтар мен жидектер жемеу, жануарларға тиіспеу); - құммен, сумен, қармен, ұсақ заттармен ойындарда қауіпсіз әрекет ету дағдыларын қалыптастыру (оларды ауызға алмау, құмды шашпау, заттарды құлаққа, мұрынға тықпау); - табиғатқа сүйіспеншілікке және қамқорлық жасауға баулу.	1 "Аңдардың төлдері" 2 "Достық үйшігі" 3 **"Суретті құрастыр" ойыны.** **4 "Мозаика",**
	Құрастыру	- балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру; - өнер туындыларына, қоршаған шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызығушылықты тәрбиелеу; - бейнелеу әрекеті барысында қауіпсіздікті сақтауға және еңбекқорлыққа, ұқыптылыққа баулу. Құрастыру дағдыларын дамыту, негізгі құрылыс бөлшектерін: текшелер, кірпіштер, цилиндрлер, үшбұрыштар, призмаларды ажырата білуге, атауға және қолдануға үйрету, бұрын алынған дағдыларды: төсеу, бекіту, қою қолдана отырып, жаңа ғимараттар салу.	
	Сурет салу	- қарапайым заттарды, құбылыстарды, пішіндерді, түстерді, бөліктердің орналасуын бере отырып, бейнелеу дағдыларын қалыптастыру, көз бен қолдың үйлесімін дамыту; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. Сурет салу кезінде қарындашты, қылқаламды қатты қыспай, дұрыс	1 "Көңілді доп" 2 «Жаз» ұжымдық

		ұстауды үйретуді пысықтау. Қылқаламмен бояуда оны бояуға ақырын батыруды, алынған артық бояуды құтының шетіне қылқаламды ақырын басынан басып, ағызып жіберіп бояуды, бояудың келесі түсін қолдану үшін қылқаламды басқа түске салмас бұрын жақсылап суға шайып алып қолдануды, жуылған қылқаламды жұмсақ матамен немесе қағаз майлықпен сүртіп кептіруді үйретуді пысықтау.	
	Мүсіндеу	- бейнелеу әрекетін балалардың қызығушылықтарын ескере отырып, ұйымдастыру, балаларға бейнелейтін заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. Кесектерді алақандарының арасында домалату, есу, жаю тәсілдері арқылы заттарды мүсіндеуді пысықтау.	
	Жапсыру	- бейнелеу әрекеті мен оның нәтижесіне эмоционалды жағымды қарым қатынас орнату; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. Желімдеудің техникасын үйрету: желімді қылқаламға, мұқият жағып алу, жаймадағы дайын үлгіге жағу, желімнің қалдықтарын сүртуге майлықты қолдануды пысықтау.	1 « Менің кішкентай мысығым" 2 Менің кішкентай мысығым"
	Музыка	- музыкаға, бейнелеу өнеріне қызығушылықты қалыптастыру, шығармашылық ойлауы мен қиялдауын дамыту; Музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдауға баулуды пысықтау. **Музыка тыңдау.** Музыкалық ойыншықтар мен балалар музыка аспаптарының (музыкалық балға, сылдырмақ) дыбысталуын ажырата білуді жетілдіру. **Ән айту.** Ән айту дағдыларын дамытуға ықпал ету: ре (ми) — ля (си) диапазонында, барлығымен бір қарқында әнді таза айту, сөздерді анық айту, әннің сипатын жеткізу (көңілді, созып, ойнақы айту). **Музыкалық-ырғақтық қозғалыстар.** Би қимылдарын орындау сапасын жақсарту: кезек-кезек екі аяқпен және	1 "Ғажайып әлемі" 2 "Денсаулық әуені" 3 "Аңдар әлеміне саяхат"

		бір аяқпен секіру. Заттармен және заттарсыз музыкалық шығарманың қарқыны мен сипатына сәйкес бір-бірден, жұппен ырғақты қимылдар орындауды пысықтау.	

Бекітемін
«Айару» б/б меңгерушісі
А.Бижанова_____
2023-2024 оқу жылы

Ұйымдастырылған іс –әрекеттің циклограммасы
Ортаңғы «Еркетай» тобы
2023-2024 оқу жылы

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	«Айару» бөбекжай- балабақшасы				
Топ/сынып	**Ортаңғы топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	Еркетай				
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	Мамаева Дурия				
Тақырыбы	Менің балабақшам				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**01.09.2023 ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
					01.09. 2023 ж
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау 8.00-8.20	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру 8.00-8.20	Әңгімелесу: "Балалардың балабақшаға қалыптасу ерекшеліктері", "Балалардың ең сүйікті ойыншығы мен заты туралы", "Баланың қандай тағамға аллергиясы бар?"				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті,					"Еңбекке баулу" Мақсат-міндеттері. Балаларды тамақ ішкенде табақшаларды, қасықтарды қою, ішіп болғанда жинастыру іскерліктерін ынталандыру.

кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер) 8.20-8.40					**"Сиқырлы қапшық" дидактикалық ойыны.№6** Мақсат-міндеттері. Заттарды белгілі бір қасиеттері бойынша салыстыруды, топтастыруды үйрету. Мазмұны: балалар "Сиқырлы қапшықтың" ішіндегі затты ұстап көріп, пішінін анықтайды, ойыншықты алған соң атап, түсін айтады. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)** **Қоршаған ортамен таныстырудан ойын-жаттығу.** **"Менің отбасым".№5** Мақсат-міндеттері. Балалардың отбасы туралы ұғымдарын кеңейту; отбасы туралы түсінік бере отырып, отбасы мүшелерінің аталуын жатқа айтуды үйрету; өз отбасы туралы шағын әңгімелеп беруге жаттықтыру; балабақша мен отбасының байланысы туралы түсінік беру. Отбасы мүшелерінің атаулары арқылы балалардың ойлауы мен зейінін, есте сақтауы мен қабылдауын, тілі мен дүниетанымын дамыту. **"Әдемі гүл" дидактикалық ойыны.№6** Мақсат-міндеттері. Балалардың қазақ тілін білуін дамыту үшін, отбасындағы туыстық атауларды қазақ тілінде атау. **(қазақ тілі)**
Таңертеңгі жаттығу 8.40-9.00	**Жалпы дамыту жаттығулары (алақанға сыятын текшелермен)** 1. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, қол төменде 1.1. Балалар қолдарын алдарына созып, алақандарын ашып, текшелерді көрсетіп: "Міне!" дейді; 1.2. Бастапқы қалып (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, қолдағы текшелер көкірек тұсында 2.1. Оңға бұрылып, қолдарын созып, текшелерін көрсетіп: "Міне! " "Міне!" дейді;				

	1.2. Бастапқы қалып (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2.2. Бастапқы қалып (дәл осы жаттығу сол жаққа қайталанады және 4 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене бос, қол төменде 3.1. Жерге отырып, қолдарын алдына созып: "Міне!" дейді; 1.2. Бастапқы қалып (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 3.2. Бастапқы қалып (жаттығу 3 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып: аяқ бірге, дене бос, қолдағы текшелер көкірек тұсында. 4.1. Бір орында тұрып секіру, қолдарын көкірек тұсында ұстап, алақандарын жұму. 4.2. Бастапқы қалып алақандарын ашу "Міне!" дейді (жаттығу 3 рет қайталанады). **(дене шынықтыру, дербес әрекет)**				
Таңғы ас **9.00-9.30**	Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Өзін-өзі күту, тамақтану, мәдениетті қарықатынас негіздерін дамыту. Асты шашпай, төкпей іш, Сораптамай, баппен іш. Келген асты алдыңа Тауысып іш, қалдырма. Тәрбиеші балалардың үстел үстінде дұрыс отыруларын қадағалайды.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық **9.30-9.55**					**"Танып ал да, атын ата " дидактикалық ойыны. №15** Мақсат-міндеттері. Үлкен және саны аз заттарды ажыратуды үйрету. Мазмұны: бір баланы ортаға шақырып, оның оң қолына үлкен ойыншықты, сол қолына кішкентай ойыншықты алу керектігі айтылған тапсырма береді. Ойын осылай жалғаса береді. **(сөйлеуді дамыту)** Жылуымды беремін. **(көркем сөз, сөйлеуді дамыту)**
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет **9.55-10.35**					**Сурет салудан ойын-жаттығу. "Түрлі түсті доптар"№10** Мақсат-міндеттері. Балаларды түрлі түсті қарындашпен (фломастермен) қағаз бетіне көлемі әртүрлі дөңгелектерді, доптарды, салуды үйрету; дөңгелектерді түзу

					сызықтармен, нүктелермен безендіру амалдарымен таныстыру; доппен ойналатын ойындар туралы мағлұматтарын кеңейту. (сурет салу) Түрлі түсті доптардың түстерін қазақ тілінде атау. (қазақ тілі) **Саусақ жаттығуы.** "Түймеше". Тоқ-тоқ, тоқ-тоқ, саусағым, Соққылайды томпағым. Түймешені, түймешені, Басып, басып таппадым. **(сөйлеуді дамыту)**
Серуенге дайындық 10.35-10.55	Балаларды өз киімдерін тануға, атауға, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуға үйрету. **(дербес әрекет)**				
Серуен 10.55-12.00					**Күзгі аспанды , бұлтты бақылау. №5 (қоршаған ортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларға аспанның әсемдігіне назар аударуды үйрету; қадағалау барысында бұлтты ажырата білу, аспанның бұлтты немесе бұлтсыз болуын бақылау; бұлттың қозғалысын бақылауды дамыту; табиғаттың әсемдігін тамашалауға тәрбиелеу. Ашық аспанда бұлтты байқау оңай, оның баяу қозғалатынын, бірте-бірте көбейіп, өзінің түрін өзгертетінін, мақтаға ұқсайтын массаға айналатынын немесе ыдырап кететінін атап өтуге болады. Жұмбақ. **(көркем әдебиет)** Көзі жасты – жылауық, келе жатыр бір алып. Жабырқаса, жылайды, жадыраса құлайды. (Бұлт.) Тақпақ. - Ақсың, сұрсың, қарасың, Қайда қалқып барасың? - Жерге нөсер төгемін,

					Өссін гүлдер, көп егін! - Гүл-гүл жайнап өсер көк, Нөсерлетсең, нөсерлет. **"Не жөнінде айтылады?" ойыны.** Мақсат-міндеттері. Сын-сипаты бойынша табиғат құбылысын табуға машықтандару (жарқырайды, аспан, бұлыңғыр бұлттар ұшады, найзағай ойнайды). **"Доппен лапта ойнау" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Екі топқа бөлінуді үйрету, ойыншыларға допты лақтыру, ойын тәртібін (сызықты баспай) сақтай отырып; қозғалыс тепе-теңдігін дамыту. **Еңбек әрекеті: құрап қалған шөптерді жинау (тәрбиешінің көмегімен).** Мақсат-міндеттері. Балалардың қарапайым еңбек дағдыларына баулу. Құралдары: қолғаптар, қаптар. Педагог балалардың шөптерге аллергиясы болуын ескеруі тиіс. **Балалардың еркін ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларға өз бетінше ойын тақырыбын таңдауға үйрету.
Серуеннен оралу **12.00-12.20**	Балаларды киімдерін жүйелі түрде шешуге дағдыландыру, шкаф сөрелеріне киімдерін орналастыру, қолдарын жуу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, сөйлеуді дамыту)**				
Түскі ас **12.20-13.00**	Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, сөйлеуді дамыту, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Өзін-өзі күту, тамақтану, мәдениетті қарым-қатынас негіздерін дамыту. Асты шашпай, төкпей іш, Сораптамай, баппен іш. Келген асты алдыңа Тауысып іш, қалдырма. Тәрбиеші балалардың үстел үстінде дұрыс отыруларын қадағалайды.				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай туғызу. **(көркем сөз)**				

13.00-15.10	Д. Ахметова "Ұйықташы, қозым". Ұйықташы, қозым, Жұмылсын көзің. Ұйқың тәтті болсын, Денең қуатқа толсын.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары 15.10-15.30	Ауа ванналары. **(дербес әрекет, дене шынықтыру)** Алғашқы мәдени-гигиеналық әрекеттерді жасауға қызықтыру. "Қолдарымыз қайда? Шығарайық алға. Жеңімізді түрейік, Жуынып көрейік. Су астына салайық, Уқалайық, сипалайық. Қандай тамаша! Қолдарымыз тап-таза.				
Бесін ас 15.30-16.00	Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, сөйлеуді дамыту, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Өзін-өзі күту, тамақтану, мәдениетті қарым-қатынас негіздерін дамыту. Асты шашпай, төкпей іш, Сораптамай, баппен іш. Келген асты алдыңа Тауысып іш, қалдырма. Тәрбиеші балалардың үстел үстінде дұрыс отыруларын қадағалайды.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер) 16.00-16.30					**Математика негіздерінен ойын-жаттығу.** "Телефон"№16 Мақсат-міндеттері. Балалардың біртекті заттарды өзара топтастыру және біреуін бөліп көрсету, бөлмедегі заттарды бір-бірінен ажырату және санын анықтау дағдыларын қалыптастыру; зейінді, ақыл-ойды, есте сақтау, кеңістікте бағдарлау қабілеттерін дамыту. **Үстел басындағы дамыту жаттығуы. "Текшелерді түстеріне қарай жина". №4**

					Мақсат-міндеттері. Текшелерді түстеріне қарай жинау. **Құрастырудан ойын-жаттығу.** "Үй жануарлары"№ 9. Мақсат-міндеттері. Балаларды құрылыс материалдары кірпіш және призма қасиеттерімен таныстыру жүйесін жалғастыру, жазықтықта орналасу принциптерін пысықтау; текшелерді бір баған тәрізді, бірінің үстіне бірін қойып, қолмен түзеп отыруға, тағы бір текшелерді биік бағанға жан-жақтан тіреп қоюға, текшелер үстіне призмаларды, шатыр тәрізді, құламайтындай, қоюға үйрету; достық туралы ұғым беру. **"Балабақшаны қалайық" іс-тәжірибе жаттығуы.** Мақсат-міндеттері. Текшелер мен призмалардан құрылған құрылыс материалдарының жинағынан балабақша құрау. **Вариативті компонент/Шығармашылық** "Доппен жаттығу". №9 Мақсат-міндеттері. Балаларды ермексаздың қасиеттерімен таныстыру; ұйымдастырылған іс-әрекетте шығармашылыққа баули отырып, ермексаздан доп жасаудың тәсілдерін үйрету; шығармашылық жұмысты топпен орындауға дағдыландыру; ермексаздан допты жасауда икемділікке баулу; доптың қасиеттері жөнінде ұғымдарын қалыптастыру.
Балалармен жеке					**"Таныс пішіндер доминосы "№ 8**

жұмыс 16.30-16.50					**дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Сөздік қорларын ойыншық атауларымен толықтыру. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**
Серуенге дайындық 16.50-17.00	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(дербес әрекет, мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуен 17.00-18.00					**Күзгі аспанды бұлтты бақылауды жалғастыру. №5 (қоршаған ортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларға көк аспанның кеңдігін тамашалауды үйрету; бұлтты ажырата білу, аспан бұлтты, бұлтсыз екенін байқау; бұлттың қозғалысын бақылау; табиғаттың әсемдігін тамашалауға тәрбиелеу. Ашық аспанда бұлтты байқау оңай, оның баяу қозғалатынын, бірте-бірте көбейіп, өзінің түрін өзгертетінін, мақтаға ұқсайтынын немесе ыдырап кететінін бақылау. Жұмбақ. **(көркем әдебиет)** Көзі жасты – жылауық, келе жатыр бір алып. Жабырқаса, жылайды, жадыраса құлайды. (Бұлт.) Тақпақ. - Ақсың, сұрсың, қарасың, Қайда қалқып барасың? - Жерге нөсер төгемін, Өссін гүлдер, көп егін! - Гүл-гүл жайнап өсер көк, Нөсерлетсең, нөсерлет. **"Не ұшпайды" ойыны. №13** Мақсат-міндеттері. Сын-сипатына қарай табиғат құбылысын шеше білуге машықтандыру (жарқырайды, аспан,

					бұлыңғыр бұлттар ұшады, найзағай ойнайды). **"Доппен лапта ойнау" қимылды ойыны.№10** Мақсат-міндеттері. Екі топқа бөлінуді үйрету, ойыншыларға допты лақтыру, ойын тәртібін (сызықты баспай) сақтай отырып; қозғалыс тепе-теңдігін дамыту. **Еңбек әрекеті: құрап қалған шөптерді жинау (тәрбиешінің көмегімен).** Мақсат-міндеттері. Балалардың қарапайым еңбек дағдыларына баулу. Құралдары: қолғаптар, қаптар. Педагог балалардың шөптерге аллергиясы болуын ескеруі тиіс. **Балалардың еркін ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларға өз бетінше ойын тақырыбын таңдауды үйрету.
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес) 18.00-18.30	Әңгімелесу: "Балабақша ережелері", "Достарымыздың арасында өзімізді қалай ұстау керекпіз?" тақырыптарында әңгіме жүргізу.				

Циклограмманы тексерген әдіскер: А.Абдиева

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	«Айару» бөбекжай- балабақшасы				
Топ/сынып	**Ортаңғы топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	Еркетай				
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	Мамаева Дурия				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**04.09-08.09.2023ж.**				
Тақырыбы	**Табиғатты бақылау**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	04.09.2023	05.09.2023	06.09.2023	07.09.2023	08.09.2023
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау 8.00-8.20	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау, балаларға жағымды орта туғызу. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру 8.00-8.20	Әңгімелесу: отбасылық дәстүрлер туралы, баланың отбасындағы тәртібі, оның әдеттері, балабақшадағы достарымен қарым-қатынасы, тамақтану және ұйықтау әдебі жайлы әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	"Еңбекке баулу" Мақсат-міндеттері. Балабақшадағы арнайы жабдықтарды дұрыс пайдалану, қадірлеу, қайта орнына қою, бір-біріне көмек көрсетуге тәрбиелеу.	"Еңбекке баулу" Мақсат-міндеттері. Балаларды балабақшадағы ойын бұрышында кезекшілікті атқару іскерліктерін жетілдіру.	"Еңбекке баулу" Мақсат-міндеттері. Балаларға белгіленген рет бойынша киініп-шешіну дағдыларын меңгеруге, бәтеңкесінің бауын байлау, түймелерін түймелеу,	"Еңбекке баулу" Мақсат-міндеттері. Балаларды топ бөлмесінде реттілікті сақтауға үйрету: ойыншықтарды, құрылыс материалдарын өздігінен орнына жинау, оларды	"Еңбекке баулу" Мақсат-міндеттері. Балаларға балалар еңбегін әңгімелеп беру; кезекшілерді өз істеріне дұрыс үйретіп, тостағанды тұтқасынан, нан салуға

8.20-8.40			киімдерін іліп немесе ұқыптылықпен бүктеп қою, үлкендердің көмегімен киімін дер кезінде ретке келтіруге (тазалау, кептіру және тағы басқа) іскерліктерін дамыту.	сындырмауды үйрету.	арналған ыдысты екі қолымен ұстауды және тағы басқа естеріне салып отыру.
	Саусаққа арналған жаттығу. "Сәлем". Мақсат-міндеттері. Балаларды қимылдарды мәтін жолдарының ырғағына сай орындауға дағдыландыру; қолдың ұсақ моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Сәлемдесем әрдайым (екі қолдарын айқастырып кеуделеріне қояды) Үйде және бақшада (екі қолдарын алға жаяды) "Сәлем! Сәлем!" - деймін мен ("Қанаттары" екі қолдарын сәл көтеріп, қайта түсіріп қағып тұрады) Қасымдағы көршіме. (бір қолдың сыртын екінші қолдың алақанына беттестіре саусақтарды жан-жаққа аша «күн» жасайды) **(сөйлеуді дамыту)** **"Жоғалған зат" үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттері. Педагог үстелдің үстіне бірнеше зат қояды. Бала оларға мұқият қарап алған соң, теріс қарап тұрады. Үстелден бір зат алып тасталынады. Бала қай заттың жоғалып кеткенін табу керек. Заттардың санын біртіндеп көбейтуге болады.	**"Шатаспай есте сақта" үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттері. Әр баланың алдына әртүрлі заттар бейнеленген 10-15 карточка қойылады (алма, троллейбус, шәйнек, ұшақ, қалам, мәшине, ат, әтеш тағы басқа) Педагог: - Қазір мен сендерге бірнеше сөздерді атаймын. Алдыңдағы суреттерге қарап, мен айтқан сөзді есте сақтауға көмектесетін бір затты таңдап ал да, оны бөлек жерге қой. Бірінші сөз оқылады. Балалар алдарындағы суреттен таңдаған соң, екінші сөз және ары қарай осылайша оқылады. Бала педагог айтқан сөзді қайталап, өз заттарының ішінен байланыстыратын суретті алып, есінде сақтауы қажет. **(сөйлеуді дамыту)**	**"Сәлем!" саусақ жаттығуы.** Сәлемдесем әрдайым (екі қолдарын айқастырып кеуделеріне қояды). Үйде және көшеде (екі қолдарын алға жаяды). "Сәлем! Сәлем!" - деймін мен ("қанаттарын" екі қолдарын сәл көтеріп, қайта түсіріп қағып тұрады). Қасымдағы көршіме (бір қолдың сыртын екінші қолдың алақанына беттестіре саусақтарды жан-жаққа аша "күн" жасайды). - Сәлемет пе, (екі қолды жоғары созып, аспанды көрсетеді) Шуақты күн көкте! (екі қолды жоғары көтере екі жанына кезек теңселеді). - Сәлемет пе, (екі қолды төмен түсіре, қол бастарын бір-бірінің үстіне қойып алдына ұстайды). Нұрлы аспан көкпеңбек! (оң жаққа оң қолын жаяды) - Сәлемет пе, (сол жаққа сол қолын жаяды). Самал жел желпіген (оң қолдың сұқ саусағын алдына тік ұстап оңға және солға кезектестіре қозғайды).	**Санамақтар айтқызу.** **М. Қуанышбеков "Санамақ".** Екі көз бен қос құлақ Бір бас пенен бір мұрын Нешеу болды қос шырақ, Санап шығар кім бұрын?! Екі аяқ пен екі қол, Бір ауыз бен бір тілің ... Нешеу болды қане, бол, Санап шығар кім бұрын?! Сұқ саусағым суға барды Ортаң қолым орақ орды. Аты жоғым ағаш жарды, Жұмсамапты алақаным, Тек шынашақ-балапанын. **(сөйлеуді дамыту)**	**"Өрмекші" саусақ жаттығуы.** Күні бойы еңбекпен (оң қолдың бас бармағы мен сол қолдың сұқ саусағының ұштарын түйістіреді, керісінше қайталайды (сол қолдың бас бармағы мен оң қолдың сұқ саусағы), Өрмекші өрмек тоқиды (саусақтарын сыртылдатады), Нөсер кенет селдеткен (оң алақанмен сол қол алақаның үстінен тез «сырғанап түседі), Еңбегін оның жоқ қылды (барлық саусақтардың арасын ашып, бір қолдың алақандарына екінші қолдың алақан сыртын беттестіреді «күн» жасайды), Күн шықты қайта жарқырап (екі қол алақандарын беттестіре жоғары көтеріп біресе оңға, біресе солға иіледі), Құрғады тез-ақ төңірек (барлық саусақтардың ұштарын түйістіре, тез-тез кезектестіре бір-біріне соғады), Өрмекші өрмек тоқуға Кірісті, дереу, тезірек.

	(сөйлеуді дамыту)		- Сәлемет пе, (бастарын шайқайды) Кішкентай түбіртек! Сәлем, таң жаңа атқан! Сәлем, күн арайлы! Сәлемге еріну! Бізде әсте болмайды. **(сөйлеуді дамыту)**		**(сөйлеуді дамыту)**
Таңертеңгі жаттығу8.40-9.00	**Жалпы дамыту жаттығулары (алақанға шақ келетін текшелер)** 1. Бастапқы қалып аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 1.1. Балалар қолдарын алдарына созып, алақандарын ашып, текшелерін көрсетіп: "Міне!" дейді. 1.2. Бастапқы қалып (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып аяқ алшақ, дене тік, қолдағы текшелер көкірек тұсында. 2.1. Оңға бұрылып, қолдарын созып, текшелерді көрсетіп: "Міне!", "Міне!" дейді; 1.2. Бастапқы қалып (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2.2. Бастапқы қалып (дәл осы жаттығу сол жаққа қайталанады және 4 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып аяқ алшақ, дене бос, қол төменде 3.1. Жерге отырып, қолдарын алдына созып: "Міне!" дейді. 1.2. Бастапқы қалып (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 3.2. Бастапқы қалып (жаттығу 3 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып аяқ бірге, дене бос, қолдағы текшелер көкірек тұсында. 4.1. Бір орында тұрып секіру, қолдарын көкірек тұсында ұстап, алақандарын жұму. 4.2. Бастапқы қалып алақандарын ашу "Міне!" дейді (жаттығу 3 рет қайталанады). **(дене шынықтыру)**			
Таңғы ас9.00-9.30	Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Өзін-өзі күту, тамақтану, мәдениетті қарым қатынас негіздерін дамыту. Ас ішкенде күнде біз, Сөйлемейміз, күлмейміз! Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз! Балалар алғыс айтады, тамақтануға кіріседі.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық 9.30-9.55	**"Менің отбасым" тақырыбында балалармен әңгімелесу.** Мақсат-міндеттері. "Отбасы" тақырыбында сюжетті суреттер көру. Суретке байланысты сұрақтар қою. **(сөйлеуді дамыту)**	**"Отбасындағы сыйластық" әңгімелесу.** Мақсат-міндеттері. "Отбасындағы сыйластық" тақырыбында балаларға сұрақтар қою және сұрақтарға толық жауапты талап ету. **(сөйлеуді дамыту)**	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттері. Балаларға эмоционалды жағымды көңілкүй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа	**"Менің ең жақын досым - менің анам" әңгімелесу.** Мақсат-міндеттері. "Менің ең жақын досым - менің анам" тақырыбында балалармен әңгімелесу. Сөздік қорларын молайту. **(сөйлеуді дамыту)**	**"Менің отбасым" тақырыбында әңгімелесу.** Мақсат-міндеттері. "Менің отбасым" тақырыбында отбасы мүшелеріне байланысты жұмбақтар қою. Жұмбақтардың жауабын үш тілде айтқызу. Суреттерді сипаттау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**

			тәрбиелеу. Күнім күліп арайлы, Тереземнен қарайды. Достарыммен шеңберге, Тұрғанымды қалайды. **(сөйлеуді дамыту)**		
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет **9.55-10.35**	**Дене шынықтыру** "Әдемі сап түзейміз!" Мақсат-міндеттері. Балаларды бірінің артынан бірі сап түзеп жүру, педагогтің белгі беруі бойынша аяқтың ұшымен жүріп, жай қалыпқа түсу, тез ойнаған музыка әуенімен жүгіру, жүгіріп келе жатып жай жүріске ауысу және тізені жоғары көтеріп, денені тік ұстап жүру іскерліктерін дамыту; бір-біріне қарама-қарсы отырып допты домалату іскерліктерін жетілдіру; допты домалату (1,5-2 м қашықтықта аяқты алшақ ұстап отырып) жаттығуларын орындау; ұйымдастырылған іс-әрекетке қызығушылықтарын ояту. **"Қай жануар қалай секіреді?" пысықтау ойыны.** Мақсат-міндеттері. Суреттегі жануарларды қазақ тілінде атап, қимыл-қозғалыстарын сипаттап көрсету. **(қазақ тілі, дене шынықтыру)**	**Дене шынықтыру** "Сапқа тұрайық". Мақсат-міндеттері. Балаларды сап түзеп тізесін жоғары көтеріп жүру дағдыларын жетілдіру; сап түзеп жүргенде қимыл үйлесімділігін сақтау қабілетін қалыптастыру; 2-3 метр қашықтықта алға жылжи отырып, екі аяғымен секіру және бір-біріне қарама-қарсы отырып, допты домалату дағдысын бекіту. **"Допты дәлдеп лақтыр" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Допты жеңіл ұстап, дәлдеп лақтыруға үйрету. **(дене шынықтыру)**	**Музыка** "Ойыншықтар". Мақсат-міндеттері. Балалардың музыкаға қызығушылықтарын арттыру; әнді тыңдай отырып, сипатын ажыратуды үйрету; әннің сөздік мағынасын түсініп айта білу қабілетін қалыптастыру; музыка әуенімен ырғақты қимылдарды бір мезгілде бастап, бір мезгілде аяқтау дағдысын жетілдіру; дыбысты есту қабілетін жетілдіру; қызықты ойындарға толы балабақша мен ойыншықтар жөнінде ұғымдарын кеңейту. Балалардың музыкаға қызығушылықтарын арттыру; әнді тыңдай отырып, сын-сипатын ажырата білуге үйрету; әннің сөздік мағынасын түсініп айта білу қабілетін қалыптастыру; музыка әуенімен ырғақты қимылдарды бір мезгілде бастап, бір мезгілде аяқтау дағдысын жетілдіру; дыбысты есту қабілетін жетілдіру; қызықты ойындарға толы балабақша мен ойыншықтар жөнінде	**Дене шынықтыру** "Бауырсақпен шеңберге тұру". Мақсат-міндеттері. Балаларды шеңберге тұруға үйрету; шеңберге өз еріктерімен тұру қабілетін қалыптастыру; ұзындыққа екі аяғымен секіру және бір-біріне қарама-қарсы отырып, допты қақпаға дәлдеп домалату дағдысын жетілдіру; сап түзеп шеңберге, шеңберден сапқа ауысу дағдыларына үйрету. **"Допты дәлдеп лақтыр" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Допты жеңіл ұстап, дәлдеп нысанаға лақтыруды үйрету. **(дене шынықтыру)**	**Қазақ тілі** "Балабақшаға саяхат". Кел, танысайық!" Мақсат-міндеттері. Қазақ тілін тыңдап, түсінуге, қабылдай алуға үйрету, ересек адамның үлгісі бойынша амандасуды және қоштасуды, өзін таныстыруды білдіретін сөздерді түсінеді және қолдана алады, сөздердегі дауысты дыбыстарды дұрыс айтуға жаттықтыру. **"Нені қайда қоямыз?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Киімдерді шкафқа дұрыс орналастыруды үйрету. Ұқыптылыққа баулу. **(қазақ тілі, сөйлеуді дамыту)**

			ұғымдарын кеңейту. Балаларды мәдени қарым-қатынас пен адамгершілік ережелеріне тәрбиелеу; эстетикалық талғамын, ұйымдастырылған іс-әрекетке қызығушылықтары мен белсенділіктерін арттыру. **"Ұшты-ұшты" ойыны.** Мақсат-міндеттері. Ұшатын және ұшпайтын заттардың ерекшелігін үйрету. **(дене шынықтыру, сөйлеуді дамыту)**		
Серуенге дайындық 10.35-10.55	Балаларды өз киімдерін тануға, атауға, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен 10.55-12.00	**Күнді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Күз мезгіліндегі күн туралы мәлімет беру; күз мезгілінде киілетін киімдердің атауларын пысықтау; ұғымталдыққа тәрбиелеу. Жұмбақ жасыру. Ар жағында орманның, Ар жағында таулардың, Алтын кеспек домалар. (Күн.) - Балалар, күн қайда орналасқан? (Күн аспанда орналасқан.) - Күннің нелері бар? (Сәулелері бар.) - Күн қалай қыздырады? (Күн қатты қыздырады. Бүгін күн ыстық.) - Балалар, сендер күннің ыстық екенін қайдан білдіңдер? Өйткені біз күзгі киімдерді киіп жүрміз. Күндіз күн жоғарыда тұрғандықтан, күн ыстық	**Ауладағы адамдардың еңбектерін бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері: балаларды қырағылыққа, сұрақтарға толық жауап беруге баулу; еңбекті құрметтеуге тәрбиелеу. - Балалар, сендер жұмыс істей білесіңдер ме? - Ендеше, балалар, бүгін ауладағы адамдардың жұмыстарын бақылаймыз. - Жыл мезгілдеріне байланысты жұмыстар әртүрлі болып келеді. Жазда қоқыстарды сыпырып жинаған. Қыста қар күрейді. **"Орамал" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды шапшаңдыққа баулу, ойынға қызығушылықтарын арттыру. Балалар шеңбер құрып отырады, шеңбер бойымен бір бала жүгіреді, оның қолында орамалы	**Желді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері: ауа қозғалысы жөнінде бастапқы түсініктемені нығайту. Желдің әлсіз және күшті жақтарын ажырата білуді үйрету; желдің күшін қандай белгілері бойынша анықтау қажет екенін түсіндіре білу: ағаш қозғалса желдің күші қатты болғаны, шөп тербелсе желдің күші әлсіз болғаны. Күзгі желді қысқы желмен салыстыра алуды үйрету. Жұмбақ. Қанаты жоқ – ұшады, Аяғы жоқ – қонады. (Жел.) Тақпақ. Желдет, желдет! Баласын жылат, Жетіқара, дауылдат!	**Теректі бақылау. (қоршаған ортамен байланысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Ағаштың құрылымын еске түсіру, "терек мамығы" ұғымын бекіту; ұғымталдыққа тәрбиелеу. **"Не қайда өседі?" дидактикалық ойыны. (сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Жеміс, көгөніс, жидек, гүл, ағаштардың қайда өсетінін анықтау; байланыстырып сөйлеу мәдениетін қалыптастыру, сөздік қорды белсендіру; қоршаған әлемге қызығушылықты арттыру. Құралдар: өсімдіктер салынған карточка-суреттері. **"Кім бірінші?" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды	**Иттерді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Иттердің пайда болуы туралы түсінік қалыптастыру; үй жануарына күтім жасауға тәрбиелеу. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (бүршіктер мен жапырақтарды жинау). Мақсат-міндеттері. Қарапайым тапсырмаларды орындау іскерліктерін жетілдіру. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Қоймадағы тышқандар". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балалардың саламатты өмір салтына, ойынға деген құштарлықтарын дамыту,

	болады. Ал таңертең және кешке күн салқын болады. **"Жұбыңды тап" ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Зейінділікке, байқағыштыққа, шапшаңдыққа, кеңістікті бағдарлауға баулу. Ойыншылар тізіліп тұрады. Педагог әр балаға бір таңбалауыш (фишка) суреттен таратып береді. Педагогтің белгісі бойынша балалар жан-жаққа қарай жүгіре бастайды. Келесі "Жұбыңды тап" белгісі бойынша бірдей түсті таңбалауыштары (фишкалары) бар балалар жұп болады. Балалар саны тақ санға тең келу керек. Әр айналым сайын бір бала жұпсыз қалу керек. Құралдары: таратпалы жеті түсті таңбалауыш (фишка). Әрбір таңбалауыштың жұбы бар. Түрлі түсті таңбалауыштар болмаса, басқа жұпты суреттерді қолдануға болады. **Еңбек әрекеті: табиғи материалдарды жинау.** Мақсат-міндеттері. Балаларды еңбекке баулу, қол еңбегіне қажет материалдарды жинау. **"Допты ұстап ал" қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Допты екі қолмен ұстап алуға дағдыландыру;ептілік пен шапшаңдықтарын дамыту. **Балалардың еркін ойыны.**	болуы тиіс. Шеңбер бойында отырған баланың біріне орамалды артына тастап кету керек. Бала артына бұрылып қарап, орамалды алып, орамал тастаған баланы қуып жетіп орамалды лақтырып тигізуі керек. Егер тигізе алмаса, ойынды өзі жалғастырады. Орамал тастаған ойыншы қуып келе жатқан баланың орнына отыруы керек. Қуғыншы бала, орамал тастаушыға орамалды тигізсе, онда ойынды орамал тастаушы бала өзі жалғастырады. **Еңбек әрекеті: ауладағы ағаштардан түскен бұта-қоқыстарды жинау.** Мақсат-міндеттері. Балаларды бірлесе істей жасай білуге баулу. **"Шеңберден шеңберге" жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды жерде жатқан бір шеңберден екінші шеңберге секіріп өтуге машықтандыру; секіріп жылжығанда мұқият болуға, шеңбердің шетін баспауға дағдыландыру; шапшаңдыққа,ептілікке тәрбиелеу. Құралдар: үш-төрт шеңбер. **Балалардың еркін ойыны.** Мақсат-міндеттері: өздерінің еріктері бойынша ойын түрлерін таңдау; ойын ойнау кезінде белсенділік таныта білуге тәрбиелеу.	Тайтерісін қалтырат, Өрісін құлат, Науа-астауын жылтырат! **"Қол ұстасып жүру" ойыны. (қоршаған ортамен танысу)** Мақсат-міндеттері. Белгі бойынша ортаға қозғалуға, екі шеңбер құра білуге үйрету (орталар қарама-қарсы жаққа айналады, қолдарын ұстамай бір жағына); ұжымдық сезімге тәрбиелеу. **Еңбек әрекеті: үй өсімдігін отырғызу (тәрбиешінің көмегімен).** Үй өсімдігін отырғызуды бақылау. Мақсат-міндеттері. Жұмыс аяқталған соң жұмыс орнын өз бетінше жинауды үйрету. **"Ойлан, асықпа" ойыны. (қоршаған ортамен танысу)** Мақсат-міндеттері. Зеректікке, тапқырлыққа, жылдамдыққа тәрбиелеу. Тәрбиеші тапсырмасы бойынша сөз табу. «Күннің көзі» сөзіне - айқын, ыстық, жарық; «аспан» сөзіне - бұлт, көгілдір, жаңбыр сияқты сәйкес келетін сөз табу. Тапсырма. Су арқылы желдің күштілігін анықтау. **"Қағып алмай өт" (кегли) ойын жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды кегльдердің арасымен баяу және	тура бағытта белгі бойынша жылдам жүгіруге машықтандыру; шапшаңдыққа, зеректікке, достық қарым-қатынастарға тәрбиелеу. Педагог балаларды екі топқа бөледі. Педагогтің белгісі бойынша балалар тура бағытта, белгіленген межеге дейін жүгіріп баруы керек. Ең бірінші болып межеге жеткен топтың балалары жеңіске жетеді. Педагог барлық жұптарды мақтайды. Жүгіру жолы балалар үшін қауіпсіз болуын педагог ескеру керек. **Еңбек әрекеті:** өскіндерді суару. Мақсат-міндеттері. Балаларда қарапайым еңбек дағдыларын қалыптастыру. **Балалардың еркін ойындары.**	балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл күйлерін көтеру;ептілікке, шапшаңдыққа, ойынды қызыға ойнауға баулу, ойынға қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру; ұжымда ойнауға тәрбиелеу. Барысы: алаңның ортасына 8-10 см арақашықтықта екі бірдей сызық сызылады. Алаңның шеттерінде 1-2 адым қашықтықта мысықтың үйі сызылады. Ойыншылар мысықты таңдап алады. Қалғандары тышқандар болады. Тышқандар қоймадағы дәндерді жинауға келе жатады. Осы кезде мысық оларды ұстауға тырысады. Ұстап алған тышқанды “мысық” үйіне апарады. **Еркін ойын әрекеттері, далаға алып шығатын материалдармен ойындар.** Мақсат-міндеттері. Қызығушылықтары бойынша ойын таңдау мүмкіндігін қамтамасыз ету және өз құрдастарымен қарым-қатынасқа түсе білуін қалыптастыру.

			ептілекпен өтуге дағдыландыру; көз мөлшерін, тепе-теңдікті, вестибуляр аппаратын дамыту. Құралдар: кегльдер. **Балалардың еркін ойыны.** Ойында балалардың өз бетінше бір-бірімен араласа білуін, өзінің іс әрекетімен қылығын білдіруге, өз пікірінде тұруға, құрдасының ұсынысымен келісе алмайтынын көрсетуді үйрету.		
Серуеннен оралу **12.00-12.20**	Балалардың бас киімін, шалбарын, түймелері ағытылған жейдесін, бәтеңкесін белгілі ретпен шешуі; киімді жүйелі түрде шешінуге дағдыландыру; киімдерін шкаф сөрелеріне орналастыру; қолдарын жуу; сабынды әбден көпіртіп, қолдарын жақсылап жуып-шаю, беттерін жуу, беттерін және қолдарын сүлгімен құрғату. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Түскі ас **12.20-13.00**	Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Өзін-өзі күту, тамақтану, мәдениетті қарым-қатынас негіздерін дамыту. Ас ішкенде күнде біз, Сөйлемейміз, күлмейміз! Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз! Балалар алғыс айтып, тамақтануға кіріседі.				
Күндізгі ұйқы **13.00-15.10**	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай туғызу.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары **15.10-15.30**	Ұйқыдан тұрғаннан кейін төсекте жатып жаттығу жасау; төсектерінен тұрмай жатып, көрпелерін ашпай жатқан күйінде балалар жалпы дамыту жаттығуларының аз мөлшерін орындайды (төсекте жатып 2-3 минут жасалатын жаттығулар балалардың ұйқысы ашылып, сергек болуына бағытталған). Жаттығуды ұйқыдан оянған балалармен өткізген дұрыс, қалғандары оянған кезде қосылады). Жалпақтабандықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру. **(дене шынықтыру)**				
Бесін ас **15.30-16.00**	Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Өзін-өзі күту, тамақтану, мәдениетті қарым-қатынас негіздерін дамыту. Ас ішкенде күнде біз, Сөйлемейміз, күлмейміз! Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз! Балалар алғыс айтып, тамақтануға кіріседі.				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер) 16.00-16.30	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу.** "Әлди-әлди санамағын мәнерлеп оқу. Дауысты [а], [ә] дыбыстары. Мақсат-міндеттері. Балаларға балабақша туралы түсінік беру, балабақша мен топтың атауларын жатқа айтуды үйрету, балалардың ойыншықтар туралы әңгімелеу қабілеттерін қалыптастыру, ойыншықтардың қасиеттерімен таныстыру. Балаларды ойыншықтармен таныстыру кезінде зейін, есте сақтау және қабылдау қабілеттерін, танымдық қызығушылықтарын дамыту. **"Ойыншығыңмен таныстыр" сөздік жаттығуы.** Мақсат-міндеттері. Балаларға заттардың қажеттілігі туралы қарапайым сөз тіркестері арқылы айтуды үйрету. **"Менің отбасым" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балалардың сөздік қорын отбасын сипаттайтын анықтамалармен толықтыру. Барысы: балалар кезекпен отбасы мүшелеріне байланысты суретті алып, өз отбасы мүшелері туралы айтады. Педагогтің сұрақтарына жауап береді. Үлгі: - Сенің отбасың қандай? - Менің отбасым ең көңілді (мейірімді, еңбекқор, кітап оқиды, саяхаттайды, спортты жақсы көреді), өйткені ... **(сөйлеуді дамыту)**	**Сурет салудан ойын-жаттығу.** "Дуал". Мақсат-міндеттері. Балаларды қылқалам арқылы тіктөртбұрыш пішіні бойымен тіке және көлденең сызықтарды айқастыра жүргізіп, дуалды салуға үйрету; құрылыс нысаны дуал туралы түсінік беру. **Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Қошақаным". Мақсат-міндеттері. Балаларға қошақан туралы ұғым беру; қошақанға күтім көрсету ерекшеліктері мен қошақанның өмір сүру қалпы туралы түсініктерін кеңейту; үй жануарларының өз бетімен табиғатта өмір сүруі қиын екенін түсіндіру; үй жануарларының төлдерін бір-бірінен ажыратуды үйрету; отбасы туралы түсінік беру. **"Үй жануарын дауысына қарай ажырат" дидактикалық ойын.** Мақсат-міндеттері. Үй жануарларының дыбыстарын ажырату қабілеттерін дамыту. **(сөйлеуді дамыту)** **Сюжетті-рөлдік ойыны. "Отбасы".** Мақсат-міндеттері. Ойынға қызығушылықты дамыту, балалар арасындағы жағымды қатынастарды қалыптастыру. Балалардың таңдауы бойынша ертегіні оқып беру. **(сөйлеуді дамыту)**	**Математика негіздерінен ойын-жаттығу** "Әженің көмекшілері". Мақсат-міндеттері. Балаларда "көп", "біреу", "бір-бірден", "бірде-біреуі жоқ" деген ұғымдар туралы түсінік қалыптастыру; отбасы жөніндегі түсінікті тиянақтау. Балаларды бөлмедегі отбасы мүшелері қолданатын құралдарды ажырату және олардың санын анықтау тәртібіне үйрету; саны біреу және саны көп заттарды салыстыру, заттарды жалпы белгілері бойынша топтастыру біліктерін жетілдіру; зейін, есте сақтау, ойлау, қабылдау қабілеттерін дамыту. **"Жіптерді орнына сал" дидактикалық ойын.** Мақсат-міндеттері. Себетке тоқыма жіптерді түстеріне және көлеміне қарай жинау. **"Суретті құрастыр" үстел-үсті ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларды тұтас затты жеке бөліктерден құрастыруға жаттықтыру; ерік-жігерін, мақсатқа талпынуын тәрбиелеу. Барысы. Қорапта әртүрлі заттар бейнеленген тұтас суреттер болады. Жеміс-жидектер, ойыншықтар, өсімдіктер. Екінші қорапта дәл осы суреттер төрт бөлікке бөлініп салынған.	**Мүсіндеуден ойын-жаттығу** "Әжем пісірген тәттілер". Мақсат-міндеттері. Балаларды қамыр сияқты мүсіндеу материалымен таныстыру; кесектен бөліктерді үзіп, әртүрлі нан өнімдерін жасауға үйрету; дөңгелектеу және тік есіп мүсіндеу, таяқша ұштарын қосу, жалпайту тәсілдеріне жаттықтыру; нан өнімдері туралы түсініктерді кеңейту. Қамырдан саусақтармен үзу және жұлу, алақандар арасында дөңгелектеп илеу, тік есу арқылы қолдың ұақ моторикасын дамыту; пішіндерді қабылдау, жазықтықты және кеңістікті бағдарлау мүмкіндіктерін жетілдіру. **"Отбасы" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларды отбасылық қатынастарды көбейтуге және оларды шығармашылық тұрғыдан түсіндіруге шақыру; ересектердің іс-әрекетінің адамгершілік мағынасын ашу; өзара түсіністік сезімін, басқаларға қамқорлық танытуға тәрбиелеу. Ойынға ұлдар да, қыздар да қатысады. Балалар отбасындағы ата-анасы немесе әжесі және басқа ересек туыстарының рөлін ойнайды. Балалардың рөлін қуыршақтар ойнайды. Біріншіден, барлығы бірге үй	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу.** "Мұрагер". Мақсат-міндеттері. Балаларды "Мұрагер" ертегісімен таныстыра отырып, ертегіні мұқият тыңдауға үйрету; кейіпкерлердің айтатын сөздерін есте сақтап, қайталауға талпындыру; ертегідегі адамдардың тіршілігі туралы мағлұматтар беру, үлкендердің тілін алу керектігін түсіндіру; отбасы туралы түсінік беру. "Кіші ұлдың асыл бұйымын тап" ойын рефлексиясы. **Вариативті компонент/Әлеумет** "Отбасы" ойыны. Мақсат-міндеттері. Балалардың "Отбасы" ойыны арқылы шығармашылықтарын шыңдау; отбасы туралы түсініктерін кеңейту; әр отбасы мүшесінің атқаратын ісі мен рөлі жөнінде ұғымдарын қалыптастыру; отбасылық ынтымақтастық туралы білімдерін толықтыру. "Отбасы" ойыны. **"Қай жерде шырылдады?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Дыбыстың қай жерден шыққанын анықтау.

	"Қуыршақ бөлмесін жасаймыз" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттері: жиһаз және оның мақсаты туралы білімді бекіту. Құрал-жабдықтар: балалар жиһазының заттары. Ойын барысы: Тәрбиеші балаларға: - Алуа қуыршағына жаңа жиһаз сатып алды, бірақ ол оны бөлмеге қалай қою керектігін білмей тұр. Оған жиһаз қоюға көмектесейік. Тәрбиеші балалармен бірге үстелді ортаға қояды. Үстелдің қажеттілігі туралы балалардан сұрайды. Мысалы, Асем: "Бұл үстел, біз оны бөлменің ортасына қоямыз. Қуыршақ үстел басында тамақтанатын болады. Орындықты үстелдің қасына қою керек, қуыршақ орындыққа отырады. Жиһаздың қызметін балалар осылай айтып береді. **(сөйлеуді дамыту)**		Педагог балаларды суреттермен таныстырады. Олар суретте не бейнеленгенін атап айтады. **(сөйлеуді дамыту)**	ортасын қалпына келтіруі керек. Жиһазды орналастыру, заттар қою, балалар кімнің қандай рөлдерді ойнайтыны туралы келісуі керек. Педагог осы процесті бақылап, жанжалды жағдайларды шешуге көмектесе алады. Ойынды босқа ойнамай, балаларды нақты жағдайларды шешуге ынталандыру: "Балаларды балабақшаға жинау"; "Демалыс күні"; "Үйдегі тазалық"; "Жөндейміз"; "Дастарқан басында" және тағы басқа. Ойын барысы балалар арасындағы қарым-қатынасты ғана емес, сонымен қатар еңбек элементтерін де қамтуы керек. Ойын алдында балаларға отбасылық күнделікті тақырыптағы ертегіні оқуға болады, содан кейін оны талқылап, ойын арқылы сипатталған жағдайда дұрыс мінез-құлық моделін көрсетуге болады. **(сөйлеуді дамыту)**	Алдын-ала дайындық жұмысы: қоңыраушаны дайындайды. Барысы: балалардың ішінен жүргізушіні тағайындайды. Балалар шеңбер бойымен отырады, жүргізуші ортада көзін жұмып тұрады. Педагог бір балаға қоңыраушаны береді, бала көзін ашпай, дыбыстың қай жақтан шыққанын қолымен нұсқайды. Егер бала дұрыс таппаса, онда екінші рет ойнап отырады. Сосын келесі бала шығады.
Балалармен жеке жұмыс **16.30-16.50**	**"Менің отбасым"** Мақсат-міндеттері. Отбасы тақырыбында мақал-мәтелдер айтқызу. **(көркем әдебиет)**	**"Жапырағына қарай ажырат" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Ұқсас белгісіне қарай жапырақтарды таба білуге жаттықтыру, сөздік қорын толықтыру, есту, қабылдау қабілетін дамыту. Барысы: балаға әртүрлі жапырақтар таратылады. Балаға жапырақтарды салыстырып, қай ағаштың жапырағы екенін табу	**"Отбасы" тақырыбында санамақтар айтқызу.** Бір үйде біз нешеуміз? Кел санайық екеуміз. Бас бармағым - атам, Балаң үйрек - апам, Ортан терек - әкем, Шылдыр шүмек - анам, Кішкентай бөбек - мен. Біз үйде нешеуміз? Біз үйде-бесеуміз.	**"Өз әжең" тақырыбында әңгімелесу.** Мақсат-міндеттері: баланың сөздік қорын жақын туыстарын білдіретін жаңа сөздермен толықтыру. **(сөйлеуді дамыту)**	**"Отбасы" тақырыбында санамақтар айтқызу.** Бір үйде біз нешеуміз? Кел санайық екеуміз. Бас бармағым - атам, Балаң үйрек - апам, Ортан терек - әкем, Шылдыр шүмек - анам, Кішкентай бөбек - мен. Біз үйде нешеуміз? Біз үйде-бесеуміз.

		керек. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)**	**(сөйлеуді дамыту, математика негіздері)**		**(сөйлеуді дамыту, математика негіздері)**
Серуенге дайындық 16.50-17.00	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(дербес әрекет)**				
Серуен 17.00-18.00	**Күнді бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Күз мезгіліндегі күн туралы мәлімет беру; күз мезгілінде киілетін киімдердің атауларын пысықтау; ұғымталдыққа тәрбиелеу. Жұмбақ жасыру. Ар жағында орманның, Ар жағында таулардың, Алтын кеспек домалар. (Күн.) - Балалар, күн қайда орналасқан? (Күн аспанда орналасқан.) - Күннің нелері бар? (Сәулелері бар.) - Күн қалай қыздырады? (Күн қатты қыздырады. Бүгін күн ыстық.) - Балалар, күннің ыстық екенін қайдан білдіңдер? Иә, балалар, біз күзгі киімдерімізді киіп жүрміз. Күндіз күн жоғарыда тұрғандықтан, күн ыстық болады. Таңертең және кешке күн салқын болады. **"Жұбыңды тап" ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Зейінділікке, байқағыштыққа, шапшаңдыққа, кеңістікті бағдарлауға баулу. Ойыншылар тізіліп тұрады. Педагог әр балаға бір суретті таңбалауыштан (фишка) таратып береді. Педагогтің белгісі	**Ауладағы адамдардың еңбектерін бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Балаларды қырағылыққа, сұрақтарға толық жауап бере білуге баулу; еңбекті құрметтеуге тәрбиелеу. - Балалар, сендер жұмыс істей білесіңдер ме? - Ендеше, балалар, бүгін біз сендермен ауладағы адамдардың жұмыстарын бақылаймыз. - Жыл мезгілдеріне байланысты жұмыста әртүрлі болып келеді. Сонымен жазда қоқыстарды жинап аула сыпырса, ал қыста басқаша. Қыста қар күрейді. **"Орамал" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды шапшаңдыққа баулу, ойынға қызығушылықтарын арттыру. Балалар шеңбер құрып отырады, ал шеңбер бойымен бір бала жүгіреді, оның қолында орамалы болуы тиіс. Шеңбер бойынша отырған баланың біріне орамалды артына тастап кетуге тиісті. Бала артына бұрылып қарап, орамалды алып, орамал тастаған баланы қуып жетіп, орамалды лақтырып тигізуі керек. Егер тигізе алмаса, ойынды өзі жалғастырады. Орамал тастаған ойыншы қуып	**Желді бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Ауа қозғалысы жөнінде бастапқы түсініктемені нығайту. Желдің әлсіз немесе күшті жақтарын ажырата білуге үйрету; қандай белгілері бойынша желдің күштілігін анықтау қажет екенін түсіндіре білу. Ағаш қозғалса желдің күшті болғаны, шөп тербелсе желдің әлсіз болғаны. Күзгі желді қысқы желмен салыстыра білуге үйрету. Жұмбақ. Қанаты жоқ – ұшады, Аяғы жоқ – қонады. (Жел.) Тақпақ. Желдет, желдет! Баласын жылат, Жетіқара, дауылдат! Тайтерісін қалтырат, Өрісін құлат, Науа-астауын жылтырат! **"Қол ұстасып жүру" ойыны. (қоршаған ортамен танысу)** Мақсат-міндеттері. Белгі бойынша ортаға қозғалуға, екі шеңбер құра білуге үйрету (орталар қарама-қарсы жаққа айналады,	**Теректі бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен байланысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: ағаштың құрылымын еске түсіру, "терек мамығы" ұғымын бекіту; ұғымталдыққа тәрбиелеу. **"Не қайда өседі?" дидактикалық ойыны. (сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: жеміс, көгөніс, жидек, гүл, ағаштардың қайда өсетінін анықтау; байланыстырып сөйлеу мәдениетін қалыптастыру, сөздік қорды белсендіру; қоршаған әлемге деген қызығушылықты арттыру. Құралдар: өсімдіктердіктер салынған карточка-суреттері. **"Кім бірінші?" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды тура бағытта белгі бойынша жылдам жүгіруге машықтандыру; шапшаңдыққа, зеректікке, достық қарым-қатынастарға тәрбиелеу. Педагог балаларды екі топқа бөледі. Педагогтің белгісі бойынша балалар тура бағытта, белгіленген межеге	**Иттерді бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Иттердің пайда болуы туралы түсінік қалыптастыру; үй жануарына күтім жасауға тәрбиелеу. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (бүршіктер мен жапырақтарды жинау). Мақсат-міндеттер. Қарапайым тапсырмаларды орындау іскерліктерін жетілдіру. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Қоймадағы тышқандар". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері.Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру; ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру; ұжымда ойнауға тәрбиелеу. Барысы: алаңның ортасына

	бойынша балалар жан-жаққа қарай жүгіре бастайды. Келесі "Жұбыңды тап" белгісі бойынша, бірдей түсті таңбалауыштары (фишка) бар балалар жұп болады. Балалар саны тақ санға тең келу керек. Әр айналым сайын бір бала жұпсыз қалу керек. Құралдары: таратпалы жеті түсті таңбалауыштар (фишка). Әрбір таңбалауыштың жұбы бар. Түрлі түсті таңбалауыштар болмаса, басқа жұпты суреттерді қолдануға болады. **Еңбек әрекеті: табиғи материалдарды жинау.** Мақсат-міндеттері. Балаларды еңбекке баулу, қол еңбегіне қажет материалдарды жинау. **"Допты ұстап ал" қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Допты екі қолмен ұстап алуға дағдыландыру; ептілік пен шапшаңдықтарын дамыту. **Балалардың еркін ойыны.**	келе жатқан баланың орынына отыруы керек. Қуғыншы бала орамал тастаушыға орамалды тигізсе, онда ойынды орамал тастаушы бала өзі жалғастырады. **Еңбек әрекеті: ауладағы ағаштардан түскен бұта-қоқыстарды жинау.** Мақсат-міндеттер: балаларды бірлесе жұмыс істеуге баулу. **"Шеңберден шеңберге" жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды жерде жатқан бір шеңберден екінші шеңберге секіріп өтуге машықтандыру; секіріп жылжығанда мұқиятты болуға, шеңбердің шетін баспауға дағдыландыру; шапшаңдыққа, ептілікке тәрбиелеу. Құралдары: үш-төрт шеңбер. **Балалардың еркін ойыны.** Мақсат-міндеттері: ойын түрлерін өз қалауларымен таңдау; ойын ойнау кезінде белсенділік таныта білуге тәрбиелеу.	қолдарын ұстамай); ұжымдық сезімге тәрбиелеу. **Еңбек әрекеті: үй өсімдігін отырғызу (тәрбиешінің көмегімен).** Үй өсімдігін отырғызуды бақылау. Мақсат-міндеттері. Жұмыс аяқталған соң жұмыс орнын өз бетінше жинауға үйрету. **"Ойлан, асықпа" ойыны. (қоршаған ортамен танысу)** Мақсат-міндеттері. Зеректікке, тапқырлыққа, жылдамдыққа тәрбиелеу. Тәрбиеші тапсырмасы бойынша сөз табу. «Күннің көзі» сөзіне - айқын, ыстық, жарық., шуақты, нұрлы, жайдары .....«Аспан» сөзіне - бұлт, көгілдір, жаңбырлы, ашық, бұлтты.... сияқты сәйкес келетін сөз табу. Тапсырма. Су бойынша желдің күштілігін анықтау. **"Қағып алмай өт" (кегли) ойын жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балалардың кегли арасымен баяу және ептілікпен өтуге дағдыландыру; көз мөлшерін, тепе-теңдікті, вестибуляр аппаратын дамыту. Құралдар: кегли. **Балалардың еркін ойыны.** Ойында балалардың өз бетінше бір бірімен араласа білуін, өзінің іс әрекетімен қылығын білдіру.	дейін жүгіріп баруы керек. Ең бірінші болып межеге жеткен топ балалары, жеңіске жетеді. Педагог барлық жұптарды мақтайды. Жүгіру жолы балалар үшін қауіпсіз болуын педагог ескеру керек. **Еңбек әрекеті:** өскіндері суару. Мақсат-міндеттер: балаларда қарапайым еңбек дағдыларын қалыптастыру. **Балалардың еркін ойындары.**	8-10 см арақашықтықта екі бірдей сызық сызылады. Алаңның шеттерінде 1-2 адым қашықтықта мысықтың үйі сызылады. Ойыншылар мысықты таңдап алады. Қалғандары тышқандар болады. Тышқандар қоймадағы дәндерді жинауға келе жатады. Ал мысық осы кезде оларды ұстауға тырысады. Ұстап алған тышқанды “мысық” үйіне апарады. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, далаға алып шығатын материалдармен ойындар.** Мақсат-міндеттері. Қызығушылықтары бойынша ойын таңдау мүмкіндігін қамтамасыз ету және өз құрдастарымен қарым-қатынасқа түсе білуін қалыптастыру.

Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес) 18.00-18.30	Кеңес. "Қиын бала қайдан шығады?"	Кеңес. "Балаларға жиі ойнауға мүмкіндік беріңіз".	Кеңес. "Ойыншықтардың бала өміріндегі маңызы".	"Менің сүйікті ойыншығым" тақырыбына көрме ұйымдастыру.	Баланың жетістіктері туралы ата-анасымен әңгімелесу.

Циклограмманы тексерген әдіскер: А.Абдиева

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	«Айару» бөбекжай-балабақшасы				
Топ/сынып	**Ортаңғы топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	Еркетай				
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	Мамаева Дурия				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**11.09-15.09.2023ж.**				
Тақырыбы	**Су - тіршілік көзі**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	11.09.2023	12.09.2023	13.09.2023	14.09.2023	15.09.2023
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау 8.00-8.20	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру 8.00-8.20	Педагогтің ата-аналардың мазалап жүрген сұрақтарына жауап беруі; мектепке дейінгі мекеменің тәртіп ережелері жайлы ақпарат беру; балаларды мәдени-гигиеналық ережелермен таныстыру; балаларға қолайлы орта туғызу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	"Еңбекке баулу" Мақсат-міндеттері. Үстелдің үстіне ыдыс-аяқтарды, нан салатын ыдысты, шұңғыл табақты, майлық салатын ыдыстарды, тамақ ішу жабдықтарын: қасық,	"Еңбекке баулу" Мақсат-міндеттері. Үйді өз бетінше тазалауын, табиғат мүйісіндегі мекендеушілерге күтім жасау дағдыларын қалыптастыру.	"Еңбекке баулу" Мақсат-міндеттері. Балаларды ойыншықтар мен көмекші құралдарды өз бетінше және эстетикалық түрде орналастыруға, шкафтарда тәртіпті сақтауға, шаңды	"Еңбекке баулу" Мақсат-міндеттері. Балаларды өсімдіктерді суару, жемсалғышты, астауды, көгөністерді жуу; астауға су құю және дайын жемді жемсалғышқа салу, балыққа	"Еңбекке баулу" Мақсат-міндеттері. Балаларды сумен жұмыс істегенде гигиеналық дағдыларды сақтауды үйрету: жеңдеріңді түріңдер, матаны сулаңдар, сығыңдар, құрғатыңдар, лас

8.20-8.40	шанышқы, пышақты қойып шығу іскерліктерін көрсету.		сүртуге үйрету.	жемді өлшеуішпен салуды үйрету.	болған кезде шайыңдар. Сумен жұмыс кезінде еңбек дағдылары мен әдеттерін, ұқыптылығын дамыту.
	"Жыл мезгілдері" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттері. Балалардың жыл мезгідері туралы білімдерін бекіту, маусымдық өзгерістерді талқылау. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)**	**"Жапырағына қарай ажырат"№3 дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Ұқсас белгісіне қарай жапырақтарды таба білуге жаттықтыру; сөздік қорын толықтыру, есту, қабылдау қабілетін дамыту. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)**	**"Керекті киімді тап" үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларды қысқы және жазғы киімдерді ажырата білуге баулу, зейінді, есте сақтауды және логикалық ойлауға тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту)**	**"Менің үйім" үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттері. Бөлшектерден үй жасауды үйрету, оның неден тұратынын айту. **(құрастыру)**	**"Не, қайда өседі?" дидактикалық ойыны.№3** Мақсат-міндеттері. Балалардың өсімдіктер жөніндегі білімдерін бекіту, заттар арасындағы кеңістіктік байланыстарын анықтау дағдысын дамыту, өсу орнына қарай өсімдіктерді топтастыру; балалардың өз бетінше ойлау қабілетін және белсенділіктерін дамыту. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)**
Таңертеңгі жаттығу8.40-9.00	**Жалпы дамыту жаттығулары (алақанға шақ келетін текшелермен)** 1. Бастапқы қалып аяқ алшақ, дене тік, қол төменде 1.1. Балалар қолдарын алға созып, алақандарын ашып, текшелерін көрсетіп: "Міне!" дейді. 1.2. Бастапқы қалып (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып аяқ алшақ, дене тік, текше ұстаған қол көкірек тұсында 2.1. Оңға бұрылып, қолдарын созып, текшелерін көрсетіп: "Міне!", "Міне!" дейді. 2.2. Бастапқы қалып (дәл осы жаттығу сол жаққа қайталанады және 4 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып аяқ алшақ, дене бос, қол төменде 3.1. Жерге отырып, қолдарын алға созып "Міне!" дейді. 1.2. Бастапқы қалып (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 3.2. Бастапқы қалып (жаттығу 3 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып аяқ бірге, дене бос, текше ұстаған қол көкірек тұсында 4.1. Бір орында тұрып секіру, қолдарды көкірек тұсында ұстап, алақанды жұму. 4.2. Бастапқы қалып алақан ашып "Міне!" дейді (жаттығу 3 рет қайталанады). **(дене шынықтыру)**				
Таңғы ас9.00-9.30	Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Өзін-өзі күту, тамақтану, мәдениетті қарым-қатынас негіздерін дамыту. Асты шашпай, төкпей іш, Сораптамай, баппен іш. Келген асты алдыңа Тауысып іш, қалдырма. Тәрбиеші балалардың үстел үстінде дұрыс отыруларын қадағалайды.				
Ұйымдастырылған іс-	Мақсат-міндеттері. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл	**"Сөйлемді толықтыр" дидактикалық ойыны.**	**"Ол қандай?" дамытушы ойыны.**	**"Бұл ненің жапырағы?" дидактикалық ойыны.**	**"Жәндіктер" дидактикалық ойыны.**

әрекетке дайындық 9.30-9.55	күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Қуанамыз, күлеміз, Бар әлемді сүйеміз. Қол ұстасып, қуанып, Достармен бір жүреміз. **(сөйлеуді дамыту)**	Мақсат-міндеттері. Сөйлемдерді қарама-қарсы мағыналы сөзбен толықтыруды үйрету, зейінін дамыту. Барысы: педагог сөйлемді бастайды, ал балалар оны аяқтайды, олар тек қарама-қарсы мағынадағы сөздерді айтады. Мысалы: қант тәтті, ал бұрыш ... (ащы). **(сөйлеуді дамыту)**	Мақсат-міндеттері. Есту және есте сақтау қабілетін дамытуға ықпал ету. Барысы: заттың атын атап, баланы осы заттың қалай көрінетінін, қандай формада болатынын, содан кейін ол ұсынған барлық нәрселерді сипаттауды сұрайды. Мысалы: жұмыртқа сопақша пішінді, түсі ақ немесе қоңыр, шикі немесе қайнатылған, іші ақ және сары. Тек заттың белгілерін айтып қана қоймай, оның суретін де салдыруға болады. **(сөйлеуді дамыту)**	Мақсат-міндеттері. Өсімдікті жапырағынан тануды үйрету, зейінін дамыту. Барысы: ағаштардың жапырақтарын балаларға көрсетеді. Балалар жапырақтың қай ағашқа тиесілі екенін анықтайды. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)**	Мақсат-міндеттері. Жәндіктердің күзгі тіршілігі туралы ойларын нақтылау және кеңейту, жәндіктерді сын-сипатына қарай сипаттауға үйрету, барлық тіршілік иелеріне қамқорлыққа тәрбиелеу және зейінді дамыту. Барысы: балалар 2 топқа бөлінеді. Бірінші топ жәндіктерді сипаттайды, ал екіншісі оның қандай жәндік екенін табуы керек. Жұмбақтарды қолдануға болады. Содан кейін топтар ауысады. **(қоршаған ортамен танысу, көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)**
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет 9.55-10.35	**Дене шынықтыру** "Шеңберге өз еркімізмен тұрамыз" Мақсат-міндеттері. Балаларды музыка әуенімен бірінің артынан бірі шеңбер жасап жүруге, педагогтің белгісі бойынша аяқтың ұшымен жүру және баяу жүгіруден кейін, жылдам ойнаған музыка әуенімен жүгіру, жүгіріп келе жатып жай жүріске түсу, тізені жоғары көтеріп, денелерін тік ұстап жүру іскерліктерін дамыту; екі аяғымен ұзындыққа секіру және екі топ бір-біріне қарама-қарсы отырып, допты қақпаға дәлдеп домалату іскерліктерін жетілдіру; қимыл ойыны арқылы допты белгілі бір бағытта домалату іскерліктерін бекіту. **"Шеңбердегі доп"**	**Дене шынықтыру** "Әдемі шеңбер жасайық" Мақсат-міндеттері. Балаларды ұзындыққа екі аяғымен секіру және бір-біріне қарама-қарсы отырып, допты қақпаға дәлдеп домалату техникасын бекіту, ұйымдастырылған іс-әрекетті пысықтау, қимылды ойын арқылы допты гимнастикалық шеңберге кіргізу іскерліктерін жетілдіру. **"Допты шеңберге кіргіз" қимылды ойын.** Мақсат-міндеттері. Допты гимнастикалық шеңберге кіргізу.	**Музыка** "Әлди-әлди" Мақсат-міндеттері. Балаларды әнді тыңдай отырып, сын-сипатын ажырата білуге үйрету; жәй және көңілді әндерді тыңдай білу қабілетін қалыптастыру; музыка әуенімен музыкалық ырғақтық қимылдарды бір мезгілде бастап, бір мезгілде аяқтау дағдысын жетілдіру; дыбысты есту қабілетін жетілдіру; отбасы туралы ұғымдарын кеңейту. **"Фестиваль" ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларға өз өнерлерін достарының алдында қысылмай көрсетуге үйрету. Өнерге қызығушылықтарын дамыту.	**Дене шынықтыру** "Епсіз қонжық" Мақсат-міндеттері. Балаларды бірінің артынан бірі сап түзеп, аяқтың ұшымен жүруді үйрету; сапқа өз еріктерімен тұру қабілетін қалыптастыру; қиғаш тақтайдың үстімен жүру және бір бағытта еңбектеу дағдысына үйрету; сап түзеп шеңберге, шеңберден сапқа ауысу дағдыларын жетілдіру. **"Пойыз" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Паровоздың дыбысын шығарып, ақырын жүруді және жүрістерін біртіндеп жиілетіп жүруді үйрету.	**Қазақ тілі** "Сәлем - сөздің анасы. Кел, танысайық!" Мақсат-міндеттері. Қазақ тілінде айтылған сөздерді тыңдау, түсіну, қабылдауды үйрету, ересек адамның үлгісі бойынша амандасуды, қоштасуды, өзін таныстыруды білдіретін сөздерді түсініп, қарым-қатынаста қолдана алады, сөздердегі дауысты дыбыстарды дұрыс айтуға жаттықтыру.

	қимылды ойыны. Мақсат-міндеттері. Допты белгілі бір бағытта домалату іскерліктерін бекіту.				
Серуенге дайындық 10.35-10.55	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(дербес әрекет)**				
Серуен 10.55-12.00	**Гүлзарларды бақылау №8 (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Судың қасиеттерін тануға қызығушылықтарын дамыту; ізденімпаздыққа тәрбиелеу. Педагог балаларға пластик стакандарға құйылған суды бояуға мүмкіндік береді; судың кез келген бояуларға боялу қасиеттерін бақылап, ойларымен бөліседі. **"Мысық пен тышқандар" №6 қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру, көркем сөз, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Балаларды ойын шартына сай қимылдауға, берілген рөлдерді атқаруға, шартты бұзбауға бейімдеу; қимыл-қозғалыс координациясын, кеңістікті бағдарлауды дамыту; жылдамдыққа, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойынға жүргізуші бала "мысық" болып тағайындалады (таңдалады), қалған ойыншылар - "тышқандар". "Мысық" алаңның бір шетінде ұйықтаған болып отырады. "Тышқандар" алаңның екінші жағынан	**Аспан мен бұлттарды бақылау. №5 (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Аспанның ашық не бұлтты болғанын, бұлттардың аспанда ұшатынын байқауға бейімдеу; зияткерлікке тәрбиелеу. Әртүрлі табиғи құбылыстармен танысуды жалғастыру. Күн райының қандай екенін ажыратуды үйрету (ашық, бұлтты бұлттар, жаңбыр). **"жаяу көкпар"№22 қимылды ойыны. (дене шынықтыру, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Ой-қиялды, вестибуляр аппаратын дамыту. Балалар шеңберде тұрады. Тәрбиеші ойыншылардың біреуін ойын бастаушы етіп белгілейді. Ол шеңбердің ортасында тұрады. Балалар тәрбиешінің көрсетуі бойынша мына мәтінді айтып, оңға немесе солға жүреді. Әдемі шеңберде, Билейік кең жерде. Қол ұстасып, Бәріміз жұптасып. Бәріміз достасып, Бір орында тұрысып, Осылай етіп істейік.	**Құстарды бақылау.№14** Мақсат-міндеттері. Күздегі құстардың тіршілігі туралы түсініктерді толықтыру; құстарға сүйіспеншілік пен қамқорлыққа тәрбиелеу. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Аспаннан жаңадан ұшып келген құстарды байқау, атау ерекшеліктерін салыстыру. **" қарлығаш" №17 қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды ойын шартын бұзбай, белгілер бойынша ойнауға, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойыншылар екі топқа бөлініп, екі бағытқа қарап, екі қатарға тұрады. Бұлардың бір қатары "Қаршығалар" да, екінші қатарындағылар "Қарлығаштар" болады. Бір ойыншыны басқарушы етіп сайлайды. Басқарушы екі саптың арасымен ерсілі-қарсылы жүріп дауыстайды. Алдымен "қар..." дейді де, содан соң қалауынша "-шығалар" немесе "-лығаштар" деп қосады. Сол кезде бастаушы атын атаған топтағылар бытырай қаша жөнеледі де, аты аталмаған топ оларды қуалайды. Олардың	**Ағаштар мен бұталарды бақылау. №2 (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Ағаштар мен бұталардың тірі табиғат екені туралы білімдерін бекіту, табиғатты қорғауға тәрбиелеу. Ағаштар қыста қалай қыстап шыққанын тексеру. Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды. - Балалар, ағаштарға қарап, қандай екенін айтуға болады? - Тағы қандай өзгерістер болады? - Ағаштар ауаның ластанудан тазалайды. Адамдар ағаштарды көп отырғызады. **«Өз үйіңді тап» №1 қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Табиғатты аялауға тәрбиелеу; кеңістікті бағдарлауға машықтандыру; зерек болуға тәрбиелеу. **"Допты қуып жетіңдер!" №5 қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балалардың доп ойындарына қызығушылықтарын арттыру; допты тура бағытта домалатып, оны қуып жетуге	**Маусымдық өзгерістерді бақылау №10 (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Судың қасиеттерін тануға қызығушылықтарын дамыту; ізденімпаздыққа тәрбиелеу. Педагог балаларға пластик стакандарға құйылған суды бояуға мүмкіндік береді; судың кез келген бояуларға боялу қасиеттерін бақылап, ойларымен бөліседі. **"Мысық пен тышқандар" №6 қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру, көркем сөз, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Балаларды ойын шартына сай қимылдауға, берілген рөлдерді атқаруға, шартты бұзбауға бейімдеу; қимыл-қозғалыс координациясын, кеңістікті бағдарлауды дамыту; жылдамдыққа, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойынға жүргізуші бала "мысық" болып тағайындалады (таңдалады), қалған ойыншылар - "тышқандар". "Мысық" алаңның бір шетінде ұйықтаған болып отырады. "Тышқандар" алаңның екінші жағынан тақпақ сөздерін айтып, тышқандардың

	тақпақ сөздерін айтып, тышқандардың қимылына еліктеп, "мысыққа" қарай жүреді. Тышқан шықты інінен, "Сағат неше болды?"- деп, Бауды тартып қалып еді, Дүңгірлейді барлық жер. Тышқан қорқып қайтадан, Кіріп кетті ініне. Соңғы сөздерді естіген "мысық" "тышқандарға" қарай жүгіріп, оларды қуалап, оларды ұстап алмақшы болады. "Ұстап алу" - балаға қолды ақырын тигізу болып саналады. Ұсталғандар келесі айналымға қатыспайды. Ойынның соңында балалар "мысық" қанша баланы ұстап алғанын санайды. Ойын жүргізушісін ауыстырып, тағы бір ойнатуға болады. **"Түлкі мен балапандар" №3 қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Биік емес бөрене үстімен жүріп, екі аяқты бүгіп секіруді үйрету. Еңбек әрекеті: өскіндерді суару. Мақсат-міндеттері. Балаларда қарапайым еңбек дағдыларын қалыптастыру. Балалардың еркін ойындары.	Мәтінді айтып бітер кезде балалар қолсозым қашықтықта тұрады. Ойын бастаушы қандай да бір қимылды көрсетеді, шеңбер жасап тұрғандардың бәрі оны қайталайды. Содан соң тәрбиеші ойын бастаушысын ауыстырады немесе ойын бастаушы өзінің орнына біреуді таңдайды және ойынды жалғастыра береді. **"Бағбан мен гүлдер" қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері.Ептілік пен шапшаңдықты дамыту, алаңның қарсы бөлігіне қуғыншыдан қашуды үйрену. Дене тәрбиесі бойынша жекелей жұмыс: кеңістікті бағдарлауға арналған жаттығулар. **Еңбек әрекеті:** ойын алаңын ағаштардан түскен ұсақ бұта, жапырақтардан тазалау. Мақсат-міндеттері. Балаларды тазалыққа тәрбиелеу. Балалардың еркін ойындары.	міндеті - қашқан топтағылардың біреуін ұстап алу. Ұсталған ойыншы сол топқа өтеді. Қайсы топ қарсы топтың ойыншысын көп қосып алса, сол топ жеңеді. Құралдары: екі түрлі таңбалауыштар (қаршығалар мен қарлығаштар). **Еңбек әрекеті:** құмды құмсалғышқа шеттерінен ішке қарай сыпырып жинау. Мақсат-міндеттері. Балаларды тазалыққа тәрбиелеу. **" допты тордан лақтыр" №9 қимыл жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды доп ойындарына тарту; дәлдікке, мергендікке, шапшаңдыққа, зеректікке баулу. Педагог балаларды екі топқа бөледі. Екі топ ортасында себет тұрады. Балалар допты жерге лақтырғанда, оны секіртіп, себетке түсіру керек. Себетке көп доп лақтырған балалар тобы жеңіске жетеді. Құралдары: себеттер мен доптар. **"Құстар" туралы ертегі айту.** Мақсат-міндеттері. Бақылау кезінде құстарды бақылай отырып, елесту арқылы қиялдарын дамыту. **(көркем әдебиет)**	дағдыландыру; шапшаңдыққа, жылдамдыққа баулу; достыққа тәрбиелеу. Педагог балаларды екі топқа бөліп, түзу сызықтың бойына тұрғызып, қай баланың атын атайды, сол бала педагог домалатып жіберген допты тез қуып жетіп, келесі кезекте тұрған балаға береді. 2-3 балаға дейін атап шақыруға болады. **Еңбек әрекеті:** өскіндерді суару. Мақсат-міндеттері. Балаларда қарапайым еңбек дағдыларын қалыптастыру. **Балалардың еркін ойындары.**	қимылына еліктеп, "мысыққа" қарай жүреді. Тышқан шықты інінен, "Сағат неше болды?"- деп, Бауды тартып қалып еді, Дүңгірлейді барлық жер. Тышқан қорқып қайтадан, Кіріп кетті ініне. Соңғы сөздерді естіген "мысық" "тышқандарға" қарай жүгіріп, оларды қуалап, оларды ұстап алмақшы болады. "Ұстап ал"у - балаға қолды ақырын тигізу болып саналады. Ұсталғандар келесі айналымға қатыспайды. Ойынның соңында балалар "мысық" қанша баланы ұстап алғанын санайды. Ойын жүргізушісін ауыстырып, тағы бір ойнатуға болады. **"Ұйқыдағы аю"№4 қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Биік емес бөрене үстімен жүріп, екі аяқты бүгіп секіруді үйрету. **Еңбек әрекеті:** өскіндерді суару. Мақсат-міндеттері. Балаларда қарапайым еңбек дағдыларын қалыптастыру. **Балалардың еркін ойындары.**
Серуеннен оралу 12.00-12.20	Балаларды киімдерін жүйелі шешінуге дағдыландыру, шкаф сөрелеріне киімдерін орналастыру, қолдарын жуу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Түскі ас 12.20-13.00	Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, көркем сөз)**				

	Мақсат-міндеттері. Өзін-өзі күту, тамақтану, мәдениетті қарым-қатынас негіздерін дамыту. Асты шашпай, төкпей іш, Сораптамай, баппен іш. Келген асты алдыңа Тауысып іш, қалдырма. Тәрбиеші балалардың үстел үстінде дұрыс отыруларын қадағалайды.				
Күндізгі ұйқы 13.00-15.10	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай туғызу.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары 15.10-15.30	Енді ояндыңдар, төсектен тұрыңдар. **(дене шынықтыру, дербес әрекет)** Әдемі ірек жолдармен, Лақтай ойнақтап, Тастан-тасқа секіріп, Жалаң аяқ жүреміз. Табанымызды уқалаймыз.				
Бесін ас 15.30-16.00	Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Өзін-өзі күту, тамақтану, мәдениетті қарым-қатынас негіздерін дамыту. Асты шашпай, төкпей іш, Сораптамай, баппен іш. Келген асты алдыңа Тауысып іш, қалдырма. Тәрбиеші балалардың үстел үстінде дұрыс отыруларын қадағалайды.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер) 16.00-16.30	**Математика негіздерінен ойын-жаттығу.** "Құстарға көмектесеміз"№14. Мақсат-міндеттері. Балаларға тәулік бөліктері жөнінде түсініктер беру; "таңертең", "күндіз", "кеш", "түн" ұғымдарын қалыптастыру; күн тәртібін пысықтау; "үлкен - кішкентай", "бір-бірден", "жоғары-төмен" ұғымдарын пысықтау. **Сюжетті-рөлдік ойын** "Қуыршақты тамақтандыр".№21 Мақсат-міндеттері. Ірі құрылыс материалдарымен, құрастырғыштармен ойындар ұйымдастыру. **(сөйлеуді**	**Құрастырудан ойын-жаттығу.** «Пирамида». Мақсат-міндеттері. Балаларды құрылыс материалы текше туралы түсініктерін арттыру; текшенің қасиеттері жөнінде алған білімдерін іс-тәжірибеде, ойын барысында жетілдіру; екі текшеден құрылған екі бағанды бірі-біріне қосып, тіреп, екі жақтан бір текшеден тағы да тіреп қойып, жасалған сатының қырлары мен бұрыштарын қолмен түзеп отыруды үйрету. **"Қимылдарды ұқсат" театрландырылған ойын.**	**Сурет салудан ойын-жаттығу.** "Күзгі жапырақ ". Мақсат-міндеттері. Балаларды қарындаш арқылы саңырауқұлақ пен жауып жатқан жаңбыр тамшыларын салуды үйрету; композиция жөнінде түсінік беру; саңырауқұлақтың жаңбырдан кейін едәуір жылдам өсетіні туралы ұғымдар қалыптастыру. **Саусақ жаттығуы. "Жаңбыр жауса - тұрмайық". (сөйлеуді дамыту)** Жаңбыр жауса – тұрмайық, (саусақтармен үстелге соққылау, сұқ саусақты бұлғау) Қолға шатыр алайық. (шапалақтау) Там-там – соқса тамшылар,	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу.** "Бізге күз не әкелді"№11 Мақсат-міндеттері. Балаларды балабақша ауласындағы күзгі бақпен таныстыра отырып, күздің қарапайым өзгерістері мен ерекшеліктерін бақылауды үйрету. **Дидактикалық ойын: "Үлкен - кіші "№9 .** Мақсат-міндеттері. Екі топқа әуен біткенше жапырақтарды түстеріне қарай топтауды үйрету. **(дене шынықтыру, сөйлеуді дамыту)** **"Түрлі түсті моншақтарды тізу"№11 дидактикалық ойыны.**	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу.** "Не жоқ" №10 суреттері бойынша әңгімелесу. Мақсат-міндеттері. Балаларға тәулік бөліктері - күн мен түн құбылыстары туралы, олардың табиғат пен адам өміріне пайдасы туралы әңгімелеу; түрлі сөздік ойындарда ересектің соңынан сөздер мен сөз тіркестерін қайталап, айтқанын қимылдармен сүйемелдеуді үйрету. **Сөздік жаттығу. "Есімде не қалды?"** Мақсат-міндеттері. Паннода немесе үстел үстінде тұрған ойыншықтардың атауын қазақ тілінде атайды. **(сөйлеуді**

	дамыту, құрастыру) **Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Гүлдерді күтеміз"№7 Мақсат-міндеттер. Балалардың жеуге жарамды және жарамсыз саңырауқұлақтар туралы түсініктерін қалыптастыру; жаңбырдан кейін саңырауқұлақтың пайда болуы мен үлкен болып өсуінің әсері жайлы білімдерін кеңейту; тіршілік қауіпсіздігін сақтауға үйрету; табиғат әлемі туралы түсінік беру.	Мақсат-міндеттері. Театрландырылған ойын арқылы балалардың сөздік қорын, есте сақтау қабілетін дамыту. Педагог: - Балалар, кіп-кішкентай балалар қалай жүреді? (Балалар аяқтың арасын сәл ғана ашып, адымдап жүреді. Кейін аяқтарының арасын үлкенірек ашып, адымдап жүреді.) - Қарт аталар қалай жүреді? - Ханшайым қалай жүреді? - Тоқаш қалай домалайды? - Сұр қасқыр орманда қалай серуендейді? - Қоян құлақтарын тегістеп қалай қашады? **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)**	(саусақтармен үстелдің бетін соққылау) Жамылып отырайық. (алақандармен бас төбесін жабу) **"Қай жануар артық"№20 дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Түстерді ажыратуды жаттықтыру; ойлау қабілеттерін, қабылдау, ес, зейін процестерін дамыту. **(құрастыру, сөйлеуді дамыту)**	Мақсат-міндеттері. Заттарды өлшемі бойынша салыстыруды, жуан және жіңішке заттарды ажыратуды жаттықтыру. Ойлау қабілетін дамыту. **(сөйлеуді дамыту, математика негіздері)**	**дамыту, қазақ тілі)** **Вариативті компонент/Шығармашылық** "Аквариумдағы балық.№12 Мақсат-міндеттері. Балаларға бақа туралы ұғым беру; бақа денесінің құрылымы туралы білімдерін кеңейту; табиғат әлеміндегі бақаның тіршілік ортасы туралы мағлұмат беру; бақаны қағаз бетіне жапсырудың тәсілдеріне дағдыландыру. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)** **"Не артық"№12 дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Заттарды белгілі бір қасиеттері бойынша салыстыру және топтастыруды үйрету. **(сөйлеуді дамыту, математика негіздері)**
Балалармен жеке жұмыс **16.30-16.50**	**Апта күндерін жаттау.** Мақсат-міндеттері. Апта тақырыбына байланысты тақпақтар жаттау. **(сөйлеуді дамыту)**	**"Табиғат әлемі" тақырыбында сюжетті суреттерге әңгіме құрастыру.** Мақсат-міндеттері. "Табиғат әлемі" тақырыбында сюжетті суреттерді қарастыру. **(сөйлеуді дамыту)**	**"Күзде" тақпақ айтқызу.** Ескен Елубаев "Күзде". Қайтқан құсты көрдің бе, Қаптай ұшқан әуелеп? Күткен күзім келдің бе, Сыңсып бағың мәуелеп? Қамба толды астыққа, Алғыс сағаң, алтын күз! Бір уыс дән шаштық та, Арба қауын алдық біз! **(сөйлеуді дамыту)**	**"Күз" туралы сюжетті суреттерге әңгіме құрау.** Мақсат-міндеттері. "Күз" тақырыбында сюжетті суреттер көрсету. Сұрақтар қою. Балалардан сұрақтарға толық жауапты талап ету. **(сөйлеуді дамыту)**	**Күз мезгілінің ерекшеліктері туралы әңгімелесу.** Мақсат-міндеттері. Күз мезгілінде болатын табиғат ерекшеліктеріне байланысты жұмбақтар шешу. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**
Серуенге дайындық **16.50-17.00**	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(дербес әрекет)**				
Серуен **17.00-18.00**	**Күзгі желді бақылауды жалғастыру. №7 (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)**	**Аспан мен бұлттарды бақылауды жалғастыру. №5 (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)**	**Құстарды бақылауды жалғастыру.№14** Мақсат-міндеттер: күздегі құстардың тіршілігі туралы	**Ағаштар мен бұталарды бақылауды жалғастыру. №2 (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)**	**Маусымдық өзгерістерді бақылауды жалғастыру. №10 (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)**

	Мақсат-міндеттері. "Жел" ұғымын бекіту; табиғи құбылыстарға қызығушылықты арттыру. Желді күні қандай өзгерістер болатынына назар аудару. Балалар жалауларға қарап, желдің қай жаққа соғатынын бақылайды. Жел соғады бетімізге, Тербеледі ағаштар. Тып-тыныш отырыңдар, Биік-биік ағаштар. **"Ненің төлі жоқ"№18 ойыны. (сөйлеуді дамыту, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Шеңберде ойнай білу қабілетін, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалар бір-бірінің қолынан ұстап, бір-біріне жақын жерге дөңгеленіп тұрады. Тәрбиешіге қосылып мына өлеңді айтады. Көпіре гөр көбік-шар, Көпіре гөр кеңіп шар. Осы күйі қал тұрып, Кете көрме жарылып. Өлеңді айта жүріп, балалар шеңберді кеңейте түседі. Тәрбиеші: "Жел көбік жарылды," - деген кезде барлық балалар қолдарын төмен түсіріп, бар дауыстарымен "Тарс етті!" - дейді де, тізерлеп отырады. Тәрбиеші көбікті жаңадан үрлеуді ұсынады: балалар орындарынан тұрып, қайтадан шеңберге тұрады, ойын қайтадан басталады. **Көжектер мен түлкі №5**	Мақсат-міндеттер: аспанның ашық не бұлтты болғанын, бұлттардың аспанда ұшатынын байқауға бейімдеу; зияткерлікке тәрбиелеу. Әр түрлі табиғи құбылыстармен танысуды жалғастыру. Ауа-райының қандай екенін ажыратуға үйрету (ашық, бұлтты бұлттар, жаңбыр). **"Өрмекші мен шыбын"№21 қимылды ойыны. (дене шынықтыру, көркем сөз)** Мақсат-міндеттер: ой-қиялды, вестибуляр аппаратын дамыту. Балалар шеңберде тұрады. Тәрбиеші ойыншылардың біреуін ойын бастаушы етіп белгілейді. Ол шеңбердің ортасында тұрады. Балалар тәрбиешінің көрсетуі бойынша мына мәтін сөзін айтып, оңға немесе солға жүреді. Әдемі шеңберде, Билейік кең жерде. Қолдармен ұстасып, Бәріміз жұптасып. Бірігіп достасып, Бір орында ұстасып, Осылай етіп істейік. Мәтінді айтып бітер кезде балалар қол созым қашықтықта тұрады. Ойын бастаушы қандай болмасын бір қимыл көрсетеді, шеңбер жасап тұрғандардың бәрі оны қайталайды. Содан соң тәрбиеші ойын бастаушыны ауыстырады немесе ойын	түсініктерді толықтыру; құстарға деген сүйіспеншілік пен қамқорлықты тәрбиелеу. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Аспандағы жаңадан ұшып келген құстарды байқау, атау, ерекшеліктерін салыстыру. **"Қарлығаш"№17 қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай, белгілер бойынша ойнауға, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойыншылар екі топқа бөлініп, екі бағытқа қарап, екі қатарға тұрады. Бұлардың бір қатары "Қаршығалар" да, екінші қатарындағылар "Қарлығаштар" болады. Бір ойыншыны басқарушы етіп сайлайды. Басқарушы екі саптың арасымен ерсілі-қарсылы жүріп дауыстайды. Алдымен "қар..." дейді де, содан соң қалауынша "-шығалар" немесе "-лығаштар" деп қосады. Сол кезде бастаушы атын атаған топтағылар бытырай қаша жөнеледі де, аты аталмаған топ оларды қуалайды. Олардың міндеті - қашқан топтағылардың біреуін ұстап алу. Ұсталған ойыншы сол топқа өтеді. Қайсы топ қарсы топтың ойыншысын көп қосып алса, сол топ жеңеді. Құралдары: екі түрлі медальондар: қаршығалар мен қарлығаштар. **Еңбек әрекеті:** құмды	Мақсат-міндеттер: ағаштар мен бұталардың тірі табиғат екені туралы білімдерін бекіту, табиғатты қорғауға тәрбиелеу. Ағаштар қыста қалай қыстап шыққандығын тексеру. Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды. - Балалар, ағаштарға қарап, қандай екенін айтуға болады? - Тағы қандай өзгерістер болады? - Ағаштар ауаның ластануынан ауаны тазалайды. Сондықтан адамдар ағаштарды көп отырғызады. **«Өз үйіңді тап» №1 қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: табиғатты аялауға тәрбиелеу; кеңістікті бағдарлауға машықтандыру; зерек болуға тәрбиелеу. **"Допты қуып жетіңдер!"№5 қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың доппен ойындарға деген қызығушылықтарын арттыру; допты тура бағытта домалатып, оны қуып жете білуге дағдыландыру; шапшаңдыққа, жылдамдыққа баулу; достыққа тәрбиелеу. Педагог балаларды екі топқа бөліп, түзу сызықтың бойына тұрғызып, қай баланың атын атайды, сол бала педагог домалатып жіберген допты	Мақсат-міндеттер: судың қасиеттерін тануға деген ынталарын дамыту; іздемпаздыққа тәрбиелеу. Педагог балаларға пластик стакандарға құйылған суды бояуға мүмкіндіктер береді; судың кез келген бояуларға боялу қасиеттерін бақылап, ойларымен бөліседі. **"Мысық пен тышқандар" №6 қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру, көркем сөз, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартына сай қимылдауға, берілген рөлдерді атқаруға, шартты бұзбауға бейімдеу; қимыл-қозғалыс координациясын, кеңістікті бағдарлауды дамыту; жылдамдыққа, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойынға жүргізуші бала "мысық" болып тағайындалады (таңдалады), қалған ойыншылар - "тышқандар". "Мысық" алаңның бір шетінде, ұйықтаған болып, отырады. "Тышқандар" алаңның екінші жағынан, тақпақ сөздерін айтып, тышқандардың қимылына еліктеп, "мысыққа" қарай жүреді. Тышқан шықты інінен, "Сағат неше болды?"- деп, Бауды тартып қалып еді, Дүңгірлейді барлық жер. Тышқан қорқып қайтадан, Кіріп кетті ініне. Соңғы сөздерді естіген "мысық" "тышқандарға" қарай жүгіріп, қуалап, оларды ұстап

	қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру) Мақсат-міндеттері. Балалардың ойын шарттарына сай ойнауын, “Мен түлкі!” сигналы бойынша қолға түспей, үлкен шеңберден асып жүгіре білу қабілеттерін дамыту Балалар кішкентай шеңберге жиналады. Олар педагогтің нұсқауы бойынша көздерін жұмады, ал жүргізуші (педагог) балаларды шеңбер сыртында жүріп, кез келген баланы сәл түртіп қалады. Осыдан кейін педагог таңдаған бала "қу түлкі" болып саналады. **"Киіз үй "№19 қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** **Мақсаты** Балалардың есте сақтау қабілетін дамыта отырып, шапшаңдыққа үйрету. Ойын шарты: Төрт орындықты қояды. Әрбір орындықтың үстінде орамал жатады. Балалар орындықты айнала жүгіріп, тәрбиешінің дабылы бойынша киіз үй құрады, орамалды жоғары көтереді	бастаушы өзінің орнына біреуді таңдайды және ойынды жалғастыра береді. **"Автомобильдер"№13 қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: ептілік пен шапшаңдықты дамыту, алаңның қарсы бөлігіне құғыншыдан асқан ептілікпен қашып өтуге үйрену. Дене тәрбиесі бойынша жекелей жұмыс: кеңістікті бағдарлауға арналған жаттығулар. **Еңбек әрекеті:** ойын алаңын ағаштардан түскен ұсақ бұта, жапырақтардан тазалау. Мақсат-міндеттер: балаларды тазалыққа тәрбиелеу. Балалардың еркін ойындары.	құмсалғышқа шеттерінен ішке қарай сыпырып жинау. Мақсат-міндеттер: балаларды тазалыққа тәрбиелеу. **" допты тордан лақтыр"№9 қимыл жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды доппен ойындарға тарту; дәлдікке, мергендікке, шапшаңдыққа, зеректікке баулу. Педагог балаларды екі топқа бөледі. Екі топ ортасында себет тұрады. Балалар допты жерге лақтырған кезде, секіріп себетке түсіру керек. Себетке көп доп лақтырған балалар тобы жеңіске жетеді. Құралдары: спорттық құралдарды жинауға арналған себеп, балаларға доптар. **"Құстар" туралы ертегі айту.** Мақсат-міндеттер. Бақылау кезінде құстарды бақылай отырып, елесту арқылы қиялдарын дамыту. **(көркем әдебиет)**	тез қуып жетіп, келесі кезекте тұрған балаға береді. 2-3 балаға дейін атап шақыруға болады. **Еңбек әрекеті:** өскіндері суару. Мақсат-міндеттер: балаларда қарапайым еңбек дағдыларын қалыптастыру. **Балалардың еркін ойындары.**	алмақшы болады. Ұстап алу - балаға қолмен тию болып саналады. Ұсталғандар келесі айналымға қатыспайды. Ойынның соңында балалар "мысық" қанша баланы ұстап алғанын санайды. Ойынды, жүргізушіні ауыстырып, тағы бір ойнатуға болады. **"Айна"№16 қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: Биік емес бөрене үстімен жүріп,екі аяқты бүге отыра секіруге үйрету. **Еңбек әрекеті:** өскіндері суару. Мақсат-міндеттер: балаларда қарапайым еңбек дағдыларын қалыптастыру. **Балалардың еркін ойындары.**
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес) 18.00-18.30	Ата-аналарға кеңес: "Бала жиі ашуланатын болса"; "Баланың белсенділігі - денсаулығының кепілі"; Психолог кеңесі."Баланы ұрып тәрбиелеуге бола ма?"				

Циклограмманы тексерген әдіскер: А.Абдиева

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	«Айару» бөбекжай- балабақшасы				
Топ/сынып	**Ортаңғы топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	Еркетай				
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	Мамаева Дурия				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**18.09-22.09.2023ж.**				
Тақырыбы	**Жанды және жансыз табиғат**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	18.09.2023	19.09.2023.	20.09.2023	21.09.2023	22.09.2023
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау 8.00-8.20	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру 8.00-8.20	Педагогтің ата-аналардың мазалап жүрген сұрақтарына жауап беруі; мектепке дейінгі мекеменің тәртіп ережелері жайлы ақпарат беру; балаларды мәдени-гигиеналық ережелермен таныстыру; балаларға қолайлы орта туғызу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа	"Еңбекке баулу" Мақсат-міндеттері. Кезекшінің міндеттерін өз бетінше және адал түрде орындауға; қолды мұқият жууға, кезекшінің	"Еңбекке баулу" Мақсат-міндеттері. Ұйымдастырылған іс-әрекеттің басында керекті құрал-жабдықтарды ретімен қою, аяғында	"Еңбекке баулу" Мақсат-міндеттері. Балаларды жұмысқа кірісер алдында жұмыс алжапқыштарын киюді, ойыншықтарды ретімен	"Еңбекке баулу" Мақсат-міндеттері. Балаларды жеке шкафта тәртіпті сақтауды үйрету: киім мен аяқ киімнің шкафын босату,	"Еңбекке баулу" Мақсат-міндеттері. Балаларға қуыршақтың киімдері мен төсек жабдықтарын жуу кезінде педагогке көмектесуге үйрету.

әрекеттер) **8.20-8.40**	киімін киіп, дастарқанды дұрыс жаюға, тамақ ішкеннен кейін ыдыстарды жинау, үстелдерді тазалау, еденді сыпыруға үйрету, үлгі көрсету.	құрал-жабдықтарды орнына жинауды үйрету.	ұстау: жуу, кептіру, сүртужәне орнына қоюды үйрету.	сөрелерді дымқыл шүберекпен сүрту, киімді орнына жинап қою іскерліктерін дамыту.	
	"Ақ серек көк серек" №1 дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттері. Балалардың сипап-сезу қабілеттерін дамыту, сөйлеуді дамыту, балалардың сөздік қорын байыту. Құрал-жабдықтар: жануар ойыншықтар. Ойын барысы. Тәрбиеші кез келген балаға көздерін жұмуды немесе жабуды сұрайды, қапшыққа балаларға таныс жануар ойыншықтарды салады. Басқа ойыншылар тәрбиешінің не салғанын көреді, бірақ үндемеуі керек. Олар көзі жұмулы досына жасырынған жануар ойыншықты сипаттап берулері тиіс. Бала қолын қапшыққа салып, ойыншықты сипап, оны табуы қажет. Егер ойыншық дұрыс аталса, бала оны өзіне алады, егер жоқ болса, оны қалдырады. Басқа балалар кезекпен ойнайды. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**	**«Ақсүйек» ойыны.№2** ("Үйшік" ертегісі желісімен") Мақсат-міндеттер. Балалардың сөздік қорын байыту, есте сақтау қабілетін дамыту. Барысы. Педагог үйшік терезесінен ертегі кейіпкерлерінің суреттері бар суреттерді көрсетеді, балалар оларды атайды. **(көркем әдебиет)** **"Шалқан" №17 қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттері. Мұқияттылыққа, достыққа тәрбиелеу. Балалар бір-бірінің артынан айналып, шеңберге жасап тұрады. Тәрбиеші шеңбердің жанында тұрады, оны барлық балалар көреді. Оның қолында 3 сурет: жануар, тастар және құстар. Тәрбиешінің белгісі бойынша (ысқырық) балалар бір-бірінен кейін шеңбер бойымен қозғала бастайды. Педагог кезекпен суреттері бар карточкаларды көрсетеді.	**"Аю мен аралар" №3 дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларға жануарлардың немесе жансыз табиғаттың суреттерін көрсетіп, айырмашылығын таба білуге; өз ойын айта білуге үйрету; ақыл-ойларын дамыту; шыдамдылыққа, досының жауабын тыңдай білуге дағдыландыру. **(қоршаған орта, сөйлеуді дамыту)** **"Кел, санайық санамақ" саусақ жаттығуы.№2** Мақсат-міндеттері. Балаларды қимылдарды мәтін жолдарының ырғағына сай орындауға дағдыландыру; қолдың ұсақ моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Кел, санайық санамақ, Саусақтарды даралап. Бас бармағым алғашқы, Балаң үйрек жалғасы. Ортан терек атасы, Шылдыр шүмек анасы. Шынашағым балапан	**"Сорпа пісіреміз" №4 ойыны.** Мақсат-міндеттері. Ойыншықтардың атауын қазақ тілінде дұрыс атауды үйрету, ойыншыққа ұқыпты қарауға тәрбиелеу, ұқыпты ойнауды үйрету. Құрал-жабдықтар: әртүрлі ойыншықтар. Тәрбиеші ойыншықтарды қояды, аю балаларға қонаққа келеді. Педагог оған ойыншықтарды көрсету керектігін айтады. Балалар сүйікті ойыншығын алып, қонаққа көрсетіп, ол туралы айтып береді. **(қазақ тілі, сөйлеуді дамыту)** **"Аққу қаздар"№18 ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларға жаттығу сөздерін айта жүріп, мәтінге сай қимыл-қозғалыстарды жасауға дағдыландыру; артикуляцияны, сөйлеу, ойлау, елестету қабілеттерін дамыту. Қонжық орманда жүреді,	**«Кім жылдам» №9.** Мақсат-міндеттері. Жануарлардың бөлшектенген суреттерінен тұтас бір бөлікті құрастыруды үйрету, балалардың қабылдауын және байқағыштығын дамыту. **(сөйлеуді дамыту)** **"Суретті тап" ойыны. (топпен жұмыс) №10** Мақсат-міндеттері. Есте сақтау, зейінді дамыту. Балаларға суретті белгілі уақыт көлемінде көрсету. Одан кейін балалардың көздерін жұмып, көптеген суреттердің ішінен бірінші қараған суретін тауып алып, қазақ тілінде атау керектігін айту. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)** **"Кірпіжан" жаттығуы.** Масқат-міндеттері. Балаларды диалогқа белсенді қатысып, көркем сөз айтуға бейімдеу; сөйлеу қабілеттірен дамыту. Кірпіжан, кірпіжан, Қайда жортып барасың? Орманнан, орманнан Нені іздеп аларсың? Жолым көп, жолым көп, Қоректерді іздеймін. Кездейсоқ, кездейсоқ Иіскеп жүріп, табамын. Д. Ахметова. **(сөйлеуді дамыту, көркем сөз)**

	"Айгөлек" №19 үстел үсті ойыны. Мақсат-міндеттері. Жануарлардың атаулары және олар не жейтіні туралы балалардың білімдерін нақтылау, бақылау мен зейінді дамыту. **(сөйлеуді дамыту)**	1. Жануарлар карточкасын көрсеткенде балалар қолдарын сермеп, шеңбер бойымен баяу жүгіреді. 2. Тастарды көрсеткенде балалар тізелерін құшақтап отырады. 3. Құстарды көрсеткенде балалар бір орында тұрады да, қолдарын жоғары көтеріп, қолдарын жан-жаққа тербеледі. Қателескен бала ойыннан шығып қалады. **(қоршаған ортамен танысу, дене шынықтыру)**	Бәріне ортақ алақан. **(сөйлеуді дамыту)**	(екі аяқ иық енінде, қол белде) Маймаңдайды, теңселеді. (маймаңдау, қонжық жүрісіне еліктеу) Маймаңдайды, теңселеді, Тәтті жидекті береді. (шоқайып отыру, саусақтармен еденді соққылау) Ағаштарға өрмелейді, (екі қол кеуде алдында бүгулі; қолды көтеріп-түсіру, аяқтарды бүгу, кезекпен көтеріп-түсіру) "Бал бересің бе?" - деп сұрайды. (екі алақанды қосып үйкелеу) "Бал бересің бе?" - деп сұрайды. Жерге түсіп маймаңдайды. (маймаңдап жүру) Д. Ахметова **(дене шынықтыру, сөйлеуді дамыту, көркем сөз)**	
Таңертеңгі жаттығу8.40-9.00	**Жалпы дамыту жаттығулары (алақанға шақ келетін текшелермен)** 1. Бастапқы қалып аяқ алшақ, дене тік, қол төменде 1.1. Балалар қолдарын алға созып, алақандарын ашып, текшелерін көрсетіп: "Міне!" дейді. 1.2. Бастапқы қалып (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып аяқ алшақ, дене тік, текше ұстаған қол көкірек тұсында 2.1. Оңға бұрылып, қолдарын созып, текшелерін көрсетіп: "Міне!", "Міне!" дейді. 2.2. Бастапқы қалып (дәл осы жаттығу сол жаққа қайталанады және 4 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып аяқ алшақ, дене бос, қол төменде 3.1. Жерге отырып, қолдарын алға созып "Міне!" дейді. 1.2. Бастапқы қалып (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 3.2. Бастапқы қалып (жаттығу 3 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып аяқ бірге, дене бос, текше ұстаған қол көкірек тұсында 4.1. Бір орында тұрып секіру, қолдарды көкірек тұсында ұстап, алақанды жұму. 4.2. Бастапқы қалып алақан ашып "Міне!" дейді (жаттығу 3 рет қайталанады). **(дене шынықтыру)**				

Таңғы ас9.00-9.30	Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. **(сөйлеуді дамыту, көркем сөз, мәдени-гигиеналық дағдылар)** Мақсат-міндеттері. Өзін-өзі күту, тамақтану, мәдениетті қарым-қатынас негіздерін дамыту. Асты шашпай, төкпей іш, Сораптамай, баппен іш. Келген асты алдыңа Тауысып іш, қалдырма. Тәрбиеші балалардың үстел үстінде дұрыс отыруларын қадағалайды.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық 9.30-9.55	**"Ақ қоян"№20 дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Қаланың көрнекті жерлеріне мағынасы жағынан сәйкес сөздерді таңдау қабілетін дамыту. Барысы: Астана - мемлекетіміздің астанасы. Біздің Астанмыз әдемі, үлкен қала. **(сөйлеуді дамыту)**	**"Белбеу соқ" №6 дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Өз қаласы туралы, ондағы үйдің орны, әртүрлі ғимараттар туралы білімді қалыптастыру; балалардың зейінділігін, байқағыштығын, бірнеше адамның арасынан өз үйін таба білу қабілетін дамыту; балалардың логикалық ойлау қабілетін дамыту, сөйлеу қабілеті; балалардың туған жеріне қызығушылығын арттыру. Барысы: балаларға бірнеше ғимараттан тұратын суреттер ұсынылады, олар өз үйлерін тауып, жауап іздеуі керек. **(сөйлеуді дамыту)**	**"Аяғымызбен жер тебеміз"№15 дидактикалық ойыны.** Мақсаты-міндеттері. Балалардың жыл мезгілдері туралы білімдерін бекіту; жыл мезгілдері туралы сипаттамалық әңгімелер құрастыру кезінде толық сөйлемдермен сөйлеуін дамыту; бақылау, көрнекі зейін, есте сақтау қабілетін дамыту; туған қаланың табиғатына қызығушылықты тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)**	**"Көңілді түстер"№3 дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балалардың туған жер туралы білімдерін бекіту, Отансүйгіштікке тәрбиелеу. Барысы: педагог балалармен бірге қаланың көрікті жерлерін бейнелейтін суреттерді қарайды. Ойын ережелерін түсіндіре отырып, педагог бүкіл суретті бөлек бөліктерден қалай құрастыруға болатыны туралы бұрыннан белгілі ережені еске түсіреді. Ойыншылардың санына сәйкес суреттерді таратады. **(сөйлеуді дамыту)**	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттері. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Күн шуағын жинаймын. Достарыма сыйлаймын. Күн жылуын аямасын, Шуағымен аяласын. Достық деген бәйтеректі Барлық бала саяласын. **(сөйлеуді дамыту)**
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет 9.55-10.35	**Дене шынықтыру** "Алға жылдам жүр тек жүгірме"№20. Мақсат-міндеттері. Балаларды биік қиғаш тақтайдың үстімен жүру және бір бағытта еңбектеу техникаларын жетілдіру;	**Дене шынықтыру** "Аяғымызбен жер тебеміз"№19 . Мақсат-міндеттері. Балаларды музыка әуенімен бірінің артынан бірі шеңбер жасап жүру, педагогтің белгі беруі бойынша аяқтың ұшымен	**Музыка** "Жаңбыр". Мақсат-міндеттері. Балалардың жәй және көңілді әндерді тыңдай білу қабілетін қалыптастыру; музыкалық ырғақты қимылдарды музыка	**Дене шынықтыру** "кішкене өзен арқылы" №5. Мақсат-міндеттері. Балаларды сап түзеп, бірінің артынан бірі аяқтың ұшымен жүруге жаттықтыру; сапқа өз еріктерімен тұру	**Қазақ тілі** "Үй жануарлары және оның төлдері". Мақсат-міндеттері. Қазақ тілін тыңдауды, түсінді, қабылдауды үйрету. Балаларды өздеріне таныс ертегіні айтып беруге ынталандыру. Жұрнақтар мен жалғауларды дұрыс қолдануды үйрету, жануарларды атау және төлдерінің аттарын, қарама-қарсы мағыналы сөздерді (үлкен - кіші) ажырата білу

	ұйымдастырылған іс-әрекетті пысықтау. Пысықтау ойыны арқылы заттарды көлеміне қарай сәйкестендіру іскерліктерін дамыту. **"Үш аю" ойыны.** Мақсат-міндеттері. Аюлардың көлемдеріне қарай суреттерді сәйкестендіру. **(танымдық дағдылар, сөйлеуді дамыту)**	жүру және жай қалыпқа түсіп, тез ойнаған музыка әуенімен жүгіру, жүгіріп келе жатып, жай жүріске түсу және аяқтың ұшымен денелерін тік ұстап жүру іскерліктерін жетілдіру; биік қиғаш тақтайдың үстімен жүру және бір бағытта еңбектеу техникаларын бекіту. **"Пойыз" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Пойыз ұқсап сапты бұзбай жүруді үйрету. **(дене шынықтыру)**	әуенімен үйлесімді жасай білу дағдысын жетілдіру; дыбысты есту мен қабылдау қабілетін дамыту; музыкалық аспапта ойнауды үйрету. Балаларды мәдени қарым-қатынас пен ізгілік ережелеріне тәрбиелеу; эстетикалық мәдениетін, ұйымдастырылған іс-әрекетке қызығушылықтары мен белсенділіктерін арттыруды пысықтау. **"Тамшылар мен жауын" дидактикалық ойын.** Мақсат-міндеттері. Балаларды ұзақ не қысқа дыбыстарды білуге үйрету. Әуеннің ритмін сезінуге баулу.	қабілетін жетілдіру; бөренемен жүру және допты лақтыру, ұтып алу дағдысына үйрету; сап түзеп шеңберге, шеңберден сапқа ауысу дағдыларын әрі қарай жетілдіру. **"Допты дәлдеп лақтыр" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Допты дәлдеп лақтыруға, нысанаға қарай көздеуді үйрету. **(дене шынықтыру)**	дағдыларын қалыптастыру. **"Біз қадам басамыз, біз үлкен боп өсеміз".** Біз қадам жасап келеміз: Топ - топ - топ, Топ - топ - топ (бір орында адымдау, аяқты топылдату) Біз үлкенбіз, өсіп келеміз: Алақанды соғайық, Алақанды соғайық (бастан жоғары шапалақ ұру) Аяқтың ұшына тұрайық, Былай, былай, Былай, былай. (аяқтың ұшына тұрып, қолдарын жоғары созу) Саңырауқұлақтардай отырайық. Былай, былай, Былай, былай. (тізе бүгіп, жүресінен отыру)
Серуенге дайындық 10.35-10.55	Балаларды өз киімдерін тануға, атауға, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуға үйрету. **(дербес әрекет)**				
Серуен 10.55-12.00	**Қайыңды бақылау. №15 (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Күз мезгіліне байланысты сипаттамалық ерекшеліктер мен өзгерістерді көрсете отырып, қайыңмен таныстыруды жалғастыру; ағашты табиғаттың бір бөлігі ретінде құрметтеуге тәрбиелеу. **Ересек адамдармен орындалатын**	**Күн райын бақылау. №1 (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Табиғаттың қалай өзгергеніне назар аудару; табиғи өзгерістерді салыстыруды үйрету. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары (күзгі жапырақтарды жинау).** Мақсат-міндеттері. Жұмыс істеуге құштарлықты тәрбиелеу.	**Күзгі аспанды, бұлтты бақылау. №5 (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Табиғи құбылыстың бірі - тұман туралы түсінік қалыптастыру; маусымдық құбылыстарды бақылауды үйрету; осы құбылыстың ерекшеліктерін байқау, қорытынды жасау. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек**	**Жылы жаққа ұшатын құстарды бақылау. №14 (қоршаған ортамен таныстыру, көркем сөз, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Жыл құстары туралы білімдерін кеңейту; суық түскенде құстардың тіршілігі; құстарға сүйіспеншілік пен қамқорлыққа тәрбиелеу. Көркем сөз. Қадыр Мырза Әли "Сауысқан". Ала қанат сауысқан, Жауыр атқа жабысқан.	**Алаңдағы өсімдіктерді бақылау. №17 (қоршаған ортамен танысу, көркем сөз, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Торғай туралы түсініктерді жетілдіру; зеректікке, қамқорлыққа тәрбиелеу. Шыр-шыр еткен торғайды, Қорғамасаң, болмайды. Кіп-кішкене торғайлар Ағаштарды қорғайды. Таспен атып торғайды Ұя бұзған оңбайды! Құс өкпелеп кетеді, Бақшамызға қонбайды! **"Мысық пен тышқан"№2 қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Ойын шарты бойынша

	қарапайым еңбек тапсырмалары (аумақты тазарту). Мақсат-міндеттері. Бірлесіп жұмыс істеуге, қойылған мақсатқа жалпы күшпен жетуге үйрету. **Қимыл-қозғалыс ойындары. "поезд"№6 . (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Педагогтің белгісі бойынша әрекеттерді жылдам орындауды үйрету. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері. "Балапандар мен мысық "№6.** Мақсат-міндеттері. Бөренеңің үстінен тіке және қасынан жүру жаттығулары.	**"Қағып алмай өт" (кегли) ойын жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балалардың кегли арасымен баяу және ептілікпен өтуге дағдыландыру; көз мөлшерін, тепе-теңдікті, вестибуляр аппаратын дамыту. Құралдар: кегльдер. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері: "Өз үйіңді тап "№1.** Мақсат-міндеттері. Дұрыс бағытта жүгіруді үйрету.	**тапсырмалары (учаскедегі қоқыстарды жинау).** Мақсат-міндеттері. Бірлесіп жұмыс істеуге ұмтылысты тәрбиелеу. **"Себетке допты лақтыр"№9 ойын жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды доппен ойындарға тарту; дәлдікке, мергендікке, шапшаңдыққа, зеректікке баулу. Педагог балаларды екі топқа бөледі. Екі топ ортасында себет тұрады. Балалар допты жерге лақтырғанда секіртіп себетке түсіру керек. Себетке көп доп лақтырған балалардың тобы жеңіске жетеді. Құралдар: спорттық құралдарды жинауға арналған себет, балаларға доптар. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, далаға алып шығатын материалдармен ойындар.** Мақсат-міндеттері. Қызығушылықтары бойынша ойын таңдау мүмкіндігін қамтамасыз ету және өз құрдастарымен қарым-қатынасқа түсе білуін қалыптастыру.	Ойда жауыр көрінсе, Ойбайлатқан сауысқан. Қырда жауыр көрінсе, Қиқаңдатқан сауысқан. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары (ағаш тұқымдарын жинау).** Мақсат-міндеттері. Балаларды тұқым жинауға ынталандыру. **Қимыл-қозғалыс ойындары: «Ұйқыдағы аю».№4** Мақсат-міндеттері. Құстарға тән қимыл-қозғалыстар туралы білімдерін бекіту; құстарға еліктеп дыбыстарын салуды үйрету. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту.** Мақсат-міндеттері. Допты бір-біріне төменнен лақтыру қабілетін бекіту.	белгіге сай қимылдауға дағдыландыру; ойын кейіпкерлеріне еліктей білуге бейімдеу; шапшаңдыққа, зеректікке, кеңістікті бағдарлауға баулу. Алғашында "мысық" рөлін педагог ойнайды, кейін балалар арасынан таңдалады. "Торғайлар" белгілі жерге жиналады немесе орындықтарға отырады, бұл жер "торғайлардың ұясы". Педагогтің "Торғайлар, ұшыңдар! Жемді шоқыңдар!" деген нұсқау-белгісі бойынша балалар жүгіріп келіп, топғайлардың қимылдарына еліктеп, "ұшып жүргенін, отырып жемді шоқығанын" көрсетіп ойнайды. Педагогтің "Абайлаңдар, мысық ұстап алмасың!" деген белгісіне балалар бастапқы орындарына, бір-біріне соғылмай жүгіреді. Балалардың белгілі орынға жүгіріп бара жатқанда оларды қолмен ақырын түртіп, "ұстап алуға" болады. Бұндай әрекетті "мысық" болған бала да жасай алады. Ойын бірнеше рет қайталануы мүмкін. Құралдар: "мысыққа" - маска, "торғайларға" таңбалауыштар. **Еңбек тапсырмасы:** құмсалғыштың шетінен құмды ішке қарай сыпыру. Мақсат-міндеттері. Тазалыққа тәрбиелеу. **Балалардың еркін ойындары.**

Серуеннен оралу **12.00-12.20**	Балаларға жүйелі түрде киініп-шешінуді, киімдерін шкафқа орналастыруды, қолдарын мұқият жууды қалыптастыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз, дербес әрекет)** Жууныға арналған жаттамақ жаттығуы. Мақсат-міндеттері. Есте сақтау, қабылдау, елестету, сөйлеу қабілетін, жағымды эмоцияларды дамыту. Құралдар: сабын. Сабындаған кезінде Ашытады көзіңді. Бола білсең төзімді, Тап-таза етер өзіңді. Тазалықтың досы - Сабын деген осы.				
Түскі ас **12.20-13.00**	Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. **(сөйлеуді дамыту, көркем сөз, мәдени-гигиеналық дағдылар)** Мақсат-міндеттері. Өзін-өзі күту, тамақтану, мәдениетті қарым-қатынас негіздерін дамыту. Асты шашпай, төкпей іш, Сораптамай, баппен іш. Келген асты алдыңа Тауысып іш, қалдырма. Тәрбиеші балалардың үстел үстінде дұрыс отыруларын қадағалайды.				
Күндізгі ұйқы **13.00-15.10**	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай туғызу.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары **15.10-15.30**	Қайық жаттығуы (ішпен жату, қолдар иектің астында, жоғары тартылу, еңкею, тербелу). Жалпақтабандықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру. Алған білімдерін бекітіп, мәдени-гигиеналық дағдыларын орындау. **(дене шынықтыру, дербес әрекет)**				
Бесін ас **15.30-16.00**	Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. **(сөйлеуді дамыту, көркем сөз, мәдени-гигиеналық дағдылар)** Мақсат-міндеттері. Өзін-өзі күту, тамақтану, мәдениетті қарым-қатынас негіздерін дамыту. Асты шашпай, төкпей іш, Сораптамай, баппен іш. Келген асты алдыңа Тауысып іш, қалдырма. Тәрбиеші балалардың үстел үстінде дұрыс отыруларын қадағалайды.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер) 16.00-16.30	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу.** "Керемет орман"№16. Мақсат-міндеттері. Балаларға Қазақстан Республикасының Әнұраны, Елтаңбасы және Туы және Қазақстан туралы негізгі ұғымдар	**Сурет салудан ойын-жаттығу.** "Күзгі табиғат". Мақсат-міндеттері. Балаларды қарындаш пен сорғышты қолданып, көгілдір түсті жалаушаны салуды үйрету; жалаудың мейрамдарда кеңінен	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Гүлдерді күтеміз" №7 Мақсат-міндеттер. Балаларды ақ көгершіннің сыртқы келбетімен таныстыру; ақ көгершінді тануға, білуге	**Математика негіздерінен ойын-жаттығу.** "Ажырат!№12 " Мақсат-міндеттері. Балалардың "көп", "біреу", "бір-бірден", "сол қол", "оң қол" ұғымдарын ажырату дағдыларын	**Вариативтік компонент/Әлеумет** "Наубайхана" ойыны. Мақсат-міндеттері. Балалардың наубайхана жөнінде білімдерін кеңейту; наубайханашы мамандығының ерекшеліктерімен таныстыру; нан өнімдері туралы ұғымдарын жетілдіру; ойын ережелерін түсіндіру; Қазақстандағы нан өнімдерінің жетістіктері туралы түсінік беру. **"Наубайшы қамырдан не жасайды?"**

	беру; Қазақстан туралы қарапайым тақпақты жаттатып үйрету. **"Маған қарай жүгіріңдер"№12 дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Ұзын - қысқа, жуан - жіңішке, үлкен - кіші ұғымдарын бекіту. **(математикалық негіздері, сөйлеуді дамыту)**	қолданылатыны жайында баяндау, Қазақстан Республикасының Мемлекеттік Туы туралы түсініктерін бекіту. **Ойын рефлексиясы.** **"Жалаушалармен ойнайық".** Мақсат-міндеттері. Түстерді ажыратуды үйрету. **"Шарларды домалату"№15 дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Қасиеттері бойынша заттарды топтастыруға, түстерді, өлшемдерді ажыратуға жаттықтыру; зейіндерін дамыту. **(сөйлеуді дамыту)**	деген құштарлығын қалыптастыру; ақ көгершін жайлы білімдерін кеңейту; Қазақстанның Ата заңы туралы түсінік беру. Балаларды ақ көгершінмен таныстыруда көркем сөздер арқылы ойлау қабілеті мен тілін, есте сақтау қабілеті мен зейінін және құштарлығын дамыту. **Кішкентай және үлкен аяқтар №24 дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларға заттарды қолмен ұстап санауды үйрету. 1-нұсқа. Затты қолмен ұстап санау. 2-нұсқа - қандай зат екенін қолға ұстап анықтау. **(сөйлеуді дамыту)** **"Қайсы қайда барады?" сұрамақ.** - Қасқыр, қайда барасың? - Қой қырқуға барамын. - Қарсақ, қайда барасың? - Қаңғыруға барамын. - Түлкі, қайда барасың? - Тауық іздеп барамын. - Маймыл, қайда барасың? - Сауық іздеп барамын. - Аю, қайда барасың? - Бал тапқалы барамын. - Майдан, қайда барасың? - Мал баққалы барамын.	жетілдіру; бір қасиетті негізге ала отырып, қасиеттері бөлек заттарды екі қолға бөліп ұстау арқылы оң және сол жақты ажыратуды үйрету; зейінді, ақыл-ойды, өзін-өзі бағдарлау, есте сақтау, қабылдау қабілеттерін дамыту. **"Жалаушаны тап" №29 дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Ұзын - қысқа, жуан - жіңішке , үлкен - кіші, оң - сол жайлы білімдерін бекіту; түйсіну сезімдерін дамыту. **(танымдық дағдылар, математика негіздері, сөйлеуді дамыту)**	**тәжірибе жаттығуы.** Мақсат-міндеттері. Тұздалған қамыр кесектерінен тоқашты илеу. **(мүсіндеу)** **"Қуыршақ қонаққа барады"№1 дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Ұзын - қысқа, жуан - жіңішке, ұзындығы бірдей деген өлшемдерді салыстыруды жаттықтыру. **(математика негіздері, сөйлеуді дамыту)**

			(сөйлеуді дамыту)		
Балалармен жеке жұмыс **16.30-16.50**	**Артикуляциялық жаттығулар.** Мақсат-міндеттері. Артикуляциялық жаттығу арқылы баланың сөйлеуін, тілін, дыбысты дұрыс дыбыстауын дамыту. **(сөйлеуді дамыту)**	**"Туған елдің ұлымын" тақпағын жаттау.** Мақсат-міндеттері. Бала тілін жаттықтыру. Әртүрлі өлеңдер мен тақпақтарды айтқызу. Асқаржан Сәрсеков "Туған елдің ұлымын". Аспанымдай мөлдірмін, Жайлауымдай жазықпын, Өзенімдей өршілмін, Гүлдерімдей нәзікпін. Қуат алған өзінен, Туған елдің ұлымын. Бақытты етіп өсірген Отанымның гүлімін. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)**	**"Жел көбік" №7 дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Заттарды өлшемі бойынша салыстыруды, жуан және жіңішке заттарды ажыратуды жаттықтыру. Ойлау қабілетін дамыту. **(танымдық дағдылар, сөйлеуді дамыту)**	**"Күн мен жаңбыр"№9 дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балалардың жыл мезгілдері туралы білімдерін бекіту; жыл мезгілдері туралы сипаттамалық әңгімелер құрастыру кезінде толық сөйлемдермен сөйлеуді дамыту; бақылау, көрнекі зейін, есте сақтау қабілетін дамыту; туған қаланың табиғатына қызығушылықты тәрбиелеу. Барысы: лото түріндегі ойында бала белгілі бір маусымы бар суретті алады және сол жыл мезгілін сипаттап береді. Суреттерді таңдау кезінде педагог маусым туралы әңгіме құрастыруды ұсына отырып, тапсырманы қиындата алады. **(сөйлеуді дамыту)**	**"Күз" тақпағын жаттау.** Мақсат-міндеттері. Бала тілін жаттықтыру. Әртүрлі өлең, тақпақтарды айтқызу. Мұқатай Жылқыайдарұлы "Күз". Алма, өрікті қамбаларға Толтырды әкеп алтын күз. Шәкірт болып парталарға Отырды кеп алтын күз. Бұлт болып та Алатауға Байланыпты алтын күз. Дастарқанда таба нанға Айналыпты алтын күз. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)**
Серуенге дайындық **16.50-17.00**	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(дербес әрекет)**				
Серуен **17.00-18.00**	**Қайыңды бақылауды жалғастыру.№15 (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Күз мезгіліне байланысты сипаттамалық ерекшеліктер мен өзгерістерді көрсете	**Күн райын бақылауды жалғастыру. №1(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Табиғаттың қалай өзгергеніне назар аудару; табиғи өзгерістерді салыстыруды үйрету.	**Күзгі аспанды, бұлтты бақылауды жалғастыру.№5 (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Табиғи құбылыстың бірі - тұман туралы түсінік қалыптастыру;	**Жылы жаққа ұшатын құстарды бақылауды жалғастыру.№14 (қоршаған ортамен таныстыру, көркем сөз, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: жыл құстары туралы білімдерін кеңейту; суық түскенде құстардың	**Алаңдағы өсімдіктерді бақылауды жалғастыру. №17 (қоршаған ортамен танысу, көркем сөз, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Торғай туралы түсініктерді жетілдіру, зеректікке, қамқорлыққа тәрбиелеу. Шыр-шыр еткен торғайды, Қорғамасаң, болмайды. Кіп-кішкене торғайлар Ағаштарды қорғайды.

	отырып, қайыңмен таныстыруды жалғастыру; ағашты табиғаттың бөлігі ретінде құрметтеуге тәрбиелеу. **Ересек адамдермен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары (аумақты тазарту).** Мақсат-міндеттері. Бірлесіп жұмыс істеуге, қойылған мақсатқа жалпы күшпен жетуге үйрету. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Маған қарай жүгір".№12 (дене-шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Педагогтің белгісі бойынша әрекеттерді тез орындауды үйрету. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері: "Үрпек төбет".** Мақсат-міндеттері. Бөренемен тіке және қасынан жүру жаттығулары.	**Ересек адамдермен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары (күзгі жапырақтарды жинау).** Мақсат-міндеттері. Жұмыс істеуге құштарлықты тәрбиелеу. **"Допты қағып ал"№13 (кегли) ойын жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балалардың кегли арасымен баяу және епті өтуге дағдыландыру; көз мөлшерін, тепе-теңдікті, вестибуляр аппаратын дамыту. Құралдар: кеглилер. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері: "Мені қуып жет!"№11.** Мақсат-міндеттері. Дұрыс бағытта жүгіруді үйрету.	маусымдық құбылыстарды бақылауға үйрету; осы құбылыстың ерекшеліктерін байқау, қорытынды жасау. **Ересек адамдермен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары (учаскедегі қоқыстарды жинау).** Мақсат-міндеттері. Бірлесіп жұмыс істеуге ұмтылысты тәрбиелеу. **« допты торға лақтыр" №7 ойын жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды доппен ойындарға тарту; дәлдікке, мергендікке, шапшаңдыққа, зеректікке баулу. Педагог балаларды екі топқа бөледі. Екі топтың ортасында себет тұрады. Балалар допты жерге лақтырғанда секіртіп себетке түсіру керек. Себетке көп доп лақтырған балалардың тобы жеңіске жетеді. Құралдар: спорттық құралдарды жинауға арналған себет және доптар. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, далаға алып шығатын материалдармен ойындар.** Мақсат-міндеттері. Қызығушылықтары	тіршілігі; құстарға сүйіспеншілік пен қамқорлыққа тәрбиелеу. Көркем сөз. Қадыр Мырза Әли "Сауысқан". Ала қанат сауысқан, Жауыр атқа жабысқан. Ойда жауыр көрінсе, Ойбайлатқан сауысқан. Қырда жауыр көрінсе, Қиқаңдатқан сауысқан. **Ересек адамдермен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары (ағаш тұқымдарын жинау).** Мақсат-міндеттері. Балаларды тұқым жинауға ынталандыру. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Допты ұста"№16 . (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Құстарға тән қимыл-қозғалыстар туралы білімдерін бекіту; құстарға еліктеп дыбыстарын салуды үйрету. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту.** Мақсат-міндеттері. Допты бір-біріне төменнен лақтыру дағдысын бекіту.	Таспен атып торғайды Ұя бұзған оңбайды. Құс өкпелеп кетеді, Бақшамызға қонбайды. **"Мысық пен тышқан"№6 қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Ойын шарты бойынша белгіге сай қимылдауға дағдыландыру; ойын кейіпкерлеріне еліктей білуге бейімдеу; шапшаңдыққа, зеректікке, кеңістікті бағдарлауға баулу. Алғашында "мысық" рөлін педагог ойнайды, кейін балалар арасынан таңдалады. "Торғайлар" белгілі жерге жиналады немесе орындықтарға отырады; бұл жер "торғайлардың ұясы". Педагогтің: "Торғайлар, ұшыңдар! Жемді шоқыңдар!" деген нұсқау-белгісі бойынша балалар жүгіріп келіп, торғайлардың қимылдарына еліктеп, "ұшып жүргенін, отырып, жемді шоқығанын" көрсетіп ойнайды. Педагогтің: "Абайлаңдар, мысық ыршып алмасын! (дегенге - балалар бастапқы орындарына, бір-біріне соғылмай жүгіреді. Балалардың белгілі орынға жүгіру барысында олардың арасынан қолмен ақырын түртіп, "ұстап алуға" болады. Бұндай әрекетті "мысық" болған бала да жасай алады. Ойын бірнеше рет қайталануы мүмкін. Құралдары: "мысыққа" - маска, "торғайларға" таңбалауыштар. **Еңбек тапсырмасы:** құмсалғыштың шетінен құмды ішке қарай сыпыру. Мақсат-міндеттері. Тазалыққа тәрбиелеу. **Балалардың еркін ойындары.**

			бойынша ойын таңдау мүмкіндігін беру және өз құрдастарымен қарым-қатынасқа түсе білуін қалыптастыру.		
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес) 18.00-18.30	Ата-аналарға кеңес: "Бала тәрбиесіндегі қиыншылықтар"; "Баланың бос уақытын дұрыс ұйымдастыру керек"; "Баланы ұлтжандылыққа тәрбиелеу жолдары".				

Циклограмманы тексерген әдіскер: А.Абдиева

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	«Айару» бөбекжай - балабақшасы				
Топ/сынып	**Ортаңғы топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	Еркетай				
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	Мамаева Дурия				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**25.09-29.09.2023ж.**				
Тақырыбы	**Табиғат біздің досымыз**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	25.09.2023	26.09.2023	27.09.2023	28.09.2023.	29.09.2023
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау 8.00-8.20	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру 8.00-8.20	Баланың балабақшадағы тәртібі туралы ата-аналармен сөйлесу; балалардың денсаулығына назар аудару; балабақшадағы жаңалықтармен бөлісу; ата-аналарды белсенділікке шақыру.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	"Еңбекке баулу" Мақсат-міндеттері. Балаларға қуыршақ киімдері мен төсек жабдықтарын жуу кезінде педагогке көмектесуді үйрету: балаларды жұмыс алдында алжапқыштарын киюді үйрету;	"Еңбекке баулу" Мақсат-міндеттері. Балаларға тарақтарды тазарту жұмыстарында педагогке көмектесуге үйрету: суланған тарақтарды шаю, оларды щеткалармен тазалау.	"Еңбекке баулу" Мақсат-міндеттері. Балалардың еңбекке дұрыс көзқарасын қалыптастыру, өз-өздеріне қызмет ету іскерліктерін дамыту.	"Еңбекке баулу" Мақсат-міндеттері. Балаларды таза, ұқыпты болуға, дербес әрекеттерін жетілдіре түсуге, ұйымшылдыққа тәрбиелеу.	"Еңбекке баулу" Мақсат-міндеттері. Балаларды топ бөлмесіндегі реттілікті сақтауды үйрету: үстелдер, орындықтар, сөрелердің шаңын сүрту. Ойнап болған соң ойыншықтарын орын-орнына

8.20-8.40	жууға және кептіруге қажетті керек-жарақтарды, сондай-ақ жұмыс орнын дайындау, сабынды қолдана білу іскерліктерін дамыту.				жинауға тәрбиелеу.
	"Мамандықтың бәрі жақсы"№11 дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттері. Түстерді ажыратуға жаттықтыру; ойлау қабілеттерін, қабылдау, ес, зейін процестерін дамыту. **(танымдық дағдылар, сөйлеуді дамыту)**	**"Танып ал да , атын ата"№15 тақырыбында сюжетті суреттерді қарау.** Мақсат-міндеттері. Тақырыпқа байланысты сұрақтар қою. Сұраққа толық жауап беруді балалардан талап ету. **(сөйлеуді дамыту)** **"Қошақаным" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Дыбыстың қай жерден шыққанын анықтау; алдын ала дайындық жұмысы: қоңырады дайындайды. **(музыка)**	**"Күз" мезгіліне байланысты сюжетті суреттер көрсету.** Мақсат-міндеттері. Тақырыпқа байланысты сұрақтар қою. Сұрақтарға толық жауап беруді балалардан талап ету. **(сөйлеуді дамыту)**	**"Құрылысшы" тақпағын жаттау. (Шекербек Садыханов)** Қолда темір қалағым, Саздан сарай қаладым. Алматыдан аумайтын Әсем қала саламын. **(сөйлеуді дамыту)** **"Менің қалам - Түркістан"** Мақсат-міндеттер. Қиялындағы қаланы құрастыру. **(құрастыру)** **"Не қайда өседі" үстел үсті ойыны.№4** Мақсат-міндеттері. Балаларды суреттегі кескінге ұқсас заттарды табуға жаттығу, зейінділікке тәрбиелеу, балалардың сөйлеу тілін қалыптастыру. **(танымдық дағдылар)**	**"Қуыршақ қонаққа барады" №1 дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Ұзын - қысқа, жуан - жіңішке, ұзындығы бірдей өлшемдерді салыстыруға жаттықтыру. **(танымдық дағдылар, математика негіздері)**
Таңертеңгі жаттығу8.40-9.00	**Жалпы дамыту жаттығулары (орамалмен)** 1. Бастапқы қалып аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 1.1. Балалар орамалдарымен беттерін жауып, "тауып ал" дейді. 1.2. Бастапқы қалып (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 2.1. Оңға бұрылып, қолдарын созып, орамалдарын умаждап "жуамыз" дейді. 2.2. Бастапқы қалып (дәл осы жаттығу сол жаққа қайталанады және 4 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып жерде отырады, аяқ алшақ, орамалдар тізе үстінде 3.1. Жерге шалқадан жатып, орамалдармен беттерін жауып "ұйықтайық" дейді. 3.2. Бастапқы қалып (жаттығу 3 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып аяқ бірге, дене бос, қол төменде. 4.1. Орамалдарын көкірек тұсында ұстап, бір орында тұрып секіру. 4.2. Бастапқы қалып (жаттығу 3 рет қайталанады). **(дербес әрекет, мәдени-гигиеналық дағдылар)**				

Таңғы ас9.00-9.30	Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Өзін-өзі күту, тамақтану, мәдениетті қарым-қатынас негіздерін дамыту. Ас ішкенде күнде біз, Сөйлемейміз, күлмейміз! Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз! Балалар рақмет айтады, тамақтануға кіріседі.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық 9.30-9.55	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттері. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетке мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Бақыт толы шеңберге, Шаттық толы шеңберге Қол ұстасып келдік біз, Жан достармыз енді біз. **(сөйлеуді дамыту)**	**"Бұл қандай құс" №6 дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Аз және көп заттарды ажырату және салыстыруды жаттықтыру; ойлау қабілеттерін дамыту. **(танымдық дағдылар, математика негіздері, сөйлеуді дамыту)**	**"Жалпы атауын ата"№10 дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Көп және біреу қатынастарын білуді үйрету; заттардың тең, тең емес топтарын салыстыру. **(танымдық дағдылар, математика негіздері, сөйлеуді дамыту)**	**"Ажырат"№12 дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Заттарды топтастыруға жаттықтыру, өз бетінше тапсырманы орындауға дағдыландыру, ойлау қабілетін дамыту. **(сөйлеуді дамыту, танымдық дағдылар)**	**"Танып ал да, атын ата" №14дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Заттың түр-түсін, пішінін, атын атауға жаттықтыру; сөздік қорын молайту; ойлау қабілетін дамыту. **(сөйлеуді дамыту, танымдық дағдылар)**
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет 9.55-10.35	**Дене шынықтыру** "Аңшы"№20 . Мақсат-міндеттері. Балаларды музыка әуенімен бірінің артынан бірі шеңбер жасап жүру, педагогтің белгі беруі бойынша аяқтың ұшымен жүру және жай қалыпқа түсіп, тез ойнаған музыка әуенімен жүгіру, жүгіріп келе жатып, жай жүріске түсу және аяқтың ұшымен денелерін тік ұстап жүру іскерліктерін дамыту; бөренемен жүру, допты лақтыру іскерліктерін қайталау. **"Тақия тастамақ"№1 қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балалар кедергілерден өтіп, орамалды	**Дене шынықтыру** "Күн мен түн"№8 . Мақсат-міндеттері. Балалардың бөренемен жүру және допты лақтыру техникасын бекіту; ұйымдастырылған іс-әрекетті пысықтау; балаларды ептілікке, шапшаңдыққа тәрбиелеу. **"Допты дәлдеп лақтыр"№9 қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Допты қолға жеңіл ұстап, нысанаға дәлдеп лақтыруды үйрету.	**Музыка** "Ата Заңым ардақты". Мақсат-міндеттері. Балалардың әнді тыңдауға қызығушылықтарын арттыру; жәй және көңілді әндерді тыңдай білуге жаттықтыру; музыкалық ырғақтық қимылдарды музыка әуенімен үйлесімді жасай білу дағдысын жетілдіру; дыбысты есту қабілеті мен хорда ән айтуға дағдыландыру; дауыстың жоғары және төмен ырғақтарын ажырата білу қабілетін қалыптастыру; Қазақстан туралы ұғымдарын кеңейту. **"Топ-хоп" ойыны** Мақсат-міндеттері. Шапшандыққа,	**Дене шынықтыру** «Көлеңке»№3. Мақсат-міндеттері. Балаларды бірінің артынан бірі сап түзеп аяқтың ұшымен және өкшемен жүруге жаттықтыру; сапқа өз еріктерімен тұру қабілетін жетілдіру; тұрған заттың басына допты тигізу арқылы жоғары секіру және допты аяқпен қайшылап ұстап, отырып-тұрып домалату дағдысын үйрету. **"Қояндар мен түлкі"№5 қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Бірінің артынан бірін тұрғызып, қоян сияқты жүгіріп кеп, сәбізді жегендей қимыл көрсету керектігін және жүруді үйрету.	**Қазақ тілі** "Ойыншықтарым көп менің, бәрін жақсы көремін!" Мақсат-міндеттері. Қазақ тілін тыңдап, түсінуді үйрету, ойыншықтарды атауға, ересек адамдардың өтінішіне жауап беру, өз өтініш білдіруге сұрақтарға жауап беруді; сөздердегі дауысты дыбыстарды дұрыс дыбыстауға үйрету. "Қораптың ішінде не бар?" дидактикалық ойыны. "Бізбен бірге ойнаңдаршы" сергіту сәті. "Не алып келдің?" жаттығуы. "Мә, ... ала ғой" жаттығуы. **"Ойыншықтар шаршады" рефлексия.**

	алып келу керек.		байқампаздыққа, төзімділікке үйрету. Барысы. "Топ" дегенде балалар орындарында тұрып, аяқтарын топылдатады, педагог "хоп" дегенде балалар екеу-екеуден жылдам бірігеді.		Ойыншықтарым көп ойнап, Бүгін қатты шаршады. Жетер, шеңберде ойнап, Тыныңыңдар ұйықтап! Тыныш! Тыныш! Шуламаңдар! Әлди, әлди ... Ұйықтаңдар. (Автор: Тусипжанова - Шагирова А. Т.)
Серуенге дайындық 10.35-10.55	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен 10.55-12.00	**Құстарды бақылау. №14 (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Көлеміне, қозғалу тәсілдеріне назар аудара отырып, әртүрлі құстардың сыртқы түрінің айырмашылығын таба білуге үйрету. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары (құраған жапырақтарды бір ортаға жинау).** Мақсат-міндеттері. Топта жұмыс істеуді үйрету, ересектерге көмек көрсету. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Ұшты - ұшты"№4 (2-3 рет ойнатылады). (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балалардың денсаулыққа, ойынға құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл күйлерін көтеру; ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру;	**Ауаны бақылау.№12 (қоршаған ортамен танысу, көркем сөз, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Сауысқанның пайда болуы, оған тән ерекшеліктер туралы түсініктерін қалыптастыру; қыстайтын құстарға қамқорлық жасауға тәрбиелеу. Көркем сөз. Қадыр Мырза Әли "Сауысқан". Ала қанат сауысқан, Жауыр атқа жабысқан. Ойда жауыр көрінсе, Ойбайлатқан сауысқан. Қырда жауыр көрінсе, Қиқаңдатқан сауысқан. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары (күзгі жапырақтарды жинау).** Мақсат-міндеттері. Жұмыс тапсырмаларын ықыласпен орындауды үйрету. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Қарға мен ит", "Доп мектебі"№10. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері.	**Бұлттарды бақылау. №5 (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Өлі табиғат құбылыстары туралы білімдерін тиянақтау, табиғатты бақылауға қызығушылықтарын арттыру. Көркем сөз. - Ақсың, сұрсың, қарасың Қайда қалқып барасың? - Жерге нөсер төгемін, Өссін гүлдер, көп егін! - Гүл-гүл жайнап өсер көк, Нөсерлетсең нөсерлет! - Бұлт дегеніміз не? - Бұлттардың түсі қандай болады? - Бұлттар неден тұрады? (сан жетпейтін су тамшыларынан немесе мұз түйіршіктерінен) - Бұлттардың қандай түрлерін білесіңдер? (түйдек бұлттар, шарбы бұлттар, қат-қабат бұлттар, түнерген найзағайлы бұлттар) - Неге түйдек бұлттар дейміз? (олар аспанда түйдек-түйдек болып тұрады) - Шарбы бұлттар неге ұқсайды? (ақ ұлпаға, мамыққа, жақсылап аңғарып қарасаң олардан таныс	**Қайыңды бақылау. №15 (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Шетеннің суық мезгілде жануарлар мен құстарға тигізетін пайдасы туралы білімдерін бекіту. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары (учаскедегі тастарды жинау).** Мақсат-міндеттері. Тазалықты байқау қабілетін қалыптастыру. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Ұшақтар", "Торғайлар мен автомобильдер"№7. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Педагогтің белгісі бойынша қимылдарды тез орындауға және көрсетілген бағытта жүгіруді үйрету. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері: "Себетке дәл лақтыр".** Мақсат-міндеттері. Дәлдікті дамыту.	**Ағаштар мен бұталарды бақылау.№16 (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Балалардың жүргізуші жұмысы туралы түсініктерін қалыптастыруды жалғастыру; ересектердің жұмысына қызығушылық пен құрметке тәрбиелеу. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары (учаскедегі тастарды жинау).** Мақсат-міндеттері. Тазалықты байқау қабілетін қалыптастыру. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Аралар №10". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балалардың физикалық белсенділігін дамытуды жалғастыру; ойын әрекеттерінде ересектер еңбегі туралы білімді көрсетуге ұмтылысты ынталандыру. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту.** Мақсат-міндеттері. Қозғалыс дағдыларын жетілдіру.

	балаларды саламатты өмір салтына тәрбиелеу. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, далаға алып шығатын материалдармен ойындар.** Мақсат-міндеттері. Қызығушылықтары бойынша ойын таңдау мүмкіндігін қамтамасыз ету және өз құрдастарымен қарым-қатынасқа түсе білуін қалыптастыру.	Құстардың қимылдары мен дыбыстарына еліктеуді үйрету; допты екі қолмен ұстау іскерліктерін жетілдіру. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту.** Мақсат-міндеттері. Тепе-теңдікті сақтауды, бір аяққа тұрып қолды белге қоюды үйрету.	бейнелерді көруге болады) - Ең үлкен бұлттар қай бұлттар? (түнерген найзағайлы бұлттар) - Қандай бұлттар жаңбыр әкеледі? (түйдек бұлттар, түнерген бұлттар) - Бұлттар неліктен аспанда жүреді? (оларды жел қуады) **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары (жемшашарды ілуге көмектесу).** Мақсат-міндеттері. Құстарға қамқорлық жасауға ықыласты тәрбиелеу. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Жылқы", "Мысық пен тышқан". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Шашыраңқы жүгіруге, тепе-теңдікті сақтауды үйрету. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, далаға алып шығатын материалдармен ойындар.** Мақсат-міндеттері. Қызығушылықтары бойынша ойын таңдау мүмкіндігін қамтамасыз ету және өз құрдастарымен қарым-қатынасқа түсе білуін қалыптастыру.		
Серуеннен оралу 12.00-12.20	Балаларды киімдерін жүйелі түрде шешуге дағдыландыру, шкаф сөрелеріне киімдерін орналастыру, қолдарын жуу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Түскі ас 12.20-13.00	Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Өзін-өзі күту, тамақтану, мәдениетті қарым-қатынас негіздерін дамыту. Ас ішкенде күнде біз, Сөйлемейміз, күлмейміз! Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз!				

	Балалар рақмет айтады, тамақтануға кіріседі.				
Күндізгі ұйқы 13.00-15.10	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай туғызу.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары 15.10-15.30	Ауыр тастар көтеру. Алақанды жұмып, қолды жартылай көтеріп-түсіру. Жалпақтабандықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру. Алған білімдерін бекітіп, мәдени-гигиеналық дағдыларын орындау. **(дене шынықтыру, дербес әрекет)**				
Бесін ас 15.30-16.00	Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Өзін-өзі күту, тамақтану, мәдениетті қарым-қатынас негіздерін дамыту. Ас ішкенде күнде біз, Сөйлемейміз, күлмейміз! Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз! Балалар рақмет айтады, тамақтануға кіріседі.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер) 16.00-16.30	**"Торғайлар мен қарғалар" театрландырылған ойын.** Мақсат-міндеттері. Зейінді, төзімділікті,ептілікті дамыту. Барысы: балалар екі топқа бөлінеді: "Торғайлар" және "Қарғалар". Содан кейін бір-біріне арқаларын қаратып, түзу екі қатарда тұрады. Педагог атаған топ ұстап алады; аты аталмаған топ "үйлерге" қашады (орындықтарда немесе белгілі бір сызыққа дейін). Педагог баяу сөйлейді: «Қар... - ға ... -лар...». Осы сәтте екі топ қашып кетуге дайын болады. Қарапайым нұсқа: педагог атаған топ қол шапалақтайды, екінші топ орындарында қалады. **(сөйлеуді дамыту)**	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығулар** "Туған өлкем". Мақсат-міндеттері. Балаларды туған өлке туралы өлеңнің мазмұнымен таныстыру; өлең жолдарындағы көркем сөз атауларын шынайы айтуға жаттықтыру; өлеңнің мазмұнындағы сөздерді мұқият тыңдап, есте сақтай білуге үйрету. **"Қазақстанның Туын тап" ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларға Қазақстан Республикасының Туын тануды, сын-сипатын айтуды үйрету.	**"Күлкілі маймылдар" театрландырылған ойын.** Мақсат-міндеттері. Зейінді, бақылауды, реакция жылдамдығын дамыту. Барысы: балалар шашыраңқы тұрады, ойында балалар маймылдар болады. Олардың алдында бала - хайуанаттар бағына келуші, ол әртүрлі қимылдар мен қимылдарды орындайды. "Маймылдар", баланың іс-әрекеттерін қайталайды. **(көркем әдебиет)** **Вариативті компонент/Шығармашылық** "Бөлігін сал"№7. Мақсат-міндеттері. Балалардың күз мезгілінде жапырақтардың түсуі туралы ұғымдарын кеңейту; түрлі түсті жапырақтар жөнінде түсінік беру; ермексаздан түрлі түсті жапырақтарды жасау икемділіктерін жетілдіру. **"Жапырақтар ұшты" саусақ**	**Жапсырудан ойын-жаттығу** "Менің үйім осындай". Мақсат-міндеттері. Балаларды дайын шаршы, үшбұрыш пішінді қағаздар арқылы үй бейнесін құрастырып, жапсыруды үйрету; геометриялық пішіндер қасиеттері және желімдеу техникасы жөнінде ұғымдарды қалыптастыру. **Саусақ жаттығуы.** Үйді салғым келеді (шапалақтау), Қабырғасы керегі (шапалақтау), Қабат-қабат кірпіштер (жұдырықтарды бір-бірінің үстен қойып, орындарын алмастыру), Қатар-қатар кезегі (жұдырықтарды бір-бірінің үстен қойып, орындарын алмастыру). Шатыр болса төбесі (қос алақандар ұштарын тиістіріп, "шатыр" құру, бастың төбесіне	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Алтын күз". Мақсат-міндеттер. Балаларды күз маусымының алғашқы өзгерістерімен таныстыру; күз маусымында жанды және жансыз табиғатта болатын алғашқы өзгерістердің маңызы туралы түсініктерін кеңейту; балалардың қарапайым экологиялық мәдениетін қалыптастыру; алтын күз туралы ұғым беру. **"Не жоқ"№10 дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер. Күз мезгілінде болатын өзгерістерді табу. **(сөйлеуді дамыту)** **"Құмырсқалар" ритмопластика.** Мақсат-міндеттері. Кеңістікті бағдарлай алу қабілеттерін жетілдіру, зейінді жаттықтыру. Барысы: педагогтің шапалағымен балалар залдың

			жаттығуы. Қолдар жапырақ екен, (алақандарды жайып, саусақтарды тікірейтіп, ары-бері айналдыру) Бұтада отыр екен. (саусақтарды жұдырықтарға қысып алу) Жел соғып жұлып алса, (алақандарды ашу) Ұшады жеке-жеке. (саусақтарды еркін қимылдау) (сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)	қою), Ұшбұрыштай жебесі (қос алақандар ұштарын тиістіріп, "шатыр" құру, бастың төбесіне қою), Терезелер - көзайна (көздерді ашып-жұму). Мен ғой - үйдің иесі (алақандарды өз кеудесіне салу). **(сөйлеуді дамыту)**	ішінде ретсіз қозғала бастайды, басқа балалармен соқтығыспай және бос кеңістікті толтыруға тырысады. **(дене шынықтыру, танымдық дағдылар)**
Балалармен жеке жұмыс **16.30-16.50**	**"Күз" тақпағын жаттау.** Мақсат-міндеттері. Бала тілін жаттықтыру. Әртүрлі өлең, тақпақтарды айтқызу. Тұрдыбек Досанов "Күз". Ұшырды жапырақты жел екпіні, Ол, сірә, көрді дейсің елеп кімді. Жоғалтқан ойыншығын жас баладай, Мұңайып үй артында терек тұрды. **(сөйлеуді дамыту)**	**"Жау, жау, жаңбыр!" тақпағын жаттау.** Мақсат-міндеттері. Бала тілін жаттықтыру. Әртүрлі өлең, тақпақтарды айтқызу. Шәміл Мұхаметжанов "Жау, жау, жаңбыр!" Жау, жау, жаңбыр, селдетіп, Күткеніміз сен едің. Жас егін де ержетіп, Желкілдетсін желегін. Жау, жау, жаңбыр, тағы да, Дала, тауға көрік бер. Менің еккен бағымда Өссін жүзім, өріктер. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)**	**"Әдемі гүл"№5 дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Өз қаласы туралы, ондағы үйдің орны, әртүрлі ғимараттар туралы білімді қалыптастыру; балалардың зейінділігін, байқағыштығын, бірнеше адамның арасынан өз үйін таба білу қабілетін дамыту; балалардың логикалық ойлау қабілетін дамыту, сөйлеу қабілеті; балалардың туған жеріне қызығушылығын арттыру. Барысы: балаларға бірнеше ғимараттан тұратын суреттер ұсынылады, олар өз үйлерін тауып, жауап іздеуі керек. **(сөйлеуді дамыту)**	**"Сиқырлы суреттер"№4 дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Заттарды топтастыруға жаттықтыру, өз бетінше тапсырманы орындауға дағдыландыру, ойлау қабілетін дамыту. **(сөйлеуді дамыту)**	**Жыл мезгілі жайлы әңгімелесу.** Мақсат-міндеттері. Қарапайым сұрақтарға толық жауап беру іскерліктерін жетілдіру.
Серуенге дайындық **16.50-17.00**	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен **17.00-18.00**	**Құстарды бақылауды жалғастыру. №14 (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Көлеміне, қозғалу тәсілдеріне назар аудара отырып, әртүрлі	**Ауаны бақылауды жалғастыру. №12 (қоршаған ортамен танысу, көркем сөз, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Сауысқанның пайда болуы,	**Бұлттарды бақылауды жалғастыру. №5 (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Өлі табиғат құбылыстары туралы білімдерін тиянақтау,	**Қайынды бақылауды жалғастыру.№15 (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Шетеннің суық мезгілде жануарлар мен құстарға тигізетін пайдасы	**Ағаштар мен бұталарды бақылауды жалғастыру.№16 (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Балалардың жүргізуші жұмысы туралы түсініктерін қалыптастыруды

	құстардың сыртқы түрінің айырмашылығын табуды үйрету. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары (құраған жапырақтарды ортаға жинау).** Мақсат-міндеттері. Топта жұмыс істеуді үйрету, ересектерге көмек көрсету. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Жасыл қияр"№9 (2-3 рет ойнатылады). (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балалардың денсаулыққа, ойынға құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл күйлерін көтеру;ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру; балаларды саламатты өмір салтына тәрбиелеу. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, далаға алып шығатын материалдармен ойындар.** Мақсат-міндеттері. Қызығушылықтары бойынша ойын таңдау мүмкіндігін қамтамасыз ету және өз құрдастарымен қарым-қатынасқа түсе білуін қалыптастыру.	оған тән ерекшеліктер туралы түсініктерін қалыптастыру; қыстайтын құстарға қамқорлық жасауға тәрбиелеу. Көркем сөз. Қадыр Мыза Әли "Сауысқан". Ала қанат сауысқан, Жауыр атқа жабысқан. Ойда жауыр көрінсе, Ойбайлатқан сауысқан. Қырда жауыр көрінсе, Қиқаңдатқан сауысқан. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары (күзгі жапырақтарды жинау).** Мақсат-міндеттері. Жұмыс тапсырмаларын ықыласпен орындауды үйрету. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Доп мектебі"№10. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Құстардың қимылдары мен дыбыстарына еліктеуді үйрету; допты екі қолмен ұстау іскерліктерін жетілдіру. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту.** Мақсат-міндеттері. Тепе-теңдікті сақтауды, бір аяқта қолды белге қойып тұруды үйрету.	табиғатты бақылауға қызығушылықтарын арттыру. Көркем сөз. - Ақсың, сұрсың, қарасың Қайда қалқып барасың? - Жерге нөсер төгемін, Өссін гүлдер, көп егін! - Гүл-гүл жайнап өсер көк, Нөсерлетсең нөсерлет! - Бұлт дегеніміз не? - Бұлттардың түсі қандай болады? - Бұлттар неден тұрады? (сан жетпейтін су тамшыларынан немесе мұз түйіршіктерінен) - Бұлттардың қандай түрлерін білесіңдер? (түйдек бұлттар, шарбы бұлттар, қат-қабат бұлттар, түнерген найзағайлы бұлттар) - Неге түйдек бұлттар дейміз? (олар аспанда түйдек-түйдек болып тұрады) - Шарбы бұлттар неге ұқсайды? (ақ ұлпаға, мамыққа, жақсылап аңғарып қарасаң, олардан таныс бейнелерді көруге болады) - Ең үлкен бұлттар қай бұлттар? (түнерген найзағайлы бұлттар) - Қандай бұлттар жаңбыр әкеледі? (түйдек бұлттар, түнерген бұлттар) - Бұлттар неліктен аспанда жүреді? (оларды жел қуады) **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары (жемшашарды ілуге көмектесу).** Мақсат-міндеттері. Құстарға қамқорлық жасауға ықыласты тәрбиелеу.	туралы білімдерін бекіту. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары (учаскедегі тастарды жинау).** Мақсат-міндеттері. Тазалықты байқау қабілетін қалыптастыру. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Ұшақтар", "Торғайлар мен автомобильдер".№7 (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Педагогтің белгісі бойынша қимылдарды тез орындауды және көрсетілген бағытта жүгіруді үйрету. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері: "Себетке дәл лақтыр".** Мақсат-міндеттері. Дәлдікті дамыту.	жалғастыру; ересектердің жұмысына қызығушылық пен құрметке тәрбиелеу. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары (учаскедегі тастарды жинау).** Мақсат-міндеттері. Тазалықты байқау қабілетін қалыптастыру. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Аралар"№10. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балалардың физикалық белсенділігін дамытуды жалғастыру; ойын әрекеттерінде ересектер еңбегі туралы білімді көрсетуге ұмтылысты ынталандыру. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту.** Мақсат-міндеттері. Қозғалыс дағдыларын жетілдіру.

			Қимыл-қозғалыс ойындары: "Мысық пен тышқан".№6 (дене шынықтыру) Мақсат-міндеттері. Шашыраңқы жүгіруді, тепе-теңдікті сақтауды үйрету. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, далаға алып шығатын материалдармен ойындар.** Мақсат-міндеттері. Қызығушылықтары бойынша ойын таңдау мүмкіндігін қамтамасыз ету және өз құрдастарымен қарым-қатынасқа түсе білуін қалыптастыру.		
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес) 18.00-18.30	Жаднама: "Балаға қандай ойыншықтар сатып алуға болады?"	"Немерелерді тәрбиелеуге арналған бірнеше кеңестер" қабырға газеті.	"Баланың қимыл белсенділігін қалыптастырудағы отбасының рөлі" әңгімелесу.	Әңгіме жүргізу: "Бала танымын дамытудың маңыздылығы".	Ата-аналарға кеңес. "Демалысты пайдалы өткізу".

Циклограмманы тексерген әдіскер: А.Абдиева

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	«Айару» бөбекжай-балабақшасы				
Топ/сынып	**Ортаңғы топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	Еркетай				
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	Мамаева Дурия				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**02.10-06.10.2023ж.**				
Тақырыбы	**Отбасы мүшелері**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	02.10.2023	03.10.2023	04.10.2023	05.10.2023	06.10.2023
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау 8.00-8.20	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру 8.00-8.20	Әңгімелесу: "Ата-ананың баланы балабақшаға апару және одан алып қайтуға кезіндегі әрекеттері", "Балаға қоршаған ортадағы заттардың атауын атап айтқызу және сол заттар туралы сұрақтарды қою ерекшеліктері".				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа	"Еңбекке баулу" Мақсат-міндеттері. Балаларға қуыршақ киімдері мен төсек жабдықтарын жуу кезінде педагогке көмектесуді	"Еңбекке баулу" Мақсат-міндеттері. Балаларды тарақтарды тазарту жұмыстарында педагогке көмектесуді үйрету: суланған	"Еңбекке баулу" Мақсат-міндеттері. Балалардың еңбекке дұрыс көзқарасын қалыптастыру, өз-өздеріне қызмет етуге	"Еңбекке баулу" Мақсат-міндеттері. Балаларды таза, ұқыпты болуға, дербес әрекеттерін жетілдіре түсуге, ұйымшылдыққа	"Еңбекке баулу" Мақсат-міндеттері. Балаларды топ бөлмесіндегі реттілікті сақтауды үйрету: үстел, орындықтардың, сөрелердің шаңын сүрту. Ойнап болған соң ойыншықтарын орын-орнына жинауға тәрбиелеу.

әрекеттер) **8.20-8.40**	үйрету: балаларды жұмысқа кірісу алдында жұмыс алжапқыштарын киюді үйрету; жууға және кептіруге қажетті керек-жарақтарды, сондай-ақ жұмыс орнын дайындау, сабынды қолдана білу іскерліктерін дамыту.	тарақтарды шаю, оларды щеткалармен тазалау.	іскерліктерін дамыту.	тәрбиелеу.	
	"Мынау қай пішін" №7 дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттері. Түстерді ажыратуды жаттықтыру; ойлау қабілеттерін, қабылдау, ес, зейін процестерін дамыту. **(сөйлеуді дамыту)** **"Үлкен-кіші"№9 дамытушы ойыны.** Мақсат-міндеттер: ұқсас жұп заттарды, суреттерді салыстырып, олардағы ұқсастықтар мен айырмашылықтарды табу қабілеттерін, қабылдау, зейін қабілеттерін дамыту. Барысы. Салыстыруға бірінші зат немесе сурет балаларға біраз уақыт көрсетеді. Содан кейін екінші зат не суретке көңіл аударылады. Басты міндет - заттардың не суреттердің несімен ұқсамайтынын айту. **(танымдық дағдылар, сөйлеуді дамыту)**	**"Қай жерде шырылдады?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Дыбыстың қай жерден шыққанын анықтау; алдын ала дайындық жұмысы: қоңыраушаны дайындайды. **(музыка)** **Үстел үсті ойындары: "Түрлі түсті моншақтарды тізу"№11** Мақсат-міндеттері: логикалық ойлауды, қолдың ұсақ моторикасын дамыту. **(танымдық дағдылар, құрастыру, сөйлеуді дамыту)**	**"Сиқырлы суреттер"№4 сюжетті суреттер көрсету.** Мақсат-міндеттері. Тақырыпқа байланысты сұрақтар қою. Балалардан сұрақтарға толық жауапты талап ету. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)** **Қадыр Мырза Әлидің "Сары" атты тақпағын жаттау.** Сәлем беріп, Сән көріп, Сүйгеніңді ал, Бәрін ал! Сары шабдал, Сары өрік, Сары ірімшік, Сары бал. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)**	**"Менің сүйікті ертегім"№19 дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың кейбір ағаштар мен бұталардың (діңі, жапырақтары, жемістері мен тұқымдары) пайда болуы туралы білімдерін бекіту. Барысы: педагог бір баланы "орманшы" етіп таңдайды, қалған балалар орманшының көмекшілері болады. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)** **"Танып ал да атын ата"№15 үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларды суреттегі кескінге ұқсас заттарды табуға жаттығу, зейінділікке тәрбиелеу, балалардың сөйлеу тілін қалыптастыру. **(сөйлеуді дамыту)**	**"Қуыршақты серуенге даярлайық" №1 дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың киім-кешек және киіну тәртібі туралы білімдерін бекіту және нақтылау. Сөздік қорларын байыту және толықтыру. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)** **"Қуыршақ қонаққа барады"№1 дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Ұзын - қысқа, жуан - жіңішке, ұзындығы бірдей деген өлшемдерді салыстыруды жаттықтыру. **(танымдық дағдылар, сөйлеуді дамыту)**

Таңертеңгі жаттығу 8.40-9.00	**(Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі) (орамалмен)** 1. Бастапқы қалып аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 1.1. Балалар орамалдарымен беттерін жауып, "тауып ал" дейді. 1.2. Бастапқы қалып (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 2.1. Оңға бұрылу, қолдарын созу, орамалдарын умаждап "жуамыз" дейді. 2.2. Бастапқы қалып (дәл осы жаттығу сол жаққа қайталанады және 4 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып жерде отырады, аяқ алшақ, орамалдар тізе үстінде. 3.1. Жерге шалқасынан жатып, орамалдармен беттерін жауып "ұйықтайық" дейді. 3.2. Бастапқы қалып (жаттығу 3 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып аяқ бірге, дене бос, қол төменде. 4.1. Орамалдарын көкірек тұсында ұстап, бір орында тұрып секіру. 4.2. Бастапқы қалып (жаттығу 3 рет қайталанады). **(дербес әрекет, дене шынықтыру)**				
Таңғы ас 9.00-9.30	"Ат - адамның қанаты, ас - адамның қуаты" деген мақал-мәтелді балаларға айтқызу; балаларға тамақты кішкене бөліктерге бөліп жеу керектігін айту; тыныш отырып тамақтануды үйрету; тамақ ішер алдында балалар бір-біріне астың дәмді болуын тілеп, тамақтан соң алғыс айтулары. Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттері. Өзін-өзі күту, тамақтану, мәдениетті қарым-қатынас негіздерін дамыту. Кесе, шыны, пияла. Оларсыз шай құя ма? Қасықсыз тамақ жемейді, Бәрінің атын не дейді? Өлең жолдарын оқу арқылы, балалардың тәбетін ашу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, сөйлеуді дамыту, көркем сөзді қайталау)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық 9.30-9.55	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттері. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетке мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Бақыт толы шеңберге, Шаттық толы шеңберге Қол ұстасып келдік біз, Жан достармыз енді біз. **(коммуникативтік дағдылар, сөйлеуді дамыту)**	**"Нан дастарханға қалай келеді?" №7 дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Аз және көп заттарды ажыратуды, салыстыруды жаттықтыру; ойлау қабілеттерін дамыту. **(танымдық дағдылар, сөйлеуді дамыту)**	**"Не жоқ"№10 дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Көп және біреу қатынастарын білуді үйрету; заттардың тең, тең емес топтарын салыстыру. **(танымдық дағдылар, сөйлеуді дамыту)**	**"Жалпы атауын ата"№10 дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Заттарды топтастыруға жаттықтыру, өз бетінше тапсырманы орындауды дағдыландыру, ойлау қабілетін дамыту. **(танымдық дағдылар, сөйлеуді дамыту)**	**"Танып ал да, атын ата" №15 дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Заттың түр-түсін, пішінін, атын атауды жаттықтыру; сөздік қорын молайту; ойлау қабілетін дамыту. **(коммуникативтік дағдылар, сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**
Білім беру ұйымының	**Дене шынықтыру**	**Дене шынықтыру**	**Музыка**	**Дене шынықтыру**	**Қазақ тілі**

кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет 9.55-10.35	"Допты қуып жет"№5. Мақсат-міндеттері. Балаларды бірінің артынан бірі аяқтың ұшымен және өкшемен сап түзеп жүруге жаттықтыру; сапқа өз еріктерімен тұру қабілеттерін дамыту; тұрған заттың басына доп тигізу арқылы жоғары секіру және допты аяқпен қайшылап ұстап, отырып-тұрып домалату іскерліктерін жетілдіру. **"Төбеде доп қуу"№10 қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Кішкентай доптарды домалатуды үйрену.	"Допты тордан лақтыр"№9. Мақсат-міндеттері. Балаларды тұрған заттың басына доп тигізу арқылы жоғары секіру және допты аяқпен қайшылап ұстап, отырып-тұрып домалату іскерліктерін бекіту, ұйымдастырылған іс-әрекетті пысықтау. **"Шарлармен алмасу"№12 қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Допты жерге лақтыру арқылы, допты секіртіп себетке түсіруді үйрету.	"Ару күз". Мақсат-міндеттері. Балалардың музыканы тыңдауға қызығушылықтарын арттыру; әнді тыңдай отырып, оның сын-сипатын ажыратуды үйрету; әннің сөздік мағынасын түсініп, бірге айта білу қабілетін қалыптастыру; музыка әуенімен бірге би ырғақтарын жасай білу дағдысын жетілдіру; дыбысты есту қабілетін жетілдіру; күз кереметтері туралы ұғымдарын кеңейту. Музыка әуенімен бірге би ырғақтарын билеу дағдысын қалыптастыру; дыбысты есту және қабылдау қабілетін дамыту. Балаларды адамгершілік қарым-қатынас пен ізгілік ережелеріне тәрбиелеу; эстетикалық талғамы мен ұйымдастырылған іс-әрекетке қызығушылықтарын арттыру.	"Өз үйіңді тап"№1. Мақсат-міндеттері. Балаларды бірінің артынан бірі аяқтың ұшымен және өкшемен сап түзеп жүруге жаттықтыру; сапқа өз еріктерімен тұру қабілетін жетілдіру; тұрған заттың басына допты тигізу арқылы жоғары секіру және қиғаш тақтайдың үстімен жүру дағдысын жетілдіру. **"Тым-тырақай"№13 қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Бірінің артынан бірі тұрып, еңіс тақтайдың үстімен жүруді үйрету.	"Алтын күз. Сап-сары жапырақтар". Мақсат-міндеттері. Қазақ тілін тыңдауды үйрету, күзгі табиғат, күзгі еңбек түрлерімен, күз мезгілінің белгілерімен таныстыру, жапырақтар, көгөністер мен жемістерге тән түстерді атауға жаттықтыру. **"Өзім және отбасым"№7 дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Ағаш жапырақтарының үлкен және кішкентай жапырақтарын сәйкестендіру. **(сөйлеуді дамыту)**
Серуенге дайындық 10.35-10.55	Балаларға өз киімдерін тануды, атауды, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен 10.55-12.00	**Гүлзарларды бақылау. №8 (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Бақылау барысында	**Бақшадағы өсімдіктерді бақылау. № 13 (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері.	**Күнді бақылау №1 (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Күннің көзі жылу мен	**Күзгі жәндіктерді №9 бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Судың қасиеттері туралы	**Жаңбырлы күн туралы сөйлесу №11(немесе бақылау). (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Балаларды табиғат құбылыстарын сезіне білуге баулу; табиғи құбылыстары туралы білімді бекіту; жаңбырлы

	теректің құрылымының ерекшеліктерімен таныстыру. **Тақпақ.** Жақсылықты қолдаймыз, Табиғатты қорғаймыз. Терек егеміз бақтарға, Айналасын қоршаймыз. - Балалар, бұл терек ағашы. Терек ағашына жақындау. - Терек - жылдам өсетін ағаш. Ерте көктемде жапырағы шықпай тұрып, сырға секілді ақ гүл жарады. Жапырағы жұмыртқа пішіндес, жиектері аратісті. Жапырақтары гүлдеген кезде терек жасыл қалпақ киген сияқты, жазда теректен мамық ұшады. Ағаштың жапырақтарымен бірге бұтақтар тәж деп аталады. Терек ауаны жақсы тазартады, ағаштың тамыры жерден ылғал алады, ол көп жылу береді. Терек ағашы жұмсақ, жеңіл болады, одан қағаз бен сіріңке, ойыншықтар жасайды. **Еңбек әрекеті:** терек жапырақтарын жинау, балаларды еңбек нәтижесіне өз үлестерін қосуды үйрету. **"Паравоз"№4 қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды белгі бойынша	Балалардың суды ұқыпты пайдалану туралы түсініктерін қалыптастыру. Судың қасиеттері туралы білімдерін нығайту, температурасы әртүрлі болатынын айту, суда кейбір заттар батып кетеді, басқалары судың бетіне шығады. Бақылау барысы: балалардың назарын судың қасиеттеріне аудару: сұйық, әртүрлі температурада болу мүмкіндігі (ыстық, суық). Су мөлдір, онда бәрі көрінеді. Ыстық күнде бассейнде су тез қызады. Тоғандағы, өзендегі, көлдегі су жазда қызады, адамдар шомылуға барады. Асфальтқа шашыраған судың қаншалықты тез кебетінін көрсету. Үлкен балалармен суға қандай заттар батып жатқанын, қайсы батпайтынын анықтау. Неліктен олар жүзіп немесе батып бара жатқанын анықтау. **Еңбек әрекеті:** құрап қалған шөптерді жинау (тәрбиешінің көмегімен). Мақсат-міндеттері. Балаларды қарапайым еңбек дағдыларына баулу. Құралдары: қолғаптар, қаптар. Педагог балалардың	жарықтың негізгі көзі болатынын ұғындыру, күннің шығуын қадағалауды жалғастыру. Күнің сәулесі туралы айту. Тақпақ. Алақай, алақай! Күн шықты, күн шықты, Жер үстіне нұр шықты! **"Аяғымызбен жер тебеміз"№16 ойыны.** Мақсат-міндеттері. Достыққа, белсенділікке, ұйымшылдыққа баулу. Балалар екі топқа бөлінеді. Әр топта өз тулары болады. Әр тудың қорғаушысы болады. Ту қорғаушылар тудың қасында тұрады. Басқа балалар қарсыластарын өз тобына ауыстырулары керек. Екі топтың ортасынан сызық сызылады да, қарсыластарына қарама-қарсы тұрады. Бір-бірінің қолдарынан ұстап, өз топтарына тартып алуға тырысады. Сөйтіп қай топ балаларды көп жинай алса, сол топ жеңіске жетеді. Жеңілген топтың туына шабуыл жасалады. Егер де туларын қорғап қалса, ойын жалғаса береді. **"Күн мен түн"№9 (кегли) ойын жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері.	түсініктерді тиянақтау; табиғи құбылыстарға қызығушылықты арттыру. Іс-тәжірибеде: құйылатыны, төгілетіні, ыдыста, шалшықта қозғалмай тұратынын анықтау. Салқын, жылы, ыстықта кеуіп кетеді дегенді айтқызу. Іс-тәжірибеде судың адамның, өсімдіктердің тіршілігіне ықпалына көңіл аудару. Гүлзарды суару, таза ас суын ішкізу. Іс-тәжірибеде суды асфальтқа төгіп, күннің көзінде кебуін бақылату. Балаларға "кеуіп кетеді" дегенді айтқызу. **Еңбек әрекеті:** гүлзарда өскен гүлдерді суару. Мақсат-міндеттері. Балалардың қарапайым еңбек дағдыларына баулу. Құралдары: су құйғыштар. **"Жасырынбақ"№20 қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды қырағылыққа, дәлдікке үйрету. Ойынға қатысушы балалар бір қатарға тұрады. Тәрбиеші ақсүйекті қолына алып, балалардың ту сыртына	күні қажет заттарды еске түсіру. **"Күн мен жаңбыр" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды белгі бойынша жан-жаққа шашырап жүгіруге және бір-біріне соғылмай, бір жерге жиналуға дағдыландыру; вестибуляр аппаратын, кеңістікті бағдарлау қабілетін жетілдіру; ептілікке, достыққа тәрбиелеу. Балалар алаңның бір шетінде тұрады. Тәрбиеші: "Аспан ашық, күн шығып тұр! Серуенге шығуға болады," – дейді. Балалар алаңда жүгіріп жүр. "Жаңбыр! Тез-тез үйге жүріңдер!" - деген белгіні естіп, бәрі өз орындарына қарай жүгіріп келіп, орындықтардың артына отырады. Тәрбиеші қайтадан: "Күн шықты! Барыңдар, серуендеңдер", – дейді, ойын қайта басталады. **"Тауық қорадағы түлкі"№18 жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Дәлдікке, ептілікке бейімдеу, бір қолмен қапты көлденең нысанға лақтыру жаттығуына машықтандыру. Құралдар: лақтыруға арналған құм салынған қаптар. **Еңбек әрекеті:** бақшадағы көгөністерді суару. Мақсат-міндеттері. Су құйғышпен әрекет етуге машықтандыру, қамқорлыққа тәрбиелеу. **Балалардың еркін ойындары.**

	жұптарға жиналуды және жан-жаққа тарап жүгіруге дағдыландыру. Құралдар: таратпалы таңбалауыштар (гүлдер мен аралар). **"Допты ұстап ал"№9 ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Ептілікті, реакция жылдамдығын дамыту; доппен ойындарға қызығушылықты арттыру. **Дене тәрбиесі бойынша жеке жұмыстар.** Мақсат-міндеттері. Допты қағып алу және лақтыру жаттығулары. **Балалардың еркін ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларға өз бетінше ойын тақырыбын таңдауды үйрету.	шөптерге аллергиясын ескеру тиіс. **"Қасқырлармен лақтар"№5 қимылды ойыны. (дене шынықтыру, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Балаларды шыдамдылыққа тәрбиелеу. Балалар ойын алаңында айналып жүріп: Толқиды теңіз бір, Толқиды теңіз екі, Толқиды теңіз үш, Толқиды теңіз төрт. Тәрбиеші белгісі бойынша: "Толқын мұз бол!"- дегенде балалар қозғалмай қалу керек. **"Доп кімде"№25 қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері .Балаларды шеңберге тұрып, бойымен жүруге және жүгіруге бейімдеу; вестибуляр аппатарын дамыту; ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ақырын-ақырын итеріп, Әткеншекті қозғалтамыз. Жылдам-жылдам жүгіріп, Шеңберді айналдырамыз. Д. Ахметова. Педагог барлық балалардың бірыңғай қимылдауын қадағалап жүру керек. Шеңбер	Балаларды кегли арасымен баяу және епті лекпен өтуге дағдыландыру; көз мөлшерін, тепе-теңдікті, вестибуляр аппаратын дамыту. Құралдар: кеглилер. **Еңбек әрекеті:** алаңдағы ағаштардан түскен құрғақ бұтақтарды жинау. Мақсат-міндеттері. Балаларды еңбекқорлыққа тәрбиелеу. **Балалардың еркін ойыны.**	шығады да, алысқа лақтырады. Балалар ақсүйектің лақтырылған бағытын көрмеуі керек. "Ақсүйек" жерге түскеннен кейін тәрбиеші: "Ақсүйекті іздеңдер, кім жылдам табар екен? - дейді. Ойынның шарты бойынша ақсүйекті тауып алған бала басқаларына білдірмей, тәрбиешіге әкеліп беруі керек. Егер балалардың бірі байқап қалса, ақсүйекті тауып алған баланы қуып жетіп, денесіне қолын тигізуі керек. Сонда ақ сүйек өзіне беріледі. Сөйтіп, ақсүйекті ешкімге жеткізбей тәрбиешіге табыс еткен бала жеңімпаз аталады. Өз бетінше ойынды ұйымдастыруды дамытуды жалғастыру, ереженің нормасын және тәртібін орындау. **Еңбек әрекеті:** гүлді күту. Мақсат-міндеттері. Учаскеде өсетін өсімдіктерді өз бетінше қорғауды үйрету; гүлге ұқыпты қарауды және сүюді тәрбиелеу. **"Соқыртеке"№26 ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Сұраққа жауап беруді және жауабын түсіндіруді	

		бойымен жүргізу үшін, балаларды бір жаққа бұрып, беттерін шеңбер ортасына қарату керек. Балалардың ойынды меңгерудегі басты міндеті - аса жылдам жүгірмеу. Әрбір бала қимылдау кезінде шеңбердің бір жақ бойымен жүріп, бүкіл шеңбердің жылжып жатқанын бақылайды.		үйрету. - Балалар, жазда қар жауа ма? Күн шығып тұр ма, жаңбыр жауып тұр ма? Қараңғы және жарық жерде өсіп тұрған өсімдіктерді қадағалау, күнге тартылатын өсімдіктер қозғалысына көңіл бөлу. Өсімдіктер өсу үшін жарық қажет. **Балалардың еркін ойыны.**	
Серуеннен оралу 12.00-12.20	Балаларды киімдерін жүйелі түрде шешуге дағдыландыру, шкаф сөрелеріне киімдерін орналастыру, қолдарын жуу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Түскі ас 12.20-13.00	"Ат - адамның қанаты, ас - адамның қуаты" деген мақал-мәтелді балаларға айтқызу; балаларға тамақты кішкене бөліктерге бөліп жеу керектігін айту; тыныш отырып тамақтануды үйрету; тамақ ішер алдында балалар бір-біріне астың дәмді болуын тілеп, тамақтан соң алғыс айтулары. Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттері. өзін-өзі күту, тамақтану, мәдениетті қарым-қатынас негіздерін дамыту. Кесе, шыны, пияла Оларсыз шай құя ма? Қасықсыз тамақ жемейді, Бәрінің атын не дейді? Өлең жолдарын оқу арқылы балалардың тәбетін ашу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, сөйлеуді дамыту, көркем сөзді қайталау)**				
Күндізгі ұйқы 13.00-15.10	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай туғызу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары 15.10-15.30	Ауыр тастар көтеру. Алақанды жұмып, қолды жартылай көтеріп-түсіру. Жалпақтабандықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру. Алған білімдерін бекітіп, мәдени-гигиеналық дағдыларын орындау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Бесін ас 15.30-16.00	"Ат - адамның қанаты, ас - адамның қуаты" деген мақал-мәтелді балаларға айтқызу; балаларға тамақты кішкене бөліктерге бөліп жеу керектігін айту; тыныш отырып тамақтануды үйрету; тамақ ішер алдында балалар бір-біріне астың дәмді болуын тілеп, тамақтан соң алғыс айтулары. Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттері. Өзін-өзі күту, тамақтану, мәдениетті қарым-қатынас негіздерін дамыту. Кесе, шыны, пияла Оларсыз шай құя ма? Қасықсыз тамақ жемейді, Бәрінің атын не дейді? Өлең жолдарын оқу арқылы балалардың тәбетін ашу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, сөйлеуді дамыту, көркем сөзді қайталау)**				
Балалардың дербес	**Сөйлеуді дамытудан**	**Математика**	**Қоршаған ортамен**	**Құрастырудан ойын-**	**Сурет салудан ойын-жаттығу.**

әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер) 16.00-16.30	**ойын-жаттығу.** Қызыл сары, сап-сары.. атты тақпақты жаттау. Дауысты [ұ], [ү] дыбыстары. Мақсат-міндеттері. Балаларға күзгі құбылыстың бірі, жапырақтардың түсуі жөнінде мағлұмат беру, ересектің соңынан күз туралы көркем сөзді қайталап, жаттауды үйрету. **"Торғайлар мен қарғалар" театрландырылған ойын.** Мақсат-міндеттері. зейінді, төзімділікті,ептілікті дамыту. Барысы: балалар екі топқа бөлінеді: "Торғайлар" және "Қарғалар"; содан кейін бір-біріне арқаларымен екі қатарда тұрады. Педагог атаған топ ұстап алады; аты аталмаған топ "үйлерге" қашады (орындықтарда немесе белгілі бір сызыққа дейін). Педагог баяу сөйлейді: «Қар... - ға ... - лар...». Осы сәтте екі топ қашып кетуге дайын болады. Қарапайым нұсқа: педагог атаған топ қол шапалақтайды, ал екінші топ орындарында қалады. **(көркем әдебиет)**	**негіздерінен ойын-жаттығу.** "Үлкен заттарды тап"№1. Мақсат-міндеттері. Балалардың "көп", "біреу", "бірде-біреуі жоқ" деген ұғымдарды ажырату дағдыларын жетілдіру; заттарды бір қатарға, реті бойынша, бір бағытта солдан оңға қарай оң қолымен орналастыру дағдыларын қалыптастыру; қолдың ұсақ моторикасын, көз мөлшері, зейінді, есте сақтау қабілетін, жағымды эмоцияларды дамыту. **"Ұшады ұшпайды, өседі өспейді" театрландырылған ойын.** Мақсат-міндеттері. Балалардың танымдық қабілетін дамыту. Барысы: педагог затты атайды, егер ол ұшса, балалар қолдарымен қанат қағуды көрсетеді; егер ол ұшпаса, олар қолдарын тізеге қояды. Егер ол өссе, олар қолдарын жоғары көтереді, егер өспесе, олар қолмен жабады. **(көркем әдебиет)** **Вариативті компонент/Әлеумет** "Жеміс-көгөніс дүкені"	**таныстырудан ойын-жаттығу.** Ағаш па гүл ма.№7 Мақсат-міндеттері. Балаларды аула сыпырушының жұмысымен таныстыру; аула сыпырушының атқаратын жұмысының ерекшелігі мен еңбек нәтижесінің маңызы туралы түсініктерін кеңейту. **Дидактикалық ойын. "Аула сыпырушының құралдарын тап".** Мақсат-міндеттері. Аула сыпырушының құралдарын тауып, құралдың атауын атауды үйрету. **"Күлкілі маймылдар" театрландырылған ойын.** Мақсат-міндеттері. Зейінді, бақылауды, реакция жылдамдығын дамыту. Барысы: балалар шашыраңқы тұрады (маймылдар). Олардың алдында бала - хайуанаттар бағына келуші, ол әртүрлі қимылдар мен қимылдарды орындайды. "Маймылдар" баланың іс-әрекеттерін қайталайды. **(көркем әдебиет)**	**жаттығу.** "Арнайы көліктер"№11. Мақсат-міндеттері. Балаларды құрастыруға икемді қағазды жұмарлау, бүктемелеу, жыртып алу амалдарымен, қасиеттерімен таныстыру; қағазды жыртып алып, қолдағы кескінді белгілі пішінге, жапыраққа, ұқсатуды үйрету; күз мезгілі жөнінде ұғымдарды кеңейту, жапырақтардың сарғайып түсуі жөніндегі түсініктерді анықтау. **Өз үйімізді тұрғызамыз.** Мақсат-міндеттері. Күзгі жапырақтарды ағаш бұталарына жапсыру, тиянақтылыққа, ұқыптылыққа баулу. **(жапсыру)** **"Әлемге саяхат" театрландырылған ойын.** Мақсат-міндеттері. Өз мінез-құлқын ақтай білу, сенімі мен қиялын дамыту, балалардың білімін дамыту. Барысы: балаларға әлемді саяхаттау ұсынылады. Олар өздерінің жолдары қайда жатқанын анықтауы керек (шөл даламен, тау соқпағымен, батпақпен, орман, джунгли, кememен мұхиттың арғы жағына. Мінез-құлқын соған	"Күзгі ағаш". Мақсат-міндеттері. Балаларды қылқалам арқылы ағаштарда өскен және ағаштардан жерге түсіп, жерде жатқан сары жапырақтарды салуды үйрету; күз мезгілі туралы, жапырақтардың сарғайып, түскені жөнінде түсініктерін кеңейту. **Саусақ жаттығуы. "Жапырақтар ұшты".** Қолдар – жапырақ екен, (алақандарды жайып, саусақтарды тікірейтіп, ары-бері айналдыру) Бұтада отыр екен. (саусақтарды жұдырықтарға қысып алу) Жел соғып жұлып алса, (алақандарды ашу) Ұшады жеке-жеке. (саусақтармен еркін қимылдау) **(сөйлеуді дамыту)** **"Түстер туралы ертегі" оқып беру.** Мақсат-міндеттері. Балаларды көркем сөзді мұқият тыңдап, мазмұнын дұрыс түсінуге баулу. Ерте, ерте ертеде, ешкі жүні бөртеде қызыл, сары, көк бояулар өмір сүріпті. Олар өте тату-тәтті болыпты. Күндердің күндері олар қызықты оқиғаларға тап болады. Бір күні қызыл түс сары түске қонаққа келеді. Бір мезетте үй ішіндегі шам сөніп қалады. Түстер бір-бірімен соқтығысып жүргенде тағы бір түс пайда болады. Ол Қызғылт сары түс екен. Жаңбыр жауып тұрған кезде болған оқиға Көк бояу мен кіші қарындасы Сары бояу жаңбырдан қорқып, емен ағашының астына тығылады. Жаңбыр қатты жауғаннан бояулары езіле бастайды, олардың бояулары араласқан кезде Жасыл бояу пайда болады. Ары қарай мынандай жағдай болды. Көк түс өзінің қуанышын бөлісейін деп осы қуанышымен Қызыл бояумен бөліспек болып, Қызыл бояуды құшақтап алғанда Күлгін түс пайда болады. Солай осы өмірге жаңадан Қызыл сары, Жасыл, Күлгін түстер пайда болған екен. Барлық бояулар қол ұстасып, үлкен шеңбер жасайды. Осыдан кемпірқосақ пайда болады. **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен танысу)** **"Түрлі-түсті моншақтар" жаттығуы.** Мақсат-міндеттері. Негізгі түстер (көк, қызыл,

		ойыны. Мақсат-міндеттері. Балаларды жемістер мен көгөністер дүкеніндегі сатушының қызметімен таныстыру; жемістер мен көгөністердің атауларын жатқа айта білу қабілетін қалыптастыру; жемістер мен көгөністерді пайдаланар алдында тазалық ережелерін сақтауды үйрету; сатушы және тауар сатып алушы қарым-қатынасының ерекшеліктерін, теңге туралы ұғымдарын кеңейту. **"Құйыршығын тап"№2 ойын-жаттығуы.** Мақсат-міндеттеір. Сатушыға қажет құралдардың атауларын пысықтау.		сәйкес өзгертуі керек. **(көркем әдебиет)**	сары, жасыл) туралы білімдерін нығайту. Қолдың ұсақ моторикасын дамыту. Түрлі түсті моншақтарды алақанмен домалақтау, ермексаздан үзіп алу, есуді үйрету. **(мүсіндеу)**
Балалармен жеке жұмыс **16.30-16.50**	**Гүлзарларды бақылауды жалғастыру.№8 (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Бақылау барысында теректің құрылымының ерекшеліктерімен таныстыру. **Тақпақ.** Жақсылықты қолдаймыз, Табиғатты қорғаймыз. Терек егеміз бақтарға, Айналасын қоршаймыз. - Балалар, бұл терек	**Бақшадағы өсімдіктерді бақылауды жалғастыру.№13 (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Балалардың суды ұқыпты пайдалану туралы түсініктерін қалыптастыру. Судың қасиеттері туралы білімдерін нығайту, температурасы әртүрлі болатынын айту, суда кейбір заттар батып	**Күнді бақылауды жалғастыру. №1(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Күннің көзі жылу мен жарықтың негізгі көзі болатынын ұғындыру, күннің шығуын қадағалауды жалғастыру. Күнің сәулесі туралы айту. Тақпақ. Алақай, алақай! Күн шықты, күн шықты, Жер үстіне нұр шықты!	**Күзгі жәндіктерді бақылауды жалғастыру. №9(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Судың қасиеттері туралы түсініктерді тиянақтау; табиғи құбылыстарға қызығушылықты арттыру. Іс-тәжірибеде: құйылатыны, төгілетіні, ыдыста, шалшықта қозғалмай тұратынын анықтау. Салқын, жылы, ыстықта	**Жаңбырлы ауа райы туралы сөйлесуді (немесе бақылауды) жалғастыру. №11 (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Балаларды табиғат құбылыстарын сезінуді үйрету; табиғи құбылыстары туралы білімді бекіту; жаңбырлы күні қажет заттарды еске түсіру. **"Кім баяу"№27 қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды белгі бойынша жан-жаққа шашырап жүгіруге және бір-біріне соғылмай, бір жерге жиналуға дағдыландыру; вестибуляр аппаратын, кеңістікті бағдарлау қабілетін жетілдіру; ептілікке, достыққа тәрбиелеу. Балалар алаңның бір шетінде тұрады. Тәрбиеші: "Аспан ашық, күн шығып тұр! Серуенге шығуға

	ағашы. Терек ағашына жақындау. - Терек - тез өсетін ағаш. Ерте көктемде жапырағы шықпай тұрып, сырға секілді ақ гүл жарады. Жапырағы жұмыртқа пішіндес, жиектері аратісті. Жапырақтары гүлдеген кезде терек жасыл қалпақ киген сияқты, жазда теректен мамық ұшады. Ағаштың жапырақтарымен бірге бұтақтар тәж деп аталады. Терек ауаны жақсы тазартады, ағаштың тамыры жерден ылғал алады, ол көп жылу береді. Терек ағашы жұмсақ, жеңі болады, одан қағаз бен сіріңке, ойыншықтар жасайды. **Еңбек әрекеті:** терек жапырақтарын жинау, балаларды еңбек нәтижесіне өз үлестерін қосуды үйрету. **"Доп кімде"№25 қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды белгі бойынша жұптарға жиналуға және жан-жаққа тарап жүгіруге дағдыландыру. Құралдар: таратпалы таңбалауыштар: гүлдер мен аралар. **"Допты ұстап ал"№9 ойыны. (дене шынықтыру)**	кетеді, басқалары судың бетіне шығады. Бақылау барысы: балалардың назарын судың қасиеттеріне аудару: сұйық, әртүрлі температураға ие болу мүмкіндігі (ыстық, суық). Су мөлдір, онда бәрі көрінеді. Ыстық күнде бассейнде су тез қызады. Тоғандағы, өзендегі, көлдегі су жазда қызады. Адамдар суға шомылуға барады. Асфальтқа шашыраған судың жылдам кебетінін көрсету. Үлкен балалармен суда қандай заттар суға батып жатқанын, қайсы батпайтынын анықтау. Оның себептерін анықтау. **Еңбек әрекеті:** құрап қалған шөптерді жинау (тәрбиешінің көмегімен). Мақсат-міндеттері. Балаларды қарапайым еңбек дағдыларына баулу. Құралдары: қолғаптар, қаптар. Педагог балалардың шөптерге аллергиясы болуын ескеру керек. **"Қазан доп "№24 қимылды ойыны. (дене шынықтыру, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Балаларды шыдамдылыққа	**"Соқыртеке"№26 ойыны.** Мақсат-міндеттері. Достыққа, белсенділікке, ұйымшылдыққа баулу. Балалар екі топқа бөлінеді. Әр топта өз тулары болады. Әр тудың қорғаушысы болады. Ту қорғаушылар тудың қасында тұрады. Басқа балалар қарсыластарын өз тобына ауыстырулары керек. Екі топтың ортасынан сызық сызылады да, қарсыластарына қарама-қарсы тұрады. Бір-бірінің қолдарынан ұстап, өз топтарына тартып алуға тырысады. Сөйтіп қай топ балаларды көп жинай алса, сол топ жеңіске жетеді. Жеңілген топтың туына шабуыл жасалады. Олар туларын қорғап қалса, ойын жалғаса береді. **"Айгөлек" №23 ойын жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды кегли арасымен баяу және ептілекпен өтуге дағдыландыру; көз мөлшерін, тепе-теңдікті, вестибуляр аппаратын дамыту. Құралдар: кеглилер. **Еңбек әрекеті:** алаңдағы ағаштардан түскен құрғақ	кеуіп кетеді дегенді айтқызу. Іс-тәжірибеде судың адамның, өсімдіктердің тіршілігіне ықпалына көңіл аудару. Гүлзарды суару, таза ас суын ішкізу. Іс-тәжірибеде суды асфальтқа төгіп, күннің көзінде кебуін бақылату. Балаларға "кеуіп кетеді" дегенді айтқызу. **Еңбек әрекеті:** гүлзарда өскен гүлдерді суару. Мақсат-міндеттері. Балаларды қарапайым еңбек дағдыларына баулу. Құралдары: су құйғыштар. **"Ақсүйек" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды қырағылыққа, дәлдікке үйрету. Ойынға қатысушы балалар бір қатарға тұрады. Тәрбиеші ақсүйекті қолына алып, балалардың ту сыртына шығады да, алысқа лақтырады. Балалар ақсүйектің лақтырылған бағытын көрмеуі керек. "Ақсүйек" жерге түскеннен кейін тәрбиеші: "Ақсүйекті іздеңдер, кім жылдам табар екен? - дейді. Ойынның шарты бойынша ақсүйекті тауып	болады," – дейді. Балалар бүкіл алаңда жүгіріп жүр. "Жаңбыр! Тез үйге жүріңдер!" - деген белгіні естіп, бәрі өз орындарына қарай жүгіріп келіп, орындықтардың артына отырады. Тәрбиеші қайтадан: "Күн шықты! Барыңдар, серуендеңдер," – дейді, ойын қайта басталады. **"Қапты көлденең нысанға лақтыру" жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Дәлдікке, ептілікке бейімдеу, бір қолмен қапты көлденең нысанға лақтыру жаттығуына машықтандыру. Құралдар: лақтыруға арналған құм салынған қаптар. **Еңбек әрекеті:** бақшадағы көгөністерді суару. Мақсат-міндеттері. Су құйғышпен әрекет етуге машықтандыру, қамқорлыққа тәрбиелеу. **Балалардың еркін ойындары.**

	Мақсат-міндеттері. Ептілікті, реакция жылдамдығын дамыту; доппен ойындарға қызығушылықты арттыру. **Дене тәрбиесі бойынша жеке жұмыстар.** Мақсат-міндеттері. Допты қағып алу және лақтыру жаттығулары. **Балалардың еркін ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларға өз бетінше ойын тақырыбын таңдауды үйрету.	тәрбиелеу. Балалар ойын алаңында айналып жүріп: Толқиды теңіз бір, Толқиды теңіз екі, Толқиды теңіз үш, Толқиды теңіз төрт». Тәрбиеші белгісі бойынша: "Толқын мұз бол!"- дегенде балалар қозғалмай қалу керек. **"Қасқыр қақпан"№23 қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Балаларды шеңберге бойымен жүруге және жүгіруге бейімдеу; вестибуляр аппатарын дамыту; ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ақырын-ақырын итеріп, Әткеншекті қозғалтамыз. Жылдам-жылдам жүгіріп, Шеңберді айналдырамыз. Д. Ахметова. Педагог барлық балалардың бірыңғай қимылдауын қадағалап жүру керек. Шеңбер бойымен жүргізу үшін, балаларды бір жаққа бұрып, шеңбер ортасына қарату керек. Балалардың ойынды меңгерудегі басты міндеті - аса жылдам жүгірмеу. Әрбір бала қимылдау кезінде шеңбердің бір жақ бойымен жүріп, бүкіл	бұтақтарды жинау. Мақсат-міндеттері. Балаларды еңбекқорлыққа тәрбиелеу. **Балалардың еркін ойыны.**	алған бала басқаларына білдірмей, тәрбиешіге әкеліп беруі керек. Егер балалардың бірі байқап қалса, ақсүйекті тауып алған баланы қуып жетіп, денесіне қолын тигізуі керек. Сонда ақсүйек өзіне беріледі. Сөйтіп, ақсүйекті ешкімге жеткізбей тәрбиешіге табыс еткен бала жеңімпаз аталады. Өз бетінше ойынды ұйымдастыруды дамытуды жалғастыру, ереженің нормасын және тәртібін орындау. **Еңбек әрекеті:** гүлді күту. Мақсат-міндеттер: учаскеде өсетін өсімдіктерді өз бетінше қорғауға үйрету; гүлге ұқыпты қарауға және сүюге тәрбиелеу. **"Кішкене өзен арқылы"№19 ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Сұраққа жауап беруді және жауабын түсіндіруді үйрету. - Балалар, жазда қар жауа ма? Күн шығып тұр ма, жаңбыр жауып тұр ма? Қараңғы және жарық жерде өсіп тұрған өсімдіктерді қадағалау, күнге тартылатын өсімдіктер қозғалысына көңіл бөлу. Өсімдіктер өсу үшін жарық қажет.	

		шеңбердің жылжып жатқанын бақылайды.		**Балалардың еркін ойыны.**	
Серуенге дайындық 16.50-17.00	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен 17.00-18.00	Сереуенге қызығушылықтарын ояту. Қимыл-қозғалыс ойындары: "Шарларды домалату", "Допты қақпаға түсіру" (3-4 рет ойнатылады). **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес) 18.00-18.30	Жаднама: "Балаға қандай ойыншықтар сатып алуға болады?"	"Немерелерді тәрбиелеуге арналған бірнеше кеңестер" қабырға газеті.	"Баланың қозғалыс белсенділігін қалыптастырудағы отбасының рөлі" әңгімелесу.	Әңгіме жүргізу: "Бала танымын дамытудың маңыздылығы".	Ата-аналарға кеңес. "Демалысты пайдалы өткізу"

Циклограмманы тексерген әдіскер: А.Абдиева

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	«Айару» бөбекжай- балабақшасы				
Топ/сынып	**Ортаңғы топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	Еркетай				
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	Мамаева Дурия				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**09.10-13.10.2023ж.**				
Тақырыбы	**Әжемнің ертегілері**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	09.10.2023	10.10.2023	11.10.2023	12.10.2023	13.10.2023
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау 8.00-8.20	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру 8.00-8.20	Әңгімелесу: "Ата-ананың баланың балабақшадағы өткен тақырыптары туралы хабардар болуының маңызы", "Балаға күз туралы қарапайым тақпақтарды жаттату және жаттығуларды жасату", "Баланың қандай жеміске немесе көгөніске аллергиясы бар?"				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа	"Еңбекке баулу" Мақсат-міндеттері. Ұйымдастырылған іс-әрекетіне қажетті оқу құралдарын тарату және орындарына жинау	"Еңбекке баулу" Мақсат-міндеттері. Балаларды тамақ ішерде табақша, қасықтарды қою, ішіп болғанда жинасу іскерліктерін	"Еңбекке баулу" Мақсат-міндеттері. Балабақшадағы арнайы жабдықтарды дұрыс пайдалану, қадірлеу, қайта орнына қоюға	"Еңбекке баулу" Мақсат-міндеттері. Балалардың балабақшадағы ойын бұрышындағы кезекшілікті атқару	"Еңбекке баулу" Мақсат-міндеттері. Балаларға белгіленген тәртіп бойынша киініп-шешіну дағдыларын меңгерту.

әрекеттер) **8.20-8.40**	іскерліктерін дамыту.	жетілдіру.	тәрбиелеу.	іскерліктерін жетілдіру.	
	"Не артық"№3 дидактикалық ойыны Мақсат-міндеттері. Балаларды заттарды қолмен ұстап, сипап-сезу қабілетін дамыту. Тәрбиеші балалардың ортасына "Сиқырлы қапшық" әкеледі. Қапшыққа жемістер мен көгөністер салынған. Балалардың арасынан бір баланы таңдап алады. Ол бала көзін жұмып, қолын "сиқырлы қапшыққа" салып, кез келген затты таңдап алып, қолын "сиқырлы қапшықтан" шығармаған бойы сол заттың сын-сипатын айтады. Түрін, түсін, дәмін барлығын сипаттап айтып береді. Қалтадан қолын шығарып, затты көрсетеді. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)** **"Артық сөзді тап"№11 дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Түстерді атауға, салыстыруға жаттықтыру; берілген тапсырманы орындауға ынталандыру; достық қарым-қатынастарын тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту)**	**"Жақсы әдет пен жаман әдет"№8 үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балалардың жеміс-жидек, көгөніс, гүлдер жайлы білімдерін дамыту және олардың өсіп-өнетін орындарын дұрыс айтулары. Ойын шарты: көгөністерді – бақшаға, жеміс-жидектерді – бауға, гүлдерді – гүлзарларға орналастыру. Үш үлкен карточкада: бақша, бау, гүлзар бейнеленген. Көлімдері 8×8см карточкалар және көгөністер, жемістер, гүлдер бейнеленген көлемдері 5×5см карточкалар. **(танымдық дағдылар, сөйлеуді дамыту)** **"Суреттерді орналастыр"№10 дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Заттарды топтастыруға жаттықтыру, өз бетінше тапсырманы орындауға дағдыландыру, ойлау қабілетін дамыту. **(сөйлеуді дамыту, танымдық дағдылар)**	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттері. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Аманбысың, алтын күн! Аманбысың, жарқын күн! Маған жылу, жарық бер, Қуаныш пен шаттық бер. **(сөйлеуді дамыту)** **"Төлін тап"№12 дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларға суреттерді логикалық тізбекке орналастыруға жаттықтыру; қоршаған ортадағы құбылыстар мен оқиғалардың сырын тануға, түсіндіруге ынталандыру; ұғымталдыққа тәрбиелеу. Құралдар. Бір құбылысты, оқиғаны немесе ертегі желісін сипаттайтын суреттер топтамалары. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)**	**"Көркем сөзді мәнерлеп оқу жаттығуы.** Мақсат-міндеттері. Сөйлеу, ойлау, есте сақтау, елестету қабілеттерін дамыту; көркем сөз үлгілеріне, ересектің еңбегіне қызығушылықты арттыру. М. Әлімқұлов "Аспаз". Біздің гүл бақшада, Бар әсем асхана. Бар онда аспазшы, Аққөңіл жақсы аға. Әлде, май құймақ па? Көже ме, сорпа ма? Әлде, бал қаймақ па, Тұрады ортада. Тәп-тәтті тамағы, Ағай – ас маманы. Пісіре білгенге, Астың жоқ маманы. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** **"Не қайда жатыр"№14 ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларға көгөністер мен жемістерді жалпылауды және оларды бір сөзбен атауды үйрету. **(сөйлеуді дамыту)**	**"Күз" мезгілі туралы әңгімелесу.** "Күз" мезгіліне байланысты сюжетті суреттерді көру. Педагогтің қойған сұрақтарына толық жауап беру. **(сөйлеуді дамыту)** **"Тәулік бөліктері" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Тәулік бөліктері жайлы білімдерін бекіту; тәулік бөліктерін атауды, ажыратуды жаттықтыру. **(математика негіздері, сөйлеуді дамыту)**
Таңертеңгі жаттығу8.40-9.00	**Жалпы дамыту жаттығулары (алақанға сыятын текшелермен)** 1. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, қол төменде				

	1.1. Балалар қолдарын алдарына созып, алақандарын ашып, текшелерді көрсетіп: "Міне!" дейді; 1.2. Бастапқы қалып (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, қолдағы текшелер көкірек тұсында 2.1. Оңға бұрылып, қолдарын созып, текшелерін көрсетіп: "Міне! " "Міне!" дейді; 1.2. Бастапқы қалып (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2.2. Бастапқы қалып (дәл осы жаттығу сол жаққа қайталанады және 4 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене бос, қол төменде 3.1. Жерге отырып, қолдарын алдына созып: "Міне!" дейді; 1.2. Бастапқы қалып (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 3.2. Бастапқы қалып (жаттығу 3 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып: аяқ бірге, дене бос, қолдағы текшелер көкірек тұсында. 4.1. Бір орында тұрып секіру, қолдарын көкірек тұсында ұстап, алақандарын жұму. 4.2. Бастапқы қалып алақандарын ашу "Міне!" дейді (жаттығу 3 рет қайталанады). **(дене шынықтыру, дербес әрекет)**				
Таңғы ас9.00-9.30	Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттері. Өзін-өзі күту, тамақтану, мәдениетті қарым-қатынас негіздерін дамыту. Ас ішкенде күнде біз, Сөйлемейміз, күлмейміз! Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз! Балалар рақмет айтады, тамақтануға кіріседі. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, сөйлеуді дамыту, көркем сөзді қайталау)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық 9.30-9.55	**"Дүкен"№15 дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Жемістерді ажырату және атау қабілетін жетілдіру, сын есімдерді құруды үйрету, ауызша сөйлеуді, зейінді, есте сақтауды дамыту. Барысы: балалар себеттен суреттерді кезекпен алады, суреттегі жемістерді атайды және осы жемістен алынған шырын қалай аталатынын айтады. Мысалы: "Бұл алма - алма шырыны". **(сөйлеуді дамыту)**	**"Кім, не "№17 дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Ағаштарды діңдері мен жапырақтары бойынша ажырату қабілетін жетілдіру, зейінін, байқағыштығын, есте сақтауын, қиялын дамыту. Барысы: балалардың алдында жапырақтардың суреттері тұрады. Балалар әр жапырақтың қай ағаштан екенін табады және сол ағаштың үстіне(бетіне) жапсырып қояды. **(сөйлеуді дамыту)**	**Сиқырлы суреттер №20 дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Күз мезгілі туралы білімдерін кеңейту; тақырып бойынша сөздік қорларын молайту. Барысы: үстелде әртүрлі маусымдық құбылыстардың аралас суреттер (қар жауады, гүлденген шалғын, күзгі орман, құстар және тағы басқа) қойылған. Бала күзгі құбылыстарды ғана бейнелейтін суреттерді таңдайды және оларды атайды. Мысалы: күн бұлттың артына жасырынып жатыр,	**"Бұл қандай құс"№2 дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Сөздікті "күз", "ағаштар" сөздерімен толықтыру; есімдерді дұрыс қолдануды үйрету. Барысы: баланың алдында үлкен карточкалар бар. Кішкентайлары жақын жерде жинақталған. Ол бір кішкентай карточканы алып, қай ағаштың қай жапырағында болғанын анықтайды: "Бұл үйеңкі жапырағы", ... , ... Содан кейін үлкен карточкадан сол жапырақты іздейді де, оған кішкене жапырақты қояды. **(сөйлеуді**	**"Не артық"№3 дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Тақырып бойынша сөздік қорын белсендіру, зейіні мен визуалды есте сақтауын дамыту. Барысы: ересек бала қоянды көрсетіп, бүгінг оның туған күні екенін түсіндіреді. Қонақтар көптеген сыйлықтар әкелді. Ересек адам қоянның алдына көгөніс сыйлықтар қояды, оларды қатарға қояды. Бір көгөністі атамайды. Бала қай көгөніс жетпейді, соны атайды. **(сөйлеуді дамыту)**

			жаңбыр жауып тұр және тағы басқа. **(сөйлеуді дамыту)**	**дамыту)**	
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет 9.55-10.35	**Дене шынықтыру** "Қарағайлы ормандағы аю"№1 Мақсат-міндеттері. Балаларда тұрған заттың басына допты тигізу арқылы жоғары секіру; қиғаш тақтайдың үстімен жүру дағдыларын жетілдіру; гимнастикалық шеңберлермен жалпы дамыту жаттығуларын жасауға ынталандыру; ұйымдастырылған іс-әрекетті пысықтау. "Әдемі жүреміз" қимылды ойыны. Мақсат-міндеттері. Түзу сызықтың бойымен жүруді үйрету.	**Дене шынықтыру** "Қаздар"№2. Мақсат-міндеттері. Балалардың бірінің артынан бірі аяқтың ұшымен және өкшемен сап түзеп жүру іскерліктерін жетілдіру, тұрған заттың басына допты тигізу арқылы жоғары секіру, қиғаш тақтайдың үстімен жүру дағдыларын бекіту, ұйымдастырылған іс-әрекетті қорытындылау. "Орныңды тап" қимылды ойыны. Мақсат-міндеттері. Бірлесіп ойын ойнауды үйрету, жылдам жүгіру дағдысын дамыту.	**Музыка** "Себеттегі жемістер". Мақсат-міндеттері. Балалардың музыканы тыңдай білу қабілетін арттыру; әнді тыңдай отырып, сын-сипатын ажыратуды үйрету; дыбыс ұзақтығы туралы ұғым беру; дыбысты есту қабілетін жетілдіру; музыка әуенімен бірге би ырғақтарын жасай білу дағдысын жетілдіру; күз сыйы туралы ұғым беру. Дидактикалық ойын: "Дәмінен таны". Мақсат-міндеттері. Жемістердің дәмін ажыратуды үйрету.	**Дене шынықтыру** "Ұшты-ұшты"№7. Мақсат-міндеттері. Балаларды сап түзеп бірінің артынан бірі аяқтың ұшымен және өкшемен жүруге жаттықтыру; сапқа өз еріктерімен тұру қабілетін жетілдіру; бөренеңің үстімен сенімді жүруге үйрету және допты лақтыру, қағып алу дағдысын жетілдіру. "Чемпион" қимылды ойыны. Мақсат-міндеттері. Балаларға еңіс тақтайдың үстімен жүруді үйрету.	**Қазақ тілі** "Не, қайда өседі?" Көгөністер мен жемістер. Түстер әлемі." Мақсат-міндеттері. Қазақ тілін тыңдауды, көгөністер мен жемістердің атауларын есте сақтауды және оларды бір-бірінен ажырата білуді, көгөністер мен жемістерге тән түстерді атауға жаттықтыру. "Көгөністер мен жемістер" дидактикалық ойыны. "Көгөністер мен жемістер" сергіту сәті. "Қандай түсті?" дамытушылық ойыны.
Серуенге дайындық 10.35-10.55	Балаларды өз киімдерін тануға, атауға, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуға үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен 10.55-12.00	**Маусымдық өзгерістерді бақылау. №10(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Табиғаттағы маусымдық өзгерістер туралы білімдерін бекіту; пошташының жұмысы туралы түсініктерін қалыптастыру; ересектердің жұмысына қызығушылық пен құрметке тәрбиелеу.	**Ауаны бақылау. №12 (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Сыпырушының жұмысын бақылауды жалғастыру; сөздік қорын байыту арқылы сөйлеу тілінің дамуына үлес қосу; сыпырушының жұмысына қызығушылықты және құрметке тәрбиелеу. **Ересек адамдармен**	**Қайыңды бақылау №15 (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Балаларды күз мезгілінің ерекшеліктерімен таныстырып өтіп, балабақша ауласындағы күзгі гүлдерге назар аударту. Жазғы гүлдер мен күзгі гүлдердің ерекшеліктері, айырмашылықтары туралы әңгімелеу.	**Күзгі жаңбырды бақылау. №11 (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Табиғаттағы маусымдық өзгерістер туралы түсініктер қалыптастыруды жалғастыру. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары (құлаған**	**Аула тазалаушыны бақылау.№6 (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Мысыққа тән ерекшеліктер туралы білімдерін кеңейту. Қадыр Мырза Әли "Мысық". Мысық отыр, Ұйқысы әбден қысып отыр, Май берейін, Шайнап отыр, Тышқан берейін, Ойнап отыр! **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары (сүрлеу жолды сыпыру).**

	Пошташы Күні бойы жол жүріп, Көрген емес болдырып. Қайтады үйге алғысты, Қапшығына толтырып. - Балалар, пошташы деген кім? - Иә, дұрыс айтасыңдар, балалар, пошташы хат таситын адам. - Ол дорбасындағы хаттарды әрбір үйдің есігіне немесе хат жәшігіне қалдырып кетеді. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары (қоқыстарды нақты жерге жинау).** Мақсат-міндеттері. Бірлесіп жұмыс істеуге, істі жалпы күш-жігермен орындауға қол жеткізуді үйрету. **Қимыл-қозғалыс ойындары. "Жапырақтың түсуі", "Мен атаған затқа жүгір". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Бір-біріне соқтығыспай жүгіруді үйрену; педагогтің белгісі бойынша тез жүгіруді үйрету; ағаштардың атауын бекіту. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту.**	**орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары (белгілі жерге қоқыс жинау).** Мақсат-міндеттері. Қоқысты белгілі бір жерге жинау қабілетін дамыту. **Қимыл-қозғалыс ойындары. "Құстар мен жаңбыр". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Ойын кезінде өзара әрекеттесу қабілеттерін дамыту; **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту.** Мақсат-міндеттерІ. Кеңістікті және уақытты бағдарлауды жақсарту.	**Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары.** Мақсат-міндеттері. Құрап қалған гүлдердің тұқымдарын жинау. **Балалармен жеке жұмыс.** Тақпақ жаттау. Арасында гүлдің, Ойнап бүгін жүрдім Қызыл, жасыл, сары, Әп-әдемі бәрі. **Қимылды ойындар. «Абай бол!», «Қайда шылдырлайды?» (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды ептілікке үйрету. Есту қабілеттерін дамыту. Балалардың өз еріктерімен жасалатын іс-әрекеттері. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту.** Мақсат-міндеттері. Кеңістікті және уақытты бағдарлауды жақсарту.	**жапырақтарды жинау)** Мақсат-міндеттері. Еңбексүйгіштікке, еңбек етуге құштарлыққа тәрбиелеу. **Қимыл-қозғалыс ойындары. "Жоғары қарай секіру", "Шеңбер бойымен". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Белгі бойынша жылдам әрекет етуді үйрену; жолдастыққа тәрбиелеу. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері. "Батыл балалар" ойын**ы. Мақсат-міндеттері. Жылдам жүгіру жаттығулары, ептілікті дамыту.	Мақсат-міндеттері. Еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **Қимыл-қозғалыс ойындары. "Мысық пен тышқан". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Кеңістікті бағдарлау іскерліктерін дамыту. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, алға қарай екі аяқпен секіру дағдыларын бекіту.**

	Мақсат-міндеттері. Серуен кезінде эмоционалды көңіл күй қалыптастыру.				
Серуеннен оралу 12.00-12.20	Балаларды киімдерін жүйелі шешінуге дағдыландыру, шкаф сөрелеріне киімдерін орналастыру, қолдарын жуу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Түскі ас 12.20-13.00	Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттері. Өзін-өзі күту, тамақтану, мәдениетті қарым-қатынас негіздерін дамыту. Ас ішкенде күнде біз, Сөйлемейміз, күлмейміз! Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз! Балалар рақмет айтады, тамақтануға кіріседі. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, сөйлеуді дамыту, көркем сөзді қайталау)**				
Күндізгі ұйқы 13.00-15.10	Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай туғызу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары 15.10-15.30	Шаңғы жаттығуы (екі аяқты тізеге бүгіп, кезекпен созып-жинау, табанды төсек үстіне үйкеу). Жалпақтабандықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру. Алған білімдерін бекітіп, мәдени-гигиеналық дағдыларын орындау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Бесін ас 15.30-16.00	Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттері. Өзін-өзі күту, тамақтану, мәдениетті қарым-қатынас негіздерін дамыту. Ас ішкенде күнде біз, Сөйлемейміз, күлмейміз! Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз! Балалар рақмет айтады, тамақтануға кіріседі. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, сөйлеуді дамыту, көркем сөзді қайталау)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер) 16.00-16.30	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу.** "Күз келді". Мақсат-міндеттері. Балаларды "Күз келді" өлеңінің мазмұнымен таныстыра отырып, тақпақты мұқият тыңдауды үйрету; тақпақты жатқа айтатын сөздерін есте сақтап, қайталауға жаттықтыру; тақпақтағы күз мезгілін көркем сөзбен әдемі өрнектеген жолдарына	**Математика негіздерінен ойын-жаттығу.** "Күзгі қоректер". Мақсат-міндеттері. Балалардың "оң жақ", "сол жақ", "көп", "біреу" ұғымдарын ажырату дағдыларын қалыптастыру, педагогтің нұсқауы бойынша заттарды жазықтықта орналастыру іскерлігін жетілдіру; қолдың ұсақ моторикасын, зейінді,	**Қоршаған ортамен таныстырудан ойын-жаттығу.** "Себеттегі жемістер". Мақсат-міндеттері. Балаларды жемістің бірнеше түрімен таныстыра отырып, оларды өсіру тәсілдері туралы түсініктерін кеңейту; жемістер жайлы түсініктерін жүйелендіруде қарапайым зерттеу жұмыстарымен айналысу	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу.** "Жеміс-көгөніс" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттері. Балалардың күз сыйлары туралы, көгөністер мен жемістердің өсу ерекшеліктері мен орындары туралы, білім аясын кеңейту. **Дидактикалық ойын. "Жеміс-көгөніс".** Мақсат-міндеттері. Жемістер мен	**Сурет салудан ойын-жаттығу.** "Асқабақ". Мақсат-міндеттері. Қылқаламды үш саусақпен ұстап, түгін бояуға малып, бір нүктеден қағаз бетінің тіке бойымен доғалы сызық жүргізіп, қайта айналдырып, басталған нүктеге жету білігін жетілдіру, салынып қойған сопақша пішінін қылқалам арқылы қызыл сары бояуға бояу техникасын қалыптастыру; төгілмеуіш пен тіреушені қолдану дағдыларын жетілдіру; қолдың ұсақ моторикасын, көз мөлшерін, зейінін, елестету қабілетін дамыту. **Саусақ жаттығуы. "Жүрейік, жүрейік".** Жүрейік, жүрейік, (саусақтармен үстел бетінде аяқтармен адымдар жасап жүргенді көрсету)

	балалардың назарын аударып, мәнін түсіндіру; күз туралы түсінік беру. **"Жануарларды қалай күту қажет" №1 ойыны.** Мақсат-міндеттері. Күз мезгіліне қатысты суреттер табу. **(сөйлеуді дамыту)** **"Үлкен заттарды тап"№1 дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Кеңістікті бағдарлауды үйрету. **(танымдық дағдылар)** **Вариативті компонент/Шығармашылық** "Пеште тандыр нан пісіреміз". Ұжымдық жұмыс. Мақсат-міндеттер. Балалардың нанның қасиеті туралы білімдерін кеңейту; тандыр нан жөнінде ұғым беру; тандыр нанның дөңгелек пішінінің ерекшеліктеріне мән беріп, оның дайындалу жолдарын үйрету. **Саусақ жаттығуы. "Нан илейді Нұрай".** Нан илейді Нұрай, (саусақтарды жұдырыққа қайта-қайта жинап, қысу) Дөңгелектеп, былай, (жұдырықтарды	ақыл-ойды, есте сақтау, қабылдау қабілетін дамыту. **Мүсіндеуден ойын-жаттығу.** "Күзгі бақшаларға саяхат. Жеміс-көгөністер". Мақсат-міндеттері. Балаларға күз мезгіліндегі жеміс пен көгөністер туралы ұғымдар беру, балада сәбіздің көгөніске жататыны және күзде пісетіні туралы білімді қалыптастыру. **Сергіту сәті. "Жаңбыр жауса - тұрмайық".** Жаңбыр жауса - тұрмайық (орында адымдау), Қолға шатыр алайық (аяқтар ұшына тұру, екі қолды жоғары созу, саусақтарды ашып-жұму), Там-там соқса тамшылар (бір қолдың саусақ ұштарымен), Жамылып, отырайық (шоқайып отыру, алақанмен бастың төбесін жабу). **(дене шынықтыру)** **"Не қайда тұр?" №4 дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Адамға қажетті заттарды тани, талдай білуге, нені қайдан алуға болатынын	қабілетін қалыптастыру; күз сыйының мәнін ашу. **"Артық сөзді тап"№11 дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Жемістердің дәмін татып, қандай жеміс екенін дәмінен ажыратуды үйрету. Жемістердің атауын қазақ тілінде дұрыс айтуды дағдыландыру. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)** **"Ненің төлі жоқ?№12" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Үй жануарлары мен олардың төлдерін ажыратуды, жануарларға күтім жасауға, қамқорлыққа алуға тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту)**	көгөністердің атауларын бекіту; жемістер мен көгөністерді екі топтамаға бөліп, ажырату тәртібін пысықтау. **(сөйлеуді дамыту)** **"Бұл қандай құс"№2 дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балалардың пішіндер туралы түсініктерін кеңейту. Байқампаздыққа және шапшаңдыққа үйрету. Ойынға қызығушылықтарын арттыру. Тазалыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу. **(математика негіздері, сөйлеуді дамыту)**	Көкке қолмен сермейік, (саусақтармен, қанаттар қимылын көрсетіп, қолдарды төменнен жоғары көтеру) Күнге сәлем берейік, (алақандармен жоғарыда бұлғау) Шапалақтап, күлейік. (шапалақтау) **(сөйлеуді дамыту)** **"Мамандықтың бәрі жақсы"№5 дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Көгөністер мен жемістерді айыра білуге, топқа бөле білуге, шапшаңдыққа баулу; тәрбиешіні тыңдай білуге тәрбиелеу. **(дене шынықтыру, сөйлеуді дамыту)**

	айналдыру) Томпаң-томпаң, (қос қолды жұдырыққа, "құлыпқа", қысу) Томпақтап, (қос жұдырықты айналдыру) Жалпақ-жалпақ, (алақандарды ашып, бірін-біріне айқастырып салу) Жалпақтап. **(сөйлеуді дамыту)**	үйрету, сөздік қорларын байыту. **(сөйлеуді дамыту)**			
Балалармен жеке жұмыс **16.30-16.50**	**Күзгі табиғат құбылыстарының ерекшеліктері туралы әңгімелесу.** Мақсат-міндеттері. Күзгі табиғат құбылыстарының ерекшеліктері туралы әңгімелесу. Бала тілін жаттықтыру. Әртүрлі өлең, тақпақтарды айтқызу. Рамазан Тышқанбаев "Жаңбыр". Бұлттар, Тұрмай ауа бер, Жаңбыр бол да, Жауа бер. Жазыққа бар, Тауға бар. Бақшаға бар, Бауға бар. Белес-белес белге бар, Сусап жатқан шөлге бар. Әр тамшыңды үлессін, Шалғын қаулап Гүл өссін! **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)**	**"Күзде" тақпағын жаттау.** Мақсат-міндеттері. Бала тілін жаттықтыру. Әртүрлі өлең, тақпақтарды айтқызу. Ескен Елубаев "Күзде". Қайтқан құсты көрдің бе, Қаптай ұшқан әуелеп? Күткен күзім келдің бе Сыңсып бағың мәуелеп? Қамба толдық астыққа, Алғыс сағаң, алтын күз! Бір уыс дән шаштық та, Арба қауын алдық біз! **(сөйлеуді дамыту)**	**"Төлін тап"№11 үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларды суреттегі кескінге ұқсас заттарды табуға жаттықтыру, зейінділікке тәрбиелеу, балалардың сөйлеу тілін қалыптастыру. **(сөйлеуді дамыту)**	**Табиғат құбылыстарын ата.№9** Мақсат-міндеттері. Түстерді ажыратуға жаттықтыру; ойлау қабілеттерін, қабылдау, ес, зейін үрдістерін дамыту. **(сөйлеуді дамыту)**	**"Көңіл күйді көрсету"№10 дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Сөздік қорларын жеміс пен көгөніс атауларына толықтыру. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**

Серуенге дайындық 16.50-17.00	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен 17.00-18.00	Сереуенге қызығушылықтарын ояту. Қимыл-қозғалыс ойындары: "Шарларды домалату", "Допты қақпаға түсіру" (3-4 рет ойнатылады). **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес) 18.00-18.30	"Ойыншықты тап" дидактикалық ойыны. Мақсаты: кеңістікті бағдарлауды үйрету.	Кеңес. "Саусақ жаттығулары". Қол моторикасын дамытудың маңыздылығын түсіндіру.	Ата-аналарға кеңес. "Отбасындағы сауықтыру шаралары".	"Отбасындағы мерекелерді өткізу дәстүрлері" тақырыбына әңгімелесу.	"Үйде демалысты қалай өткізу керек?" әңгімелесу.

Циклограмманы тексерген әдіскер: А.Абдиева

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	«Айару» бөбекжай- балабақшасы				
Топ/сынып	**Ортаңғы топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	Еркетай				
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	Мамаева Дурия				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**16.10-20.10.2023ж.**				
Тақырыбы	**Әкем және мен**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	16.10.2023	17.10.2023	18.10.2023	19.10.2023	20.10.2023
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау 8.00-8.20	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру 8.00-8.20	"Демалыс күнін балаңызбен бірге қалай өткізуге болады?" тақырыбында әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	"Еңбекке баулу" Мақсат-міндеттері. Балаларға топ бөлмесінде тәртіп сақтауды үйрету: ойыншықтарды, құрылыс материалдарын орындарына жинау,	"Еңбекке баулу" Мақсат-міндеттері. Балаларға өз қолдарынан келетін еңбек түрлері туралы әңгімелеп беру; кезекшілерді өз істеріне дұрыс үйретіп,	"Еңбекке баулу" Мақсат-міндеттері. Балалар белгіленген рет бойынша киініп-шешіну дағдыларын меңгеруге бәтеңкесінің бауын байлау, түймелерін	"Еңбекке баулу" Мақсат-міндеттері. Үстел үстіне ыдыс-аяқтарды, нан салатын ыдысты, шыны-аяқтарды, шұңғыл табақты, майлық салатын ыдыстарды, тамақ ішу	"Еңбекке баулу" Мақсат-міндеттері. Үйді өздігінен тазалай білуін, табиғат мүйісіндегі мекендеушілерді күте білуін қалыптастыру.

8.20-8.40	оларды сындырмау.	тостағанды тұтқасынан, нан салуға арналған ыдысты екі қолымен ұстауды және тағы басқа туралы естеріне салып отыру.	түймелеу, киімдерін іліп немесе ұқыптылықпен бүктеп қоюға, үлкендердің көмегімен киімін дер кезінде ретке келтіруге, тазалау, кептіру және тағы басқа іскерліктерін дамыту.	жабдықтарын: қасық, шанышқы, пышақты қойып шығу іскерліктерін дамыту.	
	«Табиғат құбылыстарын ата» №9 Мақсат-міндеттері. Апта күндерін атап, еске сақтауды үйрету. **(сөйлеуді дамыту)** **"Нан дастарқанға қалай келеді?№12"** Мақсат-міндеттері. Бидайды қалай өсіру және одан нанды қалай жасау жөніндегі балалардың білімдерін толықтырып жүйелеу; диқаншылардың еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту)** **"Балабақша ережесін сақтау" тақырыбында әңгімелесу.** Мақсат-міндеттері. Балабақшада өзін дұрыс ұстау ережелері туралы әңгімелесу. **(сөйлеуді дамыту)**	**Артық сөзді тап ойыны (отбасы).№11** Мақсат-міндеттері. Балалардың зейіндерін тұрақтандыру, логикалық ойлау қабілетін дамыту; заттарды топтастыруға дағдыландыру; байқампаздыққа тәрбиелеу. Әр бала отбасы мүшелерінің киімдерінің фотосуреттерін жинайды, бір атаумен біріктіреді. **(сөйлеуді дамыту)** **"Біздің үйдегі көмекшілер" жаттығуы.** Мақсат-міндеттері. Балалардың тұрмыстық техниканы қолдану қағидалары туралы түсініктерін пысықтау; мәтінді ырғаққа сай айта жүріп, қимылдарды орындауға машықтандыру. Бізге не көмектеседі? (екі қолдың сұқ саусақтары жоғарыны нұсқайды) Біз оны қосамыз, (қолымыз алдыда, жұдырыққа түю, бір-	**"Шәйнектен қандай сұйық құйылды?" жаттығуы.** Мақсат-міндеттері. Балаларды суреттердегі шәйнектерге қарап, әрқайсында шәйнектен кесеге қандай сұйық құйылып жатқанын анықтауға дағдыландыру; түстерді қабылдау, ой-қиял, сөйлеу қабілеттерін дамыту. сол сұйықтарды қаншалықты білетіндеріңді көрейік. Педагог балаларға шәйнектен қандай сұйықтың құйылғаны туралы сұрайды. Құралдары: бір-біріне бірнеше ұқсас суреттер: бірінен су құйылып жатыр, екіншісінен - сүт, үшіншісінен - кофе, төртіншісінен - қара шай, бесіншісінен - лимонад. Жаттығуды шынайы түрде іс-тәжірибеде көрсетуге болады. Сонда құралдар ретінде стақандарға құйылған: шай, кофе, лимонад, сүт, су қолданылады.	**Саусаққа арналған жаттығу. "Сәлем".** Мақсат-міндеттері. Балаларды қимылдарды мәтін жолдарының ырғағына сай орындауға дағдыландыру; қолдың ұсақ моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Сәлемдесем әрдайым (екі қолдарын айқастырып кеуделеріне қояды) Үйде және бақшада (екі қолдарын алға жаяды) Тіпті "сәлем" - деймін мен ("Қанаттары" екі қолдарын сәл көтеріп, қайта түсіріп қағып тұрады) Қасымдағы көршіме. (бір қолдың сыртын екінші қолдың алақанына беттестіре саусақтарды жан-жаққа аша «күн» жасайды) **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** **"Қарама-қайшылық" жаттығуы.** Мақсат-міндеттері. Сөздік қорларын кеңейту, қарама-қарсы мағыналы	**"Дүкен"№15 үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балалардың зейіндерін тұрақтандыру, логикалық ойлау қабілетін дамыту; байқампаздыққа тәрбиелеу. Ойын мақсат-міндеттері. Қарсыластың фигураларын толық жою немесе жүру жолын бұғаттау. **(зияткерлік дағдылар, сөйлеуді дамыту)** **"Жаңбыр жауғанда" фонемо-ырғақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттері. Балаларды сөздердің ырғағына сай қимылдауға баулу; жаңбырға еліктеуге ынталандыру; артикуляцияны жаттықтыру. Жау, жау, жаңбыр! Жау, жаңбыр! Арық суы мол болсын! Өсімдіктер мол болсын! Жауған жерің шөп болсын! Тырс-тырс! Тырс-тырс! (бір аяқпен секіру) Тарс-тұрс! Тарс-тұрс! (екінші аяқпен секіру) Шылп-шылп! Шылп-шылп! (екі аяқпен секіру) **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**

		біріне түйістіру) Көрсетеді қолғабыс (шаңсорғышпен тазалаған сыңай таныту) Кішкентай шаңсорғыш! (қолды екі жаққа сермеу, иықты көтеру)	**(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** **Көркем сөзді мәнерлеп айту (жаттау) жаттығуы.** Мақсат-міндеттері. Жылдың төрт мезгілінің ретін білуге дағдыландыру; есте сақтау, сөйлеу қабілеттерін дамыту. "Төрт досым". Төрт досым жанымнан өткен: Жаз, күз, қыс және көктем. Ұмытпаймын не бүгін, не ертең: Жаз, күз, қыс және көктем. Д. Ахметова. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)** **"Керісінше айт"№18 дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балалардың сөздік қорларын кеңейтуге ықпал ету, тілдерін дамыту. Екі топ бір-біріне қарама-қарсы тұрады. Екі топтың арасынан бөлу сызығы жүргізіледі. Әртүрлі тақырыптарды қолдануға болады. Қажет сөзді атап, бір адым жасау керек. Бөлу сызығына бірінші жеткен	сөздерді қолдануды үйрету. Ойын құралы: доп. Тәрбиеші белгілі бір сөзді айтады: мысалы - "ауыр"деген сөзді айтады да бір балаға допты лақтырады. Допты қағып алған бала ауыр затты айту қажет. Жауап бергеннен кейін допты, қайтадан тәрбиешіге лақтырады. Ойын осылай жалғаса береді. Мысалы: ауыр - тас, жүк; шыны - ыдыс, әйнек және тағы басқа **(дене шынықтыру, сөйлеуді дамыту)**	

			топ жеңіске жетеді. **(сөйлеуді дамыту)**		
Таңертеңгі жаттығу8.40-9.00	**Жалпы дамыту жаттығулары (алақанға сыятын текшелермен)** 1. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, қол төменде 1.1. Балалар қолдарын алдарына созып, алақандарын ашып, текшелерді көрсетіп: "Міне!" дейді; 1.2. Бастапқы қалып (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, қолдағы текшелер көкірек тұсында 2.1. Оңға бұрылып, қолдарын созып, текшелерін көрсетіп: "Міне!", "Міне!" дейді; 1.2. Бастапқы қалып (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2.2. Бастапқы қалып (дәл осы жаттығу сол жаққа қайталанады және 4 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене бос, қол төменде 3.1. Жерге отырып, қолдарын алдына созып: "Міне!" дейді; 1.2. Бастапқы қалып (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 3.2. Бастапқы қалып (жаттығу 3 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып: аяқ бірге, дене бос, қолдағы текшелер көкірек тұсында. 4.1. Бір орында тұрып секіру, қолдарын көкірек тұсында ұстап, алақандарын жұму. 4.2. Бастапқы қалып алақандарын ашу "Міне!" дейді (жаттығу 3 рет қайталанады). **(дене шынықтыру, дербес әрекет)**				
Таңғы ас9.00-9.30	Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттері. Өзін-өзі күту, тамақтану, мәдениетті қарым-қатынас негіздерін дамыту. Асты шашпай, төкпей іш, Сораптамай, баппен іш. Келген асты алдыңа Тауысып іш, қалдырма. Тәрбиеші балалардың үстел үстінде дұрыс отыруларын қадағалайды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық 9.30-9.55	**"Сиқырлы суреттер"№20 дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Танымдық қызығушылықты, ойлауды, көрнекі зейінді дамыту. Барысы: балалар тек ұннан жасалатын тағамдарды атайды. **(сөйлеуді дамыту)**	**"Ағаш па ,гүл ма" №7дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балалардың ұғымындағы нан өсірумен және өндірумен айналысатын кәсіптер туралы түсініктерін кеңейту, сөздік қорын кеңейту. Барысы: педгог сөйлемді бастайды, балалар аяқтайды (мысалы: комбайнмен жұмыс істейді ... комбайнер және тағы басқа.) **(сөйлеуді**	**Рәміздерімізді тап №9.** Мақсат-міндеттері. Пішінді, көлемді қабылдауды дамыту, балаларды өлшемді өсу (кему) ретімен көзбен анықтай білуге машықтандыру, көзді, визуалды қабылдауды дамыту. Барысы: балалар картада көрсетілген құймақтарды рет-ретімен нөмірлейді (1-ден 10-ға дейін) ең кішісінен үлкеніне дейін және керісінше.	**"Неге қолданамыз"№12 дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балалардың ауылшаруашылық технологиясы, астық өсірушінің құралдары туралы білімдерін бекіту, визуалды қабылдауын, зейінін, есте сақтауын дамыту. Барысы: балалар ауылшаруашылық техникалары мен астық өсірушінің құралдары бейнеленген суреттерді	**"Бұл қай мезгіл"№21 дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Танымдық қызығушылықты, есте сақтау қабілетін дамыту, сөздік қорын байыту. Барысы: шеңберде тұрған балалар әртүрлі нан өнімдерін атайды; осындай заттардың қазақ тілінде көпшілігін атаған жеңімпаз болады. **(танымдық дағдылар, сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**

		дамыту, қоршаған ортамен танысу)	**(математика негіздері, сөйлеуді дамыту)**	таңдайды. **(сөйлеуді дамыту)**	
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет 9.55-10.35	**Дене шынықтыру** «Паравоз» №4. Мақсат-міндеттері. Балаларды педагогтің белгісі бойынша аяқтың ұшымен және өкшемен жүру, жүгіру, жүгіріп келе жатып жай жүріске түсу және аяқтың ұшымен денелерін тік ұстап жүру, шеңбер құрау қабілеттерін жетілдіру; бөренеңің үстімен сенімді түрде жүру, допты лақтыру және қағып алу дағдыларын дамыту. **"Өз үйіңді тап"№1 ойыны.** Мақсат-міндеттері. Заттардың түсін анықтауды, жалау ұстап жүгіруді үйрету.	**Дене шынықтыру** "Ақ қоян"№7. Мақсат-міндеттері. Балаларды бірінің артынан бірі аяқтың ұшымен және өкшемен сап түзеп жүру дағдыларын жетілдіру; бөренеңің үстімен сенімді түрде жүру; допты лақтыру және қағып алу дағдыларын бекіту. **"Бақшада"№14 қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Бөренеге шығып-түсуді, алаңда жүгіруді үйрету.	**Музыка** "Ас - адамның арқауы". Мақсат-міндеттері. Балалардың музыканы тыңдай отырып, оның сын-сипатын ажырата білу қабілетін арттыру; әнді тыңдауда дыбыс ұзақтығы туралы ұғымын қалыптастыру; дыбысты есту қабілетін жетілдіру; музыка әуенімен бірге би ырғақтарын үйлесімді жасай білу дағдысын жетілдіру; нанның қасиеті туралы ұғым беру. **"Ұйқыдағы аю"№4 дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Ортақ белгілеріне қарай топ құрауды үйрету.	**Дене шынықтыру** "Күн мен түн"№9. Мақсат-міндеттері. Балаларды бірінің артынан бірі аяқтың ұшымен және өкшемен сап түзеп жүруге жаттықтыру; сапқа өз еріктерімен тұру қабілетін жетілдіру; алға жылжи отырып, екі аяғымен секіруге үйрету және допты аяқпен қайшылап ұстап, отырып-тұрып домалату дағдысын жетілдіру. **"Торғай"№7 қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Жерден жем шоқып жеген торғайдың қимылдарын орындауды үйрету.	**Қазақ тілі** "Нан дастарханға қалай келеді?"№12Пара Мақсат-міндеттері. Қазақ тілін тыңдауды, тақырып бойынша фонетикалық сөздік ойындарды ойнау барысында ересек адамның өтінішін, сөзін түсіну, нанның дастарқанға келу жолы туралы білімдерін қалыптастыру. **"Ажырат"№12 дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Артық затты анықтауды үйрету. Нақыл сөздер. Ас атасы - нан. Нан бар жерде ән бар Дәнді шашпа, нанды баспа. Артикуляциялық жаттығу.
Серуенге дайындық 10.35-10.55	Балаларды өз киімдерін тануға, атауға, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен 10.55-12.00	**Күнді бақылау №1. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Күн - жылу мен жарық көзі екені жайлы түсініктерін пысықтау, талқылау, дәлелдеу біліктіліктерін дамыту; табиғатты аялауға тәрбиелеу. Зерттеу. Күнге қарап отырып, сұрақтарға жауап беруді	**Жаңбырды бақылау. №11 (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Балаларды желдің қасиеттерін тануға қызығушылықтарын арттыру; бақылау нәтижесінде желге ауызша сипаттама беруге, іс-тәжірибелер жасауға дағдыландыру. **"Түтікшемен үрлеп,**	**Шықты бақылау. №4 (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Ыдысқа құйылған суға қарап, оның айнадай мөлдір екеніне көз жеткізу; судың қозғалуын, ағымын, жерге сіңіп жоғалуын байқатып, өсімдіктердің тамырларына өте қажет екендігін түсіндіру;	**"Ауа райын бақылау №18 (бұлтты күн)". (қоршаған ортамен танысу, көркем сөз, сөйлеуді дамыту) "Жаңбыр жауғанда" фонемо-ырғақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды сөздердің ырғағына сай қимылдауға баулу; жаңбырға еліктеуге ынталандыру; артикуляцияны	**Маусымдық өзгерістерді бақылау. №10 (қоршаған ортамен танысу)** Мақсат-міндеттері. Балаларға жапырақтар неліктен жерге түскендігі туралы әңгімелеп айту. Олардың түстерін атау. **Еңбек:** құм салғышты ішіне түскен жапырақтардан тазалау. **Балалармен жеке жұмыс:** балаларға жұмбақ жасыру. Жазда тұрып жоғары, Күзде жерге қонады. (Жапырақ.) Аспай піскен, Қайнамай піскен. (Жеміс.) **"Аяғымызбен жер тебеміз"№16 ойыны.**

	ұсыну. - Күнге қарағанда өзіңді қалай сезінесің? - Күнге тура қарай аламыз ба, көзімізге зиянын тигізбей ме? Педагог балаларға екі тасты алып, біреуін күннің көзіне, екіншісін көлеңкеге, яғни, жан-жағын жауып, қараңғы жерге қоюды сұрайды. Біраз уақыттан кейін балалар күн көзінде тұрған тас көлеңкеде тұрған тасқа қарағанда қызып, жылы екеніне көз жеткізеді. Күн көзінде заттың қызатынына қорытынды жасау. **Еңбек тапсырмалары:** кіші топ балаларына ойын аумақтарын жинауға көмектесу. Мақсат-міндеттері. Жасы кішіге көмектесуге ұмтылуды үйрету, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **"Қасқыр қақпан"№22 қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды ойын ережесіне сай ойнауға машықтандыру; зеректікке, қырағылыққа, дәлдікке дағдыландыру; шыдамдылыққа тәрбиелеу. Ойынға қатысушы	**лентаны желбіретейік" жаттығуы. (тыныс алу жаттығуы)** Педагог әрбір баланың алдына түтікше мен лентаны (қағаздан қиылған жолақ та жарайды) береді. - Балалар, қазір біз қажетті күшпен үрлеуді жасап, түтікшеден желді үрлеп шығарамыз. - Мен "Жел қатты соғып тұр" десем, сендер қатты үрлеп, лентаны қатты желбіретесіңдер. - Мен "Жел баяу соқты" десем, сендер түтікшеге ақырын үрлеп, баяу желді білдіресіңдер. **Еңбек әрекеті:** ойын алаңына ағаштардан құрап түскен ұсақ бұтақтарды жинау. Мақсат-міндеттері. Аула сыпырушыға көмек көрсету, өзгелердің еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу. **"Жасырынбақ"№20 қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды шеңберде ойын ережесіне сай бірігіп ойнауға ынталандыру; бір адамдай белгі бойынша, шеңбер бойымен біресе бір жағына, біресе екінші жаққа жүріп, содан соң жылдамдықты қосып	байқағыштыққа, ұғымталдыққа тәрбиелеу. Бақылау барысы: балалардың назарын судың қасиеттеріне аудару. Су сұйық, әртүрлі температураға ие болуы мүмкіндігі (ыстық, жылы, суық). Су мөлдір, айна ұқсап заттарды бейнелейді. Суды далада ыдысқа құйып қойып, оның бетіне қараса, көк аспан, бұлттар, өзіміздің де бейнеміз көрінеді. Суға тастарды салса - түбінде жатқан олар айқын көрінетін болады. Тіпті балықтарды жіберсе, олар нақтылы көрінеді. **"Тауық қорадағы түлкі"№18 қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды белгі бойынша жан-жаққа шашырап жүгіруге және бір-біріне соғылмай, бір жерге жиналуға дағдыландыру; вестибуляр аппаратын, кеңістікті бағдарлау қабілетін жетілдіру; ептілікке, достыққа тәрбиелеу. **Еңбек әрекеті: құмсалғыштың бетін қоқыс бұталардан тазалау.** Мақсат-міндеттері. Ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу.	жаттықтыру. Жау, жау, жаңбыр! Жау, жаңбыр! Арық суы мол болсын! Өсімдіктер мол болсын! Жауған жерің шөп болсын! Тырс-тырс! Тырс-тырс! (бір аяқпен секіру) Тарс-тұрс! Тарс-тұрс! (екінші аяқпен секіру) Шылп-шылп! Шылп-шылп! (екі аяқпен секіру) **Ересектермен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары: гүл суару.** Мақсат-міндеттері. Түскен гүл жапырақтарын тырмамен тазалау. **"Аюдың апанында "№2 қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Балаларды ойын шартын бұзбай, тақпақ сөздерін айта жүріп, қимылдарды жасауға, бір-біріне соғылмай, бір бағытта жылдам жүгіруге дағдыландыру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойынға жүргізуші бала "аю" болып тағайындалады (таңдалады), қалған ойыншылар балалар болады.	Мақсат-міндеттері. Балаларды бірлікке, татулыққа, ептілікке тәрбиелеу; тәрбиешінің берген белгісіне көңіл аудара білуді үйрету. Қойшы сайланып алады. Қалған балалар қойлар болады. Қойшының құралдарын береді. Қойлар алыста жайылып жүреді, қойшы алыстан бақылап тұрады. Тәрбиеші: "Қойшы шықты ертемен, Қойларын бағып далаға. Қойлар маңырайды, Сонан соң жамырайды," - деген кезде қойлар жан-жаққа жамырайды. Ал қойшы оларды жинап, қораға әкеліп қамайды. Басқа қойшыны сайлайды. Ойын 3-4 рет қайталанады. Дене шынықтыруға арналған ойындар. **Бақылау:** «Солып қалған гүлдерді бақылау» Мақсат-міндеттері. Балаларды күз мезгілінің ерекшеліктерімен таныстырып өтіп, балабақша ауласындағы күзгі гүлдерге назар аударту.

	балалар бір қатарға тұрады. Тәрбиеші ақ сүйекті қолына алып, балалардың ту сыртына шығады да, алысқа лақтырады. Балалар ақсүйектің лақтырылған бағытын көрмеуі керек. "Ақсүйек" жерге түскеннен кейін тәрбиеші: "Ақсүйекті іздеңдер, кім жылдам табар екен?" - дейді. Ойынның шарты бойынша ақсүйекті тауып алған бала басқаларға білдірмей, тәрбиешіге жылдам әкеліп беруі керек. **"Қазан доп"№24 ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Қабырғаға өрмелеу біліктіліктерін бекіту; зейіндерін дамыту. **Өз бетінше еркін ойын әрекеті, алаңда шығарылған материалмен ойындар.** "Шеңберге дәлде". Мақсат-міндеттері. Нысанаға дәлдеп тигізуге жаттықтыру.	жүгіруге дағдыландыру; вестибуляр аппаратын дамыту;ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ақырын-ақырын итеріп, Әткеншекті қозғалтамыз. Жылдам-жылдам жүгіріп, Шеңберді айналдырамыз. Д. Ахметова. Соңғы сөздерден кейін балалар жерге отырып, қолдарын босатады, демалады. Ойын бірнеше рет қайталануы мүмкін. Педагог барлық балалардың бірыңғай қимылдауын қадағалап жүру керек. Шеңбер бойымен жүргізу үшін, балаларды бір жаққа бұрып, беттерін шеңбер ортасына қарату керек. Балалардың ойынды меңгерудегі басты міндеті - аса жылдам жүгірмеу. Әрбір бала қимылдау кезінде шеңбердің бір жақ бойымен жүріп, бүкіл шеңбердің жылжып жатқанын бақылайды. **"Кім баяу"№27 қимылды жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды ұзындыққа секіруге машықтандыру; вестибуляр аппаратын, күш-жігерін дамыту. **Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен ойындар.**	**"Айгөлек"№23 қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды шапшаңдыққа баулу, ойынға қызығушылықтарын арттыру. Балалар шеңбер құрып отырады, шеңбер бойымен бір бала жүгіреді, оның қолында орамалы болуы тиіс. Шеңбер бойында отырған баланың біріне орамалды артына тастап кетуге тиісті. Бала артына бұрылып қарап, орамалды алып, орамал тастаған баланы қуып жетіп орамалды лақтырып тигізуі керек. **"Доп кімде"№25 қимылды ойын-жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Белгіге дейін қос аяқпен және бір аяқпен секіру техникасын дамыту; шыдамдылыққа тәрбиелеу. **Балалардың шығарылған материалмен дербес ойын әрекеті.** Мақсат-міндеттерІ. Қимыл-қозғалыс координациясын дамыту; негізгі қимылдарды орындау тәсілін жетілдіру; ойындарға саналы қосылуға	"Аю" алаңның бір шетінде ұйықтаған болып отырады. Балалар алаңның екінші жағынан, тақпақ сөздерін айтып, себетке жидектерді жинағанға ұқсап, "аюға" қарай жүреді. Ормандағы аюдың Құлпынайы көп екен. Теріп-теріп алайық, Себетімізге салайық Балалар, жақын келеді, Аю жидегін береді. Соңғы сөздерді естіген "аю оянып", "балаларға" қарай жүгіріп, оларды ұстап алмақшы болады. Ұстап алу - балаға қолды тигізу болып саналады. Ұсталған "балалар" келесі айналымға қатыспайды. Ойынның соңында балалар "аю" қанша баланы ұстап алғанын санайды. Ойынды жүргізушіні ауыстырып, тағы бір рет ойнатуға болады. **"Соқыртеке"№26 қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Педагогтің белгісі бойынша түстерді тауып, белгілі қимылдарды орындауға бейімдеу. **Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен алаңдағы ойындар.** Мақсат-міндеттері.	

		Мақсат-міндеттері. Қимыл-қозғалыс координациясын дамыту; негізгі қимылдарды орындау тәсілін жетілдіру; ойындарға саналы түрде қосылуға тәрбиелеу.	тәрбиелеу.	Қызығушылығы бойынша ойын таңдау мүмкіндігін қамтамасыз ету және құрдастарымен өзара әрекет ету біліктілігін қалыптастыру.	
Серуеннен оралу 12.00-12.20	Балалардың киімдерін дұрыс шешу, шкафтарға бүктеп қою, қолды жуу әрекеттерін одан әрі қалыптастыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)** Таза сумен Арман, Беті-қолын жуды. Оған қарап Балжан, Суға қолын созды.				
Түскі ас 12.20-13.00	Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттері. Өзін-өзі күту, тамақтану, мәдениетті қарым-қатынас негіздерін дамыту. Асты шашпай, төкпей іш, Сораптамай, баппен іш. Келген асты алдыңа Тауысып іш, қалдырма. Тәрбиеші балалардың үстел үстінде дұрыс отыруларын қадағалайды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Күндізгі ұйқы 13.00-15.10	Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау, тыныштандыратын әуен қосу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары 15.10-15.30	Төсектегі жаттығулар. Ұйқыдан оянғанда бірден төсектен тұруға болмайды. Біртіндеп тұру қажет. 1. Балалар төсекте арқамен жатып, қолын жанына созады, демдерін еркін шығарады. 2. Балалар төсекте арқамен жатып, қолды екі жаққа созады, жұдырықтарын жұму, қолдарын алға созып айқастырады, демалады. 3. Балалар төсекте арқамен жатып, қолдарын бастарына қойып, кезекпен сол аяқтарын, оң аяқтарын көтереді, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіреді. 4. Балалар төсекте арқамен жатып, қолдарын жанына ұстап, аяқтарын көтеріп "велосипед" тебеді Төсектен тұрғызу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Бесін ас 15.30-16.00	Үстел үстіндегі асқа назар аудару; үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс; әдептілік ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер) 16.00-16.30	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Әдемі кілемшелер"№2 атты суреттер сериясы бойынша әңгімелеу. Мақсат-міндеттері. Балаларда нан туралы қарапайым ұғымдарды	**Математика негіздерінен ойын-жаттығу** "Жемістерді сана"№5. Мақсат-міндеттері. Балалардың "зат біреу немесе көп" деген өлшем бірліктерін ажырату, дене	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Тандыр нан". Мақсат-міндеттері. Фломастерді үш саусақпен ұстап, тандыр бейнесінде алдын ала салынып қойған шағын	**Құрастырудан ойын-жаттығу** "Еркежан әжейдің түрлі бауырсақтары". Мақсат-міндеттері. Балаларды құрастыру материалы қағаз қасиеттерімен,	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Бұл қай кезде болады"№8. Мақсат-міндеттері. Балаларды күз кереметтерімен таныстыра отырып, күз айының ерекше табиғи қасиеттері туралы түсініктерін кеңейту; адамның табиғатқа қамқорлық қатынасының маңызы туралы білімдерін қалыптастыру.

	қалыптастыру, нан тақырыбына қатысты қарапайым фразаларды педагогтің соңынан қайталап айтуға жаттықтыру; ойындар барысында қарапайым диалогтарға, сұраққа жауап айтып, қатысуға үйрету. **"Сен не істедің?" сөздік жаттығуы.** Мақсат-міндеттері. Нан өнімдері түрлерін танып, қазақ тілінде дұрыс атауды үйрету. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)** **Қоршаған ортамен таныстырудан ойын-жаттығу** "Затты сипаттау"№3. Мақсат-міндеттері. Балаларды бидаймен таныстыра отырып, бидай дақылын өсіру туралы түсініктерін кеңейту; бидай жайлы білім беруде қарапайым зерттеу жұмыстарымен айналысу қабілетін қалыптастыру; бидай өсімдігінің қасиеті мен маңызы жөнінде мағлұмат беру; «Ас атасы – нан» ұғымын бекіту. **"Әдемі гүл"№5 дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Тағам түрлерін танып, қазақ тілінде дұрыс атауды үйрету. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**	мүшелерінің орналасуын суреттеу, оларды өз бойынан (денесінен) табу іскерліктерін қалыптастыру; кеңістікте бағдарлау, есте сақтау қабілетін, қолдың ұсақ моторикасын, ой-өрісін дамыту. **"Бұл қай кезде болады?№8" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балалардың мезгілдік табиғат құбылыстары жайлы білімдерін бекіту; ойлау, есте сақтау қабілеттерін, зейіндерін, сөйлеу тілдерін дамыту. Барысы. Педагог барлық жыл мезгіліне тән құбылысты сипаттайды, балалар құбылысты, жыл мезгілін табуға міндетті. Балаларды өз жауаптарын бір сөзбен ғана емес, сондай-ақ құбылыстың не себепті болғанын түсіндіру. **(сөйлеуді дамыту)** **"Пішіндер".** Мақсат-міндеттері. Тоқаштардың бояу. **(сурет салу)**	дөңгелек үстін тіке және көлденең сызықтармен, шақпақ етіп, дөңгелек сырты аясын ұсақ дөңгелектер арқылы безендіру техникасын жаттықтыру; элементтердің пішінін, реттілігін, олардың арасындағы қашықтықты ескере отырып, ою-өрнектерді жазықтыққа орналастыру дағдыларын қалыптастыру; қолдың ұсақ моторикасын, көзбен пішін мен түстерді қабылдау, зейін мен елестету қабілетін дамыту. **Саусақ жаттығуы "Нан илейді Нұрай".** Нан илейді Нұрай, (саусақтарды жұдырыққа қайта-қайта жинап, қысу) Дөңгелектеп, былай, (жұдырықтарды айналдыру) Томпақ-томпақ, (қос қолды жұдырыққа, "құлыпқа", қысу) Томпақтап, (қос жұдырықты айналдыру) Жалпақ-жалпақ, (алақандарды ашып, бір-біріне айқастыру) Жалпақтап. **Сюжетті-рөлдік ойын. "Асхана".** Мақсат-міндеттері. Балалардың асханада жұмыс жасайтын мамандар: аспаз, даяшы,	жұмырлау, илеу амалдарымен таныстыру; қағаз бөлігін жыртып алып, саусақтармен жұмырлап, алақандар арасына түйіршіктеп, айналдырып, илеп, шарлар тәрізді денелерді, бауырсақтарды жасап шығаруды үйрету. Құрылыс нәтижесімен ойнату. **(құрылыс, сөйлеуді дамыту)** **"Дүкен" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларды еңбекке, еңбекті құрметтей білуге, сыпайылыққа, ізгілікке, адалдыққа баулу. Қажетті құралдар: ойыншықтар, ыдыс-аяқтар, тағам түрлерінің ойыншықтары, ақ халат, қалпақ, есеп шот, қағаздан жасалған дөңгелектер. Ойын шарты. Бұл ойынды әуелі жеке-жеке ойнатып, әбден жаттыққаннан кейін үш дүкенді қатар ашып ойынды күрделендіру. Балаларды рөлдерге бөлу: 2 бала сатушы, 1 бала кассир, қалғандары тұтынушылар. Тәрбиеші ойын ережесін түсіндіреді. Ереже бойынша сатушылар да, тұтынушылар да бір-бірімен сыпайы	**Дидактикалық ойын: "Күз аруының көйлегін безендір".** Мақсат-міндеттері. Жапырақтармен әрлеуді дағдыландыру. **(жапсыру)** **"Қуыршақты шомылдырамыз№14" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Жиһаз және оның мақсаты туралы білімді бекіту. Құрал-жабдықтар: балалар жиһазының заттары. Ойын барысы: Тәрбиеші балаларға: - Алуа қуыршағына жаңа жиһаз сатып алды, бірақ ол оны бөлмеге қалай қою керектігін білмей тұр. Оған жиһаз қоюға көмектесейік. Тәрбиеші балалармен бірге үстелді ортаға қояды. Үстелдің қажеттілігі туралы, балалардан сұрайды. Мысалы, "Бұл үстел, біз оны бөлменің ортасына қоямыз. Қуыршақ үстел басында тамақтанатын болады. Орындықты үстелдің жанына қою керек, ол оған отырады. Осылай әр жиһаздың қажеттілігін балалар айтып береді. **Вариативті компонент/Әлеумет** "Құстар" фермасы ойыны. Мақсат-міндеттер. Балаларға құс фермасы жөнінде мағлұматтар беру; құс фермасындағы фермерлердің еңбегімен таныстыру; "фермер" ұғымы туралы білімдерін кеңейту; үй құстарының атауларын жатқа білуге үйрету; ойынның шарты мен ережелерін сақтауға дағдыландыру.

			кассир, гардероб қызметкері жайлы білімдерін, әдептілік ережелерін меңгеруді, қоғамдық орындардағы тамақтану әдебін, оларды сақтауға ынталануды бекіту; еңбекті құрметтеуге, әдептілік негізінде қарым-қатынас орнатуға тәрбиелеу.	сөйлеседі. Бір затты сатып алған соң, рақмет айтуды ұмытпауы керек.	
Балалармен жеке жұмыс **16.30-16.50**	**Артикуляциялық жаттығулар.** Мақсат-міндеттері. Артикуляциялық жаттығу арқылы баланың сөйлеуін, тілін, дыбысты дұрыс дыбыстауын дамыту. **(сөйлеуді дамыту)**	**"Жауын" тақпағын жаттау.** Мақсат-міндеттері. Күз мезгілінде табиғи құбылыстардың ерекшеліктері туралы әңгімелесу. Бала тілін жаттықтыру. Әртүрлі өлең, тақпақтарды айтқызу. Төленді Нұрмұхамедов "Жауын". Қызыл отты қамшысы Көкке жарқыл шашады, Еркебұлан тамшысы Домаланып қашады. Жаңбыр жауып өтеді: Қуанады сарғалдақ. Дала жайнап кетеді, Бір шомылып алғанда-ақ!	**Артикуляциялық жаттығулар.** Мақсат-міндеттері. Артикуляциялық жаттығу арқылы баланың сөйлеуін, тілін, дыбысты дұрыс дыбыстауын дамыту. **(сөйлеуді дамыту)**	**"Таңертең" тақпағын жаттау.** Мақсат-міндеттері. Тәулік бөліктері туралы әңгімелесу. Сұрақтар қою. Балалардың сұрақтарға толық жауаптарын талап ету. Бала тілін жаттықтыру. Әртүрлі өлең, тақпақтарды айтқызу. Қастек Баянбаев "Таңертең". Ерте тұрғым келмейді, Бірақ тағы тұрамын. Көзім түк те көрмейді, Естімейді құлағым. Суды ағызып ақырын, Жуған болам бетімді. Кешегі көп ақылым Кеміп қалған секілді. Бала баққа бүгін де Барғым келе қоймайды. **(сөйлеуді дамыту)**	**Жұмбақ жаттау.** Мақсат-міндеттері. Жұмбақтардың шешімін табу. Әр жұмбақтың суреттері болу керек. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)**
Серуенге дайындық **16.50-17.00**	Серуенге жиналу кезінде балаларға белгілі бір реттілікпен киюді түсіндіру. Ауладағы қауіпсіздік шараларын түсіндіру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				

Серуен **17.00-18.00**	**Күнді бақылауды жалғастыру.№1 (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Күн - жылу мен жарық көзі екені жайлы түсініктерін пысықтау, талқылау, дәлелдеу біліктіліктерін дамыту; табиғатты аялауға тәрбиелеу. Зерттеу. Күнге қарап отырып, сұрақтарға жауап беруді ұсыну. - Күнге қарағанда өзіңді қалай сезінесің? - Күнге тура қарай аламыз ба, көзімізге зиянын тигізбей ме? Педагог балаларға екі тасты алып, біреуін күннің көзіне, екіншісін көлеңкеге, яғни, жан-жағын жауып, қараңғы жерге қоюды сұрайды. Біраз уақыттан кейін балалар күн көзінде тұрған тас көлеңкеде тұрған тасқа қарағанда қызып, жылы екеніне көз жеткізеді. Күн көзінде заттың қызатынына қорытынды жасау. **Еңбек тапсырмалары:** кіші топ балаларына ойын аумақтарын жинауға көмектесу. Мақсат-міндеттері. Жасы кішіге көмектесуге ұмтылуды үйрету,	**Жаңбырды бақылауды жалғастыру. №11(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Балаларды желдің қасиеттерін тануға қызығушылықтарын арттыру; бақылау нәтижесінде желге ауызша сипаттама беруге, іс-тәжірибелер жасауға дағдыландыру. **"Түтікшемен үрлеп, лентаны желбіретейік" жаттығуы. (тыныс алу жаттығуы)** Педагог әрбір баланың алдына түтікше мен лентаны (қағаздан қиылған жолақ та жарайды) береді. - Балалар, қазір біз қажетті күшпен үрлеуді жасап, түтікшеден желді үрлеп шығарамыз. - Мен "Жел қатты соғып тұр" десем, сендер қатты үрлеп, лентаны қатты желбіретесіңдер. - Мен "Жел баяу соқты" десем, сендер түтікшеге ақырын үрлеп, баяу желді білдіресіңдер. **Еңбек әрекеті:** ойын алаңына ағаштардан құрап түскен ұсақ бұтақтарды жинау. Мақсат-міндеттері. Аула сыпырушыға көмек көрсету, өзгелердің еңбегін құрметтеуге	**Шықты бақылауды жалғастыру.№4 (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Ыдысқа құйылған суға қарап, оның айнадай мөлдір екеніне көз жеткізу; судың қозғалуын, ағымын, жерге сіңіп жоғалуын байқатып, өсімдіктердің тамырларына өте қажет екендігін түсіндіру; байқағыштыққа, ұғымталдыққа тәрбиелеу. Бақылау барысы: балалардың назарын судың қасиеттеріне аудару. Су сұйық, әртүрлі температураға ие болуы мүмкіндігі (ыстық, жылы, суық). Су мөлдір, айна ұқсап заттарды бейнелейді. Суды далада ыдысқа құйып қойып, оның бетіне қараса, көк аспан, бұлттар, өзіміздің де бейнеміз көрінеді. Суға тастарды салса - түбінде жатқан олар айқын көрінетін болады. Тіпті балықтарды жіберсе, олар нақтылы көрінеді. **"Күн мен түн "№9 қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды белгі бойынша жан-жаққа шашырап	**"Ауа райын бақылауды жалғастыру (бұлтты күн)".№18 (қоршаған ортамен танысу, көркем сөз, сөйлеуді дамыту)** **"Жаңбыр жауғанда" фонемо-ырғақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды сөздердің ырғағына сай қимылдауға баулу; жаңбырға еліктеуге ынталандыру; артикуляцияны жаттықтыру. Жау, жау, жаңбыр! Жау, жаңбыр! Арық суы мол болсын! Өсімдіктер мол болсын! Жауған жерің шөп болсын! Тырс-тырс! Тырс-тырс! (бір аяқпен секіру) Тарс-тұрс! Тарс-тұрс! (екінші аяқпен секіру) Шылп-шылп! Шылп-шылп! (екі аяқпен секіру) **Ересектермен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары: гүл суару.** Мақсат-міндеттері. Түскен гүл жапырақтарын тырмамен тазалау. **"Ормандағы аю "№1 қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Балаларды ойын шартын	**Маусымдық өзгерістерді бақылауды жалғастыру. №10(қоршаған ортамен танысу)** Мақсат-міндеттері. Балаларға жапырақтар неліктен жерге түскендігі туралы әңгімелеп айту. Олардың түстерін атау. **Еңбек:** құм салғышты ішіне түскен жапырақтардан тазалау. **Балалармен жеке жұмыс:** балаларға жұмбақ жасыру. Жазда тұрып жоғары, Күзде жерге қонады. (Жапырақ.) Аспай піскен, Қайнамай піскен. (Жеміс.) **"Аяғымызбен жер тебеміз" ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларды бірлікке, татулыққа,ептілікке тәрбиелеу; тәрбиешінің берген белгісіне көңіл аудара білуді үйрету. Қойшы сайланып алады. Қалған балалар қойлар болады. Қойшының құралдарын береді. Қойлар алыста жайылып жүреді, қойшы алыстан бақылап тұрады. Тәрбиеші: "Қойшы шықты ертемен, Қойларын бағып далаға. Қойлар маңырайды, Сонан соң жамырайды," - деген кезде қойлар жан-жаққа жамырайды. Ал қойшы оларды жинап, қораға әкеліп қамайды. Басқа қойшыны сайлайды. Ойын 3-4 рет қайталанады. Дене шынықтыруға арналған ойындар. **Бақылау:** «Солып қалған гүлдерді бақылау» Мақсат-міндеттері. Балаларды күз мезгілінің ерекшеліктерімен таныстырып өтіп, балабақша ауласындағы күзгі гүлдерге назар аударту.

	еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **"Паравоз"№4 қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды ойын ережесіне сай ойнауға машықтандыру; зеректікке, қырағылыққа, дәлдікке дағдыландыру; шыдамдылыққа тәрбиелеу. Ойынға қатысушы балалар бір қатарға тұрады. Тәрбиеші ақ сүйекті қолына алып, балалардың ту сыртына шығады да, алысқа лақтырады. Балалар ақсүйектің лақтырылған бағытын көрмеуі керек. "Ақсүйек" жерге түскеннен кейін тәрбиеші: "Ақсүйекті іздеңдер, кім жылдам табар екен?" - дейді. Ойынның шарты бойынша ақсүйекті тауып алған бала басқаларға білдірмей, тәрбиешіге жылдам әкеліп беруі керек. Егер балалардың бірі байқап қалса, ақсүйекті тауып алған баланы қуып жетіп, денесіне қолын тигізуі керек. Сонда ақсүйек өзіне беріледі. Сөйтіп, ақсүйекті ешкімге жеткізбей тәрбиешіге табыс еткен бала	тәрбиелеу. **"Қарағайлы ормандағы аю"№1 қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды шеңберде ойын ережесіне сай бірігіп ойнауға ынталандыру; бір адамдай белгі бойынша, шеңбер бойымен біресе бір жағына, біресе екінші жаққа жүріп, содан соң жылдамдықты қосып жүгіруге дағдыландыру; вестибуляр аппаратын дамыту;ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ақырын-ақырын итеріп, Әткеншекті қозғалтамыз. Жылдам-жылдам жүгіріп, Шеңберді айналдырамыз. Д. Ахметова. Соңғы сөздерден кейін балалар жерге отырып, қолдарын босатады, демалады. Ойын бірнеше рет қайталануы мүмкін. Педагог барлық балалардың бірыңғай қимылдауын қадағалап жүру керек. Шеңбер бойымен жүргізу үшін, балаларды бір жаққа бұрып, беттерін шеңбер ортасына қарату керек. Балалардың ойынды меңгерудегі басты міндеті - аса жылдам жүгірмеу.	жүгіруге және бір-біріне соғылмай, бір жерге жиналуға дағдыландыру; вестибуляр аппаратын, кеңістікті бағдарлау қабілетін жетілдіру; ептілікке, достыққа тәрбиелеу. **Еңбек әрекеті: құмсалғыштың бетін қоқыс бұталардан тазалау.** Мақсат-міндеттері. Ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. **"Қасқыр мен лақтар"№5 қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды шапшаңдыққа баулу, ойынға қызығушылықтарын арттыру. Балалар шеңбер құрып отырады, шеңбер бойымен бір бала жүгіреді, оның қолында орамалы болуы тиіс. Шеңбер бойында отырған баланың біріне орамалды артына тастап кетуге тиісті. Бала артына бұрылып қарап, орамалды алып, орамал тастаған баланы қуып жетіп орамалды лақтырып тигізуі керек. Егер тигізе алмаса, ойынды өзі жалғастырады. Орамал тастаған ойыншы қуып келе жатқан баланың	бұзбай, тақпақ сөздерін айта жүріп, қимылдарды жасауға, бір-біріне соғылмай, бір бағытта жылдам жүгіруге дағдыландыру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойынға жүргізуші бала "аю" болып тағайындалады (таңдалады), қалған ойыншылар балалар болады. "Аю" алаңның бір шетінде ұйықтаған болып отырады. Балалар алаңның екінші жағынан, тақпақ сөздерін айтып, себетке жидектерді жинағанға ұқсап, "аюға" қарай жүреді. Ормандағы аюдың Құлпынайы көп екен. Теріп-теріп алайық, Себетімізге салайық Балалар, жақын келеді, Аю жидегін береді. Соңғы сөздерді естіген "аю оянып", "балаларға" қарай жүгіріп, оларды ұстап алмақшы болады. Ұстап алу - балаға қолды тигізу болып саналады. Ұсталған "балалар" келесі айналымға қатыспайды. Ойынның соңында балалар "аю" қанша баланы ұстап алғанын санайды. Ойынды жүргізушіні ауыстырып, тағы бір рет ойнатуға болады.	

	жеңімпаз аталады. Жабдығы: ақсүйек. **"Ұшты-ұшты"№8 ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Қабырғаға өрмелеу біліктіліктерін бекіту; зейіндерін дамыту. **Өз бетінше еркін ойын әрекеті, аланда шығарылған материалмен ойындар.** "Шеңберге дәлде". Мақсат-міндеттері. Нысанаға дәлдеп тигізуге жаттықтыру.	Әрбір бала қимылдау кезінде шеңбердің бір жақ бойымен жүріп, бүкіл шеңбердің жылжып жатқанын бақылайды. **"Төбеде доп қуу"№10 қимылды жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды ұзындыққа секіруге машықтандыру; вестибуляр аппаратын, күш-жігерін дамыту. **Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен ойындар.** Мақсат-міндеттері. Қимыл-қозғалыс координациясын дамыту; негізгі қимылдарды орындау тәсілін жетілдіру; ойындарға саналы түрде қосылуға тәрбиелеу.	орнына отыруы керек. Қуғыншы бала, орамал тастаушыға орамалды тигізсе, онда ойынды орамал тастаушы бала өзі жалғастырады. **"Шарлармен алмасу"№12 қимылды ойын-жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Белгіге дейін қос аяқпен және бір аяқпен секіру техникасын дамыту; шыдамдылыққа тәрбиелеу. **Балалардың шығарылған материалмен дербес ойын әрекеті.** Мақсат-міндеттерІ. Қимыл-қозғалыс координациясын дамыту; негізгі қимылдарды орындау тәсілін жетілдіру; ойындарға саналы қосылуға тәрбиелеу.	**«Өз үйіңді тап »№1 қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Педагогтің белгісі бойынша түстерді тауып, белгілі қимылдарды орындауға бейімдеу. **Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен аландағы ойындар.** Мақсат-міндеттері. Қызығушылығы бойынша ойын таңдау мүмкіндігін қамтамасыз ету және құрдастарымен өзара әрекет ету біліктілігін қалыптастыру.	
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес) 18.00-18.30	Кеңес. "Баланың бос уақытын тиімді пайдалану".	"Үлкендерге құрмет" тақырыбында әңгімелесу.	Ата-аналарға кеңес. "Қыңырлықты түзеу жолдары".	Ата-аналарға арналған сауалнама. "Отбасындағы саламатты өмір салтының шарттары".	Ата-аналармен жеке әңгімелесу. Көзге арналған түзету гимнастикасы.

Циклограмманы тексерген әдіскер: А.Абдиева

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	«Айару» бөбекжай- балабақшасы				
Топ/сынып	**Ортаңғы топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	Еркетай				
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	Мамаева Дурия				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**23.10-27.10.2023ж.**				
Тақырыбы	**Отбасыммен саяхат**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	23.10.2023	24.10.2023	25.10.2023	26.10.2023	27.10.2023
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау 8.00-8.20	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	"Балалар неге әртүрлі?" тақырыбында әңгімелесу; ата-аналарды мазалап жүрген сұрақтарына жауап беру. Ата-аналардың педагогикалық мәдениетін арттыру.				

8.00-8.20					
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер) **8.20-8.40**	"Еңбекке баулу" Мақсат-міндеттері. Үстел үстіне ыдыс-аяқтарды, нан салатын ыдысты, шыны-аяқтарды, шұңғыл табақты, майлық салатын ыдыстарды, тамақ ішу жабдықтарын: қасық, шанышқы, пышақты қойып шығу іскерліктерін дамыту.	"Еңбекке баулу" Мақсат-міндеттері. Балаларды ойыншықтар мен көмекші құралдарды өз бетінше және эстетикалық түрде орналастыруға, шкафтарда тәртіпті сақтау, шаңды сүрту.		"Еңбекке баулу" Мақсат-міндеттері. Балаларды өсімдіктерді суару, жемсалғышты, астауды, көгөністерді жуу; астауға су құю және дайын жемді жемсалғышқа салу, балыққа жемді өлшеуішпен салуды үйрету.	"Еңбекке баулу" Мақсат-міндеттері. Балаларды сумен жұмыс істегенде гигиеналық дағдыларды сақтауға үйрету: жеңдеріңді түріңдер, матаны сулап құрғатыңдар, лас болған кезде шайыңдар. Сумен жұмыс кезінде еңбек дағдылары мен әдеттерін, ұқыптылығын дамыту.
	"Бұл қандай құс?" дидактикалық ойыны.№2 Мақсат-міндеттері. Белгілі бір ерекшеліктеріне қарай құстарды суреттеуді үйрету және оларды ажырата білу. **(сөйлеуді дамыту)** **"Сиқырлы қапшық"№6 ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларды достыққа, зеректікке, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Балалар шеңбер бойымен отырады, ортаға "жүргізушіні" шығарып, қолына сақина ұстатады. Балалар екі алақанын бір-біріне қабыстырып алға созады. Жүргізуші барлық балалардың алақанына сақина салған болып шығады. Жүргізуші балаларға: "Сақина, ортаға шық!"- деп айтады. Сол сәтте алақанында сақинасы бар бала: "Сақина	**"Қуыршақ қонаққа дайындалуда"№1 дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Қыстайтын құстар мен қоныс аударатын құстарды тану, оларды дұрыс атай білу қабілеттерін қалыптастыру. **(сөйлеуді дамыту)** **"Түрлі түсті моншақтарды тізу"№11 дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Түстерді ажырата білу, тез атау, басқалардың арасынан қажетті гүлді табу қабілеттерін бекіту; балаларға өсімдіктерді түсі бойынша топтастыруды, әдемі гүлшоқтарын жасауды үйрету. Барысы: үстелде әртүрлі пішіндегі түрлі түсті жапырақшалары тұрады. Балалар өздеріне ұнаған жапырақшаларын таңдап,		**"Сиқырлы суреттер"№4 саусақ жаттығуы, жаңылтпаш.** Мақсат-міндеттері. Балаларды мәтінінің ырғағына сай қимылдауға дағдыландыру; артикуляцияны, ой-қиялын жетілдіру, қолдың ұсақ моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Бұлттар құстай ұшады, (қолдарды қырынан қосып, саусақтармен бірге бұлғау, құстың ұшқанына еліктеу) Құстар бұлттай ұшады, Көк аспанда, биікте, (аталған қимылдарды, қолдарды жоғары көтеріп, төмен түсіріп, орындау) Қанат жайып, ұшады. Бұлттар құстай болмайды, (саусақпен бұлғау) Құстар бұлттай болмайды. Бұлттар құстай бұтаға (қолдарды қырынан қосып, саусақтармен бірге бұлғау, құстың ұшқанына еліктеу)	**Саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттері. Балаларға қимылдарды мәтін жолдарына сай орындауға дағдыландыру; қолдың ұсақ моторикасын, елестету, ойлау қабілетін дамыту. Шаршы бұрышын құрайық, Саусақ ұштарын қосайық. Бір, екі, үш, төрт. Бір, екі, үш, төрт. Бір, екі, үш, төрт. Бір, екі, үш, төрт. Төрт бұрыштар жиналып, Бір пішінге құрылды. **(сөйлеуді дамыту)** **Үстел үсті ойыны. "Не ұшпайды"№13.** Мақсат-міндеттері. Бөлшектерден тұтас бір бөлікті құрастыруға дағдыландыру; балалардың қабылдауын, байқағыштығын, ойлау қабілеттерін дамыту. **(сөйлеуді дамыту)**

	менде!" - деп дауыстап, орнынан атып тұрады. **(дене шынықтыру, сөйлеуді дамыту)**	олардың түсін атайды және таңдалған жапырақшаларға түсі бойынша және пішіні бойынша сәйкес келетін гүлді табады. **(сөйлеуді дамыту)**		Қанат жайып қонбайды. (саусақпен бұлғау) Д. Ахметова. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** **"Танып ал да , атын ата"№15 үстел ойыны.** Мақсат-міндеттері. Құстарды топтастыруға және жалпы атауларын атауға дағдыландыру; зейінді, байқауды дамыту. Балалар берілген суреттерді топтастырады: үй және жабайы құстардың суреттері бойынша. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**	
Таңертеңгі жаттығу8.40-9.00	**"Қуыршақпен ойнаймыз".** Бастапқы қалып тік тұру, аяқ алшақ, қуыршақ төменде. 1-2 қуыршақты алға ұстау, жоғары көтеру (3рет). 3-4 бастапқы қалып. Аяқ алшақ, қуыршақ алда. 1-2 денені оңға, солға бұру, бастапқы қалыпқа келу. Бастапқы қалып: қуыршақты кеудеде ұстау. 1-4 алға еңкею - "Қуыршақтар билейді". 5-6 бастапқы қалыпқа келу (3рет). Бастарқы қалып 1-2- отырып қуыршақты еденге қою. 3-4 тік тұру, Қуыршақпен оңға, солға айналу (2 реттен). **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, дене шынықтыру)**				
Таңғы ас9.00-9.30	Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттері. Өзін-өзі күту, тамақтану, мәдениетті қарым-қатынас негіздерін дамыту. Асты шашпай, төкпей іш, Сораптамай, баппен іш. Келген асты алдыңа Тауысып іш, қалдырма. Тәрбиеші балалардың үстел үстінде дұрыс отыруларын қадағалайды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Ұйымдастырылға	**"Не артық"№3 дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Әр	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттері. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл		**"Не ұшпайды" №13 дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларда	**"Ненің төлі жоқ"№18 дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Құстар

н іс-әрекетке дайындық **9.30-9.55**	мезгілдің ерекше белгілері туралы білімдерін, өз ойларын нақты жеткізе білу қабілеттерін нығайту; есту зейінін дамыту. Барысы: педагог мезгілді "Күз" деп атайды. Педагог жыл мезгілдерінің белгілерін тізбектейді (құстар жылы жаққа қарай ұшады, ағаштарда жапырақтар сарғаяды; үлпілдек ақ қар жауады). Балалар қосымша белгіні атайды және өз таңдауын түсіндіреді. **(сөйлеуді дамыту)**	күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетке мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Кел, достарым, келіңдер, Қолдарыңды беріңдер. Шаттық толы шеңберге, Қуанышпен еніңдер. Шақырамын сендерді, Жолдастарым, кел бері, Толтырайық шаттыққа, Дөңгеленген шеңберді. **(сөйлеуді дамыту)**		біздің жерде қыстайтын және жыл құстары, олардың әдеттері, сыртқы түрі, қоректенуі, тіршілік ету ортасы туралы жалпылама түсінік қалыптастыру; құстарды сыртқы түріне қарай ажыратып, суреттерден табуды үйрету; туған жердің табиғатына сүйіспеншілікке тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту)**	туралы білімдерін толықтыру; жыл құстары мен қыстайтын құстарды бір-бірінен ажырату іскерліктерін жетілдіру. Барысы: балаларға жыл құстары және қыстайтын құстар бейнеленген суреттер ұсынылады. Магниттің көмегімен жыл құстарын магниттік тақтаның бір жағына, ал қыстайтын құстарды екінші жағына жапсырады. **(сөйлеуді дамыту)**
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет **9.55-10.35**	**Дене шынықтыру** "Паравоз "№4 . Мақсат-міндеттері. Балаларды әртүрлі бағытта жылдам және баяу қарқынмен жүгіру дағдысын қалыптастыру; сапқа өз еріктерімен тұру қабілеттерін жетілдіру; балаларды алға жылжи отырып, екі аяғымен секіруді үйрету. **"Мысық пен тышқан"№6 қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Бөренеңің үстінен жүруге дағдыландыру.	**Музыка** "Торғай". Мақсат-міндеттері. Балалардың әнді тыңдауда дыбыс ұзақтығы, тембрі туралы ұғымын қалыптастыру; дыбысты есту мен қабылдау қабілетін және зейінін дамыту; музыка әуенімен би қимылдарын үйлесімді орындауға дағдыландыру. **"Тоқылдақ" ойыны.** Мақсат-міндеттері. Әуеннің ырғағын тыңдауды, байқампаздыққа дағдыландыру.		**Дене шынықтыру** "Қасқыр мен лақтар"№6 . Мақсат-міндеттері. Балалардың бірінің артынан бірі аяқтың ұшымен және өкшемен сап түзеп жүру іскерліктерін жетілдіру; алға жылжи отырып, екі аяғымен секіру және допты аяқпен қысып ұстап, отырып-тұрып домалату дағдыларын бекіту. **"Допты қуып жетіңдер! "№9 қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Допты жеңіл ұстап, допты нысанаға дәлдеп лақтыруды үйрету.	**Қазақ тілі** "Алтын күз". Жыл құстары". Мақсат-міндеттері. Қазақ тілін түсінуге, "күз" сөзін қолданып, септік жалғауларын өзгертуді, қарапайым сөз тіркестерін құрауды, құстардың атын атау дағдыларын жаттықтыру. **Саусақ жаттығуы «Жаңбыр».** Жаңбыр, жаңбыр, тырс-тырс-тырс, (бір қолдың саусақтарын екінші қолдың алақанына жаңбыр жауғандай тырсылдату, саусақтарымен ақырын соғу) Шаршамайсың, жауасың! (сұқ саусағын оңға және солға қозғау) Тамшылармен тырс-тырс-тырс, (саусақтарды бүгу және қайта жазу, жоғарыдан төмен жаңбыр жауғандай қимылдар көрсету)

					Үстімізге тамасың (екі алақандарын екі жаққа ашу) **(сөйлеуді дамыту)**
Серуенге дайындық 10.35-10.55	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағ				
Серуен 10.55-12.00	**Ағаштар мен бұталарды бақылау. №16(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Ағаштар мен бұталардың тірі табиғат екені туралы білімдерін бекіту, табиғатты қорғауға тәрбиелеу. Ағаштар қыстан қалай шыққанын тексеру. Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды. - Балалар, ағаштарға қарап не айтуға болады? - Тағы қандай өзгерістер болады? - Ағаштар ауаны ластанудан тазалайды. Сол үшін адамдар ағаштарды көп отырғызады. **«Ұшты ұшты» №4 қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Табиғатты аялауға тәрбиелеу; кеңістікті бағдарлауға машықтандыру; зерек болуға тәрбиелеу. **"Допты қуып жетіңдер!№9" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балалардың доппен ойналатын ойындарға қызығушылықтарын арттыру; допты тура бағытта	**Аула тазалаушыны бақылау №6 . (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Көгершіннің сыртынан танып, оны өзге құстардан ажыратуды үйрету; құстар туралы жалпы түсініктерін пысықтау; қамқорлыққа тәрбиелеу. Педагог көгершіннің ерекшеліктерін анықтау үшін, оны торғаймен салыстыруына болады. **"Қай жануар артық"№20 дидактикалық ойыны. (сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Балалардың аң-құстардың, үй жануарларының тіршілігі туралы түсініктерін пысықтау; сөздік қорын байыту; есте сақтау, ойлау, байланыстырып сөйлеу қабілеттерін; дүниетанымын кеңейту. Құралдар: аң-құстарды, үй жануарларының және мекендерінің суреттері. **Еңбек әрекеті:** ауладағы ағаштардан түскен бұта-қоқыстарды жинау. Мақсат-міндеттері. Балаларды бірлесе жұмыс істей білуге		**Күзгі жәндіктерді бақылау .№9 (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Қарлығашты сыртынан танып, өзге құстардан ажыратуға машықтандыру; құстар туралы жалпы түсініктерін пысықтау; қамқорлыққа тәрбиелеу. Қарлығаш - бейбітшілік пен берекенің символы. Қарлығаш күзде жылы жаққа ұшады, ал көктемде қайта қайтып келеді. Бұл құс жазда ұя салып, балапандарын ұшуға үйретеді. - Қарлығаш басқа құстарға қарағанда ерекше құс. Басы мен денесі, қанаттарының түсі қара, ал кеудесі ақ. Қарлығаштың құйрығы айыр. Қарлығаштың ұшқаны да ерекше: ол реактивті ұшақ сияқты жоғарыға жылдам көтеріліп, төмендеу түсіп, ұзақ ұшып жүреді. Қарлығаш ұясын жартас қуыстарына, жағалаудағы жарға, үйдің шатырына сазбалшықтан салады. Қарлығаш адамға жақын болады. **Еңбек әрекеті:** жапырақтар жинау. Мақсат-міндеттері. Табиғатты қорғауға, гүл табиғаттың бір	**Жылы жаққа ұшатын құстарды бақылау . №14 (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Торғайдың сыртынан танып, өзге құстардан ажыратуды үйрету; құстар туралы жалпы мағлұматтарын пысықтау; қамқорлыққа тәрбиелеу. **"Торғай".** Торғай, торғайсың, Жылдамсың, сондайсың, Шырылдап қоймайсың, Ұшасың, талмайсың. Шомылып ал шалшыққа, Қона ғой біздің баққа. Д. Ахметова. **"Көлеңке"№3 қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды ойын шарты бойынша, белгілерге сай қимылдауға жаттықтыру; тышқан, шымшық және жапалақ қимылдарына еліктеуге ынталандыру; ептілікке, зеректікке, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Алғашында "жапалақтың" (жүргізушінің) рөлін педагог, содан кейін таңдалған баланың бірі сомдай алады.

	домалатып, оны қуып жетуге дағдыландыру; шапшаңдыққа, жылдамдыққа баулу; достыққа тәрбиелеу. Педагог балаларды екі топқа бөліп, түзу сызықтың бойына тұрғызып, қай баланың атын атайды, сол бала педагог домалатып жіберген допты жылдам қуып жетіп, келесі кезекте тұрған балаға береді. 2-3 балаға дейін атап шақыруға болады. **Еңбек әрекеті:** өскіндері суару. Мақсат-міндеттері. Балаларда қарапайым еңбек дағдыларын қалыптастыру. **Балалардың еркін ойындары.**	баулу. **Қарлығаш №17 қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды ойын шартын бұзбай, белгілер бойынша ойнауға, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойын шарты. Бұл ойынға қанша бала болса да, қатыса беруге болады. Ойыншылар екі топқа бөлініп, екі бағытқа қарап, екі қатарға тұрады. Бұлардың бір қатары "Қаршығалар" да, екінші қатарындағылар "Қарлығаштар" болады. Бір ойыншыны басқарушы етіп сайлайды. Басқарушы екі саптың арасымен ерсілі-қарсылы жүріп дауыстайды. Алдымен, "қар...", - дейді де, содан соң қалауынша "шығалар" немесе "лығаштар" деп қосады. Сол кезде бастаушы атын атаған топтағылар бытырай қаша жөнеледі де, аты аталмаған топ оларды қуалайды. Олардың міндеті - қашқан топтағылардың біреуін ұстап алу. Ұсталған ойыншы сол топқа өтеді. Қайсы топ қарсы топтың ойыншысын көп қосып алса, сол топ жеңеді. Құралдары: екі түрлі таңбалауыштар: қаршығалар мен қарлығаштар. **"Допты қақпаға домалат" жаттығуы. (дене шынықтыру)**		бөлшегі екенін түсіндіру. **"Жаяу көкпар"№22 қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды ойын шартының белгілеріне сай қимылдауды жаттықтыру; тышқан, шымшық және жапалақ қимылдарына еліктеуге ынталандыру;ептілікке, зеректікке, жылдамдыққа тәрбиелеу. Алғашында "жапалақтың" (жүргізушінің) рөлін педагог, содан кейін таңдалған баланың бірі сомдай алады. Қалған балалар "тышқан" мен "шымшықтар" болып ойнайды. Ойында бірінші белгі ретінде: "Таң атты! Күн шықты! Тышқандар мен шымшықтар алаңда!" сөздері айтылады. Екінші белгі: "Түн батты! Жапалақ аңшылыққа ұшып шықты!" Бірінші белгіде ойыншылар алаңда, бір-біріне соқтықпай жүгіріп жүру керек. Екінші белгіде ойыншылар орындарында тоқтап, қозғалмай тұру керек. Кім қозғалса, соны "жапалақ ұстап ұясына тасиды". Келесі жолы басқа жапалақты таңдап, ойын жалғасады. Құралдары: ойыншыларға таңбалауыштар, "жапалаққа" маска. **"Қапты көлденең нысанға лақтыру" жаттығуы. (дене шынықтыру)**	Қалған балалар "тышқан" мен "шымшықтар" болып ойнайды. Ойында бірінші белгі ретінде: "Таң атты! Күн шықты! Тышқандар мен шымшықтар алаңда!" сөздері айтылады. Екінші белгі: "Түн батты! Шапалақ аңшылыққа ұшып шықты!" болып айтылады. Бірінші белгіде ойыншылар алаңда, бір-біріне соғылмай, жүгіріп жүру керек. Екінші белгіде ойыншылар орындарында тоқтап, қозғалмай тұру керек. Кім қозғалып қойса соны "жапалақ ұясына алып кетеді". Келесі жолы басқа жапалақты таңдайды, ойын әрі қаарй жалғасады. Құралдары: ойыншыларға таңбалауыштар, "жапалаққа" маска. **"Сызықты баспа" қимыл жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды бір бағытта жылжи отырып, секіруге дағдыландыру. Балалардың секіретін жолының бойына көлденең сызықтарды салып қою. Балалар сызықтарды баспай, алға секіруді үйренеді. **Еңбек әрекеті:** ауланы сыпыруға көмектесу. Мақсат-міндеттері. Ұқыптылыққа, жинақылыққа үйрету.

		Мақсат-міндеттері. Допты домалатып, доғаға өткізуге жаттықтыру;ептілікке, дәлдікке, шыдамдылыққа тәрбиелеу. Құралдары: доптар, доға. **Балалардың еркін ойыны.**		Мақсат-міндеттері. Дәлдікке, ептілікке бейімдеу, бір қолмен қапты көлденең нысанаға лақтыру жаттығуына машықтандыру. Құралдар: құм салынған қаптар. **Балалардың еркін ойыны.**	Балалардың еркін ойыны. Мақсат-міндеттері. Балаларға ойын тақырыбын өздеріне таңдауды үйрету**.** **Балалардың еркін ойындары.**
Серуеннен оралу 12.00-12.20	Балалардың бас киімін, шалбарын, түймелері ағытылған жейдесін, бәтеңкесін белгілі ретпен шешуі; киімдерін жүйелі шешуге дағдыландыру; киімдерін шкаф сөрелеріне орналастыру; қолдарын жуу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Түскі ас 12.20-13.00	Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттері. Өзін-өзі күту, тамақтану, мәдениетті қарым-қатынас негіздерін дамыту. Ас ішкенде күнде біз, Сөйлемейміз, күлмейміз! Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз! Балалар алғыс айтады, тамақтануға кіріседі. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Күндізгі ұйқы 13.00-15.10	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай жасау **(мәдени-гигиеналық дағдылар).**				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары 15.10-15.30	"Мейірімді мысық" (белді бүгіп, басты жоғары көтеру). Жалпақтабандықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру. Алған білімдерін бекітіп, мәдени-гигиеналық дағдыларын орындау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, дене шынықтыру)**				
Бесін ас 15.30-16.00	Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу бойынша жеке жұмыс, әдеп ережесі. Ас ішерде күнде біз Сөйлемейміз, күлмейміз! Астан басқа өзгені Елемейміз, білмейміз! **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Математика негіздерінен ойын-жаттығу** "Су, жер , ауа"№1. Мақсат-міндеттері. Балалардың "зат біреу немесе көп" деген өлшем бірліктерін, сол және оң жақты, түстерді ажырату іскерліктерін	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** "Құстар неге сөйлемейді?" Мақсат-міндеттері. Балаларды ертегі мазмұнымен таныстыра отырып, құстардың өзіндік ерекшеліктері туралы ұғымдарын қалыптастыру;		**Қоршаған ортамен таныстырудан ойын-жаттығу** "Гүлдер біздің досымыз"№13. Мақсат-міндеттері. Балаларды қарлығаштың сыртқы бейнесімен таныстыра отырып, қарлығаш туралы түсініктерін кеңейту; қарлығаштың	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Әжемнің кілемі". Мақсат-міндеттері. Балаларды көлде жүзіп жүрген үйректің айналасына қағаз бойымен көлденең созылған, бірнеше көк түсті ұзын толқынды

16.00-16.30	жетілдіру, құстарды топтастыру, бөлу операцияларын пысықтау; есте сақтау, кеңістікті бағдарлау қабілетін, қолдың ұсақ моторикасын, ақыл-ойды дамыту. **"Қоянға көмектес"№17 дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балалардың қыстайтын және жыл құстары туралы білімдерін бекітуге үлес қосу, сұлбасы бойынша құстарды тануды үйрету. Барысы: балаларға құстардың сұлбасы ұсынылады. Балалар құстарды анықтап, оларды жыл құстары немесе қыстайтын құс деп атайды. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)** **Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Ұшты-ұшты" №4 жаттығуы. Тілдің дыбыстық мәдениеті. [ш] дыбысы." Мақсат-міндеттері. Балаларды [ш] дыбысының айтылу мәдениетіне үйрету; әңгімелесу, ойындар барысында жыл құстарының атауын атап, күз мезгілінде жылы жаққа ұшу құбылысы жөнінде мағлұматтар беру. **Вариативті компонент/Шығармашылық**	ертегіні тыңдау кезінде әр құстың өзіндік қасиетін эмоциялық сезіммен қабылдай білуге үйрету. **"Ненің төлі жоқ"№18 ойыны.** Мақсат-міндеттері. Жыл құстарына жататын құстардың суреттерін тауып атау. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)** **"Менің сүйікті ертегім"№19 дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Құстардың қоректенуі туралы балалардың білімдерін бекіту; қыстайтын және жыл құстарының айырмашылығы туралы білімдерін бекіту; есте сақтауды, зейінді, сөйлеуді дамыту; қыстайтын және жыл құстары туралы түсініктерін кеңейту. Барысы: екі шеңберде әртүрлі тамақ түрлері: тары, дәндер, нан үгіндісі, итмұрын, жидек, қоңыз, құрт, алма суреттері тұрады. Балалардың міндеті - қыстайтын және жыл құстарына қоректерді бөлу. **(сөйлеуді дамыту)** **"Жұмбақтардың шешімін табу".** Мақсат-міндеттері. Құстарға байланысты жұмбақ жасыру, балалардың ойлау қабілетін дамыту. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)**		тіршілігін бақылау дағдысын қалыптастыру; жыл құстары туралы түсінік беру. Қарлығаш туралы көркем сөздер арқылы балалардың қабілеті мен зейінін, тілі мен ойлау қабілетін және тануға, білуге деген құштарлығын дамыту. **"Қандай құс?" №2 дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Құстардың атауын атап, сипаттау. **(қазақ тілі, сөйлеуді дамыту)** **"Қай жануар артық"№20 дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларды суреттерді логикалық тізбекке орналастыруға жаттықтыру; қоршаған ортадағы құбылыстар мен оқиғалардың сырын тануға, түсіндіруге ынталандыру; ұғымталдыққа тәрбиелеу. Құралдар. Бір құбылысты, оқиғаны немесе ертегі желісін сипаттайтын суреттер топтамалары. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** **"Бауырсақ" ертегісін баяндау.** Мақсат-міндеттері. Ертегіні мұқият тыңдауға, ертегінің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беруге үйрету. **(көркем әдебиет)** **"Түрлі-түсті моншақтар тізу" №11 ойыны.** Балалардға геометриялық	жолақтарды салу амалымен таныстыру; жыл құстары жөнінде мағлұматтарды толықтыру. **Саусақ жаттығуы. «Балапан».** Балапаным, балапан, Қайда кеттің ауладан? (сұқ саусақпен бұлғау) Суға бірге барайық, (шапалақтау) Саған бидай шашайық! Бидай шоқып, тоқ-тоқ-тоқ, (үстел бетін саусақтармен соққылау) Қанатыңды қақ-қақ-қақ. **(сөйлеуді дамыту)** **Серуендеуге барайық" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларда әр мезгілге арналған киімдерді таңдау қабілеттерін дамыту, киім элементтерін дұрыс атауды "үйрету, "киім", "аяқ киім" туралы жалпылауыш ұғымдарды бекіту, өзгелерге қамқорлық қатынасты тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту)** **Жапсырудан ойын-жаттығу** "Гүл". Мақсат-міндеттері. Балаларды қағаз бетіндегі дайын торғай пішіні үстіне бұлттан төмен қарай "аққан" тамшыларды жапсырып, жаңбырлы күні шатыр астында отырған торғай туралы сюжеттік аппликация үлгісін жасауды

	"Қарбыздың бөлігі". Мақсат-міндеттер. Балаларға күз мезгіліндегі адам еңбегінің түрлері туралы ұғым беру; жеміс пен көгөністер жөніндегі дүниетанымын кеңейту; қарбыздың жидектер тобына кіретінін тәжірибе арқылы дәлелдеу. **Саусақ жаттығуы. "Дөңгелек".** Дөңгелек пішіндер өте көп: Алма, апельсин, картоп, Адамның басы дөңгелек, Дөңгелек екен ойыншық доп.			пішіндерді ауызша нұсқауларға сәйкес дұрыс орналастыруды үйрету. **(математика негіздері)**	үйрету. **Саусақ жаттығуы.** Құстар ұшып барады (алақандарды ашып-жинау), Қанаттарын кең жайып (алақандарды ашып-жинау). Торғай бізбен қалады (алақандарды бірін-біріне қосу, қысу), Бақылап ауа райын (алақандарды бірін-біріне қосу, қысу). (Соңғы екі жол екі рет қайталанады) - Кел, торғайым, мұңайма (саусақтарды өзіне қарай бұлғау, "шақыру"), Жылытайық бойыңды (алақандарды өзара уқалау). Бізден босқа сұрама (алақандарды өзара уқалау), Жазда қалған ойынды (шапалақтау). (Соңғы екі жол екі рет қайталанады) **(сөйлеуді дамыту)**
Балалармен жеке жұмыс **16.30-16.50**	**Жаңылтпаштар айтқызу.** Атам бақ аралады, Ағам тал аралады. Асан көл жағалады, Асыл ат тағалады. Шырағым шұбат іш, Шұбатты сұрап іш. Шұбатты ішпесең, Бітпейді бұла күш. **(сөйлеуді дамыту)**	**Артикуляциялық жаттығулар.** Мақсат-міндеттері. Артикуляциялық жаттығу арқылы баланың сөйлеуін, тілін, дыбысты дұрыс дыбыстауын дамыту. **(сөйлеуді дамыту)**		**Жаңылтпаштар айтқызу.** Құлық таудан, Құлық бие көрдім. Қуанғаным, құлындапты, Құлық таудың Қойнауындағы Қорқауларға ұрынбапты. Сырттағы ит үрді, Сырттан кісі кірді. Сырттағы біреу, Сыпырып кетті кірді. **(сөйлеуді дамыту)**	**Бала тілін дамыту.** "Сауысқан" (ел аузынан) Ала қанат сауысқан, Жауыр атқа жабысқан. Ойда жауыр көрінсе, Ойбайлатқан сауысқан. Қырда жауыр көрінсе, Қиқандатқан сауысқан. **(сөйлеуді дамыту)**
Серуенге	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу;				

дайындық 16.50-17.00	балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен 17.00-18.00	**Ағаштар мен бұталарды бақылауды жалғастыру. №16 (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Ағаштар мен бұталардың тірі табиғат екені туралы білімдерін бекіту, табиғатты қорғауға тәрбиелеу. Ағаштар қыстан қалай шыққанын тексеру. Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды. - Балалар, ағаштарға қарап не айтуға болады? - Тағы қандай өзгерістер болады? - Ағаштар ауаны ластанудан тазалайды. Сол үшін адамдар ағаштарды көп отырғызады. **«Өз үйіңді тап» №1 қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Табиғатты аялауға тәрбиелеу; кеңістікті бағдарлауға машықтандыру; зерек болуға тәрбиелеу. **"Допты қуып жетіңдер!"№9 қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балалардың доппен ойналатын ойындарға қызығушылықтарын арттыру; допты тура бағытта домалатып, оны қуып жетуге дағдыландыру; шапшаңдыққа, жылдамдыққа баулу; достыққа тәрбиелеу.	**Аула тазалаушының жұмысын бақылауды жалғастыру №6 (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Көгершіннің суретін танып, өзге құстардан ажыратуды машықтандыру; құстар туралы жалпы түсініктерін пысықтау; қамқорлыққа тәрбиелеу. Педагог көгершіннің ерекшеліктерін анықтау үшін, балаларға оны торғаймен салыстыруды ұсынуына болады. **"Қай жануар артық"№20 дидактикалық ойыны. (сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Балалардың аң-құстардың, үй жануарларының тіршілігі туралы түсініктерін пысықтау; сөздік қорын байыту; есте сақтау, ойлау, байланыстырып сөйлеу қабілеттерін, дүниетанымын кеңейту. Құралдар: аң-құстарды, үй жануарларының және мекендерінің суреттері. **Еңбек әрекеті:** ауладағы ағаштардан түскен бұталарды жинау. Мақсат-міндеттері. Балаларды бірлесе жұмыс істеуге баулу. **"Қарлығаш"№17 қимыл-қозғалыс ойыны. (дене**		**Күзгі жәндіктерді бақылауды жалғастыру.№9 . (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Қарлығашты сыртынан танып, өзге құстардан ажыратуға машықтандыру; құстар туралы жалпы түсініктерін пысықтау; қамқорлыққа тәрбиелеу. Қарлығаш - бейбітшілік пен берекенің символы. Қарлығаш күзде жылы жаққа ұшады, көктемде қайтып келеді. Бұл құс жазда ұя салып, балапандарын ұшуға үйретеді. - Қарлығаш басқа құстарға қарағанда ерекше құс. Басы мен денесі, қанаттарының түсі қара, ал кеудесі ақ. Қарлығаштың құйрығы айыр. Қарлығаштың ұшқаны да ерекше. Ол реактивті ұшақ ұқсап жоғарыға жылдам көтеріліп, төмендеу түсіп, ұзақ ұшып жүреді. Қарлығаш ұясын жартас қуыстарына, жағалаудағы жарға, үй ішіне сазбалшықтан салады. Қарлығаш адамға жақын болады. **Еңбек әрекеті:** жапырақтар жинау. Мақсат-міндеттері. Табиғатты қорғауға, гүл табиғаттың бір бөлшегі екенін түсіндіру. **Аралар №10 ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері.Балаларды	**Жылы жаққа ұшатын құстарды бақылауды жалғастыру №14 (торғай). (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Торғайдың сыртынан танып, өзге құстардан ажыратуға машықтандыру; құстар туралы жалпы түсініктерін пысықтау; қамқорлыққа тәрбиелеу. **"Торғай".** Торғай, торғайсың, Жылдамсың, сондайсың, Шырылдап қоймайсың, Ұшасың, талмайсың. Шомылып ал шалшыққа, Қона ғой біздің баққа. Д. Ахметова. **"Дала және үй құстары"№15 қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер. Балаларды ойын шартына сай қимылдауға жаттықтыру; тышқан, шымшық және жапалақ қимылдарына еліктеуге ынталандыру; ептілікке, зеректікке, жылдамдыққа тәрбиелеу. Алғашында "жапалақтың" (жүргізушінің) рөлін педагог, содан кейін таңдалған баланың бірі сомдай алады. Қалған балалар "тышқан" мен "шымшықтар" болып

	Педагог балаларды екі топқа бөліп, түзу сызықтың бойына тұрғызып, қай баланың атын атайды, сол бала педагог домалатып жіберген допты жылдам қуып жетіп, келесі кезекте тұрған балаға береді. 2-3 балаға дейін атап шақыруға болады. **Еңбек әрекеті:** өскіндері суару. Мақсат-міндеттері. Балаларда қарапайым еңбек дағдыларын қалыптастыру. **Балалардың еркін ойындары.**	**шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды ойын шартын бұзбай, ереже бойынша ойнауға, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойын шарты. Бұл ойынға қанша бала болса да қатыса беруге болады. Ойыншылар екі топқа бөлініп, екі бағытқа қарап, екі қатарға тұрады. Бұлардың бір қатары "Қаршығалар" да, екінші қатарындағылар "Қарлығаштар" болады. Бір ойыншыны басқарушы етіп сайлайды. Басқарушы екі саптың арасымен ерсілі-қарсылы жүріп дауыстайды. Алдымен "қар...", - дейді де, содан соң қалауынша "шығалар" немесе "лығаштар" деп қосады. Сол кезде бастаушы атын атаған топтағылар бытырай қаша жөнеледі де, аты аталмаған топ оларды қуалайды. Олардың міндеті - қашқан топтағылардың біреуін ұстап алу. Ұсталған ойыншы сол топқа өтеді. Қайсы топ қарсы топтың ойыншысын көп қосып алса, сол топ жеңеді. Құралдары: екі түрлі таңбалауыштар: қаршығалар мен қарлығаштар. **"Допты қақпаға домалат" жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Допты домалатып, доғаға өткізуге жаттықтыру;ептілікке,		ойын шартына сай қимылдауға жаттықтыру; тышқан, шымшық және жапалақ қимылдарына еліктеуге ынталандыру;ептілікке, зеректікке, жылдамдыққа тәрбиелеу. Алғашында "жапалақтың" (жүргізушінің) рөлін педагог, содан соң таңдалған баланың бірі сомдай алады. Қалған балалар "тышқан" мен "шымшықтар" болып ойнайды. Ойында бірінші белгі ретінде: "Таң атты! Күн шықты! Тышқандар мен шымшықтар алаңда!" сөздері айтылады. Екінші белгі: "Түн батты! Жапалақ аңшылыққа шықты!" болып айтылады. Бірінші белгіде ойыншылар алаңда, бір-біріне соғылмай, жүгіріп жүру керек. Екінші белгіде ойыншылар орындарында тоқтап, қозғалмай тұру керек. Егер кім қозғалса, соны "жапалақ ұясына ұстап әкетеді". Келесі жолы басқа жапалақты таңдап, ойын әрі қарай жалғасады. Құралдары: ойыншыларға таңбалауыштар, "жапалаққа" маска. **"Қапты көлденең нысанға лақтыру" жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Дәлдікке,ептілікке бейімдеу, қапты көлденеңінен тұрған нысанаға бір қолмен лақтыруға	ойнайды. Ойында бірінші белгі ретінде: "Таң атты! Күн шықты! Тышқандар мен шымшықтар алаңда!" сөздері айтылады. Екінші белгі: "Түн батты! Жапалақ аңшылыққа ұшып шықты!" болып айтылады. Бірінші белгіде ойыншылар алаңда, бір-біріне соғылмай, жүгіріп жүру керек. Екінші белгіде ойыншылар орындарында тоқтап, қозғалмай тұру керек. Кім қозғалса, соны "жапалақ ұясына алып кетеді". Келесі жолы басқа жапалақты таңдап, ойын жалғасады. Құралдары: ойыншыларға таңбалауыштар "жапалаққа" маска. **"Сызықты баспа" қимыл жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды бір бағытта жылжи отырып, секіруге дағдыландыру. Балалардың секіру жолы бойына көлденең сызықтарды салып қою. Балалар сызықтарды баспай, алға секіруді үйренеді. **Еңбек әрекеті:** ауланы сыпыруға көмектесу. Мақсат-міндеттері. Ұқыптылыққа, жинақылыққа үйрету. Балалардың еркін ойыны. Мақсат-міндеттері. Балаларға ойын тақырыбын өздері таңдауды үйрету**.**

		дәлдікке, шыдамдылыққа тәрбиелеу. Құралдары: доптар, доға. **Балалардың еркін ойыны.**		жаттықтыру. Құралдар: құм салынған қаптар. **Балалардың еркін ойыны.**	**Балалардың еркін ойындары.**
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес) 18.00-18.30	"Отбасымен серуендеу" тақырыбында көрме ұйымдастыру.	Ата-аналарға тәрбиеленушілердің денсаулық жағдайы туралы ақпарат беру.		"Музыка және балалардың психикалық денсаулығы" тақырыбында әңгімелесу, кеңестер беру.	"Баланың жүйке жүйесін қорғаңыз" тақырыбында әңгімелесу.

Циклограмманы тексерген әдіскер: А.Абдиева

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	«Айару» бөбекжай- балабақшасы				
Топ/сынып	**Ортаңғы топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	Еркетай				
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	Мамаева Дурия				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**30.10-03.11.2023ж.**				
Тақырыбы	**Күзгі еңбек**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	30.10.2023	31.10.2023	01.11.2023	02.11.2023	03.11.2023
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау 8.00-8.20	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру 8.00-8.20	Әңгімелесу. Күз мезгілінде болатын мерекелер жайлы ақпарат беру; ата-аналардың балалары жайлы мазалап жүрген сұрақтарына жауап беру.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа	**Үстелдердің жанына орындықтарды қою.** Мақсат-міндеттері.	**Құрылыс материалдарын контейнерлерге жинап салу.** Мақсат-міндеттері.	**Бөлме өсімдіктерін суару.** Мақсат-міндеттері. Балаларға өсімдіктерге күтім	**Ойыншықтарды сөрелерге қою.** Мақсат-міндеттері. Балаларға ойыншықтарды	**Кітап бұрышын тазалау.** Мақсат-міндеттері. Құлап жатқан кітаптарды тігінен тізбекке қойып, ретпен орналастыруға машықтандыру; балаларды кітаптарға ұқыпты, таза

әрекеттер) 8.20-8.40	Орындықтарды үстелдің алдына белгілі тәртіпте қою амалын игерту; балаларды еңбекке баулу, ересектерге көмектесуді үйрету.	Балаларды ұқыптылыққа үйрету, жауапкершілікке тәрбиелеу, басталған жұмысты соңына дейін жеткізу дағдысын қалыптастыру.	жасау тәсілдерін үйретуді жалғастыру (күнге жақын өсімдіктерге суды көбірек құйып, көлеңкеде өсетіндерге аздап құю, қажетіне қарай суару), бөлме өсімдіктеріне ұқыпты қарады үйрету.	сөрелерге белгілі тәртіпте қою амалын игерту; тәртіптілікке деген ұмтылысты қолдау; ойыншықтарға ұқыпты қарауға тәрбиелеу.	қарауға үйрету.
	Суретпен әңгіме: "Табиғат әлемі". Мақсат-міндеттері. Балалармен табиғат әлемі туралы әңгімелесу. **(сөйлеуді дамыту)**	**"Бізге күз не әкелді?"№11 дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Жемістер мен көгөністердің бақта және бақшада өсетіні туралы түсініктерін кеңейту. Олардың аталуы, құрамындағы кездесетін дәрумендерді, оның адам денсаулығына маңызы жөніндегі білімдерін тереңдету. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)**	**"Бұл қай мезгілде болады?" №1 дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балалардың жыл мезгілдері туралы білімдерін нақтылау және тереңдету. Барысы: педагог балаға жыл мезгілін атайды да таңбалауышты береді. Бала жыл мезгілінде болатын табиғат құбылысын атайды да, таңбалауышты келесі балаға береді. Таңбалауышты алған келесі бала жыл мезгілінің екінші ерекшелігін атайды. Ойын осылай	**«Бақша да ма бауда ма» №18 дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балалардың кейбір ағаштар мен бұталардың (діңі, жапырақтары, жемістері мен тұқымдары) пайда болуы туралы білімдерін бекіту. Барысы: педагог бір баланы "орманшы" етіп таңдайды, қалған балалар орманшының көмекшілері болады. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)**	**«Нан қалай жасалады» №19 дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Әр маусымның айлары және жыл мезгілдерінің негізгі ерекшеліктері туралы білімдерін бекіту. Барысы: педагог өлең оқиды, балалар осы өлең ішінен қай жыл мезгілі айтылғанын табу керек. Қазақ тілінде жыл мезгілдерін атауды талап ету. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**

			жалғаса береді.		
Таңертеңгі жаттығу8.40-9.00	**"Қуыршақпен ойнаймыз".** Бастапқы қалып: тік тұру, аяқ алшақ, қуыршақ төменде. 1-2 қуыршақты алға ұстау, жоғары көтеру (3рет). 3-4 бастапқы қалып. Аяқ арасы алшақ, қуыршақ алда. 1-2 денені оңға, солға бұру, бастапқы қалыпқа келу. Бастапқы қалып: қуыршақты кеудеде ұстау. 1-4 алға еңкею. "Қуыршақтар билейді". 5-6 бастапқы қалыпқа келу (3рет). Бастапқы қалып: 1-2 отыру, қуыршақты еденге қою. 3-4 тік тұру, Қуыршақпен оңға, солға айналу (2 реттен). **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, дене шынықтыру)**				
Таңғы ас9.00-9.30	Дұрыс тамақтану мәдениетін қалыптастыруды жалғастыру: асхана құралдарын дұрыс қолдану (ас қасық пен шай қасықты, шанышқыны); майлықты ұқыпты пайдалану; нанды үгітпей жеу, асты ауызды жауып шайнау, тамақ ішіп отырғанда сөйлемеу; әдепті болуға тәрбиелеу (ас үшін алғыс білдіру, тазалық пен тиянақтылық қажеттілігі.) Біздерде бар қасықтар Сиқырлы екен құралдар. Қолға қасық аламыз. Дәмді астан аламыз. Осы сөздерден кейін, балалар таңғы астарын ішеді. Тамақтану барысында, тәрбиеші балалардың орындықта дұрыс отыруын қадағалайды. Егер бала орындықта дұрыс отырмаса, жанына келіп түзу отыру керектігін айтуға болады. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, көркем сөз)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық 9.30-9.55	**"Бұл қандай құс?"№20 дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларды құстарға тән белгілері бойынша сипаттауға және олардың сын-сипатына қарап	**"Үй жануарлары"№9 дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Үлкен және кішкентай заттарды ажыратуларын жаттықтыру. Мазмұны: бір баланы	**"Не артық?"№12 дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларды табиғатта болып жатқан құбылыстарды түсінуге үйрету; жер бетіндегі барлық тіршілік иелерінің	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттері. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетке мотивациялық дайындықты	**"Телефон"№16 дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балалардың құстардың қоректенуі туралы білімдерін бекіту; қыстайтын және жыл құстары айырмашылығы туралы білімдерін бекіту; есте сақтауды, зейінді, сөйлеуді дамыту; қыстайтын және жыл құстары туралы түсініктерін кеңейту.

	тануға үйрету. Барысы: жүргізуші құстардың әдеттерін бейнелейді және олардың белгілерін сипаттайды, балалар жүргізушінің жасырып отырған құсын табады. Құстарды қазақ тілінде атайды. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**	ортаға шақырып, оң қолына үлкен ойыншықты, сол қолына кішкентай ойыншықты ал деп тапсырма береді. Ойын осылай жалғаса береді. **(танымдық дағдылар, сөйлеуді дамыту)**	өсімдік жамылғысының күйіне тәуелділігін көрсету. Барысы: педагог әртүрлі өсімдіктер мен бұталардың аттарын атайды, балалар сол жерде өсетіндерді ғана таңдайды. Олар өссе, балалар қолдарын шапалақтайды немесе бір жерге секіреді (кез келген қимылды таңдауға болады), егер болмаса, балалар үндемейді. Өсімдіктер: шие, алма, пальма, итмұрын, қарақат, өрік, таңқурай, апельсин, лимон, алмұрт, ананас және тағы басқа. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**	қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Кел, балалар, күлейік, Күлкіменен түлейік! Қабақ түйген не керек, Көңілді боп жүрейік! Кел, балалар, күлейік! Күлкіменен түлейік! Күлкі көңіл ашады, Күліп өмір сүрейік! **(сөйлеуді дамыту)**	Барысы: екі шеңберде әртүрлі тамақ түрлері: тары, дәндер, нан үгіндісі, итмұрын, жидек, қоңыз, құрт, алма суреттері тұрады. Балалардың міндеті - қыстайтын және жыл құстарына қоректерді бөлу. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)**
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет 9.55-10.35	**Дене шынықтыру** "Аққу қаздар"№3 . Мақсат-міндеттері. Балаларды бірінің артынан бірі аяқтың ұшымен және	**Дене шынықтыру** "Қаздар" №2 . Мақсат-міндеттері. Балаларды еденде тұрған гимнастикалық	**Музыка** "Жомарт түлкі". Мақсат-міндеттері. Балалардың әуенге деген ықыласын арттыру; әнді	**Дене шынықтыру** "Ақ қоян" №8. Мақсат-міндеттері. Балаларда еденде тұрған гимнастикалық	**Қазақ тілі** "Күзгі жаңбыр". Мақсат-міндеттері. Қазақ тілінде жаңбыр түрлерінің атауларын атауды үйрету; етістіктер мен көсемше, зат есімдердің көмегімен жаңбырдың

	өкшемен сап түзеп жүруге жаттықтыру; сапқа өз еріктерімен тұру қабілетін жетілдіру; еденде тұрған тақтаймен өрмелеу және алға жылжи отырып, екі аяқпен секіру дағдысын үйрету. **"Менің зымыраған көңілді добым" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Қоянның қимылдарын келтіруді үйрету (жүгіру, секіру, сәбізді жеу).	тақтаймен тартылып өрмелеу техникасын дамыту; алға жылжи отырып, екі аяқпен секіру дағдыларын жетілдіру; қораз туралы білімдерін толықтыра отырып, қораздың дауысын тыңдату. **"Шарлармен алмасу"№12 қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Жалауға дейін еңбектеп баруды үйрету.	тыңдауда сөздік мазмұнын түсіне білу қабілетін қалыптастыру; музыкалық жетекшіге ілесе ән айту қабілетін жетілдіру; ырғақты сезіне білу қабілетін дамыту; тыныс алу жаттығуларын орындау кезінде дұрыс тыныс алу дағдысына үйрету; музыка әуенімен бірге би қимылдарын еркін орындауды үйрету; музыкалық аспапта ойнау қабілетін қалыптастыру; жомарт күз туралы ұғым беру. Балалардың әнді тыңдауда сөздік мазмұнын түсіне білу қабілеті мен музыка жетекшісіне ілесе ән айту қабілетін дамыту. **"Тауық қорадағы түлкі"№18 ойыны.** Мақсат-міндеттері. Бірлесіп ойын ойнауды үйрету,	тақтаймен тартылып өрмелеу техникасын дамыту; алға жылжи отырып, екі аяқпен секіру техникасын бекіту. **"Төбеде доп қуу"№10 қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Кеглиге дейін өрмелеп баруды үйрету.	жауғанын, жапырақтардың түсуін білдіретін сөз тіркесін құрауды үйрету. **«Бұны қай кезде киеді» №6 дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер. Балалардың сөздігінде етістіктерді белсендіруді жалғастыру.

			қимыл шапшаңдығын дамыту.		
Серуенге дайындық 10.35-10.55	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімін мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен 10.55-12.00	**«Күзгі желді бақылау»№7 (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттері. Адамдардың саябаққа не үшін келетіні жайында әңгімелесу. Саябақ ішіндегі күзгі өзгерістерге көңіл аудару, бақылау, әңгімелеу. **Еңбек:** саябақтағы әртүрлі ағаштардың жапырақтарын жинау. Әр ағаштың жапырағын ажыратуды үйрету. **Балалармен жеке жұмыс:** тақпақ жаттату. **(көркем әдебиет)** Қ. Шарғытбаев «Күзгі жапырақтар». Алтын, сары, қызыл, көк Алуан-алуан	**Гүлзарларды бақылау. №8 (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Қарға мен сауысқанның айырмашылықтарын айта білуге машықтандыру; құстар әлемі жайлы түсініктерін бекіту, өзіндік ерекшеліктері мен белгілерін тануға ынталандыру. Балалар сауысқанның дыбыстарын тыңдап, сыртқы пішініне қарап, өзге құстарға ұқсаматынын байқайды. **Еңбек әрекеті:** қураған жапырақтарды жинау. Мақсат-міндетттері. Еңбексүйгіштікке, ұқыптылыққа	**Аққайынды бақылау № 15 (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Жыл мезгілдеріне байланысты өзгерістер мен ерекшеліктерді бақылау. Ағаштарға қамқорлық жасауға тәрбиелеу. Қайың өте әдемі ағаш. Оның ақ түсті қабығы ерекше көзге түседі. Аққайың көктемде ерте бүршік жарады. Ал жапырағы кештеу шығады. Қайың ағашының бұтағы мен діңі берік, әрі қатты. Жапырағы жұмыртқа пішіндес, жиектері ара тісті. Қайың көктемде гүлдейді, оның гүлдері сырға секілді салбырап жатады.	**"Жаңбырды бақылау №11 (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем сөз, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды сөздердің ырғағына сай қимылдауға баулу; жаңбырға еліктеуге ынталандыру; артикуляцияны жаттықтыру. Жау, жау, жаңбыр Жау, жаңбыр! Арық суы мол болсын! Өсімдіктер мол болсын! Жауған жерің шөп болсын! Тырс-тырс! Тырс-тырс! (бір аяқпен секіру) Тарс-тұрс! Тарс-тұрс! (екінші аяқпен секіру) Шылп-шылп! Шылп-шылп! (екі аяқпен	**Күзгі аспанды, бұлттарды бақылау. №5 (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттері. Балалардың мезгілдік өзгерістер жайлы білімдерін кеңейтуді жалғастыру, қиялдарын дамыту - бұлттар неге ұқсайды. **«Айгөлек»№23 (дене шынықтыру, сөйлеуді дамыту, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Балаларды сөздердің ырғағына сай қимылдауға баулу; жаңбырға еліктеуге ынталандыру; артикуляцияны жаттықтыру. Ақсың, сұрсың, қарасың, Қайда қалқып барасың? Жерге нөсер төгемін, Өссін гүлдер, көп егін! Гүл-гүл жайнап өсер көк, Нөсерлетсең, нөсерлет! **"Күн мен түн"№9 қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларды белгі бойынша жан-жаққа шашырап жүгіруге және бір-біріне соғылмай, бір жерге жиналуға дағдыландыру; вестибуляр аппаратын, кеңістікті бағдарлау қабілетін жетілдіру; ептілікке, достыққа тәрбиелеу. Күрделенуі: екінші белгі бойынша

	жапырақ Күзгі бақта күлімдеп, Көз тартады атырап. **"Аяғымызбен жер тебеміз"№16 қимыл жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды бір бағытта жылжи отырып, екі аяқпен секіруге дағдыландыру. Балалардың секіру жолының бойына көлденең сызықтар салынады немесе жіптер төселінеді. Күрделенуі: сызықтардан жылдам секіру (уақытқа). **Қимыл-қозғалыс ойыны: "Қазан доп"№24 (2-3 рет ойнатылады).** Мақсат-міндеттері. Балаларды допты лақтыруға және ұстап алуға жаттықтыру. Балалардың өз еріктерімен жасалатын іс-әрекеттері.	тәрбиелеу. **"Доп кімде»№25 (дене шынықтыру, көркем сөз)** Мақсат-міндетттері. Балаларды құстардың қимылдарына еліктеуге машықтандыру; құстар әлеміне қызығушылықты арттыру. Педагог балаларға құстардың ұшып-қонып жүргені туралы бейнежазбаларды алдын ала көрсетуі мүмкін. Қанаттарын жайып жан-жаққа, (аяқтың ұшына тұру, екі қолды жан-жақтан жоғарыға бірқалыпты көтеру) Ұшады құстар біздің бақта. (құстың ұшқанына еліктеу, қолдарын бұлғау) Солға ұшады, ұмтылып, (бір қолды сол жақта төменнен жоғары бірқалыпты көтеру)	Күз мезгілінде жапырақтары алтындай жарқырап жерге түседі. Суретшілер қайыңның суретін салуды ұнатады. Балаларға қайыңның суретін салуды ұсыну. **(сурет салу)** **Ересектермен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары:** алаңды ағаштардан құрап түскен бүршіктер мен ұсақ бұталардан тазарту. Мақсат-міндеттері. Бірігіп жұмыс істеуге, берілген мақсатқа бірігіп жетуге дағдаландыру. **"Соқыртеке"№26 қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Балаларды ойын шартын бұзбай ойнауға дағдыландыру; мергендікке,	секіру) **"Күн мен түн"№11 қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды белгі бойынша жан-жаққа шашырап жүгіруге және бір-біріне соғылмай, бір жерге жиналуға дағдыландыру; вестибуляр аппаратын, кеңістікті бағдарлау қабілетін жетілдіру; ептілікке, достыққа тәрбиелеу. Күрделенуі: екінші белгі бойынша балалар шалшықтарды баспау үшін, биіктеу жерлерге (тастар, бөренелер, орындықтар, сатыларға) жылдам шығып тұруы тиіс. **"Кім баяу"№27 қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Балаларды бірігіп,	балалар шалшықтарын баспау үшін, биіктеу жерлерге (тастар, бөренелер, орындықтар, сатыларға) жылдам шығып тұру тиіс. **Ересектермен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары:** құрғақ жапырақтарды жинау. Мақсат-міндеттері. Тазалық пен тәртіпке үйрету; топпен жұмыс істеу біліктілігін бекіту. **"Шұңқырдан аттап секіріп өт" қимылды жаттығуы.** Мақсат-міндеттері. Балаларды ұзындыққа секіруге машықтандыру; вестибуляр аппаратын, күш-жігерін дамыту. **Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен ойындар.** Мақсат-міндеттері. Қимыл-қозғалыс координациясын дамыту; негізгі қимылдарды орындау тәсілін жетілдіру; ойындарға саналы түрде қосылуға тәрбиелеу.

		Оңға ұшады, ұмтылып. (екінші қолды оң жақта төменнен жоғары бірқалыпты көтеру) Біресе төмен түсіп, қонады бұтаққа, (төмен отыру) Біресе көкке самғайды, ұқсайды ұшаққа. (аяқтың ұшына тұру, екі қолды жан-жақтан жоғары бірқалыпты көтеру) Д. Ахметова. **"Қасқыр қақпан"№23 қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды ойын шарты бойынша, белгілерге сай жылдам жүгіруге дағдыландыру; шапшаңдыққа, ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. **"Жасырынбақ"№21 ойын-жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері.	дәлдікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, қимылдарын үйлестіре білуге бейімдеу; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалар тобынын арасынан бір-екі бала "аңшы" болып (өз қалауларымен немесе санамақ арқылы) тағайындалады. Қалған балалар қояндар болады. Педагог ойынды бастайды: - Аңшылар жүр орманда, "Не бар екен?" - деп шалғында. "Аңшылар", қолдарына бір доптан алып, алаңды аралап, "қояндарды" іздеген сияқты болып жүреді, содан соң жасырын жерлерге барып тұрады да, алаңды алыстан бақылайды. "Қояндар" өз "іздерінен" шығып, алаңда ойнап,	шеңберде ойын ережесіне сай ойнауға ынталандыру; бір адамдай белгі бойынша шеңбердің біресе бір жағына, біресе екінші жағына жүріп, содан кейін жылдамдықты қосып жүгіруге дағдыландыру; вестибуляр аппаратын дамыту; ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ақырын-ақырын итеріп, Әткеншекті қозғалтамыз. Жылдам-жылдап жүгіріп, Шеңберді айналдырамыз. Д. Ахметова. Соңғы сөздерден кейін балалар жерге отырып, қолдарын босатады, демалады. Ойын бірнеше рет қайталануы мүмкін. Педагог барлық балалардың бірыңғай қимылдауын	

		Жүгіруді, секіруді, өрмелеуді пысықтау. **Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен алаңдағы ойындар.** Мақсат-міндетттері. Қызығушылығы бойынша ойын таңдау мүмкіндігін қамтамасыз ету және құрдастарымен өзара әрекет ету біліктілігін қалыптастыру.	секіріп, жүгіріп жүреді. Педагог: - Қояндар шықты шалғынға, Секіреді қуана. Бір-біріне сәлем береді, Тәтті шөппен қоректенеді. "Қояндар, қашыңдар!" - деген сөздерден кейін "аңшылар" жасырынған жерлерінен ытқып шығып, "қояндарды" көздеп, допты аяқтарына тигізуге тырысады. "Қояндар" бір-біріне соғылмай, өз орындарына доптан жылдам қашып баруға тырысады. Ойынның соңында "аңшылар" қанша "қоянды" ұстап алғандарын санап, баға беруге болады. Педагог ойынның қауіпсіздігін қадағалайды. **"Кішкене өзен арқылы"№20**	қадағалап жүру керек. Шеңбер бойымен жүргізу үшін, балаларды бір жаққа бұрып, беттерін шеңбер ортасына қарату керек. Балалардың ойынды меңгерудегі басты міндеті - аса жылдам жүгірмеу. Әрбір бала қимылдау кезінде шеңбердің бір жақ бойымен жүріп, бүкіл шеңбердің жылжып жатқанын бақылайды. **Еркін ойындар: балалардың негізгі қимылдарды орындай білу мүмкіндіктерін жетілдіру.**	

			қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру) Мақсат-міндеттері. Педагогтің белгісі бойынша жылдам әрекет етуге дағдыландыру; тапсырманы зеректікпен және шапшаңдықпен орындауды үйрету. **Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен алаңдағы ойындар.** Мақсат-міндеттері. Қызығушылығы бойынша ойын таңдау мүмкіндігін қамтамасыз ету, құрдастарымен өзара әрекет ету дағдысын қалыптастыру.		
Серуеннен оралу 12.00-12.20	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуға, өз киімін өздігінен шешуге, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Түскі ас 12.20-13.00	Дұрыс тамақтану мәдениетін қалыптастыруды жалғастыру: асхана құралдарын дұрыс қолдану (ас қасық пен шай қасықты, шанышқыны); майлықты ұқыпты пайдалану; нанды үгітпей жеу, асты ауызды жауып шайнау, тамақ ішіп отырғанда сөйлемеу; әдепті болуға тәрбиелеу (ас үшін алғыс білдіру, тазалық пен тиянақтылық қажеттілігі.) Біздерде бар қасықтар Сиқырлы екен құралдар. Қолға қасық аламыз. Дәмді астан аламыз. Осы сөздерден кейін балалар түскі астарын ішеді. Тамақтану барысында тәрбиеші балалардың орындықта дұрыс отыруын				

	қадағалайды. Бала орындықта дұрыс отырмаса, оның қасына келіп түзу отыру керектігін айтуға болады. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, көркем сөз)**				
Күндізгі ұйқы 13.00-15.10	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай жасау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары 15.10-15.30	**Керуеттегі жаттығулар** Көзімізді ашайық Аунап-қунап алайық. Ұйқымызды ашайық "Самал жел" (ішпен жатып, қолдарын дене бойымен жіберу, бастарын сәл көтеріп, жел соққанын көрсету) "Ф-ф-ф". "Желдің желпуі". Ішпен жатып, қолдарын дене бойымен жіберу, қолдарын екі жаққа созу. "Жел бұлттарды айдайды" (тізені құшақтап жату, аяқты құшақтап денемен алдыға және артқа қарай тербелу) **(дене шынықтыру, дербес әрекет, көркем сөз)**				
Бесін ас 15.30-16.00	Дұрыс тамақтану мәдениетін қалыптастыруды жалғастыру: асхана құралдарын дұрыс қолдану (ас қасық пен шай қасықты, шанышқыны); майлықты ұқыпты пайдалану; нанды үгітпей жеу, асты ауызды жауып шайнау, тамақ ішіп отырғанда сөйлемеу; әдепті болуға тәрбиелеу (ас үшін алғыс білдіру, тазалық пен тиянақтылық қажеттілігі.) Біздерде бар қасықтар Сиқырлы екен құралдар. Қолға қасық аламыз. Дәмді астан аламыз. Осы сөздерден кейін балалар бесін астарын ішеді. Тамақтану барысында тәрбиеші балалардың орындықта дұрыс отыруын қадағалайды. Бала орындықта дұрыс отырмаса, оның қасына келіп түзу отыру керектігін айтуға болады. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, көркем сөз)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер) 16.00-16.30	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Жыл мезгілдері"№1. Мақсат-міндеттері. Балаларға үй құстарының сыртқы кескін-кейпі және тіршілік ерекшеліктері	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Қалай дыбыстайды"№4. Мақсат-міндеттері. Балаларға жомарт күз туралы түсінік бере отырып, күзде өсетін көгөністер және жемістер туралы	**Математика негіздерінен ойын-жаттығу** "Жемістерді сана"№5. Мақсат-міндеттері. Балаларды геометриялық пішіндерді тануға және атауға жаттықтыру; түйсіну	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Қайың". Мақсат-міндеттері. Балаларды қылқалам арқылы қызыл сары түсті дөңгелек пішінді апельсиндерді, тіктөртбұрышты пішінге бір сапқа	**Үстел үсті театры "Жеті лақ пен қасқыр" ертегісі** Мақсат-міндеттері. Балаларға үстел үстінде ертегі кейіпкерлерін көрсету арқылы әңгімелеп беру. **(көркем әдебиет)** **"Көгөністер дүкені" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың сатушы мамандығы туралы білімдерін бекіту.

	жөнінде мағлұматтар беру, ойыншықты сипаттау және ол туралы әңгімелеу тәртібімен таныстыру. **"Құстарды аулаға жинайық?"** Мақсат-міндеттері. Құстардың атауын қазақ тілінде дұрыс атауға дағдыландыру. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)** **"Ағаш па, гүл ма"№7 дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларға көгөністер мен жемістердің қайда өсетінін атап айтқызу, ажырата білуге үйрету. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** **Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Құстар немен қоректенеді"№10.	білімдерін кеңейту; көгөністер мен жемістерді ажыратып атау дағдыларын жетілдіру; бақша өсімдіктерін өсіру, оларға күтім жасауға қызығушылықтарын қалыптастыру; жомарт күз туралы ұғым беру. **"Төртіншісі артық" танымдық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Жемістер мен көгөністерді тануға, байқампаздыққа дағдыландыру. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, танымдық дағдылар)** **"Арнайы көліктер"№11 дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларды бөлме ішіндегі заттардың қандай пішінге ұқсайтынын ажыратып айта білуге үйрету. **(математика**	және көру арқылы дөңгелек пішінді заттардың қасиетін зерттеу дағдыларын қалыптастыру; қолдың ұсақ моторикасын, зейінді, есте сақтау, қабылдау қабілетін дамыту. **"Мозаика" үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларға берілген суреттердің бөлігін тауып өз орнына орналастыруды үйрету; тапқырлыққа баулу. **(танымдық дағдылар)** **Музыкадан ойын жаттығу** "Күз желі". Мақсат-міндеттері. Балалардың әуенге ықыласын арттыра отырып, әнді тыңдағанда сөздік мазмұнын түсіну қабілетін қалыптастыру; музыкалық жетекшіге ілесе ән	қатарымен салуды үйрету. **"Күнге не ұқсайды?" дамытушы жаттығуы.** Мақсат-міндеттері. Мнемокарта бойынша дөңгелек пішінге ұқсас заттарды қазақ тілінде дұрыс атауды дағдыландыру. **(математика негіздері, сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)** **Саусақ ойыны.** "Бақшадағы қызанақ пен қияр". Мақсат-міндеттері. Бақша туралы түсінік бере отырып, қызанақ пен қияр көгөніс екенін ажыратуды үйрету. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)** **Вариативті компонент/Әлеумет** "Автобус" ойыны. Мақсат-міндеттер. Балаларды автобус	Балалардың ойынға қажетті құралдарды пайдаланып, дүкен ойынын ойнау. **(сөйлеуді дамыту)** **Құрастырудан ойын-жаттығу** "Қорап". Мақсат-міндеттері. Балаларға кірпіш құрылыс материалынан қорапша құрастыруды үйрету; кірпішті көлденең және қатар қоя білу, тиістірілген бұрыштарды, тұтас жасанды құрылыс нысанын көріп, қолмен түзеп отыру қабілеттеріне дағдыландыру. **Құрылыс нәтижесімен ойнату.** **(сөйлеуді дамыту)**

	Мақсат-міндеттері. Балалардың аспаз еңбегі туралы ұғымдарын кеңейту; аспаз еңбегі туралы түсінік бере отырып, аспаз құралдарының аталуын жатқа айтуға үйрету. **Дидактикалық ойын: "Бау бақша ойыны"№13 .** Мақсат-міндеттері. Тағам түрлерін қазақ тілінде дұрыс атауды үйрету. **(қазақ тілі, сөйлеуді дамыту)**	**негіздері)**	айту қабілетін дамыту; ұйымдастырылған іс-әрекетті пысықтау. **«До – ре – ми» ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларды музыкадағы бейнелерді, әнді тыңдау арқылы ажыратуды үйрету. Тыңдау қабілеттерін арттыру.	жүргізушісі және кондуктор қызметінің ерекшеліктерімен таныстыру; жол жүру ережесі мен автобустағы жолаушы тәртібі туралы мағлұмат беру; ойын және қоғам көлігі ережелерін түсіндіру. **"Дүкен"№15 ойын-жаттығуы.** Мақсат-міндеттер. Автобуста бар адамдардың орнын анықтау, атауларын пысықтау.	
Балалармен жеке жұмыс 16.30-16.50	**Санамақтар айтқызу.** Бір дегенім - білеу, Екі дегенім - егеу, Үш дегенім - үскі, Төрт дегенім - төсек, Бес дегенім - бесік, Алты дегенім - асық, Жеті дегенім - желке, Сегіз дегенім - серке, Тоғыз дегенім - торқа, Он дегенім - торқа, Он дегенім - оймақ, Он бір қара жұмбақ.	**Жыл мезгілі туралы әңгімелесу.** "Жомарт Күз" (суретті қарастыру) Мақсат-міндеттері. Қарапайым сұрақтарға жауап беруді үйрету.	**Әңгіме құрастыру "Табиғат".** Мақсат-міндеттері. Баланың сөздік қорын табиғаттағы ерекшеліктердің атауларын білдіретін сөздермен байыту.	**"Сиқырлы суреттер"№20 дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Баланың сөздік қорын ойыншықтардың атауларын білдіретін сөздермен байыту.	**Жыл мезгілі туралы әңгімелесу.** Мақсат-міндеттері. Қарапайым сұрақтарға жауап беруді үйрету.
Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен				

16.50-17.00	бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен 17.00-18.00	**«Күзгі желді бақылауды жалғастыру.№7 (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттері. Адамдардың саябаққа не үшін келетіні жайында әңгімелесу. Саябақ ішіндегі күзгі өзгерістерге көңіл бөлдіріп бақылау, әңгімелеу. **Еңбек:** саябақтағы әртүрлі ағаштардың жапырақтарын жинау. Әр ағаштың жапырағын ажыратып үйрету. **Балалармен жеке жұмыс:** тақпақ жаттату. **(көркем әдебиет)** Қ. Шарғытбаев «Күзгі жапырақтар». Алтын, сары, қызыл, көк Алуан-алуан жапырақ Күзгі бақта күлімдеп, Көз тартады атырап.	**Гүлзарларды бақылауды жалғастыру. №8 (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Қарға мен сауысқанның айырмашылықтарын айтуға машықтандыру; құстар әлемі жайлы түсініктерін бекіту, өзіндік ерешекліктері мен белгілерін тануға ынталандыру. Балалар сауысқанның дыбыстарын тыңдап, сыртқы пішініне қарап, өзге құстарға өте ұқсамайтынын байқайды. **Еңбек әрекеті:** құраған жапырақтарды жинау. Мақсат-міндетттері. Еңбексүйгіштікке, ұқыптылыққа тәрбиелеу. **«Бақшада»№14 . (дене шынықтыру,**	**Аққайынды бақылауды жалғастыру. №15 (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Жыл мезгілдеріне байланысты өзгерістер мен ерекшеліктерін бақылау. Ағаштарға қамқорлық жасауға тәрбиелеу. Қайың өте әдемі ағаш, ол ақ түсті қабығымен ерекше көзге түседі. Аққайың көктемде ерте бүршік жарады. Ал жапырағы кештеу шығады. Қайың ағашының бұтағы мен діңі берік, әрі қатты. Жапырағы жұмыртқа пішіндес, жиектері ара тісті. Қайың көктемде гүлдейді және гүлдері сырға секілді салбырап жатады. Күз мезгілінде жапырақтары алтындай жарқырап,	**"Жаңбырды бақылау жалғастыру. №11 (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем сөз, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды сөздердің ырғағына сай қимылдауға баулу; жаңбырға еліктеуге ынталандыру; артикуляцияны жаттықтыру. Жау, жау, жаңбыр, Жау, жаңбыр! Арық суы мол болсын! Өсімдіктер мол болсын! Жауған жерін шөп болсын! Тырс-тырс! Тырс-тырс! (бір аяқпен секіру) Тарс-тұрс! Тарс-тұрс! (екінші аяқпен секіру) Шылп-шылп! Шылп-шылп! (екі аяқпен секіру) **"Күн мен түн"№11 қимыл-қозғалыс**	**Күзгі аспанды, бұлттарды бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттері. Балалардың мезгілдік өзгерістер жайлы білімдерін кеңейтуді жалғастыру, қиялдарын дамыту, бұлттар неге ұқсайды. Балаларды сөздердің ырғағына сай қимылдауға баулу; жаңбырға еліктеуге ынталандыру; артикуляцияны жаттықтыру. Ақсың, сұрсың, қарасың, Қайда қалқып барасың? Жерге нөсер төгемін, Өссін гүлдер, көп егін! Гүл-гүл жайнап өсер көк, Нөсерлетсең, нөсерлет! **"Күн мен түн"№9 қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларды белгі бойынша жан-жаққа шашырап жүгіруге және бір-біріне соғылмай, бір жерге жиналуға дағдыландыру; вестибуляр аппаратын, кеңістікті бағдарлау қабілетін жетілдіру; ептілікке, достыққа тәрбиелеу. Күрделенуі: екінші белгі бойынша балалар шалшықтарды баспау үшін, биіктеу жерге (тастар, бөренелер, орындықтар, сатыларға) жылдам шығып тұруы тиіс. **Ересектермен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары:**

	Тым-тымырақай.№13 (дене шынықтыру) Мақсат-міндеттері. Балаларды бір бағытта жылжи отырып, екі аяқпен секіруге дағдыландыру. Балалардың секіру жолы бойына көлденең сызықтар салынады немесе жіптер төселеді. Күрделенуі: сызықтардан жылдам секіру (уақытқа). **Қимыл-қозғалыс ойыны: "Кеглиді көзде"№7 (2-3 рет ойнатылады).** Мақсат-міндеттері. Балаларды допты лақтыруға және ұстап алуға жаттығу. Балалардың өз еріктерімен жасалатын іс-әрекеттері.	**көркем сөз)** Мақсат-міндетттері. Балаларды құстардың қимылдарына еліктеуге машықтандыру; құстар әлеміне қызығушылықты арттыру. Педагог балаларға құстардың ұшып-қонып жүргені туралы бейнежазбаларды алдын ала көрсетуі мүмкін. Қанаттарын жайып жан-жаққа, (аяқтың ұшына тұру, екі қолды жан-жақтан жоғары бірқалыпты көтеру) Ұшады құстар біздің бақта. (құстың ұшқанына еліктеу, қол бұлғау) Солға ұшады, ұмтылып, (бір қолды сол жақта төменнен жоғары бірқалыпты көтеру) Оңға ұшады, ұмтылып. (екінші қолды оң жақта	жерге баяу түседі. Суретшілер қайыңды суретке салуды ұнатады. Балаларға қайыңның суретін салуды ұсыну. **(сурет салу) Ересектермен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары:** алаңды ағаштардан құрап түскен бүршіктерді, ұсақ бұталарды жинау. Мақсат-міндеттері. Бірігіп жұмыс істеуге, берілген мақсатқа бірігіп жетуге дағдыландыру. **"Өрмекші мен шыбын"№21 қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Балаларды ойын шартын бұзбай ойнауға дағдыландыру; мергендікке, дәлдікке, шапшаңдыққа,	**ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды белгі бойынша жан-жаққа шашырап жүгіруге және бір-біріне соғылмай, бір жерге жиналуға дағдыландыру; вестибуляр аппаратын, кеңістікті бағдарлау қабілетін жетілдіру; ептілікке, достыққа тәрбиелеу. Күрделенуі: екінші белгі бойынша балалар шалшықты баспау үшін, биіктеу жерге (тастар, бөренелер, орындықтар, сатыларға) жылдам шығып тұру тиіс. **"Көлеңке"№3 қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Балаларды бірігіп, шеңберде ойын ережесіне сай ойнауға ынталандыру; бір	құрғақ жапырақтарды жинау. Мақсат-міндеттері. Тазалық пен тәртіпке үйрету; топпен істеу біліктілігін бекіту. **"Допты домалат"№21 қимылды жаттығуы.** Мақсат-міндеттері. Балаларды ұзындыққа секіруге машықтандыру; вестибуляр аппаратын, күш-жігерін дамыту. **Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен ойындар.** Мақсат-міндеттері. Қимыл-қозғалыс координациясын дамыту; негізгі қимылдарды орындау тәсілін жетілдіру; ойындарға саналы қосылуға тәрбиелеу.

		төменнен жоғары бірқалыпты көтеру) Біресе төмен түсіп, қонады бұтаққа, (төмен отыру) Біресе көкке самғайды, ұқсайды ұшаққа. (аяқ ұштарына тұру, екі қолды жан-жақтан жоғары бірқалыпты көтеру) Д. Ахметова. **"Аңшы"№20 қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндетттері. Балаларды ойын шарты бойынша, белгілерге сай жылдам жүгіруге дағдыландыру; шапшаңдыққа, ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. **"Көжектер мен түлкі"№5 ойын-жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндетттері. Жүгіруді, секіруді, өрмелеуді пысықтау. **Өз бетімен еркін**	жылдамдыққа, қимылдарды үйлестіре білуге бейімдеу; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалар тобынан арасынан бір-екі бала "аңшы" болып (өз қалауларымен немесе санамақ арқылы) тағайындалады. Қалған балалар - "қояндарды" сомдайды. Педагог ойынды бастайды: - Аңшылар жүр орманда, "Не бар?" - деп шалғында. "Аңшылар" қолдарына бір доптан алып, алаңды аралап, "қояндарды" іздеген сияқты болып жүреді, содан соң жасырын жерлерге барып тұрады да, алаңды бақылайды. "Қояндар" өз "іздерінен" шығып, алаңда ойнап, секіріп, жүгіріп жүреді.	адамдай белгі бойынша, шеңбер бойымен біресе бір жаққа, біресе екінші жаққа жүріп, содан кейін жылдамдықты қосып, жүгіруге дағдыландыру; вестибуляр аппаратын дамыту; ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ақырын-ақырын итеріп, Әткеншекті қозғалтамыз. Жылдам-жылдап жүгіріп, Шеңберді айналдырамыз. Д. Ахметова. Соңғы сөздерден кейін балалар жерге отырып, қолдарын босатады, демалады. Ойын бірнеше рет қайталануы мүмкін. Педагог барлық балалардың бірыңғай қимылдауын қадағалап жүру керек. Шеңбер бойымен жүргізу үшін, балаларды бір	

		ойын әрекеті, шығарылған материалмен алаңдағы ойындар. Мақсат-міндетттері. Қызығушылығы бойынша ойын таңдау мүмкіндігімен қамтамасыз ету және құрдастарымен өзара әрекет ету біліктілігін қалыптастыру.	Педагог: - Қояндар шықты шалғынға, Секіреді қуана. Бір-біріне сәлем береді, Тәтті шөппен қоректенеді. "Қояндар, қашыңдар!" - деген сөздерден кейін "аңшылар" жасырыннан ытқып шығып, "қояндарды" көздеп, допты аяқтарына тигізуге тырысады. "Қояндар" бір-біріне соғылмай, жылдам өз орындарына доптан қашуға тырысады. Ойынның соңында "аңшылар" қанша "қоянды" ұстап алғандарын санап, баға беруге болады. **"Айна"№16 қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Педагогтің белгісі бойынша жылдам әрекет етуге машықтандыру; тапсырманы	жаққа бұрып, беттерін шеңбер ортасына қарату керек. Балалардың ойынды меңгерудегі басты міндеті - аса жылдам жүгірмеу. Әрбір бала қимылдау кезінде шеңбердің бір жақ бойымен жүріп, бүкіл шеңбердің жылжып жатқанын бақылайды. **Еркін ойындар: балалардың негізгі қимылдарды орындау мүмкіндіктерін жетілдіру.**	

			зеректікпен және шапшаңдықпен орындауға дағдыландыру. **Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен алаңдағы ойындар.** Мақсат-міндеттері. Қызығушылығы бойынша ойын таңдау мүмкіндігімен қамтамасыз ету және құрдастарымен өзара әрекет ету біліктілігін қалыптастыру.		
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес) 18.00-18.30	Ата-аналарға кеңес: "Үйде ойын бұрышын ұйымдастыру".	Балалардың отбасында не істей алатындары туралы әңгімелесу.	Кеңес. "Бала өміріндегі ойыншықтың маңызы".	Кеңес. "Саусақ жаттығулары". Қол моторикасын дамытудың маңыздылығын түсіндіру.	Ата-аналарға тапсырма беру, жақсы демалуға тілек білдіру.

Циклограмманы тексерген әдіскер: А.Абдиева

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	«Айару» бөбекжай- балабақшасы				
Топ/сынып	**Ортаңғы топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	Еркетай				
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	Мамаева Дурия				
Тақырыбы	Біз еңбекқор баламыз				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**06.11-10.11.2022ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	06.11.2023	07.11.2023	08.11.2023	09.11.2023	10.11.2023
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау 8.00-8.20	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру 8.00-8.20	Ата-аналармен "Баланың өзін-өзі бағалауы" тақырыбында әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Бөлме өсімдіктерін суару.** Мақсат-міндеттері. Балаларға өсімдіктерге күтім жасау тәсілдерін үйретуді жалғастыру (күнге жақын	**Аквариумдағы балықтарды қоректендіру.** Мақсат-міндеттері. Балыққа қамқорлық жасауға дағдыландыру (жемді үгітіп шашырату),	**Ойыншықтарды сөрелерге қою.** Мақсат-міндеттері. Балаларға ойыншықтарды сөрелерге белгілі тәртіпте қою амалын игерту; тәртіп	**Асхана бойынша кезекшілік.** (тәрбиешінің көмекшісімен бірге) Мақсат-міндеттері. Балалардың ересектерге көмектесуге,	**Кітаптарды көркем әдебиет бұрышына орналастыру.** Мақсат-міндеттері. Балалардың кітаптарға ұқыпты қарау дағдыларын қалыптастыру, белгілі бір тәртіппен кітаптарды салу мүмкіндігін іс-тәжірибеде көруді үйрету.

8.20-8.40	өсімдіктерге суды көбірек құйып, көлеңкеде өсетіндерге аздап құю, қажеті бойынша суару), бөлме өсімдіктеріне ұқыпты қарауды үйрету.	аквариумдағы балықтың тіршілігіне қызығушылық таныту.	сақтауға ұмтылысты қолдау; ойыншықтарға ұқыпты қарауға тәрбиелеу.	нұсқауларды нақты орындауға деген ұмтылыстарын ояту: ыдыс-аяқты үстел бетіне дұрыс қоюды үйрету.	
	"Жол белгілерін қою" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттері. Балалардың жолда жүру туралы алған білімдерін тиянақтау, жол белгілерін айыра білу. Балаларды мейірімділікке, байқағыштыққа тәрбиелеу. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)**	**"Ұшады, жүзеді, жүреді" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Тілдің лексикалық жағын дамыту (етістік сөздігін кеңейту). Барысы: педагог балаларға суреттерді таратады, оларды қарастыруға және атауға шақырады, содан кейін "Ол не істеп жатыр?" деген сұрақ қояды. Мысалы: автобус жүреді, жолаушыларды тасымалдайды, тоқтайды. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**	**Саусақ жаттығуы", "Пойыз келе жатыр".** Пойыз келе жатыр: Тоқ-тақ-тоқ, Тоқ-тақ-тоқ (саусақтарды үстел бетінде ырғақтарға сай кезегімен, күйсандықтың пернесін басқандай тықылдату). Жылдам келе жатыр: Тоқ-тақ-тоқ, тоқ-тоқ (саусақтарды үстел бетінде ырғақтарға сай кезегімен, күйсандықтың пернесін басқандай тықылдату). Барлық бала күтіп қалды: Алақан, алақан (алақандарды жайып, өзара уқалау) Қуанышпен қарсы алады. - Алақай! Алақай! (қол шапалақтау) **(сөйлеуді дамыту)**	**"Геометриялық пішіндерден автобусты құрастырамыз" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балалардың қиялын, шығармашылық ойлау қабілеттерін дамыту. Барысы: педагог геометриялық пішіндерді қолдана отырып, балаларға көлік түрлерін құрастыруды ұсынады. **(математика негіздері, құрастыру)**	**"Сипаттама бойынша таны" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Қиялын, сөйлеу қабілетін дамыту. Барысы: педагог бір баланы шақырады, оған сурет береді және онда қандай көлік бейнеленгенін сипаттауды ұсынады, бірақ атауын атамайды. Қалған балалар оны сипаттамадан анықтайды. Сипаттамасы бойынша таныған бірінші бала келесі суретті алып, басқа балаларға жасырады. Ойын жалғасады. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**
Таңертеңгі жаттығу8.40-9.00	**Жалпы дамыту жаттығулары (алақанға сыятын текшелермен)** 1. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, қол төменде 1.1. Балалар қолдарын алдарына созып, алақандарын ашып, текшелерді көрсетіп: "Міне!" дейді; 1.2. Бастапқы қалып (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, қолдағы текшелер көкірек тұсында 2.1. Оңға бұрылып, қолдарын созып, текшелерін көрсетіп: "Міне!", "Міне!" дейді; 1.2. Бастапқы қалып (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2.2. Бастапқы қалып (дәл осы жаттығу сол жаққа қайталанады және 4 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене бос, қол төменде 3.1. Жерге отырып, қолдарын алдына созып: "Міне!" дейді; 1.2. Бастапқы қалып (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 3.2. Бастапқы қалып (жаттығу 3 рет қайталанады).				

	4. Бастапқы қалып: аяқ бірге, дене бос, қолдағы текшелер көкірек тұсында. 4.1. Бір орында тұрып секіру, қолдарын көкірек тұсында ұстап, алақандарын жұму. 4.2. Бастапқы қалып алақандарын ашу "Міне!" дейді (жаттығу 3 рет қайталанады). **(дене шынықтыру, дербес әрекет)**				
Таңғы ас9.00-9.30	Дұрыс тамақтану мәдениетін қалыптастыруды жалғастыру: асхана құралдарын дұрыс қолдану (ас қасық пен шай қасықты, шанышқыны); майлықты ұқыпты пайдалану; нанды үгітпей жеу, асты ауызды жауып шайнау, тамақ ішіп отырғанда сөйлемеу; әдепті болуға тәрбиелеу (ас үшін алғыс білдіру, тазалық пен тиянақтылық қажеттілігі.) Біздерде бар қасықтар Сиқырлы екен құралдар. Қолға қасық аламыз. Дәмді астан аламыз. Осы сөздерден кейін балалар таңғы астарын ішеді. Тамақтану барысында тәрбиеші балалардың орындықта дұрыс отыруын қадағалайды. Бала орындықта дұрыс отырмаса, оның қасына келіп түзу отыру керектігін айтуға болады. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз, сөйлеуді дамыту)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық 9.30-9.55	**"Гараж" құрастыру.** Мақсат-міндеттері. Педагог балаларға математикалық есептеу таяқшаларын таратады. Балалар өздерінің қиялдары және ойлау қабілеттеріне байланысты "гараж" құрастырады. **(математика негіздері, құрастыру)**	**"Жүк көлігін құрастырамыз" құрастыру.** Мақсат-міндеттері. Педагог бала санына қарай әртүрлі геометриялық пішіндерді таратады. Балалар геометриялық пішіндерден жүк көлігін құрастырады. **(математика негіздері, құрастыру, танымдық дағдылар)**	**"Трактордың бөлшектерін тап" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балалардың танымдық қабілеттерін дамыту. Барысы: педагог балаларға трактор суретінің бірнеше бөлшектерін береді, сол бөлшектерді мұқият қарап отырып, трактордың құрастырады. **(танымдық дағдылар, құрастыру)**	**"Торғайлар мен көлік" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Көлік пен торғайлардың қимыл-қозғалыстарын екі түрлі белгілердің біріне сай келтіріп, кеңістікте еркін қозғалуды үйрету. Барысы: торғайлардың маскаларын киген немесе қалташаларын таққан балалар, белгі бойынша қолдарын жан-жаққа жайып "ұшып", "жерге қонып" жүреді. "Көліктің" рөлін педагог немесе белсенді бала, қолына руль ұстап, белгі бойынша "торғайларға" қарай жүреді, "торғайлар" орындарынан қозғалып, белгілі бағытқа "ұшып" кетеді. Балаларға торғайларға маскаларды немесе қалташалары үлестіріледі. **(дене шынықтыру)**	**"Көлік" ойыны.** Педагог: - Балалар, бәріміз бірге "Көлік" ойынын ойнайықшы? Мақсат-міндеттері. Балаларды шеңбер бойымен орындықтарға отырғызып, машинаның қалай оталдырылатынын, қалай жүретінін, қалай дыбыс шығаратынын балаларға көрсетеді. **(қоршаған ортамен танысу)**
Білім беру ұйымының кестесі бойынша	**Дене шынықтыру** "Машина зырылдап жүреді".	**Дене шынықтыру** "Рулімізді бұрайық". Мақсат-міндеттері.	**Музыка** "Көңілді машина". Мақсат-міндеттері.	**Дене шынықтыру** "Зу-зу етіп көшеде". Мақсат-міндеттері.	**Қазақ тілі** "Жолға дайындал ..." Көліктер. Түстер әлемінде." Мақсат-міндеттері. Қазақ тілінде көлік түрлерінің

ұйымдастырылған іс-әрекет **9.55-10.35**	Мақсат-міндеттері. Балаларды бірінің артынан бірі аяқтың ұшымен және өкшемен сап түзеп жүруге жаттықтыру; сапқа өз еріктерімен тұру қабілетін жетілдіру; таяқ астынан тізе мен саусақты жерге тіреп, төрттағандап еңбектеу және алға жылжи отырып, екі аяқпен бір орында жеңіл секіру дағдысына үйрету. **"Мысық пен торғайлар" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Ереже бойынша ойнауды үйрету. Жылдам жүгіру дағдысын дамыту.	Балаларда сапқа өз еріктерімен тұру қабілетін жетілдіру; тепе-теңдікті сақтай отырып, бір-бірінен 10 см қашықтықта орналасқан тақтай бойымен жүру дағдыларын қалыптастыру; таяқ астынан тізе мен саусақты жерге тіреп, төрттағандап еңбектеу дағдыларын дамыту. **"Бағдаршам" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Ойынды ереже бойынша ойнауды үйрету. Түстерді ажыратуды бекіту, тәртіп бойынша қимылдауды үйрету.	Балалардың әнді орындау кезінде дұрыс тыныс алу дағдысын дамыту; музыка әуенімен бірге би қимылдарын және адымдау жаттығуларын үйлесімді орындауды үйрету; музыкалық аспапта (бубен) ойнау қабілетін дамыту. **"Доп неге ұқсайды?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Ойынды ереже бойынша ойнауды, таңбалауыштарды жылдам жинауды үйрету.	Балаларда гимнастикалық таяқтың астынан төрттағандап еңбектеп өту және алға жылжи отырып екі аяқпен бір орында жеңіл секіру техникасын бекіту; бір-бірінен 10 см қашықтықта орналасқан тақтай бойымен жүру дағдыларын жетілдіру. **"Көлік пен торғайлар" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Алаңда бір-біріне соқтықпай жүгіруді үйрету.	атауларын, негізгі түстерін тыңдап, атауды үйрету; етістіктер мен көсемше, зат есімдердің көмегімен көліктердің жүру амалдарын білдіретін сөз тіркестерін құруға, зат есіммен сын есімдердер сөз тіркесін құруға жаттықтыру. "Кел, сәлемдесейік!" жаттығуы. Көліктер туралы әңгіме. "Сенде не бар?" жаттығуы. "Қонақтар немен жетті?" сергіту сәті. "Не артық?" дамытушылық ойыны. "Әртүрлі көліктер" рефлексия.
Серуенге дайындық **10.35-10.55**	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен **10.55-12.00**	**Көліктерді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Көліктер және олардың түрлері туралы білімдерін толықтыру, жүргізуші мамандығына қызығушылықтарын қалыптастыру. Бақылау барысы. Тәрбиеші көшеде кетіп бара жатқан көліктерге қарауды ұсынады. - Жеңіл көлік қай жерде жүреді. (Жерде.) - Бізге көлік не үшін	**Аспанды бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттері. Балаларға аспанның әсемдігін байқауды үйрету; бұлтты ажырата білу, аспан бұлтты, бұлтсыз екенін байқату; бұлттың қозғалысы және өзгерісі жөнінде бақылауды дамыту; табиғаттың әсемдігін тамашалауға тәрбиелеу. Ашық аспанда бұлтты байқау оңай, оның баяу	**Құстарды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Құстар (торғай, көгершін, қарға, сауысқан) туралы жалпы ақпарат беру; жылы жаққа ұшып кететін құстар (қарлығаш, көкек, бұлбұл) туралы түсінікті тиянақтау. - Балалар, қандай құстарды білесіңдер? - Құстар немен қоректенеді? - Жылы жаққа ұшып кететін құстарды	**Кешкі серуен кезінде көліктерді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Көліктің адамды, жүкті тасымалдау үшін керектігін түсіндіріп, түрлі көліктердің атауын жатқа білуге ынталандыру. Көліктердің алуан түріне назар аударту. Адамдарға арналған көліктердің маңыздылығы туралы білімдерін бекіту.	**Өрт сөндіру машинасын бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Көліктер мен олардың механизмдерінің рөлі туралы білімдерін кеңейту; қызығушылықты дамыту. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (ауладағы қоқыстарды жинау) Мақсат-міндеттері. Тазалық пен тәртіпке дағдыландыру; топта жұмыс істеуге деген құштарлықты ояту. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Лақтыр да, ұстап ал". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Педагог ұйымдастырған ойынды балалардың емін-еркін ойнауларына ықпал ету. **"Себетке допты лақтыр" ойын жаттығуы. (дене шынықтыру)**

	керек? (Жұмысқа, қонаққа, мектепке бару үшін.) - Балалар, көліктер әртүрлі болады. Көшеде біз көптеген көліктерді көреміз, көліктер ұзақ жолдың бойымен ағылып кетіп жатады. **Еңбек әрекеті:** құрғақ бұтақтарды жинау, ауланы сыпыру. Мақсат-міндеттері. Тазалық пен тәртіпке, бірлесіп жұмыс істеуге үйрету. **"Түрлі түсті көліктер" ойыны. (танымдық дағдылар, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Заттар (рөлдер) арқылы дене белсенділігін дамыту; ережені сақтауға, кеңістікті бағдарлауға дағдыландыру. Құралдары: балалардың кеуделеріне ілінетін таңбалар (түрлі түсті машинар), рөлдер. **"Тауық пен түлкі" ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Белгі бойынша жылдам әрекет ету қабілеттерін жетілдіру,ептілікті дамыту. **Дене тәрбиесі бойынша жеке жаттығулар.** Мақсат-міндеттері. Екі аяқпен бір орында секіру, дұрыс қозғалу.	қозғалатынын, бірте-бірте көбейіп, өзінің түрін өзгертетінін, мақтаға ұқсайтын массаға айналатынын немесе азайып, ыдырайтынын атап өтуге болады. Жұмбақ. Көзі жасты – жылауық, келе жатыр бір алып. Жабырқаса, жылайды, жадыраса құлайды. (Бұлт.) Тақпақ. - Ақсың, сұрсың, қарасың, Қайда қалқып барасың? - Жерге нөсер төгемін, Өссін гүлдер, көп егін! - Гүл-гүл жайнап өсер көк, Нөсерлетсең, нөсерлет. **"Не жөнінде айтылады?" ойыны.** Мақсат-міндеттері. Сипаттамалық белгісі бойынша табиғат құбылысын шеше білуге машықтандару (жарқырайды, аспан, бұлыңғыр найзағай ойнайды). **"Доппен лапта ойнау" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Екі топқа бөлінуді үйрету, ойыншыларға допты лақтыру, ойын тәртібін (сызықты баспай) сақтап отырып; қозғалыс тепе-теңдігін дамыту. **Еңбек әрекеті: құрап қалған шөптерді жинау**	білесіңдер ме? - Құстардың жазғы тіршілігі қандай? - Құстардың қандай түрлерін білесіңдер? - Құстар қандай дыбыс шығарады? Тақпақ. Бөдене, бөдене, Бұғып қалып көдеге, Ұстатпайды қусам да, Тойғызар ем бедеге. **"Ұшты-ұшты" ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларға ұшатын заттар мен ұшпайтын заттарды ажыратуды үйрету. Тәрбиеші балаларға ұшатын құс, әуе көлігі атауларын немесе кез келген заттың атауларын атайды. Егер олар ұшатын болса құс қанатын қаққандай қимыл көрсетеді. Ал, егер ұшпайтын зат атауын атаса, онда қолдарын қимылдатпайды. Егер керісінше ұшатын затта қимылдатпай, ұшпайтын затта қимылдатса, бала ойыннан шығарылады. Мысалы: "Ұшты-ұшты, ұшақ ұшты!" (қолдарын қимылдатады). "Ұшты-ұшты, кітап ұшты!" (қолдарын қимылдатпайды). **"Көлік пен торғайлар" қимылды ойыны. (дене**	**"Ұшақтар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балалардың бір-біріне кедергі келтірмей, әртүрлі бағытта жүгіруді үйрету; оларды белгіні мұқият тыңдауға және ауызша белгі бойынша қозғалысты бастауға үйрету. **"Кеглиді қағып ал" жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Допты тура бағытта домалатып, алшақта тұрған кеглиді қағып түсіруге дағдыландыру; дәлдікке, ептілікке, зеректікке баулу. **Еңбек әрекеті:** құмды құмсалғышқа шеттерінен ішке қарай сыпырып жинау. Мақсат-міндеттері. Балаларды тазалыққа тәрбиелеу. **Балалардың еркін ойындары.**	Мақсат-міндеттері. Балаларды доппен ойындарға тарту; дәлдікке, мергендікке, шапшаңдыққа, зеректікке баулу. Педагог балаларды екі топқа бөледі. Екі топ ортасында себет тұрады. Балалар допты жерге лақтырғанда секіртіп себетке түсіру керек. Себетке көп доп лақтырған балалар тобы жеңіске жетеді. Құралдары: спорттық құралдарды жинауға арналған себет, балаларға доптар. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, далаға алып шығатын материалдармен ойындар.** Мақсат-міндеттері. Қызығушылықтарына қарай ойын таңдау мүмкіндігін қамтамасыз ету және өз құрдастарымен қарым-қатынасқа түсе білуін қалыптастыру.

	Балалардың еркін ойыны.	**(тәрбиешінің көмегімен).** Мақсат-міндеттері. Балаларды қарапайым еңбек дағдыларына баулу. Құралдары: қолғаптар, қаптар. Педагог балалардың шөптерге аллергиясын ескеруі тиіс. **Балалардың еркін ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларды ойын тақырыбын өздеріне таңдауды үйрету.	**шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Ойын шарты бойынша белгіге сай қимылдауға дағдыландыру; ойын кейіпкерлеріне еліктей білуге бейімдеу; шапшаңдыққа, зеректікке, кеңістікті бағдарлауға баулу. Әр бала "торғай" болып орындықта отырады. Педагог "көлік" болады. Педагогтің белгісі бойынша "торғайлар" залдың ортасында кез келген бағытта жүгіріп ойнайды. Педагогтің "Көлік келе жатыр! Абай болыңдар!" деген белгісінен кейін балалар жүгіріп орындарына "ұяларына" бару керек. Ойын 4-5 айналымды құрайды. Құралдары: "көлікке" (бір-екі бала болуы мүмкін) руль; "торғайларға" таңбалауыштар. **Еңбек әрекеті:** ауланы сыпыруға көмектесу. Мақсат-міндеттері. Ұқыптылыққа, жинақылыққа үйрету. **Балалардың еркін ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларға ойын тақырыбын өздері таңдауды үйрету.		
Серуеннен оралу 12.00-12.20	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуға, өз киімін өздігінен шешуге, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				

Түскі ас **12.20-13.00**	Дұрыс тамақтану мәдениетін қалыптастыруды жалғастыру: асхана құралдарын дұрыс қолдану (ас қасық пен шай қасықты, шанышқыны); майлықты ұқыпты пайдалану; нанды үгітпей жеу, асты ауызды жауып шайнау, тамақ ішіп отырғанда сөйлемеу; әдепті болуға тәрбиелеу (ас үшін алғыс білдіру, тазалық пен тиянақтылық қажеттілігі.) Біздерде бар қасықтар Сиқырлы екен құралдар. Қолға қасық аламыз. Дәмді астан аламыз. Осы сөздерден кейін балалар таңғы астарын ішеді. Тамақтану барысында тәрбиеші балалардың орындықта дұрыс отыруын қадағалайды. Бала орындықта дұрыс отырмаса, оның қасына келіп түзу отыру керектігін айтуға болады. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз, сөйлеуді дамыту)**				
Күндізгі ұйқы **13.00-15.10**	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай туғызу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары **15.10-15.30**	Жалпақтабандықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру. Алған білімдерін бекітіп, мәдени-гигиеналық дағдыларын орындау. Нүктелі массаж. Суық тиюге және тұмауға қарсы жаттығулар жасау арқылы балалардың денсаулығын нығайту, дене сымбатын жетілдіру, қимыл-қозғалыс дағдыларын дамыту. - Тамағымыз ауырмау үшін, қолымызбен тамағымызды жоғары-төмен уқалау. - Түшкіріп, тұмауратпау үшін сұқ саусағымызбен танауымыздың екі жағын кезектеп үйкелеу. - Қолымызды маңдайымызға қойып уқалау. - Құлағымыз ауырмау үшін сұқ және ортаңғы саусағымызбен құлағымызды алдынан және артынан уқалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, дене шынықтыру)**				
Бесін ас **15.30-16.00**	Дұрыс тамақтану мәдениетін қалыптастыруды жалғастыру: асхана құралдарын дұрыс қолдану (ас қасық пен шай қасықты, шанышқыны); майлықты ұқыпты пайдалану; нанды үгітпей жеу, асты ауызды жауып шайнау, тамақ ішіп отырғанда сөйлемеу; әдепті болуға тәрбиелеу (ас үшін алғыс білдіру, тазалық пен тиянақтылық қажеттілігі.) Біздерде бар қасықтар Сиқырлы екен құралдар. Қолға қасық аламыз. Дәмді астан аламыз. Осы сөздерден кейін балалар таңғы астарын ішеді. Тамақтану барысында тәрбиеші балалардың орындықта дұрыс отыруын қадағалайды. Бала орындықта дұрыс отырмаса, оның қасына келіп түзу отыру керектігін айтуға болады. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз, сөйлеуді дамыту)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер) 16.00-16.30	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Саяхатшылар ойыны. Дауыссыз [т],[д] дыбыстары." Мақсат-міндеттері. Балаларды сөздердің буындарының құрамында [т], [д] дыбыстарын айту тәртібімен таныстыру; көліктерді атай отырып, негізгі қимылдау	**Математика негіздерінен ойын-жаттығу** "Көліктердің дөңгелектерін жөндейік". Мақсат-міндеттері. Балаларды дөңгелек және шаршы геометриялық пішіндерін тануға және атауға жаттықтыру; түйсіну және көру арқылы дөңгелек пен	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Бағдаршам". Мақсат-міндеттері. Балаларды фломастерлермен тіктөртбұрыш пішініне белгілі тәртіпте, бағдаршам түстерін қалайтын үш түсті дөңгелектерді салуды үйрету.	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** "Трактор". Мақсат-міндеттері. Балаларды трактор өлеңімен таныстыра отырып, өлеңде кездесетін көркем сөздердің мағынасын түсіндіру; трактордың дыбысын, негізгі қимылдау қасиеттерін	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** **"Қарбыз тиелген жүк машина"** Мақсат-міндеттері. Балаларға жүк көлігі туралы түсінік бере отырып, оның жалпы көлік екені жөнінде білімдерін кеңейту; көліктерді ажыратып, атау дағдыларын жетілдіру; көлікке күтім жасауға қызығушылықтарын қалыптастыру; жүк машинасының негізгі бөліктерін атауға жаттықтыру; жалпы көліктер туралы ұғым беру. **"Қарбыз тиелген жүк машина"**

	қасиеттерін баяндауыш сөзімен сипаттауда машықтау. **Пантомима ойыны. "Көліктер".** Қимылдарды балаларға қайталату: - кеменің суреті - екі алақанды біріктіріп, алға сермеп, толқынды қимылдар жасау; - ұшақтың суреті - жұдырықтарды өз алдында айналдыру, қолдарды екі жаққа созу; - жүк мәшинесінің суреті - рульді ұстаған тәрізді бұрау қимылдары; - пойыздың суреті - қолдарды жұдырыққа жинап, екі жақта, дөңгелектерге ұқсатып айналдырып қимылдау. **(дене шынықтыру, сөйлеуді дамыту)** **Сюжетті-рөлдік ойын. "Үй құрастырамыз".** Мақсат-міндеттері. Балаларды құрылыс мамандықтарымен таныстыру, құрылысшылардың жұмысын жеңілдететін технологияның рөліне назар аудару, балаларды қарапайым құрылымды ғимарат салуға үйрету, ұжымда достық қарым-қатынасты дамыту, құрылысшылардың ерекшеліктері туралы балалардың білімдерін кеңейту, балалардың	шаршыны зерттеу дағдыларын қалыптастыру; қолдың ұсақ моторикасын, зейінді, есте сақтау, қабылдау және елестету қабілеттерін, ой-өрісін дамыту. **"Дөңгелектер"** Мақсат-міндеттері. Көлік түрлерінің түсіп қалған дөңгелектерін орнына жапсыру. **(жапсыру)** **Мүсіндеуден ойын-жаттығу** "Пойызбен саяхат". Мақсат-міндеттері. Балаларда көліктер мен пойыз туралы түсініктерін қалыптастыру, пойыздың бірнеше вагоннан тұратыны, вагонда бірнеше терезе болатыны туралы түсініктерді тиянақтау. **Саусақ жаттығуы. "Пойыз келе жатыр".** Пойыз келе жатыр: Тоқ-тақ, тоқ! Тоқ-тақ, тоқ! (саусақтарды үстел бетінде ырғақтарға сай кезегімен, күйсандықта ойнағандай соққылау). Жылдам келе жатыр: Тоқ-тоқ-тоқ, тоқ-тоқ! (саусақтарды үстел бетінде ырғақтарға сай кезегімен, күйсандықта ұқсап, соққылау).	**Саусақ жаттығуы. "Бағдаршамдар ұйықтамайды".** Бағдаршамдар ұйықтамайды, (сұқ саусақпен бұлғау) Жымыңдайды, жымыңдайды. (саусақтарды жұдырыққа жинау, жұму, алақанды ашу) Бір қарасаң – қып-қызыл, (саусақтарын "ашу және жабу") Екі десе – сап-сары. (саусақтармен "ашу және жабу") Бағдаршамдар ұйықтамайды, (сұқ саусақпен бұлғау) Жымыңдайды, жымыңдайды. (саусақтарды жұдырыққа жинау, жұму, алақанды ашу) Тоқтай тұрсаң – жап-жасыл. (саусақтармен "ашу және жабу") Көзі көп, біреу басы. (сұқ саусақпен бұлғау) **(сөйлеуді дамыту)** **"Гараж" құрастыру.** Педагог балаларға математикалық есептеу таяқшаларын таратады. Балалар өздерінің қиялдары және ойлау қабілеттеріне байланысты "гараж" құрастырады. **(математика негіздері, құрастыру)**	сипаттай білуге үйрету. **Дидактикалық ойын. "Трактордың бөлшектерін тап".** Мақсат-міндеттері. Трактор бөлшектерін жинау. **(құрастыру)** **Трактор суретін бояу.** Мақсат-міндеттері. Трактордың сипаттау, түстерін атау, суретін бояу. **(сурет)** **"Не жоқ?" жаттығуы.** Балалардың алдына жүк көлігінің бір суретінен беріледі. Әр баланың суретінде көлік бөлшектерінің бірі жеткіліксіз болады. (кабина не шанақ, не дөңгелек) Бөлшектері табақшада жатады. Өз машиналарында не жоқ екенін атайды және қажетті бөлшекті қосады. Жеке жұмыс барысында баладан бөлшек атауын және түсін сұрауға болады. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)** **Вариативті компонент/Әлеумет** "Кітапхана" ойыны. Мақсат-міндеттер. Балаларды кітапханамен және кітапханашының қызмет ерекшелігімен таныстыру; кітапхананың адам өмірінде алатын	Мақсат-міндеттері. Жүк машинасына қарбыздарды мүсіндеп жабыстыру. Қолдың ұсақ моторикасын дамыту. **(мүсіндеу)** **"Жүк көлігін құрастырамыз" құрастыру.** Педагог бала санына қарай әртүрлі геометриялық пішіндерді таратады. Балалар геометриялық пішіндерден жүк көлігін құрастырады. **(математика негіздері, құрастыру, сөйлеуді дамыту)**

	сөздік қорын кеңейту. **(құрастыру, сөйлеуді дамыту)**	Барлық бала күтіп қалды: Алақан, алақан (алақандарды жайып, өзара уқалау). Қуынышпен қарсы алады. - Алақай! Алақай! (қол шапалақтау) **(сөйлеуді дамыту)** **"Мысық пен торғайлар" қимылды ойыны.** Педагог балаларды екі үлкен құрсауға тұрғызып, торғай болатындарын және мысықтың оларды аңдып, ұстап алса, бәрін жеп қоятындарын айтады. Педагог "Торғайлар серуенде" дегенде екі құрсаудағы балалар шығып, қанаттарын қағып, жерге отыра қап "жем" шоқи бастайды. Мысық пайда болған кезде педагог "Мысық!" дегенде торғайлар құрсауларға қашып кірулері керек. **(дене шынықтыру)**		маңызы жөнінде білімдерін кеңейту; кітапхананың ережелері мен тәртібі туралы мағлұмат беру.	
Балалармен жеке жұмыс 16.30-16.50	**Саусақ жаттығуы". "Пойыз келе жатыр".** Пойыз келе жатыр: Тоқ-тақ-тоқ! Тоқ-тақ-тоқ! (саусақтарды үстел бетінде ырғақтарға сай кезегімен, күйсандыққа ұқсатып соққылау). Жылдам келе жатыр: Тоқ-тоқ-тоқ, тоқ-тоқ! (саусақтарды үстел бетінде ырғақтарға сай	**Санамақтар айтқызу.** "Нешеуміз?" Бір үйде нешеуміз? Кел, санайық екеуміз. Бас бармағым - әкем, Балаң үйрек - анам, Ортан терек - ағам, Шылдыр шүмек - мен, Кішкене бөбек - сен. Бір үйде біз нешеуміз? Бір үйде біз бесеуміз.	**"Көлік" тақырыбында балалармен әңгімелесу.** Мақсат-міндеттері. Сюжетті-суреттерді қарастыру. Сұрақтар қою және балалардан сұрақтарға толық жауап беруді талап ету. **(сөйлеуді дамыту)**	**"Машина" тақпағын жаттау.** Мақсат-міндеттері. "Көлік түрлері" тақырыбында әңгімелесу. Бала тілін дамыту. Оразақын Асқар "Машина". Машина істе - серігің, Жолға шықсаң - көлігің. Айта қойшы, сен, інім, Шығаратын оны кім?	**"Светофор" тақпағын жаттау.** Мақсат-міндеттері. Қауіпсіздік ережелері жайлы әңгімелесу. Бала тілін дамыту. Зайда Елғондинова "Бағдаршам". Көшеде ол тұрады, Көрмей қалма сен оны. Жанса қызыл шырағы: "Тоқта, жолдас!" - дегені. Көшеде ол тұрады, Көрмей қалма сен оны. Жанса сары шырағы: "Ал, дайындал!"- дегені.

	кезегімен, күйсандықта ойнағандай соққылау). Барлық бала күтіп қалды: Алақан, алақан (алақандарды жайып, өзара уқалау) Қуанышпен қарсы алады. -Алақай! Алақай! (қол шапалақтау) **(сөйлеуді дамыту)**	**(сөйлеуді дамыту)**		Тас қорытып домнада Металл құйса құрышшы, Машинаны заводта Жасар іскер жұмысшы. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)**	Көшеде ол тұрады, Көрмей қалма сен оны. Жанса жасыл шырағы: "Ал, өте бер!"- дегені. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)**
Серуенге дайындық 16.50-17.00	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен 17.00-18.00	**Көліктерді бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Көліктер және олардың түрлері туралы білімдерін толықтыру, жүргізуші мамандығына қызығушылықтарын қалыптастыру. Бақылау барысы. Тәрбиеші көшеде кетіп бара жатқан көліктерге қарауды ұсынады. - Жеңіл көлік қай жерде жүред? (Жерде.) - Бізге көлік не үшін керек? (Жұмысқа, қонаққа, мектепке бару.) - Балалар, көліктер әртүрлі болады. Көшеде біз көптеген көліктерді көреміз, көліктер ұзақ жолдың бойымен ағылып кетіп жатады. **Еңбек әрекеті:** құрғақ бұтақтарды жинау, ауланы сыпыру. Мақсат-міндеттері.	**Аспанды бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттері. Балаларға аспанның әсемдігін байқауды үйрету; қадағалау барысында бұлтты ажырата білу, аспан бұлтты, бұлтсыз екенін байқату; бұлттың қозғалысы және өзгерісі жөнінде бақылауды дамыту; табиғаттың әсемдігін тамашалауға тәрбиелеу. Ашық аспанда бұлтты байқау оңай, оның баяу қозғалатынын, бірте-бірте көбейіп, өзінің түрін өзгертетінін, мақтаға ұқсайтын массаға айналатынын немесе азайып, ыдырайтынын атап өтуге болады. Жұмбақ. Көзі жасты – жылауық, келе жатыр бір алып.	**Құстарды бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Құстар (торғай, көгершін, қарға, сауысқан) туралы жалпы мағлұматтар беру; жылы жаққа ұшып кететін құстар (қарлығаш, көкек, бұлбұл) туралы түсінікті тиянақтау. - Балалар, қандай құстарды білесіңдер? - Құстар немен қоректенеді? - Жылы жаққа ұшып кететін құстарды білесіңдер ме? - Құстардың жазғы тіршілігі қандай? - Құстардың қандай түрлерін білесіңдер? - Құстар қандай дыбыс шығарады? Тақпақ. Бөдене, бөдене, Бұғып қалып көдеге, Ұстатпайды қусам да,	**Кешкі серуен кезінде көліктерді бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Көліктің адамды, жүкті тасымалдау үшін керектігін түсіндіріп, түрлі көліктердің атауын жатқа білуге ынталандыру. Көліктердің алуан түріне назар аударту. Адамдарға арналған көліктердің маңыздылығы туралы білімдерін бекіту. "Көлікті жүргіземіз" жаттығуы. Мақсат-міндеттері. Тақпақта айтылған сөздердің мәніне, ырғағына сай қимылдауға бейімдеу; артикуляцияны, сөйлеу қабілетін, жағымды эмоцияларды дамыту. Біздің арман көрікті - Жүргіземіз көлікті.	**Өрт сөндіру машинасын бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Көліктер мен олардың механизмдерінің рөлі туралы білімдерін кеңейту; қызығушылықты дамыту. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (ауладағы қоқыстарды жинау) Мақсат-міндеттері. Тазалық пен тәртіпке дағдыландыру; топта жұмыс істеуге деген құштарлықты ояту. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Лақтыр да, ұстап ал". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Педагог ұйымдастырған ойынды балалардың емін-еркін ойнауларына ықпал ету. **"Себетке допты лақтыр" ойын жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды доппен ойындарға тарту; дәлдікке, мергендікке, шапшаңдыққа, зеректікке баулу. Педагог балаларды екі топқа бөледі. Екі топтың ортасында себет тұрады. Балалар допты жерге лақтырғанда секіріп себетке түсіру керек. Себетке көп доп лақтырған балалар тобы жеңіске жетеді. Құралдары: спорттық құралдарды жинауға арналған себеп, балаларға доптар. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, далаға алып**

	Тазалық пен тәртіпке үйрету; бірлесіп жұмыс істеуге үйрету. **"Түрлі түсті көліктер" ойыны. (танымдық дағдылар, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Заттар (рөлдер) арқылы дене белсенділігін дамыту; ережені сақтауға, кеңістікті бағдарлауға дағдыландыру. Құралдары: балалардың кеуделеріне ілінетін таңбалар (түрлі түсті мәшине), рөлдер. **"Тауық пен түлкі" ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Белгі бойынша тез әрекет ету қабілеттерін жетілдіру,ептілікті дамыту. **Дене тәрбиесі бойынша жекелей жаттығулар.** Мақсат-міндеттері. Екі аяқпен бір орында секіру, дұрыс қозғалу. **Балалардың еркін ойыны.**	Жабырқаса, жылайды, жадыраса құлайды. (Бұлт.) Тақпақ. - Ақсың, сұрсың, қарасың, Қайда қалқып барасың? - Жерге нөсер төгемін, Өссін гүлдер, көп егін! - Гүл-гүл жайнап өсер көк, Нөсерлетсең, нөсерлет. **"Не жөнінде айтылады?" ойыны.** Мақсат-міндеттері. Сипаттамалық белгісі бойынша табиғат құбылысын шеше білуге машықтандару (жарқырайды, аспан, бұлыңғыр найзағай ойнайды). **"Доппен лапта ойнау" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Екі топқа бөлінуді үйрету, ойыншыларға допты лақтыру, ойын тәртібін (сызықты баспай) сақтай отырып; қозғалыс тепе-теңдігін дамыту. **Еңбек әрекеті: құрап қалған шөптерді жинау (тәрбиешінің көмегімен).** Мақсат-міндеттері. Балаларды қарапайым еңбек дағдыларына баулу. Құралдары: қолғаптар, қаптар. Педагог балалардың шөптерге аллергиясын	Тойғызар ем бедеге. **"Ұшты-ұшты!" ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларға ұшатын заттар мен ұшпайтын заттарды ажырата білуге үйрету. Тәрбиеші балаларға ұшатын құс, әуе көлік атауларын, сонымен қатар кез келген атауларды атайды. Егер олар ұшатын болса құс қанатын қаққандай қимыл көрсетеді. Ал, егер ұшпайтын зат атауын атаса, онда қолдарын қимылдатпайды. Егер керісінше ұшатын затта қимылдатпай, ұшпайтын затта қимылдатса, бала ойыннан шығарылады. Мысалы: "Ұшты-ұшты, ұшақ ұшты" (қолдарын қимылдатады). "Ұшты-ұшты, кітап ұшты!" (қолдарын қимылдатпайды). **"Көлік пен торғайлар" қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Ойын шарты бойынша белгіге сай қимылдауға дағдыландыру; ойын кейіпкерлеріне еліктей білуге бейімдеу; шапшаңдыққа, зеректікке, кеңістікті бағдарлауға баулу. Әр бала "торғай" болып	"У-у-у!" - деп, мотор дыбыстайды, "У-у-у!" - деп, тоқтамайды. Рөлді мықты ұстаймыз, Аяқпен басып, газдаймыз. "Ту-ту-у!", шығамыз жолға, "Ту-ту- у!", бәрі алда. Д. Ахметова. **"Ұшақтар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды бір-біріне кедергі келтірмей, әртүрлі бағытта жүгіруді үйрету; оларды белгіні мұқият тыңдауға және ауызша белгі бойынша қозғалысты бастауға үйрету. **"Кеглиді қағып ал" жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Допты тура бағытта домалатып, алшақта тұрған кеглиді қағып түсіруге дағдыландыру; дәлдікке, ептілікке, зеректікке баулу. **Еңбек әрекеті:** құмды құмсалғышқа шеттерінен ішке қарай сыпырып жинау. Мақсат-міндеттері. Балаларды тазалыққа тәрбиелеу. **Балалардың еркін ойындары.**	**шығатын материалдармен ойындар.** Мақсат-міндеттері. Қызығушылықтарына қарай ойын таңдау мүмкіндігін қамтамасыз ету және өз құрдастарымен қарым-қатынасқа түсе білуін қалыптастыру.

		ескеруі тиіс. **Балалардың еркін ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларды ойын тақырыбын өздеріне таңдауды үйрету.	орындықта отырады. Педагог "көлік" болады. Педагог белгісі бойынша "торғайлар" залдың ортасында кез келген бағытта жүгіріп ойнайды. Педагогтің "Көлік келе жатыр! Абай болыңдар!" деген белгісінен кейін балалар жүгіріп орындарына "ұяларына" бару керек. Ойын 4-5 айналымды құрайды. Құралдары: "көлікке" (бір-екі бала да болуы мүмкін) руль; "торғайларға" таңбалауыштар. **Еңбек әрекеті:** ауланы сыпыруға көмектесу. Мақсат-міндеттері. Ұқыптылыққа, жинақылыққа үйрету. **Балалардың еркін ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларға ойын тақырыбын өздері таңдауды үйрету.		
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес) 18.00-18.30	Ата-аналарға кеңес. "Бақыт дегеніміз - отбасындағы татулық"	Ата-аналарға арналған жеке әңгімелер. Көзге арналған түзету гимнастикасы.	"Балаларға жиі ойнауға мүмкіндік беріңіз" тақырыбында кеңес.	Ата-аналардың психологиялық-педагогикалық білімдерін жетілдіру.	Ата-аналарға кеңес. "Балалардың танымын және сөйлеуін дамытуға бірыңғай тәсілді қалыптастыру"

Циклограмманы тексерген әдіскер: А.Абдиева

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	«Айару» бөбекжай- балабақшасы				
Топ/сынып	**Ортаңғы топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	Еркетай				
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	Мамаева Дурия				
Тақырыбы	Күзгі бақ				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**13.11-17.11.2023ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	13.11.2023	14.11.2023	15.11.2023	16.11.2023	17.11.2023
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау 8.00-8.20	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру 8.00-8.20	Ата-аналармен "Баланы ғаламтордың кері әсерінен қалай қорғауға болады?" тақырыбында әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Кітаптарды көркем әдебиет бұрышына орналастыру.** Мақсат-міндеттері. Балалардың кітаптарға ұқыпты қарау дағдыларын	**"Топтың ішін ретке келтір".** Мақсат-міндеттері. Балаларды ересектерге көмектесуге дағдыландыру; шкафта тұрған ойыншықтар мен	**Бөлме өсімдіктерін күту.** Мақсат-міндеттері. Балаларды өсімдіктерге ұқыптылықпен қарауға бейімдеу (құрап қалған жапырақтарды алып	**"Киім шкафын реттеу" (тәрбиешінің көмекшісімен бірігіп).** Мақсат-міндеттері. Балаларды киім-кешекке арналған жеке шкафты таза ұстауды үйрету:	**"Кірлеген орамалдарды ауыстыру".** Мақсат-міндеттері. Еңбекке тұрақты қызығушылықтарын, тапсырманы тиянақты орындау ұмтылыстарын қолдау. Орамалдарды бөлек ұяшыққа ілудіүйрету. Еңбектенуге, ересектерге көмектесу ниеттерін тәрбиелеу.

8.20-8.40	қалыптастыру, кітаптарды сөрелерге тәртіппен қою мүмкіндігін іс-тәжірибеде орындауға дағдыландыру.	құралдарды ретттеп, тазалық орнатуға тарту; еңбек дағдыларын, ұқыптылықты қалыптастыру.	тастау), оларды күтіп-баптауға қызығушылықтарын ояту, ересектерге қолғабыс етуге тәрбиелеу.	шкафты киімдер мен аяқ киімнен босату, дымқыл шүберекпен сөрелерді сүртіп, киімдерді қайта орнына тиянақты түрде жинау. Тәртіпке бағынуға, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. Ұжымдағы ұйымшыл еңбекке үйрету.	
	"Үй жануарлары" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттері. Балаларды үй жануарлары мен төлдерін ажыратуға, олардың қимылын, қалай дыбыстайтынын және дене мүшелерін суреттеп айтуға, оларды қорғауға қамқоршы болуға тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу, қазақ тілі)** **"Лото "Жануарлар"" үстел ойыны.** Мақсат-міндеттер: үй жануарлары мен жабайы жануарларды топтастыруға және жалпы атауларын атауға үйрету; зейінді, байқауды дамыту. Балалар берілген суреттерді топтастырады: үй жануарлары мен жабайы жануарлардың суреттері бойынша. **(сөйлеуді дамыту, қазақ**	**Үстел үсті ойыны, мозаика.** **"Жабайы аңдар".** Мақсат-міндеттері. Олардың мекен ететін жерлері, қоректенуі, пайдасы жайында әңгімелесу. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** **"Қонжық орманда жүреді" қимыл жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды жаттығу сөздерін айта жүріп, мәтінге сай қимыл-қозғалыстарды жасауға дағдыландыру; артикуляцияны, сөйлеу, ойлау, елестету қабілеттерін дамыту. Қонжық орманда жүреді, (Екі аяқ иық енінде, қол белде) Маймаңдайды, теңселеді. (Маймаңдау, қонжық жүрісіне еліктеу) Маймаңдайды, теңселеді,	**"Не қайда өседі?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балалардың өсімдіктер жөніндегі білімдерін бекіту, заттар арасындағы кеңістік байланыстарын анықтау дағдысын дамыту, өсу орнына қарай өсімдіктерді топтастыру; балалардың өз бетінше ойлау қабілетін және белсенділіктерін дамыту. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)** **"Бір сөзбен ата" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларға үй және жабайы жануарларды жалпылауға және оларды бір сөзбен атауға үйрету. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**	**Санамақтар айтқызу.** Қасқыр қақты қақпаны. - Ашыңдар, тез! - айтқаны. Сол-ақ екен лақтар- Титтей-титтей шұнақтар Жан-жағына жүгірді, Жасырынып үлгерді. Бірі - төсек астына, Бірі - пештің қасына, Бірі - сәкі астына, Бір - астына кереует, Бірі - тапқыр керемет, Отыр бөшке түбінде, Қанша лақ бар бұл үйде? **(сөйлеуді дамыту)** **"Ненің төлі?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды жан-жануарларлың төлдерін атауға дағдыландыру, білімдерін тиянақтау; есте сақтау, қабылдау, ойлау, сөйлеу қабілеттерін дамыту. Құралдары: жан-жануарлардың және төлдерінің суреттері. **(сөйлеуді дамыту)**	**"Сипаттама бойынша аңды таны" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларға жануарларды сипаттама арқылы тануға үйрету; балалардың ойлауы мен сөйлеуін дамыту. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)** **Тақпақ жаттау** Қоян Есек құлақтас Ит сирақтас, Түйе еріндес, Жапалақ көздес, Бұта түбі кеуегі, Кеуегінде көжегі. **(сөйлеуді дмаыту)** **"Суретті құрастыр" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: баланы бірнеше бөліктерден тұратын, тұтас суретті құрастыра білуге үйрету, төзімділікке, бастаған істі аяқтауға тәрбиелеу. Сурет бөліктерін таңдағанда қателеспеу, кім тез өз суретін құрастырып, дұрыс атайды сол жеңімпаз атанады. Ойын іс-әрекеті. Тұтас суретті құрастыру үшін тиісті бөлшектерін іздестіру. Қажетті құралдар. Бірнеше бөлікке бөлінген түрлі заттардың суреттері (көлемдері 7×8 см карточкалар). **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**

	тілі)	Тәтті жидекті береді. (Отыру, саусақтармен еденді соққылау) Ағаштарға жорғалайды, (Екі қол кеуде алдында бүгулі; қолдарды көтеріп-түсіру, аяқтарды, түзе бүгіп, кезек көтеріп-түсіру) - Бал бересің бе? - сұрайды. (Екі алақанды қосып, үйкелеу) - Бал бересің бе? - сұрайды. Жерге түсіп, маймаңдайды. (Маймаңдап жүру) Д. Ахметова **(дене шынықтыру, көркем сөз)**			
Таңертеңгі жаттығу8.40-9.00	**Жалпы дамыту жаттығулары (алақанға сыятын текшелермен)** 1. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, қол төменде 1.1. Балалар қолдарын алдарына созып, алақандарын ашып, текшелерді көрсетіп: "Міне!" дейді; 1.2. Бастапқы қалып (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, қолдағы текшелер көкірек тұсында 2.1. Оңға бұрылып, қолдарын созып, текшелерін көрсетіп: "Міне!", "Міне!" дейді; 1.2. Бастапқы қалып (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2.2. Бастапқы қалып (дәл осы жаттығу сол жаққа қайталанады және 4 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене бос, қол төменде 3.1. Жерге отырып, қолдарын алдына созып: "Міне!" дейді; 1.2. Бастапқы қалып (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 3.2. Бастапқы қалып (жаттығу 3 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып: аяқ бірге, дене бос, қолдағы текшелер көкірек тұсында. 4.1. Бір орында тұрып секіру, қолдарын көкірек тұсында ұстап, алақандарын жұму. 4.2. Бастапқы қалып алақандарын ашу "Міне!" дейді (жаттығу 3 рет қайталанады). **(дене шынықтыру, дербес әрекет)**			
Таңғы ас9.00-9.30	Қолдағы сабынды көпіртіп сабындау, мұқият шаю, құрғатып сүрту дағдыларын пысықтау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, көркем сөз)** Ас ішудің мәдениетін Сен есіңнен шығарма. Арқаңды түзу ұста, Жан-жағыңа қарама. Асыңды ішіп болған соң,				

	"Рақмет!" айт аспазға.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық 9.30-9.55	**"Нені жақсы көреді?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Жануарлардың қоректері жайлы білімдерін толықтыру. Барысы. Педагогтің үстелінде суреттер жатады: сәбіз, қырыққабат, таңқурай, бал, балық, жаңғақ, шырша бүршігі, саңырауқұлақ, ағаш қабығы, шөп, тауық, қоян, қозы және тағы басқа. Балалар суреттерді сәйкес жануарға жапсырады. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)**	**"Сипаты бойынша тану" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларға жануарларды сипаттама арқылы тануға үйрету; балалардың ойлауы мен сөйлеуін дамыту. Барысы. Қорқақ, ұзын құлақ, сұр немесе ақ. (Қоян.) Қоңыр, қыста ұйқыға кетеді, епсіз. (Аю.) Сұр, ашулы, аш. (Қасқыр.) Қу, айлакер. (Түлкі.) **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**	**"Ненің құйрығы?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Жануарлар туралы білімдерін бекіту, есте сақтау, ойлау, зейін және қолдың ұсақ моторикасын дамыту. Барысы. Бір күні таңертең орман жануарлары оянып, бәрінің құйрықтары ауысып кеткенін көрді: қоянда қасқырдың құйрығы, қасқырда түлкінің құйрығы, түлкіде аюдың құйрығы. Жануарлардың көңіл күйлері түсіп қалды. Қасқырдың құйрығы қоянға сәйкес келе ме? "Бұл ненің құйрығы?" деген сұраққа жауап бере отырып, жануарларға құйрықтарын табуға көмектесу. "Міне, қасқырдың құйрығы. Ол қандай? (сұр, ұзын) және тағы басқа. **(қоршаған ортамен танысу, танымдық дағдылар, сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**	**"Дауысынан таны" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Жабайы жануарлардың дауыстары арқылы қай жануар екенін табу іскерліктерін жетілдіру. Барысы: педагог балаларға жабайы жануарлардың дауысын естіртеді. Балалар қай жануардың дауысы екенін табу керек. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, музыка)**	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттері. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Атамнан басталар, Әжеммен қосталар. Отбасым мыналар. Ең жақын адамдар, Әкем мен анам бар, Бір туған ағам бар, Бір туған апам бар ... Бәрін жақсы көремін Еркелеймін, еремін! **(әлеуметтік-эмоциялық дағдылар, сөйлеуді дамыту)**
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет 9.55-10.35	**Дене шынықтыру** "Сұр көжек". Мақсат-міндеттері. Балаларға бірінің артынан бірі бастарын төмен түсірмей, шалынып кетпей, аяқ-қолды бірге қозғалтып, саппен еркін	**Дене шынықтыру** "Қоян секілді секірейік". Мақсат-міндеттері. Балаларды бірінің артынан бірі бастарын төмен түсірмей, шалынып кетпей, аяқ-қол қимылын бірге жасап, саппен еркін	**Музыка** "Қоңыр аю қорбаңбай". Мақсат-міндеттері. Балалардың жаңа әнге қызығушылықтарын арттыру; әннің сөздік мазмұнын жатқа айтуды үйрету; музыка	**Дене шынықтыру** "Еркін жүгіреміз". Мақсат-міндеттері. Балаларда екі аяқтап басты затқа тигізе отырып, жоғары қарай 2-3 метр қашықтықта алға қарай жылжи отырып,	**Қазақ тілі** "Жабайы аңдардың қысқа дайындығы. Қоян тонын неге ауыстырады?" Мақсат-міндеттері. Орманда мекендейтін жабайы жануарлар туралы білімді тереңдетуге және жалпылауға ықпал ету, күз мезгіліне тән белгілерімен таныстыруды жалғастыру, жиі қайталанатын қажетті сөздер мен сөз тіркестерін

	жүгіруді үйрету. **"Кім тез жүгіреді?" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Бір қатарда еркін жүгіруді үйрету.	жүгіру дағдыларын дамыту; екі аяқтап басты затқа тигізе отырып, жоғары қарай 2-3 метр қашықтықта алға қарай жылжи отырып, тұрған жерінен ұзындыққа, 5-10 см биіктіктегі зат арқылы жерде жатқан жалпақ құрсауға секіру дағдыларын қалыптастыру. **"Межелі орын" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Кедергілерді айналып, еңбектеп жүруді үйрету.	жетекшісімен ілесе ән айту қабілеті мен ырғақты сезіне білу қабілетін дамыту; әнді орындау кезінде дұрыс тыныс алу техникасына жаттықтыру; ырғақтық қимылдар мен би элементтерін музыкамен сәйкестендіре жасауға үйрету. **"Қорқақ қоян" ойыны.** Мақсат-міндеттері. Педагогтің іс-әрекетін мұқият қайталау, әуенді және ырғақты сезіне білу қабілетін дамыту.	тұрған жерінен ұзындыққа, 5-10 см биіктіктегі зат арқылы жерде жатқан жалпақ құрсауға секіру дағдыларын дамыту; сап түзеп шеңберге, шеңберден сапқа ауысу дағдыларын әрі қарай жетілдіру. **"Кім тез жүгіреді?" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Бір қатарда еркін жүгіруді үйрету.	айтуды үйрету. **"Қай аң жасырынған?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Жасырынған аңды мұқият табуға дағдыландыру, сипаттау.
Серуенге дайындық 10.35-10.55	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімін мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен 10.55-12.00	**Күзгі жапырақтарды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: күздің ерекшеліктері жайлы білімдерін толықтыру, табиғаттың әсемдігін көре білуге тәрбиелеу. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (түскен жапырақтарды тырнауышпен тырналау). Мақсат-міндеттер: бірлесіп жұмыс жасау іскерліктерін жетілдіру. **"Ақ сандық, көк сандық" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын	**Жапырақтардың жерге түсуін бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем сөз)** Мақсат-міндеттер: Балаларға күзгі табиғат ерекшеліктерін түсіндіріп, оның сұлулығын сезіне білуге тәрбиелеу. Жапырақтар жерге неге түседі? Бұл туралы балаларға мағлұмат беру. Тапсырма: «Күзгі кілем» атты тақырыпқа апликация жасау. Сұрақтар: - Ағаштар мен бұталардың жапырақтары қандай? - Жапырақтары ең көп түскен ағаштардың атын	**Жаңбырлы күн туралы сөйлесу (немесе бақылау). (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Балаларды табиғат құбылыстарын сезіне білуге баулу; табиғи құбылыстары туралы білімді бекіту; жаңбырлы күні қажет заттарды еске түсіру. **"Күн мен жаңбыр" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды белгі бойынша жан-жаққа шашырап жүгіруге және бір-біріне соғылмай, бір жерге жиналуға дағдыландыру;	**Аспанды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттері. Балаларға аспанның әсемдігін байқауды үйрету; бұлтты ажырата білу, аспан бұлтты, бұлтсыз екенін байқату; бұлттың қозғалысы және өзгерісі жөнінде бақылауды дамыту; табиғаттың әсемдігін тамашалауға тәрбиелеу. Ашық аспанда бұлтты байқау оңай, оның баяу қозғалатынын, бірте-бірте көбейіп, өзінің түрін өзгертетінін, мақтаға ұқсайтын массаға айналатынын немесе	**Шырша ағашын бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: шырша ағашы туралы түсініктерді тиянақтау; балалардың сөздік қорын толықтыру; ағаштар әлеміне деген қызығушылықты арттыру. Балаларды шыршаға жақын апарып, ол туралы тақпақ, жұмбақтарын еске түсіріп айту. Басқа ағаштар қыста жалаңаш тұрғанда, ал шырша қысты күні ерекше сұлу екендігін аңғарту. Шыршаның негізгі түсін, неліктен жапырақтардың жоқ болғанын сұрау. - Шыршаны қашан болмасын тамашалап қарауға болады, себебі ол әрқашан жап жасыл, суықтан қорықпайды. - Шыршаның бұтақтарында жапырақтардың орнына қылқандар бар. Қылқандар түспейді, сондықтан қыста үстіне түскен қар бұталарды сындырмайды, қылқандардың арасынан жерге түсіп кетеді. - Шырша өте пайдалы ағаш, ол ауаны тазартып,денеміздің сау болуына көмектеседі.

	бұзбай ойнай білуге дағдыландыру; ойын жүргізушіні мұқият тыңдай білуге, күштілікке, шапшаңдыққа баулу. Екі бала бір-біріне арқаларын беріп, қол ұстасып отыру керек. Жүргізуші былай жариялайды: - Ертең ауылым көшеді, Уық-буын шешеді. Қара қойым қашады, Құмалағын шашады. Ақ сандық, көк сандық, Арқан тарт, кілем арт! Балалар "арт" сөзін естісе, бұны белгі деп түсініп, қол ұстасып, тез тұруы керек. Қайсысы қарсыны арқалап кетсе, сол шарт қояды. Қарсыласы айтылған үй жануарының (құсының) дыбыстағанын келтіреді. **(дене шынықтыру)** **Өзіндік еркін ойын әрекеттері: "Мені ұстап ал". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: дене, қимыл қозғалыстарын дамыту.	атаңдар? - Ал қандай ағаштар мен бұталардың жапырақтары әлі жасыл? - Ағаштардың жапырақтары неге күзде түседі? - Бұл құбылысты не деп атаймыз? Көркем сөз: Жапырақтар саулайды Ағаштың басынан. Ұшып жатыр жан – жаққа Шегетіндей тау қайғы Бұлақтарда тасыған. **Қимылды ойын: «Ормандағы аю» (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: Ойынның шартын бұзбай, бір-бірімен қарым-қатынастарын нығайтып ойнау. **Еңбек:** Жерге түскен жапырақтардан әсемді күзгі гүл шоғын жасау. Мақсат-міндеттер: Балалардың әсемдікке деген талғамын қалыптастыру. **Қимылды жаттығулар:** Баскетбол ойынындағы жаттығуларды жасап үйрену.	вестибуляр аппаратын, кеңістікті бағдарлау қабілетін жетілдіру; ептілікке, достыққа тәрбиелеу. Балалар алаңның бір шетінде тұрады. Тәрбиеші: "Аспан ашық, күн шығып тұр! Серуенге шығуға болады," – дейді. Балалар алаңда жүгіріп жүр. "Жаңбыр! Тез-тез үйге жүріңдер!" - деген белгіні естіп, бәрі өз орындарына қарай жүгіріп келіп, орындықтардың артына отырады. Тәрбиеші қайтадан: "Күн шықты! Барыңдар, серуендеңдер", – дейді, ойын қайта басталады. **"Қапты көлденең нысанаға лақтыру" жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Дәлдікке, ептілікке бейімдеу, бір қолмен қапты көлденең нысанға лақтыру жаттығуына машықтандыру. Құралдар: лақтыруға арналған құм салынған қаптар. **Еңбек әрекеті:** бақшадағы көгөністерді суару. Мақсат-міндеттері. Су құйғышпен әрекет етуге машықтандыру, қамқорлыққа тәрбиелеу. **Балалардың еркін**	азайып, ыдырайтынын атап өтуге болады. Жұмбақ. Көзі жасты – жылауық, келе жатыр бір алып. Жабырқаса, жылайды, жадыраса құлайды. (Бұлт.) Тақпақ. - Ақсың, сұрсың, қарасың, Қайда қалқып барасың? - Жерге нөсер төгемін, Өссін гүлдер, көп егін! - Гүл-гүл жайнап өсер көк, Нөсерлетсең, нөсерлет. **"Не жөнінде айтылады?" ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Сипаттамалық белгісі бойынша табиғат құбылысын шеше білуге машықтандару (жарқырайды, аспан, бұлыңғыр найзағай ойнайды). **"Доппен лапта ойнау" қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Екі топқа бөлінуді үйрету, ойыншыларға допты лақтыру, ойын тәртібін (сызықты баспай) сақтап отырып; қозғалыс тепе-теңдігін дамыту. **Еңбек әрекеті:** қурап қалған шөптерді жинау (тәрбиешінің көмегімен). Мақсат-міндеттері. Балаларды қарапайым	Жасыл желек жамылған Міне, сұлу шыршамыз Инелері тағылған Қандай сұлу шыршамыз! **Еңбек әрекеті:** ауланы қурап түскен жапырақтардан тазарту. Мақсат-міндеттер: тәрбиешіге көмектесуге тәрбиелеу; бастаған істі аяғына дейін жеткізу **"Түзу жолмен" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: биік емес бөрене үстімен жүріп, екі аяқты бүге отыра секіруге дағдыландыру. **"Қу түлкі" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың ойын шарттарына сай ойнай білу, “Мен - түлкі!” сигналы бойынша қолға түспей, үлкен шеңберден асып жүгіре білу қабілеттерін дамыту (қалыптастыру, жетілдіру); байқағыштыққа, жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. Балалар кіші шеңберге жиналады. Олар педагогтің нұсқауы бойынша көздерін жұмады, ал жүргізуші-педагог балаларды шеңбер сыртында жүріп, кез келген баланы сәл түртіп қалады. Осыдан бері педагог таңдаған бала "қу түлкі" болып саналады. Ал ойыншы-балалар болса, жан-жақтарына қарап: "Қу түлкі, сен қайдасың?" деп, үш рет сұрайды. Соңғы сұрақтан кейін бұдан бері жасырынып тұрған "қу түлкі": "Мен мындамын!" - деп дауыстайды. Осы жерден бастап, балалар жан-жаққа "қу түлкіден" қашып құтылу керек. "Қу түлкі" кімге қолын тигізсе, сол шетке шығады. Педагог балаларға алдын-ала үлкен шеңбердің шеткі жерін көрсетеді, шеттен шыққан бала ұсталынбайды. Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін. **Балалардың еркін ойыны.**

			ойындары.	еңбек дағдыларына баулу. Құралдары: қолғаптар, қаптар. Педагог балалардың шөптерге аллергиясын ескеруі тиіс. **Балалардың еркін ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларды ойын тақырыбын өздеріне таңдауды үйрету.	
Серуеннен оралу **12.00-12.20**	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуға, өз киімін өздігінен шешуге, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Түскі ас **12.20-13.00**	Сабынды көпіртіп алып, қолды мұқият жуып-шаю, құрғатып сүрту дағдыларын пысықтау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, көркем сөз)** Ас ішудің мәдениетін Сен есіңнен шығарма. Арқаңды түзу ұста, Жан-жағыңа қарама. Асыңды ішіп болған соң, "Рақмет!" айт аспазға.				
Күндізгі ұйқы **13.00-15.10**	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай жасау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары **15.10-15.30**	Төсектегі жаттығулар. Ұйқыдан оянғанда төсектен бірден тұруға болмайды. Біртіндеп тұру қажет. 1. Балалар төсекте шалқасынан жатып (арқамен), қолдарын қасына созады, еркін тыныс алу. 2. Балалар төсекте шалқасынан жатып (арқамен), қолды екі жаққа созу, жұдырықтарын түю, қолдарын алға созып айқастыру, демалу. 3. Балалар төсекте шалқасынан жатып (арқамен), қолдарын бастарына қояды, сол және оң аяқтарын кезекпен көтеру, жоғарыда екеуін қосып ұстап тұру, ақырын түсіру. 4. Балалар төсекте шалқасынан жатып (арқамен), қолдарын қасына ұстап, аяқтарын көтеріп "велосипед" тебу. Төсектен тұрғызу. **(дене шынықтыру, дербес әрекет)**				
Бесін ас **15.30-16.00**	Сабынды көпіртіп алып, қолды мұқият жуып-шаю, құрғатып сүрту дағдыларын пысықтау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, көркем сөз)** Ас ішудің мәдениетін Сен есіңнен шығарма. Арқаңды түзу ұста, Жан-жағыңа қарама. Асыңды ішіп болған соң, "Рақмет!" айт аспазға.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Көжек тақпағын	**"Дауысынан таны" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері.	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Қонжық".	**Математика негіздерінен ойын-жаттығу**	**Құрастырудан ойын-жаттығу** "Орманда кірпі жүр". Мақсат-міндеттері. Балаларды құрастыруға

ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер) 16.00-16.30	жаттау". Мақсат-міндеттері. Балаларға көжек туралы тақпақты жаттату кезінде оның тіршілік ету ерекшеліктері туралы мағлұматтар беру; көжек туралы тақпақ жолдарын мәнерлеп айтуға ересектің сөздік нұсқауына еріп, қимылдармен сүйемелдеуді үйрету. **Сөздік жаттығуы. "Төлдерін ата".** Мақсат-міндеттері. Аңдардың төлдерін тануды үйрету және қазақ тілінде атауға дағдыландыру. **(қазақ тілі, сөйлеуді дамыту)** **"Кім тез жүгіреді?" қимылды ойыны.** Педагог балаларды екі топқа бөліп, бір сызыққа тұрғызып, белгіленген межеге дейін бастарын төмен түсірмей, аяқтарына шалынбай, аяқ пен қолдың қимылын сәйкестендіріп, бәріне еркін жүгіру керектігін айтады. Педагог жүгірудің бір бағытта ғана болатынын балаларға түсіндіреді және қалай жүгіру керектігін тағы да естеріне салады. Екі топтағы балалардың қайсы ережеге сай және жылдам жүгірсе, сол топ	Жабайы жануарлардың дауыстары арқылы қай жануар екенін табу іскерліктерін жетілдіру. Барысы: педагог балаларға жабайы жануарлардың дауысын естіртеді. Балалар қай жануардың дауысы екенін табу керек. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** **Музыкадан ойын-жаттығу** "Қорқақ қоян". Мақсат-міндеттері. Балалардың жаңа әнге қызығушылығы мен әуестенушілігін арттыру; әннің сөздік мазмұнын жатқа айтуды үйрету; музыкалық жетекшіге ілесе ән айту қабілеті мен ырғақты сезіне білу қабілетін дамыту; әнді орындау кезінде дұрыс тыныс алу техникасына жаттықтыру; ырғақты қимылдар мен би элементтерін музыкамен сәйкестендіруді үйрету. Балаларды мәдени қарым-қатынас пен ізгілік ережелеріне тәрбиелеу; эстетикалық талғамын, ұйымдастырылған іс-әрекетке белсенділіктерін арттыру. **"Қорқақ қоян" ойыны.** Мақсат-міндеттер. Музыкалық жетекшіге	Мақсат-міндеттері. Балаларға қонжықты қоңыр қарындашпен, көлемі екі түрлі дөңгелекті қарындашпен іргелес қосып, дене мүшелерін, қосалқы бөлшектермен толықтырып салуды үйрету. **Саусақ жаттығуы. "Қонжық".** Қонжық жүрсе орманда, (жұдырықтарды қысып, бір жағымен үстелге, тізеге соққылау) Томпаң-томпаң басады. Қорбаң-қорбаң қорбаңдап, (алақандарды ашып, саусақ ұштарын бір-біріне қарсы салып, алақандардың ішкі жағымен соққылау) Бізді көрсе қашады. (саусақтарды алға қарату, кезек соққылау) **(сөйлеуді дамыту)** **"Менің құйрығы?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Жануарлар туралы білімдерін бекіту, есте сақтау, ойлау, зейін және қолдың ұсақ моторикасын дамыту. Барысы. Бір күні таңертең орман жануарлары оянып, бәрінің құйрықтары ауысып кеткенін көрді: қоянда қасқырдың құйрығы, қасқырда	"Қоян орманға барады". Мақсат-міндеттері. Балаларды үшбұрыш, дөңгелек және шаршы геометриялық пішіндерін тануға және атауға жаттықтыру; қоршаған ортада геометриялық пішіндерге ұқсас заттарды байқауды үйрету; қағаз бетін бағдарлау, қабылдау, есте сақтау, елестету қабілеттерін, қолдың ұсақ моторикасын дамыту. **"Кім тез жүгіреді?" қимылды ойыны** Педагог балаларды екі топқа бөліп, бір сызыққа тұрғызып, белгіленген межеге дейін бастарын төмен түсірмей, аяқтарына шалынбай, аяқ-қол қимылын сәйкестендіріп, еркін жүгіру керектігін айтады. Педагог жүгірудің бір бағытта ғана болатынын балаларға түсіндіреді және қалай жүгіру керектігін тағы да естеріне салады. Екі топтағы балалардың қайсы ережеге сай және жылдам жүгіреді, сол топ жеңген болып есептеледі. **(дене шынықтыру)** **Вариативті компонент/Шығармашылық** "Қоянның жаңа тоны".	икемді қағазды бүктелуі қасиетімен таныстыру; дөңгелек пішінді қағаз бетін, екі шеттен алып, тең екі жарты шеңберге бүктеуді үйрету. Құрылыс нәтижесімен ойнату. **"Үй жануарлары" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларды үй жануарлары мен төлдерін ажыратуға, олардың қимылын, қалай дыбыстайтынын және дене мүшелерін суреттеп, оларға қамқоршы болуға тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)** **Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Жабайы жануарлар". Мақсат-міндеттері. Балаларға жабайы жануарлар туралы түсінік бере отырып, олардың күшіктерімен таныстыру; жабайы жануарлардың күшіктерін бір-бірінен ажыратып, атау дағдыларын жетілдіру. **Дидактикалық ойын. "Жабайы жануарлардың төлдерін ата".** Мақсат-міндеттері. Жабайы аңдар мен олардың күшіктерін табуды үйрету.

	жеңген болып есептеледі. **(дене шынықтыру)** **"Не жасырылған" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балалардың ойлау қабілеттерін, қиялдарын, байланыстыра сөйлеуін дамыту; заттардың қасиеттерін танып, білуге деген қызығушылықтарын арттыру. Барысы. Алдымен педагог, кейін балалар кезектесіп, жүргізуші рөлін атқарады. Жүргізуші сөзбен балалар жасырған (ойыншықты, құбылысты, жан-жануарды, құсты, өсімдікті) затты суреттейді, бірақ атамайды. Ойыншы балалар жауабын табуға тырысады. Алдымен педагог балаларға заттың қарапайым, анық сипаттамасын береді, кейін тапсырма күрделенеді. Мысалы. "Бұл өсімдік қылқан жапырақты ағаштарға жатады, үшбұрыш пішінді болып келеді"; "Бұл жиһаз, пластиктан ғана емес, сондай-ақ ағаштан да жасалады, адамның тыныңуына	ілесе ән айту қабілеті мен ырғақты сезіне білу қабілетін дамыту. **Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Қоян". Мақсат-міндеттері. Қоянның ерекшеліктері арқылы балалардың сөздік қорын молайту және тілін жетілдіру; қоянның дене мүшелерін атағанда көзбен қабылдау, фонематикалық есту қабілетін және зейіні мен қоянға тәжірибе жұмыстарын жасауды, басқа аңдармен салыстыруға қызығушылықтарын дамыту.	түлкінің құйрығы, түлкіде аюдың құйрығы. Жануарлар мұңайып қалды. Қасқырдың құйрығы қоянға сәйкес келе ме? "Бұл ненің құйрығы?" деген сұраққа жауап бере отырып, жануарларға құйрықтарын табуға көмектесу. "Міне, қасқырдың құйрығы. Ол қандай? (сұр, ұзын) және тағы басқа **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, танымдық дағдылар)** **Вариативті компонент/Шығармашылық** "Қоянның жаңа тоны". Мақсат-міндеттері. Балалардың жабайы табиғат әлемі туралы білімдерін кеңейту; қоянның жыл мезгіліне сай сұр тонын қыста ақ тонға ауыстыру ерекшеліктерінің мәнін түсіндіру; жапсыру әрекетінде қоянның дене құрылысымен таныстыру; күз мезгілінің ерекшеліктері туралы ұғым беру. **Саусақ жаттығуы. "Қоян құлағын түріп".** Қоян құлағын түріп, (алақандарды бастың екі жағына тік тіреп, саусақтарды қозғалту, жыбырлату) Аңнан қашып жүреді.	Мақсат-міндеттер. Балалардың жабайы табиғат әлемі туралы білімдерін кеңейту; қоянның жыл мезгіліне сай сұр тонын қыста ақ тонға ауыстыруы ерекшеліктерінің мәнін түсіндіру; жапсыру әрекетінде қоянның дене құрылысымен таныстыру; күз мезгілінің ерекшеліктері туралы ұғым беру. **Дидактикалық ойын: "Ненің құлағы?".** Мақсат-міндеттер.	

	жағымды әсер етеді".		(алақандарды бастың екі жағына тік тіреп, саусақтарды қозғалту, жыбырлату) Қашып шықса жүгіріп, (саусақтарды үстел басына кезекпен соққылау) Аяқтармен соғады. (саусақтарды үстел басына, бір уысқа жинақтап, соққылау) Педагог саусақ жаттығуын ұйымдастыру кезінде сөйлеудің мәнерлі оқу құралдарын қолдануға міндетті. **(сөйлеуді дамыту)**		
Балалармен жеке жұмыс **16.30-16.50**	**"Кірпіжан" тақпағын жаттау.** Мақсат-міндеттері. Көркем сөздер айтқызу. Д. Ахметова "Кірпіжан". Кірпіжан, кірпіжан, Қайда жортып барасың? Орманнан, орманнан Нені іздеп аларсың? Жолым көп, жолым көп, Қоректі іздеймін. Қорек көп, қорек көп, Тауып алып, жеймін. **(көркем әдебиет)**	**Саусақ жаттығуы.** **"Қонжық".** Қонжық жүрсе орманда, (жұдырықтарды қысып, бір жағымен үстелге, тізеге соққылау). Томпаң-томпаң басады. Қорбаң-қорбаң қорбаңдап (алақандарды ашып, саусақ ұштарын бір-біріне қарсы салып, алақандардың ішкі жағымен соққылау), Бізді көрсе қашады. (саусақтарды алға қарату, кезек соққылау). **(сөйлеуді дамыту)**	**Сөздік жаттығуы.** **"Төлдерін ата".** Мақсат-міндеттері. Бір үстелде отырған балалар жұбына, екі жабайы аңның енелері мен төлдері бар екі жұп суреттері араластырылып ұсынылады. Үстел басында отырған бала кез келген жабайы аңдар, енесі мен төлінің жұбын құрастырады. Жұп құрастырылғаннан кейін, әрбір бала жабайы аңды және оның төлін айтады. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, танымдық дағдылар)**	**"Түлкі" тақпағын жаттау.** Мақсат-міндеттері. Көркем сөздер айтқызу. Төлеу Шаханов "Түлкі". Жем іздеп жүгіріп, Аңшыдан тығылып. Қақпанға жуымай Жүреді қуын-ай! **(көркем әдебиет)**	**"Қасқыр" тақпағын жаттау.** Мақсат-міндеттері. Көркем сөздер айтқызу. Жүсіп Қыдыров "Қасқыр". Көрдіңіз бе әне, аға, Атам қуған арланды! Түнде шауып қораға Дүркіреткен бар малды. Қолға түсіп қалыпты, Сыбағасын алыпты. **(көркем әдебиет)**
Серуенге дайындық **16.50-17.00**	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен **17.00-18.00**	**Күзгі жапырақтарды бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен**	**Жапырақтардың жерге түсуін бақылауды жалғастыру. (қоршаған**	**Жаңбырлы күн туралы сөйлесуді (немесе бақылауды)**	**Аспанды бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу,**	**Шырша ағашын бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: шырша ағашы туралы

	танысу, сөйлеуді дамыту) Мақсат-міндеттер: күздің ерекшеліктері жайлы білімдерін толықтыру, табиғаттың әсемдігін көре білуге тәрбиелеу. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (түскен жапырақтарды тырнауышпен тырналау). Мақсат-міндеттер: бірлесіп жұмыс жасау іскерліктерін жетілдіру. **"Ақ сандық, көк сандық" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай ойнай білуге дағдыландыру; ойын жүргізушіні мұқият тыңдай білуге, күштілікке, шапшаңдыққа баулу. Екі бала бір-біріне арқаларын беріп, қол ұстасып отыру керек. Жүргізуші былай жариялайды: - Ертең ауылым көшеді, Уық-буын шешеді. Қара қойым қашады, Құмалағын шашады. Ақ сандық, көк сандық, Арқан тарт, кілем арт! Балалар "арт" сөзін естісе, бұны белгі деп түсініп, қол ұстасып, тез тұруы керек. Қайсысы қарсыны арқалап кетсе,	**ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем сөз)** Мақсат-міндеттер: Балаларға күзгі табиғат ерекшеліктерін түсіндіріп, оның сұлулығын сезіне білуге тәрбиелеу. Жапырақтар жерге неге түседі? Бұл туралы балаларға мағлұмат беру. Тапсырма: «Күзгі кілем» атты тақырыпқа апликация жасау. Сұрақтар: - Ағаштар мен бұталардың жапырақтары қандай? - Жапырақтары ең көп түскен ағаштардың атын атаңдар? - Ал қандай ағаштар мен бұталардың жапырақтары әлі жасыл? - Ағаштардың жапырақтары неге күзде түседі? - Бұл құбылысты не деп атаймыз? Көркем сөз: Жапырақтар саулайды Ағаштың басынан. Ұшып жатыр жан – жаққа Шегетіндей тау қайғы Бұлақтарда тасыған. **Қимылды ойын: «Ормандағы аю» (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: Ойынның шартын бұзбай, бір-бірімен қарым-қатынастарын нығайтып	**жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Балаларды табиғат құбылыстарын сезіне білуге баулу; табиғи құбылыстары туралы білімді бекіту; жаңбырлы күні қажет заттарды еске түсіру. **"Күн мен жаңбыр" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды белгі бойынша жан-жаққа шашырап жүгіруге және бір-біріне соғылмай, бір жерге жиналуға дағдыландыру; вестибуляр аппаратын, кеңістікті бағдарлау қабілетін жетілдіру;ептілікке, достыққа тәрбиелеу. Балалар алаңның бір шетінде тұрады. Тәрбиеші: "Аспан ашық, күн шығып тұр! Серуенге шығуға болады," – дейді. Балалар алаңда жүгіріп жүр. "Жаңбыр! Тез-тез үйге жүріңдер!" - деген белгіні естіп, бәрі өз орындарына қарай жүгіріп келіп, орындықтардың артына отырады. Тәрбиеші қайтадан: "Күн шықты! Барыңдар, серуендеңдер", – дейді, ойын қайта басталады.	**сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттері. Балаларға аспанның әсемдігін байқауды үйрету; бұлтты ажырата білу, аспан бұлтты, бұлтсыз екенін байқату; бұлттың қозғалысы және өзгерісі жөнінде бақылауды дамыту; табиғаттың әсемдігін тамашалауға тәрбиелеу. Ашық аспанда бұлтты байқау оңай, оның баяу қозғалатынын, бірте-бірте көбейіп, өзінің түрін өзгертетінін, мақтаға ұқсайтын массаға айналатынын немесе азайып, ыдырайтынын атап өтуге болады. Жұмбақ. Көзі жасты – жылауық, келе жатыр бір алып. Жабырқаса, жылайды, жадыраса құлайды. (Бұлт.) Тақпақ. - Ақсың, сұрсың, қарасың, Қайда қалқып барасың? - Жерге нөсер төгемін, Өссін гүлдер, көп егін! - Гүл-гүл жайнап өсер көк, Нөсерлетсең, нөсерлет. **"Не жөнінде айтылады?" ойыны.** Мақсат-міндеттері. Сипаттамалық белгісі бойынша табиғат құбылысын шеше білуге	түсініктерді тиянақтау; балалардың сөздік қорын толықтыру; ағаштар әлеміне деген қызығушылықты арттыру. Балаларды шыршаға жақын апарып, ол туралы тақпақ, жұмбақтарын еске түсіріп айту. Басқа ағаштар қыста жалаңаш тұрғанда, ал шырша қысты күні ерекше сұлу екендігін аңғарту. Шыршаның негізгі түсін, неліктен жапырақтардың жоқ болғанын сұрау. - Шыршаны қашан болмасын тамашалап қарауға болады, себебі ол әрқашан жап жасыл, суықтан қорықпайды. - Шыршаның бұтақтарында жапырақтардың орнына қылқандар бар. Қылқандар түспейді, сондықтан қыста үстіне түскен қар бұталарды сындырмайды, қылқандардың арасынан жерге түсіп кетеді. - Шырша өте пайдалы ағаш, ол ауаны тазартып,денеміздің сау болуына көмектеседі. Жасыл желек жамылған Міне, сұлу шыршамыз Инелері тағылған Қандай сұлу шыршамыз! **Еңбек әрекеті:** ауланы құрап түскен жапырақтардан тазарту. Мақсат-міндеттер: тәрбиешіге көмектесуге тәрбиелеу; бастаған істі аяғына дейін жеткізу **"Түзу жолмен" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: биік емес бөрене үстімен жүріп, екі аяқты бүге отыра секіруге дағдыландыру. **"Қу түлкі" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың ойын шарттарына сай ойнай білу, “Мен - түлкі!” сигналы бойынша қолға түспей, үлкен шеңберден асып жүгіре білу қабілеттерін дамыту (қалыптастыру, жетілдіру); байқағыштыққа, жылдамдыққа,ептілікке тәрбиелеу. Балалар кіші шеңберге жиналады. Олар педагогтің нұсқауы бойынша көздерін жұмады,

	сол шарт қояды. Қарсыласы айтылған үй жануарының (құсының) дыбыстағанын келтіреді. **(дене шынықтыру)** **Өзіндік еркін ойын әрекеттері: "Мені ұстап ал". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: дене, қимыл қозғалыстарын дамыту.	ойнау. **Еңбек:** Жерге түскен жапырақтардан әсемді күзгі гүл шоғын жасау. Мақсат-міндеттер: Балалардың әсемдікке деген талғамын қалыптастыру. **Қимылды жаттығулар: "Жоғары секір". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: белгі бойынша жылдам әрекет етуді үйрету, жолдастық сезімді тәрбиелеу.	**"Қапты көлденең нысанаға лақтыру" жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Дәлдікке, ептілкке бейімдеу, бір қолмен қапты көлденең нысанға лақтыру жаттығуына машықтандыру. Құралдар: лақтыруға арналған құм салынған қаптар. **Еңбек әрекеті:** бақшадағы көгөністерді суару. Мақсат-міндеттері. Су құйғышпен әрекет етуге машықтандыру, қамқорлыққа тәрбиелеу. **Балалардың еркін ойындары.**	машықтандару (жарқырайды, аспан, бұлыңғыр найзағай ойнайды). **"Доппен лапта ойнау" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Екі топқа бөлінуді үйрету, ойыншыларға допты лақтыру, ойын тәртібін (сызықты баспай) сақтап отырып; қозғалыс тепе-теңдігін дамыту. **Еңбек әрекеті: құрап қалған шөптерді жинау (тәрбиешінің көмегімен).** Мақсат-міндеттері. Балаларды қарапайым еңбек дағдыларына баулу. Құралдары: қолғаптар, қаптар. Педагог балалардың шөптерге аллергиясын ескеруі тиіс. **Балалардың еркін ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларды ойын тақырыбын өздеріне таңдауды үйрету.	ал жүргізуші-педагог балаларды шеңбер сыртында жүріп, кез келген баланы сәл түртіп қалады. Осыдан бері педагог таңдаған бала "қу түлкі" болып саналады. Ал ойыншы-балалар болса, жан-жақтарына қарап: "Қу түлкі, сен қайдасың?" деп, үш рет сұрайды. Соңғы сұрақтан кейін бұдан бері жасырынып тұрған "қу түлкі": "Мен мындамын!" - деп дауыстайды. Осы жерден бастап, балалар жан-жаққа "қу түлкіден" қашып құтылу керек. "Қу түлкі" кімге қолын тигізсе, сол шетке шығады. Педагог балаларға алдын-ала үлкен шеңбердің шеткі жерін көрсетеді, шеттен шыққан бала ұсталынбайды. Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін. **Балалардың еркін ойыны.**
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес) 18.00-18.30	Ата-аналарға кеңес. "Балаларды суықтан қалай қорғауға болады?"	Ата-аналарға арналған ұсыныс. "Балаңыз сырқаттанып қалса ..."	Ата-аналарға кеңес. "Бала ұрыншақ болса ..."	Әңгімелесу. "Баланы еңбекке баулу".	Сөйлеу тілінің бұзушылықтары бар балалардың ата-аналарына арналған кеңестер.

Циклограмманы тексерген әдіскер: А.Абдиева

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	«Айару» бөбекжай- балабақшасы				
Топ/сынып	**Ортаңғы топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	Еркетай				
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	Мамаева Дурия				
Тақырыбы	Табиғаттағы маусымдық өзгерістер				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**20.11-24.11.2023ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	20.11.2023	21.11.2023	22.11.2023	23.11.2023	24.11.2023
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау 8.00-8.20	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру 8.00-8.20	Әңгімелесу. Ата-аналарға баланың балабақшадағы тәртібі жайлы ақпарат беру, ата-аналарды мазалап жүрген сұрақтарына жауап беру.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	"Еңбекке баулу" Мақсат-міндеттерІ. Балаларға сумен жұмыс істегенде гигиеналық дағдыларды сақтауды үйрету: жеңді түру, матаны сулау, құрғату,	"Еңбекке баулу" Мақсат-міндеттері. Балаларды өсімдіктерді суару, жемсалғышты, астауды, көкөністерді жуу; астауға су құю және дайын жемді	"Еңбекке баулу" Мақсат-міндеттері. Балаларды ойыншықтар мен көмекші құралдарды өз бетінше және әдемілеп орналастыру, шкафтарда тәртіп сақтау, шаңды	"Еңбекке баулу" Мақсат-міндеттері. Үйді өздігінен тазалауды, табиғат мүйісін мекендеушілерге қамқорлық көрсету.	"Еңбекке баулу" Мақсат-міндеттері. Үстел үстіне ыдыс-аяқтарды, нан салатын ыдысты, шыны аяқтарды, шұңғыл табақты, майлық салатын ыдыстарды, ас ішу құралдарын (қасық, шанышқы, пышақ) қойып шығу іскерліктерін жетілдіру.

8.20-8.40	лас болғанда жуып-шаю. Сумен жұмыс кезінде еңбек дағдылары мен әдеттерін, ұқыптылығын дамыту.	жемсалғышқа салу, балыққа жемді өлшеуішпен салу.	сүрту.		
	"Сүйікті ертегілер" үстел үсті ойыны. Мақсат-міндеттері. Балаларға сөйлемдерді, мәтіндерді дұрыс құруға, таныс мәтінді қайталауды үйрету, зейінді, есте сақтауды жаттықтыру. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)**	**Саусақ жаттығуы. "Қолғап"** Қане, қолғапты киеміз, (алақандарды өзара уқалау) Бір қолды салып көреміз, (бір қолмен екіншіні сипау) Екінші сыңар қолғапты (екінші қолымен бірінші қолды сипау) Киіп алсақ жарап тұр. (алақандарын ары-бері қозғау) **(сөйлеуді дамыту)**	**"Гүлдердің атауын тап" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Гүлдердің атауларын атау біліктерін жетілдіру. Барысы: - Балалар, қазір біз "Гүлдердің атауын тап" дидактикалық ойынын ойнаймыз. Тақтадан көп гүлдердің суреттері көрсетіледі. Сол тақтадағы гүлдің атауын табуымыз керек. Кім бірінші тапса, сол бала қолын көтереді. Кім гүлді дұрыс атайды, сол бала жеңімпаз болады. Жеңген балаларға гүлдердің бейнесі бар таңбалауыштар үлестіріледі. **(сөйлеуді дамыту)**	**"Зоологиялық домино" үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балалардың жабайы және үй жануарлары туралы білімдерін бекіту; зейіндерін тәрбиелеу. Ойын ережесі: кім өз суреттерін бірінші қойса, сол жеңімпаз болады. Ойын әрекеттері: зейінді болу, өз суретін уақытында қою, жүріс кезегін өткізіп алмау. **(сөйлеуді дамыту, танымдық дағдылар)**	**"Түрлі түсті жолақтар" дидактикалық ойын.** Мақсат-міндеттері. Түстерді атауға, салыстыруға жаттықтыру; берілген тапсырманы орындауға ынталандыру; достық қарым-қатынас құруға тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, танымдық дағдылар)**
Таңертеңгі жаттығу8.40-9.00	Жалпы дамыту жаттығулары (жалаушалармен). 1. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 1.1. Балалар жалауларын оң жаққа сермеп, "Желбіре!" деген сөзді айтады. 1.2. Бастапқы қалып. 1.3. Балалар жалауларын сол жаққа сермеп, "Желбіре!" деген сөзді айтады. 1.2. Бастапқы қалып. 1.4. Бастапқы қалып (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып: аяқ арасы алшақ, дене тік, қол төменде. 2.1. Қолдарын жоғары көтеріп, жалауды сермеп "Жаса!" деген сөзді айтады. 2.2. Бастапқы қалып (жаттығу 4 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып: жерде отырады, аяқ арасы алшақ, жалаулар тізе үстінде. 3.1. Жерге шалқасынан жатып, жалауды жоғары желбіретіп "Тербе!" деген сөзді айтады. 3.2. Бастапқы қалып (жаттығу 3 рет қайталанады).				

	4. Бастапқы қалып: аяқты бірге ұстау, дене бос, қол төменде. 4.1. Жалауды көкірек тұсында ұстап, бір орында тұрып секіру. 4.2. Бастапқы қалып (жаттығу 3 рет қайталанады). **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, дене шынықтыру)**				
Таңғы ас9.00-9.30	Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Өзін-өзі күту, тамақтану, мәдениетті қарым-қатынас негіздерін дамыту. Асты шашпай, төкпей іш, Сораптамай, баппен іш. Келген асты алдыңа Тауысып іш, қалдырма. Тәрбиеші балалардың үстел үстінде дұрыс отыруларын қадағалайды.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық 9.30-9.55	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттері. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Көк аспанда күн күлсін Бірге күлсін бүлдіршін. Көк аспанда күн күлсін Жерге ұдайы нұр құйсын. **(сөйлеуді дамыту)**	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттері. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Күн нұрындай көңілім, Даламдай кең пейілім. Жүрегім толы мейірім, Бәріне ортақ шуағым, Қайырымды боламын. **(сөйлеуді дамыту)**	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттері. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Арайлап таң атты, Алтын сәуле таратты. Жарқырады күніміз. Жарқырайды даламыз. Қайырлы таң, Қайырлы күн, балалар! **(сөйлеуді дамыту)**	**"Кім тез жүгіреді?" қимылды ойыны** Мақсат-міндеттері. Педагог балаларды екі топқа бөліп, бір сызыққа тұрғызып, белгіленген межеге дейін бастарын төмен түсірмей, аяқтары шалыныспай, аяқ-қол қимылын сәйкестендіріп, еркін жүгіру керектігін айтады. Педагог жүгірудің бір бағытта ғана болатынын балаларға түсіндіреді және қалай жүгіру керектігін тағы да естеріне салады. Екі топтағы балалардың қайсы ережеге сай және тез жүгіреді, сол топ жеңген болып есептеледі. **(дене шынықтыру)**	**"Тапсырманы орында" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Үлкен және аз заттарды ажыратуға жаттықтыру. **(сөйлеуді дамыту)**
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет 9.55-10.35	**Дене шынықтыру** "Бауырсақ әлемі". Мақсат-міндеттері. Балаларды бірінің артынан бірі бастарын төмен түсірмей, шалынып кетпей, аяқ-қолды бірге	**Дене шынықтыру** "Бауырсақ секілді көңілді жүрейік". Мақсат-міндеттері. Балалардың сапқа өз еріктерімен тұру қабілетін жетілдіру; сап	**Музыка** "Бауырсақтың әлемі". Мақсат-міндеттері. Балалардың бесік жырының нәзік әуенін ықыласпен және қызығушылықпен тыңдау	**Дене шынықтыру** "Жылан тәрізді болайық". Мақсат-міндеттері. Балаларға бірінің артынан бірі бастарын төмен түсірмей, шалынып кетпей, аяқ-қолды бірге	**Қазақ тілі** "Орманда нелер мекендейді?" "Жабай аңдар". Мақсат-міндеттері. Орманда мекендейтін жабайы аңдардың атауларын есте сақтауға, ертегіні ("Сәулетті үйшік") мұқият тыңдауды, өздеріне таныс жабайы аңдардың атауларына сүйене отырып, ертегінің мазмұнын түсінуді

	қозғалтып, сапта еркін жүгіруді үйрету; сапқа өз еріктерімен тұру қабілетін жетілдіру; қойылған заттардың арасымен "жылан" тәрізді еңбектеу дағдысына үйрету. **"Кім жылдам жүгіреді?" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Түзу жолдың бойымен еркін жүгіруді үйрету.	түзеп бірінің артынан бірі бастарын төмен түсірмей, шалынып кетпей, аяқ-қолды бірге қозғалтып, еркін жүгіру дағдыларын әрі қарай дамыту; қойылған заттардың арасымен "жылан" тәрізді еңбектеу техникасын жетілдіру. **"Бауырсақ пен түлкі" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Ойын ережесін сақтап, бірлесіп ойын ойнауды үйрету.	қабілетін дамыту; әнді айтқанда оны эмоционалды қабылдай білуді үйрету; музыка әуенімен бірге би элементтерін үйлесімді орындауды үйрету; ырғақтық қимылдарды музыкамен сәйкестендіре білуге жаттықтыру. **"Бауырсақ" ойыны.** Мақсат-міндеттері. Кейіпкерлердің түрін, қылығын, дауысын, қоянның құлағын қалай қайшылайтынын, қалай жүретінін, қалай секіретінін, қалай дыбыс шығаратынын және сәбізді қалай жейтінін балалар көрсетуге дағдыландыру.	қозғалтып, сапта еркін жүгіруді үйрету; сапқа өз еріктерімен тұру қабілетін жетілдіру; қойылған заттардың арасымен "жылан" тәрізді еңбектеу техникасын дамыту. **"Жылан тәрізді болайық" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Сылдырмаққа дейін еңбектеп баруды үйрету.	үйрету. **"Қай аң жасырынған?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: жабайы аңдардың дене мүшелерін (бөліктерін) танып, дұрыс атай білуді, қай дене мүшесі, қандай аңға тиесілі екенін ажыратуды үйрету.
Серуенге дайындық 10.35-10.55	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен 10.55-12.00	**Бағдарлау. Ойын алаңына экскурсия. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Балаларды бағдарлау барысына басынан аяғына дейін зейін салып қатысуға бейімдеу; дүниетанымын кеңейту; өсімдіктер әлеміне қызығушылықтарын арттыру. Балаларға балабақша ғимаратын айналып өтіп, оның аумағында қандай	**Қарға мен сауысқанды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Қарға мен сауысқанның айырмашылықтарын айта білуге машықтандыру; құстар әлемі жайлы түсініктерін бекіту, өзіндік ерекшеліктері мен белгілерін тануға ынталандыру. Балалар сауысқанның дыбыстарын тыңдап, сыртқы пішініне қарап, өзге құстарға	**Ауа райы жағдайын бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Тұман табиғи құбылысы туралы түсініктерін қалыптастыру; мезгілдік құбылыстарды бақылауға, сол құбылыстың ерекшеліктерін байқап, қорытынды жасауды үйрету. "Бұлтқа" фонемо-ырғақты жаттығуы.	**Мысықты бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Балалардың үй жануарлары, мысық жайлы білімдерін нақтылау, сипаттау мәтінін құрастыра білуге машықтандыру; есте сақтау қабілеттерін, байқампаздықтарын дамыту; жан-жануарларды тануға қызығушылыққа, оларға қамқорлық танытуға	**Жүргіншілерді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Балаларды көшеде жүрген жүргіншілерді бақылауға бейімдеу; ересек адамдар мен балалардың арасындағы ұқсастықтар, айырмашылықтарды анықтауға мүмкіндік жасау. **"Көлік пен торғайлар" қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Ойын шартына сай қимылдауға дағдыландыру; ойын кейіпкерлеріне еліктей білуге бейімдеу; шапшаңдыққа, зеректікке, кеңістікті бағдарлауға баулу. Әр бала "торғай" болып орындықта отырады. Педагог "көлік" болады. Педагогтің белгісі бойынша "торғайлар" залдың ортасында кез

	өсімдіктер өсіп тұрғанын анықтауды ұсынады. Көркем сөз. С. Сейтхазин "Ағаш". Қала да орман, қыр да орман. Сонау алыс жылдардан Өзен бойы, жол бойы Орман, орман ырғалған. Қаптай өскен өңірді Орман қандай өмірлі! Нақтылау: қайсы ағаштар, қасы бұталар, қайсы гүлдер? Гүлзардың жанына тоқтап, ондағы гүлдерді қарастыру. Балалар өсімдіктердің жаз мезгілінде жасыл түсті болатынын аңғарады. Жасыл түс - фотосинтездің (хлорофилл) нәтижесінде пайда болатын құбылыс. **Еңбек әрекеті:** жолдарды сыпыру. Мақсат-міндеттері. Балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **"Үйректер мен аңшылар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Ұйымшылдыққа, зейінділікке тәрбиелеу, өз қимыл-қозғалысын басқару біліктіліктерін дамыту, балаларды допты қозғалмалы нысанға тигізуге жаттықтыру, көру қабілеттерін дамыту.	ұқсамайтынын байқайды. **Еңбек әрекеті:** құраған жапырақтарды жинау. Мақсат-міндеттері. Еңбексүйгіштікке, ұқыптылыққа тәрбиелеу. **"Ұшады құстар біздің бақта" жаттығуы. (дене шынықтыру, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Балаларды құстардың қимылдарына еліктеуге машықтандыру; құстар әлеміне қызығушылықты арттыру. Педагог балаларға құстардың ұшып-қонып жүргені туралы бейнежазбаларды алдын ала көрсетуі мүмкін. Қанаттарын жайып жан-жаққа, (аяқ ұштарына тұру, екі қолды жан-жақтан жоғары бірқалыпты көтеру) Ұшады құстар біздің бақта. (құстың ұшқанына еліктеу, қолдармен бұлғау) Солға ұшады, ұмтылып, (бір қолды сол жақта төменнен жоғары бірқалыпты көтеру) Оңға ұшады, ұмтылып. (екінші қолды оң жақта төменнен жоғары бірқалыпты көтеру) Біресе төмен түсіп, қонады бұтаққа, (төмен отыру) Біресе көкке самғайды,	Мақсат-міндеттері. Балаларды сөздердің ырғағына сай қимылдауға баулу; жаңбырға еліктеуге ынталандыру; артикуляцияны жаттықтыру. Ақсың, сұрсың, қарасың, Қайда қалқып барасың? Жерге нөсер төгемін, Өссін гүлдер, көп егін! Гүл-гүл жайнап өсер көк, Нөсерлетсең, нөсерлет! Еңбек әрекеті: құмсалғыштағы құмды қопсыту. Мақсат-міндеттері. Жұмысты тиянақты орындау, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. Жабдықтары: тырнауыштар, күрекшелер, қолғаптар. **"Біздің бақта құстар ұшады" жаттығуы. (дене шынықтыру, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Балаларға құстардың қимылдарына еліктеуді үйрету; құстар әлеміне қызығушылықты арттыру. Педагог балаларға құстардың ұшып-қонып жүргені туралы бейнежазбаларды алдын ала көрсетуі мүмкін. Қанаттарын жайып жан-жаққа, (аяқтың ұшына тұру, екі қолды жан-	тәрбиелеу. Көркем сөз. Б. Соқпақбаев "Мысық". Үстінде үйдің Тұр еді мысық. Қасына келді Бір торғай ұшып. бассалмақ болып, Ыршыды мысық. Жалт берді торғай, Пыр етіп ұшып. Биіктен жерге Топ ете түсіп, Мысықтың қалды Жамбасы ісіп. **Еңбек әрекеті:** ойын алаңындағы ұсақ қоқыстарды жинап, қоқыс жәшігіне тастау. Мақсат-міндеттері. Еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **"Мысық пен тышқан" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды ойын шартына сай ойнауға, рөлді дәл атқаруға бейімдеу; зеректікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, жылдам жүгіруге машықтандыру; шыдамдылыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойынға қатысушылар шеңбер құрып тұрады. "Мысық" пен "тышқанды" балалардың қалаулары бойынша	келген бағытта жүгіріп ойнайды. Педагогтің "Көлік келе жатыр! Абай болыңдар!" деген белгісінен кейін балалар жүгіріп орындарына "ұяларына" бару керек. Ойын 4-5 айналымды құрайды. Құралдары: "көлікке" (бір-екі бала да болу мүмкін) руль; "торғайларға" таңбалауыштар. **"Жолмен (жалғыз аяқ жолмен) жүрейік" ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балалардың "жіңішке" жолмен, тепе-теңдікті сақтап жүру амалына дағдыландыру; мұқияттылыққа тәрбиелеу. Тәрбиеші өзіне балаларды шақырады, суретті көрсетеді, жолдың қандай түзу екеніне назар аударады (аралығы 20-30см екі қатар сызық). Бұдан кейін балаларға, сызықтан шықпастан, осы жолдың бойымен қыдыруды ұсынады. Балалар бірінің артынан бірі бір бағытпен жүреді, сол тәртіппен қайта қайтады. Бұл ойынды учаскеде өткізген жақсы. Балалардың бір-бірімен соқтығып қалмау үшін, ойынға бір мезгілде 5-6 адам қатыстырылады. Ойынның күрделенуі: құм салынған кішкентай қапшықты алып, қолды белге қойып жүру әдісі. **Еңбек әрекеті:** қолөнер сабақтарына табиғи материалдарды жинау. Мақсат-міндеттері. Балаларды қарапайым еңбек дағдыларына машықтандыру. **Балалардың еркін ойыны.**

	"Бояулар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру) Мақсат-міндеттері. Балаларды жүгіру бағытын өзгертіп, жылдам жүгіре білуге машықтандыру; қуғыншыға жеткізбеуге тырысу,ептілік пен қозғалыс жылдамдығын дамыту; достыққа тәрбиелеу. Балалар "бояушыны" санамақ арқылы таңдайды, қалғаны "бояуларды" сомдайды. "Бояулар" белгілі жерде тізіліп отырады (тұрады). Әр бала өзіне керекті бояу түсін ешкімге айтпай таңдайды, тек "бояушы" сұраған кезде өзі ойлап қойған түсті естіп, ойынға кіріседі. Педагог (кейін балалардың бірі) "бояуды сатушы" болып, "бояушы" бояуды сатып алуға келген кезде сұрақтар қойып, "бояушы" қандай бояуды қалайтынын сұрап жатады. "Бояушы" алақанымен "сатушы" алақанын келісілген санға сәйкес (1, 2, 3) қағады да, "бояуды қуалап кетеді. Егер "бояу" қашып кетіп, қайтадан қайтып келсе, "бояушы" бояуды сатып	ұқсайды ұшаққа. (аяқтың ұшына тұру, екі қолды жан-жақтан жоғары бірқалыпты көтеру) (Д. Ахметова) **"Қарақұс пен балапандар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды ойын шартына сай жылдам жүгіруге дағдыландыру; шапшаңдыққа, ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. **"Кім жылдам?" ойын-жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Жүгіруді, секіруді, өрмелеуді пысықтау. **Өз бетімен еркін ойын әрекеті, далаға алып шыққан материалмен алаңдағы ойындар.** Мақсат-міндеттері. Қызығушылығы бойынша ойын таңдау мүмкіндігін қамтамасыз ету мен құрдастарымен өзара әрекет ету біліктерін қалыптастыру.	жақтан жоғары бірқалыпты көтеру) Біздің бақта құстар ұшады. (құстың ұшқанына еліктеу, қолдармен бұлғау) Солға ұшады, ұмтылып, (бір қолды сол жақта төменнен жоғары бірқалыпты көтеру) Оңға ұшады, ұмтылып. (екінші қолды оң жақта төменнен жоғары бірқалыпты көтеру) Біресе төмен түсіп бұтаққа қонады, (төмен отыру) Біресе ұшаққа ұқсап көкке самғайды. (аяқтың ұшына тұру, екі қолды жан-жақтан жоғары бірқалыпты көтеру) (Д. Ахметова) **"Тауық пен түлкі" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың белгі бойынша. ойын ережесіне сай жылдам әрекет ету қабілеттерін жетілдіру, ептілікті дамыту. **"Шұңқырдан аттап секіріп өт" қимылды жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды ұзындыққа секіруге машықтандыру; вестибуляр аппаратын, күш-жігерін дамыту. **Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен алаңдағы**	немесе санамақ арқылы тағайындауға болады. Ойын басталар алдында кейіпкерлер шеңбер сыртында бір-бірінен алшақ тұрады. Балалардың қалғаны бір-бірінің қолын ұстап, шеңбер жасай жүріп сөздерді айтады: - Мысығымыз момақан, Жүреді аулада аңдамай. Тышқан көрсе бассалады! Тышқанды кім құтқарады? Осы сөздерді айтып, балалар тоқтайды да "мысық" "тышқанды" қуалап кетеді. Балалар қол ұстасып, қолдарын жоғары көтеріп, "тышқан" үшін ұяға жол ашып беріп жатады. "Мысық" ұяға кіріп кетсе, ары қарай өткізбес үшін, қолдарды төмен түсіріп, жолды жауып қояды. Ойынға қатысушы балалар өте зерек болу керек, біресе қолдарды көтеріп, біресе түсіріп, "мысық" пен "тышқанның" қуаласпағын реттеп тұрады. "Тышқан" ұсталып қалса, кейіпкерді ауыстыруға болады. **"Қапшықты кім алысқа лақтырады?" қимылды ойын-жаттығуы. (дене шынықтыру)**	

	алуға қайта келеді. "Бояу" ұсталынса, оны сомдаған бала "бояушы" болады. "Бояушы" балалар таңдамаған түсті айтса, өзге түсті қалауға мәжбүр болады. Күрделенуі: жаттығу сөздерін жылдамдатып айтып, балаларды сол темпке бейімдеуге болады. Дербес ойындар: шығарылған материалмен ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, кеңістікті бағдарлауды, тепе-теңдікті сақтауды жетілдіру. **Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен алаңдағы ойындар.** Мақсат-міндеттері. Қызығушылығы бойынша ойын таңдау мүмкіндігін қамтамасыз ету және құрдастарымен өзара әрекет ету біліктілігін дамыту.		**ойындар.** Мақсат-міндеттер: қызығушылығы бойынша ойын таңдау мүмкіншілігімен қамтамасыз ету мен құрдастарымен өзара әрекет ету біліктілігін дамыту.	Мақсат-міндеттері. Балаларда белгі бойынша әрекет ету біліктіліктерін дамыту, оң және сол қолымен қапшықты алысқа лақтыруды, жүгіруді, түсті тануды жаттықтыру. **Еркін ойындар:** шығарылған материалдармен ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, секірмежіптен секіру.	
Серуеннен оралу 12.00-12.20	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді өз қажеттері жайында айтуды машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Түскі ас 12.20-13.00	Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Өзін-өзі күту, тамақтану, мәдениетті қарым-қатынас негіздерін дамыту. Асты шашпай, төкпей іш, Сораптамай, баппен іш. Келген асты алдыңа Тауысып іш, қалдырма. Тәрбиеші балалардың үстел үстінде дұрыс отыруларын қадағалайды.				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай жасау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				

13.00-15.10					
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары 15.10-15.30	Жалпақтабандылықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру. Алған білімдерін бекітіп, мәдени-гигиеналық дағдыларын орындау. Алаңға арналған "Кірпі" жаттығуы; тікенек допты алаңға салып айналдыру. **(мәдени-гигиеналық дағдыоһлар, дербес әрекет, дене шынықтыру)**				
Бесін ас 15.30-16.00	Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Өзін-өзі күту, тамақтану, мәдениетті қарым-қатынас негіздерін дамыту. Асты шашпай, төкпей іш, Сораптамай, баппен іш. Келген асты алдыңа Тауысып іш, қалдырма. Тәрбиеші балалардың үстел үстінде дұрыс отыруларын қадағалайды.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер) 16.00-16.30	**Математика негіздерінен ойын-жаттығу** "Геометриялық пішіндер әлемі". Мақсат-міндеттері. Балаларды геометриялық пішіндердің қасиеттерін түстеріне қарамай ажыратуға жаттықтыру; сол жақ пен оң жақты бағдарлау, есте сақтау қабілетін жетілдіру, заттардың саны біреу және көп екенін ажырату мүмкіндіктерін жетілдіру; қолдың ұсақ моторикасын, елестету, ойлау қабілеттерін дамыту. **Вариативті компонент/Шығармашылық** "Алақай, қыс келді!" Мақсат-міндеттері. Балаларды қыс мезгілінің құбылыстарымен таныстыру; қыс	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** Бауырсақтың жолы ("Бауырсақ" ертегісі желісін драматизациялау). Мақсат-міндеттері. Балаларға «Бауырсақ» ертегісінің желісін пысықтау.Ертегі желісі бойынша барлық кейіпкерлерге ортақ сөздерді қайталап айтуда жаттықтыру; ертегі желісін драматизациялау тәртібін үйрету. **Дамытушы жаттығу. "Бауырсақтың жолы".** Мақсат-міндеттері. Ертегі мазмұнын есте жаңғырту. Бауырсақтың үйінен шыққан жолын, жолда кездескен аңдарға дейін жүргізіп шығуды үйрету. Барысы. Әр баланың үстелінің басына "Бауырсақтың жолы" атты карточкалар,	**Сурет салудан ойын-жаттығу** **"Қысқы қолғап".** Мақсат-міндеттері. Балаларды қолғап пішінін қылқаламды пайдаланып безендіруді үйрету; пішіннің ішкі жағын бірін-бірі ретімен алмастырып тізілген ою элементтерімен толықтыру амалдарын үйрету. **Саусақ жаттығуы. "Қолғап".** Қане, қолғапты киеміз (алақандарды өзара уқалау), Бір қолды салып көреміз (бір қолмен екіншінісін сипау), Екінші жұп қолғапты (екінші қолымен бірінші қолды сипау) Киіп алсақ, жарап тұр (алақандармен ары-бері қозғау). **(сөйлеуді дамыту)**	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** "Мақтаншақ қоян". Мақсат-міндеттері. Балаларды «Мақтаншақ қоян» ертегісінің мазмұнымен таныстыру және ертегі кейіпкерлерінің сөздерін мұқият тыңдай отырып, қайталап айтуды үйрету. **"Көңілді қоянның суретін тап" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Тақтадағы көңілді қоянның суретіне қарай отырып, жылдам тауып беру іскерліктерін жетілдіру. Барысы. Педагог балалардың назарын өзіне аударып: - Балалар, мен сендерге қояндардың бірнеше көңіл күйін өңтаңбамен (смайликтер) көрсетемін, соларға (смайликтер)	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Ғажайып бөлме өсімдіктері". Мақсат-міндеттері. Балалардың бөлме өсімдіктерінің алуан түрлілігіне қызығушылықтарын ояту; ұйымдастырылған іс-әрекетінде құрдастарының жауаптарын тыңдауды және гүлдерді аялауды, әсемдікті сезіне білуге тәрбиелеу. **"Гүлдер" имитациялық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Ой-қиялды, ойлауды дамыту. Педагогтің айтуы бойынша қимылдарды жасауды үйрету. - Балалар, бәріміз гүлдер боламыз. Менің айтып отырған сөздерім бойынша қимылдарды жасайсыңдар. - Балалар «гүлдерге» айналады (тізелерін бүгіп отырып, бастары мен қолдарын тізелеріне қойып, көздерін жұмады). - Жерден кішкентай өскін өсіп шықты. Ол бойын күнге созып, баяу өсе бастады. Міне, гүлшанақ (бутон) пайда болды. - Гүл бір күлтесін ашты (оң қолдарын жоғары созады), сонан соң екінші күлтесін ашты (сол қолын екінші жаққа созады), тағы екі күлтесі ашылды (екі қолдарын төменнен жоғарыға қарай созады), міне, гүл ашылды. - Самал жел соқты, гүл желмен тербеле бастады. Ара ұшып келіп гүлге қонды. Педагог

	мезгілінде шыршаның жасыл болуының себебін түсіндіру; қар туралы білімдерін кеңейту. **"Ақшақарлар қалықтай ..." саусақ жаттығуы.** Ақшақарлар қалықтай (алақандарды ашу, саусақтарды көрсету) Ұшып барады, асықпай. (саусақтармен кезек-кезек жыбырлату) Айналып, оңға ұшып, (қолдарымен бір жаққа бұраңдау) Айналып, солға ұшып, (қолдарымен екінші жаққа бұраңдау) Мамықтай жерге түсіп, (алақандармен жоғарыдан бұлғап, төмен қарай түсіру) Тыныш жатыр, бізді күтіп. (алақандарды үстел басына, тізеге қою)	табақшаларда түсті боршалар үлестіріледі. Қағаз бетіннің бір бұрышында Бауырсақ бейнесі, екінші бұрышта үй бейнесі бар тапсырма, Бауырсақтың жолында сол және оң жақта ертегі кейіпкерлері орналасқан. - Балалар, алдарында Бауырсақтың жолы жатыр. Жол ата мен әженің үйінен басталып, аңдардың қасынан өтеді. Қолдарыңа боршаларды алып, Бауырсақтың жолын бір аңнан екінші аңға дейін жүргізіп, төмен қарай жіберіңдер. Балалар қарындашпен үйден Бауырсаққа дейінгі сызықты үзбей жүргізіп отырады. **(танымдық дағдылар)** **Жапсырудан ойын-жаттығу** "Қояндарға құрақ көрпе" (ұжымдық жұмыс). Мақсат-міндеттері. Балаларды тіктөртбұрыш пішінді кескінді үшбұрыштар арқылы толтырып, ою алаңын құрастыруды үйрету; кескіндердің пішінін, түсі мен көлемін ескере отырып, ою-өрнектерді орналастыру принпицтері жөнінде ұғымдар негізін қалау; "Мақтаншақ қоян" ертегісінің мазмұнын	**"Кім жылдам жүгіреді?" қимылды ойыны.** Педагог балаларды екі топқа бөліп, бір сызыққа тұрғызып, белгіленген межеге дейін бастарын төмен түсірмей, аяқтарына шалыныспай, аяқ-қол қимылын сәйкестендіріп, еркін жүгіру керектігін айтады. Педагог жүгірудің бір бағытта ғана болатынын балаларға түсіндіреді және қалай жүгіру керектігін тағы да естеріне салады. Екі топтағы балалардың қайсы ережеге сай және жылдам жүгіреді, сол топ жеңген болып есептеледі. **(дене шынықтыру)**	мұқият қарап отырып, маған көңілді қоянның суретін тауып беріңдерші? Педагог еденге қояндардың бірнеше көңі күйін білдіретін өңтаңбаны (смайликтер) жайып береді. Балалар тақтадағы көңілді қоянның суретіне қарап отырып, жылдам тауып берулері тиіс. Педагог балалар қиналған жағдайда қоянға сипаттама береді. Жақсы қатысқан балаларға қоян бейнеленген таңбалауыштар үлестіріледі.	балалардың қимылдарды дұрыс жасауларын қадағалап отырады.

		пысықтау. **Саусақ жаттығуы.** Қоян құлағын түріп (алақандарды бастың екі жағына тік тіреу, саусақтарды қозғалту, жыбырлату), Аңнан қашып жүреді (алақандарды бастың екі жағына тік тіреу, саусақтарды қозғалту, жыбырлату). Қашып шықса жүгіріп (саусақтарды үстел басына кезекпен соққылау), Аяқтарымен соғады (саусақтарды үстел басына тықылдату). **(сөйлеуді дамыту)**			
Балалармен жеке жұмыс **16.30-16.50**	**"Бауырсақ" ертегісі желісін драматизациялау.** Мақсат-міндеттері. "Бауырсақ" ертегісінің желісін пысықтау, ертегі желісі бойынша барлық кейіпкерлерге ортақ сөздерді қайталап айтуға жаттықтыру; ертегі желісін драматизациялауды үйрету. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	**Артикуляциялық жаттығулар.** Мақсат-міндеттері. Артикуляциялық жаттығу арқылы баланың сөйлеуін, тілін, дыбысты дұрыс дыбыстауын дамыту. **(сөйлеуді дамыту)**	Балалар білетін санамақтарды қайталау.	**"Қуырмаш" саусаққа арналған жаттығу.** Мақсат-міндеттері. Балаларды қимылдарды жаттығу мәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру; қолдың ұсақ моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Қуыр-қуыр қуырмаш, Балаларға бидай шаш. Бас бармақ, Балаң үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек. Сен тұр – қошақанға бар! Сен тұр – құлыншаққа бар! Сен тұр – лаққа бар! Сен тұр – бұзауқанға бар!	**"Тиын", "Бақа" тақпағын жаттатқызу.** Мақсат-міндеттері. Бала тілін дамыту. Тақпақтар жаттау. Төлеу Шахановтың тақпақтары. "Тиын". "Аңдып тұрған жау жоқ па?!"- Деп, қарайды ол жан-жаққа. Шыбын жаны тәтті ғой, Тәтті-ау бірақ жаңғақ та. "Бақа". Келсем көлге жақындап, Жағың тынбас бақылдап. Ауырмай ма таңдайың, Күні бойы тақылдап?! **(көркем әдебиет)**

				Сен тұр – ботаңа бар! Ал сен алаңдамай, Қазан түбін жалап, үйде жат.	
Серуенге дайындық 16.50-17.00	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен 17.00-18.00	**Бағдарлау. Ойын алаңына экскурсияны жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Балаларды бағдарлау барысына басынан аяғына дейін зейін салып қатысуға бейімдеу; дүниетанымын кеңейту; өсімдіктер әлеміне қызығушылықтарын арттыру. Балаларға балабақша ғимаратын айналып өтіп, оның аумағында қандай өсімдіктер өсіп тұрғанын анықтауды ұсынады. Көркем сөз. С. Сейтхазин "Ағаш". Қала да орман, қыр да орман. Сонау алыс жылдардан Өзен бойы, жол бойы Орман, орман ырғалған. Қаптай өскен өңірді Орман қандай өмірлі! Нақтылау: қайсы ағаштар, қасы бұталар, қайсы гүлдер? Гүлзардың жанына тоқтап, ондағы гүлдерді қарастыру. Балалар өсімдіктердің	**Қарға мен сауысқанды бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Қарға мен сауысқанның айырмашылықтарын айтуды үйрету; құстар әлемі жайлы түсініктерін бекіту, өзіндік ерекшеліктері мен белгілерін тануға ынталандыру. Балалар сауысқанның дыбыстарын тыңдап, сыртқы пішініне қарап, өзге құстарға өте ұқсамайтынын байқайды. **Еңбек әрекеті:** құраған жапырақтарды жинау. Мақсат-міндеттері. Еңбексүйгіштікке, ұқыптылыққа тәрбиелеу. **"Біздің бақта құстар ұшады" жаттығуы. (дене шынықтыру, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Балаларға құстардың қимылдарына еліктеуді үйрету; құстар әлеміне қызығушылықты арттыру. Педагог балаларға	**Ауа райы жағдайын бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Тұман табиғи құбылысы туралы түсініктерін қалыптастыру; мезгілдік құбылыстарды бақылауға, сол құбылыстың ерекшеліктерін байқап, қорытынды жасауды үйрету. "Бұлтқа" фонемо-ырғақты жаттығуы. Мақсат-міндеттері. Балаларды сөздердің ырғағына сай қимылдауға баулу; жаңбырға еліктеуге ынталандыру; артикуляцияны жаттықтыру. Ақсың, сұрсың, қарасың, Қайда қалқып барасың? Жерге нөсер төгемін, Өссін гүлдер, көп егін! Гүл-гүл жайнап өсер көк, Нөсерлетсең, нөсерлет! Еңбек әрекеті: құмсалғыштағы құмды қопсыту. Мақсат-міндеттері. Жұмысты тиянақты	**Мысықты бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Балалардың үй жануарлары, мысық жайлы білімдерін нақтылау, сипаттау мәтінін құрастыруды үйрету; есте сақтау қабілеттерін, байқампаздықтарын дамыту; жан-жануарларды тануға қызығушылықты арттыру, оларға қамқорлық танытуға тәрбиелеу. Көркем сөз. Б. Соқпақбаев "Мысық". Үстінде үйдің Тұр еді мысық. Қасына келді Бір торғай ұшып. бассалмақ болып, Ыршыды мысық. Жалт берді торғай, Пыр етіп ұшып. Биіктен жерге Топ ете түсіп, Мысықтың қалды Жамбасы ісіп. **Еңбек әрекеті:** ойын	**Жүргіншілерді бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Балаларды көшеде жүрген жүргіншілерді бақылату; ересек адамдар мен балалардың арасындағы ұқсастығын және айырмашылықтарын анықтауға мүмкіндік жасау. **"Көлік пен торғайлар" қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Ойын шартына сай қимылдауға дағдыландыру; ойын кейіпкерлеріне еліктей білуге бейімдеу; шапшаңдыққа, зеректікке, кеңістікті бағдарлауға баулу. Әр бала "торғай" болып орындықта отырады. Педагог "көлік" рөлінде болады. Педагогтің белгісі бойынша "торғайлар" залдың ортасында кез келген бағытта жүгіріп ойнайды. Педагогтің "Көлік келе жатыр! Абай болыңдар!" деген белгісінен кейін балалар орындарына "ұяларына" жүгіріп бару керек. Ойын 4-5 айналымды құрайды. Құралдары: "көлікке" (бір-екі бала да болуы мүмкін) руль; "торғайларға" таңбалауыштар. **"Жолмен (жалғыз аяқ жолмен) жүрейік" ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды "жіңішке" жолмен, тепе-теңдікті сақтап жүру амалына дағдыландыру; мұқияттылыққа тәрбиелеу. Тәрбиеші өзіне балаларды шақырады, суретті көрсетіп, жолдың қандай түзу екеніне назар аударады (аралығы 20-30см екі қатар сызық). Бұдан кейін балаларға сызықтан шықпастан, осы жолдың бойымен қыдыруды ұсынады. Балалар бірінің артынан бірі бір бағытта жүреді,

	жаз мезгілінде жасыл түсті болатынын аңғарады. Жасыл түс - фотосинтездің (хлорофилл) нәтижесінде пайда болатын құбылыс. **Еңбек әрекеті:** жолдарды сыпыру. Мақсат-міндеттері. Балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **"Үйректер мен аңшылар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Ұйымшылдыққа, зейінділікке тәрбиелеу, өз қимыл-қозғалысын басқару біліктіліктерін дамыту, балаларды допты қозғалмалы нысанға тигізуге жаттықтыру, көру қабілеттерін дамыту. **"Бояулар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды жүгіру бағытын өзгертіп, жылдам жүгіре білуге машықтандыру; қуғыншыға жеткізбеуге тырысу,ептілік пен қозғалыс жылдамдығын дамыту; достыққа тәрбиелеу. Балалар "бояушыны" санамақ арқылы таңдайды, қалғаны "бояуларды" сомдайды.	құстардың ұшып-қонып жүргені туралы бейнежазбаларды алдын ала көрсетуі мүмкін. Қанаттарын жайып жан-жаққа, (аяқтың ұшына тұру, екі қолды жан-жақтан жоғары бірқалыпты көтеру) Біздің бақта құстар ұшады. (құстың ұшқанына еліктеу, қолдармен бұлғау) Солға ұшады, ұмтылып, (бір қолды сол жақта төменнен жоғары бірқалыпты көтеру) Оңға ұшады, ұмтылып. (екінші қолды оң жақта төменнен жоғары бірқалыпты көтеру) Біресе төмен түсіп бұтаққа қонады, (төмен отыру) Біресе ұшаққа ұқсап көкке самғайды. (аяқтың ұшына тұру, екі қолды жан-жақтан жоғары бірқалыпты көтеру) (Д. Ахметова) **"Қарақұс пен балапандар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды ойын шартындағы белгілерге сай жылдам жүгіруге дағдыландыру; шапшаңдыққа, ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу.	орындау, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. Жабдықтары: тырнауыштар, күрекшелер, қолғаптар. **"Біздің бақта құстар ұшады" жаттығуы. (дене шынықтыру, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Балаларға құстардың қимылдарына еліктеуді үйрету; құстар әлеміне қызығушылықты арттыру. Педагог балаларға құстардың ұшып-қонып жүргені туралы бейнежазбаларды алдын ала көрсетуі мүмкін. Қанаттарын жайып жан-жаққа, (аяқтың ұшына тұру, екі қолды жан-жақтан жоғары бірқалыпты көтеру) Біздің бақта құстар ұшады. (құстың ұшқанына еліктеу, қолдармен бұлғау) Солға ұшады, ұмтылып, (бір қолды сол жақта төменнен жоғары бірқалыпты көтеру) Оңға ұшады, ұмтылып. (екінші қолды оң жақта төменнен жоғары бірқалыпты көтеру) Біресе төмен түсіп бұтаққа қонады, (төмен отыру) Біресе ұшаққа ұқсап	алаңындағы ұсақ қоқыстарды жинау, қоқыс жәшәгәне тастау. Мақсат-міндеттері. Еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **"Мысық пен тышқан" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды ойын шартына сай ойнауға, рөлді дәл атқаруға бейімдеу; зеректікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, жалтарып жүгіруге машықтандыру; шыдамдылыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойынға қатысушылар шеңбер құрып тұрады. "Мысық" пен "тышқанды" балалардың қалаулары бойынша немесе санамақ арқылы тағайындауға болады. Ойын басталар алдында кейіпкерлер шеңбер сыртында бір-бірінен алшақ тұрады. Балалардың қалғаны бір-бірінің қолын ұстап, шеңбер жасай жүріп сөздерді айтады: - Мысығымыз момақан, Жүреді аулада аңдамай. Тышқан көрсе - ұстап алады! Тышқанды кім құтқарады?	сол тәртіппен қайта қайтады. Бұл ойынды учаскеде өткізген жақсы. Балалардың бір-біріне соқтығып қалмауы үшін, ойынға бір мезгілде 5-6 адам қатыстырылады. Ойынның күрделенуі: құм салынған кішкентай қапшықты алып, қолды белге қойып жүру әдісі. **Еңбек әрекеті:** қолөнер сабақтарына табиғи материалдарды жинау. Мақсат-міндеттері. Балалардың қарапайым еңбек дағдыларына машықтандыру. **Балалардың еркін ойыны.**

	"Бояулар" белгілі жерде тізіліп отырады (тұрады). Әр бала өзіне керекті бояу түсін ешкімге айтпай таңдайды, тек "бояушы" сұраған кезде өзі ойлап қойған түсті естіп, ойынға кіріседі. Педагог (кейін балалардың бірі) "бояуды сатушы" болып, "бояушы" бояуды сатып алуға келген кезде сұрақтар қойып, "бояушы" қандай бояуды қалайтынын сұрап жатады. "Бояушы" алақанымен "сатушы" алақанын келісілген санға сәйкес (1, 2, 3) қағады да, "бояуды қуалап кетеді. Егер "бояу" қашып кетіп, қайтадан қайтып келсе, "бояушы" бояуды сатып алуға қайта келеді. "Бояу" ұсталынса, оны сомдаған бала "бояушы" болады. "Бояушы" балалар таңдамаған түсті айтса, өзге түсті қалауға мәжбүр болады. Күрделенуі: жаттығу сөздерін жылдамдатып айтып, балаларды сол темпке бейімдеуге болады. Дербес ойындар: шығарылған материалмен ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, кеңістікті бағдарлауды,	**"Кім жылдам?" ойын-жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Жүгіруді, секіруді, өрмелеуді пысықтау. **Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен алаңдағы ойындар.** Мақсат-міндеттері. Қызығушылығы бойынша ойын таңдау мүмкіндігін қамтамасыз ету және құрдастарымен өзара әрекет ету біліктерін қалыптастыру.	көкке самғайды. (аяқтың ұшына тұру, екі қолды жан-жақтан жоғары бірқалыпты көтеру) (Д. Ахметова) **"Тауық пен түлкі" ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларды ойын ережесіне сай, жылдам әрекет ету қабілеттерін жетілдіру, ептілікті дамыту. **"Шұңқырдан секіріп өт" қимылды жаттығуы.** Мақсат-міндеттері. Балаларды ұзындыққа секіруге машықтандыру; вестибуляр аппаратын, күш-жігерін дамыту. **Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен алаңдағы ойындар.** Мақсат-міндеттері. Қызығушылығы бойынша ойын таңдау мүмкіндігін қамтамасыз ету және құрдастарымен өзара әрекет ету біліктерін дамыту.	Осы сөздерді айтып, балалар тоқтайды да "мысық" "тышқанды" қуалап кетеді. Балалар қол ұстасып, қолдарын жоғары көтеріп, "тышқанға" ұяға жол ашып беріп жатады. "Мысық" ұяға кіріп кетсе, ары қарай өткізбес үшін, қолдарды төмен түсіріп, жолды жауып қояды. Ойынға қатысушы балалар өте зерек болу керек, біресе қолдарын көтеріп, біресе түсіріп, "мысық" пен "тышқанның" қуаласпағын реттеп тұру керек. "Тышқан" ұсталып қалса, кейіпкерді ауыстыруға болады. **"Қапты алысқа кім лақтырады?" қимылды ойын-жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды белгі бойынша әрекет етулерін дамыту, оң және сол қолымен қапшықты алысқа лақтыруды, жүгіруді, түсті тануды жаттықтыру. **Еркін ойындар:** шығарылған материалдармен ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, секірмежіптен секіру.	

	тепе-теңдікті сақтауды жетілдіру. **Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен алаңдағы ойындар.** Мақсат-міндеттері. Қызығушылығы бойынша ойын таңдау мүмкіндігін қамтамасыз ету және құрдастарымен өзара әрекет ету біліктілігін дамыту.				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес) 18.00-18.30	"Әке мен атаның бала тәрбиесінде алатын орны" тақырыбында әңгімелесу.	Ата-аналар арасында педагогикалық білімді тарату, балаларды тәрбиелеуде ата-аналарға практикалық көмек беру.	Ата-аналарға кеңес. "Ұяда не көрсең, ұшқанда соны ілерсің" атты тақырыбында әңгімелесу.	"Сіздің балаңыз" тақырыбында әңгімелесу.	Балалар салған суреттеріден көрме ұйымдастыру.

Циклограмманы тексерген әдіскер: А.Абдиева

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	«Айару» бөбекжай- балабақшасы				
Топ/сынып	**Ортаңғы топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	Еркетай				
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	Мамаева Дурия				
Тақырыбы	Табиғатты аялайық				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**27.11-01.12.2023ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	27.11.2023	28.11.2023	29.11.2023	30.11.2023	01.12.2023
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау 8.00-8.20	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру 8.00-8.20	Әңгімелесу. Баланың балабақшадағы тәртібі жайлы ақпарат беру; ата-аналарды мазалап жүрген сұрақтарына жауап беру.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	"Еңбекке баулу" Мақсат-міндеттері. Балалардың белгіленген рет бойынша киінуі, шешіну дағдыларын меңгеруге бәтеңкесінің бауын байлау, түймелерін	"Еңбекке баулу" Мақсат-міндеттері. Балалардың балабақшадағы ойын бұрышындағы кезекшілік атқару іскерліктерін жетілдіру.	"Еңбекке баулу" Мақсат-міндеттері. Балабақшадағы арнайы жабдықтарды дұрыс пайдалану, қадірлеу, қайта орнына қою, бір-біріне көмек көрсетуге	"Еңбекке баулу" Мақсат-міндеттері. Балаларды тамақ ішкенде табақша, қасықтарды қою, ішіп болғанда ыдыстарды жинасуға ынталандыру.	"Еңбекке баулу" Мақсат-міндеттері. Ұйымдастырылған іс-әрекет кезінде оқу құралдарын тарату және орнына жинауға ынталандыру.

8.20-8.40	түймелеу, киімдерін іліп немесе ұқыпты түрде бүктеп қоюға, үлкендердің көмегімен киімін дер кезінде ретке келтіру, тазалау, кептіру тағы басқа іскерліктерін жетілдіру.		тәрбиелеу.		
	"Туынды тап" дидактикалық ойыны. Педагог: – Балалар, қазір біз "Туынды тап" дидактикалық ойынын ойнаймыз. – Ойынның шартын айтайын. Тақтадан көптеген мемлекеттің тулары көрсетіледі. Сендер еліміздің туын көрген кезде "Қазақстан" деп айтасыңдар. Еліміздің туы қанша рет қайталанса, сендер сонша рет "Қазақстан" деп айтасыңдар. Педагог балалармен бірге ойынды қадағалап отырады, соңында жақсы ойнаған балаларға жалауша бейнеленген таңбалауыштар үлестіріледі. **(сөйлеуді дамыту)** **"Не артық?" дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларды заттарды шарттарда берілген белгілер бойынша жіктеуге машықтандыру;	**"Не өзгерді?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Көру арқылы ойлау қабілеттерін арттыру. **(сөйлеуді дамыту)** **"Лото "Жануарлар" үстел ойыны.** Мақсат-міндеттері. Үй жануарлары мен жабайы жануарларды топтастыруды және жалпы атауларын атауды үйрету; зейінді, байқауды дамыту. Балалар берілген суреттерді топтастырады: үй жануарлары мен жабайы жануарлардың суреттері бойынша. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, танымдық дағдылар)**	**Саусақ жаттығуын айтқызу.** Ақшақарлар қалықтап (алақандарды ашу, саусақтарды көрсету) Ұшып барады, асықпай. (саусақтармен кезек-кезек жыбырлату) Айналып, оңға ұшып, (қолдарымен бір жаққа бұраңдау) Айналып, солға ұшып, (қолдарымен екінші жаққа бұраңдау) Мамықтай жерге түсіп, (алақандарымен жоғары бұлғап, төмен қарай түсіру) Тыныш жатыр, бізді күтіп. (алақандарды үстел басына, тізеге салу) **(сөйлеуді дамыту)** **"Домино", "Лото" үстел үсті ойындары.** Мақсат-міндеттері. Ойлау қабілеттерін дамыту, ұқыптылық пен бастаған істі соңына дейін жеткізу дағдысын қалыптастыру. **(танымдық дағдылар, сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**	**"Бұл қай мезгілде болады?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларға жыл мезгілдерін белгілеріне қарай атауды үйрету; ойлауды, есте сақтауды, зейінді дамыту. Барысы: педагог балаларға жыл мезгілдері туралы жұмбақтар айтады, балалар жұмбақтың шешімін тауып, суреттерден сәйкес мезгілдерді тауып тақтаға іледі. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)** **Саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттері. Көркем сөзді мәнерлеп айтуға дағдыландыру; қолдың ұсақ моторикасын дамыту. Мұзафар Әлімбаев "Он саусақ". Жалғыз саусақ тіпті де, (сұқ саусақты ашамыз, қайта жұмамыз) Ұстай алмас жіпті де. Екі саусақ бірікті, (бас бармақ пен сұқ саусақты	**Санамақтар айтқызу.** "Жеті ұл". Сәл демалып, тынып ал. Тақпақ тыңдап, ұғып ал. Апта деген ағайдың Жеті бірдей ұлы бар: Біріншісі - Дүйсенбі, Екіншісі - Сейсенбі, Үшіншісі - Сәрсенбі, Төртіншісі - Бейсенбі, Жұма деген - Бесінші ұл, Алтыншы ұл - Сенбі, Жетіншісі - Жексенбі. **(сөйлеуді дамыту)** **"Не (кім), қалай қимылдайды?" дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларды жан-жануарлардың суретін көріп, қалай қимылдайтындарын айтуға машықтандыру; байланыстырып сөйлеуді жетілдіру, сөздік қорларын дамыту. Құралдары: жан-жануарлардың суреттері. Мысалы. Ат - шабады, жүреді, желіп жүреді, жортады, жатады, аяңдайды, секіреді. Құрт - жорғалайды, жатады. Көбелек - ұшады, қонады, жүреді, отырады. Балық - жүзеді, тыныс алады, құйрығымен қозғалтады. Қасқыр - жүреді, жүгіреді, күтіп жатады, отырады, секіреді. Шегіртке - отырады, секіреді, ұшады, жорғалайды, сүйрейді.

	ойлау қабілеттерін дамыту. Құралдары: түрлі заттар мен ойыншықтар немесе заттық сурет-карточкалар. Педагог түрлі заттарды немесе суреттерді төртеуден тізбекке қояды немесе салады. Әрбір төрт зат немесе суреттің арасында біреуі артық болып саналады. Артықты табу үшін балалар төрттің арасынан бәріне ортақ қасиеті жоқты іздеп атайды. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, танымдық дағдылар)**			қосамыз) Ине қолға ілікті. Үш саусағым орамды, (бас бармақ пен сұқ саусақты және ортаңғыны қосып қимыл жасаймыз) Жүгіртеді қаламды. Өнерлі екен он саусақ! (он саусақты көрсетеміз) Қала салсақ, жол салсақ. (қолымызды алға қарай созамыз) **(сөйлеуді дамыту)**	Бүркіт - ұшады, қалқиды, қонады, отырады, жүгіреді. Адам - тұрады, жатады, отырады, жүгіреді, секіреді, билейді, еңкейеді, шалқаяды, әндетеді. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)**
Таңертеңгі жаттығу8.40-9.00	Жалпы дамыту жаттығулары (жалаушалармен). 1. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 1.1. Балалар жалауларын оң жаққа сермеп, "Желбіре!" деген сөзді айтады. 1.2. Бастапқы қалып. 1.3. Балалар жалауларын сол жаққа сермеп, "Желбіре!" деген сөзді айтады. 1.2. Бастапқы қалып. 1.4. Бастапқы қалып (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып: аяқ арасы алшақ, дене тік, қол төменде. 2.1. Қолдарын жоғары көтеріп, жалауды сермеп "Жаса!" деген сөзді айтады. 2.2. Бастапқы қалып (жаттығу 4 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып: жерде отырады, аяқ арасы алшақ, жалаулар тізе үстінде. 3.1. Жерге шалқасынан жатып, жалауды жоғары желбіретіп "Тербе!" деген сөзді айтады. 3.2. Бастапқы қалып (жаттығу 3 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып: аяқты бірге ұстау, дене бос, қол төменде. 4.1. Жалауды көкірек тұсында ұстап, бір орында тұрып секіру. 4.2. Бастапқы қалып (жаттығу 3 рет қайталанады). **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, дене шынықтыру)**			
Таңғы ас9.00-9.30	Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. **(сөйлеуді дамыту, көркем сөз, мәдени-гигиеналық дағдылар)** Мақсат-міндеттері. Өзін-өзі күту, тамақтану, мәдениетті қарым-қатынас негіздерін дамыту. Асты шашпай, төкпей іш, Сораптамай, баппен іш.				

	Келген асты алдыңа Тауысып іш, қалдырма. Тәрбиеші балалардың үстел үстінде дұрыс отыруларын қадағалайды.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық 9.30-9.55	**"Аққала жасайық" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Зейінді, кеңістікті бейнелеуді дамыту; сөйлеуді жетілдіру. Барысы: әр баланың алдында әртүрлі көлемдегі 3 шеңбер таратылады. (үлкен, орта және кіші). Балалар олардан үлгі немесе өз ойлары бойынша аққала жасайды. Олар қандай бөлшектердің жетіспейтінін айтады және сипаттайды. **(сөйлеуді дамыту)**	**"Керісінше" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Танымдық қабілеттерін дамыту. Барысы: педагог логикалық жағынан қате сөйлемді айтады, балалар сөйлемнің дұрыс немесе бұрыстығын табады. Мысалы, "Қардың түсі қара ("Жоқ, қардың түсі ақ"), "Аққала ыстық" ("Жоқ, аққала суық"), "Аю орманда жүр" ("Жоқ, аю апанда ұйықтайды"). **(танымдық дағдылар, сөйлеуді дамыту)**	**"Қыста не болады?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Қыстың белгілері туралы ойларын дамыту. Барысы: ойын "Жыл мезгілдері" үстел ойыны арқылы ойналады. Балалар қыста бейнеленген үлкен суреттерге жылдың осы уақытының белгілері бар кішкентай суреттерді алады. **(сөйлеуді дамыту)**	Балаларға эмоционалды жағымды көңіл күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Қуанамын мен де, қуанасың сен де. Қуанайық достарым, арайлап атқан күнге. Бүгінгі күніміз сәтті өтсін. Бәріңе сәттілік тілеймін! **(сөйлеуді дамыту, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар)**	**"Бұл қай мезгілде болады?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларға жыл мезгілдерін белгілеріне қарай атауды үйрету; ойлауды, есте сақтауды, зейінді дамыту. Барысы: педагог балаларға жыл мезгілдері туралы жұмбақтар айтады, балалар жұмбақтың шешімін тауып, суреттерден сәйкес мезгілдерді тауып, тақтаға қатармен іледі. **(сөйлеуді дамыту)**
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет 9.55-10.35	**Дене шынықтыру** "Ұйқыдағы аю". Мақсат-міндеттері. Балаларды бірінің артынан бірі арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп, саппен жүгіруді үйрету; сапқа өз еріктерімен тұру қабілетін жетілдіру; таяқ астынан тізе мен саусақты жерге тіреп, төрттағандап еңбектеу қабілетін дамыту. **"Аю қалай жүгіреді?" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Белгіленген межеге дейін бірінің артынан бірі	**Дене шынықтыру** "Қорбаңдаған аю". Мақсат-міндеттері. Балаларды бірінің артынан бірі арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп, саппен жүгіру дағдыларын дамыту; таяқ астынан тізе мен саусақты жерге тіреп, төрттағандап еңбектеу қабілетін жетілдіру; балалардың бір бағытта бір-бірімен соқтығыспай жүру және жүгіру қабілеттерін бекіту. **"Қорбаңдаған аю" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері.	**Музыка** "Қыс қызығы". Мақсат-міндеттері. Балалардың басқа ұлт өкілдерінің әніне қызығушылығын арттыру; әннің мазмұнын әуен арқылы эмоционалды қабылдауды үйрету; музыкалық жетекшімен бірге ән айту қабілетін жетілдіру; әннің ырғақты әуенін сезіне білу қабілетін дамыту; тыныс алу жаттығуларын орындау кезінде дұрыс тыныс алу дағдысын үйрету; музыкадағы	**Дене шынықтыру** "Бағытты өзгертіп жүгіреміз". Мақсат-міндеттері. Балаларда сапта бір-бірлеп, бірінің артынан бірі, аяқтың ұшымен, аяқ-қол қимылдарын үйлестіру; таяқ астынан тізе мен саусақты жерге тіреп, төрттағандап еңбектеу қабілетін пысықтау. **"Белгіні тыңда" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Жүрудің әртүрлі түрлерін жаттықтыру.	**Қазақ тілі "Қыс қызығы".** Мақсат-міндеттері. Қыс мезгілініне тән белгілерді, ойын-сауық атауларын қазақ тілінде жалпылау және жүйелеу, қыс мезгілі туралы білімдерін кеңейту; сұрақтарға дұрыс жауап беру керектігін үйретуді жалғастыру. **"Қалың қардың астында не жатыр?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Көру арқылы затты қабылдауын дамытып, сөздік қорын белсендіру.

	арақашықтықты сақтап, бағытты өзгертіп, саппен жүгіруді үйрету.	Балалардың бір бағытта бір-бірімен соқтығыспай жүру және жүгіру қабілеттерін бекіту.	контрастық бөлімдерді ажырата білуді үйрету. **"Аю" ойыны.** Мақсат-міндеттері. Қыс қызығына жататын суреттерді табуды үйрету.		
Серуенге дайындық 10.35-10.55	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен 10.55-12.00	**Кішкентай балаларды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Балалардың жазда қалай киінетіндеріне назар аудару: жеңіл көйлектер, шолақ шалбар, бас киімдер – орамалдар, жеңіл қалпақтар (күннің көзі басты қыздырмас үшін), жазғы киімдер ашық түсті болуға тиіс екеніне көңіл аудару. Балалар арасында достық қарым-қатынасты қалыптастыру. Ізгілік және қамқорлық сезімін тәрбиелеу. Тақпақ. Ермек Өтетілеуұлы "Іні". "Бір ісіме қапа ма?" - Деп қарайды апама Сипаттырып басынан Еркелейді атама. **"Жұппен жарыса жүгіру" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды белгі бойынша қол ұстасып, жұппен	**Ауладағы адамдардың еңбектерін бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Ересектердің еңбегіне қызығушылықты арттыру; байқағыштыққа, еңбекті қадірлеуге баулу. - Бүгін біз ауладағы адамдардың жұмыстарын бақылаймыз. Жыл мезгілдеріне байланысты жұмыстар әртүрлі болып келеді. Жазда қоқыстарды жинайды, ауланы сыпырады, гүлдерді суарады, шөп жұлады. Біз көмекші баламыз, Төзімді, ұқыпты боламыз. Шеберлікке жету үшін Көп еңбек саламыз. **"Орамал" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды шапшаңдыққа баулу, ойынға қызығушылықтарын арттыру. Балалар шеңбер құрып отырады, шеңбер	**Арнайы көліктерді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Арнайы көліктер жайлы білімдерін кеңейту; сөздік қорын молайту. Педагог көшеде өтіп жатқан техниканы не үшін көлік деп атайтынын сұрайды. Балалар көліктерге тән ерекшеліктерді айтады, көліктердің түстерін, жеңіл көлік немесе жүк тасымалдайтын көлік екенін анықтап жатады. **Ересектермен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары:** бақша қайшысымен ағаштар мен бұталардың сынған, құрғақ бұтақтарын қию, оларды тазалау. Мақсат-міндеттері. Бақша қайшысын қолдануды үйрету, сынған бұтақтарды ғана жою керектігі туралы түсініктерін дамыту. **Қимыл-қозғалыс**	**Көкшымшықты бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Құстарға қызығушылық тудыруды жалғастыру; көкшымшықтың тіршілік ету ортасымен, сыртқы түрінің ерекшеліктерімен таныстыру. Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары (ауланы қардан тазарту). **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Біз көңілді балалармыз", "Құстар мен мысық".** Мақсат-міндеттері. Физикалық белсенділікті арттыру; педагогтің белгісі бойынша тез әрекет ету. **"Қағып алмай өт" (кегли) ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттері. Балалардың кегли арасымен баяу және епті өтуге дағдыландыру; көз мөлшерін, тепе-теңдікті, вестибуляр аппаратын дамыту.	**Суды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Балалардың суды ұқыпты пайдалану туралы түсініктерін қалыптастыру. Судың қасиеттері туралы білімдерін нығайту, температурасы әртүрлі болатынын айту, суда кейбір заттар батып кетеді, басқалары судың бетіне шығады. Бақылау барысы: балалардың назарын судың қасиеттеріне аудару: сұйық, әртүрлі температурада болу мүмкіндігі (ыстық, суық). Су мөлдір, онда бәрі көрінеді. Ыстық күнде бассейнде су тез қызады. Тоғандағы, өзендегі, көлдегі су жазда қызады, адамдар шомылуға барады. Асфальтқа шашыраған судың қаншалықты тез кебетінін көрсету. Үлкен балалармен суға қандай заттар батып жатқанын, қайсы батпайтынын анықтау. Неліктен олар жүзіп немесе батып бара жатқанын анықтау. **Еңбек әрекеті:** құрап қалған шөптерді жинау (тәрбиешінің көмегімен). Мақсат-міндеттері. Балаларды қарапайым еңбек дағдыларына баулу. Құралдары: қолғаптар, қаптар. Педагог балалардың шөптерге аллергиясын ескеру тиіс. **"Толқиды теңіз" қимылды ойыны. (дене шынықтыру, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Балаларды шыдамдылыққа тәрбиелеу. Балалар ойын алаңында айналып жүріп: Толқиды теңіз бір, Толқиды теңіз екі, Толқиды теңіз үш,

	жарыса жүгіруге дағдыландыру; күнделікті белсенді қозғалыс қызметінің қажеттілігін қалыптастыру. **Еңбек әрекеті:** ойыншықтарды жөндеу. Мақсат-міндеттері. Ойыншықтарды жөндеуді өз ықыласымен орындауды, басталған істі соңына дейін жеткізуге дағдыландыру. **"Себетке допты лақтыр" ойын жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды доппен ойындарға тарту; дәлдікке, мергендікке, шапшаңдыққа, зеректікке баулу. Педагог балаларды екі топқа бөледі. Екі топтың ортасында себет тұрады. Балалар допты жерге лақтырғанда секіртіп себетке түсіру керек. Себетке көп доп лақтырған балалар тобы жеңіске жетеді. Құралдары: спорттық құралдарды жинауға арналған себет, балаларға доптар.	бойымен бір бала жүгіреді, оның қолында орамалы болуы тиіс. Шеңбер бойында отырған баланың бірінің артына орамалды тастап кетуге тиісті. Бала артына бұрылып қарап, орамалды алып, орамал тастаған баланы қуып жетіп, орамалды лақтырып тигізуі керек. Егер тигізе алмаса, ойынды өзі жалғастырады. Орамал тастаған ойыншы қуып келе жатқан баланың орынына отыруы керек. Қуғыншы бала орамал тастаушыға орамалды тигізсе, онда ойынды орамал тастаушы бала өзі жалғастырады. **"Салыстырулар" дидактикалық ойыны. (сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Балалардың ойлау қабілеттерін дамыту. Ұсынылған заттарды салыстыру, заттар туралы әңгімелерді құрастыру. **Еңбек әрекеті:** ауладағы ағаштан түскен құрғақ бұтақтарды жинау. Мақсат-міндеттері: балаларды бірлесе жұмыс істеуге баулу. **Балалардың еркін ойыны.**	**ойыны. "Тым-тырақай" ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларға ойын шартына сай ойнауды үйрету; шапшаңдыққа, зеректікке, кеңістікті бағдарлау, жылдам жүгіре білу қабілеттерін дамыту. Балалар шеңбер құрайды. Бір немесе бірнеше бала шеңбер ортасында белгілі санамақ сөздерден кейін ұстап алушылардың рөлін атқаратын болады. Ал, кәнеки, балалар, "Бір, екі, үш!" - деп санаңдар! "Бір, екі, үш! Ал, тараңдар!" Бұл сөздерден кейін балалар жан-жаққа бытырай қашады. Оларды ортада тұрған бала ұстап алу керек. Екі-үш бала ұсталған соң, тәрбиеші "Бір, екі, үш!" деп санағанша, балалар жылдам шеңбер құрып тұрады. Ойын қайта басталады. **"Аралар мен аюлар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Ауыспалы қадамдармен гимнастикалық сатымен өрмелеуге жаттықтыру; допты лақтыру және қағып алуға жаттықтыру.	Құралдар: кеглилер. Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қимыл-қозғалыстарды дамыту. Мақсат-міндеттері. 2-3 м қашықтыққа алдыға қарай екі аяқпен секіруге жаттықтыру.	Толқиды теңіз төрт. Тәрбиеші белгісі бойынша: "Толқын мұз бол!"- дегенде балалар қозғалмай қалу керек. **"Әткеншек" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Балаларды шеңберге тұрып, бойымен жүруге және жүгіруге бейімдеу; вестибуляр аппатарын дамыту; ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ақырын-ақырын итеріп, Әткеншекті қозғалтамыз. Жылдам-жылдам жүгіріп, Шеңберді айналдырамыз. Д. Ахметова. Педагог барлық балалардың бірыңғай қимылдауын қадағалап жүру керек. Шеңбер бойымен жүргізу үшін, балаларды бір жаққа бұрып, беттерін шеңбер ортасына қарату керек. Балалардың ойынды меңгерудегі басты міндеті - аса жылдам жүгірмеу. Әрбір бала қимылдау кезінде шеңбердің бір жақ бойымен жүріп, бүкіл шеңбердің жылжып жатқанын бақылайды. **Балалардың еркін ойыны.** Балаларға ойын тақырыбын өздері таңдауды үйрету.

			Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен ойындар: секіру жаттығулары. Мақсат-міндеттері. Секіртпені артқа, алға айналдыра секіру біліктіліктерін бекіту.		
Серуеннен оралу 12.00-12.20	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуға, өз киімін өздігінен шешуге, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Түскі ас 12.20-13.00	Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. **(сөйлеуді дамыту, көркем сөз, мәдени-гигиеналық дағдылар)** Мақсат-міндеттері. Өзін-өзі күту, тамақтану, мәдениетті қарым-қатынас негіздерін дамыту. Асты шашпай, төкпей іш, Сораптамай, баппен іш. Келген асты алдыңа Тауысып іш, қалдырма. Тәрбиеші балалардың үстел үстінде дұрыс отыруларын қадағалайды.				
Күндізгі ұйқы 13.00-15.10	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай жасау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары 15.10-15.30	Ұйқыдан тұрғаннан кейін төсекте жатып жаттығу жасау; төсектерінен тұрмай жатып, көрпелерін ашпай жатқан күйінде балалар жалпы дамыту жаттығуларының аз мөлшерін орындайды (төсекте жатып 2-3 минут жасалатын жаттығулар балалардың ұйқысы ашылып, сергек болуына бағытталған). Жаттығуды ұйқыдан оянған балалармен өткізген дұрыс, қалғандары оянған кезде қосылады). Жалпақтабандықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру. **(дене шынықтыру)**				
Бесін ас 15.30-16.00	Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. **(сөйлеуді дамыту, көркем сөз, мәдени-гигиеналық дағдылар)** Мақсат-міндеттері. Өзін-өзі күту, тамақтану, мәдениетті қарым-қатынас негіздерін дамыту. Асты шашпай, төкпей іш, Сораптамай, баппен іш. Келген асты алдыңа Тауысып іш, қалдырма. Тәрбиеші балалардың үстел үстінде дұрыс отыруларын қадағалайды.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Саусақ жаттығуын орындау.** "Жыл мезгілдері" Мұз да, қар да ерісе, Өлең айтар өзендер. (маңдайдың ортасынан құлақтың жоғарғы ұшына	**Математика негіздерінен ойын-жаттығу** "Данаға бөкебайды дайындап берейік". Мақсат-міндеттері. Балаларды екі қарама-	**"Үйсіз қоян" қимылды ойын.** Мақсат-міндеттері. Дыбыстық белгіге реакция жылдамдығын арттыру, балаларды ереже бойынша ойнауға	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Қаладағы қыс". Мақсат-міндеттері. Қыс туралы көркем сөздер арқылы балалардың	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Қыс келді атты суретпен танысу". Мақсат-міндеттері. Балалардың қыс туралы ұғымдарын пысықтау, сөз тіркестері мен жай сөйлемдер арқылы құбылыстарын сипаттау тәртібіне үйрету. **Дамытушы жаттығу. "Қай мезгілде болады?"**

16.00-16.30	дейін екі қолымен сипайды) Ұйқы қашса қонжықтан, Көктем келді дерсің сен, (бетті иектен бастап, құлақтың төменгі ұшына қарай сипайды) Қызса қатты күн көзі, Қарлығаштар самғаса, (маңдайдың ортасынан құлақтың жоғарғы ұшына дейін екі қолымен сипайды) Ыстық аптап, құрғақшылық, Жаз келгенін білдірер, (бетті иектен бастап, құлақтың төменгі ұшына қарай сипайды) Шатырда жаңбыр ойнаса, Бірде қатты, бірде жай (маңдайдың ортасынан құлақтың жоғарғы ұшына дейін саусақ ұшымен ұрғылайды) Жер жапырақты жамылып, Күз келгенін білдірер. (бетті иектен бастап, құлақтың төменгі ұшына дейін саусақ ұшымен ұрғылайды) Боран борап, жел тұрса, Айналаны қар басса, Үйлер ақ көрпеге оранса, Келді дей бер қыс ортаға. (спираль тәрізді қимылдарды маңдай ортасынан құлақтың жоғарғы ұшына дейін орындайды) **Музыкадан ойын-**	қарсы затты ұзындығы және биіктігі бойынша тұстастырып, салыстыруды үйрету; заттардың биіктігінің немесе ұзындығының қасиеттеріне сүйеніп, белгілі түспен сәйкестендіруді, солдан оңға қарай тізуге жаттықтыру; заттардың ұзын не қысқа екенін айтқызып үйрету; зейінді, көзбен мөлшерлеу, есте сақтау, ойлау қабілетін дамыту. **"Аю қалай жүгіреді?" қимылды ойыны.** Педагог балаларды екі топқа бөліп, бір сызыққа тұрғызып, белгіленген межеге дейін сапта бірінің артынан бірі арақашықтықты сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру керектігін айтады. Педагог жүгіру кезінде "Аю қалай жүгіреді?" дегенде балалар аюдың кейпіне түсіп, маймаңдап жүгіре бастайды. Педагог балаларға қандай жүгіру түрі болмасын арақашықтықты сақтап, жүгіру керектігін түсіндіреді және қалай жүгіру керектігін тағы да естеріне салады. Екі топтағы балалардың қайсы ережеге сай және жылдам жүгірсе, сол топ жеңген болып есептеледі.	үйрету. Барысы: ойыншылар арасынан аңшы мен үйсіз қоян таңдалады. Қалған балалар қояндар болып, өздері үшін шеңбер жасайды (үйлері). "Үйсіз қоян" қашып кетеді, ал "аңшы" оны қуып жетеді. "Қоян" кез келген шеңберге жүгіру арқылы "аңшыдан" құтыла алады; онда шеңберге ағылған "қоян" тез арада қашып кетуі керек, өйткені қазір ол үйсіз қалады, ал "аңшы" оны ұстап алады. "Аңшы" қоянды ұстаған бойда өзі "қоянға", ал "қоян" "аңшыға" айналады. **Сурет салудан ойын-жаттығу.** "Шыршалар қар жамылды". Мақсат-міндеттері. Балаларға жасыл бор арқылы шырша бейнесін салып, қылқаламмен шырша үстінде жатқан ақ қарды салуды үйрету. Саусақ жаттығуы. "Ақшақарлар қалықтап".	сөздік қорын жетілдіру; құрдастарымен және ересектермен еркін қарым-қатынас барысында танымдық-зерттеушілік іс-әрекет дағдыларын және зейіні мен есте сақтауын, ойлауы мен қабылдау қабілетін дамыту. **«Ол не?» дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балалардың ойлау қабілеттерін, сұрақтарға жылдам, әрі толық жауап беру іскеліктерін жетілдіру. **"Түлкілер мен тауықтар" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Жылдам жүгіруді,ептілікті дамыту. Барысы. Бөлменің бір шетінде тауық қорасындағы тауықтар мен әтештер орналасқан. Қарсы бетте тауықтар бар. Тауықтар мен әтештер (үш-бес ойыншы) дәнді дақыл жеп жүргендей бөлме айналасында жүреді. Түлкі оларға жақындағанда әтештер: "Ку-ка-ре-ку!" деп айқайлайды. Бұл белгі бойынша барлығы тауық қорасына жүгіреді, олардың артынан түлкі асығады, ол	Мақсат-міндеттері. Шеңберге тұрғызып ойнату, мнемосызбаларды қолдану. **Драматизация.** "Үйшік" ертегісін фланелеграф театрын қолдану арқылы сахналау. **Вариативті компонент/Әлеумет** "Үй құрылысы" ойыны. Мақсат-міндеттері. Балаларды құрылысшы қызметінің ерекшеліктерімен таныстыру; құрылыс материалдарының қарапайым түрлері мен құрылысшыға қажетті құралдар туралы білімдерін кеңейту; үй құрылысын ойыншық құрылыс материалдарымен салуды үйрету.

	жаттығу "Қысты сағындық". Мақсат-міндеттері. Балалардың орыс халқының әуеніндегі әннің сипатын түсініп, ажырату қабілетін дамыту; әннің әуендік мазмұнын тыңдай отырып, эмоционалды қабылдай білуге үйрету; өзге ұлт әуенінің ырғақтық сипатын сезіне білу қабілетін дамыту; қыс туралы әнді айтуда дұрыс тыныс алу дағдысын дамыту; қыс мезгілінің ерекшелігін музыкадағы контрастық бөлімдер арқылы ажыратуды үйрету; музыкалық-дидактикалық ойындарда зейіні мен зеректігін қалыптастыру. Балаларды эстетикалық қарым-қатынас пен ізгілік ережелеріне тәрбиелеу; ұйымдастырылған іс-әрекеті бараысындағы белсенділіктері мен қызығушылықтарын арттыру. **"Қысқы сақырауқұлақтар" ойыны.** Мақсат-міндеттері. Кедергілерге соқтықпай, сақырауқұлақтарды теріп алуды үйрету.			ойыншылардың кез келгеніне қолын тигізуге тырысады. **Құрастырудан ойын-жаттығу** "Шана". Мақсат-міндеттері. Балаларды құрылыс материалдары кірпіш пен призмадан шананы жасауды үйрету; кірпіштерді бір бағытта көлденең тізіп, жатқызу қабілетін игеруге дағдыландыру. Құрылыс нәтижесімен ойнату.	
Балалармен жеке жұмыс **16.30-16.50**	**"Түлкі", "Маймыл" тақпақтарын жаттау.** Мақсат-міндеттері. Бала	**"Қыс" мезгілі тақырыбында сюжетті-суреттер қарастыру.**	**"Түлкі", "Маймыл" тақпақтарын жаттау.** Мақсат-міндеттері. Бала	**"Жаңылтпаштар".** Мақсат-міндеттері. Балаларды	**"Қыста" тақпағын жаттатқызу.** Мақсат-міндеттері. Бала тілін дамыту. Тақпақтар айтқызу.

	тілін дамыту. Тақпақтар жаттау. Төлеу Шахановтың тақпақтары. "Түлкі". Жем іздеп жүгіріп, Аңшыдан тығылып. Қақпанға жуымай Жүреді, қуын-ай! "Маймыл". Кәмпитті толтырып уысқа, Секірдің бұрыштан бұрышқа. Жолдасың таңырқап қарайды, Қызғаншақ болуың дұрыс па? **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)**	Мақсат-міндеттері. Бала тілін дамыту. "Қыс" мезгілі тақырыбында сюжетті-суреттер қарастыру. Балаларға сұрақтар қою. Сұрақтарға толық жауапты талап ету. **(сөйлеуді дамыту)**	тілін дамыту. Тақпақты қайталау. Төлеу Шахановтың тақпақтары. "Түлкі". Жем іздеп жүгіріп, Аңшыдан тығылып. Қақпанға жуымай Жүреді, қуын-ай! "Маймыл". Кәмпитті толтырып уысқа, Секірдің бұрыштан бұрышқа. Жолдасың таңырқап қарайды, Қызғаншақ болуың дұрыс па? **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)**	жаңылтпаштарды дұрыс және жылдам айтуға машықтандыру. Ойынның құрал-жабдықтары: жаңылтпаштар сюжеті бойынша суреттер. Ойын барысы: тәрбиеші балаларға жаңылтпаштарды айтады. Балалар оны дұрыс әрі жылдам қайталап айтуы керек. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)**	Оразбай Байбақов "Қыста". Ойшыл орман сілкінді, Жібергенде жел ырғап. Мұз астында бұлқынды, Күміс өзен сылдырлап. Ғайып болды түнгі ызғар, Ай да батты ақ маңдай. Күн көзінен жұлдыздар Балқып бара жатқандай. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)**
Серуенге дайындық 16.50-17.00	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен 17.00-18.00	**Кішкентай балаларды бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Балалардың жазда қалай киінетіндеріне назар аудару: жеңіл көйлектер, шолақ шалбар; бас киімдер: орамалдар, жеңіл қалпақтар (бастан күн өтпеу үшін), жазғы киімдер ашық түсті болуға тиіс екеніне көңіл аудару. Балалар арасында достық қарым-қатынасты қалыптастыру. Ізгілік және қамқорлық сезімін	**Ауладағы адамдардың еңбектерін бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Ересектердің еңбегіне қызығушылықты арттыру; байқағыштыққа, еңбекті қадірлеуге баулу. Бүгін біз сендермен ауладағы адамдардың жұмыстарын бақылаймыз. Жыл мезгілдеріне байланысты жұмыстар әртүрлі болып келеді. Жазда қоқыстарды	**Арнайы көліктерді бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Арнайы көліктер жайлы білімдерін кеңейту; сөздік қорын молайту. Педагог көшеде өтіп жатқан техниканы не үшін көлік деп атайтынын сұрайды. Балалар көліктерге тән ерекшеліктерді айтады, көліктердің түстерін, жеңіл көлік не жүк тасымалдайтын көлік екенін анықтап жатады.	**Көкшымшықты бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Құстарға қызығушылық тудыруды жалғастыру; көкшымшықтың тіршілік ету ортасымен, сыртқы түрінің ерекшеліктерімен таныстыру. Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары (ауланы қардан тазарту). **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Біз көңілді балалармыз", "Құстар**	**Суды бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Балалардың суды ұқыпты пайдалану туралы түсініктерін қалыптастыру. Судың қасиеттері туралы білімдерін нығайту, температурасы әртүрлі болатынын айту, суда кейбір заттар батып кетеді, басқалары судың бетіне шығады. Бақылау барысы: балалардың назарын судың қасиеттеріне аудару: сұйық, әртүрлі температурада болу мүмкіндігі (ыстық, суық). Су мөлдір, онда бәрі көрінеді. Ыстық күнде бассейнде су тез қызады. Тоғандағы, өзендегі, көлдегі су жазда қызады, адамдар шомылуға барады. Асфальтқа шашыраған судың қаншалықты тез кебетінін көрсету. Үлкен балалармен суға қандай заттар батып жатқанын, қайсы батпайтынын анықтау. Неліктен олар жүзіп немесе батып бара жатқанын анықтау.

	тәрбиелеу. Тақпақ. Е. Өтетілеуұлы "Іні". "Бір ісіме қапа ма?" - Деп қарайды апама Сипаттырып басынан Еркелейді атама. **"Жұппен жарыса жүгіру" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды белгі бойынша қол ұстасып, жұппен жарыса жүгіруге дағдыландыру; күнделікті белсенді қимыл-қозғалыс қызметінің қажеттілігін қалыптастыру. **Еңбек әрекеті:** ойыншықтарды жөндеу. Мақсат-міндеттері. Ойыншықтарды жөндеуді өз ықыласымен орындауға, басталған істі соңына дейін жеткізуге дағдыландыру. **"Себетке допты лақтыр" ойын жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды доппен ойындарға тарту; дәлдікке, мергендікке, шапшаңдыққа, зеректікке баулу. Педагог балаларды екі топқа бөледі. Екі топтың ортасында себет тұрады. Балалар допты жерге лақтырғанда секіртіп себетке түсіру керек.	жинайды, ауланы сыпырады, гүлдерді суарады, шөп жұлады. Біз көмекші баламыз, Төзімді, ұқыпты боламыз. Шеберлікке жету үшін Көп еңбек саламыз. **"Орамал" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды шапшаңдыққа баулу, ойынға қызығушылықтарын арттыру. Балалар шеңбер құрып отырады, ал шеңбер бойымен бір бала жүгіреді, оның қолында орамалы болуы тиіс. Шеңбер бойында отырған баланың бірінің орамалды артына тастап кетуге тиісті. Бала артына бұрылып қарап, орамалды алып, орамал тастаған баланы қуып жетіп орамалды лақтырып тигізуі керек. Егер тигізе алмаса, ойынды өзі жалғастырады. Орамал тастаған ойыншы қуып келе жатқан баланың орынына отыруы керек. Қуғыншы бала орамал тастаушыға орамалды тигізсе, онда ойынды орамал тастаушы бала өзі жалғастырады. **"Салыстырулар" дидактикалық ойыны. (сөйлеуді дамыту)**	**Ересектермен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары:** бақша қайшысымен ағаштар мен бұталардың сынған, құрғақ бұтақтарын қию, оларды тазалау. Мақсат-міндеттері. Бақша қайшысын қолдануды үйрету, онымен сынған бұтақтарды ғана қию керектігі туралы түсініктерін дамыту. **Қимыл-қозғалыс ойыны. "Тым-тырақай" ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларға ойын шартына сай ойнауды үйрету; шапшаңдыққа, зеректікке, кеңістікті бағдарлау, жылдам жүгіре білу қабілеттерін дамыту. Балалар шеңбер құрайды. Бір немесе бірнеше бала шеңбер ортасында белгілі санамақтан кейін ұстап алушылардың рөлін атқаратын болады. Ал, кәнеки, балалар, "Бір, екі, үш!" деп санандар! "Бір, екі, үш! Ал, тараңдар!" Бұл сөздерден кейін балалар жан-жаққа бытырай қашады. Оларды ортада тұрған бала ұстап алу керек. Екі-үш бала ұсталған соң,	**мен мысық".** Мақсат-міндеттері. Физикалық белсенділікті арттыру; педагогтің белгісі бойынша тез әрекет ету. **"Қағып алмай өт" (кегли) ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттері. Балалардың кегли арасымен баяу және епті өтуге дағдыландыру; көз мөлшерін, тепе-теңдікті, вестибуляр аппаратын дамыту. Құралдар: кеглилер. Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қимыл-қозғалыстарды дамыту. Мақсат-міндеттері. 2-3 м қашықтыққа алдыға қарай екі аяқпен секіруге жаттықтыру.	**Еңбек әрекеті:** құрап қалған шөптерді жинау (тәрбиешінің көмегімен). Мақсат-міндеттері. Балаларды қарапайым еңбек дағдыларына баулу. Құралдары: қолғаптар, қаптар. Педагог балалардың шөптерге аллергиясын ескеру тиіс. **"Толқиды теңіз" қимылды ойыны. (дене шынықтыру, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Балаларды шыдамдылыққа тәрбиелеу. Балалар ойын алаңында айналып жүріп: Толқиды теңіз бір, Толқиды теңіз екі, Толқиды теңіз үш, Толқиды теңіз төрт. Тәрбиеші белгісі бойынша: "Толқын мұз бол!"- дегенде балалар қозғалмай қалу керек. **"Әткеншек" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Балаларды шеңберге тұрып, бойымен жүруге және жүгіруге бейімдеу; вестибуляр аппатарын дамыту;ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ақырын-ақырын итеріп, Әткеншекті қозғалтамыз. Жылдам-жылдам жүгіріп, Шеңберді айналдырамыз. Д. Ахметова. Педагог барлық балалардың бірыңғай қимылдауын қадағалап жүру керек. Шеңбер бойымен жүргізу үшін, балаларды бір жаққа бұрып, беттерін шеңбер ортасына қарату керек. Балалардың ойынды меңгерудегі басты міндеті - аса жылдам жүгірмеу. Әрбір бала қимылдау кезінде шеңбердің бір жақ бойымен жүріп, бүкіл шеңбердің жылжып жатқанын бақылайды. **Балалардың еркін ойыны.** Балаларға өз бетінше ойын тақырыбын таңдауды үйрету.

	Себетке көп доп лақтырған балалар тобы жеңіске жетеді. Құралдары: спорттық құралдарды жинауға арналған себет, балаларға доптар.	Мақсат-міндеттері. Балалардың ойлау қабілеттерін дамыту. Педагогтің ұсынылған заттарды салыстыра білу, заттар туралы әңгімелерді құрастыра білу. **Еңбек әрекеті:** ауладағы ағаштан түскен құрғақ бұтақтарды жинау. Мақсат-міндеттері. Балаларды бірлесе жұмыс істеуге баулу. **Балалардың еркін ойыны.**	тәрбиеші "Бір, екі, үш!" деп санағанша, балалар жылдам шеңбер құрып тұрады. Ойын қайта басталады. **"Аралар мен аюлар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Ауыспалы қадамдармен гимнастикалық сатымен өрмелеуге жаттықтыру; допты лақтыру мен қағып алуға жаттықтыру. **Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен ойындар:** секіру жаттығулары. Мақсат-міндеттері. Секірмежіпті артқа және алға айналдыра секіру біліктерін бекіту.		
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес) 18.00-18.30	Кеңес. "Қыс мезгілінде бала иммунитетін көтеру жолдары".	Жаднама. "Баламен бірге қысқы серуенді пайдалы өткізу".	Ата-аналарға кеңес. "Ойын әрекеттері арқылы балаларды әлеуметтендіру".	"Баланың қоғаммен өзара әрекеттесуі" тақырыбында әңгімелесу.	Ата-аналардың педагогикалық мәдениетін арттыру.

Циклограмманы тексерген әдіскер: А.Абдиева

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	«Айару» бөбекжай- балабақшасы				
Топ/сынып	**Ортаңғы топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	Еркетай				
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	Мамаева Дурия				
Тақырыбы	Тәуелсіз Қазақстаным				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**04.12-8.12.2023ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	04.12.23	05.12.23	06.12.23	07.12.23	08.12.23
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау08.00-8.20	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру08.00-8.20	Ата-аналар арналған кеңес: "Баланы дұрыс сөйлеуге қалай үйретуге болады".				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды	**«Кеглиді көзде»№8**	**«Гулдерді күтеміз»№7**	**«Қысқы тіршілік»№19**	**«Бөлігін сал «№7 Мақсаты;Балалард**	

ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)8.20-8.40	**Мақсаты;Балалар ды мергендікке,ептілікке ,белгілі бір бағытты көздей білуге үйрету. Шарты;Балалар екі қатарға бөлініп турады ,тізілген кеглиларлың қолдарындағы допен көздеп құлату керек.Әрбір бала өзінің неше кегіли құлатқанын есінде пақтап отырады.Допты оң қолымен,сол қолымен де домалатуға болады.**	**Мақсаты;балалардың табиғатты рухани бағалау мәдиенетін гулдердің дурыс кутіп-баптау яғни сурау қопсыту дағдыларын қалыптастыру Гулдер сұлулық белгісін екенін,оларды кутіп-баптау қамқорлыққа алу керектігін тусіндіреді Ойын шарты;гулдерді екіге бөлу дала гулдерінің газонның қасына іліп ал бөлме гулдерін үйрету қасында қою суреттер бойынша әнгімелету.**	**Мақсаты;қыстап қалатын құстардың жеке атауын ататып,оларды ажыратып білуге үйрету сөздік қорын дамыту . Көрнекілік;қысқы орман көрінісін,құстар сурет Ойын шарты;балалар жалпы құстардың ішінен қыстап қалатын ұустарды аттарын жекек-жеке атап айтқыз олардв тауып орман ағаштарына орналастырады .**	**ың ойлау қабілетін дамыту Заттың жетіспейтін бөлігін тауып орнына сала білуге үйрету Керек қуралдар;қағаз ,қарандаштар Ойын шарты;Ойынды балалармен ойнаудан бұрын бір маңызды бөлшексіз зат салу (атап айтқанда) ауыссыз бет шатырсыз үй дөңгелексіз көлік және т.б.**	
	(Қояндар мен	**(Таңғы жаттығу**	**(Өз үйіңді тап)**	**(Таңғажайып**	(Не қайда өседі)

	№қасқыр)№7 Мақсат-Балаларды алғырлыққа ,қырағырлыққа ,татулыққа тәрбиелеу Ептілік қасиеттерін арттыру.Денсаулық тарын шынықтыру .Шарты бір бала қасқыр болады ,ал қалған балалар қояндар болады Қояндар өз үйлерінде тығылып жатады ,ал қасқыр өзінің апанында жатады .Тәрбиеғші секеңдеді қояндар,Жугіріңде р жортыңдар деген , қояндар үйлеріне шығып секеңдеп ойнайды **Көркем сөз**. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	**Бірінің артынан бірі сапқа) тұру.Шеңбер бойымен денені тік ұстап ,адамдап жүру .Қол буйірде ,аяқтың сыртымен жүру аяқтың ішімен жүру .Шеңбер бойымен жай жүру.Шеңбер бойымен тұру. (дене шынықтыру, сөйлеуді дамыту)** **"Орманшы" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың кейбір ағаштар мен бұталардың (діңі, жапырақтары, жемістері мен тұқымдары) пайда болуы туралы білімдерін бекіту. Барысы: педагог бір	**Мақсаты;түстерді ажыратуға жаттықтыру :қабылдауын дамыту ойының ережесін сақтауға үйрету .Қажеті қуралдар ;түрлі түсті дөңгелектер Ойын барысы ;Балаларға турлі түсті дөңгелектер таратып ,тустерін атау Белгілі бойынша балалар дөңгелектерін түсі бойынша үлкен шеңберге жасап өз үйлерін жылдам тауып туру .** **Үстел үсті ойыны: "Жұп суреттер".** Мақсат-міндеттер: балаларды суретте бейнеленген заттарды салыстыру, ұқсастықтарды табу	**алақан)**. **Мақсаты;қиялын, бейнелеу ойлауын бейнелеуін шеберлігін көркемдік шеберлігін дамыту, Жабдық ;стандарт негізінде жасалынған сызбаларды үлгілер ашық алақан бейнесі қағаз парағы қарандаш өшіргіш түрлі түсті қарандаштар бояулар мен щеткалар,** **"Пойыз келе жатыр" саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығу мәтінінің ырғағына сай орындауға	**Мақсаты;Балалардың өсімдіктер жөніндегі білімдерін бекіту,заттар арасындағы кеңістік байланыстырады анықтау даңғдысын дамыту ,өсу орнын қарай өсімдіктерді топтастыру.Балалардвңөз бетінше ойлау қабілетін және белсенділігін дамыту. (танымдық дағдылар)** **дидактикалық ойыны** Мақсат-міндеттер: геометриялық денелер мен фигуралар туралы білімдерін бекіту; айналадағы заттардың геометриялық пішінін ажырата білу дағдыларын дамыту. Тәрбиеші геометриялық пішінді немесе геометриялық денені балаларға көрсетеді, ал балалар оның қоршаған ортадағы қандай затқа ұқсайтындығын табады немесе естеріне түсіреді. Тәрбиешінің үстелінің үстінде геометриялық пішіндерді немесе заттар мен суреттер жатыр. Бала

	Пирамидаларды құру жаттығулары. Пирамиданы құрайтын сақиналардың саны 8-10 дана. Мақсат-міндеттер: қолдың ұсақ моторикасын, көлемін, түсін ажырату қабілеттерін дамыту. **(танымдық дағдылар)**	баланы "орманшы" етіп таңдайды, қалған балалар орманшының көмекшілері болады. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)**	және бірдей суреттерді таңдау әрекетін қалыптастыру, назар аудару, зейін қою, сөйлеуді дамыту, ойын ережелерін дұрыс орындауға үйрету. Тәрбиеші балаларға суреттер таратады. Балалар бірдей суреттерді тауып, атауларын атайды. Қай бала дұрыс айтады, сол балаға арнайы фишкалар беріледі. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)**	дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Пойыз келе жатыр: Тоқ-тақ-тоқ, Тоқ-тақ-тоқ. (Саусақтарды үстел бетінде ырғақтарға сай кезегімен, күйсандықтың пернесін басқандай тықылдату) Жылдам келе жатыр: Тоқ-тақ-тоқ, тоқ-тоқ. (Саусақтарды үстел бетінде ырғақтарға сай кезегімен, күйсандықтың пернесін басқандай тықылдату) Барлық бала күтіп қалды: Алақан, алақан! (Алақандарды жайып, өзара уқалау) Қуанышпен қарсы	суретті не затты таңдай отырып, оның қандай пішінге ұқсайтындығын айтады. Өзінің жауабын түсіндіреді. **(математика негіздері, сөйлеуді дамыту)**

				алады: - Алақай! Алақай! (Алақандармен шапалақтау) **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**	
Таңертеңгі жаттығу8.40-9.00	**««Лентамен әуенмен »№9** **1. Аяқтарды иық мөлмерінде.Денені тік ұстап .лентаны төменде Басты оңға бұрып ,иықті иыққа тусіру және иекпен доға жасап басты ақырын көтеру және төмен түсіріп көтеру әр қимылдар «т-с-с-с»деп айту сол жақ иыққа да осылай жасалады .** **2. Аяқтары алшақ қойылған ,оң қолдағы ленталар жоғарыға сол жақтағыны төменгі сермеп отырып ауыстыру 5 рет қайталау.** **3. Аяқтары иық мөлшерінде ленталар жанда тік тұрып аяқты иық денгейінде сәд алшақ ұстайды ,алаққаның сырт жағымен белден ұстап денемен жартылай шеібер жасайды 5 рет қайталау.** **4. Аяқтарын алшақ қою ленталарды екі жақта қолдарын төменде «Ал»»қой»дегенде тез алып өою керек.** **5. Аяқтарын алшақ қою ленталары жанды 8 рет маршпен жүру.**				
Таңғы ас9.00-9.30	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: үстелді жабдықтау, тамақ қабылдау және гигиеналық процедураларды жүргізу кезінде өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын бекіту. Көркем сөз Жуын тамақ алдында, Жуын тамақ соңында, Жуын ұйықтар кезіңде, Жуын тұрған мезгілде. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық9.30-9.55	**"Қуырмаш"сауса ққа арналған жаттығу.№** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығу мәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру; қолдың ұсақ моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Қуыр-қуыр қуырмаш, Балаларға бидай шаш. Бас бармақ, Балан үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек. Сен тұр – қошақанға бар! Сен тұр – құлыншаққа бар!	**Музыкалық аспаптардың көмегімен ойналатын көңілді ойын.** Мақсат-міндеттер: көңілді күй орнату, аспаптардың түрі және дыбыстарын ажырата білуге үйрету. **"Шапалақты тыңда"** топтық ойыны. Мақсат-міндеттер: шеңбер бойымен жүруді үйрету, мәтіндегі сөздерге сәйкес қимылдарды жасау. Балалар шеңбермен жүреді. Жүргізуші алақанын соққанда балалар бір аяқпен, екі рет шапалақтағанда қолдарын екі жаққа созып, үш рет	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Қол алысып, қәне, біз, Достасайық бәріміз. Айтарым бар сендерге, Тез тұрыңдар шеңберге. Қандай жақсы бір тұру, Достарменен бір жүру! Қандай жақсы дос болу!	**"Қар үйіндісінің артында не жасырылған?" дидактикалық ойыны. №** Мақсат-міндеттер: көрнекі зейінді дамыту; тақырып бойынша сөздікті белсендіру. Барысы: қатырма қағаздан (картон) қар үйіндісі кесіліп алынады. Педагог артына заттың сұлбасының бейнесін жасырады (шаналар, ұлпа қарлар, күн, ағаш, бас киім, қолғап, шаңғы, коньки), балаларға қардың артынан заттың бір бөлігін көрсетеді, олар қандай зат екенін болжайды. **(танымдық дағдылар, қоршаған ортамен танысу,**	**"Сөздер тізбегі" ойыны.№** Мақсат-міндеттер: балаларды белгілі топтама немесе ортақ тақырыпқа байланысты сөздерді тізбекке салып, арасында қайталамай, айтып ойнауға машықтандыру; сөздік қорын байыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалар шеңберге тұрады. Педагог белгілі тақырыпты ұсынады, балалар бір-бірінен соң кезекпен осы тақырыпқа (топтамаға) жататын сөздерді айтып жатады. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**

	Сен тұр – лаққа бар! Сен тұр – бұзауқанға бар! Сен тұр – ботаңа бар! Ал сен алаңдамай, Қазан түбін жалап, үйде жат! **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	шапалақтағанда жүруін жалғастырады. - Балалар, қанша дыбыс естідіңдер? **(музыка)**	**(сөйлеуді дамыту)**	**сөйлеуді дамыту)**	
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет9.55-10.35	**Дене шынықтыру** "Тәуелсіз елім" Мақсат-міндеттер. Балаларды сап түзеп бірінің артынан бірі арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіруге үйрету; сапқа өз еріктерімен тұру қабілетін жетілдіру; гимнастикалық	**Дене шынықтыру** "Жайна елім менің!" Мақсат-міндеттер. Балаларда сап түзеп бірінің артынан бірі арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру жаттығуын орындау; жүгіру кезінде балалардың бір-біріне соғылып қалмауы үшін арақашықтық сақтап жүгіруге жаттықтыру	**Музыка** "Тәуелсіз елім" Мақсат-міндеттер. Балалардың ән арқылы туған жерге деген елжандылық сезімін қалыптастыру; әнді тыңдау кезінде эмоционалды қабылдай білуге үйрету; ұжымда және дербес ән айту қабілетін жетілдіру;	**Дене шынықтыру** "Мен - чемпион". Мақсат-міндеттер. Балаларда бір-бірінен 1,5–2 метр арақашықтықта отырып, аяқты алшақ ұстаған қалпында допты домалату, қақпадан асыра лақтыру, допты екі қолымен көкірек тұсынан кері, екі қолмен жоғары,	**Қазақ тілі** «Үйдің көркі не?». Жиһаздар. Мақсат-міндеттер. Қазақстан, оның астанасы - Астана қаласы жайында қазақ тіліндегі мәтінді тыңдауды үйрету, жиһаздардың атауларын атап, не үшін қажет екенін түсінуді үйрету, сұрақтарға дұрыс жауап беру немесе сөйлеудің дұрыс үлгілерін қайталау арқылы диалогқа түсу қабілеттерін дамыту.

	орындықтың үстімен жүруге үйрету.	және бір бағытта жүгіріп келе жатып, келесі бағытқа белгі бойынша тез ауысу дағдыларын жетілдіру.	музыкадағы ырғақты сезіне білу қабілетін дамыту; ән айтуда дем алу және дем шығару дағдысына жаттықтыру; музыка әуенімен бірге би қимылдарын еркін орындауға үйрету; музыкалық ойындарда сезімталдығы пен зейінін дамыту.	бастан асыра, жоғарыға, еденге (жерге) қарай төмен лақтыру, допты қағып алу машықтарын дамыту.	
	Балаларға тамақ ішер алдында қолды жуу, тамақтану кезінде дұрыс отыруларын қадағалау, ескерту жасау; орындыққа сүйенбей, шынтақты дұрыс қойып отыруларын қатаң қадағалау; тамақ ішер алдында балалардың бір-біріне астың дәмді болуын тілеп; тамақтан соң алғыс айту. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуенге дайындық10.35-10.55	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен10.55-12.00	**Аспанды бақылау№1 Мақсаты;табиғаттың әдемілігін сезініп ,(аспан)сөзімін таныстыру табиғатқа деген сүйіспеншілікке**	**Желді бақылау№3 Жұмбақ; Қанаты жоқ-ұшады Аяғы жоқ-қашады әЖел» Тақпақ; Жел тынымсыз гуілдеп Болып кетті тым бұзық**	**Қардың жауғанын бақылау№13. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Мағы жоқ-қашады усымдық құбылыс - қардың жаууы туралы	**Қардың тереңдігін бақылау№9. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Жұмбақ. Көктен түсіп көбейді, Ұқсайды өзі шекерге, Бірақ ешкім жемейді,	**Терезедегі қырауды бақылау№17. (қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** Жұмбақ. Өнері жоқ, қолы жоқ, Сурет салуды біледі. (терезедегі қырау). Ырым. Егер терезелердің екі

	тәрбиелеу,тілдерін дамыту.Тәрбиеші балалардың назарын аспанға аударады .Аспанның түсі ашық,көгілдір екендігін,онда ақ бұлттар,қалқиды Олардың пішіндерін әр турлі болады,бұлттарды жел қозғайды . Қимыл-қозғалыс ойындары: "Қар ұлпалары мен жел", "Ақшақарды тап". (дене шынықтыру) Мақсат-міндеттері. Педагогтің белгісі бойынша шеңбер бойымен жүруге үйрету, әртүрлі бағытта қозғалу.	**Шуылдайды тал,терең Жапырағын жұлғызып. Қимыл-қозғалыс ойындары: "Жағалаудан жағалауға". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Шашырап, жан-жаққа жүгіру, секіру техникаларын дамыту. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері: "Туға дейін секіру, "Қақпада". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Алға жылжыта отырып, екі аяқпен секіруге, жорғалауға жаттығу.	білімдерін бекіту. **Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары:** ауладағы қарды белгілі бір жерге күрекпен салу; кіреберіске апаратын жолды тазарту. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттері. Жұмысқа жауапкершілікпен қарауды қалыптастыру; ұжымдық тапсырмаларды орындауға үйрету. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Аяз ата", "Қар айналады". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Өзіне тән қимыл-қозғалыстарды жасай білуге баулу; өз	Жерде жатыр бекерге. Ол не? (Қар). Бақылау: балалардың көңілін ауланың қай жерлерінде қалың қар жатқанына аудару, қардың қаншалықты терең екенін білуді ұсыну. Балаларға метрді көрсету және қардың әр жердегі қалыңдығын өлшеу; қалың қарды күрекпен қазып, қардың қалыңдығына назар аудару. **Қимылды ойын. «Ақшақарды ізде». (дене шынықтыру)** Ептілікті, шапшандықты дамытатын, кеңістікті бағдарлауды қажет ететін, қимыл түрлерін өзгертіп отыратын ойындарға қызықтыру. **Еңбек:** гүлзарды	әйнегі де буланса, аяз күшейе түседі. Бақылау: шыныдағы өрнектердің пайда болуы туралы түсінік беру. Жылы, сулы булар салқын терезелер шынысына буланып бір-бірімен біріктіріледі, мұзды кристалға айналады да керемет гүлдері бар мұзды бау-бақша пайда болады. Табиғаттың қысқы құбылыстарын байқауға және құбылыстарды атауға әрі қарай үйрету. **Қимылды ойын: «Қасқұлақ» (Волк) (қазақ халқының ойыны). (дене шынықтыру)** «Қасқұлақтан» тығылып алаңда бағдарлай білуді бекіту. Ойын ережесін сақтау («қасқұлақ» сөзді атаса сол адам өз орнында қалу керек), «күзетші» тобынан «қасқұлақты» қуу міндетті. Ойынды өзінің және басқа ойыншының әрекетімен келістіре білуін дамыту. **Еңбек:** мұз жолын жасау. Тәрбиешімен бірге жауапкершілікпен жолға су

	Өзіндік еркін ойын әрекеттері: "Шанамен жарыс". (дене шынықтыру) Мақсат-міндеттері. Аяғымен итере отырып, қар үйіндісіне белгі бойынша шанамен жылжу.		әрекеттерін ойынға қатысушылардың әрекеттерімен байланыстыруды үйретуді жалғастыру. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері: "Нысанаға тигіз". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Дәлдікті дамыту, нысанаға затты дәлдеп лақтыруға үйрету.	жинастыруды ұйымдастыру. (еңбек дағдылары) Қарды тоқтату жөніндегі пікірді қалыптастыру (қарды тоқтатады, жел соққанда), қардан кедергілер жасау, тәрбиешіге көмектесу. Тапсырманы орындау, бірлесіп атқарудың кішігірім тәсілдерін қалыптастыру. **Өз бетімен ойындар:** өз құрдастарымен 2-3 рөлден тұратын ойын ойнағанда бірлесуге талаптандыру, рөлді бөлу, ойын тәртібін орындау, жалпы ойын шартына сәйкес әрекет ету. **(дене шынықтыру)**	құйып мұз айдынын жасауға үйрету. Еңбек етуге тәрбиелеу. (еңбек дағдылары) **Өз бетімен ойындар:** ойында өз әрекетін жолдастарының әрекетімен келістіре білуге ынталандыру.
Серуеннен оралу12.00-	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуға, өз киімін өздігінен шешуге, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-**				

12.20	**гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Түскі ас12.20-13.00	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: үстелді жабдықтау, тамақ қабылдау және гигиеналық процедураларды жүргізу кезінде өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын бекіту. Көркем сөз Жуын тамақ алдында, Жуын тамақ соңында, Жуын ұйықтар кезіңде, Жуын тұрған мезгілде. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Күндізгі ұйқы13.00-15.10	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай жасау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары.15.10-15.30	**Төсекте жатып жасайтын жаттығулар№1** Көзімізді ашайық Аунап, қунап алайық , Ұйқымызды ашайық "Самал жел" - іште жатып, қолдары дене бойында. Бастарын сәл көтеріп, жел соққанын келістіру: "Ф-ф-ф". "Желдің желпуі" - іште жатып, қолдары дене бойында, қолдарын екі жаққа созу. "Жел бұлттарды айдайды" - тізені құшақтап жату. Аяқты құшақтап денемен адына-артына тербелу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дене шынықтыру)**				
Бесін ас15.30-16.00	Түскі асқа көңілдерін аудару, тамақтану мәдениетін қалыптастыруға жеке жұмыстар жүргізу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу**	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Домбыра"	**Математика негіздерінен ойын-жаттығу**	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу**	**Мүсіндеуден ойын-жаттығу** "Тостаған". Мақсат-міндеттер. Балаларда

ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	"Тәуелсіздік алған күн" Мақсат-міндеттер. Балаларды еліміздің тәуелсіздігі туралы өлеңмен таныстыра отырып, жатқа айтуға үйрету; тәуелсіздік мерекесінің бүкілхалықтық екенін ұғындыру. **Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Біздің астанамыз — Астана қаласы. Дауыссыз [С] дыбысы". Мақсат-міндеттер. Балаларда, еліміздің бас қаласы туралы баяндау барысында, дауыссыз [с]	Мақсат-міндеттер. Балаларды алдын-ала қиылған домбыра сұлбасын мақтаға оралған, бояуға малынған таяқша арқылы жеткіліксіз элементтермен безендіріп толтыруға үйрету. **"Ою саламыз" саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығу мәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Зергер бала боламыз, (Екі алақанда ашу) Оюды саламыз: Бұлақ, (Қолдарды жұдырыққа жинап, ішке қарай бұрау)	"Құлыншақтың астанаға барар жолы". Мақсат-міндеттер. Балаларды екі қарама-қарсы затты ұзындығы бойынша тұстастырып, салыстыруға үйрету; белгілі бір мерзім өлшеміне сәйкестеп, заттардың ұзындығын салыстыруға жаттықтыру; заттардың ұзын не қысқа екенін айтқызып үйрету; қолдың ұсақ моторикасын, түйсігін, көзбен мөлшерлеу, есте сақтау, ойлау қабілетін дамыту. **Вариативті компонент/Шығармашылық** "Шыршаны безендірейік"	"Аквариумдағы алтын балық". Мақсат-міндеттер. Балықтар туралы көркем сөздер арқылы балалардың тілін жетілдіру; қарапайым дербес тәжірибе іс-әрекеттерін ұйымдастыру арқылы балалардың түсініктерін және зейіні мен есте сақтауын, ойлауы мен қабылдау қабілетін дамыту. **"Таныс пішіндер доминосы".** Мақсат-міндеттер: геометриялық пішіндер жайлы білімдерін бекіту; көп заттың ішінен біреуін таңдауға жаттықтыру. Құрал-жабдықтары: пішіндер бейнеленген	ыдыс-аяқтың бір түрі тостаған туралы ұғымдар қалыптастыру, тостағанның табаны, айналасы, шеттері сияқты бөліктерден тұратыны жайында түсінік беру. **"Қапшықта не бар?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың сипап-сезу қабілеттерін дамыту, сөйлеуді дамыту, балалардың сөздік қорын байыту. Құрал-жабдықтар: ойыншықтар. Тәрбиеші балалардың кез келгенінен көздерін жұмуды немесе жабуды сұрайды және қапшыққа балаларға таныс ойыншық немесе зат салады. Ойыншылар тәрбиешінің не салғанын көреді, бірақ үндемеуі керек. Олар көзі жұмулы досына жасырынған затты сипаттап берулері тиіс. Бала қолын қапшыққа салып, ойыншықты сипап, оны табуы қажет. Егер ойыншық дұрыс аталса, бала оны өзіне алады, егер жоқ болса, оны қалдырады. Басқа балалар

	дыбысын буын, сөздер құрамында айту тәртібімен таныстыру, астананың көрікті жерлері жөнінде мәліметтер беру.	Дөңгелек, (Шеңбер салу) Ирек, (Толқындар жасау) Қанат, (Қос қолмен бұлғау) Гүлдер, (Алақандарды жайып, тігінен көрсету) Көбелек. (Қос қолды айқастырып, бұлғау) Д. Ахметова. **(сөйлеуді дамыту)**	ұжымдық жұмыс. Мақсат-міндеттер. Балалардың Жаңа жыл алдында шыршаны безендіру ерекшеліктері туралы білімдерін кеңейту; жапсыру әрекетінде балалардың шығармашылықтары мен икемділіктерін қалыптастыру; қағаздан шарлар мен тамшыларды жапсырып, шыршаны безендіре білуге үйрету; қысқы дәстүрлі мереке туралы түсінік беру.	суреттер. Барысы: балаларға суреттерді таратып беру. Жүргізуші бірінші суретті үстелдің ортасына қояды, қалған балалар суретке сәйкес өзінің суретін қояды, суретте бейнеленген пішінді атайды. Ойын осылай жалғаса береді. **(математика негіздері)**	кезекпен ойнайды. **(сөйлеуді дамыту)**
Балалармен жеке жұмыс16.30-16.50	**"Не өзгерді?" дамытушы ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларда кеңістіктікті бағдарлауды дамыту , есте	**Көркем әдебиет шығармаларын оқу.** Мақсат-міндеттер: балаларда мәтіннің сөздері мен дыбыстық тіркестерін қайталауға деген ұмтылыстарын	**"Пішіні бойынша таңда" (топпен жұмыс)** Мақсат-міндеттер: балалардың геометриялық пішіндер туралы білімдерін бекіту,	**"Лото-жануарлар" үстел ойыны.** Мақсат-міндеттер. Үй жануарлары мен жабайы жануарларды топтастыруға және жалпы атауларын атауға үйрету.	**"Ненің төлі?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды жан-жануарлардың төлдерін атауға дағдыландыру, білімдерін тиянақтау; есте сақтау, қабылдау, ойлау, сөйлеу қабілеттерін дамыту.

	сақтауды, қиялды дамыту. Құрал-жабдықтар: "Үй жануарлары" ойыншықтар жиынтығы. Ойын барысы. Мұғалім ойыншықтарды үстелге қояды, балаларға оларға қарауға ұсынады. Балалар олардың орналасуын есте сақтайды. Тәрбиеші балалардан көздерін жұмуларын сұрайды. Сол кезде тәрбиеші бір ойыншықты алып, жасырып қояды. Балалардан көздерін ашуды сұрап, не өзгергенін сұрайды. Балалар	қалыптастыру. Балаларда көркем әдебиетке қызығушылықтарын ояту. **(көркем әдебиет)**	заттардың пішінін дұрыс атау. **(математика негіздері, қазақ тілі, сөйлеуді дамыту)**	Зейінді, байқауды дамыту. Балалар берілген суреттерді топтастырады: үй жануарлары мен жабайы жануарлардың суреттері бойынша. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**	Құралдары: жан-жануарлардың және төлдерінің суреттері. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**

	жауап береді. Ойын осылай жалғаса береді. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**				
Серуенге дайындық16.50-17.00	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен17.00-18.00	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**				
	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
	Гигиеналық дағдылар Мақсат-міндеттер: үстелді жабдықтау, тамақ қабылдау және гигиеналық процедураларды жүргізу кезінде өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын бекіту. Көркем сөз Жуын тамақ алдында, Жуын тамақ соңында, Жуын ұйықтар кезіңде, Жуын тұрған мезгілде. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	"Бала өміріндегі дәрумендердің маңызы" тақырыбында кеңес.	Ата-аналарға арналған кеңес: "Балабақшадағы сияқты күн тәртібін үй жағдайында	Ата-аналар арналған кеңес: "Баланы дұрыс сөйлеуге қалай үйретуге болады".	Сұрақ-жауап: "Балада салауатты өмір салтын ұстануға бағытталған, отбасы дәстүрлері".	Айына бір рет "Отбасы күнін" өткізу.

		ұйымдастыру".			

Циклограмманы тексерген әдіскер: А.Абдиева

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	«Айару» бөбекжай-балабақшасы				
Топ/сынып	**Ортаңғы топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	Еркетай				
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	Мамаева Дурия				
Тақырыбы	Туған өлкем				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**11.12-15.12.2023ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	11.12.2023ж.	12.12.2023ж.	13.12.2023ж.	14.12.2023ж.	15.12.2023ж.
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау.				

8.00-8.20	**(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру 8.00-8.20	Баланың отбасындағы тәртібі, оның әдеттері, балабақшадағы достарымен қарым-қатынасы, тамақтану және ұйықтау әдебі жайлы әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер) 8.20-8.40	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Төсек жапқыштарын өздігінен кигізу және шешуге, ересектерге барлық мүмкін болатын көмектерді көрсетуге, көмектесуге деген ұмтылысты және басқалардың жұмысына деген құрметпен қарауды үйрету. **(еңбек дағдылары)**	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Өз орындарында оқулықтар мен ойыншықтарды өз бетімен, әдемі және ұқыпты етіп орналастыру, шкафтардағы тәртіпті сақтау. **(еңбек дағдылары)**	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Үстел үстіне ыдыс-аяқтарды, нан салатын ыдысты, шыны аяқтарды, шұңғыл табақты, майлық салатын ыдыстарды, тамақ ішу жабдықтарын: қасық, шанышқы, пышақты қойып шығу. **(еңбек дағдылары)**	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Ойыншықтар мен көмекші құралдарды өз бетінше және эстетикалық түрде орналастыру, шкафтарда тәртіпті сақтау, шаңды сүрту. **(еңбек дағдылары)**	
	"Біздің Елбасымыз" тақырыбында суреттерді көру. "Мемлекеттік рәміздер".	**"Телефон" саусаққа арналған жаттығу.№16** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығу	**Заттарды сипаттау.№3** "Кел, санайық санамақ" Бір, екі, үш, Бір, екі, үш,	**"Желбірейік туымыздай!"** - Балалар, орнымыздан тұрып, жалаушаларымызды қолымызға алып,	

	Мақсат-міндеттер. Еліміздің рәміздері олардың ерекшеліктері туралы әңгімелесу. **(сөйлеуді дамыту)**	мәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Қуыр-қуыр қуырмаш, Балаларға бидай шаш. Бас бармақ, Балан үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек. Сен тұр – қошақанға бар! Сен тұр – құлыншаққа бар! Сен тұр – лаққа бар! Сен тұр – бұзауқанға бар! Сен тұр – ботаңа бар! Ал сен алаңдамай, Қазан түбін жалап, үйде жат. **(сөйлеуді дамыту)**	Ал, кәнеки, үш. Төрт, бес, алты, жеті, Төрт, бес, алты, жеті, Мынау - ауыл шеті. Сегіз, тоғыз, он, Сегіз, тоғыз, он, Ал, кәнеки, қон. Асықпа да саспа, Бірден қайта баста. **(сөйлеуді дамыту)**	сергіп алайық. Желбірейік туымыздай! (қолдарын жоғары көтеріп, жалаушаларды желбіретеді), Тәуелсіздік теңіміз (қолдарын алға созып, жалаушаларын желбіретеді). Татулығы желбіреген (қолдарын жанына жіберіп, жалаушаларын желбіретеді), Егеменді еліміз (жалаушаларын төменнен жоғары қарай желбіретіп көтеру). **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**	

Таңертеңгі жаттығу **8.40-9.00**	**Жалпы дамыту жаттығулары (доппен).** 1. Бастапқы қалып аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 1.1. Балалар доптарын жоғары көтеріп, екі қолды қайшылайды. 1.2. Бастапқы қалып (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 2.1. Қолдарын иыққа көтеріп, доптарын қояды. 2.2. Бастапқы қалып (жаттығу 4 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып жерде отырады, аяқ алшақ, доп ұстаған қолдары екі жанында. 3.1. Аяқтарын жинап, доп ұстаған қолдарымен құшақтайды. 3.2. Бастапқы қалып (жаттығу 3 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып аяқ бірге, дене бос, қол төменде. 4.1. Доптарын көкірек тұсында ұстап, бір орында тұрып секіру. 4.2. Бастапқы қалып (жаттығу 3 рет қайталанады). **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, дене шынықтыру)**				
Таңғы ас **9.00-9.30**	Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. Асты-шашпай төкпей іш, Сораптамай аппен іш. Келген асты алдына Тауысып іш қалдырма. Тәрбиеші балалардың үстел үстінде дұрыс отыруларын қадағалайды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз, сөйлеуді дамыту)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық **9.30-9.55**	**"Елтаңбасы елімнің" дидактикалық ойыны.**	**"Біздің ел" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер:	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларға эмоционалды	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларға эмоционалды	

	Мақсат-міндеттер: еліміздің елтаңбасын ажыратуға үйрету. Педагог: - Балалар, қазір біз "Елтаңбасы елімнің" дидактикалық ойынын ойнаймыз. Ойынның шартын тыңдаңдар. Тақтадан көптеген белгілер көрсетіледі. Сендер еліміздің елтаңбасын көрген кезде "Қазақстан" деп айтасыңдар. Еліміздің елтаңбасы қанша рет қайталанса, сендер сонша рет "Қазақстан" деп айтасыңдар. Педагог балалармен бірге ойынды қадағалап отырады, соңында жақсы ойнаған балаларға бәйтерек	балалардың біздің Отанымыз, астанасы туралы білімдерін кеңейту. Барысы: педагог суреттерді көрсетеді және балаларға сұрақтар қояды. Балалардан сұрақтарға толық жауапты талап етеді. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)**	жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Достарымның барлығын, Сыйлап, жақсы көремін. Алақаным арқылы Жылуымды беремін. **(сөйлеуді дамыту)**	жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Армысыз, қайрымды Аспан ата! Армысыз, мейрімді Жер - Ана! Армысыз, шұғылалы Алтын - Күн! Қуан, шаттан алақай! **(сөйлеуді дамыту)**	

	бейнеленген таңбалауыштар үлестіріледі. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)**				
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет 9.55-10.35	**Дене шынықтыру** "Жаңа жыл, жаңа нұр!" Мақсат-міндеттер. Балаларды сап түзеп бірінің артынан бірі арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүруге жаттықтыру; сапқа өз еріктерімен тұру қабілетін жетілдіру; гимнастикалық орындықтың үстімен жүру дағдысын қалыптастыру; 3 м қашықтықта алға жылжи отырып, екі аяқтап секіруге үйрету.	**Дене шынықтыру** "Қош келдің, Жаңа жыл!" Мақсат-міндеттер. Балаларда белгі беруі бойынша аяқтың ұшымен және өкшемен жүру, жай қалыпқа түсіп, тез ойнаған музыка әуенімен жүгіру; гимнастикалық орындықтың үстімен жүру; 3 м қашықтықта алға жылжи отырып, екі аяқтап секіру техникасын дамыту.	**Музыка** "Жаңа жыл - жаңа нұр". Мақсат-міндеттер. Балалардың шырша және Аяз ата туралы әндерге қызығушылығы мен ықыласын ояту; әнді көтеріңкі көңіл-күйде, эмоционалды қабылдай білуге үйрету; музыкалық жетекшімен ілесе ән айту қабілетін жетілдіру; әндегі ырғақтың сипатын сезіне білу қабілетін дамыту; ән айтуда дұрыс тыныс алу дағдысына үйрету;	**Дене шынықтыру** "Жаңа жыл құтты болсын!" Мақсат-міндеттер. Балаларда сап түзеп бірінің артынан бірі арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру іскерліктерін дамыту; жүгіру кезінде балалар бір-біріне соғылып қалмауы үшін арақашықтық сақтап жүгіруге және бір бағытта жүгіріп келе жатып, келесі бағытқа белгі бойынша тез ауысу дағдыларына жаттықтыру.	

			музыка әуенімен бірге би қимылдарын орындауда ептілікке, дәлдікке үйрету; музыкадағы контрастық бөлімдерді ажырата білуге үйрету; жаңа жыл туралы ұғым беру. "Қанша Аяз ата?" дидактикалық ойыны.	**Қазақ тілі** "Шыршаның бастан кешкендері" Мақсат-міндеттер. Ересек адамның көмегімен шағын өлеңді жаттауды, жаттау барысында өлеңнің мазмұнына өз қарым-қатынасын жеткізе білуді үйрету; қазақ тілінде қыс мезгілі туралы, қысқы мерекелер туралы білімдерін кеңейту. Қысқы іс-шаралар тек қыс мезгіліне тән деген түсініктерін бекіту. Көркемсөз үлгілері арқылы балалардың сөйлеуін жандандыру. Сұрақтарға дұрыс жауап беру керектігін үйретуді жалғастыру.	

				Суреттерге немесе жиі қайталанатын сөздерге сүйеніп, қазақ тіліндегі ақпаратты есту арқылы қабылдай алу қабілеттерін дамыту; сөйлеуін, кеңістіктік ойлау негіздерін дамыту. Есту зейінін және музыкаға эмоционалды қарым-қатынасын, эмоционалды жауап беруге баулу. Өзгелерге деген қайырымдылық пен жанашырлық сезімдеріне, табиғатқа сүйіспеншілікке тәрбиелеу.	
Серуенге дайындық 10.35-10.55	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен 10.55-12.00	**Әуе көліктерін бақылау. (қоршаған**	**Құстарды бақылау. (қоршаған ортамен**	**Қардағы құстардың іздерін бақылау.**	**Қарғаны бақылау. (қоршаған ортамен**	

	ортамен танысу, сөйлеуді дамыту) Мақсат-міндеттер: әуе көлігі, оның қолданылуы және мақсаты туралы білімдерін кеңейту. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (қар жауғаннан кейін жолды тазарту.) **(еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: бірлесіп жұмыс істеу қабілетін бекіту, жұмыстың нәтижесіне қуану. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Бұғының үлкен үйі бар". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: қозғалысты мәтінмен байланыстыру қабілетін бекіту.	**танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: құс әлемі туралы білімдерін бекіту; сипаттама бойынша құстарды тану іскерліктерін жетілдіру. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (қардан құрылыстар жасау). Мақсат-міндеттер: педагогке қардан құрылыс жасауға көмектесуге үйрету; достық қарым-қатынасты дамыту. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Екі аяз. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: мәтінге сәйкес қимыл-қозғалыс	**(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: қыстайтын құстар туралы білімдерін кеңейту, қай құстың ізі екенін ажырату; байқағыштық пен зейінділікке тәрбиелеу. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (қардан төбешік жасау). Мақсат-міндеттер: еңбекке деген сүйіспеншілік пен достық қарым-қатынасты тәрбиелеу. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Қарға - торғай".** Мақсат-міндеттер: мұқият тыңдап,	**танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: қарғамен таныстыруды жалғастыру; оның тіршілік ету ортасы, сыртқы түрі, қоректенуі, көбеюі туралы білімдерін тереңдету; құстарға деген ізгілік сезімдерін, оларға қамқорлық жасауға ұмтылуды тәрбиелеу. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (учаскедегі жолдарды қар мен қоқыстардан тазарту). Мақсат-міндеттер: еңбексүйгіштікке, көпшілдікке тәрбиелеу, бірлесіп жұмыс істеуге	

	Өзіндік еркін ойын әрекеттері: сызықтар арасында жүру (10-15 см). **(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: физикалық белсенділікті дамыту және жетілдіру.	жасай білуге баулу. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту:** жылан секілді қозғалу. Мақсат-міндеттер: балаларды бірінің соңынан бірі тұрып "жылан" секілді қозғалуға үйрету.	бұйрық бойынша әрекеттерді орындау; достық қарым-қатынасты дамыту. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері:** бір кесек қармен нысанаға тигіз. Мақсат-міндеттер: лақтыру күшін дамыту.	үйрету. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Қарғалар". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: екі аяғымен секіруді, әртүрлі бағытта жүгіруді, мәтінді анық және дұрыс айтуды үйрету. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: "жылан" секілді жүгіру іскерліктерін жетілдіру; қатарға қойылған заттарды айнала жүгіруге машықтандыру.	
Серуеннен оралу 12.00-12.20	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуға, өз киімін өздігінен шешуге, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Түскі ас 12.20-13.00	Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу.				

	Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. Асты-шашпай төкпей іш, Сораптамай аппен іш. Келген асты алдына Тауысып іш қалдырма. Тәрбиеші балалардың үстел үстінде дұрыс отыруларын қадағалайды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз, сөйлеуді дамыту)**				
Күндізгі ұйқы 13.00-15.10	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай жасау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары 15.10-15.30	Төсектегі жаттығулар. Ұйқыдан тұрғанда , бірден төсектен тұруға болмайды. Біртіндеп тұру қажет. 1. Балалар төсекте, арқаға жатып, қолын жанына созу, демдерін еркін шығару. 2. Балалар төсекте, арқаға жатып қолды екі жаққа созу, жұдырықтарын жұму, қолдарын алға созып айқастыру, демалу. 3. Балалар төсекте, арқаға жатып қолдарын бастарына қойып кезекпен сол аяқтарын, он аяқтарын көтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру. 4. Балалар төсекте, арқаға жатып, қолдарын жанында ұстап, аяқтарын көтеріп велосипед тебу. Төсектен тұрғызу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, дене шынықтыру)**				
Бесін ас 15.30-16.00	Алдына қойған асқа назар аударту; дастархан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және	**Математика негіздерінен ойын-жаттығу** "Орман шыршасы". Мақсат-міндеттер. Балаларда "биік",	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Аяз өрнектері". Мақсат-міндеттер. Қыс құбылыстары	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Аяз ата туралы тақпақ жаттау". Мақсат-міндеттер.	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Қардың қасиеті". Мақсат-міндеттер. Балалардың қыс	

тағы басқа әрекеттер) 16.00-16.30	"аласа" ұғымдары туралы түсінік қалыптастыру; заттардың биіктігі мен ұзындығы секілді қасиеттері туралы түсінік аясын кеңейту; жабайы аңдардың қысқы тіршілігін пысықтау, адамдардың жаңа жылды қарсы алу әдебімен таныстыру. Үстел басындағы дамыту жаттығуы. "Биік шыршаны табайық". **Пантомима ойыны."Қонжықтар".** Мақсат-міндеттер: пантомима дағдыларын дамыту. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)**	туралы көркем сөздер мен жұмбақтар арқылы балалардың сөздік қорын молайту; ой белсенділігін, бақылау, талдау, тұжырымдар жасау дағдыларын және зейіні мен есте сақтауын, ойлауы мен қабылдау қабілетін дамыту. **Дамытушы жаттығу. "Бауырсақтың жолы".** Барысы: әр баланың алдына, үстелдің басына "Бауырсақтың жолы" атты карточкалар, табақшаларда түсті боршалар үлестіріледі. Қағаз бетіннің бір бұрышында	Балаларды Жаңа жыл туралы тақпақпен таныстыру; көркем сөзді мәнерлеп оқу үлігімен таныстыру. **Музыкадан ойын-жаттығу** "Жасыл шырша жанында". Мақсат-міндеттер. Балалардың шырша туралы әнді тыңдау кезінде зейінін және Аяз ата туралы әнді айтуда есте сақтау қабілетін дамыту; әннің сөздік мағынасын түсіне білуге үйрету; музыкалық жетекшімен және топпен ілесе ән айту қабілетін жетілдіру; топпен ән айту кезінде ырғақты сезіне білу қабілетін дамыту; би	мезгілде табиғатты бақылау дағдыларын дамыту; қардың қасиетімен таныстыра отырып, қардың қасиеттері туралы білімдерін қалыптастыру; қардың қасиеттерін атай білуге үйрету. Дидактикалық ойын: "Бұл не?". **Сурет салудан ойын-жаттығу** "Шырша бұтасында ілінген шар". Мақсат-міндеттер. Балаларды алдын-ала сызбалы түрде салынған шырша (инелерсіз) бұтағының және дөңгелектің (шырша шары) сұлбасы үстінен фломастермен басып, суретті жасыл инелер	

	Вариативті компонент/Әлеумет "Ойыншықтар" дүкені. Мақсат-міндеттер. Балаларды сатушы қызметінің ерекшеліктерімен таныстыру; ойыншық дүкені туралы білімдерін кеңейту; дүкендегі ойыншықтардың атауларын жатқа білуге үйрету; дүкендегі сыпайылық ережелері туралы түсінік беру. "Ойыншықтар" қимылды жаттығуы.	Бауырсақ бейнесі, екінші бұрышта үй бейнесі бар тапсырма, Бауырсақтың жолында сол және оң жақта ертегі кейіпкерлері орналасқан. - Балалар, алдарында Бауырсақтың жолы жатыр. Жол ата мен әженің үйінен басталып, аңдардың жанынан өтеді. Қолдарыңа боршаларды алып, Бауырсақтың жолын бір аңнан екінші аңға жүргізіп, төмен қарай жіберіңдер. Балалар қарындашпен үйден Бауырсаққа дейін сызықты үзбей жүргізіп отырады. **(қоршаған ортамен танысу)**	қимылдарын орындаудаептілікке, дәлдікке үйрету. Балаларды мәдени қарым-қатынас пен адамгершілік ережелеріне тәрбиелеу; оқу қызметіне белсенділіктері мен қызығушылықтарын арттыру. "Тәтті бал" тілге арналған жаттығу.	мен қызыл шар элементтерімен толықтыруға үйрету. Саусақ жаттығуы. "Шырша ойыншықтары". **Құрастырудан ойын-жаттығу** "Шырша ойыншықтары". Мақсат-міндеттер. Балаларды қағазды бүктемелеу қасиетімен таныстыру, шаршы пішінді қағаз бетінің бұрыштары ұштарын ортаға қарай кезекпен бүктемелеп, дөңгелекке ұқсас жаңа пішінді, шырша ойыншығын құрастыруға үйрету. Құрылыс нәтижесімен ойнату.	

Балалармен жеке жұмыс **16.30-16.50**	**Жаттамақ жаттығуы.** Мерекеге шығады, Бүкіл халық, біліп қой. Отандастар ұғады, Тәуелсіздік – ұлық той! **(сөйлеуді дамыту)**	**"Шалқан" ертегісін драматизациялау.** Мақсат-міндеттер: балалардың театрландырылған шараларға деген қызығушылығын ояту. Балаларға арналған міндет: кейіпкерлердің эмоциясын жеткізе отырып, балаларды саусақпен қимылдауға үйрету. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	**"Түлкілер мен тауықтар" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттер: жылдам жүгіруді, ептілікті дамыту. Барысы: бөлменің бір шетінде тауық қорасындағы тауықтар мен әтештер орналасқан. Қарсы бетте тауықтар бар. Тауықтар мен әтештер (үш-бес ойыншы) дәнді дақыл жеп жүргендей бөлме айналасында жүреді. Түлкі оларға жақындағанда әтештер: "Ку-ка-ре-ку!" деп айқайлайды. Бұл белгі бойынша барлығы тауық қорасына жүгіреді, олардың артынан түлкі асығады, ол ойыншылардың кез	**"Кім тез жүгіреді?" қимылды ойыны.** Педагог балаларды екі топқа бөліп, бір сызыққа тұрғызып, белгіленген межеге дейін бастарын төмен түсірмей, аяқтарына шалынбай, аяқ-қол қимылын сәйкестендіріп, еркін жүгіру керектігін айтады. Педагог жүгірудің бір бағытта ғана болатынын балаларға түсіндіреді және қалай жүгіру керектігін тағы да естеріне салады. Екі топтағы балалардың қайсысы ережеге сай және тез жүгіреді, сол топ жеңген болып есептеледі. **(дене шынықтыру)**	

			келгеніне қолын тигізуге тырысады. **(дене шынықтыру)**		
Серуенге дайындық 16.50-17.00	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен 17.00-18.00	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес) 18.00-18.30	"Туған жерім тамаша" тақырыбына көрме ұйымдастыру.	Психолог кеңесі. Мысалы "Ойыншықты дұрыс таңдау" туралы болуы мүмкін. Кейбір ойыншықтардың сырты көз тартатындай болғанымен баланың денсаулығына тигізетін зияны жайында балаға түсіндіру, ұғындыру.	Ата-аналарға балалардың жетістігі жайлы айту.	"Тәуелсіздік - тірегім" тақырыбында газет көрмесі.	

Циклограмманы тексерген әдіскер: А.Абдиева

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	«Айару» бөбекжай- балабақшасы				
Топ/сынып	**Ортаңғы топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	Еркетай				
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	Мамаева Дурия				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**18.12-22.12.2023ж.**				
Тақырыбы	**Тәуелсіздік тұғырым**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	18.12.23	19.12.23.	20.12.23	21.12.23.	22.12.23.
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау8.00-8.20	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру8.00-.8.20.	Жаңа жыл мерекесіне байланысты болатын ертеңгілік, мерекелік кештер туралы ата-аналарға ақпарат беру.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)8.202.-8.40	**(Түлкі мен балапандар).№3** Ойын мақсаты шапшаңдық пен мұқиаттылыққа тәрбиелеу .Ойын шарты ;Бұл ойынға балалар 7-8ден бөлініп ойнайды .Топ ішінде бір баланы түлкі етіп сайлап ,қалған балаларды балапандар деп әрқайсысына бетперде кигізіп а ойын айналады .Ойында балапандар түлкі кейіпкерлеріне ұсталып қалмау үшін ,тәрбиеші көмегімен белігі бойынша ойынды бастап аяқтауы тиіс.	**(Түлкі мен балапандар).№3 Ойын мақсаты шапшаңдық пен мұқиаттылыққа тәрбиелеу .Ойын шарты ;Бұл ойынға балалар 7-8ден бөлініп ойнайды .Топ ішінде бір баланы түлкі етіп сайлап ,қалған балаларды балапандар деп әрқайсысына бетперде кигізіп а ойын айналады .Ойында балапандар түлкі кейіпкерлеріне ұсталып қалмау үшін ,тәрбиеші көмегімен белігі бойынша**	**(Түлкі мен балапандар).№3 Ойын мақсаты шапшаңдық пен мұқиаттылыққа тәрбиелеу .Ойын шарты ;Бұл ойынға балалар 7-8ден бөлініп ойнайды .Топ ішінде бір баланы түлкі етіп сайлап ,қалған балаларды балапандар деп әрқайсысына бетперде кигізіп а ойын айналады .Ойында балапандар түлкі кейіпкерлеріне ұсталып қалмау үшін ,тәрбиеші көмегімен белігі бойынша**	**(Түлкі мен балапандар).№3 Ойын мақсаты шапшаңдық пен мұқиаттылыққа тәрбиелеу .Ойын шарты ;Бұл ойынға балалар 7-8ден бөлініп ойнайды .Топ ішінде бір баланы түлкі етіп сайлап ,қалған балаларды балапандар деп әрқайсысына бетперде кигізіп а ойын айналады .Ойында балапандар түлкі кейіпкерлеріне ұсталып қалмау үшін ,тәрбиеші көмегімен белігі бойынша**	**(Түлкі мен балапандар).№3 Ойын мақсаты шапшаңдық пен мұқиаттылыққа тәрбиелеу .Ойын шарты ;Бұл ойынға балалар 7-8ден бөлініп ойнайды .Топ ішінде бір баланы түлкі етіп сайлап ,қалған балаларды балапандар деп әрқайсысына бетперде кигізіп а ойын айналады .Ойында балапандар түлкі кейіпкерлеріне ұсталып қалмау үшін ,тәрбиеші көмегімен белігі бойынша**

		ойынды бастап аяқтауы тиіс	**ойынды бастап аяқтауы тиіс**	**ойынды бастап аяқтауы тиіс**	**ойынды бастап аяқтауы тиіс**

	"Ретімен орналастыр" үстел үсті ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың жыл мезгілдері туралы білімдерін бекіту. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** **"Топ-топ басайық" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды мәтінде айтылған сөздерге сәйкес қимылдарды орындауға үйрету . Топ, топ, топ, топ басайық, (Шеңберге тұру) Жалаудан күн жасайық. (Қолдарын көтеру) Жаса, жаса, алтын күн! (Бір орында аяқты нық басып жүру) Жаса, жаса, алтын күн! Біраз уақыттан кейін тәрбиеші: "Тоқта!». Балалар баяулап, тоқтайды. Ойын қайталанады. **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**	**Суреттерге қарау.** Мақсат-міндеттер. "Жаңа жыл" тақырыбында суреттерді көру. **(сөйлеуді дамыту)** **"Түстерін тап" үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттер: түстер туралы білімді бекіту, зейінді дамыту. Үстелге түрлі түсті қарындаш суреттері бар карточкалардың жартысын (немесе, керісінше, суреттердің жартысын) жоғары қаратып қою. Баладан, мысалы, қызыл түске сәйкес барлық қызыл түсті суреттерді таңдауды сұраңыз. Содан кейін көк, сары және т.б. Балалар алдымен екі түсті суреттерді, содан кейін үш түсті суреттерді таңдап, тапсырманы қиындатуға болады. **(сөйлеуді дамыту)**	**"Лото "Жануарлар"" үстел ойыны.** Мақсат-міндеттер: үй жануарлары мен жабайы жануарларды топтастыруға және жалпы атауларын атауға үйрету; зейінді, байқауды дамыту. Балалар берілген суреттерді топтастырады: үй жануарлары мен жабайы жануарлардың суреттері бойынша. **(танымдық дағдылар, қоршаған ортамен танысу)** **"Қонжық орманда жүреді" қимыл жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды жаттығу сөздерін айта жүріп, мәтінге сай қимыл-қозғалыстарды жасауға дағдыландыру; артикуляцияны, сөйлеу, ойлау, елестету қабілеттерін дамыту. Қонжық орманда жүреді, (Екі аяқ иық енінде, қол белде) Маймаңдайды, теңселеді. (Маймаңдау, қонжық жүрісіне еліктеу) Маймаңдайды, теңселеді, Тәтті жидекті тереді. (Отыру, саусақтармен еденді соққылау) Ағаштарға жорғалайды, (Екі қол кеуде алдында бүгулі; қолдарды көтеріп-түсіру, аяқтарды, түзе бүгіп, кезек көтеріп-түсіру) - Бал бересің бе? - сұрайды. (Екі алақанды қосып, үйкелеу) - Бал бересің бе? - сұрайды. Жерге түсіп, маймаңдайды	**"Үздіксіз изде" (іздеу).** Мақсат-міндеттер. Зейінді дамыту. 10-15 секунд бойы балаға айналасынан түсі (өлшемі, пішіні, материалы және т.с.с.) бірдей мейлінше көп зат табуды ұсыну. **(танымдық дағдылар)** **Үстел үсті ойыны: "Суретті құрастыр".** Мақсат-міндеттер: бөлшектерден тұтас бір бөлікті құрастыруды үйрету, балалардың қабылдауын және байқағыштығын дамыту. **(сөйлеуді дамыту)**	**"Сыпайы сөздер" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларда өзін-өзі ұстау мәдениетін, сыпайылықты, әрқайсысына деген құрмет сезімін, досқа, бір-біріне көмектесуге деген ұмтылысқа тәрбиелеу. Барысы: педагог балаларға әртүрлі сюжеттер бейнеленген суреттерді көрсетеді және сұрақтар қояды. Балалар сұрақтарға толық жауап береді. **(сөйлеуді дамыту)** **"Зат неге ұқсайды?" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалар бөлме ішіндегі заттардың қандай пішінге ұқсайтынын ажыратып айта білуге үйрету. Құралдары: геометриялық пішіндерге ұқсайтын заттардың сурет-карточкалары. **(математика негіздері)**

Таңертеңгі жаттығу8.40-9.00	**«Таяқшамен ,әуенмен»№7** **1. Аяқтары алшақ қойылған ,таяқшаны екі шетінен ұстап, жоғарыға,оңға солға қарай созылып керілу әр керілген сайын «м-я –у» деп айту \6 рет қайталау.** **2. Аяқтарды алшақ қойылған, таяқша төменде қолдарымен ұстау.Таяқшаны жоғарыға көтеріп созу ,кілем қағу созу қимылын жасау «тутук-тук»-деп айту \6рет қайталау.** **3. Аяқты алшақ қоямыз,таяқша төменде қолдарымен ұстап оңға солға бурылу \6рет қайталау.** **4. Аяқтары алшақ қойылған ,таяұшаны кеудені тусына .Бугілген оң аяқты көтеру тізені таяқшаға тигізу Арқаны тузу қстау сол жақпен дәл солай қайталау \6 рет .**				
Таңғы ас9.00-9.30	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: тамақтану кезінде балаларға ескерту: ұқыпты ішу, тамақпен ойнамау, тамақ ішкен кезде сөйлеспеу. Көркем сөз Үсті-басым ұқыпты, Таза жүрем әрдайым. Жолатпаймын кірді мен, Тазалықты таңдаймын! **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық9.30-9.55	"Жаңа жыл" мерекесіне арналған тақпақтар жаттау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	Аяз ата туралы тақпақ жаттау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	Қыс мезгілінің ерекшеліктері туралы әңгімелесу. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)**	Шырша туралы тақпақтар жаттау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	Жасыл шыршаны бақылау. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)**
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет9.55-10.35	**Дене шынықтыру** "Жаңа доп". Мақсат-міндеттер. Балаларды сап түзеп бірінің артынан бірі шеңбер бойымен арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіруге жаттықтыру; сапқа өз еріктерімен тұру қабілетін жетілдіру; бөрененің үстімен тез адымдап жүруге үйрету.	**Дене шынықтыру** "Допты дәлдеп лақтыр". Мақсат-міндеттер. Балаларда бір-бірінен 1,5–2 метр арақашықтықта отырып, аяқты алшақ ұстаған қалпында допты домалату, допты екі қолымен көкірек тұсынан кері, екі қолмен жоғары, бастан асыра, жоғарыға, еденге қарай төмен лақтыру, допты қағып алу машықтарын қалыптастыру; көлденең нысанаға, алысқа, тура нысанға лақтыруға үйрету.	**Музыка** "Шырша түбіндегі сыйлық". Мақсат-міндеттер. Балалардың шырша туралы әнге қызығушылығын арттыру; әннің сөздік мазмұнын дұрыс түсіне білуге үйрету; музыка жетекшісімен және топпен ілесе ән айту қабілетін жетілдіру; әндегі ырғақты сезіне білу қабілетін дамыту.	**Дене шынықтыру** "Тез адымдап жүреміз". Мақсат-міндеттер. Балаларда бір-бірінен 1,5–2 метр арақашықтықта отырып, аяқты алшақ ұстаған қалпында допты домалату, допты екі қолымен көкірек тұсынан кері, екі қолмен жоғары, бастан асыра, жоғарыға, еденге қарай төмен лақтыру, допты қағып алу машықтарын дамыту; көлденең нысанаға, алысқа, тура нысанға лақтыру іскерліктерін жетілдіру.	**Қазақ тілі** «Дана көшеге шығу үшін не киеді?». Киімдер. Мақсат-міндеттер. Ересек адамның көмегімен шағын өлеңді жаттау, жаттау барысында өлеңнің мазмұнына өз қарым-қатынасын жеткізе білуді үйрету; ойын жағдаятына және жыл мезгіліне байланысты киім атауларын дұрыс айтуды (атауды) үйрету; жаттап алған ойыншық атауларын бекіту. Ойын жағдаятына сәйкес сөз және сөз тіркестерін дұрыс қолдана білу дағдыларын дамыту. Диалогтық сөйлеу негіздерін, есту және көру арқылы қабылдауын, зейінін,

					ойлау қабілетін, эмоцияналдық қабылдауын дамыту. Қысқы мерекелерге деген жағымды қарым-қатынасын дамытып, достыққа тәрбиелеу.
	Балаларға тамақ ішер алдында қолды жуу, тамақтану кезінде дұрыс отыруларын қадағалау, ескерту жасау; орындыққа сүйенбей, шынтақты дұрыс қойып отыруларын қатаң қадағалау; тамақ ішер алдында балалардың бір-біріне астың дәмді болуын тілеп; тамақтан соң алғыс айту. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуенге дайындық10.35-10.55	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен10.55-12.00	**Қарды бақылау№6** **Мақсаты;Судың әр турлі қасиетімен таныстыру, табиғатта болатын өзгешіліктерді бақылай білуге уйрет, табиғатты аялауға тәрбиелеу,сөздің өорларын дамыту.** **Тәрбиеші балалардың назарына жердегі Жумбақ;Отқа жанбас суға батпас** **Болжам;егер қыста қар аз және кун суық болса,жаз құрғақ және ыстық юолады** **Қозғалмалы ойын;Тулк імен қасқыр.** **Мақсаты;епттілікке,шапшаңдыққа үйрету.** **Қимыл қозғалыс ойыны;Қоян мен аңшы** **Еңбек; есік алдын сыпырушы ағайға көмек көрсетуге мұз жолдың үстіне.** **Қимылды ойын. «Ақшақарды изде». (дене шынықтыру)** Ептілікті, шапшандықты дамытатын, кеңістікті бағдарлауды қажет ететін,	**Ағаштар мен бұтақтарды бақылау.№9** **Болжам; қыста қар қалың болса жазда егістік көп болады** **Мақал мәтел;Аяз мықты болса,мұрның қызарады** **Тақпақ;»Қарағайэ»** **Көкке бойын созады** **Көпке қолын созады** **Кең қушағын ашады,** **Кқлеғкесін тосады,** **Көп қарағай қарағай** **Мейірбанды анадай..** **Қимылды ойындар: «Бірінші бол». (дене шынықтыру)** Белгі бойынша іс-әрекет жасай білуін бекіту (шананы айналу және өз орнына тұру), қосымша жаттығуларды орындау (шанаға отыру, 5 рет отырып-тұру және т.б) жылдам және еппен іс-әрекет жасау. **Еңбек:** мұзды жол әзірлеу. Қарды өздігінен күрекпен белгілі орынға алып бару, оны ныгыздауға үйрету; ұжымдық еңбекке қатынасуға үйрету, өз әрекеттері мен құрбыларының әрекеттерін келістіре еңбектену. **(еңбек іс-әрекеті)**	**Терезедегі қырауды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, №16сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Жұмбақ. Өнері жоқ, қолы жоқ, Сурет салуды біледі. (терезедегі қырау). Ырым. Егер терезелердің екі әйнегі де буланса, аяз күшейе түседі. Бақылау: шыныдағы өрнектердің пайда болуы туралы түсінік беру. Жылы, сулы булар салқын терезелер шынысына буланып бір-бірімен біріктіріледі, мұзды кристалға айналады да керемет гүлдері бар мұзды бау-бақша пайда болады. Табиғаттың қысқы құбылыстарын байқауға және құбылыстарды атауға әрі қарай үйрету. **Қимылды ойын: «Қасқұлақ» (Волк) (қазақ халқының ойыны). (дене шынықтыру)** «Қасқұлақтан» тығылып алаңда бағдарлай білуді бекіту. Ойын ережесін сақтау («қасқұлақ» сөзді атаса сол адам өз орнында қалу керек), «күзетші» тобынан	**Бұрқасынды бақылау. №17(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақал. Бұрқасын мен қарлы боран ақпанға келіп қонды. Ырым. Қыста бұрқасын көп болса, жазда жауын-шашын болады. Бақылау: бұрқасын туралы түсініктерін қалыптастыру. Қатты жел, бұрқасын болған кезде аязды ауа соғады да, жүру қиындайды, бұлт күнді жауып, әрбір жерде қарлы бұрқасын соғады. Егер қар үрлеп құйындатса – бұл табиғат құбылысы бұрқасын деп аталады. **Қимылды ойын. «Әткеншек». (дене шынықтыру)** Берілген қарқында қолдарынан ұстап шеңбер бойынша жүре білуін бекіту (жылдам, баяу, басқа бағытта және т.б.). Жинақылық пен ұқыптылыққа тәрбиелеу. **Еңбек:** балаларды бала-бақша ауласындағы жолдарды сыпыруға және тазалауға	**Қар жауғаннан кейінгі №11ағаштардың жайы қандай? (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақал-мәтел. Желтоқсанда қыс ақ мамық төсейді. Ал аяз өзен арқылы көпірлер тұрғызады. Бақылау: қар жауғаннан кейін ағаштың қалпы қандай әдемі екеніне балалардың көңілін аударту. Кішкентай ағаштар үшкір дөңгелек тебетейге оранды, кейбір ағаштың бұтақтары бұғының мүйізі сияқты, кейбіреуі тоқыма жіп сияқты, мақталы шар сияқты. Балаларды ағашты күтуге үйрету. Қар басқан ағаш бұтақтары майысып тұрады, ол қалың қарды ақырындап түсіру керек екенін түсіндіру. Ағаштар жапырақтарын неге түсіретінін түсіндіру. Балаларды табиғатты сүюге үйрету. Олардың өз сөзінен алған әсерлерін айтуға үйрету. **Қимылды ойын «Аю апанында». (дене шынықтыру)**

	қимыл түрлерін өзгертіп отыратын ойындарға қызықтыру. **Еңбек:** гүлзарды жинастыруды ұйымдастыру. **(еңбек іс-әрекеті)** Қарды тоқтату жөніндегі пікірді қалыптастыру (қарды тоқтатады, жел соққанда), қардан кедергілер жасау, тәрбиешіге көмектесу. Тапсырманы орындау, бірлесіп атқарудың кішігірім тәсілдерін қалыптастыру. **Өз бетімен ойындар:** өз құрдастарымен 2-3 рөлден тұратын ойын ойнағанда бірлесуге талаптандыру, рөлді бөлу, ойын тәртібін орындау, жалпы ойын шартына сәйкес әрекет ету.	**Өз бетімен ойындар:** балаларға ойын тақырыбы мен мазмұнын түрлендіру; өз пікірін айту дағдыларын жетілдіру, өз құрбыларының пікірлерімен келісу, олардың рөлдер, ойыншықтар мен міндеттерін бөлісуге сыпайы түрде айтуын жетілдіру.	«қасқұлақты» қуу міндетті. Ойынды өзінің және басқа ойыншының әрекетімен келістіре білуін дамыту. **Еңбек:** мұз жолын жасау. Тәрбиешімен бірге жауапкершілікпен жолға су құйып мұз айдынын жасауға үйрету. Еңбек етуге тәрбиелеу. **(еңбек іс-әрекеті)** **Өз бетімен ойындар:** ойында өз әрекетін жолдастарының әрекетімен келістіре білуге ынталандыру.	үйрету. Еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **(еңбек іс-әрекеті)** **Өз бетімен ойындар:** Ойын тақырыбын бір-бірімен ақылдасып таңдап алуға,ойыншықтармен бөлісіп тату-тәтті ойнауға тәрбиелеу.	Балаларды әртүрлі бағытта жүгіруге, жылдам қозғалысқа үйрету. **Еңбек:** бұтақтарды қардан сілкіп тазарту. Балаларға ағаштарды ажыратуды үйрету. Олардың эстетикалық танымын байыту. **Өз бетімен ойындар:** өз бетінше ойнау дағдыларын дамыту.
Серуеннен оралу: 12,00-12,20	Балалардың бас киімін, шалбарын, түймелері ағытылған жейдесін, бәтеңкесін белгілі ретпен шешуі; жүйелі шешінуге дағдыландыру; киімдерін шкаф сөрелеріне орналастыру; қолдарын жуу; көбік пайда болғанша қолдарын көбітіп, жақсылап шаю, беттерін жуу, беттерін және қолдарын сүлгімен құрғату. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Түскі ас: 12,20-12,30	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: тамақтану кезінде балаларға ескерту: ұқыпты ішу, тамақпен ойнамау, тамақ ішкен кезде сөйлеспеу. Көркем сөз Үсті-басым ұқыпты, Таза жүрем әрдайым. Жолатпаймын кірді мен, Тазалықты таңдаймын! **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Күндізгі ұйқы:13,00-15,10	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай жасау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары 15,10-15,30	Қайық жаттығуы; (ішпен жату, қолдар иектің астында, жоғары тартылып, еңкею, тербелу). Жалпақтабандықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру. Алған білімдерін бекітіп, мәдени-гигиеналық дағдыларын орындау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дене шынықтыру)**				
Бесін ас:15,30-16,00	Алдына қойған асқа назар аударту; дастархан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер) 16,00-16,30	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Аяз атаның қабы". Мақсат-міндеттер. Балаларды қылқалам арқылы сопақша немесе дөңгелекке ұқсас Аяз Ата қабын салуға үйрету. **Музыкадан ойын-жаттығу** "Шырша түбіндегі сыйлық". Мақсат-міндеттер. Балалардың шырша туралы әнге қызығушылығын арттыру; әннің сөздік мазмұнын дұрыс түсіне білуге үйрету; музыка жетекшісімен және топпен ілесе ән айту қабілетін жетілдіру; әндегі ырғақты сезіне білу қабілетін дамыту. "Аяз" ойыны.	**Математика негіздерінен ойын-жаттығу** "Шырша ойыншықтары". Мақсат-міндеттер. Балаларды заттарды ұзындығы және жуандығы бойынша тұстастырып, ұстап, сипап сезу және іс-тәжірибе арқылы салыстыруға үйрету; заттардың жуан не жіңішке, биік не аласа екенін айтқызып үйрету; қолдың ұсақ моторикасын, түйсік пен қабылдау, есте сақтау, ойлау қабілеттерін дамыту. **Вариативті компонент/Шығармашылық** "Жылы бөкебай". Мақсат-міндеттер. Балалардың қысқы киімдер туралы білімдерін кеңейту; бөкебайдың қажетін түсіндіру; ою элементтері жөнінде түсініктерін пысықтау; өзіне-өзі қызмет ету негіздерін қалыптастыру.	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** "Хан мен құмырсқалар". Мақсат-міндеттер. Балаларды "Хан мен құмырсқалар" ертегісі мазмұнымен таныстыра отырып, мәтіндегі жолдар арқылы эмоционалды жауаптар қайтара білуге үйрету; ертегі мазмұнын бар ықыластарымен мұқият тыңдауға дағдыландыру; кейіпкерлердің әрекеттері желісін бақылауға жаттықтыру; жаңа жыл және жаңа жылдық сыйлықтар туралы ұғым беру. "Құмырсқаларды бірге жинайық" рефлексиялы жаттығуы. **"Киіз басу" рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларға киізді басу әрекеттеріне машықтандыру; ересектердің еңбегіне деген қызығушылықты арттыру; ептілікке, шыдамдылыққа тәрбиелеу. Құралдары: киізге ұқсас көрпелер, таяқтар, жіптер. Киіз басып аяқпен, Дөңгелентіп аламыз. Сабалаймыз таяқпен, Білектейміз, жаямыз. Г. Кужагулова. **(шығармашылық дағдылар)**	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Шырша ойыншықтарымен танысу". Мақсат-міндеттер. Балаларды ойыншықтардың қасиеттерімен таныстыру, сұрақтарға сөз тіркестері мен қарапайым сөйлем арқылы жауап беріп, өз ойын жеткізуге үйрету. Дамытушы ойын. "Бар - жоқ". **Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Жасыл шырша". Мақсат-міндеттер. Шырша туралы көркем сөздер мен жұмбақтар арқылы балалардың тілі мен сөздік қорын молайту; ой белсенділігін, бақылау, талдау, тұжырымдар жасау дағдыларын және есте сақтауы мен ойлау қабілетін дамыту. "Шыршаны тауып көр" дидактикалық ойыны.	**Жапсырудан ойын-жаттығулар.** "Аққала үлкен болғысы келеді". Мақсат-міндеттер. Балаларды аққала бейнесін көлемі түрлі дөңгелектер арқылы құрастырып, жапсыруға үйрету; көзбен мөлшерлеу мүмкіндіктерін қалыптастыру; қысқы ойындар, мерекелер жөнінде түсініктерін кеңейту. **"Саусақтар-ойыншықтар" саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды мәтін жолдарының ырғағына сай орындауға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Саусақтарым, ойыншықтарым (Саусақтарды керіп, алақандарды көрсету) Ойнап-ойнап қалады, (Саусақтармен кезектеп жыбырлау) Шапалақтап, шапалақтап, (Шапалақ қағу) Жасырынып қалады. (Жұдырықтарға жұму) - Қане, шық жұдырықтан! (Жұдырықтарды босатып ашу, саусақтарды көрсету) Қане, тұр түзу сапқа! (Алақанды жаю, саусақтарды бір тік жинау) Ойнап болдық, тамаша! (Шапалақтау) Іс жасайық жаңаша! (Сұқ саусақты бұлғау)
Балалармен жеке жұмыс	**Саусақ жаттығуы. "Кірпі".**	**Жұмбақтар, жаңылтпаштар**	**"Қыста не болады?"**	**"Қыс белгілерін**	**"Жаңылтпаштар".**

	Момақанмын алайда (үш саусақтарын түйістіріп, кірпінің жүрісін салады). Тікенім көп абайла, (екі қолының саусақтарын айқастырып, кірпінің тікенектері жасайды). Кіріп кетсе қолыңа, Өкпелеме жарайма! **(сөйлеуді дамыту)**	Мақсат-міндеттер. Жұмбақтар, жаңылтпаштар айтқызу. Балалардың тілін дамыту. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	**дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: қыстың белгілері туралы ойларын дамыту. Барысы: ойын "Жыл мезгілдері" үстел ойыны арқылы ойналады. Балалар қыста бейнеленген үлкен суреттерге жылдың осы уақытының белгілері бар кішкентай суреттерді алады. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)**	**ажыратамыз" дидактикалық ойын.** Мақсат-міндеттер: балаларды тез ойлауға тәрбиелеу. Барысы: - Балалар, сендермен ойын ойнайтын боламыз. Мына жерде жыл мезгілдеріне тән белгілерін білдіретін суреттер тұр. Осы белгілердің ішінен қыс мезгілінің белгісін ажыратып алуымыз керек. Балалар суреттерді тез қойып шығады. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)**	Мақсат-міндеттер: балаларды жаңылтпаштарды дұрыс әрі жылдам айтуға машықтандыру. Ойынның құрал-жабдықтары: жаңылтпаштар сюжеті бойынша суреттер. Ойын барысы: тәрбиеші балаларға жаңылтпаштарды айтады. Балалар оны дұрыс әрі жылдам қайталап айтуы керек. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**
Серуенге дайындық:	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**				
Серуеннен оралу	Балаларды киімдерін жүйелі шешінуге дағдыландыру, шкаф сөрелеріне киімдерін орналастыру, қолдарын жуу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Кешкі ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: тамақтану кезінде балаларға ескерту: ұқыпты ішу, тамақпен ойнамау, тамақ ішкен кезде сөйлеспеу. Көркем сөз Үсті-басым ұқыпты, Таза жүрем әрдайым. Жолатпаймын кірді мен, Тазалықты таңдаймын! **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(коммуникативті дағдылар, сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, көркем әдебиет)** Музыкалық аспаптармен ойындар. Ертеңгілікке дайындық, қыс тақырыбына байланысты әндер. **(музыка)** Өнер бұрышында қыс мезгілін бояу суреттерін бояту, аққала мүсіндеу және жапсыру жұмыстарын жасау. **(шығармашылық дағдылар, жапсыру, мүсіндеу, сурет салу)** Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(зерттеу іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті)** Еркін рөлдік ойындар.				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Ата-аналармен әңгіме жүргізу: "Баланың бос уақытын дұрыс ұйымдастыру керек?"	Ата-аналарға кеңес. "Үйдегі бала тәрбиесіндегі қиыншылықтар".	Ата-аналарға кеңес. "Ұйқының жетіспеушілігі неге әкеледі?"	«Баланыздың неге бейім екендігін байқадыңыз ба?»	Кеңес беру. «Неліктен бала тыңдамайды?»

Циклограмманы тексерген әдіскер: А.Абдиева

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	«Айару » бөбекжай- балабақшасы				
Топ/сынып	**Ортаңғы топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	Еркетай				
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	Мамаева Дурия				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**25.12-29.12.2023ж.**				
Тақырыбы	**Ғажайып қыс мезгілі**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	25.12.23.	26.12.23.	27.12.23.	28.12.23	29.12.23.
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау8.00-.8.20	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру8.00-8.20	Ата-аналарға "Егер бала ашуланшақтық сезіміне жиі бой алдырса" тақырыбында кеңестер беру; ата-аналарға баланың үйдегі тәртібіне көмек көрсету.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)8.20-8.40	**«Құстар біздің досымыз »№3 Мақсаты; Балаларға құстар туралы білім беру,білімдерін жетілдіреді тусу Суреттер бойынша есет сақтау қабілетін дамыту. Құстарға қамқорлыұпен қарауға болады Ойының шарты; суреттер бойынша құстарды екі топқа топтастыру . Балалар сурақтарға жауап береді , бір-бірінің жауаптарын толықтырады.**	**«Құстар біздің досымыз » №3 Мақсаты; Балаларға құстар туралы білім беру,білімдерін жетілдіреді тусу Суреттер бойынша есет сақтау қабілетін дамыту. Құстарға қамқорлыұпен қарауға болады Ойының шарты; суреттер бойынша құстарды екі топқа топтастыру . Балалар сурақтарға жауап береді , бір-бірінің жауаптарын толықтырады.**	**«Құстар біздің досымыз » №3 Мақсаты; Балаларға құстар туралы білім беру,білімдерін жетілдіреді тусу Суреттер бойынша есет сақтау қабілетін дамыту. Құстарға қамқорлыұпен қарауға болады Ойының шарты; суреттер бойынша құстарды екі топқа топтастыру . Балалар сурақтарға жауап береді , бір-бірінің жауаптарын толықтырады.**	**«Құстар біздің досымыз » №3 Мақсаты; Балаларға құстар туралы білім беру,білімдерін жетілдіреді тусу Суреттер бойынша есет сақтау қабілетін дамыту. Құстарға қамқорлыұпен қарауға болады Ойының шарты; суреттер бойынша құстарды екі топқа топтастыру . Балалар сурақтарға жауап береді , бір-бірінің жауаптарын толықтырады.**	**«Құстар біздің досымыз » №3 Мақсаты; Балаларға құстар туралы білім беру,білімдерін жетілдіреді тусу Суреттер бойынша есет сақтау қабілетін дамыту. Құстарға қамқорлыұпен қарауға болады Ойының шарты; суреттер бойынша құстарды екі топқа топтастыру . Балалар сурақтарға жауап береді , бір-бірінің жауаптарын толықтырады.**
	"Зейінділік пен байқампаздық". Жүргізуші сайланады. Қалған ойыншылар сол жүргізуші есте	**"Жоғалған зат" үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттері. Педагог үстелдің үстіне бірнеше зат	**"Жыл мезгілдері" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балалардың жыл мезгідері туралы	**"Суретті құрастыр" үстел-үсті ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды тұтас затты жеке бөліктерден	**"Ұқсайды – ұқсамайды" заттармен ойналатын ойын.** Дидактикалық міндеті: балаларды заттарды

	сақтауы тиіс дене қалыбын ұстайды. Артынша жүргізуші бөлмеден шығады, ал ойыншылар (өзара келісіп) киімдерінде, дене қалыптарында бірқатар өзгеріс жасайды. Кірген жүргізуші барлығын бұрынғы күйіне келтіруі тиіс. Егер жүргізуші барлық өзгерістерді тапса, ол ең байқампаз атанады. **(сөйлеуді дамыту)**	қояды. Бала оларға мұқият қарап алған соң, теріс қарап тұрады. Үстелден бір зат алып тасталынады. Бала қай заттың жоғалып кеткенін табу керек. Заттардың санын біртіндеп көбейтуге болады. **(сөйлеуді дамыту)** **"Айна".** Балаға қарама-қарсы тұрып, әртүрлі қимыл-қозғалыстар көрсетіңіз. Ол "айна", сол қимылдарды қайталауы тиіс. **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**	білімдерін бекіту, маусымдық өзгерістерді талқылау. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)**	құрастыруға жаттықтыру; ерік-жігерін, мақсатқа талпынуын тәрбиелеу. Барысы: қорапта әр түрлі заттар бейнеленген тұтас суреттер болады: жаңа жылдық сыйлықтар, ойыншықтар, шырша. Екінші қорапта дәл осы суреттер төрт бөлікке бөлініп салынған. Педагог балаларды суреттермен таныстырады. Олар суретте не бейнеленгенін атап айтады. **(танымдық дағдылар)**	салыстыруға түрі, түсі, формасы, көлемі, материалы бойынша ұқсастықтарын байқауға үйрету; байқағыштығын, ойлауын, тілін дамыту. Ойын ережесі: екі затты алып, оның ұқсастықтарын көрсету іскерлігі. Кімді көрсетсе, сол жауап береді. Ойын әрекеттері: ұқсас заттарды іздеу. **(математика негіздері, сөйлеуді дамыту)т**
Таңертеңгі жаттығу8.40-9.00	**Бубенмен №8** **1. Аяқтарды алшақ ,таяқша белде .(тик-ток)сөзін айтып бастап оңға, солға қозіалту \6рет қайталау.** **2. Аяқтары алшақ қойылған,таяқша иықта,иықты кезек көтеру \6рет** **3. Аяқтары алшақ қойылған ,қолға таяқшаны алып аяқты айқастыра турып,денені оңға-солға бұрады \6 рет қайталау.** **4. Аяқтарды алшақ қойылған ,тайақша кеуде тусында 1-отырады , арқаны тузу үстап , екі қолмен таяқшаны алға қарай көтереді , тұрып қалды төмен тусіреді\6рет қайталау.** **5. Аяқтарын алшақ қою ,таяұша кеуде тусында ,екі қолмен таяқшаны ұстап серіппелі қимылмен отырып -тұру \6рет қайталау.** **6. Аяқтарын алшақ қою, таяқшаны бел тусында ұстау 10рет маршпен жүру.** **Тыныс алу жаттығулары ;(ботқа пісті мұрнымен дем алып ауыздан дем шығару .Бастапқыи қалыпқа келу.** **Қортынды ;4лектен (калонка)бір сапен шеғбер бойымен журу \таяқшаларды үстел устіне қою \маршпен жугіру.**				
	Гигиеналық дағдылар Мақсат-міндеттер: мәдени-гигиеналық дағдыларын жетілдіру. Көркем сөз Нан – ардақты адал ас, Кәрі, жас одан аттамас. Ақ дастархан үстінде, Қол жумай оны ұстамас. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық9.30-9.55	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру,	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру,	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру,	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру,	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру,

	балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Қуанамын мен де Қуанасың сен де, Қуанайық достарым! Арайлап атқан күнге! **(сөйлеуді дамыту)**	балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Бақыт толы шеңберге, Шаттық толы шеңберге, Қол ұстасып келдік біз, Жан достармыз енді біз. **(сөйлеуді дамыту)**	балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Қайырлы таң балалар! Жарқырады қаламыз, Жайнай түсті даламыз, Қайырлы таң балалар! Аман Отан панамыз, Аман ата-анамыз, Қайырлы таң балалар! **(сөйлеуді дамыту)**	балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Достарымның барлығын, Сыйлап, жақсы көремін. Алақаным арқылы Жылуымды беремін. **(сөйлеуді дамыту)**	балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Күнім күліп арайлы, Тереземнен қарайды. Достарыммен шеңберге, Тұрғанымды қалайды **(сөйлеуді дамыту)**
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет9.55-10.35	**Дене шынықтыру** "Сырғанаймыз шанамен". Мақсат-міндеттер. Балалардың сап түзеп бірінің артынан бірі шеңбер бойымен арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру қабілетін қалыптастыру; 3 м қашықтықта алға жылжи отырып, екі аяқпен секіру дағдысын жетілдіру; бір жағы 20-30 см биік қиғаш тақтайдың үстімен жүруге үйрету.	**Дене шынықтыру** "Қалай сырғанайтынымызды көрсетейікші". Мақсат-міндеттер. Балаларда нық қадаммен алға, нық қадаммен артқа жүру, тізені биікке көтере отырып жүруге үйрету; бір аяқтан бір аяққа секіру, тура секіру дағдыларын қалыптастыру; сап түзеп бірінің артынан бірі шеңбер бойымен арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру қабілетін жетілдіру.	**Музыка** "Аққала". Мақсат-міндеттер. Балаларды шулы әнді тыңдай отырып, сипатын ажырата білуге үйрету; төмен және жоғары дыбыстарды ажырата білу қабілетін жетілдіру; музыкадағы ырғақты сезіне білу қабілетін дамыту; музыка әуенімен жүгіруге және алға-артқа секіру дағдысына үйрету; музыкалық аспаптардың дыбысын ажырата білу және музыкалық аспапта ойнау қабілетін қалыптастыру; қыс қызығы туралы ұғым беру.	**Дене шынықтыру** "Қыста дөңнен сырғанаймыз". Мақсат-міндеттер. Балаларда сап түзеп бірінің артынан бірі шеңбер бойымен арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру қабілеттерін дамыту; нық қадаммен алға, нық қадаммен артқа жүру, тізені биікке көтере отырып жүру іскерліктерін жетілдіру.	**Қазақ тілі** "Қыстағы ойын - сауық түрлері" Мақсат-міндеттер. Қар, қысқы ойын-сауық түрлері туралы білімдерін кеңейту; жағымды көңіл күйлерін білдіруді үйрету. Қазақ тілін түсінуді, «қысқы ойындар» сөзін қолданып қарапайым сөз тіркестерін құруды, сын есімдердің жалғауларын өзгерте білуге үйрету. Артикуляциялық аппаратын, сөйлеуін, есту арқылы қысқы ойындар туралы ақпаратты қабылдауын дамыту. Жалпы «Қыс қызығы» тақырыбы бойынша сөйлесуді, есту арқылы қабылдауын, есту зейінін, көру арқылы қабылдауын, ойлау қабілетін, жағымды эмоцияларын көрсете білу қабілетін дамыту. Байқағыштық қасиеттерін, сұлулық сезімдерін, көркемсөзге құштарлығын дамыту.
	Балаларға тамақ ішер алдында қолды жуу, тамақтану кезінде дұрыс отыруларын қадағалау, ескерту жасау; орындыққа сүйенбей, шынтақты дұрыс қойып отыруларын қатаң қадағалау; тамақ ішер алдында балалардың бір-біріне астың дәмді болуын тілеп; тамақтан соң алғыс айту. **(мәдени-гигиеналық дағдылар,**				

	дербес әрекет)					
Серуенге дайындық10.35-10.55	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**					
Серуен10.55-12.00	**Ауа райына қарай қардың өзгеруін байқау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)№13** Болжау. Аязды күні қар жауса – күн жылынады. Суықтан қорықпа – суық сумен жуын. Мақал-мәтел Қыс қандай болса, жаз да осындай. Байқау: Жылы күндері жауған қар жабысқақ болады , қар жабысқақ , аққала жасауға ыңғайлы туралы болатынын балаларға түсіндіру , ал аязды күндері қар үгітіліп, құрғап тұрғанда ештеңе жасауға болмайды. Ауа қысымының өзгеруіне байланысты қардың өзгеретінін бақылатып отыру, қардың өзгеру себептерін тереңдете түсіндіру. **Қимылды ойын: «Бәйге» (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды әртүрлі жарысқа қатысуға үйрету. (кім бұрын жылжиды, кім бұрын озады сол жеңіске жетеді) Балаларды достарының жеңісіне жеткеніне қуануға үйрету. **Еңбек:** Мақсат-міндеттері. Қардан жолды тазартуға тәрбиешіге көмектестіру. Тәжірибе. Қардың қасиеттері. 1. Аязды күні қарды қолғаппен алса, ол жабыспайды,	**Күнді бақылау №4** **Жұмбақ;** **Жұртың бәрі соны сүйеді, Бірақ оған қарағысы келмейді(Күн)** **Тақпақ;Шұғылалы күніміз Бақшамызға барамыз Күнге қарап жайқалып Біз өсіп барамыз.** **Қимылды ойын. «Бермеймін». (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер. Қалың қар үстінде шеңбер жасау. Әркім қасында тұрған баланы белгі бойынша өзіне тартып қалады. Балаларды күшті болуға, шыдамдылықпен ойын ережесін бұзбауға тәрбиелеу. **Еңбек:** ауланы түскен бұтақтардан жинастыруға, тәрбиешіге көмектесуге ынталандыру, әр баланың еңбекке жүйелі қатысуын қамтамасыз ету. **Өз бетімен ойындар:** балалардың ойын уақытында бір-біріне деген қарым-қатынасын түзету, қылықтарымен істерін айқындау, өз көзқарасында тұрақты болу; құрдасының ойы мен өзінің ойын сәикестендіріп, ойыншықтарды, рөлді және міндеттерді бөлісудегі қимыл іс-әрекеттерін сыпайы түрде аңғарта білуін дамыту.	**Қар жауғаннан кейінгі ағаштардың жайы қандай? (қоршаған ортамен танысу, №11сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақал-мәтел. Желтоқсанда қыс ақ мамық төсейді. Ал аяз өзен арқылы көпірлер тұрғызады. **Бақылау:** қар жауғаннан кейін ағаштың қалпы қандай әдемі екеніне балалардың көңілін аударту. Кішкентай ағаштар үшкір дөңгелек тебетейге оранды, кейбір ағаштың бұтақтары бұғының мүйізі сияқты, кейбіреуі тоқыма жіп сияқты, мақталы шар сияқты. Балаларды ағашты күтуге үйрету. Қар басқан ағаш бұтақтары майысып тұрады, ол қалың қарды ақырындап түсіру керек екенін түсіндіру. Ағаштар жапырақтарын неге түсіретінін түсіндіру. Балаларды табиғатты сүюге үйрету. Олардың өз сөзінен алған әсерлерін айтуға үйрету. **Қимылды ойын «Аю апанында». (дене шынықтыру)** Балаларды әртүрлі бағытта жүгіруге, жылдам қозғалысқа үйрету. **Еңбек:** бұтақтарды қардан сілкіп тазарту. Балаларға ағаштарды ажыратуды үйрету. Олардың эстетикалық танымын	**Ағаш пен бұталарды бақылау (ағаштар: қайың, шырша, №9 алма ағашы; бұталар: жұпаргүл, шие). (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Көркем сөз. «Қарағай». Тау баурайын - жағалай, Биік-биік қарағай. Оқтай түзу бойлары, Шымыр өскен баладай. **Бақылау.** Балалардың назарын ағаштардың және бұталардың сыртқы сұлулығына аудару (жапырақ жоқ). Ағаштың сыртқы түрлерін ажырата білуге жаттықтыру (ағаштың пішіні, бұтаның орналасуы, тамырдың түрі мен сыртқы пішіні); ағаштар: терек, қайың, шырша, гүлшетен, алма ағашы; бұталар: долана, жұпаргүл, шие. Балаларға аяз кезінде ағаш бұталарының тез сынғыш болатынын түсіндіру. Балаларды ағаштарға сүйіспеншілікпен қарауға тәрбиелеу. **Қимылды ойын «Шаңғы жарысы». (дене шынықтыру)** Дыбыс белгісіне көңіл бөлу (шанада отырып, аяқпен итеру; үстінде отырып, қолмен итеру). Дене шынықтыру әрекетінде алған білімдерін іс жүзінде қолданып, жарыстарға қатысуға	**Құстарды бақылау (сары №8шымшық, бозторғай, сауысқан, торғай, көгершін). (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Көркем сөз. Шыр-шыр еткен торғайды. Қорғамасаң болмайды, Кіп-кішкентай торғайлар, Бақшамызды қорғайды. Жұмбақ. Қалқып тұрып аспанда, Үн шығарып сан қилы, Өнеріне басқанда, Тұла бойың балқиды. (Бозторғай) **Бақылау:** құстардың атауын есте сақтау, ұшып келетін құстарды белгілеріне сай ажырата білу (көлемі және түстеріне байланысты). Әр түрлі құстардың қозғалысы мен ерекшеліктерін ескере білуге үйрету (сауысқанның қадамы үлкен; торғай екі аяғымен секіреді; көгершін - жиі, ұсақ қадамдар жасайды т.б.) Құстар ұшып жүргенде немесе отырғанда жақсы көрінеді, егер олар ағаштың бұталарында отырса ажырату қиынға соғады. Құстарға қыста азық табу қиын болатындығын түсіндіру. Оларды қосымша тамақтандырып тұру керектігін түсіндіру. **Қимылды ойын «Қарғалар».**

	шашылады. 2. Қарға су құйсаң, одан қаршық жасауға болады. Қар дымқыл әрі жабысқақ, болады. Қортынды. Бұдан біз қардың дымқылдығынан қар әдемі тұтас түрде болатындығын байқадық.		байыту. **Өз бетімен ойындар:** өз бетінше ойнау дағдыларын дамыту.	ынталандыру. **Еңбек:** ағаш және бұта түптеріне қарды үю және еңбектің маңыздылығын білуге үйрету. Жақсы ынтамен еңбектенуге тәрбиелеу. **Өз бетімен ойындар:** алдын-ала ойын тақырыбына келісіп, рөлдерді бөлу, 3-4 баладан тұратын ойын топтарында бастаушылардың қимыл-әрекеттеріне басшылық жасау.	**(дене шынықтыру)** Ойынға деген қызығушылықтарын арттыру **Еңбек:** қыстың күні құстарға далада тамақ беруге баулу. Берілген тапсырмаға жауапты болу: өз еңбегіне қанағаттана білу. **Өз бетімен ойындар.** Балаларға өз рөлдерін және құрбыларының рөлдерінің мазмұнын есте сақтай білуге үйрету; ойын барысында балаларды 2-3 рөлде ойнауға баулу; бағыну, басқару, теңдік қарым-қатынас ережелерін білу.
Серуеннен оралу12.00-12.20	Балалардың бас киімін, шалбарын, түймелері ағытылған жейдесін, бәтеңкесін белгілі ретпен шешуі; жүйелі шешінуге дағдыландыру; киімдерін шкаф сөрелеріне орналастыру; қолдарын жуу; көбік пайда болғанша қолдарын көбітіп, жақсылап шаю, беттерін жуу, беттерін және қолдарын сүлгімен құрғату. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Түскі ас12.20-13.00	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: мәдени-гигиеналық дағдыларын жетілдіру. Көркем сөз Нан – ардақты адал ас, Кәрі, жас одан аттамас. Ақ дастархан үстінде, Қол жумай оны ұстамас. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Күндізгі ұйқы1.00-15.10	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай жасау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары15.10-15.30	"Мейірімді мысық"; (белді бүгіп, басты жоғары көтеру). Жалпақтабандықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру. Алған білімдерін бекітіп, мәдени-гигиеналық дағдыларын орындау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дене шынықтыру)**				
Бесін ас15.30-16.00	Алдына қойған асқа назар аударту; дастархан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** "Қолғап". Мақсат-міндеттер. Балаларды	**Математика негіздерінен ойын-жаттығу** "Қардан мұнараларды салайық".	**Мүсіндеуден ойын-жаттығу** "Аққала". Мақсат-міндеттер. Балаларға аққала туралы түсініктерін	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Қуыршақ Дананы серуенге шығару" тақырыбына	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Аққала". Мақсат-міндеттер. Балаларды тіке жатқан қағаз бетінің

тағы басқа әрекеттер)16.00-16.30	"Қолғап" ертегісінің қызықты мазмұнымен таныстыра отырып, ертегіні әңгімелеу барысында кейіпкерлердің бейнесі мен сөзін мұқият есте сақтауға үйрету. **Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Менің сүйікті қалам". Мақсат-міндеттер. Балаларды сүйікті қаламыз Алматымен таныстыра отырып, қала туралы көркем сөздерді мәнерлеп оқу; Алматы қаласы туралы мәліметтерді зейін қойып, мұқият тыңдауға үйрету. **"Жануарлардың төлдерін тауып, оларды атап бер" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: үй жануарларын ажырата білуге, оларды төлдерін ажырата білуге, жануарларды күте білуге, қамқорлыққа ала білуге тәрбиелеу. Барысы: ойыншық үй жануарлары үстел үстінде тұру керек. Балалар ойыншықтарды мұқият қарап алады.Педагогтің белгісі бойынша көздерін жұмады, сол кезде педагог үй жануарларын бір төлін тығып тастайды. Педагог ненің төлі жоқ деп сұрайды? Балалар жауап беру керек. Ойын бірнеше рет жалғастырылады. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу, қазақ тілі)**	Мақсат-міндеттер. Балаларды екі қарама-қарсы заттарды биіктігі мен ені бойынша тұстастырып, салыстыруға, нәтижесін сөзбен жеткізуге үйрету; заттардың ұзын немесе қысқа, кең немесе тар екенін тұстастыру және бірліктердің (кірпіштердің) сандарына қарап салыстыруда жаттықтыру; есте сақтау қабілетін, қолдың ұсақ моторикасын, көзбен мөлшерлеуді, зейінді, ой өрісін дамыту. **Драматизация.** Мақсат-міндеттер: "Айна" ертегі желісін алжапқыш театрын қолдану арқылы сахналау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** **Құрастырудан ойын-жаттығу** "Төбешіктен сырғанайық". Мақсат-міндеттер. Балаларды, текшелерді бірінің үстіне бірін қою, екі қарама-қарсы жақтан тағы бір текшені және призманы жаққа салып, тіреу амалдарын машықтандыру, төбешікті жасауға үйрету.	тиянақтау, аққаланың дене құрылымы жөнінде білімді жетілдіру; аққаланың қардан жасалған мүсін екеніне көз жеткізу; қысқы ойын-сауықтар түрлерімен таныстыру. **Саусақ жаттығуы. "Қарды қолмен жинайық".** Қарды қолмен жинайық (алақандарды өзінен ары қаратып, ашып-жабу), Алақанда қысайық (екі алақанды айқастыра қосып, бір-бірін құшақтап, қысу; орындарын алмастыру), Қысып-қысып (алақандарды жеке жұдырықтарға қайта-қайта қысып, ашу), Дөңгелектеп, (жұдырықтарды айналдыру) Түзу жолмен айдайық (алақандарды өзінен ары қаратып, ашып-жабу). **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** **Вариативті компонент/Әлеумет** "Аурухана" ойыны. Мақсат-міндеттер. Балаларды дәрігер қызметінің ерекшеліктерімен таныстыру; дәрігер қызметінің адам өміріндегі маңызы туралы білімдерін кеңейту; дәрігердің құралдарын жатқа айтуға үйрету; ойын барысында шығармашылыққа баулу. "Аурухана" ойыны. **"Жүгіріп қағып ал" қимылды ойыны.**	әңгімелесу. Мақсат-міндеттер. Балалармен қысқы киімдер жөнінде әңгімелесу, сөздік ойын барысында адамның қыста киіну тәртібінің ерекшеліктерін көрсету. **Драматизация.** "Қызыл телпек" ертегі желісін маскамен сахналау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** **"Қыста не болады?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: қыстың белгілері туралы ойларын дамыту. Барысы: ойын "Жыл мезгілдері" үстел ойыны арқылы ойналады. Балалар қыста бейнеленген үлкен суреттерге жылдың осы уақытының белгілері бар кішкентай суреттерді алады. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** **Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Тиін". Мақсат-міндеттер. Балалардың қыс мезгілдерінде табиғатты бақылау дағдыларын дамыту; тиіннің сыртқы түрі мен қыстағы тіршілік қалпы туралы түсініктерін кеңейту; жанды табиғатқа қызығушылықтары мен бастамаларын және жауапкершіліктерін қалыптастыру; қыс қызығы	ортасына көк қарындаш арқылы аққала бейнесін салуға үйрету; сурет салуда үлкен, кішкентай дөңгелектерді қатарымен іргелес салып, бейнені қосымша детальдармен толықтыруда жаттықтыру; үлкен және кішкентай дөңгелектерді аққаланың денесі мен басы деп тануға үйрету. **Музыкадан ойын-жаттығу** "Қыс әні". Мақсат-міндеттер. Балалардың шулы әннің сипаты мен төмен және жоғары дыбыстарды ажырата білу қабілетін дамыту; музыкадағы ырғақты сезіне білу қабілетін дамыту.

			Балалар ойын алаңында еркін тұрады. Педагог үлкен әдемі доппен балаларға қарама-қарсы тұрады.(қашықтығы1,5-2м) Педагог "Бір! Лақтырамын. Екі! Лақтырамын. Үш! Лақтырамын. Кім жүйрік қағып алсын!"- деп допты лақтырады да өзі қағып алып: "Қаға алмадыңдар қайта жүгіріңдер" дейді. Балалар өз орындарына қайта барып тұрады. Ойын жалғасады. Ойын кезінде балалардың қағып алуына мүмкіндік жасап, қойып жүреді. Қалған балалар соңынан еріп жүреді. **(дене шынықтыру)**	туралы ұғым беру.	
Балалармен жеке жұмыс	**"Шырша" тақпағын айтқызу.** Мақсат-міндеттер. Бала тілін дамыту. Тақпақтар айтқызу. "Шырша" (Әдібай Табылдиев) Қызық-думан күн келді, Жасыл шырша түрленді. Аяз сүйіп, терледі, Үйге кірді төрледі. Сылдырайды моншағы, Шыршамыздың мол шамы. Бізбен бірге жайдары Жарқырады, жайнады. Арайланды шыршамыз, Айналамыз баршамыз! **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	**"Күміс қар" тақпағын айтқызу.** Мақсат-міндеттер. Бала тілін дамыту. Тақпақтар айтқызу. "Күміс қар" (Әли Ысқабаев) Қырларды жапты күміс қар, Далада жаңа тыныс бар. Бұталар жалт-жұлт етеді Кәдімгі бейне хрусталь. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	**"Қыс" тақпағын айтқызу.** Мақсат-міндеттер. Бала тілін дамыту. Тақпақтар айтқызу. "Қыс" (Ізтай Мәмбетов) Жаңа айлардың жаңа қары Жапалақтап жауады. Жайлы бір леп таралады, Жаңғыртады ауаны. Ұйқыдағы баладайын, Баладайын пәк жүрек. Ұйып қапты қырда қайың, Киім киіп ақ жібек. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	**"Жаңа жыл" тақпағын айтқызу.** Мақсат-міндеттер. Бала тілін дамыту. Тақпақтар айтқызу. "Жаңа жыл" (Хамит Ерғалиев) Жаңа жыл! Жаңа жыл! Не әкелдің сен бізге? Бау-бақшаң толған гүл, Төлдерің семіз бе? Бауырсақ, балмұздақ, Концертке ... молсың ба? Бізді алға барғызбақ, Сен жаңа жылсың ба? **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	**"Жаңа жыл" тақпағын айтқызу.** Мақсат-міндеттер. Бала тілін дамыту. Тақпақтар айтқызу. "Жаңа жыл" (Хамит Ерғалиев) жалғастыру. Жаңадан көп түрлі Машина бергейсің, Жаңадан көк сырлы Үйлерге кіргейсің. Жаңа жыл! Жаңа жыл! Жаңалық ізде сен! Жаңа ән, жаңа жыр Жазып бер бізге сен! **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**
Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**				

Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Кешкі ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: мәдени-гигиеналық дағдыларын жетілдіру. Көркем сөз Нан – ардақты адал ас, Кәрі, жас одан аттамас. Ақ дастархан үстінде, Қол жумай оны ұстамас. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(коммуникативті дағдылар, сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, көркем әдебиет)** Музыкалық аспаптармен ойындар. Ертеңгілікке дайындық, қыс тақырыбына байланысты әндер. **(музыка)** Өнер бұрышында қыс мезгілін бояу суреттерін бояту, аққала мүсіндеу және жапсыру жұмыстарын жасау. **(шығармашылық дағдылар, жапсыру, мүсіндеу, сурет салу)** Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(зерттеу іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті)** Еркін рөлдік ойындар.				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	"Жаңа жылдық костюмдер" жеке әңгімелесу (костюмдер туралы кеңестер).	Ата-аналарға балалардың жетістігі жайлы айту; апта тақырыбы бойынша сұрақ қою, әңгімелесу.	Кеңес. "Балаларға ойнауға көп мүмкіндік беріңіз".	Ата-аналарға кеңес. "Егер бала жиі ашуланса".	Кеңес. "Қиын бала қайдан шығады?".

Циклограмманы тексерген әдіскер: А.Абдиева

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	«Айару»бөбекжай - балабақшасы				
Топ/сынып	**Ортанғы топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	Еркетай				
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	Мамаева Дурия				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**03.01 - 05.01.2024 ж.**				
Тақырыбы	**Қыс қызығы**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	01.01.24	02.01.24.	03.01.24.	04.01.24.	05.01.24.
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау 8.00-8.20	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру 8.20-8.40	Әңгімелесу: "Баланың жануарлар мен құстарға қамқорлық жасау сезімін дамыту", "Адамгершілікке тәрбиелеудің маңызы".				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар			**"Жуыну әдебі"** Мақсат-міндеттер. Жуыну бөлмесінде жуыну әдебін игерту: қолдарын өздігінен сабындауды, су	**"Қырау бақылау"** Мақсат-міндеттер. Терезе әйнегінде қырау оюлары бар болса, көңіл аудару; өрнектердің бұралған	**"Табиғат бұрышы"** Мақсат-міндеттер. Табиғат бұрышындағы өсімдіктерге көңіл аудару, фикус жапырақтарының жалпақ, үлкен, бетінің тегіс болуын бақылау; су құйғышты ұстап,

қарау және тағы басқа әрекеттер)			ағымы астына қойып, қысуды қадағалау; өз орамалының орнын табуға ынталандыру, мақтау.	гүлдерге, жапырақтарға, құстарға ұқсайтынына көңіл аудару.	суаруды үйрету.
			"Сиқырлы алақандар музыкалық ритмикалық жаттығу Бала, бала балақан, Кәне, қайсы алақан. Саусақтарын әйбат, Былай-былай ойнат. Топ-топ басайық, Жалаудан күн жасайық. Жаса, жаса алтын күн, Жаса, жаса жарқын күн! **(сөйлеуді дамыту, сенсорика)**	**«Құстарды тамақтандыр» ойыны** Мақсат-міндеттер. Күшті, тегіс, бағытталған дем шығаруды дамыту; ерін бұлшықеттерін белсендіру. Қақпаға - мақта немесе басқа жеңіл заттарды үрлеу. Жарыстар ұйымдастыру - кім көп салады (құстарды тамақтандырады). Тәрбиеші жаттығудың дұрыс орындалуын көрсетеді: мұрнымен дем алып, ернін түтікшемен бүктеп, ұзақ уақыт мақтаға самал сияқты үрлеу. **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**	**«Әр түрлі пішіндегі заттарды сәйкес тесіктерге салу» дидактикалық ойыны** Мақсат-міндеттер. Балаларды нысандарды пішініне қарай салыстыруға үйрету. Жабдық: әр түрлі пішіндегі саңылаулары бар қорап, қораптағы тесіктердің мөлшері текше мен доптың көлеміне сәйкес келеді. Доп текшеге және кубқа арналған тесіктен дөңгелек тесікке өте алмауы маңызды. Педагог балаларға тесіктердің пішініне назар аудара отырып, тесіктері бар қорапты көрсетеді. Дөңгелек саңылауды қолымен сызып, балаларға осындай терезе бар екенін түсіндіреді, төртбұрышты саңылауды сызып, осындай да терезе де бар дейді. Содан кейін тәрбиеші балаларды кезекпен шарды сәйкес терезеге түсіруге шақырады. **(сенсорика)**
Таңертеңгі жаттығу	**Жалпы дамыту жаттығулары «Біз қағаздан қар жасаймыз».**				

8.40-9.00	1. Б.Қ. - Н.Қ. қағаз бетінде , қол белде . Оң аяқты үшімен алға қою, жан-жағына, артқа қою, Н.Қ. оралу, сол аяқпен де солай 4 рет. 2. Б.Қ.. - аяқтар иық енінде, қолдар парақ алдында белде. Бастың үстінен түзу қолды жоғары көтеріп, денені оңға,солға еңкейту. 6 рет. 3. Б.Қ. - парақтың алдында тұрыңыз, аяқтар иық енінде, қол белде. параққа қарай алға еңкею, 6 рет. 4. Б.Қ. - Н.Қ. қолдар артта. Отыру - қолдар екі жаққа созу. 8 рет. 5. Б.Қ. - еденге отыру, шынтаққа сүйену, парақ еденде созылған аяқ үстінде. Парақты аяқпен жоғары көтеру, еденге түсіру. 6 - 8 рет. 6. Б.Қ. - парақтың алдында тізерлеп отыру, қолды белдге қою. Сәл тұрып, аяқты кезекпен оіға және солға созу 8 рет. 7. Қағазды алып, оны допқа айналғанша оң қолыңызбен қысыңыз. Содан кейін парақты оң қолыңызбен түзетеміз. Сол қолмен де солай жасау. 8. «Қарды» аяқ арасына қыстырып секіру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дене шынықтыру)**				
Таңғы ас 9.00-9.30	**Гигигеналық дағдылар** Тамақтану рәсімін ұстануға қызығушылық тудыру. Қасығымыз қайда? Табақшамыз қайда? Өзіме жақын тартайық, Тамақты тауысып алайық. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық 9.30-9.55	Балаларға жағымды эмоциялық ахуалды ұйымдастыру үшін бәсеңдеу дыбыста салмақты әуенжазбасын қосуға болады. Құстардай ұшайық, Бұтаға отырайық. Дәндерді шоқып, Аяққа тұрып, Шеңберді құрып, Күнге созылайық. **(сөйлеуді дамыту)**				
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған			**Дене шынықтыру "Орманнан шыққан дыбыстар" Мақсат-міндеттер.**	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** "Қолғап" орыс халық ертегісі"	**Дене шынықтыру** "Қар жауса - балалар қуанады" Мақсат-міндеттер. Балаларды гимнастикалық орындықта

іс-әрекет 9.55-10.35			**Балалардың доптармен жалпы дамыту жаттығуларын орындау кезіндеептілік пен зейіндерін дамыту; бірінен соң бірі жүру және жүгіре білу; жұпта, тізбекте және қатарда 2-3 баладан жүру; әуенге сәйкес би қимылдарын орындау; допты жоғарыдан лақтыру қабілеттерін жүзеге асыру; допты алысқа лақтыру қабілетін арттыру; оқу қызметін пысықтау.**	Мақсат-міндеттер. Көркем әдебиетке деген танымдық қызығушылықтарын қалыптастыру. Балаларға ертегіні мұқият тыңдауға, кейіпкерлерді есте сақтауға үйрету; есінде қалған кейіпкерлердің жеке бүркемелі аттарын қайталауға, кейбір жануарлардың қимыл - қозғалыстарын салуға үйрету; байланыстырып сөйлеуін, ойлауын, қиялын дамыту; Сөздік қорын кеңейтіп, байыту; ертегі бейнесін жеткізе білу қабілетін дамыту.	жүруге,еңбектеп жүруге және арқанның (рейку) астынан өтуге жаттықтыру, қол ұстасып шеңберде тұруға, тепе-теңдік пен қимылдарды үйлестіру сезімін дамытуға ықпал ету, ұялшақтықты жеңуге көмектесу, тәуелсіз, сенімді әрекет ету.
2- таңғы ас	Балаларға тамақ ішер алдында қолды жуу, тамақтану кезінде дұрыс отыруларын қадағалау, ескерту жасау; орындыққа сүйенбей, шынтақты дұрыс қойып отыруларын қатаң қадағалау; тамақ ішер алдында балалардың бір-біріне астың дәмді болуын тілеп; тамақтан соң алғыс айту. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуенге дайындық 10.35-10.55	**"Киіну-шешіну".** Мақсат-міндеттер: балаларға киіну мен шешіну тәртібін үйрету және дағдыландыру, киіну және шешіну барысында ересектердің көмегіне жүгінуге үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуен 10.55-12.00			**Күнді бақылау. (қоршаған ортамен**	**Қысқы ауа райын бақылау. (қоршаған**	**Қысқы ағаштарды бақылау. (қоршаған ортамен танысу,**

			танысу, сөйлеуді дамыту) Мақсат-міндеттер. Табиғат құбылыстарымен таныстыруды жалғастыру; күннің барлық мезгілдерде жарқырап тұратындығын көрсету, күнге қарамау керек деген ой қалыптастыру. Күн шығып тұр, сондықтан күн ашық. Қар күн сәулесінде әдемі жарқырайды. Күн жарқырамаса-бұлтты. Күн жарқырап тұр, бірақ сыртта аяз бар. Қыста күн жарқырайды, бірақ жылытпайды. Аяз мұрын мен құлақты шағып алады. **Қимылды ойын «Екі аяз» (сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер. Жүгіруге	**ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсаты. Балаларға қыс мезгілі жөнінде жалпы ұғымдар беру, қыстың ауы райы бұлтты және ашық, суық болуына көңіл аудару, адамдардың жылы киінгенін байқату; зейінді, ойлау қабілетін дамыту. - Балалар, айналаға қараңдаршы. - Иә, айналада қар жатыр. - Аспанымыз сұр (көгілдір). - Бірақ қыста күн суық. - Адамдарға қараңдаршы, жылы киінді. - Біз нені кидік? Балалар жауап бермей жатса, үстінен көрсете де алады. Қыс мезгілі. Суықта Қар жауады қалықтап.	**сөйлеуді дамыту)** Мақсаты. Қыс мезгілінде ағаштар туралы ойларын кеңейту, адамдарды туған табиғатының сұлулығына тамсануға үйрету, бақылау дағдыларын дамыту. -Ағаштар не үшін керек? -Ол адамға не береді? -Қыста ағаштар бейнесі қандай болады? Қысында да шырайлы, Жасыл шырша ұнайды. Түні бойы жауды қар, Салбырады сәнді тал. Тау баурайы төменде, Өседі жас емендер. Ауыл сәні терек, Терек егу керек. **Қимылды ойын «Қар кесектерін кім алысқа лақтырады?» (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер. Қар лақтыруға жаттықтыру, қолдың күшін дамыту.

			жаттықтыру. Екі доспыз ағайынды Көрген біз ғой талайыңды Мен Аязбын - Қызыл мұрын, Мен Аязбын - Көкшіл мұрын. Мен аңдарды іздеймін Қане, шығыңдар қояндар! (балалар секіреді, жүгіреді) Қатырамын! (Қашады) Содан кейін тәрбиеші әр түрлі жануарларды атайды, ал балалар қимылдарын салады.	Қар жауады қалыптап, Аппақ қабықпен қаптап. Қыс мезгілі. Аппақ қала. Ақ көшелер. Ақ сала. Ақ көшелер. Ақ сала. Аулада тұр аққала. Д. Ахметова. - Иә, аққала да жылы киінді. - Балалар, қоян да жылы ақ тонын киіп алды. **"Бері шыға ғой, қоян!" қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер. Балаларға шеңбер бойымен жүріп, барлығымен топтасып, "Бері шыға ғой, қоян!" сөздерін айтып, көрсетілген қимылдарға еліктеу қабілеттерін жетілдіру. Педагог балалардың бірін "Қоян" атап, барлығымен бірге	

				оны шақырады. Шақырылған қоян ортаға шығып, қимылдарды жасайды (педагог үлгіні көрсете алады), балалар қайталайды. - Бері шыға ғой, қоян! Ақ құлақтармен ойна! Былай көрсет, Былай көрсет, Ақ құлақтармен ойна!	
Серуеннен оралу12.00-12.20					
Түскі ас 12.20-13.00	**Гигиеналық дағдылар** Тамақтану рәсімін ұстануға қызығушылық тудыру. Қасығымыз қайда? Табақшамыз қайда? Өзіме жақын тартайық, Тамақты тауысып алайық. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Күндізгі ұйқы 13.00-15.10	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай жасау.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары 15.10-15.30	**Ұйқыашар жаттығулары.** Керует жанындағы жаттығулар "Құстар" 1. "Құстар оянды". Б.қ.: аяқты сәл алшақ қою. Қолдарды жан-жаққа созу, былғау – «құстар қанат қағып жатыр». 2. "Құстар достарын шақырып жатыр". Б.қ.: тұрып, қол белде, аяқ сәл алшақ. Оң жаққа, сол жаққа бұрылу, «Шиық-шиық» деп				

	айту. 3. "Құстар жем шұқып жатыр". Б.қ.: тұрып, аяқ сәл алшақ, қол төменде. Отыру, саусақпен еденді соғу, бастапқы қалыпқа келу. 4. "Құстар көңілденіп жатыр". Б.қ.: тұрып, аяқ сәл алшақ, қол түсірілген. Жүріспен кезектесіп, бір орында секіру. **(дене шынықтыру)**				
Бесін ас 15.30-16.00	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)			**"Сары шымшық" қимылды жаттығуы.** - Балалар, қазір біз сары шымшық туралы жаттығуды жасап көрейік. Балалар педагогпен бірге ілесіп, сөздерді айта жүріп, белгілі қимылдарды жасайды. - Сары шымшық - алтын құс. (Аяқтар бірге, тізелерді сәл бүгіп, қайта тұру, екі қолды екі жамбасқа қағып тұру) Қыстап жүрген батыл құс. Қанаттарын жаяды, (Қолдарды екі жаққа сермеп, жылдам қағу) Жылдам-жылдам қағады.	**"Шарды үрлеп өсірейік" шеңбер ойыны.** **Мақсат-міндеттер. Балаларды шеңберді бірігіп құру қабілетіне үйрету; шеңберде жүріп ойын сөздерін бірге айтуға ынталандыру; тілін, жаттығуда жағымды әсерлерді алу қабілетін дамыту.** **Педагог балаларды жанына шақырады.** **- Шарды үрлеп көрейік (шеңберге тұру, қол ұстасу),** **Қол ұстасып, жүрейік.** **Ортадан артқа, артқа** **Шегіндік. Енді тоқта!**	**Ойын-имитация. "Қайсысы қалай ішеді?"** Мақсат-міндеттер. Балаларға тауықтың су ішу қылықтары жөніндегі ұғымдарын игерту, педагогтің сөздерін тыңдап, үй құсының қимылдарына еліктеуге қызықтыру. Балаларға балапан маскаларын кигізу, ойыншық ыдысты ұсыну. "Тауық қалай ішеді?" Тұмсығын тек малады, Бір тамшылап алады. Әзер жұтар шалқайып, Бүлк-бүлк етіп тамағы. - Бұл қалай су ішкені? - Тірі азапқа түскені. С. Боранбаев **(сөйлеуді дамыту)**

			Ұшып-ұшып, бұтаға, Шапшаңдықпен қонады. (Төмен жерге шоқайып отыру) Шоқып-шоқып дәндерді, (Баспен шайқау) Аспандарға ұшады. (Қайта аяққа тұрып, қолдармен жан-жаққа сермеу, түсіру) - Жарайсыңдар, балалар! **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** **"Матрешка қуыршағымен ойнау".** Мақсат-міндеттер: заттарды мөлшері бойынша ажырата білу қабілетін бекіту. Үлкен-кіші ұғымдарын қалыптастыру.	**Үлкен қылып үрледік (тоқтау), Пах! Шарымыз жарылды! (шапалақтап, сосын отыру) Пшшшшшшш... (отырып жатқанда дыбыстар шығару) Балалар педагог соңынан қимылдарды қайталап жүреді. "Пах" және "Пш" дегенді балаларға қайталатып айтқызу қажет. (дене шынықтыру, сөйлеуді дамыту)**	
Балалармен жеке жұмыс16.30-16.50			**Сиқырлы алақандар музыкалық ритмикалық жаттығу**	**«Тоқылдақ» саусақ жаттығуы** Тақылдатып, мазаны ап, Ағаштарды тазалап.	**«Құстарға арналған тамақ».** Мақсат-міндеттер. Ермексаздың кішкене бөліктерін тұтастай қысып, дөңгелек қимылмен айналдыра білуге жаттығу жасату.

			Бала, бала балақан, Кәне, қайсы алақан. Саусақтарын әйбат, Былай-былай ойнат. Топ-топ басайық, Жалаудан күн жасайық. Жаса, жаса алтын күн, Жаса, жаса жарқын күн! **(сөйлеуді дамыту)**	Тоқ-тоқ-тоқ, Ормандарды емдейді, зиянкесті тазалар. Тоқ-тоқ-тоқ. **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**	**(мүсіндеу)**
Серуенге дайындық 16.50-17.00	**Серуенге жиналу.** Мақсат-міндеттер: балаларды серуендеуге қызығушылығын арттыру. Серуендеуге арналған ойын құралдарын таңдау, балалармен жеке әңгімелесу; шалбардың, бас киімнің және бәтеңкенің дұрыс киюлерін бақылау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуен	Түскі уақыттаға серуендегі бақылауды жалғастыру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**				
Серуеннен оралу	**Серуеннен кейін беті-қолымызды сумен тазалап жууға дағдыландыру.** Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу. Жуынсаң сен әрдайым, Таза бетің, маңдайың. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Кешкі ас	**Гигигеналық дағдылар** Тамақтану рәсімін ұстануға қызығушылық тудыру. Қасығымыз қайда? Табақшамыз қайда? Өзіме жақын тартайық, Тамақты тауысып алайық. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(коммуникативті дағдылар, сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, көркем әдебиет)**				

қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Музыкалық аспаптармен ойындар. Құстар тақырыбына байланысты әндер. **(музыка)** Өнер бұрышында құстардың мүсіндеу жұмыстарын жасау. **(шығармашылық дағдылар, жапсыру, мүсіндеу, сурет салу)** Қолдың ұсақ моторикасын дамыту. **(сенсорика)** Еркін рөлдік ойындар.
Балалардың үйге қайтуы 18.00-18.30 (ата-аналарға кеңес)	Әңгімелесу. «Баланың жануарлар мен құстарға қамқорлық сезімін дамыту», «Адамгершілік тәрбиесінің құндылығы».

Циклограмманы тексерген әдіскер: А.Абдиева

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	«Айару» бөбекжай- балабақшасы				
Топ/сынып	**Ортаңғы топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	Еркетай				
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	Мамаева Дурия				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**08.01-12.01.2024ж.**				
Тақырыбы	**Қысқы аула**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	08.01.24	09.01.24	10.01.24	11.01.24	12.01.24
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау 8.00-8.20	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру8.20-8.40	"Ұйқы жетіспеушілігінің зияны" тақырыбында ата-аналармен әңгімелесу; балалардың үйде күн тәртібін сақтауларын және уақтылы ұйықтау керектігін талап ету.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Балаларды сумен жұмыс жасағанда	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Балаларды топ бөлмесінде реттілікті	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Балалар белгіленген рет бойынша бірізді	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Балаларды балабақшадағы ойын	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Балаларды ойыншықтарды құрметтеуге үйрету (оларды таза және ұқыпты ұстау,

ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	гигиеналық дағдыларды сақтауға үйрету: жеңді түру, матаны сулау, құрғату, лас болған кезде шаю. Сумен жұмыс кезінде еңбек дағдылары мен әдеттерін, ұқыптылығын дамыту.	сақтауға үйрету: ойыншықтарды, құрылыс материалдарын өздігінен орнына жинау, оларды сындырмауға тәрбиелеу.	киіну, шешіну дағдыларын меңгеруге бәтеңкесінің бауын байлау, түймелерін салу, киімдерін іліп немесе ұқыпты бүктеп қоюға, үлкендердің көмегімен киімін дер кезінде ретке келтіруге, тазалау, кептіру т.б., іскерліктерін дамыту.	бұрышындағы кезекшілікті атқару іскерліктерін жетілдіру.	реттеп, орнына қою).
	"Кім шақырғанын тап" сөздік ойыны. Мақсат-міндеттер. Дидактикалық міндеті: есту анализаторын жаттықтыру, зейін және есту қабілеттерін дамыту, балалардың өз құрбы-құрдастарымен бірігіп ойнауға, достық қатынас орнатуға тәрбиелеу. Ойын ережесі: балаларға қарамай кім шақырғанын тек дауыс бойынша табу,	**Суреттер қарастыру.** Мақсат-міндеттер: "Қыс қызығы" тақырыбында сюжетті суреттер қарастыру. Сұрақтар қою және толық жауапты талап ету. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу, қазақ тілі)**	**"Жұп суреттер" үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттер. Балалардың байқағыштығын, суретте бейнеленген заттардың ұқсастығы мен айырмашылығын таба білу іскерлігін тәрбиелеу; сөздік қорларын жетілдіру: ұқсас, әртүрлі, бірдей. Ойын ережесі: бірдей суреттерді жинау; кім қателеспесе, сол жеңеді. Ойын әрекеттері: бірдей суреттерді	**"Не артық?" үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттер. Дидактикалық міндеті: балаларды заттарды қолданудағы қателерді көре білуге үйрету; байқағыштығын, өз пікірінің дұрыстығын дәлелдей білу іскерлігін дамыту; еңбек құралдары туралы білімдерін бекіту. Ойын ережесі: артық суреттің ғана бетін жабу; қажетсіз затты	**Санамақтар айтқызу.** "Кел, санайық санамақ" Бір, екі, үш, Бір, екі, үш, Ал, кәнеки, үш. Төрт, бес, алты, жеті, Төрт, бес, алты, жеті, Мынау - ауыл шеті. Сегіз, тоғыз, он, Сегіз, тоғыз, он, Ал, кәнеки, қон. Асықпа да саспа, Бірден қайта баста. **(сөйлеуді дамыту, математика негіздері)**

	оның атын дұрыс атау. Дауысын өзгертпей, атын қатты айту. Ойын әрекеті: кім шақырғанын іздеу. **(сөйлеуді дамыту)**		іздеу. **(танымдық дағдылар)**	кім тапса, сол жеңеді. Ойын әрекеттері: қажетсіз затты табу және оны ақ қағазбен жабу. **(сөйлеуді дамыту, танымдық дағды)**	
Таңертеңгі жаттығу 8.40-9.00	**Жалпы дамыту жаттығулары (сылдырмақтармен).** 1. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 1.1. Балалар сылдырмақтарын жоғары көтеріп, екі қолымен сылдырлатады. 1.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 2.1. Қолдарын оң жаққа жіберіп, сылдырмақтарды сылдырлатады. 2.2. Бастапқы қалып. 2.3. Қолдарын сол жаққа жіберіп, сылдырмақтарды сылдырлатады. 2.4. Бастапқы қалып. (жаттығу 4 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып: жерде отырады, аяқ алшақ, сылдырмақ ұстаған қолдары екі жанында. 3.1. аяқтарын жинап, сылдырмақ ұстаған қолдарын жоғары көтеріп, сылдырлатады. 3.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 3 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып: аяқ бірге, дене бос, қол төменде. 4.1. Сылдырмақтарын артында ұстап, бір орында тұрып секіру. 4.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 3 рет қайталанады). **(дене шынықтыру)**				
Таңғы ас9.00-9.30	**Гигиеналық дағдылар** Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. Асты-шашпай төкпей іш, Сораптамай баппен іш. Келген асты алдына Тауысып іш қалдырма. Тәрбиеші балалардың үстел үстінде дұрыс отыруларын қадағалайды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық 9.30-9.55	**Шаттық шеңбер** Мақсат-міндеттер. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Бақыт толы шеңберге, Шаттық толы шеңберге Қол ұстасып келдік біз, Жан достармыз енді біз. **(сөйлеуді дамыту)**	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттері. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Көк аспанда күн күлсін Бірге күлсін бүлдіршін. Көк аспанда күн күлсін Жерге ұдайы нұр құйсын. **(сөйлеуді дамыту)**	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттері. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Күн нұрындай көңілім, Даламдай кең пейілім. Жүрегім толы мейірім, Бәріне ортақ шуағым, Қайырымды боламын. **(сөйлеуді дамыту)**	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттері. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Арайлап таң атты, Алтын сәуле таратты. Жарқырады күніміз. Жарқырайды даламыз. Қайырлы таң, Қайырлы күн, балалар! **(сөйлеуді дамыту)**	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттері. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Кел, балалар, күлейік, Күлкіменен түлейік! Қабақ түйген не керек, Көңілді боп жүрейік! Кел, балалар, күлейік! Күлкіменен түлейік! Күлкі көңіл ашады, Күліп өмір сүрейік! **(сөйлеуді дамыту)**
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет9.55-10.35	**Дене шынықтыру** "Ақшақарлар билейді". Мақсат-міндеттер. Балалардың сап түзеп бірінің артынан бірі шеңбер бойымен арақашықтық сақтап,	**Дене шынықтыру** "Әдемі билейміз". Мақсат-міндеттер. Балаларда еденге тігінен тұрған құрсаудан еңбектеуге үйрету; еңбектеу кезінде епті болуға	**Музыка** "Ақшақарлар билейді". Мақсат-міндеттер. Балаларды әнді ықыласпен тыңдай білуге үйрету; әннің сөздік мазмұнын	**Дене шынықтыру** "Ақшақарлар секілді билейміз". Мақсат-міндеттер. Балаларда сап түзеп бірінің артынан бірі шеңбер бойымен арақашықтық сақтап,	**Қазақ тілі** «Қыс бізбен қар атысып ойнайды». Қыс жыл мезгілі Мақсат-міндеттер. Қар туралы шағын өлең жолдарын қайталап оқу, сөздерді анықтап айтуды үйрету; жақсы көңіл күйлерін білдіруді үйрету. Қазақ тілін түсінуді, «қыс» сөзімен қарапайым сөз

	бағытты өзгертіп жүгіру қабілетін қалыптастыру; қойылған заттардың арасымен "жылан" тәрізді еңбектеу дағдысын жетілдіру; бір жағы 20-30 см биік қиғаш тақтайдың үстімен жүруге үйрету.	тәрбиелеу; арқан бойымен жүру кезінде тепе-теңдікті сақтау дағдыларын қалыптастыру; сап түзеп шеңберге, шеңберден сапқа ауысу дағдыларын жетілдіру.	эмоционалды қабылдауға және сипатын ажырата білу қабілетін дамыту; төмен және жоғары дыбыстарды ажырата білу қабілетін жетілдіру; ырғақты сезіне білу қабілетін дамыту; музыка әуенімен жүгіруге және алға-артқа секіру дағдысын қалыптастыру; музыка әуенімен бірге би қимылдарын еркін орындауға үйрету; музыкалық аспапта ойнау қабілетін қалыптастыру; қардың пайдасы туралы ұғымдарын кеңейту.	бағытты өзгертіп жүгіру қабілетін қалыптастыру; қойылған заттардың арасымен "жылан" тәрізді еңбектеу дағдысын жетілдіру; бір жағы 20-30 см биік қиғаш тақтайдың үстімен жүру іскерліктерін дамыту.	тіркестерін жасауды, сәйкесінше, сын есімдердің жалғауларын өзгертуді үйрету. Артикуляциялық аппаратын, сөйлеуін, есту арқылы қысқы табиғатқа туралы ақпаратты қабылдауын дамыту. «Қыс» тақырыбы бойынша сөйлесуді есту арқылы қабылдауын, есту зейінін, көру арқылы қабылдауын, ойлау қабілетін, жағымды эмоцияларын көрсете білу қабілетін дамыту. Байқағыштық қасиеттерін, сұлулық сезімдерін, көркем сөзге құштарлығын дамыту.
2- таңғы ас	Балаларға тамақ ішер алдында қолды жуу, тамақтану кезінде дұрыс отыруларын қадағалау, ескерту жасау; орындыққа сүйенбей, шынтақты дұрыс қойып отыруларын қатаң қадағалау; тамақ ішер алдында балалардың бір-біріне астың дәмді болуын тілеп; тамақтан соң алғыс айту. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуенге дайындық 10.35-10.55	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен10.55-12.00	**Қолғапқа түскен ақша қарды бақылау. (қоршаған**	**Қарды бақылау (қардың жерге түсуі). (қоршаған**	**Қысқы шыршаны бақылау. (қоршаған ортамен танысу,**	**Қысқы ауа райын бақылау. (қоршаған ортамен танысу,**	**Қарды бақылау (қардың жауған алқабы). (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)**

	ортамен танысу, сөйлеуді дамыту) Мақсат-міндеттер. Балаларға қолғапқа түскен, салмағы жеңіл, көлемі кішкентай, ақша қарды бақылауға үйрету; ақша қардың оюға, гүлге ұқсағандығын байқату; көрген құбылыстан жағымды әсер алуға ынталандыру. - Балалар, қолдарыңды созып, алақандарыңды ашыңдаршы. - Қолғаптарға не түсті? - Иә, ақша қарлар түсіп жатыр. - Ақша қарлар оюлы Күн көзіне жылтырайды. Ақша бұлттың гүлдері Баяу ұшып, асықпайды. - Ақша қарлар неге ұқсайды? - Жарайсыңдар, ақша қарлар кішкентай	**ортамен танысу, көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер. Балаларға қардың жоғарыдан төмен ақырындап түскеніне көңіл аудару, қардың көп болғанын байқату; зейінін, түйсігін, ой-қиялын дамыту. - Міне, міне, қар жауды (екі алақанды екі жаққа жайып, жоғары көрсету), Міне, жинады тауды (шапалақтау). Міне, ақшақарым-ай (алақандарды ашып, айналдыру), Тоңды саусақтарым-ай (алақандарды бір-біріне қою). Міне, міне, қар жауды (екі алақанды екі жаққа жайып, жоғары көрсету), Міне, жинады тауды (шапалақтау), Міне, басты балақай	**сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер. Балалардың шырша ағашы туралы ұғымдарын қалыптастыру, оның ақ қар астында жасыл болып тұрғанын байқату; шыршаның үшкір қылқандарын ұстатып, жапырақтарға ұқсамайтынына және түсіп қалмайтынына назар аудару; шыршаны қабылдаудан жағымды әсер алуға тәрбиелеу. Педагог балаларды жасыл шырша алдына алып келеді. Аулада шырша өспеген болса, педагог жасанды шыршаны аулаға уақытша шығарып қоя алады. - Балалар, мынау не? - Жарайсыңдар, бұл шырша. - Қараңдаршы, шырша ағашы бізге	**сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер. Балаларға қыс мезгілі жөнінде жалпы ұғымдар беру, қыстың ауа райы бұлтты және ашық, суық болуына көңіл аудару, адамдардың жылы киінгенін байқату; зейінді, ойлау қабілетін дамыту. - Балалар, айналаға қараңдаршы. - Иә, айналада қар жатыр. - Аспанымыз сұр (көгілдір). - Бірақ қыста күн суық. - Адамдарға қараңдаршы, жылы киінді. - Біз нені кидік? Балалар жауап бермей жатса да, үстіне көрсете де алады. - Қыс мезгілі. Суықта Қар жауады қалықтап. Қар жауады	Мақсат-міндеттер. Балалардың табиғат құбылысы, қарды бақылауға деген қызығушылығын ояту; қардың қайда жатқанына көңіл аударып, айтуға ынталандыру. - Балалар, бәрекелді! - Қараңдаршы, айналада не жатыр? - Иә, бұл қар. - Қар қайда жатыр? - Айналаның бәрі аппақ. - Жапалақ қар, Армысың? Дүниеде бармысың? Қысқы дала тәуелді, Жау, жау енді! Ұзақ уақыт қалықтар, Жау, жау енді, Мамық қар! Қ. Мырзалиев **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды қарды күректермен күреп, жүруге арналған жолдарды жасауға шақыру. Мақсат-міндеттер: балаларды ересектің үлгісіне еріп, қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; топтастырымен бірге әрекет етуге баулу; жағымды эмоцияларды дамыту. **Қимылды ойыны. "Пингвиндер сапта жүреді". (дене шынықтыру)** Балаларға сигнал бойынша жан-жаққа жүгіру және сигнал бойынша сапқа,

	гүлдерге ұқсайды. **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды сұхбатхана орындықтарын қардан тазалауға шақыру. Мақсат-міндеттер: балаларды қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; тазалыққа, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **"Қолғап" қимылды жаттығуы. (дене шынықтыру, сөйлеуді дамыту)** Балаларды педагогтің соңынан көркем сөз жолдарының ырғағына, мазмұнына сай қимылдарды жасап, жағымды көңіл-күйге бөленуді үйрету; бүкіл дене бұлшық еттерін, түйсікті, есте сақтау қабілетін дамыту. - Балалар, ал қазір қолғаптарымызбен	(қол белде, аяқпен сап түзегендей болып жүреді), Аяқпенен тәй-тәй (қол белде, аяқпен сап түзегендей болып жүреді). Д. Ахметова **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды қарды күректермен күреп, жүруге арналған жолдарды жасауға шақыру. Мақсат-міндеттер: балаларды ересектің үлгісіне еріп, қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; топтастырымен бірге әрекет етуге баулу; жағымды эмоцияларды дамыту. **"Кім тыныш?" қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Балаларды бір бағытта тыныш жүру әдебіне үйрету, аяқтың табанын толық басып және	қуанып тұрған сияқты. "Шырша". Қызық-думан күн келді, Жасыл шырша түрленді. Аяз сүйіп, терленді, Үйге кірді төрледі. Ә. Табылдиев **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды шыршаның айналасын түсіп қалған қоқыстардан тазалауға шақыру. Мақсат-міндеттер: балаларды ересектің үлгісіне еріп, қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; топтастырымен бірге әрекет етуге, тазалыққа баулу; жағымды эмоцияларды дамыту. **"Шыршаны айнала билейік" қимылды жаттығу. (дене шынықтыру, сөйлеуді дамыту)**	қалыптап, Аппақ қабықпен қаптап. Қыс мезгілі. Аппақ қала. Ақ көшелер. Ақ сала. Ақ көшелер. Ақ сала. Аулада тұр аққала. Д. Ахметова. **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды учаскедегі орындықтарды қылшақтар арқылы қардан тазалауға шақыру. Мақсат-міндеттер: балаларды ересектің үлгісіне еріп, қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; топтастырымен бірге әрекет етуге, тазалыққа баулу; жағымды эмоцияларды дамыту. **"Машиналар жүреді" қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер. Балаларды қызыл,	педагогтің соңынан жүру дағдыларын қалыптастыру, кеңістікті бағдарлауға үйрету; пингвин құсы туралы алғашқы ұғымдар қалыптастыру, жағымды эмоцияларға бөленуге ынталандыру. Педагог балаларға пингвиннің суретін көрсетеді, пингвинше жүру үлгісін көрсетеді, содан соң балаларды сөздеріне, қимылдарына еруге ынталандырады. - Пингвиндер ұқсап жүрейік, Оңға, солға теңселейік: Топ-топ-топ, топ-топ-топ, Оңға, солға теңселейік. Ал енді, пингвиндер, тоқта! Қане, жиналыңдар сапқа! Бір-бірімізден қалмаймыз, Сапта жүріп-ай, жараймыз! Д. Ахметова **"Өз орныңды тап" қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды сапға (түзу сызық, жіп бойына) сигнал бойынша тізілуге, сигнал бойынша жан-жаққа шашырап жүгіруге дағдыландыру; зейінді болуға, шапшаңдыққа, достыққа тәрбиелеу.

	әдемі жаттығулар жасап, ойнап көрейік. - Қане, қолғапты киеміз, (алақандарды өзара уқалау) Бір қолды салып көреміз, (бір қолмен екінші қолды сипау) Екінші жұп қолғапты (екінші қолымен бірінші қолды сипау) Киіп алсақ – жарап тұр. (алақандарымен ары-бері бұраңдау) Біз татумыз, біз біргеміз, Шапалақтап, секіреміз. Оп-оп! Шапалақ! Секір, секір! Шапалақ! Жаттығу бірнеше рет қайталанады. **"Тегіс жолмен жүреміз" ойын жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: алға қарай жылжи отырып, қос аяқпен секіруге жаттықтыру.	аяқ ұшымен жүріп қимылдау дағдыларын қалыптастыру; сигналға сай қозғалуға ынталандыру. - Балалар, қазір аяқтарымызды нық басып, менің соңымнан сайға қарай жүрейік. Сайға қарай адымдаймыз, Түрлі дыбысты тыңдаймыз. Көрейік. Бұл қай бұрыш? Тыңдайық. Тыныш ... Тыныш ... - Қанекей, аяқтың ұшымен тыныш жүрейік ... - Бұл жақта не бар екен? - Тамаша ... Педагог белгілі объектіні тапқандарын айтады, балаларды мақтайды. Жаттығу бірнеше рет өткізіледі, жүру бағыттары ауысады. **"Шеңберден**	Балаларды шыршаға қарап, қызықты қимылдарды жасап, көтеріңкі көңіл-күйге бөленуге баулу. Педагог балаларға алдын-ала безендірілген шыршаны көрсетеді. Шыршаға қараңдар, Таңқалып қалмаңдар. Бұтақтағы ойыншықпыз, Шеңбердегі аюмыз. Енді, біз түлкіміз, Түлкі болып жүрміз. Қоянмен біргеміз, Бірге секіреміз. Балалар педагогтің көрсетуіне еліктеп, жабайы аңдарға тән қимылдарды орындайды. Балықтай жүземіз, Үндемей күлеміз. **"Шашылған қарларды (доптарды) жинайық" қимылды жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды	жасыл не сары түсті таңбалауыштардың біріне сәйкес қимылдарды жасауға үйрету; топтасып, бір-біріне соғылмай жүре білу дағдыларын қалыптастыру; жағымды әсерлерге бөленуге тәрбиелеу. Педагог балаларға кезегімен қызыл, сары, және жасыл таңбалауыштарды көрсетіп жатып, белгілі таңбалауышқа сай белгілі қимылдарды жасауды ұсынады: - жасыл таңбалауыш - қолға рульді ұстағанға ұқсап, ары-бері, жан-жаққа бағыттап жүгіру; - сары таңбалауыш - орнында тоқтап, шапалақтау, - жасыл таңбалауыш - жерге шоқайып отыру. - Бағдаршамда жасыл шам - Жол ашық,	

		шықпа" жаттығуы. (дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: балаларды шеңберге тұрып, шеңбердің бойымен қимылдауға баулу; кеңістікті бағдарлауға, мұқияттылыққа, достыққа тәрбиелеу.	шапшаңдыққа, дәлдікке, қоршаған кеңістікті бағдарлауға баулу, топтастармен тату ойнауға, достыққа тәрбиелеу.	машиналар. Бағдаршамда сары шам - Шапалақта, балалар. Бағдаршамда қызыл шам - Тоқтасын машиналар. Ойын екі рет өткізіледі. **"Допты (қарды) қағып ал" қимылды жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды допты екі қолмен ұстауға жаттықтыру; тепе-теңдікті сақтауға, ептілікке баулу.	
Серуеннен оралу 12.00-12.20					
Түскі ас12.20-13.00	**Гигиеналық дағдылар** Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. Асты-шашпай төкпей іш, Сораптамай баппен іш. Келген асты алдына Тауысып іш қалдырма. Тәрбиеші балалардың үстел үстінде дұрыс отыруларын қадағалайды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				

Күндізгі ұйқы13.00-15.10	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай жасау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары15.10-15.30	Шаңғы жаттығуы; (екі аяқты тізеге бүгіп, кезекпен созып-жинау, табанды төсек үстіне үйкеу). Жалпақтабандықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру. Алған білімдерін бекітіп, мәдени-гигиеналық дағдыларын орындау. **(дене шынықтыру)**				
Бесін ас15.30-16.00	Алдына қойған асқа назар аударту; дастархан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті 16.00-16.30 (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Қардың қасиеті". Мақсат-міндеттер. Қардың қасиеттерін атау арқылы балалардың есте сақтауы мен қабылдауын, зейіні мен тілін және дүниетанымы мен ойлауын дамыту. **Сурет салудан ойын-жаттығу** "Терезеде ақшақарлары". Мақсат-міндеттер. Балаларды мақта таяқшалары арқылы шаршы пішініне, "терезе" кескініне ақша қарларды салуға үйрету; терезе	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** "Қолғап". Мақсат-міндеттер. Балаларды "Қолғап" ертегісінің қызықты мазмұнымен таныстыра отырып, ертегіні әңгімелеу барысында кейіпкерлердің бейнесі мен сөзін мұқият есте сақтауға үйрету. **"Қажетті киімді алыңыз" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды қысқы және жазғы киімдерді ажыратуға үйрету, зейін, есте сақтау және	**Мүсіндеуден ойын-жаттығу** "Аққала". Мақсат-міндеттер. Балаларға аққала туралы түсініктерін тиянақтау, аққаланың дене құрылымы жөнінде білімді жетілдіру; аққаланың қардан жасалған мүсін екеніне көз жеткізу; қысқы ойын-сауықтар түрлерімен таныстыру. **"Үйшікте кім тұрады?" сөздік ойыны.** Дидактикалық міндеті: балалардың жануарлар туралы білімін, дыбыстарды дұрыс айту іскерлігін бекіту.	**Математика негіздерінен ойын-жаттығу** "Аққалалармен ойнайық". Мақсат-міндеттер. Балалардың екі қарама-қарсы заттарды биіктігі мен жуандығы бойынша тұстастырып, беттестіріп, іс-тәжірибеде сәйкестігін тауып, салыстыра білу дағдыларын жетілдіру, салыстыру нәтижесін сөзбен жеткізуге үйрету; көзбен мөлшерлеу, қолдың ұсақ моторикасын, кеңістікті бағдарлау, есте сақтау, қабылдау және елестету	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Ақшақарлар жауып тұр. Дауыссыз [ш] және [ж] дыбыстары". Мақсат-міндеттер. Балаларды [ш] және [ж] дыбыстарының жеке, буын және сөз құрамында айтылу тәртібімен, сөздің жекеше және көпше түрлерімен таныстыру; қардың қасиеттері жөнінде білімдерді жетілдіру. **Сюжетті-рөлдік ойыны: "Тазалықты сақтайық".** Мақсат-міндеттер: ойынға деген қызығушылықты дамыту; балалар арасындағы жағымды қатынастарды қалыптастыру; тазалыққа ұқыпты қарауды тәрбиелеу.

	сұлбасын бояумен жүргізіп, төрт шақпақ орталарына дөңгелектерді салып, бойларын түрлі нүктелер және сызықтармен толтыруға машықтау. **Саусақ жаттығуы.** Бір дегенің - білеу, Екі дегенің - егеу, Үш дегенің - үскі, Төрт дегенің - төсек, Бес дегенің - бесік, Алты дегенің - асық, Жеті дегенің - желке, Сегіз дегенің - серке, Тоғыз дегенің - торқа, Он дегенің - оймақ, Он бір - қара жұмбақ. **(сөйлеуді дамыту, математика негіздері)**	логикалық ойлауды тәрбиелеу, қуыршаққа қажетті киімді табу. Барысы: балалардың алдындағы үстелде қуыршақтар мен қысқы және жазғы киімдер бейнеленген. Педагог кезекпен жазғы және қысқы мезгілдердің суретін көрсетеді. Балалар қуыршақтарға жыл мезгілдеріне сәйкес киім кигізу керек.	Ойын ережесі. "Үйшікте кім тұрады?" деген сұраққа кім үйшікте тұрса, сол балалар ғана жауап береді (балалар жануарлардың дыбысын салады). Ойын әрекеттері: дыбыспен еліктеу; әр түрлі жануарлар мен құстардың қозғалысын көрсету.	қабілеттерін дамыту. **"Дәріхана"сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: дәріхана қызметкерлерінің мамандықтары туралы білімдерін кеңейту: фармацевт дәрі-дәрмек жасайды, кассир-сатушы оларды сатады, дәріхана меңгерушісі дәрі-дәрмек жасау үшін қажетті шөптер мен басқа да препараттарға тапсырыс береді, балалардың сөздік қорын кеңейтеді.	
Балалармен жеке жұмыс16.30-16.50	**"Сыпайы сөздер" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларда өзін-өзі ұстау мәдениетін, сыпайылықты, әрқайсысына деген құрмет сезімін,	**Санамақтар айтқызу. "Кел, санайық санамақ".** Бір, екі, үш, Бір, екі, үш, Ал, кәнеки, ұш. Төрт, бес, алты, жеті, Төрт, бес, алты, жеті, Мынау - ауыл шеті.	**"Ақ қоян" ойыны.** Ойын мақсат-міндеттер: балалардың ойынға деген қызығушылықтарын арттыру, тілдерін дамыту, достыққа, ұжымдыққа	**"Қар" тақпағын айтқызу.** Мақсат-міндеттер. Бала тілін дамыту. "Қар" (Тілеген Шопаев) Жауды міне, қар аппақ, Айналаның бәрі	**Суреттер қарастыру.** Мақсат-міндеттер: "Қыс қызығы" тақырыбында сюжетті суреттер қарастыру. Сұрақтар қою және толық жауапты талап ету. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу, қазақ тілі)**

	досқа, бір-біріне көмектесуге деген ұмтылысқа тәрбиелеу. Барысы: педагог балаларға әртүрлі сюжеттер бейнеленген суреттерді көрсетеді және сұрақтар қояды. Балалар сұрақтарға толық жауап береді.	Сегіз, тоғыз, он, Сегіз, тоғыз, он, Ал, кәнеки, қон. Асықпа да саспа, Бірден қайта баста. **(сөйлеуді дамыту)**	тәрбиелеу. Ойын құралдары: қоянның маскасы. Балалар шеңбер жасап тұрады да, ал бір бала ортада "қоян" болып отырады. Шеңбердегі балалар қол ұстасып, қоянды айнала жүріп, тақпақ айтады: Ақ қоян-ау, ақ қоян, Орныңнан тұршы, Бетіңді жушы, Шашыңды тарашы, Әй-әй көйлек киші, Біреудің қолын үзші, - дегенде, қоян болған бала тақпақтағы айтылған қимылды түгел істеп, өлең бітісімен, жүгіріп барып, шеңберді бұзуға тырысады. Егер бала шеңберді үзсе, өзі шеңберге қосылып тұрады. Үзілген жердегі, оң жақтағы бала "қоян" болады. **(сөйлеуді дамыту, көркем сөз, дене шынықтыру)**	аппақ. Жасырыпты жолдарды: Тегістепті орларды. Үстін жауып көлдердің, Бетін бүркеп белдердің. Жастық етіп тауды асқақ Жантайыпты жамбастап. Жантайыпты жамбастап. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)**	

Серуенге дайындық 16.50-17.00	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Кешкі ас16.10-16.30	**Гигиеналық дағдылар** Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. Асты-шашпай төкпей іш, Сораптамай баппен іш. Келген асты алдына Тауысып іш қалдырма. Тәрбиеші балалардың үстел үстінде дұрыс отыруларын қадағалайды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(коммуникативті дағдылар, сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, көркем әдебиет)** Музыкалық аспаптармен ойындар. **(музыка)** Өнер бұрышында қыс мезгілін бояу суреттерін бояту, ұлпақар мүсіндеу және жапсыру жұмыстарын жасау. **(шығармашылық дағдылар, жапсыру, мүсіндеу, сурет салу)** Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(зерттеу іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті)** Еркін рөлдік ойындар.				
Балалардың үйге қайтуы 18.00-18.30 (ата-аналарға кеңес)	Балалар отбасында өздері не істей алатындары туралы әңгімелесу.	Ата-аналардың педагогикалық мәдениетін арттыру.	Ата-аналарға арналған жеке әңгімелер. Көзге арналған түзету гимнастикасы.	Ата-аналарға кеңес. "Қыңырлықты шешу жолдары".	Жаднама: "Балаға қандай ойыншықтар сатып алуға болады?"

Циклограмманы тексерген әдіскер: А.Абдиева

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	«Айару» бөбекжай- балабақшасы				
Топ/сынып	**Ортанғы топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	Еркетай				
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	Мамаева Дурия				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**15.01- 19.01.2024 ж.**				
Тақырыбы	**Табиғат әлемі**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	15.01.24.	16.01.24.	17.01.24.	18.01.24	19.01.24.
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау 8.00-8.20	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру 8.20-8.40	Әңгімелесу: "Баланың мұқтажын ескерудің маңызы", "Баланың еркелігі және тәрбиелеу ерекшеліктері".				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Үстел-үсті ойындары".** Мақсат-міндеттер. Үстел ойындары бұрышында сөренің шаңын сүрту және ойыннан кейін бөлшектерді	**"Табиғат бұрышы"** Мақсат-міндеттер. Табиғат бұрышындағы балықтарға жем беруге шақыру (денсаулықтарына рұқсатты ескеру);	**"Жуыну әдебі"** Мақсат-міндеттер. Жуыну бөлмесінде жуыну әдебін игерту: қолдарын өздігінен сабындауды, су ағымы астына қойып, тазалап жуғанын	**"Табиғат бұрышы"** Мақсат-міндеттер. Табиғат бұрышындағы өсімдіктер тұрған ыдыстарындағы топырақтың құрғақ болуына көңіл	**"Қырауды бақылау"** Мақсат-міндеттер. Терезенің әйнегінде қырау оюлары бар болса, оны байқату; өрнектердің бұралған гүлдерге, жапырақтарға, құстарға ұқсайтынына көңіл аудару.

	өздігінен орнына салуды ұсыну, қадағалау, мақтау; ойыншықтармен ойнағанда тазалық сақтау туралы түсіндіру.	балықтардың су астындағы тіршілігін бақылауға ынталандыру; қамқорлыққа тәрбиелеу.	қадағалау; өз орамалының орнын табуға ынталандыру, мақтау.	аудару; өсімдіктерді күтуде суарудың маңызын іс-тәжірибеде көрсету; балаларды сү құйғышты ұстап, суаруды үйрету.	
	«Жануардың дыбысын сал» ойыны Мақсат-міндеттер. Дем шығару кезінде буындарды айту арқылы сөйлеу тынысын дамыту. Тәрбиеші рифманы айтады, ал бала жануарларды дыбыстармен және қимылдармен бейнелейді: Кі – кі – кі, Сақалды ешкі. Ақ – ақ – ақ, Секеңдеген лақ. Ік – ік – ік, Шәукілдейді күшік. Ық – ық – ық, Тышқан жейді мысық. **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**	**"Аққаланы құрастыр" үстел ойыны.** Мақсат-міндеттер. Балаларды аққаланың денесін үстел бетіне салып құрастыруға ынталандыру; көлемі әртүрлі дөңгелектерді ажыратуға жаттықтыру; жасалған жұмыстың нәтижесіне қуана білу қабілетін дамыту. Педагог әрбір балаға көлемі үш түрлі ақ түсті дөңгелектерді, көздерін, сәбізден мұрнын, шелек пішіндерін жинақтап табақшаға салып ұсынады. Жұмыс жасалғаннан кейін балалар	**«Ұлпақар» тыныс алу гимнастикасы (мақта)** Қатты боран басылды (жаймен тырсылдатады) Күн жарқырай ашылды (қолдарымен күн жасайды) Көктен төмен әдемі ұлпақарлар шашылды. Тәулік бойы тынбайтын, Болайықшы ұлпақар. 1, 2, 3,4, 5 Ұлпақарлар ұш! (алақандарындағы ұлпақарлаға үрлейді) **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**	**«Кім не жейді?» дидактикалық ойыны** Мақсат-міндеттер. Балалардың үй жануарлары туралы білімдерін нығайту (олар не жейді), ойлау қабілетін, зейінін, есте сақтау қабілетін дамытып, үй жануарларына қамқорлық жасауға деген талпынысты тәрбиелеу. Материал: үй жануарлары бейнеленген заттық суреттер және оларға арналған тамақ. Педагог балаларды әжесінің ауласындағы жануарларды «тамақтандыруға» шақырады. Педагог балаларды екі-екіден	**«Біздің шырша» өлеңін мәнерлеп оқу.** Мақсат-міндеттер. Балаларды шырша туралы өлеңді мәнерлеп оқуға баулу; жағымды эмоциялар тудырады. Тауда туып, тауда өскен, Шырша келді ортаға Бәріміз бір дауыспен, Дейік енді шыршаға Әдемілеп біз ілген, Ойыншықтар тізілген. Қандай жақсы шыршамыз Ән шырқайық баршамыз. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**

		педагогке ілесіп, көркем сөзді айтады, қимылдар жасайды. - Аққала денесі дөп-дөңгелек, (қос қолдың сұқ саусақтарымен ауада үлкен шеңберлер сызу) Дөңгелек басына киген көк шелек, (алақандармен бастың төбесін жабу) Басады қос аяқтарын маймаңдап, (алақан ұштарымен үстел басын кезекпен соққылау) Іздері де содан оның дөңгелек. (қос қолдың сұқ саусақтарымен ауада кішкентай шеңберлер сызу) **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**		шақырады. Бір бала жануардың атын атап, оны көрсетеді, ал екіншісі оған тамақ іздейді, жануардың жанына сурет қояды. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)**	
Таңертеңгі жаттығу 8.40-9.00	**Жалпы дамыту жаттығулары «Біз қағаздан қар жасаймыз».** 1. Б.Қ. - Н.Қ. қағаз бетінде , қол белде . Оң аяқты үшімен алға қою, жан-жағына, артқа қою, Н.Қ. оралу, сол аяқпен де солай 4 рет. 2. Б.Қ.. - аяқтар иық енінде, қолдар парақ алдында белде. Бастың үстінен түзу қолды жоғары көтеріп, денені оңға,солға еңкейту. 6 рет. 3. Б.Қ. - парақтың алдында тұрыңыз, аяқтар иық енінде, қол белде. параққа қарай алға еңкею, 6 рет. 4. Б.Қ. - Н.Қ. қолдар артта. Отыру - қолдар екі жаққа созу. 8 рет. 5. Б.Қ. - еденге отыру, шынтаққа сүйену, парақ еденде созылған аяқ үстінде. Парақты аяқпен жоғары көтеру, еденге түсіру. 6 - 8 рет.			

	6. Б.Қ. - парақтың алдында тізерлеп отыру, қолды белдге қою. Сәл тұрып, аяқты кезекпен оіға және солға созу 8 рет. 7. Қағазды алып, оны допқа айналғанша оң қолыңызбен қысыңыз. Содан кейін парақты оң қолыңызбен түзетеміз. Сол қолмен де солай жасау. 8. «Қарды» аяқ арасына қыстырып секіру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дене шынықтыру)**				
Таңғы ас 9.00-9.30	**Гигиеналық дағдылар** Тамақтану рәсіміне деген қызығушылықты қалыптастыру. - Алақай! Алақай! Барамыз дастарқанға қарай: Ботқамыз дәмді, аппақ, Болмаймыз сатпақ. Қасықпен алайық, Асықпай асайық. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық 9.30-9.55	Балалардың жағымды көңіл-күйлерін қалыптастыру. Ұйымдастырылған іс-әрекетіне бірізділікте жағымды эмоциялық ахуалда ауысу үшін бәсеңдеу дыбыста салмақты әуенжазбасын қосу. - Кім шапшаң, кім өжет? Кім болады аппақ көжек? Орнымызда секірейік, Көжектей жүріп билейік. **(сөйлеуді дамыту)**				
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет 9.55-10.35	**Дене шынықтыру** **"Біз шеңбер құра аламыз"** **Мақсат-міндеттер. Балаларды қол ұстасып шеңбер бойымен жүруге, кедергілерден өтіп,төрт аяқтап еңбектеуге, допты домалатуға, белгілі бір бағытты ұстана отырып, жаттығулар**	**Музыка** "Қонжық пен көжек" Мақсат-міндеттер. Балаларды өздігінен қимыл-қозғалысын өзгертуге үйрету. Балаларды қарапайым әндерді тыңдауға қалыптастыру. Әннің көңілді сипатын жеткізу үйрету. Музыкаға эмоционалды түрде	**Дене шынықтыру** "Түзу шеңбер" Мақсат-міндеттер. Балалардың қол ұстасып шеңбер бойымен жүру қабілетін нығайту; шеңберге тұру; дене жаттығуларының дұрыс орындалуын үйрету; шеңберге тұру техникасы туралы ақпарат беру; еңбетеп өту,	**Сенсорикадан ойын-жаттығу** "Қысқы орманға саяхат" Мақсат-міндеттер. Көрсету арқылы,балаларға қимылдарды үйрету, шамалар жайлы білімдерін бекіту (үлкен, кішкентай); балалардың шамалар жайлы қасиеттерін топтауды	**Дене шынықтыру** "Құстар ұшып самғайды" Мақсат-міндеттер. Балалардың қол ұстасып шеңбер бойымен жүру қабілетін нығайту; шеңберге тұру; дене жаттығуларының дұрыс орындалуын үйрету; шеңберге тұру техникасы туралы ақпарат беру; еңбетеп өту, кедергілерден аттап өту жаттығулары; ептілікті, тәуелсіздікті дамыту.

	жасауға үйрету.	орындап, қимылдарды музыка жетекшімен бірге қайталау үйрету.	кедергілерден аттап өту жаттығулары;ептілікті, тәуелсіздікті дамыту.	үйрету;сөйлеу қабілеттерін;ұсақ мотериканы арттыру. Балалардың бойына жауаптылық сезімін және жабайы жануарларға көмектесу қасиетін сіндіру.	
2- таңғы ас	Балаларға тамақ ішер алдында қолды жуу, тамақтану кезінде дұрыс отыруларын қадағалау, ескерту жасау; орындыққа сүйенбей, шынтақты дұрыс қойып отыруларын қатаң қадағалау; тамақ ішер алдында балалардың бір-біріне астың дәмді болуын тілеп; тамақтан соң алғыс айту. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуенге дайындық 10.35-10.35	**"Киіну-шешіну".** Мақсат-міндеттер: балаларға киіну мен шешіну тәртібін үйрету және дағдыландыру, киіну және шешіну барысында ересектердің көмегіне жүгінуге үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуен10.55-12.00	**Адамдарды бақылау. Өтіп бара жатқан адамдар қалай киінеді? (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** "Табиғат бұрышы" Мақсат-міндеттер. Бірлесіп жұмыс істеуге, мақсатқа жалпы күшпен жетуге үйрету. Балалардың назарын өтіп бара жатқан адамдардың қалай киінгеніне аудару. Олардың жазда қалай киінгенін естерінде	**Мұзды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер. Балаларды судың қасиеттерімен таныстыруды жалғастыру, мұз тайғақ,тағанап құлап қалуға болады деген ойдв қалыптастыру, байқағыштықты, есте сақтауды, сөйлеуді дамыту, қызығушылыққа тәрбиелеу Суықта су қатып қалады. Суды	**Ойыншық қоянды бақылау (ақ қоян). (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** **Мақсат-міндеттер. Балалардың назарын ойыншық қоянға аудару; Тәрбиеші ойыншық ақ қоянды көрсетеді.** **- Балалар, сендер біздің қонағымызды таныдыңдар ма? Бұл не? (Бұл қоян.)** **- Қояннның жүні қандай түсті? (Ақ)** **- Қоянда тағы не бар? (ұзын құлақ,**	**Ағашты бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** **Мақсат-міндеттер. Қыста өсімдіктердің тіршілігі туралы білімдерін қалыптастыру; табиғатты құрметтеуге тәрбиелеу.** **Балаларға аязды күндері бұталар мен ағаштардың бұтақтары өте нәзік, тез сынатындығын, сондықтан оларды қорғауға, сындырмауға,**	**Қардың қасиеттерін бақылау (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** **Мақсат-міндеттер. Қардың қасиеттерімен танысуды жалғастыру (суық, ақ, қытырлақ).** **Балаларды қарды өз қолдарымен алуға шақыру, суық деп қорытынды жасату, сондықтан қолғап кию керек екенін айту. Суық мезгілде қардан мүсіндеу мүмкін емес, өйткені ол құлап қалады. Балаларды қармен жүруге және не естігендерін сұрау. Қардың аяқ астына жиналатынын ескеріңіз.** **Ақша қар, ақша қар,** **Аппақ болып қонасың.** **Тоса қалсам қолымды** **Алақаныма толасың.** **Қимылды ойын «Екі аяз» (дене**

	сақтату. Ішік, пима, қолғаптар, Арада жоқ тоңғақтар. Баста қалың малақай, Біз тоңбаймыз, алақай. **«Сырғанақ» жаттығуы (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларға мәтінді тыңдауға және мазмұнға сәйкес қимылдар жасауға үйрету. Біз тебеміз сырғанақ, Таудан төмен сырғанап. Бір шанада екеуміз, құламайды екенбіз.	қалыпта мұздатуға болады. Егер бөлмеге мұз кіргізсе, ол ериді . Мұз мөлдір. Далада қар борайды, Ақ мамыққа орайды. Мұз болады, қатады, Жып жылтыр боп жатады. Қозғалыстағы ойын **«Қармен ойнау білу» (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер. Балаларды қардан айналудан, (ортада) шектелген алаңнан қозғала білуге үйрету. Нысанаға қарды ата білуге бейімдеу. Ойын ережесін айқын орындауға үйрету.	**қысқа құйрық, аяқтары.)** **- Қоян қайда тұрады? (Қоян орманда тұрады)** **Ақ қоян-ау,ақ қоян,** **Ұзын құлақ сақ қоян,** **Қаша берсең орманға,** **«Қорқағым» деп ат қоям.** **Қимылды ойын «Ақ қоян» (дене шынықтыру)** **Мақсат-міндеттер: Балаларды жылдамдыққа, мықтылыққа баулу.** **Ойын мазмұны: Балалар шеңбер жасап тұрады да, ал бір бала ортада қоян болып отырады. Шеңбердегі балалар қол ұстасып қоянды айнала жүріп тақпақ айтады.** **Ақ қоян - ау, ақ** **Орныңнан тұрсаңшы** **Шашыңды тарасаңшы**	**шпатламен діңге ұрмауға, шанамен басып қалмауға болатындығын түсіндіріңіз.** **Жасыл желен жамылған,** **Асыл моншақ тағылған.** **Міне сұлу шыршамыз** **Көптен күтіп сағынған.** **«Қарғалар» жаттығуы (дене шынықтыру)** **Мақсат-міндеттер.** **Балалар қарғаны бейнелейді, тәрбиешіге еліктейді, белгі бойынша әрекет тетеді.** **Қарға, қарға,** **қарғалар,** **Қар-қар-қар!** **Қар үстінде жорғалар.** **Қар-қар-қар!** **Боран соқса қар болар,** **Қар-қар-қар!** **Бұтаға қонар қарғалар.** **Қар-қар-қар!**	**шынықтыру)** **Мақсат-міндеттер: жүгіруге жаттықтыру.** **Екі доспыз ағайынды** **Көрген біз ғой талайыңды** **Мен Аязбын - Қызыл мұрын,** **Мен Аязбын - Көкшіл мұрын.** **Мен аңдарды іздеймін** **Қане, шығыңдар қояндар! (балалар секіреді, жүгіреді)** **Қатырамын! (Қашады)** **Содан кейін тәрбиеші әр түрлі жануарларды атайды, ал балалар қимылдарын салады.**

			Бетіңді жусаңшы **Әй - әй көйлек кисеңші.** **Біреудің қолын үзсеңші -** **Дегенде қоян болған бала тақпақтағы айтылған қимылды түгел істеп өлең, бітісімен жүгіріп барып шеңберді бұзуға тырысады. Егер бала шеңберді үзсе өзі шеңберге қосылып тұрады да үзілген жердегі оң жақтағы бала қоян болады.**		
Серуеннен оралу 12.00-12.20	**Серуеннен кейін беті-қолымызды сумен тазалап жууға дағдыландыру.** Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу. Жуынсаң сен әрдайым, Таза бетің, маңдайың. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Түскі ас 12.20-13.00	**Гигиеналық дағдылар** Тамақтану рәсіміне деген қызығушылықты қалыптастыру. - Алақай! Алақай! Барамыз дастарқанға қарай: Ботқамыз дәмді, аппақ, Болмаймыз сатпақ. Қасықпен алайық, Асықпай асайық. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Күндізгі ұйқы13.00-15.10	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай жасау.				

Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары 15.10-15.30	**Оятпақ. Төсекте жатып керіліп-созылу, жаттығу жасау, өзін-өзі уқалау.** Балалар әуезді музыкамен оянады, содан кейін кереуеттің үстінде жатып, 5-6 жалпы даму жаттығуын орындайды. Басты оңға, солға бұру. Қолды, ішті, аяқты, өкшені жеңіл сипау. Екі аяқтың тізесін бүгу, екі қолмен құшақтау және біртіндеп түзету. **"Көңілді аяқтар" жаттығуы.** Аяқтарды биік көтер, міне былай, Топ, топ, топ! Көңілдірек! Биігірек! Міне былай: Хоп, хоп, хоп! Қоңыраулар сыңғыр-сыңғыр, Қатты-қатты, сыңғыр-сыңғыр! Шап жүйрігім, шап-шап, Тпру - ру -у, тұлпарым: Тоқтат! Тоқтат! Шынықтыру шаралары. Дымқыл сүлгімен сүртіну. Жалпақ табанның алдын алу мақсатында денсаулық кілемшелерімен жүру. Мәдени-гигиеналық дағдыларды жүзеге асыру жайындағы білімдерін бекіту. "Сылдыр-сылдыр, сылдыр су" ойын жаттығуы. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дене шынықтыру)**				
Бесін ас 15.30-16.00	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекет **16.00-16.20** (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**«Ұлпақар» тыныс алу гимнастикасы (мақта)** **Қатты боран басылды (жаймен тырсылдатады)** **Күн жарқырай ашылды (қолдарымен күн жасайды)** **Көктен төмен әдемі ұлпақарлар шашылды.**	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Орманға барайық" Мақсат-міндеттер. Балаларды жабайы аңдардың қысқы тіршілігімен таныстырып, жаңа ұғымдар беріп, оларды дұрыс, анық, буындап айта білуге үйрету; еске сақтау	**Имитация ойыны. "Қорқақ қоян".** Мақсат-міндеттер. Балаларды қоянның қимылдарына педагогтің көрсетуімен еліктей білуге машықтандыру; жағымды эмоцияларды дамыту. Педагог ақ қоянды	**"Қайдасың?" атты мультфильмін көру.** Мақсат-міндеттер. Балалардың зейін қабілетін дамыту; заттардың орналасу орындарын байқауға, бір сөзбен немесе саусақпен көрсетіп, "әне", "міне" сияқты сөздерді қолдануға ынталандыру; кеңістікті бағдарлау	**"Не қалай дыбыстайды?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер. Балаларды құстардың дыбыстарын айтуға ынталандыру; құстарды ажыратуға үйрету; жағымды эмоцияларға бөлену қабілеттерін дамыту. Педагог балаларға торғай, қарғаның дыбыстарын тыңдатады, олардың дыбыстарына еліктеу сөздерді айтқызады. Содан соң аудиожазбаны тыңдатқанда балалар торғайларды "шиық-шиық",

	Тәулік бойы тынбайтын, Болайықшы ұлпақар. 1, 2, 3,4, 5 Ұлпақарлар ұш! (алақандарындағы ұлпақарлаға үрлейді) (сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)	қабілеттерін, зейіндерін, сөздік қорларын дамыту; айналадағы әлемге, жануарларға деген қызығушылықты, сүйіспеншілікке тәрбиелеу.	белгілі жерге отырғызып қойып, балаларды бірге ілестіріп, қоянға жақындатады. Ойын бірнеше рет өткізіледі. - Аппақ қарды паналап, Аппақ қоян, тығылма! Көлеңкеңнен үркімей, Қорқақ қоян, қорықпа! Қоян, қашып кетпе! Міне, құрақ көрпе! Суықта қалмайсың, Жамылсаң – тоңбайсың. Д. Ахметова **(сөйлеуді дамыту)**	негіздерін қалау. **(сөйлеуді дамыту)**	қарғаны "қарқ-қарқ" деп дыбыстайды. **(қоршаған ортамен танысу)**
Балалармен жеке жұмыс 16.30-16.50	**«Жел көбік» ойыны** Мақсат-міндеттер. Балалар бір-бірінің қолынан ұстап, жақын-жақын дөңгелене тұрады. Тәрбиешіге қосылып олар мына өлеңді айтады. Көпіре гөр көбік-шар, Көпіре гөр кеңіп шар. Осы күйі қал тұрып,	**"Қар" саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер. Балаларды саусақпен көркем сөз жолдарындағы ырғаққа сай қимылдар жасап, жеке сөздерді қайталауға ынталандыру; жаттығу нәтижесінде жағымды әсер алуға	**Саусақ жаттығуы. "Алақай! Алақай!"** - Алақай! Алақай! Келді суық қыс міне, Біз далаға шығамыз, Жаттығу жасаймыз, Бір, екі! Бір, екі! Қарды қағып, бір, екі, Д. Ахметова **(сөйлеуді дамыту)**	**"Алақанда дөңгелету"** Мақсат-міндеттер. Ермексазды 2 бөлікке бөлу, түзу қозғалыстармен айналдыру жаттығуларын жасау. **(мүсіндеу)**	**"Қоян қайда?" қимыл жаттығуы.** - Қоян қорқақ, Ұзын құлақ. Бұта түбінде, Қасқырға көрінбей, Ақ қарда жатыр, Тыныш қана, үндемей. Д. Ахметова **(сөйлеуді дамыту)**

	Кете көрме жарылып. Өлеңді айтып бара жатып балалар дөңгелек шеңберді кеңейте түседі. Тәрбиеші: «Жел көбік жарылды» деген кезде барлық балалар қолдарын төмен түсіріп, бір дауыспен. «Тарс етті», - дейді де тізерлеп отыра кетеді. Тәрбиеші жаңа көбік үрлеуді ұсынады: балалар орындарынан тұрады, қайтадан дөңгелектеніп тұрады, ойын қайта басталады. **(дене шынықтыру, сөйлеуді дамыту)**	баулу. Педагог балаларға қардың жауғаны туралы суретті немесе бейнежазбаны көрсете алады. - Ақ мақтадай ұлпа қар (саусақтарды жыбырлату) Жамылыпты қырқалар. (қолдарды төмен бұлғау) Қалың-қалың тоң киіп, (алақандарды бір-біріне уқалау) Маужырайды шыршалар. (қолдарды қосу, ұйықтап қалғанды көрсету) Ш. Әлдибекұлы. **(дене шынықтыру, сөйлеуді дамыту)**			
Серуенге дайындық 16.50-17.00	**Серуенге жиналу.** Мақсат-міндеттер: балаларды серуендеуге қызығушылығын арттыру. Серуендеуге арналған ойын құралдарын таңдау, балалармен жеке әңгімелесу; шалбардың, бас киімнің және бәтеңкенің дұрыс киюлерін бақылау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуен	Түскі уақыттаға серуендегі бақылауды жалғастыру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**				
Серуеннен оралу	**Серуеннен кейін беті-қолымызды сумен тазалап жууға дағдыландыру.** Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу. Жуынсаң сен әрдайым, Таза бетің, маңдайың. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Кешкі ас16.10-16.30	**Гигиеналық дағдылар**				

	Тамақтану рәсіміне деген қызығушылықты қалыптастыру. - Алақай! Алақай! Барамыз дастарқанға қарай: Ботқамыз дәмді, аппақ, Болмаймыз сатпақ. Қасықпен алайық, Асықпай асайық. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(коммуникативті дағдылар, сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, көркем әдебиет)** Музыкалық аспаптармен ойындар. Аңдар тақырыбына байланысты әндер. **(музыка)** Өнер бұрышында аңдарды мүсіндеу жұмыстарын жасау. **(шығармашылық дағдылар, жапсыру, мүсіндеу, сурет салу)** Қолдың ұсақ моторикасын дамыту. **(сенсорика)** Еркін рөлдік ойындар.				
Балалардың үйге қайтуы **18.00-18.30** (ата-аналарға кеңес)	Әңгіме. «Баланың қажеттіліктерін ескерудің маңыздылығы», «Гигиеналық дағдылар денсаулық кепілі».	Кеңес: "Сіздің балаңыз серуенде".	Кеңес: "Ойын ойнаймыз, есте сақтауды дамытамыз".	Әңгімелесу: "Баланы қысқы мезгілде киіндіру тәртібі".	Әңгімелесу: "Табиғат біздің анамыз!"

Циклограмманы тексерген әдіскер: А.Абдиева

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	«Айару» бөбекжай- балабақшасы				
Топ/сынып	Ортаңғы топ				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	Еркетай				
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	Мамаева Дурия				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**22.01 - 26.01.2024 ж.**				
Тақырыбы	**Құстардың қысқы тіршілігі**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	22.01.24	23.01.24.	24.01.24	25.01.24	26.01.24
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау 8.00-8.20	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру 8.00-8.20	Әңгімелесу: "Баланың жануарлар мен құстарға қамқорлық жасау сезімін дамыту", "Адамгершілікке тәрбиелеудің маңызы".				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер) 8.20-8.40	**"Табиғат бұрышы"** Мақсат-міндеттер. Табиғат бұрышындағы балықтарға жем беруге шақыру (денсаулықтарына рұқсатты ескеру);	**"Ойын бұрышы"** Мақсат-міндеттер. Ойын бұрыштарында тұрған ойыншықтардың бірін өз еркімен алып, қалағанын педагогке айтып,	**"Жуыну әдебі"** Мақсат-міндеттер. Жуыну бөлмесінде жуыну әдебін игерту: қолдарын өздігінен сабындауды, су ағымы астына қойып, қысуды қадағалау; өз	**"Қырау бақылау"** Мақсат-міндеттер. Терезе әйнегінде қырау оюлары бар болса, көңіл аудару; өрнектердің бұралған гүлдерге, жапырақтарға,	**"Табиғат бұрышы"** Мақсат-міндеттер. Табиғат бұрышындағы өсімдіктерге көңіл аудару, фикус жапырақтарының жалпақ, үлкен, бетінің тегіс болуын бақылау; су құйғышты ұстап, суаруды үйрету.

	балықтардың су астындағы тіршілігін бақылауға ынталандыру; қамқорлыққа тәрбиелеу.	ойнап болғаннан кейін өз орнына жинауға ынталандыру, мақтау.	орамалының орнын табуға ынталандыру, мақтау.	құстарға ұқсайтынына көңіл аудару.	
	«**Тоқылдақ» саусақ жаттығуы** Тақылдатып, мазаны ап, Ағаштарды тазалап. Тоқ-тоқ-тоқ, Ормандарды емдейді, зиянкесті тазалар. Тоқ-тоқ-тоқ. **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**	**Мәнерлеп оқу** Мақсат-міндеттер. Баланың сөйлеу қабілетін дамыту, балалардың ақыл-ой белсенділігін, қол моторикасын белсендіру Бас бармағым - әкем, Балаң үйрек – шешем, Ортақ тірек – ағам, Шылдыр шүмек апам, Кішкентай бөбек – мен. Бір үйде біз нешеуміз? Бір үйде біз бесеуміз. **(сөйлеуді дамыту, сенсорика)**	**"Сиқырлы алақандар музыкалық ритмикалық жаттығу** Бала, бала балақан, Кәне, қайсы алақан. Саусақтарын әйбат, Былай-былай ойнат. Топ-топ басайық, Жалаудан күн жасайық. Жаса, жаса алтын күн, Жаса, жаса жарқын күн! **(сөйлеуді дамыту, сенсорика)**	**«Құстарды тамақтандыр» ойыны** Мақсат-міндеттер. Күшті, тегіс, бағытталған дем шығаруды дамыту; ерін бұлшықеттерін белсендіру. Қақпаға - мақта немесе басқа жеңіл заттарды үрлеу. Жарыстар ұйымдастыру - кім көп салады (құстарды тамақтандырады). Тәрбиеші жаттығудың дұрыс орындалуын көрсетеді: мұрнымен дем алып, ернін түтікшемен бүктеп, ұзақ уақыт мақтаға самал сияқты үрлеу. **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**	**«Әр түрлі пішіндегі заттарды сәйкес тесіктерге салу» дидактикалық ойыны** Мақсат-міндеттер. Балаларды нысандарды пішініне қарай салыстыруға үйрету. Жабдық: әр түрлі пішіндегі саңылаулары бар қорап, қораптағы тесіктердің мөлшері текше мен доптың көлеміне сәйкес келеді. Доп текшеге және кубқа арналған тесіктен дөңгелек тесікке өте алмауы маңызды. Педагог балаларға тесіктердің пішініне назар аудара отырып, тесіктері бар қорапты көрсетеді. Дөңгелек саңылауды қолымен сызып, балаларға осындай терезе бар екенін түсіндіреді, төртбұрышты саңылауды сызып, осындай да терезе де бар дейді. Содан кейін тәрбиеші балаларды кезекпен шарды сәйкес терезеге түсіруге шақырады. **(сенсорика)**
Таңертеңгі жаттығу8.40-9.00	**Жалпы дамыту жаттығулары «Біз қағаздан қар жасаймыз».** 1. Б.Қ. - Н.Қ. қағаз бетінде , қол белде . Оң аяқты үшімен алға қою, жан-жағына, артқа қою, Н.Қ. оралу, сол аяқпен де солай 4 рет.				

	2. Б.Қ.. - аяқтар иық енінде, қолдар парақ алдында белде. Бастың үстінен түзу қолды жоғары көтеріп, денені оңға,солға еңкейту. 6 рет. 3. Б.Қ. - парақтың алдында тұрыңыз, аяқтар иық енінде, қол белде. параққа қарай алға еңкею, 6 рет. 4. Б.Қ. - Н.Қ. қолдар артта. Отыру - қолдар екі жаққа созу. 8 рет. 5. Б.Қ. - еденге отыру, шынтаққа сүйену, парақ еденде созылған аяқ үстінде. Парақты аяқпен жоғары көтеру, еденге түсіру. 6 - 8 рет. 6. Б.Қ. - парақтың алдында тізерлеп отыру, қолды белдге қою. Сәл тұрып, аяқты кезекпен оіға және солға созу 8 рет. 7. Қағазды алып, оны допқа айналғанша оң қолыңызбен қысыңыз. Содан кейін парақты оң қолыңызбен түзетеміз. Сол қолмен де солай жасау. 8. «Қарды» аяқ арасына қыстырып секіру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дене шынықтыру)**				
Таңғы ас9.00-9.30	**Гигигеналық дағдылар** Тамақтану рәсімін ұстануға қызығушылық тудыру. Қасығымыз қайда? Табақшамыз қайда? Өзіме жақын тартайық, Тамақты тауысып алайық. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық 9.30-9.55	Балаларға жағымды эмоциялық ахуалды ұйымдастыру үшін бәсеңдеу дыбыста салмақты әуенжазбасын қосуға болады. Құстардай ұшайық, Бұтаға отырайық. Дәндерді шоқып, Аяққа тұрып, Шеңберді құрып, Күнге созылайық. **(сөйлеуді дамыту)**				
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет 9.55-10.35	**Дене шынықтыру "Құстарға жем берейік" Мақсат--міндеттер. Допты екі қолмен кеудеден төмен және алға лақтыру қабілетін нығайту; допты бастың**	**Музыка** "Кел, балақан" Мақсат-міндеттер. Балаларға әуен басталған кезде қимыл - қозғалысты бастауға және оның соңында аяқтауға үйрету. Балаларды ән	**Дене шынықтыру "Орманнан шыққан дыбыстар" Мақсат-міндеттер. Балалардың доптармен жалпы дамыту жаттығуларын орындау кезінде**	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** "Қолғап" орыс халық ертегісі" Мақсат-міндеттер. Көркем әдебиетке деген танымдық қызығушылықтарын қалыптастыру.	**Дене шынықтыру** "Қар жауса - балалар қуанады" Мақсат-міндеттер. Балаларды гимнастикалық орындықта жүруге,еңбектеп жүруге және арқанның (рейку) астынан өтуге жаттықтыру, қол ұстасып шеңберде тұруға, тепе-теңдік пен қимылдарды үйлестіру сезімін дамытуға ықпал ету, ұялшақтықты

	артынан лақтыру техникасын жетілдіру; лақтыру дағдысын оң және сол қолмен жетілдіру.	тыңдауға, олардың мазмұнын түсінуге үйрету. Шашыраңқы күйде би қимылдарын орындау; әннің мазмұнын өзгерте отырып, қимылдарды өзгерту. Музыкалық әуен ырғағына қарай қимыл жасауға тәрбилеу.	**ептілік пен зейіндерін дамыту; бірінен соң бірі жүру және жүгіре білу; жұпта, тізбекте және қатарда 2-3 баладан жүру; әуенге сәйкес би қимылдарын орындау; допты жоғарыдан лақтыру қабілеттерін жүзеге асыру; допты алысқа лақтыру қабілетін арттыру; оқу қызметін пысықтау.**	Балаларға ертегіні мұқият тыңдауға, кейіпкерлерді есте сақтауға үйрету; есінде қалған кейіпкерлердің жеке бүркемелі аттарын қайталауға, кейбір жануарлардың қимыл - қозғалыстарын салуға үйрету; байланыстырып сөйлеуін, ойлауын, қиялын дамыту; Сөздік қорын кеңейтіп, байыту; ертегі бейнесін жеткізе білу қабілетін дамыту.	жеңуге көмектесу, тәуелсіз, сенімді әрекет ету.
Серуенге дайындық 10.35-10.55	**"Киіну-шешіну".** Мақсат-міндеттер: балаларға киіну мен шешіну тәртібін үйрету және дағдыландыру, киіну және шешіну барысында ересектердің көмегіне жүгінуге үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуен 10.55-12.00	**Құстарды бақылау (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер. Балалардың құстарға қамқор болуға деген құштарлығын күшейту; олардың әдеттері мен ерекшеліктерін зерттеу. Ағашты алаңға	**Суық торғайды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту) Мақсат-міндеттер: қыс мезгілінде барлық құстардың жылы жаққа ұшып кететінін, ал суықторғайдың бізде мекендеп қалатынын, ол қандай аяз болса да**	**Күнді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер. Табиғат құбылыстарымен таныстыруды жалғастыру; күннің барлық мезгілдерде жарқырап тұратындығын көрсету, күнге	**Қысқы ауа райын бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсаты. Балаларға қыс мезгілі жөнінде жалпы ұғымдар беру, қыстың ауы райы бұлтты және ашық, суық болуына көңіл аудару, адамдардың жылы киінгенін байқату; зейінді,	**Қысқы ағаштарды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсаты. Қыс мезгілінде ағаштар туралы ойларын кеңейту, адамдарды туған табиғатының сұлулығына тамсануға үйрету, бақылау дағдыларын дамыту. -Ағаштар не үшін керек? -Ол адамға не береді? -Қыста ағаштар бейнесі қандай болады? Қысында да шырайлы, Жасыл шырша ұнайды.

	шығарып, оны қалың қарға жабыстыру, оны тығыз ұстау үшін сумен толтыру. Құстарға арналған «мереке» ұйымдастыру. Ағаштың астына қарғаларға арналған сүйектерді салып, ағаштың айналасына дән араласқан құм сеуіп қоюға болады.. Қандай құстар қандай жемді жейтінін балалармен бақылау. Жылы жаққа ұшпайтын, Біздің жақта қыстайтын. Құстар жүрсе жуықта, Жем шашуды ұмытпа **«Құстар ұшады» қимылды ойыны (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер. 5-10 см биіктіктегі заттардан секіруге, бір-біріне соқтығыспай, шашырап жүгіруге үйрету.	**тоңбайтынын, сол себепті суықторғай деп атағанын түсіндіріп көрсету. Торғай,торғай,тоқылдақ Жерден дәнді шұқып -ап Бөтекесі бұлтиып, Шиқ-шиқ етіп отырмақ. Қимылды ойын «Көліктер мен торғайлар» (дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: балаларды жылдамдыққа, шапшандыққа үйрету. Ойын шарты:Бір бала автомобиль, қалған балалар торғайлар болып орындықтарда отырады. Педагог торғайларға жем шашып шақырады. Торғайлар жем тере бастаған кезде зырылдап автомобиль келеді. Торғайлар автомобильден қашып**	қарамау керек деген ой қалыптастыру. Күн шығып тұр, сондықтан күн ашық. Қар күн сәулесінде әдемі жарқырайды. Күн жарқырамаса-бұлтты. Күн жарқырап тұр, бірақ сыртта аяз бар. Қыста күн жарқырайды, бірақ жылытпайды. Аяз мұрын мен құлақты шағып алады. **Қимылды ойын «Екі аяз» (сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер. Жүгіруге жаттықтыру. Екі доспыз ағайынды Көрген біз ғой талайынды Мен Аязбын - Қызыл мұрын, Мен Аязбын - Көкшіл мұрын. Мен аңдарды іздеймін Қане, шығыңдар қояндар! (балалар секіреді, жүгіреді) Қатырамын!	ойлау қабілетін дамыту. - Балалар, айналаға қараңдаршы. - Иә, айналада қар жатыр. - Аспанымыз сұр (көгілдір). - Бірақ қыста күн суық. - Адамдарға қараңдаршы, жылы киінді. - Біз нені кидік? Балалар жауап бермей жатса, үстінен көрсете де алады. Қыс мезгілі. Суықта Қар жауады қалықтап. Қар жауады қалыптап, Аппақ қабықпен қаптап. Қыс мезгілі. Аппақ қала. Ақ көшелер. Ақ сала. Ақ көшелер. Ақ сала. Аулада тұр аққала. Д. Ахметова. - Иә, аққала да жылы киінді. - Балалар, қоян да жылы ақ тонын киіп	Түні бойы жауды қар, Салбырады сәнді тал. Тау баурайы төменде, Өседі жас емендер. Ауыл сәні терек, Терек егу керек. **Қимылды ойын «Қар кесектерін кім алысқа лақтырады?» (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер. Қар лақтыруға жаттықтыру, қолдың күшін дамыту.

	Балалар бір платформада орналасқан объектілерде (орындықтарда, барларда) тұрады. Тәрбиеші: «Далада күн жарқырайды, құстар ұяларынан дән іздейді». Балалар секіріп түсіп, ойын алаңын айнала жүгіреді, «қанаттарын қағып, дәндерін шоқиды». «Түн» белгісі бойынша - құстар ұяларына оралады.	**орындықтарына отыра қалады.**	(Қашады) Содан кейін тәрбиеші әр түрлі жануарларды атайды, ал балалар қимылдарын салады.	алды. **"Бері шыға ғой, қоян!" қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер. Балаларға шеңбер бойымен жүріп, барлығымен топтасып, "Бері шыға ғой, қоян!" сөздерін айтып, көрсетілген қимылдарға еліктеу қабілеттерін жетілдіру. Педагог балалардың бірін "Қоян" атап, барлығымен бірге оны шақырады. Шақырылған қоян ортаға шығып, қимылдарды жасайды (педагог үлгіні көрсете алады), балалар қайталайды. - Бері шыға ғой, қоян! Ақ құлақтармен ойна! Былай көрсет, Былай көрсет, Ақ құлақтармен ойна!	
Серуеннен оралу					

12.00-12.20					
Түскі ас **12.20-13.00**	**Гигиеналық дағдылар** Тамақтану рәсімін ұстануға қызығушылық тудыру. Қасығымыз қайда? Табақшамыз қайда? Өзіме жақын тартайық, Тамақты тауысып алайық. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Күндізгі ұйқы **13.00-15.10**	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай жасау.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары **15.10-15.30**	**Ұйқыашар жаттығулары.** Керует жанындағы жаттығулар "Құстар" 1. "Құстар оянды". Б.қ.: аяқты сәл алшақ қою. Қолдарды жан-жаққа созу, былғау – «құстар қанат қағып жатыр». 2. "Құстар достарын шақырып жатыр". Б.қ.: тұрып, қол белде, аяқ сәл алшақ. Оң жаққа, сол жаққа бұрылу, «Шиық-шиық» деп айту. 3. "Құстар жем шұқып жатыр". Б.қ.: тұрып, аяқ сәл алшақ, қол төменде. Отыру, саусақпен еденді соғу, бастапқы қалыпқа келу. 4. "Құстар көңілденіп жатыр". Б.қ.: тұрып, аяқ сәл алшақ, қол түсірілген. Жүріспен кезектесіп, бір орында секіру. **(дене шынықтыру)**				
Бесін ас **15.30-16.00**	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер) 16.00-16.30	**Мүсіндеуден ойын-жаттығу** "Құстарға араналған жидектер" Мақсат-міндеттер. Сары, қызыл, көк түстерді ажырата білу, заттардың пішінін білу, кесек ермексаздан бөлшекті үзіп алу тәсілін білуді бекіту, ермексазбен жқмыс жасау ынтасын ояту.	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Жемшашарға құстар қонды" Мақсат-міндеттер. Тірі және жансыз табиғат құбылыстары туралы алғашқы түсініктерді қалыптастыру; балаларды қоректендіргішке тамақтануыға ұшып	**"Сары шымшық" қимылды жаттығуы.** - Балалар, қазір біз сары шымшық туралы жаттығуды жасап көрейік. Балалар педагогпен бірге ілесіп, сөздерді айта жүріп, белгілі қимылдарды жасайды. - Сары шымшық - алтын құс. (Аяқтар	**"Шарды үрлеп өсірейік" шеңбер ойыны.** **Мақсат-міндеттер. Балаларды шеңберді бірігіп құру қабілетіне үйрету; шеңберде жүріп ойын сөздерін бірге айтуға ынталандыру; тілін, жаттығуда жағымды әсерлерді алу қабілетін**	**Ойын-имитация. "Қайсысы қалай ішеді?"** Мақсат-міндеттер. Балаларға тауықтың су ішу қылықтары жөніндегі ұғымдарын игерту, педагогтің сөздерін тыңдап, үй құсының қимылдарына еліктеуге қызықтыру. Балаларға балапан маскаларын кигізу, ойыншық ыдысты ұсыну. "Тауық қалай ішеді?" Тұмсығын тек малады, Бір тамшылап алады. Әзер жұтар шалқайып, Бүлк-бүлк етіп тамағы.

	Саусақ жаттығуы. "Дым да жоқ" (орыс халқының әні). Мақсат-міндеттер. Балаларды саусақтармен кезек ойнап, педагогтің соңына ілесіп, тақпақты мәнерлеп айтуға ынталандыру; қолдың ұсақ моторикасын, ырғақты қабылдау, қуанышты әсер ала білу қабілетін дамыту. - Ала қанат сауысқан Пісірді де көжені, Тағаттарын тауысқан Тойғызды көп шөжені. Анаған берді, Анаған берді, Анаған берді, Анаған берді, Ал мынаған бермеді. - Суға барған жоқсың сен, Отын жарған жоқсың сен. Көзін сапта көжеге, Дым жоқ сендей шөжеге!	келген қыстайтын құстарды байқауға үйрету; құстарды суреттерден танып, оларды атау білу. Зейінділікті, байқампаздықты, қызығушылықты, сөйлеуді дамыту. Құстарға деген қамқорлықты тәрбиелеу, оларға қиын қысқы жағдайларда көмек көрсету.	бірге, тізелерді сәл бүгіп, қайта тұру, екі қолды екі жамбасқа қағып тұру) Қыстап жүрген батыл құс. Қанаттарын жаяды, (Қолдарды екі жаққа сермеп, жылдам қағу) Жылдам-жылдам қағады. Ұшып-ұшып, бұтаға, Шапшаңдықпен қонады. (Төмен жерге шоқайып отыру) Шоқып-шоқып дәндерді, (Баспен шайқау) Аспандарға ұшады. (Қайта аяққа тұрып, қолдармен жан-жаққа сермеу, түсіру) - Жарайсыңдар, балалар! **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** **"Матрешка қуыршағымен ойнау".** Мақсат-міндеттер: заттарды мөлшері бойынша ажырата	**дамыту.** **Педагог балаларды жанына шақырады.** **- Шарды үрлеп көрейік (шеңберге тұру, қол ұстасу), Қол ұстасып, жүрейік.** **Ортадан артқа, артқа** **Шегіндік. Енді тоқта!** **Үлкен қылып үрледік (тоқтау), Пах! Шарымыз жарылды! (шапалақтап, сосын отыру)** **Пшшшшшшш... (отырып жатқанда дыбыстар шығару)** **Балалар педагог соңынан қимылдарды қайталап жүреді.** **"Пах" және "Пш" дегенді балаларға қайталатып айтқызу қажет. (дене шынықтыру, сөйлеуді дамыту)**	- Бұл қалай су ішкені? - Тірі азапқа түскені. С. Боранбаев **(сөйлеуді дамыту)**

	Х. Ерғалиев **(сөйлеуді дамыту)**		білу қабілетін бекіту. Үлкен-кіші ұғымдарын қалыптастыру.		
Балалармен жеке жұмыс 16.30-16.50	Мақсат-міндеттер. Өздерінің сүйіп көретін мультфильмінің үзіндісін қарау. Басты кейіпкерлердің аттарын жаттау, әннің сөздерін қайталау; жағымды эмоцияларды дамыту. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	**«Әр түрлі пішіндегі заттарды сәйкес тесіктерге салу» дидактикалық ойыны** Мақсат-міндеттер. Балаларды нысандарды пішініне қарай салыстыруға үйрету. Жабдық: әр түрлі пішіндегі саңылаулары бар қорап, қораптағы тесіктердің мөлшері текше мен доптың көлеміне сәйкес келеді. Доп текшеге және кубқа арналған тесіктен дөңгелек тесікке өте алмауы маңызды. Педагог балаларға тесіктердің пішініне назар аудара отырып, тесіктері бар қорапты көрсетеді. Дөңгелек саңылауды қолымен сызып, балаларға осындай терезе бар екенін түсіндіреді,	**Сиқырлы алақандар музыкалық ритмикалық жаттығу** Бала, бала балақан, Кәне, қайсы алақан. Саусақтарын әйбат, Былай-былай ойнат. Топ-топ басайық, Жалаудан күн жасайық. Жаса, жаса алтын күн, Жаса, жаса жарқын күн! **(сөйлеуді дамыту)**	**«Тоқылдақ» саусақ жаттығуы** Тақылдатып, мазаны ап, Ағаштарды тазалап. Тоқ-тоқ-тоқ, Ормандарды емдейді, зиянкесті тазалар. Тоқ-тоқ-тоқ. **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**	**«Құстарға арналған тамақ».** Мақсат-міндеттер. Ермексаздың кішкене бөліктерін тұтастай қысып, дөңгелек қимылмен айналдыра білуге жаттығу жасату. **(мүсіндеу)**

		төртбұрышты саңылауды сызып, осындай да терезе де бар дейді. Содан кейін тәрбиеші балаларды кезекпен шарды сәйкес терезеге түсіруге шақырады. **(сенсорика)**			
Серуенге дайындық 16.50-17.00	**Серуенге жиналу.** Мақсат-міндеттер: балаларды серуендеуге қызығушылығын арттыру. Серуендеуге арналған ойын құралдарын таңдау, балалармен жеке әңгімелесу; шалбардың, бас киімнің және бәтеңкенің дұрыс киюлерін бақылау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуен 17.00-18.00	Түскі уақыттаға серуендегі бақылауды жалғастыру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес) 18.00-18.30	Әңгімелесу. «Баланың жануарлар мен құстарға қамқорлық сезімін дамыту», «Адамгершілік тәрбиесінің құндылығы».				

Циклограмманы тексерген әдіскер: А.Абдиева

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	«Айару» бөбекжай- балабақшасы				
Топ/сынып	**Ортаңғы топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	Еркетай				
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	Мамаева Дурия				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**29.01-02.02.2024ж.**				
Тақырыбы	**Қысқы аула**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	29.01.24	30.01.24	31.01.24	01.02.24	02.02.24
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау 8.00-8.20	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру 8.00-8.20	Ата-аналармен "Баланың жүйке жүйесін қорғаңыз" тақырыбында әңгімелесу, кеңестер беру.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Еңбекке деген тұрақты қызығушылықты	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Балалардың өсімдіктердің жарық пен ылғалға деген	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Балаларды өз төсек-орындарын ажыратуға үйрету;	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Өсімдіктердің жарық пен ылғалға деген қажеттіліктері	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Жаңа еңбек дағдыларын үйрету; жапырақтарға ылғалдың қажеттілігі туралы түсінігін бекіту; өсімдіктерге ұқыпты қарауға

әрекеттер) 8.20-8.40	сақтау, тапсырманы мұқият орындауға ұмтылу; сүлгіні жеке ұяшыққа іліп қоюды үйрету; ересектерге көмектесуге ынталандыру.	қажеттіліктері туралы білімдерін кеңейту, сумен және өсімдіктермен жұмыс кезінде дәлдікті, өз іс-әрекеттеріне сенімділікті, еңбек дағдыларын дамыту; қоршаған табиғатқа ұқыпты қарауды, оған қамқорлық жасауды тәрбиелеу.	ересектерге көмек көрсетуге деген ынтаны тәрбиелеу; жұмысқа деген ұмтылысты, тапсырылған іс үшін жауапкершілік сезімін тәрбиелеу.	туралы балалардың білімдерін кеңейту, су және өсімдіктермен жұмыс кезінде дәлдікті, өз іс-әрекеттеріне сенімділікті, еңбек дағдыларын дамыту; қоршаған табиғатқа ұқыпты қарауды, оған қамқорлық жасауға тәрбиелеу.	тәрбиелеу.
	"Пішіні бойынша таңда" (топпен жұмыс) Мақсат-міндеттер: балалардың геометриялық пішіндер туралы білімдерін бекіту, заттардың пішінін дұрыс атау. **(математика негіздері)**	**"Артығын тап" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: тіл байлықтарын, сөздік қорларын молайту, тапқырлық қабілеттерін дамытып, ойынға деген қызығушылықтарын дамыту. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**	**"Қыс" тақырыбындағы сюжеттік суреттерді қарау.** Мақсат-міндеттер: суреттер бойынша сұрақтарға толық жауап беруге дағдыландыру; балалардың сөздік қорларын, байланыстырып сөйлеу қабілетін дамыту. Кейбір дауыссыз (п-б) дыбыстарды анық айту, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және	**"Кім шақырғанын тап" сөздік ойыны.** Мақсат-міндеттер. Дидактикалық міндеті: есту анализаторын жаттықтыру, зейін және есту қабілеттерін дамыту, балаларды өз құрбы-құрдастарымен бірігіп ойнауға, достық қатынас орнатуға тәрбиелеу. Ойын ережесі: балаларға қарамай кім шақырғанын тек дауыс бойынша табу, оның атын дұрыс атау. Дауысын өзгертпей, атын қатты айту.	**"Үйшікте кім тұрады?" сөздік ойыны.** Мақсат-міндеттер. Дидактикалық міндеті: балалардың жануарлар туралы білімін, дыбыстарды дұрыс айту іскерлігін бекіту. Ойын ережесі. "Үйшікте кім тұрады?" деген сұраққа кім үйшікте тұрса, сол балалар ғана жауап береді (балалар жануарлардың дыбысын салады). Ойын әрекеттері: дыбыспен еліктеу; әртүрлі жануарлар мен құстардың қозғалысын көрсету.

			бекіту, артикуляциялық аппаратты дамыту. Құралдары: қыс мезгіліне байланысты бейнеленген суреттер. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**	Ойын әрекеті: кім шақырғанын іздеу. **(**	
Таңертеңгі жаттығу8.40-9.00	1. Бастапқы қалып аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 1.1. Балалар сылдырмақтарын жоғары көтеріп, екі қолымен сылдырлатады. 1.2. Бастапқы қалып (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 2.1. Қолдарын оң жаққа жіберіп, сылдырмақтарды сылдырлатады. 2.2. Бастапқы қалыпқа келу. 2.3. Қолдарын сол жаққа жіберіп, сылдырмақтарды сылдырлатады. 2.4. Бастапқы қалып (жаттығу 4 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып жерде отырады, аяқ алшақ, сылдырмақ ұстаған қолдары екі жанында. 3.1. аяқтарын жинап, сылдырмақ ұстаған қолдарын жоғары көтеріп, сылдырлатады. 3.2. Бастапқы қалып (жаттығу 3 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып аяқ бірге, дене бос, қол төменде. 4.1. Сылдырмақтарын артында ұстап, бір орында тұрып секіру. 4.2. Бастапқы қалып (жаттығу 3 рет қайталанады). **(дене шынықтыру)**			
Таңғы ас9.00-9.30	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Күнделікті өмірде гигиеналық дағдыларды сақтау қажеттігін білу. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. **"Қолдарымызды тап-таза ғып жуайық" ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: жуу алгоритмін бекіту. *Көркем сөз.* Нан мен қасықты ал да, Тамақ ішуді баста! Тусипжанова-Шагирова А.			

	(мәдени-гигиеналық дағдылар)				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық 9.30-9.55	**Таңғы сәлемдесу.** Мақсат-міндеттер: балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге тарту; қоршаған объектілерге көңіл аудартып, жылы шыраймен қабылдауға тәрбиелеу. Сәлем сағаң, Аспаным! Сәлем сағаң, алтын Күн! (Қолдарын көтеру) Сәлем сағаң, туған Жер! (Қолдарымен жоғарыда үлкен шеңбер салу) Сәлем, бүкіл Жер шарым! (Қолдарын кілемге баяу түсіру) Сәлем, үлкен отбасым! Сәлем берді балашың! Төбелерінде үлкен шеңбер шығатындай етіп, барлық балалар қол ұстасып қолдарын жоғары көтереді.	**Таңғы сәлемдесу "Сәлем, сағаң көк аспан!"** Мақсат-міндеттер: балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге тарту, сәлемдесу рәсіміне баулу; қоршаған объектілерге көңіл аудартып, жылы шыраймен қабылдауға тәрбиелеу. Сәлем сағаң көк аспан! (Қолды жоғары көтеру) Сәлем сағаң күн нұры! (Екі қолды қосып, шеңбер жасау) Сәлем сағаң жер ана! (Қолды баяу түсіру) Сәлем сағаң, достарым! (Барлық балалар қол ұстасып, қолдарын жоғары көтереді) **(сөйлеуді дамыту)**	**Қуаныш шеңбері.** Мақсат-міндеттер: балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге тарту, сәлемдесу рәсіміне баулу; жақын тұрған балаларға көңіл аударып, жылы шыраймен қабылдауға тәрбиелеу. Қане, достар қуанайық. Қуанайық құстарға да, Күнге де, (Балалар қолдарын жоғары көтереді) Қуанайық жымың қаққан көздерге. (Бір - біріне қарап жымияды) Бүкіл әлем қуансын бізбен бірге, (Қолдарын екі жаққа қарай ашады) "Қайырлы таң!" деп, айтамыз біздер Сізге! (Барлығы қол ұстасады) "Қайырлы таң!" ата-анамыз, Сіздерге! "Қайырлы таң!" қалады тағы	**Таңғы сәлемдесу.** Мақсат-міндеттер: балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге тарту, сәлемдесу рәсіміне баулу; қоршаған объектілерге, жақын тұрған балаларға көңіл аудартып, жылы шыраймен қабылдауға тәрбиелеу. Армысың, Әлем! Армысың, Жарық күн! Армысың, абзал Адам! Армысың, менің досым! **(сөйлеуді дамыту)**	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Кел, балалар, күлейік, Күлкіменен түлейік! Қабақ түйген не керек, Көңілді боп жүрейік! Кел, балалар, күлейік! Күлкіменен түлейік! Күлкі көңіл ашады, Күліп өмір сүрейік! **(сөйлеуді дамыту)**

	(сөйлеуді дамыту)		бізбенен! **(сөйлеуді дамыту)**		
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет **9.55-10.35**	**Дене шынықтыру** "Домаланған кірпі". Мақсат-міндеттер. Балалардың сап түзеп бірінің артынан бірі шеңбер бойымен арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру қабілетін қалыптастыру; 1,5 м қашықтықта допты қақпа (ені 50 см) арқылы домалатуға үйрету; қойылған заттардың арасымен "жылан" тәрізді жүру дағдысын жетілдіру.	**Дене шынықтыру** "Кірпі қалай жүреді?" Мақсат-міндеттер. Балаларда нық қадаммен алға, нық қадаммен артқа жүру дағдыларын дамыту; бір аяқтан бір аяққа секіру, тура секіру; допты алысқа лақтыруға үйрету; баскетбол добына арналған торға белгіленген нысанадан аспай, допты көкірек тұсынан дәлдеп лақтыру дағдыларын дамыту.	**Музыка** "Тұлпарым". Мақсат-міндеттер. Балалардың әнді тыңдай отырып, сипатын ажырата білу қабілетін дамыту; әннің сөздік мағынасын түсініп айта білу қабілетін қалыптастыру; музыка әуенімен музыкалық ырғақты қимылдарды бір мезгілде бастап, бір мезгілде аяқтау дағдысын жетілдіру; дыбысты есту қабілеті мен зейінін дамыту. Балаларды мәдени қарым-қатынас пен адамгершілік ережелеріне тәрбиелеу; эстетикалық талғамын, оқу қызметіне қызығушылықтары мен белсенділіктерін арттыру.	**Дене шынықтыру** "Допты қақпа арқылы домалатамыз". Мақсат-міндеттер. Балаларда тізені биікке көтере отырып жүруге; допты тәрбиешіден 1-1,5 метр арақашықтықта лақтыруға үйрету; қимыл белсенділігін дамыту мен үйлестіру және дене жаттығуларына қызығушылықтарын қалыптастыру.	**Қазақ тілі** "Адамдар. Адам бетінің бөліктері. Тазалық - денсаулық кепілі." Адам, оның дене мүшелері, адам бетінің бөліктері туралы, адамның жердің барлық бөлігінде өмір сүретіндігі туралы балалардың білімдерін қалыптастыру; пантомимикаға үйрету. Артикуляциялық аппаратын, сөйлеуін, қазақ тіліндегі сөздерді есту арқылы қабылдау қабілетін және есту зейінін дамыту, монологтық сөйлеу негіздерін, ойлау қабілетін дамыту; жағымды көңіл күйін білдіре алуы. Қуыршаққа деген жақсы көзқарасқа, мәдени-гигиеналық дағдыларын сақтауға баулу.
Серуенге дайындық **10.35-10.55**	Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа,				

	киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу.				
Серуен 10.55-12.00	**Көліктерді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер. Балаларға көліктер жайлы ұғымдар қалыптастыру, көліктердің ары-бері бағытта жүретінін байқату; көліктердің дөңгелектері айналатыны туралы айтуға ынталандыру; зейінін, ойлау қабілетін дамыту. Машиналар жүреді ары-бері, Алға және кері. Жүкті тасымалдайды, Жақын жерге, алысқа бағыттайды. **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды сұхбатхана орындықтарын қардан тазалауға шақыру. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды	**Қарды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер. Балаларды қардың аяқтың астында, жерде жатқанын айтқызып, оны аяқпен басқанда іздердің қалуын байқауға үйрету. - Із қалады, қарды басса - Іздер жатыр жолақ ұқсап. - Балалар, қардың түсі қандай? - Қарды үстінен жүрсе, не қалады? - Иә, іздер қалады. - Іздер жолаққа айналды. Жарайсыңдар! **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды қарды күректермен күреп, жүруге арналған жолдарды жасауға шақыру. **(еңбекке дағдылары)** Мақсат-міндеттер:	**Желді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер. Балаларды ағаштың бұталарына қарап, желдің болғанын байқауға үйрету; байқағыштыққа, зеректікке тәрбиелеу. - Балалар, жел соғып тұр ма? - Ағаштардың бұтақтарына қарайықшы. - Жел соғып, бізбен ойнайды, Ағаш пен бұтақты шайқайды. Ары-бері шайқайды, - Ш-ш-ш - деп дыбыстайды. - Желдің дыбысын біз қалай көрсетеміз? - Иә, "ш-ш-ш" дейміз. - Жарайсыңдар! **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды ағаштан түсіп қалған ұсақ, құрғақ бұтақтарды жинауға шақыру.	**Күнді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер. Балаларды күннің аспанда орналасуын және жарқырағанын байқап, жылу мен жарықты беруі туралы айтылып жатқанда, қолдарын жайып, жоғары созып, жағымды эмоцияларға бөленуге ынталандыру; күн туралы алғашқы ұғымдарды қалыптастыру. Педагог балаларға қимылдарды көрсетіп жатады, балалар соңынан қайталайды. Алтын күнге ұқсайық, Қолдарды, кел, созайық. Қолдарымыз - шуақтар, Жайылады жан-жаққа. **Еңбекке баулу**	**Қоян ойыншығын бақылау (ақ қоян). (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер. Балалардың көңілін қоянның тоны ақ, құлағы ұзын екеніне, қимылдарына назар аударту; қоянның қимылдарын, көркем сөздерге еліктеп, өздігінен жасауға ынталандыру, жаттығудан жағымды әсер ала білу қабілетін дамыту. Педагог ақ қоян ойыншығын көрсетіп, оның сыртқы сипатын байқатады. Балаларға оның ақ терісі мен ұзын құлағы туралы сұрақтарды қойып, жауапты қайтаруға ынталандырады. - Қоян құлақтарын қалай қимылдатады? - Барлығымыз көрсетейікші. Жарайсыңдар! - Қараңдаршы, ақ қоян жылы ақ тонын киіп алды. Қоян қуанып қалды. Сендерді бірге ойнауға шақырады. - Қоян қорқақ, Ұзын құлақ. Бұта түбінде, Қасқырға көрінбей, Ақ қарда жатыр, Тыныш қана, үндемей. Д. Ахметова **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды ағаштан түсіп қалған ұсақ, құрғақ бұтақтарды жинауға шақыру. Мақсат-міндеттер: балаларды ересектің үлгісіне еріп, қарапайым еңбек

	қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; тазалыққа, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **"Торғай мен автомобильдер" қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер. Балалардың сигнал бойынша жан-жаққа шашырап жүгіре алу дағдыларын қалыптастыру; жылдамдыққа, шапшаңдыққ тәрбиелеу; ойын сюжетіне ілесіп, торғайлардың қимылдарын сомдауға ынталандыру. Педагог балаларға торғайлар салынған қалташаларды үлестіреді. - Балалар торғайлар қалай қимылдайды? Көрсетіңдерші. Педагог балаларға торғайлар сияқты қанаттарын (қолдарын) жан-	балаларды ересектің үлгісіне еріп, қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; топтастырымен бірге әрекет етуге баулу; жағымды эмоцияларды дамыту. **"Қарлы жолдарды басайық" қимылды жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер. Балалардың сапта түзу бағытпен жүріп, екі аяқпен секіріп, жүрігіп, алға жылжу қабілеттерін жетілдіру, тепе-теңдікті сақтау қабілеттерін дамыту, бұлшық еттерін шымыр ету. Педагог балаларды көркем сөз бен қимылдарды орындауға ынталандырады. - Алдымызда ұзынша Жайылып тұр жолақша. Топ-топ етіп басайық,	Мақсат-міндеттер: балаларды ересектің үлгісіне еріп, қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; топтастырымен бірге әрекет етуге баулу. **(еңбек дағдылары)** **"Мысық пен тышқандар" қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер. Балаларды сигналмен қозғалу әдебіне үйрету; жан-жаққа шашылып жүгіру қабілетін қалыптастыру; ептілікке, жылдамдыққа, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Педагог балалар үшін "тышқандардың інін" белгілеп қояды. - Балалар, сендер тышқандарсыңдар. Тышқандар інде тыныш отырады. Тышқандар аулаға шығып та ойнайды. - Тышқандай қалай жүгіріп ойнады?	**тапсырмалары:** балаларды учаскедегі жемшашарларды жемге толтыруға шақыру. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды ересектің үлгісіне еріп, құстарға қамқорлық жасауға баулу; қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; жағымды эмоцияларды дамыту. **"Жүрейік" қимылды жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер. Балаларды саппен, бір-біріне соғылмай, белгілі бағытта ырғақпен марш басып жүру дағдысын қалыптастыру, достыққа, шапшаңдыққа тәрбиелеу. - Жүрейік, жүрейік, Қолды көкке сермейік,	әрекеттерін жасауға машықтандыру; топтастырымен бірге әрекет етуге баулу. **(еңбек дағдылары)** **"Бері шыға ғой, қоян!" қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер. Балаларға шеңбер бойымен жүріп, барлығы топтасып, "Бері шыға ғой, қоян!" сөздерін айтып, көрсетілген қимылдарға еліктеу қабілеттерін жетілдіру. Педагог балалардың бірін "Қоян" атап, барлығымен бірге оны шақырады. Шақырылған қоян ортаға шығып, қимылдарды жасайды (педагог үлгіні көрсете алады), балалар қайталайды. - Бері шыға ғой, қоян! Сұр құлақтармен ойна! Былай көрсет, Былай көрсет, Сұр құлақтармен ойна! **"Допты (қарды) қағып ал" қимылды жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды допты екі қолмен ұстауға жаттықтыру; тепе-теңдікті сақтауға, ептілікке баулу.

	жаққа жайып, бұлғауды көрсетеді. - Жарайсыңдар! - Балалар торғайлар жолға отырып, жемді шоқиды. - Қалай шоқитынын көрсетейікші. Педагог балаларға торғайлардың шоқайып отырып жем шоқығанын, саусақтарымен тізесіне соққылап көрсетеді. - Жарайсыңдар! Педагог балалардың қимылдарын көркем сөзбен сүйемелдейді, жылжу бағытын реттеп, қадағалап жүреді. - Торғайлар, торғайлар, Ұшыңдар, ұшыңдар! Жолға отырып қоныңдар, Жемді шоқыңдар! Педагог рульді ұстап, автомобильді көрсетеді, алаңда шоқайып отырған балаларға қарай жылжиды. - Автомобиль келе	Қадам басып барайық. Секіреміз оп-оп! Біз жүреміз топ боп. Ал енді біз жүгірейік, Саптан қалмай, үлгерейік. Жүгір, жүгір, балақай! Саптан қалма, балақай! Жүгіріп болдық, жүрейік, Тыныс алып, үлгерейік. Тыныс алып болайық, Қадам басып, тоқтайық ... Д. Ахметова **"Шеңберге дәлде" ойын жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларда нысанаға (қарды) дәлдеп ата білу, ептілік, мергенділік қабілеттерін дамыту.	Көрсетейікші. Тамаша. - Балалар, тышқандар мысықтан қорқады. Мысық шыққа - тышқандар інге жүгіріп, тығылады. - Қанекей, орындарымызға барып, отырайықшы. Педагог көркем сөзді қолданады. - Тышқандар інге сыймайды, Тесіктерден сығалайды. Ешкім жоқ болса олар Аулаға шығып ойнайды. Ай-ай-ай! Тышқандар-ай, Жақындайды мысықай! Шеңберден асыңдар, Қашыңдар! Д. Ахметова Соңғы сөздерді айтқанда, педагог ойыншық мысықты қолға ұстап шығарады. Балалардың бір-біріне соғылмауын ескеріп, дауыс күшін	Күнге сәлем берейік, Шапалақтап, күлейік. Жаттығу бірнеше рет өткізіледі. Педагог балалардың жүрудегі қауіпсіздігін бақылай жүреді. **"Әткеншек" қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды шеңберге тұрып, тақпақ сөздеріне сай қимылдай білу қабілетін қалыптастыру. Бір жоғары, бір төмен, Күні бойы тербелем. Әткеншек-ау, әткеншек, Айнала бер бізбенен.	

	жатыр! Абайлаңдар! Ұшыңдар жан-жаққа: - Үш, үш! Ойын екі рет ойнатылады. **"Аяқ ұшына түрып, ақырын жүрейік" жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың бір сапта, бір бағытқа қарай аяқ ұшымен жүре білу қабілетін дамыту; аяқ бұлшық еттерін, дене тепе-теңдігін дамыту, тыныс алу мүшелерін жетілдіру.		реттеу керек. Ойын екі рет ойнатылуы мүмкін. **"Тегіс жолмен жүреміз" ойын жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: алға қарай жылжи отырып, қос аяқпен секіруге жаттықтыру.		
Серуеннен оралу 12.00-12.20	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Түскі ас 12.20-13.00	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Күнделікті өмірде гигиеналық дағдыларды сақтау қажеттігін білу. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. **"Қолдарымызды тап-таза ғып жуайық" ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: жуу алгоритмін бекіту. *Көркем сөз.* Нан мен қасықты ал да, Тамақ ішуді баста! Тусипжанова-Шагирова А. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай жасау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				

13.00-15.10					
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары 15.10-15.30	Керуеттегі жаттығулар Көзімізді ашайық Аунап, қунап алайық, Ұйқымызды ашайық "Самал жел" - іште жатып, қолдары дене бойында. Бастарын сәл көтеріп, жел соққанын келістіру: "Ф-ф-ф". "Желдің желпуі" - іште жатып, қолдары дене бойында, қолдарын екі жаққа созу. "Жел бұлттарды айдайды" - тізені құшақтап жату. Аяқты құшақтап денемен адына-артына тербелу. **(дене шынықтыру)**				
Бесін ас 15.30-16.00	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер) 16.00-16.30	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Не қалай дыбыстайды? [о], [ө] дыбыстары". Мақсат-міндеттер. Балаларды үй жануарларының дыбыстау ерекшеліктерімен, дауысты [о], [ө] дыбыстарының артикуляциясымен таныстыру; үй жануарларының қыстағы тіршілігі жөнінде білімдерін пысықтау. **Драматизация.** "Қызыл телпек"	**Математика негіздерінен ойын-жаттығу** "Марғаулар жіппен ойнайды". Мақсат-міндеттер. Балаларды екі тең не тең емес заттар тобын саны бойынша салыстыруға және теңдестіруге үйрету; заттар жұптарын тұстастыру және беттестіру тәсілдерін қолдану іскерлігін қалыптастыру; заттарды оң (сол) қолымен алып, жолақтың сол жағынан бастап, оң жағына қарай, бір-біреуден салу	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Өсімдіктер". Мақсат-міндеттер. Балаларды өзара ұжымдасып шығармашылықта сурет салу тәртібіне үйрету; алдын-ала боршамен салынған өсімдік өскен ыдыс бейнесінен шығып, созылып жатқан үй өсімдіктерінің бұталары бойына жапырақтарды саусақтармен жақпалап, салуға үйрету. **"Кім не жейді?" дидактикалық**	**Музыкадан ойын-жаттығу** "Тауықтар" биі. Мақсат-міндеттер. Балаларды үй жануарлары туралы әндерді тыңдауға және айтуға үйрету; музыканың сипаты мен әннің сөздік мағынасын түсініп айта білу қабілетін қалыптастыру; музыка әуенімен ырғақты қимылдарды топпен бір мезгілде бастап, бір мезгілде аяқтау дағдысына жаттықтыру; дыбысты есту қабілеті мен музыкалық аспапты	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Жүргіншілер жолы". Мақсат-міндеттер. Балаларды жүргіншілер жолының маңызымен таныстыра отырып, ақпаратты мұқият тыңдауға үйрету. **"Күлкілі маймылдар" театрландырылған ойын.** Мақсат-міндеттер: зейінді, бақылауды, реакция жылдамдығын дамыту. Барысы: балалар шашыраңқы тұрады. Олар маймылдар болып ойнайды. Олардың алдындағы бала - хайуанаттар бағына келуші, ол әртүрлі қимылдарды орындайды. "Маймылдар", баланың іс-әрекеттерін қайталайды. **(қоршаған ортамен танысу)**

	ертегісін ағаш ойыншықтар театрын қолдану арқылы сахналау. Таныс ертегілер мен шағын шығармалардың мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беруді және мазмұнын өз бетінше қайталап айтуды үйрету. Сюжетті эмоционалды қабылдауды, кейіпкерлерге жанашырлық танытуды үйрету. **(көркем әдебиет)** **Ұлттық ойын "Қазан"** Асықтарды көлденең нысанаға 3 метр қашықтықтан лақтырады. Сөреден 3 метр жерде үлкен қазан тұрады (шеңбер). Белгі бойынша әр топтың ойыншылары асықтарды қазанға лақтырады. Қазанның ішіне көбірек асық түсірген топ жеңеді.	тәртібіне дағдыландыру; зейінді, қолдың ұсақ моторикасын, қабылдау және ойлау қабілеттерін дамыту. **Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Кішкентай марғау". Мақсат-міндеттер. Марғау туралы ұғым бере отырып, балалардың қабілеті мен зейінін, тілі мен есте сақтауын және байқампаздығын дамыту. Мысық пен марғау туралы көркем сөздерді пайдалана отырып, сөздік қорын молайту. **"Қай жерде шырылдады?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: дыбыстың қай жерден шыққанын анықтау. Алдын-ала дайындық жұмысы: қоңыраушаны	**ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды құстардың қоректенуі туралы білімдерін бекіту; қыстайтын және жыл құстары айырмашылығы туралы білімдерін бекіту; есте сақтауды, зейінді, сөйлеуді дамыту; қыстайтын және жыл құстары туралы түсініктерін кеңейту. Барысы: екі шеңберде әртүрлі тамақ түрлері: тары, дәндер, нан үгіндісі, итмұрын, жидек, қоңыз, құрт, алма суреттері тұрады. Балалардың міндеті - қыстайтын және жыл құстарына азық-түлік бөлу. **(қоршаған ортамен танысу)**	әуенге ілесе отырып, дыбысты дұрыс қайталай білу қабілетін жетілдіру; үй жануарлары жөнінде ұғымдарын кеңейту. **"Суретті құрастыр" үстел-үсті ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды тұтас затты жеке бөліктерден құрастыруға жаттықтыру; ерік-жігерін, мақсатқа талпынуын тәрбиелеу. Барысы: қорапта әр түрлі заттар бейнеленген тұтас суреттер болады: жануарлар, өсімдіктер. Екінші қорапта дәл осы суреттер төрт бөлікке бөлініп салынған. Педагог балаларды суреттермен таныстырады. Олар суретте не бейнеленгенін атап айтады. **(қазақ тілі, сөйлеуді**	

		дайындайды. Барысы: балалардың ішінен жүргізушіні тағайындайды. Балалар шеңбер бойымен отырады, жүргізуші ортаға шығып көзін жұмады. Педагог бір балаға қоңыраушаны береді, бала көзін ашпай қай жақтан шыққанын қолымен нұсқайды. Егер бала дұрыс таппаса, онда екінші рет ойнап отырады. Сосын келесі бала шығады. **(музыка)**		**дамыту)**	
Балалармен жеке жұмыс 16.30-16.50	**Саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың қол ұсақ моторикасын, сөйлеу қабілетін, жағымды эмоцияларды дамыту. Мынау орындық – Дем алуға отырдық. Мынау үстел, (сол қолды жұдырыққа түю, үстіне оң қолдың жұдырығын қою) Асты іше біл. Анау тұрған төсек,	**Жұмбақтар шешу** Орақ болып туады, Табақ болып тынады. (Ай) Әлемнің бар екі күзетшісі; Бірі-күндіз тыныгады, Бірі-түнде тыныгады. (Күн мен ай) Бейнесі суда дірілдейді, Қармаққа бірақ ілінбейді (Ай) Күндіз білінбейді, Түнде күлімдейді. (Жұлдыз) Тек өзі көрінбейді,	**Сюжетті-рөлдік ойын** Мақсат-міндеттер. Құрастырған құрылыспен сюжетті ойыншықтарды қолданып ойнату. **(құрастыру)**	**Санамақ** Мақсат-міндеттер. Саусақтарға арналған жаттығу. Бас бармақ -әкем, Балан үйрек – шешем, Ортан түйрек – ағам, Шылдыр шүмек – әпкем, Кішкентай бөбек – мен. Бір үйде біз нешеуміз? Бір үйде біз /бесеуміз/	**"Сөйлем құрастыру".** Мақсат-міндеттер: суреттер бойынша сөздер, сөйлемдер, шағын әңгіме құрастыруға балаларды машықтандыру; байланыстырып сөйлеу қабілетін дамыту. Балалардың сөздік қорын ойындар мен ойын жаттығулары арқылы кеңейту, сөздік қорды заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін, заттарды жалпы қоршаған орта және ерекше белгілері бойынша жалпылаушы сөздермен байыту. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**

	(Қолдарды қарама-қарсы қою, бас бармақтардың ұшын бір-біріне тік бұрышта тигізу) Ұйықтар орын білсек. Міне диван – жұп-жұмсақ, Отырамыз шаршасақ, (Қолдарды ішік жақтарымен бір-біріне қосу) Мынау шкаф – қарасақ, (Екі қолды бас жағында қосып ұстау; алақандар біресе қосылып, біресе жан-жаққа ""ашылады"") Киім-кешек жинасақ. **(сөйлеуді дамыту)**	Адамды тоңдырады Ызғары дірілдетіп, Есіңнен тандырады. (Аяз) Суда қалқиды, Жылыда балқиды. (Мұз) **(көркем әдебиет)**		**(қазақ тілі, көркем әдебиет)**	
Серуенге дайындық 16.50-17.00	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен 17.00-18.00	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес) 18.00-18.30	Балалардың музыкалық қабілеттері туралы әңгімелесу.	Ата-аналарға кеңес. "Балаларды қалай қуантуға болады?"	Ата-аналарға кеңес. "Мектеп жасына дейінгі балалардың салауатты өмір салтын қалыптастыруда ойын технологияларын	Ата-аналармен балалардың жетістігі жайлы айту; апта тақырыбы бойынша сұрақ қою, әңгімелесу.	Ата-аналармен балалардың жетістігі жайлы айту; апта тақырыбы бойынша сұрақ қою, әңгімелесу.

			қолдану".		

Циклограмманы тексерген әдіскер: А.Абдиева

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	«Айару» бөбекжай - балабақшасы				
Топ/сынып	**Ортаңғы топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	Еркетай				
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	Мамаева Дурия				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**05.02-09.02.2024ж.**				
Тақырыбы	**Аққала соғайық**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	05.02.24	06.02.24	07.02.24	08.02.24	09.02.24
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау 8.00-8.20	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру 8.00-8.20	Ата-аналармен "Балаңызбен қыста серуендеуді қалайша көңілді және пайдалы етуге болады" тақырыбында кеңестер беру; ата-аналарды мазалап жүрген сұрақтарға жауап беру.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Еңбекке деген тұрақты қызығушылықты	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Балалардың өсімдіктердің жарық пен ылғалға деген	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Балаларды өз төсек-орындарын ажыратуға үйрету;	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Өсімдіктердің жарық пен ылғалға деген қажеттіліктері	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Жаңа еңбек дағдыларын үйрету; жапырақтарға ылғалдың қажеттілігі туралы түсінігін бекіту; өсімдіктерге ұқыпты

әрекеттер) 8.20-8.40	сақтау, тапсырманы мұқият орындауға ұмтылу; сүлгіні жеке ұяшыққа іліп қоюды үйрету; ересектерге көмектесуге ынталандыру. **(еңбек дағдылары)**	қажеттіліктері туралы білімдерін кеңейту, сумен және өсімдіктермен жұмыс кезінде дәлдікті, өз іс-әрекеттеріне сенімділікті, еңбек дағдыларын дамыту; қоршаған табиғатқа ұқыпты қарауды, оған қамқорлық жасауды тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	ересектерге көмек көрсетуге деген ынтаны тәрбиелеу; жұмысқа деген ұмтылысты, тапсырылған іс үшін жауапкершілік сезімін тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	туралы балалардың білімдерін кеңейту, су және өсімдіктермен жұмыс кезінде дәлдікті, өз іс-әрекеттеріне сенімділікті, еңбек дағдыларын дамыту; қоршаған табиғатқа ұқыпты қарауды, оған қамқорлық жасауға тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	қарауға тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**
	"Пішіндер алқасы" дамытушы ойыны. Мақсат-міндеттер. Балаларды көрсетілген үлгіге қарап, геометриялық пішіндерден өздеріне де сондай тізбекті құрастыруға ынталандыру; геометриялық пішіндер туралы ұғымдарды тиянақтау, есте сақтау қабілетін, көзбен қабылдау қабілеттерін, қолдың ұсақ моторикасын дамыту; өзі жасаған нәтижені көріп, қуануға үйрету. - Балалар, қазір	**"Жұп суреттер" үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттер. Дидактикалық міндеті: балалардың байқағыштығын, суретте бейнеленген заттардың ұқсастығы мен айырмашылығын таба білу іскерлігін тәрбиелеу; сөздік қорларын жетілдіру: ұқсас, әртүрлі, бірдей. Ойын ережесі: бірдей суреттерді жинау; кім қателеспесе, сол жеңеді. Ойын әрекеттері: бірдей суреттерді іздеу. **(математика**	**"Еңбек құралдарын ата" дидактикалық ойын.** Мақсат-міндеттер. Кейбір дауыссыз (п-б) дыбыстарды анық айту, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту, артикуляциялық аппаратты дамыту. Еңбек құралдарының суреттер бойынша атауын атау. **(қазақ тілі, сөйлеуді дамыту)** Еңбек құралдарының	**"Мозаика" үстел ойыны.** Мақсат-міндеттер. Балалардың көзбен қабылдау, есте сақтау, ойлау қабілеттерін, қолдың ұсақ моторикасын дамыту. Шарты: геометриялық пішіндерден салынған, педагог көрсеткен, қарапайым өрнек кілемшесін салу, педагог көрсеткен үлгігі қарап, мозаика өрнегін құрастыру. Құралдар: шаршы пішінді қатпа қағаздан жасалған	**"Дүкенші" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларға мамандықтар туралы түсінік беру. Рольге бөлініп ойнауға үйрету және оларды айыра білуге баулу. **(сөйлеуді дамыту)** Дүкенші суретін бояу. **(сурет салу)** **"Не артық?" үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттер. Дидактикалық міндеті: балаларды заттарды қолдануда қателерді көре білуге үйрету; байқағыштығын, өз пікірінің дұрыстығын дәлелдей білу іскерлігін дамыту; еңбек құралдары туралы білімдерін бекіту. Ойын ережесі: артық суреттің ғана бетін жабу; қажетсіз затты кім тапса, сол жеңеді. Ойын әрекеттері: қажетсіз затты табу

	сендер мына тізбекте пішіндер қалай орналасқанына қарап, өз кілемдеріңе солай саласыңдар. Педагог әрбір балаға бөлек пішіндер тізбегін ұсынады. қызыл үшбұрыш + көк үшбұрыш + сары үшбұрыш + жасыл үшбұрыш қызыл домалақ + көк домалақ + сары домалақ + жасыл домалақ қызыл шаршы + көк шаршы + сары шаршы + жасыл шаршы Педагог әр баланың орындау тәртібін бақылайды. **(математика негіздері)** **"Пішіндер (екінші нұсқа)" атты мультфильмін көру.** Мақсат-міндеттер. Балалардың пішіндер туралы ұғымдарының қалыптасуына мүмкіндік жасау,	**негіздері)** **"Кімнің қолынан не келеді?" сөздік жаттығуы.** Мақсат-міндеттер. Балалардың мамандықтар иелері жөніндегі ұғымдарын қалыптастыру, тілін дамыту. - Тағам әзірлейтін кім? Аспаз. Би билейтін кім? Биші. Шеге қағар ... Шебер. Үй салатын... Құрылысшы. Адамды емдейтін... Дәрігер. Зат сататын... Саудагер. Шаш қиятын... Шаштараз. Іске сәт тап, жанталас. Мамандық иелерінің суреттерін көрсетіп отыруға болады. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)**	суретін бояу. **(сурет салу)** Балтаның мүсінің жасау. **(мүсіндеу)**	кілемшелер, табақшаларда геометриялық пішіндердің жинақтамалары. Педагог баладан қандай пішіндерді қолданып жатқанын сұрастыра алады. **(сөйлеуді дамыту, математика негіздері)** **"Дәрігерге не керек?" дамытушы ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың дәрігер мамандығы туралы түсініктерін тиянақтау, қолданатын құралдарды айтқызып, сөздік қорды жетілдіру; есте сақтау, ойлау, сөйлеуді қабілеттерін дамыту. Құралдары: дәрігер және басқа мамандар қолданатын құрал-заттар немесе кесілген суреттер. Балалар дәрігерге қажет құралдарды	және оны ақ қағазбен жабу. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)**

	қоршаған заттардың қасиеттерін байқауға қызықтыру. **(сөйлеуді дамыту, математика негіздері, музыка)**			іріктеп, атайды, не үшін қажет екендігін түсіндіруге тырысады. **(қазақ тілі, сөйлеуді дамыту)**	
Таңертеңгі жаттығу8.40-9.00	1. Бастапқы қалып аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 1.1. Балалар сылдырмақтарын жоғары көтеріп, екі қолымен сылдырлатады. 1.2. Бастапқы қалып (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 2.1. Қолдарын оң жаққа жіберіп, сылдырмақтарды сылдырлатады. 2.2. Бастапқы қалыпқа келу. 2.3. Қолдарын сол жаққа жіберіп, сылдырмақтарды сылдырлатады. 2.4. Бастапқы қалып (жаттығу 4 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып жерде отырады, аяқ алшақ, сылдырмақ ұстаған қолдары екі жанында. 3.1. аяқтарын жинап, сылдырмақ ұстаған қолдарын жоғары көтеріп, сылдырлатады. 3.2. Бастапқы қалып (жаттығу 3 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып аяқ бірге, дене бос, қол төменде. 4.1. Сылдырмақтарын артында ұстап, бір орында тұрып секіру. 4.2. Бастапқы қалып (жаттығу 3 рет қайталанады). **(дене шынықтыру)**				
Таңғы ас9.00-9.30	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Күнделікті өмірде гигиеналық дағдыларды сақтау қажеттігін білу. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Дәмді тағам дайын, пай, пай ... Шақырады шебер аспаз апай (ағай) **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық 9.30-9.55	**"Үй құрылысының ретін көрсет" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: түстерді ажыратуға	**"Зейінді бол" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: күрделі геометриялық	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен

	жаттықтыру; ойлау қабілеттерін, қабылдау, ес, зейін үрдістерін дамыту. **(сөйлеуді дамыту)**	суреттен үшбұрышты, төртбұрышты, шеңберді көрсете білу. **(математика негіздері)**	ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Атамнан басталар, Әжеммен қосталар. Отбасым мыналар; Ең жақын адамдар Әкем мен анам бар, Бір туған ағам бар, Бір туған апам бар ... Бәрін жақсы көремін Еркелеймін, еремін! **(сөйлеуді дамыту)**	ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Көк аспанда күн күлсін Бірге күлсін бүлдіршін. Көк аспанда күн күлсін Жерге ұдайы нұр құйсын. **(сөйлеуді дамыту)**	сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Күн нұрындай көңілім, Даламдай кең пейілім. Жүрегім толы мейірім, Бәріне ортақ шуағым, Қайырымды боламын. **(сөйлеуді дамыту)**
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет **9.55-10.35**	**Дене шынықтыру** "Ұшқыш болам самғайтын". Мақсат-міндеттер. Балалардың сап түзеп бірінің артынан бірі шеңбер бойымен арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру қабілетін қалыптастыру; бір орында тұрып, арқаннан биікке секіріп, жерге табанмен түсуге	**Дене шынықтыру** "Солдат болам кезінде". Мақсат-міндеттер. Балаларда әртүрлі бағыттарда жүгіру дағдысын қалыптастыру; тура нысанға оң қолмен тік нысанаға көздеп лақтыруға үйрету; дене шынықтыру жабдықтары мен құралдарын пайдалану	**Музыка** "Жүргізуші". Мақсат-міндеттер. Балаларды жаңа әнді тыңдап, оның сипатын ажырата білуге үйрету; әннің сөздік мағынасын түсіне білу қабілетін қалыптастыру; әнді дұрыс айту дағдысына жаттықтыру; ырғақтық қимылдарды	**Дене шынықтыру** "Аэродром". Мақсат-міндеттер. Балаларда әртүрлі бағыттарда, жылдам (10-20 метр) және баяу (50-60сек.) қарқында жүгіру дағдыларын жетілдіру; үлкен допты екі қолмен тордан өткізе лақтыру дағдыларын жетілдіру; сап түзеп бірінің артынан бірі	**Қазақ тілі** «Ас бөлмесінде қандай заттар болады?». Ыдыстар. Мақсат-міндеттер. «Ыдыс-аяқ» тақырыбындағы сөздерді қазақ тілінде айтуды, сөзде екпінді дұрыс қолдануды; есту зейіні арқылы сөздерді дұрыс атауды үйрету.

	үйрету.	қызығушылықтарын арттыру.	үйлесімді жасай білуге дағдыландыру; музыкалық аспаптың дыбысын ырғақты бере білуге үйрету; әнді тыңдау кезінде зейіні мен есте сақтау қабілетін және музыкалық сауаттылығын дамыту.	шеңбер бойымен арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру қабілеттерін дамыту.	
Серуенге дайындық 10.35-10.55	Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуен 10.55-12.00	**Қарды бақылау (қардың жауған алқабы). (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер. Балалардың табиғат құбылысы, қарды бақылауға деген қызығушылығын ояту; қардың қайда жатқанына көңіл аударып, айтуға ынталандыру. - Жапалақ қар, Армысың? Дүниеде бармысың? Қысқы дала тәуелді, Жау, жау енді!	**Қысқы ауа райын бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер. Балаларға қыс мезгілі жөнінде жалпы ұғымдар беру, қыстың ауа райы бұлтты және ашық, суық болуына көңіл аудару, адамдардың жылы киінгенін байқату; зейінді, ойлау қабілетін дамыту. - Балалар, айналаға қараңдаршы. - Иә, айналада қар	**Қарды бақылау (қардың түсі). (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер. Балалардың табиғат құбылысы қар жайындағы ұғымдарын қалыптастыру, қардың жеңіл мамықтай ұшқанын байқату; зейінін, түйсігін дамыту. - Балалар, бәрекелді! - Қараңдаршы, айналада не жатыр? - Иә, бұл - қар.	**Желді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер. Балаларды ағаштың бұталарына қарап, желдің соғуын байқауға үйрету; байқағыштыққа, зеректікке тәрбиелеу. - Балалар, жел соғып тұрған сияқты ма? - Ағаштардың бұтақтарына қарайықшы. - Жел соғып, бізбен ойнайды, Ағаш-бұтақты шайқайды.	**Күнді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер. Балаларды күннің аспанда орналасуын және жарқырағанын байқап, қолдарын жайып, жоғары созып, жағымды эмоцияларға бөленуге ынталандыру; күн туралы алғашқы ұғымдарды қалыптастыру. Педагог балаларға күннің жерге жарықты шашқаны, жылу беретіні туралы айтып болғаннан кейін, балалармен бірге тақпақ айтып, қимылдарды қосылып жасауға шақырады. Алтын күнге ұқсайық, Қолдарды, кел, созайық. Қолдарымыз - шуақтар, Жайылады жан-жаққа.

	Ұзақ уақыт қалықтар, Жау, жау енді, Мамық қар! Қ. Мырзалиев **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды учаскедегі жемшашарларды жемге толтыруға шақыру. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды ересектің үлгісіне еріп, құстарға қамқорлық жасауға баулу; қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; жағымды эмоцияларды дамыту. **"Кім тыныш?" қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер. Балаларды бір бағытта тыныш жүру әдебіне үйрету, аяқтың табанын толық басып және аяқтың ұшымен жүріп қимылдау дағдыларын қалыптастыру;	жатыр. - Аспанымыз сұр (көгілдір). - Бірақ қыста күн суық. - Адамдарға қараңдаршы, жылы киінді. - Біз нені кидік? Балалар жауап бермей жатса да, үстіне көрсете де алады. - Қыс мезгілі. Суықта Қар жауады қалықтап. Қар жауады қалыптап, Аппақ қабықпен қаптап. Қыс мезгілі. Аппақ қала. Ақ көшелер. Ақ сала. Ақ көшелер. Ақ сала. Аулада тұр аққала. Д. Ахметова. **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды сұхбатхана орындықтарын қардан тазалауға шақыру. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер:	Ақ мақтадай ұлпа қар Жамылыпты қырқалар. Қалың-қалың тоң киіп, Маужырайды шыршалар. *Шәймерден Әлдибекұлы.* **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды қарды күректермен күреп, жүруге арналған жолдарды жасауға шақыру. Мақсат-міндеттер: балаларды ересектің үлгісіне еріп, қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; топтастырымен бірге әрекет етуге баулу; жағымды эмоцияларды дамыту. **"Қарлы жолдарды басайық" қимылды жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер. Балалардың сапта түзу бағытпен жүріп, екі аяқпен секіріп,	Ары-бері шайқайды, "Ш-ш-ш" - деп дыбыстайды. - Желдің дыбысын біз қалай көрсетеміз? - Иә, "ш-ш-ш" дейміз. - Жарайсыңдар! **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды ағаштан түсіп қалған ұсақ, құрғақ бұтақтарды жинауға шақыру. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды ересектің үлгісіне еріп, қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; топтастырымен бірге әрекет етуге баулу. **"Пойыз" қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер. Балаларды бір сапқа тұрып, бір-бірінен қалмай, бір-біріне соғылмай, ересек бастаған бағытпен жүруді үйрету; өзге балалардың жанында ойын ойнап, жағымды әсерлерге	**Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды сұхбатхана орындықтарын қардан тазалауға шақыру. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; тазалыққа, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **"Сағаттар" қимылды жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер. Балаларды сигналмен белгілі қимылдарды жасауға жаттықтыру; сигнал бойынша сапқа жиналып, педагогтің соңынан жүру дағдыларын жетілдіру, кеңістікті бағдарлауға үйрету; сағаттың жүрісі туралы алғашқы ұғымдарды қалыптастыру, жағымды эмоцияларға бөленуге ынталандыру. Педагог балаларға сағаттың қимылын еркін тұрып орындауға, сигнал бойынша сапқа жиналып, жүруге шақырады. Тақпақты оқи жүреді. *"Тик-так".* "Тик-так, тик-так," Жүрсін сағат. Біз сағатқа ұқсап, Жүреміз: "тоқ-тақ". Д. Ахметова Ойын бірнеше рет өткізіледі. **"Өз орныңды тап" қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды сапға (түзу сызық, жіп бойына) сигнал

	сигналға сай қозғалуға ынталандыру. - Балалар, ал қазір, аяқтарымызды нық басып, менің соңымнан сайға қарай жүрейік. Сайға қарай адымдаймыз, Түрлі дыбысты тыңдаймыз. Көрейік. Бұл қай бұрыш? Тыңдайық. Тыныш ... Тыныш ... - Қанекей, аяқтың ұшымен тыныш жүрейік ... - Бұл жақта не бар екен? - Тамаша ... Педагог белгілі объектіні тапқандарын айтады, балаларды мақтайды. Жаттығу бірнеше рет өткізіледі, жүру бағыттары ауысады. **"Шашылған қарларды (доптарды) жинайық" қимылды жаттығуы. (дене**	балаларды қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; тазалыққа, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **"Машиналар жүреді" қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер. Балаларды қызыл, жасыл немесе сары түсті таңбалауыштардың біріне сәйкес қимылдарды жасауға үйрету; топтасып, бір-бірімен соғылмай жүре білу дағдыларын қалыптастыру; жағымды әсерлерге бөленуге тәрбиелеу. Педагог балаларға кезегімен қызыл, сары, және жасыл таңбалауыштарды көрсетіп жатып, белгілі таңбалауышқа сай белгілі қимылдарды жасауды ұсынады: - жасыл таңбалауыш	жүгіріп, алға жылжу қабілеттерін жетілдіру, тепе-теңдікті сақтау қабілеттерін дамыту, бұлшық еттерін шымыр ету. Педагог балаларды көркем сөзбен қимылдарға ынталандырады. - Алдымызда ұзынша, Жайылып тұр жолақша. Топ-топ етіп басайық, Қадам басып барайық. Секіреміз оп-оп! Біз жүреміз топ боп. Ал енді біз жүгірейік, Саптан қалмай, үлгерейік. Жүгір, жүгір, балақай! Саптан қалма, балақай! Жүгіріп болдық, жүрейік, Тыныс алып, үлгерейік. Тыныс алып	бөлене білу қабілетін дамыту. Педагог балаларды сапқа жинайды. Смартфонға пойыздың сигналы жазылған аудионы тыңдатуға болады. - Балалар, естіп тұрсыңдар ма? - Иә, бізді пойыз жолға шығуға шақырады. - Қанекей, сапқа жиналайық, пойыз болайық. - Ту-ту жүрдік, Ту-ту-у ... Біз алысқа - Ту-ту-у .. Жүр соңымнан - Қалма! Кім өжет жан? Алға! Д. Ахметова **"Доптар сияқты секірейік" қимылды жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды бір орында екі аяқпен сигнал бойынша секіре білу	бойынша тізілуге, сигнал бойынша жан-жаққа шашырап жүгіруге дағдыландыру; зейінді болуға, шапшаңдыққа, достыққа тәрбиелеу.

	шынықтыру) Мақсат-міндеттер: балаларды шапшаңдыққа, дәлдікке, қоршаған кеңістікті бағдарлауға баулу, топтастармен тату ойнауға, достыққа тәрбиелеу.	- қолға рульді ұстаған ұқсап, жан-жаққа бағыттап жүгіру; - сары таңбалауыш - орнында тоқтап, шапалақтау, - жасыл таңбалауыш - жерге шоқайып отыру. - Бағдаршамда жасыл шам - Жол ашық, машиналар. Бағдаршамда сары шам - Шапалақта, балалар! Бағдаршамда қызыл шам - Тоқтасын машиналар. Ойын екі рет өткізіледі. **"Шеңберден шықпа" жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды шеңберге тұрып, шеңбердің бойымен қимылдауға баулу; кеңістікті бағдарлауға, мұқияттылыққа, достыққа тәрбиелеу.	болайық, Қадам басып, тоқтайық ... Д. Ахметова **"Көпірден өт" қимылды жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды бір орнынан ұзындыққа екі аяқпен алға секіре білу қабілетін қалыптастыру; тепе-теңдік, ептілік, көзбен мөлшерлеу сезімдерін дамыту.	қабілеттерін дамыту; шымырлыққа, шапшаңдыққа, достыққа тәрбиелеу.	

Серуеннен оралу 12.00-12.20	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Түскі ас 12.20-13.00	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Күнделікті өмірде гигиеналық дағдыларды сақтау қажеттігін білу. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Дәмді тағам дайын, пай, пай ... Шақырады шебер аспаз апай (ағай) **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Күндізгі ұйқы 13.00-15.10	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай туғызу.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары 15.10-15.30	Жалпақтабандықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру. Алған білімдерін бекітіп, мәдени-гигиеналық дағдыларын орындау. Нүктелі массаж. Суық тиюге және тұмауға қарсы жаттығулар жасау арқылы балалардың денсаулығын нығайту, дене сымбатын жетілдіру, қимыл-қозғалыс дағдыларын дамыту. - Тамағымыз ауырмау үшін, қолымызбен тамағымызды жоғары-төмен уқалау. - Түшкіріп, тұмауратпау үшін, нұсқаушы саусағымызбен танауымыздың екі жағын кезектеп үйкелеу. - Қолымызды маңдайымызға қойып уқалау. - Құлағымыз ауырмау үшін, нұсқаушы және ортаңғы саусағымызбен құлағымызды алдынан және артынан уқалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дене шынықтыру)**				
Бесін ас 15.30-16.00	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер) 16.00-16.30	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Қуыршаққа тарақ". Мақсат-міндеттер. Балаларды көк қарындаш арқылы көлденең жатқан қағаздың екі жағында тіке сызықты жүргізіп, төменгі шеттерін түзу және доғалы сызықпен	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** "Етікші". Мақсат-міндеттер. Балаларды "Етікші" ертегісімен таныстыра отырып, оларды көркем шығармашылыққа баулу; ертегі кейіпкерлерінің қимылдары мен	**Математика негіздерінен ойын-жаттығу** "Аспазға көмектесейік". Мақсат-міндеттер. Балаларды екі тең не тең емес заттар тобын саны бойынша салыстыруға және теңдестіруге үйрету; заттар жұптарын	**Мүсіндеуден ойын-жаттығулар** "Түймелер". Мақсат-міндеттер. Балалардың киімдер туралы білімдерін жетілдіру, киімді түймемен түймелеудің маңызы туралы түсініктер беру; өзіне-өзі қызмет көрсету	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Орманшының аңдары". Мақсат-міндеттер. Орман жануарлары туралы ұғымдарын кеңейте отырып, балалардың қабілеті мен зейінін, тілі мен есте сақтауын және байқампаздығын дамыту. Орман жануарлары туралы көркем сөздерді пайдалана отырып, сөздік қорын молайту.

	қосып, арасын қысқа, түзу, тіке сызықтар қатарымен толтырып, тарақ бейнесін салуға үйрету. **Сюжетті-рөлдік ойын: "Шаштараз".** Мақсат-міндеттер: балаларды шаштараз кәсібімен таныстыру, қарым-қатынас мәдениетін дамыту, балалардың сөздік қорын кеңейту. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)**	сөздерін қайталап айтуға жаттықтыру. **"Үй құрылысы" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың үй құрылысы жайындағы түсініктерін тиянақтау; қол моторикасын, ой-қиялын дамыту; достық қарым-қатынастарға, еңбекқорлыққа тәрбиелеу. Құралдар. Құрылыс материалдары, қағаз беттері, қара қарындаштар, сызбалар, ойыншық жүк машиналары, құрылысқа қажет ойыншық құралдар (балға, бұрағыш, тістеуік, тағы басқалар). Педагог балалармен құрылысқа қатысатын мамандар жөнінде алдын-ала әңгімелеседі (кірпіш қалаушы, жүргізуші,	тұстастыру және беттестіру тәсілдерін қолдану іскерлігін қалыптастыру; заттарды оң (сол) қолымен алып, жолақтың сол жағынан бастап, оң жағына қарай, бір-біреуден салу тәртібіне дағдыландыру; зейінді, қолдың ұсақ моторикасын, қабылдау және ойлау қабілеттерін дамыту. **Сюжетті-рөлдік ойын: "Жүргізуші".** Мақсат-міндеттер: жүргізушінің жұмысы туралы білімдер мен дағдыларды бекіту, ойынға деген қызығушылықты дамыту, жүргізушінің жұмысына деген құрметін арттыру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)**	негіздерін қалыптастыру. **Сюжетті-рөлдік ойын: "Емхана".** Мақсат-міндеттер: балалардың рөлдерді қабылдау қабілетін дамыту бойынша медицина қызметінің мәнін ашу, ойынға деген қызығушылықты дамыту, балалардың арасында жағымды қатынастарды қалыптастыру, дәрігердің жұмысын құрметтеуге тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, қоршаған ортамен танысу)**	**Сюжетті-рөлдік ойын: "Жедел жәрдем".** Мақсат-міндеттер: балалардың дәрігер, медбике мамандықтарына қызығушылығын ояту; науқасқа деген сезімталдықты, зейінділікті, мейірімділікке, жауап беру, қарым-қатынас мәдениетіне тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу, қазақ тілі)**

		жүк тасушы). Балалар құрылысқа қажет материалдарды таңдап, өзара кім қандай рөлді атқаратыны туралы келіседі. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**			
Балалармен жеке жұмыс **16.30-16.50**	**"Танкист" тақпағын айтқызу.** Мақсат-міндеттер. Бала тілін дамыту. Қысқа тақпақтар мен санамақтар, жаңылтпаштарды жатқа айтуды үйрету. "Танкист" (Тұрсын Жұртбаев) Танкі мініп, өскенде, Қорғаймын мен елімді. Таптамаймын еш жерде Гүлдер менен егінді. **(көркем әдебиет)**	**Санамақ айтқызу. (Ермек Өтетілеуов)** Жиналған соң достары, Қазтай өзі басқарды, Қызықты ойын басталды: Бірі болды бақшашы, Екіншісі - егінші, Үшіншісі - бақташы, Төртіншісі - теңізші. Бесіншісі - балташы, Алтыншысы - аспазшы. Жетіншісі - жылқышы, Сегізінші - сырнайшы, Тоғызыншы - тігінші, Оныншысы - орманшы. **(сөйлеуді дамыту)**	**"Пошташы" тақпағын айтқызу.** Мақсат-міндеттер. Бала тілін дамыту. Қысқа тақпақтар мен санамақтар, жаңылтпаштарды жатқа айтуды үйрету. "Пошташы" (Ескермес Ескендіров) Күні бойы жол жүріп, Көрген емес болдырып Қайтады үйге, алғысты Қапшығына толтырып. **(көркем әдебиет)**	**"Сөйлем құрастыру".** Мақсат-міндеттер: суреттер бойынша сөздер, сөйлемдер, шағын әңгіме құрастыруға балаларды машықтандыру; байланыстырып сөйлеу қабілетін дамыту. Балалардың сөздік қорын ойындар мен ойын жаттығулары арқылы кеңейту, сөздік қорды заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін, заттарды жалпы мамандық түрлері, мамандықтардың құралдары және ерекше белгілері	**"Құрылысшы" тақпағын айтқызу.** Мақсат-міндеттер. Қысқа тақпақтар мен санамақтар, жаңылтпаштарды жатқа айтуды үйрету. "Құрылысшы" (Шекербек Садыханов) Қолда темір қалағым, Саздан сарай қаладым. Алматыдан аумайтын Әсем қала саламын. **(көркем әдебиет)** **"Көрнекті ғимарат" құрылыс ойыны.** Мақсат-міндеттер. Текшелерден көрнекті ғимарат құрастыру. **(құрастыру)**

				бойынша жалпылаушы сөздермен байыту. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**	
Серуенге дайындық 16.50-17.00	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен 17.00-18.00	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес) 18.00-18.30	Психолог кеңесі. Мысалы: "Ересектердің балаларға үлгі көрсетуі, салауатты өмір салтына баулуы".	Ата-аналарға кеңес. "Балалардың қол саусақ моторикаларын дамытамыз".	Ата-аналарға кеңес. "Қазіргі заманғы отбасындағы қатынастар".	Ата-аналарға кеңес. "Балалардың озбыр мінез-құлқының бастаулары".	Ата-аналарға балалардың жетістігі жайлы айту; апта тақырыбы бойынша сұрақ қою, әңгімелесу.

Циклограмманы тексерген әдіскер: А.Абдиева

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	«Айару»бөбекжай - балабақшасы				
Топ/сынып	**Ортаңғы топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	Еркетай				
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	Мамаева Дурия				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**12.02-16.02.2024ж.**				
Тақырыбы	**Шана тебеміз**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	12.02.24.	13.02.24	14.02.24	15.02.24	16.02.24.
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау 8.00-8.20	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру 8.00-8.20	Ата-аналарға кеңес. "Отбасындағы сауықтыру шаралары".				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Еңбекке деген тұрақты	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Балаларды жеке киім шкафтарында	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Балалардың өз төсегіне күтім жасау	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Өсімдіктерге жарық пен ылғалдың	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Жаңа еңбек дағдыларын үйрету; жапырақтарға ылғалдың қажеттілігі туралы түсінігін

әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер) **8.20-8.40**	қызығушылықты сақтау, тапсырманы мұқият орындауға ұмтылу; сүлгіні жеке ұяшыққа іліп қоюды үйрету; ересектерге көмектесуге ынталандыру.	тәртіпті сақтауға үйрету, шкафты киім мен аяқ киімнен босату, сөрелерді дымқыл шүберекпен сүрту және киімді орнына мұқият бүктеу іскерліктерін дамыту.	бойынша біліктері мен дағдыларын қалыптастыру; ұқыптылыққа, басқа біреуге көмектесуге тәрбиелеу; өзіне-өзі қызмет көрсету бойынша дербестігі мен дағдыларын дамыту.	қажеттігі туралы балалардың білімдерін кеңейту, су және өсімдіктермен жұмыс кезінде дәлдікті, өз іс-әрекеттеріне сенімділікті, еңбек дағдыларын дамыту; қоршаған табиғатқа ұқыпты қарауға, оған қамқорлық жасауға тәрбиелеу.	бекіту; өсімдіктерге ұқыпты қарауға тәрбиелеу.
	"Лото" үстел ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды заттарды топтауға баулу, зейінді, байқауды дамыту. Балалар суреттердің жалпы атаулары бойынша жинайды. Құралдары: ойыншықтар, киім, тамақ және т. б. заттық карточкалар мен топтастыруға арналаған панно-карточкалар. **(математика негіздері)**	**"Ұқсайды – ұқсамайды" заттармен ойналатын ойын.** Дидактикалық міндеті: балаларды заттарды салыстыруға түрі, түсі, формасы, көлемі, материалы бойынша ұқсастықтарын байқауға үйрету; байқағыштығын, ойлауын, тілін дамыту. Ойын ережесі: екі затты алып, оның ұқсастықтарын көрсету іскерлігі. Кімді көрсетсе, сол	**"Ақылды көліктер" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: адамдардың жұмыстарын жеңілтуде көліктердің көмегі туралы балалардың білімдерін бекіту; істейтін қызметтеріне қарай көліктерді топтастыруға, аттарын дұрыс атауға үйрету, сөздік қорларын молайту.	**"Біздің көмекшілеріміз не?" үстел-үсті ойыны.** Мақсат-міндеттер: ересектердің жұмысын жеңілдететін тұрмыстық заттар туралы балалардың білімдерін бекіту. **(сөйлеуді дамыту)**	**"Би билеген баламыз" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың жағымды эмоцияларын, дене мүшелерін дамыту.. Жаттығу жасап көреміз, (Адымдау) Қолды көкке көтереміз, (Қолдар жоғары) Түсіріп белге төмен, (Қол белде) Еңкейеміз, еңкейеміз. (Оң-сол жаққа еңкею) Өкше қойып, басамыз, (Оң жақ өкше, адымдау) Өкше қойып, басамыз. (Сол жақ өкше, адымдау) Міне, қандай әдемі, (Қол белде, бас шайқау) Би билеген баламыз. (Шапалақтау) **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** "**Суретті құрастыр" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды бөлшектерден тұтас бөлік құрауға үйрету.

		жауап береді. Ойын әрекеттері: ұқсас заттарды іздеу. **(сөйлеуді дамыту, математика негіздері, қоршаған ортамен танысу)** Мақсат-міндеттер. Кейбір дауыссыз (к-қ) дыбыстарды анық айту, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту, артикуляциялық аппаратты дамыту. **(қазақ тілі)**			**(математика негіздері)**
Таңертеңгі жаттығу8.40-9.00	**Жалпы дамыту жаттығулары (алақанға шақ текшелермен).** 1. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 1.1. Балалар қолдарын алға созып, алақандарын ашып, текшелерін көрсетіп "міне" деген сөзді айтады. 1.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, текше ұстаған қол көкірек тұсында. 2.1. Оңға бұрылып, қолдарын созып, текшелерін көрсетіп "міне" деген сөзді айтады. 2.2. Бастапқы қалып. (дәл осы жаттығу сол жаққа және 4 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене бос, қол төменде. 3.1. Жерге отырып, қолдарын алға созып "міне" деген сөзді айтады. 3.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 3 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып: аяқ бірге, дене бос, текше ұстаған қол көкірек тұсында. 4.1. Бір орында тұрып секіру, екі қолды көкірек тұсында ұстап, алақандарын жұму. 4.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 3 рет қайталанады).			

	(дене шынықтыру)				
Таңғы ас9.00-9.30	**Гигиеналық дағдылар** "Тап-таза қолдар" ойын жаттығуы Мақсат-міндеттер: Күнделікті өмірде гигиеналық дағдыларды сақтау қажеттігін білу. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Көркем сөз. Қасықтарымыз біздің, Таңқалдырар барлығын! Қасықтарым сиқырлы, Тауысады тағамды. Міне тағам, міне ас, Қасық түк те қалдырмас! **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық 9.30-9.55	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Арайлап таң атты, Алтын сәуле таратты. Жарқырады күніміз. Жарқырайды	Зейінді дамытуға арналған жаттығу. **"Кім бәрінен де мұқиятты".** Баланы теріс қаратып, өз киіміңіз немесе бөлмедегі заттар туралы сұрау.	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен оқу қызметіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Қуанамын мен де, қуанасың сен де. Қуанайық достарым, арайлап атқан күнге. Бүгінгі күніміз сәтті өтсін.	**"Жіпті шардың түсіне қарай ірікте" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың түстерді ажырата отырып, көру қабілетінің артуына және көз қарашығының демалу жаттығуларын жасатуға арналған ортаңғы топтағы түстерді бекітуге пайдаланылады.	**"Құстар" сөздік ойыны.** Дидактикалық міндеті: балаларды сөзі мен әрекетін сәйкестендіре білуге жаттықтыру; балалардың тілін белсендіруді жалғастыру. Ойын ережесі: құс болып жүрген балалар өз әрекетін тақпақтың сөздерімен сәйкестендіруі керек. Құстар өз қалауымен басқа құстарды таңдай алады. Ойын әрекеті: құстардың қозғалысын келтіру: жаңа құстарды таңдау; құстарды бейнелейтін бас киімдерді қолдану.

	даламыз. Қайырлы таң, Қайырлы күн, балалар! **(сөйлеуді дамыту)**		Бәріңе сәттілік тілеймін! **(сөйлеуді дамыту)**		
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет **9.55-10.35**	**Дене шынықтыру** "Үш аяқты тұлпарым (велосипед)". Мақсат-міндеттер. Балалардың сап түзеп бірінің артынан бірі шеңбер бойымен арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру қабілетін қалыптастыру; отырған күйінде екі аяқтың арасынан допты домалатып, орнынан тұрып, қуып жетуге үйрету; қойылған заттардың арасынан "жылан" жүріспен жүруге жаттықтыру.	**Дене шынықтыру** "Велосипедтер зырылдайды". Мақсат-міндеттер. Балалардың сап түзеп бірінің артынан бірі шеңбер бойымен арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру қабілеттерін жетілдіру; көлденең қойылған нысанаға затты лақтыруды үйрету; балаларды зерек болуға және бір-біріне қажетіне қарай көмек беруге үйрету.	**Музыка** "Кір жуу машинасы". Мақсат-міндеттер. Балаларды тұрмыста қолданылатын заттар туралы жаңа әнді тыңдап, оның сипатын ажырата білуге үйрету; әннің сөздік мағынасына ерекше мән беру қабілетін қалыптастыру; әнді дұрыс айтуға және ырғақтық қимылдарды үйлесімді жасауға дағдыландыру; музыкалық аспапта ойнау қабілетін шыңдау; әнді тыңдау кезінде зейіні мен есте сақтау қабілетін және музыкалық шығармашылығын дамыту.	**Дене шынықтыру** "Велоипед теуіп көрдіңдер ме?" Мақсат-міндеттер. Балаларда екі аяқтың арасынан допды домалатып, орнынан тұрып қуып жету жаттығуын және қойылған заттар арасынан "кірпі" секілді төрт тағандап жүру техникаларын бекіту; гимнастикалық шеңбердің арасынан өту іскерліктерін дамыту.	**Қазақ тілі** "Тұрмыстық техника" . Қауіпсіздік сақтау. Мақсат-міндеттер. Тұрмыстық техниканың түрлері туралы, тұрмыстық техниканың мақсаты туралы білімді бекіту, оларды мақсатына қарай ажыратуды үйрету: үтікпен киім үтіктейді, шаңсорғыш шаң жинайды, кір жуу машинасымен кір жуылады және тағы басқа. Электр құрылғылары және қауіпсіздік ережелерін бекіту. Артикуляциялық аппаратын, сөйлеуін, қазақ тіліндегі сөздерді есту арқылы қабылдау қабілетін және есту зейінін дамыту, монологтық сөйлеу негіздерін, ойлау қабілетін дамыту; жағымды көңіл күйін білдіре алуы. Тұрмыстық техниканы қолдану кезінде ұқыптылыққа, еңбекқорлыққа тәрбиелеу.
Серуенге дайындық **10.35-10.55**	Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				

Серуен 10.55-12.00	**Адамның жүру және секіру қимылдарын бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер. Балалардың назарын адамның жүру, секіру қимылдарының ерекшеліктеріне аудару; жүруде адам аяқтарын кезек көтеріп, қадам басып жатқанын, секіруде екі аяқтармен бірге секіретінін байқату; қимылды жаттығулардан жағымды әсер алуға тәрбиелеу. - Кел, балақай, қатарға, Біз шығамыз сапарға. Сап түзеп, алға жүріп, Көңілді шапалақ соғып. - Алақай! Алақай! - Балалар, біз қазір қандай қимылдар жасадық? Педагог сұрақ қойған сайын қимыл үлгісін	**Бағдаршамды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер. Балаларға бағдаршам туралы ұғым беру, бағдаршамның түсі үш түрлі шамдарының кезегімен жанып, көше қозғалысына әсер ететінін байқату; байқағыштыққа, зеректікке тәрбиелеу. Егер жақын көшеде бағдаршам көрінбей жатса немесе бағдаршам болмаса, педагог бағдаршамның пішінін немесе суретін көрсетуі мүмкін. - Балалар, бұл не? - Бұл - бағдаршам. Қайталайықшы. - Жарайсыңдар! - Бағдаршам не үшін керек? "Бағдаршамдар ұйықтамайды".	**Ауладағы құстарды бақылау (шығаратын дыбыстары). (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер. Балаларды құстардың шықылдаған дыбыстарын тыңдауға ынталандыру; құстардың дыбыстарына еліктеуге үйрету. - Балалар, тыныш тұрайықшы. Естіп тұрсыңдар ма? Бұл нелердің дыбыстары шығады? Біреу "шиық-шиық" деген дыбыстарды шығарады. - Иә, бұл құстар шықылдайды. - Құстар ұқсап дыбыстайықшы. Жарайсыңдар! **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды учаскедегі жемшашарларды	**Жүргіншілерді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер. Балалардың назарын көшеде өткен адамдардың қимылдарына аударту, ересек адамдар мен кіші жастағы (баланы) ажыратуға үйрету; адамның дене мүшелері жайында алғашқы ұғымдар беру; топтастармен жағымды эмоцияларға бөлене білу қабілетін арттыру. - Балалар, көшеде сендер кімдерді көріп тұрсыңдар? Атаңдаршы? Балалар ағай, апай, бала деп атауы мүмкін. - Жарайсыңдар! - Ағайлар мен апайлар сияқты үлкен болу үшін, біз өсуіміз керек. - Мен өсемін,	**"Қырауды бақылау." (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: балаларға қыраудың қалай болатынын айтып кету. Қырау түскен ағаштарды бақылау. Темір затқа үрлеп көрейік. Оған қырау түсті, біздің буымыз суықтан қырауға айналды. Сонымен қырау бұл кәдімгі бу, ол әйнек шынысына, ағаш бұтақтарына, басқа заттарға қатып, қырауға айналған. Қырау күннің ашық кезінде пайда болады. Көркем сөз. Тазартып бар кір шаңнан, Қыс өнерін бастады. Терезеге қыраудан, Сурет салып тастады. **Қимылды ойын. «Ақ қоян». (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: қимылды жаттығуларды жасауды үйрету, тапқырлық таныта білу. **Еңбек:** бір-біріне кедергі жасамай, жұмыс істеуге үйрету. **(еңбек дағдылары)** Жеке жұмыс: тәжірибе жасау: мұз бу су (заттың бір түрден басқа түрге айналуы). Жорамал. Ағашқа қырау түссе, аяз болады. Тұман болса, күн жылынады. Егерде түнде қырау түссе, күндіз қар жаумайды. Жұмбақ. Қанат сияқты ақ, Ұлпа боп жерде жатады.

	көрсетіп жатады. - Жарайсыңдар: бірінші рет біз жүрдік, екінші рет біз секірдік. - Біз бір аяқпен секірдік пе? - Біз екі аяқпен секірдік. Жарайсыңдар! - Олай болса, жүріп те секірейікші. **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды сұхбатхананы тазалауға шақыру. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды ересектің үлгісіне еріп, қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; топтастырымен бірге әрекет етуге, тазалыққа баулу; жағымды эмоцияларды дамыту. **"Біз көңілді баламыз" қимылды жаттығуы. (дене шынықтыру)**	Бағдаршамдар ұйықтамайды, Жымыңдайды, жымыңдайды. Бір қарасаң – қып-қызыл, Екі десе – сап-сары. Тоқтай тұрсаң – жап-жасыл. Көзі көп, біреу басы. Д. Ахметова **Еңбекке баулу тапсырмалары**: балаларды сұхбатхана орындықтарын қардан тазалауға шақыру. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; тазалыққа, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **"Машиналар жүреді" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттер. Балаларды қызыл, жасыл не сары түсті таңбалауыштардың	жемге толтыруға шақыру. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды ересектің үлгісіне еріп, құстарға қамқорлық жасауға баулу; қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; жағымды эмоцияларды дамыту. **"Қораз" қимылды жаттығуы. (дене шынықтыру, көркем әдебиет)** Балаларды қораздың (әтеш) қимылдарына еліктеуге ынталандыру, тізелерін жоғары көтеріп, қолдарымен екі санын сыртынан соққылауға үйрету, бұлшық еттерін дамыту; жасалған жаттығудан жағымды әсер алуға талпындыру. Педагог балаларға қораздың қимылдарын	Бойым өседі. Ойым өседі. Өзіме: "Өс-өс-өс!" – деймін. Жаттығу екі рет өткізіледі. Педагог балаларға адамдардың марш адымын көрсетуді ұсынады. **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды сұхбатхана орындықтарын тазалауға шақыру. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; тазалыққа, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **Қимылды ойыны. "Пингвиндер сапта жүреді". (дене шынықтыру, көркем әдебиет)** Балалардың белгі бойынша жан-жаққа жүгіру және белгі бойынша сапқа,	**Қимылды ойын "Ақсерек - көксерек" (дене шынықтыру)** Бұл ойынды ойнау үшін балалар екі топқа бөлінеді, қолдарынан ұстап тұрады. Ара қашықтық 20-30 қадам. 1-ші топ. Ойынды бастайды Ақсерек-ау, ақ серек, Бізден сізге кім керек. 2-ші топ. Ақсерек-ау, ақ серек, Сізден бізге ... (бала аты) керек. Аты аталған бала келесі топқа дейін жүгіріп барып ортасынан ұстасқан қолдарды ажыратып кету керек. Егер өтіп кетсе сол топтан бір баланы тобына алып қайтады, өте алмаса сол топта қалады. Ойын осылай жалғаса береді.

	Балаларды белгілі жаттығуларға еліктей білуге машықтандыру, жаттығулардан жағымды әсер алуға ынталандыру. - Біз көңілді балалармыз, Қатар-қатармен тұрамыз, Көтереміз иықты, Бақылаймыз жан-жақты. Жүріп-жүріп асықпай, Тез өсеміз, алақай! **"Өз орныңды тап" қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды сапға (түзу сызық, жіп бойына) сигнал бойынша тізілуге, сигнал бойынша жан-жаққа шашырап жүгіруге дағдыландыру; зейінді болуға, шапшаңдыққа, достыққа тәрбиелеу.	біріне сәйкес қимылдарды жасауға үйрету; топтасып, бір-біріне соғылмай жүре білу дағдыларын қалыптастыру; жағымды әсерлерге бөленуге тәрбиелеу. Педагог балаларға кезегімен қызыл, сары және жасыл таңбалауыштарды көрсетіп жатып, белгілі таңбалауышқа сай қимылдарды жасауды ұсынады: - жасыл таңбалауыш - қолға рульді ұстаған ұқсап, ары-бері, жан-жаққа бағыттап жүгіру; - сары таңбалауыш - орнында тоқтап, шапалақтау, - жасыл таңбалауыш - жерге шоқайып отыру. - Бағдаршамда жасыл шам - Жол ашық, машиналар. Бағдаршамда сары шам -	көрсетеді. - Балалар, мен қандай құсты көрсетемін? - Иә, бұл құс - қораз. Жарайсыңдар! - Қанекей, менің соңымнан қайталайықшы, қоразға ұқсап қимылдайық. - Қораз! Қораз! Тыңдашы біраз. Алтын сенің айдарың, Көрініп тұр айбарың. Терезеден бір қара, Бұршақ берем мың дана. Д. Ахметова - Жарайсыңдар! - Балалар, ал қораз қалай дыбыстайды? - Иә, қораз "ку-ка-ре-ку" дейді. **"Шеңберден шықпа" жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды шеңберге тұрып, шеңбердің бойымен қимылдауға баулу; кеңістікті бағдарлауға, мұқияттылыққа,	педагогтің соңынан жүру дағдыларын қалыптастыру, кеңістікті бағдарлауға үйрету; пингвин құсы туралы алғашқы ұғымдар қалыптастыру, жағымды эмоцияларға бөленуге ынталандыру. Педагог балаларға пингвиннің суретін көрсетеді, пингвинше жүру үлгісін көрсетеді, содан соң балаларды сөздеріне, қимылдарына еруге ынталандырады. - Пингвиндер ұқсап жүрейік, Оңға-солға теңселейік: Топ-топ-топ, топ-топ-топ, Оңға-солға теңселейік. Ал енді, пингвиндер, тоқта! Қане, жиналыңдар сапқа! Бір-бірімізден қалмаймыз,	

		Шапалақта, балалар. Бағдаршамда қызыл шам - Тоқтасын машиналар. Ойын екі рет өткізіледі. **"Шеңберге дәлде" ойын жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларда нысанаға (қарды) дәлдеп ата білу,ептілік, мергенділік қабілеттерін дамыту.	достыққа тәрбиелеу.	Сапта жүріп, ай, жараймыз! Д. Ахметова **"Допты (қарды) қағып ал" қимылды жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды допты екі қолмен ұстауға жаттықтыру; тепе-теңдікті сақтауға,ептілікке баулу. **"Шашылған қарларды (доптарды) жинайық" қимылды жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды шапшаңдыққа, дәлдікке, қоршаған кеңістікті бағдарлауға баулу, топтастармен тату ойнауға, достыққа тәрбиелеу.	
Серуеннен оралу 12.00-12.20	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Түскі ас 12.20-13.00	**Гигиеналық дағдылар** "Тап-таза қолдар" ойын жаттығуы				

	Мақсат-міндеттер. Күнделікті өмірде гигиеналық дағдыларды сақтау қажеттігін білу. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Көркем сөз. Қасықтарымыз біздің, Таңқалдырар барлығын! Қасықтарым сиқырлы, Тауысады тағамды. Міне тағам, міне ас, Қасық түк те қалдырмас! **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Күндізгі ұйқы 13.00-15.10	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай туғызу.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары 15.10-15.30	**Оятпақ жаттығулары.** "Көңілді аяқтар" Аяқтарды биік көтер, міне былай, Топ, топ, топ! Көңілдірек! Биігірек! Міне былай: Хоп, хоп, хоп! Қоңыраулар сыңғыр-сыңғыр, Қатты-қатты, сылдыр-сыңғыр! Шап жүйрігім, шап-шап, Тпру - ру -у, тұлпарым: Тоқтат! Тоқтат! Мәдени–гигиеналық дағдылар жайлы білімдерін бекіту. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Бесін ас 15.30-16.00	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Математика негіздерінен ойын-жаттығу** "Дастарқан жаю дәстүрі". Мақсат-міндеттер.	**Құрастырудан ойын-жаттығу** "Диван". Мақсат-міндеттер. Балаларды кірпіштерді,	**Музыкадан ойын-жаттығу** "Таза болайық". Мақсат-міндеттер. Балаларды жаңа ән тыңдауда оның	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Сағат". Мақсат-міндеттер. Балаларды қылқалам арқылы шеңбер	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Қар тазалаушы трактор". Мақсат-міндеттер. Балалардың қардың және трактордың ерекшеліктері туралы ұғымдарын кеңейте отырып, балалардың

16.00-16.30	Балаларды екі түрлі зат топтарын салыстыруда тұстастыру және беттестіру тәсілдерін қолдануға үйрету, салыстыру нәтижесін айтқызып үйрету; жазықтықтағы сол жақты, оң жақты, ортасын, жоғары, төмен жақтарын анықтап, жаттығулар орындауға үйрету; қолдың ұсақ моторикасын, зейінді, ойлау қабілетін дамыту. **Ұлттық ойын "Арқан тарту"** Бұл екі топқа бөлінген балалармен немесе екі баламен ойналады. Арқанның екі жағынан екі бала немесе екі топқа бөлінген балалар тартысады. Қай топ арқанды өз жағына тартып алып келсе, сол топ жеңіске жетеді. Екі бала тартысқанда	білеулерді өзара түрлі орналастырып, диванды жасауға үйрету; кірпіштің қасиеттерін іс-тәжірибеге, үлгіге және педагогтің нұсқамаларына сүйеніп, зерттеу жасауға жаттықтыру. **Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Үтіктің қасиеті". Мақсат-міндеттер. Балалардың үтік туралы білімдерін қалыптастыру; үтіктің тұрмыстағы қолданылу ерекшеліктері жайлы түсініктерін кеңейту; үлкендердің үтікпен жұмыс істеу әрекетін бақылау дағдыларын жетілдіру; техника және адам туралы ұғым беру.	сипаты мен ерекшелігін ажырата білуге үйрету; ән айту кезінде әуеннің мағынасын түсіне отырып, эмоционалды қабылдай білу қабілетін қалыптастыру; топпен ілесе ән айту ережелеріне дағдыландыру; би элементтерін музыка ырғағына сай үйлесімді жасай білуге жаттықтыру; музыкадағы жоғары және төмен дыбыстарды ажырата білу қабілетін жетілдіру; техника туралы ұғымдарын кеңейту. **Сюжетті-рөлдік ойыны: "Отбасы".** Мақсат-міндеттер: ойынға деген қызығушылықты дамыту, балалардың арасындағы жағымды қатынастарды қалыптастыру.	сұлбасының бойын, арасына бірдей қашықтықты сақтап жақпалармен безендіруге үйрету. **Ұлттық ойын "Киіз үй"** Ортаға арқалығына орамал ілінген төрт орындық қойылады. Балалар орындықты айнала жүгіріп, нұсқаушының дабылы бойынша «киіз үй» құрады: орамалдың бұрышынан ұстап жоғары көтереді.	қарапайым тәжірибелік-зерттеу жүргізе білу дағдыларын қалыптастыру; қабілеті мен зейінін, тілі мен есте сақтауын және байқампаздығын дамыту. **Зейінді дамытуға арналған жаттығу. "Қимылдарды қайталаймыз".** Аталған ойынның тағы бір нұсқасы. Сіз қандай да бір қимылды көрсетесіз, ал балалар біреуінен немесе екеуінен басқа барлық қимылдарды қайталайды. Мысалы, егер жүргізуші қолын жоғары көтерсе, балалар шапалақ ұруы керек; қолдары екі жаққа созылғанда, балалар аяқтарын тыпырлатады. Кім қателессе, сол жүргізуші атанады. **(дене шынықтыру)**

	қай бала өзіне қарай арқанды тартып екінші баланы құлатса, құламаған бала жеңіске жетеді.		**(қазақ тілі, сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)**		
Балалармен жеке жұмыс 16.30-16.50	**Жаңылтпаштар айту** 1) Ала-ала алашалар, Тамаша олар, Оған кім таласа алар. 2) Тақпақ жаттап, Айтсақ жақсы-ақ. Жатқа тақпақ, Жатта тақ-тақ. 3) Ата мен әже, ана да, Алма мен алмұрт тереді, Ауырға Арман бала да, Арбамен тасып береді. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	**Саусақ жаттығуы. "Қонжық".** Қонжық жүрсе орманда, (жұдырықтарды қысып, бір жағымен үстелге, тізеге соққылау). Томпаң-томпаң басады. Қорбаң-қорбаң қорбаңдап, (алақандарды ашып, саусақ ұштарын бір-біріне қарсы салып, алақандардың ішкі жағымен соққылау) Бізді көрсе - қашады. (саусақтарды алға қарату, кезекпен соққылау) **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**	**"Сөйлем құрастыру".** Мақсат-міндеттер: суреттер бойынша сөздер, сөйлемдер, шағын әңгіме құрастыруға балаларды машықтандыру; байланыстырып сөйлеу қабілетін дамыту. Балалардың сөздік қорын ойындар мен ойын жаттығулары арқылы кеңейту, сөздік қорды заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін, заттарды жалпы жиһаздар мен техника және ерекше белгілері бойынша жалпылаушы сөздермен байыту. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**	**Жұмбақтар** Жай да үнсіз тұрады, Біреу келсе тез жат деп, Қоңырауын ұрады, Дабыл қағып безектеп. (Телефон) Іші салқын,мұзы бар, Күнкей қашқан қой сынды, Жылыда тез бұзылар, Барша тағам тығылар. (Тоңазытқыш) Тоққа тисе мұрты ұзын, Табанымен жазық Киімдердің қыртысын, Береді тез жазып.(Үтік) Кір-қоқысты сүймейді, Сыртқа қуып сүйрейді.(Сыпырғыш) **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	**Санамақ** Төртеу санның көркі екен. Төрт аяқпен жануар, Стол, төсек... тағы бар.. Төрт аяқпен нық тұрар, Төрт бірлікті ұқтырар. Бес дегеннің цифры, Қарап тұрсаң оп-оңай. Үштің басын қайырып, Қоя салған жай бұрап. Ә. Табылдиев **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**
Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен				

16.50-17.00	бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен 17.00-18.00	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес) 18.00-18.30	Ата-аналарға кеңес. "Балаларға жолда жүру ережесі туралы түсіндірудің маңызы".	Психолог кеңесі: "Бала тілін дамыту".	Ата-аналарға кеңес. "Отбасындағы сауықтыру шаралары".	Ата-аналарға балалардың жетістігі жайлы айту; апта тақырыбы бойынша сұрақ қою, әңгімелесу.	Ата-аналарға балалардың жетістігі жайлы айту; апта тақырыбы бойынша сұрақ қою, әңгімелесу.

Циклограмманы тексерген әдіскер: А.Абдиева

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	«Айару» бөбекжай - балабақшасы				
Топ/сынып	**Ортаңғы топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	Еркетай				
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	Мамаева Дурия				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**19.02-23.02.2024ж.**				
Тақырыбы	**Қыс ерекшелігі**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	19.02.24	20.02.24	21.02.24	22.02.24	23.02.24
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау 8.00-8.20	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру 8.00-8.20	Ата-аналармен "Егер балаңыз төбелесе беретін болса" тақырыбында әңгімелесу, кеңестер беру.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Гигиеналық дағдыларды сақтай	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Үстел үстіне ыдыс-аяқтарды, нан	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Өз орындарында оқулықтар мен	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Ойыншықтар мен көмекші құралдарды	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Төсек жапқыштарын өздігінен кигізуге және шешуге, ересектерге барлық мүмкін болатын

әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер) **8.20-8.40**	отырып, балалардың сумен жұмыс істеу іскерліктерін жетілдіру (жеңдерін түріп, сулау және матаны сығу, қажет болса шаю және жуу).	салатын ыдысты, шыны аяқтарды, шұңғыл табақты, майлық салатын ыдыстарды, тамақ ішу жабдықтарын: қасық, шанышқы, пышақты қойып шығу.	ойыншықтарды өз бетімен, әдемі және ұқыпты етіп орналастыру, шкафтардағы тәртіпті сақтау.	өз бетінше және эстетикалық түрде орналастыру, шкафтарда тәртіпті сақтау, шаң сүрту.	көмектерді көрсету, көмектесуге деген ұмтылысты және басқалардың жұмысына құрметпен қарау.
	"Кімге не керек?" дидактикалық ойыны, үстел үсті ойындары, саусақ жаттығулары.	**Құрылыс ойындары:** "Спорт алаңын құрастыру", "Қуыршаққа арналған спорт алаңы". **(құрастыру)** **"Мен қандай спортпен шұғылданатынымды тауып көрші" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: спорт түрлері жайлы білімдерін толықтыру. **(сөйлеуді дамыту)**	**Суреттер қарастыру.** Мақсат-міндеттер. "Спорт түрлері" тақырыбында суреттер қарастыру. Балабақшаның ішінде саяхат жасау. Суреттер бойынша әңгімелесу.	**"Денсаулық" және "спорт" туралы әңгімелесу.** **"Дене мүшелерін ата" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: дене мүшелер жайлы білімдерін толықтыру. **(сөйлеуді дамыту)**	**Үстел үсті ойындары: пазлдар. "Спорт" және "денсаулық" туралы әңгімелесу.**
Таңертеңгі жаттығу8.40-9.00	**Жалпы дамыту жаттығулары (алақанға шақ текшелермен).** 1. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 1.1. Балалар қолдарын алға созып, алақандарын ашып, текшелерін көрсетіп "міне" деген сөзді айтады. 1.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 4-5 рет қайталанады).				

	2. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, текше ұстаған қол көкірек тұсында. 2.1. Оңға бұрылып, қолдарын созып, текшелерін көрсетіп "міне" деген сөзді айтады. 2.2. Бастапқы қалып. (дәл осы жаттығу сол жаққа және 4 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене бос, қол төменде. 3.1. Жерге отырып, қолдарын алға созып "міне" деген сөзді айтады. 3.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 3 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып: аяқ бірге, дене бос, текше ұстаған қол көкірек тұсында. 4.1. Бір орында тұрып секіру, екі қолды көкірек тұсында ұстап, алақандарын жұму. 4.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 3 рет қайталанады). **(дене шынықтыру)**				
Таңғы ас9.00-9.30	**Гигиеналық дағдылар** "Қолдарымызды тап-таза ғып жуайық" ойын жаттығуы. Мақсат-міндеттер. Күнделікті өмірде гигиеналық дағдыларды сақтау қажеттігін білу. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Көркем сөз. Сабынымды аламын, Алақанға саламын. Көпіртемін жақсылап, Қолды жуам мұқият. Білек, бетті, мойынды, Жуамын да, сүртемін. Тап-таза, көңілді боп, Мен үнемі жүремін. Тусипжанова-Шагирова А. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық 9.30-9.55	**"Дәрумендер дегеніміз не?" әңгімелесу.** Мақсат-міндеттер: дәрумендердің адам ағзасына тигізер пайдасы туралы білім	**Таңғы сәлемдесу.** Мақсат-міндеттер: балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге тарту, сәлемдесу рәсіміне баулу; жақын тұрған	**"Спортшыл отбасы" тақырыбында иллюстрациялық суреттерді қарастыру.**	**"Денсаулық" тақырыбында мақал-мәтелдер жаттау.**	**"Отбасында кім қандай спортпен шұғылданады?" сөздік ойыны.**

	беру; "денсаулық", "дәрумендер" деген түсініктермен таныстыру; көгөністер мен жеміс - жидектер туралы білімдерін бекіту. **(сөйлеуді дамыту)**	балаларға көңіл аудартып, жылы шыраймен қабылдауға тәрбиелеу. Қайырлы таң! Жаңа күн құтты болсын! Мейірім мен жылулыққа орта толсын! Жақсы бастап күнімізді қарсы алайық, Көп жұмыс бітірейік, шаршамайық! Тусипжанова-Шагирова А. **(сөйлеуді дамыту)**			
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет 9.55-10.35	**Дене шынықтыру** "Салауатты өмір". Мақсат-міндеттер. Балалардың сап түзеп бірінің артынан бірі шеңбер бойымен арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру қабілетін қалыптастыру; отырған күйінде екі аяқтың арасынан допты домалатып, орнынан тұрып қуып жетуге үйрету.	**Дене шынықтыру** "Шынықсақ - шымыр боламыз". Мақсат-міндеттер. Балаларда отырған күйінде екі аяқтың арасынан допты домалатып, орнынан тұрып қуып жету және екінші 3 м қашықтықта алға жылжи отырып, екі аяқпен секіру техникаларын дамыту; спорт және денсаулық туралы	**Музыка** "Күлкі - шаттық шуағы". Мақсат-міндеттер. Балаларды күлкі туралы жаңа әнді тыңдап, оның сипатына ерекше мән беруге үйрету; әннің сөздік мағынасын түсіне білу қабілетін қалыптастыру; әнді дұрыс айтуға дағдыландыру; ырғақтық қимылдарды тез	**Дене шынықтыру** "Кенгуру секілді секіреміз". Мақсат-міндеттер. Балалардың сап түзеп бірінің артынан бірі шеңбер бойымен арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру қабілетін қалыптастыру; балаларда бір орыннан ұзындыққа секіруге жаттықтыру.	**Қазақ тілі** «Данаға арналған дастархан». Азық-түліктер. «Азық-түлік» тақырыбына қатысты сөздерді қазақ тілінде айтуды үйрету, екпіндерді дұрыс қолдану; ойын барысында сұрақтарға жауап бере отырып, қарапайым сөйлемдер құруды, жаңа сөздердің септік жалғауларын анық қайталап айтқызу.

		білімдерін толықтыра отырып, спортпен шұғылдануға ынталандыру.	қабылдауын және әнді тыңдау кезінде зейіні мен есте сақтауын дамыту; музыкалық аспапта ойнай білуін әрі қарай жаттықтыру; музыкалық шығармашылығы пен сауаттылығын қалыптастыру.		
Серуенге дайындық 10.35-10.55	Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуен 10.55-12.00	**Қарғаны бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: қарға жайлы білімдерін кеңейту; оның тіршілік ету ортасы, сыртқы түрі, қоректенуі, көбеюі туралы білімдерін тереңдету; құстарға деген ізгілік сезімдерін, оларға қамқорлық жасауға ұмтылуға тәрбиелеу. **Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым еңбек**	**Құстардың қардың бетіндегі іздерін бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: қыстайтын құстар туралы білімдерін толықтыру, қай құстың ізі екенін ажырату іскерліктерін жетілдіру; байқағыштық пен зейінділікке тәрбиелеу. **Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым еңбек**	**Ұлпақарларды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: ұлпақарлардың қасиеттері туралы білімдерін бекіту. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (жолдарды қардан тазарту). **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: еңбекке деген позитивті қатынасты тәрбиелеу.	**Қыстап жатқан құстарды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсаты: қыстайтын құстар туралы түсініктерін дамыту; оларға деген сүйіспеншілік пен қамқорлықты тәрбиелеу. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (ағаштардың айналасына қар күреу).	**Балабақша алаңындағы өзгерістерді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: айналадағы өзгерістерді байқауға үйрету. **Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (барлығы бірге ұйымдасып жолды қардан тазартуға үйрету). Мақсат-міндеттер: бірлесіп жұмыс жасау қабілетін бекіту. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Үйсіз қоян".** Мақсат-міндеттер: педагогтің белгісі бойынша әрекеттерді тез орындауға үйрету. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту, жылдамдықпен жүгіру қабілетін**

	тапсырмалары (учаскедегі жолдарды қар мен қоқыстардан тазарту). **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: еңбексүйгіштікке, көпшілдікке тәрбиелеу, бірлесіп жұмыс істеуге үйрету. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Қарғалар". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: екі аяғымен секіруді, әртүрлі бағытта жүгіруді, мәтінді анық және дұрыс айтуды үйрету. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: "жылан" секілді жүгіру іскерліктерін жетілдіру; қатарға қойылған заттарды айнала жүгіруге машықтандыру.	**тапсырмалары** (қардан төбешік жасау). **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: еңбекке деген сүйіспеншілік пен достық қарым-қатынасты тәрбиелеу. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Мысық пен тышқандар", "Доп" (2-3 ойнатылады). (дене шынықтыру) Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: жүгіру техникаларын жетілдіру, жеңілдікті, жігерлі қимылдарды қалыптастыру.	**Қимыл-қозғалыс ойындары: "Боран", "Секірейік". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: заттарды бұзып алмай, қар ғимараттары арасында бірінің артынан бірін жүгіруге үйрету, педагогтің белгісі бойынша жылдам әрекет ете білуге үйрету. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері: "Келесі кім?" (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: бір жерден және жүгіріп ұзындыққа секіруді үйрету.	Мақсат-міндеттер: еңбек етуге, үлкендерге көмектесуге үйрету. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Мысықтар мен тышқандар", "Секірейік". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: педагогтің белгісі бойынша тез қозғалуды үйрету; дыбыстарды айтуға жаттығу. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: жылдамдықпен жүгіру қабілетін бекіту; лақтырудың дәлдігі мен күшін дамыту.	**бекіту; лақтырудың дәлдігі мен күшін дамыту.**

Серуеннен оралу 12.00-12.20	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**
Түскі ас 12.20-13.00	**Гигиеналық дағдылар** "Қолдарымызды тап-таза ғып жуайық" ойын жаттығуы. Мақсат-міндеттер. Күнделікті өмірде гигиеналық дағдыларды сақтау қажеттігін білу. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Көркем сөз. Сабынымды аламын, Алақанға саламын. Көпіртемін жақсылап, Қолды жуам мұқият. Білек, бетті, мойынды, Жуамын да, сүртемін. Тап-таза, көңілді боп, Мен үнемі жүремін. Тусипжанова-Шагирова А. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Күндізгі ұйқы 13.00-15.10	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай туғызу.
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары 15.10-15.30	**Тақпақ-оятпақ: "Қанаттарымызды күнге жылытайық".** Балалар шалқасынан жатады, қолдары жандарында; қолдарын жоғары көтеріп, "жылынайық" деп айтады да, қайта түсіреді. **"Аяқтарыңды жасыр" жаттығуы.** Балалар шалқасынан жатады, аяқтарын жоғары көтеріп, "аяқтарыңды жасыр" деп, аяқтарын қайтадан кереуетке жайлап түсіреді. **Кереуеттерінің жандарынан жүру.** Алтын айдарлы әтеш, Адымдап келе жатыр. Балапандарын қуып, Қораға қамап жатыр. Қос аяқпен бір орында және алға қарай жылжып секіру. Қолдар еркін. **Шынықтыру іс-шаралары.** Дымқыл шүберекпен сүртіну, ысқылау. Дәстүрден тыс әр түрлі кедергілері бар денсаулық жолдарымен жүру.

Бесін ас **15.30-16.00**	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер) 16.00-16.30	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Доп" тақпағын мәнерлеп оқу. Мақсат-міндеттер. Балаларды доп туралы тақпақ мазмұнымен таныстыру, көркем сөз арқылы доптың қасиеттері жөнінде білімдерін толықтыру, затты сипаттау тәртібін бекіту. **"Аурухана" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың дәрігер мамандығы туралы, оның іс-әрекеттері туралы білімдерін бекітуді жалғастыру, құралдарды (шприц, термометр, тонометр) дұрыс атауға үйрету. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)**	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Текшелер". Мақсат-міндеттер. Балаларды қағаз бетіндегі көлденең сызық бойына текше пішіндерін (кубиктерді), кезекпен тізіп салуда жаттықтыру; текшені салуда бір-бірінен сәл алшақ орналасқан тік сызықтардың үстіңгі және төменгі ұштарын көлденең түзу сызықпен қосуға үйрету. **Ұлттық ойын "Соқыр теке"** Балалар дөңгелене тұрады. Топ ішінен бір баланың көзі байланады.Балалар: Бота, бұзау, қозы, лақ, Қайда кеткен құлыншақ.Соқыр теке бақ-бақ, Мені ізден тап-тап -	**Жапсырудан ойын-жаттығу** "Жиналған ойыншықтар". Мақсат-міндеттер. Балаларды геометриялық пішінді заттарды үлкенінен бастап кішкентайына дейін жинақтау тәртібіне, кезекпен жапсыруға үйрету; геометриялық пішіндердің қасиеттері, заттарды салыстыру амалдары жөнінде білімдерін бекіту. **Тақпақ жаттау** Қымыз Жеңгем бие сауады, Ағам саба піседі. «Денсаулыққа дауалы», Деп үлкендер ішеді. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	**Математика негіздерінен ойын-жаттығу** "Спортшылар бәріміз" Мақсат-міндеттер. Балалардың екі тең не тең емес заттар тобын ұзындығы немесе саны бойынша салыстыру іскерліктерін жетілдіру, салыстырудың нәтижесін айтқызып үйрету; заттарды оң (сол) қолымен алып, жолақтың сол жағынан бастап, оң жағына қарай салу тәсіліне жаттықтыру; көз өлшемін, зейінді, қолдың ұсақ моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. **Сюжетті-рөлдік ойыны: "Тазалықты сақтайық".**	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** "Кім күшті?" Мақсат-міндеттер. Балаларды "Кім күшті?" өлеңімен таныстыра отырып, мазмұны бойынша мәтіндегі жолдарды мәнерлеп оқу; ұзақ шығарма мазмұнын зейін қойып, мұқият тыңдауға үйрету. **Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Емдік өсімдіктер". Мақсат-міндеттер. Емдік өсімдіктерге байланысты көркем сөздерді пайдалана отырып, балалардың сөздік қорын молайту; қарапайым тәжірибелік-зерттеу жүргізе білу дағдыларын қалыптастыру; ойлау қабілеті мен зейінін, дүниетанымы мен есте сақтауын және байқампаздығын дамыту.

		деп өлеңмен айтады. Содан кейін Соқыр теке (көзі байлаулы бала) балаларды қуалайды немесе балалар оның жанына келіп түртіп қашады. Соқыр теке ұстап алғанбаланың көзі байланады да ол «соқыр теке» рөлін атқарады. Ойын осылай жалғаса береді.		Мақсат-міндеттер: ойынға деген қызығушылықты дамыту; балалар арасындағы жағымды қатынастарды қалыптастыру; тазалыққа ұқыпты қарауды тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)**	
Балалармен жеке жұмыс 16.30-16.50	**Саусақ жаттығуы. "Дәрумендер".** Сәбізді алып тазалаймыз (оң қолды жұдырыққа түйіп, сол қолдың алақанына ысқылайды). Үккішпен үгіп майдалаймыз (екі қолды жұдырыққа түйіп кеудеге ұстап, жоғары-төмен қозғайды). Қанттан сеуіп дәмдейміз (саусақтардың ұшымен қант себеді). Міне дайын нәр тағам (екі қолын	**"Сөйлем құрастыру".** Мақсат-міндеттер: суреттер бойынша сөздер, сөйлемдер, шағын әңгіме құрастыруға балаларды машықтандыру; байланыстырып сөйлеу қабілетін дамыту. Балалардың сөздік қорын ойындар мен ойын жаттығулары арқылы кеңейту, сөздік қорды заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін, заттарды	**"Кел, санайық санамақ" саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды мәтін жолдарының ырғағына сай орындауға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Кел, санайық санамақ, Саусақтарды даралап. Бас бармағым алғашқы,	**Тақпақ айту Біз осылай өсеміз** Суда жүзіп өсеміз, Қырда жүріп өсеміз. Күнде қызып өсеміз, Құмда шыжып өсеміз. Таулар көріп өсеміз, Баулар егіп өсеміз. Жеміс теріп өсеміз, Жеңіскер боп өсеміз. Талаптанып өсеміз, Қанаттанып өсеміз, Талаптанып, қанаттанып өсеміз! М.Әлімбаев **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	**Суреттер қарастыру.** "Дені саудың - жаны сау" тақырыбында сюжетті суреттер қарастыру. Сұрақтар қою. Сұрақтарға толық жауапты талап ету.

	алдына жайып көрсетеді). Дәруменге байыған (алақанымен іштерін сипалап, тойғандықтарын көрсетеді). **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**	жалпы денсаулық және ерекше белгілері бойынша жалпылаушы сөздермен байыту. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**	Балаң үйрек жалғасы. Ортан терек атасы, Шылдыр шүмек анасы. Шынашағым балапан Бәріне ортақ алақан. **(сөйлеуді дамыту)**		
Серуенге дайындық 16.50-17.00	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен 17.00-18.00	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес) 18.00-18.30	Кеңес. "Спортпен шұғылданудың маңызы".	Тәрбиеленушілердің ата-аналарын мектепке дейінгі жастағы балалардың үйде және балабақша жағдайында денсаулығын нығайтуға және сақтауға ықпал ететін негізгі факторлармен таныстыру.	"Жеке бас гигиенасының басты ережелері", "Достарымыздың арасында өзімізді қалай ұстау керекпіз?" тақырыптарында әңгіме жүргізу.	Кеңес. "Тез тамақтанудың зияны".	Ата-аналарға кеңес. "Баланың белсенділігі - оның денсаулығының кепілі".

Циклограмманы тексерген әдіскер: А.Абдиева

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	«Айару» бөбекжай- балабақшасы				
Топ/сынып	**Ортаңғы топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	Еркетай				
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	Мамаева Дурия				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**26.02-01.03.2024ж.**				
Тақырыбы	**Табиғаттың оянуы**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	26.02.24	27.03.24	28.03.24	29.03.24.	01.03.24
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау 8.00-8.20	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру 8.00-8.20	Ата-аналардың мазалап жүрген сұрақтарына жауап беру.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Балаларды тамақ ішер кезде, табақша,	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Балабақшадағы арнайы жабдықтарды	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Балаларды балабақшадағы ойын	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Балаларды топ бөлмесінде реттілікті	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Балаларға өздерінің еңбегі туралы әңгімелеп беру; кезекшілерді өз істеріне дұрыс үйретіп,

әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер) **8.20-8.40**	қасықтарды қою, ішіп болғанда жинасу іскерліктеріне ынталандыру.	дұрыс пайдалану, қадірлеу, қайта орнына қою, бір-біріне көмек көрсетуге тәрбиелеу.	бұрышындағы кезекшілікті атқару іскерліктерін жетілдіру.	сақтау; ойыншықтарды, құрылыс материалдарын өздігінен орнына жинау, оларды сындырмауға дағдыландыру.	тостағанды тұтқасынан, нан салуға арналған ыдысты екі қолымен ұстауды т.б.. естеріне салып отыру.
	" Көжектер мен түлкі" ойындары. №5 Мақсат-міндеттер: логикалық ойлауды, қолдың ұсақ моторикасын дамыту. **(математика негіздері, құрастыру)**	**«Тақия тастамақ» № 1** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығу мәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру; ойлау, елестету қабілетін, ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Зергер бала боламыз, (Екі алақанда ашу) Оюды саламыз: Бұлақ, (Қолдарды жұдырыққа жинап, ішке қарай бұрау) Дөңгелек, (Шеңбер салу) Ирек, (Толқындар жасау) Қанат, (Қос қолмен бұлғау)	**«Аюдың апанында» № 2** Мақсат-міндеттер: балаларға заттардың бір-бірінен үлкен-кішілігін анықтай білуді үйрету. Матрешканың бөлшектеу және құрастыру, кіші матрешканы үлкен матрешканың ішіне салу, матрешканың жоғарғы және төменгі жартысын үлкен-кішілігі және өрнектері бойынша салыстыру. Ойынның мазмұны. Тәрбиеші балаларға мынадай жұмбақ айтады: Бойы әр түрлі, жұмбағымды тыңдашы, Өзара ұқсас жүзі менен сымбатты.	**«Көлеңке» №3** Мақсат-міндеттер: логикалық ойлауды, қолдың ұсақ моторикасын дамыту. **(танымдық дағдылар)**	**«Ұшты-ұшты» № 4** Ойын мақсат-міндеттер: елгезектікке, ата-аналарға қамқорлық көрсетуге тәрбиелеу. Балалар бірнеше қадам қашықтықта педагогке қарама-қарсы тұрады. Педагог кезекпен балаларға допты лақтырып, мынадай жағдайларда қалай қамқорлық жасауға болатынын сұрайды: - анаң ауырып қалды; - анаң жұмыстан шаршап келді; - анаңның көңіл-күйі жоқ; - анаңның шаруасы көп; - әкеңнің жұмысында қолайсыздықтар болды. Ата-аналарға қалай көмектесуге болатынын ойлап тапқан бала алға бір қадам жасайды, бірінші болып тәрбиешіге жеткен бала жеңімпаз болады. Ойын соңында педагог балалардан өмірлік жағдайда өздері айтқандай әрекет етуді айтады. **(әлеуметтік-эмоционалды дағдылар)**

		Гүлдер, (Алақандарды жайып, тігінен көрсету) Көбелек. (Қос қолды айқастырып, бұлғау) Д. Ахметова. **(сөйлеуді дамыту)**	Бір-біріне сыйып кеткен көрінбей, Жиналғанда бір ойыншық сияқты. Ойынды қайталап өткізгенде балалардың ынтасын туғызу үшін матрешка туралы кітаптарды көрсетуге болады. Осыдан кейін матрешканы бөлшектеп, оның жоғарғы және төменгі бөлігіне балалардың назарын аударады, оларды салыстырады, соңынан қайтадан құрастырады. Тәрбиеші матрешкалардың ең үлкенінен кішісіне қарай орналасу тәртібін көрсетеді. Балалар бір матрешканы екіншісінің ішіне салып, оның қайсысы үлкен екенің анықтайды. Егер бала матрешканың өз бөліктерін үлкен-кішілігі бойынша		

			тауып, оларды бойларына қарай қоя білсе, тапсырма дұрыс орындалған болып есептеледі. Ойын бір- екі рет қайталанады. Матрешканы бөлшектеп құрастыруда қателеспеген бала жеңімпаз аталады. **(сөйлеуді дамыту, математика негіздері)**		
Таңертеңгі жаттығу8.40-9.00	**Жалпы дамыту жаттығулары (доппен).** 1. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 1.1. Балалар доптарын жоғары көтеріп, екі қолды қайшылайды. 1.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 2.1. Қолдарын иыққа көтеріп, допты қояды. 2.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 4 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып: жерде отырады, аяқ алшақ, доп ұстаған қолдары екі жанында. 3.1. Аяқтарын жинап, доп ұстаған қолдарымен құшақтайды. 3.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 3 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып: аяқ бірге, дене бос, қол төменде. 4.1. Доптарын көкірек тұсында ұстап, бір орында тұрып секіру. 4.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 3 рет қайталанады). **(дене шынықтыру)**			
Таңғы ас9.00-9.30	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу.				

	Ойын жаттығуы: Сылдыр, сылдыр, сылдыр су, Мөлдір суға бетіңді жу. *Көркем сөз.* Қасықтарымыз біздің, Таңқалдырар барлығын! Қасықтарым сиқырлы, Тауысады тағамды. Міне тағам, міне ас, Қасық түк те қалдырмас! Осы сөздерден кейін балалар таңғы ас ішуді бастайды. Таңғы ас кезінде педагог балалардың орындықтарда дұрыс отыруын қадағалайды. Егер үстел басында отырған бала өз қалпын сақтамаса, оған жақындап, дұрыс отыруын сұрау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық 9.30-9.55	**«Гүлдерді күтеміз» №7** Ойынның мақсат-міндеттер: мейірімділікке, жақын адамның көңіл-күйін көре білуге тәрбиелеу. Педагог балаларға айналасындағы адамдарға көңіл бөлу керектігін түсіндіреді. Бір-бірінің көзіне, бет-әлпетіне қарап, көңіл-күйді анықтауды ұсынады. Балалар жұптасып, қолдарынан ұстайды. Тәрбиеші оларға: «Тек көздеріңе қарап, бір-бірінің	**«Гүлдер біздің досымыз» №13** Көктем мезгілі, табиғат құбылыстары туралы әңгімелесу. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**	**«Отбасы» №10** Ойынның мақсат-міндеттер: балаларды мейірімділікке, зейінділікке тәрбиелеу. Балалар шеңберге тұрады. Педагог түрлі бұйрықтар береді, мысалы, қолды жоғары көтер, қолыңды шапалақта, көзіңді жұм және т.б., бірақ «мархабат» сөзі айтылған өтініштерді ғана орындау керек. **(әлеуметтік-эмоционалды дағдылар)**	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Армысыз, қайырымды Аспан ата! Армысыз, мейірімді Жер - Ана! Армысыз, шұғылалы	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Қайырлы таң балалар! Жарқырады қаламыз, Жайнай түсті даламыз, Қайырлы таң балалар! Аман Отан панамыз, Аман ата-анамыз, Қайырлы таң балалар! **(сөйлеуді дамыту)**

	қолдарыңнан ұстап, әр түрлі эмоцияларды үнсіз жеткізуге тырысыңдар: «Мен көңілсізбін, маған көмектес! Мен көңілдімін, кел ойнайық! Мен сенімен дос болғым келеді!» және т.б. деп айтады. Балалар тапсырманы жұппен орындайды. Содан кейін балалар қандай эмоцияның берілгенін және қабылдағанын талқылайды. **(әлеуметтік-эмоционалды дағдылар)**			Алтын - Күн! Қуан, шаттан алақай! **(сөйлеуді дамыту)**	
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет **9.55-10.35**	**Дене шынықтыру** **"Тышқан мен мысық " №2.** Мақсат-міндеттер. Балалардың сап түзеп бірінің артынан бірі шеңбер бойымен арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру қабілетін қалыптастыру; қиғаш тақтайдың үстімен тізе мен саусақтарға	**Дене шынықтыру** "**Ұйқыдағы аю" №4** . Мақсат-міндеттер. Балаларда бағытты өзгертіп жүгіру қабілеттерін дамыту; тақтайдың үстімен тізе мен саусақтарға сүйеніп, төрт тағандап өрмелеу және бір орында тұрып, арқаннан	**Музыка** "Аялайық, аналарды бәріміз!" Мақсат-міндеттер. Балаларды ана туралы әннің сипатын ажырата білу және дыбысты есту қабілетін қалыптастыру; төмен және жоғары дыбыстарды ажырата білу қабілетін	**Дене шынықтыру** "Кеглиді көзде". № 8 Мақсат-міндеттер. Балаларда бір-бірден, шеңберге қайта тұру, саптағы өз орнын табу; екі аяқпен секіру дағдыларын дамыту; еденге тігінен тұрған құрсаудан еңбектеуге үйрету; дене жаттығуларына	**Қазақ тілі** «Жыл құстары» Көктемге тән белгілердің қазақ тіліндегі атауларын таныстыруды жалғастыру (қар ериді, ағын сулар ағады, құстар ұшып келеді, күн жиі жарқырайды). Балалардың ұғымындағы құстар және олардың көктемдегі тіршілігі туралы білімдерін бекіту (құстар ұя салады, балапан басып шығарады). Сыртқы түрінің ерекшеліктері туралы білімдерін кеңейту (қауырсын, қанаттар, құйрық,

	сүйеніп, төрт тағандап өрмелеуге үйрету.	биікке секіріп, жерге табанмен түсу жаттығуларын жасаудғы дағдыларын дамыту.	жетілдіру; музыкадағы ырғақты сезіне білу қабілетін дамыту; музыка әуенімен ырғақты қимылдарды бір мезгілде бастап, бір мезгілде аяқтау дағдысын дамыту; әуеннің ырғағына ілесе отырып, музыкалық аспапта шығарманы ойнай білуге жаттықтыру. Балаларды мәдени қарым-қатынас пен адамгершілік ережелеріне тәрбиелеу; эстетикалық талғамын, оқу қызметінде қызығушылықтары мен белсенділіктерін арттыру.	қызығушылықтарын дамыту.	екі аяқ, тұмсық, құстарға тән қимыл-әрекеттер).
Серуенге дайындық 10.35-10.55	Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуен 10.55-12.00	**Аспанды бақылау.№ 1 (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер:	**Қарды бақылау. №6 (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: көктем туралы	**Судың қатқанын бақылау. №7(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)**	**Аула сыпырушының жұмысын бақылау.№19 (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді**	**Балабақша алаңында құстарды бақылау. №8 (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: құстарды түстері, көлемі, дауысы арқылы тануға және ажыратуға үйрету; бақылау, есте сақтау

	балаларды судың қасиеттерімен, оның әртүрлі күйлерімен таныстыруды жалғастыру. **Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (жолдардағы мұз бен қарды тазарту). Мақсат-міндеттер: күректермен жұмыс істеу дағдыларын жетілдіру; тәуелсіздікке, ұқыптылыққа тәрбиелеу. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Дала және үй құстары". № 15 (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды жүгіруге, секіру кезінде жаттығуға, бір қимылдан екінші қимылға ауыса білуге үйрету. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту: "Жол бойымен". (дене**	түсініктерін кеңейту, қардың қасиеттерін талдау, қарды бақылауды жалғастыру, қардың түсін (сұр, лас) қысқы түсімен салыстыру. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (учаскеде қоқыс жинау). **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: ұжыммен жұмыс істеу дағдыларын дамыту. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Айна" № 16 (2-3 ойнатылады). (дене шынықтыру)** **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту:** допты лақтыру және ұстау,ептілікті дамыту, күш тастау, салауатты өмір салтын қалыптастыру.	Мақсат-міндеттер: көліктердің еңбекті қажет ететін жұмыстарды орындаудағы рөлі, олардың құрылымының ерекшеліктері туралы білімдерін кеңейту; сипаттама бойынша көліктердің бейнесін табу қабілеттерін шоғырландыру; технологияға деген қызығушылықты, үлкендердің еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу. **Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (ауладағы құрғақ жапырақтарды, бұтақтарды жинау, оларды зембілге салу). **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: тазалық пен тәртіпке дағдыландыру; топта жұмыс істеуге, басталған жұмысты соңына дейін жеткізуге деген	**дамыту)** Мақсат-міндеттер: жүргізушінің жұмысымен,көлік бөлшектерінің атауларымен танысуды жалғастыру; ересектердің еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу. **Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (балабақша аумағын қоқыстардан тазарту.) **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: тапсырмаға жауапкершілікпен қарауды қалыптастыру. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Торғайлар және көлік". № 7 (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: кеңістікті бағдарлауды дамыту; ойынды ұйымдастырудағы тәуелсіздікке	қабілетін дамыту; құстарға деген достық қатынасты тәрбиелеу. **Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (құмсалғыштағы құмды қазып алу.) Мақсат-міндеттер: еңбекке деген позитивті қатынасты тәрбиелеу; жауапкершілікке үйрету. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Түрлі-түсті көліктер"№13. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: ойын ережелерін сақтауға үйрету; педагогтің белгісі бойынша, кез-келген бағытта бір-біріне соқтығыспай жүгіру; түстерді ажырату. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері**, орыннан жоғары секіру. **(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: секіру қабілетін, жылдамдықпен күш біріктіре отырып, дене бұлшық еттерінің күштерін шоғырландыру қабілетін дамыту.

	шынықтыру) Мақсат-міндеттер: зейінді, қимылдарды үйлестіруді дамыту.		құштарлықты ояту. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Киіз үй". № 19 (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: ашық ойындарды ұйымдастырудағы дербестікті, ұқыптылықты, ептілікті, ережелерді сақтай білуді дамыту. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: жағалыққа жорғалап, жорғалай білу қабілетін бекіту.	тәрбиелеу. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: кеңістіктегі бағдарды, тепе-теңдік сезімін жақсарту.	
Серуеннен оралу 12.00-12.20	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Түскі ас 12.20-13.00	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. Ойын жаттығуы: Сылдыр, сылдыр, сылдыр су, Мөлдір суға бетіңді жу. *Көркем сөз.* Қасықтарымыз біздің, Таңқалдырар барлығын!				

	Қасықтарым сиқырлы, Тауысады тағамды. Міне тағам, міне ас, Қасық түк те қалдырмас! Осы сөздерден кейін балалар таңғы ас ішуді бастайды. Таңғы ас кезінде педагог балалардың орындықтарда дұрыс отыруын қадағалайды. Егер үстел басында отырған бала өз қалпын сақтамаса, оған жақындап, дұрыс отыруын сұрау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Күндізгі ұйқы 13.00-15.10	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай туғызу.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары 15.10-15.30	Жалпақтабандықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру. Алған білімдерін бекітіп, мәдени-гигиеналық дағдыларын орындау. Алақанға арналған "Кірпі" жаттығуы; тікенек допты алақанға салып айналдыру. **(дене шынықтыру)**				
Бесін ас 15.30-16.00	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер) 16.00-16.30	**Сурет салудан ойын-жаттығу "Жапырақтарды суретте". №11** Мақсат-міндеттер. Балаларды мерекелі көйлек сұлбасының ортасында және төменгі жағындағы жолақты қарапайым ою элементтерімен безендіруге үйрету. **Дидактикалық ойын «Бұл қандай құс» №8** Мақсат-міндеттер: баланың ойлау қабілетін дамыту,	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу "Нан дастарханға қалай келеді" №12 .** Мақсат-міндеттер. Балаларды жыл құсы қарлығаш туралы көркем сөзбен таныстыру, қарлығаштың тіршілігі жөнінде мағлұматтар беру. **Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Әдемі гүл" № 5. Мақсат-міндеттер.	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу "Мамандықтық бәрі жақсы" №13**. Мақсат-міндеттер. Балалардың торғай туралы түсініктерін қалыптастыра отырып, оның өмір сүру тіршілігімен таныстыру; торғайдың белгілері мен ерекшеліктері (сыртқы бейнесі, тамақтануы, түсі, көлемі және қыстайтын құсы), түрлері жайлы	**Құрастырудан ойын-жаттығу "Өзім және отбасы" № 14.** Мақсат-міндеттер. Балаларды қағаз жолағын көлденең бойымен тең бөліктерге бүктемелеу амалдарына үйрету, жасалған гофра жинағын көлденең жіңішке жолақ арқылы жапсырып бөлуге машықтандыру. **Музыкадан ойын-**	**Математика негіздерінен ойын-жаттығу "Не артық" №12.** Мақсат-міндеттер. Балалардың геометриялық пішіндер жөніндегі білімін тиянақтау, "саны қанша, сонша", "бірдей", "саны тең" ұғымдарын түсінуін пысықтау; көктем мезгіліндегі құстардың тіршілігі жөніндегі түсінігінің аясын кеңейту, аналар мерекесіне сыйлық дайындау әдебімен таныстыру. **"Аңшы" №20 қимылды ойыны.** Ойыншылар ішінен жапалақ таңдалады. Басқа балалар құстар, қоңыздар, көбелектер болады. Жапалақ тоғайға (гимнастикалық қабырғаның бірнеше сатысына) шығады, ал қалған

	суреттегі сәйкессіздікті таба алуға үйрету. Барысы: педагог суретшінің "Көктем" тақырыбына сурет салғанын айтады. Бала оның бәрін дұрыс салғандығын тексеруді сұрайды. Бала көктем мезгілінде болмайтын көріністерді тауып, оның қай мезгілде болатынын айтады. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	Балалардың құстарды бақылай отырып, оның ерекше белгілері мен қасиетін қабылдау барысында танымдық-зерттеушілік дағдылары мен қызығушылықтарын, ойлауы мен тілін дамыту.	түсінік беру; көктемнің жаршысы құстар туралы білімдерін кеңейту. **«Қарлығаш» №17.** Бір столдың шетіне қарама-қарсы отырған екі бала оң қолдарының шынтағын столға тіреп қояды да, бірінің қолын бірі алақандастыра мықтап ұстайды. Сол жақтағы қолдарын әркім өзінің оң жақ қолтығына тығып алады. Осылай ұстасып алған екі палуан бала, ойын бастаушы команда берісімен, шынтақтарын сол орнынан қозғамай, қарсыласының тіреулі қолын шалқасынан түсіруге ұмтылады. Білегі тайып жантайған бала жеңіледі. Бұл білек күшінің жетілуіне көмектеседі. **(дене шынықтыру)**	**жаттығу** "Анашым, анажаным". Мақсат-міндеттер. Балаларды ана туралы әннің сипатын ажырата білу және дыбысты есту қабілетін қалыптастыру; төмен және жоғары дыбыстарды ажырата білу қабілетін жетілдіру; музыкадағы ырғақты сезіне білу қабілетін дамыту; музыка әуенімен ырғақты қимылдарды бір мезгілде бастап, бір мезгілде аяқтау дағдысын дамыту; әуеннің ырғағына ілесе отырып, музыкалық аспапта шығарманы ойнай білуге жаттықтыру. Балаларды мәдени қарым-қатынас пен адамгершілік ережелеріне тәрбиелеу; эстетикалық талғамын, оқу қызметінде	балалар «қанаттарын қағып», «ұша» бастайды. Педагог «Түн» деп айтқан кезде, құстар мен жәндіктер өз орындарында қозғалмай тұрып қалады. Қозғалып қойған ойыншыны жапалақ үйіне алып кетеді. Педагог «Күн» деп айтады, осы кезде жапалақ қайтадан тоғайға шығады. Ойын бірнеше рет қайталанғаннан кейін басқа жапалақ таңдалады және ойын әрі қарай жалғасады. **(дене шынықтыру)**

				қызығушылықтары мен белсенділіктерін арттыруды пысықтау.	
Балалармен жеке жұмыс **16.30-16.50**	**"Ауа райына бақылау жүргізу" . №1** Мақсат-міндеттер: қарапайым сұрақтарға жауап беруге үйрету. **(сөйлеуді дамыту)**	**"Күнге бақылау жасау" .№2** Көктем қырға төрледі, Төрт түлік мал төлдеді. Бәйшешектер құлпырып, Деп тұрғандай: «Көр мені!» Жылы мезгіл жетіпті, Тастадық біз етікті. Қар көктемге жеткізбей, Тауға шығып кетіпті! К.Ыбырайұлы **(көркем әдебиет)**	**«Желге бқылау жаасау» . №3** Мақсат-міндеттер: қарапайым сұрақтарға жауап беруге үйрету. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)**	**"Аспанға бақылау жасау" №4.** Мақсат-міндеттер. Дайын суреттерді бояу. **(сурет салу)**	**«Шоғырланған бұлтқа бақылау жасау» №5** Бір ақ шымшық, Екі ақ шымшық. Үш ақ шымшық, Төрт ақ шымшық. **(сөйлеуді дамыту)**
Серуенге дайындық **16.50-17.00**	Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу.				
Серуен **17.00-18.00**	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес) 18.00-18.30				Жаднама: "Балаға қандай ойыншықтар сатып алуға болады?"	Ата-аналарға кеңес. "Демалысты қалай өнімді өткізуге болады?"

Циклограмманы тексерген әдіскер: А.Абдиева

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	«Айару» бөбекжай-балабақшасы				
Топ/сынып	**Ортаңғы топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	Еркетай				
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	Мамаева Дурия				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**04.03-08.03.2024ж.**				
Тақырыбы	**Анама дайындаған сыйлығым**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	04.03.2024	05.03.2024.	06.03.2024.	07.03.2024	08.03.2024
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау 8.00-8.20	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру 8.00-8.20	Ата-аналармен "Отбасында баланы еңбекке тәрбиелеу" тақырыбында әңгімелесу, кеңестер беру.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Балаларға балалар еңбегін әңгімелеп	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Табиғат бұрышындағы	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Ойыншықтар мен көмекші құралдарды	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Өсімдіктерді суару, жемсалғышты,	

әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер) **8.20-8.40**	беру; кезекшілерді өз істеріне дұрыс үйретіп, тостағанды тұтқасынан, нан салуға арналған ыдысты екі қолымен ұстауды т.б.. естеріне салып отыру.	кезекшілікті ұйымдастыру: табиғат мүйісіндегі мекендеушілерді күте білу.	өз бетінше және эстетикалық түрде орналастыру, шкафтарда тәртіпті сақтау, шаңды сүрту іскерліктерін жетілдіру.	астауды, көкөністерді жуу; астауға су құю.	
	Сюжетті суреттер қарастыру. Мақсат-міндеттер. "Көктем" тақырыбында сюжетті суреттер қарастыру. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)**	**Санамақтар айтқызу.** Дүйсенбіде доп ойнадық қорада, Сейсенбіде серуен құрдық далада. Сәрсенбіде сурет салдық сәнді етіп, Бейсенбіде би биледік әндетіп. Жұма күні жидек тердік қыратта, Сенбі күні кино көрдік. Жексенбіде үйде болып демалдық, Осылайша өте шықты бір апта. **(сөйлеуді дамыту)**	**Мүсіндеуден ойын-жаттығу** "Қонжық". Мақсат-міндеттер. Балалардың жабайы аңдардың қысқы тіршілігі туралы түсініктер аясын кеңейту, қонжықтың дене құрылысы жөніндегі білімдерін пысықтау.	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Судың қасиеті". Мақсат-міндеттер. Балалардың жылғаларды бақылай отырып, одан ағатын судың ерекше белгілері мен қасиетін қабылдау барысында танымдық-зерттеушілік дағдылары мен қызығушылықтарын, ойлауы мен тілін дамыту. Судың қасиеттері туралы білімдерін қалыптастыру.	
Таңертеңгі жаттығу8.40-9.00	**Жалпы дамыту жаттығулары (доппен).** 1. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 1.1. Балалар доптарын жоғары көтеріп, екі қолды қайшылайды. 1.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 4-5 рет қайталанады).				

	2. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 2.1. Қолдарын иыққа көтеріп, допты қояды. 2.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 4 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып: жерде отырады, аяқ алшақ, доп ұстаған қолдары екі жанында. 3.1. Аяқтарын жинап, доп ұстаған қолдарымен құшақтайды. 3.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 3 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып: аяқ бірге, дене бос, қол төменде. 4.1. Доптарын көкірек тұсында ұстап, бір орында тұрып секіру. 4.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 3 рет қайталанады). **(дене шынықтыру)**				
Таңғы ас9.00-9.30	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. Құралдар: сабын. *Көркем сөз* Сабындаған кезіңде Ашытады көзіңді. Бола білсең төзімді, Тап-таза етер өзіңді. Тазалықтың досы - Сабын деген осы. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық 9.30-9.55	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетінемотивациялық дайындықты	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық	**"Не жетіспейді?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: қызығушылыққа, жанашырлыққа тәрбиелеу; сөйлеуді дамыту. Барысы: балаларға құстарға не	

	дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Қуанамын мен де Қуанасың сен де, Қуанайық достарым! Арайлап атқан күнге! **(сөйлеуді дамыту)**	қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Армысыз, қайрымды Аспан ата! Армысыз, мейрімді Жер - Ана! Армысыз, шұғылалы Алтын - Күн! Қуан, шаттан, алақай! **(сөйлеуді дамыту)**	дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Қуанамын мен де Қуанасың сен де, Қуанайық достарым! Арайлап атқан күнге! **(сөйлеуді дамыту)**	жетіспейтінін айту керек. **(сөйлеуді дамыту)**	
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет **9.55-10.35**	**Дене шынықтыру** "Таза бұлақ". Мақсат-міндеттер. Балалардың сап түзеп бірінің артынан бірі шеңбер бойымен арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру қабілетін жетілдіру; 4-6 м қашықтыққа тура бағытта еңбектеуге үйрету.	**Дене шынықтыру** "Көктемгі жылғалар". Мақсат-міндеттер. Балаларды доғаның астымен өрмелеуге; тепе-теңдікті сақтай отырып тура жолмен жүруге үйрету; балаларды жануарлардың қимылдарына еліктеп, қимыл ойындарын ойнауға қызығушылықтарын ояту.	**Дене шынықтыру** "Таза бұлақтай таза болайық!" Мақсат-міндеттер. Балаларды гимнастикалық қабырға бойымен жоғары өрмелеуге; тақтай бойымен тепе-теңдікті сақтауға үйрету; 4-6 м қашықтыққа тура бағытта еңбектеу дағдыларын пысықтау.	**Қазақ тілі** «Көрікті көктем». Көктем жыл мезгілі. Тамшы сияқты құбылыстар жайында шағын өлең жолдарын қайталату, сөздерді анықтап айтуды, жағымды көңіл күйлерін білдіруді үйрету. Қазақ тілін түсінуді, «Көктем» сөзін қолдана отырып, қарапайым сөз тіркестерін жасауды, сын есімдердің жалғауларын өзгертуді үйрету.	

				Көктем туралы әндерді қайталап айту қабілеттерін, сөйлеу тілін дамыту; жалпы «Көктем» тақырыбы бойынша сөйлеуді, есту арқылы қабылдауын дамыту, есту, еске сақтау қабілетін, көру арқылы қабылдауын, ойлау қабілетін дамытып, жағымды көңіл күйін білдіре алу қабілетін қалыптастыру. Байқағыштықтық қасиеттерін, әсемдікті сезіну қабілетін, көркемсөзге қызығушылығын дамыту.	
Серуенге дайындық 10.35-10.55	Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуен 10.55-12.00	**Көктем келді. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: көктем туралы ойларын бекіту,	**Табиғат өзгерістерін бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: балалардың жыл	**Пошташының жұмысын бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: пошташының	**Көгершіндерді бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: құстардың пайда	

	табиғаттағы өзгерістерге назар аудару. **Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (құстарға жем беру). **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: табиғат объектілеріне көмектесуге деген ұмтылысты тәрбиелеу. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Ағын арқылы", "Таяқша". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: педагогтің нұсқауы бойынша тез әрекет етуге, достық қарым-қатынасқа тәрбиелеу, балаларды ойын жағдайына сәйкес қимылдауға; жылдамдық пен ептілікті дамыту. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері: "Жылан". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер:	мезгілі туралы білімдерін бекіту, бақылау дағдыларын дамыту. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (қарды белгілі бір жерде жинау) **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: еңбекке баулу. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Ең епті!", "Ең жылдам!" (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: ептілікті, жүгіру жылдамдығын дамыту; топтың орындау дағдыларын дамыту. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері: "Басқаға бер". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: допты лақтыру және қағып алу - ептілікті дамыту, күш тастау, салауатты өмір салтын	жұмысын бақылауды жалғастыру; сөздік қорын байыту; еңбек адамдарына деген құрмет сезімін тәрбиелеу. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (учаскедегі қоқыстарды жинау.) **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: қызығушылықтарын бағындырып, бірлесіп жұмыс жасау қабілетін дамыту, жауапкершілік сезіміне тәрбиелеу. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Күн қояндары", "Қаздар". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: қимылдарды үйлестіруді дамыту; жалпыға ортақ іс-әрекеттерді жасай білуге жаттықтыру. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері,**	болуы, олардың әдеттері мен тіршілік ету ортасы туралы білімдерін кеңейту; құстардың тіршілігі туралы нақты түсініктерді қалыптастыру. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (ауланы қар мен қоқыс қалдықтарынан ұжыммен бірге тазарту.) **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: тазалық пен тәртіпке дағдыландыру. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Көгершінді қуып жет", "Жапалақ". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: ептілікті, жылдамдықты жақсарту (артқа қарамай, белгі бойынша жүгіру); жылдамдықты үдету кезінде белгі	

	заттарды құлатпай, олардың арасында «жылан» сияқты жүруді жалғастыру; зейін мен бақылауды дамыту.	қалыптастыру.	**қозғалыстарды дамыту.**	бойынша қозғалуды, жиі қадамдар жасауды, қолдың жігерлі қимылдарын үйрету. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: оңға, солға, айналаға бұрылыстармен секіру жаттығуларын жасау.	
Серуеннен оралу 12.00-12.20	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Түскі ас 12.20-13.00	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. Құралдар: сабын. *Көркем сөз* Сабындаған кезіңде Ашытады көзіңді. Бола білсең төзімді, Тап-таза етер өзіңді. Тазалықтың досы - Сабын деген осы. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Күндізгі ұйқы 13.00-15.10	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай туғызу.				

Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары 15.10-15.30	Ұйқыдан тұрғаннан кейін, төсекте жатып бірден жаттығу жасау; төсектерінен тұрып, көрпелерін кері лақтырмай жатып жатқан күйінде балалар жалпы дамыту жаттығуларының аз мөлшерін орындайды; 2-3 минут төсекте жатқан гимнастика балалардың ұйқыдан ояну күйіне біртіндеп ауысуына бағытталған. Оянған балалармен өткізген дұрыс, қалғандары оянған кезде қосылады. Жалпақтабандықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру.				
Бесін ас 15.30-16.00	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер) 16.00-16.30	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Тамшылар". Мақсат-міндеттер. Балаларды көлденең сызықтың "шатырдың" бойымен солдан оңға қарай, кезекпен, үстіден төмен қарай көкшіл тамшылар тізбектерін салуда жаттықтыру; шатырдан ағып жатқан тамшылар бейнесін салуға үйрету. **"Гүлдер" имитациялық ойыны.** - Балалар, бәріміз гүлдер боламыз. Менің айтып отырған сөздерім бойынша қимылдарды жасайсыңдар.	**Драматизация.** "Қарлығаштың құйрығы неге айыр?" ертегісін суреттерді қолдану арқылы сахналау. **(көркем әдебиет)** **Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Судың қасиеті". Мақсат-міндеттер. Балалардың жылғаларды бақылай отырып, одан ағатын судың ерекше белгілері мен қасиетін қабылдау барысында танымдық-зерттеушілік дағдылары мен қызығушылықтарын, ойлауы мен тілін дамыту. Судың қасиеттері туралы	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Көктем келді суретімен танысу". Мақсат-міндеттер. Балаларды "Көктем келді" суретімен таныстыру, сурет мазмұнын баяндау тәртібіне үйрету, көктем туралы білімдерін пысықтау. **Математика негіздерінен ойын-жаттығу** "Көктем тамшылары". Мақсат-міндеттер. Балаларды бірыңғай ырғақтағы дыбыстардың санын заттардың санына сәйкестендіруге үйрету; дыбыстардың саны қанша болса,	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** "Ақшақар". Мақсат-міндеттер. Балаларды "Ақшақар" ертегісінің мазмұнымен таныстыра отырып, мәтін бойынша кейіпкерлер сөзін зейін қойып, мұқият тыңдауға үйрету; ертегі кейіпкерлерінің мінездері мен ерекшеліктерін бақылай білуге дағдыландыру. **"Сүйікті ертегілер" үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларға сөйлемдерді, мәтіндерді дұрыс	

	Балалар «гүлдерге» айналады (тізелерін бүгіп отырып, бастары мен қолдарын тізелеріне қойып, көздерін жұмады). Жерден кішкентай өскін өсіп шықты. Ол бойын күнге созып, баяу өсе бастады. Міне, гүлшанақ (бутон) пайда болды. Гүл бір күлтесін ашты (оң қолдарын жоғары созады), сонан соң екінші күлтесін ашты (сол қолын екінші жаққа созады), тағы екі күлтесі ашылды (екі қолдарын төменнен жоғарыға қарай созады), міне, гүл ашылды. Самал жел соқты, гүл желмен тербеле бастады. Ара ұшып келіп гүлге қонды. Педагог балалардың қимылдарды дұрыс жасауларын қадағалап отырады.	білімдерін қалыптастыру.	сонша затты қатарға салу (қою), сәйкестендіру нәтижесін атап айту амалдарын игерту; қолдың ұсақ моторикасын, түйсікпен, құлақпен және көзбен қабылдау, есте сақтау, ойлау қабілеттерін, жағымды эмоцияларды дамыту.	құруға, таныс мәтінді қайталай білуге үйрету, зейінді, бақылауды, есте сақтауды жаттықтыру. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	
Балалармен жеке жұмыс	**Саусақ жаттығулары**	**"Көктем" тақпағын айтқызу.**	**Зейінді дамытуға арналған жаттығу.**	**"Қызғалдақ" өлеңін жаттау**	

16.30-16.50	Бас бармақ бастық екен, Сұқ саусақ сақтық екен, Ортан қол ойшыл екен, Аты жоқ саусақ тойшыл екен, Ал шынашақ еңбекшіл қойшы екен. Бастық басқар, сақтық сақтар, Ойшыл ойла, тойшыл тойла. Саусақтарды бүгеміз, Саусақтарды бүреміз. Бүгіп , бүріп саусақты, Сергіп қалдық, міне, біз. **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**	Мақсат-міндеттер. Бала тілін дамыту. "Көктем" (Көмек Ыбыраев) Бұлбұл сайрап шат үнді, Ну тоғайға шақырды. Таудан аққан өзен де Бар даусымен "ақырды". Жайраңдасып жас-кәрі, Құстар келе бастады. Қыс киген ақ шапанды, Көктем жыртып тастады. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**	**"Бәрін байқау" (елеу, көру).** Мақсат-міндеттер. Бір қатарға 5-7 (ең көбі - 10) зат немесе сурет орналастырып, оларды жауып қойыңыз. Заттарды 10 секунд ашып тұрып, қайта жабыңыз да, балаларға есінде қалған барлық заттарды атауын ұсыныңыз. Заттарды қайтадан 8-10 секунд ашып тұрып, балалардан заттардың қандай ретпен орналасқанын сұраңыз. Кез-келген екі заттың орындарын ауыстырып, барлық заттарды қайтадан 10 секунд көрсетіңіз. Балалардан қандай заттарды орны ауысқанын сұраңыз. Заттарға қарамай, әр заттың түсін айтып беруді сұраңыз.	Қырқалардың төрінен Қаулап көзге ұрады. Қызғалдақтар өңірді Қып-қызыл ғып тұрады. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	
Серуенге дайындық 16.50-17.00	Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға				

	баулу.				
Серуен **17.00-18.00**	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес) 18.00-18.30	Ата-аналарға кеңес. "Мектепке дейінгі жастағы балаларды отансүйгіштікке тәрбиелеу."	Әңгіме жүргізу: "Бала танымын дамытудың маңыздылығы".	Жаднама. "Отбасына жағымды атмосфера сыйлау".	"Үйде демалысты қалай өткізу керек" әңгімелесу.	

Циклограмманы тексерген әдіскер: А.Абдиева

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	«Айару» бөбекжай - балабақшасы				
Топ/сынып	**Ортаңғы топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	Еркетай				
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	Мамаева Дурия				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**11.03-15.03.2024ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	11.03.24	12.03.24	13.03.24	14.03.24	15.03.24
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау 8.00-8.20	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру 8.00-8.20	Балалардың балабақшадағы тәртібі жайлы әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Табиғат бұрышындағы кезекшілікті ұйымдастыру:	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Табиғат бұрышындағы кезекшілікті ұйымдастыру:	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Үстел үстіне ыдыс-аяқтарды, нан салатын ыдысты, шыны аяқтарды,	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Ойыншықтар мен көмекші құралдарды өз бетінше және эстетикалық түрде	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Даму орталықтарында кезекшілікті ұйымдастыру.

8.20-8.40	табиғат мүйісіндегі мекендеушілерді күте білу.	табиғат мүйісіндегі мекендеушілерді күте білу.	шұңғыл табақты, майлық салатын ыдыстарды, тамақ ішу жабдықтарын: қасық, шанышқы, пышақты қойып шығу іскерліктерін дамыту.	орналастыру, шкафтарда тәртіпті сақтау, шаңды сүрту іскерліктерін жетілдіру.	
	"Қазақ халқының салт-дәстүрлеріне саяхат" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: тәрбиеленушілердің қазақ халқының салт-дәстүрлері жайлы білімдерін жинақтау, білетін және үйренген ақпараттарын өзара ұштастырып, сын тұрғысынан ойлауға, талқылауға үйрету, салт-дәстүрлерді құрметтеп, қадірлей білуге, мейірімділікке тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)**	**"Әдемі кілемшелер" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: бөліктерден кілемше жасауға үйрету; қабылдау, ес, зейін үрдістерін дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. **(математика негіздері)**	**"Киіз үйді құрастыр" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ойлау қабілеттерін дамыту, қағаз қиындыларынан киіз үйді құрастыру. Педагог: - Балалар, қазір біз "Киіз үйді құрастыр" дидактикалық ойынын ойнаймыз. Ойынның шарты: алдарыңда киіз үйді құрастыратын қиындылар бар. Мен ретімен киіз бөліктерін атап отырамын, сендер ойланбастан сол бөлікті тез алып, қағаз бетіне қойып, құрастырып	**Ұлттық ойын. Хан алшы** «Хан алшы» ─ қазақ халқының ұлттық ойындарының бірі асық ойынының бір түрі. Ойынға 5 немесе 10 бала қатысады. Көп асықтың ең ірісі қызыл түске боялады. Бұл асық «Хан асығы» болып саналады. Асықтар тізіп қойған соң, ойын бастаушы «Хан асығымен» оларды көздеп, құлатады. Құлаған асықтарды жинап алады. Егер «Хан асығы» бүк, шік, тайқы қалыптарымен түссе, ойын бастаушы жақын құлаған асықтарды ата	**Саусақ жаттығуы. "Бір-бір кесе алайық".** Мақсат-міндеттер. Балаларды көркем сөзді айтып, білгілі қимылдарды жасауға үйрету; дыбыстық тіл мәдениетін дамыту; қуанышқа бөленуге баулу. - Дастархан дайын болса, (алақандарды өзара уқалау) Қонақтарға жайылса. (шапалақтау) Бір-бір кесе алайық, (екі алақанды қырынан қосып, кесе ұқсас пішінді құру) Суыды ма, қарайық. (жасанды кесе ішіне, алақандардың ішкі жағына үрлеу) **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**

			шығасыңдар. Кідіріп қалған жұмыстар есепке алынбайды. Педагог балалармен бірге ойынды қадағалап отырады, соңында жақсы ойнаған балаларға киіз үй бейнеленген таңбалауыштар үлестіріледі. **(жапсыру)**	береді. Егер ойын бастаушы асықтарды қолымен құлатып алса немесе басқа асықтарымен атса, онда ойынды келесі бала жалғастырады. Ең соңында, «Хан асығы» кімнің қасында қалса, сол бала жеңіске жетеді. Келесі ойынды жеңіске жеткен бала жалғастырады. **(дене шынықтыру)**	
Таңертеңгі жаттығу8.40-9.00	**Жалпы дамыту жаттығулары.** 1. Бастапқы қалып: негізгі тұрыс. 1.1. Екі жаққа созылған қолдарды жоғары көтеру-қолдарды түсіру. 2. Бастапқы қалып: қолды кеуде тұсында бүгіп ұстап, етпетімен жату. 2.1. Қолдарын алға созып, қарағай бүршіктерін нұсқаушыға көрсету; алға тік қарап, қарағай бүршіктерін иыққа қою. Дененің жоғарғы бөлігін қатты имеуге тырысу керек. 3. Бастапқы қалып: қолды екі жанға қойып, шалқадан жату. Қол мен аяқты бір уақытта көтеру, қолды тобыққа тигізу. 3.1 Бастапқы қалыпқа оралу. 4. Бастапқы қалып: негізгі тұрыс. 4.1. Қарағай бүршіктерін ұстап, бір орында тұрып секіру. Баяу жүру. **(дене шынықтыру)**				
Таңғы ас9.00-9.30	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. Құралдар: сабын. *Көркем сөз*				

	Сиқырлы ғой қасығым, Жылдам жеймін асымды. Міне тамақ, міне шай, Тым асықпай, жеші жәй. *Салт-дәстүр. Наурыз көже* Ұлыстың ұлы күні әр үйде пісірілетін жеті дәмнентұратын қасиетті әрі дәстүрлі көже. Бұл көжеден барлық адам ауыз тиюге тиіс және оны әр үй дайындайды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық 9.30-9.55	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттері. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетені мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Көтеріліп шаңырақ, Уықтары шаншылар. Керегелер керіліп, Өрімдей боп өрілер. Бәріміз жүрсек айналып, Киіз үй болып көрінер. **(сөйлеуді дамыту)**	**Зейінді дамытуға арналған жаттығу. "Зат іздеу".** Мақсат-міндеттер. Ойынға қатысатын балалар бөлмеден шығады. Осы уақытта кішкентай бір затты (сақина, өшіргіш) көрінетін жерге қойыңыз. Балалар бөлмеге кезектесіп кіреді; оларға бөлмені айналып шығып, қандай жаңа зат пайда болғанын атауға мүмкіндік беріледі. Тапсырманы орындай алмаған бала айып ұпаймен келесі айналымға өтеді. **(танымдық дағдылар)**	**«Әдепті сөздер шеңбері»** Ойынның мақсат-міндеттері: сыпайы қарым-қатынас жасауға үйрету, зейінділікке, мейірімділікке баулу. Балалар шеңберге тұрады, бір-біріне ойыншықты бере отырып, әдепті сөздер айтады. **(сөйлеуді дамыту, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар)**	**«Менің көңіл-күйім»** Ойынның мақсат-міндеттері: мейірімділікке, жақын адамның көңіл-күйін көре білуге тәрбиелеу . Балалар кезек-кезек жылдың қай мезгілі, табиғат құбылысы, ауа-райы олардың бүгінгі көңіл-күйіне ұқсас екенін айтады. Салыстыруды тәрбиеші бастауы тиіс: «Менің көңіл-күйім көгілдір аспандағы ақ ұлпа бұлттарға ұқсайды, сенің көңіл-күйің қандай?» деп, балаларды ойынға тартады. Ойынның соңында тәрбиеші қорытындылайды – бүгін топтың көңіл-	**Шаттық шеңбері** Балалар бір-біріне қарама-қарсы тұрып, ұл балалар құшақтасып, қыз балалар қол алысып Наурызға арнап өз тілектерін білдіреді. Наурыз мерекесі құтты болсын! Ақ көп болсын! Жақсылық мол болсын! Береке - бірлік болсын! **(сөйлеуді дамыту, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар)**

				күйі қандай: көңілсіз, көңілді, күлкілі, ызалы екенін айтады. Қолайсыз ауа-райы, суық, жаңбыр, түнерген аспан сияқты агрессивті элементтер эмоционалды күйзелісті көрсететінін түсіндіру керек. **(сөйлеуді дамыту, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар)**	
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет 9.55-10.35	**Дене шынықтыру** "Наурыз келді, алақай!" Мақсат-міндеттер. Балалардың сап түзеп бірінің артынан бірі шеңбер бойымен арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру қабілетін жетілдіру; шеңбер бойымен бір-бірінің қолынан ұстап жүгіруге үйрету; 4-6 м қашықтыққа тура бағытта еңбектеуге үйрету.	**Дене шынықтыру** "Наурыз құтты болсын!" Мақсат-міндеттер. Балаларда тізені биікке көтере отырып жүру дағдыларын дамыту; арқан бойымен жүру кезінде тепе-теңдікті сақтау дағдыларын қалыптастыру; гимнастикалық қабырға бойымен жоғары өрмелеу және одан төмен түсу дағдыларын жетілдіру	**Музыка** "Көктем келді, алақай!" Мақсат-міндеттер. Балалардың әнді орындау кезінде оның сипатын ажырата білу қабілетін қалыптастыру; әнді топпен орындау дағдыларына жаттықтыру; музыка әуенімен бірге би қимылдарын және адым жаттығуларын үйлесімді орындауға үйрету; музыкалық аспапта (қасықпен)	**Дене шынықтыру** "Наурыз мерекесі келді". Мақсат-міндеттер. Балаларда көлбеу қойылған тақтай үстінде жүруге үйрету; бір орыннан ұзындыққа секіру дағдыларын дамыту; негізгі қасиеттерді-шапшаңдық, ептілікті дамыту; құм салынған қапшықшаны оң және сол қолымен алысқа лақтыру дағдыларын дамыту.	**Қазақ тілі** Наурызым, армысың! «Наурыз мейрамы» тақырыбына байланысты қазақ тіліндегі мәтінді тыңдауды және түсінуді, Наурыз тойының нышандарын білдіретін барлық сөздерді қолдануды, зат есім мен етістіктен тұратын сөз тіркестерін таңдауды үйретуді аяқтау.

			ойнау қабілеті мен дыбысты есту қабілетін дамыту.		
Серуенге дайындық 10.35-10.55	Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуен 10.55-12.00	**Қоғамдық өмір құбылыстарын бақылау: "Жүретін бөлік". (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: балалардың байқағыштығын, ойлау қабілеттерін дамыту. **Шығармашылық тапсырмалар: "Кел, ойнайық, балақай!" (әлеуметтік-эмоционалды дағдылар)** Мақсат-міндеттер: пантомимикалық дағдыларды дамыту, эмоционалды көңіл-күйлерін көтеруге ықпал ету. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Жоғары". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер:	**Теректің бүршігін бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: учаскедегі ағаштармен танысуды жалғастыру; бүршік жапырақтың үйі деген түсінік қалыптастыру. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (бұтақтар мен ескі жапырақтарды жинау). **(еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: бірлесіп жұмыс істеуге деген ұмтылысты насихаттау, бір-бірімен сөйлесу қуанышын сезіну. **Қимыл-қозғалыс**	**Көктемде қайың ағаштарын бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: ағаштардың көктемде тіршілік ету ерекшеліктері туралы білімдерін қалыптастыру; өсімдіктерге деген құрмет сезімін тәрбиелеу. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары: "Табиғаттың жас көмекшілері" операциясы. (еңбекке баулу)** Мақсат-міндеттер: байқау қабілетін дамыту, тіршілік иелеріне қолайлы жағдай жасауға ұмтылу, табиғаттағы	**Көктем кезіндегі аспанды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: балаларды аспанның түсіне, бұлттардың өзгеруіне, күннің көкжиектен жоғары орналасуына байланысты көктем белгілерін байқауға үйрету. **Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (балаларға аймақты қардан тазартуға көмектесу). **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: қамқор болуға, достыққа тәрбиелеу. **Қимыл-қозғалыс ойындары:** "Біз көңілді балалармыз".	**Құрылыс жабдықтарын бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: құрылыстың әртүрлі кезеңдеріндегі технологияның рөлі туралы, құрылысшы мамандығы туралы білімдерін бекіту және кеңейту; ересектердің еңбегіне құрмет сезімін дамыту. **Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары (ересектерге ағаш отырғызуға көмектесу** (ағашты ұстау, отырғызғаннан кейін суару). **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: еңбекке және табиғатқа құрметпен қараудың үлгісін көрсету. **Қимыл-қозғалыс ойындары:** "Ормандағы аю", "Лақтырып, ұстап ал". **(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: белгі бойынша жылдам қозғалу қабілетін бекіту; қозғалысты жақсарту. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері:** бөренемен жүру. Мақсат-міндеттер: тепе-теңдікті сақтау қабілетін бекіту.

	физикалық қасиеттерін, ептілігін, бұлшық ет, тыныс алу қимылдарын дамыту. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту: "Қуып жет". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: жүгіру жылдамдығын, төзімділікті дамыту.	**ойындары: "Жүгіріп секір", "Кім жол бойымен жылдам жүгіреді?" (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: ұшу кезінде жақсы секіру техникасына қол жеткізу. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері:** бөренемен жүру техникасын жетілдіру. **(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: бөренемен жүру кезінде тепе-теңдік дағдыларын бекіту.	мінез-құлық ережелерін сақтау. **Қимыл-қозғалыс ойындары:** "Айна", "Күн мен түн". **(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: қимылдардың көркемдігі мен мәнерлілігін дамыту. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту: "Дорба". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: екі аяқпен секіру іскерліктерін жетілдіру.	**(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: ойын ережелерін бекіту, ептілік жылдамдығын дамыту. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту:** "Ең жылдам". **(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: жылдам жүгіру кезінде жаттығу; ептілікті, физикалық қасиеттерді дамыту.	**(дене шынықтыру)**
Серуеннен оралу 12.00-12.20	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Түскі ас 12.20-13.00	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. Құралдар: сабын. *Көркем сөз* Сиқырлы ғой қасығым, Жылдам жеймін асымды. Міне тамақ, міне шай, Тым асықпай, жеші жәй. *Салт-дәстүр. Наурыз көже* Ұлыстың ұлы күні әр үйде пісірілетін жеті дәмнентұратын				

	қасиетті әрі дәстүрлі көже. Бұл көжеден барлық адам ауыз тиюге тиіс және оны әр үй дайындайды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Күндізгі ұйқы 13.00-15.10	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай туғызу.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары 15.10-15.30	Қайық жаттығуы (ішпен жату, қолдар иектің астында, жоғары тартылып, еңкею, тербелу). Жалпақтабандықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру. Алған білімдерін бекітіп, мәдени-гигиеналық дағдыларын орындау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дене шынықтыру)**				
Бесін ас 15.30-16.00	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер) 16.00-16.30	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Дастарханды жаямыз" Мақсат-міндеттер. Балаларды Наурыз мейрамына қатысты қонақты күту рәсімімен таныстыру, ыдыстардың атауларын қайталау; «сиқырлы» сөздер мен әдептіліктің қарапайым ережелері жөнінде мағлұмат беру.	**Құрастырудан ойын-жаттығу** "Үй салайық". Мақсат-міндеттер. Балаларға кірпіштерді еден қалпында жатқан екі қос білеудің үш жағы бойына тігінен қойып, қабырғаларды қалап, үстінен екі призмамен, шатырмен жауып, үй құрастыруға үйрету; құрастыру барысын, құрылыс материалдарының қалпын үнемі түзеп отыруға бейімдеу.	**"Дастарқанды жаямыз" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларға үстелге қойылатын ыдыстар мен азық-түліктерді атап айтқызу, қонақ күту дәстүрімен таныстыру. Барысы: балалардың алдында дастарқанды жаю тәртібі көрсетіледі. Бір бала шақырылып педагогтің тапсырмасын орындайды. Кезекпен дастарқанға қойылған ыдыстар аталып, қажеті анықталады. **(сөйлеуді дамыту,**	**"Қонақ күтеміз" сөздік жаттығуы.** - Мінекей, қонақтар келіп қалыпты. Олар сендерге шашу сыйлайды. Кәмпиттен шашу жасау. Балалар кәмпиттерді теріп алғаннан кейін, орындарына отырады. - Ал, қонақтар, мерекелі дастарханнан дәм татып, шай ішіңдер! (шай құюды көрсету) - Балалар, мен Данаға: "Дана, бауырсақ же" - деп ұсынамын. - Салтанат, сен қонжыққа не дейсің? "Қонжық, шелпек же!	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Наурыз гүлдері". Мақсат-міндеттер. Балалардың наурыз гүлдерін бақылай отырып, олардың қар астынан пайда болатын ерекше белгілерін қабылдау барысында қарапайым тәжірибе және зерттеу дағдылары мен қызығушылықтарын, ойлауы мен тілін дамыту. Наурыз гүлдері туралы білімдерін қалыптастыру.

			қазақ тілі)	Ас болсын!" - Іңкәр (Батыр, Жомарт), Данаға (қонаққа) сен не дейсің? Дұрыс, шай іш (бауырсақ же). **(сөйлеуді дамыту)**	
Балалармен жеке жұмыс **16.30-16.50**	**"Сүттен жасалатын тағамдарды ата" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың сүттен жасалатын тағамдарды ажырату іскерліктерін дамыту. – Балалар, қазір біз "Сүттен жасалатын тағамдарды ата" ойынын ойнаймыз. Ол үшін екі топқа бөлінесіңдер. Орындықтарға жайғасып алыңдар. Енді, мен музыканы қосамын, сол музыка аяқталғанша, сендер топпен ақылдасып, қандай сүттен жасалатын тағамдар бар, соларды атайсыңдар. Қай топ тағамдар санын көп айтады, сол топ	**"Әдептілік" тақпағын айтқызу.** Мақсат-міндеттер. Бала тілін дамыту. "Әдептілік" (Өмірбай Өмірзақов). Рұқсатсыз бақшаға, Бақыт тіпті бармайды. Көрнеу қойған ақшаға, Суық қолын салмайды. Айтқан ақыл өзінің Есінен бір кетпейді. Жолда үлкен кісінің Алдын орап өтпейді. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**"Биші" тақпағын айтқызу.** Мақсат-міндеттер. Бала тілін дамыту. "Биші" (Тоқбай Исабеков). Биле, Алмашжан, билеші, Әжең көріп, жасарсын. Билей берсең күнде осы, Шара апаңнан асарсың. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**"Судың қасиеттерін ата" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: судың қасиеттері жайлы білімдерін толықтыру. - Балалар, қазір біз "Судың қасиеттерін ата" дидактикалық ойынын ойнаймыз. Ойынның шарты мынадай: мен "Су" дегенде судың қасиеттерінің біреуін орындарыңнан тұрып айтасыңдар. Екі топқа бөлініп, жауап беруге дайындалыңдар. Қай топ жылдам, әрі дұрыс жауап берсе, сол топтың балалары жеңіске жетеді. Педагог ойынды өзі басқарып отырады. Жақсы орындаған	**"Наурыз" тақпағын жаттау** Қарды ерітіп жылғасы, Наурыз келді – жыл басы. Шуақ төкті жарық күн, Мейрамында халықтың. Бата беріп атамыз, Бата беріп апамыз. Тәтті болып жасалған Наурыз дәмін татамыз. Б. Жақыпов **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**

	жеңеді. Жақсы ойнаған топтың балаларына қазақтың ұлттық киімдері бейнеленген таңбалауыштар үлестіріледі. Педагог: – Балалар, маған портфолиоларыңды ашып көрсетіңдерші! Жарайсыңдар, енді таңбалауыштарыңды салып қойыңдар. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)**			топтың балаларына сарқырама бейнеленген таңбалауыштар үлестіріледі. **(қоршаған ортамен танысу)**	
Серуенге дайындық 16.50-17.00	Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу.				
Серуен 17.00-18.00	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес) 18.00-18.30	Тәрбие шарттарын анықтау туралы ата-аналармен жеке әңгімелелесу.	Балалардың балабақшадағы тәртібі жайлы әңгімелесу.	Ата-аналарға тәрбиеленушілердің денсаулық жағдайы туралы ақпарат беру.	Жаднама. "Біз балаларға ертегілер оқимыз".	Балалардың балабақшадағы оқу үлгерімі жайлы әңгімелесу.

Циклограмманы тексерген әдіскер: А.Абдиева

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	«Айару»бөбекжай-балабақшасы				
Топ/сынып	**Ортаңғы топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	Еркетай				
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	Мамаева Дурия				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**18.03-22.03.2024ж.**				
Тақырыбы	**Әз наурыз**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	18.03.24	19.03.24	20.03.24	21.03.24	22.03.24
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау 8.00-8.20	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру 8.00-8.20	Ата-аналармен "Отбасында баланы еңбекке тәрбиелеу" тақырыбында әңгімелесу, кеңестер беру.				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер) **8.20-8.40**	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Балаларға балалар еңбегін әңгімелеп беру; кезекшілерді өз істеріне дұрыс үйретіп, тостағанды тұтқасынан, нан салуға арналған ыдысты екі қолымен ұстауды т.б.. естеріне салып отыру.	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Өсімдіктерді суару, жемсалғышты, астауды, көкөністерді жуу; астауға су құю.	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Ойыншықтар мен көмекші құралдарды өз бетінше және эстетикалық түрде орналастыру, шкафтарда тәртіпті сақтау, шаңды сүрту іскерліктерін жетілдіру.		
	Иллюстрациялық суреттер қарастыру. Мақсат-міндеттер. "Салт-дәстүрлер" тақырыбында иллюстрациялық суреттерді қарастыру. **(сөйлеуді дамыту)** **"Бет орамалға лайық жамауларды табу" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: геометриялық пішіндерді ажыратуға, салыстыруға жаттықтыру; логикалық ойлау	**"Күн мен түн" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: белгілер бойынша жылдам жүгіруді, зейінді дамыту; дене мүшелерін нығайту. **(дене шынықтыру)** **Дамыту ойыны: "Айна".** Мақсат-міндеттер: балалардың зейінін, есте сақтау қабілетін, сөйлеу және қозғалыс белсенділігін дамыту. Ойын барысы. Балалар шеңберге шығады. Санамақ көмегімен таңдалған	**Мүсіндеуден ойын-жаттығу** "Қонжық". Мақсат-міндеттер. Балалардың жабайы аңдардың қысқы тіршілігі туралы түсініктер аясын кеңейту, қонжықтың дене құрылысы жөніндегі білімдерін пысықтау.		

	қабілеттерін дамыту. **(математика негіздері)**	бала шеңбердің ортасына орналасады. Қалғандары айтады: - Бірігеміз бәріміз, Біріміздің біріміз. Қайталаймыз, қалмаймыз, Ұйықтамаймыз, талмаймыз. - Асан (Аида, Мансұр) бізге көрсеттер. Тағайындалған балалар шеңбердің ортасындағы бала әртүрлі қимылдарды көрсетеді, қалған балалар қайталайды.			
Таңертеңгі жаттығу8.40-9.00	**Жалпы дамыту жаттығулары.** 1. Бастапқы қалып: негізгі тұрыс. 1.1. Екі жаққа созылған қолдарды жоғары көтеру-қолдарды түсіру. 2. Бастапқы қалып: қолды кеуде тұсында бүгіп ұстап, етпетімен жату. 2.1. Қолдарын алға созып, қарағай бүршіктерін нұсқаушыға көрсету; алға тік қарап, қарағай бүршіктерін иыққа қою. Дененің жоғарғы бөлігін қатты имеуге тырысу керек. 3. Бастапқы қалып: қолды екі жанға қойып, шалқадан жату. Қол мен аяқты бір уақытта көтеру, қолды тобыққа тигізу. 3.1 Бастапқы қалыпқа оралу. 4. Бастапқы қалып: негізгі тұрыс. 4.1. Қарағай бүршіктерін ұстап, бір орында тұрып секіру. Баяу жүру. **(дене шынықтыру)**			
Таңғы ас9.00-9.30	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету.				

	Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. Құралдар: сабын. *Көркем сөз* Нан қосып же тоясың, Тәбетің де оянсын. Тойып алған балақай, Асыр салып ойнасын. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық 9.30-9.55	**Шаттық шеңбер** Балаларға жағымды эмоциялық ахуалды ұйымдастыру үшін бәсеңдеу дыбыста салмақты әуенжазбасын қосуға болады. Неткен сұлу көктем шақ! Көгалда өскен бақбақ. Сары түс мұнда көп екен, Күннің көзі – нұр көктем. **(сөйлеуді дамыту)**	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Күнмен бірге тұрамыз , Құспен бірге ән саламыз Қайырлы таң! Ашық күн! Көңілді біз тұрамыз. Күлім қағып қолымды,	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Қуанамын мен де Қуанасың сен де, Қуанайық достарым! Арайлап атқан күнге! **(сөйлеуді дамыту)**		

		1,2,3 деп соғайын. **(сөйлеуді дамыту)**			
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет 9.55-10.35	**Көктемгі демалыс.** (сюжетті ойындар, үстел үсті ойындар, театр қойылымдары, басқатырғыш, логикалық ойындар, қыс қызығына байланысты суреттер бояу)	**Көктемгі демалыс.** (сюжетті ойындар, үстел үсті ойындар, театр қойылымдары, басқатырғыш, логикалық ойындар, қыс қызығына байланысты суреттер бояу)	**Дене шынықтыру** "Таза бұлақтай таза болайық!" Мақсат-міндеттер. Балаларды гимнастикалық қабырға бойымен жоғары өрмелеуге; тақтай бойымен тепе-теңдікті сақтауға үйрету; 4-6 м қашықтыққа тура бағытта еңбектеу дағдыларын пысықтау.		
Серуенге дайындық 10.35-10.55					
Серуен 10.55-12.00	Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуеннен оралу 12.00-12.20	**Ауладағы құстарды бақылау (шығаратын дыбыстары). (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер. Балаларды құстардың шиқылдаған дыбыстарын	**"Көшелер". (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсаты: балалардың көше, жол туралы ойларын нақтылау және кеңейту; жүк және жеңіл көліктер туралы; көшеде өзін-өзі ұстау ережелері	**Пошташының жұмысын бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: пошташының жұмысын бақылауды жалғастыру; сөздік қорын байыту; еңбек адамдарына деген құрмет сезімін		

	тыңдауға ынталандыру; құстардың дыбыстарына еліктеуге үйрету. - Балалар, тыныш тұрайықшы. Естіп тұрсыңдар ма? Бұл нелердің дыбыстары шығады? Біреу "шиық-шиық" деген дыбыстарды шығарады. - Иә, бұл құстар шиқылдайды. - Құстар ұқсап дыбыстайықшы. Жарайсыңдар! **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды учаскедегі орындықтарды қылшақтар арқылы тазалауға шақыру. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды ересектің үлгісіне еріп, қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; топтастырымен бірге әрекет етуге, тазалыққа баулу;	туралы қарапайым білім беру, байқағыштықты дамыту. **Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары (қоқыстарды жинау). (еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: ұжыммен жұмыс істеу дағдыларын дамыту. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Ұстап ал", "Үшінші артық".** Мақсат-міндеттер: ептілікті, жүгіру жылдамдығын дамыту. **(дене шынықтыру)** **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту**, допты лақтыру және қағып алу. Мақсат-міндеттер: ептілікті, лақтыру қимылын дамыту, салауатты өмір	тәрбиелеу. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (учаскедегі қоқыстарды жинау.) **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: қызығушылықтарын бағындырып, бірлесіп жұмыс жасау қабілетін дамыту, жауапкершілік сезіміне тәрбиелеу. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Күн қояндары", "Қаздар". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: қимылдарды үйлестіруді дамыту; жалпыға ортақ іс-әрекеттерді жасай білуге жаттықтыру. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту.**	

	жағымды эмоцияларды дамыту. **"Қаздар" қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер. Балаларды көркем сөз мәтінін мұқият тыңдап, белгілі сигнал сөзін естіген кезде, бір бағытта, бір-біріне соғылмай, жүгіруге үйрету; жүгіруде қолдарын жан-жаққа бұлғап, қаздың қимылын қайталауға ынталандыру; айтылған сөздер мен жаттығудан жағымды әсер алуға баулу. Педагог балаларға ойын шартын түсіндіреді: "Балалар, сендер қаз құстары боласыңдар. Мені мұқият тыңдаңдар. Сөздерді менің соңымнан қайталауға болады. Мен "бидай шаш" сөздерін айтқанда, маған	салтын қалыптастыру. **(дене шынықтыру)**		

	қарай қолдарыңды былай жайып, бұлғап, барлығың жүгіресіңдер. Педагог қаздардың қимылдарын балаларға біраз қайталатады. Балалар бір жаққа ауысып кеткенде, педагог алшақ қарама-қарсы жерге барып, ойынды тағы бір рет жүргізеді. Балалардың бір-біріне соғылмауын ескеру керек. - Қазым, қазым, қалқылда, Көлде жүзіп салқында. Жем шашайын - жейсің бе, Кәмпит берші дейсің бе? - Жоқ, жоқ, Кәмпит, тәтті болмайды ас, Арпа менен бидай шаш. С. Бегалин **"Аяқ ұшына түрып, ақырын жүрейік" жаттығуы. (дене**			

	шынықтыру) Мақсат-міндеттер: балалардың бір сапта, бір бағытқа қарай аяқ ұшымен жүре білу қабілетін дамыту; аяқ бұлшық еттерін, дене тепе-теңдігін дамыту, тыныс алу мүшелерін жетілдіру.			
Түскі ас **12.20-13.00**	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**			
Күндізгі ұйқы **13.00-15.10**	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. Құралдар: сабын. *Көркем сөз* Нан қосып же тоясың, Тәбетің де оянсын. Тойып алған балақай, Асыр салып ойнасын. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**			
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары **15.10-15.30**	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай туғызу.			
Бесін ас **15.30-16.00**	Жалпақтабандықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру. Алған білімдерін бекітіп, мәдени-гигиеналық дағдыларын орындау. "Сылдыр, сылдыр, сылдыр су" ойын жаттығулары. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дене шынықтыру)**			
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара			

ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер) 16.00-16.30	жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалармен жеке жұмыс **16.30-16.50**	**Ұлттық ойын. Киіз үй** Ортаға арқалығына орамал ілінген төрт орындық қойылады. Балалар орындықты айнала жүгіріп, нұсқаушының дабылы бойынша «киіз үй» құрады: орамалдың бұрышынан ұстап жоғары көтереді. **(дене шынықтыру)**	Балаларға тұсау кесу дәстүрімен таныстыру арқылы олардың алғашқы қадамы ересектерді қуанышқа бөлейтінін жеткізу және оларды ересектердің жақсы көретінін білдіру, дәстүрге байланысты балалармен ән айту, би билету, жұмбақ шешкізу, жаңылтпаш, санамақ айтқызу, сөздік қорларын жаңа сөздермен байыту. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Көктем келді суретімен танысу". Мақсат-міндеттер. Балаларды "Көктем келді" суретімен таныстыру, сурет мазмұнын баяндау тәртібіне үйрету, көктем туралы білімдерін пысықтау. **Математика негіздерінен ойын-жаттығу** "Көктем тамшылары". Мақсат-міндеттер. Балаларды бірыңғай ырғақтағы дыбыстардың санын заттардың санына сәйкестендіруге үйрету; дыбыстардың саны қанша болса, сонша затты қатарға салу (қою),		

			сәйкестендіру нәтижесін атап айту амалдарын игерту; қолдың ұсақ моторикасын, түйсікпен, құлақпен және көзбен қабылдау, есте сақтау, ойлау қабілеттерін, жағымды эмоцияларды дамыту.		
Серуенге дайындық 16.50-17.00	**Саусақ жаттығуы. "Бесік жыры" (халық ауызынан)** Мақсат-міндеттер. Балалардың көркем сөзді айта отыра, саусақтарды кезегімен бүгіп қимылдай білу, ырғақты есту қабілетін, дыбыстық тіл мәдениетін дамыту; қуанышқа бөленуге баулу. Педагог алақанын ашып, қолын балаларға қаратып, көркем сөзді айта отырып, кезегімен саусақтарын бүгеді. Балалар жаттығудың	**BilimKids. Бата. (мультфильмін көру)** Ұзын күміс сақалы Ауылдың ақсақалы Бата берген мейірімді Жақсы көрем атаны Шапқан жүйрік тайдай бол! Жүк көтерер нардай бол! Айналайын, таудай бол! Жарқыраған айдай бол! Терең түскен әжімі Кимешегі әдемі Бата берген мейірімді Жақсы көрем әжені	**Зейінді дамытуға арналған жаттығу. "Бәрін байқау" (елеу, көру).** Мақсат-міндеттер. Бір қатарға 5-7 (ең көбі - 10) зат немесе сурет орналастырып, оларды жауып қойыңыз. Заттарды 10 секунд ашып тұрып, қайта жабыңыз да, балаларға есінде қалған барлық заттарды атауын ұсыныңыз. Заттарды қайтадан 8-10 секунд ашып тұрып, балалардан заттардың қандай		

	үлгісін көргеннен кейін педагогке ілесіп қайта орындайды, тақпақты жатқа айтуға тырысады. ***"Бесік жыры".*** Әлди, әлди, ақ бөпем, Ақ бесікке жат, бөпем. Жілік шағып берейін, Майын жесең, тоясың, Жылауыңды қоясың. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	Желбіреп тұлымшағың, Тілің балдай болсын! Тұлпар болып құлыншағың Бәйгелерден озсын! Бата деген ақ тілек Жолың ашық болсын деп Қарттар бата береді Қол жайып тілек тілеп Қолымызды жаяйық Бата бер деп сұрайық Азамат боп есейіп Таудай болып өсейік. **(сөйлеуді дамыту, музыка)**	ретпен орналасқанын сұраңыз. Кез-келген екі заттың орындарын ауыстырып, барлық заттарды қайтадан 10 секунд көрсетіңіз. Балалардан қандай заттарды орны ауысқанын сұраңыз. Заттарға қарамай, әр заттың түсін айтып беруді сұраңыз.		
Серуен **17.00-18.00**	Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу.				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес) 18.00-18.30	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**				
Балаларды қабылдау **8.00-8.20**	Тәрбие шарттарын анықтау туралы ата-аналармен жеке әңгімелелесу.	Балалардың балабақшадағы оқу үлгерімі жайлы әңгімелесу.	Жаднама. "Отбасына жағымды атмосфера сыйлау".		

Циклограмманы тексерген әдіскер: А.Абдиева

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	«Айару» бөбекжай -балабақшасы				
Топ/сынып	**Ортаңғы топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	Еркетай				
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	Мамаева Дурия				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**25..03-29.03.2024ж.**				
Тақырыбы	**Көктем мезгіліндегі ересектердің еңбегі**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	25.03.24	26.03.24	27.03.24	28.03.24	29.03.24
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау 8.00-8.20	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру 8.00-8.20	Наурыз айында болатын ертеңгіліктер мен мерекелік кештер туралы ақпарат беру.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер) 8.20-8.40		**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Жабық өсімдіктерді бүріккіш пистолетпен сумен бүрку.	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Ойыншықтарды тәртіпте ұстау: жуу, кептіру, сүрту және орнына қою.	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Топ бөлмесінде және жатын бөлмеде терезенің ернек тақтайын дымқыл шүберекпен сүрту.	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Күтушіге төсектерді салуға көмектесу.

		Көркем сөзді мәнерлеп оқу (жаттау) жаттығуы. Мақсат-міндеттер: өлең жолдарын мәнерлеп оқуға бейімдеу; есту, елестету, есте сақтау қабілеттерін дамыту. Ойын маған ұнайды, Көп ойнауға болмайды. Күні бойы доп қусаң, Ақыл-білім қонбайды. **(көркем әдебиет)** **"Лото" үстел ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды заттарды топтауға баулу, зейінді, байқауды дамыту. Балалар суреттердің жалпы атаулары бойынша жинайды. Құралдары: ойыншықтар, киім, тамақ және т. б. заттық карточкалар мен топтастыруға арналаған панно-карточкалар. **(танымдық**	**Жапсырудан ойын-жаттығу** "Еркежан әжейдің әдемі орамалы". Мақсат-міндеттер. Балаларды шаршының (Еркежан әжейдің орамалы) ортасына, бұрыштарына қазақ ою-өрнектерін жапсыруға үйрету; сәндік жапсыру жөнінде ұғымдар қалыптастыру.	**Көркем сөзді мәнерлеп оқу (жаттау) жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: өлең жолдарын мәнерлеп оқуға бейімдеу; есту, елестету, есте сақтау қабілеттерін дамыту. Үйге мықты қабырға керек, Адамға жылы үй керек. Жылы үйде тоңбайсың, Ойнайсың да ұйықтайсың. Көп шаруа тындырасың Қонақты да шақырасың. **(көркем әдебиет)** **"Суретті жина" үстел ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды бөлшектерден тұтас жинауға үйрету. Құралдары: төрт-алты бөлікке бөлінген суреттер. **(танымдық дағдылар)**	**"Ритмикалық ойын. "Би билеген баламыз".** Мақсат-міндеттер. Балаларды әуеннің ырғағына сай қимылдап, тақпақ сөздерін айтуға ынталандыру; түйсікті, эмоциялық сфераны дамыту. - Жаттығу жасап көреміз, (адымдау) Қолды көкке көтереміз, (қолдар жоғары) Түсіріп белге төмен, (қол белде) Еңкейеміз, еңкейеміз. (оң-сол жаққа еңкею) Өкше қойып, басамыз, (оң жақ өкше, адымдау) Өкше қойып, басамыз. (сол жақ өкше, адымдау) Міне, қандай әдемі, (қол белде, бас шайқау) Би билеген баламыз. (шапалақтау) **(дене шынықтыру, сөйлеуді дамыту)**

		дағдылар)			
Таңертеңгі жаттығу8.40-9.00	**Жалпы дамыту жаттығулары (сылдырмақтармен).** 1. Бастапқы қалып - аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 1.1. Балалар сылдырмақтарын жоғары көтеріп, екі қолмен сылдырлатады. 1.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 2.1. Қолдарын оң жаққа жіберіп, сылдырмақтарды сылдырлатады. 2.2. Бастапқы қалып. 2.3. Қолдарын сол жаққа жіберіп, сылдырмақтарды сылдырлатады. 2.4. Бастапқы қалып. (жаттығу 4 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып - жерде отырады, аяқ алшақ, сылдырмақ ұстаған қолдар екі жақта. 3.1. Аяқтарын жинап, сылдырмақ ұстаған қолдарын жоғары көтеріп, сылдырлатады. 3.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 3 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып - аяқ бірге, дене бос, қол төменде. 4.1. Сылдырмақтарды артқа ұстап, бір орында тұрып секіру. 4.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 3 рет қайталанады). **(дене шынықтыру)**			
Таңғы ас9.00-9.30	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. Құралдар: сабын. *Көркем сөз* Микробтар қаскүнем, Көрмесем де білемін. Ішер кезде асты мен, Қолды жуып жүремін. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық		**"Артық құсты тап" дидактикалық**	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер.	**"Өз үйіңді тап" дидактикалық**	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларға

9.30-9.55		**ойыны.** Мақсат-міндеттер: қыстайтын құстарды сыртқы түрінен тануға жаттығу; "жыл құстары" ұғымын нақтылау, олардың аттарын есте сақтау, қыстайтын құстармен ажырата білу, зейінін, есте сақтау қабілетін дамыту. Барысы: педагог жыл құстарын жемшашарға ұшып келген қыстайтын құстардың арасына арнайы орналастырады. Балалар құстарды мұқият тексеріп, артық құстың атын атайды. Педагог балаларды өз таңдауын түсіндіруге шақырады.	Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Кел, балалар, күлейік, Күлкіменен түлейік! Қабақ түйген не керек, Көңілді боп жүрейік! Кел, балалар, күлейік! Күлкіменен түлейік! Күлкі көңіл ашады, Күліп өмір сүрейік! **(сөйлеуді дамыту)**	**ойыны.** Мақсат-міндеттер: өз қаласы туралы, ондағы үйдің орны, әртүрлі ғимараттар туралы білімді қалыптастыру; балалардың зейінділігін, байқағыштығын, бірнеше адамның арасынан өз үйін таба білу қабілетін дамыту; балалардың логикалық ойлау қабілетін дамыту, сөйлеу қабілеті; балалардың туған жеріне деген қызығушылығын арттыру. Барысы: балаларға бірнеше ғимараттан тұратын суреттер ұсынылады, олар өз үйлерін тауып, жауап іздеуі керек.	эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Жарық болсын күніміз, Жарқын болсын үніміз. Елін сүйіп ер жетер, Біз Айару гүліміз. **(сөйлеуді дамыту)**
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет **9.55-10.35**		**Дене шынықтыру** "Өнерлі балалармыз". Мақсат-міндеттер. Балаларда өз бетінше сапқа тұру,	**Музыка** "Киелі домбыра". Мақсат-міндеттер. Балалардың қазақтың киелі аспабы	**Дене шынықтыру** "Аттап секіреміз". Мақсат-міндеттер. Балаларда жіптен бір жанымен аттап	**Қазақ тілі** «Бұл менің отбасым». Отбасы мүшелері. Мақсат-міндеттер. «Отбасы» тақырыбына байланысты қазақ тіліндегі мәтінді тыңдауды және

		шеңбердегі өз орнын табу дағдыларын қалыптастыру; тереңдікке (15–20 см биіктіктен) секіру дағдыларын қалыптастыру; балаларда алысқа лақтыру дағдыларын дамыту.	домбыра туралы түсініктерін кеңейту; музыканың ырғағын ажырата білу қабілеттерін дамыту; домбыраның дыбысын ажырата білу қабілеттерін қалыптастыру; ырғақты қимылдарды орындай білу іскерліктерін жетілдіру; хорда өлең айта білуге үйрету; ойындарды ережесін сақтап ойнауға үйрету; қол, саусақ қимылдарын педагогтің көрсетуі бойынша қайталауға үйрету; тыныс алу жаттығуларын дұрыс орындай білуге үйрету; оркестрлық ұжымға деген қызығушылығын тудыру.	секіру және қиғаш тақтайдың үстімен төрт тағандап, тізе мен саусаққа сүйеніп жаттығулар жасау техникаларын бекіту; оқу қызметін пысықтау.	түсінуді, шежіреде отбасы мүшелерін білдіретін барлық сөздерді, сондай-ақ, еркелетіп атау формаларын айтуды, зат есім мен етістіктен тұратын сөз тіркестерін таңдауды үйретуді аяқтау. Суреттер мен жиі қайталанатын сөздерге сүйене отырып, қазақ тілін есту арқылы қабылдау қабілетін дамыту. Монологтық сөйлеуді, диалогқа түсе білу дағдыларын, ойлау қабілеттерін, еске сақтауын дамытып, жайдары көңіл күйлерін танытуды үйрету. Отбасына, жақындарына деген жылулық сезіміне баулып, ересек адамдарға құрмет білдіруге тәрбиелеу.
Серуенге дайындық 10.35-10.55					
Серуен 10.55-12.00	Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуеннен оралу 12.00-12.20		**Көктем мезгілінің**	**Көктемде қайың**	**Аула сыпырушының**	**Шыршаларды бақылау. (қоршаған**

		белгілерін бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту) Мақсат-міндеттер: көктем мезгілінің белгілерін бақылауды жалғастыру. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары:** "Өз жолыңды тап". **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды өздерінің еңбек дағдыларын қолдана білуге үйрету, құрдастарына көмектесуге деген ұмтылысты ынталандыру. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Сұңқар мен түлкі". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды жүгіруге жаттықтыру, ептілікті дамыту. **Өзіндік еркін ойын**	**ағаштарын бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: ағаштардың көктемде тіршілік ету ерекшеліктері туралы білімдерін қалыптастыру; өсімдіктерге деген құрмет сезімін тәрбиелеу. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары:** "Табиғаттың жас көмекшілері" операциясы. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: байқау қабілетін дамыту, тіршілік иелеріне қолайлы жағдай жасауға ұмтылу, табиғаттағы мінез-құлық ережелерін сақтау. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Айна", "Күн мен түн". (дене**	**жұмысын бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: бақылау дағдыларын дамыту; сыпырушының жұмысына құрметпен қарауды тәрбиелеу. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары: "**Өз жұмысыңды тап". **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: бірлесіп жұмыс істеуге, мақсатқа жалпы күшпен жетуге үйрету. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Кегльдерді соқ". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: ептілікті, реакцияның жылдамдығын дамыту. Балалардың алып шыққан	**ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: балалардың шыршаның құрылымына тән белгілері, оны басқа ағаштардан ажырататын белгілері бойынша тану қабілетін бекіту. **Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (жолдарды қоқыстардан тазарту). **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: еңбексүйгіштікке, жұмысты аяқтауға деген ұмтылысқа тәрбиелеу. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Жүгіріп өт". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: серуендеу кезінде балалардың дене белсенділігін арттыру; ұқыптылықты, ептілікті, төзімділікті дамыту. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту:** ұзын арқаннан секіруді жақсарту. **(дене шынықтыру)**

		әрекеттері, қозғалыстарды дамыту: "Секірейік". **(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: ұзындыққа секіру дағдыларын дамыту.	**шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: қимылдардың көркемдігі мен мәнерлілігін дамыту. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту: "Дорба". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: екі аяқпен секіру іскерліктерін жетілдіру.	ойыншықтарымен өзіндік әрекеттері.	
Түскі ас 12.20-13.00	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Күндізгі ұйқы 13.00-15.10	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. Құралдар: сабын. *Көркем сөз* Микробтар қаскүнем, Көрмесем де білемін. Ішер кезде асты мен, Қолды жуып жүремін. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары 15.10-15.30	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай туғызу.				

Бесін ас **15.30-16.00**	"Ұйқыдан тұрғаннан кейін, төсекте жатып бірден жаттығу жасау; төсектерінен тұрып, көрпелерін кері лақтырмай жатып жатқан күйінде балалар жалпы дамыту жаттығуларының аз мөлшерін орындайды; 2-3 минут төсекте жатқан гимнастика балалардың ұйқыдан ояну күйіне біртіндеп ауысуына бағытталған. Оянған балалармен өткізген дұрыс, қалғандары оянған кезде қосылады. Жалпақтабандықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру." **(дене шынықтыру)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер) 16.00-16.30	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалармен жеке жұмыс **16.30-16.50**		**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** "Қаз-қаз, бөпем!" Мақсат-міндеттер. Балаларды "Қаз-қаз, бөпем!" өлеңімен таныстыра отырып, бар ықыластарымен түсініп, тыңдауға үйрету; өлеңнің бастапқы шумақтарын үйде өз еріктерімен жаттап алуға дағдыландыру.	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Бас орамал оюлары". Мақсат-міндеттер. Баланы шаршы пішінінің бұрыштарын, ортасын мақта таяқшасын қолданып, оюлармен безендіруге үйрету.	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Тәй-тәй басып келеміз" ойыны. Мақсат-міндеттер. Балаларға «тұсау кесу» дәстүрі жөнінде мәліметтерді беру, ұлттық ойындармен таныстыру; Наурыз мейрамы туралы білімдерді қалыптастыру.	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Төрт түлік". Мақсат-міндеттер. Балалардың төрт түлік малдың ерекше белгілерін қабылдау барысында қарапайым тәжірибе және зерттеу дағдылары мен қызығушылықтарын, ойлауы мен тілін дамыту. Төрт түлік мал туралы түсініктерін қалыптастыру.
Серуенге дайындық **16.50-17.00**		**Көркем сөзді мәнерлеп оқу. Мағжан Жұмабаев. "Бесік жыры" (үзінді).** Мақсат-міндеттер.	**"Қонақтарды қарсы алу" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: қонақтарды қарсы алу туралы	**"Көркем әдебиет шығармаларын оқу.** Мақсат-міндеттер: балаларда мәтіннің сөздері мен дыбыстық тіркестерін	**Сөздік жаттығуы. "Төлдерін ата".** Бір үстелде отырған балалар жұбына, екі жабайы аңның енелері мен төлдері бар екі жұп суреттері араластырылып ұсынылады. Үстел басында отырған бала кез келген жабайы аңның енесі

		Балаларды педагогтің соңынан тақпақты мәнерлеп оқуға ынталандыру. - Күнім, айым, Еркетайым, Жата ғой, қозым. Әлди, бөпем, Әлди, бөпем, Ұйықта, жұм көзіңді. Бәу-бәу, бөпем, Бәу-бәу, бөпем, Әлди, әлди-ай! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	білімдерін жетілдіру. Балалардың рөл таңдаудағы талпыныстарын құптау, ойын ортасын жетіспейтін заттармен, ойыншықтармен толықтыру. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)**	қайталауға деген ұмтылыстарын қалыптастыру. Балаларда көркем әдебиетке қызығушылықтарын ояту. **(көркем әдебиет)**	мен төлінің жұбын құрастырады. Жұп құрастырылғаннан кейін, әрбір бала жабайы аңды және төлін айтады. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)**
Серуен **17.00-18.00**	Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу.				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес) 18.00-18.30	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**				

Циклограмманы тексерген әдіскер: А.Абдиева

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	«Айару» бөбекжай- балабақшасы				
Топ/сынып	**Ортаңғы топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	Еркетай				
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	Мамаева Дурия				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**01.04-05.04.2024ж.**				
Тақырыбы	**Ұлттық құндылықтар**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	01.04.2024	02.04.2024	03.04.2024	04.04.2024	05.04.2024
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау 8.00-8.20	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен "Баланың қоғаммен өзара әрекеттесуі" тақырыбында әңгімелесу.				

8.00-8.20					
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер) 8.20-8.40	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Топ бөлмесінде және жатын бөлмеде терезенің ернек тақтайын дымқыл шүберекпен сүрту.	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Жабық өсімдіктерді бүріккіш пистолетпен сумен бүрку.	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Ойыншықтарды тәртіпте ұстау: жуу, кептіру, сүрту және орнына қою.	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Топ бөлмесінде және жатын бөлмеде терезенің ернек тақтайын дымқыл шүберекпен сүрту.	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Күтушіге төсектерді салуға көмектесу.
	Санамақ № 8 Саусақ жаттығуы.(педагог сөздерін өзі айтып, қимылдарын балалармен бірге жасайды). Арманшыл баламыз, (бас бармақтар жоғары) Ғарышкер боламыз. (жұдырықтарды түйіп шынтақты бүгу) Бір аяқты өткізіп, (қол белде, аяқ көтеріліп, орнына тұрады) Екіншіні саламыз. (қол белде, екінші аяқ көтеріліп, орнына тұрады) Қолды жеңге өткізіп, (бір қолды бүгулі қалыптан ашып, созу) Қолды жеңге өткізіп, (екінші қолды бүгулі қалыптан ашып, созу) Сыдырманы жүргізіп, (бір қолдың саусақтарын жинақтап, дене ортасы бойымен төменнен жоғарыға жүргізу) Киеміз скафандрды. (екі қолды жоғары көтеріп, бас	**Құрастырудан ойын-жаттығу** "Машиналар жүреді" №3. Мақсат-міндеттер. Балаларды текшелер мен призмалар арқылы зымыранды құрастыруға үйрету; текшелерді бірінің үстіне бірін қойып, бағанды қалап, призмаларды бағаның үстіне қойып, жақтарын тіреу амалдарына машықтандыру.	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Суретші қай жерде қателесті". №16 Мақсат-міндеттер. Балалардың ұшақтың ерекшеліктері мен бөлшектері арқылы сөздік қорын молайту және тілін жетілдіру; әуе көліктерін ажыратып, атауда есте сақтауы мен ойлау қабілетін және зейіні мен ұшақ бөлшектеріне тәжірибе жұмыстарын жасауға, нысандарды салыстыруға қызығушылықтарын дамыту.	**«Саанамақ айтқызу» №1** Қане, қанат жазайық, Ұшақ боп ұшайық. Ұшып - ұшып алайық, Орнымызға қонайық. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Үстел үсті ойыны. «Жұп суреттер » №20.** Балаларға 5 әртүрлі сурет көрсетіледі, сосын педагог көздерін жұмуларын ұсынады да, 1 суретті алып тастайды, балалар қай суретті алып тастағанын айтады. Педагог балалардың қаншалықты естеріне сақтағандарын байқайды.

	төбесіне жауып салу, екі бетті екі алақанмен тіреп, баспен шайқау) Алақай! Алақай! Ғарышкерміз, балақай! Алақай! Алақай! Ғарышкерміз, балақай! **(қарым-қатынас іс-әрекеті)**				
Таңертеңгі жаттығу **8.40-9.00**	**Жалпы дамыту жаттығулары (сылдырмақтармен).** 1. Бастапқы қалып - аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 1.1. Балалар сылдырмақтарын жоғары көтеріп, екі қолмен сылдырлатады. 1.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 2.1. Қолдарын оң жаққа жіберіп, сылдырмақтарды сылдырлатады. 2.2. Бастапқы қалып. 2.3. Қолдарын сол жаққа жіберіп, сылдырмақтарды сылдырлатады. 2.4. Бастапқы қалып. (жаттығу 4 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып - жерде отырады, аяқ алшақ, сылдырмақ ұстаған қолдар екі жақта. 3.1. Аяқтарын жинап, сылдырмақ ұстаған қолдарын жоғары көтеріп, сылдырлатады. 3.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 3 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып - аяқ бірге, дене бос, қол төменде. 4.1. Сылдырмақтарды артқа ұстап, бір орында тұрып секіру. 4.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 3 рет қайталанады). **(дене шынықтыру)**				
Таңғы ас **9.00-9.30**	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. Құралдар: сабын. *Көркем сөз* Сабындаған кезіңде Ашытады көзіңді. Бола білсең төзімді, Тап-таза етер өзіңді.				

	Тазалықтың досы - Сабын деген осы. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық **9.30-9.55**	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Кел, балалар, күлейік, Күлкіменен түлейік! Қабақ түйген не керек, Көңілді боп жүрейік! Кел, балалар, күлейік! Күлкіменен түлейік! Күлкі көңіл ашады, Күліп өмір сүрейік! **(сөйлеуді дамыту)**	**«Телефон №16»** Ойынның мақсаты: ұжымда бірлікті қалыптастыру. Балалар бір-бірінің артына тұрады да, алдында тұрған баланың иығынан ұстайды. Осы қалыпта олар әртүрлі кедергілерді еңсереді: - орындыққа көтерілу және түсу; - үстелдің астынан өту; - «көлді» айналып өту»; - «ну орман» арқылы өту»; - «жабайы жануарлардан» жасырыну. Ойын барысында балалар өз серіктесінен қалып қоймауы керек.	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен оқу қызметіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Жарық болсын күніміз, Жарқын болсын үніміз. Елін сүйіп ер жетер, Біз Айару гүліміз. **(сөйлеуді дамыту)**	"Алтын микорофон" арқылы тақырыпқа байланысты сұхбат жүргізу. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**	**«Үйдің есігін жабайық» №14** Ойынның мақсат-міндеттер: топтың әр мүшесінің жақсы жақтарын көре білу қабілетін қалыптастыру. Тәрбиеші балаларға «сиқырлы дүрбіні» көрсетеді және балаларға дүрбімен біреуге қараған кезде тек оның жақсы жақтары ғана көрінетінін түсіндіреді. Алдымен тәрбиеші дүрбімен қарап, топтағы бір баланың жағымды қасиеттерін атай отырып, үлгі көрсетеді. Содан кейін балалар дүрбімен құрдасына қарайды да, оның жақсы жақтарын көріп тұрғанын және ол қандай қасиеттер (мейірімді, әдепті, қамқор және т.б.) екенін айтады.
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет **9.55-10.35**	**Дене шынықтыру** "Тышқан мен Мысық". №2 Мақсат-міндеттер. Балалардың сап түзеп бірінің артынан бірі шеңбер бойымен арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру қабілетін қалыптастыру; жіптен екі аяқпен секіруге үйрету.	**Дене шынықтыру** "Түлкі мен балапандар"№3 Мақсат-міндеттер. Балаларды тізені биікке көтере отырып жүруге үйрету; жылдам (10-20 метр) қарқында жүгіру дағдысын дамыту; доғаның астымен өрмелеу(еңбектеу) іскерліктерін жетілдіру;	**Музыка** "Аспан әлемі". Мақсат-міндеттер. Балалардың жаңа әнді тыңдауға деген қызығушылығын арттыру; әннің мазмұнын әуен арқылы эмоциямен қабылдай білуге үйрету; музыкалық жетекшімен бірге әуеннің басталуы мен аяқталуына мән беруге	**Дене шынықтыру** "Кеглиді көзде" №8. Мақсат-міндеттер. Балаларда екі аяқпен тура секіру дағдыларын қалыптастыру; тізені биікке көтере отырып жүру дағдыларын дамыту; қимылды ойын арқылы допты екі қолмен домалату дағдыларын жетілдіру.	**Қазақ тілі** «Ғарышкер деген кім?» Мақсат-міндеттер. Қазақ тілінде ғарыш, жұлдыздар, ғарышкерлер, Күн жүйесі планеталарының атаулары туралы алғашқы білімдерін қалыптастыру, балалардың ғарышкер мамандығы туралы білімдерін кеңейту; Қазақстанның алғашқы ғарышкері - Тоқтар

		негізгі қимылдарды орындауға ынталандыру.	дағдыландыру; музыканы тыңдау дағдысын меңгерту; музыканың көңілді, ойнақы сипатын ажырата білуге және алақандарымен баяу немесе ырғақты ұрып, әуен сүйемелдеуімен жұбымен жүре отырып, көңілді билеуге үйрету; музыкадағы контрастық бөлімдерді ажырата білуге үйрету; ғарыш туралы ұғым беру.		Оңғарбайұлы Әубәкіров туралы мәлімет беру.
Серуенге дайындық 10.35-10.55	Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуен 10.55-12.00	**Желді бақылау. №3 (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: ауа-райының өзгеруі туралы түсініктерді нығайтуды жалғастыру; жел, оның қасиеттері туралы түсініктерін қалыптастыру; желдің бағытын анықтауға үйрету. **Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (ауланы сыпыру). **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: жұмыс істеуге деген құштарлықты тәрбиелеу. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Желден**	**Құстарды бақылау. №21 (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: құстарға қамқорлық жасауға деген ұмтылысты дамыту; құстардың атауын және олардың дене мүшелерінің атауларын атауға үйрету; құстардың айырмашылығы мен ұқсастығын таба білуге жаттығу. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (қоқыстарды жолдардан тазарту). **(еңбек**	**Қараторғайды бақылау №19 . (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: жылдың осы уақытында құстардың мінез-құлқы туралы түсініктерін кеңейту, білімді жаңа сөздермен, ұғымдармен байыту. **Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (учаскедегі қоқыстарды жинау). **(еңбек дағдылары)** Мақсаты: бірлесіп жұмыс істеуге деген ұмтылысты тәрбиелеу. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Құстар". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: қимылдарды мәтінмен	**Ауа райын бақылау. №1 (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: табиғаттағы маусымдық өзгерістер туралы білімдерін бекіту. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (бақшадағы жолдарды тегістеу). Мақсат-міндеттер: ұлдарға қыздарды құрметтеуге, ауыр жұмыс істеуге үйрету (құм шелектерін көтеру). **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Құстардың ұшуы". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: педагогтің белгісі бойынша әрекеттерді тез орындауға	**Талды бақылау.№11 (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: талдың өзіне тән белгілерімен таныстыру; талды басқа ағаштар мен бұталардан ажыратуға үйрету. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (ауланы қоқыстардан тазарту). **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: бірлесіп жұмыс істеуге үйрену,тапсырманы күш-жігермен орындау. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Түзу жолмен жүреміз тура", "Маған қарай жүгіріңдер". (дене шынықтыру)**

	жылдам", "Кім жоғары?" (дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: жүгіру жылдамдығын дамыту. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту:** "Ары қарай секір". **(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: жүгіріп барып ұзындыққа секіруді үйрету.	**дағдылары)** Мақсат-міндеттер: күрекпен жұмыс жасауға үйрету; еңбекке деген сүйіспеншілікті тәрбиелеу. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Қарға мен торғай". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: кеңістіктегі бағдарлауды үйретуді жалғастыру, бір-біріне соқтығыспау қабілетін дамыту; педагогтің бұйрығын тыңдау; достық қарым-қатынасты дамыту. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту:** "Жалаушаға дейін жүгір". **(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: жүгіру жылдамдығын дамыту.	үйлестіре білуге жаттығу. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: педагогтің әр түрлі бағыттағы белгісі бойынша жылдам жүгіру қабілетін бекіту.	үйрету. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту,** баспалдақпен жүру, кедергілерден секіру қабілеттерін бекіту.	Мақсат-міндеттер: баяу тузу жолмен жүруді, секіргенде тізе бүгуді үйрету, бір-біріне соқтығыспай жүгіруге, мұғалімнің белгісі бойынша жылдам әрекет етуге үйрету. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту,** допты жоғары лақтыру (қолды емін-еркін қимылдату). **(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: ептілік пен төзімділікті дамыту.
Серуеннен оралу 12.00-12.20	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Түскі ас 12.20-13.00	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. Құралдар: сабын. *Көркем сөз* Сабындаған кезінде				

	Ашытады көзіңді. Бола білсең төзімді, Тап-таза етер өзіңді. Тазалықтың досы - Сабын деген осы. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Күндізгі ұйқы 13.00-15.10	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай туғызу.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары 15.10-15.30	**Ұйқыашар жаттығулары.** Керует жанындағы жаттығулар "Құстар" 1. "Құстар оянды". Б.қ.: аяқты сәл алшақ қою. Қолдарды жан-жаққа созу, былғау – «құстар қанат қағып жатыр». 2. "Құстар достарын шақырып жатыр". Б.қ.: тұрып, қол белде, аяқ сәл алшақ. Оң жаққа, сол жаққа бұрылу, «Шиық-шиық» деп айту. 3. "Құстар жем шұқып жатыр". Б.қ.: тұрып, аяқ сәл алшақ, қол төменде. Отыру, саусақпен еденді соғу, бастапқы қалыпқа келу. 4. "Құстар көңілденіп жатыр". Б.қ.: тұрып, аяқ сәл алшақ, қол түсірілген. Жүріспен кезектесіп, бір орында секіру. **(дене шынықтыру)**				
Бесін ас 15.30-16.00	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер) 16.00-16.30	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Сән ателъесі" №20 дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер. Балаларды жиһаздарды сипаттау тәртібімен таныстыру, жиһаздардың қасиеттері мен қолдану аясы туралы мәліметтер беру. **"Қарлығаш" қимылды ойыны. №17** Педагог: - Балалар, бүгін жаңа ойын ойнаймыз. Ойынымыз "Ғарышкер" деп аталады.	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Керемет орман". №16 Мақсат-міндеттер. Балаларды тіке жатқан қағаз бетіне зымыран суретін салуға үйрету; қағаз ортасына үлкен сопақша пішінін, бір нүктеден бастап, қарындашты қағаз бетінен алмай, сопақша ізімен жүргізіп, бастапқы нүктеге жеткізу амалын қайталау. **Ұлттық ойын. Үш**	**Математика негіздерінен ойын-жаттығу** «Не артық» №12. Мақсат-міндеттер. Балалардың дыбыс, қимыл саны туралы түсініктерін қалыптастыру, "саны қанша, сонша", "бірдей", "саны тең", "саны біреу", "саны көп" ұғымдарын түсінуін жетілдіру; ғарышкер мамандығы туралы мағлұмат беру. **"Ұшты-ұшты" қимылды ойыны. №4** Мақсат-міндеттер: шапшаңдыққа тәрбиелеу.	**Музыкадан ойын-жаттығу** "Ғарыш әлемі". Мақсат-міндеттер. Балалардың жаңа әнді тыңдауға деген қызығушылығын арттыру; әннің мазмұнын әуен арқылы эмоциямен қабылдай білуге үйрету; музыкалық жетекшімен бірге әуеннің басталуы мен аяқталуына мән беруге дағдыландыру; музыканы тыңдау дағдысын меңгерту; музыканың көңілді, ойнақы сипатын ажырата білуге және алақандарымен баяу немесе ырғақты ұрып, әуен	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Бақша да ма , бау да ма ?". №18 Мақсат-міндеттер. Балаларды әуе көлігі ұшақпен таныстыра отырып, ұшақтың маңызы туралы мәліметті зейін қойып, бар ықыластарымен тыңдай білуге үйрету; ұшақтың адамдар өміріндегі мәнін түсіндіру және ұшақтың құрылысымен таныстыру; ұшақ туралы сөздерді балалардың өздеріне қайталай білуге дағдыландыру. **"Айдаһардың құйрығы"**

	Мен сендерді ойынның ережесімен таныстырамын, мұқият тыңдап алыңдар. "Ғарышкер" ойынында педагог балаларды екі топқа бөледі. Екі топтың балалары екі жақта тұрып, педагогтің белгі беруі бойынша тапсырмаларды орындаулары тиіс. Педагог ғарышкердің әрекеттері туралы сөзбен айтады (ғарышкер ауада қалқиды, ғарышкер аспанға ұшады, ғарышкер скафандр киеді, ғарышкер қолын бұлғайды) балалар сол қимылды қайталап отырады. Қай топтың балалары тапсырманы дұрыс орындайды, сол топ жеңген болып есептеледі. **(дене шынықтыру)**	**табан** Үш табан ойнау үшін тақыр жерге көлденең сызық сызылады да, оған әр ойыншы бір бірден арасын сиректеу етіп кеней тігеді. Содан соң ойнаушы балалардың барлығының сақаларын біреуі жиып иіреді. Кімнің сақасы шықса сол бірінші болып сақасын көннен алысырақ жерге иіреді. Сақасымен тігулі кенейді атып, үштабаннан артықтау жерге жіберуі керек үш табаннан кем, я болмаса сақасы кенейге тимей кетсе, ойынды сақасы шыққан келесі ойыншы бастайды. Ойын көндегі кенейді ұтып біткенше созылады.	Ойынға қатысушыларға бастаушының сөзін қалт жібермей бағып отыру шарт. Ұшатын құс не зат айтылса, қолдарын жоғары көтереді де, ұшпайтын зат айтылса тырп етпей отырады. Қателескен бала айып тартып тақпақ айтады не ән салады. Екі рет жаңылса айып шарты, ұлғая түседі. Бастаушы Ойынды былай жүргізеді. Ұшты - ұшты сұңқар ұшты! (қол көтереді) Ұшты - ұшты қарға ұшты! (қол көтереді) **(дене шынықтыру)**	сүйемелдеуімен жұбымен жүре отырып, көңілді билеуге үйрету. **Қимылды ойындар "Өрмекші мен шыбын " №21 .** Балалар ұшақтардың рөлін орындайды. Олар залдың әр жеріне тұрады. Педагог: «Ұшуға дайындал!» деген белгі берген кезде, балалар қолдарын қозғалтып, «ұшақты оталдырады». «Ұшамыз!» деген белгі берілгенде қолдарын алға созып, залды айналып шашырап жүгіреді. «Қонамыз!» деген белгі берілген кезде, ұшақтар тоқтайды, жерге қонады (балалар бір тізесін бүгіп отырады). Ойын 5-6 рет қайталанады. **(дене шынықтыру)**	**қимыл-қозғалыс ойыны. №12** Мақсаты: балаларды жүгірістен ұзындыққа секіруге, қолдың өткір толқынымен, теңгерімді сақтай отырып, серпілген аяғымен серпілдіріп жаттығу. Ептілікке, батылдыққа тәрбиелеу. Ойын барысы. Алаңның ортасында бір-бірінен 70-100 см қашықтықта екі сызық жасалады, бұл арық. Алаңның бір жағында ешкілер үйі орналасқан. Ойыншылардың барлығы ешкі - біреуі қасқыр. Ешкі үйде, қасқыр шұңқырда. Тәрбиешінің «ешкі, шалғынға» деген белгісі бойынша ешкілер сайдың қарама-қарсы жағына, арықтан секіріп жүгіреді (қасқыр ешкілерге тимейді), «ешкілер, үйге қайт» деген белгі бойынша олар арықтан секіріп үйге жүгіреді. Қасқыр арықтан шықпай ешкілерді қолымен ұстап ұстап алады. Ұсталғандар арықтың соңына қарай шегінді. 2-3 жүгіруден кейін барлық ұсталғандар үйге қайтарылады. Ұсталмағандардың арасынан тағы бір қасқыр тағайындалады. Ереже: шұңқырдан секіру. **(дене шынықтыру)**

Балалармен жеке жұмыс **16.30-16.50**	**Жұмбақтар жасыру.** Орақ болып туады, Табақ болып тынады. (Ай) Әлемнің бар екі күзетшісі; Бірі-күндіз тынығады, Бірі-түнде тынығады. (Күн мен ай) Бейнесі суда дірілдейді, Қармаққа бірақ ілінбейді (Ай) **(сөйлеуді дамыту)**	**"Ғарышқа самғап ұшайық."** - Балалар, бәріміз орнымыздан тұрып, ұшақ болып ұшып, біраз сергіп алайықшы! Ғарышқа самғап ұшайық (саусақтарын бүгіп қолдарын жоғары-төмен қозғау), Аспан төсін құшайық (кеуде алдында бүгілген қолдарымен өзін құшақтау). Қанаттарды кең жайып (қолдарды жан-жаққа тік жаю), Ұшақ болып ұшайық (жайылған қолдармен ойын алаңында жан-жаққа жүгіріп "ұшу"). - Зуууу! Зуууу! Балалар педагог соңынан әуен ырғағына, сөздерге сай қимылдайды. **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**		**Жұмбақтар жасыру.** Төрінде тұр нұр көзі, Жердің биік күмбезі.(Аспан) Үлкен алтын табақтан, Әлемге нұр таратқан.(Күн) Алып кілем - Гүлге толы Үсті кілең. (Жер) **(сөйлеуді дамыту)**	
Серуенге дайындық **16.50-17.00**	Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу.				
Серуен **17.00-18.00**	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес) 18.00-18.30	Психолог кеңесі. Мысалы: "Көпшілік орындарында тәртіпті, мәдениетті балалар өздерін	Балаңыз туралы не білу керектігі туралы әңгімелесу.	Кеңес: "Неліктен бала тыңдамайды?".	"Баланыздың неге бейім екендігін байқадыңыз ба?" тақырыбында әңгімелесу.	"Біз бір аптада не істедік" тақырыбындағы көрме ұйымдастыру.

	қалай ұстау керек?"				

Циклограмманы тексерген әдіскер: А.Абдиева

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	«Айару» бөбекжай- балабақшасы				
Топ/сынып	**Ортаңғы топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	Еркетай				
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	Мамаева Дурия				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**08.04-12.04.2024ж.**				
Тақырыбы	**Ұлттық ойындар**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	08.04.2024	09.04.2024	10.04.2024	11.04.2024	12.04.2024
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау 8.00-8.20	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру 8.00-8.20	Медбикеден кеңес. "Тазалық – денсаулық кепілі".				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер) 8.20-8.40	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Балаларды тамақ ішер кезде, табақша, қасықтарды қою, ішіп болғанда жинасу іскерліктеріне ынталандыру.	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Балаларды дайын жемді жемсалғышқа салу, балыққа жемді өлшеуішпен салуға үйрету.	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Даму орталықтарында кезекшілікті ұйымдастыру.	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Табиғат бұрышындағы мекендеушілерді күте білу; қамқорлық таныту.	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Ұйымдастырылған оқу қызметі кезінде оқу құралдарын тарату және оқу құралдарын орындарына жинау іскерліктеріне ынталандыру.
	Мүсіндеуден ойын-жаттығу	**"Танып ал да атын ата?" дидактикалық ойыны.**	**"Бұл қандай құс" дидактикалық ойыны. №8**	**"Аңдар не істей алады?" атты мультфильмін көру.**	**"Бұны қай кезде киеді" дидактикалық ойыны. №4**

	"Портрет". № 10 Мақсат-міндеттер. Балаларда ауылдағы адамдардың тіршілік ерекшеліктері жөнінде ұғымдар қалыптастыру, шарбақ туралы түсініктерді тиянақтау, үй жануарлары туралы білімдерді жетілдіру.	**№15** Мақсат-міндеттер: екі және үш буынды сөздерді бөліктерге бөлуге, сөздің әр бөлігін айтуға үйрету. Ойын барысы. Серуенде балалар айналасында бір бөлігі бар затты (шар, гүл, доп, үй, бақ), екі бөлігін (қоршау, бұталар, гүлдер, құм, шөп), үш бөлігін (әткеншек, веранда, қайың) іздейді. Әр жауап үшін бала жетон алады, ал жеңімпаз олардың санымен анықталады.	Мақсат-міндеттер: етістіктің сөйлеу барысында қолданылуын бекіту, сөйлемдегі сөздердің келісімі. Барысы. Тәрбиеші допты балаға лақтырып, сұрақ қояды, ал допты қайтарған бала сұраққа жауап беруі керек. Ойынды тақырып бойынша ойнаған жөн. **(сөйлеуді дамыту)**	Мақсат-міндеттер. Балалардың аңдар мен құстардың қимылдарын байқауға, сәйкес еліктеу қимылдарын жасауға ынталандыру. **(сөйлеуді дамыту, музыка)**	Мақсат-міндеттер: тілдің лексикалық жағын дамыту (етістік сөздігін кеңейту). Барысы: педагог балаларға суреттерді таратады, оларды қарастыруға және атауға шақырады, содан кейін "Ол не істеп жатыр?" деген сұрақ қояды. Мысалы: автобус - жүреді, жолаушыларды тасымалдайды, тоқтайды. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)**
Таңертеңгі жаттығу **8.40-9.00**	**Жалпы дамыту жаттығулары (жалаулармен).** 1. Бастапқы қалып - аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 1.1. Балалар жалауларын оң жаққа сермеп, "желбіре" деген сөзді айтады. 1.2. Бастапқы қалып. 1.3. Балалар жалауларын сол жаққа сермеп, "желбіре" деген сөзді айтады. 1.2. Бастапқы қалып. 1.4. Бастапқы қалып. (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып - аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 2.1. Қолдарын жоғары көтеріп, жалауларын сермеп "жаса" деген сөзді айтады. 2.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 4 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып - жерде отырады, аяқ алшақ, жалаулар тізе үстінде. 3.1. Жерге шалқасынан жатып, жалауларын жоғары желбіретіп "тербе" деген сөзді айтады. 3.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 3 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып - аяқ бірге, дене бос, қол төменде. 4.1. Жалауды көкірек тұсында ұстап, бір орында тұрып секіру. 4.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 3 рет қайталанады). **(дене шынықтыру)**				
Таңғы ас **9.00-9.30**	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. *Көркем сөз* Екі қоян отырып, Сыр айтады жасырын. Сұр қасқырдың тәбетін, Берсе бізге асырып. Тәбетін біз қайтеміз, Тісін берсін қасқырдың.				

	(мәдени-гигиеналық дағдылар)				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық 9.30-9.55	**«Әдепті сөздер шеңбері»** Ойынның мақсаты: сыпайы қарым-қатынас жасауға үйрету, зейінділікке, мейірімділікке баулу. Балалар шеңберге тұрады, бір-біріне ойыншықты бере отырып, әдепті сөздер айтады.	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Қол алысып, кәне біз, Достасайық бәріміз Айтарым бар сендерге, Тез тұрыңдар шеңберге. Қандай жақсы бір тұру, Достарменен бір жүру! Қандай жақсы дос болу. **(сөйлеуді дамыту)**	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Арайлап таң атты Алтын сәуле таратты, Шашып бізге шапағын, Тілейміз сізге ақ таңның, Куанышым,шаттығын Қайырлы таң! Қайырлы күн! **(сөйлеуді дамыту)**	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Күннің көзі ашылып, Көкте шуақ шашылып Құтты қонақ келіпті, Төрімізге еніпті. Амандасу үлкенге, Тәрбиенің басы ғой, Ал, кәнекей, бәріміз, Сәлем дейік үлкенге! **(сөйлеуді дамыту)**	**«Құстар біздің досымыз» №3** Ойынның мақсаты: достық қарым-қатынасқа тәрбиелеу, зейін, есте сақтау қабілеттерін дамыту. Балаларды екі топқа бөледі, бір топтағы балалардың көздерін орамалмен байлайды да, оларға бөлменің ішінде жүруді ұсынады және көздері байланбаған құрдастарын тануы қажет екендігі айтылады. Балалар досының қолын, шашын, киімін ұстап тануына болады. Балалар достарын тапқаннан кейін ойыншылар рөлдермен алмасады. **(әлеуметтік-эмоционалды дағдылар)**
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет 9.55-10.35	**Дене шынықтыру** "қояндар мен қасқыр" №7. Мақсат-міндеттер. Балалардың сап түзеп бірінің артынан бірі шеңбер бойымен арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру қабілетін қалыптастыру; қапшаны басына қойып, тіке жүруге үйрету.	**Дене шынықтыру** "Допты қуып жет" №5 Мақсат-міндеттер. Балаларды екі аяқпен секіруге (аяқтар алшақ) үйрету; тізені биікке көтере отырып жүру дағдыларын дамыту; қимылды ойын арқылы допты тордан өткізе лақтыру іскерліктерін дамыту.	**Музыка** "Туған ел". Мақсат-міндеттер. Балаларды әнді тыңдау кезінде оның сөздің мағынасын түсіну және музыкалық фрагментті басынан аяғына дейін мұқият тыңдай білуге үйрету; жоғары және төменгі дыбыстарды ажыратып, ән айту дағдыларын қалыптастыру; музыкалық сүйемелдеусіз ре-ля бірінші октавасының диапазонында ән салуға үйрету; ырғақты қимылдарды музыкамен бірге бастап, соңғы дыбыста бірге аяқтай білуге үйрету; музыкалық ойындағы кейіпкердің қимыл-әрекетін мазмұнды бере білу қабілеттерін қалыптастыру; қол саусақтарының қимылын тез ауыстыра білу дағдысына үйрету.	**Дене шынықтыру** "Допты тордан лақтыр" №9ә. Мақсат-міндеттер. Балаларды допты тура нысанға оң және сол қолмен тік нысанаға көздеп лақтыру; нық қадаммен алға, нық қадаммен артқа жүру, тізені биікке көтере отырып жүру дағдыларын дамыту; қимылды ойындар арқылы әртүрлі бағыттарда жүгіру техникаларын арттыру; оқу қызметін пысықтау.	**Қазақ тілі** «Жайылымда нелер жайылып жүр?». Үй жануарлары мен үй құстары. Мақсат-міндеттер. Үй жануарлары мен құстардың аттарын жатқа білуді, балаларға арналған қазақ тіліндегі тақпақтарды («Көшеде») мұқият тыңдауды, тақпақтар мен мазақтамалардың мазмұнын түсінуді, педагогтің үлгісі бойынша жатқа айтуды үйрету, еліктеу сөздерін дұрыс қайталап айтуды, оларды сұрақтарға жауап беруде қолдануды үйрету; төл сөздерді еркелетіп айтылған атауларына сүйене отырып анықтауды үйрету. Тақпақтар, мазақтамалар мен диалогтар мазмұнында жиі қайталанатын сөздердегі дыбыстарды есту арқылы қабылдауды дамыту; монологтық сөйлеуді, қиялын, жағымды көңіл күйлерін білдіре алу қабілеттерін дамыту. Құрдастарымен тату ойнауға, шығармашылыққа баулу.
Серуенге дайындық	Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға,				

10.35-10.55	оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуен **10.55-12.00**	**Жол қиылысын бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: бағдаршам туралы білімдерін бекіту; жаяу жүргіншілердің мінез-құлық ережелері туралы түсініктерін кеңейту; көшеде өзін-өзі ұстау мәдениетіне тәрбиелеу. **Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (құстарға ұя салу). **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: жиналған бұтақтардан ұя салу қабілетін, шығармашылық қабілетін дамыту. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Өз үйіңді тап ". №1 (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: қос қатар құруды, кең шеңбер құруды үйрету; ұжымдық іс-әрекеттің келісімділігін, жылдам реакциясы мен тапқырлығын жаттықтыру. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту:** "Үшінші артық". **(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: жүгіру жылдамдығын, төзімділікті дамыту.	**Желді бақылау. №3 (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: ленталар көмегімен балаларды желдің күшін анықтауға шақыру, желдің бағытына назар аудару, айту, қандай жел (күшті, әлсіз, жылы, суық, көктемгі). **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (ауланы тазарту). **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: еңбек жасау қабілетін жетілдіру, жасалған жұмыстан қанағат алуды үйрету. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Тышқан мен мысық "№2 . (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: ойын ережелерін сақтауға, педагогтің берген белгісі бойынша әрекет етуге, ептілікті, жүгіру жылдамдығын дамытуға үйрету. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері,** қозғалыстарды дамыту (жүру), зейінді дамыту, қимылдарды үйлестіру. **(дене шынықтыру)**	**Аспанды бақылау. №4 (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: балаларды аспанмен байланысты ауа-райының сипаттамаларын атауға үйрету, көктемде қандай аспан болатынын айту. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (құмды жолға себу). **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды еңбек әрекеттерін дұрыс орындауға, еңбек майданын үлестіруге үйрету. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Кеглиді көзде " №8 . (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: баяу қалыппен жүруді, секіріп, тізе бүгуді үйрету. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту:** "Тар жолда". **(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: ептілікті, қимылдарды үйлестіруді дамыту.	**Қараторғайларды бақылау. №19 (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: құстарды сыртқы түрінен атап, ажырата білуге үйрету, олардың әдеттерін, қай жерде өмір сүретінін және немен қоректенетінін, қандай пайда әкелетінін білу. **Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (құстарға ұя салу). **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: жиналған бұтақтардан ұя салу қабілетін, шығармашылық қабілетін дамыту. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Доптар мектебі", №10 (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: спорттық ойындарға қатысу дағдыларын дамыту, физикалық дамуға ықпал ету. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту:** "Сарбаздар" жаттығуы. **(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды жорық жаттығуларына жаттықтыру (педагогтің белгісі бойынша бағанаға бірінен соң бірі сапқа тұру).	**Қар бетінің төмен түсуін бақылау.№10 (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер. Балаларға ауаның температурасын байқауға үйрету. **Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (ересектермен бірге ауланы сыпыру). **(еңбек дағдылары)** **Қимыл-қозғалыс ойындары:, "Аралар"№10. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын ережелерін сақтауға, мәтінге сәйкес әрекет етуге үйрету, физикалық белсенділікті дамыту. Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту: "Доп лақтыру". **(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: күш сала отырып, ептілікті дамыту.
Серуеннен оралу **12.00-12.20**	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Түскі ас **12.20-13.00**	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу.				

	Көркем сөз Екі қоян отырып, Сыр айтады жасырын. Сұр қасқырдың тәбетін, Берсе бізге асырып. Тәбетін біз қайтеміз, Тісін берсін қасқырдың. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Күндізгі ұйқы **13.00-15.10**	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай туғызу.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары **15.10-15.30**	**Ұйқыашар жаттығулары.** Керует жанындағы жаттығулар "Құстар" 1. "Құстар оянды". Б.қ.: аяқты сәл алшақ қою. Қолдарды жан-жаққа созу, былғау – «құстар қанат қағып жатыр». 2. "Құстар достарын шақырып жатыр". Б.қ.: тұрып, қол белде, аяқ сәл алшақ. Оң жаққа, сол жаққа бұрылу, «Шиық-шиық» деп айту. 3. "Құстар жем шұқып жатыр". Б.қ.: тұрып, аяқ сәл алшақ, қол төменде. Отыру, саусақпен еденді соғу, бастапқы қалыпқа келу. 4. "Құстар көңілденіп жатыр". Б.қ.: тұрып, аяқ сәл алшақ, қол түсірілген. Жүріспен кезектесіп, бір орында секіру. **(дене шынықтыру)**				
Бесін ас **15.30-16.00**	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер) 16.00-16.30	**"Бұл қай мезгіл " №18 дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды тез ойлауға тәрбиелеу. Барысы: - Балалар, сендермен ойын ойнайтын боламыз. Мына, жерде жыл мезгілдеріне тән белгілерінің суреттері тұр. Осы белгілердің ішінен қыс мезгілінің белгісін ажыратып алуымыз керек. Ал, балалар, суреттерді тезірек ажыратып алайық. Балалар, суреттерді тезірек қойып шығады. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)** **Ұлттық ойын. Көтермек** Ортаға екі ойыншы бала шығады. Бір-біріне арқаларын беріп тұрады. Белгі бойынша кім бірін-бірі	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Көңілді түстер"№3. Мақсат-міндеттер. Балаларды ұжым ортасында түрлі үшбұрыштардан құрылған құрақ көрпе бейнесін фломастермен салу амалдарына үйрету; үлкен көрпе құрамындағы үшбұрыштар сұлбасы ізімен басып жүріп, үшбұрыш ішін қалаған ою түрлерімен безендіруде жаттықтыру. **«Әдемі гүл » № 5 дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: гүлдердің атауларын атау іскерліктерін жетілдіру. Барысы: - Балалар, қазір біз "Гүлдердің атауын тап" дидактикалық ойынын ойнаймыз. Тақтадан көп	**Математика негіздерінен ойын-жаттығу** "Қайсысы қайда тіршілік етеді" №17. Мақсат-міндеттер. Балалардың екі тең емес заттар тобын саны бойынша салыстыру және теңдестіру дағдыларын жетілдіру; саны өзара тең, аз немесе көп, биіктігі әртүрлі және бірдей заттарды салыстыру нәтижесін тұстастыру, беттестіру арқылы тексеру, салыстырудағы өзгерістерді сөзбен сүйемелдеу іскерлігін тиянақтау; қолдың ұсақ моторикасын, зейінді, көз мөлшерін, ойлау қабілетін дамыту. **"Мысық пен тышқан"№6 қимылды ойыны.** Педагог: - Балалар, бұл ойын сендерге жақсы таныс, көп болды "Мысық пен тышқан" ойынын ойнаған жоқпыз. Ойынның ережесін естеріңе	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Не ұшпайды" №13. Мақсат-міндеттер. Балаларды мысық туралы тақпақпен таныстыру, көркем сөзді жатқа айтуға үйрету, үй жануарының дене ерекшеліктері мен тіршілік ерекшеліктері жөнінде білімдерін жетілдіру.	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** "Бір үзім нан". Мақсат-міндеттер. Балаларды "Бір үзім нан" ертегісінің мазмұнымен таныстыра отырып, ертегі желісін зейін қойып, бар ықыластарымен тыңдай білуге үйрету; шығарма мазмұнындағы сөздердің мағынасын түсіндіру. **Ұлттық ойын. Қасқыр мен лақтар** Алдымен қасқырдың рөлін орындайтын ойыншыны таңдап алады. Қалған балалар – лақтар. «Лақтар» залдың бір жағында, ал «қасқыр» ортасында тұрады. Мынадай сөздерді қайталайды: «Бөрте, бөрте, бөрте лақ, Бөрте лақ тым ерке-ақ. Кетесің кейде секеңдеп, Байламаса көкем кеп». Лақтар залдың қарсы бетіне жүгіріп өтуге тырысады. «Қасқыр» залдың ортасында жүгіріп жүреді және әрі-бері жүгіріп өткен лақтарды ұстап алуға тырысады. Ойын қайталанады. «Қасқырды» қайта сайлайды.

	арқада көтеріп алса, сол бала жеңіске жетеді. Жеңіске жеткен бала ойында қала береді де басқа балалармен біргекүш сынасады.	гүлдердің суреттері көрсетіледі. Сол тақтадағы гүлдің атауын табуымыз керек. Кім табады, сол бала қолын көтереді. Кім гүлді дұрыс атайды, сол бала жеңімпаз болады. Жеңген балаларға гүлдердің бейнесі бар таңбалауыштар үлестіріледі.	салайын. "Мысық пен тышқан" ойынында педагог балаларды шеңберге тұрғызады. Бір бала мысықтың, екінші бала тышқанның рөлінде ойнаулары қажет. Қалған балалар тышқанның інін жасап, шеңбер бойымен тұрады.Тышқан іннің ішінде, мысық шеңбер сыртында жүреді. Балалар қолдарынан ұстап шеңбер жасап, мысық кіріп кетпес үшін отырады, балалар орындарынан тұрған кезде мысық ебін тауып ішке кіріп, тышқанды ұстап алуы қажет. Тышқан шеңберден серуенге шыққанда мысық оны аңдып ұстап алуға әрекет жасайды, тышқан мысықтан қашып, қайтадан ініне кіріп кетуіне болады. Мысық пен тышқанның рөліне педагог алғашқыда пысық балаларды тағайындауы тиіс. Егер тышқан мысыққа ұстатпай ойын ұзаққа созылатын болса, педагог балаларды ауыстырады. **(дене шынықтыру)**		**(дене шынықтыру)**
Балалармен жеке жұмыс **16.30-16.50**	**Тыныс алу жаттығуы.** Қолға, алып шарды, Үрлеймін мен былай. Уф-ф-ф, Үрлеймін деп қатты, Жарып алдым шарды. Пах. **(дене шынықтыру)**	**"Нәркес" өлеңін жаттау.** Наурыз біте құлпырады қырларда Нәзіктіктің жаршысындай нәркесгүл. Нақ сұлулық сипатына сын бар ма? Нәркесгүлден нәр аласың көрсең бір. А. Исабек **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Артикуляциялық жаттығу.** "Сағат" - тілді жіңішкертіп ұстап оңға, солға жайлап қозғау керек. Осылай санап отырып 15-20 рет қайталау керек. "Саңырауқұлақ" - ауызды кең ашып, тілді таңдайға жапсыра ұстап тұрып, төменгі жақты басып ауызды кең ашып ұстау. **(сөйлеуді дамыту)**	**"Мысық" саусақ жаттығуы.** Пеш түбінде мысық отыр, (Бас бармақ, ортаң терек, шылдыр шүмек үшеуі жұмылады. Ортаң терек) Екі көзін қысып отыр. (Ортаң терек пен кішкене бөбек көздері боп саусақтарды қимылдатады). Тышқан етін жегісі кеп, (Бас бармақ, ортаң терек, шылдыр шүмек үшеуі бір-бірін қашай қозғалтады) Тісі оның қышып отыр. **(сөйлеуді дамыту)**	**Туған өлкем** Кеңсің дала, Туған ана. Көйлегің кең, көк ала, Жан беретін Тән беретін Мейірімді ана сен ғана. С.Сейфуллин **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Серуенге дайындық **16.50-17.00**	Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу.					
Серуен **17.00-18.00**	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**					
Балалардың үйге қайтуы	Медбикеден кеңес.	Ата-аналарға балалардың	"Бала қауіпсіздігі басты	"Отбасылық үлгі өнеге" ата-		Ата-аналарға тапсырма беру, жақсы

(ата-аналарға кеңес) 18.00-18.30	"Тазалық – денсаулық кепілі".	тазалықтарына назар аударуды ескерту.	назарда" ата-аналармен кеңестер жүргізу.	аналармен әңгімелесу.	демалуға тілек білдіру.

Циклограмманы тексерген әдіскер: А.Абдиева

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	«Айару» бөбекжай- балабақшасы				
Топ/сынып	**Ортаңғы топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	Еркетай				
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	Мамаева Дурия				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**15.04-19.04.2024ж.**				
Тақырыбы	**Ұлттық киімдер**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	15.04.2024	16.04.2024	17.04.2024	18.04.2024	19.04.2024
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау 8.00-8.20	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес	Ата-аналармен "Үйдегі ойын бұрышы" тақырыбында кеңестер беру.				

беру **8.00-8.20**					
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер) **8.20-8.40**	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Топ бөлмесінде және жатын бөлмеде терезе төсеніштерін дымқыл шүберекпен сүрту.	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Жабық өсімдіктерді бүріккіш пистолетпен сумен бүрку.	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Ойыншықтарды тәртіпте ұстау: жуу, кептіру, сүрту және орнына қою.	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Топ бөлмесінде және жатын бөлмеде терезе төсеніштерін дымқыл шүберекпен сүрту.	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Күтушіге төсектерді салуға көмектесу.
	"Әдемі гүл" дидактикалық ойыны.№6 Мақсат-міндеттер: түстерді ажырата білу, тез атау, басқалардың арасынан қажетті гүлді табу қабілеттерін бекіту; балаларды өсімдіктерді түсіне қарай топтастыруға, әдемі гүл шоқтарын жасауға үйрету. Барысы: үстелде әртүрлі пішіндегі түрлі-түсті жапырақшалар тұрады. Балалар өздеріне ұнаған жапырақшаларын таңдап, олардың түсін атайды және таңдалған жапырақшаларға түсі бойынша да, формасы бойынша да сәйкес келетін гүл табады. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)**	**"Гүлдерді күтеміз" дидактикалық ойыны. №7** Мақсат-міндеттер: балаларды табиғатта болып жатқан құбылыстарды түсінуге үйрету; жер бетіндегі барлық тіршілік иелерінің өсімдік жамылғысының күйіне тәуелділігін көрсету. Барысы: педагог әртүрлі өсімдіктер мен бұталардың аттарын атайды, ал балалар сол жерде өсетіндерді ғана таңдайды. Егер олар өссе, балалар қолдарын шапалақтайды немесе бір жерге секіреді (кез-келген қимылды таңдауға болады), ол жерде өспесе, балалар үндемейді. Өсімдіктер: шие, алма, пальма, итмұрын, қарақат, өрік, таңқурай, апельсин, лимон, алмұрт, ананас және т.б.. **(қоршаған ортамен танысу)**	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Қайсысы қайда тіршілік етеді".№ 17 Мақсат-міндеттер. Балалардың ағаштар мен бұталар атаулары арқылы сөздік қорын молайту және тілін жетілдіру; ағаштар мен бұталарды бір-бірінен ажыратып, оларды атауда есте сақтауы мен ойлау қабілетін және зейіні мен байқампаздығын дамыту.	**Саусақ жаттығуы. «Қонжық».№10** Ішіне топырақ толтырылған бір рет пайдаланатын кішкентай пластмасса ыдысты таратып береді. Алдыларындағы қорапшадан өсімдік тұқымын алып, ыдысқа отырғызуды ұсынады. Бұл өсімдіктер апат болған ғаламшардың ауасын тазартады. Педагогтің көрсетуімен кішкентай пластмасса ыдыстарға қорапшадағы тұқымдарды себеді. **(қоршаған ортамен танысу)**	**Ойын-имитация (қимылды жаттығу) "Машиналар жүреді". №3** Мақсат-міндеттер. Балалардың ырғақты есту қабілетін, дыбыстық тіл мәдениетін дамыту; көркем сөзді айта тұрып, ойыншықпен қимылдау, қуанышқа бөлену қабілетін қалыптастыру. Құралдар: қарағайдың суреті. Жас қарағай Жас баладай Қаз тұрды да, бойлайды. Тауды аралай, тасты аралай, Жүгіріп жел, ойнайды. Ш. Мәмбетов **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, дене** шынықтыру)
Таңертеңгі жаттығу **8.40-9.00**	**Жалпы дамыту жаттығулары (жалаулармен).** 1. Бастапқы қалып - аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 1.1. Балалар жалауларын оң жаққа сермеп, "желбіре" деген сөзді айтады. 1.2. Бастапқы қалып. 1.3. Балалар жалауларын сол жаққа сермеп, "желбіре" деген сөзді айтады. 1.2. Бастапқы қалып. 1.4. Бастапқы қалып. (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып - аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 2.1. Қолдарын жоғары көтеріп, жалауларын сермеп "жаса" деген сөзді айтады. 2.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 4 рет қайталанады).				

	3. Бастапқы қалып - жерде отырады, аяқ алшақ, жалаулар тізе үстінде. 3.1. Жерге шалқасынан жатып, жалауларын жоғары желбіретіп "тербе" деген сөзді айтады. 3.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 3 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып - аяқ бірге, дене бос, қол төменде. 4.1. Жалауды көкірек тұсында ұстап, бір орында тұрып секіру. 4.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 3 рет қайталанады). **(дене шынықтыру)**				
Таңғы ас **9.00-9.30**	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. *Көркем сөз* Сиқырлы ғой қасығым, Жылдам жеймін асымды. Міне тамақ, міне шай, Тым асықпай, жеші жәй. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық **9.30-9.55**	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Жарық болсын күніміз, Жарқын болсын үніміз. Елін сүйіп ер жетер, Біз Айару гүліміз. **(сөйлеуді дамыту)**	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Қол алысып, кәне біз, Достасайық бәріміз Айтарым бар сендерге, Тез тұрыңдар шеңберге. Қандай жақсы бір тұру, Достарменен бір жүру! Қандай жақсы дос болу. **(сөйлеуді дамыту)**	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Арайлап таң атты Алтын сәуле таратты, Шашып бізге шапағын, Тілейміз сізге ақ таңның, Куанышын, шаттығын Қайырлы таң! Қайырлы күн! **(сөйлеуді дамыту)**	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Күннің көзі ашылып, Көкте шуақ шашылып, Құтты қонақ келіпті, Төрімізге еніпті. Амандасу үлкенге, Тәрбиенің басы ғой, Ал, кәнекей бәріміз, Сәлем дейік үлкенге! **(сөйлеуді дамыту)**	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Алтын таңның шуағы, Бақыт үшін туады. Қайырлы таң, қонақтарым, Жарық күннің тұрағы! **(сөйлеуді дамыту)**
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет **9.55-10.35**	**Дене шынықтыру** «Өз үйіңді тап» №1. Мақсат-міндеттер. Балалардың сап түзеп бірінің артынан бірі шеңбер бойымен арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп	**Дене шынықтыру** "Тышқан мен мысық". №2 Мақсат-міндеттер. Балаларды шеңбердегі өз орнын табу (бағдары бойынша) дағдыларын қалыптастыру; еденге	**Музыка** "Тал ағаш". Мақсат-міндеттер. Балаларды түрлі қарқындағы музыканы тыңдауға және музыкалық шығарманы эмоциямен қабылдауға	**Дене шынықтыру** "Түлкі мен балапандар " №3 . Мақсат-міндеттер. Балаларда арқан бойымен жүру кезінде тепе-теңдікті сақтау; жылдам (10-20 метр)	**Қазақ тілі** «Ақ қайың». Ағаштың құрылымы. Мақсат-міндеттер. Қазақ тіліндегі сөйлеуді қабылдауды, қайың туралы сұрақтарға жауап беруді үйрету; сөздердің аяқталуын еркелетуді білдіретін сөз тіркестерін үйлестіре отырып, қазақ тіліндегі өлең жолдарын анық айтуды, қимылдарды жолдардағы ырғақпен және әуен ырғағымен

	жүгіру қабілетін қалыптастыру; бір жағы 20-30 см биік қиғаш тақтайдың үстімен жүруге жаттықтыру.	тігінен тұрған құрсаудан еңбектеу дағдыларын дамыту;ептілікті дамыту; оқу қызметін пысықтау.	үйрету; дыбыстарды биіктігіне қарай ажырату және әуеннің басталуы мен аяқталуына мән беру дағдыларын қалыптастыру; қимыл қарқынын өзгерте отырып қимылдау, бір-бірлеп, жұптаса отырып би қимылдарын орындауға үйрету.	қарқында жүгіру; тізені биікке көтере отырып жүру дағдыларын жетілдіру; қимыл белсенділігін дамыту.	үйлестіруді үйрету.
Серуенге дайындық 10.35-10.55	Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуен 10.55-12.00	**Үй құрылысын бақылау. №29 (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: балалардың жыл мезгілі туралы білімдерін бекіту; бақылау дағдыларын дамыту. **Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (құстарды тамақтандыру). **(еңбек дағдылары)** Мақсаты: **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Аралар".№10 (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын ережелерін сақтауға, жүгіру кезінде негізгі қимылдарды дәл орындауға, жеңіл қозғалуға, бүкіл ойын кеңістігін пайдалануға үйрету. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту, ырғақты қимылдарға машықтандыру.** "Мен секілді жаса". **(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер:	**Наурыз шешектерін бақылау.№25 (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: жолдың жаяу жүргінші бөлігі, жол ережелері туралы білімдерін қалыптастыру. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (кішкентай бұтақтарды жинау). **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: еңбек етуді өз бетінше орындауға үйрету. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Айна" №16 (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ережелер бойынша ойнауға үйрету,ептілікті, батылдықты дамыту, ашық ойындарға деген қызығушылықты дамыту. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту:** "Жүгірейік". **(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: жылдамдықты,ептілікті	**Аққайыңның шырын бөлген уақытын бақылау. №12 (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: көлік түрлері туралы білімдерін бекіту, ересектердің жұмысына деген құрмет сезімін тәрбиелеу. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары:** "Өзіңе жұмыс тап". **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балалармен осы жұмыстың мақсатын талқылау, еңбекке деген құрметті қатынасты тәрбиелеу. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "дала және үй құстары". №15 (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: нақтылықты, епті лікті дамыту, өзіне деген сенімділікті қалыптастыру. Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту.	**Сүңгілерді бақылау. №8 (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: балаларды учаскедегі тексеруге шақыру, болуы мүмкін қауіпті анықтау, қауіпті жағдайлардың алдын-алу үшін не істеу керектігін талқылау. **Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (құстарды тамақтандыру). **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер:құстарды тамақтандыру үшін орынды таңдауды, құстарды байқауға үйрету; балаларды құстарға қамқорлық жасауға шақыру. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Қу түлкі мен көжектер". №5 (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды жүгіруге жаттықтыру, епті лікті дамыту, дене белсенділігін арттыру. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды**	**Бұлттарды бақылау. №5 (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсаты: әлемді тұтас қабылдаудың негізі ретінде жер мен көктің бірлігі туралы сананы қалыптастыруды жалғастыру. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (ауладағы бұтақтарды жинау). **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: нұсқаулыққа сәйкес және бірлесіп жұмыс істеу қабілетін қалыптастыру, жалпыға бірдей жұмыс істеуге деген ұмтылысты тәрбиелеу. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Тақия тастамақ" №1 . (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: ойын ережелерін айтуға, жүгіру кезінде негізгі қимылдарды дұрыс орындауға үйрету. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту:** "Ең жылдам". **(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: жылдам жүгіру кезінде жаттығу; епті лікті, физикалық қасиеттерді дамыту.

	мотористаны дамыту, эмоционалды көңіл-күйлерін көтерілуге ықпал ету.	дамыту.		**дамыту:** "Нысанаға жет". **(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: алға қозғалыспен балаларды екі аяқпен секіруге жаттықтыру.	
Серуеннен оралу 12.00-12.20	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Түскі ас 12.20-13.00	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. *Көркем сөз* Сиқырлы ғой қасығым, Жылдам жеймін асымды. Міне тамақ, міне шай, Тым асықпай, жеші жәй. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Күндізгі ұйқы 13.00-15.10	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай туғызу.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары 15.10-15.30	Ашулы мысық; (тіземен тұрып, белді бүкірейтіп, басты төмен түсіру). Жалпақтабандықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру. Алған білімдерін бекітіп, мәдени-гигиеналық дағдыларын орындау. **(дене шынықтыру)**				
Бесін ас 15.30-16.00	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер) 16.00-16.30	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Отбасы" №10 әңгімесін оқып беру". Мақсат-міндеттер. Балаларға судың көктем мезгіліндегі жер мен ағаштарға тигізетін пайдасын әңгімелеу, көктемгі құбылыстар жөнінде ұғымдар қалыптастыру, диалогтар үлгілерін қалыптастыру.	**Математика негіздерінен ойын-жаттығулар** "Табиғат құбылыстарын ата". №6 Мақсат-міндеттер. Балалардың "оң жақ", "сол жақ", "жоғары", "төмен", "ортасы" ұғымдарын түсінуін тиянақтау, заттардың ұзындығы жөніндегі түсініктерін жетілдіру; адамның көктемгі жұмыстарын, мезгіл құбылыстарын қайталау. **"Соқыр теке" қазақтың ұлттық ойыны.**	**Сурет салудан ойын-жаттығуЖапырақтарды суретте №11** "Гүлденген баубақша". Мақсат-міндеттер. Балаларды көлденең жатқан қағаз бетіне, төменгі түзу сызыққа қарындашпен бірнеше ағашты қатарға салуға үйрету; ағаш бұталары бойына мақта таяқшаларымен нүктелі жақпалар қойып, жаңа атып жатқан бүршіктерді салу амалына жаттықтыру.	**«Көңілді түстер» дидактикалық ойын №3** Ойынның мақсаты: «игі істер» туралы түсінік қалыптастыру, зейін, есте сақтау қабілеттерін дамыту. Педагог балалардың назарын ватман парағына салынған «мейірімділік ағашына» аударады және олардан игі істер туралы айтып беруді сұрайды. Қатысушылар айтқан сөздеріне қарай ағашқа жемістің суретін салады. Ойын балалар өздерінің игі істерін айтып болғанға дейін	**Қимылды ойын. Мысық пен тышқан №6** «Мысық» пен «Тышқанды» таңдап алады. Қалған балалар қол ұстасып шеңбер құрайды. Ойыншылар тышқан келгенде қолдарын көтереді де, тышқанды шеңбердің ішіне кіргізеді, мысық келгенде қолдарын түсіріп, оны шеңбердің ішіне кіргізбейді. Мысық тышқанды қуып жетіп, қолға түсіруге тырысады. Тышқан қолға түскеннен кейін, олардың орнына басқа балалар сайланады. **(дене шынықтыру)**

		Мақсат-міндеттер: балаларды ойын ережелерін сақтауға үйрету. Алаңда дұрыс қозғала білу, бір-бірлеріне кедергі жасамау, дабылға жылдам назар аудару. Ойын үйде де, далада да ойнала береді.. Ойыншылар шеңбер құрып, дөңгелене турады да, ортада көзі байланған бір адамды қалдырады. Соқыр теке — сол. Қалған ойыншылар соқыр текені қолымен түртіп қойып, одан айнала қашып журеді. Ал соқыр теке сол түрткен адамды ұстап алып, тануға тиісті. Егер ол устаган кісіні таныса, оның көзін байлап, соңы соқыр теке жасайды. Өйтпеген жағдайда соқыр теке ойыны ары қарай жалғаса береді. Ол: Қараңғыда көзім жоқ, Тиіп кетсе сөзім жоқ. Қайда кеттің қалқа жан, Жетектейтін өзің жоқ. Қолға түскен құтылмас, Қала бермек көзім боп, — деп таяғын өзі болжаған тықыр, дыбыс естілген жаққа қарай соза береді. Айнала трған ойнаушылар қашып жүреді. **(дене шынықтыру)**		жалғасады. Ойынның соңында ағаштың суретін қабырғаға іліп қоюға болады және оған арасында жаңа жемістер қосуға болады.	
Балалармен жеке жұмыс **16.30-16.50**	**"Өз үйіңді тап " қимылды ойыны. №1** Мақсат-міндеттер: тыныс алу жолдарын ретке келтіру және қалыптастыру. Біріңнің артыңнан бірің ақырын жүріп отырып, асықпай іздейміз, түлкіні тауып алған балалар	Баламен еркін таңдалған, кез келген ертегінің кейіпкерлері, мазмұны жайлы әңгімелесу. **(көркем әдебиет)**	**"Жұп суреттер" үстел үсті ойыны. №20** Балалар "шеберхана" сюжетті-рөлдік ойынын ұйымдастырып, етік түрлерін жасап көрсетеді. Педагог дайын етік түрлерін және ою түрлерін таратады. **(сөйлеуді дамыту,**	**«Сөйлемді аяқта » Дидактикалық сөздік ойыны. №20** «Қасқырдан құтқар». Мақсат-міндеттер: тіл байлықтарын арттыру, есте сақтау қабілеттерін жетілдіру. Балалардың назарын үстел	**«Гүлдерді күтеміз». №7** Мақсат-міндеттер. Балалардың эмоцианалды көңіл-күйін көтеру. - Балалар біз, орман алаңымен келеміз деп елестетіңдер. Күн ашық, құстар сайрап жүр, самал жел соғып тұр. Өсімдіктердің хош иісін байқадыңдар ма? Біз орманда саяхаттамыз, мұнда түрлі-түсті гүлдер бар, ақ, қызыл, көк, сары т.б.. Гүлдерді жұлуға болмайды. Олар біз секілді өмір сүреді.

	қолдарыңды жоғары көтересіңдер! Педагог балаларды осылай ынталандырып, ойын түрінде тыныс алу жаттығуларын өзімен бірге орындатады. **(дене шынықтыру)**		**қоршаған ортамен танысу)**	үстіндегі ойыншықтарға (үй жануарлары мен қасқырдың нақпішіндеріне) аударады. Әр үй жануарын қасқырдан құтқару үшін ол туралы өлең, жұмбақ, жаңылтпаш айту керектігін түсіндіреді. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	Енді, сіздерге ұнаған гүлді таңдаңыз. Оның түсін, көлемін байқаңыз, естеріңе сақтаңыздар. Енді бізге кейін оралу керек. **(әлеуметтік-эмоционалды дағдылар)**
Серуенге дайындық 16.50-17.00	Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу.				
Серуен 17.00-18.00	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес) 18.00-18.30	"Отбасылық салт-дәстүр" атты тақырыпта әңгімелесу.	Әрбір баланың балабақшадағы тәрбиесі жайында сөйлесу.	Балалардың қабілеті жайлы ата-аналармен әңгімелесу.	"Бала бөлмесіне арналған гүлдер" атты ата - аналарға арналған кеңес.	"Гүлдер" атты тақырыпта көрме ұйымдастыру.

Циклограмманы тексерген әдіскер: А.Абдиева

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	«Айару» бөбекжай- балабақшасы				
Топ/сынып	**Ортаңғы топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	Еркетай				
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	Мамаева Дурия				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**22.04-26. 04.2024ж.**				
Тақырыбы	**Ұлттық тағамдар**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	22.04.2024	23.04.2024	24.04.2024	25.04.2024	26.04.2024
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау 8.00-8.20	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру 8.00-8.20	Ата-аналарға "Үйде балалардың бос уақытын қалай тиімді өткізуге болады?" тақырыбында кеңестер беру; әңгімелесу.				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер) 8.20-8.40	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Балаларға балалар еңбегін әңгімелеп беру; кезекшілерді өз істеріне дұрыс үйретіп, тостағанды тұтқасынан, нан салуға арналған ыдысты екі қолымен ұстауды т.б. естеріне салып отыру.	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Табиғат бұрышындағы кезекшілікті ұйымдастыру: табиғат мүйісіндегі мекендеушілерді күте білу.	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Үстелдің үстіне ыдыс-аяқтарды, нан салатын ыдысты, шыны аяқтарды, шұңғыл табақты, майлық салатын ыдыстарды, тамақ ішу жабдықтарын: қасық, шанышқы, пышақты қойып шығу іскерліктерін дамыту.	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Ойыншықтар мен көмекші құралдарды өз бетінше және эстетикалық түрде орналастыру, шкафтарда тәртіпті сақтау, шаңды сүрту іскерліктерін жетілдіру.	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Өсімдіктерді суару, жемсалғышты, астауды, көкөністерді жуу; астауға су құю.
	Иллюстрациялық суреттерді құрастыру Мақсат-міндеттер. "Бәріне ортақ мереке" тақырыбында иллюстрациялық суреттерді қарастыру. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**	**"Ойыншыққа суреттерді табыңыз " №18 дидактикалық ойыны.** Мақсаты: суреттерді салыстыра отырып, айырмашылықтарын тапқызу; сөйлеу дағдыларын қалыптастыру, ойлау қабілетін жетілдіру. Әр бала санына 15 дана суреттер жинағы. Барысы: әр балаға суреттер таратылып беріледі. Суреттерді салыстыра отырып, айырмашылығын тапқызу.	**"Үй құрастырамыз" сюжетті-рөлдік ойын . №9** Мақсат-міндеттер: түстерді ажыратуға жаттықтыру, ойлау қабілеттерін, қабылдау, ес, зейін үрдістерін дамыту. Құрал-жабдықтары: баланың саны бойынша әртүрлі түсті жолақтар, пішіндер, үй суретінің үлгісі. Барысы: балаларға үйдің суретінің үлгісін көрсету. Балаларға әртүрлі жолақшаларды, пішіндерді таратып беру. Үлгіге қарап осы пішіндерден үйді құрастыруды ұсыну. **(құрастыру)**	**«Әдептілік» №15** Ойынның мақсаты: сыпайы қарым-қатынас жасауға үйрету, зейінділікке, мейірімділікке баулу. Балалар шеңберге тұрады, бір-біріне ойыншықты бере отырып, әдепті сөздер айтады.	**"Қонақ қай елден?" заттармен ойналатын ойын. №6** Дидактикалық міндеті: балалардың басқа ел тұрғындары туралы білімдерін бекіту; басқа ұлт өкілдеріне қызығушылықты, оларды құрметтей білуді, олардың өмірі туралы білуге деген тілекті тәрбиелеу. Ойын ережесі: суретке сәйкес басқа ұлт өкілінің ұлттық киімін таңдау; қуыршақты ұлттық киімге киіндіру; кім ұлттық киімді дұрыс және тез киіндірсе, сол жеңеді. Ойын әрекеттері: қуыршақты киіндіру; ұлттық би немесе ән орындау.
Таңертеңгі жаттығу 8.40-9.00	**Жалпы дамытушы жаттығуы.** "Зырылдауық" жаттығуы. - Бастапқы қалып: аяқ сәл алшақ, қол төмен. - қолды екі жаққа созу. - екі қолды кеуде тұсына әкеліп, бір-бірінен айналдырып, "р-р-р"деп айту. - қолды екі жаққа созу.				

	- бастапқы қалыпқа келіп, "төмен"деу. - бастапқы кезде қолды ақырын айналдыру, біртіндеп жылдам айналдыру. "Тізені шапалақтау" жаттығуы. - Бастапқы қалып: аяқ иық деңгейінде, қол артта. 1-2- оң тізеге (сол) еңкейіп, "шарт" деу. 3-4- бастапқы қалыпқа келу. "Сипаттаймыз" жаттығуы. - Бастапқы қалып аяқты алшақ қойып отыру, қолды жанға қою. - оң аяқпен сол аяқты тізеден, жоғары-төмен 3-4 рет сипау. - 4-5 рет еркін тыныс алу. "Өкшемізге қараймыз" жаттығуы. - Бастапқы қалып: тізерлеп отыру, аяқ бірге, қол белде (артта, иықта). - 1-2- оң жақпен артқа қарай бұрылып, өкшеге қарау. - 3-4- бастапқы қалыпқа келу. **(дене шынықтыру)**				
Таңғы ас **9.00-9.30**	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. *Көркем сөз* Су-өмір жүрегі Денсаулық тірегі. Шөлдесең , қанасың. Жуынсаң, тазасың. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық **9.30-9.55**	**«Кім шақырғанын тап » сөздік ойыны** Ойынның мақсаты: мейірімділікке, жақын адамның көңіл-күйін көре білуге тәрбиелеу . Педагог балаларға айналасындағы адамдарға көңіл бөлу керектігін түсіндіреді. Бір бірінің көзіне, бет-әлпетіне қарап, көңіл-	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу.	**Көршілермен сыйластық туралы әңгімелесу.**	**«Кім көп біледі» сөздік ойыны №19** Ойынның мақсат-міндеттер: достық қарым-қатынасқа, әр адамның жақсы қасиетін көре білуге тәрбиелеу. Қатысушылар шеңбер құрып отырады, ал бір бала шеңбердің ортасына отырады. Балалар оның	**«Бұл қандай құс» №20** Ойынның мақсаты: балаларды зейін қоюға, мейірімділікке, досына көмектесуге тәрбиелеу. Тәрбиеші ойынның шартын түсіндіреді. Балалар шеңберге тұрып, қолдарын артына қояды, тәрбиеші балалардың бірінің қолына «қауырсынды» тигізеді (бұл кез-келген құстың қауырсыны болуы мүмкін). Қолына қауырсын тиген бала өзінің арманы туралы айтады. Тәрбиеші

	күйді анықтауды ұсынады. Балалар жұптасып, қолдарынан ұстайды. Тәрбиеші оларға: «Тек көздеріңе қарап, бір-біріңнің қолдарыңнан ұстап, әр түрлі эмоцияларды үнсіз жеткізуге тырысыңдар: «Мен көңілсізбін, маған көмектес! Мен көңілдімін, кел ойнайық! Мен сенімен дос болғым келеді!» және т.б. деп айтады. Балалар тапсырманы жұппен орындайды. Содан кейін балалар қандай эмоцияның берілгенін және қабылдағанын талқылайды.	Көңілде көп қуаныш, Әр көңілде жақсы үміт. Келетін жылға мың алғыс, Әкелген көп жақсылақ. **(сөйлеуді дамыту)**		мінез-құлқындағы жағымды қасиеттерін, қабілетін, сыртқы келбетінің тартымдылығын айтып, мақтайды.	қалған қатысушылардан осы арманды қалай іске асыруға болатынын ойластыруды және айтып беруді сұрайды.
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет **9.55-10.35**	**Дене шынықтыру** "Ұйқыдағы аю". №4 Мақсат-міндеттер. Балалардың сап түзеп бірінің артынан бірі шеңбер бойымен арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру қабілетін қалыптастыру; құрсауға секіруге және құрсаудан секіруге үйрету.	**Дене шынықтыру** "Балапандар мен мысық "№6. Мақсат-міндеттер. Балаларда допты тәрбиешіден 1-1,5 метр арақашықтықта лақтыру техникаларын дамыту; бір аяқтан бір аяққа секіру, екі аяқпен секіру дағдыларын дамыту; қимыл белсенділігін дамыту мен үйлестіру.	**Музыка** "Достық шеңбері". Мақсат-міндеттер. Балаларды әлемдік классикалық композитор В. Моцарттың шығармасын тереңірек түсініп, соңына дейін тыңдап, қабылдай білуге және шығарманың бөлімдерін ажырата білуге үйрету; шығарма сипатын анықтай отырып, өз әсері туралы әңгімелей білу қабілеттерін қалыптастыру; хорда сөздер мен дыбыстарды таза және анық, фортепиано сүйемелдеуімен өлең айту дағдыларын жетілдіру.	**Дене шынықтыру** "Кеглиді көзде" №8 Мақсат-міндеттер. Балаларда еденге тігінен тұрған құрсаудан еңбектеу дағдыларын дамыту; қимылды ойындар арқылы әртүрлі бағыттарда жүгіру техникаларын жетілдіру.	**Қазақ тілі** Бұл менің Отаным. Қазақстан. Мақсат-міндеттер. Қазақстан туралы қазақ тілінде айтылған сөздерді тыңдауды және түсінуді; отан туралы ұғымды білдіретін сөздерді жаттауды; жаңа сөздерді жауаптарда қолдана білуді; Қазақстанның мемлекеттік рәміздерінің атауын жатқа білуді үйрету. Суреттерге және жиі қайталанатын сөздерге сүйене отырып, тақырып бойынша қазақ тіліндегі ақпаратты қабылдай алу қабілеттерін дамыту; сөйлеу, ойлау, еске сақтау, жағымды көңіл күй таныта білу қабілеттерін дамыту. Отансүйгіштік сезімдерін, қоршаған ортадағы алыс объектілерге қызығушылықтарын арттыру; бақылауды дамыту.
Серуенге дайындық	Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды				

10.35-10.55	байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуен **10.55-12.00**	**Ағаштарды бақылау. №11** (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет) Жұмбақтар. Әуеден күбі түсті, Күбінің түбі түсті. (Күннің күркіреуі) Жөңкейді бұлттар дүркіреп, Жауады жауын күркіреп Аспанның жүзі жарқ етті, Ақ найза жерге сарт етті. (Найзағай) Бақылау. Найзағайдың жарқылдауын бақылау, найзағай - бұл бұлт пен жердің арасында, бұлт арасында пайда болатын үлкен электр шашуы. Күннің күркіреуі әрбір найзағайдан соң болып отырады, одан кейін қатты жауынға ұласады, табиғат жанданады, ауа тазарады, ал өсімдіктер тазаланады және жарқырайды. Қауіптен құтылу үшін, күннің күркіреуі кезінде балаларға өздерін қалай ұстау керек екенін түсіндіру керек. Қимылды ойын: «Бір аяқпен секіру эстафетасы»(тәжік халқының ойыны). (дене шынықтыру) Сап түзеп, екі топқа бөліну. Бір-біріне эстафетаны тапсыра отырып, бір аяқпен секіріп, қуып жетуге үйрету. Сыпайылықпен, тартысты әділ шешуге тәрбиелеу.	**Шоғырланған бұлттарды бақылау**. №5 (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет) Жұмбақ. Күнді жабады, Жаңбыр болып жауады. (Бұлт) Бақылау. Табиғат құбылыстары жайында білімдерін кеңейту, бұлттарды салыстыру. Бұлттар формалары бойынша әртүрлі, өзгермелі. Жеңіл, түссіз бұлттардың уақыт ара үлкейіп немесе кішірейіп тұратынын айту. Балаларды жаңбырлы күнгі бұлт пен басқа кездегі бұлтты айыруға үйрету. Қимылды ойын. «Құстар мен мысық». (дене шынықтыру) Санамақ арқылы мысықты таңдап алу, белгі немесе дабыл арқылы қимылдау. Өз бетінше тапсырманы орындауға үйрету, шапшаңдық пен белсенділігін арттыру. Еңбек. Бақшадағы жұмыс. (еңбек дағдылары) Өсімдіктерді қопсыту. Өсімдіктерді күтуге баланың қатысуын	**Бақбақтың өсуін бақылау №15** (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет) Жұмбақ. Аспанда әсем белбеуді, Алып белге буынсам. (Кемпірқосақ) Бақылау. Балалармен кемпірқосақтың құбылысын бақылау. Оның қай кезде пайда болатынын айту, қарау және олардың түстерін айту. Табиғат құбылыстарының сұлулығына сүйіспеншілікпен қарау. Қимылды ойын: «Түрлі-түсті автомобильдер». (дене шынықтыру) Түстерді білу, білімін түйіндеу, балаларды дыбысқа сай қозғалуға үйрету. Балаларды жолдастарымен достық қарым-қатынаста болуға тәрбиелеу. Еңбек. Табиғат бұрышындағы жұмыс. (еңбек дағдылары) Балаларды бөлме гүлдерін күтуге үйрету: жапырақтарын сүрту, су бүрку. Өз бетімен ойындар. Асфальтқа бормен сурет салу. Асфальтта сурет салуға	**Өзендегі мұздың еруін бақылау.** №9 (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет) Жұмбақ. Еркелеп жатамын, қаңтарда қатамын. (Көл) Мақал-мәтел. Қалған көлге бақа басшы. Болжам. Егер жазда көлде су көтерілсе, онда бұл құрғақ ауа райына әкеледі. Егер көлдегі балық секіріп маса ауласа, жаңбыр жауады. Бақылау. Су айдынының өмірін бақылауға үйрету (бақалар қатты бақылдайды, суда кішкентай балықтар көрінеді, судың бетінде суөлшеуіш қозғалады, өсімдік пайда болады, құстар жүзеді, қанаттарын тазалайды, дәндерді тереді); су айдынының әсемдігін тамашалауға болады (су көп, күннің көзіне су жарқырайды, өзеннің айналасында шөптер, гүлдер өседі, олар өзенді жарқыратады, ағаш бұтақтары өзенге иіліп, оның бейнесі түседі). Жаздың басында су таза, көгілдір, өсімдік көп болатынына назар аудару керек, ал жаздың аяғында	**Балықтарды қадағалау.** №27 (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет) Көркем сөз. Ақ балық-ау, ақ балық! Қармағымды қап, балық! Жұмбақ. Аузы бар, тілі жоқ, Терісі бар, жүні жоқ. Тірегі бар, ізі жоқ, Қанаты жоқ ұшпайды Су астында қыстайды. (Балық) Бақылау. Судың астындағы балықтардың өмірі туралы мәлімет беру (ұстаған балықтың қабықты, жіңішке денесін «талқылап», жүзу қанаттары және құйрығы туралы, олардың төмен, жоғары және бағыттарын жиі ауыстыратыны жөнінде айту. Кішкентай балықтар – уылдырықтардан шыққан балықтар. Оларды дұрыс тамақтандыруға үйрету, өзенге, табиғатты аялауға тәрбиелеу, көпірде тұрған кезінде қауіпсіздік ережелерін сақтау. Қимылды ойын. «Көпірдегі лақтар». (дене шынықтыру) Өз бетінше ойынды ойнату, физикалық сапасын, шапшаңдығын,ептілігін дамыту. Еңбек. Табиғат бұрышындағы жұмыс. (еңбек дағдылары) Балықтарды тамақтандыру. Аквариумға су құю. Балықтарды тамақтандыру әдісін бекіту, балықтарды байқау. Тапсырмаларға жауапты болуға тәрбиелеу. Өз бетімен ойындар. Балаларды құрастыру ойынына қажетті заттарды жинастыруға, ойында табиғи заттарды қолдануға үйрету.

	Еңбек. Тотықұс үшін бақажапырақ тұқымын жинау. (еңбек дағдылары) Тотықұсты тамақтандыру үшін тұқымды өз бетінше жинауға тәрбиелеу. Табиғат бұрышында мекендеушілерге жақсы қарым-қатынаста тәрбиелеу. Өз бетімен ойындар. Әр балаға оларды қызықтыратын ісімен айналысуға мүмкіндік беру.	қадағалау. Өзіндік жұмысқа тәрбиелеу, бастаған істі аяғына дейін жеткізу, өсімдіктерге деген махаббат пен белсенділікті арттыру. Өз бетімен ойындар. Велосипед тебу. (дене шынықтыру) Велосипед тебуді үйрету, тепе-теңдік сақтау. Балаларға белгілі бір іс-әрекетті ұйымдастыруға көмектесу, сол іс-әрекеттен жағымды әсер алуға көмектесу.	балалардың көңілдерін аудару, өзінің ойыншықтарымен ойнауға, бір-бірімен тіл табысу дағдыларын арттыру.	бұлдыр, өсімдік аз. Көгілдір суда құм, тас, өсімдік және шағын балықтар көрінеді. Су айдынына ілтипатпен қарауға тәрбиелеу. Қимылды ойын. «Қарғып секір және бұрыл». (дене шынықтыру) Орнынан жоғары секіруге үйрету. «Хоп!» белгісі бойынша кеңістікке бейімделу. Еңбек. Балаларды ең үнемді жұмыстарға үйрету. Еңбек қызметінің мәдениетіне тәрбиелеу. (еңбек дағдылары) Өз бетімен ойындар. Жаппаның астында ауа-райының жағдайын ескере отырып, іс-әрекет және ойын үшін жағдай жасау. Жағымды әдет ғұрпын қалыптастыру.	
Серуеннен оралу 12.00-12.20	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Түскі ас 12.20-13.00	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. *Көркем сөз* Су-өмір жүрегі Денсаулық тірегі. Шөлдесең , қанасың. Жуынсаң, тазасың. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Күндізгі ұйқы 13.00-15.10	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай туғызу.				

Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары 15.10-15.30	"Мысықтың ызалануы" жаттығуы (тіземен тұрып, белді бүкірейтіп, басты төмен түсіру). Жалпақтабандықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру. Алған білімдерін бекітіп, мәдени-гигиеналық дағдыларын орындау. **(дене шынықтыру)**				
Бесін ас 15.30-16.00	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер) 16.00-16.30	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу "Бақша да ма, бау да ма? "№18**. Мақсат-міндеттер. Балалардың көктемгі табиғаттың ғажайып құбылыстары арқылы сөздік қорын молайту және тілін жетілдіру; көктем құбылыстарын ажыратып, оларды атауда есте сақтауы мен ойлау қабілетін және зейіні мен қызығушылықтарын дамыту.	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу "Түрлі-түсті моншақтарды тізу"№11 .** Мақсат-міндеттер. Балаларға сөздік ойындар мен жаттығулар барысында достық туралы ұғымдар қалыптастыру, әдептілік ережелерімен таныстыруды жалғастыру.	**Сурет салудан ойын-жаттығу "Таңғажайып алақан" №1.** Мақсат-міндеттер. Баланы тіке жатқан қағаз бетінде тіктөртбұрышты үй бейнесін салуға үйрету; салынған үйдің сұлбасын қылқаламмен жақпалау арқылы терезелер қатарларын салуда машықтау.	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу "Отбасы"№10.** Мақсат-міндеттер. Балаларды қазақтың туыстық атауларымен таныстыра отырып, әр туыстық атаудың мазмұнын түсіндіру және мәнін ашу; шығарманың қазақтың ұлттық ерекшелігінен туындағанын түсіндіре отырып, шығарманың мазмұнын, мұқият тыңдай білуге үйрету және жаттату.	**«Сыпайы өтініш»** Ойынның мақсаты: балаларды мейірімділікке, зейінділікке тәрбиелеу. Балалар шеңберге тұрады. Педагог түрлі бұйрықтар береді, мысалы, қолды жоғары көтер, қолыңды шапалақта, көзіңді жұм және т.б., бірақ «мархабат» сөзі айтылған өтініштерді ғана орындау керек.
Балалармен жеке жұмыс 16.30-16.50	**Саусақ жаттығуы. "Қонжық"№10** Біздің топта ұлдар мен қыздар өзара дос (қолдың саусақтары өзара бірігеді). Кішкентай саусақтар біз сенімен достасамыз (екі қолдың саусақтарын бір-біріне тигізу) Бір, екі, үш, төрт, бес. (шынашақтан бастап, саусақтарды кезекпен бір-біріне тигізу) Қайтадан санауды бастаймыз. Бір, екі, үш, төрт, бес. Енді санауды аяқтадық (қолды төмен түсіреміз,	**"Достық" тақырыбында әңгімелесу.** Мақсат-міндеттер: баланың сөздік қорын достық сөзі білдіретін жаңа сөздермен толықтыру. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қазақ тілі)**	**Жаңылтпаштар жаттау. №11** 1. Топ бала, топ бала Ойнап жүр, топтала. Зымырап допты ала, Қуады көп бала. 2. Омар томар алар, Орал орақ орар. 3. Қырда қырау Қызыл ала бұзау. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**«Дәрумендер» саусақ жаттығуы №12** Ойынның мақсаты: ұжымда достық қарым-қатынасты қалыптастыру. Педагог балалардан бөлменің екі бөлікке бөлінгенін (бір бөлігі-«құрлық», бір бөлігі-«теңіз») айтады және ойынның шартын түсіндіреді. Балалар шеңберге тұрып, музыканың басталуымен хороводпен жүре бастайды. Музыканы тоқтатқан кезде балалар	**"Достық" өлеңін жаттау.** Ортақ мекен жер шары, Төбемізде бір аспан. Барлық ұлттық баласы Достығымыз жарасқан. Ортақ бізге бір Отан, Ортақ жердің байлығы Еңбек ортақ, жыр ортақ, Ортақ бізге барлығы. Е.Елубаев **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**

	демалтамыз). **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**			да тоқтайды. «Құрлықта» қалған қатысушылар «теңізде» қалғандарды мүмкіндігінше тезірек құтқаруы керек. Ол үшін «құтқарушылар» секіргішке үрлемелі дөңгелекті өткізіп, оны батып бара жатқан қатысушыларға лақтырып, оларды «құрлыққа» шығарып алуы тиіс. Ойын осылай жалғасады.	
Серуенге дайындық 16.50-17.00	Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу.				
Серуен 17.00-18.00	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес) 18.00-18.30	Психолог кеңесі. "Көпшілік орындарында тәртіпті, мәдениетті балалар өздерін қалай ұстау керек?"	"Тез тамақтанудың зияны" тақырыбында кеңес.	"Бала тәрбиесіндегі әкенің рөлі" тақырыбында әкелермен әңгімелесу.	"Достарымыздың арасында өзімізді қалай ұстау керекпіз?" тақырыптарында әңгіме жүргізу.	"Отбасымен серуендеу" тақырыбына көрме ұйымдастыру.

Циклограмманы тексерген әдіскер: А.Абдиева

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	«Айару» бөбекжай- балабақшасы				
Топ/сынып	**Ортаңғы топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	Еркетай				
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	Мамаева Дурия				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**29.04-03.05.2024ж.**				
Тақырыбы	**Ұлы Жеңіс күні**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	29.04.2024	30.04.2024	01.05.2024	02.05.2024	03.05.2024
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау 8.00-8.20	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру 8.00-8.20	Балалардың үйде күн тәртібін сақтауларын және уақтылы ұйықтау керектігін талап ету.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер) 8.20-8.40	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Табиғат бұрышындағы кезекшілікті ұйымдастыру: табиғат мүйісіндегі	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Жабық өсімдіктерді бүріккіш пистолетпен су бүрку.		**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Табиғат бұрышындағы мекендеушілерді күте білу; қамқорлық таныту.	**"Еңбекке баулу"** Мақсаты. Ұйымдастырылған іс-әрекеті кезінде оқу құралдарын тарату және оқу құралдарын орындарына жинау іскерліктеріне ынталандыру.

	мекендеушілерді күте білу.				
	Қуыршақты жуындыру не үшін керек. №14 - Балалар, сазгерлер ғана емес, жауынгерлер де дауылпазды көп қолданады. Мысалы, жауынгерлер адымдап марш басып жүреді. - Балалар, дабылды дауылпаз деп те атай береді. - Дауылпаз дабылдап, - Ба - ба - бам - бам, - дейді. (айтқызу) - Дауылпаз дабылдап, - Бу - бу - бум - бум, - дейді. (айтқызу) Дабыл-дап, дабыл-дап, - Бу - бу - бум - бум, - дейді. (айтқызу) Жаттығуы бірнеше рет қайталанады. **(сөйлеуді дамыту)**	**"Не ұшпайды" №13 сөздік ойыны.** Дидактикалық міндеті: балаларды құбылыстар арасындағы себеп-салдарлық байланыстарды түсінуге үйрету; сөзді дұрыс таңдауға жаттықтыру. Ойын әрекеттері: көрсеткішті бұру. Ойынның барысы: педагог сөйлемді бастайды. Мысалы, "Менің жылы тонды киген себебім,…" - балаларға оны аяқтауды ұсынады. Балалар: "… жылы болу үшін … тоңбау үшін" және т.б. жауап береді. Кімге көрсеткіш бұрылса, сол жауап береді. Педагог алдын-ала сөйлемдерді әзірлеп қоюы керек. Мысалы: "Біздің шамды жаққан себебім,…", "Қолшатыр алған, себебіміз…" және т.б.. Келесі жолы аяқталмаған сөйлемдерді балалардың өздеріне құрастыруды ұсынуға болады. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**		**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Ненің төлі жоқ.№18 Дауыссыз [п],[б] дыбыстары". Мақсат-міндеттер. Балаларды [п] және [б] дыбыстарын жеке, буын және сөз құрамында айту тәртібімен таныстыру, барабан музыкалық аспабының қасиеті туралы мағлұматтарды беру.	**Құрастырудан ойын-жаттығу** "Шерудегі көліктер". Мақсат-міндеттер. Балаларды құрылыс материалдарынан әскери көліктер түрлерін жасауға үйрету; кірпішті немесе білеуді жатқызып, үстіңгі бір жағына текшені, призманы қырына белгілі жерлерге салып, бірін біріне тиістіру амалдарын игерту; құрылыс үлгісіне сай орындау қабілетін арттыру.
Таңертеңгі жаттығу **8.40-9.00**	**Жалпы дамытушы жаттығуы.** "Зырылдауық" жаттығуы. - Бастапқы қалып: аяқ сәл алшақ, қол төмен.				

	- қолды екі жаққа созу. - екі қолды кеуде тұсына әкеліп, бір-бірінен айналдырып, "р-р-р"деп айту. - қолды екі жаққа созу. - бастапқы қалыпқа келіп, "төмен"деу. - бастапқы кезде қолды ақырын айналдыру, біртіндеп жылдам айналдыру. "Тізені шапалақтау" жаттығуы. - Бастапқы қалып: аяқ иық деңгейінде, қол артта. 1-2- оң тізеге (сол) еңкейіп, "шарт" деу. 3-4- бастапқы қалыпқа келу. "Сипаттаймыз" жаттығуы. - Бастапқы қалып аяқты алшақ қойып отыру, қолды жанға қою. - оң аяқпен сол аяқты тізеден, жоғары-төмен 3-4 рет сипау. - 4-5 рет еркін тыныс алу. "Өкшемізге қараймыз" жаттығуы. - Бастапқы қалып: тізерлеп отыру, аяқ бірге, қол белде (артта, иықта). - 1-2- оң жақпен артқа қарай бұрылып, өкшеге қарау. - 3-4- бастапқы қалыпқа келу. **(дене шынықтыру)**				
Таңғы ас **9.00-9.30**	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. *Көркем сөз* Ас ішудің мәдениетін Сен есіңнен шығарма. Арқаңды түзу ұста, Жан-жағыңа қарама. Асыңды ішіп болған соң, "Рақмет!" айт аспазға. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық **9.30-9.55**	**«Гүлдерді күтеміз» №7** Ойынның мақсат-міндеттер: дұрыс таңдау жасай білуді, құрдастарымен ынтымақтастық та жұмыс жасау қабілеттерін дамыту. Құрал-	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. "Күлімдейміз күндей." Күлімдейміз күндей (қолдарын жоғары көтеріп, күннің бейнесін жасайды), Жабырқауды білмей (қолдарын жандарына жібереді). Күннен шуақ аламыз (қолдарын жоғары көтереді), Біз бақытты баламыз (қолдарын жандарына		**«Әдепті сөздер шеңбері»** Ойынның мақсаты: сыпайы қарым-қатынас жасауға үйрету, зейінділікке, мейірімділікке баулу. Балалар шеңберге тұрады, бір-біріне ойыншықты бере отырып, әдепті сөздер айтады. **(сөйлеуді дамыту, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар)**	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Көңілде көп қуаныш, Әр көңілде жақсы үміт. Келетін жылға мың алғыс, Әкелген көп жақсылақ. **(сөйлеуді дамыту)**

	жабдықтар: күлтелері алынатын жасанды гүл, қызыл және сары текшелер. Тәрбиеші ойынның әртүрлі нұсқаларын қолданады. Ойынның бірінші нұсқасы: Балалардың әрқайсысы гүлдің күлтесін жұлып алып, іштерінен тілек тілейді. Егер баланың тілегі өзінің жеке басына байланысты болса, балаға сары текше беріледі, егер тілегі әлеуметтік маңызға ие болса – онда қызыл текше беріледі. Ойынның соңында барлық текшелерді жинап алып, топтағы адамгершілік тәрбиесінің даму деңгейін анықтауға болады (бірақ оны балалармен талқылауға болмайды) және балаларға қандай тілектің	жібереді). **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**			

	ұнағанын, оның не себепті ұнағанын талқылауға болады. Ойынның екінші нұсқасы: Гүлдің бір күлтесін екі баланың алуына болады, олар ойланып және бірге келісе отырып, екеуіне ортақ тілек тілейді. Ойынды жүргізе отырып, педагог балалардың жолдастарына, қарт адамдарға, әлсіздерге қамқорлық жасағысы келетін тілектерін қолдайды. Педагог егер балалар шынымен қаласа, олардың барлық тілектері орындалатынын айтады. **(сөйлеуді дамыту, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар)**				
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет 9.55-10.35	**Музыка** "Дауылпаз дабылы". Мақсат-міндеттер. Балаларды жаңа әуенді тыңдау	**Дене шынықтыру** "Түлкі мен балапандар.№3 Мақсат-міндеттер. Балалардың сап түзеп бірінің артынан бірі шеңбер бойымен арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру қабілетін қалыптастыру; жүріп келе жатып белгі бойынша тоқтау және отыруға үйрету; тұрған заттың басына		**Дене шынықтыру** "Өз үйіңді тап" №1 Мақсат-міндеттер. Балаларды баяу (50-60сек.) қарқында жүгіру; тереңдікке (15–20 см биіктіктен) секіру дағдыларын қалыптастыру;	**Қазақ тілі** «Жердің көркі - гүл». Гүлдер әлемінде. Мақсат-міндеттер. Қазақ тілінде гүлдер туралы айтылған сөздерді тыңдауды және түсінуді, табиғаттың сұлулығы туралы ұғымды білдіретін сөздерді жаттауды, жауаптарында жаңа сөздерді қолдана білуді үйрету. Жұмбақты құрастыруда сын

	кезінде әннің сипатына сай ырғақпен денесін қозғалта білу қабілеттеріне үйрету; жәй және қатты шығатын дыбыстарды педагогпен бірге айта білу дағдыларын қалыптастыру; көңілді сипаттағы әнді айту кезінде сөзінің мазмұнына сай қолдарымен қарапайым қимылдарды жасай білуге үйрету; ырғақты қимылдарды музыкамен бірге бастап, соңғы дыбыста бірге аяқтай білуге үйрету; аяқ қимылдарын жасауда аяқты өкшемен және ұшына қоюға үйрету; биде жеңіл адыммен өзін айнала адымдауға және музыкалық ойындағы кейіпкердің қимыл-әрекетін мазмұнды бере білу қабілеттерін қалыптастыру; қол	допты тигізу арқылы жоғары секіруге жаттықтыру.		допты алысқа лақтыру іскерліктерін жетілдіру.	есім, салыстыру сөздерін қолдануға дағдыландыру. Көктем гүлдерінің аттарын естеріне сақтап бекіту. Суреттерде және жиі қайталанатын сөздерге сүйене отырып, сабақ тақырыбы бойынша қазақ тіліндегі ақпаратты қабылдай алу қабілеттерін дамыту; сөйлеу, ойлау, еске сақтауды, жағымды көңіл күй таныта білу қабілеттерін дамыту. Халық ауыз әдебиетіне қызығушылықтарын арттыру, тапқырлыққа, шапшаңдыққа табиғатқа қамқорлық сезімдеріне баулу.

	саусақтарының қимылын тез ауыстыра білу дағдысына үйрету.				
Серуенге дайындық 10.35-10.55	Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуен 10.55-12.00	**Ересектердің бақтағы еңбек. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту) №28** Мақсаты-міндеттер: қырыққабат көшеттерін, картопты, пиязды қалай дұрыс отырғызу керектігін, сәбіз және қызылша тұқымын себуді көрсету. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (бақшадағы жұмыс). **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: ұжымдық жұмыс істеу қабілетін бекіту, педагогтің нұсқауын орындау (бақшаға отырғызу); өсімдіктердің өсуі мен дамуы туралы білімдерін бекіту. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Жасыл қияр"№9. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: педагогтің белгісі бойынша әрекеттерді жылдам орындауға үйрету; қолмен тегіс жұмыс жасау, белгілі бір бағытта жүгіру қабілетін қалыптастыру. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері,**	**Шыршаны қарағаймен салыстыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту) №17** Мақсат-міндеттер: қылқан жапырақты ағаштар туралы білімдерін нақтылау, олардың ұқсастығы мен айырмашылығы (қарағай, шырша сияқты, әрқашан жасыл болады, оның инелері де бар, тек ұзын, тек жоғарғы жағында). **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (ауланы тазалау). **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: еңбексүйгіштікке тәрбиелеу; бір-біріне көмектесуге үйрету. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Торғайлар"№7. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды орындықта жүруге, шашыраңқы жүгіруге жаттығу. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту:** "Кім жылдам жүгіреді?", "Тастарда". **(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: жүгіру кезінде жаттығулар, "тастарда" (кірпіштерде) жүрудегі тепе-теңдік, белгі бойынша тез әрекет ету қабілеттері.		**Бақбақтың өсуін бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту) №15** Мақсат-міндеттер: гүл бақшасы туралы білімдерін бекіту; гүлзарға күтім жасау, оны дайындау тілегін тәрбиелеу гүл көшеттерін отырғызу. **Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (аумақты тазарту бойынша ұжымдық жұмыс). **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: бірлесіп жұмыс істеуге үйрету; еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Үйқыдағы аю"№4, "Допты қуып жет"№5. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: жүгіру, лақтыру және допты ұстау жаттығулары. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту:** "Құстардың ұшуы". **(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: педагогтің белгісі бойынша жылдам әрекет етуге үйрету; белгілі бір бағытта қозғалу.	**Топырақты бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту) №26** Мақсат-міндеттер: ағаштың құрылымы туралы білімдерін бекіту; мамырдағы табиғаттың өзгеруі туралы түсінік қалыптастыру. **Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (ескі жапырақтарды, шөптерді сыпырғышпен жинау). **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: еңбекке деген ұмтылысын, негізгі еңбек жұмыстарын орындау қабілетін қалыптастыру. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Қояндар мен қасқыр"№7, "Шөжектермен түлкі"№5. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: алаңда екі аяқпен секіруді үйрету, белгі бойынша иіліп, өз орнын табу. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту:** бір қатарға қойылған түйреуіштер арасында "жылан" сияқты жүгіру; басыңа құм салынған дорбаны көтеріп, бөренемен жүгіру. Мақсат-міндеттер: олардың арасында жүгіру кезінде түйреуіштерге қол тигізбеуге үйрету; шапшаңдықты,ептілікті, тепе-теңдікті дамыту.

	қозғалыстарды дамыту, белгілі бір бағытта шашыраңқы жүгіру қабілетін қалыптастыру.				
Серуеннен оралу 12.00-12.20	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Түскі ас 12.20-13.00	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. *Көркем сөз* Ас ішудің мәдениетін Сен есіңнен шығарма. Арқаңды түзу ұста, Жан-жағыңа қарама. Асыңды ішіп болған соң, "Рақмет!" айт аспазға. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Күндізгі ұйқы 13.00-15.10	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай туғызу.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары 15.10-15.30	Жалпақтабандықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру. Алған білімдерін бекітіп, мәдени-гигиеналық дағдыларын орындау. Басқа және қолға арналған массажды қолғаптармен жасалатын жаттығулар. **(дене шынықтыру)**				
Бесін ас 15.30-16.00	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер) 16.00-16.30	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Жануарларға қамқор боламыз"№9. Мақсат-міндеттер. Балалардың табиғат құбылыстарын байқау арқылы көзбен қабылдау мен фонематикалық есту қабілетін, есте сақтау қабілеті мен зейінін және ойлауын дамыту.	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Әскери көлік" Мақсат-міндеттер. Балаларды көлденең сопақшаның үстіңгі жағына тиістіріп, ортасы жоғары көтерілген доғалы сызықты, дөңгелектің жартысын, салуда жаттықтыру, сопақшаның үстінен, тиістіріп, көлемі бірдей бірнеше дөңгелектерді салып, әскери көлік нысанын салуға үйрету.		**Математика негіздерінен ойын-жаттығу** "Телефон" №16. Мақсат-міндеттер. Балалардың біртекті заттарды өзара топтастыру және біреуін бөліп көрсету, бөлмедегі заттарды бір-бірінен ажырату және санын анықтау дағдыларын қалыптастыру; зейінді, ақыл-ойды, есте сақтау, кеңістікте бағдарлау қабілеттерін дамыту.	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Өзім және отбасым"№5. Мақсат-міндеттер. Балаларды Қазақстанның Қарулы Күштері жайлы мәліметтермен таныстыра отырып, Қазақстан әскері туралы түсініктерін кеңейту; табиғаттың әсемдігін сезіне білу қабілетін қалыптастыру; балаларға өз Отанының қауіпсіздігі мен болашағы үшін қорған болу әрбір азаматтың саналы түрдегі жауапкершілігі екендігін ұғындыру; Ұлы Отан соғысы, Жеңіс күні және Отан қорғаушылар күні туралы түсініктерін қалыптастыру; бейбітшілік қорғаны мазмұнының мәнін түсіндіру.
Балалармен жеке жұмыс 16.30-16.50	**"Бейбітшілік қорғанында"**	**Ритмикалық жаттығу** Мереке күні шар үрлеп (сап түзеп, бір		**Музыкадан ойын-жаттығу** "Жеңіс күнін тойлаймыз".	**"Нан дастарханға қалай келеді" дидактикалық ойыны.№12**

	тақырыбында суреттер қарастыру. Сұрақтар қою. Педагог балалардан сұраққа толық жауапты талап етеді. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, қоршаған ортамен таныстыру)**	орында жүру), Шығамыз ұстап көшеге (қолдарды жоғары сермеу). Шапалақтап, айналып (шапалақтау, айналу), Былай-былай би билеп (бас пен денені оңға-солға шайқау). Қимылдарды ырғақты, темпі орташа көңілді әуені жазбасына сай орындау. **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**		Мақсат-міндеттер. Балаларды ырғақты қимылдарды музыкамен бірге бастап, соңғы дыбыста бірге аяқтай білуге үйрету; аяқ қимылдарын жасауда аяқты өкшемен және ұшына қоюға үйрету.	Педагог балалардың назарын өзіне аударып: - Балалар, біз бүгін екі мереке туралы ақпарат білдік. Соған байланысты "Әскер киімін ажырат" деп аталатын дидактикалық ойын ойнаймыз. - Ойынның шартын айтайын. Екі топқа бөлініп, еденде жатқан суреттерден жауынгер киімдерін музыка аяқталғанша ажыратып, тауып үлгересіңдер. Осылайша педагог ойын барысында балалардың іс-әрекетін қадағалай отырып, жақсы ойнаған топтың балаларына бейбітшілік көгершіні бейнеленген таңбалауыштарды үлестіреді. **(қоршаған ортамен таныстыру)**
Серуенге дайындық 16.50-17.00	Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу.				
Серуен 17.00-18.00	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**				
	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес) 18.00-18.30	Балаға ертегінің маңыздылығы жайлы ата-анамен әңгімелесу.	"Баланың агрессивті мінез-құлқы" тақырыбында ата-аналармен әңгімелесу.		Ата-аналарға кеңес. "Өрт қауіпсіздігі".	Ата-аналарға кеңес. "Балалардағы озбыр мінез-құлықтың бастаулары".

Циклограмманы тексерген әдіскер: А.Абдиева

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	«Айару» бөбекжай- балабақшасы				
Топ/сынып	**Ортаңғы топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	Еркетай				
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	Мамаева Дурия				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**06.05-10.05.2024ж.**				
Тақырыбы	**Ынтымағымыз жарасқан**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	06.05.2024	07.05.2024	08.05.2024	09.05.2024	10.05.2024
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау 8.00-8.20	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу,	Ата-аналардың баласының балабақшадағы тәртібі, білімі, денсаулығы жайлы сұрақтарына жауап беру; ата-аналармен ақпарат алмасу.				

кеңес беру 8.00-8.20					
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер) 8.20-8.40	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Топ бөлмесінде және жатын бөлмеде терезенің ернек тақтайларын дымқыл шүберекпен сүрту.		**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Ойыншықтарды тәртіпте ұстау: жуу, кептіру, сүрту және орнына қою.		**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Табиғат бұрышындағы кезекшілікті ұйымдастыру: табиғат мүйісіндегі мекендеушілерді күте білу.
	Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығулар. "Үлкен-кіші" №9 . Мақсат-міндеттер. Балаларды заттардың мазмұнын сипаттаушы формасы, жұмбақтармен таныстыру, заттардың не құбылыстардың ерекшеліктері мен қасиеттері жөнінде білімдерінің аясын кеңейту.		**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** "Күміс жаңбыр". Мақсат-міндеттер. Балаларды М. Мұхановтың "Күміс жаңбыр төгілді" өлеңімен таныстыра отырып, көктем мезгіліне тән құбылыстарды сипаттайтын көркем сөздерді қайталап айтуға үйрету және жаттату; табиғаттың әсемдігін сезіне білу қабілетін қалыптастыру; көркем сөздерді мәнерлеп айтуға дағдыландыру.		**Қоршаған ортамен таныстырудан ойын-жаттығу** "Бақбақтың өсуін бақылау" №15 Мақсат-міндеттер. Балалардың көктемде өсетін гүл атаулары арқылы көзбен қабылдау мен фонематикалық есту қабілетін, есте сақтау қабілеті мен зейінін және ойлауын дамыту.
Таңертеңгі жаттығу 8.40-9.00	**Жалпы дамыту жаттығулары (орамалдармен)** 1. Бастапқы қалып - аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 1.1. Балалар орамалмен беттерін жауып, "тауып ал" деген сөзді айтады. 1.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып - аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 2.1. Оңға бұрылып, қолдарын созып, орамалды умаждап "жуамыз" деген сөзді айтады. 2.2. Бастапқы қалып. (дәл осы жаттығу сол жаққа қайталанады және 4 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып - жерде отырады, аяқ алшақ, орамалдар тізе үстінде. 3.1. Жерге шалқадан жатып, орамалмен беттерін жауып "ұйықтайық" деген сөзді айтады. 3.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 3 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып - аяқ бірге, дене бос, қол төменде.				

	4.1. Орамалдарды көкірек тұсында ұстап, бір орында тұрып секіру. 4.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 3 рет қайталанады). **(дене шынықтыру)**				
Таңғы ас 9.00-9.30	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. *Көркем сөз* "Дана ботқаны жемейді". Дана ботқаны жемейді, «Тауыса алмаймын», - дейді. Дана, басқалардан қалма, Анаңның мазасын алма. Қане, қасықты ұстайық, Дәмді асты тауысайық. Д. Ахметова **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық 9.30-9.55	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Армысың асыл күн, Армысың асыл жыр. Армысың көк аспан,		**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Күндей жадырап, Айдай арайлап, Жұлдыздай жадырап, Судай таза көңілмен, Бүгінгі күнімізді бастайық. **(сөйлеуді дамыту)**		**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Жарық болса күніміз. Жарқын шығар үніміз. Елін сүйіп ержетер Біз Айару гүліміз! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**

	Армысың достарым, Жылуыңа жылу қос, Міне менің қолым! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет 9.55-10.35	**Дене шынықтыру** "Допты тордан лақтыр" №9. Мақсат-міндеттер. Балаларды баяу (50-60сек.) қарқында жүгіруге үйрету; қимылды ойын арқылы гимнастикалық қабырға бойымен жоғары өрмелеу және одан төмен түсу дағдыларын дамтыу; оқу қызметін пысықтау.		**Музыка** "Табиғаттың сәні-гүл". Мақсат-міндеттер. Балаларды әнді тыңдау кезінде оның сипатын түсіне білу қабілеттеріне үйрету; жәй және қатты шығатын дыбыстарды педагогпен бірге айта білу дағдыларын қалыптастыру; көңілді сипаттағы әнді айту кезінде сөзінің мазмұнына сай қолдарымен қарапайым қимылдарды жасай білуге үйрету.		**Қазақ тілі** "Адамдардың көктемгі еңбегі" Мақсат-міндеттер. Балалардың қазақ тілінде сөйлеу қабілетін дамыту, сын есімдерді зат есіммен үйлестіруді үйрету; адамдардың көктемгі еңбегі, егістік алқабындағы жұмыстар жайында мәлімет беру, білімдерін бекіту. Жұмбақ шешу қабілеттерін, жаңылтпаштарды жаңылмай айта білу дағдыларын қалыптастыру. Суреттерге және жиі қайталанатын сөздерге сүйене отырып,тақырып бойынша қазақ тіліндегі ақпаратты қабылдай алу қабілеттерін дамыту; сөйлеу, ойлау, еске сақтау, жағымды көңіл күй таныта білу қабілеттерін дамыту. Ересек адамдардың еңбегін құрметтеу, өсімдіктерге және табиғатқа жанашырлық, қамқорлық сезімдеріне баулу.
Серуенге дайындық 10.35-10.55	Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуен 10.55-12.00	**Бақбақ гүлін бақылау. №15 (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер. Балаларды бақбақтың негізгі		**Бұталарды (ағаштарды) бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) №16** Мақсат-міндеттер. Балалардың гүлденген бұталар мен ағаштар туралы ұғымдарын қалыптастыру; көктем мезгілінде өсімдіктердің тек жапырақтары емес, гүлдері пайда болғанына көңіл аудару; зейінін, ақыл-ойын дамыту.		**Аққайыңның шырын бөлген уақытын бақылау.№12 (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Мақсат-міндеттер. Балаларға жерге түскен көлеңкелерін, олардың адамның қимылын қайталайтынын байқату, жағымды көңіл-күйге бөлену қабілетін дамыту.** **Педагог балаларға алдарындағы жерге, көлеңкеге қарауды ұсынады, қимылдарды қайталап, көлеңкенің қимылына көңіл аударады.**

	бөлшектерін атап, гүлдер топтамасына жатқызуға баулу; бақбақтың түсі сары, басы үлпілдек екендігін көзбен көріп, қолмен ұстап, сипап, өскен жерінен жұлмауға тәрбиелеу. Күннің шуағы шөпте, Сары нүктелер төкпе. Түп-түзу тіке сабақ, Сап-сары гүлдер бақбақ. Үп-ұзын көп жапырақ, Сап-сары гүлдер бақбақ, Д. Ахметова **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды учаскедегі орындықтарды қылшақтар арқылы құмнан тазалауға шақыру. Мақсат-міндеттер: балаларды ересектің үлгісіне еріп, қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; топтастырымен бірге әрекет етуге,		Көктемде гүлдейді бұталар, Көктемде гүлдейді ағаштар, Көзге тартымды бұл гүлдер, Қонады гүлге жәндіктер. Д. Ахметова **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды құмның бетін ағаштан түсіп қалған ұсақ қоқыстардан тазалауға шақыру. Мақсат-міндеттер: балаларды ересектің үлгісіне еріп, қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; топтастырымен бірге әрекет етуге баулу; тазалық әдетін дамыту. **"Өрмекші мен шыбын" қимылды ойыны. (дене шынықтыру) №21** Мақсат-міндеттер. Балаларды жан-жаққа еркін жүгіріп, педагог белгілеген орындарға сигнал бойынша тоқтап, шоқайып отыруға үйрету; балалардың зейінін, жылдамдығын, ойлау қабілеттерін дамыту. Педагог жерге "гүлдер" деп атап, әр жерге шеңберлерді сызып немесе қағаздан гүлдер киықтарын шашып, жайып қоюы мүмкін. - Көбелектер, қоңыздар, Тоқтамайсыңдар, ұшасыңдар! Қорек іздеп жатсаңдар, Гүлдерге қонасыңдар! Д. Ахметова **"Жаяу көкпар" ойын жаттығуы. (дене шынықтыру) №22** Мақсат-міндеттер: асфальт бетіне салынған (жерде жатқан арқан бойымен) ирелеңдеген сызықтардың бойымен жүруге жаттықтыру; арақашықты сақтауға баулу.		**- Балалар, қараңдаршы, бұл біздің көлеңкеміз.** **- Менің соңынман қайталап көріңдер.** **Тұрсақ - тұрады,** **Отырсақ - отырады,** **Қолмен бұлғасақ - бұлғайды,** **Соңымыздан қалмайды.** **Д. Ахметова.** **Еңбекке баулу тапсырмалары: балаларды сұхбатхананы тазалауға шақыру.** **Мақсат-міндеттер: балаларды қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; тазалыққа, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу.** **"Біз көңілді баламыз" қимылды жаттығуы. (дене шынықтыру)** **Мақсат-міндеттер. Балаларды белгілі жаттығуларға еліктей білуге машықтандыру, жаттығулардан жағымды әсер алуға ынталандыру.** **- Біз көңілді балалармыз,** **Қатар-қатармен тұрамыз,** **Көтереміз иықты,** **Бақылаймыз жан-жақты.** **Жүріп, жүріп асықпай,** **Тез өсеміз, алақай!** **"Допты қағып ал" қимылды жаттығуы. (дене шынықтыру) №9** **Мақсат-міндеттер: балаларды допты екі қолмен ұстауға жаттықтыру; тепе-теңдікті сақтауға, ептілікке баулу.**

	тазалыққа баулу; жағымды эмоцияларды дамыту. **"Күн мен түн" қимылды ойыны. (дене шынықтыру)№8** Мақсат-міндеттер. Балаларды сигнал бойынша жан-жаққа шашырап жүгіріп, қалаған орындарға шоқайып отыруға ынталандыру; зейінін, шапшаңдыққа, жылдамдыққа тәрбиелеу. - Балалар, біз шеңберге жиналып, бір үлкен күн болайық. Шеңберде жүріп, барлығымыз тақпаққа қосылайық. Күннің шуағы шөпте, Сары нүктелер төкпе. Түп-түзу тіке сабақ, Сап-сары гүлдер бақбақ. "Бақбақ" сөзі айтылған кезде жан-жаққа жүгіріп, жерге шоқайып отыра				

	қаласыңдар. Ойын екі рет өткізіледі. **"Аюдың орманында №2" қимылды жаттығу. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың бір-біріне қақтығысып қалмай, аяқтарды кең қалыпта ұстап, жүгіре білу қабілетін қалыптастыру.				
Серуеннен оралу 12.00-12.20	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Түскі ас 12.20-13.00	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. *Көркем сөз* "Дана ботқаны жемейді". Дана ботқаны жемейді, «Тауыса алмаймын», - дейді. Дана, басқалардан қалма, Анаңның мазасын алма. Қане, қасықты ұстайық, Дәмді асты тауысайық. Д. Ахметова **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Күндізгі ұйқы 13.00-15.10	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай туғызу.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	**"Қоян" тақпақ.** Қоян, қоян, тұршы, Беті-қолыңды жушы. Айнаға қарашы,				

15.10-15.30	Шашыңды тарашы. Әдемі көйлек киші, Бізге қонаққа келші. Балалар аяқ киімдерін киіп, жуынатын бөлмеге педагогпен бірге барады. Сылдыр, сылдыр, сылдыр су, Мөлдір суға бетің жу. Жуса таза болады, Беті-қолың, маңдайың. Педагог тақпақты мәнерлеп оқу керек. **Шынықтыру шаралары.** Дымқыл сүлгімен сүртіну. "Денсаулық жолдарымен" жалаңаяқ жүру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дене шынықтыру, сөйлеуді дамыту)**				
Бесін ас 15.30-16.00	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер) 16.00-16.30	**Мүсіндеуден ойын-жаттығу** "Аквариумдегі балық" №12. Мақсат-міндеттер. Балалардың көктем құбылыстары туралы түсініктерін тиянақтау, кемпірқосақ түстерімен қайта таныстыру, түстер гаммасы туралы білімдерді пысықтау.		**Математика негіздерінен ойын-жаттығу** "Гүлдер біздің досымыз" №13. Мақсат-міндеттер. Балаларды екі тең не тең емес заттар тобын саны бойынша салыстыруға және теңдестіруге жаттықтыру; заттар топтамасының біреуіне бір затты қосып немесе алып тастап, екі топтаманы өзара теңестіру, топтаманың бірін аз немесе көп ету тәсілдерін жетілдіру; салыстырудағы өзгерістерді атап айтуға үйрету; зейінді, ойлау қабілетін дамыту.		**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Дала гүлдері". Мақсат-міндеттер. Балаларды дымқыл құм бетіне, алақанды батырып, гүлге ұқсас іздер қалдыруға үйрету, саусақпен гүл бүршігіне сабағын, жапырақтарын тиістіріп салуда жаттықтыру.
Балалармен жеке жұмыс 16.30-16.50	**Бала тілін дамыту.** "Гүл" (Тілеуғазы Бейсембеков) Өзім еккен былтырғы Ауламызда гүл тұрды. Мен күн сайын		**Көктем мезгілінің мнемотехникасына қарап әңгімелесу.** **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**		**"Көбелек" тақпағын айтқызу.** Бала тілін дамыту. "Көбелек" (Әбен Дәуренбеков) Сен де қудың көбелек, Мен де қудым көбелек, Жүйрік екен керемет, Ұстатпады, не керек?! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**

	суардым, Ол күн сайын құлпырды. Қайтқанда да ойыннан, Гүл кетпеді ойымнан. Тез өсті де бойы оның, Асып кетті бойымнан. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуенге дайындық 16.50-17.00	Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу.				
Серуен 17.00-18.00	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес) 18.00-18.30	Ата-аналарға балалардың тазалықтарына назар аудару, ескерту.		"Бүгін біз не үйрендік?" ата-аналармен сұхбат жүргізу.		"Бала тәрбиесіндегі ата-әжелер рөлі" тақырыбында ата-аналармен әңгімелесу.

Циклограмманы тексерген әдіскер: А.Абдиева

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	«Айару» бөбекжай -балабақшасы				
Топ/сынып	**Ортаңғы топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	Еркетай				
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	Мамаева Дурия				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**13.05-17.05.2024ж.**				
Тақырыбы	**Біздің Отан қорғаушылар**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	13.05.2024	14.05.2024	15.05.2024.	16.05.2024.	17.05.2024
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау 8.00-8.20	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру 8.00-8.20	Ата-аналарға кеңес. "Үйдегі жағдайда балабақшаның күн режимімен бірдей етіп ұйымдастыру".				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер) 8.20-8.40	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Жабық өсімдіктерді бүріккіш пистолетпен су бүрку.	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Жабық өсімдіктерді бүріккіш пистолетпен сумен бүрку.	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Ойыншықтарды тәртіпте ұстау: жуу, кептіру, сүрту және орнына қою.	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Топ бөлмесінде және жатын бөлмеде терезенің ернек тақтайын дымқыл шүберекпен сүрту.	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Күтушіге төсектерді салуға көмектесу.
	Саусақ жаттығуы. "Жаңбыр жауса - тұрмайық". Мақсат-міндеттері. Балаларға педагогке	**Саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттері. Көркем сөзді мәнерлеп айтуға дағдыландыру; қолдың ұсақ	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығулар.** "Сиқырлы қапшық" №6 ертегісін әңгімелеу. Мақсат-міндеттер:	**Түрлі түсті моншақтарды тізу №11 дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларға жыл	**"Қай жануар артық?" дидактикалық ойыны. №20** Мақсат-міндеттер: балаларды табиғатта болып жатқан құбылыстарды түсінуге үйрету; жер бетіндегі барлық тіршілік

	еліктеп қимылдарды саусақтарымен жасауға, жаңбырдың сипатын қабылдауға ынталандыру. Жаңбыр жауса – тұрмайық, (саусақтармен үстелге соққылау, сұқ саусақпен бұлғау) Қолға шатыр алайық (шапалақтау) Там-там – соқса тамшылар, (саусақтармен үстелге соққылау) Жамылып, отырайық (алақандармен бас төбесін жабу). Д. Ахметова **(сөйлеуді дамыту)**	моторикасын дамыту. Мұзафар Әлімбаев "Он саусақ". Жалғыз саусақ тіпті де, (сұқ саусақты ашамыз, қайта жұмамыз) Ұстай алмас жіпті де. Екі саусақ бірікті, (бас бармақ пен сұқ саусақты қосамыз) Ине қолға ілікті. Үш саусағым орамды, (бас бармақ пен сұқ саусақты және ортаңғыны қосып қимыл жасаймыз) Жүгіртеді қаламды. Өнерлі екен он саусақ! (он саусақты көрсетеміз) Қала салсақ, жол салсақ. (қолымызды алға қарай созамыз) **(сөйлеуді дамыту)**	Балаларды "Бір бидай - бес қап" атты ертегі мазмұнымен таныстыру, адамның жақсы қасиеттері жөнінде мағлұматтар беру, адам еңбегінің маңызы туралы ұғымдар негіздерін қалыптастыру.	мезгілдерін белгілеріне қарай атауды үйрету; ойлауды, есте сақтауды, зейінді дамыту. Барысы: педагог балаларға жыл мезгілдері туралы жұмбақтар айтады, балалар жұмбақтың шешімін тауып, суреттерден сәйкес мезгілдерді тауып тақтаға іледі. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)**	иелерінің өсімдік жамылғысының күйіне тәуелділігін көрсету. Барысы: педагог әртүрлі өсімдіктер мен бұталардың аттарын атайды, ал балалар сол жерде өсетіндерді ғана таңдайды. Егер олар өссе, балалар қолдарын шапалақтайды немесе бір жерге секіреді (кез-келген қимылды таңдауға болады), ол жерде өспесе, балалар үндемейді. Өсімдіктер: шие, алма, пальма, итмұрын, қарақат, өрік, таңқурай, апельсин, лимон, алмұрт, ананас және т.б..
Таңертеңгі жаттығу **8.40-9.00**	**Жалпы дамыту жаттығулары (кішкентай темір шарлармен).** 1. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 1.1. Балалар кішкентай темір шарларын жоғары көтеріп, екі қолмен сылдырлатады. 1.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 2.1. Қолды оң жаққа жіберіп, кішкентай темір шарларды сылдырлатады. 2.2. Бастапқы қалып. 2.3. Қолдарын сол жаққа жіберіп, кішкентай темір шарларды сылдырлатады. 2.4. Бастапқы қалып. (жаттығу 4 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып: жерде отырады, аяқ алшақ, кішкентай темір шар ұстаған қолдар екі жақта. 3.1. Аяқтарын жинап, кішкентай темір шар ұстаған қолдарын жоғары көтеріп, сылдырлатады. 3.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 3 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып: аяқ бірге, дене бос, қол төменде. 4.1. Кішкентай темір шарларды артқа ұстап, бір орында тұрып секіру. 4.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 3 рет қайталанады). **(дене шынықтыру)**				
Таңғы ас **9.00-9.30**	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Баланың тамақтануы кезінде баланы қолдайтын жағымды көңіл-күй тудыру. Балалардың беті - қолдарын жуғызу, таңғы асқа отырғызу. Ас ішу мәдениетімен таныстыру. Қасық, шанышқыны дұрыс қолдануға үйрету. Ас-су ішкенде сөйлемеу. Тамақтанып болған соң "рақмет" айту. Жуыну кезінде қолдарын (алақандарын бір-біріне үйкелеу) және бетін алақандарымен жуу, ересектердің көмегімен беті-қолдарын				

	сүрту. *Көркем сөз* Асты-шашпай төкпей іш, Сораптамай аппен іш. Келген асты алдына Тауысып іш қалдырма. Тәрбиеші балалардың үстел үстінде дұрыс отыруларын қадағалайды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз, сөйлеуді дамыту)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық **9.30-9.55**	Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекеттің мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Біз балдырған баламыз, Дос құшағын кең ашқан. Тілегіміз бейбіт күн. Ашық болсын кең аспан. Орнымыздан тұрамыз Күнге шаттана қараймыз. Қуана қолымызды соғамыз, Осылай күнге жылу шашамыз. **(сөйлеуді дамыту және әлеуметтік-эмоционалды дағдылар)**	Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Біз балдырған баламыз, Дос құшағын кең ашқан. Тілегіміз бейбіт күн. Ашық болсын кең аспан. Орнымыздан тұрамыз Күнге шаттана қараймыз. Қуана қолымызды соғамыз, Осылай күнге жылу шашамыз. **(сөйлеуді дамыту және әлеуметтік-эмоционалды дағдылар)**	Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекеттің мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Көңілде көп қуаныш, Әр көңілде жақсы үміт. Келетін жылға мың алғыс, Әкелген көп жақсылақ. **(сөйлеуді дамыту, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар)**	Балалардың жағымды көңіл-күйлерін қамтамасыз ету үшін бәсеңдеу дыбыста салмақты әуенжазбасын қосу. - Біз құлпырамыз жаздың гүліндей, Күлімдейміз жарық күніндей. **(сөйлеуді дамыту, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар)**	Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекеттің мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Күндей жадырап, Айдай арайлап, Жұлдыздай жадырап, Судай таза көңілмен, Бүгінгі күнімізді бастайық. **(сөйлеуді дамыту, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар)**
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** "Балапандар мен мысық"№6. Мақсат-міндеттер.	**Дене шынықтыру** "Күн мен түн" №8. Мақсат-міндеттер.	**Музыка** "Дән терейік". Мақсат-міндеттер.	**Дене шынықтыру** "Көлеңке"№3. Мақсат-міндеттер.	**Қазақ тілі** Жайдары жаз келді! Мақсат-міндеттер. Қазақ тілінде жаз

9.55-10.35	Мақсат-міндеттер. Балалардың сап түзеп бірінің артынан бірі шеңбер бойымен арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру қабілетін қалыптастыру; топ бойынша берілген бағытқа бірінің артынан бірі жүгіру және шашырап жүгіруге үйрету.	Балаларда нық қадаммен алға, нық қадаммен артқа жүру, тізені биікке көтере отырып жүру; баяу (50-60сек.) қарқында жүгіру дағдыларын дамыту; доғаның астымен өрмелеу(еңбектеу) іскерліктерін жетілдіру.	Балаларды көңілді сипаттағы әнді айту кезінде сөзінің мазмұнына сай қолдарымен қарапайым қимылдарды жасай білу қабілетін дамыту; ырғақты қимылдарды музыкамен бірге бастап, соңғы дыбыста бірге аяқтай білуге дағдыландыру.	Балаларда әртүрлі бағыттарда жүгіру; тереңдікке (15–20 см биіктіктен) секіру; допты тәрбиешіден 1-1,5 метр арақашықтықта лақтыру дағдыларын дамыту; оқу қызметін пысықтау.	мезгілі туралы айтылған сөздерді тыңдауды және түсінуді, табиғат сұлулығы туралы ұғымды білдіретін сөздерді жаттауды, жаңа сөздерді жауаптарында қолдануды үйрету. Сын есім, салыстыру сөздерін қолдануға дағдыландыру. Суреттерге және жиі қайталанатын сөздерге сүйене отырып, тақырып бойынша қазақ тіліндегі ақпаратты қабылдай алу қабілеттерін дамыту; сөйлеуді, ойлауды, еске сақтауды, жағымды көңіл күй таныта білу қабілеттерін дамыту. Халық ауыз әдебиетіне қызығушылықтарын арттыру, тапқырлыққа, шапшаңдыққа табиғатқа қамқорлық таныту сезімдерін тәрбиелеу.
Серуенге дайындық 10.35-10.55	Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуен 10.55-12.00	**Шоқыларды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) №24** Мақсат-міндеттер. Балаларға бұлтты күн райы туралы ұғымдар беру, аспанның түсі көгілдір емес, сұр екенін байқату, бұлттардың сұр болса, жаңбыр жауыны болуы мүмкіндігі туралы байқату. *"Туған елдің көктемі".* Маржан жаңбыр Жауды да бір Кемпірқосақ керілді. Жарқ етті де, аунады қыр, Ырзық дәні себілді. Ш. Мәмбетов Еңбекке баулу тапсырмалары:	**Наурыз шешектерін бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) №25** Мақсат-міндеттер. Асфальт бетіне түрлі-түсті бормен салынған дөңгелектерді бақылауға ынталандыру; түйсігін, ой-қиялын дамыту. - Балалар, асфальт бетінде нені көріп тұрсыңдар? *"Күлімдеген дөңгелектер".* - Дөңгелектер, дөңгелектер, Түрлі күлімдеген беттер. Міне, Дананың беті, Міне, Аланның беті, Міне – күлімдеген мен, Міне, күлімдеген сен.	**Топырақты бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)26** Мақсат-міндеттер. Балаларға құрғақ құмның себіліп қолдың арасынан түскенін, дымқыл құмның белгілі денеге айланатынын көрсету; құмды "құрғақ" немесе "дымқыл" деуге ынталандыру, тәжірибе жасату. - Дымқыл құм сазбалшықтай. Қолға алмайсың қалай? Қолға алса, домалатса Болады құм бауырсақтай. Еңбекке баулу тапсырмалары: балаларды құмның бетін	**Балықтарға бақылау жасау . (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) №27** Мақсат-міндеттер. Балаларды жаңбырлы күн райын бақылауға машықтандыру, жаңбыр, кемпірқосақ құбылыстарын ажыратуға үйрету. - Балалар, қазір күн шығып тұр ма? Неге? Иә, бұл жаңбырлы күн. "Түн қалдырмай қуып өтті". Түн қалдырмай қуып өтті, Нөсер көкті жуып өтті. Жалғыз ғана көгенге ұқсап Қала берді кемпірқосақ. Қ. Мырзалиев.	**Шырша және қарағайды салыстыра бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) №17** Мақсат-міндеттер. Балалардың назарын жәндіктердің, құмырсқалардың қимылдарына аудару; ойлау, зейін қабілеттерін дамыту. - Балалар, мынау құмырсқалар. Қайталайықшы. Тамаша. Құмырсқалар тынымсыз жәндіктер, жанталасып жүгіріп жүреді. "Құмырсқалар". Құмырсқалар, Құмырсқалар, Жұмыспенен күн қысқарар. Тыным жоқ-ау Өздеріңде, Қызып алған Кездеріңде Тасисыңдар көрінгенді, Білмейсіңдер Ерінгенді.

	балаларды учаскедегі орындықтарды қылшақтар арқылы құмнан тазалауға шақыру. Мақсат-міндеттер: балаларды ересектің үлгісіне еріп, қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; топтастырымен бірге әрекет етуге, тазалыққа баулу; жағымды эмоцияларды дамыту. "Күн мен жаңбыр" қимылды ойыны. (дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер. Балалардың "күн" және "жаңбыр" сигналды сөздер арқылы қимылдай білу қабілеттерін дамыту; жаңбыр құбылысы туралы білімдерін қалыптастыру. - Күн шықты – балалар ойнады. - Күн тығылды – жаңбыр жауды. "Тегіс жолмен жүреміз" ойын жаттығуы. (дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: алға қарай жылжи отырып, қос аяқпен секіруге жаттықтыру.	Д. Ахметова Еңбекке баулу тапсырмалары: балаларды сұхбатхананы тазалауға шақыру. Мақсат-міндеттер: балаларды ересектің үлгісіне еріп, қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; топтастырымен бірге әрекет етуге, тазалыққа баулу; жағымды эмоцияларды дамыту. "Машиналар жүреді" қимылды ойыны. (дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер. Балаларды қызыл, жасыл не сары түсті таңбалауыштардың біріне сәйкес қимылдарды жасауға үйрету; топтасып, бір-біріне соғылмай жүре білу дағдыларын қалыптастыру; жағымды әсерлерге бөленуге тәрбиелеу. Педагог балаларға кезегімен қызыл, сары және жасыл таңбалауыштарды көрсетіп жатып, белгілі таңбалауышқа сай қимылдарды жасауды ұсынады: - жасыл таңбалауыш - қолға рульді ұстаған ұқсап, ары-бері, жан-жаққа бағыттап жүгіру; - сары таңбалауыш - орнында тоқтап,	ағаштан түсіп қалған ұсақ қоқыстардан тазалауға шақыру. Мақсат-міндеттер: балаларды ересектің үлгісіне еріп, қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; топтастырымен бірге әрекет етуге баулу; тазалық әдетін дамыту. "Босқа біз тұрмайық" қимылды жаттығуы. (дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер. Балалардың бір сапқа тізіліп, бірінің соңынан бірі (бір-біріне соғылмай) жүру дағдыларын жетілдіру. - Босқа біз тұрмайық, Құлыншақ болайық, Аяқтармен соқ-соқ. Секіреміз тоқ-тоқ. Оң жаққа қолды сермеп, Сол жаққа қолды сермеп. Аяқты көтереміз, Сап түзеп жүреміз. Д. Ахметова "Шеңберге дәлде" ойын жаттығуы. (дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: балаларда нысанаға (допты) дәлдеп ата білу, ептілік, мергенділік қабілеттерін дамыту.	Еңбекке баулу тапсырмалары: балаларды ағаштан түсіп қалған ұсақ, құрғақ бұтақтарды жинауға шақыру. Мақсат-міндеттер: балаларды қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; тазалықты сақтауға деген қызығушылықты арттыру; еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. "Күн мен жаңбыр" қимылды ойыны. (дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер. Балалардың "күн" және "жаңбыр" сигналды сөздері арқылы қимылдай білу қабілеттерін дамыту. - Күн шықты – балалар ойнады. - Күн тығылды – жаңбыр жауды. "Тегіс жолмен жүреміз" ойын жаттығуы. (дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: алға қарай жылжи отырып, қос аяқпен секіруге жаттықтыру.	Қ. Мырзалиев Еңбекке баулу тапсырмалары: балаларды учаскедегі орындықтарды қылшақтар арқылы құмнан тазалауға шақыру. Мақсат-міндеттер: балаларды ересектің үлгісіне еріп, қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; топтастырымен бірге әрекет етуге, тазалыққа баулу; жағымды эмоцияларды дамыту. "Құмырсқалар" қимылды жаттығуы. (дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер. Балалардың бір сапқа тұрып, бір-бірінен соң жүгіре білу дағдыларын жетілдіру. Педагог балаларды өзінің соңынан сапқа тұрғызып, балаларға өзі көрсеткен бағыттарға жүгіруді көрсетіп қадағалайды. "Көлшіктен өт" қимылды жаттығуы. (дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: балаларды бір орнынан ұзындыққа екі аяқпен алға секіре білу қабілетін қалыптастыру; тепе-теңдік, ептілік, көзбен мөлшерлеу сезімдерін дамыту.

		шапалақтау, - жасыл таңбалауыш - жерге шоқайып отыру. - Бағдаршамда жасыл шам - Жол ашық, машиналар. Бағдаршамда сары шам - Шапалақта, балалар. Бағдаршамда қызыл шам - Тоқтасын машиналар. Ойын екі рет өткізіледі. "Допты қағып ал" қимылды жаттығуы. (дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: балаларды допты екі қолмен ұстауға жаттықтыру; тепе-теңдікті сақтауға, ептілікке баулу.			
Серуеннен оралу **12.00-12.20**	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Түскі ас **12.20-13.00**	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Баланың тамақтануы кезінде баланы қолдайтын жағымды көңіл-күй тудыру. Балалардың беті - қолдарын жуғызу, таңғы асқа отырғызу. Ас ішу мәдениетімен таныстыру. Қасық, шанышқыны дұрыс қолдануға үйрету. Ас-су ішкенде сөйлемеу. Тамақтанып болған соң "рақмет" айту. Жуыну кезінде қолдарын (алақандарын бір-біріне үйкелеу) және бетін алақандарымен жуу, ересектердің көмегімен беті-қолдарын сүрту. *Көркем сөз* Асты-шашпай төкпей іш, Сораптамай аппен іш. Келген асты алдына Тауысып іш қалдырма. Тәрбиеші балалардың үстел үстінде дұрыс отыруларын қадағалайды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз, сөйлеуді дамыту)**				
Күндізгі ұйқы **13.00-15.10**	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай туғызу.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары **15.10-15.30**	**Төсекте жатып керіліп-созылу, жаттығу жасау, өзін-өзі уқалау.** Балалар әуезді музыка әуенімен оянады, содан кейін кереуеттің үстінде жатып, 5-6 жалпы даму жаттығуын орындайды. Басты оңға, солға бұру. Қолды, ішті, аяқты, өкшені жеңіл сипау. Екі аяқтың тізесін бүгіп, екі қолмен құшақтау және біртіндеп түзету.				

	"Көңілді аяқтар" жаттығуы. Аяқтарды биік көтер, міне, былай, Топ, топ, топ! Көңілдірек! Биігірек! Міне былай: Хоп, хоп, хоп! Қоңыраулар сыңғыр-сыңғыр, Қатты-қатты, сылдыр-сыңғыр! Шап жүйрігім, шап-шап, Тпру - ру -у, тұлпарым: Тоқтат! Тоқтат! Шынықтыру шаралары. Дымқыл сүлгімен сүртіну. Жалпақтабандылықтың алдын алу мақсатында денсаулық кілемшелерімен жүру. **Мәдени-гигиеналық дағдыларды жүзеге асыру жайындағы білімдерін бекіту.** **"Сылдыр, сылдыр, сылдыр су" ойын жаттығуы.** **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, дене шынықтыру)**				
Бесін ас **15.30-16.00**	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер) 16.00-16.30	**Қоршаған ортамен таныстырудан ойын-жаттығу «Не ұшпайды».**№13 Мақсат-міндеттер. Балалардың жансыз табиғат құбылыстары арқылы көзбен қабылдау мен фонематикалық есту қабілетін, есте сақтау қабілеті мен логикалық пайымдауын және шығармашылығын дамыту.	**Ойын-имитация.** **"Жылы сурет сал"№5.** Мақсат-міндеттер. Балаларды ойын алаңында немесе аулада жүріп, педагогтің қимылына еліктеуге ынталандыру; ой-қиялын, түйсігін, елестету қабілеттерін дамыту. Құралдар: қатпа қағаздарда қиылған гүлдердің бастары (педагог оларды алаңға жайып салады). ***"Көктемгі бау-бақша"***. Жауындарды шақырып, Күнде күтіп жүреміз. Бау-бақшаның гүлдерін, Тамашалап көреміз. Көбелектер, жәндіктер Ұшып қонды гүлдерге, Нәрін татып, нәзіктер Бау-бақшаға келуде. Д. Ахметова	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Менің сүйікті ертегім"№19. Мақсат-міндеттер. Балалардың балабақша ауласындағы ағаштар туралы білімдерін қалыптастыру; олардың пайдасы туралы түсінік беру; ағаштарды қорғап, қамқорлық жасай білуге үйрету; көктемде ағашты бақылау дағдыларын жетілдіру.	**Математика негіздерінен ойын-жаттығулар.** "Не қайда өседі" №4. Мақсат-міндеттер. Балалардың заттардың пішіндері мен түстеріне қарап, бастапқы санға сай, саны сонша затты тұстастырып, салыстыру тәсілдерін жетілдіру; заттарды тең екі топқа бөлу үшін, әрқайсысын бір-біреуден екі жаққа, екі бөлек қатарға жинау дағдыларын жетілдіру; сәйкестендіру нәтижесін атап айту амалдарын игерту; қағаз бетін бағдарлау, көзбен мөлшерлеу, ойлау қабілеттерін дамыту.	**"Мамандықтық бәрі жақсы"№11 дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: жемістерді ажырату және атау қабілетін жетілдіру, сын есімдерді құруға үйрету, ауызша сөйлеуді, зейінді, есте сақтауды дамыту. Барысы: балалар кезекпен себеттен суреттерді алады, суреттегі жемістерді атайды және осы жемістен алынған шырын қалай аталатынын айтады. Мысалы: "Бұл алма - алма шырыны".

		(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен танысу)			
Балалармен жеке жұмыс 16.30-16.50	**Артикуляциялық жаттығу.** Ін-ін-ін-ін, Егілді егін. Ай-ай-ай-ай, Жайқалды бидай. Ек-ек-ек-ек, Сіңірдік көп еңбек Қазақ тілінің төл дыбыстарының дұрыс дыбысталуын қадағалап, балаларға бірнеше рет айтқызу. **(сөйлеуді дамыту)**	**"Көбелек" тақпағын айтқызу.** Бала тілін дамыту. "Көбелек" (Әбен Дәуренбеков) Сен де қудың көбелек, Мен де қудым көбелек, Жүйрік екен керемет, Ұстатпады, не керек?! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**"Ағаш, бұта, гүл" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: өсімдіктер туралы білімдерін бекіту, балалардың ой-өрісін кеңейту, сөйлеу, есте сақтау қабілеттерін дамыту. Барысы: жүргізуші "Ағаш, бұта, гүл ..." деген сөздерді айтады және балаларды айналып өтеді. Тоқтатып, бір баланы көрсетіп, үшке дейін санайды, бала жүргізушінің тоқтаған жерін тез атауы керек. Бала айтып үлгермесе немесе қате жауап айтса ойыннан шығады. Барлық ойыншылар ойыннан шыққанша дейін ойнатылады. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)**	**Еңбек туралы мақал-мәтелдер жаттату.** 1. Еңбек - ата, жер- ана. 2. Жалқаудың жаны тәтті, Еңбектің дәмі тәтті. 3. Бейнетің қатты болса, Татқаның тәтті болар. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**"Қызғалдақ" өлеңін жаттау.** Жомарт мынау табиғат Өсіргендей бізге арнап. Қып-қызыл боп жалындап, Қырға өседі қызғалдақ. Р.Тышқанбаев **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Серуенге дайындық 16.50-17.00	Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу.				
Серуен 17.00-18.00	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**				

Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес) 18.00-18.30	Баланың эмоциялық жағдайы.	Ата-аналарға кеңес. "Үйдегі жағдайда балабақшаның күн режимімен бірдей етіп ұйымдастыру".	"Баланың сұрағына шыдамдылықпен жауап бересіз бе?" тақырыбында әңгімелесу, сауалнама жүргізу, кеңес беру.	"Балабақшадағы біздің жетістіктеріміз" тақырыбындағы көрме.	Баланың бос уақытын дұрыс ұйымдастыруда ата-аналарға кеңес беру.

Циклограмманы тексерген әдіскер: А.Абдиева

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	«Айару» бөбекжай -балабақшасы				
Топ/сынып	**Ортаңғы топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	Еркетай				
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	Мамаева Дурия				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**20.05-24.05.2024ж.**				
Тақырыбы	**Жас сарбаз**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	20.05.2024	21.05.2024	22.05.2024	23.05.2024	24.05.2024
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау 8.00-8.20	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру 8.00-8.20	Ата-аналарға "Балалардың жануарлар мен құстарға деген қызығушылығын дамытамыз" тақырыбында кеңестер беру; әңгімелесу; ата-аналардың мазалап жүрген сұрақтарына жауап беру.				
Балалардың дербес әрекеті	**Аңшы №20** Мақсат-міндеттері.	**"Киіз үй"№19.** Мақсат-міндеттері.	**Жаяу көкпар №22** Мақсат-міндеттері.	**"Толқиды теңіз №11 (тәрбиешінің көмекшісімен**	**"Аралар"№10.** Мақсат-міндеттері. Еңбекке

(баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер) 8.20-8.40	Балалардың кітаптарға ұқыпты қарау дағдыларын қалыптастыру, кітаптарды сөрелерге тәртіппен қою мүмкіндігін іс-тәжірибеде орындауға дағдыландыру.	Балаларды ересектерге көмектесуге дағдыландыру; шкафта тұрған ойыншықтар мен құралдарды реттеп, тазалық орнатуға тарту; еңбек дағдыларын, ұқыптылықты қалыптастыру.	Балаларды өсімдіктерге ұқыптылықпен қарауға бейімдеу (құрап қалған жапырақтарды алып тастау), оларды күтіп-баптауға қызығушылықтарын ояту, ересектерге қолғабыс етуге тәрбиелеу.	**бірігіп).** Мақсат-міндеттері. Балаларды киім-кешекке арналған жеке шкафты таза ұстауды үйрету: шкафты киімдер мен аяқ киімнен босату, дымқыл шүберекпен сөрелерді сүртіп, киімдерді қайта орнына тиянақты түрде жинау. Тәртіпке бағынуға, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. Ұжымдағы ұйымшыл еңбекке үйрету.	тұрақты қызығушылықтарын, тапсырманы тиянақты орындау ұмтылыстарын қолдау. Орамалдарды бөлек ұяшыққа ілудіүйрету. Еңбектенуге, ересектерге көмектесу ниеттерін тәрбиелеу.
	«Тақия тастамақ»№1 Ойынның мақсат-міндеттер: мейрімділікке, жақын адамның көңіл-күйін көре білуге тәрбиелеу . Педагог балаларға айналасындағы адамдарға көңіл бөлу керектігін түсіндіреді. Бір бірінің көзіне, бет-әлпетіне қарап, көңіл-күйді анықтауды ұсынады. Балалар жұптасып, қолдарынан ұстайды. Тәрбиеші оларға: «Тек көздеріңе қарап, бір-біріңнің қолдарыңнан ұстап, әр түрлі эмоцияларды үнсіз жеткізуге тырысыңдар: «Мен көңілсізбін, маған көмектес! Мен көңілдімін, кел ойнайық! Мен сенімен дос болғым келеді!» және т.б. деп айтады. Балалар тапсырманы	**"Ұшты-ұшты" үстел үсті ойыны.№4** Мақсат-міндеттері. Балаларға сөйлемдерді, мәтіндерді дұрыс құруға, таныс мәтінді қайталауды үйрету, зейінді, есте сақтауды жаттықтыру. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)**	**Айна №16 ойыны (ауа райы).** Мақсат-міндеттері. Балалардың зейіндерін тұрақтандыру, логикалық ойлау қабілетін дамыту; заттарды топтастыруға дағдыландыру; байқампаздыққа тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту)**	**"Айдаһардың құйрығы" №12.** Мақсат-міндеттер: геометриялық пішіндер жайлы білімдерін бекіту; көп заттың ішінен біреуін таңдауға жаттықтыру. Құрал-жабдықтары: пішіндер бейнеленген суреттер. Барысы: балаларға суреттерді таратып беру. Жүргізуші бірінші суретті үстелдің ортасына қояды, қалған балалар суретке сәйкес өзінің суретін қояды, суретте бейнеленген пішінді атайды. Ойын осылай жалғаса береді. **(математика негіздері)**	**"Көлеңке" дидактикалық ойыны.№3** Мақсат-міндеттері. Балалардың пішіндер туралы түсініктерін кеңейту. Байқампаздыққа және шапшаңдыққа үйрету. Ойынға қызығушылықтарын арттыру. Тазалыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу. **(математика негіздері, сөйлеуді дамыту)**

	жұппен орындайды. Содан кейін балалар қандай эмоцияның берілгенін және қабылдағанын талқылайды. **(сөйлеуді дамыту)**				
Таңертеңгі жаттығу 8.40-9.00	**Жалпы дамыту жаттығулары (кішкентай темір шарлармен).** 1. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 1.1. Балалар кішкентай темір шарларын жоғары көтеріп, екі қолмен сылдырлатады. 1.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 2.1. Қолды оң жаққа жіберіп, кішкентай темір шарларды сылдырлатады. 2.2. Бастапқы қалып. 2.3. Қолдарын сол жаққа жіберіп, кішкентай темір шарларды сылдырлатады. 2.4. Бастапқы қалып. (жаттығу 4 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып: жерде отырады, аяқ алшақ, кішкентай темір шар ұстаған қолдар екі жақта. 3.1. Аяқтарын жинап, кішкентай темір шар ұстаған қолдарын жоғары көтеріп, сылдырлатады. 3.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 3 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып: аяқ бірге, дене бос, қол төменде. 4.1. Кішкентай темір шарларды артқа ұстап, бір орында тұрып секіру. 4.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 3 рет қайталанады). **(дене шынықтыру)**				
Таңғы ас 9.00-9.30	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Баланың тамақтануы кезінде баланы қолдайтын жағымды көңіл-күй тудыру. Балалардың беті - қолдарын жуғызу, таңғы асқа отырғызу. Ас ішу мәдениетімен таныстыру. Қасық, шанышқыны дұрыс қолдануға үйрету. Ас-су ішкенде сөйлемеу. Тамақтанып болған соң "рақмет" айту. Жуыну кезінде қолдарын (алақандарын бір-біріне үйкелеу) және бетін алақандарымен жуу, ересектердің көмегімен беті-қолдарын сүрту. *Көркем сөз* Қасықтарымыз біздің, Таңқалдырар барлығын! Қасықтарым сиқырлы, Тауысады тағамды. Міне, дәмді тағам! Міне, пайдалы ас! Қасық түк те қалдырмас! Балалардың беті-қолдарын жуғызу, таңғы асқа отырғызу. Мақсат-міндеттері: ас ішу мәдениетімен таныстыру; қасық, шанышқыны дұрыс қолдануды үйрету; тамақтанғанда сөйлемеуді әдетке айналдыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар,** көркемсөз)				
Ұйымдастырылғ	Балаларға эмоционалды	Балаларға	Балаларға	Балалардың жағымды көңіл-	Балаларға эмоционалды жағымды

ан іс-әрекетке дайындық 9.30-9.55	жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекеттің мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Біз балдырған баламыз, Дос құшағын кең ашқан. Тілегіміз бейбіт күн. Ашық болсын кең аспан. Орнымыздан тұрамыз Күнге шаттана қараймыз. Қуана қолымызды соғамыз, Осылай күнге жылу шашамыз. **(сөйлеуді дамыту және әлеуметтік-эмоционалды дағдылар)**	эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Біз балдырған баламыз, Дос құшағын кең ашқан. Тілегіміз бейбіт күн. Ашық болсын кең аспан. Орнымыздан тұрамыз Күнге шаттана қараймыз. Қуана қолымызды соғамыз, Осылай күнге жылу шашамыз. **(сөйлеуді дамыту және әлеуметтік-эмоционалды дағдылар)**	эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекеттің мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Көңілде көп қуаныш, Әр көңілде жақсы үміт. Келетін жылға мың алғыс, Әкелген көп жақсылақ. **(сөйлеуді дамыту, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар)**	күйлерін қамтамасыз ету үшін бәсеңдеу дыбыста салмақты әуенжазбасын қосу. - Біз құлпырамыз жаздың гүліндей, Күлімдейміз жарық күніндей. **(сөйлеуді дамыту, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар)**	көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекеттің мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Күндей жадырап, Айдай арайлап, Жұлдыздай жадырап, Судай таза көңілмен, Бүгінгі күнімізді бастайық. **(сөйлеуді дамыту, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар)**
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет 9.55-10.35	**Дене шынықтыру** "Автомобильдер" №13. Мақсат-міндеттер. Балалардың сап түзеп бірінің артынан бірі шеңбер бойымен арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру қабілетін қалыптастыру; гимнастикалық доғаға кезек	**Дене шынықтыру** "Қарлығаш" №17. Мақсат-міндеттер. Балаларда баяу (50-60сек.) қарқында жүгіру; қимылды ойындар арқылы допты тура нысанға оң және сол қолмен тік нысанаға көздеп	**Музыка** "Алақай, жаз келді!" Мақсат-міндеттер. Балаларды жаз туралы әуенді тыңдау және айту кезінде әннің сипатына сай денесімен ырғақты қозғала білу қабілеттеріне үйрету;	**Дене шынықтыру** "Аюдың апанында" №2. Мақсат-міндеттер. Балаларда нық қадаммен алға, нық қадаммен артқа жүру, тізені биікке көтере отырып жүру; қимылды ойындар арқылы әртүрлі бағыттарда жүгіру; гимнастикалық қабырға бойымен жоғары өрмелеу және	**Қазақ тілі** "Адамдар. Адам бетінің бөліктері. Тазалық - денсаулық кепілі." Адам, оның дене мүшелері, адам бетінің бөліктері туралы, адамның жердің барлық бөлігінде өмір сүретіндігі туралы балалардың білімдерін қалыптастыру; пантомимикаға үйрету. Артикуляциялық аппаратын,

	адыммен өрмелеп шығуға үйрету; шеңбердің ішіне және сыртына секіруге жаттықтыру.	лақтыру; еденге тігінен тұрған құрсаудан еңбектеу дағдыларын дамыту.	жәй және қатты шығатын дыбыстарды педагогпен бірге айта білу дағдыларын қалыптастыру; көңілді сипаттағы әнді айту кезінде сөзінің мазмұнына сай қолдарымен қарапайым қимылдарды жасай білуге үйрету.	одан төмен түсу дағдыларын дамыту.	сөйлеуін, қазақ тіліндегі сөздерді есту арқылы қабылдау қабілетін және есту зейінін дамыту, монологтық сөйлеу негіздерін, ойлау қабілетін дамыту; жағымды көңіл күйін білдіре алуы. Қуыршаққа деген жақсы көзқарасқа, мәдени-гигиеналық дағдыларын сақтауға баулу.
Серуенге дайындық 10.35-10.55	Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуен 10.55-12.00	**Жәндіктерді , Көбелекті (қоңызды) бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту) №22** Мақсат-міндеттер. Балаларды жәндіктердің (көбелектің, қоңыздың) қимылдарын бақылауға үйрету, олардың ұшып-қонып, гүлдердің нәрімен қоректенулерін байқауға машықтандыру; жәндіктердің қимылдарына еліктеуге ынталандыру. Көбелектер, жәндіктер Ұшып қонды гүлдерге, Нәрін татып, нәзіктер Бау-бақшаға келуде. Д. Ахметова **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды сұхбатхананы тазалауға шақыру.	**Күнді бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту) №3** Мақсат-міндеттер. Балаларды жаңбырлы күн райын бақылауға машықтандыру, жаңбыр, кемпірқосақ құбылыстарын ажыратуға үйрету. *"Жауын"* - Жауын, жауын! Жаума! Тын! Жас балаларды Жаураттың. Х. Ерғалиев, М. Әлімбаев **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды ағаштан түсіп қалған ұсақ бұтақтарды жинауға шақыру.	**Топырақты бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту) №26** Мақсат-міндеттер. Балаларға құрғақ құмның себелеп, қолдың арасынан түскенін, дымқыл құмның белгілі денеге айланатынын көрсету; құмды "құрғақ" немесе "дымқыл" деуге ынталандыру, тәжірибе жасату. - Дымқыл құм сазбалшықтай. Қолға алмайсың қалай? Қолға алса, домалатса - Болады құм бауырсақтай. **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды құмның	**Суда жүзетін құстарды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту) №21** Мақсат-міндеттер. Асфальт бетіне түрлі-түсті бормен салынған дөңгелектерді бақылауға ынталандыру; түйсігін, ой-қиялын дамыту. - Балалар, асфальт бетінде нені көріп тұрсыңдар? *"Күлімдеген дөңгелектер".* - Дөңгелектер, дөңгелектер, Түрлі күлімдеген беттер. Міне, Дананың беті, Міне, Аланның беті, Міне – күлімдеген мен, Міне, күлімдеген сен. Д. Ахметова **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды сұхбатхананы тазалауға шақыру. Мақсат-міндеттер: балаларды	**Ұяларды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) №20** Мақсат-міндеттер. Балалардың назарын жәндіктердің, құмырсқалардың қимылдарына аудару; ойлау, зейін қабілеттерін дамыту. - Балалар, мынау құмырсқалар. Қайталайықшы. Тамаша. Құмырсқалар тынымсыз жәндіктер, жанталасып жүгіріп жүреді. "Құмырсқалар". Құмырсқалар, Құмырсқалар, Жұмыспенен күн қысқарар. Тыным жоқ-ау Өздеріңде, Қызып алған Кездеріңде Тасисыңдар көрінгенді, Білмейсіңдер

	Мақсат-міндеттер: балаларды қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; тазалыққа, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **"Көжектер мен түлкі" қимылды ойыны. (дене шынықтыру)№5** Мақсат-міндеттер. Балаларды жан-жаққа еркін жүгіріп, педагог белгілеген орындарға сигнал бойынша тоқтап, шоқайып отыруға үйрету; балалардың зейінін, жылдамдығын, ойлау қабілеттерін дамыту. Педагог жерге "гүлдер" деп атап, түрлі жерге шеңберлерді сызып немесе қағаздан гүлдер киықтарын шашып, жайып қою мүмкін. - Көбелектер, қоңыздар, Тоқтамайсыңдар, ұшасыңдар! Қорек іздеп жатсаңдар, Гүлдерге қонасыңдар! **Жасыл қияр қимылды ойыны. (дене шынықтыру) №9** Мақсат-міндеттер: балаларда қозғалысты көзбен көру белгісімен үйлестіре алуын дамытып, балаларды сигнал бойынша бір орнында секіру дағдыларын қалыптастыру.	Мақсат-міндеттер: балаларды қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; тазалықты сақтауға деген қызығушылықты арттыру; еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **"Күн, су, ауа" №18 қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер. Балалардың "күн" және "жаңбыр" сигналды сөздер арқылы қимылдай білу қабілеттерін дамыту. - Күн шықты – балалар ойнады. - Күн тығылды – жаңбыр жауды. **"Жаяу көкпар" ойын жаттығуы. (дене шынықтыру) №22** Мақсат-міндеттер: асфальт бетіне салынған (жерде жатқан арқан бойымен) ирелеңдеген сызықтардың бойымен жүруге жаттықтыру; арақашықты сақтауға баулу.	бетін ағаштан түсіп қалған ұсақ қоқыстардан тазалауға шақыру. Мақсат-міндеттер: балаларды ересектің үлгісіне еріп, қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; топтастырымен бірге әрекет етуге баулу; тазалық әдетін дамыту. **"Көлеңке"№3 жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер. Балаларға құм салынған қапшықтарды белгіленген орыннан өзінен алға неғұрлым ары лақтыруды үйрету; көзбен дәлдеу қабілетін, зейінді, қол мен дене бұлшық еттерін дамыту. - Кім мерген болғысы келеді? Сызылып жатқан сызықтан аспай, алға, ары қарай, лақтырып көрейік. Құм қапшығын алайық, Алысқа лақтырайық. **"Аралар" қимылды ойыны. (дене шынықтыру) №10** Мақсат-міндеттер: балаларды шеңберге тұрып, тақпақ	ересектің үлгісіне еріп, қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; топтастырымен бірге әрекет етуге, тазалыққа баулу; жағымды эмоцияларды дамыту. **"Автомобильдер" қимылды ойыны. (дене шынықтыру) №13** Мақсат-міндеттер. Балаларды қызыл, жасыл не сары түсті таңбалауыштардың біріне сәйкес қимылдарды жасауға үйрету; топтасып, бір-біріне соғылмай жүре білу дағдыларын қалыптастыру; жағымды әсерлерге бөленуге тәрбиелеу. Педагог балаларға кезегімен қызыл, сары және жасыл таңбалауыштарды көрсетіп жатып, белгілі таңбалауышқа сай қимылдарды жасауды ұсынады: - жасыл таңбалауыш - қолға рульді ұстаған ұқсап, ары-бері, жан-жаққа бағыттап жүгіру; - сары таңбалауыш - орнында тоқтап, шапалақтау, - жасыл таңбалауыш - жерге шоқайып отыру. - Бағдаршамда жасыл шам - Жол ашық, машиналар. Бағдаршамда сары шам - Шапалақта, балалар. Бағдаршамда қызыл шам - Тоқтасын машиналар. Ойын екі рет өткізіледі. **"Допты тордан лақтыр" қимылды жаттығуы. (дене**	Ерінгенді. Қ. Мырзалиев **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды учаскедегі орындықтарды қылшақтар арқылы құмнан тазалауға шақыру. Мақсат-міндеттер: балаларды ересектің үлгісіне еріп, қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; топтастырымен бірге әрекет етуге, тазалыққа баулу; жағымды эмоцияларды дамыту. **"Өрмекші мен шыбын" қимылды жаттығуы. (дене шынықтыру)№21** Мақсат-міндеттер. Балалардың бір сапқа тұрып, бір-бірінен соң жүгіре білу дағдыларын жетілдіру. Педагог балаларды өзінің соңынан сапқа тұрғызып, балаларға өзі көрсеткен бағыттарға жүгіруді көрсетіп қадағалайды. **"Кеглиді көзде" қимылды жаттығуы. (дене шынықтыру) №8** Мақсат-міндеттер: балаларды бір орнынан ұзындыққа екі аяқпен алға секіре білу қабілетін қалыптастыру; тепе-теңдік, ептілік, көзбен мөлшерлеу сезімдерін дамыту.

			сөздеріне сай қимылдай білу қабілетін қалыптастыру. Бір жоғары, бір төмен, Күні бойы тербелем. Әткеншек-ау, әткеншек, Айнала бер бізбенен.	**шынықтыру)№9** Мақсат-міндеттер: балаларды допты екі қолмен ұстауға жаттықтыру; тепе-теңдікті сақтауға, ептілікке баулу.	
Серуеннен оралу 12.00-12.20	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Түскі ас 12.20-13.00	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Баланың тамақтануы кезінде баланы қолдайтын жағымды көңіл-күй тудыру. Балалардың беті - қолдарын жуғызу, таңғы асқа отырғызу. Ас ішу мәдениетімен таныстыру. Қасық, шанышқыны дұрыс қолдануға үйрету. Ас-су ішкенде сөйлемеу. Тамақтанып болған соң "рақмет" айту. Жуыну кезінде қолдарын (алақандарын бір-біріне үйкелеу) және бетін алақандарымен жуу, ересектердің көмегімен беті-қолдарын сүрту. *Көркем сөз* Қасықтарымыз біздің, Таңқалдырар барлығын! Қасықтарым сиқырлы, Тауысады тағамды. Міне, дәмді тағам! Міне, пайдалы ас! Қасық түк те қалдырмас! Балалардың беті-қолдарын жуғызу, таңғы асқа отырғызу. Мақсат-міндеттері: ас ішу мәдениетімен таныстыру; қасық, шанышқыны дұрыс қолдануды үйрету; тамақтанғанда сөйлемеуді әдетке айналдыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар,** көркемсөз)				
Күндізгі ұйқы 13.00-15.10	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай туғызу.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары 15.10-15.30	Ұйқыдан тұрғаннан кейін, төсекте жатып бірден жаттығу жасау; төсектерінен тұрып, көрпелерін кері лақтырмай жатып жатқан күйінде балалар жалпы дамыту жаттығуларының аз мөлшерін орындайды; 2-3 минут төсекте жатқан гимнастика балалардың ұйқыдан ояну күйіне біртіндеп ауысуына бағытталған. Оянған балалармен өткізген дұрыс, қалғандары оянған кезде қосылады. Жалпақтабандықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру. **(дене шынықтыру)**				
Бесін ас 15.30-16.00	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті	**Ұлттық ойын. Теңге ілу** Ойынға қатысушылар тепе-	**Құрастырудан ойын-жаттығу**	**Сурет салудан ойын-жаттығу**	**Музыкадан ойын-жаттығу** "Бидай".	**Ұлттық ойын. Түйілген орамал** Ойын жүргізуші ойынды өзі

(баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер) 16.00-16.30	тең екі топқа бөлінеді. Әр қайсысы жеке- жеке шыбықтан ат мінеді. Ойын кезгі басталатын жерге сызық сызылады. Одан әрі 20- 30 метрдей жерден тереңдігі бір қарыстай екі шұңқыр қазылады. Шұңқырға он- оннан теңге салынады. Содан соң екі топтан екі сайыскер шығады. Сызыққа келіп қатарласып тұрады. Бастаушының белгісі бойынша шыбық аттарын құйғытып, шаба жөнеледі. Сол беттерімен әлгі шұңқырға жетіп қол соғып жібереді де, теңгені іліп алып, әрі қарай шауып кете барады, шұңқыр тұсында бөгелуге болмайды. Ұпайәр сайыскердің іліп алған теңгелерінің санына қарай есептеледі. Қай топ көп ұпай жинаса, сол топ жеңеді. **(дене шынықтыру)**	"Құлыншақ". Мақсат-міндеттер. Балаларды дөңгелек пішінді қағазды тең, екі жарты бөлікке бүктемелеу амалына бейімдеу; құлыншақ бейнесін қарындашпен жалын, көздерін, аузын салу арқылы толықтыруға дағдыландыру.	"Бұлттар" Мақсат-міндеттер. Балаларды қағаз бетін боршалар мен гуашь бояуы арқылы салынған сопақ және дөңгелек пішінді бұлттар бейнелерімен толтыруға үйрету.	Мақсат-міндеттер. Балаларды көңілді әннің сипатына сай денесімен ырғақты қозғала білуге үйрету; жәй және қатты шығатын дыбыстарды педагогпен бірге айта білу дағдыларын қалыптастыру; ырғақты қимылдарды музыкамен бірге бастап, соңғы дыбыста бірге аяқтай білуге үйрету.	бастайды. Ең алдымен балаларды айналасына жинап алады да «1, 2, 3» - деп дауыстайды. Осы кезде балалар жан-жаққа бытырай қашады. Ал ойын жүргізушісі қолында түйілген орамалы бар баланы қуалайды. Ол орамалды басқа біреуге лақтырады, қағып алған бала қаша жөнеледі. Осылайша ойын жүргізіледі, түйулі орамалды алғанша қуалай береді. Ұсталған ойыншы көпшілік ұйғарымымен ортада тұрып өнер көрсетеді. Одан кейін ойын жүргізуші ауыстырылады. Ойын ойнап болған соң балалар шеңбер жасап тұрады. **(дене шынықтыру)**
Балалармен жеке жұмыс **16.30-16.50**	**Серуендеуге барайық" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларда әр мезгілге арналған киімдерді таңдау қабілеттерін дамыту, киім элементтерін дұрыс атауды "үйрету, "киім", "аяқ киім" туралы жалпылауыш ұғымдарды бекіту, өзгелерге қамқорлық қатынасты	**"Жаз келді" өлеңін жаттау.** Жайқалып жапырақ, Құлпырып қызғалдақ. Тұратын көз тартып, Жаз келді күн шуақ. Ж.Молдағалиев **(сөйлеуді дамыту)**	**"Түстер" атты мультфильмін көру.** Мақсат-міндеттер. Балаларды түстерді ажыратуға, атауға қызықтыру. **(сөйлеуді дамыту, музыка)**	Жұмбақтардың шешімін табу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Бала тілін дамыту.** "Жаз" (Ілияс Жансүгіров) Жерің анау, Жасыл жолақ кілемдей. Желің мынау, Жігіт айтқан өлеңдей. Көлің анау, Той ғып жатқан ауылдай. Күнің мынау, Елжіреген енеңдей. **(сөйлеуді дамыту және көркем**

	тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту)**				**әдебиет)**
Серуенге дайындық 16.50-17.00	Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу.				
Серуен 17.00-18.00	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес) 18.00-18.30	Ата-аналарды спорттық шараларға қатысуға белсендіру.	"Менің әкем ең жақсы адам" фотогазеті.	Ата-аналарға кеңес. "Баланы ара шағып алса?".	Ұйымдастырылған іс-әрекетінің бір апталық жасалған жұмыс туралы әңгімелесу.	Ата-аналармен балалардың жетістігі жайлы айту; апта тақырыбы бойынша сұрақ қою, әңгімелесу.

Циклограмманы тексерген әдіскер: А.Абдиева

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	«Айару» бөбекжай- балабақшасы				
Топ/сынып	**Ортаңғы топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	Еркетай				
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	Мамаева Дурия				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**27.05-31.05.2024ж.**				
Тақырыбы	**Қайталау**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	27.05.2024.	28.05.2024	29.05.2024	30.05.2024	31.05.24
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау 8.00-8.20	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру 8.00-8.20	Ата-аналарға "Балалардың жануарлар мен құстарға деген қызығушылығын дамытамыз" тақырыбында кеңестер беру; әңгімелесу; ата-аналардың мазалап жүрген сұрақтарына жауап беру.				
Балалардың дербес	**"Еңбекке баулу"**	**"Еңбекке баулу"**	**"Еңбекке баулу"**	**"Толқиды теңіз №11**	**"Аралар"№10.**

әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер) 8.20-8.40	Мақсат-міндеттер. Топ бөлмесінде және жатын бөлмеде терезенің ернек тақтайын дымқыл шүберекпен сүрту.	Мақсат-міндеттер. Жабық өсімдіктерге бүріккіш пистолетпен сумен бүрку.	Мақсат-міндеттер. Ойыншықтарды тәртіпте ұстау: жуу, кептіру, сүрту және орнына қою.	**(тәрбиешінің көмекшісімен бірігіп).** Мақсат-міндеттері. Балаларды киім-кешекке арналған жеке шкафты таза ұстауды үйрету: шкафты киімдер мен аяқ киімнен босату, дымқыл шүберекпен сөрелерді сүртіп, киімдерді қайта орнына тиянақты түрде жинау. Тәртіпке бағынуға, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. Ұжымдағы ұйымшыл еңбекке үйрету.	Мақсат-міндеттері. Еңбекке тұрақты қызығушылықтарын, тапсырманы тиянақты орындау ұмтылыстарын қолдау. Орамалдарды бөлек ұяшыққа ілудіүйрету. Еңбектенуге, ересектерге көмектесу ниеттерін тәрбиелеу.
	Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу «Ажырат».№12 Мақсат-міндеттер. Балаларды табиғат құбылысы кемпірқосақ бейнесімен таныстыру, кемпірқосақ жөніндегі ұғымдар аясын кеңейту, қоршаған объектілердің түстері туралы білімдерді пысықтау.	**Санамақтар айтқызу.** Дүйсенбіде доп ойнадық қорада, Сейсенбіде серуен құрдық далада. Сәрсенбіде сурет салдық сәнді етіп, Бейсенбіде би биледік әндетіп. Жұма күні жидек тердік қыратта, Сенбі күні кино көрдік. Жексенбіде үйде болып демалдық, Осылайша өте шықты бір апта. **(сөйлеуді дамыту)**	Зейінді дамытуға арналған жаттығу. "**Үздіксіз ізде"** (іздеу) 10-15 секунд бойы балаға айналасынан түсі (өлшемі, пішіні, материалы және т.с.с..) бірдей мейлінше көп зат табуды ұсыну. **(математика негіздері)**	**"Айдаһардың құйрығы" №12.** Мақсат-міндеттер: геометриялық пішіндер жайлы білімдерін бекіту; көп заттың ішінен біреуін таңдауға жаттықтыру. Құрал-жабдықтары: пішіндер бейнеленген суреттер. Барысы: балаларға суреттерді таратып беру. Жүргізуші бірінші суретті үстелдің ортасына қояды, қалған балалар суретке сәйкес өзінің суретін қояды, суретте бейнеленген пішінді атайды. Ойын осылай жалғаса береді.	**"Көлеңке" дидактикалық ойыны.№3** Мақсат-міндеттері. Балалардың пішіндер туралы түсініктерін кеңейту. Байқампаздыққа және шапшаңдыққа үйрету. Ойынға қызығушылықтарын арттыру. Тазалыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу. **(математика негіздері, сөйлеуді дамыту)**

				(математика негіздері)	
Таңертеңгі жаттығу **8.40-9.00**	**Жалпы дамыту жаттығулары (заттарсыз)** Бастапқы қалып - аяқтары иық деңгейінде, қолдары кеуде алдында, шынтақтары бүгілген, саусақтары жұдырыққа түйілген. Осы күйінде қолдарын айналдыру қимылдарын орындайды. Қолдарын кезек-кезек айналдырады. Бастапқы қалып - аяқтары сәл ашылған, қолдары артқа қарай жіберілген. Отырып, қолдарынмен тізесін құшақтау, тұру, қолдарын артқа жіберу және т.с.с. Бастапқы қалып - аяқтарын ашып отыру, қолдары артқа жіберілген. Еңкейіп аяқтарының ұштарына қолдарын тигізу, тік тұру, қолдарды артқа қарай жіберу, қайтадан алғашқы қалыпқа келу. Бастапқы қалып - аяқтарын тік түзеп отыру, қолдарын артқа тіреу. Оң аяқты көтеру, түсіру. Сол аяқты көтеру, түсіру. Бастапқы қалып - аяқтарды қосу, қолдарын беліне қою. Өзінің айналасында екі аяқпен секіру. **(дене шынықтыру)**				
Таңғы ас **9.00-9.30**	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Баланың тамақтануы кезінде баланы қолдайтын жағымды көңіл-күй тудыру. Балалардың беті - қолдарын жуғызу, таңғы асқа отырғызу. Ас ішу мәдениетімен таныстыру. Қасық, шанышқыны дұрыс қолдануға үйрету. Ас-су ішкенде сөйлемеу. Тамақтанып болған соң "рақмет" айту. Жуыну кезінде қолдарын (алақандарын бір-біріне үйкелеу) және бетін алақандарымен жуу, ересектердің көмегімен беті-қолдарын сүрту. *Көркем сөз* Нан мен қасықты ал да, Тамақ ішуді баста! (Тусипжанова-Шагирова А.) Осы сөздерден кейін балалар таңғы асты бастайды. Таңғы ас кезінде педагог балалардың орындықтарда отыруын қадағалайды. Үстел басында отырған бала өз қалпын сақтамаса, педагог балаға жақындап, дұрыс отыру керектігін айтады. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық **9.30-9.55**	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Біз балдырған баламыз, Дос құшағын кең ашқан. Тілегіміз бейбіт күн. Ашық болсын кең аспан. Орнымыздан тұрамыз Күнге шаттана қараймыз. Қуана қолымызды соғамыз, Осылай күнге жылу шашамыз. **(сөйлеуді дамыту және көркем**	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Біз балдырған баламыз, Дос құшағын кең ашқан. Тілегіміз бейбіт күн. Ашық болсын кең аспан. Орнымыздан тұрамыз Күнге шаттана қараймыз.	**"Танып ал да, атын ата" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың тәулік бөліктері туралы білімдерін бекіту, сөйлеу, есте сақтау қабілетін дамыту. Барысы: педагог балабақшадағы балалардың өмірін бейнелейтін суреттерді салады: таңертеңгілік жаттығулар, таңғы ас, оқу қызметі және т.б.. Балалар кез-келген суретті өздері таңдайды, тексереді. "Таң" деген сөзге барлық балалар таңмен байланысты суретті көтеріп, өз таңдауын түсіндіреді. Содан кейін басқа тәулік бөліктері бейнеленген суреттерді көрсетеді.	Балалардың жағымды көңіл-күйлерін қамтамасыз ету үшін бәсеңдеу дыбыста салмақты әуенжазбасын қосу. - Біз құлпырамыз жаздың гүліндей, Күлімдейміз жарық күніндей. **(сөйлеуді дамыту, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар)**	Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекеттің мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Күндей жадырап, Айдай арайлап, Жұлдыздай жадырап, Судай таза көңілмен, Бүгінгі күнімізді бастайық. **(сөйлеуді дамыту,**

	әдебиет, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар)	Қуана қолымызды соғамыз, Осылай күнге жылу шашамыз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар)**	(мате		**әлеуметтік-эмоционалды дағдылар)**
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет **9.55-10.35**	**Дене шынықтыру** "Тышқан мен мысық".№2 Мақсат-міндеттер. Балалардың сап түзеп бірінің артынан бірі шеңбер бойымен арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру қабілетін қалыптастыру; жүріп келе жатып белгі бойынша тоқтау және отыруға жаттықтыру; орнынан ұзындыққа секіруге үйрету.	**Дене шынықтыру** "Айна"№16. Мақсат-міндеттер. Балаларда бір аяқтан бір аяққа секіру, тура секіру; қимылды ойындар арқылы үлкен допты екі қолмен тордан өткізе лақтыру дағдыларын жетілдіру; оқу қызметін пысықтау.	**Музыка** "Алақай, жаз келді!" Мақсат-міндеттер. Балаларды жаз туралы әуенді тыңдау және айту кезінде әннің сипатына сай денесімен ырғақты қозғала білу қабілеттеріне үйрету; жәй және қатты шығатын дыбыстарды педагогпен бірге айта білу дағдыларын қалыптастыру; көңілді сипаттағы әнді айту кезінде сөзінің мазмұнына сай қолдарымен қарапайым қимылдарды жасай білуге үйрету.	**Дене шынықтыру** "Аюдың апанында" №2. Мақсат-міндеттер. Балаларда нық қадаммен алға, нық қадаммен артқа жүру, тізені биікке көтере отырып жүру; қимылды ойындар арқылы әртүрлі бағыттарда жүгіру; гимнастикалық қабырға бойымен жоғары өрмелеу және одан төмен түсу дағдыларын дамыту.	**Қазақ тілі** "Адамдар. Адам бетінің бөліктері. Тазалық - денсаулық кепілі." Адам, оның дене мүшелері, адам бетінің бөліктері туралы, адамның жердің барлық бөлігінде өмір сүретіндігі туралы балалардың білімдерін қалыптастыру; пантомимикаға үйрету. Артикуляциялық аппаратын, сөйлеуін, қазақ тіліндегі сөздерді есту арқылы қабылдау қабілетін және есту зейінін дамыту, монологтық сөйлеу негіздерін, ойлау қабілетін дамыту; жағымды көңіл күйін білдіре алуы. Қуыршаққа деген жақсы көзқарасқа, мәдени-гигиеналық дағдыларын сақтауға баулу.
Серуенге дайындық **10.35-10.55**	Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуен	**Құстардың ұшып келуін**	**Жәндіктерді бақылау .**	**Топырақты бақылау. (қоршаған**	**Суда жүзетін құстарды**	**Ұяларды бақылау.**

10.55-12.00	**бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)№18** Мақсат-міндеттер. Балаларды аулада, учаскедегі ағаштарға ұшып-қонған құстарды байқауға, олардың қимылдарын анықтауға үйрету. - Балалар-ау, балалар! Шақырады кең дала. Көктем келді гүл алып, Құстар келді жыр алып. Қос білекті сыбанып, Жүгірейік қуанып. Ө.Тұрманжанов **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды ағаштан түсіп қалған ұсақ, құрғақ бұтақтарды жинауға шақыру. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; тазалықты сақтауға деген қызығушылықты арттыру; еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **"Торғайлар мен автомобиль" қимылды ойыны. (дене шынықтыру) №7** Мақсат-міндеттер. Балалардың жан-жақтағы бағытқа, бір-бірін итермей және "Торғайлар, ұяға!" сигналы бойынша белгілі жерге жүгіруге баулу, жылдамдыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. **"Көлеңке"№3 ойын жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: алға қарай жылжи отырып, қос аяқпен секіруге жаттықтыру.	**Көбелекті (қоңызды) бақылау. №22 (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер. Балаларды жәндіктердің (көбелектің, қоңыздың) қимылдарын бақылауға үйрету, олардың ұшып-қонып, гүлдердің нәрімен қоректенулерін байқауға машықтандыру; жәндіктердің қимылдарына еліктеуге ынталандыру. Көбелектер, жәндіктер Ұшып қонды гүлдерге, Нәрін татып, нәзіктер Бау-бақшаға келуде. Д. Ахметова **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды учаскедегі орындықтарды қылшақтар арқылы құмнан тазалауға шақыру. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды ересектің үлгісіне еріп, қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; топтастырымен бірге әрекет етуге, тазалыққа баулу; жағымды эмоцияларды дамыту. **"Қарлығаш" қимылды ойыны. (дене шынықтыру) №17** Балаларды жан-жаққа еркін жүгіріп, педагог	**ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)№26** Мақсат-міндеттер. Балаларға құрғақ құмның себіліп қолдың арасынан түскенін, дымқыл құмның белгілі денеге айланатынын көрсету; құмды "құрғақ" немесе "дымқыл" деуге ынталандыру, тәжірибе жасату. - Дымқыл құм сазбалшықтай. Қолға алмайсың қалай? Қолға алса, домалатса Болады құм бауырсақтай. **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды құмның бетін ағаштан түсіп қалған ұсақ қоқыстардан тазалауға шақыру. Мақсат-міндеттер: балаларды ересектің үлгісіне еріп, қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; топтастырымен бірге әрекет етуге баулу; тазалық әдетін дамыту. **"Тату- тәтті отбасы " қимылды жаттығуы. (дене шынықтыру)№14** Мақсат-міндеттер. Балалардың бір сапқа тізіліп, бірінің соңынан бірі (бір-біріне соғылмай) жүру дағдыларын жетілдіру. - Босқа біз тұрмайық, Құлыншақ болайық, Аяқтармен соқ-соқ. Секіреміз тоқ-тоқ. Оң жаққа қолды сермеп, Сол жаққа қолды сермеп. Аяқты көтереміз, Сап түзеп жүреміз. Д. Ахметова **"Аюдың орманында" қимылды жаттығу. (дене шынықтыру)№2** Мақсат-міндеттер: балалардың бір-біріне қақтығысып қалмай, аяқтарды	**бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту) №21** Мақсат-міндеттер. Асфальт бетіне түрлі-түсті бормен салынған дөңгелектерді бақылауға ынталандыру; түйсігін, ой-қиялын дамыту. - Балалар, асфальт бетінде нені көріп тұрсыңдар? *"Күлімдеген дөңгелектер".* - Дөңгелектер, дөңгелектер, Түрлі күлімдеген беттер. Міне, Дананың беті, Міне, Аланның беті, Міне – күлімдеген мен, Міне, күлімдеген сен. Д. Ахметова **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды сұхбатхананы тазалауға шақыру. Мақсат-міндеттер: балаларды ересектің үлгісіне еріп, қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; топтастырымен бірге әрекет етуге, тазалыққа баулу; жағымды эмоцияларды дамыту. **"Автомобильдер" қимылды ойыны. (дене шынықтыру) №13**	**(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) №20** Мақсат-міндеттер. Балалардың назарын жәндіктердің, құмырсқалардың қимылдарына аудару; ойлау, зейін қабілеттерін дамыту. - Балалар, мынау құмырсқалар. Қайталайықшы. Тамаша. Құмырсқалар тынымсыз жәндіктер, жанталасып жүгіріп жүреді. "Құмырсқалар". Құмырсқалар, Құмырсқалар, Жұмыспенен күн қысқарар. Тыным жоқ-ау Өздеріңде, Қызып алған Кездеріңде Тасисыңдар көрінгенді, Білмейсіңдер Ерінгенді. Қ. Мырзалиев **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды учаскедегі орындықтарды қылшақтар арқылы құмнан тазалауға шақыру. Мақсат-міндеттер:

		белгілеген орындарға сигнал бойынша тоқтап, шоқайып отыруға үйрету; балалардың зейінін, жылдамдығын, ойлау қабілеттерін дамыту. Педагог жерге "гүлдер" деп атап, түрлі жерге шеңберлерді сызып немесе қағаздан гүлдер киықтарын шашып, жайып қою мүмкін. - Көбелектер, қоңыздар, Тоқтамайсыңдар, ұшасыңдар! Қорек іздеп жатсаңдар, Гүлдерге қонасыңдар! **"Күн, су. ауа"№18 қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларда қозғалысты көзбен көру белгісімен үйлестіре алуын дамытып, балаларды сигнал бойынша бір орнында секіру дағдыларын қалыптастыру.	кең қалыпта ұстап, жүгіре білу қабілетін қалыптастыру.	Мақсат-міндеттер. Балаларды қызыл, жасыл не сары түсті таңбалауыштардың біріне сәйкес қимылдарды жасауға үйрету; топтасып, бір-біріне соғылмай жүре білу дағдыларын қалыптастыру; жағымды әсерлерге бөленуге тәрбиелеу. Педагог балаларға кезегімен қызыл, сары және жасыл таңбалауыштарды көрсетіп жатып, белгілі таңбалауышқа сай қимылдарды жасауды ұсынады: - жасыл таңбалауыш - қолға рульді ұстаған ұқсап, ары-бері, жан-жаққа бағыттап жүгіру; - сары таңбалауыш - орнында тоқтап, шапалақтау, - жасыл таңбалауыш - жерге шоқайып отыру. - Бағдаршамда жасыл шам - Жол ашық, машиналар. Бағдаршамда сары шам - Шапалақта, балалар. Бағдаршамда қызыл шам - Тоқтасын машиналар. Ойын екі рет өткізіледі.	балаларды ересектің үлгісіне еріп, қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; топтастырымен бірге әрекет етуге, тазалыққа баулу; жағымды эмоцияларды дамыту. **"Өрмекші мен шыбын" қимылды жаттығуы. (дене шынықтыру)№21** Мақсат-міндеттер. Балалардың бір сапқа тұрып, бір-бірінен соң жүгіре білу дағдыларын жетілдіру. Педагог балаларды өзінің соңынан сапқа тұрғызып, балаларға өзі көрсеткен бағыттарға жүгіруді көрсетіп қадағалайды. **"Кеглиді көзде" қимылды жаттығуы. (дене шынықтыру) №8** Мақсат-міндеттер: балаларды бір орнынан ұзындыққа екі аяқпен алға секіре білу қабілетін қалыптастыру; тепе-теңдік, ептілік, көзбен мөлшерлеу сезімдерін дамыту.

				"Допты тордан лақтыр" қимылды жаттығуы. (дене шынықтыру)№9 Мақсат-міндеттер: балаларды допты екі қолмен ұстауға жаттықтыру; тепе-теңдікті сақтауға, ептілікке баулу.	
Серуеннен оралу 12.00-12.20	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Түскі ас 12.20-13.00	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Баланың тамақтануы кезінде баланы қолдайтын жағымды көңіл-күй тудыру. Балалардың беті - қолдарын жуғызу, таңғы асқа отырғызу. Ас ішу мәдениетімен таныстыру. Қасық, шанышқыны дұрыс қолдануға үйрету. Ас-су ішкенде сөйлемеу. Тамақтанып болған соң "рақмет" айту. Жуыну кезінде қолдарын (алақандарын бір-біріне үйкелеу) және бетін алақандарымен жуу, ересектердің көмегімен беті-қолдарын сүрту. *Көркем сөз* Нан мен қасықты ал да, Тамақ ішуді баста! (Тусипжанова-Шагирова А.) Осы сөздерден кейін балалар таңғы асты бастайды. Таңғы ас кезінде педагог балалардың орындықтарда отыруын қадағалайды. Үстел басында отырған бала өз қалпын сақтамаса, педагог балаға жақындап, дұрыс отыру керектігін айтады. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Күндізгі ұйқы 13.00-15.10	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай туғызу.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары 15.10-15.30					
Бесін ас 15.30-16.00	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер) 16.00-16.30	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Күлімдеген балалар". Мақсат-міндеттер. Балаларды асфальтта түсті боршалармен адам бетінің сұлбасын салуға үйрету; дөңгелек көздер мен доғалы ауызды нақтылы салып, адамның жақсы көңіл-күйде болғанын	**Математика негіздерінен ойын-жаттығу** "Құстарға көмектесеміз" №14. Мақсат-міндеттер. Балалардың белгілі бір кеңістікте орналасқан заттарды көріп, орнын	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Әдемі гүл" №6. Мақсат-міндеттер. Балалардың жазғы табиғат құбылыстарын көзбен қабылдауда танымдық-зерттеушілік іс-әрекет дағдылары мен қиялын, есте сақтау қабілеті мен зейінін және	**Музыкадан ойын-жаттығу** "Бидай". Мақсат-міндеттер. Балаларды көңілді әннің сипатына сай денесімен ырғақты қозғала білуге	**Ұлттық ойын. Түйілген орамал** Ойын жүргізуші ойынды өзі бастайды. Ең алдымен балаларды айналасына жинап алады да «1, 2, 3» - деп дауыстайды. Осы

	жеткізуге жаттықтыру.	тауып, атау қабілетін қалыптастыру; ұзындығы, ені әртүрлі және бірдей заттарды тұстастырып, беттестіріп, өздігінен салыстыру дағдыларын жетілдіру; ой-өрісін, есте сақтау қабілетін дамыту.	ойлауын дамыту. **Дене шынықтыру** "Дала және үй құстары". №15 Мақсат-міндеттер. Балаларда тақтай бойымен жүру кезінде тепе-теңдікті сақтау дағдыларын дамыту; қимылды ойындар арқылы екі аяқпен секіру (аяқтар алшақ); доғаның астымен өрмелеу (еңбектеу) дағдыларын дамыту.	үйрету; жәй және қатты шығатын дыбыстарды педагогпен бірге айта білу дағдыларын қалыптастыру; ырғақты қимылдарды музыкамен бірге бастап, соңғы дыбыста бірге аяқтай білуге үйрету.	кезде балалар жан-жаққа бытырай қашады. Ал ойын жүргізушісі қолында түйілген орамалы бар баланы қуалайды. Ол орамалды басқа біреуге лақтырады, қағып алған бала қаша жөнеледі. Осылайша ойын жүргізіледі, түйулі орамалды алғанша қуалай береді. Ұсталған ойыншы көпшілік ұйғарымымен ортада тұрып өнер көрсетеді. Одан кейін ойын жүргізуші ауыстырылады. Ойын ойнап болған соң балалар шеңбер жасап тұрады. **(дене шынықтыру)**
Балалармен жеке жұмыс **16.30-16.50**	"Жаз" мезгілі бейнеленген сюжетті суреттерді қарастыру. Сұрақтар қою және сұрақтарға толық жауапты талап ету. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қазақ тілі)**	**"Аяда кішкентай қозы бар!" атты мультфильмін көру.** Мақсат-міндеттер. Балаларды бас кейіпкерлердің қимылдарына еліктеуге, әннің сөздерін қайталауға қызықтыру. **(сөйлеуді дамыту, музыка)**	**Бала тілін дамыту.** "Жазда" (Рамазан Тышқанбаев) Шулы өзенге барайық, Орын таңдап алайық. Ақ сазанға ау құрып, Болат қармақ салайық. Жүр, балалар, тұрмалық, Гүл терелік, қыр барып. Өкінбейік, даланың Қызығынан құр қалып. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	Жұмбақтардың шешімін табу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Бала тілін дамыту.** "Жаз" (Ілияс Жансүгіров) Жерің анау, Жасыл жолақ кілемдей. Желің мынау, Жігіт айтқан өлеңдей. Көлің анау, Той ғып жатқан ауылдай. Күнің мынау, Елжіреген енеңдей. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Серуенге дайындық **16.50-17.00**	Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу.				
Серуен **17.00-18.00**	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**				
Балалардың үйге	Отбасындағы балалардың	"Жазда баланың	Суреттер көрмесін ұйымдастыру.	Ұйымдастырылған іс-	Ата-аналармен

қайтуы (ата-аналарға кеңес) 18.00-18.30	музыкалық тәрбиесі.	демалысын қалай ұйымдастырасыз?" ата-аналарға кеңес.		әрекетінің бір апталық жасалған жұмыс туралы әңгімелесу.	балалардың жетістігі жайлы айту; апта тақырыбы бойынша сұрақ қою, әңгімелесу.

Циклограмманы тексерген әдіскер: А.Абдиева

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	«Айару» бөбекжай- балабақшасы				
Топ/сынып	**Ортаңғы топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	Еркетай				
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	Мамаева Дурия				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**27.05 – 31.06.2024ж.**				
Тақырыбы	**Жайдары жаз келді**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	27.05.2024	28.05.2024	29.05.2024	30.06.2024	31.05.2024
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау 8.00-8.20	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру 8.00-8.20	Ата-аналармен жазғы уақыттағы күн тәртібі мен киіндіру тәртібі туралы әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)				**Ойыншықтарды ретке келтіру (тәрбиешімен бірге).** Мақсат-міндеттер: балаларға ойын сөрелеріндегі реттілікті сақтауға, ойыншықтарды орнына қоюға үйрету. **(еңбек дағдылары)**	**Бөлме өсімдіктерін суару.** Мақсат-міндеттер: бөлме өсімдіктеріне дұрыс қарауға, су құйғыштың тұмсығын өсімдік өскен ыдысқа тіреп, суаруға баулу. **(еңбек дағдылары)**
				Музыкалық аспаптардың көмегімен ойналатын көңілді ойындар. Мақсат-	**Саусаққа арналған жаттығу: "Сәлем".** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығу

8.20-8.40				міндеттер: көңілді күй орнату, аспаптардың түрі және дыбыстарын ажырата білуге үйрету. **(музыка)** **"Ит пен қоян" ойыны. №11** Мақсат-міндеттер: шеңбер бойымен жүруді үйрету, мәтіндегі сөздерге сәйкес қимылдарды жасау. Балалар шеңбермен жүреді. Жүргізуші алақанын соққанда балалар бір аяқпен, екі рет шапалақтағанда қолдарын екі жаққа созып, үш рет шапалақтағанда жүруін жалғастырады. **(дене шынықтыру)** **Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** "Адасқан құмырсқа" ертегісі Мақсат-міндеттер: Балаларға ертегіні әңгімелеп беру, шыдамдылық пен адамгершілік, достық сезімдеріне тәрбиелеу; есте сақтау қабілетін дамыту; тілдік қорын молайту; өз ойын ашып айтуға үйрету.	мәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Сәлемдесем әрдайым (Екі қолдарын айқастырып кеуделеріне қояды) Үйде және бақшада (Екі қолдарын алға жаяды) Тіпті "сәлем" - деймін мен ("Қанаттарын" екі қолдарын сәл көтеріп, қайта түсіріп қағып тұрады) Қасымдағы көршіме. (Бір қолдың сыртын екінші қолдың алақанына беттестіре саусақтарды жан-жаққа аша «күн» жасайды). **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** **Көркем сөзді мәнерлеп айту жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: артикуляцияны, сөйлеу, ойлау, есте сақтау, елестету қабілеттерін дамыту. "Кемпірқосақ". Кемпірқосақ көпірдей Аспан жарып туыпты. Жердің екі бетіне Жеті жеңін жауыпты. Д. Ахметова. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**
Таңертеңгі жаттығу **8.40-9.00**	**Таңғы жаттығу: "Достық".** Біздің топта ұлдар мен қыздар өзара дос, (Қолдың саусақтары өзара бірігеді) Кішкентай саусақтар біз сенімен достасамыз. (Екі қолдың саусақтарын бір-біріне тигізу) Бір, екі, үш, төрт, бес, (Шынашақтан бастап, саусақтарды кезекпен бір-біріне тигізу) Қайтадан санауды бастаймыз. Бір, екі, үш, төрт, бес, Енді санауды аяқтадық. (Қолды төмен түсіру, босаңсыту) **(дене шынықтыру)**				
Таңғы ас **9.00-9.30**	**Гигиеналық дағдылар** Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. Асты-шашпай төкпей іш, Сораптамай баппен іш. Келген асты алдына Тауысып іш қалдырма. Тәрбиеші балалардың үстел үстінде дұрыс отыруларын қадағалайды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық **9.30-9.55**				**"Паравоз" ойыны.№1** Мақсат-міндеттер: балаларды достыққа, зеректікке, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Балалар шеңбер бойымен отырады, ортаға "жүргізуші" шығарып, қолына	**«Ұшты- ұшты» №2** Мақсат-міндеттер: балаларды ненің ұшатынын, ненің ұшпайтынын аңғарымпаздыққа тәрбиелеу. Құралдар. Бір құбылысты, оқиғаны немесе ертегі желісін сипаттайтын суреттер топтамалары. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**

				сақина ұстатады. Балалар екі алақанын бір-біріне қабыстырып алға созады. Жүргізуші барлық балалардың алақанына сақина салған болып шығады. Сол сәт сақина тасталған бала орынан тұруы тиісті, "Сақина менде", - деп дауыстайды.	
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет 9.55-10.35				**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Көрікті қала" Мақсат-міндеттер: Негізгі түстерді тануды үйретуді жалғастыру; балаларға сурет салу тәсілдерінің алуан түрлілігі жайлы түсінік беру; түсті құммен сурет салуды, түстер гаммасын таңдауды үйрету; түстерді қабылдауды, қолдың қимыл координациясын, есте сақтау қабілеттерін дамыту; мейірімділікке тәрбиелеу, туған қаласының сұлулығына жағымды эмоцияларын ояту. **Қоршаған ортамен таныстырудан ойын-жаттығу** "Ақ қоян"№3 Мақсат-міндеттер: Табиғат құбылысы - кемпірқосақпен таныстыру; қоршаған әлемнің түстерінің әртүрлілігіне эмоционалдық сезім тудыру; түс атауы (қызыл, сары, жасыл, көк) туралы білімдерін бекіту; сөйлеу, ойлау, есте сақтау қабілетін дамыту; табиғатқа деген сүйіспеншілік сезімдерін, табиғат сұлулығын көре білу табиғатты құрметтей білуге тәрбиелеу.	**Музыкадан ойын-жаттығу** "Қаздар" №5 Мақсат-міндеттер: Балалардың жеке қасиеттерін дамыту, өлеңдерді, әндерді нақышына келтіре айтуға дамыту. Бір- бірін сыйлауға, адамгершілік қасиеттерін жоғалтпауға тәрбиелеу. **Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Қасқырлар мен лақтар" №4 Мақсат-міндеттер: Балаларды сап түзеп бірінің артынан бірі аяқтың ұшымен және өкшемен жүруге жаттықтыру; сапқа өз еріктерімен тұру қабілеттерін дамыту; тұрған заттың басына доп тигізу арқылы жоғары секіру және допты аяқпен қайшылап ұстап, отырып-тұрып домалату іскерліктерін жетілдіру.
Серуенге дайындық 10.35-10.55	Балаларға өз киімдерін тануды, атауды, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен 10.55-12.00				**Теректің ұлпасын бақылау №12 (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: балаларға жеңіл және жүк көлігін ажырата білуге үйрету, байқағыштықты дамыту, өз ойларын дұрыс жеткізе білу. Балалармен көшеде кетіп бара жатқан көліктерді қарастыру, оларды жүк,	**Торғайды бақылау. №7 (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: торғайдың сыртқы түрінің ерекшеліктері туралы білімді тереңдету, балалардың назарын және есте сақтауын дамыту. Балаларға сұрақтар: - Балалар, торғай қандай? - Ол немен қоректенеді? Шоқиды ма, жейді ме? Неге? - Қалай дыбыстайды?

				жеңіл көліктерге жіктеуді үйрену. Жұмбақ жасыру. Кеудесінде жаны жоқ, Тамырында қаны жоқ: Май жейді,су ішеді. Бұл не екен балалар? (Көлік.) **Еңбек әрекеті:** учаскені ұсақ бұтақтар мен тастардан тазарту. **(еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: балаларды еңбекке баулу. **"Төбеде допты қуу" ойыны. №6** Мақсат-міндеттер: балалардың ойлау қабілетін дамыта отырып, есте сақтау қабілетін арттыру, байқампаздыққа баулу. Әр түрлі көліктердің дыбыстарын тәрбиеші балаларға тыңдатқызады. Балалар ажыратуға тырысады. **"Ақ сандық пен көк сандық" №7 қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: ойын шарты бойынша, белгіге сай қимылдауға дағдыландыру; ойын кейіпкерлеріне еліктей білуге бейімдеу; шапшаңдыққа, зеректікке, кеңістікті бағдарлауға баулу. Әр бала "торғай" болып орындықта отырады. Педагог "көлік" болады. Педагог белгісі бойынша "торғайлар" залдың ортасында кез-келген бағытта жүгіріп ойнайды. Педагогтің "Көлік келе жатыр! Абай болыңдар!" деген белгісінен кейін балалар жүгіріп орындарына "ұяларына" бару керек. Ойын 4-5 айналымды құрайды. Құралдары: "көлікке" (бір-екі бала да болу мүмкін) руль; "торғайларға" медальондар. **"Көги-көк"№9 қимыл жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды бір бағытта, жылжи отырып, секіруге дағдыландыру. Балалардың секіру жолы бойына көлденең сызықтарды салып қою.	Торғай – кең далада тіршілік ететін әнші құс. Денесі сопақша, басы дөңгелек, тұмсығы үшбұрышты, қанаты ұзын, сұрғылт, боз түсті болып келеді. Тақпақ. Торғай, торғай, тоқылдақ, Жерден тары шоқып ап, Бөтегесі бұлтиып, Шық-шық етіп отырмақ. **Еңбек әрекеті:** учаскедегі гүлзарларды тазалау. **(еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: еңбекке дағдыландыру; ересектерге көмек көрсетуге ынталандыру. **"Күн мен түн" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру) №8** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша, белгілерге сай қимылдауға жаттықтыру; тышқан, шымшық және жапалақ қимылдарына еліктеуге ынталандыру; ептілікке, зеректікке, жылдамдыққа тәрбиелеу. Алғашында "жапалақтың" (жүргізушінің) рөлін педагог, содан соң таңдалған баланың бірі сомдай алады. Қалған балалар "тышқан" мен "шымшықтар" болып ойнайды. Ойында бірінші белгі ретінде: "Таң атты! Күн шықты! Тышқандар мен шымшықтар алаңда!" - создері айтылады. Екінші белгі: "Түн батты! Шапалақ аңшылыққа ұшып шықты!" - болып айтылады. Бірінші белгіде ойыншылар алаңда, бір-біріне соғылмай, жүгіріп жүру керек. Екінші белгіде ойыншылар орындарында тоқтап, қозғалмай тұру керек. Егер кім қозғалса, соны "жапалақ ұстап ұясына тасиды". Келесі жолы басқа жапалақты таңдап, ойын жалғасады. Құралдары: ойыншыларға медальондар, "жапалаққа" маска. **Дене тәрбиесі бойынша жеке жұмыс. (** Мақсат-міндеттер: кеңістікте бағдарлауды дамыту (бір-біріне итерместен жүгіру). **Балалардың еркін ойыны.**

				Балалар, сызықтарды баспай, алға секіруге үйренеді. **Балалардың еркін ойыны.**	
Серуеннен оралу **12.00-12.20**	Өз бетінше шешініп, жылдам киіну біліктіліктерін бекіту; балаларды аяқ киімнің бауын тағып, сырт киімнің түймесін ағыта білуді үйретуді жалғастыру.				
Түскі ас **12.20-13.00**	Балалардың назарын тамаққа аудару; тамақтану мәдениетін қалыптастыру, үстел үстіндегі өз-өзін ұстау ережелерін үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Күндізгі ұйқы **13.00-15.10**	Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары **15.10-15.30**	Енді ояндыңдар, төсектен тұрыңдар. Әдемі ирек жолдармен, Лақтарша біз ойнақтап, Тастан - тасқа секіріп, Жалаң аяқ жүреміз. Табанымызды уқалаймыз. **(дене шынықтыру)**				
Бесін ас **15.30-16.00**	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер) 16.00-16.30				**"Түлкі мен қаздар" дидактикалық ойыны.№10** Мақсат-міндеттер: сөйлеуді дамыту, сөздерді дұрыс пайдалануға үйрету. Құрал-жабдықтар: жануарлардың ойыншықтары: әтеш, торай, балапан, мысық, күшік. Ойын барысы: Тәрбиеші балаларға аудиожазба арқылы жануарлардың дауыстарын тыңдатқызады. Тәрбиеші: - Кукареку! Бұл не? Қандай дыбыс шығарып тұр. Бұл әтеш. - Хрю-хрю-хрю... Бұл не? Торай. Ол қандай? жалқау. - Шиқ-шиқ... Бұл не? Балапан.Ол не істейді? Шиқылдайды. - Мияу-мияу... Бұл не? Мысық. Ол не істейді? Мяулайды. - Ав-ав... Бұл не? Ол не істейді? Үреді. **(сөйлеуді дамыту)** **"Дүкен" сюжетті-рөлдік ойыны.№17** Мақсат-міндеттер: балаларға ойыншықтарды жалпы белгілер	**"Ит пен қоян"№11 дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды "орнына қою", "орнына апару"етістіктерін қолдана отырып сөйлем құруға үйрету. Құралдар: түрлі-түсті текшелер жиынтығы (әр түсті текшеден 2-3-тен болуы тиіс) және 4 кішкентай түрлі-түсті қораптар. Ойын барысы: Тәрбиеші балалардың назарын текшелерге аударады және олардың қандай түс екенін сұрайды. - Енді сендер қуыршақтың текшелерді қораптарға қалай салатынын көресіз (үстелге түрлі-түсті қораптар қойылады) - Қуыршаққа қараңыз, ол не істейді?(қуыршақ қызыл текшелерді қызыл қорапқа салады) " - - Ия, ол қызыл текшелерді қызыл қорапқа салады. Бұны қуыршақ жасады? -Сары текшелерді қай қорапқа салу керек? Сары қорапқа дұрыс айтасыңдар. - Сол сияқты, көк текшені көк қорапқа, жасыл текшені жасыл қорапқа салады. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)** **"Аурухана"сюжетті-рөлдік ойыны.№20** Мақсат-міндеттер: балалардың дәрігер мамандығы туралы, оның іс-әрекеттері туралы білімдерін

				бойынша жіктеуге үйретуді жалғастыру, диалогтық сөйлеуді дамыту, өзара көмек сезіміне тәрбиелеу, балалардың сөздік қорын кеңейту, сенімділіктерін арттыру. Құрал-жабдықтар: дүкенде сатып алуға болатын барлық ойыншықтар, сөрелер, сөмкелер, ақша. Тәрбиеші балаларға ойыншықтар дүкенін ыңғайлы жерде орналастыруды ұсынады. Сатушы тәрбиешінің өзі, сатып алушы балалар болады. Сатып алушылар дүкенге ойыншықтар үшін келеді, таңдайды, төлейді. Ойын барысында тәрбиеші балалардың дүкендегі мінез-құлықтың негізгі ережелерін білуіне назар аударуы керек. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**	бекітуді жалғастыру, құралдарды (шприц, термометр, тонометр) дұрыс атауға үйрету. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**
Балалармен жеке жұмыс **16.30-16.50**				**"Көліктерге арналған түрлі-түсті жолдар" ойыны.** Мақсат-міндеттер: түске назар аудара отырып, сурет салуды үйрену, сөздік қорларын толықтыру. **(сөйлеуді дамыту, сурет салу)**	**Көркем сөзді жаттау жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: тақпақтың мазмұнын есте сақтап, мәнерлеп оқуға дағдыландыру; көркем сөзге деген қызығушылықты арттыру. "Кемпірқосақ". Жаңбыр жауып басылды, Аспан шайдай ашылды. Суретші екен табиғат, Бояуларын дайындап, Түр-түсін дәл тауыпты, Кемпірқосақ салыпты. Ш. Әлдибекұлы. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)**
Серуенге дайындық **16.50-17.00**	Балалардың өз бетінше, жүйелі киінуін бақылау. Шапшаңдылыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу.				
Серуен **17.00-18.00**				**Жауын құрттарын бақылау. №16** **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың назарын кешке балабақшаға келетін көліктерге аудару; байқағыштыққа тәрбиелеу. Бұл көліктердің көпшілігі -жеңіл көліктер. Жеңіл көліктер жайлы мәлімет беру. **"Көлік пен торғайлар"№7 қимылды**	**Найзағайды бақылау№14 (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: торғай туралы түсініктерді жетілдіру; зеректікке, қамқорлыққа тәрбиелеу. Шыр-шыр еткен торғайды, Қорғамасаң, болмайды. Кіп-кішкене торғайлар Ағаштарды қорғайды. Таспен атып торғайды Ұя бұзған оңбайды.

				ойыны. (дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: ойын шарты бойынша, белгіге сай қимылдауға дағдыландыру; ойын кейіпкерлеріне еліктей білуге бейімдеу; шапшаңдыққа, зеректікке, кеңістікті бағдарлауға баулу. Әр бала "торғай" болып орындықта отырады. Педагог "көлік" болады. Педагог белгісі бойынша "торғайлар" залдың ортасында кез-келген бағытта жүгіріп ойнайды. Педагогтің "Көлік келе жатыр! Абай болыңдар!" деген белгісінен кейін балалар жүгіріп орындарына "ұяларына" бару керек. Ойын 4-5 айналымды құрайды. Құралдары: "көлікке" (бір-екі бала да болу мүмкін) руль; "торғайларға" медальондар. **"Себетке допты лақтыр"№2 ойын жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды доппен ойындарға тарту; дәлдікке, мергендікке, шапшаңдыққа, зеректікке баулу. Педагог балаларды екі топқа бөледі. Екі топ ортасында себет тұрады. Балалар допты жерге лақтырған кезде, секіріп себетке түсіру керек. Себетке көп доп лақтырған балалар тобы жеңіске жетеді. Құралдары: спорттық құралдарды жинауға арналған себеп, балаларға доптар. **Еңбек тапсырмасы:** қураған жапырақтарды жинау. **(еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: тазалыққа тәрбиелеу. Балалардың еркін ойындары.	Құс өкпелеп кетеді, Бақшамызға қонбайды. **"Мысық пен торғайлар" № 4 қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: ойын шарты бойынша, белгіге сай қимылдауға дағдыландыру; ойын кейіпкерлеріне еліктей білуге бейімдеу; шапшаңдыққа, зеректікке, кеңістікті бағдарлауға баулу. Алғашында "мысық" рөлін педагог атқарып, кейін балалар арасынан таңдалады. "Торғайлар" белгілі жерге жиналады немесе орындықтарға отырады; бұл жер "торғайлардың ұясы". Педагогтің: "Торғайлар, ұшыңдар! Жемді шоқыңдар!" деген нұсқау-белгісі бойынша балалар жүгіріп келіп, топғайлардың қимылдарына еліктеп, "ұшып жүргенін, отырып, жемді шоқығанын" көрсетіп, ойнайды. Педагогтің: "Абайлаңдар, мысық ыршып алмасын! (дегенге - балалар бастапқы орындарына, бір-біріне соғылмай жүгіреді. Балалардың белгілі орынға жүгіру барысында, олардың арасынан қолмен ақырын түртіп, "ұстап алуға" болады. Бұндай әрекетті "мысық" болған бала да жасай алады. Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін. Құралдары: "мысыққа" - маска, "торғайларға" медальондар. **Еңбек тапсырмасы:** құмды құмсалғыштың шетінен құмды ішке қарай сыпыру. **(еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: тазалыққа тәрбиелеу. Балалардың еркін ойындары.
Серуен	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				

Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес) 18.00-18.30				Ата-аналарды "Серуендеуге арналған ойыншықтар" науқанына қатысуға шақыруды ұсыну.	Демалыс күндері күн тәртібін сақтау туралы ата-аналармен әңгіме.

Циклограмманы тексерген әдіскер: А.Абдиева

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	«Айару» бөбекжай- балабақшасы				
Топ/сынып	**Ортаңғы топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	Еркетай				
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	Мамаева Дурия				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**03.06. – 07.06.2024ж.**				
Тақырыбы	**Жазғы табиғат көрінісі**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	03.06.2024	04.06.2024	05.06.2024	06.06.2024	07.06.2024
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау 8.00-8.20	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру 8.00-8.20	Ата-аналармен жазғы уақыттағы күн тәртібі мен киіндіру тәртібі туралы әңгімелесу.				
Балалардың дербес	**Аквариумдағы**	**Бөлме өсімдіктерін**	**"Топтың ішін ретке**	**"Кітап бұрышын**	**Ойыншықтарды жинау.**

әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер) **8.20-8.40**	**балықты қоректендіру.** Мақсат-міндеттер: тапсырылған іске қамқорлық, жауапкершілік сезімін дамыту. **(еңбек дағдылары)**	**суару.** Мақсат-міндеттер: өсімдіктердің жарықтандыру мен ылғалға деген қажеттіліктері туралы білімдерін кеңейту. Сумен және өсімдіктермен жұмыс жасау кезінде ұқыптылықты, еңбек дағдыларын дамыту. Қоршаған табиғатқа ұқыпты қарауға бейімдеу. **(еңбек дағдылары)**	**келтір".** Мақсат-міндеттер: балаларды шкафтарды, ойыншықтарды тазалауда ересектерге көмектесуге тарту (орындықтарды қатарға қою); еңбек дағдыларын, ұқыптылықты қалыптастыру. **(еңбек дағдылары)**	**тәртіпке келтір".** Мақсат-міндеттер: балалардың тазалыққа, тәртіпке деген ұмтылыстарын құптау, кітапты ұқыпты ұстауға қалыптастыру. **(еңбек дағдылары)**	Мақсат-міндеттер: балаларға ойыншықтарды таза және ұқыпты ұстауға, ойыннан кейін орнына қоюға дағдыландыру; еңбексүйгіштікті дамыту, өз еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**
	«Аққу -қаздар» ойыны. №12 ("Үйшік" ертегісі желісімен") Мақсат-міндеттер: балалардың сөздік қорын байыту, есте сақтау қабілетін дамыту. Барысы. Педагог үйшік терезесінен ертегі кейіпкерлерінің	**Саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығу мәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Бас бармақ – атам, Балан үйрек - әжем,	**Көркем сөзді мәнерлеп оқу (жаттау) жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: өлең жолдарын мәнерлеп оқуға бейімдеу; есту, елестету, есте сақтау қабілеттерін дамыту. Ойын маған ұнайды, Көп ойнауға болмайды. Күні бойы доп қусаң,	**Көркем сөзді мәнерлеп оқу (жаттау) жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: өлең жолдарын мәнерлеп оқуға бейімдеу; есту, елестету, есте сақтау қабілеттерін дамыту. Үйге мықты қабырға керек, Адамға жылы үй керек.	**Көркем сөзді мәнерлеп оқу (жаттау) жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: өлең жолдарын мәнерлеп оқуға бейімдеу; есту, елестету, есте сақтау қабілеттерін дамыту. Менің үйім осындай, Кең, жарық та қонақжай. Шақырамын, келіңдер! Көмектесіп жіберіңдер. Д. Ахметова. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**

	суреттері бар суреттерді көрсетеді, балалар оларды атайды. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** **«Қарағайлы ормандағы аю».№13** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығу мәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Пойыз келе жатыр: Тоқ-тақ-тоқ, Тоқ-тақ-тоқ. (Саусақтарды үстел бетінде ырғақтарға сай кезегімен, күйсандықтың пернесін басқандай тықылдату) Жылдам келе жатыр: Тоқ-тақ-тоқ, тоқ-тоқ.	Ортан терек - әкем, Шылдыр шүмек – анам, Кішкентай бөбек – мен, Міне, менің барлық отбасым. Құралдары: саусақтарға кигізілетін маскалар. Көркем сөз. Достарды жинайық, Мұнараны құрайық. Үлкені үстіне орташасын, Оның үстіне кішкентай данасын, Қоямыз да Дананы қуантамыз. **(сөйлеуді дамыту)** **Пирамидаларды құру жаттығулары.** Пирамиданы құрайтын сақиналардың саны 8-10 дана. Мақсат-міндеттер: ұсақ қол моторикасын,	Ақыл-білім қонбайды. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** **Санамақ айтқызу №1** Мақсат-міндеттер: балаларды заттарды топтауға баулу, зейінді, байқауды дамыту. Балалар суреттердің жалпы атаулары бойынша жинайды. Құралдары: ойыншықтар, киім, тамақ және т. б. заттық карточкалар мен топтастыруға арналаған панно-карточкалар. **(танымдық дағдылар)**	Жылы үйде тоңбайсың, Ойнайсың да ұйықтайсың. Көп шаруа тындырасың Қонақты да шақырасың. **(сөйлеуді дамыту)** **"Жұп суреттер"№20 үстел ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды бөлшектерден тұтас жинауға үйрету. Құралдары: төрт-алты бөлікке бөлінген суреттер. **(математика негіздері)**	**"Не артық"№21 ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды үлгіге қарап, үйді құрастыруға машықтандыру; қиялды, зейінді дамыту; ұсақ моторикасын дамыту. Ойын құралдары. "Лего" немесе ағаш құрылыс ойыншықтары. Тәрбиеші өз ойларынан үйлер құрастыруды ұсыну мүмкін. **(сөйлеуді дамыту, танымдық дағдылар)**

	(Саусақтарды үстел бетінде ырғақтарға сай кезегімен, күйсандықтың пернесін басқандай тықылдату) Барлық бала күтіп қалды: Алақан, алақан! (Алақандарды жайып, өзара уқалау) Қуанышпен қарсы алады: - Алақай! Алақай! (Алақандармен шапалақтау) **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**	көлемді, түсті ажырату қабілеттерін дамыту. **(танымдық дағдылар)**			
Таңертеңгі жаттығу 8.40-9.00	**Таңғы жаттығу: "Достық".** Біздің топта ұлдар мен қыздар өзара дос, (Қолдың саусақтары өзара бірігеді) Кішкентай саусақтар біз сенімен достасамыз. (Екі қолдың саусақтарын бір-біріне тигізу) Бір, екі, үш, төрт, бес, (Шынашақтан бастап, саусақтарды кезекпен бір-біріне тигізу) Қайтадан санауды бастаймыз. Бір, екі, үш, төрт, бес, Енді санауды аяқтадық. (Қолды төмен түсіру, босаңсыту) **(дене шынықтыру)**				
Таңғы ас 9.00-9.30	**Гигиеналық дағдылар** "Ат - адамның қанаты, ас - адамның қуаты" деген мақал-мәтелді балаларға айтқызу; балаларға тамақты кішкене бөліктерге бөліп жеу керектігін айту; тыныш отырып тамақтануды үйрету; тамақ ішер алдында балалар бір-біріне астың дәмді болуын тілеп,				

	тамақтан соң алғыс айтулары. Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттері. Өзін-өзі күту, тамақтану, мәдениетті қарым-қатынас негіздерін дамыту. Кесе, шыны, пияла. Оларсыз шай құя ма? Қасықсыз тамақ жемейді, Бәрінің атын не дейді? Өлең жолдарын оқу арқылы, балалардың тәбетін ашу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, сөйлеуді дамыту, көркем сөзді қайталау)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық 9.30-9.55	**«Үйшікте кім тұрады» сөздік ойыны №2\2** Мақсат-міндеттер: балаларды әңгіме құрастыруға дағдыландыру, сөздік қорларын дамыту, өз ойларын толық жеткізуге үйрету. **(сөйлеуді дамыту)**	**«Машиналар жүреді » №3 ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың зейінін, есте сақтауын, қиялдық ойлауын дамыту. Балалар таңдаған жүргізуші есіктен шығады, ал қалған балалар мұғаліммен бірге кімді немесе нені бейнелейтінін келіседі. Содан кейін жүргізуші кіріп: "Бізге қай жерде болғаныңызды айтыңыз, не істедіңіз?" Балалар жауап береді: "Біз қайда	**"Үй жануарлары" №4 саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығу мәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Үйді салғым келеді, (Шапалақтау) Қабырғасы керегі, (Шапалақтау) Қабат-қабат кірпіштер (Жұдырықтарды бір-бірінің үстінен	**"Қолғап" жаттығуы.№11** Мақсат-міндеттер: балаларды мұқияттылыққа, ептілікке тәрбиелеу. Ойнаушылар шеңбер жасай тұрады. Ойын бастаушы белгіленеді, ол кішкене таяқшаны алады да шеңбердің ортасында тұрады. Тәрбиеші оның басына қалпақ кигізеді. Қалпақ баланың мұрнына дейін кигізіледі, көздеріне тимей-ақ, оның көзін жабады. Балалар қолдарын	**Құрылыс туралы мақал-мәтелдер, нақыл сөздерді жаттау.** Мақсат-міндеттер: сөйлеу, есте сақтау, ойлау қабілеттерін дамыту. 1. Ер қадірін ер білер, Зер қадірін зергер білер. 2. Жігіт адамға жетпіс өнер де аз. 3. Қазаншының өз еркі Қайдан құлақ шығарса. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**

		болғанымызды айтпаймыз, бірақ не істегенімізді көрсетеміз" (егер олар акцияны бейнелеуге келіскен болса) немесе "біз кімді көргенімізді көрсетеміз" (егер олар жануарды бейнелесе) және т.б. Ойын барысында мұғалім балаларға жануарлардың немесе заттардың өзіне тән белгілерін табуға және оларды мәнерлі жеткізуге көмектеседі. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**	қойып, орындарын алмастыру) Қатар-қатар кезегі. (Жұдырықтарды бір-бірінің үстінен қойып, орындарын алмастыру) Шатыр болса төбесі, (Қос алақандар ұштарын тиістіріп, "шатыр" құру, бастың төбесіне қою) Ұшбұрыштай жебесі, (Қос алақандар ұштарын тиістіріп, "шатыр" құру, бастың төбесіне қою) Терезелер - көзайна. (Көздерді ашып-жұму) Мен ғой - үйдің иесі. (Алақандарды өз кеудесіне салу) Д. Ахметова **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**	ұстасып, шеңбер бойымен жүгіреді де: «Бір, екі, үш, төрт бес — кішкене таяқша тықылдайтын болады» - дейді. Бұл уақытта ойын басқарушы жүресінен отырып кішкене таяқшамен еденді тақылдатады. Балалар соңғы сөзбен тоқталады, ал ойын басқарушы кішкене таяқшасын балалар жаққа сілтейді. Кішкене таяқша кімді нұсқаса, сол кішкене таяқшаның ұшынан ұстайды да, ойын басқарушының атын атайды, ал ойын басқарушы кім оны атады, соны табуы керек. Жаңа ойын бастаушымен ойын қайталанады. **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**	

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет 9.55-10.35	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Қоян ойыншығын бақылау"№10 Мақсат-міндеттер: Балаларға қала туралы түсінік беру,қаланың құрылысы туралы әңгімелеу,құрылысшылар туралы айту.	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Құмалақтар" №10\2 Мақсат-міндеттер: Балаларды еденде тұрған гимнастикалық тақтаймен тартылып өрмелеу техникасын дамыту; алға жылжи отырып, екі аяқпен секіру дағдыларын жетілдіру; қораз туралы білімдерін толықтыра отырып, қораздың дыбысталуын тыңдату; оқу қызметіне деген қызығушылықтарын ояту.	**Мүсіндеуден ойын-жаттығу** "Балапан" №2 түрлі-түсті тұзды қамырдан тақырыптық мүсіндеу. Мақсат-міндеттер: Қаламызда әр-түрлі үйлер, көшелер, дүкендер, дәріханалар, кинотеатрлар бар екендігі туралы елестетулерді дамыту; тұзды қамырдан төртбұрышты, тікбұрышты, үшбұрышты заттар (дүкен, үйлер, кеңселер, кмнотеатрлар) жасауды үйрену; мүсіндеу тәсілдерін бекіту (тарту, тегістеу); үлгіні елестетуді, қиялдауды дамыту; өз қаласына деген оң көзқарас тудыруға, өз	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Кім көп біледі" №18\2 Мақсат-міндеттер: Балалардың құм туралы білімдерін бекіту,құммен қарапайым тәжірибе жасай білу; қолдың ұсақ моторикасын дамыту, қиял мен шығармашылық қабілеттерін дамытуға ықпал ету; табиғатқа ұқыпты қарауға, қоршаған ортаға қызығушылық танытуға тәрбиелеу.	**Музыкадан ойын-жаттығу** "Біздің әсем қала" Мақсат-міндеттер: Балаларды жолда жүру ережелеріне сәйкес бағдаршамның атқаратын қызметімен таныстыру. Ойын арқылы балаларға жолда жүру ережелерін үйрету. Көше, жол, жаяу адам жүретін жол мен көліктер туралы түсініктерін жетілдіру. Музыкадағы бейнелерді ажыратуға үйрету. Әннің ширақ, сергек, сабырлы сипатын ажырата білуге тәрбиелеу.

			қаласына деген мақтаныш сезімімен қарауға тәрбиелеу.		
Серуенге дайындық 10.35-10.55	Балаларға өз киімдерін тануды, атауды, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен 10.55-12.00	**Нөсерді бақылау.Нөсерден кейінгі табиғатты бақылау №4 (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: көліктер және олардың түрлері туралы білімдерін толықтыру, жүргізуші мамандығына қызығушылықтарын қалыптастыру. **Бақылау барысы.** Тәрбиеші көшеде кетіп бара жатқан көліктерге қарауды талап етеді.	**Аспанды бақылау. №2(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: балаларға аспанның әсемдігін көруге бейімдеу; қадағалау барысында бұлтты ажырата білу, аспан бұлтты, бұлтсыз екенін бақат; бұлттың қозғалысы және өзгерісі жөнінде бақылағанда қадағалауды дамыту; табиғаттың әсемдігін тамашалауға тәрбиелеу. Ашық аспанда	**Торғайларды бақылау. №7 (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: құстар (торғай, көгершін, қарға, сауысқан) туралы жалпы мағлұматтар беру; жылы жаққа ұшып кететін құстар (қарлығаш, көкек, бұлбұл) туралы түсінікті тиянақтау. - Балалар, қандай құстарды білесіңдер? - Құстар немен қоректенеді? - Жылы жаққа ұшып кететін құстарды	**Маса мен құмырсқаларды бақылау. №18(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: балаларды қырағылыққа, сұрақтарға толық жауап бере білуге баулу; еңбекті құрметтеуге тәрбиелеу. - Балалар, сендер жұмыс істей білесіңдер ме? - Ендеше бүгін біз сендермен ауладағы адамдардың	**Жаздағы өсімдіктердің өсуін бақылау. №19 (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: ауа қозғалысы жөнінде бастапқы түсініктемені нығайту. Желдің нашар, күшті жақтарын ажырата білуге үйрету; қандай белгілері бойынша желдің күштілігін анықтау қажет екенін түсіндіре білу: ағаш қозғалса күшті жел, шөп тербелсе әлсіз жел. Жазғы желді қысқы желмен салыстыра білуге үйрету. Жұмбақ. Қанаты жоқ – ұшады, Аяғы жоқ – қонады. (Жел.) Тақпақ. Желдет, желдет! Баласын жылат, Жетіқара, дауылдат!

	Жеңіл көлік қай жерде жүреді. (Жерде.) Бізге көлік не үшін керек? (Жұмысқа, қонаққа, мектепке бару.) Балалар, көліктер әр түрлі болады. Көшеде біз көптеген көліктерді көреміз, көліктер ұзақ жол бойымен ағылып кетіп жатады. **Еңбек әрекеті:** құрғақ бұтақтарды жинау, ауланы сыпыру. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: тазалық пен тәртіпке үйрету; бірлесіп жұмыс істеуге үйрету. **"Ақ сандық, көк сандық" ойыны.** Мақсат-міндеттер: заттар (рөлдер) арқылы дене белсенділігін	бұлтты байқау жеңілірек, оның баяу қозғалатынын, бірте-бірте көбейіп, өзінің түрін өзгертетінін,мақтаға ұқсайтын массаға айналатынын, немесе, керісінше, азайып және еритінін атап өтуге болады. Жұмбақ. Көзі жасты – жылауық, келе жатыр бір алып. Жабырқаса, жылайды, жадыраса құлайды. (Бұлт.) Тақпақ. - Ақсың, сұрсың, қарасың, Қайда қалқып барасың? - Жерге нөсер төгемін, Өссін гүлдер, көп егін! - Гүл-гүл жайнап өсер көк, Нөсерлетсең,	білесіңдер ме? - Құстардың жазғы тіршілігі қандай? - Құстардың қандай түрлерін білесіңдер? - Құстар қандай дыбыс шығарады? Тақпақ. Бөдене, бөдене, Бұғып қалып көдеге, Ұстатпайды қусам да, Тойғызар ем бедеге. **"Ұшты - ұшты" ойыны. №2** Мақсат-міндеттер: балаларды ұшатын заттар мен ұшпайтын заттарды ажырата білуге үйрету. Тәрбиеші балаларға ұшатын құс, әуе көлік атауларын, сонымен қатар кез келген атауларды атайды. Егер олар ұшатын болса құс қанатын қағып қимыл көрсетеді.	жұмыстарын бақылаймыз. - Жыл мезгілдеріне байланысты жұмыста әртүрлі болып келеді. Сонымен жазда қоқыстарды жинап аула сыпырса, ал қыста басқаша. Қыста қар күрейді. **"Аңшылар мен қояндар"№14 қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды шапшаңдыққа баулу, ойынға деген қызығушылықтарын арттыру. Балалар шеңбер құрып отырады, ал шеңбер бойымен бір бала жүгіреді, қолында орамалы болуы тиіс. Шеңбер бойынша отырған баланың біріне орамалды артына	Тайтерісін қалтырат, Өрісін құлат, Науа-астауын жылтырат! **"Құмалақтар" ойыны. №10\2 (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: белгі бойынша ортаға қозғалуға, екі шеңбер құра білуге үйрету (орталар қарама қарсы жаққа айналады, қолдарын ұстамай бір жағына); ұжымдық сезімге тәрбиелеу. **Еңбек әрекеті:** үй өсімдігін отырғызу (тәрбиешінің көмегімен). **(еңбек дағдылары)** Үй өсімдігін отырғызуды бақылау. Мақсат-міндеттер: жұмыс аяқталған соң жұмыс орнын өз бетінше жинауға үйрету. **Тым-тырақай №16 ойыны.** Мақсат-міндеттер: зеректікке, тапқырлыққа, жылдамдыққа тәрбиелеу. Тәрбиеші тапсырмасы бойынша сөз табу. «Күннің көзі» сөзіне - айқын, ыстық,жарық...; «аспан» сөзіне - бұлт, көгілдір, жаңбыр сәйкес келетін сөз табу. Тапсырма. Су бойынша желдің күштілігін анықтау. **"Кеглиді көзде" №15 (кегли) ойын жаттығуы. (дене шынықтыру)**

	дамыту; ережені сақтауға, кеңістікті бағдарлауға дағдыландыру. Құралдары: балалардың кеуделеріне ілінетін таңбалар (түрлі-түсті машинар), рөлдер. **"Көги-көк" ойыны. №9 (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: белгі бойынша тез әрекет ету қабілеттерін жетілдіру, ептілікті дамыту. **Дене тәрбиесі бойынша жекелей жаттығулар. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: екі аяқпен бір орында секіру, дұрыс қозғалу. **Балалардың еркін ойыны.**	нөсерлет. **«Күн мен түн» №8 ойыны.** Мақсат-міндеттер: сипатты белгісі бойынша табиғат құбылысын шеше білуге машықтандару (жарқырайды, аспан, бұлыңғыр найзағай ойнайды). **"Түлкі мен қаздар" қимылды ойыны. №10 (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: екі топқа бөліне білуге үйрету, ойыншыларға допты лақтыру, ойын тәртібін (сызықты баспай) сақтай отырып; қозғалыс тепе-теңдігін дамыту. **Еңбек әрекеті:** құрап қалған шөптерді жинау (тәрбиешінің көмегімен). Мақсат-міндеттер: балалардың	Ал, егер ұшпайтын зат атауын атаса, онда қолдарын қимылдатпайды. Егер керісінше ұшатын затта қимылдатпай, ұшпайтын затта қимылдатса, бала ойыннан шығарылады. Мысалы: Ұшты - ұшты, ұшақ ұшты – десе, қолдарын қимылдатады. Ұшты - ұшты, кітап ұшты – десе, қолдарын қимылдатпайды. **«Аюлар мен аралар» №15 қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: ойын шарты бойынша, белгіге сай қимылдауға дағдыландыру; ойын кейіпкерлеріне еліктей білуге	тастап кетуге тиісті. Бала артына бұрылып қарап, орамалды алып, орамал тастаған баланы қуып жетіп орамалды лақтырып тигізуі керек. Егер тигізе алмаса, ойынды өзі жалғастырады. Орамал тастаған ойыншы қуып келе жатқан баланың орынына отыруы керек. Қуушы бала, орамал тастаушыға орамалды тигізсе, онда ойынды орамал тастаушы бала өзі жалғастырады. **Еңбек әрекеті:** ауладағы ағаштардан түскен бұта-қоқыстарды жинау. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды бірлесе жұмыс жасай білуге баулу.	Мақсат-міндеттер: балалардың кегли арасымен баяу және ептілекпен өтуге дағдыландыру; көз мөлшерін, тепе-теңдікті, вестибуляр аппаратын дамыту. Құралдар: кегльдер. **Балалардың еркін ойыны.** Ойында балалардың өз бетінше бір бірімен араласа білуін, өзінің іс әрекетімен қылығын білдіруге, өз пікірінде тұруға, құрдасының ұсынысымен келісе алмайтынын көрсетуге үйрету.

		қарапайым еңбек дағдыларына баулу. Құралдары: қолғаптар, қаптар. Педагог балалардың шөптерге аллергиясын ескеру тиіс. **Балалардың еркін ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды өз бетінше ойын тақырыбын таңдауға үйрету.	бейімдеу; шапшаңдыққа, зеректікке, кеңістікті бағдарлауға баулу. Әр бала "торғай" болып орындықта отырады. Педагог "көлік" болады. Педагог белгісі бойынша "торғайлар" залдың ортасында кез-келген бағытта жүгіріп ойнайды. Педагогтің "Көлік келе жатыр! Абай болыңдар!" деген белгісінен кейін балалар жүгіріп орындарына "ұяларына" бару керек. Ойын 4-5 айналымды құрайды. Құралдары: "көлікке" (бір-екі бала да болу мүмкін) руль; "торғайларға" медальондар. **Еңбек әрекеті:** ауланы сыпыруға көмектесу. **(еңбек**	**Қонжық жаттығуы. №14 (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды жерде жатқан бір шеңберден екінші шеңберге секіріп өтуге машықтандыру; секіріп жылжуда мұқиятты болуға, шеңбердің шетін баспауға дағдыландыру; шапшаңдыққа, ептілікке тәрбиелеу. Құралдары: үш-төрт шеңбер. **Балалардың еркін ойыны.** Мақсат-міндеттер: өздерінің еріктері бойынша ойын түрлерін таңдау; ойын ойнау кезінде белсенділік таныта білуге тәрбиелеу.	

			дағдылары) Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа, жинақылыққа үйрету. **Балалардың еркін ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды өз бетінше ойын тақырыбын таңдауға үйрету.		
Серуеннен оралу **12.00-12.20**	Өз бетінше шешініп, жылдам киіну біліктіліктерін бекіту; балаларды аяқ киімнің бауын тағып, сырт киімнің түймесін ағыта білуді үйретуді жалғастыру.				
Түскі ас **12.20-13.00**	**Гигиеналық дағдылар** Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттері. Өзін-өзі күту, тамақтану, мәдениетті қарым-қатынас негіздерін дамыту. Ас ішкенде күнде біз, Сөйлемейміз, күлмейміз! Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз! Балалар рақмет айтады, тамақтануға кіріседі. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, сөйлеуді дамыту, көркем сөзді қайталау)**				
Күндізгі ұйқы **13.00-15.10**	Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары **15.10-15.30**	Керуеттегі жаттығулар Көзімізді ашайық Аунап, қунап алайық , Ұйқымызды ашайық "Самал жел" - іште жатып, қолдары дене бойында. Бастарын сәл көтеріп, жел соққанын келістіру:				

	"Ф-ф-ф". "Желдің желпуі" - іште жатып, қолдары дене бойында, қолдарын екі жаққа созу. "Жел бұлттарды айдайды" - тізені құшақтап жату. Аяқты құшақтап денемен адына-артына тербелу. **(дене шынықтыру)**				
Бесін ас **15.30-16.00**	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер) 16.00-16.30	**"Кім баяу" ойыны. №17** Мақсат-міндеттер: дыбыстарды дұрыс, анық айтуға жаттықтыру, тілдерін дамыту. Көрнекі құралдар: әртүрлі дыбыстар жазылған үнтаспа, дыбыстар иелерінің суреттері Ойын барысы. Тәрбиеші бір дыбысты тыңдатады. Балалар сол дыбысты және ненің дыбысы екенін ажырату қажет. **(сөйлеуді дамыту)** **"Жүргізуші" сюжетті-рөлдік**	**"Тазалықты сақтайық"№21\2 сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ұй құрылысы жайындағы түсініктерін тиянақтау; қол моторикасын, ой-қиялын дамыту; достық қарым-қатынастарға, еңбекқорлыққа тәрбиелеу. Құралдар. Құрылыс материалдары, қағаз беттері, қара қарындаштар, сызбалар, ойыншық жүк машиналары, құрылысқа қажет	**"Соқыртеке" №18 ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың киім-кешек және киіну тәртібі туралы білімдерін бекіту және нақтылау. Сөздік қорларын байыту. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** **«Кім шақырғанын тап» сөздік ойыны. №19** Мақсат-міндеттер: логикалық ойлауды, қолдың ұсақ моторикасын дамыту. **(танымдық дағдылар)**	**"Доп кімде"№19 ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларда кеңістіктікті бағдарлауды дамыту, есте сақтауды, қиялды дамыту. Құрал-жабдықтар: "Үй жануарлары" ойыншықтар жиынтығы. Ойын барысы: Тәрбиеші ойыншықтарды үстелге қояды, балаларға оларға қарауға ұсынады. Балалар олардың орналасуын есте сақтайды. Тәрбиеші балалардан көздерін жұмуларын сұрайды.	**«Кел санамақ санайық» №14 саусақ жыттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығу мәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру; ойлау, елестету қабілетін, ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Зергер бала боламыз, (Екі алақанда ашу) Оюды саламыз: Бұлақ, (Қолдарды жұдырыққа жинап, ішке қарай бұрау) Дөңгелек, (Шеңбер салу) Ирек, (Толқындар жасау) Қанат, (Қос қолмен бұлғау) Гүлдер, (Алақандарды жайып, тігінен көрсету) Көбелек. (Қос қолды айқастырып, бұлғау) Д. Ахметова. **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**

	ойыны. №3 Ойынның мақсат-міндеттер: балаларды еңбекке, еңбекті құрметтей білуге, сыпайыгершілікке, ізгілікке, адалдыққа баулу. Қажетті құралдар: ойыншықтар, ыдыс-аяқтар, ойыншықтар, ақ халат, қалпақ, есеп шот, қағаздан жасалған дөңгелектер. Ойын шарты. Бұл ойынды әуелі жеке-жеке ойнатуға болады. Балаларды рөлдерге бөлу: 2 бала сатушы, 1 бала кассир, қалғандары сатып алушылар. Тәрбиеші ойын ережесін түсіндіреді. Ереже бойынша сатушылар да, тұтынушылар да бір-бірімен сыпайы	ойыншық құралдар (балға, бұрағыш, тістеуік, тағы басқалар). Педагог балалармен құрылысқа қатысатын мамандар жөнінде алдын-ала әңгімелеседі (кірпіш қалаушы, жүргізуші, жүк тасушы). Балалар құрылысқа қажет материалдарды таңдап, өзара кім қандай рөлді атқаратыны туралы келіседі. **(сөйлеуді дамыту, құрастыру, қоршаған ортамен таныстыру)** **«Аурухана » сюжеттік-рөлдік ойыны. №6** Мақсат-міндеттер: балалардың ертегіні мұқият тыңдап, көруге үйрету, кейіпкерлерді тануға,	**«Саусақ жаттығуы Қонжық » №10** Мақсат-міндеттер: балалардың жазғы және қысқы ойын-сауықтар жайындағы түсініктерін нығайту; екі топқа бөлуге дағдыландыру; зейінді, байқауды дамыту. Құралдары: жазғы және қысқы ойын-сауықтар туралы сурет-карточкалар. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	Сол кезде тәрбиеші бір ойыншықты алып, жасырып қояды. Балалардан көздерін ашуды сұрап, не өзгергенін сұрайды. Балалар жауап береді. Ойын осылай жалғаса береді. **(сөйлеуді дамыту, танымдық дағдылар)** **"Шаштараз сюжетті-рөлдік ойыны. № 1** Мақсат-міндеттер: балалардың автобуста жүру ережелеріне баулу; жолаушы мен жолаушылар туралы түсініктерін тиянақтау; сыпайылыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Құралдар. Автобус салонын	**"Өз үйіңді тап" ойыны.№3** Мақсат-міндеттер: Балаларды биік-аласа, үлкен-кіші, оң жақта, сол жақта - деген ұғымдарды айтуға, бір-бірінен ажырата білуге үйрету. Қажетті құралдар: «Ағаштардың бейнесі». Үйлердің суреттері. Ойын барысы: Тәрбиеші балаларды екі топқа бөліп, әр топтың ойнайтын орнын немесе “үйін” тағайындайды. Екі топқа да өсіп тұрған бірі биік, бірі аласа ағашты көрсетеді де 1-топтағы балалардың үйі биік ағаштың оң жағы, ал 2-топтағы балалардың үйі аласа ағаштың сол жағы - деп белгілейді. Қай топ өз үйлеріне тез барады. Ойын екі рет қайталанады. Ойынның соңында әр топтың балаларын мадақтап отырады. **(танымдық дағдылар)**

	сөйлеседі. Бір затты сатып алған соң, рахмет айтуды ұмытпауы керек. Сатушыда өз кезегінде «Тағы да келіп тұрыңыз», - деп ілтипат білдіреді. Тәрбиеші ойынға жалпы басшылық жасайды. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**	ертегіге деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**		білдіретін үлгі, орындықтардың белгілі қатармен тізіліп тұруы; руль, билеттер жинақтамасы. "Жүргізушіні" рөліне қалаған бала шығады, қалғаны жолаушылар болып, қолдарына "билет" алады. Педагог алдын-ала автобуста жүру ережелерімен таныстырады, сыпайылық үлгілерін суреттерден көрсетеді. Педагог балаларды автобус салонына шақырады; жолаушылар "салонға" өтеді, билеттерін көрсетеді немесе ойыншық смартфон арқылы төлемдерді жасауды көрсетеді. Жүргізуші автобусты	

				"жүргізеді". Педагог аялдамаларды жариялап жатады. жолаушылар кіріп, шығып жатады. Үлкендерге орындарын беру туралы үлгілерді көрсетуге болады. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**	
Балалармен жеке жұмыс 16.30-16.50	**«Кел, санайық санамақ» саусақ жаттығуы №14** Мақсат-міндеттер: артикуляцияны, сөйлеу қабілеттерін дамыту. Тасшы тас қалады, Басшы басқарады. Досшыл – дос табады, Қасшыл – қас табады. Төсшіл – төс қағады, Асшыл – ас бағады.	**"Қайда жасырылғанын тап" ойыны. №3** Ойын мақсат-міндеттер: балалардың ойынға деген қызығушылықтарын арттыру, тілдерін дамыту, достыққа, ұжымдыққа тәрбиелеу. Ойын құралдары: қоянның маскасы. Балалар шеңбер жасап тұрады да, ал бір бала ортада "қоян" болып	**«Ұстап ал» №4** Мақсат-міндеттер: балаларды санамақты мәнерлеп айтуға, мәтіннің мәніне сай қимылдарды жасауға дағдыландыру; есте сақтау, түйсік, сөйлеу қабілеттерін, жағымды эмоцияларды дамыту. Біз шығамыз сапарға, Адымдаймыз қатарда: Бір-екі! Бір-екі! Адымдаймыз қатарда.	**"Тап та үндеме " ойыны. №5** Мақсат-міндеттер: үлкен лего құрылыс материалынан қуыршақ жиһазын жасауға машықтандыру, дизайн дағдыларын дамыту. **(құрастыру)** **Көркем сөзді жаттау жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: тақпақтың мазмұнын есте сақтап, мәнерлеп оқуға дағдыландыру;	**"Ұшатын құстар» ойыны. №6** Мақсат-міндеттер: балалардың геометриялық пішіндер туралы түсініктерін бекіту, олардың атауларын айтқызу. Балаларға геометриялық пішіндер таратылады. Бөлменің әртүрлі бұрыштарындағы үш шығыршықтың шеңбер, шаршы, үшбұрыш пішіндері жатыр. Бұл үйде барлық шеңберлер , бұл жерде барлық шаршылар, бұл жерде барлық үшбұрыштар. Барлығы өз үйлерін тапқанда, балаларға топпен серуендеуге шығады. Тәрбиешінің белгісі бойынша барлығы геометриялық пішінін үйдегіден салыстыра отырып, өз үйін табады. Ойын бірнеше рет қайталанады, ал

	Бәсшіл – бәстеседі, Мәсшіл – мәс теседі. **(сөйлеуді дамыту)**	отырады. Шеңбердегі балалар қол ұстасып, қоянды айнала жүріп, тақпақ айтады: Ақ қоян-ау, ақ қоян, Орныңнан тұршы, Бетіңді жушы, Шашыңды тарашы, Әй-әй көйлек киші, Біреудің қолын үзші, - дегенде, қоян болған бала тақпақтағы айтылған қимылды түгел істеп, өлең бітісімен, жүгіріп барып, шеңберді бұзуға тырысады. Егер бала шеңберді үзсе, өзі шеңберге қосылып тұрады. Үзілген жердегі, оң жақтағы бала "қоян" болады. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	Балалар саусақтардың ұшымен үстел бетін мәтін ырғағына сай соққылайды. **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** **"Жұмбақтар, ертегілер, аңыздар оқу.** Халық ауыз әдебиетіне деген сүйіспеншіліктерін арттыру. **(сөйлеуді дамыту,**	көркем сөзге деген қызығушылықты арттыру. "Бақшада". Көңілді бар бала, Бақшаға, баққа енсек. Ойнаймыз аулада, Төбеміз әткеншек. Шешеміз жұмбақ та, Жаңылтпаш айтамыз. Кешкілік үй жаққа Үлкейіп қайтамыз. Б. Кірісбаев. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	тәрбиеші әрдайым үйлерді ауыстырады. **(математика негіздері)**
Серуенге дайындық 16.50-17.00	Балалардың өз бетінше, жүйелі киінуін бақылау. Шапшаңдылыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу.				
Серуен 17.00-18.00	**Жауын құрттарын бақылау №16**	**Аспан мен бұлттарды**	**Торғайларды бақылауды**	**Жазғы өсімдіктердің өсуін**	**Нөсерді бақылау,нөсерден кейінгі табиғатты бақылауды жалғастыру.**

	(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру) Мақсат-міндеттер: көліктің адамды, жүкті тасымалдау үшін керектігін түсіндіріп, түрлі көліктердің атауын жатқа білуге ынталандыру. Көліктердің алуан түріне назар аударту. Адамдарға арналған көліктердің маңыздылығы туралы білімдерін бекіту. **"Ұшақтар" №1 қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың бір-біріне кедергі келтірмей, әртүрлі бағытта жүгіруге үйрету; оларды белгіні мұқият тыңдауға және	**бақылауды жалғастыру. №2-3 (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: аспанның ашық не бұлтты болғанын, бұлттардың аспанда ұшатынын байқауға бейімдеу; зияткерлікке тәрбиелеу. Әр түрлі табиғи құбылыстармен танысуды жалғастыру. Ауа-райының қандай екенін ажыратуға үйрету (ашық, бұлтты бұлттар, жаңбыр). **"Мысықтар мен балалар " қимылды ойыны. №7 (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: ой-қиялды, вестибуляр аппаратын дамыту.	**жалғастыру.** №7 **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: жаздағы құстардың тіршілігі туралы түсініктерді толықтыру; құстарға деген сүйіспеншілік пен қамқорлықты тәрбиелеу. Аудағы жаңадан ұшып келген құстарды байқау, атау, ерекшеліктерін салыстыру. **«Лақтыр да , қағып ал » №8 қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай, белгілер бойынша ойнауға, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойыншылар екі топқа бөлініп, екі	**бақылау. №19 (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: өсімдіктерге ұқыпты қарауға үйрету, гүлзардағы өсімдіктерге күтім жасау дағдыларын бекіту. **"Кеглиді көзде " №9 қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды шапшаңдыққа, жылдамдыққа баулу. Құралдары: белбеу. Ойыншылар ойынға екі-екіден қатысады. Ортаға шыққан екі ойыншы бір-біріне арқасын беріп, екі жаққа қарап тұрады. Аяқтарының арасын иықтарының деңгейімен бірдей етіп ұстайды. Сонан соң ойын жүргізуші	**№4 (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: "жел"ұғымын бекіту; табиғи құбылыстарға деген қызығушылықты арттыру. Желді күні қандай өзгерістер болатындығына назар аударту. Балалар жалауларға қарап, желдің қай жаққа есетінін бақылайды. Жел соғады бетімізге, Тербеледі ағаштар. Тыныш - тыныш отырыңдар, Биік - биік ағаштар. **"Допты тордан лақтыр" №10 ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: шеңберде ойына білу қабілетін, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалар бір-бірінің қолынан ұстап, жақын-жақын дөңгелене тұрады. Тәрбиешіге қосылып олар мына өлеңді айтады. Көпіре гөр көбік-шар, Көпіре гөр кеңіп шар. Осы күйі қал тұрып, Кете көрме жарылып. Өлеңді айта жүріп, балалар шеңберді кеңейте түседі. Тәрбиеші: "Жел көбік жарылды", - деген кезде барлық балалар қолдарын төмен түсіріп, бар

	ауызша белгі бойынша қозғалысты бастауға үйрету. **"Кегльді қағып ал №9 " жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: допты тура бағытта домалатып, алшақ тұрған кегльді қағып түсіруге дағдыландыру; дәлдікке, ептілікке, зеректікке баулу. **Еңбек әрекеті:** құмды құмсалғышқа шеттерінен ішке қарай сыпырып жинау. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды тазалыққа тәрбиелеу. Балалардың еркін ойындары.	Балалар шеңберде тұрады. Тәрбиеші ойыншылардың біреуін ойын бастаушы етіп белгілейді. Ол шеңбердің ортасында тұрады. Балалар тәрбиешінің көрсетуі бойынша мына мәтін сөзін айтып, оңға немесе солға жүреді. Әдемі шеңберде, Билейік кең жерде. Қолдармен ұстасып, Бәріміз жұптасып. Бірігіп достасып, Бір орында ұстасып, Осылай етіп істейік. Мәтінді айтып бітер кезде балалар қол созым қашықтықта тұрады. Ойын бастаушы қандай болмасын бір қимыл көрсетеді, шеңбер жасап тұрғандардың бәрі оны қайталайды. Содан соң тәрбиеші ойын бастаушыны	бағытқа қарап, екі қатарға тұрады. Бұлардың бір қатары "Қаршығалар" да, екінші қатарындағылар "Қарлығаштар" болады. Бір ойыншыны басқарушы етіп сайлайды. Басқарушы екі саптың арасымен ерсілі-қарсылы жүріп дауыстайды. Алдымен "қар..." дейді де, содан соң қалауынша "-шығалар" немесе "-лығаштар" деп қосады. Сол кезде бастаушы атын атаған топтағылар бытырай қаша жөнеледі де, аты аталмаған топ оларды қуалайды. Олардың міндеті - қашқан топтағылардың	екеуінің аяғының арасына ұзыннан ұзақ белбеу тастайды да "бір, екі, үш" деп санайды. "Үш" деген де кім еңкейіп белбеуді бұрын алса, соның жеңгені. Бұл адамның өз денесін еркін меңгеріп, тез қимылдауының нәтижесінде жүзеге асады. Ойынға басқа ойыншылар шығады. Екінші кезекте әр жұптың жеңімпаздарымен арадағы жарыс болады. Ең соңында жеңген екі ойыншы қалады. Сол екеуінің қайсысы жеңіп шықса, сол жеңімпаз атанады. **«Ұшқыштар» №12 ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды сипаттама бойынша гүлдерді ойлап табуға;	дауыстарымен "Тарс етті", - дейді де, тізерлеп отырады. Тәрбиеші жаңа көбік үрлеуді ұсынады: балалар орындарынан тұрып, қайтадан шеңберге тұрады, ойын қайтадан басталады. **"Қім кетті "№11 қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың ойын шарттарына сай ойнай білу, “Мен - түлкі!” сигналы бойынша қолға түспей, үлкен шеңберден асып жүгіре білу қабілеттерін дамыту (қалыптастыру, жетілдіру); байқағыштыққа, жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. Балалар кіші шеңберге жиналады. Олар педагогтің нұсқауы бойынша көздерін жұмады, ал жүргізуші-педагог балаларды шеңбер сыртында жүріп, кез келген баланы сәл түртіп қалады. Осыдан бері педагог таңдаған бала "қу түлкі" болып саналады. Ал ойыншы-балалар болса, жан-жақтарына қарап: "Қу түлкі, сен қайдасың?" - деп, үш рет сұрайды. Соңғы сұрақтан кейін бұдан бері жасырынып тұрған "қу түлкі": "Мен мындамын!" - деп дауыстайды. Осы жерден бастап, балалар жан-

		ауыстырады немесе ойын бастаушы өзінің орнына біреуді таңдайды және ойынды жалғастыра береді. **"Түрлі түсті көліктер" №13 қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: ептілік пен шапшаңдықты дамыту, алаңның қарсы бөлігіне қуғыншыдан асқан ептілікпен қашып өтуге үйрену. **Дене тәрбиесі бойынша жекелей жұмыс:** кеңістікті бағдарлауға арналған жаттығулар. **(дене шынықтыру)** **Еңбек әрекеті:** ойын алаңын ағаштардан түскен ұсақ бұта, жапырақтардан тазалау. **(еңбек дағдылары)**	біреуін ұстап алу. Ұсталған ойыншы сол топқа өтеді. Қайсы топ қарсы топтың ойыншысын көп қосып алса, сол топ жеңеді. **Құралдары:** екі түрлі медальондар: қаршығалар мен қарлығаштар. **Еңбек әрекеті:** құмды құмсалғышқа шеттерінен ішке қарай сыпырып жинау. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды тазалыққа тәрбиелеу. **"Өзіңе жұп тап" №16 қимыл жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды доппен ойындарға тарту; дәлдікке, мергендікке, шапшаңдыққа,	гүлдерді айыра білулерін бекіту. **"Торғайлар мен мысық" қимыл жаттығуы. №14 (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды бір бағытта, жылжи отырып, секіруге дағдыландыру. Балалардың секіру жолы бойына көлденең сызықтарды салып қою. Балалар, сызықтарды баспай, алға секіруге үйренеді. **Еңбек әрекеті:** құм салғыштың бетін ағаштардан түскен ұсақ бұта, жапырақтардан тазалау. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды тазалыққа тәрбиелеу. Балалардың еркін	жаққа "қу түлкіден" қашып құтылу керек. "Қу түлкі" кімге қолын тигізсе, сол шетке шығады. **"Аюдың апанында " №15 қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: Биік емес бөрене үстімен жүріп,екі аяқты бүге отыра секіруге үйрету. **Еңбек әрекеті:** ойын алаңын ағаштардан түскен ұсақ бұта, жапырақтардан тазалау. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды тазалыққа тәрбиелеу.

		Мақсат-міндеттер: балаларды тазалыққа тәрбиелеу. Балалардың еркін ойындары.	зеректікке баулу. Педагог балаларды екі топқа бөледі. Екі топ ортасында себет тұрады. Балалар допты жерге лақтырған кезде, секіріп себетке түсіру керек. Себетке көп доп лақтырған балалар тобы жеңіске жетеді. Құралдары: спорттық құралдарды жинауға арналған себеп, балаларға доптар. Балалардың еркін ойындары.	ойындары.	
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес) 18.00-18.30	Ата-аналардың сұранысы бойынша кеңес беру.	"Отбасындағы еңбек тәрбиесі"тақырыбында ата-аналармен әңгіме.	Ата-аналарға арналған "Дұрыс сөйлеуді үйрету" жаднамалары.	"Балаларға - ойыншықтар" науқанын өткізу	"Демалыс күндері баланың демалысын дұрыс ұйымдастыру"тақырыбында ата-аналарға кеңес беру.

Циклограмманы тексерген әдіскер: А.Абдиева

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	«Айару» бөбекжай- балабақшасы				
Топ/сынып	**Ортаңғы топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	Еркетай				
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	Мамаева Дурия				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**10.06. - 14.06.2024ж.**				
Тақырыбы	**Шыныққан шымыр боласың**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	10.06.2024.	11.06.2024.	12..06.2024	13.06.2024.	14.06.2024
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау 8.00-8.20	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Балалар бірінші күн толық құжаттарымен, дене қызуын өлшеп, дене терісін тексеріп, медбикенің рұқсатымен қабылданады. Бойы, салмағы өлшенеді.				

8.00-8.20					
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер) **8.20-8.40**	**Бөлме өсімдіктерін күту.** Мақсат-міндеттер: балаларды өсімдіктерге ұқыптылықпен қарауға бейімдеу, күтуге деген қызығушылықтарын ояту, ересектерге қолқабыс танытуға тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**Аквариумдағы балықты қоректендіру.** Мақсат-міндеттер: балаларды тәрбиешінің еңбегін бақылап, балықтарға жемді үгітіп, шашып, қамқорлық жасау ниеттерін туғызу. **(еңбек дағдылары)**	**Бөлме өсімдіктері жапырақтарының шаңын сүрту.** Мақсат-міндеттер: балаларды бөлме өсімдіктеріне дұрыс күтім жасауға машықтандыру; аспидистра, фикустің жалпақ жапырақтарын сүлгімен сүрту техникасына жаттықтыру; байқағыштыққа тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**Кітаптарды кітап бұрышындағы сөрелерге дұрыс орналастыру.** Мақсат-міндеттер: балаларды тәрбиешінің еңбегін бағалауға, кітаптарды қатарға ретпен қоюға ынталандыру; еңбекқорлыққа тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**Ойыншықтарды жуу.** Мақсат-міндеттер: балаларды тәрбиешінің еңбегін бақылап, қолынан келгенше көмек көрсетуге дағдыландыру; еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**
	Көркем сөзді мәнерлеп айту жаттығуы. Мақсат-міндеттер: артикуляцияны, сөйлеу, ойлау, есте сақтау, елестету қабілеттерін дамыту. "Кемпірқосақ". Кемпірқосақ көпірдей Аспан жарып туыпты. Жердің екі бетіне Жеті жеңін жауыпты. Д. Ахметова. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** **«Қояндар мен қасқыр» №20 ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ұсақ қол моторикасын дамыту; ойлау, түйсік	**"Аттар" ойыны. №17** Мақсат-міндеттер: балаларды қырағылыққа, байқампаздыққа үйрету, бірлікке, татулыққа тәрбиелеу. Балалар бөлменің бұрышында тұрады. Тәрбиеші жалаушаны тығатынын айтады. Балалар теріс қарап көзін жұмады,тәрбиеші жалаушаны тығып қояды да "болды", деген де балалар жалаушаны іздейді. Тапқан бала жалаушаны тығады. Ойын 2-3 рет қайталанады. **(дене шынықтыру)** **"Сұр қоян жуынады" № 21 ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды шеңберде ойнай білуге дағдыландыру; белгі бойынша қимылдауға баулу.	**"Сылдырмақпен сылдырлат" ойыны. №18** Мақсат-міндеттер: логикалық ойлау қабілетін, сөздік қорын дамыту. Тәрбиеші қораптан неше түрлі суреттері бар карточкаларды бір-бірден алып шығып, суреттегі бейнені атауды сұрайды. Бастаушы бала суретті алып, балаларға көрсетеді, ал отырған балалар оны айтады. Дұрыс жауапты айтқан бала ойынды жалғастырады. **(танымдық дағдылар)** **"Қойлар мен қойшы"№22 ойыны.** Мақсат-міндеттер: қол қимылдарының икемділігін, дәлдігін, көз мөлшерін дамыту. Жаттығу барысы:	**Көркем сөзді мәнерлеп оқу жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың тақпақты мәнерлеп айтуға деген қызығушылығын арттыру; артикуляцияны, сөйлеу қабілетін дамыту. "Бақа туралы". Жап-жарық жылы күнде, Жап-жасыл шөп үстінде, Жап-жасыл көйлек киген Бақа бізге былай деген: - Бадырақпын, Бақылдаймын. Достарымды Шақырамын. Бақ-бақ! Қайдасыңдар?! Бақ-бақ! Неге шықпайсыңдар?! Д. Ахметова **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)** **"Қойлар мен қойшы" № 23 ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды тепе-теңдікті сақтай білуге	**"Тығылмақ" ойыны. №19** Мақсат-міндеттер: логикалық ойлау қабілетін, сөздік қорын дамыту. Тәрбиеші қораптан неше түрлі суреттері бар карточкаларды бір-бірден алып шығып, суреттегі бейнені атауды сұрайды. Бастаушы бала суретті алып, балаларға көрсетеді, ал отырған балалар оны айтады. Дұрыс жауапты айтқан бала ойынды жалғастырады. **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** **"Балбұл" №24 ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды шеңберге тұруға дағдыландыру, мәтінге сәйкес қимылдарды жасауға үйрету. Балалар бір-бірінің қолынан ұстап, жақын-жақын дөңгелене тұрады. Тәрбиешіге қосылып олар мына өлеңді айтады. Көпіре гөр көбік-шар, Көпіре гөр кеңіп шар. Осы күйі қал тұрып, Кете көрме жарылып. Өлеңді айтып бара жатып балалар

	қабілеттерін жетілдіру. **(танымдық дағдылар)**	Балалар бір-бірінің қолынан ұстап, жақын-жақын дөңгелене тұрады. Тәрбиешіге қосылып олар мына өлеңді айтады. Көпіре гөр көбік-шар, Көпіре гөр кеңіп шар. Осы күйі қал тұрып, Кете көрме жарылып. Өлеңді айта жүріп, балалар шеңберді кеңейте түседі. Тәрбиеші: "Жел көбік жарылды", - деген кезде барлық балалар қолдарын төмен түсіріп, бар дауыстарымен "Тарс етті", - дейді де, тізерлеп отырады. Тәрбиеші жаңа көбік үрлеуді ұсынады: балалар орындарынан тұрып, қайтадан шеңберге тұрады, ойын қайтадан басталады. **(дене шынықтыру, сөйлеуді дамыту)**	жүргізуші балаларға есеп таяқшаларды таратып береді. Балалар солардан геометриялық пішіндерді жасап шығару керек. Төмендегідей тапсырмалар беріледі: төрт таяқшадан шаршы құрастыру; үш таяқшадан үшбұрыш құрастыру; үй құрастыру; жалауша құрастыру; жұлдызша құрастыру. **(танымдық дағдылар)**	машықтандыру, вестибуляр аппаратын, ой-қимлын, есте сақтау қабілетін дамыту. Балалар шеңберде тұрады. Тәрбиеші ойыншылардың біреуін бастаушы етіп тағайындайды. Ол шеңбердің ортасында тұрады. Балалар тәрбиешінің көрсетуі бойынша мына мәтін сөзін айтып, оңға немесе солға жүреді. Әдемі шеңберде, Билейік кең жерде. Қолдармен ұстасып, Бәріміз жұптасып. Бірігіп достасып, Бір орында ұстасып, Осылай етіп істейік. Мәтінді айтып бітер кезде балалар қол созым қашықтықта тұрады. Ойын бастаушы қандай болмасын бір қимыл көрсетеді, шеңбер жасап тұрғандардың бәрі оны қайталайды. Содан соң тәрбиеші ойын бастаушыны ауыстырады немесе ойын бастаушы өзінің орнына біреуді таңдайды және ойынды жалғастыра береді. **(дене шынықтыру)**	дөңгелек шеңберді кеңейте түседі. Тәрбиеші: "Жел көбік жарылды", - деген кезде барлық балалар қолдарын төмен түсіріп, бір дауыспен. "Тарс етті", – дейді де тізерлеп отыра кетеді. Тәрбиеші жаңа көбік үрлеуді ұсынады: балалар орындарынан тұрады, қайтадан дөңгелектеніп тұрады, ойын қайта басталады. **(дене шынықтыру, сөйлеуді дамыту)**

Таңертеңгі жаттығу 8.40-9.00	**"Қуыршақпен ойнаймыз".** Б.қ. тік тұру, аяқ алшақ, қуыршақ төменде, 1-2 қуыршақты алға ұстау, жоғары көтеру (3рет). 3-4 б.қ. Аяқ алшақ, қуыршақ алда, 1-2 денені оңға, солға бұру, б.қ. келу. Б.қ. қуыршақты кеудеде ұстау, 1-4 алға еңкею - "Қуыршақтар билейді". 5-6 б.қ. келу (3рет). Б.қ. 1-2- отырып қуыршақты еденге қою. 3-4 тік тұру, Қуыршақпен оңға, солға айналу (2 реттен).
	(дене шынықтыру)
Таңғы ас 9.00-9.30	**Гигиеналық дағдылар** Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. Асты-шашпай төкпей іш, Сораптамай баппен іш. Келген асты алдына Тауысып іш қалдырма. Тәрбиеші балалардың үстел үстінде дұрыс отыруларын қадағалайды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық **9.30-9.55**	**«Арқан түю» №25** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығу мәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Қуыр-қуыр куырмаш, Балаларға бидай шаш. Бас бармақ, Балан үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек. Сен тұр – қошақанға бар! Сен тұр – құлыншаққа бар! Сен тұр – лаққа бар! Сен тұр – бұзауқанға бар! Сен тұр – ботаңа бар! Ал сен алаңдамай, Қазан түбін жалап, үйде жат! **(сөйлеуді дамыту,**	**"Аңшы мен түлкі "№26 ойыны.** Мақсат-міндеттер: зейінділікке, байқағыштыққа, шапшаңдыққа, кеңістікті бағдарлауға баулу. Ойыншылар қабырға бойында тұрады. Педагог әр балаға бір сурет-фишкадан таратып береді. Педагог белгісі бойынша балалар жан-жаққа қарай жүгіре бастайды. Келесі "Жұбыңды тап" белгісі бойынша, бірдей түсті фишкалары бар балалар, жұп болады. Балалар саны тақ санға тең келу керек. Әр айналым сайын бір бала жұпсыз қалу керек. Құралдары: таратпалы жеті түсті фишкалар. Әрбір фишканың жұбы бар. Түрлі түсті фишкалар болмаса, басқа жұпты суреттерді қолдануға болады. **(дене шынықтыру, танымдық дағдылар)**	**"Бәйге" ойыны. №27** Мақсат-міндеттер: балаларды тепе-теңдікті сақтап, белгілі нұсқаулар бойынша бағыттауға, ептілікке баулу; зеректікке тәрбиелеу. Тәрбиеші екі сызық сызады да (үйдің ішінде жіпті пайдалануға болады) балаларға: мынау – "өзен", - дейді; оның үстіне тақтайдан көпір (ұзындығы 2-3м, ені 25-30см) салады да балаларға: "Көпір арқылы жүруді үйренейік", - деп ұсынады. Балалардың бір-біріне соқтығыспай тек тақтайдың үстімен ғана жүруін бақылай отырып, тәрбиеші балаларға суға құлап кетпеуі үшін жай жүру керек деп ескертеді: балалар тақтаймен ары-бері 2-3 рет жүріп өтеді. **(дене шынықтыру)**	**"Жасырынбақ" №28 ойыны.** Мақсат-міндеттер: мұқияттылыққа, достыққа тәрбиелеу. Балалар бір-бірінің артынан айналып, шеңберге жасап тұрады. Тәрбиеші шеңбердің жанында тұрады, оны барлық балалар көреді. Оның қолында 3 сурет: балық, тастар және балдырлар. Тәрбиешінің белгісі бойынша (ысқырық) балалар бір-бірінен кейін шеңбер бойымен қозғала бастайды. Педагог кезекпен суреттері бар карточкаларды көрсетеді: 1. Балықты көрсеткен кезде, балалар шеңбер бойымен қолдарын сермеп баяу жүгіреді. 2. Тастарды көрсеткенде, балалар тізелерін құшақтап отырады. 3. Балдырларды көрсеткенде, балалар бір орында тұрады да, қолдарын жоғары көтеріп, қолдарын жан-жаққа тербеледі. Қай бала қателеседі, сол бала ойыннан шығып қалады. **(дене шынықтыру)**	**"Қозы"№29 ойыны.** Мақсат-міндеттер: еркін қозғалыстарды, ой-қиялды, дене тепе-теңдігін дамыту. Көңілді және қозғалысты әуен ойнап тұр. Балалар секіріп және еркін әуен тактісіне қозғалады. Кенеттен әуен үзіліп қалады, балалар әуен тоқтағандағы қалыпта қатып қалады. Содан кейін 1-1,5 минуттан кейін әуен қайта жалғасады және балалар қозғалысты жалғастырады. **(дене шынықтыру)**

	қолдаймыз, Табиғатты қорғаймыз. Терек егеміз бақтарға, Айналасын қоршаймыз. - Балалар, бұл терек ағашы. Оған жақындату. - Терек-тез өсетін ағаш. Ерте көктемде жапырағы шықпай тұрып, сырға секілді ақ гүл жарады. Жапырағы - жұмыртқа пішіндес, жиектері аратісті. Жапырақтары гүлдеген кезде терек жасыл қалпақ киген сияқты, жазда теректен мамық ұшады. Ағаштың жапырақтарымен бірге бұтақтар тәж деп аталады. Терек ауаны жақсы тазартады, ағаштың тамыры жерден ылғал алады, ол көп жылу береді. Терек ағашы жұмсақ, жеңіл, одан қағаз, сіріңке, ойыншықтар жасайды. **Еңбек әрекеті:** құмсалғышқа құм салу, балаларды еңбек нәтижесіне өз үлестерін қосуға	басқалары судың бетіне шығады. Бақылау барысы: балалардың назарын судың қасиеттеріне аудару: сұйық, әртүрлі температураға ие болуы мүмкіндігі (ыстық, суық). Су мөлдір, онда бәрі көрінеді. Ыстық күнде бассейнде су тез қызады. Тоғандағы, өзендегі, көлдегі су қызады, сондықтан жазда адамдар шомылуға барады. Асфальтқа шашыраған судың қаншалықты тез кебетінін көрсету.Үлкен балалармен суда қандай заттар суға батып жатқанын, қайсысы жүзетінін анықтау. Неліктен олар жүзіп немесе батып бара жатқанын анықтау. **Еңбек әрекеті: құрап қалған шөптерді жинау (тәрбиешінің көмегімен).** Мақсат-міндеттер: балалардың қарапайым еңбек дағдыларына баулу. Құралдары: қолғаптар, қаптар. Педагог балалардың шөптерге аллергиясын ескеру тиіс. **"Ақ серек- көк серек " №1 қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды шыдамдылыққа тәрбиелеу. Балалар ойын алаңында айналып жүріп: «Толқиды теңіз бір, Толқиды теңіз екі,	бақылау жасадық? - Иә, бұл қанқыз. Қанқыз – қызыл түсті, үстінде жеті нүктесі бар кішкентай жәндік. Ол кішкентай болса да ештеңеден қорықпайды. Неліктен? - Егер де оны қолыңа алып, басып қалсаң, олар сап-сары жағымсыз иісі бар уын шығарады. Сол себепті оған құстартиіспейді. Тіпті қызыл түсті нүктелі зат көрсе болғаны, олар жоламауға тырысады. Міне, қанқыз осылайша қорғанады екен. Қорғанудың тағы бір түрі, оларды ұстап алсаң, ол өлген сияқты болып қатып қалады да, қауіп төнбегенін байқаған уақытта қайтадан өзінің ісімен айналыса береді. **Еңбек әрекеті:** учаскедегі қоқыстарды жинау. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды ересек адамның еңбегін байқауға және еңбек нәтижесін көруге үйрету. **«Сорпа пісіреміз » №4 ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың жәндіктер әлеміне деген қызығушылығын арттыру; түстерді ажырата білу	өсімдіктердің тіршілігіне ықпалына көңіл аудару. Гүлзарды суару, таза ас суын ішкізу. Іс-тәжірибеде суды асфальтқа төгіп, күннің көзінде кебуін бақылату. Балаларға : кеуіп кетеді - дегенді айтқызу. **Еңбек әрекеті:** гүлзарда өскен гүлдерді суару. **(еңбек дағдылары)** Мақсаты: балалардың қарапайым еңбек дағдыларына баулу. Құралдары: су құйғыштар. **"Ақ сүйек"№2 қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Ойын мақсаты: балаларды қырағылыққа, дәлдікке үйрету. Ойынға қатысушы балалар бір қатарға тұрады. Тәрбиеші ақ сүйекті қолына алып, балалардың ту сыртына шығады да, алысқа лақтырады. Балалар ақ сүйектің лақтырылған бағытын көрмеуі керек. "Ақ сүйек" жерге түскеннен кейін тәрбиеші: Ал ақ сүйекті іздеңдер, кім тез табар екен? - дейді. Ойынның шарты бойынша ақ сүйекті тауып алған бала басқаларына білдірмей, тәрбиешіге тез әкеліп беруі керек. Егер балалардың бірі байқап қалса, ақсүйекті тауып алған баланы қуып жетіп, денесіне қолын тигізуі керек. Сонда ақ сүйек өзіне беріледі. Сөйтіп, ақ сүйекті ешкімге жеткізбей тәрбиешіге табыс еткен бала жеңімпаз аталады. Өз бетінше ойынды ұйымдастыра білуге дамытуды жалғастыру, ереженің нормасын және тәртібін орындау. **Еңбек әрекеті:** гүлді күту. **(еңбек**	Мақсат-міндеттер: достыққа, белсенділікке, ұйымшылдыққа баулу. Балалар екі топқа бөлінеді. Әр топта өз тулары болады. Әр тудың қорғаушысы болады. Ту қорғаушылар тудың қасында тұрады. Ал, басқа балалар қарсыластарын өз тобына ауыстырулары керек. Екі топтың ортасынан сызық сызылады да, қарсыластарына қарама - қарсы тұрады. Бір-бірінің қолдарынан ұстап, өз топтарына тартып алуға тырысады. Сөйтіп қай топ балаларды көп жинай алса, сол топ жеңіске жетеді. Жеңілген топтың туына шабуыл жасалады. Егер де туларын қорғап қалса, ойын жалғаса береді. **"Аюлар мен аралар" №3 (кегли) ойын жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың кегли арасымен баяу және ептілекпен өтуге дағдыландыру; көз мөлшерін, тепе-теңдікті, вестибуляр аппаратын дамыту. Құралдар: кегльдер. **Еңбек әрекеті:** алаңдағы ағаштардан түскен құрқақ қоқыс бұтақтарды жинау. Мақсат-міндеттер: балаларды еңбекқорлыққа тәрбиелеу. **Балалардың еркін ойыны**
	көркем әдебиет)				

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет 9.55-10.35	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Көгершін" №30 Мақсат-міндеттер: Құрылыс материалының формаларын атау және біріктіру қабілетін қалыптастыру, өз жобалары бойынша құрылыс жасауға деген ұмтылысты дамыту, қоршаған әлемге құрметпен қарауды тәрбиелеу.	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Көкпар" №31 Мақсат-міндеттер: Балаларда гимнастикалық таяқтың астынан төрт тағандап еңбектеп өту және алға жылжи отырып екі аяқпен бір орында жеңіл секіру техникасын бекіту; бір-бірінен 10 см қашықтықта орналасқан тақтай бойымен жүру дағдыларын жетілдіру; оқу қызметін пысықтау; көлік түрлері туралы білімдерін толықтыру.	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** "Әтеш пен Тоты" украин халық ертегісі Мақсат-міндеттер: Балаларды ертегінің мазмұнын толық өз ойларын жеткізіп айтуға; байланыстыра сөйлеуге үйрету; балалардың бойына ертегі мазмұнын түсіндіріп, адамгершілік, мейірімділік, досқа адал болу сезімін сіңіру; ертегі кейіпкерлерімен бірге қуану, ренжу сезімдерін ояту; өздерінің құрбы-құрдастарымен адал, тату ойнауға дағдыландыру; сөздік қорын молайту.	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Құстар қанатын жайды" Мақсат-міндеттер: Алақанмен басу техникасымен таныстыру; бояуды алақанға жылдам жағып, құстың қанатын алақанды бастыру арқылы салуды үйрету; түстердің атауын нақтылау және бекіту; құстардың тіршілік ету ортасын түсінңп, бейнелеуге деген ұмтылыстарын қолдау; сурет салуға деген құштарлықтарын арттыру; тиянақтылыққа тәрбиелеу.	**Музыкадан ойын-жаттығу** "Бұлақтың сылдыры" Мақсат-міндеттер: Көңілді әуен арқылы көңіл күйді сыйлай білуге талпындыру. Балалардың шығармашылық қабілетін дамыту. Балаларды достыққа, бірлікке,татулыққа тәрбиелеу.
Серуенге дайындық 10.35-10.55	Тағамның атауын есте сақтау, тазалыққа бейімдеу. "Тәбетіміз ашылды, ас болсын!" **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуен 10.55-12.00	Балаларға өз киімдерін тануды, атауды, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуеннен оралу 12.00-12.20	**Теректі бақылау. №11 (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: бақылау барысында теректің құрылымының ерекшеліктерімен таныстыру. **Тақпақ.** Жақсылықты	**Арам шөпті бақылау. №8 (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: балалармен суды ұқыпты пайдалану туралы түсініктерін қалыптастыру. Судың қасиеттері туралы білімдерін нығайту, температурасы әртүрлі болатынын айту, суда кейбір заттар батып кетеді,	**Құмырсқаларды бақылау. №10 (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: қанқызы қоңызы туралы түсініктерді беру, жетілдіру; жәндіктер әлеміне деген қығығушылықты арттыру. - Балалар, біз серуен кезінде қандай жәндіктерге	**Өсімдік иістерін бақылау. №17 (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: судың қасиеттері туралы түсініктерді тиянақтау; табиғи құбылыстарға деген қығығушылықты арттыру. Іс-тәжірибеде: құйылатыны, төгілетіні, ыдыста, шалшықта қозғалмай тұратынын - анықтау. Салқын, жылы, ыстықта кеуіп кетеді дегенді айтқызу. Іс-тәжірибеде судың адамның,	**Күнді бақылау. №1 (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: күннің көзі жылу мен жарықтың негізгі көзі болатынын ұғындыру, күннің шығуын қадағалауды жалғастыру. Күнің сәулесі туралы айту. Тақпақ. Алақай, алақай! Күн шықты, күн шықты, Жер үстіне нұр шықты! **"Соқыр бүркіт" №32 ойыны.**

	үйрету. **(еңбек дағдылары)** **"Аюлар мен аралар" №3 қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойынша жұптарға жиналуға және жан-жаққа тарап жүгіруге дағдыландыру. Құралдар: таратпалы медальондар: гүлдер мен аралар. **"Арқан түю" №8 ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: ептілікті, реакция жылдамдығын дамыту; доппен ойындарға қызығушылықты арттыру. **Дене тәрбиесі бойынша жеке жұмыстар. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: допты аулау және лақтыру жаттығулары **Балалардың еркін ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды өз бетінше ойын тақырыбын таңдауға үйрету.	Толқиды теңіз үш, Толқиды теңіз төрт» - сөз жолдарын айтады. Тәрбиеші белгісі бойынша: Толқын мұз бол!"- дегенде балалар қозғалмай қалу керек. **"Қаршыға мен иқарлығаш"№ 5 қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды шеңберге тұрып, бойымен жүруге және жүгіруге бейімдеу; вестибуляр аппатарын дамыту; ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ақырын-ақырын итеріп, Әткеншекті қозғалтамыз. Жылдам-жылдам жүгіріп, Шеңберді айналдырамыз. Д. Ахметова. Педагог барлық балалардың бірыңғай қимылдауын қадағалап жүру керек. Шеңбер бойымен жүргізу үшін, балаларды бір жаққа бұрып, беттерін шеңбер ортасына қарату керек. Балалардың ойынды меңгерудегі басты міндеті - аса жылдам жүгірмеу. Әрбір бала қимылдау кезінде шеңбердің бір жақ бойымен жүріп, бүкіл шеңбердің жылдып жатқанын бақылайды. **Балалардың еркін ойыны.** Балаларды өз бетінше ойын тақырыбын таңдауға үйрету.	қабілеттерін жетілдіру; кеңістікті бағдарлауға машықтандыру. Құралдары: түрлі түсті гүлдердің және дәндіктердің кескіндері (ламинадталған). Педагог алдын-ала түрлі түсті гүлдердің кескіндерін алаңға шашыратып жайып салады. Балалар өздеріне ұнаған қоңызды, көбелекті алып, белгі бойынша түсі бірдей гүлге жүгіріп барып, жәндікті гүлдің үстіне қондырады. Ойынды бірнеше рет қайталауға болады. **"Белбеу соқ" №6 ойыны. (дене шынықтыру)** Балалар бөлменің бір қабырғасын бойлай қойылған орындықтарда немесе алаңды жағалай отырады. Тәрбиеші бөлменің қарсы бұрышына немесе алаңның ең алыс бұрышына барып: «Маған қарай жүгіріңдер», - дейді. Балалар оған қарсы жүгіреді. Тәрбиеші оларды қолын жайып, ишаратпен қарсы алады. Балалардың бәрі келіп, тәрбиешінің қасына жиналып болғаннан кейін, ол серуендеуді ұсынады. Балалар өздері жүргісі келген жерде емін-еркін	**дағдылары)** Мақсат-міндеттер: учаскеде өсетін өсімдіктерді өз бетінше қорғауға үйрету; гүлге ұқыпты қарауға және сүюге тәрбиелеу. **"Сақина тастамақ" ойыны. № 7** Мақсат-міндеттер: сұраққа жауап беруге және жауабын түсіндіруге үйрету. - Балалар, жазда қар жауа ма? Күн шығып тұр,жаңбыр жауып тұр? Қараңғы және жарық жерде өсіп тұрған өсімдіктерді қадағалау, күнге тартылатын өсімдіктер қозғалысына көңіл бөлу. Өсімдіктер өсу үшін жарық қажет. **Балалардың еркін ойыны.**	

			тәрбиешімен бірге бөлме ішінде жүреді. Тәрбиеші бұдан кейін: «Үйге қарай жүгіріңдер» - дейді. Балалар жүгіріп барып орындықтарына отырады. Ойын осылай 4-5 рет қайталанады. Алғашқы кезде ойынды азғана балалар тобымен өткізген дұрыс, кейін ойнаушылардың саны арта түседі (үйлеріне қайтқан кезде балалардың кез-келген орындыққа отыруына болады). **Дене тәрбиесі бойынша жеке жұмыстар.** Мақсат-міндеттер: жылдамдықты дамыту, бір-біріне итерместен алаңда жүгіру мүмкіндігін жетілдіру. **Балалардың еркін ойыны.**		
Түскі ас 12.20-13.00	Өз бетінше шешініп, жылдам киіну біліктіліктерін бекіту; балаларды аяқ киімнің бауын тағып, сырт киімнің түймесін ағыта білуді үйретуді жалғастыру.				
Күндізгі ұйқы 13.00-15.10					
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары 15.10-15.30	Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау.				
Бесін ас 15.30-16.00	Төсектегі жаттығулар. Ұйқыдан тұрғанда , бірден төсектен тұруға болмайды. Біртіндеп тұру қажет. 1. Балалар төсекте, арқаға жатып, қолын жанына созу, демдерін еркін шығару. 2. Балалар төсекте, арқаға жатып қолды екі жаққа созу, жұдырықтарын жұму, қолдарын алға созып айқастыру, демалу. 3. Балалар төсекте, арқаға жатып қолдарын бастарына қойып кезекпен сол аяқтарын, он аяқтарын көтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру. 4. Балалар төсекте, арқаға жатып, қолдарын жанында ұстап, аяқтарын көтеріп велосипед тебу.				

	Төсектен тұрғызу. **(дене шынықтыру)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер) 16.00-16.30	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалармен жеке жұмыс 16.30-16.50	**«Кім жылдам» №9 ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларға музыкалық аспаптар мен олардың дыбыстарын анықтауға үйрету. Құрал-жабдықтар: барабан, сыбызғы, қоңырау, шымылдық. Тәрбиеші музыкалық аспаптармен таныстырады, содан кейін аспаптарды шымылдықтың артына тығады. Аспаптардың бірінде ойнап, балалардан қай аспаптың дыбысы екенін айтуды сұрайды. Қай бала дұрыс табады, сол бала аспапты алады да, сол аспапта ойнайды. **(сөйлеуді дамыту, музыка)** **"Үйшік" ертегісін**	**«Көген тартыс» №10 ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың есту қабілетін дамыту, оларды нақты айтуға үйрету, екпінді дұрыс қою. Тәрбиеші жануарлардың дауыстарын салады. Балалар қай жануардың дауысы екенін табулары қажет. Мысалы, тәрбиеші "ква-ква-ква" деп қатты дауыстап: "Бұл ненің дауысы дейді? Балалар "бақа" деп жауап береді. Содан кейін тәрбиеші басқа жануардың дауысын шығарады. Ойын осылай жалғаса береді. **(сөйлеуді дамыту, музыка)** **"Аурухана" сюжетті-рөлдік ойыны. №19** Мақсат-міндеттер: балаларды науқастарға күтім жасауға және медициналық құралдарды ң қажеттілігін білуге үйрету, балаларды ұқыптылыққа, сезімталдыққа тәрбиелеу, сөздік қорын	**Дауыста, атыңды айтам №11 дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: судың маңызы туралы білімдерін толықтыру, жағымды көңіл-күй тудыру. Қуыршақты жылы сумен жуындыру, оларды жөке және сабынмен жуу, сүлгімен сүрту. Енді біз қуыршақтарды шомылдырамыз. Ыдысқа жылы су құямыз, суды тексереміз. Біздің қуыршақтарымыздың есімдері кім екен? Мынау - Алуа, ал мынау - Алма. Бірінші кімді түсіреміз. Олай болса, Алуаны суға шомылдырайық. **(сөйлеуді дамыту)** **"Түрлі-түсті көліктер " №6 ойыны.** Мақсат-міндеттер: судың қасиетімен таныстыру (су түсін өзгертеді). Құрал-жабдықтар:	**«Таңқұрайдан» №12ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды "орнына қою", "орнына апару" етістіктерін қолдана отырып сөйлем құруға үйрету. Құралдар: түрлі-түсті текшелер жиынтығы. (Әр түсті текшеден 2-3-тен болуы тиіс) және 4 кішкентай түрлі-түсті қораптар. Тәрбиеші балалардың назарын текшелерге аударады және олардың қандай түс екенін сұрайды. - Енді сендер қуыршақтың текшелерді қораптарға қалай салатынын көресіз. (Үстелге түрлі-түсті қораптар қойылады) - Қуыршаққа қараңыз, ол не істейді? (Қуыршақ қызыл текшелерді қызыл қорапқа салады) - Иә, ол қызыл текшелерді қызыл қорапқа салады. Бұны қуыршақ жасады? - Сары текшелерді қай қорапқа салу керек? Сары қорапқа дұрыс айтасыңдар. - Сол сияқты, көк текшені көк қорапқа, жасыл текшені жасыл қорапқа салады. **(сөйлеуді дамыту)**	**«Теңге алу» №13 ойыны.** Мақсат-міндеттер: суды дұрыс қолдану туралы білімдерін кеңейту. Қуыршақтың "түскі асынан" кейін, ыдыстарды жуу керектігін айту. Ас бөлмесіне барып, кранды ашып, жылы не суық су қажеттігін сұрау. Біз ыдысты жылы сумен және арнайы құралдарды пайдаланып жуамыз. Ыдыстарды таза сумен шаямыз. Шайып болғаннан кейін, ас үйдің сүлгісімен құрғатамыз. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** **"Суды бір ыдыстан екінші ыдысқа құю" тәжірибесі.** Мақсат-міндеттер: судың қасиеттері туралы түсінік беру: "сұйық", "төгіледі", "дымқыл", "құрғақ". Ойын барысы: Тәрбиеші балаларды су құйылған ыдыстың қасына шақырады, Әр балаға бір -бір ыдыстан таратып береді. Бір ыдыстан екінші ыдысқа қалай құю керектігін көрсетеді. Балалар қайталайды. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)**

	сахналау. Мақсат-міндеттер: балалардың ертегілердің кейіпкерлеріне рөлдеріне енуіне жағдай жасау, балалардың шығармашылық қабілеттерін дамытуды жалғастыру. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	кеңейту: "аурухана", "науқас", "емдеу", "дәрі-дәрмектер", "температура"ұғымдарын түсіндіру. Құрал-жабдықтар: қуыршақтар, ойыншық жануарлар, медициналық құралдар: термометр, шприц, дәрі-дәрмектер, қасық, фонендоскоп, мақта, таңғыш, халат және дәрігерге арналған қалпақ. Тәрбиеші аурухана ойынын ойнауды ұсынады, дәрігер таңдалады, қалған балалар ойыншық жануарлар мен қуыршақтарды алып, ауруханаға дәрігердің қабылдауына келеді. Дәрігер әртүрлі аурулары бар науқастар қарайды: аюдың тістері ауырады, өйткені ол көп тәттілерді жейді, сайқымазақтың маңдайында жарасы бар, қуыршақ Алуа саусағын есікпен қысып алған және т.б. науқастар. Оларды тыңдайды, мойнын қарайды, температурасын өлшейді, дәрі тағайындайды, инъекция жасайды, дәрілер береді. Тәрбиеші балалардың ойынын бағалайды, балалар қалай қарым-қатынасқа түсіп жатыр, өз ойларын толық жеткізе ала ма, балаларды жан-жақты бақылайды. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, қоршаған ортамен**	акварель бояулар, қылқаламдар, 5 мөлдір пластикалық стакандар (Айарута стакандардың саны кез келген болуы мүмкін), су. Стакандар сумен бірге бір қатарда тізіліп тұрады. Балалар қылқаламмен бір түсті алып, стақандағы суға салып, араластырады да, не болғанын бақылайды. Балалар қызығып қарайды. Әр стақанға әр түрлі түстерді салып, балалар тәжірибе жасайды. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)**	**«Итеріспек» ойыны №14** Мақсат-міндеттер: ойлау қабілеттерін дамыту, ұқыптылық пен бастаған істі соңына дейін жеткізуді қалыптастыру. **(математика негіздері, танымдық дағдылар)**	

		таныстыру)			
Серуенге дайындық 16.50-17.00	Балалардың геометриялық пішіндер туралы білімдерін бекіту, заттардың пішінін дұрыс атауға арналған тапсырмалар. **(математика негіздері)**	Суреттер бойынша сөйлем құрастыруды үйрену. Сөйлемдерді толық айтуға дағдыландыру. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, қоршаған ортамен таныстыру)** **«Бауырсақ» №15 ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды суреттерді логикалық тізбекке орналастыруға жаттықтыру; қоршаған ортадағы құбылыстар мен оқиғалардың сырын тануға, түсіндіруге ынталандыру; ұғымталдыққа тәрбиелеу. Құралдар. Бір құбылысты, оқиғаны немесе ертегі желісін сипаттайтын суреттер топтамалары. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру, қазақ тілі)**	**"Ені бойынша салыстыру" заттарды ені бойынша жаттығу.** Мақсат-міндеттер: жуан-жіңішіке, ұзын-қысқа ұғымдарын пысықтау. **(математика негіздері, сөйлеуді дамыту)**	**"Жаз" тақырыбындағы сюжеттік суреттерді қарастыру.** Мақсат-міндеттер: сұрақтар қою, балаларды сұрақтарға толық жауап беруге үйрету. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, қоршаған ортамен таныстыру)**	**Жұмбақтар шешу, жаңылтпаштар айту, ертегілер тыңдау кешін өткізу.** Мақсат-міндеттер: балалардың қазақ ауыз әдебиетіне деген, көркем әдебиетке қызығушылықтарын ояту. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, көркем әдебиет)**
Серуен 17.00-18.00	Балаларды серуендеуге ынталандыру; серуендеуге арналған ойын құралдарын алу, балалармен қауіпсіздік шаралары туралы жеке әңгімелер. Серуендеуге дұрыс жиналу әрекеттері, балаларды өз еркімен киінуге үйрету. Таза ауада шынығып, Серуенге шығайық. Киімдерді тез киіп, Ойнап-ойнап алайық.				
Серуен	Түскі уақыттағы бақылауды жалғастыру.				

Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес) 18.00-18.30	"Жазғы балалар ойындары" туралы кеңес беру.	"Балаларды жазда шынықтыру" тақырыбында кеңес беру.	"Денсаулықты сақтау өмір салты" туралы ата-аналарға арналған кеңес.	Ата-аналардың сұранысы бойынша кеңестер.	"Баланың демалыс күндерін дұрыс ұйымдастыру" тақырыбында кеңес.

Циклограмманы тексерген әдіскер: А.Абдиева

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	«Айару» бөбекжай- балабақшасы				
Топ/сынып	**Ортаңғы топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	Еркетай				
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	Мамаева Дурия				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**17.06. – 21.06.2024ж.**				
Тақырыбы	**Дұрыс тамақтану**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	17.06.2024	18.06.2024	19.06.2024	20.06.2024.	21.06.2024
Күн тәртібі					

Балаларды қабылдау 8.00-8.20	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру 8.00-8.20	Ата-аналармен жазғы уақыттағы күн тәртібі мен киіндіру тәртібі туралы әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Бөлме өсімдіктерді суару.** Мақсат-міндеттер: балаларды еңбекке баулуды жалғастыру; өсімдіктерді суару амалын игерту (су	**Ойын бұрышындағы ойыншықтарды жинау.** Мақсат-міндеттер: балаларды тәртіпке үйрету, ойыншықтарды өз орынына қоюды игерту.	**Кітаптарды көркем әдебиет бұрышына орналастыру.** Мақсат-міндеттер: балалардың кітаптарға ұқыпты қарау дағдыларын қалыптастыру, белгілі бір тәртіппен кітаптарды салу мүмкіндігін іс-тәжірибеде	**Асхана бойынша кезекшілік.** (тәрбиешінің көмекшісімен бірге) Мақсат-міндеттер: балалардың ересектерге көмектесуге, нұсқауларды нақты орындауға деген ұмтылыстарын ояту: ыдыс-аяқты үстел бетіне дұрыс қоюға	**Аквариумдағы балықтарды қоректендіру.** Мақсат-міндеттер: балыққа қамқорлық жасауды дағдыландыру (жемді үгітіп шашырату), аквариумдағы балықтың тіршілігіне
8.20-8.40	құйғыштың тұмсығын жапырақтарға тигізбей); тірі табиғат объектілеріне қамқорлық жасауға тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**(еңбек дағдылары)**	көруге машықтандыру. **(еңбек дағдылары)**	машықтандыру. **(еңбек дағдылары)**	қызығушылықтарын таныту. **(еңбек дағдылары)**

	«Суретті бүкте»дидактикалық ойыны. №3 Мақсат-міндеттер: балаларға заттардың бір-бірінен үлкен-кішілігін анықтай білуді үйрету. Матрешканың бөлшектеу және құрастыру, кіші матрешканы үлкен матрешканың ішіне салу, матрешканың жоғарғы және төменгі жартысын үлкен-кішілігі және өрнектері бойынша салыстыру. Ойынның мазмұны. Тәрбиеші балаларға мынадай жұмбақ айтады: Бойы әр түрлі, жұмбағымды тыңдашы, Өзара ұқсас жүзі менен сымбатты. Бір-біріне сыйып кеткен көрінбей, Жиналғанда бір ойыншық сияқты. Ойынды қайталап өткізгенде балалардың ынтасын туғызу үшін матрешка туралы кітаптарды көрсетуге болады. Осыдан кейін матрешканы бөлшектеп, оның жоғарғы және	**«Жұбын тап» №4** Мақсат-міндеттер: балаларды мәтінінің ырғағына сай қимылдауға дағдыландыру; артикуляцияны, ой-қиялын жетілдіру, ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Бұлттар құстай ұшады, (Қолдарды қырынан қосып, саусақтармен бірге бұлғау, құстың ұшқанына еліктеу) Құстар бұлттай ұшады, Көк аспанда, биікте, (Аталған қимылдарды, қолдарды жоғары көтеріп, төмен түсіріп, орындау) Қанат жайып, ұшады. Бұлттар құстай болмайды, (Саусақпен бұлғау) Құстар бұлттай болмайды. Бұлттар құстай бұтаға (Қолдарды қырынан қосып, саусақтармен бірге бұлғау, құстың ұшқанына еліктеу) Қанат жайып қонбайды. (Саусақпен бұлғау)	**"екі жарты" пазл ойыны.№5** Мақсат-міндеттер: балаларды бөліктерді бір-біріне дұрыс қоюға үйрету. **(танымдық дағдылар)** **"Спортлото" №8 дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды жан-жануарлардың төлдерін атауға дағдыландыру, білімдерін тиянақтау; есте сақтау, қабылдау, ойлау, сөйлеу қабілеттерін дамыту. Құралдары: жан-жануарлардың және төлдерінің суреттері. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**	**"Жақсы мен жаман"№6 ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды заттарды жалпылауға және бір сөзбен атауға үйрету. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)** **"Жұбыңды тап" ойыны. №4** Мақсат-міндеттер: Ойыншылар қабырға бойында тұрады. Педагог әр балаға бір сурет-фишкадан таратып береді. Педагог белгісі бойынша балалар жан-жаққа қарай жүгіре бастайды. Келесі "Жұбыңды тап" белгісі бойынша, бірдей түсті фишкалары бар балалар, жұп болады. Балалар саны тақ санға тең келу керек. Әр айналым сайын бір бала жұпсыз қалу керек. Құралдары: таратпалы жеті түсті фишкалар. Әрбір фишканың жұбы бар. Түрлі түсті фишкалар болмаса, басқа жұпты суреттерді қолдануға болады. **(танымдық дағдылар)**	**«Белсенді демалыңыз»ойыны №7** Мақсат-міндеттер: балалардың жеміс-жидек, көгөніс, гүлдер жайлы білімдерін дамыту және олардың өсіп-өнетін орындарын дұрыс атату. Ойын шарты: көкөністерді – бақшаға, жеміс-жидектерді – бауға, гүлдерді – гүлзарларға орналастыру. Үш үлкен карточка- бақша, бау, гүлзар бейнеленген, көлемдері 8×8см карточкалар және көкөністер, жемістер , гүлдер бейнеленген көлемдері 5×5см карточкалар. **(танымдық дағдылар)** **"Қыста және жазда спорт" №9 дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды белгілі бір ертегідегі кез келген кейіпкердің айтқан сөздерін ары қарай жалғастыруға ынталандыру; байланыстырып сөйлеу мәдениетін, есте сақтау, ойлау қабілеттерін дамыту, сөздік қорды байыту; ертегілер әлеміне деген тұрақты қызығушылықты арттыру; халық ауыз әдебиеті үлгілеріне деген сүйіспеншілік сезіміне тәрбиелеу. Құралдар.

	төменгі бөлігіне балалардың назарын аударады, оларды салыстырады, соңынан қайтадан құрастырады. Тәрбиеші матрешкалардың ең үлкенінен кішісіне қарай орналасу тәртібін көрсетеді. Балалар бір матрешканы екіншісінің ішіне салып, оның қайсысы үлкен екенің анықтайды. Егер бала матрешканың өз бөліктерін үлкен-кішілігі бойынша тауып, оларды бойларына қарай қоя білсе, тапсырма дұрыс орындалған болып есептеледі. Ойын бір-екі рет қайталанады. Матрешканы бөлшектеп құрастыруда қателеспеген бала жеңімпаз аталады. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, танымдық дағдылар)**	Д. Ахметова. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** **«Төртінші қосымша» №10 ойыны.** Мақсат-міндеттер: құстарды топтастыруға және жалпы атауларын атауға дағдыландыру; зейінді, байқауды дамыту. Балалар берілген суреттерді топтастырады: үй және жабайы құстардың суреттері бойынша. **(қоршаған ортамен таныстыру)**			Түрлі ертегілер бойынша белгілі сюжеттер салынған суреттер. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**
Таңертеңгі жаттығу 8.40-9.00	**Таңғы жаттығу.** "Маған қарай жүгіріңдер" ойыны.Топтасып бір бағытта жүгіреді. "Торғайлар болып ұшайық": жан жаққа жеңіл жүгіреді. Тәрбиешінің көмегімен шеңбер жасап тұрады. Шеңбер бойында жүру, жеңіл жүгіру, "қоянша" секіру. Тік тұрып қолды алға созу, тік тұрып қолды жоғары созу "Құстай қанат самғайық" жаттығуы Тік тұрып, қолды бүйірге қойып,аяқты алшақ етіп тұрып оңға және солға иілу. Аяқтың ұшымен шеңбер бойы жеңіл жүру. Тәрбиешінің артынан жеңіл үйіріліп жүгіру. **(дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар**				

9.00-9.30	Балалардың қолдары мен беттерін жуу, таңғы асқа отырғызу. Тамақтану мәдениетін қалыптастыру бойынша жұмысты жалғастыру. Асхана құралдарын дұрыс қолдануды дағдыландыру. Тамақтанғаннан кейін бет пен қолды жууды дағдыландыру. Таңғы асты тауысып жеуге үйрету. Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық 9.30-9.55	**"Не өзгерді?"ойыны. №14** Мақсат-міндеттер: балаларда қабылдауды, зейінді, есте сақтауды дамыту; ақыл-ойды, байқауды тәрбиелеу. Құралдар: түрлі заттар мен ойыншықтар. Тәрбиеші балалардың алдында таныс ойыншықтар мен заттарды ұсынады. Ойыншықтар қатарға қойылған кезде балалар оларды айтады. Балалар көздерін жұмады, тәрбиеші қатардағы ойыншықтардың орнын өзгертеді. Балалар көздерін ашып, ойыншықтың қай жерге көшкенін айтады. **(танымдық дағдылар)**	**"Кім шақырғанын тап" ойыны.№15** Мақсат-міндеттер: балалардың есту қабілетін дамыту, құрдастарын дауысы арқылы тану. Балалар шеңберде тұрады, санамақтың көмегімен бір жүргізуші таңдалады. Жүргізуші көзін жұмады, ол шеңберде тұрады. Тәрбиеші көрсететін бала жүргізушінің атымен шақырылуы керек. Жүргізуші оны кім шақырғанын табуы керек. **(сөйлеуді дамыту, танымдық дағдылар)**	**"Біз құсты іздейміз" ойыны. №16** Мақсат-міндеттер: бақылау, кеңістіктегі бағдарлауды дамыту. Тәрбиешінің қолында кішкентайдың құстың ойыншығы бар. Тәрбиеші құсты жасырады. Ал балалар оны іздеулері қажет. - Қанекей, ойынды бастаймыз. Көзімізді жұмамыз. Мен ойыншықты жасырамын. - Енді, іздеп, табыңдар. **(танымдық дағдылар)**	**"Ақ шамшық" ойыны. №17** Мақсат-міндеттер: балаларды достыққа, зеректікке, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Балалар шеңбер бойымен отырады, ортаға "жүргізуші" шығарып, қолына сақина ұстатады. Балалар екі алақанын бір-біріне қабыстырып алға созады. Жүргізуші барлық балалардың алақанына сақина салған болып шығады. Сол сәтте сақина тасталған бала орынан тұруы тиісті, "Сақина менде", - деп дауыстайды. **(дене шынықтыру)**	**"Не дыбыстайды?" ойыны.№18** Мақсат-міндеттер: балаларды құстардың дыбыстарын тыңдай отырып, дұрыс табуға машықтандыру; құстар әлеміне деген қызығушылықты арттары. Құралдары: аудио жазбалар, құстардың суреттері. **(музыка)**
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет 9.55-10.35	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Кел, санайық санамақ" саусақ жаттығуы. №14 Мақсат-міндеттер: балалардың құстар туралы түсінік қалыптастыру.Құстардың сыртқы бейнесінің ерекшеліктері,тіршілігі туралы білімдерін	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Паравоз" № 1 Мақсат-міндеттер: балаларда екі аяқтап басты затқа тигізе отырып, жоғары қарай 2-3 метр қашықтықта алға қарай жылжи отырып, тұрған жерінен ұзындыққа, 5-10 см	**Жапсырудан ойын-жаттығу** "Көгалдағы балапан" Мақсат-міндеттер: балаларға жапсырмалау туралы түсінік беріп, жапсырмалар жасауға үйрету, балалардың ұсақ қол моторикасын, қиялын дамыту. «Көгалдағы балапан» жапсырып үйрету, жырту әдісін қолдана білуге үйрету. Сюжеттік композиция құра білуге үйрету.	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** **« Қасқырлар мен лақтар » №4** Мақсат-міндеттер: балалардың қыстап қалатын және жылы жаққа ұшып кететін құстар туралы жалпы ұғымдарын қалыптастыру, қыстап қалатын және жылы жаққа ұшып кететін құстарды жіктей білуге үйрету. Дидактикалық ойындар арқылы зейінді, сөйлеуді,	**Музыкадан ойын-жаттығу** "Көңілді марш" Мақсат-міндеттер: музыка мен қимылдардың тұтастығын қабылдау қабілетін дамыту. Балалардың өміріне музыкамен сөйлесуден қуаныш сезімін енгізу; балалардың репертуар таңдауда өз бетінше шешім қабылдау қабілетін дамыту.

	кеңейту.	биіктіктегі зат арқылы жерде жатқан жалпақ құрсауға секіру дағдыларын дамыту; сап түзеп шеңберге, шеңберден сапқа ауысу дағдыларын әрі қарай жетілдіру.	Балаларды зерделікке, ұқыптылыққа, ізденімпаздыққа тәрбиелеу. Балалардың дүниетанымын кеңейту, шығармашылық ойлауын дамыту.	көру қабілеттерін дамыту. Құстарға деген қамқорлықты, қиын жағдайда оларға көмек беруге тәрбиелеу.	
Серуенге дайындық 10.35-10.55	Балаларға өз киімдерін тануды, атауды, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен 10.55-12.00	**Арам шөпті бақылау №8 (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: торғайдың сыртынан танып, өзге құстардан ажыратуға машықтандыру; құстар туралы жалпы мағлұматтарын тиянақтау; қамқорлыққа тәрбиелеу. **"Торғай".** Торғай, торғайсың, Жылдамсың, сондайсың, Шырылдап қоймайсың, Ұшасың, талмасың. Шомылып ал шалшыққа, Қона ғой біздің баққа. Д. Ахметова. **« Ұялардағы балапан құстар »№37 қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша, белгілерге сай қимылдауға жаттықтыру;	**Теректі бақылау №11 (көгершін). (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: көгершіннің сыртынан танып, өзге құстардан ажыратуға машықтандыру; құстар туралы жалпы мағлұматтарын тиянақтау; қамқорлыққа тәрбиелеу. Педагог көгершіннің ерекшеліктерін анықтау үшін, торғаймен салыстыруға болады. **« Допты домалат »№40 дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың аң-құстардың, үй жануарларының тіршілігі туралы түсініктерін тиянақтау; сөздік қорын байыту; есте сақтау, ойлау, байланыстырып сөйлеу қабілеттерін; дүниетанымын кеңейту. Құралдар: аң-құстарды,	**Маса мен құмырсқаларды бақылау. №18 (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: балабақша ауласындағы жәндіктерді бақылау. Олардың жазғы тіршілігі туралы білімдерін кеңейту. Бақылау барысы Балаларға сұрақтар: 1. Жәндіктерге нелер жатады? 2. Жәндіктер қандай табиғатқа жатады? 3. Қандай жәндіктер пайдалы жәндіктерге жатады? Неге? 4. Зиянды жәндіктер деп нелерді айтамыз? Неге? 5. Балабақша ауласынан жәндіктерді кездестіруге бола ма? Жәндіктер дүниесі алуан түрлі. Олардың біз білмейтін, біз көрмеген түрлері де көп - ақ. Олардың өз ерекшеліктері, өз тіршіліктері бар. Жәндіктер көктемнің аяғына қарай, жер әбден қызған кезде пайда болады. Олар қайдан шығады? Олар жаз бойы азықтарын жинап, қысқа дайындалады да,	**Торғайларды бақылау №7 (қарлығаш). (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: қарлығашты сыртынан танып, өзге құстардан ажыратуға машықтандыру; құстар туралы жалпы мағлұматтарын тиянақтау; қамқорлыққа тәрбиелеу. Қарлығаш - бейбітшілік пен берекенің символы. Қарлығаш күзде жылы жаққа ұшады, ал көктемде қайтып келеді. Бұл құс жазда ұялап, балапандарын ұшуға үйретеді. - Қарлығаш, басқа құстарға қарағанда, өте ерекше құс. Басы мен денесі, қанаттарының түсі қара, ал кеудесі ақ. Қарлығаштың құйрығы айыр. Қарлығаштың ұшқаны да ерекше: ол реактивті ұшақ ұқсап жылдам жоғары көтеріліп, төмендеу түсіп, ұзақ ұшып жүреді. Қарлығаш ұясын саз балшықтан жартас қуыстарына, жағалаудағы жарға, үй ішіне салады. Қарлығаш адамға жақын болады. **Еңбек әрекеті:** гүлді баптау, топырағын қопсыту. **(еңбек**	**Күннің көзін бақылау. №1 (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: балаларға күн туралы түсініктерді тиянақтау; табиғи құбылыстарға деген қызығышылықты арттыру. - Балалар, аспанда жарқырап тұрған не? - Ол неге ұқсайды? - Күннің көзі болмаса біз өмір сүре аламыз ба? - Күннің бізге қандай пайдасы бар? **Тақпақ:** Күн шыққанда: Алақай, алақай! Күн шықты күн шықты! Жер үстінде нұр шықты! **« Тым-тырақай »№16 ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: достыққа, белсенділікке, ұйымшылдыққа баулу. Балалар екі топқа бөлінеді. Әр топта өз тулары болады. Әр тудың қорғаушысы болады. Ту қорғаушылар тудың қасында тұрады. Ал, басқа балалар қарсыластарын

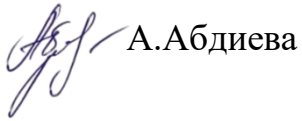
	тышқан, шымшық және жапалақ қимылдарына еліктеуге ынталандыру; ептілікке, зеректікке, жылдамдыққа тәрбиелеу. Алғашында "жапалақтың" (жүргізушінің) рөлін педагог, содан соң таңдалған баланың бірі сомдай алады. Қалған балалар "тышқан" мен "шымшықтар" болып ойнайды. Ойында бірінші белгі ретінде: "Таң атты! Күн шықты! Тышқандар мен шымшықтар алаңда!" - сөздері айтылады. Екінші белгі: "Түн батты! Шапалақ аңшылыққа ұшып шықты!" - болып айтылады. Бірінші белгіде ойыншылар алаңда, бір-біріне соғылмай, жүгіріп жүру керек. Екінші белгіде ойыншылар орындарында тоқтап, қозғалмай тұру керек. Егер кім қозғалса, соны "жапалақ ұстап ұясына тасиды". Келесі жолы басқа жапалақты таңдап, ойын жалғасады. Құралдары: ойыншыларға медальондар, "жапалаққа" маска. **« Қасқыр қақпан »№39**	үй жануарларының және мекендерінің суреттері. **Еңбек әрекеті:** ауладағы ағаштардан түскен бұта-қоқыстарды жинау. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды бірлесе жұмыс жасай білуге баулу. **« Құрсауды дөңгелет »№41 қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай, белгілер бойынша ойнауға, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойын шарты. Бұл ойынға қанша бала болса да, қатыса беруге болады. Ойыншылар екі топқа бөлініп, екі бағытқа қарап, екі қатарға тұрады. Бұлардың бір қатары "Қаршығалар" да, екінші қатарындағылар "Қарлығаштар" болады. Бір ойыншыны басқарушы етіп сайлайды. Басқарушы екі саптың арасымен ерсілі-қарсылы жүріп дауыстайды. Алдымен "қар...", - дейді де, содан соң қалауынша "шығалар" немесе "лығаштар" деп қосады. Сол кезде бастаушы атын атаған топтағылар бытырай қаша жөнеледі де, аты аталмаған топ	күз түсіп күн суыта бастаған кезде жер астындағы індеріне кіріп жатады. Кейбір жәндіктер өз індерін ағаш қуыстарына, қалың шөп астына да салады. Балаларға тапсырма: "Құмырсқалар илеуі" тақырыбына бормен сурет салу. **Еңбек әрекеті:** алаңды тазалауға көмектесу. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: бірлесе еңбек етуге, еңбек нәтижесіне жетуге баулу; табиғатқа қамқорлыққа тәрбиелеу. **"Аққу-қаздар" ойыны. №12 (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: белгі берісімен бір бағытта тез жүгіруге жаттықтыру; ойын шартын бұзбауға бейімдеу; бір-біріне соғылмауға дағдыландыру; дене мүшелерін дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Педагог балаларға "аққу-қаздар" болуды ұсынады. Балалар алаңның бір жағына, педагог - қарама-қарсы жаққа тұрады. Алаңның ортаңғы екі шетінде екі (таңдалған) бала "қасқыр" рөлін атқарып тұрады. Педагог: - Аққу-қаздар, қайдасыңдар? Қайда қонып, ұшасыңдар? Балалар: - Біз ұшамыз жылы жаққа, Қайтқымыз келеді ошаққа! Осы сөздерден кейін, балалар қарама-қарсы жаққа жүгіріп ("ұшып") ұмтылады. "Қасқырлар" "аққу-қаздарды" ұстап алуға тырысады. Ұстап алу	**дағдылары)** Мақсат-міндеттер: гүлді өсіре білуге, табиғатты қорғауға, гүл табиғаттың бір бөлшегі екенін түсіндіру. **« Қарағайлы ормандағы аю » №13 қимылды ойыны (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша, белгілерге сай қимылдауға жаттықтыру; тышқан, шымшық және жапалақ қимылдарына еліктеуге ынталандыру; ептілікке, зеректікке, жылдамдыққа тәрбиелеу. Алғашында "жапалақтың" (жүргізушінің) рөлін педагог, содан соң таңдалған баланың бірі сомдай алады. Қалған балалар "тышқан" мен "шымшықтар" болып ойнайды. Ойында бірінші белгі ретінде: "Таң атты! Күн шықты! Тышқандар мен шымшықтар алаңда!" - сөздері айтылады. Екінші белгі: "Түн батты! Шапалақ аңшылыққа ұшып шықты!" - болып айтылады. Бірінші белгіде ойыншылар алаңда, бр-біріне соғылмай, жүгіріп жүру керек. Екінші белгіде ойыншылар орындарында тоқтап, қозғалмай тұру керек. Егер кім қозғалса, соны "жапалақ ұстап ұясына тасиды". Келесі жолы басқа жапалақты таңдап, ойын жалғасады. Құралдары: ойыншыларға медальондар, "жапалаққа" маска. **"Белбеу соқ"** ойыны №6**. (дене**	өз тобына ауыстырулары керек. Екі топтың ортасынан сызық сызылады да, қарсыластарына қарама-қарсы тұрады. Бір-бірінің қолдарынан ұстап, өз топтарына тартып алуға тырысады. Сөйтіп қай топ балаларды көп жинай алса, сол топ жеңіске жетеді. Жеңілген топтың туына шабуыл жасалады. Егер де туларын қорғап қалса, ойын жалғаса береді. **Еңбек әрекеті:** ауладағы ағаштардан түскен ұсақ құрғақ бұтақтарды жинақтау. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды тазалыққа, бірлікке баулу. **« Сорпа пісіреміз » №4 қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: алаңда бір аяғымен жүре білуді жетілдіру. Мына сөзден кейін осындай қозғалыс жасау: «Күн шықты, ойын басталды»; ойын шарттарын сақтау(екі аяғын қатар жерге қоймау керек). **Балалардың еркін ойыны.**

	қимыл жаттығуы. (дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: балаларды бір бағытта, жылжи отырып, секіруге дағдыландыру. Балалардың секіру жолы бойына көлденең сызықтарды салып қою. Балалар, сызықтарды баспай, алға секіруге үйренеді. **Еңбек әрекеті:** ауланы сыпыруға көмектесу. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа, жинақылыққа үйрету. Балалардың еркін ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды өз бетінше ойын тақырыбын таңдауға үйрету. **Балалардың еркін ойындары.**	оларды қуалайды. Олардың міндеті - қашқан топтағылардың біреуін ұстап алу. Ұсталған ойыншы сол топқа өтеді. Қайсы топ қарсы топтың ойыншысын көп қосып алса, сол топ жеңеді. Құралдары: екі түрлі медальондар: қаршығалар мен қарлығаштар. **"Теңге алу" ойыны №13 (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: допты домалатып, доғаға өткізуге жаттықтыру;ептілікке, дәлдікке, шыдамдылыққа тәрбиелеу. Құралдары: доптар, доға. **Балалардың еркін ойыны.**	- баланы қолмен тигізу болып саналады. Педагог алдын-ала алаңның шетінде балалар үшін "қасқырлардан қауіпсіз" орынды сызып қояды. Ойын бірнеше рет қайталанады. Ойын қарапаймы түрде де ойнатылады: педагогтің қалауынша "қасқырларды" қоспауға болады. **Жаттығу ойындары:** допты жерге лақтырып, әуелі екі қолмен, кейін бір қолмен допты қағып алуға жаттықтыру. Халық болжамы: • өрмекші ауын тоқтаусыз, белсеніп құра берсе - күн ыстық болады; • өрмекші бұрышқа тығылса - жел көтеріледі; • бақалар бақылдап тынышталмаса - ауа райы өзгеріп бұзылады.	**шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: дәлдікке, ептілікке бейімдеу, біл қолмен қапты көлденең нысанға лақтыру жаттығуына машықтандыру. Құралдар: лақтыруға арналған құм салынған қаптар. **Балалардың еркін ойыны.**	
Серуеннен оралу 12.00-12.20	Өз бетінше шешініп, жылдам киіну біліктіліктерін бекіту; балаларды аяқ киімнің бауын тағып, сырт киімнің түймесін ағыта білуді үйретуді жалғастыру.				
Түскі ас 12.20-13.00	Түскі асқа назар аударту; үстелде отыру мәдениетін қалыптастыру, тамақтану мәдениетімен таныстыруға бағытталған жеке жұмыстар. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Күндізгі ұйқы 13.00-15.10	Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары 15.10-15.30	Оянайық бәріміз. Тәрбиешінің айтқанын орындайды. Көздеріңді ашыңдар, Кірпіктеріңді көтеріңдер. Беттеріңді жеңіл қимылмен сипаңдар, Бір - біріңе жымиыңдар, Бастарыңды оңға, солға бұрылыңдар, Ауаны жұтыңдар, содан соң жіберіңдер, Іштеріңді тартыңдар,				

	Көңіл күй көтерілді, Кеуделеріңді алақанмен сипаңдар, Жұдырықты қысыңдар, Енді біраз ашыңдар, Керіліңдер, созылыңдар, Енді ояндыңдар, төсектен тұрыңдар. **(дене шынықтыру)**				
Бесін ас **15.30-16.00**	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер) 16.00-16.30	**№7 Үстел үсті ойыны. «Ойық ішіндегі заттарды орналастыру».** Мақсаты: ертегінің мазмұнын түсінуге үйрету, ертегілердегі кейіпкерлерге деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу. **"Өзіңе жұп тап" ойыны.** Мақсаты: балаларды бір-біріне итерместен жүгіруге үйрету, үлкен құрылыс ойыншықтарымен ойнау.	**№14. «Ұядағы балапандар». ойыны.** Мақсаты: геометриялық фигураларды ажырата білуге және атауға үйрету **"Автобус" сюжетті-рөлдік ойыны. №21** Мақсаты: балалардың автобуста жүру ережелеріне баулу; жолаушы мен жолаушылар туралы түсініктерін тиянақтау; сыпайылыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Құралдар. Автобус салонын білдіретін үлгі, орындықтардың белгілі қатармен тізіліп тұруы; руль, билеттер жинақтамасы. "Жүргізушіні" рөліне қалаған бала шығады, қалғаны жолаушылар болып, қолдарына "билет" алады. Педагог алдын-ала автобуста жүру ережелерімен таныстырады, сыпайылық	**"Шалқан"№24 ертегісін сахналау.** Мақсаты: ертегі кейіпкерлерінің рөлдерін ойнауды үйрету. **№8. «Қу түлкі». ойыны.** Мақсаты: заттардың түсін ажырата білу қабілетін нығайту	**"Суреттер тізбегі" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: балаларды суреттерді логикалық тізбекке орналастыруға жаттықтыру; қоршаған ортадағы құбылыстар мен оқиғалардың сырын тануға, түсіндіруге ынталандыру; ұғымталдыққа тәрбиелеу. Құралдар. Бір құбылысты, оқиғаны немесе ертегі желісін сипаттайтын суреттер топтамалары. **"Мұрагер"№17 ертегісін баяндау.** Мақсаты: ертегіні мұқият тыңдауға, ертегінің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беруге үйрету. "Түрлі-түсті моншақтар" ойыны. Балалардың геометриялық пішіндерді ауызша нұсқауларға сәйкес дұрыс орналастыра білуге үйрету.	**"Аурухана"сюжетті-рөлдік ойыны. №2** Мақсаты: балалардың дәрігер мамандығы туралы, оның іс-әрекеттері туралы білімдерін бекітуді жалғастыру, құралдарды (шприц, термометр, тонометр) дұрыс атауға үйрету **№29. «Көлеңкесін тап» дидактикалық ойыны ойыны.** Мақсаты: заттарды мөлшері бойынша ажырата білу қабілетін бекіту. Матрешканы дұрыс құрастыра білуге дағдыландыру.

		үлгілерін суреттерден көрсетеді. Педагог балаларды автобус салонына шақырады; жолаушылар "салонға" өтеді, билеттерін көрсетеді немесе ойыншық смартфон арқылы төлемдерді жасауды көрсетеді. Жүргізуші автобусты "жүргізеді". Педагог аялдамаларды жариялап жатады. жолаушылар кіріп, шығып жатады. Үлкендерге орындарын беру туралы үлгілерді көрсетуге болады**.**			
Балалармен жеке жұмыс **16.30-16.50**	**№1. Дидактикалық ойын. «Менің отбасым». ойыны.** Мақсат-міндеттер: ойын дағдыларын, есту, қабылдау, сөйлеу, қиял қабілеттерін дамыту. **(сөйлеуді дамыту)**	**Көркем әдебиет шығармаларын оқу.** Мақсат-міндеттер: балаларда мәтіннің сөздері мен дыбыстық тіркестерін қайталауға деген ұмтылыстарын қалыптастыру. Балаларда көркем әдебиетке қызығушылықтарын ояту. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)**	**"Мозаика", "Құрастырғыш" ойындары.** Мақсат-міндеттер: логикалық ойлауды, қолдың ұсақ моторикасын дамыту. **(танымдық дағдылар)**	**№9. «Қай аң жасырынған_» дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың есту қабілетін дамыту бойынша жұмысты жалғастыру, сөздік қорын дамыту. **(сөйлеуді дамыту)**	**Көркем әдебиет шығармаларын оқу.** **Мақсаты: балаларда мәтіннің сөздері мен дыбыстық тіркестерін қайталауға деген ұмтылыстарын қалыптастыру. Балаларда көркем әдебиетке қызығушылықтарын ояту.**
Серуенге дайындық **16.50-17.00**	Балалардың өз бетінше, жүйелі киінуін бақылау. Шапшаңдылыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу.				
Серуен **17.00-18.00**	Түскі уақыттағы бақылауды жалғастыру.				

Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес) 18.00-18.30	"Күннің көзінен сақтану" тақырыбына ата-аналарға кеңес беру.	" Үйдегі ойындар" тақырыбында ата-аналардан сауалнама алу.	"Дұрыс сөйлеп үйренейік" тақырыбында ата-аналарға кеңес беру.	"Балалардың ойыншықтары" атты науқанын өткізу.	"Демалыс күндері балабақша тәртібін сақтау" атты кеңес беру.

Циклограмманы тексерген әдіскер: А.Абдиева

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	«Айару» бөбекжай - балабақшасы				
Топ/сынып	**Ортаңғы топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	Еркетай				
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	Мамаева Дурия				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**24.06. - 28.06.2024ж.**				
Тақырыбы	**Қызыл , жасыл көбелек**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	24.06.24	25.06.24	26.06.24	27.06.24	28.06.24
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау 8.00-8.20	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру 8.00-8.20	"Жаз және балалардың қауіпсіздігі" атты кеңес.				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа	**Үстелдердің жанына орындықтарды қоу.** Мақсат-міндеттер: орындықтарды	**Құрылыс материалдарын контейнерлерге жинап, салу.** Мақсат-міндеттер:	**"Топтың ішін ретке келтір".** Мақсат-міндеттер: балаларды шкафтарды,	**Ойыншықтарды сөрелерге қою.** Мақсат-міндеттер: балаларға ойыншықтарды	**Кітап бұрышын тазалау** Мақсат-міндеттер: құлап жатқан кітаптарды тігінен тізбекке қойып, реттікті орналастыруға машықтандыру; балаларды кітаптарға ұқыпты, таза
әрекеттер) 8.20-8.40	үстелдің алдына белгілі тәртіпте қою амалына игерту; балаларды еңбекке дағдыландыру, ересектерге көмектесуге үйрету. **(еңбек дағдылар)**	балаларды ұқыптылыққа үйрету, жауапкершілікті тәрбиелеу, басталған жұмысты соңына дейін жеткізуді қалыптастыру. **(еңбек дағдылар)**	ойыншықтарды тазалауда ересектерге көмектесуге тарту (орындықтарды қатарға қою); еңбек дағдыларын, ұқыптылықты қалыптастыру. **(еңбек дағдылары)**	сөрелерге белгілі тәртіпте қою амалын игерту; тәртіптілікке деген ұмтылысты қолдау; ойыншықтарға ұқыпты қарауға тәрбиелеу. **(еңбек дағдылар)**	қарауға үйрету. **(еңбек дағдылар)**

	Көркем сөзді мәнерлеп айту жаттығуы. Мақсат-міндеттер: артикуляцияны, сөйлеу, ойлау, есте сақтау, елестету қабілеттерін дамыту; денсаулықты сақтау қағидаларына баулу. **"Күнім, күнім..."** Күнім, күнім, қайдасың? Түннен бері шығасың. Сенімен бірге оянамын, Жылы нұрыңа шомыламын. Оянамын, жаттығамын, Балабақшаға барамын.	**Саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: көркем сөзді мәнерлеп айтуға бейімдеу; ұсақ қол моторикасын дамыту. Күн денесін құрайық, (Алақандарды жоғары көтеріп, оңға-солға бұраңдау) Қолды жайып бұрайық, Саусақтармен жыбырлап, (Саусақтарды алақанға жинап, қайтадан жазып, ашу) Сәулелерді шашайық. Саусақтармен жыбырлап,	**Көркем сөзді мәнерлеп оқу (жаттау) жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: өлең жолдарын мәнерлеп оқуға бейімдеу; есту, елестету, есте сақтау қабілеттерін дамыту. Ойын маған ұнайды, Көп ойнауға болмайды. Күні бойы доп қусаң, Ақыл-білім қонбайды. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** **Санамақ айтқызу №1** Мақсат-міндеттер: балаларды заттарды топтауға баулу, зейінді, байқауды	**Көркем сөзді мәнерлеп оқу (жаттау) жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: өлең жолдарын мәнерлеп оқуға бейімдеу; артикуляцияны, есту, елестету, есте сақтау қабілеттерін дамыту. **Көркем сөз.** **"Зымыран".** Биік-биік көк аспан, Көк аспанда сұр қыран. Сұр қыраннан озады Ғарыштағы зымыран. Басы үшкір, бұрыштай, Жылтырайды қылыштай, Күміс құстай зуылдап,	**Көркем сөзді мәнерлеп айту жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: артикуляцияны, сөйлеу, ойлау, есте сақтау, елестету қабілеттерін дамыту. "Кемпірқосақ". Кемпірқосақ көпірдей Аспан жарып туыпты. Жердің екі бетіне Жеті жеңін жауыпты. Д. Ахметова. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** **"Жел көбік" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды шеңберге тұруға дағдыландыру, мәтінге сәйкес қимылдарды жасауға үйрету. Балалар бір-бірінің қолынан ұстап, жақын-жақын дөңгелене тұрады. Тәрбиешіге қосылып олар мына өлеңді айтады: Көпіре гөр көбік-шар, Көпіре гөр кеңіп шар. Осы күйі қал тұрып,

	Нұрына толған алаңға Достарымды шақырамын. Д. Ахметова. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** **"Жел көбік" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды шеңберге тұруға дағдыландыру, мәтінге сәйкес қимылдарды жасауға үйрету. Балалар бір-бірінің қолынан ұстап, жақын-жақын дөңгелене тұрады. Тәрбиешіге қосылып олар мына өлеңді айтады: Көпіре гөр көбік-шар, Көпіре гөр кеңіп шар. Осы күйі қал тұрып, Кете көрме жарылып. Өлеңді айтып бара жатып балалар дөңгелек шеңберді кеңейте түседі. Тәрбиеші: "Жел	(Саусақтарды алақанға жинап, қайтадан жазып, ашу) Сәулелерді шашайық. Шапалақты қағайық, (Шапалақ қағу) Көңілді болайық. Д. Ахметова. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** **Үстел үсті ойыны: "Жұп суреттер".** Мақсат-міндеттер: балаларды суретте бейнеленген заттарды салыстыру, ұқсастықтарды табу және бірдей суреттерді таңдау әрекетін қалыптастыру, назар аудару, зейін қою, сөйлеуді дамыту, ойын ережелерін дұрыс орындауға үйрету. Тәрбиеші балаларға суреттер таратады. Балалар бірдей суреттерді тауып, атауларын атайды.	дамыту. Балалар суреттердің жалпы атаулары бойынша жинайды. Құралдары: ойыншықтар, киім, тамақ және т. б. заттық карточкалар мен топтастыруға арналаған панно-карточкалар. **(танымдық дағдылар)**	Ұшып кетті зымыран. Д. Ахметова. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** **Үстел үсті ойыны: "Түстерін тап"** Мақсат-міндеттер: түстер туралы білімді бекіту, зейінді дамыту. Үстелге түрлі-түсті қарындаш суреттері бар карточкалардың жартысын (немесе, керісінше, суреттердің жартысын) жоғары қаратып қою. Баладан, мысалы, қызыл түске сәйкес барлық қызыл түсті суреттерді таңдауды сұраңыз. Содан кейін көк, сары және т.б. Балалар алдымен екі түсті суреттерді, содан кейін үш түсті суреттерді таңдап, тапсырманы қиындатуға болады. **(танымдық дағдылар)**	Кете көрме жарылып. Өлеңді айтып бара жатып балалар дөңгелек шеңберді кеңейте түседі. Тәрбиеші: "Жел көбік жарылды", - деген кезде барлық балалар қолдарын төмен түсіріп, бір дауыспен. "Тарс етті", – дейді де тізерлеп отыра кетеді. Тәрбиеші жаңа көбік үрлеуді ұсынады: балалар орындарынан тұрады, қайтадан дөңгелектеніп тұрады, ойын қайта басталады. **(дене шынықтыру)**

	көбік жарылды", - деген кезде барлық балалар қолдарын төмен түсіріп, бір дауыспен. "Тарс етті", – дейді де тізерлеп отыра кетеді. Тәрбиеші жаңа көбік үрлеуді ұсынады: балалар орындарынан тұрады, қайтадан дөңгелектеніп тұрады, ойын қайта басталады. **(дене шынықтыру)**	Қай бала дұрыс айтады, сол балаға арнайы фишкалар беріледі. **(сөйлеуді дамыту, танымдық дағдылар)**			
Таңертеңгі жаттығу 8.40-9.00	**"Достық" жаттығуы.** Біздің топта ұлдар мен қыздар өзара дос. (Қолдың саусақтары өзара бірігеді) Кішкентай саусақтар біз сенімен достасамыз. (Екі қолдың саусақтарын бір-біріне тигізу) Бір, екі, үш, төрт, бес. (Шынашақтан бастап, саусақтарды кезекпен бір-біріне тигізу) Қайтадан санауды бастаймыз. Бір, екі, үш, төрт, бес. Енді санауды аяқтадық. (Қолды төмен түсіреміз, демалтамыз). **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**				
Таңғы ас 9.00-9.30	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Балаларға тамақтану ережелерін еске түсіру арқылы, ас ішу дағдыларын қалыптастыру. Асты толық дұрыс шайнауға үйрету. *Көркем сөз* Ас ішерде күнде біз Сөйлемейміз күлмейміз Астан басқа өзгені Елемейміз, білмейміз **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық 9.30-9.55	**"Күн" саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығу мәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Алақанды ашамыз, Жарқын күнге қараймыз. (Балалар алақандарын алға созады, және ырғақпен жоғары-төмен бұрады) Бізге жылу бере ғой, Күш, қуатым тасысын. (Өздеріне шақырғандай саусақтарын қимылдатады) Саусақтарым жатпайды, Ешбір тыным таппайды.(Саусақтарын бүгіп, қайта ашады) Тук-тук, балғалар, (Еңкейіп, кезек-кезек жұдырықтарымен	**Музыкалық аспаптардың көмегімен ойналатын көңілді ойын.** Мақсат-міндеттер: көңілді күй орнату, аспаптардың түрі және дыбыстарын ажырата білуге үйрету. **(музыка)** **"Шапалақты тыңда" ойыны.** Мақсат-міндеттер: шеңбер бойымен жүруді үйрету, мәтіндегі сөздерге сәйкес қимылдарды жасау. Балалар шеңбермен жүреді. Жүргізуші алақанын соққанда балалар бір аяқпен, екі рет шапалақтағанда қолдарын екі жаққа созып, үш рет шапалақтағанда жүруін жалғастырады. - Қанша дыбыс естідіңдер?	**"Үй жануарлары" №4 саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығу мәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Үйді салғым келеді, (Шапалақтау) Қабырғасы керегі, (Шапалақтау) Қабат-қабат кірпіштер (Жұдырықтарды бір-бірінің үстінен қойып, орындарын алмастыру) Қатар-қатар кезегі. (Жұдырықтарды бір-бірінің үстінен қойып, орындарын алмастыру) Шатыр болса төбесі, (Қос алақандар ұштарын тиістіріп, "шатыр" құру, бастың төбесіне қою)	**"Жұбыңды тап" ойыны.** Мақсат-міндеттер: зейінді, байқағыш, шапшаң болуға, кеңістікті бағдарлауға баулу. Ойыншылар қабырға бойында тұрады. Педагог әр балаға бір сурет-фишкадан таратып береді. Педагог белгісі бойынша балалар жан-жаққа қарай жүгіре бастайды. Келесі "Жұбыңды тап" белгісі бойынша, бірдей түсті фишкалары бар балалар, жұп болады. Балалар саны тақ санға тең келу керек. Әр айналым сайын бір бала жұпсыз қалу керек. Құралдары: таратпалы жеті түсті фишкалар. Әрбір фишканың жұбы бар. Түрлі түсті фишкалар болмаса, басқа жұпты суреттерді қолдануға болады.	**"Сыпайы бол" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларға сөздерді сыпай түрде айтуға дағдыландыру. **(сөйлеуді дамыту)** **"Ою саламыз" саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығу мәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру; ойлау, елестету қабілетін, ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Зергер бала боламыз, (Екі алақанда ашу) Оюды саламыз: Бұлақ, (Қолдарды жұдырыққа жинап, ішке қарай бұрау) Дөңгелек, (Шеңбер салу) Ирек, (Толқындар жасау) Қанат, (Қос қолмен бұлғау) Гүлдер, (Алақандарды жайып, тігінен көрсету) Көбелек. (Қос қолды айқастырып, бұлғау) Д. Ахметова. **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**

	тізелерін ұрады) Хлоп-хлоп, алақандар, (Тізелерін алақандарымен қағады) Оп-оп, секіреді қояндай, (Бүгілген саусақтарымен тізелерін қағады). **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**	**(дене шынықтыру)**	Ұшбұрыштай жебесі, (Қос алақандар ұштарын тиістіріп, "шатыр" құру, бастың төбесіне қою) Терезелер - көзайна. (Көздерді ашып-жұму) Мен ғой - үйдің иесі. (Алақандарды өз кеудесіне салу) Д. Ахметова **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**	**(танымдық дағдылар)**	
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет 9.55-10.35	**Қоршаған ортамен таныстырудан ойын-жаттығу** "Шуақты күн" Мақсат-міндеттер: Күн сәулесінің барлық жер жүзін жылытатыны туралы білімдерін кеңейту; күннің сәулесісіз тіршілігі жоқ екенін түсіндіру; балалардың сөйлеу, есте сақтау, ойлау қабілетін дамыту; күннің жер бетіндегі тіршілікке қажет екендігі туралы түсінік қалыптастыру.	**Дене шынықтыру** "Тепе-теңдікті сақтайық" Мақсаты: Балаларда сап түзеп бірінің артынан бірі арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру жаттығуын орындау; жүгіру кезінде балалардың бір-біріне соғылып қалмауы үшін арақашықтық сақтап жүгіруге жаттықтыру және бір бағытта жүгіріп келе жатып, келесі бағытқа белгі бойынша тез ауысу дағдыларын	**Мүсіндеуден ойын-жаттығу** "Балапан" №2 түрлі-түсті тұзды қамырдан тақырыптық мүсіндеу. Мақсат-міндеттер: Қаламызда әр-түрлі үйлер, көшелер, дүкендер, дәріханалар, кинотеатрлар бар екендігі туралы елестетулерді дамыту; тұзды қамырдан төртбұрышты, тікбұрышты, үшбұрышты заттар (дүкен, үйлер,	**Сурет салу** "Орманға жидек теруге барамыз" Мақсаты: Балаларды жидектері бар бұталар бейнеленген үйлесімді композиция құруға үйрету; бейнелейтін заттың орналасу мағынасын түсінуді меңгерту; кеңістікті бағдарлау дағдыларын, көру қабілеттерін дамыту; Табиғатты аялауға, тиянақтылыққа тәрбиелеу. *Жеке сүйемелдеумен дербес әрекет.*	**Музыка** "Күнбағыс" Мақсаты: Өткен материалды балаларға естеріне сақтау. Балаларда шығармашылықты, өзіне деген сенімділікті дамыту; өз бетінше шешім қабылдау мүмкіндігі; музыканы және музыкалық қабілетті ассоциативті қабылдауды дамыту. *"Күннің көзі және бұлт" дидактикалық ойыны.*

		жетілдіру; сап түзеп бірінің артынан бірі арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру жаттығуын, гимнастикалық орындықтың үстімен жүру техникаларын жетілдіру.	кеңселер, кмнотеатрлар) жасауды үйрену; мүсіндеу тәсілдерін бекіту (тарту, тегістеу); үлгіні елестетуді, қиялдауды дамыту; өз қаласына деген оң көзқарас тудыруға, өз қаласына деген мақтаныш сезімімен қарауға тәрбиелеу.	**"Көркем әдебиет ""Мақтаншақ қоян"" ертегісі Мақсаты: Балаларға ертегі мазмұнын түсініп, тыңдай білуге, ертегі кейіпкерлерінің жағымсыз қылықтарын көрсете алуды түсіндіру; ертегіні мазмұндай алуға, рөлдерге бөлініп ойнауға үйрету; ойын, қиялын, тілін, сөздік қорын дамыту; тазалыққа, адамгершілікке тәрбиелеу. Дидактикалық ойын: ""Не жақсы, не жаман?""."**	
Серуенге дайындық 10.35-10.55	Балаларға өз киімдерін тануды, атауды, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен 10.55-12.00	**Күнді бақылау. (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: күннің жаз мезгілінде	**Құм мен топырақтың қасиеттерін бақылау. (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен**	**Торғайларды бақылау. №7 (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: құстар (торғай,	**Жаңбырдың жауғанын бақылау. (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер:	**Ақ қайыңды бақылау. (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: қайынның белгілерін атай білу, басқа ағаштардан айырмашылығын ажырата білу, қайынның әдемілігін айту.

	аспанда биік орналасқанын, жерге жарық пен жылуды төгетінін түсіндіру; күннің адамға, жан-жануарға, өсімдіктерге қажеттігін көрсету (жапырақтардың түсі жасыл, гүлдерді түсі ашық, адамдар жылы киімін жазда кимейді, бақшадағы көкөніс, жидектер тез піседі); ұғымталдыққа, байқағыштыққа тәрбиелеу. Күн терезен қарайды, Бізге шуақ шашады, Біз шапалақ соғайық, Күнді қарсы алайық! **Еңбек әрекеті:** құм салғышты құммен толықтыру. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: кішкене шелектермен таза құмды құмсалғышқа төгу әрекетіне тарту; қарапайым еңбек дағдыларына бейімдеу.	**таныстыру)** Мақсат-міндеттер: құм мен топырақтың қасиеттерін анықтау, олардың ұқсастықтары мен айырмашылықтарын анықтау. Топыраққа (жер, құм, саз), қазу, қопсыту арқылы назар аудару. Құм мен жер (топырақ) арасында қандай ортақ нәрсе бар. Ауамен, сумен бірге топырақ тіршілік өсімдіктерді қоректік көзі, сумен қамтамасыз ететін жердің жұмсақ қабаты "топырақ" деп аталады. Топырақтың негізгі қасиеті – құнарлығы. Топырақтың құрамында әртүрлі қажетті қоректік заттар су, ауа, саз, құм, шірінді болады. Топырақтың беткі қабаты қоңыр түсті болып келеді. Сазды жерлерге су көп	көгершін, қарға, сауысқан) туралы жалпы мағлұматтар беру; жылы жаққа ұшып кететін құстар (қарлығаш, көкек, бұлбұл) туралы түсінікті тиянақтау. - Балалар, қандай құстарды білесіңдер? - Құстар немен қоректенеді? - Жылы жаққа ұшып кететін құстарды білесіңдер ме? - Құстардың жазғы тіршілігі қандай? - Құстардың қандай түрлерін білесіңдер? - Құстар қандай дыбыс шығарады? Тақпақ. Бөдене, бөдене, Бұғып қалып көдеге, Ұстатпайды қусам да, Тойғызар ем бедеге. **"Ұшты - ұшты" ойыны. №2** Мақсат-міндеттер: балаларды ұшатын заттар мен ұшпайтын заттарды ажырата білуге үйрету.	жаңбырдың пайда болу құбылысын түсінуге мүмкіндіктер жасау; бақылағыштыққа, ұғымталдыққа тәрбиелеу. Жаңбырдың неден пайда болатыны туралы түсініктерін қалыптастыру; оның табиғатқа тигізер пайдасын білдіру. Жерге сіңуін көрсету. - Балалар, ақ жауын мен нөсер жауын бірдей ме? Жұмбақ шешуге үйрету. Көтеріліп теңізден, Аспанға биік барамын. Биіктен қайта түскенде, Өңі кірер даланың. **Көркем сөз.** Жау, жау жаңбыр, жау жаңбыр. Арық суы мол болсын. Өсімдіктер көп болсын. Жауған жерің шөп болсын	Ересектермен бірлескен жұмыс түрлері. Бақшадағы көкеністерді бақылау және қарау. Мақсаты: Топтық жұмысқа үйрету және дағдыларын қалыптастыру. **"Көк ту" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: достыққа, белсенділікке, ұйымшылдыққа баулу. Ойын шарты. Балалар екі топқа бөлінеді. Әр топта өз тулары болады. Әр тудың қорғаушысы болады. Ту қорғаушылар тудың қасында тұрады. Ал, басқа балалар қарсыластарын өз тобына ауыстырулары керек. Екі топтың ортасынан сызық сызылады да, қарсыластарына қарама - қарсы тұрады. Бір-бірінің қолдарынан ұстап, өз топтарына тартып алуға тырысады. Сөйтіп қай топ балаларды көп жинай алса, сол топ жеңіске жетеді. Жеңілген топтың туына шабуыл жасалады. Егер де туларын қорғап қалса, ойын жалғаса береді. **"Сызықты баспа" қимыл жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды бір бағытта, жылжи отырып, секіруге дағдыландару. Балалардың секіру жолы бойына көлденең сызықтарды салып қою. Балалар, сызықтарды баспай, алға секіруге үйренеді.

	"Қу түлкі" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: балалардың ойын шарттарына сай ойнай білу, “Мен - түлкі!” сигналы бойынша қолға түспей, үлкен шеңберден асып жүгіре білу қабілеттерін дамыту (қалыптастыру, жетілдіру); байқағыштыққа, жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. Балалар кіші шеңберге жиналады. Олар педагогтің нұсқауы бойынша көздерін жұмады, ал жүргізуші-педагог балаларды шеңбер сыртында жүріп, кез келген баланы сәл түртіп қалады. Осыдан бері педагог таңдаған бала "қу түлкі" болып саналады. Ал ойыншы-балалар болса, жан-	сіңеді, сондықтан көпке дейін кеппейді. Құмды жер суды өткізеді, сондықтан тез кебеді. Қай жерде өскін тез өседі. **Еңбек әрекеті:** майда қиыршық тастарды жинау. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: ойын алаңындағы тастарды жинау, балаларды тазалыққа дағдыландыру. **"Түсін тап" ойыны. (танымдық дағдылар)** Мақсат-міндеттер: кеңістікте бағдарлау, түстердің арасынан негізгі түстерді ажырата білу қабілетін қалыптастыру. Дене тәрбиесіндегі арналған ойын: балаларда екі аяғымен алға қарай секіру қабілетін дамыту. Белгі бойынша әрекет ету, ұзындыққа секіру, жылдам жүгіру.	Тәрбиеші балаларға ұшатын құс, әуе көлік атауларын, сонымен қатар кез келген атауларды атайды. Егер олар ұшатын болса құс қанатын қағып қимыл көрсетеді. Ал, егер ұшпайтын зат атауын атаса, онда қолдарын қимылдатпайды. Егер керісінше ұшатын затта қимылдатпай, ұшпайтын затта қимылдатса, бала ойыннан шығарылады. Мысалы: Ұшты - ұшты, ұшақ ұшты – десе, қолдарын қимылдатады. Ұшты - ұшты, кітап ұшты – десе, қолдарын қимылдатпайды. **«Аюлар мен аралар» №15 қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер:	Еңбек әрекеті: ауладағы қағаз,қоқыстарды жинау. **"Түсіңді тап" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларда зейінді дамыту, түстерді ажырата білу, белгі бойынша әрекет ету. Жүгіру, жүру жаттығулары. Балалар 3-4 түсті жалаушаларды алады және бөлменің әртүрлі бұрыштарында 4-6 адамнан тұрады, әр бұрыштқа тәрбиеші түрлі-түсті жалауша қояды. Тәрбиешінің белгісі бойынша "Серуендеуге барамыз!" балалар жан-жаққа тарайды. "Өз түстерінді тап!" - деген белгіні естігенде, балалар тиісті тудың жанына жиналады. Тәрбиеші қай топтың тез	**Еңбек әрекеті:** ауладағы ағаштан түскен ұсақ бұтақтарды жинақтау. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды тазалыққа, бірлікке баулу. **Балалардың еркін әрекеті.**

	жақтарына қарап: "Қу түлкі, сен қайдасың?" - деп, үш рет сұрайды. Соңғы сұрақтан кейін бұдан бері жасырынып тұрған "қу түлкі": "Мен мындамын!" - деп дауыстайды. Осы жерден бастап, балалар жан-жаққа "қу түлкіден" қашып құтылу керек. "Қу түлкі" кімге қолын тигізсе, сол шетке шығады. Педагог балаларға алдын-ала үлкен шеңбердің шеткі жерін көрсетеді, шеттен шыққан бала ұсталынбайды. Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін. **"Жалаушаға жүгір" ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: тәрбиешінің белгісіне сәйкес іс-әрекеттерді орындау қабілеттерін дамыту, назар аударту, түстерді ажырата	**"Аттар"қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойынның шартын бұзбай ойнауға, белгі бойынша, мәтіннің сөзіне сай қимыл-қозғалыс жасауға дағдыландыру, зейіндерін, байқағыштықтарын, жүгіру мен жүру дағдыларын дамыту. Балалар екі бірдей топқа бөлінеді. Біреулері – аттар болады, басқалары – шабарман болады. Шабарманның қолында -ауыздық. Аланның басқа жағында - аттар жайылатын жер, бұнда аттар тұрады, басқа жағында шабармендар. Тәрбиеші: "Шабармандар, тұрыңдар, тезірек аттарды дайындаңдар!" - дегенде шабармандар	ойын шарты бойынша, белгіге сай қимылдауға дағдыландыру; ойын кейіпкерлеріне еліктей білуге бейімдеу; шапшаңдыққа, зеректікке, кеңістікті бағдарлауға баулу. Әр бала "торғай" болып орындықта отырады. Педагог "көлік" болады. Педагог белгісі бойынша "торғайлар" залдың ортасында кез-келген бағытта жүгіріп ойнайды. Педагогтің "Көлік келе жатыр! Абай болыңдар!" деген белгісінен кейін балалар жүгіріп орындарына "ұяларына" бару керек. Ойын 4-5 айналымды құрайды. Құралдары: "көлікке" (бір-екі бала да болу мүмкін) руль; "торғайларға" медальондар. **Еңбек әрекеті:**	жиналғанын айтады. Ереже. Тудың қасынан белгі бойынша ғана шығу."Серуендеуге барамыз!". Тиісті түсті жалаушаның жанына жүгіру және жиналу "Өз түстерінді тап!" **Дене тәрбиесіне арналған ойын:** балалардың алға қарай екі аяғымен секіруін дамыту. Белгі бойынша әрекет етіңіз, ұзындыққа секіру, жылдам жүгіру. **Балалардың еркін ойыны.**	

	білу. Жүгіру және жүру жаттығулары. Дене тәрбиесіне арналған ойын: Балалардың қимыл-қозғалыстарын белгі бойынша орындауын, әр түрлі бағытта жүгіру қабілеттерін дамыту. **Балалардың еркін ойыны.**	аттан түсіп, аттарды жайылымға жіберіп, өздерінің орындарына барады. "Шабармандар, аттарыңды ұстаңдар",- дегенде әрқайсысы өздерінің аттарын ұстайды. "Аттарыңды ат қораға апарыңдар",- дегенде апарады. Ойын 3-4 рет қайталанады. **Балалардың еркін ойыны.**	ауланы сыпыруға көмектесу. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа, жинақылыққа үйрету. **Балалардың еркін ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды өз бетінше ойын тақырыбын таңдауға үйрету.		
Серуеннен оралу 12.00-12.20	Өз бетінше шешініп, жылдам киіну біліктіліктерін бекіту; балаларды аяқ киімнің бауын тағып, сырт киімнің түймесін ағыта білуді үйретуді жалғастыру.				
Түскі ас 12.20-13.00	Түскі асқа назар аударту; үстелде отыру мәдениетін қалыптастыру, тамақтану мәдениетімен таныстыруға бағытталған жеке жұмыстар. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Күндізгі ұйқы 13.00-15.10	Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары 15.10-15.30	Оянайық бәріміз. Тәрбиешінің айтқанын орындайды. Көздеріңді ашыңдар, Кірпіктеріңді көтеріңдер. Беттеріңді жеңіл қимылмен сипаңдар, Бір - біріңе жымиыңдар, Бастарыңды оңға, солға бұрылыңдар, Ауаны жұтыңдар, содан соң жіберіңдер, Іштеріңді тартыңдар, Көңіл күй көтерілді, Кеуделеріңді алақанмен сипаңдар, Жұдырықты қысыңдар,				

	Енді біраз ашыңдар, Керіліңдер, созылыңдар, Енді ояндыңдар, төсектен тұрыңдар. **(дене шынықтыру)**				
Бесін ас **15.30-16.00**	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер) 16.00-16.30	**"Ойыншықтарды жөндейміз" рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ойыншықтар жайындағы түсініктерін тиянақтау; шығармашылықпен ойлану, ұсақ қол моторикасын дамыту; заттардың қасиеттеріне қызығушылықтарын арттыру. Құралдар: құрастырылатын ойыншықтар (көліктер, дене мүшелері салынатын пластик қуыршақтар, лего ойыншықтар, жұмыртқаға салынатын тосынсый ойыншықтар). Педагог балаларға шеберлердің рөлін	**"Не істегенімізді айтпаймыз, істегенімізді жасаймыз" дамытушы ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың логикасын, ой-қиялын дамыту. Жүргізуші. 1 нұсқа. Тәрбиеші жұмбақты ым-ишара арқылы көрсетеді. Балалар жануарларды немесе заттарды көрсетеді. 2 нұсқа. Белсенді балалар ортаға шығып, қимылдарды көрсетеді. Басқа балалар сол қимылдарды қайталайды. 3 нұсқа. Ортада тұрған бала бір қимыл көрсетеді. Ал басқалары сол қимылдың не екенін	**"Соқыртеке" №18 ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың киім-кешек және киіну тәртібі туралы білімдерін бекіту және нақтылау. Сөздік қорларын байыту. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** **«Кім шақырғанын тап» сөздік ойыны. №19** Мақсат-міндеттер: логикалық ойлауды, қолдың ұсақ моторикасын дамыту. **(танымдық дағдылар)** **«Саусақ жаттығуы Қонжық » №10** Мақсат-міндеттер: балалардың жазғы	**"Скафандр киеміз" кимыл жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды мәтін мәніне, ырғағына сай қимылдауға жаттықтыру; дене мүшелерін, жағымды эмоцияларды дамыту. Арманшыл баламыз, (Бас бармақтар жоғары көтеру) Ғарышкер боламыз. (Қолдарды жұдырықтарға жинау, шынтақтарды бүгу) Бір аяқты өткізіп, (Қол белде, аяқты тізе бүгіп, көтеріп түсіру) Екіншіні саламыз. (Қол белде, екінші аяқты тізе бүгіп, көтеріп түсіру Қолды жеңге өткізіп, (Бір қолды шынтақта	**"Не істегенімізді айтпаймыз, істегенімізді жасаймыз" дамытушы ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың логикасын, ойлауын, қиялын дамыту. Жүргізуші. 1 нұсқа. Тәрбиеші жұмбақты ым-ишара арқылы көрсетеді. Балалар жануарларды немесе заттарды көрсетеді. 2 нұсқа. Белсенді балалар ортаға шығып, қимылдарды көрсетеді. Басқа балалар сол қимылдарды қайталайды. 3 нұсқа. Ортада тұрған бала бір қимыл көрсетеді. Ал басқалары сол қимылдың не екенін табу керек. **(дене шынықтыру)** **"Киімді тазалау үйі" сюжет-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: киімді күту амалдарынмен таныстыру; балалардың ұқыптылыққа, тазалыққа, еңбекке баулу; киімді жуу немесе тазалау, кептіру, үтіктеу, бүктеп салу әрекеттеріне дағдыландыру. Құралдары: щеткалар, үтіктегіш, үтіктер, киімдер үлгілері, сөрелер,

	атқаруды ұсынады. Шебер болғысы келмейтін балалар сынық ойыншықтарын "шеберлерге" әкеледі, "шеберлер"сынық ойыншықты зерттеп, жөндейді. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)** **"Суреттер тізбегі" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды суреттерді логикалық тізбекке орналастыруға жаттықтыру; қоршаған ортадағы құбылыстар мен оқиғалардың сырын тануға, түсіндіруге ынталандыру; ұғымталдыққа тәрбиелеу. Құралдары: бір құбылысты, оқиғаны немесе ертегі желісін сипаттайтын суреттер	табу керек. **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** **"Қуыршақ бөлмесін жасаймыз" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: жиһаз және оның мақсаты туралы білімді бекіту; коммуникативті біліктерді дамыту. Құрал-жабдықтар: балалар жиһазының заттары. Тәрбиеші балаларға: "Алуа қуыршағына жаңа жиһаз сатып алды, бірақ ол оны бөлмеге қалай қою керектігін білмей тұр. Оған жиһаз қоюға көмектесейік", - дейді. Тәрбиеші балалармен бірге үстелді ортаға қояды. Үстелдің қажеттілігі туралы, балалардан сұрайды. Мысалы, Асем: "Бұл үстел, біз оны бөлменің ортасына	және қысқы ойын-сауықтар жайындағы түсініктерін нығайту; екі топқа бөлуге дағдыландыру; зейінді, байқауды дамыту. Құралдары: жазғы және қысқы ойын-сауықтар туралы сурет-карточкалар. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	бүгіп созу) Солды жеңге өткізіп, (Екінші қолды шынтақта бүгіп созу) Сыдырманы жүргізіп, (Бір қолмен сыдырманы жүргізген болы қимылдату: төменнен жоғарыға жүргізу) Киеміз скафандрды. (Екі қолды жоғары көтеріп, бас төбесіне қойып, екі бетті екі алақанмен жауып, баспен шайқау) Алақай! Алақай! Ғарышкерміз, балақай! Алақай! Алақай! Ғарышкерміз, балақай! **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** **"Қонақтарды қарсы алу" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: қонақтарды қарсы алу туралы білімдерін жетілдіру. Балалардың рөл	пластик тегештер, қыр қысқыштар, киімді ілетін жіп. Үтіктейміз киімді, Қыртыстарын жазамыз. Кірлеп қалса киімдер, Кір жуу машинасына саламыз. Г. Кужагулова. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**

	топтамалары. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** **"Біз естиміз-жасаймыз"ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды мәтін бойынша естіген сөздерді, қимылмен көрсету дағдыларын дамыту. **(дене шынықтыру)**	қоямыз. Қуыршақ онда тамақтанатын болады. Орындықты үстелдің жанына қою керек, ол оған отырады. Осылай әр жиһаздың қажеттілігін балалар сипаттап, айтып береді. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**		таңдаудағы талпыныстарын құптау, ойын ортасын жетіспейтін заттармен, ойыншықтармен толықтыру. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	
Балалармен жеке жұмыс **16.30-16.50**	**"Суретті тап"ойыны. (балалар тобымен жұмыс)** Мақсат-міндеттер: есте сақтау, зейінді дамыту. Балаларға суретті белгілі уақыт көлемінде көрсету. Одан кейін балалардың көзін жұмуларын сұрау, көптеген суреттердің ішінен бірінші қараған суретін тауып алу. **(танымдық дағдылар)**	**"Неге ұқсайды?" (балалар тобымен жұмыс).** Мақсат-міндеттер: зейінді, байқағыштықты дамыту. Балаларға екі затты көрсету. Мысалы: "Бір түсті доп пен бір түсті текшені қарастыру. Екеуінің айырмашылығы мен ұқсастығын сұрау. Жалпы: екі зат да ойыншықтар, екеуі де бірдей түсті. Айырмашылықтар: доп-дөңгелек, текше-шаршы, доп-үлкен, текше - кішкентай.	**«Ұстап ал» №4** Мақсат-міндеттер: балаларды санамақты мәнерлеп айтуға, мәтіннің мәніне сай қимылдарды жасауға дағдыландыру; есте сақтау, түйсік, сөйлеу қабілеттерін, жағымды эмоцияларды дамыту. Біз шығамыз сапарға, Адымдаймыз қатарда: Бір-екі! Бір-екі! Адымдаймыз қатарда. Балалар саусақтардың ұшымен үстел бетін	**"Біз сапарға шығамыз" саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды санамақты мәнерлеп айтуға, мәтіннің мәніне сай қимылдарды жасауға дағдыландыру; есте сақтау, түйсік, сөйлеу қабілеттерін, жағымды эмоцияларды дамыту. Біз шығамыз сапарға, Адымдаймыз қатарда: Бір-екі! Бір-екі! Адымдаймыз қатарда. Балалар	**"Не болады?" (балалар тобымен жұмыс) ойыны.** Мақсат-міндеттер: сөйлеу, есте сақтау, заттардың белгісі немесе қасиеті бойынша жалпылау дағдыларын дамыту. Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды, балалар жауап береді. Мысалы: "Қызыл не болады?" (көйлек, гүл, шелек және т. б.); "Дөңгелек не болады?" (доп, айна, күн және т. б.); Не үлкен?" (үлкен үй, үлкен көлік және т.б.). **(сөйлеуді дамыту)**

		Ойынды қиындата отырып, балаға аз айырмашылықтары бар заттарды көрсетіңіз, мысалы: бір түсті екі машина, бірақ әртүрлі дөңгелектері, дене пішіні және т. б.. **(танымдық дағдылар)**	мәтін ырғағына сай соққылайды. **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** **"Жұмбақтар, ертегілер, аңыздар оқу.** Халық ауыз әдебиетіне деген сүйіспеншіліктерін арттыру. **(сөйлеуді дамыту,**	саусақтардың ұшымен үстел бетін мәтін ырғағына сай соққылайды. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	
Серуенге дайындық 16.50-17.00	Балалардың өз бетінше, жүйелі киінуін бақылау. Шапшаңдылыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу.				
Серуен 17.00-18.00	Түскі уақыттағы бақылауды жалғастыру.				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес) 18.00-18.30	"Баланың ауыстыратын киімі" туралы ата-аналармен әңгімелесу.	"Абайлаңыз, жәндіктер!" атты ата-аналарға арналған жаднамалар.	Ата-аналарға арналған "Дұрыс сөйлеуді үйрету" жаднамалары.	"Абайлаңыз, қолымызды таза ұстайық" атты ата-аналарға арналған жаднамалар.	"Баланың демалыс күндері" атты әңгіме.

Циклограмманы тексерген әдіскер: А.Абдиева

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	«Айару» бөбекжай -балабақшасы				
Топ/сынып	**Ортаңғы топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	Еркетай				
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	Мамаева Дурия				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**01. 07. - 05.07.2024ж.**				
Тақырыбы	**Әрқашан күн сөнбесін**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	01.07.2024	02.07.2024	03.07.2024	04.07.2024	05.07.2023
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау 8.00-8.20	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру 8.00-8.20	Ата-аналарды толғандырып жүрген сұрақтарына жауап беру.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу	**Аквариумдағы балықтарды**	**"Топтың ішін ретке келтір".** Мақсат-міндеттер: балаларды	**Құрылыс материалдарын контейнерлерге жинап, салу.**	**Кітаптарды көркем әдебиет бұрышына орналастыру.**	**Аквариумдағы**

қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер) 8.20-8.40	**қоректендіру.** Мақсат-міндеттер: балыққа қамқорлық жасай білу қабілетін дамыту; аквариумдағы балықтың тіршілігіне қызығушылықтарын таныту. **(еңбек дағдылары)**	ересектерге көмектесуге машықтандыру; шкафта тұрған ойыншықтар мен құралдарды реттеп, тазалықты орнатуға тарту; еңбек дағдыларын, ұқыптылықты қалыптастыру. **(еңбек дағдылары)**	Мақсат-міндеттер: балаларды құралдарды жинауда үнемшілдік тәртібін сақтауға тарту; басталған жұмысты соңына дейін жеткізуді қалыптастыру; балаларды ұқыптылыққа үйрету, жауапкершілікті тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	Мақсат-міндеттер: балалардың кітаптарға ұқыпты қарау дағдыларын қалыптастыру, белгілі бір тәртіппен кітаптарды салу мүмкіндігін іс-тәжірибеде көруге машықтандыру. **(еңбек дағдылары)**	**балықтарды қоректендіру.** Мақсат-міндеттер: балыққа қамқорлық жасауды дағдыландыру (жемді үгітіп шашырату), аквариумдағы балықтың тіршілігіне қызығушылықтарын таныту. **(еңбек дағдылары)**
	№35. Дидактикалық ойын. _Дастарқанды жаямыз Мақсат-міндеттер: сөздік қорларын кеңейту, қарама-қарсы мағыналы сөздерді қолдануға үйрету. Ойын құралы: доп. Тәрбиеші белегілі бір сөзді айтады: мысалы - "ауыр" деген сөзді айтады да бір балаға допты лақтырады. Допты қағып алған бала, ауыр затты айту қажет. Жауап бергеннен кейін допты, қайтадан тәрбиешіге лақтырады. Ойын осылай жалғаса береді. Мысалы: ауыр - тас, жүк; шыны - ыдыс, әйнек, т.с.с.. **(сөйлеуді дамыту)** **№8 Тілеуғазы Бейсембеков «Гүл»_.** Мақсат-міндеттер:	**№43. «Өз анасын тап» дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: басқа адамды дауысынан тануды үйрету. Күрделенген нұсқасы: дауыстарды тануға шыққан баланың басына шляпа кигізу, қалған балаларға оны шақырту. Құрал: арнайы құрал керек емес. Ойын барысы. Балалар шеңбер жасап тұрады. Біреуі ортаға турып көзін жұмады. Тәрбиеші көрсеткен бала, ортада турған баланы шақырады. Бала шақырған адамды дауысынан танып табу қажет. Таныса шеңберге турады – шақырған бала ортаға турады. **(дене шынықтыру)** **№5 Қуырмаш_ саусаққа арналған жаттығу** Мақсат-міндеттер: балалардың қол ұсақ моторикасын, сөйлеу қабілетін, жағымды эмоцияларды дамыту. Өлең мазмұнына сай қимыл жасау. Қалсам егер тығылып,	**№9. «Аюмен ойнайық». ойыны.** Мақсат-міндеттер: зейінді, ойлауды дамыту. Бір топ бала жиналып, қолдарына түскен әр түрлі заттарды үстел үстіне жайып тастайды. Олардың саны аса көп болмауы қажет. Ойын жүргізуші ол заттардың аттарын атап шығады. Ал ойыншыларға сол заттардың қайсысы ненің қасында ненің қасында және қандай қалыпта жатқанын, олардың түр-түстері қандай екенін көріп алуға 5-10 секунд уақыт беріледі. Осыдан кейін ойыншылар бөлмеден шығарылады немесе теріс қарап отырады. Осы кезде ойын жүргізуші бірнеше заттың орнын тез-тез ауыстырып, кейбіреуін тығып қояды. "Үстелдің үстіне қандай өзгерістер болды?" - деген сұраққа кім дұрыс әрі толық	**№16. «Допты ұстап ал». ойыны.** Мақсат-міндеттер: басқа адамды дауысынан танып үйрету. Құрал: арнайы құрал керек емес. Ойын барысы: Балалар шеңбер жасап тұрады. Біреуі ортаға турып көзін жұмады. Тәрбиеші көрсеткен бала, ортада турған баланы шақырады. Бала шақырған адамды дауысынан танып табу қажет. Таныса шеңберге турады – шақырған бала ортаға турады. **(дене шынықтыру)** **№42. «Көп және аз» дидактикалық ойыны** Мақсат-міндеттер: балалардың кейбір ағаштар мен бұталардың (діңі, жапырақтары, жемістері мен тұқымдары) пайда болуы туралы білімдерін бекіту. Барысы: педагог бір баланы "орманшы" етіп таңдайды, қалған балалар орманшының көмекшілері болады. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**№7 Үстел үсті ойыны. «Ойық ішіндегі заттарды орналастыру».** Мақсат-міндеттер: жемістер мен көкөністерді топтастыруға және жалпы атауларын атауға үйрету; зейінді, байқауды дамыту. Балалар берілген суреттерді топтастырады: жемістер, көкөністердің суреттері бойынша. **(танымдық дағдылар)** **№8 Дамытушы**

	балаларды санамақ мәтінінің мәніне сай қимылдар жасауға дағдыландыру; есте сақтау, түйсік, сөйлеу қабілеттерін, жағымды эмоцияларды дамыту. Күні бойы еңбекпен (Оң қолдың бас бармағы мен сол қолдың сұқ саусағының ұштарын түйістіреді, керісінше қайталайды; сол қолдың бас бармағы мен оң қолдың сұқ саусағы), Өрмекші өрмек тоқиды (Саусақтарын сыртылдатады), Нөсер тек кенет селдеткен (Оң алақанмен сол қол алақаның үстінен тез «сырғанап түседі), Еңбегін оның жоқ қылды (Барлық саусақтардың арасын ашып, бір қолдың алақандарына екінші қолдың алақан сыртын беттестіреді «күн» жасайды), Күн шықты қайта жарқырап (Екі қол алақандарын беттестіре жоғары көтеріп біресе оңға, біресе солға иіледі), Құрғады тез-ақ төңірек (Барлық саусақтардың ұштарын түйістіре, тез-тез кезектестіре бір-біріне соғады), Өрмекші өрмек тоқуға Кірісті, дереу, тезірек. **(сөйлеуді дамыту, сенсорика)**	Қалың шөптің астында. Таба алар деп кім біліп, Жұрт көзінен қаштың ба? Торсиған бал уызға Кіп-кішкентай қарақат. Салып қояр ауызға, Болса егер бала тап. (С. Мәуленов) **(сенсорика, сөйлеуді дамыту)**	жауап берсе, сол ойын жүргізуші болып, әрі қарай жалғастырады. **(сөйлеуді дамыту)** **№ 2 Азқимылды ойын . «Қуыршақты іздеп тап».** Мақсат-міндеттер: балаларды шеңберде жүріп, бірлесіп ойнауға, сөздерге сай қимылдарды жасауға дағдыландыру; ұйымшалдыққа тәрбиелеу. Балалар бір-бірінің қолынан ұстап, жақын-жақын дөңгелене тұрады. Тәрбиешіге қосылып олар мына өлеңді айтады. Көпіре гөр көбік-шар, Көпіре гөр кеңіп шар. Осы күйі қал тұрып, Кете көрме жарылып. Өлеңді айта жүріп, балалар шеңберді кеңейте түседі. Тәрбиеші: "Жел көбік жарылды", - деген кезде барлық балалар қолдарын төмен түсіріп, бар дауыстарымен "Тарс етті", - дейді де, тізерлеп отырады. Тәрбиеші жаңа көбік үрлеуді ұсынады: балалар орындарынан тұрып, қайтадан шеңберге тұрады, ойын қайтадан басталады. **(дене шынықтыру)**		**жаттығу. _Не қандай түсті болады_.** Мақсат-міндеттер: ұқсас жұп заттарды, суреттерді салыстырып, олардағы ұқсастықтар мен айырмашылықтарды табу қабілеттерін, қабылдау, зейін қабілеттерін дамыту. Барысы. Салыстыруға бірінші зат немесе сурет балаларға біраз уақыт көрсетеді. Содан кейін екінші зат не суретке көңіл аударылады. Басты міндет - заттардың не суреттердің несімен ұқсамайтынын айту. **(танымдық дағдылар)**

Таңертеңгі жаттығу 8.40-9.00	Тәрбиешінің артынан шеңбер бойында жай жүру, Аяқтың ұшымен жүру. БҚ – аяқты алшақ қойып, қолды төменде, 1- қолды алға созамыз. 2- қолды жоғары көтереміз. 3- бірінші қалыпқа келеміз. (3-4 рет) БҚ – аяқты алшақ, қолды белге қойып, "Сағаттың тілі". 1- оңға иілеміз 2- солға иілеміз Бірнеше рет қайталаймыз.(5-6 рет) БҚ – аяқты алшақ, қолды төмен басымызбен оңға, солға иілу. (4-5 рет) "Қарлығаш" болып ұшамыз "Қоян" сияқты секіреміз. Жай жүру, дем алу. **(дене шынықтыру)**				
Таңғы ас 9.00-9.30	**Гигиеналық дағдылар** Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. Ас ішкенде күнде біз, Сөйлемейміз, күлмейміз Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. Балалар рақмет айтып тамақтануға кіріседі. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық 9.30-9.55	**Көркем сөзді мәнерлеп айту жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: артикуляцияны, сөйлеу, ойлау, есте сақтау, елестету қабілеттерін дамыту; денсаулықты сақтау қағидаларына баулу. "Күнім, күнім..." Күнім, күнім, қайдасың? Түннен бері шығасың. Сенімен бірге оянамын, Жылы нұрыңа шомыламын. Оянамын, жаттығамын, Балабақшаға барамын. Нұрыңа толған алаңға Достарымды шақырамын.	**_№1 «Жасырынған жерін тап» дамыту жаттығуы_**Мақсат-міндеттер: еркін қозғалыстарды дамыту. Көңілді және қозғалысты әуен ойнап тұр. Балалар секіріп және еркін әуен тактіне қозғалады. Кенеттен әуен үзіліп қалады, балалар әуен тоқтағандағы қалыпта қатып қалады. Содан кейін 1-1,5 минуттан кейін әуен қайта жалғасады және балалар қозғалысты жалғастырады. **(дене шынықтыру)**	**№36. _Жиһаздар_ дүкені дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: мұқияттылыққа, достыққа тәрбиелеу. Балалар бір-бірінің артынан айналып, шеңберге жасап тұрады. Тәрбиеші шеңбердің жанында тұрады, оны барлық балалар көреді. Оның қолында 3 сурет: балық, тастар және балдырлар. Тәрбиешінің белгісі бойынша (ысқырық) балалар бір-бірінен кейін шеңбер бойымен қозғала бастайды. Педагог кезекпен суреттері бар карточкаларды көрсетеді: 1. Балықты көрсеткен кезде,	**№7 Дамытушы жаттығу. «Естідің бе_».** Мақсат-міндеттер: балаларды достыққа, зеректікке, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Балалар шеңбер бойымен отырады, ортаға "жүргізуші" шығарып, қолына сақина ұстатады. Балалар екі алақанын бір-біріне қабыстырып алға созады. Жүргізуші барлық балалардың алақанына сақина салған болып шығады. Сол сәт сақина тас алған бала орынан тұруы тиісті, "Сақина менде", - деп дауыстайды. **(дене шынықтыру)**	**№25. «Азық-түлік дүкені» дидактикалық ойыны. З**Мақсат-міндеттер: балаларды заттарды қолмен ұстап, сипап-сезу қабілетін дамыту. Тәрбиеші балалардың ортасына "Сиқырлы қапшық" әкеледі.

	Д. Ахметова. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)**		балалар шеңбер бойымен қолдарын сермеп баяу жүгіреді. 2. Тастарды көрсеткенде, балалар тізелерін құшақтап отырады. 3. Балдырларды көрсеткенде, балалар бір орында тұрады да, қолдарын жоғары көтеріп, қолдарын жан-жаққа тербеледі. Қай бала қателеседі, сол бала ойыннан шығып қалады. **(сөйлеуді дамыту)**		Қапшықта жемістер, көкөністер салынған. Балалардың арасынан бір баланы таңдап алады. Ол бала көзін жұмып, қолын "сиқырлы қапшыққа" салып, кез келген затты таңдап алып, қолын "сиқырлы қапшықтан" шығармаған бойы сол затты сипаттайды. Түрін, түсін, дәмін барлығын айтып береді. Қалтадан қолын шығарып, затты көрсетеді. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)**
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет 9.55-10.35	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** №1. Дидактикалық ойын. «Менің отбасым». Мақсат-міндеттер: Орманда өсетін және орман өсімдіктері туралы білімдерін бекіту. Жидектер туралы сөздік қорларын белсенділендіру, нақтылау.	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** № 1 «Бауырсақ кімнен қашты__рөлдік-қимылды ойыны»_ Мақсат-міндеттер: Балаларда сап түзеп бірінің артынан бірі шеңбер бойымен арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру; бөренеңің үстімен тез адымдап жүру дағдыларын дамыту; жидектерден жасалатын тосаптар туралы білімдерін арттыру; оқу қызметіне	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** №2. «Торғайлар мен көгершіндер». Мақсат-міндеттер: Балалардың жидектер туралы, олардың сыртқы түрінің ерекшеліктері, өсу орындары туралы, олардың түрлерімен, адам өміріндегі пайдасымен таныстыру;	**Музыкадан ойын-жаттығу** № 1. _Сылдырмақ_ дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: Балалардың музыка жетекшімен бірге көңілді әндер айту қабілетін дамыту; кейіпкерлер қозғалысында ойын мазмұнын дұрыс жеткізе білуді қалыптастыру. Музыка мен қимылдардың мәнерлілігін	**Музыкадан ойын-жаттығу** №2. _Құстар қалай шиқылдайды_музыкалық ойыны. Мақсат-міндеттер:

		қызығушылықтарын ояту.	жидектер мен олардан жасалатын өнімдердің атауларына байланысты сөздік қорларын байыту, "жидектер" туралы жалпылама түсініктерін қалыптастыру; еске сақтау, байланыстырып сөйлеу, логикалық ойлау қабілеттерін дамыту; табиғатқа ұқыпты қарауға тәрбиелеу. **Мүсіндеуден ойын-жаттығу** "Жидегі бар себет" Мақсат-міндеттер: Есу әдісі арқылы ермексаздың кішкене бөлшектерінен жидектер, себет мүсіндеуді үйрену; сөйлеуді, логикалық ойлауды, зейін қоюды, жұмбақ шешуді үйрету; ермексазбен жұмыс кезінде ұқыптылыққа тәрбиелеу.	қабылдау қабілетін жетілдіру; музыканы және қимылдарды қабылдаудың тұтастығын дамыту.	Вокалдық, музыкалық және ритмикалық дағдыларды жетілдіру; шығармашылық белсенділікті дамыту. Музыкалық ойын барысында кейіпкердің мінезін қимыл-қозғалыс арқылы жеткізе білу, музыкалық аспаптарда қатты және тыныш дыбыстарды ажыратып ойнау қабілеттерін қалыптастыру.
Серуенге дайындық 10.35-10.55	Балаларға өз киімдерін тануды, атауды, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен 10.55-12.00	**Күннің көзін бақылау. №1 (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: балаларға күн туралы мағлұматтарын кеңейту. Балаларға күннің сәулесі, жылуы туралы айту. Көркем сөз: Күн шыққанда: Алақай, алақай! Күн шықты күн шықты! Жер үстінде нұр шықты! **№17. «Қасқыр мен қояндар». (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды	**Аспанды және бұлтты бақылау.№2-3 (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: балаларды аспанды бақылауға баулу, аспанды "бұлтсыз" немесе "бұлтты" деп ажыратуға дағдыландыру; бақылағыштыққа тәрбиелеу. Балаларға аспанның әсемдігін көруге үйрету; қадағалау барысында бұлтты ажырата білу, аспан бұлтты, бұлтсыз екенін айту керек. Бұлттың қозғалысы және өзгерісі жөнінде бақылағанда қадағалауды дамыту. Ашық аспанда бұлтты байқау жеңілірек, оның баяу қозғалатынын, бірте-бірте көбейіп,	**Ағаштар мен бұтақтарды бақылау. №13 (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: шие ағашымен таныстыру (құрылымын, гүлденуін бақылау); өсімдіктерге деген қызығушылықты арттыру. Бақылау барысы: Бақ ішінде шиелер, Бар жемісі бағалы Көрген адам таңданар, Көздің жауын алады - Балалар, бұл шие ағашы. **Еңбек әрекеті: құрғақ бұтақтар**	**Жаңбырдан кейінгі табиғатты бақылау №15 (ұқсастықтары мен айырмашылықтарын анықтау) (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: құм мен топырақтың қасиеттерін анықтау, олардың ұқсастықтары мен айырмашылықтарын анықтау. Топыраққа (жер, құм, саз), қазу, қопсыту арқылы назар аудару. Құм мен жер (топырақ) арасында қандай ортақ нәрсе бар. Ауамен, сумен бірге топырақ	**Арам шөпті бақылау №8 (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: балаларды көкөністер туралы көп білуге ынталандыру; сәбіздің сыртқы

	белгі бойынша қимылдауға дағдыландыру; тәулік ерешеліктері жайындағы түсініктері пысықтау; ұйымшылдықпен ойнай білуге баулу. Балалар көңілді шеңбер жасап тұрады. Жүргізуші: "Күн" - десе балалар қозғалып жүреді, қимылдайды. "Түн" - десе балалар қимылсыз, ұйқыға кеткендей қатып қалады. Осы сәтте бір бала ойын шартын бұзса, ойыннан шығарылады. Дұрыс ойнаған балалармен ойын жалғасын табады. **"Қасқыр мен қояндар" қимыл-қозғалыс ойыны.№17 (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын желісі, шарты бойынша баулу, белгі бойынша бір аймаққа жиналып және жан-жаққа тарап жүгіруге дағдыландыру; шапшаңдыққа, жылдамдыққа, зеректікке тәрбиелеу. Педагог балалармен бірге "қасқырды" таңдайды. Қалған балалар "қояндар" болады. Педагог белгісінен кейін "қояндар" әртүрлі бағыттарда жүгіріп, қасқырдан қашады. "Қасқыр" ұстап алған "қояндар" саны 5-6-ға жеткенде, "қасқыр" ауысады. Құралдары: "қояндарға" медальондар, "қасқырға" маска. **Еңбек әрекеті:** ауладағы қураған жапырақтарды жинақтау. **(еңбек дағдылары)**	өзінің түрін өзгертетінін, мақтаға ұқсайтын массаға айналатынын, немесе, керісінше, азайып және еритінін атап өтуге болады. Табиғаттың әсемдігін тамашалауға тәрбиелеу. Тақпақ. - Ақсың, сұрсың, қарасың, Қайда қалқып барасың? - Жерге нөсер төгемін, Өссін гүлдер, көп егін! - Гүл-гүл жайнап өсер көк, Нөсерлетсең, нөсерлет. **"Ақ серек, көк серек" қимыл-қозғалыс ойыны. №2(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша ойнауға, мұқият және белсенді болуға; батылдыққа, жылдамдыққа, жеделдеп жүгіруге баулу; балалардың тіл байлығын жетілдіру, достық қарым-қатынастарын дамыту. Ойын ашық алаңда өткізіледі. Ойынға қатысушылар екі топқа бөлінеді. Аралығы 30-40 метрдей жерге бір-біріне қарама-қарсы орналасады. Қаз-қатар қол ұстасып, тізіліп тұрады. Жеребе бойынша ойынды бастаған топтың балалары әндете өлең айтады. - Ақ серек, көк серек, Бізден сізге кім керек? Екінші топтағылар ойыншының атын атайды. Сол кезде аты аталған бала өз тобынан шығып, екпіндей жүгіріп келеді де, қарсы топтың тізбегін үзіп кетуге тырысады. Егер үзіп кетсе, бір баланы жетелеп апарып, өз тобына қосады. Үзе алмаса, өзі сол топта қалады. Ескерту: педагог ойын ойнау алдында қаіупсіздік ережелерін қайталап, нұсқау беру тиіс. **№8. «Қу түлкі». қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)**	**мен құс шие гүлдерін жинау.** Мақсат-міндеттер: балаларды еңбексүйгіштікке, ересектерге көмектесуге тәрбиелеу. **№19. «Өз гүліңді тап». ойыны.** Мақсаты: балалардың жәндіктер әлеміне деген қызығушылығын арттыру; түстерді ажырата білу қабілеттерін жетілдіру; кеңістікті бағдарлауға машықтандыру. Құралдары: түрлі түсті гүлдердің және дәндіктердің кескіндері (ламинадталған). Педагог алдын-ала түрлі түсті гүлдердің кескіндерін алаңға шашыратып жайып салады. Балалар өздеріне ұнаған қоңызды, көбелекті алып, белгі бойынша түсі бірдей гүлге жүгіріп барып, жәндікті гүлдің үстіне қондырады. Ойынды бірнеше рет қайталауға болады. **№16. «Допты ұстап ал». (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: дәлдікке, епті"кке бейімдеу, біл қолмен қапты көлденең нысанға лақтыру жаттығуына машықтандыру. Құралдар: лақтыруға арналған құм салынған қаптар. Балалардың еркін ойындары. **Еңбек әрекеті: ауладағы қураған жапырақтарды жинақтау.** Мақсат-міндеттер: балаларды тазалыққа, бірлікке баулу. **Балалардың еркін әрекеті.**	тіршілік өсімдіктерді қоректік көзі, сумен қамтамасыз ететін жердің жұмсақ қабаты "топырақ" деп аталады. Топырақтың негізгі қасиеті – құнарлығы. Топырақтың құрамында әртүрлі қажетті қоректік заттар су, ауа, саз, құм, шірінді болады. Топырақтың беткі қабаты қоңыр түсті болып келеді. Сазды жерлерге су көп сіңеді, сондықтан көпке дейін кеппейді. Құмды жер суды өткізеді, сондықтан тез кебеді. Қай жерде өскін тез өседі. **Еңбек әрекеті: майда қиыршық тастарды жинау.** Мақсат-міндеттер: ойын алаңындағы тастарды жинау, балаларды тазалыққа дағдыландыру. **"Ормандағы аюда" қимыл-қозғалыс ойыны.№9 (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай, тақпақ сөздерін айта жүріп, қимылдарды жасауға, бір-біріне соғылмай, бір бағытта жылдам жүгіруге дағдыландыру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойынға жүргізуші бала "аю" болып тағайындалады (таңдалады), қалған ойыншылар - балалар. "Аю" алаңның бір шетінде, ұйықтаған болып, отырады. Балалар алаңның екінші жағынан, тақпақ сөздерін айтып, себетке жидектерді жинаған ұқсап, "аюға" қарай жүреді. Ормандағы аюдың Құлпынайы көп екен.	ерекшеліктерін байқауға, атауға машықтандыру; көкөністердің адамның еңбегі нәтижесінде өсетінін, ағзаға аса пайдалы екендігіне көз жеткізу. Сәбіздің ұсақ тұқымын көрсетіп, көктемде ыдыстағы топыраққа алдын-ала егіп, содан соң өскінін бақшадағы топыраққа салып, су құйып баптайтыны туралы айту. Қопсыту, арам шөптен тазалау, суару үлгілерін іс-тәжірибеде көрсету. Сәбіз суықтан қорықпайтынына көңіл аудару, күзге дейін өсетінін айту. Балаларға сұрақтар қойып, түсін, пішінін,

	Мақсат-міндеттер: балаларды тазалыққа, бірлікке баулу. **Балалардың еркін әрекеті.**	Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойынша орнында секіру қимылдарына дағдыландыру; вестибуляр аппаратын, жигер-күшін, зейінді дамыту; шапшаңдыққа, достыққа тәрбиелеу. ойын барысында педагог балаларды бір затты (көбелекті) ұстап алу мақсатында жоғары секіруге жаттықтырады. Педагог нұсқауларында секіріп, орнына қайта түсуде тепе-теңдікті сақтап, құлап қалмауды ескеру керек. **№44. Мнемосызбалармен жұмыс. дидактикалық ойындары.** Сипатты белгісі бойынша табиғат құбылысын шеше білу (жарқырайды, аспан, бұлыңғыр найзағай ойнайды). Балалардың еркін ойыны. Балаларды өз бетінше ойын тақырыбын таңдауға үйрету. **Еңбек әрекеті: ағаштан түскен құраған ұсақ бұтақтарды жинақтау.** Мақсат-міндеттер: балаларды тазалыққа, бірлікке баулу. **Балалардың еркін әрекеті.**		Теріп, теріп алайық, Себетімізге салайық Балалар, жақын келеді, Аю жидегін береді. Соңғы сөздерді естіген "аю" "оянып", "балаларға" қарай жүгіріп, оларды қуалап, ұстап алмақшы болады. Ұстап алу - балаға қолмен тию болып саналады. Ұсталған "балалар" келесі айналымға қатыспайды. Ойынның соңында балалар "аю" қанша баланы ұстап алғанын санайды. Ойынды, жүргізушіні ауыстырып, тағы бір ойнатуға болады. **№37. «Көлеңкесін тап» дамытушы ойыны.** Мақсат-міндеттер: кеңістікте бағдарлау, түстердің арасынан негізгі түстерді ажырата білу қабілетін қалыптастыру. Дене тәрбиесіндегі арналған ойын: балаларда екі аяғымен алға қарай секіру қабілетін дамыту. Белгі бойынша әрекет ету, ұзындыққа секіру, жылдам жүгіру. **Балалардың еркін әрекеті.**	жапырақтарының ерекшелігін байқап атуға, ұстауда қандай әсер қалдыратынын анықтау. Жеу алдында жуу керектігін ескерту, дәрумендерге толы екендігін, түрлі салат, тағамдарға қосатынын еске түсіру. **№7. «Үлкен ит». қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Балалар ортада жатқан диаметрі 1-1,5 м үлкен шеңберден немесе дөңгелектен (жіптен немесе еденге сызылған) 2-3адам жерде дөңгелектеніп тұрады. Балалардың қолында құм салынған кішкене қапшықтар бар. Тәрбиешінің "Лақтыр!"- деген

					белгісі бойынша балалардың бәрі қапшықтарын шеңберге лақтырады
Серуеннен оралу 12.00-12.20	Өз бетінше шешініп, жылдам киіну біліктіліктерін бекіту; балаларды аяқ киімнің бауын тағып, сырт киімнің түймесін ағыта білуді үйретуді жалғастыру.				
Түскі ас 12.20-13.00	**Гигиеналық дағдылар** Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. Ас ішкенде күнде біз, Сөйлемейміз, күлмейміз Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. Балалар рақмет айтып тамақтануға кіріседі. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Күндізгі ұйқы 13.00-15.10	Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары 15.10-15.30	Бойымызды жазайық Қолымызды созайық Жаттығулар жасайық Ұйқымызды ашайық! **(дене шынықтыру)**				
Бесін ас 15.30-16.00	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер) 16.00-16.30	**"Не өзгерді?" дидактикалық ойыны.№4** Мақсат-міндеттер: балаларда кеңістіктікті бағдарлай алуға үйрету, есте сақтауды, қиялды дамыту. Құрал-жабдықтар: "Үй жануарлары" ойыншықтар жиынтығы. Тәрбиеші ойыншықтарды үстелге қояды, балаларға оларға мұқият қарауды талап етеді. Балалар олардың орналасуын есте сақтайды.	**№43. «Өз анасын тап» дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың сипап-сезу қабілеттерін дамыту, сөйлеуді дамыту, балалардың сөздік қорын байыту. Құрал-жабдықтар: ойыншықтар. Тәрбиеші балалардың кез-келгенінен көздерін жұмуды немесе жабуды сұрайды және қапшыққа балаларға таныс ойыншық немесе зат салады. Ойыншылар тәрбиешінің не салғанын көреді, бірақ үндемеуі керек. Олар көзі жұмулы досына жасырынған затты	**№22. «Дене мүшелерін ата» дидактикалық ойыны** Мақсат-міндеттер: балалардың киім-кешек және киіну тәртібі туралы білімдерін бекіту және нақтылау. Сөздік қорларын байыту және толықтыру. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Үстел үсті ойындары: "Басқатырғыш", "Құрастырғыш".** Мақсат-міндеттер: логикалық	**№8 Дамытушы жаттығу. _Не қандай түсті болады__.** Мақсат-міндеттер: балалардың логикасын, ойлауын, қиялын дамыту. Жүргізуші. 1- нұсқа. Тәрбиеші жұмбақты ым-ишара арқылы көрсетеді. Балалар жануарларды немесе заттарды көрсетеді. 2-нұсқа. Белсенді балалар ортаға шығып, қимылдарды көрсетеді. Басқа балалар сол қимылдарды қайталайды.	**№18. «Не жоғалып кетті_» дидактикалық ойыны** Мақсат-міндеттер: балаларды тапсырма бойынша өз үйлерін табуға үйрету; жылдамдыққа, шапшаңдылыққа тәрбиелеу. Қажетті құралдар: ағаштардың бейнесі; үйлердің суреттері. Тәрбиеші балаларды екі топқа бөліп, әр топтың ойнайтын орнын немесе

	Тәрбиеші сұрайды балалардан көздерін жұмып, артқа қарауларын сұрайды. Сол кезде тәрбиеші бір ойыншықты алып тастайды.Балаларға сұрақ қояды. Қандай өзгерісті байқап тұрсыңдар деп?». Балалар жауап береді. Ойын ары-қарай жалғаса береді. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Үстел үсті театры "Бауырсақ" ертегісі.№1** Мақсат-міндеттер: балаларды ертегіні мұқият тыңдауға және көруге, кейіпкерлердің жақсы қасиеттерін көруге, ертегілерге деген сүйіспеншілікті арттыру. **(көркем әдебиет)**	сипаттап берулері тиіс. Бала қолын қапшыққа салып, ойыншықты сипап, оны табуы қажет. Егер ойыншық дұрыс аталса, бала оны өзіне алады, егер жоқ болса, оны қалдырады. Басқа балалар кезекпен ойнайды. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **"Бауырсақ" ертегісі. №1** Мақсат-міндеттер: ертегі мазмұның балалардың естеріне түсіріп,сұрақтарға толық жауап берулерін қадағалау. Тіл байлықтарын дамыту. Артистік өнерге машықтандыру, дауыс ырғағын өзгерте отырып, кейіпкерлердің дауысына сала білуге үйрету. Ойын барысы: Автор: Ерте-ерте-ертеде шал мен кемпір тұрыпты. Бір күні шал кемпіріне айтады. Шал (1-бала): Кемпір-ау, маған бауырсақ пісіріп берші. Кемпір(2-бала): Неден пісірейін? Ұн жоқ қой. Шал: Әй, кемпір, қойманың түбін қырып көрсең. Бір бауырсақ пісіретін үн табылар. Автор: Кемпір солай істеді. Қойма түбін қырып-қырып екі уыс ұн табады да. Қаймақ қосып, қамыр илейді. Бауырсақты майға пісіріп, терезе алдына суытуға қояды. Жата-жата жалыққан бауырсақ терезе алдынан домалап түсіп, жолға шығып, домалап кетеді. Жолда домалап келе жатса, алдынан қоян шығады. Қоян (3-бала): Бауырсақ! Бауырсақ! Мен сені жеп қоямын! Бауырсақ (4-бала): Жоқ, сен мені жеме, қоян, мен өлең айтып беремін, тыңдап көрші. Әже қойма қырнаған, Екі уыс ұн жинаған, Қаймаққа илеген,	ойлауды, қолдың ұсақ моторикасын дамыту. **(сенсорика)** **№4 Дамытушы ойын. _Артығын тап_.** Мақсат-міндеттер: ұқсас жұп заттарды, суреттерді салыстырып, олардағы ұқсастықтар мен айырмашылықтарды табу қабілеттерін, қабылдау, зейін қабілеттерін дамыту. Барысы. Салыстыруға бірінші зат немесе сурет балаларға біраз уақыт көрсетеді. Содан кейін екінші зат не суретке көңіл аударылады. Басты міндет - заттардың не суреттердің несімен ұқсамайтынын айту. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	3-нұсқа. Ортада тұрған бала бір қимыл көрсетеді. Ал басқалары сол қимылдың не екенін табу керек. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **№6 Сюжетті-рөлдік ойыны. _Отбасы_.** Мақсат-міндеттер: балаларды жидекке шығу, шөп, бұта арасынан іздеу, теру, себепке салу әрекеттеріне машықтандыру; жидекті теру үшін еңбек керектігін түсіндіру; коммуникативті қабілеттерді дамыту. Құралдары: себеттер, жидектердің нақпішіндері. Ойын аула жағдайында ұйымдастырылса, алдын-ала шығып, бұтақтарға жұмсақ қызыл түсті қағаздан шиыршықтарды (жидектерді) жапсырып, шөп арасына шашыратып қоюға болады. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	“үйін” тағайындайды. Екі топқа да өсіп тұрған бірі биік, бірі аласа ағашты көрсетеді де 1-топтағы балалардың үйі биік ағаштың оң жағы, ал 2-топтағы балалардың үйі аласа ағаштың сол жағы - деп белгілейді. Қай топ өз үйлеріне тез барады. Ойын екі рет қайталанады. Ойынның соңында әр топтың балаларын мадақтап отырады. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** **"Үй құрылысы" сюжетті-рөлдік ойыны. №10** Мақсат-міндеттер: балалардың үй құрылысы жайындағы түсініктерін тиянақтау; қол моторикасын, ой-құиялын даиыту; достық қарым-қатынастарға, еңбекқорлыққа тәрбиелеу. Құралдар. Құрылыс материалдары, қағаз беттері, қара қарындаштар, сызбалар, ойыншық жүк машиналары, құрылысқа қажет ойыншық құралдар (балға, бұрағыш, тістеуік, тағы басқалар). Педагог балалармен құрылысқа қатысатын мамандар жөнінде алдын-ала әңгімелеседі: кірпіш қалаушы,

		Майға пісірген, Терезе алдына суытқан, Бауырсақпын домалақ! Атадан кеттім, Әжеден кеттім, Қоян сенен де кетемін! Автор: Бауырсақ алға қарай домалап кетеді, қоян қалып қояды. Бауырсақ орман ішіиен домалап келе жатқанда, алдынан қасқыр шығады. Қасқыр (5-бала): Бауырсақ! Бауырсақ! Мен сені жеп қоямын! Бауырсақ: Жоқ, сен мені жеме, мен өлең айтып беремін, тыңдап көрші. Бауырсақтың әні. Автор: Бауырсақ домалап кетеді. Қарсы алдынан қорбандап аю шығады. Аю(6-бала): Әй, бауырсақ! Мен сені жеп қоямын! Бауырсақ: Жоқ, сен мені жеме, мен өлең айтып беремін, тыңдап көрші. Бауырсақтың әні. Автор: Бауырсақ домалап кетеді, аю қалып қояды. Бауырсақ зымырап келе жатса, алдынан түлкі шыға келеді. Түлкі (7-бала): Амансың ба, бауырсақ! Көргендерге ұнайсың, қандай әдемісін! Автор: Бауырсақ қуанып, өлеңін айта бастайды. Түлкі болса тыңдаған болып, білдірмей бауырсаққа жақындап отырады. Бауырсақ: Әже қойма қырнаған, Екі уыс ұн жинаған, Қаймаққа илеген, Майға пісірген, Терезе алдына суытқан, Бауырсақпын домалақ! Атадан кеттім, Әжеден кеттім, Қоян сенен де кетемін! Түлкі: Әдемі өлең екен! Айналайын, бауырсақ, мен қартайдым, құлағым естімейді ғой. Кәне, менің тұмсығыма			жүргізуші, жүк тасушы туралы. Балалар құрылысқа қажет материалдарды таңдап, өзара кім қандай рөлді атқаратыны туралы келіседі. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)**

		отырып, өлеңді тағы бір айтып берші. Автор: Бауырсақ мақтағанға мәз болып, түлкінің тұмсығына шығып, өлеңін айта бастағанда, түлкі бауырсақты «ап!» деп жеп қояды. **(көркем әдебиет)**			
Балалармен жеке жұмыс 16.30-16.50	**"Пішіні бойынша таңда" (топпен жұмыс).** Мақсат-міндеттер: балалардың геометриялық пішіндер туралы білімдерін бекіту, заттардың пішінін дұрыс атауға дағдыландыру. **(математика негіздері)**	**Көркем сөзді жаттау жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: тақпақтың мазмұнын есте сақтап, мәнерлеп оқуға дағдыландыру; көркем сөзге деген қызығушылықты арттыру. "Қарақат". Қап-қара бір тамшыдай, Теріп жедік қарақат. Таңдайымыз қаңсымай Шөл қандырдық, рақат! Т. Жүребаев.**(көркем әдебиет)**	**"Жұмбақтар шешу" кешін ұйымдастыру.** Мақсат-міндеттер: логикалық ойлауды дамыту, халық ауыз шығармашылығына деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу. **(көркем әдебиет)**	**"Суреттер тізбегі" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды суреттерді логикалық тізбекке орналастыруға жаттықтыру; қоршаған ортадағы құбылыстар мен оқиғалардың сырын тануға, түсіндіруге ынталандыру; ұғымталдыққа тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту)**	**"Суретті тап" ойыны №25 (балалар тобымен жұмыс).** Мақсат-міндеттер: есте сақтау, зейінді дамыту. Балаларға суретті белгілі уақыт көлемінде көрсету. Одан кейін балалардың көзін жұмуларын сұрау, көптеген суреттердің ішінен бірінші қараған суретін тауып алу. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)**
Серуенге дайындық 16.50-17.00	Балалардың өз бетінше, жүйелі киінуін бақылау. Шапшаңдылыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу.				
Серуен 17.00-18.00	Түскі уақыттағы бақылауды жалғастыру.				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес) 18.00-18.30	"Жазғы кезеңдегі балалардың қауіпсіздігі" тақырыбында кеңес беру.	"Бірге жаттайық" жаднама.	"Халық шығармашылығы" жоба жасау.	"Балалардың демалыс күндерін дұрыс ұйымдастыру" кеңес беру.	«Дәрумендер» тақырыбында ата-аналармен сұхбат.

Циклограмманы тексерген әдіскер: А.Абдиева

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	«Айару» бөбекжай -балабақшасы				
Топ/сынып	**Ортаңғы топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	Еркетай				
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	Мамаева Дурия				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**08.07. - 12.07.2024ж.**				
Тақырыбы	**Спорт денсаулық кепілі**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	08.07.2024	09.07.2024	10.07.2024	11.07.2024	12.07.2024
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау 8.00-8.20	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру 8.00-8.20	Ата-аналармен жазғы уақыттағы күн тәртібі мен киіндіру тәртібі туралы әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу	**Бөлме өсімдіктерін суару.** Мақсат-міндеттер: балаларға	**Кітаптарды көркем әдебиет бұрышына орналастыру.**	**"Топтың ішін ретке келтір".** Мақсат-міндеттер: балаларды	**Бөлме өсімдіктерін күту.** Мақсат-міндеттер: балаларды	**Аквариумдағы балықтарды қоректендіру.**

қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер) **8.20-8.40**	өсімдіктерге күтім жасау тәсілдерін үйретуді жалғастыру (күнге жақын өсімдіктерге суды көбірек құйып, көлеңкеде өсетіндерге байқап құю, қажеті бойынша суару), бөлме өсімдіктеріне ұқыпты қарауға үйрету.	Мақсат-міндеттер: балалардың кітаптарға ұқыпты қарау дағдыларын қалыптастыру, белгілі бір тәртіппен кітаптарды салу мүмкіндігін іс-тәжірибеде көруге машықтандыру.	ересектерге көмектесуге машықтандыру; шкафта тұрған ойыншықтар мен құралдарды реттеп, тазалықты орнатуға тарту; еңбек дағдыларын, ұқыптылықты қалыптастыру.	өсімдіктерге ұқыптылықпен қарауға бейімдеу (курап қалған жапырақтарды алып тастау), күтуге деген қызығушылықтарын ояту, ересектерге қолқабыс танытуға тәрбиелеу.	Мақсат-міндеттер: балыққа қамқорлық жасауды дағдыландыру (жемді үгітіп шашырату), аквариумдағы балықтың тіршілігіне қызығушылықтарын таныту.
	№15. «Торғайлар» .Мақсат-міндеттер: тақпақта айтылған сөздердің мәніне, ырғағына сай қимылдауға бейімдеу; артикуляцияны, сөйлеу қабілетін, жағымды эмоцияларды дамыту. Біздің арман көрікті - Жүргіземіз көлікті. "У-у-у!" - деп, мотор дыбыстайды, "У-у-у!" - деп, тоқтамайды. Рөлді мықты ұстаймыз, Аяқпен басып, газдаймыз. "Ту-ту-у!", шығамыз жолға, "Ту-ту- у!", бәрі алда. Д. Ахметова. **(танымдық дағдылар, сөйлеуді дамыту)** **«Үшіншісі артық» ойыны. №5** Мақсат-міндеттер: басқаларына сәйкес келмейтін затты (геометриялық пішінді) алып тастау немесе боямау керек және топты жалпылама сөзбен атау қажет. Есту арқылы жұмыс жасау: тәрбиеші сөздер айтады да, солардың ішінде басқаларға сәйкес келмейтінді бөліп көрсетуді сұрайды, мысалы: 2 шеңбер, 1 төртбұрыш (пішін бойынша), 2 қызыл пішін және 1 жасыл пішін (түс бойынша). **(танымдық дағдылар)**	**№43. «Өз анасын тап» дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: геометриялық денелер мен фигуралар туралы білімдерін бекіту; айналадағы заттардың геометриялық пішінін ажырата білу дағдыларын дамыту. Тәрбиеші геометриялық пішінді немесе геометриялық денені балаларға көрсетеді, ал балалар оның қоршаған ортадағы қандай затқа ұқсайтындығын табады немесе естеріне түсіреді. Тәрбиешінің үстелінің үстінде геометриялық пішіндерді немесе заттар мен суреттер жатыр. Бала суретті не затты таңдай отырып, оның қандай пішінге ұқсайтындығын айтады. Өзінің жауабын түсіндіреді. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** **№ 1 саусақ гимнастикасы. «Бала, бала, балақан».** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығу мәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Зергер бала боламыз, (Екі алақанда ашу) Оюды саламыз: Бұлақ, (Қолдарды жұдырыққа жинап, ішке қарай бұрау) Дөңгелек, (Шеңбер салу) Ирек, (Толқындар жасау) Қанат, (Қос қолмен бұлғау) Гүлдер, (Алақандарды жайып, тігінен көрсету) Көбелек. (Қос қолды айқастырып, бұлғау) Д. Ахметова.	**№2 «Текемет».** Мақсат-міндеттер: балаларды үйдегі әртүрлі заттармен таныстыру, оларды жалпы белгілері бойынша жіктеуге үйрету; Ойынға 30 суретті карточка кіреді. Олардың 25-інде әртүрлі заттар бейнеленген. 5 карточка жалпылама болып табылады, олардың әрқайсысы заттардың өз тобын анықтайды: киім, аяқ киім, ыдыс-аяқ, жиһаз, ойыншықтар. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** **Санамақты мәнерлеп айту жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды санамақты мәнерлеп айтуға, мәтіннің мәніне сай қимылдарды жасауға дағдыландыру; есте сақтау, түйсік, сөйлеу қабілеттерін, жағымды эмоцияларды дамыту. Екі көз бен қос құлақ, Бір бас пенен бір мұрын. Нешеу болды қос шырақ, Санап шығар кім бұрын?! Екі аяқ пен екі қол, Бір ауыз бен бір тілің ... Нешеу болды қане, бол, Санап шығар кім бұрын?! Сұқ саусағым суға барды, Ортаң қолым орақ орды. Аты жоғым ағаш жарды, Жұмсамапты алақаным, Тек шынашақ-балапанын. (М. Қуанышбеков) **(сөйлеуді дамыту, математика негіздері)**	**№7 Саусақ жаттығуы _Құырмаш_** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды мәтін жолдарының ырғағына сай орындауға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Саусақтарым, ойыншықтарым (Саусақтарды керіп, алақандарды көрсету) Ойнап-ойнап қалады, (Саусақтармен кезектеп жыбырлау) Шапалақтап, шапалақтап, (Шапалақ қағу) Жасырынып қалады. (Жұдырықтарға жұму) - Қане, шық жұдырықтан! (Жұдырықтарды босатып ашу, саусақтарды көрсету) Қане, тұр түзу сапқа! (Алақанды жаю, саусақтарды бір тік жинау) Ойнап болдық, тамаша! (Шапалақтау) Іс жасайық жаңаша! (Сұқ саусақты бұлғау) **(сөйлеуді дамыту)** **№8. «Құ түлкі».** Мақсат-міндеттер: балаларға суреттер тізбегін жинау. Жүргізуші таңдалады. Қалған балалар аяқ киім,киім және т. б. бейнеленген суреттерді таңдайды. Қалған суреттерді араластырып, қалтаға салып қояды. Жүргізуші бір суретті алып, оны басқа балаларға көрсетеді. Қай бала бірінші болып жинап, өз тізбегін құрайды, сол бала жеңіске жетеді.	**№14. «Ұядағы балапандар».** Мақсат-міндеттер: балалардың ойлау қабілеттерін, зейінін дамыту. Балалар 2 топқа бөлінеді. 1 – ұлдар (текшенің ең кішкентайынан үлкеніне қарай), ал 2 – қыздар командасы (керісінше, доптың ең үлкенінен кішісіне қарай рет-ретімен қояды). Керісінше: Үлкен текшеге – кішкентай көлікті қою керек. Кішкентай текшеге – үлкен көлік қою керек. **Көркем сөз.** Достарды жинайық, Мұнараны құрайық. Үлкені үстіне орташасын, Оның үстіне кішкентай данасын, Қоямыз да Дананы қуантамыз. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** **Пирамидаларды құру жаттығулары.** Пирамиданы құрайтын сақиналардың саны 8-10 дана. Мақсат-міндеттер: ұсақ қол моторикасын, көлемді, түсті ажырату қабілеттерін дамыту. **(сенсорика)**

		(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)		**(танымдық дағдылар)**	
Таңертеңгі жаттығу **8.40-9.00**	1. Көлбең-көлбең, көлеңкем. Көлбеңдеген көлеңкем. Аю қалай жүреді? Кім көрсете біледі? Аю былай, жүреді оны бәрі біледі. Бір қатармен жүру, аяқтың екі шетіне басып, аю сияқты қорбаңдап жүру. (1 мин) а) Көлбең-көлбең, көлеңкем. Көлбеңдеген көлеңкем. Түлкі қалай жүреді? Кім көрсете біледі? Түлкі былай, жүреді оны бәрі біледі. Бір қатармен жүру, түлкі сияқты бұлаңдап жүру (1 мин) б) Көлбең-көлбең, көлеңкем. Көлбеңдеген көлеңкем. Қоян қалай жүреді? Кім көрсете біледі? Қоян былай, жүреді оны бәрі біледі. Біт қатармен жүру, қоян сияқты секіру. (1 мин) 2. Б.қ: тұрып аяқ арасы ашық иықпен 1- оң қолды көтеру, 2-сол қолды көтеру, 3-оң қолды жоғары көтеру, 4- сол қолды, 5- оң қолды жанға созу, 6-сол сияқты сол қолды, 7-төмен түсіру оң қолды, 8- сол қолды төмен түсіру. 6-8 рет. 3. Иілеміз оңға, иілеміз солға. Отырамыз, тұрамыз. Құс болып қанат қағамыз. (3-4) **(дене шынықтыру)**				
Таңғы ас **9.00-9.30**	**Гигиеналық дағдылар** Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. Ас ішкенде күнде біз, Сөйлемейміз, күлмейміз Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. Балалар алғыс айтып тамақтануға кіріседі. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық **9.30-9.55**	**"№7. «Үлкен ит».** Мақсат-міндеттер: балаларды шыдамдылыққа тәрбиелеу. Ойын шарты. Балалар ойын алаңында айналып жүріп: "Толқиды теңіз бір, Толқиды теңіз екі, Толқиды теңіз үш, Толқиды теңіз төрт" - сөз жолдарын айтады. Тәрбиеші белгісі бойынша: Толқын мұз бол!"- дегенде балалар қозғалмай қалу керек. **(дене шынықтыру)** **"Зат неге ұқсайды?" ойыны.№18** Мақсат-міндеттер: балалар бөлме	**№14. «Ұядағы балапандар».** Мақсат-міндеттер: сөздік қорларын кеңейту, қарама-қарсы мағыналы сөздерді қолдануға үйрету. Ойын құралы: доп. Тәрбиеші белгілі бір сөзді айтады: мысалы - "ауыр" деген сөзді айтады да бір балаға допты лақтырады. Допты қағып алған бала, ауыр затты айту қажет. Жауап бергеннен кейін допты, қайтадан тәрбиешіге лақтырады. Ойын осылай жалғаса береді. Мысалы: ауыр - тас, жүк; шыны - ыдыс, әйнек, т.с.с. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	**№9. «Аюмен ойнайық».** Мақсат-міндеттер: балалардың ой-қиялын, зейінін, қабылдау, пантомималық қабілеттерін дамыту. Балалар шеңберде тұрады. Тәрбиеші ойыншылардың біреуін бастаушы етіп тағайындайды. Ол шеңбердің ортасында тұрады. Балалар тәрбиешінің көрсетуі бойынша мына мәтін сөзін айтып, оңға немесе солға жүреді. Әдемі шеңберде, Билейік кең жерде. Қолдармен ұстасып, Бәріміз жұптасып. Бірігіп достасып, Бір орында ұстасып,	**№3 саусақ гимнастикасы. «Аққала».** Мақсат-міндеттер: балаларды мәтінінің ырғағына сай қимылдауға дағдыландыру; артикуляцияны, ой-қиялын жетілдіру, ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Бұлттар құстай ұшады, (Қолдарды қырынан қосып, саусақтармен бірге бұлғау, құстың ұшқанына еліктеу) Құстар бұлттай ұшады, Көк аспанда, биікте, (Аталған қимылдарды, қолдарды жоғары көтеріп, төмен түсіріп, орындау) Қанат жайып, ұшады.	**№2 саусақ гимнастикасы. «Қар».** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды мәтін жолдарының ырғағына сай орындауға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Тоқ-тоқ, тоқ-тоқ, саусағым, Соққылайды томпағым. Түймешені, түймешені, Басып, басып таппадым. Д. Ахметова **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**

	ішіндегі заттардың қандай пішінге ұқсайтынын ажыратып айта білуге үйрету. Құралдары: геометриялық пішіндерге ұқсайтын заттардың сурет-карточкалары. **(қоршаған ортамен таныстыру)**		Осылай етіп істейік. Мәтінді айтып бітер кезде балалар қол созым қашықтықта тұрады. Ойын бастаушы қандай болмасын бір қимыл көрсетеді, шеңбер жасап тұрғандардың бәрі оны қайталайды. Содан соң тәрбиеші ойын бастаушыны ауыстырады немесе ойын бастаушы өзінің орнына біреуді таңдайды және ойынды жалғастыра береді. **(дене шынықтыру)**	Бұлттар құстай болмайды, (Саусақпен бұлғау) Құстар бұлттай болмайды. Бұлттар құстай бұтаға (Қолдарды қырынан қосып, саусақтармен бірге бұлғау, құстың ұшқанына еліктеу) Қанат жайып қонбайды. (Саусақпен бұлғау) Д. Ахметова. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет 9.55-10.35	**Құрастырудан ойын-жаттығу** "Көгөністер арналған себеттер" Мақсат-міндеттер: Балаларды санау таяқшаларын пайдаланып, үлгі бойынша құрастыруды үйрету, көгөністер туралы білімдерін кеңейту, үлгі бойынша жұмыс істеу қабілетін дамыту, басталған жұмысты соңына дейін жеткізу.	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Қуырмаш" саусақ ойынын ойнаймыз №4 Мақсат-міндеттер: Балаларда нық қадаммен алға, нық қадаммен артқа жүру, тізені биікке көтере отырып жүруге үйрету; бір аяқтан бір аяққа секіру, тура секіру дағдыларын қалыптастыру; сап түзеп бірінің артынан бірі шеңбер бойымен арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру қабілетін жетілдіру.	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** В. Маяковский "Жақсы деген немене, жаман деген немене?" Мақсат-міндеттер: Балаларға өмірдегі жақсы мен жаман қасиеттерді айыра білуге үйрету; тілдік қорларын молайту; ойлау қабілеттерін дамыту; жаман қылықтардан алшақ жүруге, жақсы игі істерге жақын болуға баулу, тәрбиелеу.	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Дәрумендер қайда жасырылған?" Мақсат-міндеттер: Балаларды сурет салу техникасы - штампингпен (мөр басу) таныстыру; бейненеленетін затқа сәйкес түстерді таңдай білу, бейнені берілген жазықтықта орналастыра білу біліктілігін қалыптастыруды жалғастыру; жемістер жайлы олардың пішіні, түсі жайлы білімдерін бекіту; алма мен алмұрт бақшада, ағашта өсетіні жайлы білімдерін терендету; ұқыптылыққа тәрбиелеу.	**Музыкадан ойын-жаттығу** №2. _Құстар қалай шиқылдайды_музыкалық ойыны. Мақсат-міндеттер: Көңілді әуен арқылы көңіл күйді сыйлай білуге талпындыру. Балалардың шығармашылық қабілетін дамыту. Балаларды достыққа, бірлікке, татулыққа тәрбиелеу.
Серуенге дайындық 10.35-10.55	Балаларға өз киімдерін тануды, атауды, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен 10.55-12.00	**Ағаштар мен бұталарды бақылау.№13 (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: ағаштар мен бұталардың тірі табиғат екені туралы білімдерін бекіту табиғатты қорғауға тәрбиелеу Ағаштарды бұтағын, жапырақтарын қарау; кейбір ағаштар жапырақтарының пішіндері ұқсамайтынын байқату, қай ағашқа жататынын анықтату. **Еңбек әрекеті: балабақша ауласындағы сынған бұтақтарды жинау.**	**Жаздағы өсімдіктің өсуін бақылау. №19(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: шырша ағашы туралы жалпы түсініктерін тиянақтау; балалардың сөздік қорын толықтыру; ағаштар әлеміне деген қызығушылықты арттыру. Балаларды шыршаға жақын апарып, ол туралы тақпақ, жұмбақтарын еске түсіріп айту. Басқа ағаштар қыста жалаңаш тұрғанда, ал шырша қысты күні ерекше сұлу екендігін аңғарту. Шыршаны қашан болмасын тамашалап қарауға болады. Себебі ол әрқашан жап жасыл. Шырша өте пайдалы ағаш, ол	**Құстарды бақылау №7(торғай, көгершін). (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Көркем сөз Торғай, торғай тоқылдақ, Жерден тары шоқып-ап Бөтегесі томпиып Шиқ-шиқ етіп отырар. Торғай-торғай тоқтаған, Торғайды торғай мақтаған. Бір торғай ұшса боранда, Бәрі жабылып жоқтаған. Бақылау. Құстар немен қоректенеді, қайда мекендейді, пайдасы қандай туралы білімдерін толықтыру.	**Бұталарды бақылау №13(жұпаргүл, итмұрын, қара жемісті шетен, мойыл). (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: бұталар жайында түсініктерді кеңейту, оларды атауға машықтандыру; ағаштар мен бұталардың негізгі айырмашылығын көруге бейімдеу. Көркем сөз Табиғат ол анамыз, Табиғатқа баламыз. Құшағында ойнаймыз, Шаттық әнге саламыз. Жазда аралап тауын да,	**Жауын құрттарын бақылау. №16 (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: жәндіктер әлеміне деген қызығушылықты арттыру; шыбынның тіршілігі жайында мәлімет беруде, оның адамға жасайтын зиянын түсіндіру. Жұмбақ Шидім, шидім, шидім құс, Ши басына қонған құс. Қарқаралы қара құс, Хан басына қонған құс. (Шыбын) Жаз мезгілінде шыбын-шіркейлерлің өмір сүруін, олардың тастар мен жапырақтардың астына тығылуын

	Мақсат-міндеттер: тазалыққа, қарапайым еңбек дағдыларына баулу. Педагог қауіпсіздік ережелері жайында ескерту керек. **"Өз ағашыңды тап" №1 қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: табиғатты аялауға тәрбиелеу; ағаштарды ажыратуға бейімдеу. **"Менің сүйікті ағашым" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың өздерінің сүйікті ағаштарын есте сақтап, суретін салып әңгімелеуге үйрету. Балалардың еркін ойыны. **Аралар қимыл-қозғалыс ойыны.№9 (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойынша жұптарға жиналуға және жан-жаққа тарап жүгіруге дағдыландыру. Құралдар: таратпалы медальондар: гүлдер мен аралар. **Балалардың еркін ойындары.**	ауаны тазартып, денеміздің сау болуына көмектеседі. Жасыл желек жамылған Міне,сұлу шыршамыз Инелері тағылған Қандай сұлу шыршамыз! **Еңбек әрекеті: ауланы ағаштардан құрап түскен жапырақтардан тазарту.** Мақсат-міндеттер: тәрбиешіге көмектесуге тәрбиелеу; бастаған істі аяғына дейін жеткізуге бейімдеу. **"Ақ серек, көк серек" қимыл-қозғалыс ойыны. №4 (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша ойнауға, мұқият және белсенді болуға; батылдыққа, жылдамдыққа, жеделдеп жүгіруге баулу; балалардың тіл байлығын жетілдіру, достық қарым-қатынастарын дамыту. Ойын ашық алаңда өткізіледі. Ойынға қатысушылар екі топқа бөлінеді. Аралығы 30-40 метрдей жерге бір-біріне қарама-қарсы орналасады. Қаз-қатар қол ұстасып, тізіліп тұрады. Жеребе бойынша ойынды бастаған топтың балалары әндете өлең айтады. - Ақ серек, көк серек, Бізден сізге кім керек? Екінші топтағылар ойыншының атын атайды. Сол кезде аты аталған бала өз тобынан шығып, екпіндей жүгіріп келеді де, қарсы топтың тізбегін үзіп кетуге тырысады. Егер үзіп кетсе, бір баланы жетелеп апарып, өз тобына қосады. Үзе алмаса, өзі сол топта қалады. Ескерту: педагог ойын ойнау алдында қауіпсіздік ережелерін қайталап, нұсқау беру тиіс. **"Түзу жолмен" қимыл-қозғалыс ойыны. №4(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: биік емес бөрене үстімен жүріп, екі аяқты бүге отыра секіруге үйрету.	**№8. «Қу түлкі». (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойынша жан-жаққа шашырап жүгіруге және бір жерге жиналуға дағдыландыру; ойын барысында кейіпкерлердің рөлін аяғына шейін сомдауға, бір-біріне соғылмай қимылдауға, ережені бұзбауға жаттықтыру; достыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. "Түлкіні" педагог тағайындайды. Ойын барысында балалардың алаңда секіру, жүгіруді мүмкіндіктері қадағаланады. **Еңбек әрекеті: құстарды тамақтандыру.** Мақсат-міндеттер: құстарға деген қамқоршылыққа тәрбиелеу. Педагог кепкен нанды үгітіп, табаққа дайындап қояды. **№1 Ұшты, ұшты_ ойыны_ (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды бір бағытта, жылжи отырып, секіруге дағдыландыру. Балалардың секіру жолы бойына көлденең сызықтарды салып қою. Балалар, сызықтарды баспай, алға секіруге үйренеді. Балалардың еркін ойыны. Ойыншық-тербеткіш, әткеншекте. Басқа балалармен ойнау барысында бір-бірімен татулықта, бірлікте болуға тәрбиелеу. **Балалардың еркін ойындары.**	Барамыз біз бауына. Өзеніне шомылып, Жүгіреміз жауында. Аулада өсетін бұталарды тани білу, яғни 2-3 түрлі: жапырағына, діңіне қарап, бұталарды ажырату, ерекшеліктерін айта білу (бұталардың бойы төмен, діңі жіңішке), атауларын; өсетін орнын (орман, жазық дала, бақ). Балаларға бұталардың жанынан өткен кезде, қауіпсізді сақтау ережелерін түсіндіру. **№ 1 Бауырсақ кімнен қашты рөлдік-қимылды ойыны_ (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды аулада тығылмақ ойнауға, шыдамдылыққа тәрбиелеу; ойын ережелерін бұзбай, өз бетінше ойнату. **№16. «Допты ұстап ал». (кегли) ойын жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың кегли арасымен баяу және ептілекпен өтуге дағдыландыру; көз мөлшерін, тепе-теңдікті, вестибуляр аппаратын дамыту. Құралдар: кегльдер. **Еңбек әрекеті: ауладағы жұмыс.** Мақсат-міндеттер: өз бетінше талдарды суаруға дағдыландыру; өсімдікке деген қамқорлыққа тәрбиелеу, үлкендерге көмек беру. **Балалардың еркін ойыны: құммен ойнау.** Мақсат-міндеттер: құммен ойнауға жағдай жасау, балалардың қызығушылығын арттыру.	бақылау, қорытынды жасау. Шыбын даладағы заттарға қонып, адамның үйіндегі ыдысқа қона жүретінін көрсету. Соның нәтижесінде іш құрылысына зиян келтіру мүмкін. Басты ереже: шыбынды үйге кіргізбеу, ыдыс-аяқ мен тағамдарды жабық жерге қою, жеміс-көкөніс, жидектерді жуу. Ауа райының салқындауы байланысты жәндіктер жоғалатынын айту. **"Қу түлкі" қимыл-қозғалыс ойыны.№8 (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың ойын шарттарына сай ойнай білу, “Мен - түлкі!” сигналы бойынша қолға түспей, үлкен шеңберден асып жүгіре білу қабілеттерін дамыту (қалыптастыру, жетілдіру); байқағыштыққа, жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. Балалар кіші шеңберге жиналады. Олар педагогтің нұсқауы бойынша көздерін жұмады, ал жүргізуші-педагог балаларды шеңбер сыртында жүріп, кез келген баланы сәл түртіп қалады. Осыдан бері педагог таңдаған бала "қу түлкі" болып саналады. Ал ойыншы-балалар болса, жан-жақтарына қарап: "Қу түлкі, сен қайдасың?" - деп, үш рет сұрайды. Соңғы сұрақтан кейін бұдан бері жасырынып тұрған "қу түлкі": "Мен мындамын!" - деп дауыстайды. Осы жерден бастап, балалар жан-жаққа "қу түлкіден" қашып құтылу керек. "Қу түлкі" кімге қолын тигізсе, сол шетке шығады. Педагог балаларға алдын-ала үлкен шеңбердің шеткі жерін көрсетеді, шеттен шыққан бала ұсталынбайды. Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін. **№14. «Ұядағы балапандар». қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды бір

		Балалардың еркін ойындары.			затты (көбелекті) ұстап алу мақсатында жоғары секіруге дағдыландыру; тепе-теңдікті сақтауға бейімдеу; достарымен жақсы қарым-қатынаста болуға, тәрбиелеу. **Еңбек әрекеті: гүлзардағы гүлдерді суару.** Мақсат-міндеттер: өз міндеттерін жауапкершілікпен атқаруға тәрбиелеу; өсімдіктерге деген сүйіспеншіліктерін арттыру. Құралдары: су құйғыш. **Балалардың еркін ойыны: балалар жақсы көретін ойыншықтармен ойна.** Мақсат-міндеттер: ойын бойынша жолдастарымен бірігіп ойнауға бейімдеу.
Серуеннен оралу 12.00-12.20	Өз бетінше шешініп, жылдам киіну біліктіліктерін бекіту; балаларды аяқ киімнің бауын тағып, сырт киімнің түймесін ағыта білуді үйретуді жалғастыру.				
Түскі ас 12.20-13.00	**Гигиеналық дағдылар** Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. Ас ішкенде күнде біз, Сөйлемейміз, күлмейміз Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. Балалар алғыс айтып тамақтануға кіріседі. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Күндізгі ұйқы 13.00-15.10	Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары 15.10-15.30	Ояндық па бәріміз? Бір-бірімізге қараймыз. Күлімдейміз бәріміз. Керіліп созылып, Ақырын қане тұрамыз. Орнымызда жүреміз, Енді доп болып секіреміз. Адымдап жүреміз. **(дене шынықтыру)**				
Бесін ас 15.30-16.00	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,	**"Не өзгерді?" дидактикалық ойыны.№2** Мақсат-міндеттер: балаларда	**№30. «Жаз» дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: заттарды мөлшері бойынша ажырата білу қабілетін	**№23. «Дастарқан жаямыз» дидактикалық ойыны** Мақсат-міндеттер: балалардың	**№9. «Қай аң жасырынған_» дидактикалық ойын.** Мақсат-міндеттер: балаларды заттарды	**№18. «Не жоғалып кетті_» дидактикалық ойыны** Мақсат-міндеттер: балаларды

үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер) 16.00-16.30	кеңістіктікті бағдарлай алуға үйрету, есте сақтауды, қиялды дамыту. Құрал-жабдықтар: "Үй жануарлары" ойыншықтар жиынтығы. Тәрбиеші ойыншықтарды үстелге қояды, балаларға оларға мұқият қарауды талап етеді. Балалар олардың орналасуын есте сақтайды. Тәрбиеші сұрайды балалардан көздерін жұмып, артқа қарауларын сұрайды. Сол кезде тәрбиеші бір ойыншықты алып тастайды.Балаларға сұрақ қояды. Қандай өзгерісті байқап тұрсыңдар деп?». Балалар жауап береді. Ойын ары-қарай жалғаса береді. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **№ 2 Азқимылды ойын . «Құыршақты іздеп тап».** Мақсат-міндеттер: киімді күту амалдарынмен таныстыру; балалардың ұқыптылыққа, тазалыққа, еңбекке баулу; киімді жуу немесе тазалау, кептіру, үтіктеу, бүктеп салу әрекеттеріне дағдыландыру. Құралдары: щеткалар, үтіктегіш, үтіктер, киімдер үлгілері, сөрелер, пластик тегештер, қыр қысқыштар, киімді ілетін жіп. Үтіктейміз киімді, Қыртыстарын жазамыз. Кірлеп қалса киімдер, Кір жуу машинасына саламыз. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	бекіту. Қарапайым сюжетке біріктірілген әртүрлі ойыншықтармен әрекеттердің үлгісін беру. **(танымдық дағдылар)** **№7 Дамытушы жаттығу. «Естідің бе_».** Мақсат-міндеттер: балалардың дәрігер мамандығы туралы түсініктерін тиянақтау, қолданатын құралдарды айтқызып, сөздік қорды жетілдіру; есте сақтау, ойлау, сөйлеуді қабілеттерін дамыту. Құралдары: дәрігер және басқа манадар қолданатын құрал-заттар немесе кесілген суреттер. Балалар дәрігерге қажет құралдарды іріктеп, атайды, не үшін қажет екендігін түсіндіруге тырысады. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)**	есту қабілетін дамыту, оларды сөздерді нақты айтуға үйрету, екпінді дұрыс қою. Тәрбиеші жануарлардың дауыстарын салады.Балалар ненің даусы екенін анықтау керек. Мысалы, тәрбиеші "ква-ква-ква" деп қатты дауыстап: "Бұл не? "Балалар" бақа " деп жауап береді. Содан кейін тәрбиеші сол дыбысты ақырын айтады. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** **№6 - Сюжетті-рөлдік ойыны. _Отбасы_.** Мақсат-міндеттер: балалардың ойыншықтар жайындағы түсініктерін тиянақтау; шығармашылықпен ойлану, ұсақ қол моторикасын дамыту; заттардың қасиеттеріне қызығушылықтарын арттыру. Құралдар: құрастырылатын ойыншықтар (көліктер, дене мүшелері салынатын пластик қуыршақтар, лего ойыншықтар, жұмыртқаға салынатын тосынсый ойыншықтар). Педагог балаларға шеберлердің рөлін атқаруды ұсынады. Шебер болғысы келмейтін балалар сынық ойыншықтарын "шеберлерге" әкеледі, "шеберлер"сынық ойыншықты зерттеп, жөндейді. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)**	қолмен ұстап, сипап-сезу қабілетін дамыту. Тәрбиеші балалардың ортасына «Сиқырлы қапшық» әкеледі. Балалардың арасынан бір баланы таңдап алады. Ол бала көзін жұмып, қолын «сиқырлы қапшыққа» салып, кез келген затты таңдап алып, қолын «сиқырлы қапшықтан» шығармаған бойы сол затты сипаттайды. Қалтадан қолын шығарып, затты көрсетеді. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** **"Автобус" сюжетті-рөлдік ойыны. №24** Мақсат-міндеттер: балалардың автобуста жүру ережелеріне баулу; жолаушы мен жолаушылар туралы түсініктерін тиянақтау; сыпайылыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Құралдар. Автобус салонын білдіретін үлгі, орындықтардың белгілі қатармен тізіліп тұруы; руль, билеттер жинақтамасы. "Жүргізушіні" рөліне қалаған бала шығады, қалғаны жолаушылар болып, қолдарына "билет" алады. Педагог алдын-ала автобуста жүру ережелерімен таныстырады, сыпайылық үлгілерін суреттерден көрсетеді. Педагог балаларды автобус салонына шақырады; жолаушылар "салонға" өтеді, билеттерін көрсетеді немесе ойыншық смартфон арқылы төлемдерді жасауды көрсетеді. Жүргізуші автобусты "жүргізеді". Педагог аялдамаларды жариялап жатады. жолаушылар кіріп, шығып жатады. Үлкендерге орындарын беру туралы үлгілерді көрсетуге болады. **(қоршаған ортамен таныстыру,**	тапсырма бойынша өз үйлерін табуға үйрету; жылдамдыққа, шапшаңдылыққа тәрбиелеу. Қажетті құралдар: ағаштардың бейнесі; үйлердің суреттері. Тәрбиеші балаларды екі топқа бөліп, әр топтың ойнайтын орнын немесе “үйін” тағайындайды. Екі топқа да өсіп тұрған бірі биік, бірі аласа ағашты көрсетеді де 1-топтағы балалардың үйі биік ағаштың оң жағы, ал 2-топтағы балалардың үйі аласа ағаштың сол жағы - деп белгілейді. Қай топ өз үйлеріне тез барады. Ойын екі рет қайталанады. Ойынның соңында әр топтың балаларын мадақтап отырады. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** **"Үй құрылысы" сюжетті-рөлдік ойыны. №10** Мақсат-міндеттер: балалардың үй құрылысы жайындағы түсініктерін тиянақтау; қол моторикасын, ой-құиялын даиыту; достық қарым-қатынастарға, еңбекқорлыққа тәрбиелеу. Құралдар. Құрылыс материалдары, қағаз беттері, қара қарындаштар, сызбалар, ойыншық жүк машиналары, құрылысқа қажет ойыншық құралдар (балға, бұрағыш, тістеуік, тағы басқалар). Педагог балалармен құрылысқа қатысатын мамандар жөнінде алдын-ала әңгімелеседі: кірпіш қалаушы, жүргізуші, жүк тасушы туралы. Балалар құрылысқа қажет материалдарды таңдап, өзара кім қандай рөлді атқаратыны туралы келіседі. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)**

				сөйлеуді дамыту)	
Балалармен жеке жұмыс **16.30-16.50**	**№8 Дамытушы жаттығу. _Не қандай түсті болады_. (балалар тобымен жұмыс)** Мақсат-міндеттер: сөйлеу, есте сақтау, заттарды белгі немесе қасиеттері бойынша жалпылауға үйрету. Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды, балалар жауап береді. Мысалы: "Сары түсті не болады?"(балапан, күн және т. б.); "Ағашта не өседі?"; "Орманда не тұрады?"және т. б.. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)**	**№2 Дамытушы жаттығу. _Қай мезгілде болады_. балалар тобымен жұмыс).** Мақсат-міндеттер: зейінді, байқағыштықты дамыту. Балаларға екі затты көрсету. Мысалы: "Бір түсті доп пен бір түсті текшені қарастыру. Екеуінің айырмашылығы мен ұқсастығын сұрау. Жалпы: екі зат да ойыншықтар, екеуі де бірдей түсті. Айырмашылықтар: доп-дөңгелек, текше-шаршы, доп-үлкен, текше - кішкентай. Ойынды қиындата отырып, балаға аз айырмашылықтары бар заттарды көрсетіңіз, мысалы: бір түсті екі машина, бірақ әртүрлі дөңгелектері, дене пішіні және т. б.. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)**	**Жаңылтпаш жаттау жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: көркем сөзге деген қызығушылықты арттыру; артикуляцияны, есте сақтау қабілетін дамыту. Дөп-дөңгелек Доп дөңгелеп келеді. Тепкен бөгеп қарап Аяқ оған керегі. О. Асқар. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	**№37. «Көлеңкесін тап» дамытушы ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың жазықтықты бағдарлау қабілеттерін дамыту; үстеу сөздерді дұрыс пайдалануға дағдыландыру; ойланып айтуға тәрбиелеу. Құралдары: шаршы пішінді парақтар; таратпалы геометриялық пішіндердің жинақнамалары. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)**	**"Суретті тап" ойыны №25 (балалар тобымен жұмыс).** Мақсат-міндеттер: есте сақтау, зейінді дамыту. Балаларға суретті белгілі уақыт көлемінде көрсету. Одан кейін балалардың көзін жұмуларын сұрау, көптеген суреттердің ішінен бірінші қараған суретін тауып алу. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)**
Серуенге дайындық **16.50-17.00**	Балалардың өз бетінше, жүйелі киінуін бақылау. Шапшаңдылыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу.				
Серуен **17.00-18.00**	Түскі уақыттағы бақылауды жалғастыру.				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес) 18.00-18.30	"Балалардың жас ерекшелігіне сай ойындар" тақырыбындағы жаднамалар.	"Балалармен бірге ойнаймыз" тақырыбында кеңес беру.	"Ойнаймыз да ойлаймыз!" тақырыбында жаднама.	Ата-аналардың сұраныстары бойынша кеңестер.	"Демалыс күндеріндегі күн тәртібі" тақырыбында сұхбат.

Циклограмманы тексерген әдіскер: А.Абдиева

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	«Айару» бөбекжай- балабақшасы				
Топ/сынып	**Ортаңғы топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	Еркетай				
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	Мамаева Дурия				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**15.07. - 19.07.2024ж.**				
Тақырыбы	**Шынықсаң шымыр боласың**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	15.07.2024	16.07.2024	17.07.2024	18.07.2024	19.07.2024
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау 8.00-8.20	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру 8.00-8.20	Ата-аналармен жазғы уақыттағы күн тәртібі мен киіндіру тәртібі туралы әңгімелесу.				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер) 8.20-8.40	**Бөлме өсімдіктерін суару.** Мақсат-міндеттер: балаларға өсімдіктерге күтім жасау тәсілдерін үйретуді жалғастыру (күнге жақын өсімдіктерге суды көбірек құйып, көлеңкеде өсетіндерге байқап құю, қажеті бойынша суару), бөлме өсімдіктеріне ұқыпты қарауға үйрету. **(еңбек дағдылары)**	**Ойыншықтарды сөрелерге қою.** Мақсат-міндеттер: балаларға ойыншықтарды сөрелерге белгілі тәртіпте қою амалын игерту; тәртіптілікке деген ұмтылысты қолдау; ойыншықтарға ұқыпты қарауға тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**Кітаптарды көркем әдебиет бұрышына орналастыру.** Мақсат-міндеттер: балалардың кітаптарға ұқыпты қарау дағдыларын қалыптастыру, белгілі бір тәртіппен кітаптарды салу мүмкіндігін іс-тәжірибеде көруге машықтандыру. **(еңбек дағдылары)**	**Асхана бойынша кезекшілік. (тәрбиешінің көмекшісімен бірге)** Мақсат-міндеттер: балалардың ересектерге көмектесуге, нұсқауларды нақты орындауға деген ұмтылыстарын ояту: ыдыс-аяқты үстел бетіне дұрыс қоюға машықтандыру. **(еңбек дағдылары)**	**Аквариумдағы балықтарды қоректендіру.** Мақсат-міндеттер: балыққа қамқорлық жасауды дағдыландыру (жемді үгітіп шашырату), аквариумдағы балықтың тіршілігіне қызығушылықтарын таныту. **(еңбек дағдылары)**
	№4 Дамытушы ойын. _Артығын тап_. Мақсат-міндеттер: балаларға сөздерді сыпай түрде айтуға дағдыландыру. **(сөйлеуді дамыту)** **№2. «Торғайлар мен көгершіндер».** Мақсат-міндеттер: ойлау, есте сақтау қабілетін дамыту. Балалар ортаға шығып түстерді айтады. Бір бала қарамай тұрып, қайсысы қандай түс айтқанын айтып береді. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**№7 Үстел үсті ойыны. «Ойық ішіндегі заттарды орналастыру».** Мақсат-міндеттер: балалардың жеміс-жидек, көгөніс, гүлдер жайлы білімдерін дамыту және олардың өсіп-өнетін орындарын дұрыс атату. Ойын шарты: көгөністерді – бақшаға, жеміс-жидектерді – бауға, гүлдерді – гүлзарларға орналастыру. Үш үлкен карточка- бақша, бау, гүлзар бейнеленген, көлімдері 8×8см карточкалар және көгөністер, жемістер, гүлдер бейнеленген көлемдері 5×5см	**Көркем сөзді мәнерлеп айту жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: артикуляцияны, сөйлеу, ойлау, есте сақтау, елестету қабілеттерін дамыту; денсаулықты сақтау қағидаларына баулу. "Күнім, күнім..." Күнім, күнім, қайдасың? Түннен бері шығасың. Сенімен бірге оянамын, Жылы нұрыңа шомыламын. Оянамын, жаттығамын, Балабақшаға барамын. Нұрыңа толған алаңға Достарымды шақырамын. Д. Ахметова. **(көркем әдебиет)**	**Көркем сөзді мәнерлеп оқу жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: сөйлеу, ойлау, есте сақтау, елестету қабілеттерін дамыту; көркем сөз үлгілеріне, ересектің еңбегіне деген қызығушылықты арттыру. М. Әлімқұлов, "Аспаз". Біздің гүл бақшада, Бар әсем асхана. Бар онда аспазшы, Аққөңіл жақсы аға. Әлде, май құймақ па? Көже ме, сорпа ма? Әлде, бал қаймақ па, Тұрады ортада. Тәп-тәтті тамағы, Ағай – ас маманы.	**№7 Үстел үсті ойыны. «Ойық ішіндегі заттарды орналастыру».** Мақсат-міндеттер: жемістер мен көкөністерді топтастыруға және жалпы атауларын атауға үйрету; зейінді, байқауды дамыту. Балалар берілген суреттерді топтастырады: жемістер, көкөністердің суреттері бойынша. **(танымдық дағдылар)** **№8 Дамытушы жаттығу. _Не қандай түсті болады_.** Мақсат-міндеттер: ұқсас жұп заттарды, суреттерді салыстырып, олардағы ұқсастықтар мен айырмашылықтарды табу

		карточкалар. **(қоршаған ортамен таныстыру, танымдық дағдылар)**	**"Суретті құрастыр" ойыны. №6** Мақсат-міндеттер: балаларды бөлшектерден тұтас бөлік құрауға үйрету. **(танымдық дағдылар)**	Пісіре білгенге, Астың жоқ маманы. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** **№1 Ұшты, ұшты_ ойыны_** Мақсат-міндеттер: балаларға көгөністерді, жемістерді жалпылауға және оларды бір сөзбен атауға үйрету. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**	қабілеттерін, қабылдау, зейін қабілеттерін дамыту. Барысы. Салыстыруға бірінші зат немесе сурет балаларға біраз уақыт көрсетеді. Содан кейін екінші зат не суретке көңіл аударылады. Басты міндет - заттардың не суреттердің несімен ұқсамайтынын айту. **(танымдық дағдылар)**
Таңертеңгі жаттығу 8.40-9.00	Таңғы жаттығу кешені 1. "Тартыламыз" ойыны. Б.қ.: аяқтың арасы сәл ашық, қол екі жанында Орындалуы: қолды жоғары көтеру, түсіру. Қайталануы: 4 рет 2. "Иілеміз" ойыны. Б.қ.: аяқ иық деңгейінен алшақ, қол төменде Орындалуы: алға иілу, қолды еденге тигізу, тіктелу Қайталануы: 4-5 рет 3. "Секір" ойыны. Б.қ.: еркін тұру Орындалуы: бір орында секіру Қайталануы: 6-8 рет, жүрумен алмастыру. **(дене шынықтыру)**				
Таңғы ас 9.00-9.30	**Гигиеналық дағдылар** Балалардың беті мен қолын жуу, таңғы асқа отырғызу. Тамақтану мәдениетімен таныстыру. Қасық пен шанышқыны дұрыс ұстауды дағдыландыру. Тамақтанғаннан кейін бет пен қолды жуу. Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке	**№3 Дамытушы ойын. _Бар - жоқ_.** Мақсат-	**№4 Дамытушы ойын. _Артығын тап_.**	**№31. Дидактикалық ойын _Кімге не қажет**	**№18. «Не жоғалып кетті_» дидактикалық**	**№25. «Азық-түлік дүкені» дидактикалық ойыны.**

дайындық 9.30-9.55	міндеттер: балалардың логикасын, ойлауын, қиялын дамыту. Жүргізуші. 1 нұсқа. Тәрбиеші жұмбақты ым-ишара арқылы көрсетеді. Балалар жануарларды немесе заттарды көрсетеді. 2 нұсқа. Белсенді балалар ортаға шығып, қимылдарды көрсетеді. Басқа балалар сол қимылдарды қайталайды. 3 нұсқа. Ортада тұрған бала бір қимыл көрсетеді. Ал басқалары сол қимылдың не екенін табу керек. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)**	Мақсат-міндеттер: балаларды достыққа, зеректікке, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Балалар шеңбер бойымен отырады, ортаға "жүргізуші" шығарып, қолына сақина ұстатады. Балалар екі алақанын бір-біріне қабыстырып алға созады. Жүргізуші барлық балалардың алақанына сақина салған болып шығады. Сол сәт сақина тас алған бала орынан тұруы тиісті, "Сақина менде", - деп дауыстайды. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)**	Мақсат-міндеттер: бақылау, кеңістіктегі бағдарлауды дамыту. Тәрбиешінің қолында кішкентайдың құстың ойыншығы бар. Тәрбиеші құсты жасырады. Ал балалар оны іздеулері қажет. - Қанекей, ойынды бастаймыз. Көзімізді жұмамыз. Мен ойыншықты жасырамын. - Енді, іздеп, табыңдар. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)**	**ойыны.** Мақсат-міндеттер: басқа баланың дауысынан танып үйрету. Құрал: арнайы құрал керек емес. Балалар шеңбер жасап тұрады. Біреуі ортаға тұрып көзін жұмады. Тәрбиеші көрсеткен бала, ортада тұрған баланы шақырады. Бала шақырған адамды дауысынан танып табу қажет. Таныса шеңберге турады – шақырған бала ортаға турады. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)**	**3**Мақсат-міндеттер: балаларды заттарды қолмен ұстап, сипап-сезу қабілетін дамыту. Тәрбиеші балалардың ортасына "Сиқырлы қапшық" әкеледі. Қапшықта жемістер, көкөністер салынған. Балалардың арасынан бір баланы таңдап алады. Ол бала көзін жұмып, қолын "сиқырлы қапшыққа" салып, кез келген затты таңдап алып, қолын "сиқырлы қапшықтан" шығармаған бойы сол затты сипаттайды. Түрін, түсін, дәмін барлығын айтып береді. Қалтадан қолын шығарып, затты көрсетеді. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)**
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет 9.55-10.35	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** №24. «Үшіншісі артық» дидактикалық ойыны. (тұрмыстық техника) (дидактикалық ойын) Мақсат-міндеттер: Көгөністердің атауларымен таныстыру. Көгөністерді дұрыс айтуға үйрету. Көгөністердің аттарын жеке атап, жалпылау түсінігін қалыптастыру.	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** №2. «Торғайлар мен көгершіндер». Мақсат-міндеттер: Балаларда гимнастикалық қабырға бойымен жоғары өрмелеу және одан төмен түсу дағдыларын дамыту; арқан бойымен жүру кезінде тепе-теңдікті сақтау дағдыларын қалыптастыру; сап түзеп шеңберге, шеңберден сапқа ауысу дағдыларын дамыту.	**Жапсырудан ойын-жаттығу** "Себеттегі көгөністер" Мақсат-міндеттер: Балаларды шаршы мен сопақшаның бұрыштарын дөңгелете кесуге үйрету; балалардың қайшыны дұрыс ұстау және шығармашылық жұмыстар жасау қабілеттерін нығайту; дүкен туралы түсінік беру; жапсыруға арналған	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** №1 Жемістер мен көгөністер кәрзенкесі_. Мақсат-міндеттер: Балалардың көгөністер туралы білімдерін бекіту, олардың атауларын нақтылау, түсін, пішінін, түр сипатынан ажырата білуге үйрету; байқағыштық пен	**Музыкадан ойын-жаттығу** №2. _Құстар қалай шиқылдайды_музыкалық ойыны. Мақсат-міндеттер: Вокалдық, музыкалық және ритмикалық дағдыларды жетілдіру; шығармашылық белсенділікті дамыту. Музыкалық ойын барысында кейіпкердің мінезін қимыл-қозғалыс арқылы жеткізе білу, музыкалық аспаптарда қатты және тыныш дыбыстарды ажыратып ойнау

			бөлшектерді параққа өз бетімен жабыстыру қабілетін дамыту; ауызша нұсқауларды нақты орындау қабілетін дамыту; қолдың ұсақ моторикасын дамыту; ұқыптылыққа, жұмысты аяғына дейін жеткізе білуге тәрбиелеу.	қызығушылықтарын, байланыстырып сөйлеулерін дамыту; тірі табиғатқа ұқыпты қарауға тәрбиелеу.	қабілеттерін қалыптастыру.
Серуенге дайындық 10.35-10.55	Балаларға өз киімдерін тануды, атауды, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен 10.55-12.00	**Өсімдік иістерін бақылау . №17 (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: балаларды көгөністер туралы көп білуге ынталандыру; қызанақтың сыртқы ерекшеліктерін байқауға, атауға машықтандыру; көгөністердің адамның еңбегі нәтижесінде өсетінін, ағзаға аса пайдалы екенідігіне көз жеткізу. Қызанақтың тұқымын көрсетіп, көктемде ыдыстағы топыраққа алдын-ала егіп, содан соң өскінін бақшадағы топыраққа салып, су	**Бақшадағы көкөністерді бақылау (қияр). №19 (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: балаларды көкөністер туралы көп білуге ынталандыру; қиярдың сыртқы ерекшеліктерін байқауға, атауға машықтандыру; көкөністердің адамның еңбегі нәтижесінде өсетінін, ағзаға аса пайдалы екенін түсіндіру. Қиярдың тұқымын көктемде ыдыстағы топыраққа алдын-ала егіп, содан соң өскінін бақшадағы топыраққа салып, су құйып, суықта үстін пленкамен жауып,	**Күн шұғыласын (сәулесі) бақылау. №1 (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: күн туралы түсініктерді жетілдіру. Тәрбиеші өзінің жанына бір топ балаларды жинап, айнаның көмегімен күн шұғыласын қабырғаға түсіреді де: Қабырғаға елбеңдеп, Ойнайды сәуле құбылып. Ымдасаң болды «кел» деп, Жетеді демде жүгіріп. Сәл үзіліс жасайды да: "Сәулені ұстаңдар", - деген белгі береді. Балалар қабырғаға жүгіріп, қолға тұрмай	**Маса мен құмырсқаны бақылау №18** Мақсат-міндеттер: балаларға бау-бақша мен бақшада өсіп жатқан жемістер мен көкөністерді байқап, ажыратуға дағдыландыру; жеміс-көкөністердің адамның еңбегі нәтижесінде өсіп, пісетінін түсіндіре отырып, еңбекті қадірлеуге тәрбиелеу. Балаларға жемістердің көбі ағашта өсетінін, жидектер жерде өсетінін айту. Алма, алмұрт, шие, жүзім ағашта, бүлдірген, қарақат жерде өсетінін айту. Жеу алдында жуу	**Арам шөпті бақылау №8 (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: балаларды көкөністер туралы көп білуге ынталандыру; сәбіздің сыртқы ерекшеліктерін байқауға, атауға машықтандыру; көкөністердің адамның еңбегі нәтижесінде өсетінін, ағзаға аса пайдалы екендігіне көз жеткізу. Сәбіздің ұсақ тұқымын көрсетіп, көктемде ыдыстағы топыраққа алдын-ала егіп, содан соң өскінін бақшадағы топыраққа салып, су құйып баптайтыны туралы айту. Қопсыту, арам шөптен тазалау, суару үлгілерін іс-тәжірибеде көрсету. Сәбіз суықтан қорықпайтынына көңіл аудару, күзге дейін өсетінін айту.

	құйып, суықта үстін пленкамен жауып, баптайтыны туралы айту. Қопсыту, арам шөптен тазалау, суару үлгілерін іс-тәжірибеде көрсету. Балаларға сұрақтар қойып, түсін, пішінін, өзегі мен жапырақтарының ерекшелігін байқап атуға, ұстауда қандай әсер қалдыратытын анықтау. Жеу алдында жуу керектігін ескерту, дәрумендерге толы екендігін, түрлі салат, тағамдарға қосатынын еске түсіру. **Еңбек әрекеті: учаскедегі құрғақ бұтақ-қоқыстарды жинау.** Мақсат-міндеттер: балаларды ересек адамның еңбегін байқауға және еңбек нәтижесін көруге тәрбиелеу. **№10. «Маған қарай жүгіріңдер». (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды тәрбиешінің белгісі бойынша әрекет етуге баулу. Ойынды бастамас бұрын, педагог балаларды екі	баптайтыны туралы айту. Қопсыту, арам шөптен тазалау, суару үлгілерін іс-тәжірибеде көрсету. Балаларға сұрақтар қойып, түсін, пішінін, өзегі мен жапырақтарының ерекшелігін байқап атуға, ұстауда қандай әсер қалдыратынын анықтау. Жеу алдында жуу керектігін ескерту, дәрумендерге толы екендігін, түрлі салат, тағамдарға қосатынын еске түсіру. **Еңбек әрекеті:** ойын алаңын ағаштардан түскен құрғақ бұтақтардан жинау. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды ересек адамның еңбегін байқауға және еңбек нәтижесін көруге үйрету. **"Қу түлкі" қимыл-қозғалыс ойыны.№8 (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың ойын шарттарына сай ойнай білу, “Мен - түлкі!” сигналы бойынша қолға түспей, үлкен шеңберден асып жүгіре білу қабілеттерін дамыту (қалыптастыру,	жалтаңдап тұрған күн сәулесін ұстауға тырысады. **№14. «Ұядағы балапандар». қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсаты: тыныштандыру және елестетулерін дамыту - Күн қояны сенің көзіңе тура қарады деп елестетіңдер. Көздеріңді жұмыңдар. Күн қояны ары қарай жүгіріп өтті, алақандарыңмен ақырындап: маңдайларыңды, мұрындарыңды, ауыздарыңды, беттеріңді, иектеріңді сипаңдар. Оны шошытып алмай ұқыптап басты, ішті, қол, аяқты сипалаймыз. Күн қояны ол тентек емес, ол сендерді өте жақсы көреді және еркелетеді, оны құшақтаңдар. Балалар екі қолдарымен өздерін құшақтайды» Педагог: енді 1,2,3 деген кезде көздеріңді ашыңдар-дейді. Балалар көздерін ашады. Осы жақсы сезімдеріңді күні бойы сақтаңдар.	керектігін ескерту, дәрумендерге толы екендігін, түрлі салат, тағамдарға қосатынын еске түсіру. Көркем сөз. Мен шиемін шиемін, Күннің көзін сүйемін. Мен өрікпін өрікпін, Айналаға көрікпін. Жеке жұмыс: жемістердің иісін, дәмін білуді ұғындыру, сұрау. **Еңбек әрекеті: бақшадағы көкөністерді суаруға баулу.** Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек дағдыларын дамыту. Құралдары: балаларға су құйғыштар. **№7. «Не артық_» дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: жеміс пен көкөністерді ажырата білуді пысықтау; іздемпаздыққа тәрбиелеу. Құралдары: себеттер, көкөністер мен жемістердің нақпішіндері. **№17. «Қасқыр мен**	Балаларға сұрақтар қойып, түсін, пішінін, жапырақтарының ерекшелігін байқап атуға, ұстауда қандай әсер қалдыратынын анықтау. Жеу алдында жуу керектігін ескерту, дәрумендерге толы екендігін, түрлі салат, тағамдарға қосатынын еске түсіру. **№7. «Үлкен ит». қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Балалар ортада жатқан диаметрі 1-1,5 м үлкен шеңберден немесе дөңгелектен (жіптен немесе еденге сызылған) 2-3адам жерде дөңгелектеніп тұрады. Балалардың қолында құм салынған кішкене қапшықтар бар. Тәрбиешінің "Лақтыр!"-деген белгісі бойынша балалардың бәрі қапшықтарын шеңберге лақтырады. Одан кейін тәрбиеші: "Қапшықтарыңды көтеріңдер!" — дейді. Балалар қапшықтарын көтереді де, орындарына барып тұрады. Ойын 4-6 рет қайталанады. **"Тышқан мен мысық" қимыл-қозғалыс ойыны.№3 (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды шапшаң әрі шыдамды, ұйымшылдыққа үйрету. Бұл ойынға топ балалары бәрі

	бағанға тізіп; алаңның бір шетіне тұрып, белгі бойынша екі баланы жарысып жүгіруге шақырады. Ойын аяқталғаннан кейін, балалардан кім жылдам жүгіргенін сұрауға, барлығын мақтауға болады. **№3. «Қораптың ішінде не бар_» дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: бір бағытта жүруде, аяқтарды жоғары көтеріп, тепе-теңдікті сақтап, кедергілерден аттап өтуге дағдыландыру; ептілікке, зейінділікке тәрбиелеу. "Бұлақтарды" жерге көлденең сызып немесе жіптерді төсеп қоюға болады. **Дене тәрбиесі бойынша жеке жұмыстар:** жылдамдықты дамыту, бір-бірін итермей алаңда жүгіру. **Балалардың еркін ойыны.**	жетілдіру); байқағыштыққа, жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. Балалар кіші шеңберге жиналады. Олар педагогтің нұсқауы бойынша көздерін жұмады, ал жүргізуші-педагог балаларды шеңбер сыртында жүріп, кез келген баланы сәл түртіп қалады. Осыдан бері педагог таңдаған бала "қу түлкі" болып саналады. Ал ойыншы-балалар болса, жан-жақтарына қарап: "Қу түлкі, сен қайдасың?" - деп, үш рет сұрайды. Соңғы сұрақтан кейін бұдан бері жасырынып тұрған "қу түлкі": "Мен мындамын!" - деп дауыстайды. Осы жерден бастап, балалар жан-жаққа "қу түлкіден" қашып құтылу керек. "Қу түлкі" кімге қолын тигізсе, сол шетке шығады. Педагог балаларға алдын-ала үлкен шеңбердің шеткі жерін көрсетеді, шеттен шыққан бала ұсталынбайды. Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін. **№4. «Сәйкестендір» дидактикалық ойыны.**	**"Ормандағы аюда"№9 қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсаты: балаларды ойын шартын бұзбай, тақпақ сөздерін айта жүріп, қимылдарды жасауға, бір-біріне соғылмай, бір бағытта жылдам жүгіруге дағдыландыру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойынға жүргізуші бала "аю" болып тағайындалады (таңдалады), қалған ойыншылар - балалар. "Аю" алаңның бір шетінде, ұйықтаған болып, отырады. " Балалар алаңның екінші жағынан, тақпақ сөздерін айтып, себетке жидектерді жинаған ұқсап, "аюға" қарай жүреді. Ормандағы аюдың Құлпынайы көп екен. Теріп, теріп алайық, Себетімізге салайық Балалар, жақын келеді, Аю жидегін береді. Соңғы сөздерді естіген "аю" "оянып", "балаларға"	**қояндар». қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды шеңберге тұрып, бойымен жүруге және жүгіруге бейімдеу; вестибуляр аппатарын дамыту; ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ақырын-ақырын итеріп, Әткеншекті қозғалтамыз. Жылдам-жылдап жүгіріп, Шеңберді айналдырамыз. Д. Ахметова. Педагог барлық балалардың бірыңғай қимылдауын қадағалап жүру керек. Шеңбер бойымен жүргізу үшін, балаларды бір жаққа бұрып, беттерін шеңбер ортасына қарату керек. Балалардың ойынды меңгерудегі басты міндеті - аса жылдам жүгірмеу. Әрбір бала қимылдау кезінде шеңбердің бір жақ бойымен жүріп, бүкіл шеңбердің жылжып жатқанын бақылайды.	тегіс қатыса алады. Балаларды дөңгелене тұрғызып,ортаға тәрбиеші көмегімен тышқанмен мысық сайланады. Мысық тышқанды қуып ұстап алуы керек. Дөңгелене тұрған балалар тышқанды яғни мысықтан құтқару үшін, қақпадан тышқанды шығарып жіберіп мысықты шығармауға тырысады. Мысық тышқанды ұстау үшін шапшаңдық керек. Мысық тышқанды ұстап алса, ойынға келесі жаңа балалар қатыса отырып алмаса береді. **Еңбек әрекеті: ойын алаңымызды жинастыру.** Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек дағдыларын дамыту. **Балалардың еркін ойыны.**

		Мақсат-міндеттер: балаларды бір орнынан алға екі аяқпен секіре білу қабілетін дамыту; дене, аяқ бұлшық еттерін жетілдіру, күш-жігерін дамыту. **Балалардың еркін ойындары.**	қарай жүгіріп, оларды қуалап, ұстап алмақшы болады. Ұстап алу - балаға қолмен тию болып саналады. Ұсталған "балалар" келесі айналымға қатыспайды. Ойынның соңында балалар "аю" қанша баланы ұстап алғанын санайды. Ойынды, жүргізушіні ауыстырып, тағы бір ойнатуға болады. **Еңбек әрекеті: жас ағаштар мен бұталарды суару, суару әдісін көрсету.** Мақсаты: қарайым еңбек дағдыларын қалыптастыру. **Балалардың еркін ойыны.**	**№ 3 Азқимылды ойын . «Марғау» отырып ойнайтын ойын. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: бел бұлшық еттерін жаттықтыру; еңкеюде мұқияттылыққа тәрбиелеу. **Балалардың еркін ойыны.**	
Серуеннен оралу 12.00-12.20	Өз бетінше шешініп, жылдам киіну біліктіліктерін бекіту; балаларды аяқ киімнің бауын тағып, сырт киімнің түймесін ағыта білуді үйретуді жалғастыру.				
Түскі ас 12.20-13.00	**Гигиеналық дағдылар** Балалардың беті мен қолын жуу, таңғы асқа отырғызу. Тамақтану мәдениетімен таныстыру. Қасық пен шанышқыны дұрыс ұстауды дағдыландыру. Тамақтанғаннан кейін бет пен қолды жуу. Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Күндізгі ұйқы 13.00-15.10	Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары 15.10-15.30	Тәрбиешінің айтқанын орындайды. Көздеріңді ашыңдар, Беттеріңді сипаңдар, Бастарыңды оңға, солға бұрыңдар,				

	Іштеріңді тартыңдар, Алақанды сипаңдар, Жұдырықты жұмыңдар, Енді біраз ашыңдар, Керіл, созыл. Енді оян. **(дене шынықтыру)**				
Бесін ас **15.30-16.00**	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер) 16.00-16.30	**"Не өзгерді?" дидактикалық ойыны.№2** Мақсат-міндеттер: балаларда кеңістіктікті бағдарлай алуға үйрету, есте сақтауды, қиялды дамыту. Құрал-жабдықтар: "Үй жануарлары" ойыншықтар жиынтығы. Тәрбиеші ойыншықтарды үстелге қояды, балаларға оларға мұқият қарауды талап етеді. Балалар олардың орналасуын есте сақтайды. Тәрбиеші сұрайды балалардан көздерін жұмып, артқа қарауларын сұрайды. Сол кезде тәрбиеші бір ойыншықты алып тастайды.Балаларға сұрақ қояды. Қандай өзгерісті байқап тұрсыңдар деп?». Балалар жауап береді. Ойын ары-қарай жалғаса береді. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **№ 2 Азқимылды ойын . «Қуыршақты іздеп тап».** Мақсат-міндеттер: киімді күту амалдарынмен таныстыру; балалардың ұқыптылыққа, тазалыққа, еңбекке баулу; киімді жуу немесе тазалау, кептіру, үтіктеу, бүктеп салу әрекеттеріне дағдыландыру. Құралдары: щеткалар, үтіктегіш, үтіктер, киімдер үлгілері, сөрелер, пластик тегештер, қыр қысқыштар, киімді ілетін жіп.	**№30. «Жаз» дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: заттарды мөлшері бойынша ажырата білу қабілетін бекіту. Қарапайым сюжетке біріктірілген әртүрлі ойыншықтармен әрекеттердің үлгісін беру. **(танымдық дағдылар)** **№7 Дамытушы жаттығу. «Естідің бе_».** Мақсат-міндеттер: балалардың дәрігер мамандығы туралы түсініктерін тиянақтау, қолданатын құралдарды айтқызып, сөздік қорды жетілдіру; есте сақтау, ойлау, сөйлеуді қабілеттерін дамыту. Құралдары: дәрігер және басқа манадар қолданатын құрал-заттар немесе кесілген суреттер. Балалар дәрігерге қажет құралдарды іріктеп, атайды, не үшін қажет екендігін түсіндіруге тырысады. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)**	**№23. «Дастарқан жаямыз» дидактикалық ойыны** Мақсат-міндеттер: балалардың есту қабілетін дамыту, оларды сөздерді нақты айтуға үйрету, екпінді дұрыс қою. Тәрбиеші жануарлардың дауыстарын салады.Балалар нөнің даусы екенін анықтау керек. Мысалы, тәрбиеші "ква-ква-ква" деп қатты дауыстап: "Бұл не? "Балалар" бақа " деп жауап береді. Содан кейін тәрбиеші сол дыбысты ақырын айтады. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** **№6 - Сюжетті-рөлдік ойыны. _Отбасы_.** Мақсат-міндеттер: балалардың ойыншықтар жайындағы түсініктерін тиянақтау; шығармашылықпен ойлану, ұсақ қол моторикасын дамыту; заттардың қасиеттеріне қызығушылықтарын арттыру. Құралдар: құрастырылатын ойыншықтар (көліктер, дене мүшелері салынатын пластик қуыршақтар, лего ойыншықтар, жұмыртқаға салынатын тосынсый ойыншықтар). Педагог балаларға шеберлердің рөлін атқаруды ұсынады. Шебер болғысы келмейтін балалар сынық ойыншықтарын "шеберлерге" әкеледі,	**№9. «Қай аң жасырынған_» дидактикалық ойын.** Мақсат-міндеттер: балаларды заттарды қолмен ұстап, сипап-сезу қабілетін дамыту. Тәрбиеші балалардың ортасына «Сиқырлы қапшық» әкеледі. Балалардың арасынан бір баланы таңдап алады. Ол бала көзін жұмып, қолын «сиқырлы қапшыққа» салып, кез келген затты таңдап алып, қолын «сиқырлы қапшықтан» шығармаған бойы сол затты сипаттайды. Қалтадан қолын шығарып, затты көрсетеді. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** **"Автобус" сюжетті-рөлдік ойыны. №24** Мақсат-міндеттер: балалардың автобуста жүру ережелеріне баулу; жолаушы мен жолаушылар туралы түсініктерін тиянақтау; сыпайылыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Құралдар. Автобус салонын білдіретін үлгі, орындықтардың белгілі қатармен тізіліп тұруы; руль, билеттер жинақтамасы. "Жүргізушіні" рөліне қалаған бала шығады, қалғаны жолаушылар болып, қолдарына	**№18. «Не жоғалып кетті_» дидактикалық ойыны** Мақсат-міндеттер: балаларды тапсырма бойынша өз үйлерін табуға үйрету; жылдамдыққа, шапшаңдылыққа тәрбиелеу. Қажетті құралдар: ағаштардың бейнесі; үйлердің суреттері. Тәрбиеші балаларды екі топқа бөліп, әр топтың ойнайтын орнын немесе "үйін" тағайындайды. Екі топқа да өсіп тұрған бірі биік, бірі аласа ағашты көрсетеді де 1-топтағы балалардың үйі биік ағаштың оң жағы, ал 2-топтағы балалардың үйі аласа ағаштың сол жағы - деп белгілейді. Қай топ өз үйлеріне тез барады. Ойын екі рет қайталанады. Ойынның соңында әр топтың балаларын мадақтап отырады. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** **"Үй құрылысы" сюжетті-рөлдік ойыны. №10** Мақсат-міндеттер: балалардың ұй құрылысы жайындағы түсініктерін тиянақтау; қол моторикасын, ой-қуиялын даиыту; достық қарым-қатынастарға, еңбекқорлыққа тәрбиелеу. Құралдар. Құрылыс материалдары, қағаз беттері, қара қарындаштар, сызбалар, ойыншық жүк машиналары, құрылысқа қажет ойыншық құралдар (балға, бұрағыш, тістеуік, тағы басқалар). Педагог балалармен құрылысқа қатысатын мамандар жөнінде алдын-ала әңгімелеседі: кірпіш қалаушы, жүргізуші, жүк тасушы

	Үтіктейміз киімді, Қыртыстарын жазамыз. Кірлеп қалса киімдер, Кір жуу машинасына саламыз. **(қоршаған ортамен таныстыру)**		"шеберлер"сынық ойыншықты зерттеп, жөндейді. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)**	"билет" алады. Педагог алдын-ала автобуста жүру ережелерімен таныстырады, сыпайылық үлгілерін суреттерден көрсетеді. Педагог балаларды автобус салонына шақырады; жолаушылар "салонға" өтеді, билеттерін көрсетеді немесе ойыншық смартфон арқылы төлемдерді жасауды көрсетеді. Жүргізуші автобусты "жүргізеді". Педагог аялдамаларды жариялап жатады. жолаушылар кіріп, шығып жатады. Үлкендерге орындарын беру туралы үлгілерді көрсетуге болады. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)**	туралы. Балалар құрылысқа қажет материалдарды таңдап, өзара кім қандай рөлді атқаратыны туралы келіседі. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)**
Балалармен жеке жұмыс **16.30-16.50**	**№8 Дамытушы жаттығу. _Не қандай түсті болады_. (балалар тобымен жұмыс)** Мақсат-міндеттер: сөйлеу, есте сақтау, заттарды белгі немесе қасиеттері бойынша жалпылауға үйрету. Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды, балалар жауап береді. Мысалы: "Сары түсті не болады?"(балапан, күн және т. б.); "Ағашта не өседі?"; "Орманда не тұрады?"және т. б.. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)**	**№2 Дамытушы жаттығу. _Қай мезгілде болады_. балалар тобымен жұмыс).** Мақсат-міндеттер: зейінді, байқағыштықты дамыту. Балаларға екі затты көрсету. Мысалы: "Бір түсті доп пен бір түсті текшені қарастыру. Екеуінің айырмашылығы мен ұқсастығын сұрау. Жалпы: екі зат да ойыншықтар, екеуі де бірдей түсті. Айырмашылықтар: доп-дөңгелек, текше-шаршы, доп-үлкен, текше - кішкентай.	**Жаңылтпаш жаттау жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: көркем сөзге деген қызығушылықты арттыру; артикуляцияны, есте сақтау қабілетін дамыту. Дөп-дөңгелек Доп дөңгелеп келеді. Тепкен бөгеп қарап Аяқ оған керегі. О. Асқар. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	**№37. «Көлеңкесін тап» дамытушы ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың жазықтықты бағдарлау қабілеттерін дамыту; үстеу сөздерді дұрыс пайдалануға дағдыландыру; ойланып айтуға тәрбиелеу. Құралдары: шаршы пішінді парақтар; таратпалы геометриялық пішіндердің жинақнамалары. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)**	**"Суретті тап" ойыны №25 (балалар тобымен жұмыс).** Мақсат-міндеттер: есте сақтау, зейінді дамыту. Балаларға суретті белгілі уақыт көлемінде көрсету. Одан кейін балалардың көзін жұмуларын сұрау, көптеген суреттердің ішінен бірінші қараған суретін тауып алу. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)**
Серуенге дайындық **16.50-17.00**	Балалардың өз бетінше, жүйелі киінуін бақылау. Шапшаңдылыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу.				
Серуен **17.00-18.00**	Түскі уақыттағы бақылауды жалғастыру.				

Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес) 18.00-18.30	"Отбасындағы ойындар" тақырыбында ұсыныстар.	"Ойнайық та ойлайық" тақырыбында жаднама.	"Үйде еңбекке баулу" атты кеңес.	Сұраныс бойынша кеңестер.	"Дәрумендер" тақырыбында ата-аналармен сұхбат.

Циклограмманы тексерген әдіскер: А.Абдиева

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	«Айару» бөбекжай- балабақшасы				
Топ/сынып	**Ортаңғы топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	Еркетай				
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	Мамаева Дурия				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**22.07. - 26.07.2024ж.**				
Тақырыбы	**Балдырғандар жыры**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	22.07.2024	23.07.2024	24.07.2024	25.07.2024	26.07.2024
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау 8.00-8.20	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру 8.00-8.20	Ата-аналармен жазғы уақыттағы күн тәртібі мен киіндіру тәртібі туралы әңгімелесу.				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және	**Аквариумдағы балықтарды қоректендіру.** Мақсат-міндеттер: балыққа қамқорлық жасауды	**Құрылыс материалдарын контейнерлерге жинап, салу.** Мақсат-міндеттер: балаларды құралдарды	**Бөлме өсімдіктерін суару.** Мақсат-міндеттер: балаларға өсімдіктерге күтім жасау тәсілдерін	**Ойыншықтарды сөрелерге қою.** Мақсат-міндеттер: балаларға ойыншықтарды сөрелерге белгілі тәртіпте	**Кітаптарды көркем әдебиет бұрышына орналастыру.** Мақсат-міндеттер: балалардың кітаптарға
тағы басқа әрекеттер) 8.20-8.40	дағдыландыру (жемді үгітіп шашырату), аквариумдағы балықтың тіршілігіне қызығушылықтарын таныту. **(еңбек дағдылары)**	жинауда үнемшілдік тәртібін сақтауға тарту; басталған жұмысты соңына дейін жеткізуді қалыптастыру; балаларды ұқыптылыққа үйрету, жауапкершілікті тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	үйретуді жалғастыру (күнге жақын өсімдіктерге суды көбірек құйып, көлеңкеде өсетіндерге байқап құю, қажеті бойынша суару), бөлме өсімдіктеріне ұқыпты қарауға үйрету. **(еңбек дағдылары)**	қою амалын игерту; тәртіптілікке деген ұмтылысты қолдау; ойыншықтарға ұқыпты қарауға тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	ұқыпты қарау дағдыларын қалыптастыру, белгілі бір тәртіппен кітаптарды салу мүмкіндігін іс-тәжірибеде көруге машықтандыру. **(еңбек дағдылары)**

	«Суретті бүкте»дидактикалық ойыны. №3 Мақсат-міндеттер: балаларға заттардың бір-бірінен үлкен-кішілігін анықтай білуді үйрету. Матрешканың бөлшектеу және құрастыру, кіші матрешканы үлкен матрешканың ішіне салу, матрешканың жоғарғы және төменгі жартысын үлкен-кішілігі және өрнектері бойынша салыстыру. Ойынның мазмұны. Тәрбиеші балаларға мынадай жұмбақ айтады: Бойы әр түрлі, жұмбағымды тыңдашы, Өзара ұқсас жүзі менен сымбатты. Бір-біріне сыйып кеткен көрінбей, Жиналғанда бір ойыншық сияқты. Ойынды қайталап өткізгенде балалардың ынтасын туғызу үшін матрешка туралы кітаптарды көрсетуге болады. Осыдан кейін матрешканы бөлшектеп, оның жоғарғы және төменгі бөлігіне балалардың назарын аударады, оларды	**«Жұбын тап» №4** Мақсат-міндеттер: балаларды мәтінінің ырғағына сай қимылдауға дағдыландыру; артикуляцияны, ой-қиялын жетілдіру, ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Бұлттар құстай ұшады, (Қолдарды қырынан қосып, саусақтармен бірге бұлғау, құстың ұшқанына еліктеу) Құстар бұлттай ұшады, Көк аспанда, биікте, (Аталған қимылдарды, қолдарды жоғары көтеріп, төмен түсіріп, орындау) Қанат жайып, ұшады. Бұлттар құстай болмайды, (Саусақпен бұлғау) Құстар бұлттай болмайды. Бұлттар құстай бұтаға (Қолдарды қырынан қосып, саусақтармен бірге бұлғау, құстың ұшқанына еліктеу) Қанат жайып қонбайды. (Саусақпен бұлғау) Д. Ахметова. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** **«Төртінші қосымша» №10**	**"екі жарты" пазл ойыны.№5** Мақсат-міндеттер: балаларды бөліктерді бір-біріне дұрыс қоюға үйрету. **(танымдық дағдылар)** **"Спортлото" №8 дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды жан-жануарлардың төлдерін атауға дағдыландыру, білімдерін тиянақтау; есте сақтау, қабылдау, ойлау, сөйлеу қабілеттерін дамыту. Құралдары: жан-жануарлардың және төлдерінің суреттері. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**	**"Жақсы мен жаман"№6 ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды заттарды жалпылауға және бір сөзбен атауға үйрету. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)** **"Жұбыңды тап" ойыны. №4** Мақсат-міндеттер: Ойыншылар қабырға бойында тұрады. Педагог әр балаға бір сурет-фишкадан таратып береді. Педагог белгісі бойынша балалар жан-жаққа қарай жүгіре бастайды. Келесі "Жұбыңды тап" белгісі бойынша, бірдей түсті фишкалары бар балалар, жұп болады. Балалар саны тақ санға тең келу керек. Әр айналым сайын бір бала жұпсыз қалу керек. Құралдары: таратпалы жеті түсті фишкалар. Әрбір фишканың жұбы бар. Түрлі түсті фишкалар болмаса, басқа жұпты суреттерді қолдануға болады. **(танымдық дағдылар)**	**«Белсенді демалыңыз»ойыны №7** Мақсат-міндеттер: балалардың жеміс-жидек, көгөніс, гүлдер жайлы білімдерін дамыту және олардың өсіп-өнетін орындарын дұрыс атату. Ойын шарты: көкөністерді – бақшаға, жеміс-жидектерді – бауға, гүлдерді – гүлзарларға орналастыру. Үш үлкен карточка- бақша, бау, гүлзар бейнеленген, көлемдері 8×8см карточкалар және көкөністер, жемістер , гүлдер бейнеленген көлемдері 5×5см карточкалар. **(танымдық дағдылар)** **"Қыста және жазда спорт" №9 дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды белгілі бір ертегідегі кез келген кейіпкердің айтқан сөздерін ары қарай жалғастыруға ынталандыру; байланыстырып сөйлеу мәдениетін, есте сақтау, ойлау қабілеттерін дамыту, сөздік қорды байыту; ертегілер әлеміне деген тұрақты қызығушылықты арттыру; халық

	салыстырады, соңынан қайтадан құрастырады. Тәрбиеші матрешкалардың ең үлкенінен кішісіне қарай орналасу тәртібін көрсетеді. Балалар бір матрешканы екіншісінің ішіне салып, оның қайсысы үлкен екенің анықтайды. Егер бала матрешканың өз бөліктерін үлкен-кішілігі бойынша тауып, оларды бойларына қарай қоя білсе, тапсырма дұрыс орындалған болып есептеледі. Ойын бір-екі рет қайталанады. Матрешканы бөлшектеп құрастыруда қателеспеген бала жеңімпаз аталады. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, танымдық дағдылар)**	**ойыны.** Мақсат-міндеттер: құстарды топтастыруға және жалпы атауларын атауға дағдыландыру; зейінді, байқауды дамыту. Балалар берілген суреттерді топтастырады: үй және жабайы құстардың суреттері бойынша. **(қоршаған ортамен таныстыру)**			ауыз әдебиеті үлгілеріне деген сүйіспеншілік сезіміне тәрбиелеу. Құралдар. Түрлі ертегілер бойынша белгілі сюжеттер салынған суреттер. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**
Таңертеңгі жаттығу 8.40-9.00	**"Қуыршақпен ойнаймыз".** Б.қ. тік тұру, аяқ алшақ, қуыршақ төменде. 1-2 қуыршақты алға ұстау, жоғары көтеру. (3рет) 3-4 б.қ. Аяқ алшақ, қуыршақ алда, 1-2 денені оңға, солға бұру, б.қ. келу. Б.қ. қуыршақты кеудеде ұстау, 1-4 алға енкею - "Қуыршақтар билейді", 5-6 б.қ. келу (3рет) Б.қ. 1-2- отырып қуыршақты еденге қою. 3-4 тік тұру, Қуыршақпен оңға, солға айналу. (2 реттен) **(дене шынықтыру)**				
Таңғы ас 9.00-9.30	**Гигиеналық дағдылар** Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. Асты-шашпай төкпей іш, Сораптамай баппен іш.				

	Келген асты алдына Тауысып іш қалдырма. Тәрбиеші балалардың үстел үстінде дұрыс отыруларын қадағалайды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық 9.30-9.55	**"Не өзгерді?"ойыны. №14** Мақсат-міндеттер: балаларда қабылдауды, зейінді, есте сақтауды дамыту; ақыл-ойды, байқауды тәрбиелеу. Құралдар: түрлі заттар мен ойыншықтар. Тәрбиеші балалардың алдында таныс ойыншықтар мен заттарды ұсынады. Ойыншықтар қатарға қойылған кезде балалар оларды айтады. Балалар көздерін жұмады, тәрбиеші қатардағы ойыншықтардың орнын өзгертеді. Балалар көздерін ашып, ойыншықтың қай жерге көшкенін айтады. **(танымдық дағдылар)**	**"Кім шақырғанын тап" ойыны.№15** Мақсат-міндеттер: балалардың есту қабілетін дамыту, құрдастарын дауысы арқылы тану. Балалар шеңберде тұрады, санамақтың көмегімен бір жүргізуші таңдалады. Жүргізуші көзін жұмады, ол шеңберде тұрады. Тәрбиеші көрсететін бала жүргізушінің атымен шақырылуы керек. Жүргізуші оны кім шақырғанын табуы керек. **(сөйлеуді дамыту, танымдық дағдылар)**	**"Біз құсты іздейміз" ойыны. №16** Мақсат-міндеттер: бақылау, кеңістіктегі бағдарлауды дамыту. Тәрбиешінің қолында кішкентайдың құстың ойыншығы бар. Тәрбиеші құсты жасырады. Ал балалар оны іздеулері қажет. - Қанекей, ойынды бастаймыз. Көзімізді жұмамыз. Мен ойыншықты жасырамын. - Енді, іздеп, табыңдар. **(танымдық дағдылар)**	**"Ақ шамшық" ойыны. №17** Мақсат-міндеттер: балаларды достыққа, зеректікке, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Балалар шеңбер бойымен отырады, ортаға "жүргізуші" шығарып, қолына сақина ұстатады. Балалар екі алақанын бір-біріне қабыстырып алға созады. Жүргізуші барлық балалардың алақанына сақина салған болып шығады. Сол сәтте сақина тасталған бала орынан тұруы тиісті, "Сақина менде", - деп дауыстайды. **(дене шынықтыру)**	**"Не дыбыстайды?" ойыны.№18** Мақсат-міндеттер: балаларды құстардың дыбыстарын тыңдай отырып, дұрыс табуға машықтандыру; құстар әлеміне деген қызығушылықты арттары. Құралдары: аудио жазбалар, құстардың суреттері. **(музыка)**
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет 9.55-10.35	**Қоршаған ортамен таныстырудан ойын-жаттығу** «Гүл шалғынға саяхат» Мақсат-міндеттер: Гүлдерді жалпы және айрықша белгілерді көрсете отырып салыстыру;гүлдерге тән ерекшеліктерін анықтау; тәрбиешінің көмегімен тірек сызба бойынша шағын әңгіме құрастыру; балалардың сөйлеу, ойлау, зейіндерін дамыту;	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Хош иісті гүлдер" Мақсат-міндеттер: Балаларда әртүрлі бағыттарда жүгіру дағдысын қалыптастыру; тура нысанға оң қолмен тік нысанаға көздеп лақтыруға үйрету; дене шынықтыру жабдықтары мен құралдарын пайдалану қызығушылықтарын арттыру.	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** А. Байғабылова "Ойыншықтар" (жатқа айту) Мақсат-міндеттер: Балалардың ойыншықтар туралы түсініктерін жалғастыру; өлеңнің мазмұнын түсініп, мәнерлеп, жатқа айтуға үйрету; есте сақтау, ойлау қабілеттерін,	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Әдемі гүлдер ашылды" Мақсат-міндеттер: Балаларды дәстүрден тыс - умаждалған қағазды бастыру техникасы арқылы сурет салумен таныстыруды жалғастыру; композиция құрастыра білуді үйрету; ұсақ қол моторикасын жетілдіру; жаңа сурет салу тәсіліне қызығушылықтарын ояту;	**Музыкадан ойын-жаттығу** "Қоңыраулар үні" Мақсат-міндеттер: Балалардың музыка жетекшімен бірге көңілді әндер айту қабілетін дамыту; кейіпкерлер қозғалысында ойын мазмұнын дұрыс жеткізе білуді қалыптастыру. Музыка мен қимылдардың мәнерлілігін қабылдау қабілетін жетілдіру;

	өсімдіктерге, гүлдерге деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу.		тілін, сөздік қорыларын дамыту; ойыншықтарымен ұқыпты ойнауға тәрбиелеу.	шығармашылық ойлауларын, қиялдарын, қабылдауларын дамыту. Тазалыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу.	музыканы және қимылдарды қабылдаудың тұтастығын дамыту.
Серуенге дайындық 10.35-10.55	Балаларға өз киімдерін тануды, атауды, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен 10.55-12.00	**Арам шөпті бақылау №8 (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: торғайдың сыртынан танып, өзге құстардан ажыратуға машықтандыру; құстар туралы жалпы мағлұматтарын тиянақтау; қамқорлыққа тәрбиелеу. **"Торғай".** Торғай, торғайсың, Жылдамсың, сондайсың, Шырылдап қоймайсың, Ұшасың, талмасың. Шомылып ал шалшыққа, Қона ғой біздің баққа. Д. Ахметова. **« Ұялардағы балапан құстар »№37** **қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша, белгілерге сай қимылдауға жаттықтыру; тышқан, шымшық және жапалақ қимылдарына еліктеуге ынталандыру;ептілікке, зеректікке, жылдамдыққа тәрбиелеу. Алғашында "жапалақтың" (жүргізушінің) рөлін педагог, содан соң таңдалған баланың бірі сомдай алады. Қалған балалар "тышқан" мен	**Теректі бақылау №11 (көгершін). (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: көгершіннің сыртынан танып, өзге құстардан ажыратуға машықтандыру; құстар туралы жалпы мағлұматтарын тиянақтау; қамқорлыққа тәрбиелеу. Педагог көгершіннің ерекшеліктерін анықтау үшін, торғаймен салыстыруға болады. **« Допты домалат »№40** **дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың аң-құстардың, үй жануарларының тіршілігі туралы түсініктерін тиянақтау; сөздік қорын байыту; есте сақтау, ойлау, байланыстырып сөйлеу қабілеттерін; дүниетанымын кеңейту. Құралдар: аң-құстарды, үй жануарларының және мекендерінің суреттері. **Еңбек әрекеті:** ауладағы ағаштардан түскен бұта-қоқыстарды жинау. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды бірлесе жұмыс жасай білуге баулу. **« Құрсауды дөңгелет »№41** **қимыл-қозғалыс ойыны. (дене**	**Маса мен құмырсқаларды бақылау. №18 (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: балабақша ауласындағы жәндіктерді бақылау. Олардың жазғы тіршілігі туралы білімдерін кеңейту. Бақылау барысы Балаларға сұрақтар: 1. Жәндіктерге нелер жатады? 2. Жәндіктер қандай табиғатқа жатады? 3. Қандай жәндіктер пайдалы жәндіктерге жатады? Неге? 4. Зиянды жәндіктер деп нелерді айтамыз? Неге? 5. Балабақша ауласынан жәндіктерді кездестіруге бола ма? Жәндіктер дүниесі алуан түрлі. Олардың біз білмейтін, біз көрмеген түрлері де көп - ақ. Олардың өз ерекшеліктері, өз тіршіліктері бар. Жәндіктер көктемнің аяғына қарай, жер әбден қызған кезде пайда болады. Олар қайдан шығады? Олар жаз бойы азықтарын жинап,	**Торғайларды бақылау №7 (қарлығаш). (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: қарлығашты сыртынан танып, өзге құстардан ажыратуға машықтандыру; құстар туралы жалпы мағлұматтарын тиянақтау; қамқорлыққа тәрбиелеу. Қарлығаш - бейбітшілік пен берекенің символы. Қарлығаш күзде жылы жаққа ұшады, ал көктемде қайтып келеді. Бұл құс жазда ұялап, балапандарын ұшуға үйретеді. - Қарлығаш, басқа құстарға қарағанда, өте ерекше құс. Басы мен денесі, қанаттарының түсі қара, ал кеудесі ақ. Қарлығаштың құйрығы айыр. Қарлығаштың ұшқаны да ерекше: ол реактивті ұшақ ұқсап жылдам жоғары көтеріліп, төмендеу түсіп, ұзақ ұшып жүреді. Қарлығаш ұясын саз балшықтан жартас қуыстарына, жағалаудағы жарға, үй ішіне салады. Қарлығаш адамға жақын болады. **Еңбек әрекеті:** гүлді баптау, топырағын қопсыту. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: гүлді өсіре білуге, табиғатты қорғауға, гүл табиғаттың бір бөлшегі екенін	**Күннің көзін бақылау. №1 (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: балаларға күн туралы түсініктерді тиянақтау; табиғи құбылыстарға деген қызығышылықты арттыру. - Балалар, аспанда жарқырап тұрған не? - Ол неге ұқсайды? - Күннің көзі болмаса біз өмір сүре аламыз ба? - Күннің бізге қандай пайдасы бар? **Тақпақ:** Күн шыққанда: Алақай, алақай! Күн шықты күн шықты! Жер үстінде нұр шықты! **« Тым-тырақай »№16** **ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: достыққа, белсенділікке, ұйымшылдыққа баулу. Балалар екі топқа бөлінеді. Әр топта өз тулары болады. Әр тудың қорғаушысы болады. Ту қорғаушылар тудың қасында тұрады. Ал, басқа балалар қарсыластарын өз тобына ауыстырулары керек. Екі топтың ортасынан сызық сызылады да, қарсыластарына қарама-қарсы тұрады. Бір-бірінің

	"шымшықтар" болып ойнайды. Ойында бірінші белгі ретінде: "Таң атты! Күн шықты! Тышқандар мен шымшықтар аланда!" - сөздері айтылады. Екінші белгі: "Түн батты! Шапалақ аңшылыққа ұшып шықты!" - болып айтылады. Бірінші белгіде ойыншылар аланда, бір-біріне соғылмай, жүгіріп жүру керек. Екінші белгіде ойыншылар орындарында тоқтап, қозғалмай тұру керек. Егер кім қозғалса, соны "жапалақ ұстап ұясына тасиды". Келесі жолы басқа жапалақты таңдап, ойын жалғасады. Құралдары: ойыншыларға медальондар, "жапалаққа" маска. **« Қасқыр қақпан »№39 қимыл жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды бір бағытта, жылжи отырып, секіруге дағдыландыру. Балалардың секіру жолы бойына көлденең сызықтарды салып қою. Балалар, сызықтарды баспай, алға секіруге үйренеді. **Еңбек әрекеті:** ауланы сыпыруға көмектесу. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа, жинақылыққа үйрету. Балалардың еркін ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды өз бетінше ойын тақырыбын таңдауға үйрету. **Балалардың еркін ойындары.**	**шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай, белгілер бойынша ойнауға, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойын шарты. Бұл ойынға қанша бала болса да, қатыса беруге болады. Ойыншылар екі топқа бөлініп, екі бағытқа қарап, екі қатарға тұрады. Бұлардың бір қатары "Қаршығалар" да, екінші қатарындағылар "Қарлығаштар" болады. Бір ойыншыны басқарушы етіп сайлайды. Басқарушы екі саптың арасымен ерсілі-қарсылы жүріп дауыстайды. Алдымен "қар...", - дейді де, содан соң қалауынша "шығалар" немесе "лығаштар" деп қосады. Сол кезде бастаушы атын атаған топтағылар бытырай қаша жөнеледі де, аты аталмаған топ оларды қуалайды. Олардың міндеті - қашқан топтағылардың біреуін ұстап алу. Ұсталған ойыншы сол топқа өтеді. Қайсы топ қарсы топтың ойыншысын көп қосып алса, сол топ жеңеді. Құралдары: екі түрлі медальондар: қаршығалар мен қарлығаштар. **"Теңге алу" ойыны №13 (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: допты домалатып, доғаға өткізуге жаттықтыру; ептілікке, дәлдікке, шыдамдылыққа тәрбиелеу. Құралдары: доптар, доға. **Балалардың еркін ойыны.**	қысқа дайындалады да, күз түсіп күн суыта бастаған кезде жер астындағы індеріне кіріп жатады. Кейбір жәндіктер өз індерін ағаш қуыстарына, қалың шөп астына да салады. Балаларға тапсырма: "Құмырсқалар илеуі" тақырыбына бормен сурет салу. **Еңбек әрекеті:** алаңды тазалауға көмектесу. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: бірлесе еңбек етуге, еңбек нәтижесіне жетуге баулу; табиғатқа қамқорлыққа тәрбиелеу. **"Аққу-қаздар" ойыны. №12 (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: белгі берісімен бір бағытта тез жүгіруге жаттықтыру; ойын шартын бұзбауға бейімдеу; бір-біріне соғылмауға дағдыландыру; дене мүшелерін дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Педагог балаларға "аққу-қаздар" болуды ұсынады. Балалар алаңның бір жағына, педагог - қарама-қарсы жаққа тұрады. Алаңның ортаңғы екі шетінде екі (таңдалған) бала "қасқыр" рөлін атқарып тұрады. Педагог: - Аққу-қаздар, қайдасыңдар? Қайда қонып, ұшасыңдар? Балалар: - Біз ұшамыз жылы жаққа,	түсіндіру. **« Қарағайлы ормандағы аю » №13 қимылды ойыны (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша, белгілерге сай қимылдауға жаттықтыру; тышқан, шымшық және жапалақ қимылдарына еліктеуге ынталандыру; ептілікке, зеректікке, жылдамдыққа тәрбиелеу. Алғашында "жапалақтың" (жүргізушінің) рөлін педагог, содан соң таңдалған баланың бірі сомдай алады. Қалған балалар "тышқан" мен "шымшықтар" болып ойнайды. Ойында бірінші белгі ретінде: "Таң атты! Күн шықты! Тышқандар мен шымшықтар аланда!" - сөздері айтылады. Екінші белгі: "Түн батты! Шапалақ аңшылыққа ұшып шықты!" - болып айтылады. Бірінші белгіде ойыншылар аланда, бр-біріне соғылмай, жүгіріп жүру керек. Екінші белгіде ойыншылар орындарында тоқтап, қозғалмай тұру керек. Егер кім қозғалса, соны "жапалақ ұстап ұясына тасиды". Келесі жолы басқа жапалақты таңдап, ойын жалғасады. Құралдары: ойыншыларға медальондар, "жапалаққа" маска. **"Белбеу соқ"** ойыны №6**. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: дәлдікке, ептілікке бейімдеу, біл қолмен қапты көлденең нысанға лақтыру жаттығуына машықтандыру.	қолдарынан ұстап, өз топтарына тартып алуға тырысады. Сөйтіп қай топ балаларды көп жинай алса, сол топ жеңіске жетеді. Жеңілген топтың туына шабуыл жасалады. Егер де туларын қорғап қалса, ойын жалғаса береді. **Еңбек әрекеті:** ауладағы ағаштардан түскен ұсақ құрғақ бұтақтарды жинақтау. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды тазалыққа, бірлікке баулу. **« Сорпа пісіреміз » №4 қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: аланда бір аяғымен жүре білуді жетілдіру. Мына сөзден кейін осындай қозғалыс жасау: «Күн шықты, ойын басталды»; ойын шарттарын сақтау(екі аяғын қатар жерге қоймау керек). **Балалардың еркін ойыны.**

			Қайтқымыз келеді ошаққа! Осы сөздерден кейін, балалар қарама-қарсы жаққа жүгіріп ("ұшып") ұмтылады. "Қасқырлар" "аққу-қаздарды" ұстап алуға тырысады. Ұстап алу - баланы қолмен тигізу болып саналады. Педагог алдын-ала алаңның шетінде балалар үшін "қасқырлардан қауіпсіз" орынды сызып қояды. Ойын бірнеше рет қайталанады. Ойын қарапаймы түрде де ойнатылады: педагогтің қалауынша "қасқырларды" қоспауға болады. **Жаттығу ойындары:** допты жерге лақтырып, әуелі екі қолмен, кейін бір қолмен допты қағып алуға жаттықтыру. Халық болжамы: • өрмекші ауын тоқтаусыз, белсеніп құра берсе - күн ыстық болады; • өрмекші бұрышқа тығылса - жел көтеріледі; • бақалар бақылдап тынышталмаса - ауа райы өзгеріп бұзылады.	Құралдар: лақтыруға арналған құм салынған қаптар. **Балалардың еркін ойыны.**	
Серуеннен оралу 12.00-12.20	Өз бетінше шешініп, жылдам киіну біліктіліктерін бекіту; балаларды аяқ киімнің бауын тағып, сырт киімнің түймесін ағыта білуді үйретуді жалғастыру.				
Түскі ас 12.20-13.00	**Гигиеналық дағдылар** Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. Асты-шашпай төкпей іш,				

	Сораптамай баппен іш. Келген асты алдына Тауысып іш қалдырма. Тәрбиеші балалардың үстел үстінде дұрыс отыруларын қадағалайды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Күндізгі ұйқы 13.00-15.10	Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары 15.10-15.30	Төсектегі жаттығулар. Ұйқыдан тұрғанда , бірден төсектен тұруға болмайды. Біртіндеп тұру қажет. 1. Балалар төсекте, арқаға жатып, қолын жанына созу, демдерін еркін шығару. 2. Балалар төсекте, арқаға жатып қолды екі жаққа созу, жұдырықтарын жұму, қолдарын алға созып айқастыру, демалу. 3. Балалар төсекте, арқаға жатып қолдарын бастарына қойып кезекпен сол аяқтарын, он аяқтарын көтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру. 4. Балалар төсекте, арқаға жатып, қолдарын жанында ұстап, аяқтарын көтеріп велосипед тебу. Төсектен тұрғызу. **(дене шынықтыру)**				
Бесін ас 15.30-16.00	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер) 16.00-16.30	**№7 Үстел үсті ойыны. «Ойық ішіндегі заттарды орналастыру».** Мақсаты: ертегінің мазмұнын түсінуге үйрету, ертегілердегі кейіпкерлерге деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу. **"Өзіңе жұп тап" ойыны.** Мақсаты: балаларды бір-біріне итерместен жүгіруге үйрету, үлкен құрылыс ойыншықтарымен ойнау.	**№14. «Ұядағы балапандар». ойыны.** Мақсаты: геометриялық фигураларды ажырата білуге және атауға үйрету **"Автобус" сюжетті-рөлдік ойыны. №21** Мақсаты: балалардың автобуста жүру ережелеріне баулу; жолаушы мен жолаушылар туралы түсініктерін тиянақтау; сыпайылыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Құралдар. Автобус салонын білдіретін үлгі, орындықтардың белгілі қатармен тізіліп тұруы; руль, билеттер жинақтамасы. "Жүргізушіні" рөліне қалаған бала шығады, қалғаны жолаушылар болып, қолдарына "билет" алады.	**"Шалқан"№24 ертегісін сахналау.** Мақсаты: ертегі кейіпкерлерінің рөлдерін ойнауды үйрету. **№8. «Қу түлкі». ойыны.** Мақсаты: заттардың түсін ажырата білу қабілетін нығайту	**"Суреттер тізбегі" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: балаларды суреттерді логикалық тізбекке орналастыруға жаттықтыру; қоршаған ортадағы құбылыстар мен оқиғалардың сырын тануға, түсіндіруге ынталандыру; ұғымталдыққа тәрбиелеу. Құралдар. Бір құбылысты, оқиғаны немесе ертегі желісін сипаттайтын суреттер топтамалары. **"Мұрагер"№17 ертегісін баяндау.** Мақсаты: ертегіні мұқият тыңдауға, ертегінің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беруге үйрету. "Түрлі-түсті моншақтар" ойыны. Балалардың геометриялық пішіндерді ауызша нұсқауларға	**"Аурухана"сюжетті-рөлдік ойыны. №2** Мақсаты: балалардың дәрігер мамандығы туралы, оның іс-әрекеттері туралы білімдерін бекітуді жалғастыру, құралдарды (шприц, термометр, тонометр) дұрыс атауға үйрету **№29. «Көлеңкесін тап» дидактикалық ойыны ойыны.** Мақсаты: заттарды мөлшері бойынша ажырата білу қабілетін бекіту. Матрешканы дұрыс құрастыра білуге дағдыландыру.

		Педагог алдын-ала автобуста жүру ережелерімен таныстырады, сыпайылық үлгілерін суреттерден көрсетеді. Педагог балаларды автобус салонына шақырады; жолаушылар "салонға" өтеді, билеттерін көрсетеді немесе ойыншық смартфон арқылы төлемдерді жасауды көрсетеді. Жүргізуші автобусты "жүргізеді". Педагог аялдамаларды жариялап жатады. жолаушылар кіріп, шығып жатады. Үлкендерге орындарын беру туралы үлгілерді көрсетуге болады**.**		сәйкес дұрыс орналастыра білуге үйрету.	
Балалармен жеке жұмыс 16.30-16.50	**№1. Дидактикалық ойын. «Менің отбасым». ойыны.** Мақсат-міндеттер: ойын дағдыларын, есту, қабылдау, сөйлеу, қиял қабілеттерін дамыту. **(сөйлеуді дамыту)**	**Көркем әдебиет шығармаларын оқу.** Мақсат-міндеттер: балаларда мәтіннің сөздері мен дыбыстық тіркестерін қайталауға деген ұмтылыстарын қалыптастыру. Балаларда көркем әдебиетке қызығушылықтарын ояту. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)**	**"Мозаика", "Құрастырғыш" ойындары.** Мақсат-міндеттер: логикалық ойлауды, қолдың ұсақ моторикасын дамыту. **(танымдық дағдылар)**	**№9. «Қай аң жасырынған_» дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың есту қабілетін дамыту бойынша жұмысты жалғастыру, сөздік қорын дамыту. **(сөйлеуді дамыту)**	**Көркем әдебиет шығармаларын оқу. Мақсаты: балаларда мәтіннің сөздері мен дыбыстық тіркестерін қайталауға деген ұмтылыстарын қалыптастыру. Балаларда көркем әдебиетке қызығушылықтарын ояту.**
Серуенге дайындық 16.50-17.00	Балалардың өз бетінше, жүйелі киінуін бақылау. Шапшаңдылыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу.				
Серуен 17.00-18.00	Түскі уақыттағы бақылауды жалғастыру.				

Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес) 18.00-18.30	"Бағдаршам - біздің көмекшіміз" атты ата-аналарға кеңес беру.	"Сыпайылық ережелері" тақырыбында жаднамалар.	"Өз-өзіне қызмет көрсетуді үйрету" туралы кеңес.	"Жазғы шынықтыру" тақырыбында жаднама.	"Жазғы қызықтар" суреттер көрмесі.

Циклограмманы тексерген әдіскер: А.Абдиева

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	«Айару» бөбекжай- балабақшасы				
Топ/сынып	**Ортаңғы топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	Еркетай				
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	Мамаева Дурия				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**29.07. - 02.08.2024ж.**				
Тақырыбы	**Жаздың соңғы айында**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	29.07.2024	30.07.2024	31.07.2024	01.08.2024	02.08.2024
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау 8.00-8.20	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру 8.00-8.20	Ата-аналармен жазғы уақыттағы күн тәртібі мен киіндіру тәртібі туралы әңгімелесу.				
Балалардың дербес	**Кітаптарды көркем**	**Ойыншықтарды**	**Бөлме өсімдіктерін**	**Құрылыс материалдарын**	**Асхана бойынша кезекшілік.**

әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер) **8.20-8.40**	**әдебиет бұрышына орналастыру.** Мақсат-міндеттер: балалардың кітаптарға ұқыпты қарау дағдыларын қалыптастыру, белгілі бір тәртіппен кітаптарды салу мүмкіндігін іс-тәжірибеде көруге машықтандыру. **(еңбек дағдылары)**	**сөрелерге қою.** Мақсат-міндеттер: балаларға ойыншықтарды сөрелерге белгілі тәртіпте қою амалын игерту; тәртіптілікке деген ұмтылысты қолдау; ойыншықтарға ұқыпты қарауға тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**суару.** Мақсат-міндеттер: балаларға өсімдіктерге күтім жасау тәсілдерін үйретуді жалғастыру (күнге жақын өсімдіктерге суды көбірек құйып, көлеңкеде өсетіндерге байқап құю, қажеті бойынша суару), бөлме өсімдіктеріне ұқыпты қарауға үйрету. **(еңбек дағдылары)**	**контейнерлерге жинап, салу.** Мақсат-міндеттер: балаларды құралдарды жинауда үнемшілдік тәртібін сақтауға тарту; басталған жұмысты соңына дейін жеткізуді қалыптастыру; балаларды ұқыптылыққа үйрету, жауапкершілікті тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	(тәрбиешінің көмекшісімен бірге) Мақсат-міндеттер: балалардың ересектерге көмектесуге, нұсқауларды нақты орындауға деген ұмтылыстарын ояту: ыдыс-аяқты үстел бетіне дұрыс қоюға машықтандыру. **(еңбек дағдылары)**
	Көркем сөзді мәнерлеп айту жаттығуы. Мақсат-міндеттер: артикуляцияны, сөйлеу, ойлау, есте сақтау, елестету қабілеттерін дамыту. "Кемпірқосақ". Кемпірқосақ көпірдей Аспан жарып туыпты. Жердің екі бетіне Жеті жеңін жауыпты. Д. Ахметова. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** **«Қояндар мен қасқыр» №20 ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ұсақ қол моторикасын дамыту; ойлау, түйсік қабілеттерін жетілдіру. **(танымдық дағдылар)**	**"Аттар" ойыны. №17** Мақсат-міндеттер: балаларды қырағылыққа, байқампаздыққа үйрету, бірлікке, татулыққа тәрбиелеу. Балалар бөлменің бұрышында тұрады. Тәрбиеші жалаушаны тығатынын айтады. Балалар теріс қарап көзін жұмады,тәрбиеші жалаушаны тығып қояды да "болды", деген де балалар жалаушаны іздейді. Тапқан бала жалаушаны тығады. Ойын 2-3 рет қайталанады. **(дене шынықтыру)** **"Сұр қоян жуынады" № 21 ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды шеңберде ойнай білуге дағдыландыру; белгі бойынша қимылдауға баулу. Балалар бір-бірінің қолынан ұстап, жақын-жақын	**"Сылдырмақпен сылдырлат" ойыны. №18** Мақсат-міндеттер: логикалық ойлау қабілетін, сөздік қорын дамыту. Тәрбиеші қораптан неше түрлі суреттері бар карточкаларды бір-бірден алып шығып, суреттегі бейнені атауды сұрайды. Бастаушы бала суретті алып, балаларға көрсетеді, ал отырған балалар оны айтады. Дұрыс жауапты айтқан бала ойынды жалғастырады. **(танымдық дағдылар)** **"Қойлар мен қойшы"№22 ойыны.** Мақсат-міндеттер: қол қимылдарының икемділігін, дәлдігін, көз мөлшерін дамыту. Жаттығу барысы: жүргізуші балаларға есеп таяқшаларды таратып береді. Балалар солардан геометриялық пішіндерді жасап шығару	**Көркем сөзді мәнерлеп оқу жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың тақпақты мәнерлеп айтуға деген қызығушылығын арттыру; артикуляцияны, сөйлеу қабілетін дамыту. "Бақа туралы". Жап-жарық жылы күнде, Жап-жасыл шөп үстінде, Жап-жасыл көйлек киген Бақа бізге былай деген: - Бадырақпын, Бақылдаймын. Достарымды Шақырамын. Бақ-бақ! Қайдасыңдар?! Бақ-бақ! Неге шықпайсыңдар?! Д. Ахметова **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)** **"Қойлар мен қойшы" № 23 ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды тепе-теңдікті сақтай білуге машықтандыру, вестибуляр	**"Тығылмақ" ойыны. №19** Мақсат-міндеттер: логикалық ойлау қабілетін, сөздік қорын дамыту. Тәрбиеші қораптан неше түрлі суреттері бар карточкаларды бір-бірден алып шығып, суреттегі бейнені атауды сұрайды. Бастаушы бала суретті алып, балаларға көрсетеді, ал отырған балалар оны айтады. Дұрыс жауапты айтқан бала ойынды жалғастырады. **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** **"Балбұл" №24 ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды шеңберге тұруға дағдыландыру, мәтінге сәйкес қимылдарды жасауға үйрету. Балалар бір-бірінің қолынан ұстап, жақын-жақын дөңгелене тұрады. Тәрбиешіге қосылып олар мына өлеңді айтады. Көпіре гөр көбік-шар, Көпіре гөр кеңіп шар. Осы күйі қал тұрып, Кете көрме жарылып.

		дөңгелене тұрады. Тәрбиешіге қосылып олар мына өлеңді айтады. Көпіре гөр көбік-шар, Көпіре гөр кеңіп шар. Осы күйі қал тұрып, Кете көрме жарылып. Өлеңді айта жүріп, балалар шеңберді кеңейте түседі. Тәрбиеші: "Жел көбік жарылды", - деген кезде барлық балалар қолдарын төмен түсіріп, бар дауыстарымен "Тарс етті", - дейді де, тізерлеп отырады. Тәрбиеші жаңа көбік үрлеуді ұсынады: балалар орындарынан тұрып, қайтадан шеңберге тұрады, ойын қайтадан басталады. **(дене шынықтыру, сөйлеуді дамыту)**	керек. Төмендегідей тапсырмалар беріледі: төрт таяқшадан шаршы құрастыру; үш таяқшадан үшбұрыш құрастыру; үй құрастыру; жалауша құрастыру; жұлдызша құрастыру. **(танымдық дағдылар)**	аппаратын, ой-қимлын, есте сақтау қабілетін дамыту. Балалар шеңберде тұрады. Тәрбиеші ойыншылардың біреуін бастаушы етіп тағайындайды. Ол шеңбердің ортасында тұрады. Балалар тәрбиешінің көрсетуі бойынша мына мәтін сөзін айтып, оңға немесе солға жүреді. Әдемі шеңберде, Билейік кең жерде. Қолдармен ұстасып, Бәріміз жұптасып. Бірігіп достасып, Бір орында ұстасып, Осылай етіп істейік. Мәтінді айтып бітер кезде балалар қол созым қашықтықта тұрады. Ойын бастаушы қандай болмасын бір қимыл көрсетеді, шеңбер жасап тұрғандардың бәрі оны қайталайды. Содан соң тәрбиеші ойын бастаушыны ауыстырады немесе ойын бастаушы өзінің орнына біреуді таңдайды және ойынды жалғастыра береді. **(дене шынықтыру)**	Өлеңді айтып бара жатып балалар дөңгелек шеңберді кеңейте түседі. Тәрбиеші: "Жел көбік жарылды", - деген кезде барлық балалар қолдарын төмен түсіріп, бір дауыспен. "Тарс етті", – дейді де тізерлеп отыра кетеді. Тәрбиеші жаңа көбік үрлеуді ұсынады: балалар орындарынан тұрады, қайтадан дөңгелектеніп тұрады, ойын қайта басталады. **(дене шынықтыру, сөйлеуді дамыту)**
Таңертеңгі жаттығу 8.40-9.00	**"Орман алаңқайында".** "Күн шығады". Б.қ. тік тұру, аяқ алшақ; 1-3- қолды алға, жоғары көтеру; Б.қ. "Күнге жылынамыз". Б.қ. қолды артқа ұстау; 1-2- қолды алға созып, алақанды ашып, саусақты қозғалту, иілу; 3-4- б.қ. "Ағаштар қозғалады". Б.қ. қол төменде; 1- қол жоғарыда; 2- оңға, солға иілу. 3-4 б.қ.				

	(дене шынықтыру)				
Таңғы ас **9.00-9.30**	**Гигиеналық дағдылар** Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)** Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. Асты-шашпай төкпей іш, Сораптамай баппен іш. Келген асты алдына Тауысып іш қалдырма. Тәрбиеші балалардың үстел үстінде дұрыс отыруларын қадағалайды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық **9.30-9.55**	**«Арқан түю» №25** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығу мәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Қуыр-қуыр куырмаш, Балаларға бидай шаш. Бас бармақ, Балан үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек. Сен тұр – қошақанға бар! Сен тұр – құлыншаққа бар! Сен тұр – лаққа бар! Сен тұр – бұзауқанға бар! Сен тұр – ботаңа бар! Ал сен алаңдамай, Қазан түбін жалап, үйде жат! **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	**"Аңшы мен түлкі "№26 ойыны.** Мақсат-міндеттер: зейінділікке, байқағыштыққа, шапшаңдыққа, кеңістікті бағдарлауға баулу. Ойыншылар қабырға бойында тұрады. Педагог әр балаға бір сурет-фишкадан таратып береді. Педагог белгісі бойынша балалар жан-жаққа қарай жүгіре бастайды. Келесі "Жұбыңды тап" белгісі бойынша, бірдей түсті фишкалары бар балалар, жұп болады. Балалар саны тақ санға тең келу керек. Әр айналым сайын бір бала жұпсыз қалу керек. Құралдары: таратпалы жеті түсті фишкалар. Әрбір фишканың жұбы бар. Түрлі түсті фишкалар болмаса, басқа жұпты суреттерді қолдануға болады. **(дене шынықтыру, танымдық дағдылар)**	**"Бәйге" ойыны. №27** Мақсат-міндеттер: балаларды тепе-теңдікті сақтап, белгілі нұсқаулар бойынша бағыттауға, ептілікке баулу; зеректікке тәрбиелеу. Тәрбиеші екі сызық сызады да (үйдің ішінде жіпті пайдалануға болады) балаларға: мынау – "өзен", - дейді; оның үстіне тақтайдан көпір (ұзындығы 2-3м, ені 25-30см) салады да балаларға: "Көпір арқылы жүруді үйренейік", - деп ұсынады. Балалардың бір-біріне соқтығыспай тек тақтайдың үстімен ғана жүруін бақылай отырып, тәрбиеші балаларға суға құлап кетпеуі үшін жай жүру керек деп ескертеді: балалар тақтаймен ары-бері 2-3 рет жүріп өтеді. **(дене шынықтыру)**	**"Жасырынбақ" №28 ойыны.** Мақсат-міндеттер: мұқияттылыққа, достыққа тәрбиелеу. Балалар бір-бірінің артынан айналып, шеңберге жасап тұрады. Тәрбиеші шеңбердің жанында тұрады, оны барлық балалар көреді. Оның қолында 3 сурет: балық, тастар және балдырлар. Тәрбиешінің белгісі бойынша (ысқырық) балалар бір-бірінен кейін шеңбер бойымен қозғала бастайды. Педагог кезекпен суреттері бар карточкаларды көрсетеді: 1. Балықты көрсеткен кезде, балалар шеңбер бойымен қолдарын сермеп баяу жүгіреді. 2. Тастарды көрсеткенде, балалар тізелерін құшақтап отырады. 3. Балдырларды көрсеткенде, балалар бір орында тұрады да, қолдарын жоғары көтеріп, қолдарын жан-жаққа тербеледі. Қай бала қателеседі, сол бала ойыннан шығып қалады. **(дене шынықтыру)**	**"Қозы"№29 ойыны.** Мақсат-міндеттер: еркін қозғалыстарды, ой-қиялды, дене тепе-теңдігін дамыту. Көңілді және қозғалысты әуен ойнап тұр. Балалар секіріп және еркін әуен тактісіне қозғалады. Кенеттен әуен үзіліп қалады, балалар әуен тоқтағандағы қалыпта қатып қалады. Содан кейін 1-1,5 минуттан кейін әуен қайта жалғасады және балалар қозғалысты жалғастырады. **(дене шынықтыру)**
Білім беру	**Сөйлеуді**	**Дене шынықтырудан**	**Мүсіндеуден ойын-**	**Қоршаған ортамен**	**Музыкадан ойын-жаттығу**

ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет 9.55-10.35	**дамытудан ойын-жаттығу** "Орман тұрғындары" Мақсат-міндеттер: Жұмбақтар шешу арқылы жануарларды тануға,атауға үйрету.Жануарлардың аттарын жеке атап,топтастыра білуге үйрету.	**ойын-жаттығу** "Әртүрлі бағыттарда жүгіру" Мақсат-міндеттер: Балаларда әртүрлі бағыттарда жүгіру; тереңдікке (15–20 см биіктіктен) секіру; допты тәрбиешіден 1-1,5 метр арақашықтықта лақтыру дағдыларын дамыту; оқу қызметін пысықтау.	**жаттығу** "Алтын балық" (ермексазбен сурет салу) Мақсат-міндеттер: Балаларды ермексазбен дәстүрлі емес тәсілдермен жұмыс істеуді үйретуді жалғастыру; ұсақ қол маторикасын дамыту; өткен мүсіндеу тәсілдерін бекіту; тегістеу, кесектен үзіп алу; балықтың құрылысы туралы ұғым қалыптастыру: дене пішіні, желбезектер, қанаттар, т.б.	**танысудан ойын-жаттығу** "Аңдардың төлдері" Мақсат-міндеттер: Орман мекендеушілері туралы білімдерін бекіту: жануарларды түр сипатынан айыра білу, орман мекендеушілері арасында қарапайым байланыс орната білу қасиеттерін дамыту, олардың өміріне қызығушылық және сезімтал көзқарас тудыру; көру, ойлау, есте сақтау қабілеттерін дамыту, сөздік қорларын байыту, жандандыру; адам тірі табиғатқа мұқият қарау керек екенін түсінуге тәрбиелеу.	"Ғажайып әлемі" Мақсат-міндеттер: «Ертегілер елінде» әуен ырғағы туралы ұғым беру. Балалардың музыкаға қызығушылығын, қабілетін арттыру. Музыкалық әуен арқылы балаларды ойыншықты ұқыпты ұстауға тәрбиелеу.
Серуенге дайындық 10.35-10.55	Балаларға өз киімдерін тануды, атауды, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен 10.55-12.00	**Теректі бақылау. №11 (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: бақылау барысында теректің құрылымының ерекшеліктерімен таныстыру. **Тақпақ.** Жақсылықты қолдаймыз, Табиғатты қорғаймыз. Терек егеміз бақтарға, Айналасын қоршаймыз. - Балалар, бұл терек	**Арам шөпті бақылау. №8 (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: балалармен суды ұқыпты пайдалану туралы түсініктерін қалыптастыру. Судың қасиеттері туралы білімдерін нығайту, температурасы әртүрлі болатынын айту, суда кейбір заттар батып кетеді, басқалары судың бетіне шығады. Бақылау барысы: балалардың	**Құмырсқаларды бақылау. №10 (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: қанқызы қоңызы туралы түсініктерді беру, жетілдіру; жәндіктер әлеміне деген қығығушылықты арттыру. - Балалар, біз серуен кезінде қандай жәндіктерге бақылау жасадық? - Иә, бұл қанқыз. Қанқыз – қызыл түсті, үстінде жеті нүктесі бар кішкентай жәндік. Ол кішкентай болса да	**Өсімдік иістерін бақылау. №17 (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: судың қасиеттері туралы түсініктерді тиянақтау; табиғи құбылыстарға деген қыығушылықты арттыру. Іс-тәжірибеде: құйылатыны, төгілетіні, ыдыста, шалшықта қозғалмай тұратынын - анықтау. Салқын, жылы, ыстықта кеуіп кетеді дегенді айтқызу. Іс-тәжірибеде судың адамның, өсімдіктердің тіршілігіне ықпалына көңіл аудару.	**Күнді бақылау. №1 (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: күннің көзі жылу мен жарықтың негізгі көзі болатынын ұғындыру, күннің шығуын қадағалауды жалғастыру. Күнің сәулесі туралы айту. Тақпақ. Алақай, алақай! Күн шықты, күн шықты, Жер үстіне нұр шықты! **"Соқыр бүркіт" №32 ойыны.** Мақсат-міндеттер: достыққа, белсенділікке, ұйымшылдыққа баулу.

	ағашы. Оған жақындату. - Терек-тез өсетін ағаш. Ерте көктемде жапырағы шықпай тұрып, сырға секілді ақ гүл жарады. Жапырағы - жұмыртқа пішіндес, жиектері аратісті. Жапырақтары гүлдеген кезде терек жасыл қалпақ киген сияқты, жазда теректен мамық ұшады. Ағаштың жапырақтарымен бірге бұтақтар тәж деп аталады. Терек ауаны жақсы тазартады, ағаштың тамыры жерден ылғал алады, ол көп жылу береді. Терек ағашы жұмсақ, жеңіл, одан қағаз, сіріңке, ойыншықтар жасайды. **Еңбек әрекеті:** құмсалғышқа құм салу, балаларды еңбек нәтижесіне өз үлестерін қосуға үйрету. **(еңбек дағдылары)** **"Аюлар мен аралар" №3 қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойынша жұптарға жиналуға және жан-жаққа тарап жүгіруге дағдыландыру. Құралдар: таратпалы медальондар: гүлдер мен аралар. **"Арқан түю" №8 ойыны. (дене шынықтыру)**	назарын судың қасиеттеріне аудару: сұйық, әртүрлі температураға ие болуы мүмкіндігі (ыстық, суық). Су мөлдір, онда бәрі көрінеді. Ыстық күнде бассейнде су тез қызады. Тоғандағы, өзендегі, көлдегі су қызады, сондықтан жазда адамдар шомылуға барады. Асфальтқа шашыраған судың қаншалықты тез кебетінін көрсету.Үлкен балалармен суда қандай заттар суға батып жатқанын, қайсысы жүзетінін анықтау. Неліктен олар жүзіп немесе батып бара жатқанын анықтау. **Еңбек әрекеті: құрап қалған шөптерді жинау (тәрбиешінің көмегімен).** Мақсат-міндеттер: балалардың қарапайым еңбек дағдыларына баулу. Құралдары: қолғаптар, қаптар. Педагог балалардың шөптерге аллергиясын ескеру тиіс. **"Ақ серек- көк серек " №1 қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды шыдамдылыққа тәрбиелеу. Балалар ойын алаңында айналып жүріп: «Толқиды теңіз бір, Толқиды теңіз екі, Толқиды теңіз үш, Толқиды теңіз төрт» - сөз жолдарын айтады. Тәрбиеші белгісі бойынша: Толқын мұз бол!"- дегенде балалар қозғалмай қалу	ештеңеден қорықпайды. Неліктен? - Егер де оны қолыңа алып, басып қалсаң, олар сап-сары жағымсыз иісі бар уын шығарады. Сол себепті оған құстартиіспейді. Тіпті қызыл түсті нүктелі зат көрсе болғаны, олар жоламауға тырысады. Міне, қанқыз осылайша қорғанады екен. Қорғанудың тағы бір түрі, оларды ұстап алсаң, ол өлген сияқты болып қатып қалады да, қауіп төнбегенін байқаған уақытта қайтадан өзінің ісімен айналыса береді. **Еңбек әрекеті:** учаскедегі қоқыстарды жинау. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды ересек адамның еңбегін байқауға және еңбек нәтижесін көруге үйрету. **«Сорпа пісіреміз » №4 ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың жәндіктер әлеміне деген қызығушылығын арттыру; түстерді ажырата білу қабілеттерін жетілдіру; кеңістікті бағдарлауға машықтандыру. Құралдары: түрлі түсті гүлдердің және дәндіктердің кескіндері (ламинадталған). Педагог алдын-ала түрлі түсті гүлдердің кескіндерін алаңға шашыратып жайып салады. Балалар өздеріне ұнаған қоңызды, көбелекті алып, белгі бойынша түсі бірдей гүлге жүгіріп барып, жәндікті гүлдің үстіне қондырады.	Гүлзарды суару, таза ас суын ішкізу. Іс-тәжірибеде суды асфальтқа төгіп, күннің көзінде кебуін бақылату. Балаларға : кеуіп кетеді - дегенді айтқызу. **Еңбек әрекеті:** гүлзарда өскен гүлдерді суару. **(еңбек дағдылары)** Мақсаты: балалардың қарапайым еңбек дағдыларына баулу. Құралдары: су құйғыштар. **"Ақ сүйек"№2 қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Ойын мақсаты: балаларды қырағылыққа, дәлдікке үйрету. Ойынға қатысушы балалар бір қатарға тұрады. Тәрбиеші ақ сүйекті қолына алып, балалардың ту сыртына шығады да, алысқа лақтырады. Балалар ақ сүйектің лақтырылған бағытын көрмеуі керек. "Ақ сүйек" жерге түскеннен кейін тәрбиеші: Ал ақ сүйекті іздеңдер, кім тез табар екен? - дейді. Ойынның шарты бойынша ақ сүйекті тауып алған бала басқаларына білдірмей, тәрбиешіге тез әкеліп беруі керек. Егер балалардың бірі байқап қалса, ақсүйекті тауып алған баланы қуып жетіп, денесіне қолын тигізуі керек. Сонда ақ сүйек өзіне беріледі. Сөйтіп, ақ сүйекті ешкімге жеткізбей тәрбиешіге табыс еткен бала жеңімпаз аталады. Өз бетінше ойынды ұйымдастыра білуге дамытуды жалғастыру, ереженің нормасын және тәртібін орындау. **Еңбек әрекеті:** гүлді күту. **(еңбек дағдылары)**	Балалар екі топқа бөлінеді. Әр топта өз тулары болады. Әр тудың қорғаушысы болады. Ту қорғаушылар тудың қасында тұрады. Ал, басқа балалар қарсыластарын өз тобына ауыстырулары керек. Екі топтың ортасынан сызық сызылады да, қарсыластарына қарама - қарсы тұрады. Бір-бірінің қолдарынан ұстап, өз топтарына тартып алуға тырысады. Сөйтіп қай топ балаларды көп жинай алса, сол топ жеңіске жетеді. Жеңілген топтың туына шабуыл жасалады. Егер де туларын қорғап қалса, ойын жалғаса береді. **"Аюлар мен аралар" №3 (кегли) ойын жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың кегли арасымен баяу және ептілекпен өтуге дағдыландыру; көз мөлшерін, тепе-теңдікті, вестибуляр аппаратын дамыту. Құралдар: кегльдер. **Еңбек әрекеті:** алаңдағы ағаштардан түскен құрқақ қоқыс бұтақтарды жинау. Мақсат-міндеттер: балаларды еңбекқорлыққа тәрбиелеу. **Балалардың еркін ойыны**

	Мақсат-міндеттер: ептілікті, реакция жылдамдығын дамыту; доппен ойындарға қызығушылықты арттыру. **Дене тәрбиесі бойынша жеке жұмыстар. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: допты аулау және лақтыру жаттығулары **Балалардың еркін ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды өз бетінше ойын тақырыбын таңдауға үйрету.	керек. **"Қаршыға мен иқарлығаш"№ 5 қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды шеңберге тұрып, бойымен жүруге және жүгіруге бейімдеу; вестибуляр аппатарын дамыту; ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ақырын-ақырын итеріп, Әткеншекті қозғалтамыз. Жылдам-жылдам жүгіріп, Шеңберді айналдырамыз. Д. Ахметова. Педагог барлық балалардың бірыңғай қимылдауын қадағалап жүру керек. Шеңбер бойымен жүргізу үшін, балаларды бір жаққа бұрып, беттерін шеңбер ортасына қарату керек. Балалардың ойынды меңгерудегі басты міндеті - аса жылдам жүгірмеу. Әрбір бала қимылдау кезінде шеңбердің бір жақ бойымен жүріп, бүкіл шеңбердің жылдып жатқанын бақылайды. **Балалардың еркін ойыны.** Балаларды өз бетінше ойын тақырыбын таңдауға үйрету.	Ойынды бірнеше рет қайталауға болады. **"Белбеу соқ" №6 ойыны. (дене шынықтыру)** Балалар бөлменің бір қабырғасын бойлай қойылған орындықтарда немесе алаңды жағалай отырады. Тәрбиеші бөлменің қарсы бұрышына немесе алаңның ең алыс бұрышына барып: «Маған қарай жүгіріңдер», - дейді. Балалар оған қарсы жүгіреді. Тәрбиеші оларды қолын жайып, ишаратпен қарсы алады. Балалардың бәрі келіп, тәрбиешінің қасына жиналып болғаннан кейін, ол серуендеуді ұсынады. Балалар өздері жүргісі келген жерде емін-еркін тәрбиешімен бірге бөлме ішінде жүреді. Тәрбиеші бұдан кейін: «Үйге қарай жүгіріңдер» - дейді. Балалар жүгіріп барып орындықтарына отырады. Ойын осылай 4-5 рет қайталанады. Алғашқы кезде ойынды азғана балалар тобымен өткізген дұрыс, кейін ойнаушылардың саны арта түседі (үйлеріне қайтқан кезде балалардың кез-келген орындыққа отыруына болады). **Дене тәрбиесі бойынша жеке жұмыстар.** Мақсат-міндеттер: жылдамдықты дамыту, бір-біріне итерместен алаңда жүгіру мүмкіндігін жетілдіру. **Балалардың еркін ойыны.**	Мақсат-міндеттер: учаскеде өсетін өсімдіктерді өз бетінше қорғауға үйрету; гүлге ұқыпты қарауға және сүюге тәрбиелеу. **"Сақина тастамақ" ойыны. № 7** Мақсат-міндеттер: сұраққа жауап беруге және жауабын түсіндіруге үйрету. - Балалар, жазда қар жауа ма? Күн шығып тұр,жаңбыр жауып тұр? Қараңғы және жарық жерде өсіп тұрған өсімдіктерді қадағалау, күнге тартылатын өсімдіктер қозғалысына көңіл бөлу. Өсімдіктер өсу үшін жарық қажет. **Балалардың еркін ойыны.**	
Серуеннен оралу 12.00-12.20	Өз бетінше шешініп, жылдам киіну біліктіліктерін бекіту; балаларды аяқ киімнің бауын тағып, сырт киімнің түймесін ағыта білуді				

	үйретуді жалғастыру.				
Түскі ас **12.20-13.00**	**Гигиеналық дағдылар** Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)** Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. Асты-шашпай төкпей іш, Сораптамай баппен іш. Келген асты алдына Тауысып іш қалдырма. Тәрбиеші балалардың үстел үстінде дұрыс отыруларын қадағалайды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Күндізгі ұйқы **13.00-15.10**	Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары **15.10-15.30**	Енді ояндыңдар, төсектен тұрыңдар. Әдемі ірек жолдармен, Лақтарша біз ойнақтап, Тастан - тасқа секіріп, Жалаң аяқ жүреміз. Табанымызды уқалаймыз. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, дене шынықтыру)**				
Бесін ас **15.30-16.00**	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер) 16.00-16.30	**"Кім баяу" ойыны. №17** Мақсат-міндеттер: дыбыстарды дұрыс, анық айтуға жаттықтыру, тілдерін дамыту. Көрнекі құралдар: әртүрлі дыбыстар жазылған үнтаспа, дыбыстар иелерінің суреттері Ойын барысы.	**"Тазалықты сақтайық"№21\2 сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың үй құрылысы жайындағы түсініктерін тиянақтау; қол моторикасын, ой-қиялын дамыту; достық қарым-қатынастарға, еңбекқорлыққа тәрбиелеу.	**"Соқыртеке" №18 ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың киім-кешек және киіну тәртібі туралы білімдерін бекіту және нақтылау. Сөздік қорларын байыту. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** **«Кім шақырғанын тап» сөздік ойыны. №19**	**"Доп кімде"№19 ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларда кеңістіктікті бағдарлауды дамыту, есте сақтауды, қиялды дамыту. Құрал-жабдықтар: "Үй жануарлары" ойыншықтар жиынтығы. Ойын барысы: Тәрбиеші ойыншықтарды үстелге қояды, балаларға оларға қарауға ұсынады. Балалар олардың орналасуын	**«Кел санамақ санайық» №14 саусақ жыттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығу мәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру; ойлау, елестету қабілетін, ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Зергер бала боламыз, (Екі алақанда ашу) Оюды саламыз: Бұлақ, (Қолдарды жұдырыққа

	Тәрбиеші бір дыбысты тыңдатады. Балалар сол дыбысты және ненің дыбысы екенін ажырату қажет. **(сөйлеуді дамыту)** **"Жүргізуші" сюжетті-рөлдік ойыны. №3** Ойынның мақсат-міндеттер: балаларды еңбекке, еңбекті құрметтей білуге, сыпайыгершілікке, ізгілікке, адалдыққа баулу. Қажетті құралдар: ойыншықтар, ыдыс-аяқтар, ойыншықтар, ақ халат, қалпақ, есеп шот, қағаздан жасалған дөңгелектер. Ойын шарты. Бұл ойынды әуелі жеке-жеке ойнатуға болады. Балаларды рөлдерге бөлу: 2 бала сатушы, 1 бала кассир, қалғандары сатып алушылар. Тәрбиеші ойын ережесін түсіндіреді.	Құралдар. Құрылыс материалдары, қағаз беттері, қара қарындаштар, сызбалар, ойыншық жүк машиналары, құрылысқа қажет ойыншық құралдар (балға, бұрағыш, тістеуік, тағы басқалар). Педагог балалармен құрылысқа қатысатын мамандар жөнінде алдын-ала әңгімелеседі (кірпіш қалаушы, жүргізуші, жүк тасушы). Балалар құрылысқа қажет материалдарды таңдап, өзара кім қандай рөлді атқаратыны туралы келіседі. **(сөйлеуді дамыту, құрастыру, қоршаған ортамен таныстыру)** **«Аурухана » сюжеттік-рөлдік ойыны. №6** Мақсат-міндеттер: балалардың ертегіні мұқият тыңдап, көруге үйрету, кейіпкерлерді тануға, ертегіге деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	Мақсат-міндеттер: логикалық ойлауды, қолдың ұсақ моторикасын дамыту. **(танымдық дағдылар)** **«Саусақ жаттығуы Қонжық » №10** Мақсат-міндеттер: балалардың жазғы және қысқы ойын-сауықтар жайындағы түсініктерін нығайту; екі топқа бөлуге дағдыландыру; зейінді, байқауды дамыту. Құралдары: жазғы және қысқы ойын-сауықтар туралы сурет-карточкалар. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	есте сақтайды. Тәрбиеші балалардан көздерін жұмуларын сұрайды. Сол кезде тәрбиеші бір ойыншықты алып, жасырып қояды. Балалардан көздерін ашуды сұрап, не өзгергенін сұрайды. Балалар жауап береді. Ойын осылай жалғаса береді. **(сөйлеуді дамыту, танымдық дағдылар)** **"Шаштараз сюжетті-рөлдік ойыны. № 1** Мақсат-міндеттер: балалардың автобуста жүру ережелеріне баулу; жолаушы мен жолаушылар туралы түсініктерін тиянақтау; сыпайылыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Құралдар. Автобус салонын білдіретін үлгі, орындықтардың белгілі қатармен тізіліп тұруы; руль, билеттер жинақтамасы. "Жүргізушіні" рөліне қалаған бала шығады, қалғаны жолаушылар болып, қолдарына "билет" алады. Педагог алдын-ала автобуста жүру ережелерімен таныстырады, сыпайылық үлгілерін суреттерден көрсетеді.	жинап, ішке қарай бұрау) Дөңгелек, (Шеңбер салу) Ирек, (Толқындар жасау) Қанат, (Қос қолмен бұлғау) Гүлдер, (Алақандарды жайып, тігінен көрсету) Көбелек. (Қос қолды айқастырып, бұлғау) Д. Ахметова. **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** **"Өз үйіңді тап" ойыны.№3** Мақсат-міндеттер: Балаларды биік-аласа, үлкен-кіші, оң жақта, сол жақта - деген ұғымдарды айтуға, бір-бірінен ажырата білуге үйрету. Қажетті құралдар: «Ағаштардың бейнесі». Үйлердің суреттері. Ойын барысы: Тәрбиеші балаларды екі топқа бөліп, әр топтың ойнайтын орнын немесе “үйін” тағайындайды. Екі топқа да өсіп тұрған бірі биік, бірі аласа ағашты көрсетеді де 1-топтағы балалардың үйі биік ағаштың оң жағы, ал 2-топтағы балалардың үйі аласа ағаштың сол жағы - деп белгілейді. Қай топ өз үйлеріне тез барады. Ойын екі рет қайталанады. Ойынның соңында әр топтың балаларын

	Ереже бойынша сатушылар да, тұтынушылар да бір-бірімен сыпайы сөйлеседі. Бір затты сатып алған соң, рахмет айтуды ұмытпауы керек. Сатушыда өз кезегінде «Тағы да келіп тұрыңыз», - деп ілтипат білдіреді. Тәрбиеші ойынға жалпы басшылық жасайды. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**			Педагог балаларды автобус салонына шақырады; жолаушылар "салонға" өтеді, билеттерін көрсетеді немесе ойыншық смартфон арқылы төлемдерді жасауды көрсетеді. Жүргізуші автобусты "жүргізеді". Педагог аялдамаларды жариялап жатады. жолаушылар кіріп, шығып жатады. Үлкендерге орындарын беру туралы үлгілерді көрсетуге болады. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**	мадақтап отырады. **(танымдық дағдылар)**
Балалармен жеке жұмыс 16.30-16.50	**«Кім жылдам » №9 ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларға музыкалық аспаптар мен олардың дыбыстарын анықтауға үйрету. Құрал-жабдықтар: барабан, сыбызғы, қоңырау, шымылдық. Тәрбиеші музыкалық аспаптармен таныстырады, содан кейін аспаптарды шымылдықтың артына тығады. Аспаптардың бірінде ойнап, балалардан қай аспаптың дыбысы екенін айтуды сұрайды. Қай бала дұрыс табады, сол бала аспапты алады	**«Көген тартыс » №10 ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың есту қабілетін дамыту, оларды нақты айтуға үйрету, екпінді дұрыс қою. Тәрбиеші жануарлардың дауыстарын салады. Балалар қай жануардың дауысы екенін табулары қажет. Мысалы, тәрбиеші "ква-ква-ква" деп қатты дауыстап: "Бұл ненің дауысы дейді? Балалар "бақа" деп жауап береді. Содан кейін тәрбиеші басқа жануардың дауысын шығарады. Ойын осылай жалғаса береді. **(сөйлеуді дамыту, музыка)** **"Аурухана" сюжетті-рөлдік**	**Дауыста, атыңды айтам №11 дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: судың маңызы туралы білімдерін толықтыру, жағымды көңіл-күй тудыру. Қуыршақты жылы сумен жуындыру, оларды жөке және сабынмен жуу, сүлгімен сүрту. Енді біз қуыршақтарды шомылдырамыз. Ыдысқа жылы су құямыз, суды тексереміз. Біздің қуыршақтарымыздың есімдері кім екен? Мынау - Алуа, ал мынау - Алма. Бірінші кімді түсіреміз. Олай болса, Алуаны суға шомылдырайық. **(сөйлеуді дамыту)** **"Түрлі-түсті көліктер " №6 ойыны.**	**«Таңқұрайдан» №12ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды "орнына қою", "орнына апару" етістіктерін қолдана отырып сөйлем құруға үйрету. Құралдар: түрлі-түсті текшелер жиынтығы. (Әр түсті текшеден 2-3-тен болуы тиіс) және 4 кішкентай түрлі-түсті қораптар. Тәрбиеші балалардың назарын текшелерге аударады және олардың қандай түс екенін сұрайды. - Енді сендер қуыршақтың текшелерді қораптарға қалай салатынын көресіз. (Үстелге түрлі-түсті қораптар қойылады) - Қуыршаққа қараңыз, ол не істейді? (Қуыршақ қызыл текшелерді қызыл қорапқа салады) - Иә, ол қызыл текшелерді қызыл	**«Теңге алу» №13 ойыны.** Мақсат-міндеттер: суды дұрыс қолдану туралы білімдерін кеңейту. Қуыршақтың "түскі асынан" кейін, ыдыстарды жуу керектігін айту. Ас бөлмесіне барып, кранды ашып, жылы не суық су қажеттігін сұрау. Біз ыдысты жылы сумен және арнайы құралдарды пайдаланып жуамыз. Ыдыстарды таза сумен шаямыз. Шайып болғаннан кейін, ас үйдің сүлгісімен құрғатамыз. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** **"Суды бір ыдыстан екінші ыдысқа құю" тәжірибесі.** Мақсат-міндеттер: судың қасиеттері туралы түсінік беру: "сұйық", "төгіледі", "дымқыл", "құрғақ". Ойын барысы: Тәрбиеші балаларды

	да, сол аспапта ойнайды. **(сөйлеуді дамыту, музыка)** **"Үйшік" ертегісін сахналау.** Мақсат-міндеттер: балалардың ертегілердің кейіпкерлеріне рөлдеріне енуіне жағдай жасау, балалардың шығармашылық қабілеттерін дамытуды жалғастыру. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	**ойыны. №19** Мақсат-міндеттер: балаларды науқастарға күтім жасауға және медициналық құралдарды ң қажеттілігін білуге үйрету, балаларды ұқыптылыққа, сезімталдыққа тәрбиелеу, сөздік қорын кеңейту: "аурухана", "науқас", "емдеу", "дәрі-дәрмектер", "температура"ұғымдарын түсіндіру. Құрал-жабдықтар: қуыршақтар, ойыншық жануарлар, медициналық құралдар: термометр, шприц, дәрі-дәрмектер, қасық, фонендоскоп, мақта, таңғыш, халат және дәрігерге арналған қалпақ. Тәрбиеші аурухана ойынын ойнауды ұсынады, дәрігер таңдалады, қалған балалар ойыншық жануарлар мен қуыршақтарды алып, ауруханаға дәрігердің қабылдауына келеді. Дәрігер әртүрлі аурулары бар науқастар қарайды: аюдың тістері ауырады, өйткені ол көп тәттілерді жейді, сайқымазақтың маңдайында жарасы бар, қуыршақ Алуа саусағын есікпен қысып алған және т.б. науқастар. Оларды тыңдайды, мойнын қарайды, температурасын өлшейді, дәрі тағайындайды, инъекция жасайды, дәрілер береді. Тәрбиеші балалардың ойынын бағалайды, балалар қалай қарым-қатынасқа түсіп	Мақсат-міндеттер: судың қасиетімен таныстыру (су түсін өзгертеді). Құрал-жабдықтар: акварель бояулар, қылқаламдар, 5 мөлдір пластикалық стакандар (Айарута стакандардың саны кез келген болуы мүмкін), су. Стакандар сумен бірге бір қатарда тізіліп тұрады. Балалар қылқаламмен бір түсті алып, стақандағы суға салып, араластырады да, не болғанын бақылайды. Балалар қызығып қарайды. Әр стақанға әр түрлі түстерді салып, балалар тәжірибе жасайды. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)**	қорапқа салады. Бұны қуыршақ жасады? - Сары текшелерді қай қорапқа салу керек? Сары қорапқа дұрыс айтасыңдар. - Сол сияқты, көк текшені көк қорапқа, жасыл текшені жасыл қорапқа салады. **(сөйлеуді дамыту)** **«Итеріспек» ойыны №14** Мақсат-міндеттер: ойлау қабілеттерін дамыту, ұқыптылық пен бастаған істі соңына дейін жеткізуді қалыптастыру. **(математика негіздері, танымдық дағдылар)**	су құйылған ыдыстың қасына шақырады, Әр балаға бір -бір ыдыстан таратып береді. Бір ыдыстан екінші ыдысқа қалай құю керектігін көрсетеді. Балалар қайталайды. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)**

		жатыр, өз ойларын толық жеткізе ала ма, балаларды жан-жақты бақылайды. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, қоршаған ортамен таныстыру)**			
Серуенге дайындық 16.50-17.00	Балалардың өз бетінше, жүйелі киінуін бақылау. Шапшаңдылыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу.				
Серуен 17.00-18.00	Түскі уақыттағы бақылауды жалғастыру.				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес) 18.00-18.30	"Дұрыс сөйлеп үйренеміз" атты ата-аналарға арналған жаднамалар.	"Өзіне-өзі қызмет көрсете алу" тақырыбында кеңес беру.	"Менің баламның сүйікті ісі" тақырыбында лэпбук жасау.	"Үй жағдайында дамыту ойындарына жағдай жасау" атты ата-аналарға арналған жаднама.	"Воскобовичтің дамытушы ойындары" тақырыбында ата-аналарға кеңес.

Циклограмманы тексерген әдіскер: А.Абдиева

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	«Айару» бөбекжай- балабақшасы				
Топ/сынып	**Ортаңғы топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	Еркетай				
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	Мамаева Дурия				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**05.08. - 09.08.2024ж.**				
Тақырыбы	**Кемпірқосақтың түсі**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	05.08.2024	06.08.2024	07.08.2024	08.08.2024	09.08.2024
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау 8.00-8.20	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру 8.00-8.20	Ата-аналармен жазғы уақыттағы күн тәртібі мен киіндіру тәртібі туралы әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер) 8.20-8.40	**Бөлме өсімдіктерін суару.** Мақсат-міндеттер: балаларға өсімдіктерге күтім жасау тәсілдерін үйретуді жалғастыру (күнге жақын	**Кітаптарды көркем әдебиет бұрышына орналастыру.** Мақсат-міндеттер: балалардың кітаптарға ұқыпты қарау дағдыларын қалыптастыру,	**"Топтың ішін ретке келтір".** Мақсат-міндеттер: балаларды ересектерге көмектесуге машықтандыру; шкафтарта тұрған	**Бөлме өсімдіктерін күту.** Мақсат-міндеттер: балаларды өсімдіктерге ұқыптылықпен қарауға бейімдеу (құрап қалған	**Аквариумдағы балықтарды қоректендіру.** Мақсат-міндеттер: балыққа қамқорлық жасауды дағдыландыру (жемді үгітіп шашырату), аквариумдағы балықтың тіршілігіне қызығушылықтарын таныту. **(еңбек дағдылары)**

	өсімдіктерге суды көбірек құйып, көлеңкеде өсетіндерге байқап құю, қажеті бойынша суару), бөлме өсімдіктеріне ұқыпты қарауға үйрету. **(еңбек дағдылары)**	белгілі бір тәртіппен кітаптарды салу мүмкіндігін іс-тәжірибеде көруге машықтандыру. **(еңбек дағдылары)**	ойыншықтар мен құралдарды реттеп, тазалықты орнатуға тарту; еңбек дағдыларын, ұқыптылықты қалыптастыру. **(еңбек дағдылары)**	жапырақтарды алып тастау), күтуге деген қызығушылықтарын ояту, ересектерге қолқабыс танытуға тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	
	№4 Дамытушы ойын. _Артығын тап_. Мақсат-міндеттер: балаларға сөздерді сыпай түрде айтуға дағдыландыру. **(сөйлеуді дамыту)** **№2. «Торғайлар мен көгершіндер».** Мақсат-міндеттер: ойлау, есте сақтау қабілетін дамыту. Балалар ортаға шығып түстерді айтады. Бір бала қарамай тұрып, қайсысы қандай түс айтқанын айтып береді. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**№7 Үстел үсті ойыны. «Ойық ішіндегі заттарды орналастыру».** Мақсат-міндеттер: балалардың жеміс-жидек, көгөніс, гүлдер жайлы білімдерін дамыту және олардың өсіп-өнетін орындарын дұрыс атату. Ойын шарты: көгөністерді – бақшаға, жеміс-жидектерді – бауға, гүлдерді – гүлзарларға орналастыру. Үш үлкен карточка-бақша, бау, гүлзар бейнеленген, көлімдері 8×8см карточкалар және көгөністер, жемістер, гүлдер бейнеленген көлемдері 5×5см	**Көркем сөзді мәнерлеп айту жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: артикуляцияны, сөйлеу, ойлау, есте сақтау, елестету қабілеттерін дамыту; денсаулықты сақтау қағидаларына баулу. "Күнім, күнім..." Күнім, күнім, қайдасың? Түннен бері шығасың. Сенімен бірге оянамын, Жылы нұрыңа шомыламын. Оянамын, жаттығамын, Балабақшаға барамын. Нұрыңа толған алаңға Достарымды шақырамын.	**Көркем сөзді мәнерлеп оқу жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: сөйлеу, ойлау, есте сақтау, елестету қабілеттерін дамыту; көркем сөз үлгілеріне, ересектің еңбегіне деген қызығушылықты арттыру. М. Әлімқұлов, "Аспаз". Біздің гүл бақшада, Бар әсем асхана. Бар онда аспазшы, Аққөңіл жақсы аға. Әлде, май құймақ па? Көже ме, сорпа ма? Әлде, бал қаймақ па, Тұрады ортада. Тәп-тәтті тамағы, Ағай – ас маманы. Пісіре білгенге, Астың жоқ маманы. **(сөйлеуді дамыту,**	**№7 Үстел үсті ойыны. «Ойық ішіндегі заттарды орналастыру».** Мақсат-міндеттер: жемістер мен көкөністерді топтастыруға және жалпы атауларын атауға үйрету; зейінді, байқауды дамыту. Балалар берілген суреттерді топтастырады: жемістер, көкөністердің суреттері бойынша. **(танымдық дағдылар)** **№8 Дамытушы жаттығу. _Не қандай түсті болады_.** Мақсат-міндеттер: ұқсас жүп заттарды, суреттерді салыстырып, олардағы ұқсастықтар мен айырмашылықтарды табу қабілеттерін, қабылдау, зейін қабілеттерін дамыту. Барысы. Салыстыруға бірінші зат немесе сурет балаларға біраз уақыт көрсетеді. Содан кейін екінші зат не суретке көңіл аударылады. Басты міндет - заттардың не суреттердің несімен ұқсамайтынын айту. **(танымдық дағдылар)**

		карточкалар. **(қоршаған ортамен таныстыру, танымдық дағдылар)**	Д. Ахметова. **(көркем әдебиет)** **"Суретті құрастыр" ойыны. №6** Мақсат-міндеттер: балаларды бөлшектерден тұтас бөлік құрауға үйрету. **(танымдық дағдылар)**	**көркем әдебиет)** **№1 Ұшты, ұшты_ ойыны_** Мақсат-міндеттер: балаларға көгөністерді, жемістерді жалпылауға және оларды бір сөзбен атауға үйрету. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**	
Таңертеңгі жаттығу 8.40-9.00	**Таңғы жаттығу кешені: "Орамал"** Жүру және жүгіру, бірінің соңынан бірі жүру. Аяқтың ұшымен жүру. Шеңберге тұру. Орамалды көрсетіңдер. Аяқты сәл алшақ қойып, қолды артқа жасырамыз. Қолды алға созып,қайтадан жасыру. (3 рет қайталау) Келесі қолға орамлды ауыстырып,осы жаттығуды қайталау. Орамалды орнына қою. Тағы солай отырып, орамалды орнына қойып, тұру,отырып, орамалды алып жүру. Орамалды сол қолына алып осы қимылдарды қайталау. Қаздар қанат қағады,аяқты жәй қойып,қолды түсіру. Қолды жанына созып,сермеу және "га-га-га" - деп түсіру. (4 рет қайталау) Қаздар дыбыстайды. Аяқты алшақ қойып, қолды түсіру. Алға еңкейіп,қолды артқа жіберу, "ш-ш-ш" - деп айту. Қаздар жем шоқиды. Аяқты жәй қойып,қолды түсіру. Қолды тізеге қойып отыру. Басты түсіріп,тұру Тыныс алу. Орамалды үрлеу. Бірінің соңынан бірі жүру. **(дене шынықтыру)**			
Таңғы ас 9.00-9.30	**Гигиеналық дағдылар** Балалардың беті мен қолын жуу, таңғы асқа отырғызу. Тамақтану мәдениетімен таныстыру. Қасық пен шанышқыны құрыс ұстауды дағдыландыру. Тамақтанғаннан кейін бет пен қолды жуу. Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық 9.30-9.55	**№3 Дамытушы ойын. _Бар - жоқ_.** Мақсат-міндеттер: балалардың	**№4 Дамытушы ойын. _Артығын тап_.** Мақсат-міндеттер:	**№31. Дидактикалық ойын _Кімге не қажет** Мақсат-	**№18. «Не жоғалып кетті_» дидактикалық ойыны.** Мақсат-	**№25. «Азық-түлік дүкені» дидактикалық ойыны. 3**Мақсат-міндеттер: балаларды заттарды қолмен ұстап, сипап-сезу қабілетін дамыту.

	логикасын, ойлауын, қиялын дамыту. Жүргізуші. 1 нұсқа. Тәрбиеші жұмбақты ым-ишара арқылы көрсетеді. Балалар жануарларды немесе заттарды көрсетеді. 2 нұсқа. Белсенді балалар ортаға шығып, қимылдарды көрсетеді. Басқа балалар сол қимылдарды қайталайды. 3 нұсқа. Ортада тұрған бала бір қимыл көрсетеді. Ал басқалары сол қимылдың не екенін табу керек. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)**	балаларды достыққа, зеректікке, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Балалар шеңбер бойымен отырады, ортаға "жүргізуші" шығарып, қолына сақина ұстатады. Балалар екі алақанын бір-біріне қабыстырып алға созады. Жүргізуші барлық балалардың алақанына сақина салған болып шығады. Сол сәт сақина тас алған бала орынан тұруы тиісті, "Сақина менде", - деп дауыстайды. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)**	міндеттер: бақылау, кеңістіктегі бағдарлауды дамыту. Тәрбиешінің қолында кішкентайдың құстың ойыншығы бар. Тәрбиеші құсты жасырады. Ал балалар оны іздеулері қажет. - Қанекей, ойынды бастаймыз. Көзімізді жұмамыз. Мен ойыншықты жасырамын. - Енді, іздеп, табыңдар. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)**	міндеттер: басқа баланың дауысынан танып үйрету. Құрал: арнайы құрал керек емес. Балалар шеңбер жасап тұрады. Біреуі ортаға тұрып көзін жұмады. Тәрбиеші көрсеткен бала, ортада тұрған баланы шақырады. Бала шақырған адамды дауысынан танып табу қажет. Таныса шеңберге турады – шақырған бала ортаға турады. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)**	Тәрбиеші балалардың ортасына "Сиқырлы қапшық" әкеледі. Қапшықта жемістер, көкөністер салынған. Балалардың арасынан бір баланы таңдап алады. Ол бала көзін жұмып, қолын "сиқырлы қапшыққа" салып, кез келген затты таңдап алып, қолын "сиқырлы қапшықтан" шығармаған бойы сол затты сипаттайды. Түрін, түсін, дәмін барлығын айтып береді. Қалтадан қолын шығарып, затты көрсетеді. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)**
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет **9.55-10.35**	**Құрастырудан ойын-жаттығу** "Үй жануарларына арналған үйлер" Мақсат-міндеттер: Құрастыру үшін қажетті бөліктерді атау және таңдау қабілеттерін дамытуға ықпал ету, көмектесуге деген	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Көңілді ойындар" Мақсат-міндеттер: Балаларда бағытты өзгертіп жүгіру қабілеттерін дамыту; тақтайдың үстімен тізе мен саусақтарға сүйеніп, төрт	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** В. Сутеев "Үш мысық" (әңгімелеу) Мақсат-міндеттер: Балаларды әңгімені зейін қойып тыңдауға үйретуді жалғастыру; әңгімені мазмұндай білуге үйрету; тілдерін	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Көңілді доп" Мақсат-міндеттер: Балаларға сурет салудың дәстүрлі емес тәсілдерін үйретуді жалғастыру; дөңгелек пішінді заттар жайлы түсініктерін	**Музыкадан ойын-жаттығу** "Денсаулық әуені" Мақсат-міндеттер: Балалардың музыка жетекшімен бірге көңілді әндер айту қабілетін дамыту; кейіпкерлер қозғалысында ойын мазмұнын дұрыс жеткізе білуді қалыптастыру. Белсенділікке, ынтымақтастық қабілеттілікке, музыкалық және шығармашылық ойын шараларына белсенді қатысуға деген ұмтылысқа тәрбиелеу.

	ықыласты тәрбиелеу, үй жануарлары туралы білімдерін бекіту.	тағандап өрмелеу және бір орында тұрып, арқаннан биікке секіріп, жерге табанмен түсу жаттығуларын жасаудғы дағдыларын дамыту.	дамыту, сөйлеу дағдыларын қалыптастыру; сөздік қорларын молайту; анық, көркем сөйлеуге тәрбиелеу.	қалыптастыру; негізгі үш түс жайлы білімдерін бекіту: мақта таяқшаларымен біркелкі бастыру біліктіліктерін дамыту; өз жұмыстарынан нәтиже шығаруға қызығушылықтарын арттыру; Шыдамдылыққа, эстетикалық қабылдауларын тәрбиелеу.	
Серуенге дайындық 10.35-10.55	Балаларға өз киімдерін тануды, атауды, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен 10.55-12.00	**Өсімдік иістерін бақылау . №17 (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: балаларды көгөністер туралы көп білуге ынталандыру; қызанақтың сыртқы ерекшеліктерін байқауға, атауға машықтандыру; көгөністердің адамның еңбегі нәтижесінде өсетінін, ағзаға аса пайдалы екенідігіне көз	**Бақшадағы көкөністерді бақылау (қияр). №19 (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: балаларды көкөністер туралы көп білуге ынталандыру; қиярдың сыртқы ерекшеліктерін байқауға, атауға машықтандыру; көкөністердің адамның еңбегі	**Күн шұғыласын (сәулесі) бақылау. №1 (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: күн туралы түсініктерді жетілдіру. Тәрбиеші өзінің жанына бір топ балаларды жинап, айнаның көмегімен күн шұғыласын қабырғаға түсіреді де: Қабырғаға елбеңдеп,	**Маса мен құмырсқаны бақылау №18** Мақсат-міндеттер: балаларға бау-бақша мен бақшада өсіп жатқан жемістер мен көкөністерді байқап, ажыратуға дағдыландыру; жеміс-көкөністердің адамның еңбегі нәтижесінде өсіп, пісетінін түсіндіре отырып, еңбекті қадірлеуге тәрбиелеу. Балаларға жемістердің көбі	**Арам шөпті бақылау №8 (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: балаларды көкөністер туралы көп білуге ынталандыру; сәбіздің сыртқы ерекшеліктерін байқауға, атауға машықтандыру; көкөністердің адамның еңбегі нәтижесінде өсетінін, ағзаға аса пайдалы екендігіне көз жеткізу. Сәбіздің ұсақ тұқымын көрсетіп, көктемде ыдыстағы топыраққа алдын-ала егіп, содан соң өскінін бақшадағы топыраққа салып, су құйып баптайтыны туралы айту. Қопсыту, арам шөптен тазалау, суару үлгілерін іс-тәжірибеде көрсету. Сәбіз суықтан қорықпайтынына көңіл аудару, күзге дейін өсетінін айту. Балаларға сұрақтар қойып, түсін, пішінін, жапырақтарының ерекшелігін байқап атуға,

	жеткізу. Қызанақтың тұқымын көрсетіп, көктемде ыдыстағы топыраққа алдын-ала егіп, содан соң өскінін бақшадағы топыраққа салып, су құйып, суықта үстін пленкамен жауып, баптайтыны туралы айту. Қопсыту, арам шөптен тазалау, суару үлгілерін іс-тәжірибеде көрсету. Балаларға сұрақтар қойып, түсін, пішінін, өзегі мен жапырақтарының ерекшелігін байқап атуға, ұстауда қандай әсер қалдыратытын анықтау. Жеу алдында жуу керектігін ескерту, дәрумендерге толы екендігін, түрлі салат, тағамдарға қосатынын еске түсіру. **Еңбек әрекеті: учаскедегі құрғақ бұтақ-қоқыстарды жинау.** Мақсат-міндеттер: балаларды ересек адамның еңбегін	нәтижесінде өсетінін, ағзаға аса пайдалы екенін түсіндіру. Қиярдың тұқымын көктемде ыдыстағы топыраққа алдын-ала егіп, содан соң өскінін бақшадағы топыраққа салып, су құйып, суықта үстін пленкамен жауып, баптайтыны туралы айту. Қопсыту, арам шөптен тазалау, суару үлгілерін іс-тәжірибеде көрсету. Балаларға сұрақтар қойып, түсін, пішінін, өзегі мен жапырақтарының ерекшелігін байқап атуға, ұстауда қандай әсер қалдыратынын анықтау. Жеу алдында жуу керектігін ескерту, дәрумендерге толы екендігін, түрлі салат, тағамдарға қосатынын еске түсіру. **Еңбек әрекеті:** ойын алаңын ағаштардан түскен құрғақ бұтақтардан жинау. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер:	Ойнайды сәуле құбылып. Ымдасаң болды «кел» деп, Жетеді демде жүгіріп. Сәл үзіліс жасайды да: "Сәулені ұстаңдар", - деген белгі береді. Балалар қабырғаға жүгіріп, қолға тұрмай жалтаңдап тұрған күн сәулесін ұстауға тырысады. **№14. «Ұядағы балапандар». қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсаты: тыныштандыру және елестетулерін дамыту - Күн қояны сенің көзіңе тура қарады деп елестетіңдер. Көздеріңді жұмыңдар. Күн қояны ары қарай жүгіріп өтті, алақандарыңмен ақырындап: маңдайларыңды, мұрындарыңды, ауыздарыңды, беттеріңді, иектеріңді сипаңдар. Оны шошытып алмай	ағашта өсетінін, жидектер жерде өсетінін айту. Алма, алмұрт, шие, жүзім ағашта, бүлдірген, қарақат жерде өсетінін айту. Жеу алдында жуу керектігін ескерту, дәрумендерге толы екендігін, түрлі салат, тағамдарға қосатынын еске түсіру. Көркем сөз. Мен шиемін шиемін, Күннің көзін сүйемін. Мен өрікпін өрікпін, Айналаға көрікпін. Жеке жұмыс: жемістердің иісін, дәмін білуді ұғындыру, сұрау. **Еңбек әрекеті: бақшадағы көкөністерді суаруға баулу.** Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек дағдыларын дамыту. Құралдары: балаларға су құйғыштар. **№7. «Не артық_» дамытушылық ойыны.**	ұстауда қандай әсер қалдыратынын анықтау. Жеу алдында жуу керектігін ескерту, дәрумендерге толы екендігін, түрлі салат, тағамдарға қосатынын еске түсіру. **№7. «Үлкен ит». қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Балалар ортада жатқан диаметрі 1-1,5 м үлкен шеңберден немесе дөңгелектен (жіптен немесе еденге сызылған) 2-3адам жерде дөңгелектеніп тұрады. Балалардың қолында құм салынған кішкене қапшықтар бар. Тәрбиешінің "Лақтыр!"- деген белгісі бойынша балалардың бәрі қапшықтарын шеңберге лақтырады. Одан кейін тәрбиеші: "Қапшықтарыңды көтеріңдер!" — дейді. Балалар қапшықтарын көтереді де, орындарына барып тұрады. Ойын 4-6 рет қайталанады. **"Тышқан мен мысық" қимыл-қозғалыс ойыны.№3 (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды шапшаң әрі шыдамды, ұйымшылдыққа үйрету. Бұл ойынға топ балалары бәрі тегіс қатыса алады. Балаларды дөңгелене тұрғызып,ортаға тәрбиеші көмегімен тышқанмен мысық сайланады. Мысық тышқанды қуып ұстап алуы керек. Дөңгелене тұрған балалар тышқанды яғни мысықтан құтқару үшін, қақпадан тышқанды шығарып жіберіп мысықты шығармауға тырысады. Мысық тышқанды ұстау үшін шапшаңдық керек. Мысық тышқанды ұстап алса, ойынға келесі жаңа балалар қатыса отырып алмаса береді. **Еңбек әрекеті: ойын алаңымызды жинастыру.**

	байқауға және еңбек нәтижесін көруге тәрбиелеу. **№10. «Маған қарай жүгіріңдер». (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды тәрбиешінің белгісі бойынша әрекет етуге баулу. Ойынды бастамас бұрын, педагог балаларды екі бағанға тізіп; алаңның бір шетіне тұрып, белгі бойынша екі баланы жарысып жүгіруге шақырады. Ойын аяқталғаннан кейін, балалардан кім жылдам жүгіргенін сұрауға, барлығын мақтауға болады. **№3. «Қораптың ішінде не бар_» дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: бір бағытта жүруде, аяқтарды жоғары көтеріп, тепе-теңдікті сақтап, кедергілерден аттап өтуге дағдыландыру; ептілікке,	балаларды ересек адамның еңбегін байқауға және еңбек нәтижесін көруге үйрету. **"Қу түлкі" қимыл-қозғалыс ойыны.№8 (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың ойын шарттарына сай ойнай білу, “Мен - түлкі!” сигналы бойынша қолға түспей, үлкен шеңберден асып жүгіре білу қабілеттерін дамыту (қалыптастыру, жетілдіру); байқағыштыққа, жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. Балалар кіші шеңберге жиналады. Олар педагогтің нұсқауы бойынша көздерін жұмады, ал жүргізуші-педагог балаларды шеңбер сыртында жүріп, кез келген баланы сәл түртіп қалады. Осыдан бері педагог таңдаған бала "қу түлкі" болып	ұқыптап басты, ішті, қол, аяқты сипалаймыз. Күн қояны ол тентек емес, ол сендерді өте жақсы көреді және еркелетеді, оны құшақтаңдар. Балалар екі қолдарымен өздерін құшақтайды» Педагог: енді 1,2,3 деген кезде көздеріңді ашыңдар-дейді. Балалар көздерін ашады. Осы жақсы сезімдеріңді күні бойы сақтаңдар. **"Ормандағы аюда"№9 қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсаты: балаларды ойын шартын бұзбай, тақпақ сөздерін айта жүріп, қимылдарды жасауға, бір-біріне соғылмай, бір бағытта жылдам жүгіруге дағдыландыру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойынға жүргізуші бала "аю" болып тағайындалады (таңдалады), қалған	Мақсат-міндеттер: жеміс пен көкөністерді ажырата білуді пысықтау; іздемпаздыққа тәрбиелеу. Құралдары: себеттер, көкөністер мен жемістердің нақпішіндері. **№17. «Қасқыр мен қояндар». қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды шеңберге тұрып, бойымен жүруге және жүгіруге бейімдеу; вестибуляр аппатарын дамыту; ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ақырын-ақырын итеріп, Әткеншекті қозғалтамыз. Жылдам-жылдап жүгіріп, Шеңберді айналдырамыз. Д. Ахметова. Педагог барлық балалардың бірыңғай қимылдауын қадағалап жүру	Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек дағдыларын дамыту. **Балалардың еркін ойыны.**

	зейінділікке тәрбиелеу. "Бұлақтарды" жерге көлденең сызып немесе жіптерді төсеп қоюға болады. **Дене тәрбиесі бойынша жеке жұмыстар:** жылдамдықты дамыту, бір-бірін итермей алаңда жүгіру. **Балалардың еркін ойыны.**	саналады. Ал ойыншы-балалар болса, жан-жақтарына қарап: "Қу түлкі, сен қайдасың?" - деп, үш рет сұрайды. Соңғы сұрақтан кейін бұдан бері жасырынып тұрған "қу түлкі": "Мен мындамын!" - деп дауыстайды. Осы жерден бастап, балалар жан-жаққа "қу түлкіден" қашып құтылу керек. "Қу түлкі" кімге қолын тигізсе, сол шетке шығады. Педагог балаларға алдын-ала үлкен шеңбердің шеткі жерін көрсетеді, шеттен шыққан бала ұсталынбайды. Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін. **№4. «Сәйкестендір» дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды бір орнынан алға екі аяқпен секіре білу қабілетін дамыту; дене, аяқ бұлшық еттерін жетілдіру, күш-жігерін дамыту.	ойыншылар - балалар. "Аю" алаңның бір шетінде, ұйықтаған болып, отырады. " Балалар алаңның екінші жағынан, тақпақ сөздерін айтып, себетке жидектерді жинаған ұқсап, "аюға" қарай жүреді. Ормандағы аюдың Құлпынайы көп екен. Теріп, теріп алайық, Себетімізге салайық Балалар, жақын келеді, Аю жидегін береді. Соңғы сөздерді естіген "аю" "оянып", "балаларға" қарай жүгіріп, оларды қуалап, ұстап алмақшы болады. Ұстап алу - балаға қолмен тию болып саналады. Ұсталған "балалар" келесі айналымға қатыспайды. Ойынның соңында балалар "аю" қанша баланы ұстап алғанын санайды. Ойынды, жүргізушіні ауыстырып, тағы бір	керек. Шеңбер бойымен жүргізу үшін, балаларды бір жаққа бұрып, беттерін шеңбер ортасына қарату керек. Балалардың ойынды меңгерудегі басты міндеті - аса жылдам жүгірмеу. Әрбір бала қимылдау кезінде шеңбердің бір жақ бойымен жүріп, бүкіл шеңбердің жылжып жатқанын бақылайды. **№ 3 Азқимылды ойын . «Марғау» отырып ойнайтын ойын. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: бел бұлшық еттерін жаттықтыру; еңкеюде мұқияттылыққа тәрбиелеу. **Балалардың еркін ойыны.**	

		Балалардың еркін ойындары.	ойнатуға болады. **Еңбек әрекеті: жас ағаштар мен бұталарды суару, суару әдісін көрсету.** Мақсаты: қарайым еңбек дағдыларын қалыптастыру. **Балалардың еркін ойыны.**		
Серуеннен оралу 12.00-12.20	Өз бетінше шешініп, жылдам киіну біліктіліктерін бекіту; балаларды аяқ киімнің бауын тағып, сырт киімнің түймесін ағыта білуді үйретуді жалғастыру.				
Түскі ас 12.20-13.00	**Гигиеналық дағдылар** Балалардың беті мен қолын жуу, таңғы асқа отырғызу. Тамақтану мәдениетімен таныстыру. Қасық пен шанышқыны құрыс ұстауды дағдыландыру. Тамақтанғаннан кейін бет пен қолды жуу. Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Күндізгі ұйқы 13.00-15.10	Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары 15.10-15.30	Ояндық па бәріміз? Бір-бірімізге қараймыз. Күлімдейміз бәріміз. Керіліп созылып, Ақырын қане тұрамыз. Орнымызда жүреміз, Енді доп болып секіреміз. Адымдап жүреміз. **(дене шынықтыру)**				
Бесін ас 15.30-16.00	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер) 16.00-16.30	**"Не өзгерді?" дидактикалық ойыны.№2** Мақсат-міндеттер: балаларда кеңістіктікті бағдарлай алуға үйрету, есте сақтауды, қиялды дамыту. Құрал-жабдықтар: "Үй	**№30. «Жаз» дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: заттарды мөлшері бойынша ажырата білу қабілетін бекіту. Қарапайым сюжетке біріктірілген әртүрлі ойыншықтармен	**№23. «Дастарқан жаямыз» дидактикалық ойыны** Мақсат-міндеттер: балалардың есту қабілетін дамыту, оларды сөздерді нақты айтуға үйрету, екпінді дұрыс қою.	**№9. «Қай аң жасырынған_» дидактикалық ойын.** Мақсат-міндеттер: балаларды заттарды қолмен ұстап, сипап-сезу қабілетін дамыту.	**№18. «Не жоғалып кетті_» дидактикалық ойыны** Мақсат-міндеттер: балаларды тапсырма бойынша өз үйлерін табуға үйрету; жылдамдыққа, шапшаңдылыққа тәрбиелеу. Қажетті құралдар: ағаштардың бейнесі; үйлердің суреттері. Тәрбиеші балаларды екі топқа бөліп, әр топтың ойнайтын орнын немесе “үйін” тағайындайды. Екі топқа да өсіп

	жануарлары" ойыншықтар жиынтығы. Тәрбиеші ойыншықтарды үстелге қояды, балаларға оларға мұқият қарауды талап етеді. Балалар олардың орналасуын есте сақтайды. Тәрбиеші сұрайды балалардан көздерін жұмып, артқа қарауларын сұрайды. Сол кезде тәрбиеші бір ойыншықты алып тастайды.Балаларға сұрақ қояды. Қандай өзгерісті байқап тұрсыңдар деп?». Балалар жауап береді. Ойын ары-қарай жалғаса береді. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **№ 2 Азқимылды ойын . «Қуыршақты іздеп тап».** Мақсат-міндеттер: киімді күту амалдарынмен таныстыру; балалардың ұқыптылыққа, тазалыққа, еңбекке баулу; киімді жуу немесе тазалау, кептіру, үтіктеу, бүктеп салу әрекеттеріне дағдыландыру. Құралдары: щеткалар, үтіктегіш, үтіктер, киімдер үлгілері, сөрелер, пластик тегештер, қыр қысқыштар, киімді ілетін жіп. Үтіктейміз киімді, Қыртыстарын жазамыз. Кірлеп қалса киімдер, Кір жуу машинасына саламыз. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	әрекеттердің үлгісін беру. **(танымдық дағдылар)** **№7 Дамытушы жаттығу. «Естідің бе_».** Мақсат-міндеттер: балалардың дәрігер мамандығы туралы түсініктерін тиянақтау, қолданатын құралдарды айтқызып, сөздік қорды жетілдіру; есте сақтау, ойлау, сөйлеуді қабілеттерін дамыту. Құралдары: дәрігер және басқа манадар қолданатын құрал-заттар немесе кесілген суреттер. Балалар дәрігерге қажет құралдарды іріктеп, атайды, не үшін қажет екендігін түсіндіруге тырысады. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)**	Тәрбиеші жануарлардың дауыстарын салады.Балалар ненің даусы екенін анықтау керек. Мысалы, тәрбиеші "ква-ква-ква" деп қатты дауыстап: "Бұл не? "Балалар" бақа " деп жауап береді. Содан кейін тәрбиеші сол дыбысты ақырын айтады. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** **№6 - Сюжетті-рөлдік ойыны. _Отбасы_.** Мақсат-міндеттер: балалардың ойыншықтар жайындағы түсініктерін тиянақтау; шығармашылықпен ойлану, ұсақ қол моторикасын дамыту; заттардың қасиеттеріне қызығушылықтарын арттыру. Құралдар: құрастырылатын ойыншықтар (көліктер, дене мүшелері салынатын пластик қуыршақтар, лего ойыншықтар, жұмыртқаға салынатын тосынсый ойыншықтар). Педагог балаларға шеберлердің рөлін атқаруды ұсынады. Шебер болғысы келмейтін балалар сынық ойыншықтарын "шеберлерге" әкеледі, "шеберлер"сынық ойыншықты зерттеп, жөндейді. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)**	Тәрбиеші балалардың ортасына «Сиқырлы қапшық» әкеледі. Балалардың арасынан бір баланы таңдап алады. Ол бала көзін жұмып, қолын «сиқырлы қапшыққа» салып, кез келген затты таңдап алып, қолын «сиқырлы қапшықтан» шығармаған бойы сол затты сипаттайды. Қалтадан қолын шығарып, затты көрсетеді. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** **"Автобус" сюжетті-рөлдік ойыны. №24** Мақсат-міндеттер: балалардың автобуста жүру ережелеріне баулу; жолаушы мен жолаушылар туралы түсініктерін тиянақтау; сыпайылыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Құралдар. Автобус салонын білдіретін үлгі, орындықтардың белгілі қатармен тізіліп тұруы; руль, билеттер жинақтамасы. "Жүргізушіні" рөліне қалаған бала шығады, қалғаны жолаушылар болып, қолдарына "билет" алады. Педагог алдын-ала автобуста жүру ережелерімен таныстырады, сыпайылық үлгілерін суреттерден көрсетеді. Педагог балаларды автобус салонына шақырады; жолаушылар "салонға" өтеді, билеттерін көрсетеді немесе ойыншық смартфон арқылы төлемдерді жасауды көрсетеді. Жүргізуші автобусты "жүргізеді". Педагог	тұрған бірі биік, бірі аласа ағашты көрсетеді де 1-топтағы балалардың үйі биік ағаштың оң жағы, ал 2-топтағы балалардың үйі аласа ағаштың сол жағы - деп белгілейді. Қай топ өз үйлеріне тез барады. Ойын екі рет қайталанады. Ойынның соңында әр топтың балаларын мадақтап отырады. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** **"Үй құрылысы" сюжетті-рөлдік ойыны. №10** Мақсат-міндеттер: балалардың үй құрылысы жайындағы түсініктерін тиянақтау; қол моторикасын, ой-құиялын даиыту; достық қарым-қатынастарға, еңбекқорлыққа тәрбиелеу. Құралдар. Құрылыс материалдары, қағаз беттері, қара қарындаштар, сызбалар, ойыншық жүк машиналары, құрылысқа қажет ойыншық құралдар (балға, бұрағыш, тістеуік, тағы басқалар). Педагог балалармен құрылысқа қатысатын мамандар жөнінде алдын-ала әңгімелеседі: кірпіш қалаушы, жүргізуші, жүк тасушы туралы. Балалар құрылысқа қажет материалдарды таңдап, өзара кім қандай рөлді атқаратыны туралы келіседі. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)**

				аялдамаларды жариялап жатады. жолаушылар кіріп, шығып жатады. Үлкендерге орындарын беру туралы үлгілерді көрсетуге болады. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)**	
Балалармен жеке жұмыс 16.30-16.50	**№8 Дамытушы жаттығу. _Не қандай түсті болады_. (балалар тобымен жұмыс)** Мақсат-міндеттер: сөйлеу, есте сақтау, заттарды белгі немесе қасиеттері бойынша жалпылауға үйрету. Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды, балалар жауап береді. Мысалы: "Сары түсті не болады?"(балапан, күн және т. б.); "Ағашта не өседі?"; "Орманда не тұрады?"және т. б.. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)**	**№2 Дамытушы жаттығу. _Қай мезгілде болады_. балалар тобымен жұмыс).** Мақсат-міндеттер: зейінді, байқағыштықты дамыту. Балаларға екі затты көрсету. Мысалы: "Бір түсті доп пен бір түсті текшені қарастыру. Екеуінің айырмашылығы мен ұқсастығын сұрау. Жалпы: екі зат да ойыншықтар, екеуі де бірдей түсті. Айырмашылықтар: доп-дөңгелек, текше-шаршы, доп-үлкен, текше - кішкентай.	**Жаңылтпаш жаттау жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: көркем сөзге деген қызығушылықты арттыру; артикуляцияны, есте сақтау қабілетін дамыту. Дөп-дөңгелек Доп дөңгелеп келеді. Тепкен бөгеп қарап Аяқ оған керегі. О. Асқар. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	**№37. «Көлеңкесін тап» дамытушы ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың жазықтықты бағдарлау қабілеттерін дамыту; үстеу сөздерді дұрыс пайдалануға дағдыландыру; ойланып айтуға тәрбиелеу. Құралдары: шаршы пішінді парақтар; таратпалы геометриялық пішіндердің жинақнамалары. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)**	**"Суретті тап" ойыны №25 (балалар тобымен жұмыс).** Мақсат-міндеттер: есте сақтау, зейінді дамыту. Балаларға суретті белгілі уақыт көлемінде көрсету. Одан кейін балалардың көзін жұмуларын сұрау, көптеген суреттердің ішінен бірінші қараған суретін тауып алу. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)**
Серуенге дайындық 16.50-17.00	Балалардың өз бетінше, жүйелі киінуін бақылау. Шапшаңдылыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу.				
Серуен 17.00-18.00	Түскі уақыттағы бақылауды жалғастыру.				

Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес) 18.00-18.30	"Салауатты өмір салты" туралы ата-аналармен әңгіме.	"Күн сәулесінен сақтанайық!" атты ата-аналарға жаднама.	"Жаздағы-дәрумендер" тақырыбында лэпбуктар әзірлеу.	Ата-аналар сұраныстары бойынша кеңес.	"Балалармен демалыс күнді қалай өткізуге болады?" тақырыбында кеңес.

Циклограмманы тексерген әдіскер: А.Абдиева

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	«Айару» бөбекжай- балабақшасы				
Топ/сынып	**Ортаңғы топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	Еркетай				
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	Мамаева Дурия				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**12.08. - 16.08.2024ж.**				
Тақырыбы	**Жарқын жаз**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	12.08.2024	13.08.2024	14.08.2024	15.08.2024	16.08.2024
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау 8.00-8.20	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру 8.00-8.20	Ата-аналармен жазғы уақыттағы күн тәртібі мен киіндіру тәртібі туралы әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер) 8.20-8.40	**Бөлме өсімдіктерін суару.** Мақсат-міндеттер: балаларға өсімдіктерге күтім жасау тәсілдерін үйретуді жалғастыру	**Аквариумдағы балықтарды қоректендіру.** Мақсат-міндеттер: балыққа қамқорлық жасауды дағдыландыру (жемді	**Ойыншықтарды сөрелерге қою.** Мақсат-міндеттер: балаларға ойыншықтарды сөрелерге белгілі тәртіпте қою амалын	**Асхана бойынша кезекшілік. (тәрбиешінің көмекшісімен бірге)** Мақсат-міндеттер: балалардың ересектерге	**Кітаптарды көркем әдебиет бұрышына орналастыру.** Мақсат-міндеттер: балалардың кітаптарға ұқыпты қарау дағдыларын қалыптастыру, белгілі бір тәртіппен кітаптарды салу мүмкіндігін іс-тәжірибеде көруге машықтандыру.

	(күнге жақын өсімдіктерге суды көбірек құйып, көлеңкеде өсетіндерге байқап құю, қажеті бойынша суару), бөлме өсімдіктеріне ұқыпты қарауға үйрету.	үгітіп шашырату), аквариумдағы балықтың тіршілігіне қызығушылықтарын таныту.	игерту; тәртіптілікке деген ұмтылысты қолдау; ойыншықтарға ұқыпты қарауға тәрбиелеу.	көмектесуге, нұсқауларды нақты орындауға деген ұмтылыстарын ояту: ыдыс-аяқты үстел бетіне дұрыс қоюға машықтандыру.	
	«Суретті бүкте»дидактикалық ойыны. №3 Мақсат-міндеттер: балаларға заттардың бір-бірінен үлкен-кішілігін анықтай білуді үйрету. Матрешканың бөлшектеу және құрастыру, кіші матрешканы үлкен матрешканың ішіне салу, матрешканың жоғарғы және төменгі жартысын үлкен-кішілігі және өрнектері бойынша салыстыру. Ойынның мазмұны. Тәрбиеші балаларға мынадай жұмбақ айтады: Бойы әр түрлі, жұмбағымды тыңдашы, Өзара ұқсас жүзі менен сымбатты. Бір-біріне сыйып кеткен көрінбей, Жиналғанда бір ойыншық сияқты. Ойынды қайталап өткізгенде балалардың ынтасын туғызу үшін матрешка туралы кітаптарды көрсетуге	**«Жұбын тап» №4** Мақсат-міндеттер: балаларды мәтінінің ырғағына сай қимылдауға дағдыландыру; артикуляцияны, ой-қиялын жетілдіру, ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Бұлттар құстай ұшады, (Қолдарды қырынан қосып, саусақтармен бірге бұлғау, құстың ұшқанына еліктеу) Құстар бұлттай ұшады, Көк аспанда, биікте, (Аталған қимылдарды, қолдарды жоғары көтеріп, төмен түсіріп, орындау) Қанат жайып, ұшады. Бұлттар құстай болмайды, (Саусақпен бұлғау) Құстар бұлттай болмайды. Бұлттар құстай бұтаға (Қолдарды қырынан қосып, саусақтармен бірге бұлғау, құстың	**"екі жарты" пазл ойыны.№5** Мақсат-міндеттер: балаларды бөліктерді бір-біріне дұрыс қоюға үйрету. **(танымдық дағдылар)** **"Спортлото" №8 дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды жан-жануарлардың төлдерін атауға дағдыландыру, білімдерін тиянақтау; есте сақтау, қабылдау, ойлау, сөйлеу қабілеттерін дамыту. Құралдары: жан-жануарлардың және төлдерінің суреттері. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**	**"Жақсы мен жаман"№6 ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды заттарды жалпылауға және бір сөзбен атауға үйрету. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)** **"Жұбыңды тап" ойыны. №4** Мақсат-міндеттер: Ойыншылар қабырға бойында тұрады. Педагог әр балаға бір сурет-фишкадан таратып береді. Педагог белгісі бойынша балалар жан-жаққа қарай жүгіре бастайды. Келесі "Жұбыңды тап" белгісі бойынша, бірдей түсті фишкалары бар балалар, жұп болады. Балалар саны тақ санға тең келу керек. Әр айналым сайын бір бала жұпсыз қалу керек. Құралдары: таратпалы жеті түсті фишкалар. Әрбір фишканың жұбы бар.	**«Белсенді демалыңыз»ойыны №7** Мақсат-міндеттер: балалардың жеміс-жидек, көгөніс, гүлдер жайлы білімдерін дамыту және олардың өсіп-өнетін орындарын дұрыс атату. Ойын шарты: көкөністерді – бақшаға, жеміс-жидектерді – бауға, гүлдерді – гүлзарларға орналастыру. Үш үлкен карточка- бақша, бау, гүлзар бейнеленген, көлемдері 8×8см карточкалар және көкөністер, жемістер , гүлдер бейнеленген көлемдері 5×5см карточкалар. **(танымдық дағдылар)** **"Қыста және жазда спорт" №9 дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды белгілі бір ертегідегі кез келген кейіпкердің айтқан сөздерін ары қарай жалғастыруға ынталандыру; байланыстырып сөйлеу мәдениетін, есте сақтау, ойлау қабілеттерін дамыту, сөздік қорды байыту; ертегілер әлеміне деген тұрақты қызығушылықты арттыру; халық ауыз әдебиеті үлгілеріне деген сүйіспеншілік сезіміне тәрбиелеу. Құралдар. Түрлі ертегілер бойынша белгілі сюжеттер салынған суреттер. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**

	болады. Осыдан кейін матрешканы бөлшектеп, оның жоғарғы және төменгі бөлігіне балалардың назарын аударады, оларды салыстырады, соңынан қайтадан құрастырады. Тәрбиеші матрешкалардың ең үлкенінен кішісіне қарай орналасу тәртібін көрсетеді. Балалар бір матрешканы екіншісінің ішіне салып, оның қайсысы үлкен екенің анықтайды. Егер бала матрешканың өз бөліктерін үлкен-кішілігі бойынша тауып, оларды бойларына қарай қоя білсе, тапсырма дұрыс орындалған болып есептеледі. Ойын бір-екі рет қайталанады. Матрешканы бөлшектеп құрастыруда қателеспеген бала жеңімпаз аталады. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, танымдық дағдылар)**	ұшқанына еліктеу) Қанат жайып қонбайды. (Саусақпен бұлғау) Д. Ахметова. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** **«Төртінші қосымша» №10 ойыны.** Мақсат-міндеттер: құстарды топтастыруға және жалпы атауларын атауға дағдыландыру; зейінді, байқауды дамыту. Балалар берілген суреттерді топтастырады: үй және жабайы құстардың суреттері бойынша. **(қоршаған ортамен таныстыру)**		Түрлі түсті фишкалар болмаса, басқа жұпты суреттерді қолдануға болады. **(танымдық дағдылар)**	
Таңертеңгі жаттығу 8.40-9.00	**"Қуыршақпен ойнаймыз".** Б.қ. тік тұру, аяқ алшақ, қуыршақ төменде; 1-2 қуыршақты алға ұстау, жоғары көтеру; (3рет) 3-4 б.қ. Аяқ алшақ, қуыршақ алда; 1-2 денені оңға, солға бұру, б.қ. келу; Б.қ. қуыршақты кеудеде ұстау. 1-4 алға еңкею - "Қуыршақтар билейді". 5-6 б.қ. келу; (3рет)				

	Б.қ. 1-2- отырып қуыршақты еденге қою; 3-4 тік тұру. Қуыршақпен оңға, солға айналу (2реттен). **(дене шынықтыру)**				
Таңғы ас **9.00-9.30**	**Гигиеналық дағдылар** Балалардың беті мен қолын жуу, таңғы асқа отырғызу. Тамақтану мәдениетімен таныстыру. Қасық пен шанышқыны құрыс ұстауды дағдыландыру. Тамақтанғаннан кейін бет пен қолды жуу. Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық **9.30-9.55**	**"Не өзгерді?"ойыны. №14** Мақсат-міндеттер: балаларда қабылдауды, зейінді, есте сақтауды дамыту; ақыл-ойды, байқауды тәрбиелеу. Құралдар: түрлі заттар мен ойыншықтар. Тәрбиеші балалардың алдында таныс ойыншықтар мен заттарды ұсынады. Ойыншықтар қатарға қойылған кезде балалар оларды айтады. Балалар көздерін жұмады, тәрбиеші қатардағы ойыншықтардың орнын өзгертеді. Балалар көздерін ашып, ойыншықтың қай жерге көшкенін айтады. **(танымдық дағдылар)**	**"Кім шақырғанын тап" ойыны.№15** Мақсат-міндеттер: балалардың есту қабілетін дамыту, құрдастарын дауысы арқылы тану. Балалар шеңберде тұрады, санамақтың көмегімен бір жүргізуші таңдалады. Жүргізуші көзін жұмады, ол шеңберде тұрады. Тәрбиеші көрсететін бала жүргізушінің атымен шақырылуы керек. Жүргізуші оны кім шақырғанын табуы керек. **(сөйлеуді дамыту, танымдық дағдылар)**	**"Біз құсты іздейміз" ойыны. №16** Мақсат-міндеттер: бақылау, кеңістіктегі бағдарлауды дамыту. Тәрбиешінің қолында кішкентайдың құстың ойыншығы бар. Тәрбиеші құсты жасырады. Ал балалар оны іздеулері қажет. - Қанекей, ойынды бастаймыз. Көзімізді жұмамыз. Мен ойыншықты жасырамын. - Енді, іздеп, табыңдар. **(танымдық дағдылар)**	**"Ақ шамшық" ойыны. №17** Мақсат-міндеттер: балаларды достыққа, зеректікке, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Балалар шеңбер бойымен отырады, ортаға "жүргізуші" шығарып, қолына сақина ұстатады. Балалар екі алақанын бір-біріне қабыстырып алға созады. Жүргізуші барлық балалардың алақанына сақина салған болып шығады. Сол сәтте сақина тасталған бала орынан тұруы тиісті, "Сақина менде", - деп дауыстайды. **(дене шынықтыру)**	**"Не дыбыстайды?" ойыны.№18** Мақсат-міндеттер: балаларды құстардың дыбыстарын тыңдай отырып, дұрыс табуға машықтандыру; құстар әлеміне деген қызығушылықты арттары. Құралдары: аудио жазбалар, құстардың суреттері. **(музыка)**
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Менің сүйікті үй	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Сүйікті үй	**Жапсырудан ойын-жаттығу** "Менің кішкентай мысығым"	**Қоршаған ортамен таныстырудан ойын-жаттығу** "Біздің жанымызда	**Музыкадан ойын-жаттығу** "Аңдар әлеміне саяхат" Мақсат-міндеттер: Берілген тапсырманы зейін қойып орындауға үйрету. Ойын

9.55-10.35	жануарым" Мақсат-міндеттер: Балалардың жалпы үй жануарлары туралы білімдерін толықтыру, пысықтау.	жануарым" Мақсат-міндеттер: Балаларда жіптен бір жанымен аттап секіру және қиғаш тақтайдың үстімен төрт тағандап, тізе мен саусаққа сүйеніп жаттығулар жасау техникаларын бекіту; оқу қызметін пысықтау; сап түзеп бірінің артынан бірі шеңбер бойымен арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру қабілетін жетілдіру.	Мақсат-міндеттер: Балалардың үй жануарлары туралы білімдерін кеңейту; бірнеше бөліктерден мысық бейнесін құрастыруды, пішінін анықтауға үйрету; пішіндерді 2 бөлікке кесіп (шаршыны - үшбұрышқа), төртбұрышты дөңгелектеуге (бұрыштарды қиып) түрлендіру қабілетін қалыптастыру; қиялды, ұсақ және жалпы мотрикаңы дамыту; үй жануарларына деген сүйіспеншілікті тәрбиелеу.	не мекендейді?" Мақсат-міндеттер: Балаларға үй жануарлары (мысық, ит) туралы түсінік қалыптастыру, жануарлар денесінің бөліктері туралы білімді бекіту; балалардың сөздік қорын байыту (үй жануарларының сыртқы ерекшеліктері мен әдеттері), зейінді, жұмбақтарды шеше білуді дамыту; жануарларға деген сүйіспеншілікті тәрбиелеу.	арқылы балалардың қимыл іс - әрекетін дамыту. Балаларды ептілікке, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ұжым болып бірлесіп ойнауға тәрбиелеу.
Серуенге дайындық 10.35-10.55	Балаларға өз киімдерін тануды, атауды, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен 10.55-12.00	**Арам шөпті бақылау №8 (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: торғайдың сыртынан танып, өзге құстардан ажыратуға машықтандыру; құстар туралы жалпы мағлұматтарын тиянақтау; қамқорлыққа	**Теректі бақылау №11 (көгершін). (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: көгершіннің сыртынан танып, өзге құстардан ажыратуға машықтандыру; құстар туралы жалпы мағлұматтарын тиянақтау; қамқорлыққа	**Маса мен құмырсқаларды бақылау. №18 (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: балабақша ауласындағы жәндіктерді бақылау. Олардың жазғы тіршілігі туралы білімдерін кеңейту.	**Торғайларды бақылау №7 (қарлығаш). (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: қарлығашты сыртынан танып, өзге құстардан ажыратуға машықтандыру; құстар туралы жалпы мағлұматтарын	**Күннің көзін бақылау. №1 (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: балаларға күн туралы түсініктерді тиянақтау; табиғи құбылыстарға деген қызығышылықты арттыру. - Балалар, аспанда жарқырап тұрған не? - Ол неге ұқсайды? - Күннің көзі болмаса біз өмір сүре аламыз ба? - Күннің бізге қандай пайдасы бар? **Тақпақ:** Күн шыққанда: Алақай, алақай! Күн шықты күн шықты!

	тәрбиелеу. **"Торғай".** Торғай, торғайсың, Жылдамсың, сондайсың, Шырылдап қоймайсың, Ұшасың, талмасың. Шомылып ал шалшыққа, Қона ғой біздің баққа. Д. Ахметова. **« Ұялардағы балапан құстар »№37 қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша, белгілерге сай қимылдауға жаттықтыру; тышқан, шымшық және жапалақ қимылдарына еліктеуге ынталандыру;ептілікке, зеректікке, жылдамдыққа тәрбиелеу. Алғашында "жапалақтың" (жүргізушінің) рөлін педагог, содан соң таңдалған баланың бірі сомдай алады. Қалған балалар "тышқан" мен "шымшықтар" болып ойнайды. Ойында бірінші белгі ретінде: "Таң атты! Күн шықты! Тышқандар мен шымшықтар алаңда!" - сөздері айтылады. Екінші белгі: "Түн батты! Шапалақ аңшылыққа ұшып шықты!" - болып айтылады. Бірінші белгіде ойыншылар алаңда, бір-біріне соғылмай, жүгіріп	тәрбиелеу. Педагог көгершіннің ерекшеліктерін анықтау үшін, торғаймен салыстыруға болады. **« Допты домалат »№40 дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың аң-құстардың, үй жануарларының тіршілігі туралы түсініктерін тиянақтау; сөздік қорын байыту; есте сақтау, ойлау, байланыстырып сөйлеу қабілеттерін; дүниетанымын кеңейту. Құралдар: аң-құстарды, үй жануарларының және мекендерінің суреттері. **Еңбек әрекеті:** ауладағы ағаштардан түскен бұта-қоқыстарды жинау. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды бірлесе жұмыс жасай білуге баулу. **« Құрсауды доңгелет »№41 қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай, белгілер бойынша ойнауға, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойын шарты. Бұл ойынға қанша бала болса да, қатыса беруге болады. Ойыншылар екі топқа бөлініп, екі бағытқа қарап, екі қатарға тұрады. Бұлардың бір қатары "Қаршығалар" да, екінші	Бақылау барысы Балаларға сұрақтар: 1. Жәндіктерге нелер жатады? 2. Жәндіктер қандай табиғатқа жатады? 3. Қандай жәндіктер пайдалы жәндіктерге жатады? Неге? 4. Зиянды жәндіктер деп нелерді айтамыз? Неге? 5. Балабақша ауласынан жәндіктерді кездестіруге бола ма? Жәндіктер дүниесі алуан түрлі. Олардың біз білмейтін, біз көрмеген түрлері де көп - ақ. Олардың өз ерекшеліктері, өз тіршіліктері бар. Жәндіктер көктемнің аяғына қарай, жер әбден қызған кезде пайда болады. Олар қайдан шығады? Олар жаз бойы азықтарын жинап, қысқа дайындалады да, күз түсіп күн суыта бастаған кезде жер астындағы індеріне кіріп жатады. Кейбір жәндіктер өз індерін ағаш қуыстарына, қалың шөп астына да салады. Балаларға тапсырма: "Құмырсқалар илеуі" тақырыбына бормен сурет салу. **Еңбек әрекеті:** алаңды тазалауға көмектесу. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: бірлесе еңбек етуге, еңбек	тиянақтау; қамқорлыққа тәрбиелеу. Қарлығаш - бейбітшілік пен берекенің символы. Қарлығаш күзде жылы жаққа ұшады, ал көктемде қайтып келеді. Бұл құс жазда ұялап, балапандарын ұшуға үйретеді. - Қарлығаш, басқа құстарға қарағанда, өте ерекше құс. Басы мен денесі, қанаттарының түсі қара, ал кеудесі ақ. Қарлығаштың құйрығы айыр. Қарлығаштың ұшқаны да ерекше: ол реактивті ұшақ ұқсап жылдам жоғары көтеріліп, төмендеу түсіп, ұзақ ұшып жүреді. Қарлығаш ұясын саз балшықтан жартас қуыстарына, жағалаудағы жарға, үй ішіне салады. Қарлығаш адамға жақын болады. **Еңбек әрекеті:** гүлді баптау, топырағын қопсыту. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: гүлді өсіре білуге, табиғатты қорғауға, гүл табиғаттың бір бөлшегі екенін түсіндіру. **« Қарағайлы ормандағы аю » №13 қимылды ойыны (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша, белгілерге сай	Жер үстінде нұр шықты! **« Тым-тырақай »№16 ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: достыққа, белсенділікке, ұйымшылдыққа баулу. Балалар екі топқа бөлінеді. Әр топта өз тулары болады. Әр тудың қорғаушысы болады. Ту қорғаушылар тудың қасында тұрады. Ал, басқа балалар қарсыластарын өз тобына ауыстырулары керек. Екі топтың ортасынан сызық сызылады да, қарсыластарына қарама-қарсы тұрады. Бір-бірінің қолдарынан ұстап, өз топтарына тартып алуға тырысады. Сөйтіп қай топ балаларды көп жинай алса, сол топ жеңіске жетеді. Жеңілген топтың туына шабуыл жасалады. Егер де туларын қорғап қалса, ойын жалғаса береді. **Еңбек әрекеті:** ауладағы ағаштардан түскен ұсақ құрғақ бұтақтарды жинақтау. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды тазалыққа, бірлікке баулу. **« Сорпа пісіреміз » №4 қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: алаңда бір аяғымен жүре білуді жетілдіру. Мына сөзден кейін осындай қозғалыс жасау: «Күн шықты, ойын басталды»; ойын шарттарын сақтау(екі аяғын қатар жерге қоймау керек). **Балалардың еркін ойыны.**

	жүру керек. Екінші белгіде ойыншылар орындарында тоқтап, қозғалмай тұру керек. Егер кім қозғалса, соны "жапалақ ұстап ұясына тасиды". Келесі жолы басқа жапалақты таңдап, ойын жалғасады. Құралдары: ойыншыларға медальондар, "жапалаққа" маска. **« Қасқыр қақпан »№39 қимыл жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды бір бағытта, жылжи отырып, секіруге дағдыландыру. Балалардың секіру жолы бойына көлденең сызықтарды салып қою. Балалар, сызықтарды баспай, алға секіруге үйренеді. **Еңбек әрекеті:** ауланы сыпыруға көмектесу. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа, жинақылыққа үйрету. Балалардың еркін ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды өз бетінше ойын тақырыбын таңдауға үйрету. **Балалардың еркін ойындары.**	қатарындағылар "Қарлығаштар" болады. Бір ойыншыны басқарушы етіп сайлайды. Басқарушы екі саптың арасымен ерсілі-қарсылы жүріп дауыстайды. Алдымен "қар...", - дейді де, содан соң қалауынша "шығалар" немесе "лығаштар" деп қосады. Сол кезде бастаушы атын атаған топтағылар бытырай қаша жөнеледі де, аты аталмаған топ оларды қуалайды. Олардың міндеті - қашқан топтағылардың біреуін ұстап алу. Ұсталған ойыншы сол топқа өтеді. Қайсы топ қарсы топтың ойыншысын көп қосып алса, сол топ жеңеді. Құралдары: екі түрлі медальондар: қаршығалар мен қарлығаштар. **"Теңге алу" ойыны №13 (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: допты домалатып, доғаға өткізуге жаттықтыру; ептілікке, дәлдікке, шыдамдылыққа тәрбиелеу. Құралдары: доптар, доға. **Балалардың еркін ойыны.**	нәтижесіне жетуге баулу; табиғатқа қамқорлыққа тәрбиелеу. **"Аққу-қаздар" ойыны. №12 (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: белгі берісімен бір бағытта тез жүгіруге жаттықтыру; ойын шартын бұзбауға бейімдеу; бір-біріне соғылмауға дағдыландыру; дене мүшелерін дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Педагог балаларға "аққу-қаздар" болуды ұсынады. Балалар алаңның бір жағына, педагог - қарама-қарсы жаққа тұрады. Алаңның ортаңғы екі шетінде екі (таңдалған) бала "қасқыр" рөлін атқарып тұрады. Педагог: - Аққу-қаздар, қайдасыңдар? Қайда қонып, ұшасыңдар? Балалар: - Біз ұшамыз жылы жаққа, Қайтқымыз келеді ошаққа! Осы сөздерден кейін, балалар қарама-қарсы жаққа жүгіріп ("ұшып") ұмтылады. "Қасқырлар" "аққу-қаздарды" ұстап алуға тырысады. Ұстап алу - баланы қолмен тигізу болып саналады.	қимылдауға жаттықтыру; тышқан, шымшық және жапалақ қимылдарына еліктеуге ынталандыру; ептілікке, зеректікке, жылдамдыққа тәрбиелеу. Алғашында "жапалақтың" (жүргізушінің) рөлін педагог, содан соң таңдалған баланың бірі сомдай алады. Қалған балалар "тышқан" мен "шымшықтар" болып ойнайды. Ойында бірінші белгі ретінде: "Таң атты! Күн шықты! Тышқандар мен шымшықтар алаңда!" - сөздері айтылады. Екінші белгі: "Түн батты! Шапалақ аңшылыққа ұшып шықты!" - болып айтылады. Бірінші белгіде ойыншылар алаңда, бр-біріне соғылмай, жүгіріп жүру керек. Екінші белгіде ойыншылар орындарында тоқтап, қозғалмай тұру керек. Егер кім қозғалса, соны "жапалақ ұстап ұясына тасиды". Келесі жолы басқа жапалақты таңдап, ойын жалғасады. Құралдары: ойыншыларға медальондар, "жапалаққа" маска. **"Белбеу соқ"**ойыны	

			Педагог алдын-ала алаңның шетінде балалар үшін "қасқырлардан қауіпсіз" орынды сызып қояды. Ойын бірнеше рет қайталанады. Ойын қарапаймы түрде де ойнатылады: педагогтің қалауынша "қасқырларды" қоспауға болады. **Жаттығу ойындары:** допты жерге лақтырып, әуелі екі қолмен, кейін бір қолмен допты қағып алуға жаттықтыру. Халық болжамы: • өрмекші ауын тоқтаусыз, белсеніп құра берсе - күн ыстық болады; • өрмекші бұрышқа тығылса - жел көтеріледі; • бақалар бақылдап тынышталмаса - ауа райы өзгеріп бұзылады.	№6. **(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: дәлдікке, ептілкке бейімдеу, біл қолмен қапты көлденең нысанға лақтыру жаттығуына машықтандыру. Құралдар: лақтыруға арналған құм салынған қаптар. **Балалардың еркін ойыны.**	
Серуеннен оралу **12.00-12.20**	Өз бетінше шешініп, жылдам киіну біліктіліктерін бекіту; балаларды аяқ киімнің бауын тағып, сырт киімнің түймесін ағыта білуді үйретуді жалғастыру.				
Түскі ас **12.20-13.00**	**Гигиеналық дағдылар** Балалардың беті мен қолын жуу, таңғы асқа отырғызу. Тамақтану мәдениетімен таныстыру. Қасық пен шанышқыны құрыс ұстауды дағдыландыру. Тамақтанғаннан кейін бет пен қолды жуу. Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Күндізгі ұйқы **13.00-15.10**	Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары **15.10-15.30**	Төсектегі жаттығулар. Ұйқыдан тұрғанда , бірден төсектен тұруға болмайды. Біртіндеп тұру қажет. 1. Балалар төсекте, арқаға жатып, қолын жанына созу, демдерін еркін шығару. 2. Балалар төсекте, арқаға жатып қолды екі жаққа созу, жұдырықтарын жұму, қолдарын алға созып айқастыру, демалу. 3. Балалар төсекте, арқаға жатып қолдарын бастарына қойып кезекпен сол аяқтарын, он аяқтарын көтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап				

	түсіру. 4. Балалар төсекте, арқаға жатып, қолдарын жанында ұстап, аяқтарын көтеріп велосипед тебу. Төсектен тұрғызу. **(дене шынықтыру)**					
Бесін ас **15.30-16.00**	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**					
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер) 16.00-16.30	**№7 Үстел үсті ойыны. «Ойық ішіндегі заттарды орналастыру».** Мақсаты: ертегінің мазмұнын түсінуге үйрету, ертегілердегі кейіпкерлерге деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу. **"Өзіңе жұп тап" ойыны.** Мақсаты: балаларды бір-біріне итерместен жүгіруге үйрету, үлкен құрылыс ойыншықтарымен ойнау.	**№14. «Ұядағы балапандар». ойыны.** Мақсаты: геометриялық фигураларды ажырата білуге және атауға үйрету **"Автобус" сюжетті-рөлдік ойыны. №21** Мақсаты: балалардың автобуста жүру ережелеріне баулу; жолаушы мен жолаушылар туралы түсініктерін тиянақтау; сыпайылыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Құралдар. Автобус салонын білдіретін үлгі, орындықтардың белгілі қатармен тізіліп тұруы; руль, билеттер жинақтамасы. "Жүргізушіні" рөліне қалаған бала шығады, қалғаны жолаушылар болып, қолдарына "билет" алады. Педагог алдын-ала автобуста жүру ережелерімен таныстырады, сыпайылық үлгілерін суреттерден көрсетеді. Педагог балаларды автобус салонына	**"Шалқан"№24 ертегісін сахналау.** Мақсаты: ертегі кейіпкерлерінің рөлдерін ойнауды үйрету. **№8. «Қу түлкі». ойыны.** Мақсаты: заттардың түсін ажырата білу қабілетін нығайту	**"Суреттер тізбегі" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: балаларды суреттерді логикалық тізбекке орналастыруға жаттықтыру; қоршаған ортадағы құбылыстар мен оқиғалардың сырын тануға, түсіндіруге ынталандыру; ұғымталдыққа тәрбиелеу. Құралдар. Бір құбылысты, оқиғаны немесе ертегі желісін сипаттайтын суреттер топтамалары. **"Мұрагер"№17 ертегісін баяндау.** Мақсаты: ертегіні мұқият тыңдауға, ертегінің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беруге үйрету. "Түрлі-түсті моншақтар" ойыны. Балалардың геометриялық пішіндерді ауызша нұсқауларға сәйкес дұрыс орналастыра білуге үйрету.	**"Аурухана"сюжетті-рөлдік ойыны. №2** Мақсаты: балалардың дәрігер мамандығы туралы, оның іс-әрекеттері туралы білімдерін бекітуді жалғастыру, құралдарды (шприц, термометр, тонометр) дұрыс атауға үйрету **№29. «Көлеңкесін тап» дидактикалық ойыны ойыны.** Мақсаты: заттарды мөлшері бойынша ажырата білу қабілетін бекіту. Матрешканы дұрыс құрастыра білуге дағдыландыру.

		шақырады; жолаушылар "салонға" өтеді, билеттерін көрсетеді немесе ойыншық смартфон арқылы төлемдерді жасауды көрсетеді. Жүргізуші автобусты "жүргізеді". Педагог аялдамаларды жариялап жатады. жолаушылар кіріп, шығып жатады. Үлкендерге орындарын беру туралы үлгілерді көрсетуге болады**.**			
Балалармен жеке жұмыс 16.30-16.50	**"Жаңылтпаштар".** Мақсат-міндеттер: балаларды жаңылтпаштарды дұрыс әрі жылдам айтуға машықтандыру. Ойынның құрал-жабдықтары: жаңылтпаштар сюжеті бойынша суреттер. Ойын барысы: тәрбиеші балаларға жаңылтпаштарды айтады. Балалар оны дұрыс әрі жылдам қайталап айтуы керек. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	**"Шеңбер бойымен" ойыны.** Мақсат-міндеттер: шеңберді құрып, шеңберді ойнай білуге баулу; зейінді, қабылдауды дамыту. Балалар шеңберде тұрады. Тәрбиеші ойыншылардың біреуін ойын бастаушы етіп белгілейді. Ол шеңбердің ортасында тұрады. Балалар тәрбиешінің көрсетуі бойынша мына мәтін сөзін айтып, оңға немесе солға жүреді. Әдемі шеңберде, Билейік кең жерде. Қолдармен ұстасып, Бәріміз жұптасып.	**"Менің достарым" тақырыбындағы сюжеттік суреттерді қарау.** Мақсат-міндеттер: үй жануарлары туралы суреттер бойынша сұрақтарға толық жауап беруге дағдыландыру; балалардың сөздік қорларын, байланыстырып сөйлеу қабілетін дамыту. Құралдары: үй жануарлары және оларды күту тақырыбына байланысты бейнеленген суреттер. **(сөйлеуді дамыту,**	**Көркем әдебиет шығармаларын оқу (жұмбақтар шешу, жаңылпаштар айту, ертегілер тыңдау).** Мақсат-міндеттер: балаларда мәтіннің сөздері мен дыбыстық тіркестерін қайталауға деген ұмтылыстарын қалыптастыру. Балаларда көркем әдебиетке қызығушылықтарын ояту. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)**	**"Не ұқсайды" ойыны (балалар тобымен жұмыс)** Мақсат-міндеттер: салыстыру дағдысын қалыптастыру. Балаларға сұрақтар қойылады. Балалар жауаптарын айтуға тиіс. Мысалы: "Доп сияқты дөңгелек не бар?" (Қарбыз, апельсин, алма және т. б.); "Қарғаға не ұқсайды?"; "Қант сияқты тәтті не бар?" және т. б.. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)**

		Бірігіп достасып, Бір орында ұстасып, Осылай етіп істейік. Мәтінді айтып бітер кезде балалар қол созым қашықтықта тұрады. Ойын бастаушы қандай болмасын бір қимыл көрсетеді, шеңбер жасап тұрғандардың бәрі оны қайталайды. Содан соң тәрбиеші ойын бастаушыны ауыстырады немесе ойын бастаушы өзінің орнына біреуді таңдайды және ойынды жалғастыра береді. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**	**көркем әдебиет, қазақ тілі)**		
Серуенге дайындық 16.50-17.00	Балалардың өз бетінше, жүйелі киінуін бақылау. Шапшаңдылыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу.				
Серуен 17.00-18.00	Түскі уақыттағы бақылауды жалғастыру.				

Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес) 18.00-18.30	Сұраныс бойынша кеңес өткізу.	"Күн, ауа және су - біздің достарымыз" атты жаднама әзірлеу.	"Тәні саудың-жаны сау" атты лэпбук жасау.	"Кешкі мезгілдегі баланың үйдегі әрекеті" тақырыбында жаднама.	"Менің сүйікті жануарым" атты фотоколлаж жасау.

Циклограмманы тексерген әдіскер: А.Абдиева

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	«Айару»бөбекжай - балабақшасы				
Топ/сынып	**Ортаңғы топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	Еркетай				
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	Мамаева Дурия				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**19.08. – 23.08.2024ж.**				
Тақырыбы	**Амансыңба достарым**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	19.08.24	20.08.24	21.08.24	22.08.24.	23.08.24
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен жазғы уақыттағы күн тәртібі мен киіндіру тәртібі туралы әңгімелесу.				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті	**Аквариумдағы балықтарды қоректендіру.** Мақсат-міндеттер:	**Бөлме өсімдіктерін суару.** Мақсат-міндеттер: балаларға	**"Топтың ішін ретке келтір".** Мақсат-міндеттер: балаларды	**Кітаптарды көркем әдебиет бұрышына орналастыру.** Мақсат-міндеттер:	**Құрылыс материалдарын контейнерлерге жинап, салу.** Мақсат-міндеттер: балаларды құралдарды жинауда үнемшілдік тәртібін
ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	балыққа қамқорлық жасауды дағдыландыру (жемді үгітіп шашырату), аквариумдағы балықтың тіршілігіне қызығушылықтарын таныту. **(еңбек дағдылары)**	өсімдіктерге күтім жасау тәсілдерін үйретуді жалғастыру (күнге жақын өсімдіктерге суды көбірек құйып, көлеңкеде өсетіндерге байқап құю, қажеті бойынша суару), бөлме өсімдіктеріне ұқыпты қарауға үйрету. **(еңбек дағдылары)**	ересектерге көмектесуге машықтандыру; шкафта ойыншықтар мен құралдардың ретсіз тұрғанын байқап, тазалықты орнатуға тарту; еңбек дағдыларын, ұқыптылықты қалыптастыру. **(еңбек дағдылары)**	балалардың кітаптарға ұқыпты қарау дағдыларын қалыптастыру, белгілі бір тәртіппен кітаптарды салу мүмкіндігін іс-тәжірибеде көруге машықтандыру. **(еңбек дағдылары)**	сақтауға тарту; басталған жұмысты соңына дейін жеткізуді қалыптастыру; балаларды ұқыптылыққа үйрету, жауапкершілікті тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**

	"Біз шығамыз сапарға" саусақ жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балаларды санамақты мәнерлеп айтуға, мәтіннің мәніне сай қимылдарды жасауға дағдыландыру; есте сақтау, түйсік, сөйлеу қабілеттерін, жағымды эмоцияларды дамыту. Біз шығамыз сапарға, Адымдаймыз қатарда: Бір-екі! Бір-екі! Адымдаймыз қатарда.	**"Кім сені шақырды, тап" ойыны.** Мақсат-міндеттер: басқа баланың дауысынан тануды үйрену. Құрал: арнайы құрал керек емес. Ойын барысы: Балалар шеңбер жасап тұрады. Біреуі ортаға тұрып көзін жұмады. Тәрбиеші көрсеткен бала, ортада тұрған баланы дауыстап шақырады. Бала шақырған адамды дауысынан танып, табу қажет. Таныса шеңберге	**"Сиқырлы қапшық" дидактикалық ойыны** Мақсат-міндеттер: балаларды заттарды қолмен ұстап, сипап-сезу қабілетін дамыту. Тәрбиеші балалардың ортасына "Сиқырлы қапшық" әкеледі. Қапшықта жемістер, көкөністер салынған. Балалардың арасынан бір баланы таңдап алады. Ол бала көзін жұмып, қолын "сиқырлы	**"Бұлттар мен құстар" саусақ жаттығуы, жаңылтпаш.** Мақсат-міндеттер: балаларды мәтінінің ырғағына сай қимылдауға дағдыландыру; артикуляцияны, ой-қиялын жетілдіру, ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Бұлттар құстай ұшады, (Қолдарды қырынан қосып, саусақтармен бірге	**Көркем сөзді мәнерлеп оқу (жаттау) жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: өлең жолдарын мәнерлеп оқуға бейімдеу; артикуляцияны, есту, елестету, есте сақтау қабілеттерін дамыту. Көркем сөз. "Зымыран". Биік-биік көк аспан, Көк аспанда сұр қыран. Сұр қыраннан озады Ғарыштағы зымыран. Басы үшкір, бұрыштай, Жылтырайды қылыштай, Күміс құстай зуылдап, Ұшып кетті зымыран. Д. Ахметова. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)** **"Кімнің үйі тезірек жиналады?"**

	Балалар саусақтардың ұшымен үстел бетін мәтін ырғағына сай соққылайды. **(сөйлеуді дамыту)** **"Жұбыңды тап" ойыны.** Мақсат-міндеттер: Ойыншылар қабырға бойында тұрады. Педагог әр балаға бір сурет-фишкадан таратып береді. Педагог белгісі бойынша балалар жан-жаққа қарай жүгіре бастайды. Келесі "Жұбыңды тап" белгісі бойынша, бірдей түсті фишкалары бар балалар, жұп болады. Балалар саны тақ санға тең келу керек. Әр айналым сайын бір бала жұпсыз қалу керек. Құралдары: таратпалы жеті түсті фишкалар. Әрбір	тұрады – шақырған бала ортаға тұрады. **(сөйлеуді дамыту)** **"Лото "Қысқы және жазғы ойын-сауықтар"" үстел ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың жазғы және қысқы ойын-сауықтар жайындағы түсініктерін нығайту; екі топқа бөлуге дағдыландыру; зейінді, байқауды дамыту. Құралдары: жазғы және қысқы ойын-сауықтар туралы сурет-карточкалар. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	қапшыққа" салып, кез келген затты таңдап алып, қолын "сиқырлы қапшықтан" шығармаған бойы сол затты сипаттайды. Түрін, түсін, дәмін барлығын айтып береді. Қалтадан қолын шығарып, затты көрсетеді. **(танымдық дағдылар)** **Көркем сөзді мәнерлеп оқу жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: сөйлеу, ойлау, есте сақтау, елестету қабілеттерін дамыту; көркем сөз үлгілеріне, ересектің еңбегіне деген қызығушылықты арттыру. М. Әлімқұлов, "Аспаз". Біздің гүл бақшада, Бар әсем асхана.	бұлғау, құстың ұшқанына еліктеу) Құстар бұлттай ұшады, Көк аспанда, биікте, (Аталған қимылдарды, қолдарды жоғары көтеріп, төмен түсіріп, орындау) Қанат жайып, ұшады. Бұлттар құстай болмайды, (Саусақпен бұлғау) Құстар бұлттай болмайды. Бұлттар құстай бұтаға (Қолдарды қырынан қосып, саусақтармен бірге бұлғау, құстың ұшқанына еліктеу) Қанат жайып қонбайды. (Саусақпен бұлғау) Д. Ахметова. **(сөйлеуді дамыту)** **"Қарама-қайшылық" ойыны.**	**ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың көкөністер мен жемістер туралы түсініктерін бекіту, олардың атауын толық айтқызу. Балаларға көкөністер мен жемістердің ойыншықтары таратылады. Екі шеңберде бір көкөніс пен бір жеміс жатыр. бірі жемістер шеңбері, бірі көкөністер шеңбері деп аталады. Балалар жан-жаққа жүгіріп кетеді, серуендеуге шақырылады. Тәрбиеші белгі бойынша барлығы өз үйін табады. Ойын бірнеше рет қайталанады, ал тәрбиеші әр уақытта үйлерді ауыстырады.

	фишканың жұбы бар. Түрлі түсті фишкалар		Бар онда аспазшы, Аққөңіл жақсы аға.	Мақсат-міндеттер: сөздік қорларын	

	болмаса, басқа жұпты суреттерді қолдануға болады. **(дене шынықтыру)**		Әлде, май құймақ па? Көже ме, сорпа ма? Әлде, бал қаймақ па, Тұрады ортада. Тәп-тәтті тамағы, Ағай – ас маманы. Пісіре білгенге, Астың жоқ маманы. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)**	кеңейту, қарама-қарсы мағыналы сөздерді қолдануға үйрету. Ойын құралы: доп. Тәрбиеші белгілі бір сөзді айтады: мысалы - "ауыр" деген сөзді айтады да бір балаға допты лақтырады. Допты қағып алған бала, ауыр затты айту қажет. Жауап бергеннен кейін допты, қайтадан тәрбиешіге лақтырады. Ойын осылай жалғаса береді. Мысалы: ауыр - тас, жүк; шыны - ыдыс, әйнек, т.с.с. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**	

Таңертеңгі жаттығу	"Қуыршақпен ойнаймыз". Б.қ. тік тұру, аяқ алшақ, қуыршақ төменде; 1-2 қуыршақты алға ұстау, жоғары көтеру; (3рет) 3-4 б.қ. Аяқ алшақ, қуыршақ алда; 1-2 денені оңға ,солға бұру, б.қ. келу; Б.қ. қуыршақты кеудеде ұстау; 1-4 алға еңкею - "Қуыршақтар билейді"; 5-6 б.қ. келу; (3рет)
	Б.қ. 1-2- отырып қуыршақты еденге қою; 3-4 тік тұру. Қуыршақпен оңға, солға айналу (2реттен). **(дене шынықтыру)**
Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** Балалардың беті мен қолын жуу, таңғы асқа отырғызу. Тамақтану мәдениетімен таныстыру. Қасық пен шанышқыны құрыс ұстауды дағдыландыру. Тамақтанғаннан кейін бет пен қолды жуу. Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Толқиды теңіз" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды шыдамдылыққа тәрбиелеу. Ойын шарты. Балалар ойын алаңында айналып жүріп: "Толқиды теңіз бір, Толқиды теңіз екі, Толқиды теңіз үш, Толқиды теңіз төрт" - сөз жолдарын айтады. Тәрбиеші белгісі бойынша: Толқын мұз бол!"- дегенде балалар қозғалмай қалу керек. **(дене шынықтыру)**	**"Қатып қал" ойыны.** Ойынның мақсат-міндеттері: еркін қозғалыстарды дамыту. Көңілді және қозғалысты әуен ойнап тұр. Балалар секіріп және еркін әуен тактісіне қозғалады. Кенеттен әуен үзіліп қалады, балалар әуен тоқтағандағы қалыпта қатып қалады. Содан кейін 1-1,5 минуттан кейін әуен қайта жалғасады және балалар қозғалысты жалғастырады. **(дене шынықтыру)**	**"Кішкене өзен арқылы" ойыны.** Мақсат-міндеттер: зейінділікке, ептілікке, дене тепе-теңдігін ұстай білуге баулу. Тәрбиеші екі сызық сызады да (үйдің ішінде жіпті пайдалануға болады) балаларға: мынау – "өзен", - дейді; оның үстіне тақтайдан көпір (ұзындығы 2-3м, ені 25-30см) салады да балаларға: "Көпір арқылы жүруді үйренейік", - деп ұсынады. Балалардың бір-біріне соқтығыспай тек тақтайдың үстімен ғана жүруін	**"Мұқият бол" ойыны.** Мақсат-міндеттер: зеректікке, жылдам ойлау білуге бейімдеу. Балалар бір-бірінің артынан айналып, шеңбер жасап тұрады. Тәрбиеші шеңбердің жанында тұрады, оны барлық балалар көреді. Оның қолында 3 сурет: балық, тастар және балдырлар бар. Тәрбиешінің белгісі бойынша (ысқырық) балалар бір-бірінен кейін шеңбер бойымен қозғала бастайды. Тәрбиеші кезекпен суреттері бар карточкаларды	**"Ақ шамшық" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды достыққа, зеректікке, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Балалар шеңбер бойымен отырады, ортаға "жүргізуші" шығарып, қолына сақина ұстатады. Балалар екі алақанын бір-біріне қабыстырып алға созады. Жүргізуші барлық балалардың алақанына сақина салған болып шығады. Сол сәт сақина тас алған бала орынан тұруы тиісті, "Сақина менде", - деп дауыстайды. **(дене шынықтыру)**

			бақылай отырып, тәрбиеші балаларға суға құлап кетпеуі үшін жай жүру керек деп ескертеді: балалар тақтаймен ары-бері 2-3 рет жүріп өтеді. **(дене шынықтыру)**	көрсетеді: 1. Балықты көрсеткен кезде, балалар шеңбер бойымен қолдарын сермеп баяу жүгіреді. 2. Тастарды көрсеткенде, балалар тізелерін құшақтап отырады. 3. Балдырларды көрсеткенде, балалар бір орында тұрады да, қолдарын жоғары көтеріп, қолдарын жан-жаққа тербеледі. Қай бала қателеседі, сол бала ойыннан шығып қалады. **(танымдық дағдылар)**	

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Қоршаған ортамен таныстырудан ойын-жаттығу** "Достық үйшігі" Мақсат-міндеттер: Балалардың бойына достық құндылықтарын сіңіруді жалғастыру; өзара татулық сезімдерін дамыту; достық туралы өлеңдерді қайталау.	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Татулық табылмас бақыт" Мақсат-міндеттер: Балаларда арқан бойымен жүру кезінде тепе-теңдікті сақтау; жылдам (10-20 метр) қарқында жүгіру; тізені биікке көтере отырып жүру	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** С.Көбеев "Құстың ұясы" Мақсат-міндеттер: Балаларды әңгіменің мазмұны бойынша сұрақ қойып, дұрыс жауап беруге дағдыландыру; жағымды жағымсыз қылықтарды ажырата алуды үйрету; сөздік	**Сурет салудан ойын-жаттығу** «Жаз» ұжымдық жұмыс Мақсат-міндеттер: Балаларды ұжымдық сурет салуды үйретуді жалғастыру, мезгілінің қызықтары жайлы түсініктерін қалыптастыру; дәстүрлі емес тәсілдермен сурет	**Музыкадан ойын-жаттығу** "Көңілді балалар" Мақсат-міндеттер: Балалардың музыкалық аспаптарында ойнай отырып, мимика, пластик көмегімен музыкалық бейнені мәнерлі, эмоционалды түрде жеткізе білу қабілетін дамыту; әр түрлі сападағы материалмен тәжірибе жасау барысында шығармашылық қиял мен музыкалық сенсорлық қабілеттерді дамыту.
		дағдыларын жетілдіру; қимыл белсенділігін дамыту.	қорларын, тілін, шығармашылық қабілетін дамыту; құстарға қамқор бола білуге, жауапкершілікке тәрбиелеу.	салу біліктіліктерін бекіту; көркемдік құрал-жабдықтарды таңдау біліктіліктерін дамытуды жалғастыру; нәтижелі ұжымдық жұмыс жасауға қызығушылықтарын арттыру; эстетикалық талғамдарын жетілдіру, ұжымдық қарым-қатынасқа тәрбиелеу.	
2- таңғы ас	Тағамның атауын есте сақтау, тазалыққа бейімдеу. "Тәбетіміз ашылды, ас болсын!" **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуенге дайындық	Балаларға өз киімдерін тануды, атауды, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				

Серуен	**Жәндіктерді бақылау: (инелік, ара, маса, шыбын, көбелек) (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: шабындықта, бала бақша учаскесінде, ағаштарда, өзеннің айналасында жәндіктердің көп түрі болатындығы туралы балаларға	**Суды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: балалармен суды ұқыпты пайдалану туралы түсініктерін қалыптастыру. Судың қасиеттері туралы білімдерін нығайту, температурасы әртүрлі болатынын айту, суда кейбір	**Кішкентай балаларды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: балалардың жазда қалай киінетіндеріне назар аудару: жеңіл көйлектер, шолақ шалбар, бас киімдер – орамалдар, жеңіл қалпақтар(күннің көзі басты	**Ауладағы адамдардың еңбектерін бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: ересектердің еңбегіне деген қызығушылықты арттыру; байқағыштыққа, еңбекті қадірлеуге баулу. Бүгін біз сендермен	**Қоңызды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: қоңыздың алуан түрлілігі туралы балалардың білімін жетілдіру. Қоңыз бақша және аулада ағаштардың жапырақтарына зиянын тигізетінін көрсету. Зиян келтірушілермен күрестің әдістерімен таныстыру. **Жұмбақ:** Ұшқанда өлең айтады, Қонғанда жер қазады. Мұны да ойлап көрейік, Шешуін кім табады? (Қоңыз)

	айту. Түрлі қоңыздар, көбелектер, инеліктер, шыбын, ара, масалар туралы білімдерін бекіту. Олардың пайдасы мен зияны жөнінде ұғымды қалыптастыру.(арала р бал жинайды, өсімдіктерге зиянын тигізетін құрт-құмырсқаларды инеліктер жейді). Тақпақ. "Көбелектің жыры", Н. Айтов. Қанатымды бір қағым, Демде қайта жоғалам. Десе гүлді дала бар, Қос қанатым талмайды. Мені көрсе балалар, Қыр соңымнан қалмайды. **"Шалғындықта үш сайыс" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: бастапқы орынды	заттар батып кетеді, басқалары судың бетіне шығады. Бақылау барысы: балалардың назарын судың қасиеттеріне аудару: сұйық, әртүрлі температураға ие болуы мүмкіндігі (ыстық, суық). Су мөлдір, онда бәрі көрінеді. Ыстық күнде бассейнде су тез қызады. Тоғандағы, өзендегі, көлдегі су қызады, сондықтан жазда адамдар шомылуға барады. Асфальтқа шашыраған судың қаншалықты тез кебетінін көрсету. Үлкен балалармен суда қандай заттар суға батып жатқанын, қайсысы жүзетінін анықтау. Неліктен олар жүзіп немесе батып бара жатқанын анықтау. **"Толқиды теңіз"**	қыздырмас үшін), жазғы киімдер ашық түсті болуға тиіс екеніне көңіл аудару. Балалар арасында достық қарым-қатынасты қалыптастыру. Ізгілік және қамқорлық сезімін тәрбиелеу. Тақпақ. "Іні", Е. Өтетілеуұлы. "Бір ісіме қапа ма", - Деп қарайды апама Сипаттырып басынан Еркелейді атама. **"Жұппен жарыса жүгіру" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойынша қолдарынан ұстасып жұппен жарыса жүгіруге дағдыландыру; күнделікті белсенді қозғалтқыш қызметінің қажеттілігін қалыптастыру. **Еңбек әрекеті:**	ауладағы адамдардың жұмыстарын бақылаймыз. Жыл мезгілдеріне байланысты жұмыста әртүрлі болып келеді. Жазда қоқыстарды жинайды, ауланы сыпырады, гүлдерді суарады, шөп жұлады. Біз көмекші баламыз, Төзімді, ұқыпты боламыз. Шеберлікке жету үшін Көп еңбек саламыз. **"Орамал" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды шапшаңдыққа баулу, ойынға деген қызығушылықтарын арттыру. Балалар шеңбер құрып отырады, ал шеңбер бойымен бір бала жүгіреді, қолында орамалы	Шидім, шидім, шидім құс, Ши басына қонған құс. Қарқаралы қара құс, Хан басына қонған құс. (Шыбын) Тақпақ. "Қарақұрт", С.Оспанов Өрмекшіден аумайды, Өрмекпен жем аулайды. Қарнында он үш нүкте бар, Аяғында түк те бар. Мекендер шөл даланы, Малды, адамды шағады. Жылы желді қалайды ол, Қарақұрттан абай бол. **"Әткеншек" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды шеңберге тұрып, бойымен жүруге және жүгіруге бейімдеу; вестибуляр аппаратын дамыту; ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ақырын-ақырын итеріп, Әткеншекті қозғалтамыз. Жылдам-жылдам жүгіріп, Шеңберді айналдырамыз. Д. Ахметова. Педагог барлық балалардың бірыңғай қимылдауын қадағалап жүру керек. Шеңбер бойымен жүргізу үшін, балаларды бір жаққа бұрып, беттерін шеңбер ортасына қарату керек. Балалардың ойынды меңгерудегі басты міндеті - аса жылдам жүгірмеу. Әрбір

	сақтап, жерде жатқан доға арқылы аттап	**қимыл-қозғалыс ойыны. (дене**	**ойыншықтарды жөндеу.**	болуы тиіс. Шеңбер бойынша отырған	бала қимылдау кезінде шеңбердің бір жақ бойымен жүріп, бүкіл шеңбердің

	өтуге үйрету, шыдамдылық және күштің әсер етуіне мүмкіндік туғызу. **"Допты жоғары лақтырып, қағып ал" жаттығу. (дене шынықтыру)** Мақсаты: балаларды допты екі қолмен ұстап, жоғары лақтырып, екі қолмен қағып алуға дағдыландыру; ептілікке, зеректікке тәрбиелеу; доппен ойындарға деген қызығушылықты арттыру. **Еңбек әрекеті:** гербарийды жинау, құрғату. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: ересектердің тапсырмасын жауапты және өз бетінше орындауға дағдыландыру; өсімдіктерге сүйіспеншілігін туғызу.	**шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды шыдамдылыққа тәрбиелеу. Ойын шарты. Балалар ойын алаңында айналып жүріп: Толқиды теңіз бір, Толқиды теңіз екі, Толқиды теңіз үш, Толқиды теңіз төрт", - сөз жолдарын айтады. Тәрбиеші белгісі бойынша: "Толқын мұз бол" - дегенде балалар қозғалмай қалу керек. **"Қу түлкі" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың ойын шарттарына сай ойнай білу, “Мен - түлкі!” сигналы бойынша қолға түспей, үлкен шеңберден асып жүгіре білу	Мақсат-міндеттер: ойыншықтарды жөндеуді өз ықыласымен орындауға, басталған істі соңына дейін жеткізуге дағдыландыру. **"Себетке допты лақтыр" ойын жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды доппен ойындарға тарту; дәлдікке, мергендікке, шапшаңдыққа, зеректікке баулу. Педагог балаларды екі топқа бөледі. Екі топ ортасында себет тұрады. Балалар допты жерге лақтырған кезде, секіріп себетке түсіру керек. Себетке көп доп лақтырған балалар тобы жеңіске жетеді. Құралдары: спорттық құралдарды жинауға	баланың біріне орамалды артына тастап кетуге тиісті. Бала артына бұрылып қарап, орамалды алып, орамал тастаған баланы қуып жетіп орамалды лақтырып тигізуі керек. Егер тигізе алмаса, ойынды өзі жалғастырады. Орамал тастаған ойыншы қуып келе жатқан баланың орынына отыруы керек. Қуушы бала, орамал тастаушыға орамалды тигізсе, онда ойынды орамал тастаушы бала өзі жалғастырады. **"Салыстырулар" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ойлау қабілеттерін дамыту. Тәрбиеленушілермен ұсынылған заттарды салыстыра білу,	жылжып жатқанын бақылайды. **"Сызықты баспа" қимыл жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды бір бағытта, жылжи отырып, секіруге дағдыландыру. Балалардың секіру жолы бойына көлденең сызықтарды салып қою. Балалар, сызықтарды баспай, алға секіруге үйренеді. **Еңбек әрекеті: жәндіктермен мен күрес (күлмен, сабын ерітіндісімен жапырақтарды бүрку).** Мақсат-міндеттер: тапсырманы ынталы, ұқыпты орындауға; ниет-нәтиже шығаруға тәрбиелеу. Еңбек құралдарын жұмыстан соң орнына қоюға баулу. **Балалардың еркін ойыны.**

	Балалардың еркін ойыны.	қабілеттерін дамыту (қалыптастыру,	арналған себеп, балаларға доптар.	заттар туралы әңгімелерді	

		жетілдіру); байқағыштыққа, жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. Балалар кіші шеңберге жиналады. Олар педагогтің нұсқауы бойынша көздерін жұмады, ал жүргізуші-педагог балаларды шеңбер сыртында жүріп, кез келген баланы сәл түртіп қалады. Осыдан бері педагог таңдаған бала "қу түлкі" болып саналады. Ал ойыншы-балалар болса, жан-жақтарына қарап: "Қу түлкі, сен қайдасың?", - деп, үш рет сұрайды. Соңғы сұрақтан кейін бұдан бері жасырынып тұрған "қу түлкі": "Мен мындамын!" - деп дауыстайды. Осы жерден бастап, балалар жан-жаққа "қу түлкіден" қашып		құрастыра білу. **Еңбек әрекеті: ауладағы ағаштан түскен құрғақ бұтақтарды жинау.** Мақсат-міндеттер: балаларды бірлесе жұмыс жасай білуге баулу. **Балалардың еркін ойыны.**	

		құтылу керек. "Қу түлкі" кімге қолын			

		тигізсе, сол шетке шығады. Педагог балаларға алдын-ала үлкен шеңбердің шеткі жерін көрсетеді, шеттен шыққан бала ұсталынбайды. Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін. **Еңбек әрекеті: ойыншықтарды жуу.** Мақсат-міндеттер: алдын-ала жылытылған суға ойыншықтарды жуып, кептіру әрекеттерге тарту; ұқыптылыққа тәрбиелеу. **Балалардың еркін ойыны.**			
Серуеннен оралу	Өз бетінше шешініп, жылдам киіну біліктіліктерін бекіту; балаларды аяқ киімнің бауын тағып, сырт киімнің түймесін ағыта білуді үйретуді жалғастыру.				
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** Балалардың беті мен қолын жуу, таңғы асқа отырғызу. Тамақтану мәдениетімен таныстыру. Қасық пен шанышқыны құрыс ұстауды дағдыландыру. Тамақтанғаннан кейін бет пен қолды жуу. Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау.				

Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру	Төсектегі жаттығулар. Ұйқыдан тұрғанда , бірден төсектен тұруға болмайды. Біртіндеп тұру қажет. 1. Балалар төсекте, арқаға жатып, қолын жанына созу, демдерін еркін шығару.
шаралары	2. Балалар төсекте, арқаға жатып қолды екі жаққа созу, жұдырықтарын жұму, қолдарын алға созып айқастыру, демалу. 3. Балалар төсекте, арқаға жатып қолдарын бастарына қойып кезекпен сол аяқтарын, он аяқтарын көтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру. 4. Балалар төсекте, арқаға жатып, қолдарын жанында ұстап, аяқтарын көтеріп велосипед тебу. Төсектен тұрғызу. **(дене шынықтыру)**
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Не өзгерді?"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды кеңістіктікті бағдарлай алуға үйрету, есте сақтауды, қиялды дамыту. Құрал-жабдықтар: "Үй жануарлары" ойыншықтар жиынтығы. Ойын барысы: Тәрбиеші ойыншықтарды үстелге қояды, балаларға оларға мұқият қарауды талап етеді. Балалар олардың орналасуын есте сақтайды. Тәрбиеші балалардан көздерін жұмып,	**"Ненің дауысы?"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері: балалардың есту қабілетін дамыту, оларды дұрыс айтуға үйрету. Ойын барысы: Тәрбиеші жануарлардың дауыстарын салады. Балалар қай жануардың дауысы екенін табулары қажет. Мысалы, тәрбиеші "ква-ква-ква" деп қатты дауыстап: "Бұл ненің дауысы дейді? Балалар "бақа" деп жауап береді. Содан кейін тәрбиеші басқа жануардың дауысын шығарады. Ойын	**"Матрешкаға қонаққа бару" ойыны.** Мақсат-міндеттер: заттарды мөлшері бойынша ажырата білу қабілетін бекіту. Қарапайым матрешканы құрастыру. **(құрастыру)** **"Көліктерді гараждарға орналастыр" ойыны.** Негізгі түстердің күнделікті айтылуын қалыптастыру, түсі бойынша көліктерді айыра білуге үйрету. Негізгі түстермен боялған текшелер, аталған түстердегі ойыншық	**"Өз үйіңді тап" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды тапсырма бойынша өз үйлерін табуға үйрету. Жылдамдыққа, шапшаңдылыққа тәрбиелеу. Қажетті құралдар: биік және аласа үйлердің суреттері. Тәрбиеші балаларды екі топқа бөліп, әр топтың ойнайтын орнын немесе “үйін” тағайындайды. Екі топқа да бірі биік, бірі аласа үйді көрсетеді де 1-топтағы балалардың үйі биік үйдің оң жағы, ал 2-топтағы балалардың үйі аласа	**"Қане, достар!" қимылды жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың дене мүшелерін жаттықтырып, бұлшық еттерін дамыту. Қане, достар, ерінбей, (Сұқ саусақты бұлғау) Түзу сапқа тұрайық! (Қол-аяқ түзу) Алға қарай, сүрінбей, (Орында, тізені биік көтеріп, марш басу, қолдармен сермеу) Қадам басып, барайық! (Орында, тізені биік көтеріп, марш басу, қолдармен сермеу) Ойыншықтарға биіктен (Қолдар биікке, аяқтар ұшында) Төмен қарай қарайық. (Отыру) Өсейік біз өрімдей, (Қайта түзу тұру, қолдар биікке) Үлкен бала болайық. (Екі қол белде, аяқтар иық енінде, баспен оң-сол жаққа шайқау) **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** **"Ғажайып қапшық" ойыны.**

	артқа қарауларын сұрайды. Сол кезде тәрбиеші бір ойыншықты алып тастайды. Балаларға сұрақ қояды. Қандай өзгерісті байқап тұрсыңдар деп. Балалар жауап береді. Ойын ары-қарай жалғаса береді. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Үстел үсті театры "Бауырсақ" ертегісі.** Мақсат-міндеттер: балаларды ертегіні мұқият тыңдауға және көруге, кейіпкерлердің жақсы қасиеттерін көруге, ертегілерге деген сүйіспеншілікті арттыру. **(танымдық дағдылар, көркем әдебиет)**	осылай жалғаса береді. **(сөйлеуді дамыту, танымдық дағдылар, қоршаған ортамен таныстыру)** **"Аурухана" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды науқастарға күтім жасауға және медициналық құралдардың қажеттілігін білуге үйрету, балаларды ұқыптылыққа, сезімталдыққа тәрбиелеу, сөздік қорын кеңейту: "аурухана", "науқас", "емдеу", "дәрі-дәрмектер", "температура"ұғымдарын түсіндіру. Құрал-жабдықтар: қуыршақтар, ойыншық жануарлар, медициналық	машиналар. Тәрбиеші балаларға машиналарды көрсетеді. Гараждың не үшін қажет екендігін балалардан сұрайды. Гараж қандай болуы тиіс? Көлікті гаражға кіргізу үшін не істеу қажет? Балалар текшелерден гараж құрастырады. гараждың түсі қандай болса, сол түске сәйкес көлікті гаражға кіргізу қажет. Тәрбиеші еденде бордың көмегімен жол суретін салады. Балаларға ойын ойнауды ұсынады: тәрбиешінің айтқандарын тыңдап, аталған түстегі гаражды тауып, машинаны гаражға кіргізеді. **(қоршаған ортамен таныстыру, танымдық**	үйдің сол жағы - деп белгілейді. Қай топ өз үйлеріне тез барады. Ойын екі рет қайталанады. Ойынның соңында әр топтың балаларын мадақтап отырады. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **"Кімді тазалау үйі" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: киімді күту амалдарымен таныстыру; балалардың ұқыптылыққа, тазалыққа, еңбекке баулу; киімді жуу немесе тазалау, кептіру, үтіктеу, бүктеп салу әрекеттеріне дағдыландыру. Құралдары: щеткалар, үтіктегіш, үтіктер, киімдер үлгілері, сөрелер, пластик тегештер,	Мақсат-міндеттер: геометриялық фигураларды ажырата білуге және атауға үйрету. "Сөздер тізбегі" ойыны. Мақсаты: балаларды белгілі топтама немесе ортақ тақырыпқа байланысты сөздерді тізбекке салып, арасында қайталамай, айтып ойнауға машықтандыру; сөздік қорын байыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалар шеңберге тұрады. Педагог белгілі тақырыпты ұсынады, балалар бір-бірінен соң кезекпен осы тақырыпқа (топтамаға) жататын сөздерді айтып жатады. Мысалы: үй жануарлары - ат, сиыр, ешкі, түйе және тағы басқа сөздер. **(математика негіздері, қоршаған ортамен таныстыру)**

		құралдар: термометр, шприц, дәрі-	**дағдылар)**	қыр қысқыштар, киімді ілетін жіп.	

		дәрмектер, қасық, фонендоскоп, мақта, таңғыш, халат және дәрігерге арналған қалпақ. Ойын барысы: Тәрбиеші аурухана ойынын ойнауды ұсынады, дәрігер таңдалады, қалған балалар ойыншық жануарлар мен қуыршақтарды алып, ауруханаға дәрігердің қабылдауына келеді. Дәрігер әртүрлі аурулары бар науқастар қарайды: аюдың тістері ауырады, өйткені ол көп тәттілерді жейді, сайқымазақтың маңдайында жарасы бар, қуыршақ Алуа саусағын есікпен қысып алған және т.б. науқастар. Оларды тыңдайды, мойнын қарайды, температурасын өлшейді, дәрі		Үтіктейміз киімді, Қыртыстарын жазамыз. Кірлеп қалса киімдер, Кір жуу машинасына саламыз. Г. Кужагулова. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру, еңбек дағдылары)**	

		тағайындайды, инъекция жасайды,			

		дәрілер береді. Тәрбиеші балалардың ойынын бағалайды, балалар қалай қарым-қатынасқа түсіп жатыр, өз ойларын толық жеткізе ала ма, балаларды жан-жақты бақылайды. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру, еңбек дағдылары)**			

Балалармен жеке жұмыс	**"Жазғы қызықтары" суреттер топтамасымен жұмыс.** Мақсат-міндеттер: балаларға суреттерге сәйкес шағын әңгімелер айтқызу, сөйлеуді, балалардың сөздік қорын дамыту; суреттер бойынша сұрақтарға жауап беруге дағдыландыру. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	**Көркем сөзді жаттау жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: тақпақтың мазмұнын есте сақтап, мәнерлеп оқуға дағдыландыру; көркем сөзге деген қызығушылықты арттыру. "Қолғанат". Кіп-кішкене Қолғанат Отырмайды ол қарап. Ақылыңды ұғады, Көңіліңнен шығады. Қолғанат десе Қолғанат. Қалай тауып қойған ат! Н. Жанаев.	**"Не болады?" ойыны (балалар тобымен жұмыс).** Мақсат-міндеттер: сөйлеу, есте сақтау, заттарды қасиеттері бойынша жалпылауға үйрету. Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды, балалар жауап береді. Мысалы: "Сары түсті не болады?" (балапан, күн және т. б.); "Ағашта не өседі?"; "Орманда не тұрады?" және т. б.. **(қоршаған ортамен таныстыру,**	**"Матрешкаға қонаққа бару" ойыны.** Мақсат-міндеттер: заттарды мөлшері бойынша ажырата білу қабілетін дамыту. Қарапайым матрешканы (4 бөліктен тұратын) құрастыруды үйрету. **(танымдық дағдылар)** **"Үйшік" ертегісін сахналау.** Мақсат-міндеттер: Балалардың ертегілердің	**"Қуыршақты серуенге киіндіріп, шығарайық" ойыны.** Мақсат-міндеттер: негізгі түстерді меңгеруге, киім атауын атай білуге және сөйлемде қолдана білуге дағдыландыру. Ойын құралдары: 4 түсті көйлек киген қуыршақтар: қызыл, жасыл, сары, көк. Ойын барысы. Тәрбиеші балаларға қуыршақтың серуенге шығатындығын, ол үшін қуыршақтың үстіндегі көйлегінің түсіне сәйкес бас және аяқ киімдерді таңдап алуға көмектесулерін сұрайды. Балалар түрлі түстердің арасынан өзіне қажетті киімдерді таңдап киіндіреді. **(сөйлеуді дамыту)**

		(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)	**сөйлеуді дамыту)**	кейіпкерлеріне ролдеріне енуіне жағдай жасау, балалардың шығармашылық қабілеттерін дамытуды жалғастыру. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	
Серуенге дайындық	Балалардың өз бетінше, жүйелі киінуін бақылау. Шапшаңдылыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу.				
Серуен	Түскі уақыттағы бақылауды жалғастыру.				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Кешкі ас	Тағамның атауын есте сақтау, тамақтану рәсімін жақсы ниетпен қабылдауға бейімдеу. "Кешкі асты таза ішуді, әдепті бала болуды үйренеміз". **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалық аспаптармен ойындар. **(музыка)** Өнер бұрышында еркін тақырыптарға сурет салу, жапсыру, мүсіндеу, құрастыру. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалық ойындар, басқатырғыштар, санамақтар, домино ойындары. Пысықтау. **(математика негіздері)** Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(қоршаған ортамен таныстыру)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	"Жәндіктер шаққан жағдайда..." жаднама.	Сұраныс бойынша кеңес.	"Жәндік шаққан жерді зарарсыздандыру шаралары" тақырыбында лэпбук жасау.	"Жазда өтті" тақырыбында жаднама.	Гербарийге жапырақтар, гүлдер жинау туралы әңгімелесу.

Циклограмманы тексерген әдіскер: А.Абдиева

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	«Айару» бөбекжай - балабақшасы				
Топ/сынып	**Ортаңғы топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы	Еркетай				
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	Мамаева Дурия				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**26.08. - 30.08.2024ж.**				
Тақырыбы	**Дені саудың жаны сау**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	26.08.24	27.08.24	28.08.24	29.08.24	30.08.24
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау 8.00-8.20	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру 8.00-8.20	Ата-аналармен жазғы уақыттағы күн тәртібі мен киіндіру тәртібі туралы әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары,	**Аквариумдағы балықтарды қоректендіру.**	**"Топтың ішін ретке келтір".** Мақсат-міндеттер:	**"Топтың ішін ретке келтір".** Мақсат-міндеттер:	**Бөлме өсімдіктерін күту.** Мақсат-міндеттер: балаларды өсімдіктерге ұқыптылықпен қарауға	

бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер) **8.20-8.40**	Мақсат-міндеттер: балыққа қамқорлық жасауды дағдыландыру (жемді үгітіп шашырату), аквариумдағы балықтың тіршілігіне қызығушылықтарын таныту. **(еңбек дағдылары)**	балаларды ересектерге көмектесуге машықтандыру; шкафтарғы ойыншық және құралдардың ретсіздігін байқап, тазалықты орнатуға тарту; еңбек дағдыларын, ұқыптылықты қалыптастыру. **(еңбек дағдылары)**	балаларды ересектерге көмектесуге машықтандыру; шкафтарта тұрған ойыншықтар мен құралдарды реттеп, тазалықты орнатуға тарту; еңбек дағдыларын, ұқыптылықты қалыптастыру. **(еңбек дағдылары)**	бейімдеу (құрап қалған жапырақтарды алып тастау), күтуге деген қызығушылықтарын ояту, ересектерге қолқабыс танытуға тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	
	"Үйшікте кім тұрады?" ("Үйшік" ертегісі желісімен) үстел ойыны. Мақсаты: балалардың сөздік қорын байыту, есте сақтау қабілетін дамыту. Барысы. Педагог үйшік терезесінен ертегі кейіпкерлерінің суреттері бар суреттерді көрсетеді, балалар оларды атайды.	**Көркем сөзді мәнерлеп айту жаттығуы.** Мақсаты: артикуляцияны, сөйлеу, ойлау, есте сақтау, елестету қабілеттерін дамыту; денсаулықты сақтау қағидаларына баулу. **"Күнім, күнім..."** Күнім, күнім, қайдасың? Түннен бері шығасың. Сенімен бірге оянамын, Жылы нұрыңа шомыламын. Оянамын, жаттығамын, Балабақшаға барамын. Нұрыңа толған алаңға Достарымды шақырамын. Д. Ахметова. **"Лото" үстел ойыны.** Мақсаты. заттарды топтауға, зейінді, байқауды дамытуға үйрету. Балалар суреттердің жалпы атаулары	**Көркем сөзді мәнерлеп айту жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: артикуляцияны, сөйлеу, ойлау, есте сақтау, елестету қабілеттерін дамыту; денсаулықты сақтау қағидаларына баулу. "Күнім, күнім..." Күнім, күнім, қайдасың? Түннен бері шығасың. Сенімен бірге оянамын, Жылы нұрыңа шомыламын. Оянамын, жаттығамын, Балабақшаға барамын. Нұрыңа толған алаңға Достарымды шақырамын. Д. Ахметова. **(көркем әдебиет)** **"Суретті құрастыр" ойыны. №6** Мақсат-міндеттер: балаларды бөлшектерден	**"Лото" үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың жеміс-жидек, көгөніс, гүлдер жайлы білімдерін дамыту және олардың өсіп-өнетін орындарын дұрыс атату. Ойын шарты: көгөністерді – бақшаға, жеміс-жидектерді – бауға, гүлдерді – гүлзарларға орналастыру. Үш үлкен карточка- бақша, бау, гүлзар бейнеленген, көлімдері 8×8см карточкалар және көгөністер, жемістер, гүлдер бейнеленген көлемдері 5×5см карточкалар. **(қоршаған ортамен таныстыру, танымдық дағдылар)**	

		бойынша жинайды: ойыншықтар, киім, тамақ және т. б.	тұтас бөлік құрауға үйрету. **(танымдық дағдылар)**		
Таңертеңгі жаттығу 8.40-9.00	**"Орман алаңқайында".** "Күн шығады". Б.қ. - тік тұру, аяқ алшақ; 1-3 - қолды алға, жоғары көтеру; Б.қ. "Күнге жылынамыз". Б.қ. қолды артқа ұстау; 1-2 - қолды алға созып, алақанды ашып, саусақты қозғалту, иілу; 3-4 - б.қ. "Ағаштар қозғалады". Б.қ. - қол төменде; 1- қол жоғарыда; 2- оңға, солға иілу. 3-4 - б.қ. **(дене шынықтыру)**				
Таңғы ас 9.00-9.30	**Гигиеналық дағдылар** Балалардың беті мен қолын жуу, таңғы асқа отырғызу. Тамақтану мәдениетімен таныстыру. Қасық пен шанышқыны құрыс ұстауды дағдыландыру. Тамақтанғаннан кейін бет пен қолды жуу. Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық 9.30-9.55	**"Кемпірқосақ" ойыны.** Мақсат-міндеттер: ойлау, есте сақтау қабілетін дамыту. Балалар ортаға шығып түстерді айтады. Бір бала қарамай тұрып, қайсысы қандай түс айтқанын айтып береді. (	**"Тым-тырақай" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың шапшаңдыққа, зеректікке, кеңістікті бағдарлау, жылдам жүгіре білу қабілеттерін дамуты. Балалар шеңбер құрайды. Бір немесе бірнеше бала шеңбер орнасында белгі санамақ сөздерден кейін ұстап алушылардың рөлін	**№31. Дидактикалық ойын _Кімге не қажет** Мақсат-міндеттер: бақылау, кеңістіктегі бағдарлауды дамыту. Тәрбиешінің қолында кішкентайдың құстың ойыншығы бар. Тәрбиеші құсты жасырады. Ал балалар оны іздеулері қажет. - Қанекей, ойынды бастаймыз. Көзімізді жұмамыз. Мен		

		атқаратын болады. Ал, кәнеки, балалар, Бір, екі, үш - деп, санаңдар! Бір, екі, үш! Ал, тараңдар! Бұл сөздерден кейін балалар жан-жаққа бытырай қашады. Оларды ортада тұрған бала ұстап алу керек. Екі, үш бала ұсталған соң, тәрбиеші "бір, екі, үш" - деп санағанша, балалар тез шеңбер құрып тұрады. Ойын қайта басталады. **(математика негіздері, сөйлеуді дамыту)**	ойыншықты жасырамын. - Енді, іздеп, табыңдар. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)**		
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет **9.55-10.35**	Жазғы ойын-сауықтар	Жазғы ойын-сауықтар	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** В. Сутеев "Үш мысық" (әңгімелеу) Мақсат-міндеттер: Балаларды әңгімені зейін қойып тыңдауға үйретуді жалғастыру; әңгімені мазмұндай білуге үйрету; тілдерін дамыту, сөйлеу дағдыларын қалыптастыру; сөздік қорларын молайту; анық, көркем сөйлеуге тәрбиелеу.	Жазғы ойын-сауықтар	
Серуенге дайындық **10.35-10.55**	Балаларға өз киімдерін тануды, атауды, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Көліктерді бақылау.**	**Құстарды бақылау.**	**Күн шұғыласын**	**Ағаштар мен бұталарды бақылау.**	

10.55-12.00	**(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: көліктер және олардың түрлері туралы білімдерін толықтыру, жүргізуші мамандығына қызығушылықтарын қалыптастыру. Бақылау барысы: Тәрбиеші көшеде кетіп бара жатқан көліктерге қарауды талап етеді. - Балалар, жеңіл көлік қай жерде жүреді. (Жерде, жолда жүреді.) - Бізге көлік не үшін керек? (жұмысқа, қонаққа, мектепке бару) - Балалар, көліктер әр түрлі болады. Көшеде біз көптеген көліктерді көреміз, көліктер ұзақ жол бойымен ағылып кетіп жатады. **Еңбек әрекеті:** құрғақ бұтақтарды жинау, ауланы сыпыру. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: тазалық пен тәртіпке үйрету; бірге, бірлесіп жұмыс істеуге үйрету. Құралдары: сыпырғыштар, қолғаптар. **"Түрлі-түсті көліктер" ойыны. (дене**	**(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: құстар туралы жалпы мағлұматтарды пысықтау; жылы жаққа ұшып кететін құстар туралы түсінікті игерту; қамқорлыққа, ұғымталдыққа тәрбиелеу. - Балалар, сендер қандай құстарды білесіңдер? - Құстар немен қоректенеді? - Жылы жаққа ұшып кететін құстарды білесіңдер ме? - Құстардың жазғы тіршілігі қандай? - Құстардың қандай түрлерін білесіңдер? - Құстар қандай дыбыс шығарады? біздің аулада ұшып жүрген құстардың арасында жыл құстары бар ма? Тақпақ. Бөдене, бөдене, Бұғып қалып көдеге, Ұстатпайды қусам да, Тойғызар ем бедеге. **"Ұшты - ұшты" ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ұшатын заттар мен ұшпайтын заттарды	**(сәулесі) бақылау. №1 (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: күн туралы түсініктерді жетілдіру. Тәрбиеші өзінің жанына бір топ балаларды жинап, айнаның көмегімен күн шұғыласын қабырғаға түсіреді де: Қабырғаға елбеңдеп, Ойнайды сәуле құбылып. Ымдасаң болды «кел» деп, Жетеді демде жүгіріп. Сәл үзіліс жасайды да: "Сәулені ұстаңдар", - деген белгі береді. Балалар қабырғаға жүгіріп, қолға тұрмай жалтаңдап тұрған күн сәулесін ұстауға тырысады. **№14. «Ұядағы балапандар». қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсаты: тыныштандыру және елестетулерін дамыту - Күн қояны сенің көзіңе тура қарады деп елестетіңдер. Көздеріңді жұмыңдар. Күн қояны ары қарай жүгіріп өтті, алақандарыңмен	**(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: ағаштар мен бұталардың тірі табиғат екені туралы білімдерін бекіту табиғатты қорғауға тәрбиелеу Ағаштарды бұтағын, жапырақтарын қарау; кейбір ағаштар жапырақтарының пішіндері ұқсамайтынын байқату, қай ағашқа жататынын анықтату. **Еңбек әрекеті: балабақша ауласындағы сынған бұтақтарды жинау.** Мақсат-міндеттер: тазалыққа, қарапайым еңбек дағдыларына баулу. Педагог қауіпсіздік ережелері жайында ескерту керек. **"Өз ағашыңды тап" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: табиғатты аялауға тәрбиелеу; ағаштарды ажыратуға бейімдеу. **"Менің сүйікті ағашым" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың өздерінің сүйікті ағаштарын есте сақтап, суретін салып әңгімелеуге үйрету. Балалардың еркін ойыны. **"Гүлдер мен аралар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойынша жұптарға жиналуға және жан-жаққа тарап жүгіруге дағдыландыру. Құралдар: таратпалы медальондар:	

	шынықтыру) Мақсат-міндеттер: заттар (рульдер) арқылы дене белсенділігін дамыту. **"Тауық пен түлкі" ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: белгі бойынша тез әрекет ету қабілеттерін жетілдіру,ептілікті дамыту. **Еңбек әрекеті:** табиғи материалдарды жинау. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды еңбекке баулу, қол еңбегіне қажет материалдарды жинау. **Дене тәрбиесі бойынша жекелей жаттығулар: екі аяқпен бір орында секіру, дұрыс қозғалу.** Балалардың еркін ойыны.	ажырата білуге дағдыландыру. Тәрбиеші балаларға ұшатын құс, әуе көлік атауларын, сонымен қатар кез келген атауларды атайды. Егер олар ұшатын болса құс қанатын қағып қимыл көрсетеді. Ал, егер ұшпайтын зат атауын атаса, онда қолдарын қимылдатпайды. Егер керісінше ұшатын затта қимылдатпай, ұшпайтын затта қимылдатса, бала ойыннан шығарылады. Мысалы: Ұшты - ұшты, ұшақ ұшты – десе, қолдарын қимылдатады. Ұшты - ұшты, кітап ұшты – десе, қолдарын қимылдатпайды. **"Қаршыға мен қарлығаш" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай, белгілер бойынша ойнауға, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойыншылар екі топқа бөлініп, екі бағытқа қарап, екі қатарға тұрады. Бұлардың бір қатары	ақырындап: маңдайларыңды, мұрындарыңды, ауыздарыңды, беттеріңді, иектеріңді сипаңдар. Оны шошытып алмай ұқыптап басты, ішті, қол, аяқты сипалаймыз. Күн қояны ол тентек емес, ол сендерді өте жақсы көреді және еркелетеді, оны құшақтаңдар. Балалар екі қолдарымен өздерін құшақтайды» Педагог: енді 1,2,3 деген кезде көздеріңді ашыңдар- дейді. Балалар көздерін ашады. Осы жақсы сезімдеріңді күні бойы сақтаңдар. **"Ормандағы аюда"№9 қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсаты: балаларды ойын шартын бұзбай, тақпақ сөздерін айта жүріп, қимылдарды жасауға, бір-біріне соғылмай, бір бағытта жылдам жүгіруге дағдыландыру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойынға жүргізуші бала "аю" болып тағайындалады (таңдалады), қалған	гүлдер мен аралар. **Балалардың еркін ойындары.**	

		"Қаршығалар" да, екінші қатарындағылар "Қарлығаштар" болады. Бір ойыншыны санамақ арқылы басқарушы ретінде таңдайды. Басқарушы екі саптың арасымен ерсілі-қарсылы жүріп дауыстайды. Алдымен "қар..." дейді де, содан соң қалауынша "шығалар" немесе "лығаштар" деп қосады. Сол кезде бастаушы атын атаған топтағылар бытырай қаша жөнеледі де, аты аталмаған топ оларды қуалайды. Олардың міндеті - қашқан топтағылардың біреуін ұстап алу. Ұсталған ойыншы сол топқа өтеді. Қайсы топ қарсы топтың ойыншысын көп қосып алса, сол топ жеңеді. Құралдары: екі түрлі медальондар: қаршығалар мен қарлығаштар. **"Қағып алмай өт" (кегли) ойын жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың кегли арасымен баяу және ептілекпен өтуге дағдыландыру; көз мөлшерін, тепе-теңдікті,	ойыншылар - балалар. "Аю" алаңның бір шетінде, ұйықтаған болып, отырады. " Балалар алаңның екінші жағынан, тақпақ сөздерін айтып, себетке жидектерді жинаған ұқсап, "аюға" қарай жүреді. Ормандағы аюдың Құлпынайы көп екен. Теріп, теріп алайық, Себетімізге салайық Балалар, жақын келеді, Аю жидегін береді. Соңғы сөздерді естіген "аю" "оянып", "балаларға" қарай жүгіріп, оларды қуалап, ұстап алмақшы болады. Ұстап алу - балаға қолмен тию болып саналады. Ұсталған "балалар" келесі айналымға қатыспайды. Ойынның соңында балалар "аю" қанша баланы ұстап алғанын санайды. Ойынды, жүргізушіні ауыстырып, тағы бір ойнатуға болады. **Еңбек әрекеті: жас ағаштар мен бұталарды суару, суару әдісін көрсету.** Мақсаты: қарайым еңбек дағдыларын қалыптастыру.		

		вестибуляр аппаратын дамыту. Құралдар: кегльдер. **Еңбек әрекеті:** үлескені сыпыруға көмектесу. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа, жинақылыққа баулу. **Балалардың еркін ойыны.** Балаларды өз бетінше ойын тақырыбын таңдауға үйрету.	**Балалардың еркін ойыны.**		
Серуеннен оралу **12.00-12.20**	Өз бетінше шешініп, жылдам киіну біліктіліктерін бекіту; балаларды аяқ киімнің бауын тағып, сырт киімнің түймесін ағыта білуді үйретуді жалғастыру.				
Түскі ас **12.20-13.00**	**Гигиеналық дағдылар** Балалардың беті мен қолын жуу, таңғы асқа отырғызу. Тамақтану мәдениетімен таныстыру. Қасық пен шанышқыны құрыс ұстауды дағдыландыру. Тамақтанғаннан кейін бет пен қолды жуу. Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Күндізгі ұйқы **13.00-15.10**	Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары **15.10-15.30**	Керуеттегі жаттығулар Көзімізді ашайық Аунап, қунап алайық , Ұйқымызды ашайық "Самал жел" - іште жатып, қолдары дене бойында. Бастарын сәл көтеріп, жел соққанын келістіру: "Ф-ф-ф". "Желдің желпуі" - іште жатып, қолдары дене бойында, қолдарын екі жаққа созу. "Жел бұлттарды айдайды" - тізені құшақтап жату. Аяқты құшақтап денемен адына-артына тербелу. **(дене шынықтыру)**				
Бесін ас **15.30-16.00**	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,	**"Сөз ойла, тез ойла" ойыны.**	**"Қуыршақты серуенге шығарайық" ойыны.**	**№23. «Дастарқан жаямыз» дидактикалық**	**"Өз үйіңді тап" дидактикалық ойыны.**	

үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер) 16.00-16.30	Мақсат-міндеттер: дыбыстарды дұрыс, анық айтуға жаттықтыру, тілдерін дамыту. Құралдар: әртүрлі дыбыстар жазылған үнтаспа, дыбыстар иелерінің суреттері Ойын барысы. Тәрбиеші бір дыбысты тыңдатады. Балалар сол дыбысты және ненің дыбысы екенін ажырату қажет. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** **"Автобус" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың автобуста жүру ережелеріне баулу; жолаушы мен жолаушылар туралы түсініктерін тиянақтау; сыпайылыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Құралдар. Автобус салонын білдіретін үлгі, орындықтардың белгілі қатармен тізіліп тұруы; руль, билеттер жинақнамасы. "Жүргізушіні" рөліне қалаған бала шығады, қалғаны жолаушылар	Мақсат-міндеттер: балалардың киім-кешек және киіну тәртібі туралы білімдерін бекіту және нақтылау. Сөздік қорларын байыту. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **"Мозаика", "Басқатырғыш" үстел ойындары.** Мақсат-міндеттер: логикалық ойлауды, қолдың ұсақ моторикасын дамыту. **(танымдық дағдылар)** **"Ойыншықтарды жөндейміз" рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ойыншықтар жайындағы түсініктерін тиянақтау; шығармашылықпен ойлану, ұсақ қол моторикасын дамыту; заттардың қасиеттеріне қызығушылықтарын арттыру. Құралдар: құрастырылатын ойыншықтар (көліктер, дене мүшелері салынатын пластик қуыршақтар, лего ойыншықтар, жұмыртқаға салынатын	**ойыны** Мақсат-міндеттер: балалардың есту қабілетін дамыту, оларды сөздерді нақты айтуға үйрету, екпінді дұрыс қою. Тәрбиеші жануарлардың дауыстарын салады.Балалар ненің даусы екенін анықтау керек. Мысалы, тәрбиеші "ква-ква-ква" деп қатты дауыстап: "Бұл не? "Балалар" бақа " деп жауап береді. Содан кейін тәрбиеші сол дыбысты ақырын айтады. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** **№6 - Сюжетті-рөлдік ойыны. _Отбасы_.** Мақсат-міндеттер: балалардың ойыншықтар жайындағы түсініктерін тиянақтау; шығармашылықпен ойлану, ұсақ қол моторикасын дамыту; заттардың қасиеттеріне қызығушылықтарын арттыру. Құралдар: құрастырылатын ойыншықтар (көліктер, дене мүшелері салынатын	Мақсат-міндеттер: балаларды тапсырма бойынша өз үйлерін табуға үйрету; жылдамдыққа, шапшаңдылыққа тәрбиелеу. Қажетті құралдар: ағаштардың бейнесі; үйлердің суреттері. Тәрбиеші балаларды екі топқа бөліп, әр топтың ойнайтын орнын немесе “үйін” тағайындайды. Екі топқа да өсіп тұрған бірі биік, бірі аласа ағашты көрсетеді де 1-топтағы балалардың үйі биік ағаштың оң жағы, ал 2-топтағы балалардың үйі аласа ағаштың сол жағы - деп белгілейді. Қай топ өз үйлеріне тез барады. Ойын екі рет қайталанады. Ойынның соңында әр топтың балаларын мадақтап отырады. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** **"Үй құрылысы" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың үй құрылысы жайындағы түсініктерін тиянақтау; қол моторикасын, ой-құиялын даиыту; достық қарым-қатынастарға, еңбекқорлыққа тәрбиелеу. Құралдар. Құрылыс материалдары, қағаз беттері, қара қарындаштар, сызбалар, ойыншық жүк машиналары, құрылысқа қажет ойыншық құралдар (балға, бұрағыш, тістеуік, тағы басқалар). Педагог балалармен құрылысқа қатысатын мамандар жөнінде алдын-ала әңгімелеседі: кірпіш қалаушы, жүргізуші, жүк тасушы туралы.	

	болып, қолдарына "билет" алады. Педагог алдын-ала автобуста жүру ережелерімен таныстырады, сыпайылық үлгілерін суреттерден көрсетеді. Педагог балаларды автобус салонына шақырады; жолаушылар "салонға" өтеді, билеттерін көрсетеді немесе ойыншық смартфон арқылы төлемдерді жасауды көрсетеді. Жүргізуші автобусты "жүргізеді". Педагог аялдамаларды жариялап жатады. жолаушылар кіріп, шығып жатады. Үлкендерге орындарын беру туралы үлгілерді көрсетуге болады. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру, қазақ тілі, еңбек дағдылары)**	тосынсый ойыншықтар). Педагог балаларға шеберлердің рөлін атқаруды ұсынады. Шебер болғысы келмейтін балалар сынық ойыншықтарын "шеберлерге" әкеледі, "шеберлер" сынық ойыншықты зерттеп, жөндейді. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	пластик қуыршақтар, лего ойыншықтар, жұмыртқаға салынатын тосынсый ойыншықтар). Педагог балаларға шеберлердің рөлін атқаруды ұсынады. Шебер болғысы келмейтін балалар сынық ойыншықтарын "шеберлерге" әкеледі, "шеберлер"сынық ойыншықты зерттеп, жөндейді. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)**	Балалар құрылысқа қажет материалдарды таңдап, өзара кім қандай рөлді атқаратыны туралы келіседі. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)**	
Балалармен жеке жұмыс 16.30-16.50	**Тіл ұстарту: "Кім не істейді?"** Тасшы тас қалады, Басшы басқарады. Досшыл – дос табады, Қасшыл – қас табады.	**Жұмбақтар, ертегілер, аңыздар оқу.** Халық ауыз әдебиетіне деген сүйіспеншіліктерін арттыру. **(көркем әдебиет)**	**Жаңылтпаш жаттау жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: көркем сөзге деген қызығушылықты арттыру; артикуляцияны, есте сақтау қабілетін дамыту.	**"Күн" саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығу мәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Алақанды ашамыз, Жарқын күнге қараймыз. (Балалар	

	Төсшіл – төс қағады, Асшыл – ас бағады. Бәсшіл – бәстеседі, Мәсшіл – мәс теседі. **(көркем әдебиет)**		Дөп-дөңгелек Доп дөңгелеп келеді. Тепкен бөгеп қарап Аяқ оған керегі. О. Асқар. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	алақандарын алға созады, және ырғақпен жоғары-төмен бұрады) Бізге жылу бере ғой, Күш, қуатым тасысын. (Өздеріне шақырғандай саусақтарын қимылдатады) Саусақтарым жатпайды, Ешбір тыным таппайды.(Саусақтарын бүгіп, қайта ашады) Тук-тук, балғалар, (Еңкейіп, кезек-кезек жұдырықтарымен тізелерін ұрады) Хлоп-хлоп, алақандар, (Тізелерін алақандарымен қағады) Оп-оп, секіреді қояндай, (Бүгілген саусақтарымен тізелерін қағады). **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**	
Серуенге дайындық **16.50-17.00**	Балалардың өз бетінше, жүйелі киінуін бақылау. Шапшаңдылыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу.				
Серуен **17.00-18.00**	Түскі уақыттағы бақылауды жалғастыру.				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес) 18.00-18.30	Ата-аналардың сұранысы бойынша кеңес беру	Ата-аналарға арналған "Жаң оқу жылына дайындық шаралары" атты жаднамалары.	"Жаздағы-дәрумендер" тақырыбында лэпбуктар әзірлеу.	"Өзіне-өзі қызмет көрсете алу" тақырыбында кеңес беру.	

Циклограмманы тексерген әдіскер: А.Абдиева